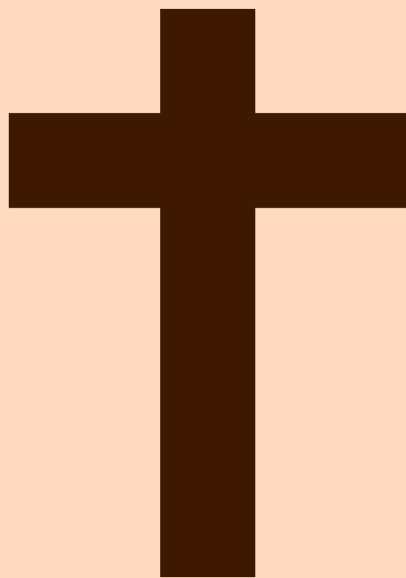

Balóchi Balochi

Balochi, Southern: یچ ځل ب *Balochi (New Testament+)*

Balóchi Balochi
Balochi, Southern: بلوچی Balochi (New Testament+)

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Balochi, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

www.balochimestag.com

www.youtube.com/user/balochifilm

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025
fe99fc84-11bd-5637-a7f3-a8ffa8c1dea9

Contents

Pédáesh	1
Dargwaz	78
Psalms	141
Dányál	279
Mattá	303
Markás	360
Luká	397
Yuhanná	458
Kásedáni Kár	502
Pa Rumián Pulosay kágad	559
Pa Korentián Pulosay awali kágad	585
Pa Korentián Pulosay Domi Kágad	607
Pa Galátíán Pulosay kágad	622
Pa Epésosián Pulosay kágad	631
Pa Pilipián Pulosay kágad	639
Pa Kulosián Pulosay kágad	646
1 Tesálunikián	652
Pa Tesálunikián Pulosay domi kágad	657
Pa Timutáusá Pulosay awali kágad	660
Pa Timutáusá Pulosay domi kágad	667
Pa Titusá Pulosay kágad	672
Pa Pilimuná Pulosay kágad	675
Ebránián	677
Ákub kágad	695
Petrosay Awal Kágad	701
Petrosay Domi Kágad	709
Yuhannáay Awal Kágad	714
Yuhannáay Domi Kágad	721
Yuhannáay Sayomi Kágad	723
Yahudáay Kágad	725
Elhám	728

Pédáesh

Bongéj

- ¹ Bongéj, Hodáyá ásmán o zemin addh kortant.
- ² Zemin bédróshom at o hecchi mán néstat. Taháriá johlánki sarpósh kortagat o Hodáyá Ruh ápay sarborá némbál* at.
- ³ Hodáyá gwasht: “Rozhnái bebit” o rozhnái but.
- ⁴ Hodáyá dist ke rozhnái sharr ent, gorhá rozhni cha taháriá jetá kort.
- ⁵ Hodáyá rozhnay nám “róch” kort o taháriay nám “shap”. Shap gwast o sohb but. É awali róch at.
- ⁶ Hodáyá gwasht: “Ápáni nyámá kobbahé† bebit ke ápá cha ápá jetá bekant.”
- ⁷ Hodáyá kobbah addh kort o kobbahay chéray áp cha sarboray ápán jetá kortant. É kár but.
- ⁸ Hodáyá kobbahay nám “ásmán” kort. Shap gwast o sohb but. É domi róch at.
- ⁹ Hodáyá gwasht: “Ásmánay chéray áp yakk némagé bebant o hoshki paddar bebit” o anchosh but.
- ¹⁰ Hodáyá hoshkiay nám “zemin” kort o yakjáh butagén ápáni nám “daryá”. Hodáyá dist ke é kár sharr but.
- ¹¹ Hodáyá gwasht: “Zemin sabzag beródénit; tohmdárén keshár o nibag dayókén drachk, ke har drachkay bará, áiy jenday tohm mán bebit, áyáni jenday tahray hesábá” o anchosh but.
- ¹² Zeminá sabzag ródént; tohmdárén keshár o nibag dayókén drachk ke hamok drachkay bará wati tohm mán at, áyáni jenday tahray hesábá. Hodáyá dist ke é kár sharr but.
- ¹³ Shap gwast o sohb but. É sayomi róch at.
- ¹⁴ Hodáyá gwasht: “Ásmánay kobbahá rozhnáén chizz mán bebit ke róchá cha shapá jetá bekanant. É rozhnáén chizz mósom, róch o sáláni nesháni bebant.
- ¹⁵ É, kobbahá nur jórh bebant o zeminá rozhná bekanant” o anchosh but.
- ¹⁶ Hodáyá do mazanén nur addh kort, masterén nuri addh kort ke róchay sará hákemi bekant o kasterén nur shapay sará. Estári ham addh kortant.
- ¹⁷ Hodáyá é nur, ásmánay kobbahá ér kortant ke zeminá rozhn bedayant o
- ¹⁸ róch o shapay sará hákemi bekanant o rozhná cha taháriá jetá bekanant. Hodáyá dist ke é kár sharr but.
- ¹⁹ Shap gwast o sohb but. É cháromi róch at.
- ²⁰ Hodáyá gwasht: “Áp cha sahdaráni ramán‡ porr bebant o báli morg, zeminay sarborá, ásmánay kobbahá bál bekanant.”
- ²¹ Gorhá Hodáyá mazanén daryái sahdár o warh warhén dega sahdár addh kort ke é, wati tahray hesábá ram jórh butant o daryáesh porr kort. Hamé paymá warh warhén báli morgi addh kort, áyáni jenday tahray hesábá. Hodáyá dist ke é kár sharr but.
- ²² Hodáyá é sajjahén barkat dát o gwashtant: “Chokk o bar kanét. Gésh bayán bebét o daryáyán porr kanét. Báli morg ham zeminá sakk báz bebant.”
- ²³ Shap gwast o sohb but. É panchomi róch at.

* **1:2 1:2** Némbál, bezán zemin yá ápay sará chest ent, bale ásmáná bál naent. † **1:6 1:6** Kobbah, bezán borzén gombodpaymén gerdi. ‡ **1:20 1:20** Ram, bezán mocchi, thóli, ramag.

²⁴ Hodáyá gwasht: “Zemin har paymén sahdár pédá bekant, áyáni jenday tahray hesábá; dalwatá§ beger tán lápkasshén* jánwar o wakshién haywáná, har yakké wati tahray hesábá.” É kár but.

²⁵ Hodáyá zeminay wakshién haywán áyáni jenday tahray hesábá, dalwat áyáni jenday tahray hesábá o zeminay sará lápkasshén jánwar áyáni jenday tahray hesábá jórh kortant. Hodáyá dist ke é kár sharr but.

²⁶ Hodáyá gwasht: “Byá ensáná wati jenday dróshomá addha kanén, wati sheklá ke daryáay máhig, ásmánay morg, dalwat, sajjahén wakshién haywán o lápkasshén jánwaráni sará hákemi bekant.”

²⁷ Hodáyá ensán wati sheklá addh kort,
wati jenday Hodái sheklá addhi kort,
mardén o janéni addh kortant.

²⁸ Hodáyá á, barkat dát o gwashtant: “Chokk o bar kanét, báz bebét o zeminá porr kanét o zeminay sará hákemi bekanét. Daryáay máhig, ásmánay morg o zeminay sajjahén sorendaháni sará hákemi bekanét.”

²⁹ Hodáyá gwasht: “Bechárét, man shomará zeminay saray hamá sajjahén sabzagána dayán ke tohma kárant o hamá sajjahén drachkána dayán ke baránesh jenday tohm mán ent. É shomay warák ant.

³⁰ Man zeminay sajjahén haywán, ásmánay sajjahén morg, sajjahén lápkasshén jánwar, bezán hamok sahdár ham pa waráká sabzag dátag.” É kár but.

³¹ Hodáyá wati sajjahén jórh kortagén chizz cháretant. Disti ke é kár sakk sharr but. Shap gwast o sohb but. É shashomi róch at.

2

¹ É paymá ásmán o zemin o é sajjahén chizzáni jórh bayag sarjam but.

² Haptomi róchá, Hodáyá hamá kár sarjam kortagatant ke dastá atanti. Wati sajjahén káráni halásiá rand, haptomi róchá árámi kort.

³ Gorhá Hodáyá haptomi róch barkat dát, gisshént o pákén róch námént, chéá ke Hodáyá hamé róchá cha é sajjahén hastiay jórh kanagay kára árám kort.

Ádam o Hawá

⁴ É zemin o ásmánay kessah at ke jórh kanag butant. Á wahdá ke Hodáwandén Hodáyá zemin o ásmán jórh kortant,

⁵ zeminay sará hecch drachk o dár narostagat o dhagárán sabzag néstat. Chéá ke tán á wahdá Hodáwandén Hodáyá zeminay sará hawr nagwáréntagat o angat ensáné néstat ke zeminá kesht o kesharé bekant.

⁶ Bale cha zeminá ápay chammag botkant o sajjahén zeminay sarboresh séráp kort.

⁷ Hodáwandén Hodáyá cha zeminay háká mardomé jórh kort, áiy pónzá zenday sáhi damet o é mardom sahdaré but.

⁸ Hodáwandén Hodáyá ródarátká, Adaná bágé jórh kort o wati addh kortagén mardomi hamódá nádént.

⁹ Hodáwandén Hodáyá cha háká har warhén drachk ródént ke gendagá zébá o baresh waragá wassh atant. Zenday drachk o néki o badiay zánagay drachk bágay nyámá atant.

¹⁰ Pa bágay áp dayagá kawré hastat ke bonzehi Adaná at o cha ódá é kawr chár jáhá bahra but.

§ 1:24 1:24 Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. * 1:24 1:24 Lápkassh, hamá jánwar ke pa láp ráha rawant yá ráhá lápesh gerrán ent, chó ke már o gój.

¹¹ Awali kawray nám Pishón ent ke Hawilahay sajjahén sardhagará ke sohr o teláhi mán, chahra wárt.

¹² Á sardhagáray sohr, sharrén sohré o ódá kóhi bód* o senge solaymán ham hast.

¹³ Domi kawray nám Géhun ent ke Kushay sajjahén sardhagará chahra wárt.

¹⁴ Sayomi kawray nám Dejlal ent ke Áshuray ródarátke gwar o pahnátána tachit o cháromi kawr Parát ent.

¹⁵ Hodáwandén Hodáyá á mardom zort o Adanay bágá jahmenend kort ke bágá ábád bekant o bágay hayálá bedárit.

¹⁶ Hodáwandén Hodáyá mard parmán dát ke bágay har drachkay bará waray bwar,

¹⁷ bale néki o badiay zánagay drachkay bará mawar. Hamá róchá ke taw wárt, allamá meray.

¹⁸ Hodáwandén Hodáyá gwasht: “Pa mardá tahnái sharr naent. Man pa áia, hamdarwarén hamráh o madat kanóké jórha kanán.”

¹⁹ Hodáwandén Hodáyá cha háká zeminay saray sajjahén wakshién haywán o ásmánay sajjahén morg jórth kortagatant. Nun á sajjahéni marday kerrá áwortant tán bechárit ke bárén mard áyán kojám námán tawára kant. Har náméá ke mardá á sahdár tawár kortant, hamá áyáni nám but.

²⁰ Mardá sajjahén dalwat, ásmánay morg o zeminay wakshién haywán nám per bastant, bale mardá hamdarwarén hamráh o madat kanóké néstat.

²¹ Gorhá Hodáwandén Hodáyá mard gránén wábé sará dát. Mard ke wáb at gorhá Hodáyá áia yak pahlugé kasshet o háligén jáhi gón góshtá porr kort.

²² Hodáwandén Hodáyá cha mardá kasshetagén pahlug janéné kort o janéni marday kerrá áwort.

²³ Gorhá mardá gwasht:
 “Nun é cha mani haddhán haddhé o
 cha mani góshtán góshté.
 É báyard ent janén gwashag bebit,
 chéa ke cha mardéná zurag butag.”†

²⁴ Paméshká mard wati pet o mātá yalaha kant o gón janá hawára bit, gorhá á doén, yakk jesm o jána bant.

²⁵ Ádam o áia jan, doén luch o jándar atant o áyán sharma nakort.

3

Gonáh o sezá

¹ Már cha Hodáwandén Hodáyá jórth kortagén á dega wakshién haywánán thagter o chálákte at. Áia gón janéná gwasht: “É rást ent ke Hodáyá gwashtag bágay hecch drachkay bará mawarét?”

² Janéná gwasht: “Má bágay drachkáni bar o samarán wárta kanén,

³ bale Hodáyá gwashtag ke hamá drachkay bará mawarét ke bágay nyámá ent. Áia dast ham per makanét. Agan na, merét.”

⁴ Mára gwasht: “Shomá pakká namerét.

⁵ Bale Hodá zánt, hamá róchá ke shomá á drachkay bará warét, shomay chamm pacha bant, shomá Hodáyá paymá bét o nék o badá zánét.”

⁶ Nun janéná cháret ke á drachkay bar gwashay pa waragá wassh o gendagá zébá ent o pa zántkár bayagá delwáh. Gorhá áia cha drachkay barán zort o wárt o wati mardará ham dát, ke hamráh ati. Mardá ham wárt.

* **2:12 2:12** Kóhi bód washbóén tahlagé ke cha drachkéa dara kayt. † **2:23 2:23** Asligén Ebráni zobáná, mardén “ish” gwashaga bit o janén “ishá”.

⁷ Nun doénáni chamm pach butant o zántesh ke má jándar én. Cha enjiray tákán pa wat póshákesh dótk.

⁸ Gwátá ke sar kort, áyán Hodáwandén Hodáay pádbramsh* eshkot ke bágá gám janagá at. Mard o áiy janá, watá bágay drachkáni poshtá cha Hodáwandén Hodáyá chér dát.

⁹ Hodáwandén Hodáyá mard gwánk jat o gwasht: “Kojá ay?”

¹⁰ Áiá passaw dát: “Man bágá tai pádbramsh eshkot o maná torset chéa ke jándar atán, paméshká man watá chér dát.”

¹¹ Hodáyá gwasht: “Kayá tará gwasht ke taw jándar ay? Taw hamá drachkay bar wártag ke man tará gwashtag mawari?”

¹² Mardá gwasht: “Hamá janén ke taw maná dátag, hamáia á drachkay bar maná dát o man wárt.”

¹³ Gorhá Hodáwandén Hodáyá gón janéná gwasht: “É che káré ke taw kort?” Janéná gwasht: “Márá maná rad dát o man wárt.”

¹⁴ Hodáwandén Hodáyá gón márá gwasht:

“Taw ke é kár kortag,

nun taw sajjahén dalwat o

sajjahén wakshién haywánáni nyámá masterén nálati ay.

Taw wati zenday sajjahén róchán

pa lápkasshokái raway o

tai warák hák o danza bit.

¹⁵ Man taig o janénay nyámá,

tai nasl o janénay naslay nyámá

dozhmeni pédá kanán.

Eshiay nasl tai saragá jant o

taw áiy páday punzá† janay.”

¹⁶ Hodáyá gón janéná gwasht:

“Man tai chellagiay dardán sakk báza kanán,

taw gón dard chokk pédá kanay.

Tai wáhag pa wati mardá bit o

á, tai sará wájahia kant.”

¹⁷ Hodáyá gón Ádamá gwasht:

“Taw wati janay habar gósh dásht o

hamá drachkay bar wárt

ke man tará hokm dátagat ke cha eshiá mawar,

paméshká tai sawabá zemin nálati ent.

Taw wati zenday sajjahén róchán

pa sakki o sóri cha zeminá wati waráká kasshay.

¹⁸ Zemin pa taw konthag o dhangara kárit o

taw zeminay sabzagána waray.

¹⁹ Gón hédén péshánigé wati naganá waray

tán hamá wahdá ke háká pera tarray,

chéa ke cha hameshiá zurag butagay.

Taw háké ay o

padá háká pera tarray.”

²⁰ Ádamá wati janay nám Hawá‡ kort, chéa ke á, sajjahén mardománi mát ent.

²¹ Hodáwandén Hodáyá, pa Ádam o áiy janá, cha pósta póshák jórh kort o gwará dátant.

* **3:8 3:8** Pádbramsh, bezán pádtawár. † **3:15 3:15** Páday punz, bezán páday kunzok. ‡ **3:20 3:20** Hawáay máná “zend” ent.

²² Hodáwandén Hodáyá gwasht: “Nun ensán may payméné jórh butag o nék o badá zánt, chó mabit ke wati dastá shahár bedant o zenday drachkay bará bezurit o bwárt o tán abad zendag bebit.”

²³ Gorhá Hodáwandén Hodáyá á cha Adanay bágá dar kort ke zeminay sará kesht o keshár bekant, hamá zemin ke cha áiy háká á jórh kanag butagat.

²⁴ Ensánay gallénagá rand, pa zenday drachkay ráhay bandagá, Hodáyá Adanay bágay ródarátke némagá karrubiš óshtáréntant o anchén ásgwárén zahmé ham éri kort ke har némagá chahria wárt.

4

Káen o Hábil

¹ Ádamá, gón wati jan Hawáyá wapt o wáb kort o Hawáay láp porr but o Káen pédá but. Hawáyá gwasht: “Cha Hodáwanday barkatá, maná mardénchokké butag.”

² Randá Hawáyá Káenay brát, Hábil pédá kort. Hábilá shepánkia kort o Káená dehkáni.

³ Kammé wahdá o rand, Káená cha wati dhagáray bar o samarán pa Hodáwandá thékié áwort.

⁴ Hábilá ham cha wati ramagay pasáni awali chokkán lahtén kosht o áyáni pigi gósh t zort o pa Hodáyá théki áwort. Hodáwandá Hábil o áiy théki pasond butant,

⁵ bale Káen o áiy théki áiy pasond nabutant. Káen sakk zahr gept o démi tahár but.

⁶ Hodáwandá gón Káená gwasht: “Chéa zahr ay? Chéa tai dém tahár ent?”

⁷ Agan taw sharrén kár bekanay, tai hayálá kabul kanaga nabay? Bale agan taw sharrén kára nakanay, gonáh tai darwázagay poshtá óshtátag o tai randá kaptag. Taw báyard ent gonáhay sará báládest bebay.”

⁸ Káená gón wati brát Hábilá gwasht: “Byá dhagáray sará rawén.” Dhagará ke shotant, Káená wati brát Hábilay sará orosh kort o koshti.

⁹ Gorhá Hodáwandá gón Káená gwasht: “Tai brát Hábil kojá ent?” Áiy gwasht: “Nazánán. Záná man wati brátay negahpán án?”

¹⁰ Hodáwandá gwasht: “Taw che káré kort? Tai brátay hón cha zeminá gón man peryát kanagá ent.

¹¹ Nun taw nálatié ay. Cha é zeminá darpadar kanaga bay ke dapi pa tai brátay hónay ér baragá pach ent, hamá hón ke cha tai dastá réchag butag.

¹² Wahdé zeminá kára kanay, zemin pa taw bara nayárit o taw, jaháná darpadar o béaráma bay.”

¹³ Káená gón Hodáwandá gwasht: “Mani sezá cha mani sagg o bardáshtá dhann ent,

¹⁴ maróchi taw maná cha é sarzeminá gallénay. Man cha tai bárgáhá gára bán. Jaháná darpadar o béaráma bán o harkas ke gón man dhikk bwárt, maná koshit.”

¹⁵ Hodáwandá gón áiy gwasht: “Chosha nabit. Harkas ke tará bekoshit, áiy sezá hapt saria* bit.” Gorhá Hodáwandá Káenará neshané per kort tánke agan kasé gón áiy dhikk bwárt, makoshiti.

¹⁶ Káen cha Hodáwanday bárgáhá dar but o Adanay ródarátká, Nóday sardhagará nesht.

Káenay nasl o padréch

§ 3:24 3:24 Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáyá tahtay chapp o chágerdá ant. * 4:15 4:15 Hapt sari, bezán hapt barábar, hapt randá, hapt haminchok.

¹⁷ Káená gón wati janá wapt o wáb kort o áiy janay láp porr but o cha áia Hanuk námén chokké pédá but. Káen shahré addh kanagá at o shahray námi wati mardénchokkay námay sará Hanuk kort.

¹⁸ Cha Hanuká Irád pédá but, cha Irádá Mehuyáil, cha Mehuyáilá Metusháil o cha Metusailá Lamék.

¹⁹ Laméká do jan gept, awaliay nám Ádah at o domiay Zella.

²⁰ Cha Ádahá Yábál pédá but. Yábál, hamá mardománi pet at ke gedánnend atant o dalwatesha dásht.

²¹ Yábáláy brátay nám Yubál at. Yubál, chang[†] o nal janókáni pet at.

²² Cha Zella, Tubál-Káen pédá but ke brenj o ásenay warh warhén awzár o sámanáni addh kanók at. Tubal-Káenay goháray nám Nahmah at.

²³ Laméká gón wati janán gwasht:

“Oo Ádah o Zella! Mani tawára gósh dárét.

Oo Lamékay janán! Mani gappán gósh dárét.

Yakk mardéa maná thappig kort o man á kosht,

warnáén mardé ke maná thappigi kortagat.

²⁴ Agan Káenay bér hapt sari geraga bit,
Lamékay bér haptád o hapt sari geraga bit.”

Sayt

²⁵ Ádamá padá gón wati janá wapt o wáb kort o áiy janá mardénchokké áwort. Janá chokkay nám Sayt[‡] kort. Gwashti: “Hodáyá maná Hábilay badalá dega chokké dátag, parchá ke Káená Hábil kosht.”

²⁶ Saytá ham mardénchokké but o áiy námi Énósh kort. Hamé wahdá mardomán Hodáwanday námay tawár kanag bendát[§] kort.

5

Cha Ádamá beger tán Nuhá

¹ Ádamay nasl o padréchay ketábi kessah chosh ent:

Hodáyá á róchá ke ensán jórh kort, wati sheklá jórhi kort.

² Mardén o janéni jórh kortant. Hamá wahdá ke addhi kortant, barkati dátant o áyáni námi ensán kort.

³ Ádamá ke 130 sál but, wati paymén, wati sheklay mardénchokkéay pet but o áiy námi Sayt kort.

⁴ Saytay pédáeshá rand, Ádamá 800 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

⁵ É hesábá Ádamá sarjamiá 930 sál omr kort o mort.

⁶ Saytá ke 105 sál but, cha áia Énósh pédá but.

⁷ Énóshay pédáeshá rand, Saytá 807 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

⁸ É hesábá Saytá sarjamiá 912 sál omr kort o mort.

⁹ Wahdé Énóshá 90 sál but, cha áia Kenán pédá but.

¹⁰ Cha Kenánay pédáeshá rand, Énóshá 815 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹¹ Énóshá sarjamiá 905 sál omr kort o mort.

¹² Kenáná ke 70 sál but, cha áia Mahalalél pédá but

¹³ Mahalalélay pédáeshá rand, Kenáná 840 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.

[†] 4:21 4:21 Chang Esráiliáni kerrá simmi sázé. [‡] 4:25 4:25 Saytay máná “dátagén” ent. [§] 4:26 4:26 Bendát, bezán bongéj, shoru.

- ¹⁴ Kenáná sarjamiá 910 sál omr kort o mort.
¹⁵ Wahdé Mahalalélá 65 sál but, cha áia Yáred pédá but.
¹⁶ Yáreday pédáeshá rand, Mahalalélá 830 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.
¹⁷ Mahalalélá sarjamiá 895 sál omr kort o mort.
¹⁸ Wahdé Yáred 162 sál but, cha áia Hanuk pédá but.
¹⁹ Hanukay pédáeshá rand, Yáred 800 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.
²⁰ Yáred sarjamiá 962 sál omr kort o mort.
²¹ Wahdé Hanuká 65 sál but, cha áia Metushálah pédá but.
²² Metushálahay pédáeshá rand, Hanuká 300 sál Hodáay ráhá gáma jat o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.
²³ Hanukay sarjamén omr 365 sál but.
²⁴ Hanuká Hodáay ráhá gáma jat o randá kassá nadist, chéa ke Hodáyá Hanuk zendagá zort o bort.
²⁵ Wahdé Metushálahá 187 sál but, cha áia Lamék pédá but.
²⁶ Lamékay pédáeshá rand, Metushálahá 782 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.
²⁷ Metushálahá sarjamiá 969 sál omr kort o mort.
²⁸ Wahdé Laméká 182 sál but, cha áia mardénchokké pédá but.
²⁹ Áia wati chokk Nuh* námént o gwasht: “É chokk mára cha may dastáni hamá gránén kár o zahmatán ásudaga kant ke cha Hodáay nálat kortagén zeminá chest butagant.”
³⁰ Nuhay pédáeshá rand, Laméká 595 sál omr kort o áia dega mardénchokk o janénchokk ham but.
³¹ Laméká sarjamiá 777 sál omr kort o mort.
³² Nuhay omr 500 sál but o randá cha áia Sám o Hám o Yápet pédá butant.

6

Ensánay radkári

- ¹ Zeminay sará, mardom ke gésh bayán butant o janénchokkesha áwort,
² Hodáay mardénchokkána dist ke jenekk sharrang o zébá ant. Gorhá pa wat jenekesh gechéna kort o zort.
³ Nun Hodáwandá gwasht: “Mani arwáh tán abad ensánay jesm o jáná namánit, chéa ke ensán merókén chizzé o cha yakk sad o bíst sálá géshter omra nakant.”
⁴ Á róchán o rand ham zeminay sará Nepilim* hastatant. Hodáay mardénchokk ke ensánáni jenekkáni kerrá shotant, é jenekkán chokka áwort. É chokk kwahnén zamánagay mazanmard o námdárén mardom atant.
⁵ Hodáwandá dist ke ensánay radkári zeminay sará sakk báz ant o sajjahén del o hayálesh modám gón badiá ent o bass.
⁶ Hodáwand pashómán but ke man donyáyá ensán chéa jórh kort. Hodáwanday del sakk padard but.
⁷ Gwashti: “Wati jórh kortagén ensána cha zeminay sará gár o gomsára kanán. Mardomán, chárpádén haywánán, lápkasshén jánwarán o ásmánay báli morgán yakjáh gomsára kanán, chéa ke man cha esháni jórh kanagá padard án.”
⁸ Bale Hodáwand cha Nuhá razá at.

* **5:29 5:29** Nuh, Ebráni zobáná, “táhir o ásudagay” hamtawárén labzé. * **6:4 6:4** Nepilimay asligén máná zánaga nabít. Bázéné gwasht ke cha préshtagáni naslá, mazanjón o zórmant butagant.

Nuh

⁹ Nuhay kessah chosh ent:

Nuh, wati dawr o bárigay mardománi nyámá pahrézkár o béaybén mardé at. Á Hodáay ráhá at.

¹⁰ Nuh, say mardénchokkay pet at: Sám o Hám o Yápet.

¹¹ Nun Hodáay chammán zemin sell o cha sheddatá porr at.

¹² Hodáyá dist ke zemin sell butag, chéá ke donyáay sajjahén mardomán badén ráhé geptagat.

¹³ Gorhá Hodáyá gón Nuhá gwasht: “Man sajjahén mardomán tabáha kanán, chéá ke hamesháni sawabá zemin cha sheddatá porr ent. Man, esháni jendá gón zeminá hór, gár o gomsára kanán.

¹⁴ Cha góparay† dárá pa wat mazanén bójigé‡ jórh kan. Bójig, tóká kóthi kóthi bebit. Bójigay dhanná o tóká gón dhámbará§ dón*.

¹⁵ Bójigá anchó addh kan ke drájiá say sad dast† bebit, práhiá panjáh dast o borziá si dast.

¹⁶ Bójigay sará band, bale borzádi némagay chapp o chágérdá yakk dasté pach bell. Bójigay kashá darwázagé per kan. Bójigá say tabak kan: chéri, nyámi o borzi tabak.

¹⁷ Man donyáyá anchén hár o tuppáné kárán ke ásmánay chéray sajjahén sahdára merant, har sahdár ke dama kasshit, bérána bit. Harché ke zeminay sará hast, sajjahéna merant.

¹⁸ Bale man gón taw wati ahd o paymáná bandán. Taw bójigá swára bay; taw o tai bachakk o tai lógi o tai neshár.

¹⁹ Cha sajjahén sahdarán yakk yakk jotké gón wat bójigá bar gón, naréné o mádagéné, ke wati hamráhiá zendagesh bedáray.

²⁰ Cha har tahray báli morg, har tahray chárpádén haywán, zeminay saray har tahray lápkasshén jánwarán, yakk yakk jotké tai kerrá kayt tánke é sajjahénán zendag bedáray.

²¹ Har paymén warák o warden bezur gón. Ambáresh kan ke shomayg o haywánáni waragay kára káyant.”

²² Gorhá Nuhá hamé paymá kort. Harché ke Hodáyá gwashtagat, Nuhá kort.

7*Nuhay tuppán*

¹ Hodáyá gón Nuhá gwasht: “Taw gón wati lógay sajjahén mardomán bójigay tahá beraw, chéá ke mana gendán ke é naslá pahrézkár taw ay.

² Cha sajjahén helárén haywánán hapt jotk gón wat bar gón, narén o áiy mádagéná, cha sajjahén harámén jánwarán yakk yakk jotké, narén o áiy mádagéná,

³ o cha ásmáni morgán hapt jotk, narén o mádagén, ke sarjamén zeminay sará áyáni naslá zendag bedáray.

⁴ Hapt róchá rand, anchén hawré gwárenán ke tán chell róch o chell shapá gwárit o man wati jórh kortagén sajjahén sahdarán cha zeminá gár o gomsára kanán.”

⁵ Harché ke Hodáwandá gwashtagat, Nuhá hamá paymá kort.

† **6:14 6:14** Ebráni zobána góparay labz kár bandag butag o kassa nazánt ke é kojám drachk ent.

‡ **6:14 6:14** Bójig, bezán lánch, kashti. § **6:14 6:14** Dhámbar syáhén o lechnákén ápénké. * **6:14**

6:14 Dónag, bezán chizzéá gón ápénkén chizzéá póshag, chó ke diwálá pa gela dónant. † **6:15 6:15** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit drájiá 300 ammah, práhiá 50 ammah o borziá 30 ammah. Ammah yá dast, kesás ném mitar ent, dastay lankokán beger tánke mokká.

- ⁶ É wahdá ke zeminay sará hár átk, Nuhay omr shash sad sál at.
- ⁷ Nuh o áiy jan o chokk o neshár bójigá potertant ke cha hár o tuppáná berakkant.
- ⁸ Cha helári o harámén haywán o morg o sajjahén lápkasshén jánwarán,
- ⁹ jotk jotká, naréné o mádagéné, Nuhay kerrá átk o bójigá potert, hamá paymá ke Hodáyá Nuh hokm dátagat.
- ¹⁰ Hapt róchá rand zeminay sará hár o tuppáné átk.
- ¹¹ Nuhay omray shash sadomi sáláy domi máhay habdahomi róchá, johlánkiáni sajjahén chammag botkant o ásmánay darig pach butant.
- ¹² Chell róch o chell shapá zeminay sará hawrán gwart.
- ¹³ Hamé róchay jendá Nuh o áiy chokk Sám o Hám o Yápet o Nuhay jan o sayén neshár bójigá potertant.
- ¹⁴ Áyáni hamráhiá har paymén sahdár wati tahray hesábá gón at; har paymén dalwat wati tahray hesábá, har paymén lápkasshén jánwar wati tahray hesábá o har paymén morg wati tahray hesábá, har paymén bánzolién sahdár.
- ¹⁵ Har sahdár ke zenday sáhi mán at, jotké jotké Nuhay kerrá átk o bójigá potert.
- ¹⁶ Hamá paymá ke Hodáyá Nuh hokm dátagat, har sahdáray nar o mádag bójigá potertant. Nun Hodáwandá darwázag bast.
- ¹⁷ Tán chell róchá zemin hárá mallet o áp gésh bayán but o bójigi cha zeminá borz chest kort.
- ¹⁸ Zeminay sará áp anchó ke borzter bayán but, bójig ham ápay sarborá trappal* but.
- ¹⁹ Áp zeminay sarborá sakk chest but o sajjahén ásmánay chéray drostigén borzén kóh zéráp butant.
- ²⁰ Áp borzter rawán but o kóhi chér o andém kortant. Áp cha kóhání thollán† kesás chár gwáz‡ borzter shot.
- ²¹ Zeminay saray sajjahén sahdár bérán butant; morg o dalwat o wakshién haywán o hamá sajjahén sahdár ke zeminay sará romb o ramaga kanant o sajjahén ensán ham.
- ²² Hamá sajjahén sorendah ke hoshkén zeminá atant, hamá ke zenday sáhesh mán at, bérán butant.
- ²³ Hodáyá zeminay saray sajjahén sahdár gár o gomsár kortant. Ensán o jánwar o lápkassh o ásmánay morg, sajjahén cha zeminá gár butant. Éwaká Nuh o hamá ke gón áiy bójigá gón atant, pasht kaptant.
- ²⁴ Tán yakk sad o panjáh róchá zemin ápá mán póshetagt.

8

Hár o tuppánay érmóshi

- ¹ Hodáyá Nuh o hamá sajjahén wakshién haywán o dalwat yát kortant ke Nuhay hamráhiá bójigá atant. Hodáyá zeminay sará gwáté ráh dát o áp ér áyán but.
- ² Johlánkiáni chammag o ásmánay darig band butagatant o cha ásmáná hawráni gwárag ham band butagat.
- ³ Áp kamm kammá cha zeminay sará kamm b ayán but. Yakk sad o panjáh róchá rand áp jahl shotagt.
- ⁴ Haptomi máhay habdahomi róchá bójig Árárátay kóhání sará óshtát.

* **7:18 7:18** Trappal, bezán ápay sará yalah ent o nabokkit. † **7:20 7:20** Tholl, bezán kóhay borzterén jágah. ‡ **7:20 7:20** Bezán do mitar. Har doén dastáni drájiá, ke do mitara bit, gwáza gwashant. Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “15 ammah”.

⁵ Tán dahomi máhá áp angat kamm bayán at. Dahomi máhay awali róchá kóhání tholl záher butant.

⁶ Chell róchá rand, Nuhá hamá darig pach kort ke áia bójigá per kortagat.

⁷ Gwarágé* dhanná ráhi dát. Gwarágá tán hamá wahdá bál kort o gasht ke zeminay saray áp hoshk butant.

⁸ Padá kapóté ráhi dát tán bechárit ke áp cha zeminay sará kamm butag yá na.

⁹ Bale kapótá choshén jáhé nadist ke wati pádán ér bekant, chéá ke sajjahén zemin angat ápay chérá at. Gorhá kapót bójigá, Nuhay kerrá per tarret. Nuhá wati dast shahárt, kapóti gept o bójigá áwort.

¹⁰ Nuhá dega hapt róch wadár kort o padá kapóti cha bójigá ráh dát.

¹¹ Wahdé kapót bégáhá áia kerrá per tarret, zaytunay tázagén táké dapá ati. Nun Nuhá zánt ke cha zeminay sará áp kamm butag.

¹² Nuhá dega hapt róch wadár kort o padá kapóti ráh dát. É bari kapót áia kerrá per natarret.

¹³ Nuhay omray shash sad o yakomi sálay awali máhay awali róchá zeminay saray áp hoshk butagat. Nuhá bójigay sarpósh kasshet o disti ke zemin hoshk ent.

¹⁴ Domi máhay bist o haptomi róchá zemin sarjamá hoshk at.

¹⁵ Gorhá Hodáyá gón Nuhá gwasht:

¹⁶ “Cha bójigá dar á, gón wati jan o chokk o neshárán.

¹⁷ Hamá sajjahén sahdár ke tai hamráh ant, dhanná baresh gón, báli morg o jánwar o sajjahén lápkasshán, tánke zeminay sará romb o ramag bekanant, chokk o bar bekanant o géshá gésh bebant.”

¹⁸ Gorhá Nuh gón wati jan o chokk o neshárán dar átk.

¹⁹ Sajjahén jánwar o sajjahén lápkassh o sajjahén báli morg o zeminay saray sajjahén sorendah cha bójigá dar átkant, har yakké wati tahray hesábá.

²⁰ Nun Nuhá pa Hodáwandá korbánjáhé addh kort o cha helárén haywán o helárén báli morgán lahténi zort o korbánjáhá sóchagi korbánigi kortant.

²¹ Esháni wasshén bó ke Hodáwanday kerrá sar but, wati delá gwashti: “Man cha ed o rand hechbar zeminá ensánay sawabá nálata nakanán, bell toré cha kasániá áia delay wáhag bad ant. Cha ed o dém hechbar sajjahén sahdarán é paymá horigá gár o gomsára nakanán ke annun kortagon.

²² Tán hamá wahdá ke zemin hastent
kesht o keshár o rón o móshay† wahd,
sárti o garmi,
garmág o zemestán o
róch o shapa naóshtant.”

9

Gón Nuhá ahd o paymán

¹ Hodáyá Nuh o áia chokk barkat dát o gwashtant: “Chokk o bar kanét o gésh bebét o donyáyá porr kanét.

² Zeminay sajjahén haywán, ásmánay sajjahén báli morg, sajjahén lápkassh o daryáyay sajjahén máhig shomay tors o bimmay chérá bant. É sajjahén shomay dastá dayag butagant.

³ Har sorendah ke sáhi mán ent, shomay waráka bit o anchó ke man shomará sabzag dátagant, nun har chizza dayán.

* **8:7 8:7** Gwarág syáhén morgé ke báz jágahá kalág ham gwashanti, Pársiá “kalágh”. † **8:22 8:22** Rón o mósh, bezán kesháray ronag o moshag, kesháray baray dar árag.

⁴ Bale á gósh tá hechbar mawarét ke áia zend, bezán hón mán ent.*

⁵ Harkas ke shomay hóná beréchit o sáhá begipt, man cha áia hesába gerán. Cha har haywáná hesába gerán o cha har ensáná. Cha hamá mardomá hesába gerán ke dega mardoméá koshit, chéá ke mardom brát ant.

⁶ Harkas ensánéay hóná beréchit,
áia y hón ham ensánéay dastá réchaga bit,
chéá ke Hodáyá ensán
wati sheklá addh kortag.

⁷ Nun shomá, chokk o bar kanét o zeminay sará gésh bebét,
zeminay sará sheng o tálán o géshá cha gésh bebét.”

⁸ Gorhá Hodáyá gón Nuh o áia y chokkán ke Nuhay hamráh atant, gwasht:

⁹ “Nun man gón shomá o gón shomay randi naslán ahd o paymáné kanán.

¹⁰ Gón har sahdará ke shomay kerrá ent, báli morg, dalwat o wakshién haywán o har yakk chizzéa ke gón shomá cha bójigá dar átkag, gón zeminay hamok sahdará ham é ahd o paymáná kanán.

¹¹ Man gón shomá wati é ahd o paymáná kanán ke dega baré sajjahén sahdár cha hár o tuppánay ápa bérána nabant; dega hechbar choshén háré nayayt ke sajjahén zeminá wayrán bekant.”

¹² Hodáyá gwasht: “É hamá ahd o paymánay nesháni ent ke man, wati o shomay o hamá sajjahén sahdaráni nyámá bandagá án ke gón shomá gón ant. É pa sajjahén áyókén naslán ahd o paymáné.

¹³ Man wati sanj†, jambaráni tahá ér kortag o é, mani o zeminay nyámá butagén ahd o paymánay neshánia bit.

¹⁴ Harwahd ke man zeminay sarborá jambara kárán o sanj ham jambaráni tahá záhera bit,

¹⁵ gorhá wati é ahd o paymánay yátá kapán ke mani o shomay o har tahray sajjahén sahdaráni nyámá ent. Nun áp hechbar chó hára nakant ke sajjahén sahdarán tabáh bekant.

¹⁶ Harwahd ke sanj jambaráni tahá záhera bit, mania gendán o hamá abadmánén ahd o paymánay yátá kapán ke mane Hodá o zeminay har tahray sajjahén sahdaráni nyámá butag.”

¹⁷ Hodáyá gón Nuhá gwasht: “Esh ent hamá ahd o paymánay nesháni ke man, wati o zeminay sajjahén sahdaráni nyámá bastag.”

Nuhay sayén chokk

¹⁸ Nuhay chokk cha bójigá dar átkant, Sám o Hám o Yápet. Hám Kanhánay pet at.

¹⁹ É sayén Nuhay chokk atant o cha hameshán mardom sajjahén zeminay sará sheng o tálán butant.

²⁰ Nuhá kesht o keshár bendát kort o anguri bágé addhi kort.

²¹ Hamé anguray sharábi wárt, malár but o gedánay tahá jándar but.

²² Kanhánay pet Hámá, wati pet jándará dist o wati doén brát ke dhanná atant, hál dátant.

²³ Sám o Yápetá kabáhé zort, wati kópagáni sará ér kort o poshtokái shotant o wati petay jándariesh póshént. Áyáni dém ángor at o wati petay jándariesh nadist.

²⁴ Wahdé Nuh cha sharábay malára dar átk, zánti mani kasterén bachakká gón man ché kortag,

²⁵ gwashti:
“Kanhána nálat bát.

* **9:4 9:4** Hón zenday neshán ent o tánke hón mán, gósh warag mabit. † **9:13 9:13** Sanj, bezán drinn, rangi kamán ke hawrá rand ásmána záhera bit o rang rang ent.

Wati brátáni golámáni golám bát.”

²⁶ Nuhá gwasht:

“Hodáwandá satá bát, Sámay Hodáyá.

Kanhán, Sámay golám bát.

²⁷ Hodá zeminá pa Yápetá práhter kanát.

Yápet, Sámay gedánáni tahá jahmenend bát o

Kanhán, áiy golám bát.”

²⁸ Cha hárá rand Nuhá dega say sad o panjá h sál omr kort.

²⁹ Nuhá sarjamiá noh sad o panjá h sál omr kort o mort.

10

Nuhay nasl o padréch

¹ Nuhay chokk, Sám o Hám o Yápetay nasl o padréchay kessah chosh ent: Eshán cha tuppáná rand chokk o bar kort.

Yápet

² Gumer o Májuj o Madái o Yáwán o Tubál o Máshek o Tirás, Yápetay mardénchokk atant.

³ Ashkenáz o Ripat o Tugarmah, Gumeray mardénchokk atant.

⁴ Elishah o Tarshish o Kettimi mardom o Dódánimi mardom, Yáwánay mardénchokk atant.

⁵ Cha eshán tayábdapi* mardom wati sardhagárán tálán butant, har yakké gón wati jenday zobáná, wati kabilaháni hesábá, wati kawmáni tahá.

Hám

⁶ Kush o Mesráim o Put o Kanhán, Hámay mardénchokk atant.

⁷ Sebá o Hawilah o Sebtáh o Rámah o Sabteká, Kushay mardénchokk atant. Sabá o Dédán, Rámahay mardénchokk atant.

⁸ Cha Kushá Namrud pédá but ke zeminay sará awali zórmandén jangól† at.

⁹ Hodáwanday chammán Namrud, zrengén shekárié at, paméshká gwashaga bit: “É mard, Hodáwanday chammán Namruday paymén mazanén shekárié.”

¹⁰ Namruday bádsháhiay bendát cha Bábel, Erek, Akkád o Kalnehá but ke Shináray‡ sardhagára atant.

¹¹ Á cha é sardhagára Áshurá shot o ódá Naynawá, Rahubut-Ir, Kálah o

¹² Risenay shahri addh kortant. Risen, Naynawá o Kálahay nyámá ent, Kálah mazanén shahré.

¹³ Cha Mesráimá, Ludi o Anami o Lehábi o Naptuhi mardom pédá butant o

¹⁴ Patrusi o Kapturi o Kasluhi mardom, ke cha Kasluhián, Pilesti pédá butant.

¹⁵ Kanhánay awali chokk Saydun at o padá Hitti o

¹⁶ Yabusi o Amuri o Gergáshi o

¹⁷ Héwi o Arki o Sini o

¹⁸ Arwádi o Semári o Hamáti mardom pédá butant. Randá Kanháni kabilah sheng o tálán butant.

¹⁹ Kanhánay hadd o simsar, cha Sayduná ke dém pa Gerára raway tán Gazzahá at o agan dém pa Sodum, Gomurah, Admah o Sebwimá raway, tán Lasháhá at.

* **10:5 10:5** Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágah, zerkerr, sáhel. † **10:8 10:8** Jangól, bezán jangarósk, jang kanókén mardom. ‡ **10:10 10:10** Shináray sardhagár, bezán Bábelay sardhagár ke maróchigén Erákay jonubi bahr at.

²⁰ Hámay naslay kessah, áyáni kabilah o zobán o sardhagár o kawmay hesábá hamesh at.

Sám

²¹ Sám ke Yápetay masterén brát at, áia ham mardénchokk but. Sám, Eberay sajjahén chokkáni bonpirok ent.

²² Sámay mardénchokk, Ilám o Áshur o Arpakshád o Lud o Arám atant.

²³ Arámay mardénchokk, Uz o Hul o Giter o Másh atant.

²⁴ Arpakshád, Shelahay pet at o Shelah, Eberay pet.

²⁵ Eberá do mardénchokk but, yakkéay nám Péleg[§] at, chéa ke hamé wahdá zemin bahr o báng but. Brátay námi Yóktán at.

²⁶ Yóktán, Almudád o Shélep o Hazarmáwet o Yérah o

²⁷ Hadurám o Uzál o Deklah o

²⁸ Óbál o Abimáél o Sabá o

²⁹ Ópir o Hawilah o Yubábay pet at. É sajjahén Yóktánay mardénchokk atant.

³⁰ Á damagá ke é nendók atant, cha Mesháyá dém pa Separá at, ródarátkay kóhestagén molká.

³¹ Sámay chokkáni kessah, áyáni kabilah o zobán o sardhagár o kawmay hesábá hamesh at.

³² Nuhay mardénchokkáni kabilah, áyáni sar o bonay red o banday sará, áyáni kawmáni hesábá hamesh atant. Tuppáná rand cha hameshán sajjahén kawm zeminay sará sheng o tálán butant.

11

Bábelay borj

¹ Sajjahén donyáay zobán yakkén at o labz yakkén atant.

² Mardom ke cha ródarátká laddhetant, Shináray sardhagará dashté distesh o hamódá jahmenend butant.

³ Gón yakdomiá gwashtesh: “Byá, heshta janén o sharriay sará pachénesh.” Áyán sengay jáhá hesht kára bast o gelay jáhá dhámbar.

⁴ Gwashtesh: “Byá pa wat shahré addha kanén, anchén borjé máni bebit ke sartholli ásmáná sar bebit, tánke pa wat námé ér bekanén ke sajjahén zeminay sará sheng o sháng mabén.”

⁵ Hodáwand ér átk tánke hamá shahr o borjá bechárit ke mardomi addh kanagá atant.

⁶ Hodáwandá gwasht: “Edá bechár, nun é yakkén ráj o kawm ant o sajjahénáni zobán yakk ent. Agan é káresh bendát kortag, cha ed o dém é harché kanag belóthant, pa eshán nabutenia nabit.

⁷ Byá, jahláda rawén o esháni zobáná garh o manja* kanén ke é, yakdomiay habarán sarpad mabant.”

⁸ Hodáwandá, é mardom cha ódá sajjahén zeminay sará sheng o sháng kortant o eshán shahray addh kanagay kár band kort.

⁹ Paméshká á shahray nám Bábel† but ke Hodáwandá ódá sajjahén donyáay yakkén zobán garh o manj kort. Áia mardom cha ódá zortant o sajjahén zeminay sará sheng o sháng kortant.

Sámay nasl o padréch

¹⁰ Sámay nasl o padréchay kessah chosh ent:

§ 10:25 10:25 Pélegay máná “bahr o báng” ent. * 11:7 11:7 Garh o manj kanag, bezán mán gissshénag, hór o tahór kanag. † 11:9 11:9 Bábelay labz gón Ebráni zobánay labz “balalá” nazzikk ent ke mánái garh o manj ent.

Tuppáná do sálá rand wahdé Sámay omr 100 sál at, cha áíá Arpakshád pédá but.

¹¹ Arpaksháday pédáeshá rand, Sámá 500 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹² Arpaksháday omr 35 sál at ke cha áíá Shelah pédá but.

¹³ Shelahay pédáeshá rand, Arpakshádá 403 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁴ Shelahay omr 30 sál at ke cha áíá Eber pédá but.

¹⁵ Eberay pédáeshá rand, Shelahá 403 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁶ Eberay omr 34 sál at ke cha áíá Péleg pédá but.

¹⁷ Pélegay pédáeshá rand, Eberá 430 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

¹⁸ Pélegay omr 30 sál at ke cha áíá Rahu pédá but.

¹⁹ Rahuay pédáeshá rand, Pélegá 209 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁰ Rahuay omr 32 sál at ke cha áíá Serug pédá but.

²¹ Serugay pédáeshá rand, Rahuá 207 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²² Serugay omr 30 sál at ke cha áíá Náhór pédá but.

²³ Náhóray pédáeshá rand, Serugá 200 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁴ Náhóray omr 29 sál at ke cha áíá Téra pédá but.

²⁵ Téraay pédáeshá rand, Náhóra 119 sál omr kort o áíá dega mardénchokk o janénchokk ham but.

²⁶ Téraay omr 70 sál but o randá cha áíá Ebrám o Náhór o Hárán pédá butant.

Téraay nasl o padréch

²⁷ Téraay nasl o padréchay kessah chosh ent:

Cha Téraýá Ebrám o Náhór o Hárán pédá butant. Cha Háráná Lut pédá but.

²⁸ Háránay pet, Téra angat zendag at o Hárán mán Kaldániáni shahr Urá mort, hamódá ke pédá butagat.

²⁹ Ebrám o Náhór, doénán sur o sáng kort. Ebrámay lógiay nám Sárái at o Náhóray lógiay nám Melkah. Melkah, Háránay jenekk at o Hárán, Melkah o Yaskáhay pet.

³⁰ Sárái santh at o chokki néstat.

³¹ Téraýá wati chokk Ebrám o nomásag Lut, ke Háránay chokk at o wati neshár, bezán Ebrámay jan Sárái zortant o cha Kaldániáni shahr Urá dar átk. É sajjahén dém pa Kanhánay sardhagará ráh geptant, bale wahdé Háránay shahrá rasetant, hamódá neshtant.

³² Téraýá do sad o panch sál omr kort o Háráná mort.

12

Hodá Ebrámá gwánka jant

¹ Hodáwandá gón Ebrámá gwasht:

“Wati molk, wati syád o wáres o wati petay lógá yalah day o cha edá hamá molká beraw ke man tará péshia dárán.

² Man tará mazanén kawmé jórha kanán, tará barkata dayán o tai námá borza kanán o taw barkaté bay.

³ Hamá mardom ke tará barkata dayant, man áyán barkata dayán o hamá mardom ke tará nálata kanant, man áyán nálata kanán o

zeminay sajjahén kawm tai sawabá barkata gerant.”

⁴ Gorhá hamá paymá ke Hodáwandá gón Ebrámá gwashtagat, Ebrám shot o Lut ham áiy hamráh but. Ebrám ke cha Háráná dar átk, omri haptád o panch sál at.

⁵ Ebrámá wati lógi Sárái o brázátk Lut hamráh kortant o dém pa Kanháná ráh gept. Hamá sajjahén mál ke áyán mocch kortagatant o hamá mardom ke Háráná áyáni dastá kaptagatant, áia gón wat bortant gón. Kanhánay sardhagará átk o rasetant.

⁶ Ebrám á molká tarr o táb kanán tán Murehay mazanéen drachkay jágahá, Shekémá shot. Á wahdá, é molká Kanháni nendók atant,

⁷ Bale Hodáwand, Ebrámá démá záher but o gwashti: “Cha mani némagá é sardhagár tai nasl o padréchayg ent.” Gorhá Ebrámá ódá pa Hodáwandá, ke áiy démá záher butagat, korbánjáhé addh kort.

⁸ Cha ódá á, dém pa kóhestagá, Bayt-Élay ródarátke némagá shot o wati gedáni anchén jágahé mekk kort ke Bayt-Élay shahr áiy rónendi némagá o Ayáay shahr, ródarátke némagá at. Ódá pa Hodáwandá korbánjáhé addhi kort o Hodáwanday námi tawár kort.

⁹ Gorhá Ebrám cha ódá dar átk o dém pa Negébá rawán but.

Ebrám Mesrá rawt

¹⁰ Bale Kanháná dhokkál* at o Ebrám, dém pa Mesrá jahlád ráh gept tánke pa wahdéá hamódá, darámadéay paymá bedárit, chéá ke sakkén dhokkálé at.

¹¹ Wahdé Mesray nazzikká átk o raset, gón wati lógi Sáráia gwashti: “Mana zánán ke taw zébáén janéné ay.

¹² Mesri tará begendant, gwashant: ‘É, eshiay lógi ent,’ gorhá maná koshant bale tará zendagá kellant.

¹³ Begwash ke man eshiay gohár án, tánke pa taigi gón man sharr bebant o tai sawabá mani sáh berakkit.”

¹⁴ Ebrám ke Mesrá átk, Mesrián dist ke Sárái sakkén zébáén janéné.

¹⁵ Perawnay† apsarán ke Sárái dist, Perawnay kerrá áiy sárháyagá laggetant o Sárái Perawnay kalátá barag but.

¹⁶ Perawn, Sáráiy háterá gón Ebrámá mehrabán but o Ebrám pas o gók o lág‡ o mádyán§ o golám o móled o oshteráni wáhond but.

¹⁷ Bale Hodáwandá Ebrámá lógi, Sáráiy sawabá Perawn o áiy lógay sará mazanéen wabá o warh warhén nádráhi dawr dát.

¹⁸ Perawná Ebrám lótháént o gwasht: “É che káré at ke taw gón man kort? Taw chéá maná hál nadát ke é tai lógi ent?

¹⁹ Chéá gwashtet: ‘É mani gohár ent,’ ke man pa jani zort? Bechár, é tai jan ent. Zuri o beraw.”

²⁰ Perawná Ebrámá bárawá wati apsár hokm dátant o áyán Ebrám gón lógi o sajjahén mál o hastiá rahádag kort.

13

Lut o Ebrámá jetái

¹ Ebrámá harché ke hastat, zortanti o gón wati lógiá cha Mesrá borzád ráh gept o Negébá shot. Lut ham gón áia gón at.

² Ebrám, mál o dalwat o teláh o nograhá báz hastómand at.

* **12:10 12:10** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. † **12:15 12:15** Perawn hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Ahdi zamánagán, Mesray har bádsháh Perawn gwashag butag. ‡ **12:16 12:16** Lág, bezán narén har. § **12:16 12:16** Mádyán, bezán mádagén har.

³ Á, cha Negébá laddhán o rawán tán Bayt-Élá raset, tán Bayt-Él o Ayáay shahráni nyámá, hamá jágahá ke pésará wati gedáni mekk kortagat,

⁴ hamá jágahá ke pésará korbánjáhé addhi kortagat. Ódá Ebrámá Hodáwanday nám tawár kort.

⁵ Lut ham ke Ebrámay hamsapar at, áia pas o dalwat o gedán hastat.

⁶ Bale jágah pa Lut o Ebrámay yakjáh nendagá kamm at, chéa ke mál o dalwatesh báz at. Paméshká hór neshtesh nakort.

⁷ Ebrám o Lutay shepánk arhetant. Á zamánagá Kanháni o Perizzi ham é sardhagára jahmenend atant.

⁸ Gorhá Ebrámá gón Lutá gwasht: “Má brát én. Mani o tai nyámá, yá mani o tai shepánkáni nyámá arh o korhé mabit.

⁹ Sajjahén molk tai démá ent. Cha man jetá bay. Agan taw chappén némagá raway, man rásténá rawán o agan taw rástén némagá raway, man chappéná rawán.”

¹⁰ Lutá chamm chest kortant, disti ke Ordonay sajjahén dasht, tán Sóhará séráp ent, Hodáwanday bágay dhawlá, Mesray sardhagáray dhawlá. É cha á wahdá pésar at ke Hodáwandá Sodum o Gomurahay shahr gár o bégwáh kortant.

¹¹ Gorhá Lutá Ordonay sajjahén dasht pa wat gechén kort o dém pa ródarátká ráh gept o doén mard cha yakdomiá jetá butant.

¹² Ebrám Kanháney sardhagára nesht o Lut hamá shahrán jahmenend but ke dashtá atant. Lutá wati gedán zort o Sodumay nazzikká mekk kortant.

¹³ Sodumay mardom badkár o Hodáwanday démá báz gonahkár atant.

Ebrám Hebruná jahmenenda bit

¹⁴ Lut ke cha Ebrámá jetá but, Hodáwandá gón Ebrámá gwasht: “Cha wati hamé jágahá, chammán chest kan o shomál, jonub, ródarátk o rónenday némagá bechár,

¹⁵ é sajjahén molká ke taw gendagá ay, cha mani némagá é tán abad tai o tai nasl o padréchayg ent.

¹⁶ Tai nasl o padréchá zeminay danzáni paymá báza kanán, agan kasé danz o gobarán hesáb korta kant, gorhá tai nasl o padréchá ham hesáb korta kant.

¹⁷ Pád á, é molkay dráji o práhiá tarr o gard bekan, ke eshiá man tará dayán.”

¹⁸ Gorhá Ebrámá wati gedán chest kortant o Hebruná shot o Mamrehay mazanén drachkáni nazzikká jahmenend but. Ódá pa Hodáwandá korbánjáhé addhi kort.

14

Ebrám Lutá rakkénit

¹ Shináray bádsháh Amrápel o Elásaray bádsháh Aryuk o Ilámay bádsháh Kedorlámer o Góimay bádsháh Tidálay zamánagá,

² é bádsháhán gón Sodumay bádsháh Bárah o Gomurahay bádsháh Bershá o Admahay bádsháh Shenáb o Sebwimay bádsháh Shémeber o Bélahay bádsháhá jang kort. Bélahay domi nám Sóhar ent.

³ Nun é goddhi panchén bádsháh, Seddimay daragá,* bezán Wádzaray† daragá yakjáh butant.

⁴ Eshán tán dwázdah sálá Kedorlámeray hezmat kort o sézdahomi sálá sarkeshiesh kort.

* 14:3 14:3 Darag, bezán wádi, gwatr. † 14:3 14:3 Wádzér Esráilá mazangwarmé ke mortagén zer ham gwashanti.

⁵ Chárdahomi sálá Kedorlámer gón hamráhén bádsháhán átk o mán Asterut-Karnaymá Repáhi mahluki prósh dát, Zuzi mahluki mán Hámá o Émi mahluki mán Sháweh-Keryátaymá prósh dátant.

⁶ Hórái mahluki, mán kóhestagén molká, Sahirá beger tán El-Páráná prósh dát. El-Párán gyábánay nazzikká ent.

⁷ Nun per tarretant o En-Meshpátá bezán Kádeshá átkant o Amálíkiáni sajjahén molkesh gept. Hasásun-Tamárá neshtagén Amuriáni molkesh ham gept.

⁸ Gorhá Sodumay bádsháh, Gomurahay bádsháh, Admahay bádsháh, Sabuimay bádsháh o Bélahay, bezán Sóharay bádsháh, dhanná dar átkant o Seddimay daragá janagay tayáriesh kort o

⁹ gón Ilámay bádsháh Kedorlámer o Góimay bádsháh Tidál o Shináray bádsháh Amrápel o Elásaray bádsháh Aryuká jangesh kort, bezán chár bádsháh, panch bádsháhay helápá.

¹⁰ Seddimay darag cha dhámbaray kandhá porr at o wahdé Sodum o Gomurahay bádsháh tatkant, báz mardom é kandháni tahá kapt o é dega mardom dém pa kóhestagá tatkant.

¹¹ Gorhá chárén bádsháhán Sodum o Gomurahay sajjahén mál o maddhi o tóshag zort o shotant.

¹² Ebrámay brázátk Lut, Sodumá jahmenend at. Áesh ham gept o gón sajjahén mál o maddhiá gón wat bort.

¹³ Yakk mardomé tat k o Ebránién Ebrámay kerrá átk o é háli dát. É wahdá Ebrám, Amurién Mamrehay mazanén drachkáni nazzikká neshtagat. Amurién Mamreh, Eshkul o Áneray brát at. Esháni o Ebrámay nyámá ahd o paymáné hastat.

¹⁴ Wahdé Ebrámá eshkot ke mani brázátk gerag o barag butag, wati hamá say sad o hazhdahén dar áwortagén[‡] jangól, ke áiy lógá pédá butagatant, zortanti o tán Dánay shahrá dozhmenáni randá kapt.

¹⁵ Shapay wahdá áiy wati hamráh thóli thóliá bahr kortant o dozhmenay sará oroshi kort o próshi dátant o tán Hóbahá, ke Dameshkay shomálá ent, áiyáni randá kapt.

¹⁶ Ebrámá sajjahén mál o maddhi pach geptant o wati brázátk Lut o áiy mál o hasti, janénádam o é dega mardom padá áwortant.

Malkisedik Ebrámá barkata dant

¹⁷ Wahdé Ebrám cha Kedorlámer o áiy hampattén[§] bádsháháni prósh dayagá rand per tarragá at, Sodumay bádsháh tán Sháwehay daragá, ke bádsháhay darag ent, áiy péshwázíá^{*} átk.

¹⁸ Gorhá Salimay[†] bádsháh Malkisediká, ke borzén arshay Hodáy dini péshwá at, nán o sharáb áwort.

¹⁹ Áiy Ebrám barkat dát o gwasht:

“Ebrám! Tará cha borzén arshay Hodá,
ásmán o zeminay addh kanókay némagá barkat berasát.

²⁰ Borzén arshay Hodáyá satá o saná bát
ke dozhmeni tai dastá dátant.”

Gorhá Ebrámá, áiyará cha har chizzá dahyakk dát.

²¹ Sodumay bádsháhá gón Ebrámá gwasht: “Mani mardomán maná beday o mál o maddhián bezur, taig ant.”

[‡] 14:14 14:14 Dar áwortagén, bezán tarbiat dátagén, kárzántén mardomé. [§] 14:17 14:17 Hampatt, bezán hamá ke patt o sannatesh yakk ent, ettehádi, hampaymán. ^{*} 14:17 14:17 Péshwázi, bezán mardoméay démá rawag o sharap dayag. [†] 14:18 14:18 Shalim hamá Urshalim ent.

²² Ebrámá gón Sodumay bádsháhá gwasht: “Man Hodáwanday démá, borzén arshay Hodá, ásmán o zeminay jórh kanókay démá dast chest kortag o sawgend wártag

²³ harché ke taig ent, man cha áyán heccha nazurán, yakk bandikké yá swásbandé ham nazurán. Chosh mabit taw begwashay ke Ebrám man hastómand kortag.

²⁴ Man hecch chizza nazurán abéd cha hamá warákán ke warnáyán wártagant o hamá mardománi bahrá ke mani hamráhiá átkagant, bezán Áner, Eshkul o Mamreh. Á wati bahrá bezurant.”

15

Gón Ebrámá Hodáay ahd o paymán

¹ Cha é chizzán o rand, Hodáwanday habar elhám o shobénéay tahá pa Ebrámá átk: “Oo Ebrám! Mators, man tai espar án. Tai enám sakk mazan ent.”

² Bale Ebrámá gwasht: “Oo Hodáwandén Hodá! Taw maná ché dayay? Maná wa chokk nést o mani lógay wáres Dameshki Elizar ent.”

³ Padá gwashti: “Taw maná chokk o poshpadé nadátag o bándá róch mani lógay hezmatkáré mani wáresa bit.”

⁴ Bale Hodáwanday habar Ebrámá sar but ke é hezmatkár tai wáresa nabit, tai jendá mardénchokké bit o hamá tai wáresa bit.

⁵ Hodáwandá Ebrám dhanná bort o gwasht: “Ásmáná bechár o estárán hesáb kan, agan hesábesh korta kanay. Tai nasl o padréch esháni paymá báza bit.”

⁶ Ebrámá Hodáwanday sará báwar kort o Hodáwandá Ebrámay é báwar, pa áia páki o palgárié hesáb kort.

⁷ Nun Hodáwandá gón áia gwasht: “Man hamá Hodáwand án ke tará cha Kaldániáni shahr, Urá daron kort o áwort ke é sardhagará tará bedayán o taw eshiay wáhond bebay.”

⁸ Bale Ebrámá gwasht: “Oo Hodáwandén Hodá! Man chón bezánán ke eshiay wáhonda bán?”

⁹ Gorhá Hodáwandá gwasht: “Pa man say sáligen mádagén góké, say sáligen bozé, say sáligen gwarándhé, shántolé o kasánén kapóté byár.”

¹⁰ Ebrámá é sajjahén pa Hodáwandá áwort o do kappá kortant o har tal, domi talay démá ér kort, bale morgi kapp nakortant.

¹¹ Dhundhwáren morg ke é jónáni sará neshtant, Ebrámá galléntant.

¹² Wahdé róch ér nendagá at, Ebrám gránén wábéa gept o bazén o torsnákén taháriéa áiy sará mán shánt.

¹³ Gorhá Hodáwandá gwasht: “Deljam bay o bezán ke tai nasl o padréch anchén sardhagaréa darámadéay paymá jahmenenda bit ke á molk áyáni naent. Tai óbádag ódá goláma bant o tán chár sad sálá zolm o zórakiay ámácha bant.

¹⁴ Bale man, á kawmá sezá dayán ke tai naslá goláma kant. Padá tai padréch gón mazanén mál o maddhiéa cha ódá dara kayt.

¹⁵ Bale taw wat pa émeni wati bonpirokáni kerrá raway o sharrén mazanén omréa rand kabr kanaga bay.

¹⁶ Tai padréch, cháromi naslá edá pera tarrit chéa ke Amuriáni badkári angat purah o sarjam nabutag.”

¹⁷ Róch ke ér nesht o taháriá mán shánt, ásdané ke dutt dayán at gón rókén mashaléa záher but o cha taláni nyámá gwast.

¹⁸ Á róchá Hodáwandá gón Ebrámá ahd o paymáné kort o gwashti: “Cha mani némagá é sardhagár cha Mesray shépá beger tán Parátay mazanén kawrá tai nasl o padréchayg ent,

¹⁹ bezán Kanì o Kanizzi o Kadmuni o

²⁰ Hittì o Perizzi o Repáhi o

²¹ Amuri o Kanháni o Gergáshi o Yabusi mahlukay sarzemin.”

16

Hájer o Esmáél

¹ Ebrámay lógi Sáráíá chokka nabut. Sáráíá Mesri móledé hastat ke námi Hájer at.

² Sáráíá gón Ebrámá gwasht: “Hodáwandá mani dém dáshtag o chokk áworta nakanán. Taw beraw o gón mani móledá bwaps ke balkén maná cha áiy némagá chokké bebit.” Ebrámá Sáráíay gapp zort.

³ Wahdé Ebrámá dah sál Kanhána gwázéntagat, áiy jan Sáráíá wati Mesri móled Hájer zort o Ebrámára pa jani dát.

⁴ Ebrámá gón Hájerá wapt o wáb kort o Hájeray láp porr but. Wahdé Hájerá zánt ke mani láp porr ent, wati bánokay mán nayáragi bendát kort.

⁵ Gorhá Sáráíá gón Ebrámá gwasht: “É azáb o sheddat ke mani sará kaptag, eshiay zemmawár taw ay. Man wati móled tai bagalá dát o nun wahdé á zánt ke lápi porr ent, maná mána nayárit. Hodáwand mani o tai nyámá dádras* bát.”

⁶ Bale Ebrámá gón Sáráíá gwasht: “Tai móled tai dastá ent, gón áíá hamá paymá bekan ke tai delá sharter ent.” Gorhá Sárái, Hájeray sará trond but o Hájer cha áíá tat.

⁷ Hodáwanday préshtagá Hájer gyábáná, chammagéay kerrá dist. É hamá chammag ent ke Shuray ráhay sará ent.

⁸ Préshtagá gwasht: “Oo Hájer, Sáráíay móled! Taw cha kojá átkagay o kojá rawagá ay?” Hájerá gwasht: “Man cha wati bánok Sáráíá tachagá án.”

⁹ Gorhá Hodáwanday préshtagá gwasht: “Wati bánokay kerrá wátarr kan o watá hamáiy dastá day.”

¹⁰ Préshtagá chosh ham gwasht: “Hodáwanda gwashit ke man tai nasl o padréchá anchó báza kanán ke cha hesábá dhanna bant.”

¹¹ Hodáwanday préshtagá padá gwasht:

“Nun taw lápporr ay o

mardénchokké káray.

Chokkay námá Esmáél† bekan

chéá ke Hodáwandá tai peryát eshкотag.

¹² É bachakk wakshién haré bit.

É sajjahénáni dozhmena bit o

sajjahén eshiay dozhmeniá kanant.

É wati zendá gón wati sajjahén brátán

pa jang o jérhaha gwázénit.”

¹³ Hodáwandá ke gón Hájerá habar kort, Hájerá Hodáwandára é nám bast: “Taw hamá Hodá ay ke maná genday.” Chéá ke Hájerá gwasht: “Nun man hamá dist ke maná modáma gendit.”

¹⁴ Paméshká é chát, Behér-Lahái-Rui‡ nám kapt. É chát, Kádesh o Béreday nyámá ent.

* **16:5 16:5** Dádras, bezán hakkén paysalah kanók, hamá ke dádgáhan shawra borrit, dáwar. † **16:11 16:11** Esmáélay máná ent “Hodá eshkont”. ‡ **16:14 16:14** Ebráni zobána Behér-Lahái-Ruiay máná ent: “Zendágén Hodáay chát, hamá Hodá ke maná gendit”.

¹⁵ Gorhá Hájerá pa Ebrámá mardénchokké pédá kort o Ebrámá Hájeray áwortagén chokkay nám Esmáél kort.

¹⁶ Wahdé Hájer pa Esmáéla chellag but, Ebrámay omr hashtád o shash sál at.

17

Sonnat kanagay ahd o paymán

¹ Ebrámá ke nawad o noh sál but, Hodáwand áiy déma záher but o gwashti: “Man porwákén Hodá án, mani ráhá beraw o pa bémayári zend begwázén.

² Man wati o tai nyámay ahd o paymáná pakká kanán ke tai chokk o nomásagán sakk báza kanán.”

³ Gorhá Ebrám dém pa chér kapt o Hodáyá gón áia gwasht:

⁴ “Bechár, é gón taw mane Hodáay ahd o paymán ent ke taw bázén kawméay peta bay.

⁵ Cha ed o rand tai nám Ebráma* nabit, tai nám Ebráhéma† bit, chéa ke man tará bázén kawméay pet kortag.

⁶ Man tará sakk báz porsamara kanán o cha taw kawm o ráj jórha kanán o cha taw bádsháh wadia bant.

⁷ Man wati o tai nyámay ahd o paymáná abadmánén ahd o paymáné jórha kanán, gón taw o gón tai áyókén nasl o padréchá. Man tai Hodá án o cha taw rand tai poshpaday Hodá bán.

⁸ Man Kanhánay sajjahén sardhagará, ke annun taw edá darámadé ay, tai o cha taw rand tai nasl o padréchay abadi melkata kanán o áyáni Hodá bán.”

⁹ Gorhá Hodáyá gón Ebráhémá gwasht: “Bale tawe Ebráhém báyard ent mani ahd o paymáná barjáh bedáray, tai jend o tai nasl o padréch, posht dar posht.

¹⁰ Mani ahd o paymán gón tai jendá o cha taw rand gón tai poshpadá esh ent o báyard ent shomá barjáhi bedárét: Shomay har mardén báyard ent borrok o sonnat kanag bebit.

¹¹ Shomá watá sonnat bekanáénét. É hamá ahd o paymánay neshánia bit ke mani o shomay nyámá ent.

¹² Áyókén nasl o padrécháni tahá, shomay nyámá hamok hasht róchigén mardénchokk báyard ent sonnat kanag bebit, tahná shomay jenday lógay chokk na, hamá zarharidén‡ golámchokk ham ke shomay nasl o padréch naant o shomá cha dhanni mardomán pa bahá zortagant, á ham sonnat kanag bebant.

¹³ Toré shomay lógá pédá bebant yá ke shomá áyán pa bahá begerét, báyard ent sonnat kanag bebant. É paymá shomay jesm o jáná, mani ahd o paymán abadmána bit.

¹⁴ Har sonnat nakortagén mardén ke jesmi sonnat kanag nabutag, cha wati kawmá sendaga bit, chéa ke mani ahd o paymáni próshtag.”

¹⁵ Hodáyá gón Ebráhémá gwasht: “Bale wati lógi Sáráia cha ed o rand Sárái tawár makan, áiy nám Sáraha§ bit.

¹⁶ Man barkatia dayán o tará cha áia mardénchokké bit. Man Sáraha barkata dayán o á kawmáni máta bit, kawmáni bádsháh cha áia pédá bant.”

¹⁷ Gorhá Ebráhém dém pa chér kapt o kandeti o wati delá gwashti: “Cha sad sáligén mardéa chokké pédá bit? Sáraha nawad sálagiá chokké kárit?”

¹⁸ Ebráhémá gón Hodáyá gwasht: “Esmáél wati zendá tai bargáhá begwázénát.”

* **17:5 17:5** Ebrámay máná “mazanshánén pet” ent. † **17:5 17:5** Ebráhémay máná “bázénéay pet” ent.

‡ **17:12 17:12** Zarharidén, bezán bahá zortagén. § **17:15 17:15** Sárahay máná “jenekkén shahzádag” ent.

¹⁹ Hodáyá gwasht: “Enna, tai jan Sáraḥ chokké kárit o taw báyaḍ ent chokkay námá Esák* bekanay. Man wati ahd o paymáná gón Esáká barjáha dárán o cha áia rand, é pa áia nasl o padréchá abadmánén ahd o paymáné bit.

²⁰ Esmáélay bárawá ham man tai habar gósh dásht: Man áia allam barkata dayán, áia porsamara kanán o áia nasl o padréchá sakk báza kanán. Á dwázdah shahzádagay peta bit o cha áia mazanén kawmé pédá kanán.

²¹ Bale wati ahd o paymáná gón Esáká barjáha dárán ke démi sálá hamé wahdá cha Sáraḥá pédá bit.”

²² Wahdé Hodáyá wati habar gón Ebráhémá halás kortant, cha áia kerrá borzád shot.

²³ Hamá róchá Ebráhémá wati chokk Esmáél, wati lógá pédá butagén sajjahén mardén o zarharidén golám, lógay sajjahén mardén zort o sonnat kanáéntant, hamá paymá ke Hodáyá gwashtagat.

²⁴ Ebráhém wahdé sonnat kanag but, omri nawad o noh sál at.

²⁵ Áia chokk Esmáélá sézdah sál at.

²⁶ Pet o chokk hamá yakkén róchá sonnat kanag butant.

²⁷ Ebráhémay lógay sajjahén mardén, hamá ke áia lógá pédá butagatant o hamá zarharidén golám ke áia cha dhanni mardomán pa bahá zortagatant, gón áia hórigá sonnat kanag butant.

18

Say préshtag

¹ Hodáwand Mamrehay mazanén drachkáni nazzikká Ebráhémay déma záher but. Némróchay thák* at o Ebráhém wati gedánay dapá neshtagat.

² Ebráhémá chamm chest kortant, disti ke say mard mani nazzikká óshtát. Áia ke distant, cha gedánay dapá pa eshtápi áyáni wasshátká shot, pa adab sari jahl kort o

³ gwashti: “Oo mani wájah! Maná ezzat beday, cha wati hezmatkára sar magwaz o gón man bejall.

⁴ Bell bachakk pa shomay pádáni shódagá kammé ápa kárant, shomá drachkay chérá árám kanét.

⁵ Shomá ke wati hezmatkáray kerrá átkagét, bell pa shomá waraga kárán, áp o támé bekanét o randá déma berawét.” Gwashtesh: “Sharr, harché ke taw gwashay.”

⁶ Ebráhém eshtáp eshtápá Sáraḥay kerrá gedána shot o gwashti: “Zutt kan, say kyás† sharrén árt bezur, tarresh kan o nagan bepach.”

⁷ Ebráhémá wat dém pa góromá‡ maydán kort, sharrén pazzóren gwaské§ dari chet o hezmatkáréa dát. Hezmatkára zutt addh kort.

⁸ Gorhá shir o shillánch o patkagén góshti zort o áyáni déma dátant. Á ke waragá atant, Ebráhém áyáni kerrá, drachkay chérá óshtát.

⁹ Áyán jost gept: “Tai lógi Sáraḥ kojá ent?” Ebráhémá passaw dát: “Ódá gedánay tahá ent.”

¹⁰ Gorhá cha áyán yakkéa gwasht: “Áyókén sálá hamé wahdá allamá tai kerrá pera tarrán o tai lógi Sáraḥá mardénchokké gwarána bit.” Sáraḥ áia poshti némagá, gedánay dapá, gósh dáragá at.

¹¹ Nun Ebráhém o Sáraḥ pir o ájez atant o Sáraḥá janéni máhánaga nabut.

* **17:19 17:19** Esákay máná ent “á kandit”. * **18:1 18:1** Némróchay thák, bezán némróchay hamá wahd ke róch sakk garm ent. † **18:6 18:6** Ebrániáni say kyás, kesás pánzdah kilu ent. ‡ **18:7 18:7** Górom, bezán gókáni ramag, báz gók. § **18:7 18:7** Gwask, bezán góló, gókay chokk.

¹² Gorhá Sárahá delá kandet o gwasht: “Man pir án o mani wájah ájez ent, nun maná che wasshi o lezzaté rasit?”

¹³ Gorhá Hodáwandá gón Ebráhémá gwasht: “Sárahá chéá kandet o gwasht: ‘É piránsariá, pa rásti maná chokké bit?’

¹⁴ Choshén káré hast ke pa Hodáwandá grán bebit? Gisshetagén wahdá, démi sálá tai kerrá pera tarrán o Sárahá mardénchokké bit.”

¹⁵ Sárahá torset, drógi bast o gwashti: “Man nakandet.” Bale Hodáwandá gwasht: “Pa rásti taw kandet.”

Gón Hodáyá Ebráhémáy dazbandi

¹⁶ É sayén mard cha ódá pád átk o ráh geptant. Dém pa Sodumá cháretesh. Ebráhém ham shot gón ke áyán rahádag bekant.

¹⁷ Gorhá Hodáwandá gwasht: “Á kár ke maná kanagi ent, cha Ebráhémá chéri bedayán?

¹⁸ Ebráhém allamá mazan o zórmandén kawmé jórha bit o áiy sawabá zeminay sajjahén kawm barkata gerant.

¹⁹ Chéá ke man, Ebráhém dar chetag ke wati chokk o lógay mardomán hokm bedant ke cha áiá rand, pa pahrézkári o ensáp mane Hodáwanday ráhá rawán bebant tánke pa Ebráhémá hamá kára bekanán ke gón áiá kawlon kortag.”

²⁰ Gorhá Hodáwandá gwasht: “Sodum o Gomurahay helápá peryáté chest ent. Áyáni gonáh haminchok báz ant

²¹ ke man jahláda rawán o charán bárén áyáni kortagén kár hamá peryátay kaddá báz ant ke pa man sar butag? Agan chosh naent, wa man sahiga bán.”

²² Gorhá á mardán wati ráh táb dát o dém pa Sodumá shotant, bale Ebráhém angat Hodáwanday bárgáhá óstók at.

²³ Gorhá Ebráhém nazzikk átk o gwashti: “Taw pa rásti pahrézkára ham gón badkára rópay o baray?

²⁴ Agan shahrá panjáh pahrézkárén mardom bebit, gorhá? Angat á shahrá rópay o baray? Hamá panjáhén pahrézkaráni háterá á shahrá nabakshay?

²⁵ Cha tai dastá choshén káré mabát ke pahrézkára gón badkára hór bekoshay o pahrézkár o badkára yakkén chammá becháray. Sajjahén jahánay dádras pa hakk o ensáp kára nakant?”

²⁶ Hodáwandá gwasht: “Agan Sodumay shahrá panjáh pahrézkár begendán, áyáni háterá á sajjahén jágahá bakshán.”

²⁷ Ebráhémá passaw dát o gwasht: “Man ke hák o poré án, man nun haminkas delér butagán ke gón Hodáwandá habara kanán,

²⁸ bale agan cha panjáhén pahrézkarán panch kamm bebit, pa é panchén mardománi kamm bayagá sajjahén shahrá tabáha kanay?” Hodáwandá passaw dát: “Agan man chell o panch ham begendán, shahrá tabáha nakanán.”

²⁹ Ebráhémá padá gón áiá gwasht: “Agan chell bebant?” Hodáwandá gwasht: “Hamé chellénáni háterá ham tabáhia nakanán.”

³⁰ Gorhá gwashti: “Oo Hodáwand! Zahr magerátay, bale bell ke man habara kanán, agan tahná si bebant?” Hodáwandá passaw dát: “Agan si begendán ham shahrá tabáha nakanán.”

³¹ Ebráhémá gwasht: “Nun ke man del kortag o gón tawe Hodáwandá habar kanagá án, agan ódá tahná bist bebit?” Gwashti: “É bisténáni háterá ham shahrá tabáha nakanán.”

³² Ebráhémá gwasht: “Oo Hodáwand! Zahr magerátay, man angat gappé kanaga lóthán. Agan ódá tahná dah bebit, gorhá?” Passawi tarrént: “Á dahén mardománi háterá ham á shahrá tabáha nakanán.”

³³ Wahdé Hodáwandá gón Ebráhémá habar halás kort, cha ódá shot o Ebráhém ham wati lógá per tarret.

19

Sodumay gonáh

¹ Bégháh, doén préshtag Sodumá sar butant. Lut shahray darwázagay dapá neshtagat. Wahdé préshtagi distant, pád átk o áyáni péshwáziá shot, pa adab sari jahl kort o

² gwashti: “Oo mani wájahán! Wati kasteray lógá byáét o wati pádán beshódét. Shapá hamedá bejallét o bámgwáhá sar begerét.” Áyán gwasht: “Enna, má wati shapá shahray chárráhá gwázénén.”

³ Bale Lutá haminchok mennat kortant ke áyán ráh táb dát o Lutay lógá shotant gón. Lutá pa áyán shámé tayár kort, béhomirén nagani addh kort o áyán Wárt.

⁴ Á angat nawaptagatant ke cha Sodumay har kondhá sajjahén mardén, pir o warná átkant o lógesh angerr* kort.

⁵ Áyán Lut gwánk jat o gwasht: “Hamé bachakk ke enshapi tai lógá átkagant, kojá ant? May kerrá byáresh ke má gón áyán wapt o wába kanén.”

⁶ Lut dhanná dar átk o poshtá darwázagi band kort.

⁷ Gwashti: “Na, mani brátán! Man dasta bandán, é badén kárá makanét.

⁸ Bechárét, maná do janénchokk hast ke angat gón hecch mardéná wapt o wábesh nakortag. Man áyán shomay kerrá kárán, gón áyán harché shomay dela lóthit, bekanét. Bale é mardomán kár madárét ke mani lógá átkagant o mani mayár ant.”

⁹ Áyán gwasht: “Yakk kerr bay” o watmánwatá gwashtesh: “É mard darámadé at o may shahrá átkag. Nun may masteriá kanaga lóthit.” Padá gón Lutá gwashtesh: “Nun má tai jendá cha é bachakkán gantera kanén.” Lutesh télánk dayán kort o démá shotant ke darwázagá bepróshant.

¹⁰ Bale préshtagán dast dhanná shahárt, Lutesh lógay tahá kasshet o darwázagesh bast.

¹¹ Préshtagán, darwázagay dapay mardománi, warná o pirénáni chamm tahár kortant ke darwázagá dar gétk makanant.

¹² Nun á doénán gón Lutá gwasht: “Tará edá dega kasé hast, zámát, bacch, jenekk, yá dega syád o wáresé ke é shahrá ent? Agan hast, gorhá cha edá daresh kan

¹³ ke má é jágháh tabáha kanén. É shahray helápá anchén mazanén peryaté Hodáwandá sar butag ke mára pa é shahray tabáh kanagá rawáni dátag.”

¹⁴ Gorhá Lut shot o wati zámáti gwashtant, hamá ke gón áiy jenekkán sáng kanagi atant: “Eshtáp kanét o cha edá dar kapét ke Hodáwand é shahrá tabáha kant.” Bale áiy zámátán delá gwasht ke Lut maskará kanagá ent.

Lut cha shahrá dara kayt

¹⁵ Bámgwáh ke but, préshtagán Lut hojj kort o gwasht: “Zutt kan wati jan o doén jenekkán cha edá bezur o beraw, agan na é shahr ke sezá dayaga bit, shomá ham rópag o baraga bét.”

¹⁶ Bale Lutá ke dér kort, á mardán, Lut o Lutay jan o doén jenekk dastá geptant o cha shahrá dhann bortant, chéá ke Hodáwandá áyáni sará rahm kortagat.

* **19:4 19:4** Angerr kanag, bezán chapp o chágérdá gerag, Pársiá “moháserah”.

17 Wahdé áesh cha shahrá dhann bortant, cha préshtagán yakkéá gwasht: “Betach o poshtá chakk majan. Dashtá hecch jágah maósht. Dém pa kóhán betach, agan na rópag o baraga bay.”

18 Bale Lutá gwasht: “Enna wájahán! Rahm kanét.

19 Shomá mani sará, wati kasteray sará rahm kortag o gón mani zenday rakkénagá pésh dáshtag ke chinkadar mehrabán ét. Bale man dém pa kóhán tatka nakanán. Chó mabit ke é tabáhi maná mán berópit o man bemerán.

20 Bechár, mani nazzikká shahré hast ke dém pa áiá tatka kanán. Kasánén shahré, bell ke dém pa áiá betachán. É wa kasánén shahré, na? Gorhá mani jána rakkit.”

21 Préshtagá gwasht: “Sharr ent, tai é wáhagá puraha kanán o é shahray námá ke taw geragá ay, eshiá tabáha nakanán.

22 Bale zutt betach o beraw. Tánke taw ódá sara nabay, man hecch korta nakanán.” Paméshká é shahray námesh Sóhar† kort.

Sodum o Gomurahay tabáhi

23 Lut ke Sóhará raset, róchá nóki thekk kortagat.

24 Gorhá Hodáwandá Sodum o Gomurahay sará ás o gókort gwárént. É ás o gókort cha Hodáwanday némagá, cha ásmáná retkant.

25 É paymá, Hodáwandá á shahr o sajjahén dasht o shahráni sajjahén jahmenend o sabzag tabáh kortant.

26 Bale Lutay janá poshtá chakk jat o wáday boté but.

27 Ebráhém sohbá máhallah pád átk o hamá jágahá shot ke pésarigén randá Hodáwanday bárgáhá óshtátagat.

28 Sodum o Gomurahay némagá, jahlá, sajjahén dashtay némagá cháreti o disti ke cha zeminá bazén dutté chest ent, chó kurahay‡ duttá.

29 Hodáyá ke dashtay shahr sar o chér kortant, Ebráhémay tráragá kapt. Hamá shahrán ke Lut jahmenend butagat, áyáni tabáh kanagay wahdá Hodáyá Lut cha ódá dar kort.

Lut o Lutay jenekk

30 Lut gón wati doén jenekkán cha Sóhará laddhet o kóhestagá jahmenend but, chéá ke Sóhará nendagi torset. Lut gón doén jenekkán gáreyá tahá nesht.

31 Yakk róché masterén jenekká gón kasteréná gwasht: “May pet pir ent o edá dega hecch mardéné nést ke gón má wapt o wábé bekant, anchó ke sajjahén donyáay dód ent.

32 Byá petá sharába wárénén o gón áiá wapt o wába kanén ke cha hamáiá wati nasl o padréchá démá bebarén.”

33 Á shapá wati petesh sharáb wárént o masterén jenekk shot o gón petá wapt o wábi kort. Lut na áiy wapsagá sahig but, na pád áyagá.

34 Domi róchá masterén jenekká gón kasteréná gwasht: “Dóshi man shot o gón petá waptán, byá enshapi padá sharábia dayén o taw beraw o gón áiá bwaps. Cha hamáiá wati nasl o padréchá démá barén.”

35 Gorhá pésarigén shapay paymá wati petesh sharáb wárént, kasterén jenekk pád átk o gón petá wapt o wábi kort. Lut na áiy wapsagá sahig but, na pád áyagá.

36 Lutay doén jenekk cha wati petá lápporr butant.

37 Masterén jenekká mardénchokké but o námi Muáb§ kort. Muáb, maróchigén Muábiáni pet ent.

† 19:22 19:22 Sóhar, bezán kasánén. ‡ 19:28 19:28 Kurah mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant. § 19:37 19:37 “Muáb” gón Ebráni zobánay gáléá nazzikk ent ke máná enti “cha petá”.

³⁸ Kasterén jenekká ham mardénchokké but o námi Ben-Ammi* kort. Ben-Ammi maróchigén Ammuniáni pet ent.

20

Ebráhém o Abimalek

¹ Ebráhém cha ódá laddhet o Negébay damagá shot o Kádesh o Shuray nyámá jahmenend but. Tán chizzé wahdá Gerará darámadéay paymá zendi gwázént.

² Ebráhémá wati jan Sárahay bárawá gwasht: “Mani gohár ent.” Gorhá Geráray bádsháh, Abimaleká wati mardom rawán dátant o Sárahi wati kerrá bort.

³ Bale shapá Hodá Abimalekay wábá átk o gwashti: “Bechár, é janén ke taw bortag, taw eshiay sawabá meray. É sur kortagéné.”

⁴ Abimalek angat Sárahay nazzikká nashotagat, gwashti: “Oo mani Hodáwand! Bégonáhén kawmé tabáha kanay?”

⁵ Ebráhémá wat gón man nagwasht: “É mani gohár ent”? O Sárahá wat nagwasht: “É mani brát ent”? Man é kár gón sápén del o pákén dasté kortag.”

⁶ Hodáyá gwasht: “Haw! Mana zánán ke taw é kár gón sápén delé kortag o man ham tará naesht ke mani gonahkár bebay, paméshká man tará é janénay dast janagá naesht.

⁷ Nun é marday janá beday. É mard nabié. Pa taw dwá kant o taw zendaga mánay. Bale agan é marday janá madayay, deljam bay ke tai jend o tai sajjahén mardom allamá merant.”

⁸ Abimalek sohba máhallah pád átk, wati sajjahén hezmatkári lótháéntant o harché ke butagat, sajjahén háli dátant. Áyán sakk torset.

⁹ Gorhá Abimaleká Ebráhém lótháént o gwasht: “Taw chéá gón má chosh kort? Man tai kojám kár haráb kortagat ke taw mani jend o mani molk choshén mazanén gonáhé sará dátant? Taw gón man anchén karé kort ke kass gón kassá nakant.”

¹⁰ Abimaleká cha Ebráhémá jost kort: “Tai delá ché hastat ke choshet kort?”

¹¹ Ebráhémá passaw dát: “Man wati delá gwasht edá hecch Hodátorsi nést o mani lógiay sawabá mardom maná koshant.

¹² Sára chónáhá wa mani gohár ent ke mani petay chokk ent, bell toré mani mátay chokk naent, bale randá má sur kort o á mani lógi but.

¹³ Wahdé Hodáyá maná cha mani petay lógá darpadar kort, man gón Sárahá gwasht: ‘Agan maná dósta dárar, har jágah ke rawén, begwash: “É mani brát ent.” ’ ’

¹⁴ Gorhá Abimaleká pas o gók o golám o móled áwort o Ebráhémará dát o áiy lógi Sárahi per tarrént.

¹⁵ Abimaleká gwasht: “Mani molk tai démá ent, har jáh ke tará dósta bit hamódá benend.”

¹⁶ Gón Sárahá gwashti: “Man tai brátá hazár nograha dayán. Tai sajjahén mardománi démá é malámá* porra kanán ke taw hecch radié nakortag.”

¹⁷ Gorhá Ebráhémá Hodáyá kerrá dwá kort o Hodáyá Abimalek, áiy lógi o áiy móled dráh kortant ke padá chokk áwort bekanant,

¹⁸ chéá ke Hodáwandá Ebráhémay jan Sárahay sawabá Abimalekay lógay sajjahén janén chokband kortagatant.

* **19:38 19:38** “Ben-Ammi” bezán “mani mardománi chokk”.
mál ke radén káréay dayná dayaga bit, jormánah, jarimah.

* **20:16 20:16** Malám, hamá zarr o

21

Esákay pédáesh

¹ Hamá paymá ke Hodáwandá wat gwashtagat, Sárahay sará mehrabán but o pa Sárahá hamá kári kort ke wádahi kortagat.

² Sárahay láp porr but o Ebráhémay piránsariá pa áiá mardénchokké áworti. Chokk hamá gisshetagén wahdá pédá but ke Hodáyá cha pésará Ebráhém hál dátagat.

³ Ebráhémá wati é chokkay nám, ke cha Sárahá pédá butagat, Esák* kort.

⁴ Esákay omr ke hasht róch but, Ebráhémá sonnat kanáént, hamá paymá ke Hodáyá hokm dátagat.

⁵ É wahdá ke Esák pédá but, Ebráhémay omr sad sál at.

⁶ Sárahá gwasht: “Hodáyá maná ‘kandag’ dátag o harkas ke sahiga bit, gón mana kandit.”

⁷ Padá gwashti: “Kayá gón Ebráhémá gwashta kort ke Sára chokk shira méchénit? Bale man pa áiá mardénchokké áwort, áiy piriay róchán.”

Hájer o Esmáélay gallénag

⁸ Chokk rodán but o cha shirá sestesh. É róchá ke Esákesh cha shirá sest, Ebráhémá mazanén dáwaté kort.

⁹ Bale Sárahá dist ke Ebráhémay hamá chokk ke cha Mesri Hájerá pédá butagat, maná kalág geragá ent.

¹⁰ Gorhá Sárahá gón Ebráhémá gwasht: “É móledá gón chokká gallén. É móleday chokk gón mani chokk Esáká hechbar hammirás buta nakant.”

¹¹ É gappá Ebráhém sakk paréshán kort, chéá ke Esmáél ham áiy chokk at.

¹² Bale Hodáyá gón Ebráhémá gwasht: “Pa bachakká o wati móledén zálá paréshán mabay. Harché Sára tará gwashit, hamá warh bekan, chéá ke tai nasl o padréch cha Esáká zánaga bit.

¹³ Man móledén zálá chokká ham kawmé kanán chéá ke á ham tai nasl o padréch ent.”

¹⁴ Domi sohba máhallah Ebráhémá tóshag o mashké áp zort o Hájerára dát. Mashk o tóshagi Hájeray kópagá dátant o gón chokká dari kort. Hájer shot o Bérshébahay gyábáná sargardán but.

¹⁵ Mashkay áp ke halás butant, chokki dhólokéay† boná ér kort,

¹⁶ wat dur shot o kesás tirkasshéay ráhá‡ dém pa démá nesht. Delá gwashti: “Chokkay marká magendátán.” Chokkay dém pa démá ke neshtagat, kukkár kort o gréti.

¹⁷ Hodáyá chokkay tawár eshkot o Hodáay préshtagá cha ásmáná Hájer gwánk jat o gwasht: “Hájer! Tará ché butag? Mators. Chokk hamá jágahá ke ér ent, Hodáyá áiy tawár cha hamódá eshkotag.

¹⁸ Pád á, chokká chest kan, dastái ger ke man áiá mazanén kawmé kanán.”

¹⁹ Hodáyá Hájeray chamm pach kortant o Hájerá ápay cháté dist. Shot o mashki porr kort o chokki áp dát.

²⁰ Chokk rodán but o Hodá gón áiá gón at. Chokká gyábáná zenda gwázént o tirkamánay janagá sakk balad but.

²¹ Esmáél, Páranay dashtá jahmenend but o mátá gón Mesri jenekkéá sur dát.

Ebráhém o Abimalekay ahd o paymán

* **21:3 21:3** Esákay máná ent “á kandit”. † **21:15 21:15** Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré. ‡ **21:16 21:16** Tirkasshéay ráhá, bezán haminkas ráhá ke kamánay tira rawt.

²² Hamé wahdá Abimalek o áiy lashkaray master Pikulá gón Ebráhémá gwasht: “Taw harché ke kanay, Hodá gón taw gón ent.

²³ Nun edá gón man Hodáay sawgendá bwar ke maná yá mani chokkán yá mani óbádagán rada nadayay. Hamá paymá ke man gón taw mehrabán butagán, taw gón man o gón mani molká hamé paymá mehrabán bay, gón hamé molká ke taw darámadéay hesábá neshtagay.”

²⁴ Ebráhémá gwasht: “Maná sawgend ent.”

²⁵ Ebráhémá Abimalekay kerrá áiy hezmatkáráni shekáyat kort ke mani cháté poshtá kasshetagesh.

²⁶ Abimaleká gwasht: “Mana nazánán é kár kayá kortag. Taw maná hál nadátatag o tán maróchi man eshiay bárawá hecch naeshkotag.”

²⁷ Gorhá Ebráhémá pas o gók zort o Abimalekárá dátant o doén mardán ahd o paymáné bast.

²⁸ Ebráhémá hapt kasánén mésh cha ramagá jetá kort.

²⁹ Abimaleká cha Ebráhémá jost kort: “Taw hapt kasánén mésh jetá kort, eshiay máná ché ent?”

³⁰ Ebráhémá passaw dát: “É haptén méshán cha mani némagá bezur. É sháhedié bit ke é chát manig ent o man jatag.”

³¹ Gorhá á jágahay nám Bérshébah* kanag but, chéá ke doén mardán ódá sawgendé wárt.

³² É paymá mán Bérshébahá ahd o paymáné bastesh. Randá Abimalek o áiy lashkaray master Pikulá Pilestiáni sardhagará wátarr kort†.

³³ Ebráhémá Bérshébahá gazzay drachké kesht o ódá Hodáwand, abadmánén Hodáay námi tawár kort.

³⁴ Tán mazanén wahdéá Ebráhémá Pilestiáni sardhagará darámadéay hesábá zenda gwázént.

22

Ebráhémay chakkás

¹ É chizzán o rand, Hodáyá Ebráhém chakkáset*. Gón Ebráhémá gwashti: “Ebráhém!” Ebráhémá passaw dát: “Ji!”

² Hodáyá gwasht: “Wati bacch, wati yakkén chokk, Esák ke tará dóst ent, bezuri o Muriáay damagá beraw. Hamá kóhá ke man tará pésha dárán, hamódá bar o sóchagi korbánigay hesábá nadri kan.”

³ Domi sohba máhallah, Ebráhém pád átk o wati hari pálám kort. Wati do hezmatkár o Esáki zortant, pa sóchagi korbánigá dári prósht o dém pa hamá jágahá ráh gept ke Hodáyá gwashtagat.

⁴ Nun saparay sayomi róch at. Ebráhémá chamm chest kortant o cha durá á jágahi dist.

⁵ Gón wati hezmatkárán gwashti: “Shomá gón hará hamedá bejallét, man o chokk ódá rawén o Hodáyá parastesha kanén o káén.”

⁶ Ebráhémá sóchagi korbánigay dár zortant o wati chokk Esákay baddhá dátant, ás o káichi wat zortant o doén ráh geptant.

⁷ Esáká gón wati pet Ebráhémá gwasht: “Mani pet!” Ebráhémá passaw dát: “Ji mani chokk!” Esáká gwasht: “Ás o dár wa esh ant, bale sóchagi korbánigay gwarándh kojá ent?”

§ 21:25 21:25 Poshtá kasshag, bezán pa zór barag, zórbord kanag, kabzah kanag. * 21:31 21:31 Ebráni zobáná Bérshébahay máná “sawgenday chát” yá “hapténáni chát” ent. † 21:32 21:32 Wátarr kanag, bezán per tarrag. * 22:1 22:1 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag.

⁸ Ebráhémá passaw dát: “Mani chokk! Sóchagi korbánigay gwarándhay kára Hodá wat chár o gozára[†] kant” o á doén rawán butant.

⁹ Wahdé hamá jágahá sar butant ke Hodáyá gwashtagat, Ebráhémá korbánjáhé addh kort, dári sar pa sar kortant o wati chokk Esáki bast o korbánjáhá, dáráni sará ér kort.

¹⁰ Ebráhémá dast shahárt o káichi zort ke wati chokká helára kanán,

¹¹ bale Hodáwunday préshtagá cha ásmáná Ebráhém tawár kort: “Ebráhém! Oo Ebráhém!” Ebráhémá passaw dát: “Ji!”

¹² Préshtagá gwasht: “Wati dastá bedár o chokká hecch makan. Nun mana zánán ke taw Hodátorsé ay, chéa ke taw chakk o pad nabutay[‡] o wati bacch, wati yakkén chokk ham maná dát.”

¹³ Ebráhémá chamm chest kortant o poshtá cháret, disti ta gwarándhé ke kánthi dhangarán mán gisshetagant. Ebráhém shot, gwarándhi zort o wati chokkay jágahá sóchagi korbánig kort.

¹⁴ Ebráhémá á jágahay nám kort “Hodáwand chár o gozára kant”[§] o tán maróchigá gwashaga bit ke: “Hodáwunday kóhay sará, chár o gozár kanaga bit.”

¹⁵ Hodáwunday préshtagá padá Ebráhém cha ásmáná gwánk jat.

¹⁶ Gwashti: “Hodáwanda gwashit: ‘Maná wati saray sawgend ent, taw ke wati bacchay, wati yakkén chokkay dayagá chakk o pad nabutay,

¹⁷ man ham pa rásti tará barkata dayán o tai nasl o padréchá anchó báza kanán ke ásmánay estár o tayábay rék ant. Tai poshpad wati dozhmenáni shahrána gerant o wati melkata kanant o

¹⁸ zeminay sajjahén kawm tai poshpaday sawabá barkata gerant, chéa ke taw mani habar zortag.’”

¹⁹ Gorhá Ebráhém wati hezmatkáráni kerrá per tarret o á, horigá dém pa Bérshébahá ráh geptant. Ebráhém Bérshébahá jahmenend but.

Náhóray chokk

²⁰ Chizzé wahdá rand Ebráhémesh sahig kort ke Melkahá ham chokk áwortag, pa tai brát Náhórá chokki pédá kortag.

²¹ Áiay awali chokk Uz ent, Uzay brát Buz o Kemuil ant, Kemuil, Arámay pet ent.

²² É dega chokki Kesed o Hazó o Pildásh o Yadláp o Betwél ant.

²³ Cha Betwélá Rebekká pédá but. Ebráhémay brát Náhóray é hashtén chokk cha Melkahá pédá butant.

²⁴ Náhóray soriat* ke námi Rahumah at, cha áiá Tebah o Gaham o Tahásh o Mákah pédá butant.

23

Sárahay mark

¹ Sárahá yakk sad o bist o hapt sál omr kort. Áiay zenday sál o róch haminkas atant.

² Sára, Kanhánay sardhagará, Keryah-Arbahá bérán but. Keryah-Arbahay domi nám Hebrun ent. Ebráhém shot ke porsá benendit o pa Sárahá begrét.

³ Padá cha láshay kerrá pád átk o gón Hittián gwashti:

⁴ “Man shomay nyámá darkawm o darámadé án. Maná pa kabrestánéa, zemini thokkoré bahá bedayét ke wati mordagá kabr kort bekanán.”

[†] 22:8 22:8 Chár o gozár kanag, bezán chárág o hayáldári kanag. [‡] 22:12 22:12 Chakk o pad nabayag, bezán posht nakenzag, ingor o ángor nakanag. [§] 22:14 22:14 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashtit: “Hodáwanda gendit”. * 22:24 22:24 Soriat, dáshtaw, hamá janén ke bé nekáhá lógá dáraga bit.

⁵ Hittián passaw dát:

⁶ “Oo mani wájah! May habarán gósh dár. Taw may nyámá porwákén shahzádagé ay. Wati mordagá may kabrestáná, gechéni jágahéá kabr kan. Cha má kass, tará cha tai mordagay kabr kanagá nadárit.”

⁷ Ebráhém pád átk o á sardhagáray mardom, bezán Hittiáni déma pa adab sari jahl kort.

⁸ Gón áyán gwashti: “Agan shomá rázig ét ke man wati mordagá kabr bekanán, gorhá mani habará gósh dárét o Sóharay chokk Eprunay kerrá mani sepáreshá bekanét,

⁹ ke wati gárá mani kerrá bahá bekant, hamá gár ke Makpélahá áiy dhagáray goddhi bahrá ent. Jághay purahén kimmatá cha man begipt ke maná shomay molká kabrestáné bebit.”

¹⁰ Eprun Hitti hamódá mardománi nyámá neshtagat. Ebráhémay passawi anchosh dát ke áiy shahray darwázagay dapá átkagén sajjahén Hitti beshkonant:

¹¹ “Enna, wájah! Kimmatay habará makan. Mani gappá gósh dár. Man á gár o dhagár doén tará dátagant. Mani é sajjahén mardománi déma, á dhagár taig ent. Wati mordagá ódá kabr kan.”

¹² Ebráhémá padá á molkay mardománi déma sar jahl kort o

¹³ gón Epruná anchó gwashti ke mardom beshkonant: “Agan mani habarán gósha dáray, man dhagáray kimmatá dayán. Eshiy zarrán cha man bezur ke man wati mordagá ódá kabr kort bekanán.”

¹⁴ Epruná passaw dát:

¹⁵ “Mani wájah! Mani habará gósh dár. Dhagáray kimmat nograhay chár sad shekel* ent. É manig o tai nyámá hecché naent. Wati mordagá kabr kan.”

¹⁶ Ebráhémá Eprunay habar zort o hamá kimmati tór kort† ke Epruná gwashtagat o Hittián eshкотagat, bezán nograhay chár sad shekel, sawdagaráni gisshetagen sang o tóray hesábá.

¹⁷⁻¹⁸ Gorhá Eprunay dhagár ke Makpélahá, Mamrehay nazzikká at, sajjahén Hittiáni déma ke shahray darwázagá átkagatant, á dhagár o dhagáray tahay gár o sajjahén drachk, Ebráhémay melkat butant.

¹⁹ Nun Ebráhémá wati lógi Sárá, Makpélahay dhagáray gárá, Kanhánay sarzeminá kabr kort. É gár Mamrehay nazzikká ent o Mamreh Hebruná ent.

²⁰ Hittián é dhagár gón gárá Ebráhémará dát ke kabrestáné bekanti.

24

Esák o Rebekká

¹ Nun Ebráhém pir o kamásh at. Hodáwandá Ebráhém har chizzá barkat dátagat.

² Ebráhémay lógá kwahnén hezmatkaré hastat ke áiy sajjahén kár o báráni sarók at. Ebráhémá gón áiy gwasht: “Wati dastá mani zánay* chérá ér kan.†

³ Man tará Hodáwanday sawgendá dayán, ásmán o zeminay Hodáay sawgendá dayán, ke cha é Kanhánián, ke man eshání nyámá zend gwázenagá án, cha eshání jenekkán mani chokká jana nadayay.

⁴ Mani molká raway o mani chokk Esáká hamódá cha mani jenday syádán jané dayay.”

* **23:15 23:15** Shekel Esráiliáni kerrá sang o wazné butag. Chár sad shekel kesás chár o ném kilu ent. † **23:16 23:16** Tór kanag, bezán wazn kanag. * **24:2 24:2** Zán, bezán páday borzi némagay bazgósht. † **24:2 24:2** Esráiliáni rasmé at ke pa mohrén sawgenday dayagá, sawgend waróká wati dast, sawgend dayókay zánay chérá éra kort o sawgenda wárt.

⁵ Hezmatkára cha áia jost kort: “Bale agan jenekk pa é molkay áyagá rázig mabit, gorhá tai chokká hamá molká per betarrénán ke taw cha ódá átkagay?”

⁶ Ebráhémá gwasht: “Hechbar mani chokká ódá per matarrén.

⁷ Hodáwand, ásmánay Hodá, hamá ke maná cha mani petay lóg o mani pédáeshay molká edá áworti, hamá Hodá ke gón man habari kort, kasam o sawgendi wárt o kawli kort ke ‘cha mani némagá é sardhagár tai nasl o padréchayg ent’, hamá Hodá wati préshtagá cha taw pésar ráha dant ke taw cha ódá pa mani chokká jané dar gétk bekanay.

⁸ Agan á jenekk gón taw áyagá rázig nabut, gorhá taw cha mani é sawgendá ázát ay. Bale mani chokká ódá per matarrén.”

⁹ Gorhá hezmatkára dast wati wájah Ebráhémay zánay chérá ér kort o hamé sawgend wárt.

¹⁰ Hezmatkára cha wati wájahay oshterán dah oshter zort o rahádag but. Cha wájahay némagá tahr tahrén gechéni théki áia gón at. Pád átk o dém pa Arám-Nahraymá rawán but. Náhóray shahr hamódá at.

¹¹ Cha shahrá dhann, chátéay kerrá oshteri jókéntant. Bégáhay wahd at o é wahdá janén pa ápay kasshagá átkant.

¹² Áia dwá kort o gwasht: “Oo Hodáwand! Mani wájahén Ebráhémay Hodá! Maróchi maná sóbén[‡] kan o mani wájahén Ebráhémay sará mehrabán bay.

¹³ Bechár, man é chammagay kerrá óshtátagán o shahray mardománi jenekk pa ápay kasshagá pédák ant.

¹⁴ Hamá jenekk ke agan man gwasht: ‘Wati kunzagá jahl kan, man ápa warán’ o áia gwasht: ‘Byá bwar, man tai oshterán ham ápa dayán’ mana zánán ke hamé jenekk taw pa wati hezmatkárén Esáká gechéen kortag. Man cha hamé gappá zánán ke taw pa mani wájahá mehrabán butagay.”

¹⁵ Áia angat dwá halás nakortagat ke Rebekkáyá wati kunzag kópagá at o átk. Rebekká Betwélay jenekk at. Betwél Melkahay mardénchokk at o Melkah, Ebráhémay brát Náhóray jan at.

¹⁶ Jenekk sakkén sharrangé at. Janénchokké at o angat gón hecch mardéná nawaptagat. Rebekká dém pa chammagá jahlád ráh gept, kunzagi porr kort o padá borzád but.

¹⁷ Hezmatkár tachána áia kerrá shot o gwashti: “Maná cha wati kunzagá kammé áp beday.”

¹⁸ Rebekkáyá gwasht: “Bwar, mani wájah!” Zutt zuttá kunzagi gón doén dastán jahl kort o ápi dát.

¹⁹ Rebekkáyá hezmatkár áp dát, randá gwashti: “Man tai oshterán ham ápa dayán, tán hamá wahdá ke wat bass bekanant.”

²⁰ Eshtáp eshtápiá kunzagi tagáray[§] tahá hálig kort o dém pa chátá tachán but ke dega áp byárit. Pa áia sajjahén oshterán ápi kasshet.

²¹ Mard bétawár at o Rebekkáyá chárágá at tán bezánt bárén Hodáwandá mani sapar sóbén kortag yá na.

²² Oshterán ke ápay warag bass kort, mardá sohray polóhé dar kort ke kesás shash gerám at o pa áia dastán sohray do hattali* ke har yakkéay wazan kesás sad o bist gerám at.

²³ Josti kort: “Taw kai jenekk ay? Maná begwash, tai petay lógá jágah hast ke má wati shapá ódá begwázénén?”

²⁴ Rebekkáyá gwasht: “Man Betwélay jenekk án. Betwél, Melkah o Náhóray chokk ent.”

[‡] 24:12 24:12 Sóbén, bezán péróz, kámyáb. § 24:20 24:20 Tagár, bezán mazanén johlén darp, hirán, lagan. * 24:22 24:22 Hattali, bezán sangaw yá mangalikkay dhawléen saht o zéwaré ke janéni dastá kanant.

25 Padá gwashti: “Mára káh o kadim ham báz hast o choshén jágah ham hast ke shomá shapá bedárét.”

26 Mardá wati sar jahl kort, Hodáwanday shogri gept o

27 gwashti: “Hodáwandá satá bát, mani wájah Ebráhémay Hodáyá ke gón mani wájahá wati mehr o wapádárii barjáh dáshtag o dém pa mani wájahay syádáni lógay é sapará mani rahshón butag.”

28 Jenekk tachán but o mátay lógay mardomi hál dátant.

29 Rebekkáyá braté hastat ke námi Lábán at. Lábán tachán but o chammagay kerrá, hezmatkáray némagá shot.

30 Lábáná ke wati goháray pónzay polóh o dastay hattali distant o anchó ke goháray gappi eshkot ke á mardá gón áiá ché gwashtagat, dar átk o marday némagá shot. Disti ke mard chammagay sará oshteráni kerrá óshtátag.

31 Gwashti: “Oo Hodáwanday barkat dátagén! Byá, dhanná chéá óshtátagay? Man lóg tayár kortag o pa oshterán ham jágahon gisshéntag.”

32 Gorhá mard lógá shot. Oshteráni báresh ér gétkant o oshteresh káh o kadim kortant. Pa marday jend o hamráhán ápesh áwort ke wati pádán beshódant.

33 Nun waragesh áwort o démá dátant. Bale hezmatkára gwasht: “Man tánke wati gappána najanán, heccha nawarán.” Lábáná gwasht: “Wati gappán bejan.”

34 Gwashti: “Man Ebráhémay hezmatkaré án.

35 Hodáwandá mani wájah sakk báz barkat dátag o wájah hastómand o amiré. Hodáwandá pas o gók, har o oshter, nograh o teláh, golám o móled dátag.

36 Mani wájahay lógi Sárahá piránsariá pa wájahá mardénchokké áwortag o mani wájahá wati sajjahén hasti hamáiára dátag.

37 Mani wájahá maná sawgend dátag o gwashtag: ‘Mani chokká Kanháni jané maday, cha é molká ke annun man neshtagán.

38 Mani petay lógá o mani syádáni kerrá beraw o mani chokká cha hamáyán jané beday.’

39 Man cha wati wájahá jost kort ke agan jenekk gón man mayayt gón, gorhá?

40 Gwashti: ‘Hodáwand, ke man áiay ráh zortag, wati préshtagá gón taw ráha dant o tará tai sapará sóbéna kant tánke taw pa mani mardénchokká cha mani jenday mardomán o mani petkawmá jané dar gétk bekanay.

41 Agan taw mani syádáni kerrá beraway, cha sawgendá ázáta bay. Agan á wati jenekká madayant ham, taw cha mani sawgendá ázáta bay.’

42 Maróchi ke man é chammagay sará átkán, gwashton: ‘Oo Hodáwand! Mani wájah Ebráhémay Hodá! Agan tai razá ent, é sapará ke man átkagán eshiá sóbén kan.

43 Bechár, man é chammagay kerrá óshtátagán, agan jenekké ápá byayt o mani begwashán: “Maná cha wati kunzagá kammé áp beday” o

44 á maná begwashit: “Bwar, man pa tai oshterán ham apa kasshán,” gorhá á jenekk hamá bebát ke taw pa mani wájahay chokká gechén kortag.’

45 Man angat delay tahá dwá nahalléntagat o Rebekkáyá wati kunzag kópagá at o átk. Rebekká dém pa chammagá jahlád ráh gept, shot o ápi kasshet. Man gón áiá gwasht: ‘Maná áp beday.’

46 Áiá pa eshtápi cha kópagá wati kunzag jahl kort o gwasht: ‘Bwar. Man tai oshterán ham apa dayán.’ Gorhá man áp wárt o áiá mani oshter ham áp dátant.

⁴⁷ Man cha áia jost kort: ‘Taw kai jenekk ay?’ Áia gwasht: ‘Betwélay jenekk án. Betwélay pet Náhór ent o mát Melkah.’ Gorhá man polóh pónzá dát o hattali dastá dátant o

⁴⁸ wati saron jahl kort o Hodáwanday shogr gept. Man, Hodáwand wati wájah Ebráhémay Hodá satá kort ke maná rástén ráhi pésh dásht ke wati wájahay bacchay sángá gón wájahay brátay jenekká bekanáénán.

⁴⁹ Nun, agan shomá gón mani wájahá mehrabán o wapádára bét, maná jwábé bedayét. Agan mehrabán o wapádára nabét ham begwashét tánke man bezánán ke rástá berawán yá chappá.”

⁵⁰ Lábán o Betwélá passaw dát: “É kár cha Hodáwanday némagá butag. Mára eshiay bárawá na ‘haw’ kanagay ehtiáré hast o na ‘enna’ kanagay.

⁵¹ Esh ent Rebekká, zuri o beraw ke tai wájahay chokkay lógi bebit, hamá paymá ke Hodáwandá gwashtag.”

⁵² Ebráhémay hezmatkára ke áyáni é habar eshkot, Hodáwanday bárgáhá pa adab sari jahl kort.

⁵³ Gorhá hezmatkára nograh o teláhay saht o zéwar o lahtén god áwort o Rebekkáyará dát. Rebekkáay brát o máti ham gránkimmatén théki dátant.

⁵⁴ Nun hezmatkár o hamráhán warag o charag wárt o shapá hamódá jalletant.† Sohba ke pád átkant, mardá gwasht: “Maná dém pa mani wájahá rahádag kanét.”

⁵⁵ Bale Rebekkáay brát o mátá passaw dát: “Jenekká bell angat pa kammé wahdá, dahé róchá may kerrá ent, randá berawét.”

⁵⁶ Hezmatkára gwasht: “Nun ke Hodáwandá maná mani sapará sóbén kortag, maná madárét o rahádag kanét ke wati wájahay kerrá berawán.”

⁵⁷ Áyán gwasht: “Sharr, byá jenekká tawára kanén o áiy jendá josta gerén.”

⁵⁸ Gorhá Rebekkáesh tawár kort o jostesh gept: “Taw gón é mardá raway gón?” Áia passaw dát: “Haw, rawán gón.”

⁵⁹ Gorhá áyán wati gohár Rebekká, Rebekkáay shirmátén móled, Ebráhémay hezmatkár o áiy hamráh ráh dátant.

⁶⁰ Áyán Rebekká barkat dát o gwashtesh:

“May gohár! Taw hazaráni hazár bátay.

Tai nasl o padréch wati badwáháni shahráni master bátant.”

⁶¹ Gorhá Rebekkáay wati móled zortant o pád átk. Oshterán jammáz‡ butant o á marday hamráhiá shotant. É paymá hezmatkára Rebekká zort o wati ráhá shot.

⁶² Nun Esák cha Behér-Lahái-Ruiá per tarretag o átkagat o Negébá jahme-nend butagat.

⁶³ Bégáhéá, Esák dhagáray sará gardagá at o hayáláni tahá at. Chammi chest kortant o disti ke lahtén oshter pédák ent.

⁶⁴ Rebekkáay ham chamm ke chest kortant, Esáki dist. Cha wati oshterá ér kapt o

⁶⁵ gón hezmatkára gwashti: “É mard kay ent ke dhagáray sará tarráná dém pa má pédák ent?” Hezmatkára gwasht: “É mani wájah ent.” Gorhá Rebekkáay cháder zort o watára mán póshet.

⁶⁶ Nun hezmatkára, harché ke butagat, Esák hál dát.

⁶⁷ Esáká Rebekká zort o wati mátay, bezán Sárahay gedáná áwort o gón Rebekkáay suri kort. Á, Esákay lógi but o Esáká sakk dóst at. Esák ke wati mátay marká gamig at, nun árám gept.

† 24:54 24:54 Jallag, bezán dárág, óshtag, mánag. ‡ 24:61 24:61 Jammáz bayag, bezán oshterá swár bayag.

25

Ebráhémay mark

¹ Ebráhémá dega jané geptagat ke námi Keturah at.

² Ebráhémay chokk Zemrán o Yokshán o Médán o Midyán o Yashbák o Shawáh cha Keturahá pédá butant.

³ Cha Yoksháná Shébá o Didán pédá butant. Didánay óbádag Áshuri o Letushi o Layumi atant.

⁴ Midyánay mardénchokk, Epád o Éper o Hanuk o Abidah o Eldáh atant. É sajjahén Keturahay óbádag atant.

⁵ Ebráhémá wati sajjahén hasti Esákará dát.

⁶ Hamá mardénchokk ke Ebráhémá cha soriátán butagatant, wati zendá áyáná thékii dát o cha wati chokk Esáká dur, ródarátki mólká ráh dátant.

⁷ Ebráhémá sad o haptád o panch sál omr kort o

⁸ wati goddhi dami kasshet, sharrén mazanén omré korti o mort. Ebráhém piriá pa delémeni gón wati mortagén mahluká hawár but.

⁹ Áiay chokk Esák o Esmáéla wati pet Mamrehay nazzikká, Makpélahay gáray tahá kabr kort, hamá dhagará ke Hitti Sóharay chokk Eprunay butagat o

¹⁰ Ebráhémá cha Hittián bahá zortagat. Ebráhém hamódá wati lógi Sárahay kerrá kabr kanag but.

¹¹ Cha Ebráhémay marká rand Hodáyá áiay chokk Esák barkat dát. Esák Behér-Lahái-Ruiay nazzikká jahmenend but.

Esmáélay nasl o padréch

¹² Ebráhémay chokk Esmáél, ke cha Sárahay Mesri móled Hájerá pédá butagat, áiay nasl o padréchay kessah chosh ent:

¹³ Esmáélay mardénchokkáni nám, omray hesábá pa red esh ant:

Masterén chokk Nebáyut o é dega chokk, Kédar o Adbil o Mebsám o

¹⁴ Meshmá o Dumá o Massá o

¹⁵ Hadád o Témá o Yatur o Nápush o Kedmah atant.

¹⁶ Hankén* o gedánáni hesábá, Esmáélay chokkáni nám hamesh atant, dwázdah sardár, wati kabilaháni red o banday sará.

¹⁷ Esmáéla yakk sad o si o hapt sál omr kort. Wati goddhi dami kasshet o mort o gón wati mortagén mahluká hawár but.

¹⁸ Áiay óbádag, Mesray simsará ke dém pa Áshurá raway, cha Hawilahá beger tán Shuray zeminá jahmenend butant. Á gón wati sajjahén brátán arhetagatant.

Ákub o Issu

¹⁹ Ebráhémay chokk Esákay kessah chosh ent:

Esákay pet Ebráhém at.

²⁰ Esákay omr chell sál at wahdé gón Rebekkáyá suri kort. Rebekká, Betwél Aramáiy jenekk o Lábán Aramáiy gohár at. Betwél Paddán-Arámay mardomé at.

²¹ Esákay lógi santh o béawlád at o paméshká Esáká pa wati lógiá cha Hodáwandá dwá lóthet. Hodáwandá áiay dwá gósh dásht o Esákay lógi Rebekkáay láp porr but.

²² Doén chokk, mátay lápá gón yakdomiá kassh o chill kanagá atant. Rebekkáyá gwasht: “Gón man chéa chosh bayagá ent?” Shot o cha Hodáwandá josti kort.

²³ Hodáwandá gwasht:

* 25:16 25:16 Hankén, bezán nendagay jágah, métag, menendjáh.

“Do ráj tai lápá ent.

Do kawm cha tai lápay tahá sedit.

Yakk rájé cha domiá zórmandtera bit o
masterén, kasterénay hezmatá kant.”

²⁴ Chokmátiay máh o róch ke purah butant, Rebekkáyá járh áwort.

²⁵ Awali chokk ke pédá but, sohragé at o áiy sajjahén badan chó mudi
kabáhá at. Áiy námesh Issu[†] kort.

²⁶ Randá áiy brát pédá but o pédá bayagay wahdá Issuay páday punzi[‡]
dáshtagat. É chokkay námesh Ákub[§] kort. Wahdé Rebekkáyá é járh áwortant,
Esáká shast sál at.

²⁷ Chokk rost o mazan butant, Issu zabardastén shekárié but o dasht o
gyábánán gardókén mardé at. Ákub árámtabén mardé at o géshter gedána
neshtagat.

²⁸ Esáká Issu dóstter at ke shekáray góshtáni támi wassha but. Rebekkáyá
Ákub dóstter at.

²⁹ Yakk róché Ákub nároshtay grádagá at, Issu cha gyábáná átk, shodá chang^{*}
at.

³⁰ Gón Ákubá gwashti: “Cha é sohrén nároshtán toshé day golombán, cha é
sohrénán, ke maná shodá kosht.” Paméshká Issuesh Edum[†] ham gwasht.

³¹ Ákubá passaw dát: “Awalá wati pédáeshi hakká[‡] mani kerrá bahá kan.”

³² Issuá gwasht: “Maná shodá kosht, pédáeshi hakk mani che kárá kayt?”

³³ Ákubá gwasht: “Pésará gón man sawgend bwar.” Gorhá áíá sawgend
wárt o wati pédáeshi hakki Ákubay kerrá bahá kort.

³⁴ Nun Ákubá lahtén nagan o dhálay nárosht Issuára dát. Áíá wárt o randá
pád átk o shot. É paymá Issuá wati pédáeshi hakk bézzat kort.

26

Gón Esáká Hodáay ahd o paymán

¹ Chó but ke á sardhagará dhokkálé kapt, abéd cha á pésari dhokkálá ke
Ebráhémay wahdá butagat. Esák, Gerára shot, Pilestíáni bádsháh Abimalekay
kerrá.

² Hodáwand, Esákay déma záher but o gwashti: “Mesrá maraw. Hamá
sardhagará benend ke man tará gwashán.

³ Annun hamé molká darámadéay paymá benend. Man gón taw gón án o
tará barkata dayán. É sajjahén zeminán tará o tai nasl o padréchára dayán
o gón tai pet Ebráhémá wártagén sawgendá barjama dárán.

⁴ Man tai nasl o padréchá ásmánay estáráni kesásá báza kanán o é sajjahén
zeminán áyáná dayán o tai nasl o padréchay sawabá zeminay sajjahén kawm
barkata gerant,

⁵ chéa ke Ebráhémá mani parmánbardári kort. Áíá mani habar zort, mani
rahband o parmán o mani hokm o kánuni barjáh dáshtant.”

⁶ Gorhá Esák Gerára nesht.

Esák o Abimalek

[†] 25:25 25:25 Issuay máná pothó ent, hamá ke báz pothi per bebit. [‡] 25:26 25:26 Páday punz,
bezán páday kunzok, páday poshti némag. [§] 25:26 25:26 Ákubay labz gón Ebráni zobánay do labzá
nazzikk ent ke yakkéay máná “páday punzá gipt” ent o domiay máná “páday kasshók” yá “rán kanók”
ent.

^{*} 25:29 25:29 Shodá chang bayag, bezán cha shodá sakk nátwán bayag, cha shodá dotal bayag.
[†] 25:30 25:30 Edumay máná “sohr” ent. [‡] 25:31 25:31 Pédáeshi hakk: Esráiliáni kerrá pet o piroki
málay tahá awali mardénchokkay bahr cha é dega chokkáni bahrá do sari at.

⁷ Wahdé óday mardénán cha Esáká áiy lógiay bárawá jost kort, cha torsá nagwashti ke mani lógi ent, gwashti: “Mani gohár ent.” Áiá delá hayál kortagat chó mabit ke eday mardén maná bekoshant o Rebekkáyá bebarant ke á sharrangé.

⁸ Esák tán mazanén moddatéá hamódá nesht. Yakk róché Pilestiáni bádsháh Abimaleká cha darigá dhann jahlá cháret, disti ke Esák gón wati jan Rebekkáyá dazjaniá ent.

⁹ Abimaleká Esák lótháént o gwasht: “Acha é tai jan ent! Taw chéá gwashtag ke ‘mani gohár ent?’” Esáká passaw dát: “Man wati delá gwasht ke áiy sawabá yakké mani jendá koshit.”

¹⁰ Abimaleká gwasht: “Taw chéá gón má chosh kort? Agan mani mardomé gón tai janá bwaptén, taw gonáhé may chakká dawr dátatagat.”

¹¹ Gorhá Abimaleká sajjahén mardom hokm dátant: “Harkas ke é mard o eshiay janá dastá ham per bekant, áiá allam markay sezá dayaga bit.”

¹² Esáká á dhagáray sará kesht o keshár kort o á sálá dhagará sad sari* bar o samar dát, chéá ke Hodáwandá Esák barkat dát.

¹³ Esák sér o hazgár but o mál o hastii tán hamá haddá gesh bayán but ke á sakkén mazanén hastómandé jórh but.

¹⁴ Esáká ramag o górom o hezmatkár anchó báz at ke Pilesti hasaddig butant o

¹⁵ á sajjahén chátesh bár dát o háká porr kortant ke Esákay pet Ebráhémay hezmatkárán, Ebráhémay zamánagá jatagatant.

¹⁶ Nun Abimaleká gón Esáká gwasht: “Cha may kerrá beraw. Taw sakk zórmant ay o cha may haddá dar ay.”

¹⁷ Gorhá Esák cha ódá dar átk o Geráray daragá wati gedáni mekk kortant o nesht.

¹⁸ Esáká hamá chát dar roptant ke áiy pet Ebráhémay zamánagá kóchag butagatant o Pilestián, Ebráhémay marká rand bár dátatagatant. Esáká é chát hamá nám per kortant ke áiy petá bastagatant.

¹⁹ Wahdé Esákay hezmatkárán á daragay tahá zemin kótk, tachókén ápay cháté daresh gétk,

²⁰ bale Geráray shepánk gón Esákay shepánkán arhetant o gwashtesh: “É áp mayg ent.” Gorhá Esáká é chátay nám Esek† kort, chéá ke Geráray mardom gón áiá arhetagatant.

²¹ Esákay hezmatkárán dega cháté jat, bale eshiay sará ham arhetant, gorhá áiá é chátay nám Setnah‡ kort.

²² Esák cha ódá laddhet o shot. Dega cháté jati. Nun eshiay sará kassá arh o korh nakort. Esáká chátay nám Rahubut§ kort o gwashti: “Nun Hodáwandá mará práh o sháhegánén jágahé dátatagatant o má hamé sardhagará sér o ábáda bén.”

²³ Esák cha ódá dém pa Bérshébahá shot.

²⁴ Hamá shapá Hodáwand áiy déma záher but o gwashti: “Man tai pet Ebráhémay Hodá án. Maters, chéá ke man gón taw gón án. Man wati hezmatkár Ebráhémay sawabá tará barkata dayán o tai nasl o padréchá gésá gésá kanán.”

²⁵ Esáká ódá korbánjáhé addh kort o Hodáwanday námi tawár kort. Wati gedáni hamódá mekk kort o áiy hezmatkárán hamódá cháté jat.

Esák o Abimalekay ahd o paymán

* **26:12 26:12** Sad sari, bezán sad barábar, sad randá, sad haminchok. † **26:20 26:20** Esek, bezán arh o korh, jang o jérhah. ‡ **26:21 26:21** Setnah, bezán jang o jérhah, petnah o pasát, heláp bayag. § **26:22 26:22** Rahubut, bezán práh o sháhegánén jágah.

²⁶ Abimalek cha Gerára wati saláhkár Ahuzzah o wati pawjay sarlashkar Pikulay hamráhiá Esákay kerrá átk.

²⁷ Esáká cha áyán jost kort: “Shomá gón man dozhmeni kort o maná cha wati kerrá gallént. Nun chéá mani kerrá átkagét?”

²⁸ Áyán passaw tarrént: “Má sharriay sará distag ke Hodáwand gón taw gón ent, paméshká má gwasht ke báyard ent mayshomay nyámá kasam o sawgendé bebit. Byá ahd o paymáné bandén

²⁹ ke taw mára ázára nadayay, anchó ke má tará ázár nadátag o gón taw sharr butagén o tará pa salámati o émeni cha wati kerrá rahádag kortag. Nun má gendén ke tará cha Hodáwanday némagá barkat rasetag.”

³⁰ Gorhá Esáká pa áyán mehmánié kort o áyán wárt o noshet.

³¹ Domi sohba máhallah pád átkant o Esák o Abimaleká gón yakdegará sawgend wárt. Esáká mardom rahádag kortant o á, cha Esákay kerrá pa salámati o émeni shotant.

³² Hamá róchá Esákay hezmatkár átkant o wati jatagén chátay bárawá hálesh dát. Gwashtesh: “Má áp dar gétkag.”

³³ Esáká é chátay nám Shébah* kort o tán róche maróchigá á shahrá Bérshébah† gwashant.

Issuay do jan

³⁴ Wahdé Issuay omr chell sál but, gón Hitti kabilahay Behiri námén mardéay jenekk Yudit o Hitti Élónay jenekk Basématá suri kort.

³⁵ Issuay é janán, Esák o Rebekkáay zendagi azáb kort.

27

Esák Ákubá barkata dant

¹ Wahdé Esák pir but, chammi nezór butant o maymia nakort. Yakk róché wati masterén chokk, Issui lóthet o gwashti: “Oo mani chokk!” Áiá gwasht: “Ji.”

² Esáká gwasht: “Bechár, man pir án o nazánán kojám róchá merán.

³ Paméshká wati seláhán, wati tirdán o kamáná bezur o gyábáná beraw o pa man shekáré bekan.

⁴ Washtámén waragé pa man tayár kan o byár ke bwarán o cha marká pésar tará barkat bedayán, anchén waragé ke maná dósta bit.”

⁵ Wahdé Esák gón wati chokk Issuá habará at, Rebekká áyáni habarán gósh dárágá at. Issu ke pa shekáray janag o áragá gyábáná shot,

⁶ Rebekkáya gón wati chokk Ákubá gwasht: “Bechár, man eshkot ke tai petá gón tai brát Issuá gwasht:

⁷ ‘Pa man shekáré bekan o byár o washtámén waragé addh kan ke bwarán o cha marká pésar Hodáwanday bárgáhá tará barkat bedayán.’

⁸ Mani chokk! Nun mani habará sharr delgósh kan o hamé paym ke man tará gwashán, anchó bekan:

⁹ Beraw o cha ramagá pa man do sharrén shenekk byár ke man pa tai petá washtámén waragé addh kort bekanán, hamá paymá ke áiá dósta bit.

¹⁰ Padá bar o wati petá beday ke bwártesh o cha marká pésar tará barkat bedant.”

¹¹ Ákubá gón wati mát Rebekkáya gwasht: “Bale mani brát Issuay badaná báz poth per ent o mani ján sáp ent.

* **26:33 26:33** Shébah, bezán sawgend yá hapt. † **26:33 26:33** Bérshébah, bezán sawgenday chát yá hapténáni chát.

¹² Agan mani pet maná dast per bekant, gorhá? Man áiy chammán prébkáré bán o barkatay badalá nálaté wati sará kárán.”

¹³ Mátá gwasht: “Mani chokk! Tai badalá nálat mani chakká kapát. Bass mani habará gósh dár, beraw o shenekkán byár.”

¹⁴ Gorhá Ákub shot, shenekki gept o wati máty kerrá áwortant o mátá washtámén waragé hamá paymá addh kort ke Ákubay petá wassha but.

¹⁵ Rebekkáyá wati masterén chokk Issuay hamá sharrén god ke lógá áiy kerrá ér atant, zort o wati kasterén chokk Ákubay gwará dátant.

¹⁶ Ákubay gardenay bépohtén jágah o dasti gón shenekkáni póstá póshetant.

¹⁷ Nun addh kortagén washtámén warag o nagani wati chokk Ákubay dastá dátant.

¹⁸ Ákub wati petay kerrá shot o gwashti: “Mani pet!” Esáká gwasht: “Ji mani chokk! Taw kay ay?”

¹⁹ Ákubá gwasht: “Man Issu án, tai awali chokk. Man hamá paymá kort ke taw gwashtagat. Pád á, benend o cha mani shekára chizzé bwar ke maná barkat dát bekanay.”

²⁰ Esáká wati chokk jost kort: “Mani chokk! Chó zutt taw chón shekár dar gétk?” Passawí dát: “Hodáwandá, tai Hodáyá maná sóbén kort.”

²¹ Gorhá Esáká gón Ákubá gwasht: “Mani chokk! Nazzikter byá ke man tará dast per kort bekanán o bezánán ke pa rásti taw mani chokk Issu ay yá na.”

²² Ákub wati pet Esákay nazzikká shot, petá dast per kort o gwasht: “Tawár Ákubayg ent, bale dast Issuayg ant.”

²³ Esáká Ákub pajjásh nayáwort, chéá ke nun Ákubay dastán Issuay dastáni paymá báz poth per at. Gorhá Esák Ákubay barkat dayagá lagget.

²⁴ Esáká jost kort: “Pa rásti taw mani chokk Issu ay?” Áiá passaw dát: “Haw.”

²⁵ Gorhá gwashti: “Mani chokk! Cha wati shekára kammok byár ke bwarán o randá tará barkat bedayán.” Ákubá warag áwortant o áiá wárt. Sharábi ham áwort o Esáká wárt.

²⁶ Nun petá gwasht: “Mani chokk! Edá byá o maná bechokk.”

²⁷ Ákub áiy nazzikká shot o chokketi. Esáká ke áiy godáni bó lagget, Ákubi barkat dát o gwashti:

“Bechár, mani chokkay bó
chó hamá gyábánay washbóá ent
ke Hodáwandá barkat dátag.

²⁸ Hodá tará cha ásmánay nód* o
zeminay séri o hazgáriá
béhesáb dán o tázagén sharáb bedayát.

²⁹ Kawm tai hezmatá bekanátant o
ráj tai démá kóndhán kapátant.
Wati brátáni wájah bátay o
tai máty chokk
tai démá kóndhán kapátant.
Harkas tará nálata kant,
wat nálati bát o
harkas ke tará barkata dant,
áiá barkat berasát.”

Issu barkata lóhit

* 27:28 27:28 Nód, bezán nambi.

³⁰ Esáká Ákubay barkat dayag halás kortagat o Ákub nóki cha wati pet Esákay kerrá shotagat ke áiy brát Issu cha shekára átk.

³¹ Áiá ham washtámén waragé addh kort o pa wati petá áwort. Gwashti: “Mani pet! Pád á, benend o cha mani shekára chizzé bwar ke maná barkat dát bekanay.”

³² Áiy pet Esáká gwasht: “Taw kay ay?” Áiá passaw dát: “Man tai chokk án, Issu án, tai awali chokk.”

³³ Nun Esáká baláhén larzagé jáná kapt o gwashti: “Gorhá á kay at ke shekaré jat o pa man áworti o man tai áyagá damáné pésar wárt o áiára barkat dát? O allam áiá barkata rasit.”

³⁴ Wahdé Issuá wati petay habar eshkotant, baláhén peryaté jati. Gón wati petá gwashti: “Maná barkat day, mani pet! Maná ham barkat beday.”

³⁵ Bale Esáká gwasht: “Tai brát pa makr o préb átk o tai barkati bort.”

³⁶ Issuá gwasht: “Paméshká námi Ákub ent.† É domi rand ent ke maná répenit. Pésará mani pédáeshi hakki‡ wárt o nun mani barkati bort.” Padá josti kort: “Taw pa man hecch barkat pasht nagétkag?”

³⁷ Esáká gwasht: “Man áiára tai wájah kortag o áiy sajjahén syád áiy hezmatkár kortagant. Man áiára gón dán o tázagén sharábá rezk o rózig bakshátá. Nun pa taw ché korta kanán, mani chokk?”

³⁸ Issuá gón wati petá gwasht: “Mani pet! Tai kerrá barkat hamé yakkén at? Maná ham barkat beday, mani pet!” O Issuá zár zárá grét.

³⁹ Áiy pet Esáká gwasht:

“Tai hankén cha zeminay séri o hazgáriá bébahra bit o cha borzén ásmánay nódán ham.

⁴⁰ Taw pa zahm wati rózigá dara géjay o
wati brátay hezmatá kanay,
bale wahdé bézára bay,
wati brátay jogá§
cha wati gardená kasshay o chagala dayay.”

⁴¹ Cha hamá wahdá Issuá pa Ákubá kénag delá dásht, hamá barkatay sawabá ke petá áiára dátagat. Delá gwashti: “Mani petay porsay róch nazzikk ant. Randá wati brát Ákubá koshán.”

Ákuba tachit o Háráná rawt

⁴² Wahdé Rebekkáyá hál raset ke áiy masterén chokk Issuá ché gwashtag, wati kasterén chokk Ákubi lóthet o gwashti: “Tai brát Issuá del wassh kortag ke Ákubá koshán o wati bérá gerán.

⁴³ Mani chokk! Nun mani habará beger. Zutt cha edá betach o Háráná, mani brát Lábánay kerrá beraw.

⁴⁴ Chizzé wahdá hamáiy kerrá bedár tánke tai brát wati zahrán ér bebárt.

⁴⁵ Tai brátay zahr ke éra káyant o á kára béhayála kant ke taw gón áiá kortag, man pa taw kolawé ráha dayán. Gorhá cha ódá wátarr kan o byá. Chéa yakkén róchá man shomá doénán bebáhénán?”

⁴⁶ Nun Rebekkáyá gón Esáká gwasht: “Man é Hitti janénáni sawabá cha zendagiá bészár án. Agan Ákubá cha é molkay jenekkán, cha é warhén Hitti jenekkán yakké säng kort, gorhá man bemerátán.”

† 27:36 27:36 Ákubay labz gón Ebráni zobánay do labzá nazzikk ent ke yakkéay máná “páday punzá gipt” ent o domiay máná “páday kasshók” yá “rán kanók” ent. ‡ 27:36 27:36 Pédáeshi hakk, bezán awalchokkiay hakk ke awali chokkay bahr géshter butag. § 27:40 27:40 Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti.

28

¹ Esáká Ákub lótháént o barkat dát. Hokmi dát o gwashti: “Kanháni jenekké sáang makan.

² Zutt Paddán-Aráma beraw, wati mátay pet Betwélay lógá. Hamódá, gón wati mátay brát Lábánay jenekkéá sur kan.

³ Porwákén Hodá tará barkat bedayát o porsamar kanát. Tará géshá gésh kanát o taw kawmáni rombé bátay.

⁴ Hodá tará o tai nasl o padréchá hamá barkatá bedayát ke Ebráhémára dátagi, ke hamá sardhagáray wáhond bebay ke annun ódá darámadéay paymá zend gwázenagá ay, hamá sardhagár ke Hodáyá Ebráhémára bakshátag.”

⁵ Gorhá Esáká Ákub ráh dát o Ákub Paddán-Aráma Betwél Aramáiy chokk Lábánay kerrá shot. Lábán, Issu o Ákubay mát Rebekkáay brát at.

⁶ Issu sahig but ke Esáká Ákub barkat dátag o Paddán-Aráma rahádag kortag ke hamódá jané begipt. Á é gappá ham sahig but ke barkat dayagay wahdá Esáká Ákub hokm dátag ke: “Kanháni jenekké sáang makan” o

⁷ Ákubá pet o mátay habar geptag o Paddán-Aráma shotag.

⁸ Nun Issu sarpad but ke Kanháni janén mani pet Esáká chinchok nádóst ant.

⁹ Paméshká Esmáélay kerrá shot o wati pésari janáni sará, Ebráhémay Esmáélen chokkay jenekki gept. Jenekay nám Mahálat at o Nebáyutay gohár at.

Ákubay wáb

¹⁰ Ákub cha Bérshébahá dar átk o dém pa Háráná shot.

¹¹ Yakk jágahéá ke raset, shapá hamódá dáshti, chéá ke róch ér shotagat. Hamá jágahá sengé zort o saray chérái kort o tachk but.

¹² Wábé disti ta padánké* ke yakk saré zeminá enti o domi sar ásmáná o Hodáay préshtag sara kapant o éra kapant.

¹³ Hodáwand cha padánká borzter óshtátagat. Gwashti: “Man Hodáwand án, tai pet Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá. É zeminay sará ke taw annun waptagay, man eshiá tará o tai nasl o padréchára dayán.

¹⁴ Tai chokk o nomásag zeminay hákání kesásá báza bant o shomá ródarátk o rónend o shomál o jonub, chárén némagán tálána bét. Zeminay sajjahén kawm tai o tai nasl o padréchay sawabá barkata gerant.

¹⁵ Bechár, man gón taw gón án o har kojá ke raway tai chár o gozará kanán o tará padá hamé sardhagára kárán. Tánke man gón taw wati kawl purah nakortag, tará yalaha nadayán.”

¹⁶ Ákub ke cha wábá pád átk, gón wat gwashti: “Béshakk Hodáwand hamé jágahá ent o man nazántag.”

¹⁷ Torset o gwashti: “É jágah delá ápa kant. É allamá Hodáay jenday lóg ent, arshay darwázag ent.”

¹⁸ Domi sohbá máhallah Ákub pád átk, wati saray chéray sengi zort o chédagé† addhi kort o rógeni per rétk.

¹⁹ Á jágahay námi Bayt-Él‡ kort. Chónáhá á shahray nám pésará Luz at.

²⁰ Nun Ákubá kawlé kort, gwashti: “É sapará ke man rawagá án, agan Hodá gón man gón bebit o mani páspániá bekant, agan maná pa waragá nagan o póshagá pocch bedant,

* **28:12 28:12** Padánk cha dár, ásen yá semetth o heshtá jórh kortagén padagé ke pa sar kapag o ér kapagá kária bándant. † **28:18 28:18** Chédag, bezán pa neshán mekk kortagén yá kót kortagén seng o dhók. ‡ **28:19 28:19** Bayt-Él, bezán Hodáay lóg.

²¹ ke pa salámati per betarrán o wati petay lógá berasán, gorhá Hodáwand mani Hodá bit.

²² É seng ke man pa chédag mekk kortag, Hodáay lóga bit. Harché ke tawe Hodá maná dayay, áiy dahyakká allamá tará dayán.”

29

Ákub Paddán-Aráma sara bit

¹ Ákub ráh gept, shot o shot tánke ródarátke mardománi molká sar but.

² Ódá disti ta dashtá cháté o say ramag chátay nazzikká waptag, chéa ke mardomán é ramag cha hamé chátá ápa dátant. Baláhén sengé chátay dapá at.

³ Wahdé sajjahén ramag ódá moccha butant, shepánkán á seng cha chátay dapá kenzént, pas ápa dátant o seng padá hamá jágahá, chátay dapá éra kort.

⁴ Ákubá gón áyán gwasht: “Brátán! Shomá kojig ét?” Passawesh dát: “Háránay mardom én.”

⁵ Ákubá jost kortant: “Shomá Náhóray chokk Lábáná pajjáha kárét?” Áyán gwasht: “Haw, zánéni.”

⁶ Ákubá jost kort: “Lábán dráh o salámat ent?” Áyán passaw dát: “Haw, dráh o salámat ent o esh ent áiy jenekk Ráhil gón pasán pédák ent.”

⁷ Ákubá gwasht: “Bechár, róch angat borz ent o ramagáni mocch bayagay wahd naent. Pasán áp bedayét o kahcharán barét.”

⁸ Passawesh dát: “Tánke sajjahén ramag mocch mabant o seng cha chátay dapá kenzénag mabit, má pasán áp dáta nakanén. Randá ápesha dayén.”

⁹ Ákub angat gón áyán habará at ke Ráhil gón wati petay pasán átk o raset. Ráhil wati petay pasáni shepánk at.

¹⁰ Wahdé Ákubá wati mátay brát Lábánay jenekk Ráhil o Lábánay pas distant, dém pa chátá shot, sengi cha chátay dapá kenzént o wati nákoáy pasi áp dátant.

¹¹ Ákubá Ráhil chokket o gón borzén tawaréa grewagi bendát kort.

¹² Ráhili hál dát ke man tai petay syád án o Rebekkáay chokk án. Ráhil tacháná shot o wati peti hál dát.

¹³ Lábáná anchó ke wati gohárázatk Ákubay hál eshkot, tacháná átk, Ákubi gwarambáz kort, chokket o wati lógá borti. Ákubá sajjahén gapp gón Lábáná jatant o

¹⁴ Lábáná gón áiy gwasht: “Taw mani haddh o hón ay.” Ákub tán máhéa áiy kerrá jallet.

Ákub gón Lábánay jenekkán sura kant

¹⁵ Gorhá Lábáná gón Ákubá gwasht: “Belli taw mani syád ay, bale pa man moptá kár makan. Maná wati mozzá begwash.”

¹⁶ Lábáná do janénchokk hastat. Masterénay nám Lyáh at o kasterénay nám Ráhil.

¹⁷ Lyáhay chamm béjalwah atant bale Ráhil sharrangé at o dhill o báládá jalwanák at.

¹⁸ Ákubá Ráhil dóst but, gwashti: “Agan maná wati kasterén jenekk Ráhilá bedayay, man pa taw hapt sálá kára kanán.”

¹⁹ Lábáná gwasht: “Sharter ent ke man Ráhilá dega mardéay badalá tará bedayán. Hamedá mani kerrá bedár.”

²⁰ Gorhá Ákubá pa Ráhilaygi tán hapt sálá kár kort, bale Ráhili anchó dóst at ke Ákubay delá é haptén sál purah lahtén róch atant.

²¹ Nun Ákubá gón Lábáná gwasht: “Mani zálá maná beday. Mani haptén sál sarjam butagant o nun man gón áiá hór bayaga lóthán.”

²² Lábáná óday sajjahén mardom lóthetant o dáwaté kort.

²³ Shap ke but, wati jenekk Lyáhi zort o Ákubay kerrá bort o Ákub gón áiá hór but.

²⁴ Lábáná wati móled Zelpah wati jenekkárá dát ke áiy hezmatá bekant.

²⁵ Sohb ke but, Ákubá dist ke way, é wa Lyáh ent. Gorhá gón Lábáná gwashti: “É chónén káré ke taw gón man kort? Man pa Ráhilá tai hezmat nakort? Taw chéá maná rad dát?”

²⁶ Lábáná passaw dát: “May rasm é naent ke kasterén jenekká cha masteréná pésar sur bedayén.

²⁷ É suray haptagá purah kan, kasteréná ham tará dayén, bale pa man dega hapt sálá kár kan.”

²⁸ Ákubá anchosh kort o Lyáhay haptagi purah kort o Lábáná wati á dega jenekk, Ráhil gón Ákubá sur dát.

²⁹ Lábáná wati móled Bellah wati jenekk Ráhilárá dát ke áiy hezmatá bekant.

³⁰ Ákub gón Ráhilá ham hór but. Ráhili cha Lyáhá dóstter at. Ákubá dega hapt sál pa Lábáná hezmat kort.

Ákubay chokk

³¹ Wahdé Hodáwandá dist ke Lyáh Ákubá nádóst ent, áiárá chokki dát, bale Ráhil santh o béawlád at.

³² Lyáh lápporr but o mardénchokké áworti o chokkay námi Ruben* kort. Gwashti: “Hodáwandá mani bazzagi dist. Mani mard nun allamá maná dósta dárít.”

³³ Lyáh padá lápporr but o wahdé mardénchokké áworti, gwashti: “Hodáwandá dist ke man nádósté án, paméshká maná é chokki ham dát.” Gorhá chokkay námi Shamun† kort.

³⁴ Á padá lápporr but o wahdé mardénchokké áworti, gwashti: “Nun, cha ed o dém mani mard maná dósta dárít ke man pa áiá say mardénchokk áwortag.” Paméshká é chokkay námesh Láwi‡ kort.

³⁵ Lyáh padá lápporr but o wahdé mardénchokké áworti, gwashti: “Nun man Hodáwandá názénán.” Gorhá chokkay námi Yahudá§ kort. Cha ed o rand chokkay áragi band but.

30

¹ Wahdé Ráhilá dist ke man pa Ákubá hecch chokk nayáwortag, wati goháray sará hasaddig but. Gorhá gón Ákubá gwashti: “Maná chokk o awlád beday, agan na mana merán.”

² Ákub áiy sará zahr gept o gwashti: “Záná man Hodá án ke tai démon dáshtag ke chokk mayáray?”

³ Ráhilá gwasht: “Esh ent mani móled Bellah. Gón eshiá wapt o wáb bekan ke pa man chokk byárit o áiy barkatá maná ham awlád bebit.”

⁴ Gorhá Ráhilá wati móled Bellah pa jani Ákubárá dát o Ákubá gón áiá wapt o wáb kort.

⁵ Bellah lápporr but o pa Ákubá mardénchokké áworti.

* **29:32 29:32** Rubenay máná ent: “Bechár, mardénchokké”. Bale é labz gón Ebrániay dega labzéa hamtawár ent o áiy máná ent: “Mani bazzagii dist”. † **29:33 29:33** Shamunay labz cha “eshkonagay” labzá jórh butag o máná enti: “Eshkonók”. ‡ **29:34 29:34** Láwiay máná ent: “Lecchetagén”. § **29:35 29:35** Yahudáay labz cha názénagay labzá jórh butag o máná enti: “Á názénaga bit”.

⁶ Gorhá Ráhilá gwasht: “Hodáyá mani dádrasi* kortag. Mani peryáti gósh dáshtag o maná chokké dátagi.” Paméshká áiy námi Dán† kort.

⁷ Ráhilay móled Bellah padá lápporr but o pa Ákubá dega mardénchokké áworti.

⁸ Gorhá Ráhilá gwasht: “Maná gón wati gohára mazanén jang o jérhahé butag o man katthetag.” Paméshká é chokkay námi Naptáli‡ kort.

⁹ Bale wahdé Lyáhá dist ke man chokk áworta nakanán, wati móled Zelpahi chest kort o pa jani Ákubára dát.

¹⁰ Gorhá Lyáhay móled Zelpahá pa Ákubá mardénchokké áwort o

¹¹ Lyáhá gwasht: “Chónén wasshén bahté!” Paméshká é chokkay námi JádŠ kort.

¹² Lyáhay móled Zelpahá pa Ákubá dega mardénchokké áwort.

¹³ Gorhá Lyáhá gwasht: “Man sakk gal án. Janénán mani nám kortag ‘Galátun’.” Paméshká chokkay námi Ásher* kort.

¹⁴ Gallahay rón o móshay wahdá Ruben shot o dhagaréa lahtén mehrkáhi† dar gétk o pa wati mát Lyáhá áwort. Gorhá Ráhilá gón Lyáhá gwasht: “Cha wati chokkay mehrkáhán maná kammé beday.”

¹⁵ Bale Lyáhá gwasht: “Taw mani mard bortag, bass naent? Nun mani chokkay mehrkáhán ham pacha geray?” Ráhilá gwasht: “Sharr ent, tai chokkay mehrkáháni mozzá, enshapi Ákub gón taw bwapsit.”

¹⁶ Gorhá wahdé Ákub bégáhay wahdá cha dhagára per tarret, Lyáh dhanná áiy déma dar átk o gón áia gwashti: “Gón man bwaps ke man wati chokkay mehrkáháni badalá tará keréh kortag.” Gorhá á shapá Ákubá gón Lyáhá wapt o wáb kort.

¹⁷ Hodáyá Lyáhay peryát gósh dásht o Lyáh lápporr but o panchomi randá pa Ákubá mardénchokké áworti.

¹⁸ Gorhá Lyáhá gwasht: “Man wati móled wati mardára dát o Hodáyá mani mozz dát.” Gorhá é chokkay námi Issákár‡ kort.

¹⁹ Lyáh padá lápporr but o shashomi randá pa Ákubá mardénchokké áworti.

²⁰ Gorhá Lyáhá gwasht: “Hodáyá maná kimmatién sawgáté bakshátag. Nun mani mard mani ezzatá kant ke man pa áia shash mardénchokk áwortag.” Gorhá chokkay námi ZebulunŠ kort.

²¹ Moddatéa rand Lyáhá janénchokké áwort o áiy námi Dinah kort.

²² Nun Hodá Ráhilay tránagá kapt, áiy némagá delgóshi gwar kort o chokké baksháti.

²³ Ráhil lápporr but o mardénchokké áworti. Gwashti: “Hodáyá mani kamsharapi dur kortag.”

²⁴ Paméshká chokkay námi Issop* kort. Gwashti: “Hodáwand maná dega mardénchokké ham bedayát.”

Ákub máldára bit

²⁵ Wahdé Ráhilá Issop áwort, Ákubá gón Lábáná gwasht: “Nun maná razá beday ke wati jenday dhéhá wátarra kanán.

* **30:6 30:6** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp. † **30:6 30:6** Dánay labz cha dádrasiay labzá jórh butag o maná enti: “Áia dádrasi kortag”. ‡ **30:8 30:8** Naptáliay maná ent: “Mani jang”. § **30:11 30:11** Jádáy maná ent: “Washbahti”. * **30:13 30:13** Ásharay maná ent: “Gal o shádmán”. † **30:14 30:14** Mehrkáh káhé ke wandhái o rishhagi chó mardomi báládá ent. Engrézi zobáná: “mandrake”. ‡ **30:18 30:18** Issákáray labz cha mozzay labzá jórh butag. § **30:20 30:20** Zebulunay maná “sawgát o théki” yá “ezzát” ent. * **30:24 30:24** Issopay maná ent: “Á gésh bekanát” o gón dur kanagay labzá ham nazzik ent.

26 Pa é jan o chokkánigi ke tai hezmaton kortag, eshán maná beday ke zuránesh o rawán. Taw wata zánay ke man pa taw chinchok kár kortag.”

27 Lábáná gwasht: “Maná ezzat beday. Dazbandia kanán hamedá bedár. Man páł† jatag o maná é sarpadi rasetag ke Hodáwandá pa taigi maná barkat dátag.”

28 Padá gwashti: “Wati mozzá begwash, tará dayáni.”

29 Ákubá gwasht: “Taw zánay ke man che paymá pa taw kár kortag o tai mál o dalwat man chón sharr dáshtagant.

30 Cha mani áyagá pésar tará kammok hastat o nun sakk báz butagant. Har jáh ke man wati pád ér kortag, Hodáwandá tará hamódá barkat dátag. Bale man kadi pa wati jenday lógá káré bekanán?”

31 Lábáná jost kort: “Tará ché bedayán?” Ákubá passaw tarrént: “Maná hecch maday, bale agan é yakkén kárá pa man bekanay, gorhá man angat tai ramagay shepánki o páspániá kanán.

32 Bell maróchi tai sarjamén ramagáni nyámá gardán. Sajjahén thekk thekkén espétpas o syáhén gwarándh o sajjahén thekk thekkén syahpasán jetá kanán. É mani mozza bant.

33 Bánda róch agan hamé mozzá becháray ke taw maná dátag, mani rásti o tachki wat pa man gwáhia dant. Agan taw mani kerrá anchén syahpasé dar gétk ke thekk thekk mabit yá anchén gwarándhé ke rangi syáh mabit, bezán á dozzetagéen málé.”

34 Lábáná gwasht: “Sharr ent. Anchosha kanén.”

35 Á róchi Lábáná sajjahén thekk o thagárén páchen, sarjamén thekk thekkén boz ke espétén neshánesh per at o sajjahén syáhén gwarándh jetá kort o wati mardénchokkáni dastá dát o

36 cha Ákubá say róchay ráhá dur bortant. É wahdá Ákub, Lábánay á dega pasán chárénagá at.

37 Bale Ákubá espédár, bádám o chenáláni nók borretagéen sháharh zort o póst pátk o sháharháni tahay espéti dará kortant ke espétén tal záher bebant.

38 Padá pátkagéen sháharhi zort o ápdánay tahá ér kortant ke dalwat ke ápa káyant, sháharhesh démá bebant. Wahray‡ wahdá, dalwat ke ápa átkant,

39 sháharháni démá jopta butant. Paméshká thekk o thagárén chokkesha áwort.

40 Ákubá kasánén gwarag jetá kortant o é degaráni démi gón thagárén pas o syáhén pasán kort ke Lábánayg atant. É paymá wati dalwati jetá kortant o gón Lábánay dalwatán hóri nakortant.

41 Har wahdá ke zrengén mádagén dalwat wahra butant, Ákubá sháharh áyáni démay ápdánáni tahá éra kortant ke dalwat é sháharháni kerrá jopt bebant.

42 Bale hamá pas ke nezór atant, sháharhi áyáni démá éra nakortant. É paymá nezóren pas Lábánay némagá shotant o zrengén Ákubay némagá.

43 É dhawlá Ákub sakk sér o ábád but o baláhén ramagáni wáhond but. Golám o móled o oshter o hari ham báz but.

31

Ákub cha Lábánay kerrá tachit

† 30:27 30:27 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi, másag. Démay hálay zánag yá gisshénagay háterá páł janaga bit. ‡ 30:38 30:38 Wahr, bezán mast, pa jopt bayagá tayár.

¹ Ákubá eshkot ke Lábánay chokk gwashagá ant: “Ákubá may petay sajjahén mál o hasti poshtá kasshetag. Cha may petay málán watá chó sér o hazgári kortag.”

² Ákub sarpad but ke Lábán maná pésari paymá nachárit.

³ Gorhá Hodáwandá gón Ákubá gwasht: “Wati pet o pirok o syádáni molká wátarr kan. Man gón taw gón án.”

⁴ Ákubá pa Ráhil o Lyáhá kolawé dém dát ke gyábáná, mani ramagay kahchará byáét.

⁵ Gón áyán gwashti: “Mana gendán ke shomay pet maná pésari paymá nachárit, bale mani petay Hodá gón man gón butag.

⁶ Shomá zánét ke man gón wati sajjahén wák o twáná pa shomay petá kár kortag,

⁷ bale angat shomay petá maná rad dátag o mani mozzi dah randá badal kortag, bale Hodáyá shomay pet naesht ke maná táwán bedant.

⁸ Wahdé Lábáná gwasht: ‘Thekk thekkén pas tai mozza bant,’ sajjahén ramagáni zank o bar thekk thekkéna butant. Wahdé áia gwasht: ‘Thagár thagárén pas tai mozza bant,’ sajjahén ramagáni zank o bar thagár thagáréna butant.

⁹ É paymá Hodáyá shomay petay ramag pach gept o maná dátant.

¹⁰ Yakk randé, ramagay wahray mósomá man wábé dist ke man wati sar chest kort o dist ke hamá páchen ke ramagay bozána ráénant,* thekk o thagárén ant.

¹¹ Gorhá Hodáay préshtagá wábay tahá maná gwasht: ‘Ákub!’ Man gwasht: ‘Ji.’

¹² Gwashti: ‘Sará chest kan o bechár, ramagay bozáni ráénókén sajjahén páchen thekk o thagárén ant. Man distag ke Lábáná gón taw ché kortag.

¹³ Man Bayt-Élay Hodá án, hamá jághay Hodá án ke taw ódá chédagéará rógen per mosht o gón man kawlé kort. Nun pád á, cha é sardhagará dar á o wati pédáeshi molká wátarr kan.’

¹⁴ Ráhil o Lyáhá gwasht: ‘Márá wa nun petay lógá mirásé nést.

¹⁵ Á márá ham darámadéay hesábá chárit. Áia márá bahá wa kortag, may baháay zarri ham wártagant.

¹⁶ Á sajjahén mál ke Hodáyá cha may petá pach gept, allamá mayg o may chokkánig ent. Gorhá hamá paymá bekan ke Hodáyá tará gwashtag.’”

¹⁷ Gorhá Ákub pád átk, wati jan o chokki oshtérán jammáz kortant o

¹⁸ Paddán-Aramá wati katthetagéen sajjahén mál o hastii zort o wati sajjahén ramagi sar dayán kort o dém pa Kanhánay molká wati pet Esákay némagá ráh gept.

¹⁹ Lábán pasáni chéná† shotagat. Ráhilá wati petay lógay botén Hodá dozzetant.

²⁰ Ákubá Lábán Aramái rad dát, háli nadát o cha Lábánay kerrá tat.

²¹ Ákub gón wati sajjahén mál o hastiá tat, cha Parátay kawrá gwast o wati démi gón Gelyáday kóhestagéen damagá kort.

Lábán Ákubay randá kapit

²² Sayomi róchá Lábáná hál raset ke Ákub tat.

²³ Lábáná wati syád zortant o tán hapt róchá Ákubay randá kapt o Gelyáday kóhestagéen damagá rasénti.

* **31:10 31:10** Ráénag, bezán pa ápos kanagá swár bayag. † **31:19 31:19** Pasáni chén, pasáni mudáni chenag o dur kanag.

²⁴ Hodá shapá Lábán Aramáiy wábá átk o gwashti: “Habardár! Ákubá hecch magwash, na sharr, na haráb.”

²⁵ É wahdá ke Lábán gón Ákubá dochár kapt, Ákubá wati gedán Gelyáday kóhestagén damagá mekk kortagat o Lábán o syádán ham hamódá wati gedán mekk kortant.

²⁶ Lábáná gón Ákubá gwasht: “Taw chéá chó kort? Taw maná rad dát o mani jenekk chó jangi bandigán bortant.

²⁷ Taw chéá maná rad dát o chérokái tat kay? Chéá maná hálet nadát? Man shomará pa shádehi gón sawt o kanjari[‡] o changay sázán rahádag kortagat.

²⁸ Taw inchoká ham sabr nakort ke man wati nomásag o jenekkán bechokkán o roksat bekanán. Taw hórh o ahmakén káré kort.

²⁹ Man tará ázár dáta kanán, bale dóshi tai petay Hodáyá gón man gwasht: ‘Habardár! Gón Ákubá hecch magwash, na sharr, na haráb.’

³⁰ Taw paméshká shotay ke tará pa wati petay lógá sakk zahir kanagá at, bale taw mani Hodá chéá dozzetant?”

³¹ Ákubá passaw dát: “Maná torset ke taw wati jenekkán pacha geray,

³² bale agan taw wati Hodá kaséay kerrá dar gétkant, á koshaga bit. Mani sajjahén mál o hastiá bechár, agan eshán tai chizzé mán, mardománi déma maná péshi dár o bari.” Ákubá nazánt ke é botén Hodá Ráhilá dozzetagent.

³³ Gorhá Lábáná Ákubay gedán o Lyáhay gedán o doén móledáni gedán patthetant, bale hechi nadist. Wahdé cha Lyáhay gedáná dar átk, Ráhilay gedáná potert,

³⁴ bale Ráhilá botén Hodá zortag o wati oshteray lachá§ kortagatant o wat lachay sará neshtagat. Lábáná sajjahén gedán patthet, bale hecchi nadist.

³⁵ Ráhilá gón wati petá gwasht: “Wájah! Zahr mager, man tai déma pád átka nakanán ke mani janéni máhánagáni wahd ent.” Lábáná patthet, bale botén hodái dast nakaptant.

³⁶ Ákub zahr gept o Lábáni malámat kort. Gón Lábáná gwashti: “Mani mayár ché ent? Man che gonáh kortag ke taw zahrá zahr mani randá kaptagay?

³⁷ Nun ke taw mani sajjahén chizz patthetagent, tará choshén chizzé dast kapt ke taig ent? Agan dast kaptag, mani o wati syád o mardománi déma éri kan. Belli hamá mani o tai paysalahá kanant.

³⁸ Man bist sálá tai kerrá butagán. Tai yakk mésh o bozéá nagétkag*. Man tai ramagay yakk gwarándhé nawártag.

³⁹ Man hechbar dalwaté tai kerrá nayáwortag ke rastarán jatag o koshtag. Har táwáné ke butag, badal man cha wat porr kortag. Agan yakk chizzé róchá dozzag butag yá shapá, áiy kimmat taw cha man lóthetag.

⁴⁰ É mani hál butag. Róchá maná garmá koshtag o shapá gwahrá. Mani chammáni wáb shotag.

⁴¹ Tai lógá bist sálá mani hál hamé butag. Man chárdah sál tai doén jenekkáni háterá pa taw kár kortag o shash sál tai ramagáni háterá. Angat taw dah randá mani mozz badal kortag.

⁴² Agan mani petay Hodá, Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá† gón man gón mabutén, allamá taw maná hórk o háligén dastán ráh dátagat, bale Hodáyá mani bazzagi o zahmat distag o dóshi tará neherr o hakkali dátag.”

‡ 31:27 31:27 Kanjari tablahay dhawlén sázé. § 31:34 31:34 Lach, bezán mazanén sapté ke bári mána kanant o har yá oshterá laddhanti. * 31:38 31:38 Géjag, bezán cha wahdá pésar jánwaray záyag o némtamánén chokkay árag. † 31:42 31:42 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit Esákay haybat, bezán hamá Hodá ke Esáká cha áiy torsetag.

⁴³ Lábáná gwasht: “É jenekk mani jenekk ant, chokk mani chokk o ramag ham mani ramag ant. Harché ke gendagá ay, manig ent. Bale maróchi mani dast gón wati é jenekk o esháni pédá kortagén chokkána narasit.

⁴⁴ Byá, man o taw gón yakdegará ahd o paymáné bandén. Belli é ahd mani o tai nyámá gwáh o sháheda bit.”

⁴⁵ Gorhá Ákubá sengé zort o chédagé addh kort o

⁴⁶ gón wati syádán gwashti: “Seng mocch kanét.” Áyán seng zort o kót[‡] kortant o hameshiay kerrá wargesh wárt.

⁴⁷ Lábáná eshiay nám Jégar-Sahadutah[§] kort o Ákubá Galid*.

⁴⁸ Lábáná gwasht: “Maróchi é sengkót manig o tai nyámá sháhede.” Paméshká é Galid náménag but o

⁴⁹ Lábáná eshiay nám Mespah[†] ham kort ke gwashti: “Wahdé man wati ráhá rawán o taw watigá, Hodáwand maná o tará gendit.

⁵⁰ Agan gón mani jenekkán sharr mabay o mani jenekkáni sará dega jan begeray, bell toré kass magendit, bale béhayál mabay ke Hodá maná o tará gendit.”

⁵¹ Lábáná gón Ákubá chó ham gwasht: “Esh ent sengkót o esh ent hamá chédag ke man watig o tai nyámá mekk kortag.

⁵² É sengkót sháhede o é chédag ham sháhede ke man pa tai ázár dayagá cha é sengkótá nagwazán o dém pa taw nayáyán o taw ham pa mani ázár dayagá cha é sengkót o chédagá nagwazay o dém pa mana nayáyay.

⁵³ Ebráhémay Hodá, Náhóray Hodá, áyáni petay Hodá mani o tai nyámá dádras bát.” Gorhá Ákubá wati pet Esákay Hodáay[‡] námá sawgend wárt.

⁵⁴ Hamódá, kóhestagén damagá korbánigé korti o syád o wáresi waragéá dáwat dátant. Waragá rand shapá hamódá dáshtesh.

⁵⁵ Domi sabáhá, máhallah Lábáná wati jenekk o nomásag chokket o barkat dátant. Padá dar átk o wati lógá per tarret.

32

Ákub Issuay gendokay tayáriá kant

¹ Nun Ákub rahádag but o ráhá Hodáay préshtag gón áiá dochár kaptant.

² Wahdé Ákubá préshtag distant, gwashti: “É Hodáay lashkaray ordgáh* ent.” Paméshká á jágahay námi Mahanáem[†] kort.

³ Cha wat o pésar kásedi Sahiray sardhagará, Edumay damagá wati brát Issuay kerrá ráh dátant o

⁴ kásedi hokm dátant ke: “Mani wájahén Issuá begwashét ke tai kaster Ákuba gwashit ke tán é wahdi man Lábánay kerrá darámadéay paymá nendók butagán.

⁵ Maná gók o har o pas o golám o móled hast. Nun man é paygám paméshká pa wati wájah Issuá ráh dátag ke taw maná bézzat makanay.”

⁶ Kásedán ke wati sapar jat o padá Ákubay kerrá sar butant, gwashtesh: “Má tai brát Issuay kerrá shotén o nun á wat gón chár sad mardá tai gendoká pédák ent.”

[‡] **31:46 31:46** Kót, bezán sar pa sar kortagén chizz. **§ 31:47 31:47** Jégar-Sahadutah Aramái zobánay labzé o máná enti: “Sháhediay kót”. * **31:47 31:47** Galid Ebrani zobánay labzé o eshiay máná ham “Negahpániay borj” ent. [†] **31:49 31:49** Mespahay máná ent: “Sháhediay borj”. [‡] **31:53 31:53** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit Esákay haybat, bezán hamá Hodá ke Esáká cha áiá torsetag * **32:2 32:2** Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéa gedána bandant o nendant. [†] **32:2 32:2** Mahanáemay máná ent: “Do ordgáh”.

⁷ Ákubá gón mazanén tors o larz o paréshánié wati hamráhén mardom do thóliá bahr kortant, ramag o górom o baggi[‡] ham do bahrá kortant.

⁸ Delá gwashti: “Agan Issu byayt o yakk rombéay sará orosh bekant, gorhá domi romb tatka kant.”

⁹ Gorhá Ákubá dwá kort: “Oo mani pet Ebráhémay Hodá! Mani pet Esákay Hodá! Oo hamá Hodáwand ke gón man gwashtet: ‘Molká wati syádáni kerrá wátarr kan ke man tará sabz o ábáda kanán!’

¹⁰ Mane Ákub inchok mehr o wapá nakarzán ke taw gón wati hezmatkárá kortag. Wahdé man cha Ordonay kawrá gwazagá atán, maná bas wati asá gón at, bale nun do ordgáhay wáhond án.

¹¹ Maná cha mani brátay dastá berakkén. Maná cha Issuá rakkén ke maná cha áia torsit. Á mayayt o mani o mani chokk o chokkáni mátáni sará orosh makant.

¹² Bale taw gwashtag: ‘Man allamá tará sabz o ábáda kanán o tai padréchá daryáay rékani paymá anchó báza kanán ke hesáb nabant.’ ”

¹³ Ákubá shapá hamódá dásht. Cha wati málán pa wati brát Issuá sawgáté gechéni kort:

¹⁴ do sad boz o bist páchen, do sad mésh o bist gwarándh,

¹⁵ si dháchi[§] gón herrán,* chell mádag[†] o dah káiger,[‡] bist mádyán o dah lág.

¹⁶ Áia é, galag galag kort o wati hezmatkáráni dastá dátant o gwashti: “Cha man pésar bét o galagán cha yakdomiá dur dur bedárét.”

¹⁷ Ákubá awali hezmatkár hokm dát o gwasht: “Mani brát Issu ke gón taw dochára kapit o josta kant: ‘Taw kai mardom ay? Kojá rawagá ay? É mál o dalwat ke tará gón ant, kaig ant?’

¹⁸ begwashi: ‘É tai kaster Ákubayg ant. É sawgát ant ke pa mani wájah Issuá ráhi dátagant o Ákubay jend poshtá pédák ent.’ ”

¹⁹ Áia domi o sayomi o á dega sajjahén hezmatkár ke gón galagán rawagá atant, ham anchosh hokm dátant: “Wahdé shomá Issu dist, hamé habarán gón áia bekanét.

²⁰ Allamá begwashét: ‘Tai kaster Ákub may poshtá pédák ent.’ ” Delá gwashti: “Man é thékián cha wat o pésar ráha dayán o áia delá narma kanán. Randá ke áia gendán, balkén mani ezzatá bekant.”

²¹ Gorhá Ákubay sawgát cha áia jendá pésar shotant o jendi shapá ordgáhá jallet.

Ákubá barkata rasit

²² Hamá shapá Ákub pád átk, wati doén jan, doén móled o yázdahén mardénchokki zortant o cha Yabukay kawray shóná[§] gwast.

²³ É sajjahéni cha kawrá gwázéstant. Wati sajjahén mál o maddhi ham gwázéstant.

²⁴ Ákub éwak but. Yakk mardé átk o tán bángwáhá gón áia band merhet.*

²⁵ Wahdé band merhagá atant, mardá dist ke Ákubá zérdast korta nakanán, gorhá maguná[†] moshté jati o Ákubay magun cha boná dar shot.

[‡] 32:7 32:7 Bagg, bezán oshteray ramag. § 32:15 32:15 Dháchi, bezán rostagén mádagén oshter.

* 32:15 32:15 Herr, bezán oshteray kasánén chokk. † 32:15 32:15 Mádag, bezán rostagén mádagén gók. ‡ 32:15 32:15 Káiger, bezán rostagén narén gók. § 32:22 32:22 Shón, bezán kawr yá ápay

hamá jágah ke cha ódá mardom gwasta kant. * 32:24 32:24 Band merhag, bezán koshti kanag, mall merhag, kosti gerag. † 32:25 32:25 Magun, bezán páday borzi némag, bazgóshtay haddh yá band.

²⁶ Gorhá mardá gón Ákubá gwasht: “Bell nun mana rawán ke bámgwáh ent.” Bale Ákubá gwasht: “Tánke maná barkata nadayay, tará rawagá naylán.”

²⁷ Gorhá mardá gwasht: “Tai nám kay ent?” Ákubá passaw dát: “Ákub.”

²⁸ Mardá gwasht: “Cha ed o rand taw Ákub gwashaga nabay, tai nám Esráila[‡] bit, chéa ke taw gón Hodáyá o gón mardomán merhetagay o sardast butagay.”

²⁹ Gorhá Ákubá gwasht: “Mani dazbandi ent ke wati námá begwash.” Bale áia gwasht: “Mani námay jostá chéa kanay?” Gorhá hamódá Ákubi barkat dát.

³⁰ Paméshká Ákubá á jágahay nám Pani-Él[§] kort. Gwashti: “Gón Hodáyá dém pa dém bután, bale angat mani ján rakket.”

³¹ Wahdé Ákub cha Pani-Élá gwazagá at, róchá thekk kort. Magunay sawabá Ákub lang janáná shot.

³² Páday bonay é zardillek* ke dalwatay maguná per ent, paméshká Esráili tán róche maróchigá eshiá nawarant ke á mardá Ákub magunay hamé jágahá moshté jat ke é zardillek ent.

33

Ákub o Issuay dochár kapag

¹ Nun Ákubá chamm chest kortant o disti ke Issu pédák ent o chár sad mardi hamráh ent. Gorhá Ákubá Lyáh o chokk yakk thólié kortant, Ráhil o chokk yakk thólié o doén móled gón chokkán yakk thólié.

² Móled o móledáni chokki démá kortant, cha áyán o rand Lyáh o Lyáhay chokk o cha Lyáh o chokkán o rand, Ráhil o Issop posht poshtá.

³ Ákubay jend cha sajjahénán démá shot o hapt randá pa adab sari jahl kort tánke wati brátay nazzikká sar but.

⁴ Bale Issu pa wati brátay gendoká tachán but. Ákubi gwarambáz kort, dasti áiy gardená dawr dátant o chokketi. Doénán grét.

⁵ Wahdé Issuá wati chamm chest kortant o janén o chokki distant, gwashti: “É kay ant ke tará gón ant?” Ákubá gwasht: “É hamá chokk ant ke Hodáyá cha wati bakshendahiá tai kasterára dátagant.”

⁶ Gorhá móled o chokk nazzikká átkant o saresh jahl kort.

⁷ Lyáh o chokk ham nazzikká átkant o saresh jahl kort. Godhsará Issop o Ráhil nazzikká átkant o saresh jahl kort.

⁸ Issuá jost kort: “É ramag o górom ke man dhikk dátant, esháni maksad ché ent?” Ákubá gwasht: “Maksad esh ent ke taw mani sará mehrabán bebay, mani wájah!”

⁹ Bale Issuá gwasht: “Mani brát! Maná chónáhá báz hast. Harché tará hast, gón wat bedáresh.”

¹⁰ Ákubá gwasht: “Enna, cha taw dazbandia kanán, agan mani ezzatá kanay, mani sawgátán bezur ke tai didár chó Hodáyá didará ent o taw maná pa mehrabáni kabul kortag.

¹¹ Mani é thékiá bezur ke pa taw árag butag. Chéa ke Hodá pa man mehrabán butag o maná har chizzi dátag.” Ákubá mennat kort o Issuá mannet.

¹² Gorhá Issuá gwasht: “Sar begerén o berawén. Man pésara bán.”

[‡] 32:28 32:28 Esráilay máná ent: “Á gón Hodáyá merhit”. [§] 32:30 32:30 Pani-Élay máná ent: “Hodáyá chehrag, Hodáyá dém”. * 32:32 32:32 Zardillek góshay hamá labbaray dhawlén drájén rárh ke haddhá gón góshá bandit.

¹³ Bale Ákubá gwasht: “Mani wájah! Taw zánay chokk kasán o názork ant o pas o gók ham zátagent o shiri ant. Agan yakk róchéá ham eshán pa trondi barán bekanén, sajjahén dalwata merant.

¹⁴ Mani dazbandi ent ke mani wájah cha wati kasterá pésar berawt o man narm narmá ramag o góromán sar dayána kanán o chokkáni gámán áyána bán, tánke Sahiray sardhagará wati wájahay kerrá sar bebán.”

¹⁵ Issuá gwasht: “Gorhá man wati lahtén mardom tai hamráha kanán.” Ákubá gwasht: “Chéá? Pa man hamé bass ent ke mani wájah pa man mehrabán ent.”

¹⁶ Gorhá Issu hamá róchá dém pa Sahirá per tarret,

¹⁷ bale Ákub Sokkutá shot, hamódá pa wat lóg o pa wati dalwatán gwáshi* bast. Paméshká á jágahá Sokkuta† gwashant.

¹⁸ Ákub ke cha Paddán-Aramá per tarragá at, Shekémay shahrá Kanhánay sardhagará pa salámati sar but o shahray nazzikká ordi kort.‡

¹⁹ É dhagár ke ódá áia wati gedán mekk kort, cha Hamóray chokkán pa sad thokkor nograhá bahái zort. Hamór, Shekémay pet at.

²⁰ Ódá korbánjáhé addhi kort o áia námi Él-Éluhi-Esráil§ kort.

34

Dinahay bézzatiay bér

¹ Dinah, Ákubay hamá jenekk ke cha Lyáhá pédá butagat, óday jenekkáni gendoká dhanná dar átk.

² Á molkay hákem Hamóray chokk Shekémá ke Dinah dist, Dinahi bort o pa zór gón áia wapt o wábi kort. Hamór, Héwi thakkay* mardomé at.

³ Shekémay del gón Ákubay jenekk Dinahá lagget o á, Dinahay mehrá gereptár but o gón Dinahá narm narmá habari kort.

⁴ Shekémá gón wati pet Hamórá gwasht: “Maná gón hamé jenekká sur day.”

⁵ Ákub sahig but ke Shekémá mani jenekk Dinah zená kortag, bale tán wati chokkáni áyagá hecchi nagwasht, chéá ke chokk gyábáná, ramagán chárénagá atant.

⁶ Shekémay pet, Hamór átk ke gón Ákubá habar bekant.

⁷ Anchó ke Ákubay chokk sahig butant, cha gyábáná per tarretant. Padard atant o zahrá porr atant ke Shekémá Ákubay jenekk zená kortag o Esráil bannám kortag. É kár mabutén.

⁸ Hamórá gón áyán habar kort o gwasht: “Mani chokk Shekémay del pa shomay jenekká band ent. Áia pa Dinahá zámát kanét.

⁹ Gón má sángbandi bekanét. Wati jenekkán mára bedayét o maygán shomá bezurét.

¹⁰ May kerrá jahmenend bebét. É molk shomay watig ent, benendét, sawdágeri o bápár bekanét o melkatay wáhond bebét.”

¹¹ Shekémá gón Dinahay pet o brátán gwasht: “Mani sará mehrabán bebét. Harché lóthét, shomará dayán.

¹² Bánóray hakmehrá begwashét o har málé ke lóthét, haminchok ke gwashét, man shomará dayán. Bass é jenekká gón man sur bedayét.”

* **33:17 33:17** Gwásh, bezán wárh. † **33:17 33:17** Sokkutay máná ent: “Kápár, panáh”. ‡ **33:18 33:18** Ord kanag, bezán pa kasánén wahdéá jágahéá gedán bandag o nendag. § **33:20 33:20** Él-Éluhi-Esráilay máná ent: “Hodá, Esráilay Hodá”. * **34:2 34:2** Thakk, bezán kabilah, táepah, zahi.

¹³ Ákubay chokkán gón Shekém o áiy pet Hamóra pa makkári habar kort, chéá ke Shekémá áyáni gohár Dinah zená kortagat.

¹⁴ Ákubay chokkán gón áyán gwasht: “Má é kára korta nakanén. Gón sonnat nabutagén mardéá wati goháray sur dayag pa má roswáié.

¹⁵ May shart bass yakké. Shomay sajjahén mardén may paymá sonnat kanag bebant.

¹⁶ Gorhá má wati jenekkán shomára dayén o shomay jenekkána zurén o shomay kerrá jahmenenda bén o gón shomá yakjáh, yakkén kawma bén.

¹⁷ Bale agan shomá sonnat kanagá razá mabét, má wati gohárá zurén o rawén.”

¹⁸ Áyáni habar Hamór o Hamóray chokk Shekémá dóst but.

¹⁹ Shekém wati petay lógay sharapmandterén mardom at. Hecch mahtal nabut ke Ákubay jenekki sakk dóst at.

²⁰ Gorhá Hamór o áiy chokk Shekém wati shahray darwázagay dapá átkant o gón wati shahray mardénán habaresh kort. Gwashtesh:

²¹ “É sharrén mardom ant o gón má jang o jadala nalóthant. Shomá bellétesh ke molká nendant o bápára kanant. É molká pa eshán jágah báz ent. Má esháni jenekkána gerén o é maygán.

²² Bale pa may kerrá jahmenend bayag o gón má yakkén kawm bayagá, esháni yakkén shart esh ent ke may har mardén esháni paymá sonnat kanag bebit.

²³ É dhawlá esháni dalwat o mál o jánwar mayg ham bant gón. Gorhá byáét esháni shartá mannén ke may kerrá jahmenend bebant.”

²⁴ Shahray darwázagá átkagén sajjahén mardénán Hamór o áiy chokk Shekémay habar zort o shahray har mardén sonnat kanag but.

²⁵ Say róch gwast. Angat áyán sonnatay dard per atant ke Ákubay do chokk, Dinahay brát Shamun o Láwiá wati zahm zortant o nádelgóshén shahray sará orosh kort o shahray sajjahén mardénesh koshtant.

²⁶ Áyán Hamór o áiy chokk Shekém zahmay dapá dát o koshtant o Dinahesh cha Shekémay lógá zort o shotant.

²⁷ Ákubay chokk mordagáni sará per retkant o hamá shahresh pol o páncsh kort ke ódá áyáni gohár zená kanag butagat.

²⁸ Áyán shahray mardománi ramag o górom o har o shahray tahá o shahrá dhann dhagaráni sará harché ke hastat, hull kort o bort.

²⁹ Á mardománi sajjahén mál o hastiesh bortant, janén o chokkesh bandig kortant o lógáni sajjahén chizzesh áwár† jatant.

³⁰ Gorhá Ákubá gón Shamun o Láwiá gwasht: “Shomá maná azábé sará dát ke shomá maná é molkay mardom, bezán Kanháni o Perizziáni delá syahru kort. Má kammok én o agan é mardom wati zóra yakk bekanant o mani sará orosh bekanant, man o mani lógay mardom tabáha bén.”

³¹ Bale áyán gwasht: “Gorhá á may gohárá kahbagéay paymá kármarz bekant?”

35

Bayt-Élá, Ákubay per tarrag

¹ Hodáyá gón Ákubá gwasht: “Pád á, Bayt-Élá beraw o hamódá benend. Ódá pa man korbánjáhé addh kan, pa hamá Hodáyá ke wahdé taw cha wati brát Issuá tachagá atay, tai démá záher but.”

† 34:29 34:29 Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom.

² Ákubá gón wati lógay mardom o á dega sajjahén hamráhán gwasht: “Hamá dhanni hodá ke shomay nyámá ant, cha wat daresh kanét, watá pák o palgár kanét o wati pocchán badal kanét o

³ byáét Bayt-Élá rawén. Ódá man pa hamá Hodáyá korbánjáhé addha kanán ke sakki o sóriáni róchán mani dwái gósh dáshtag o har jáh ke shotagán, gón man gón butag.”

⁴ Gorhá áyán har dhanni hodáé ke gón at o har cholombé* ke góshán at, sajjahénesh Ákubará dátant o Ákubá é zort o Shekémá, mazanén drachkay chérá kall kortant.

⁵ Nun á ráh geptant. Hodáay torsá áyáni chapp o chágérday sajjahén shahráni sará mán shánt o kass áyáni randá nakapt.

⁶ Ákub o áiy sajjahén hamráh Kanhánay sardhagará Luzay shahrá, bezán Bayt-Élá sar butant.

⁷ Ákubá hamódá korbánjáhé addh kort o á jágahay námi ÉL-Bayt-Él† kort, chéa ke wahdé á cha wati brátá tachagá at, Hodáyá hamedá áiy démá watá záher kort.

⁸ Rebekkáay shirmát Daburah bérán but o áesh cha Bayt-Élá dhann, mazanén drachkéay chérá kabr kort. Á jágahay nám Alun-Bákut‡ kanag but.

⁹ Ákub ke cha Paddán-Aráamá átk, Hodá padá áiy démá záher but o Ákubi barkat dát.

¹⁰ Gón áiyá gwashti: “Tai nám Ákub ent, bale cha ed o rand taw Ákub gwashaga nabay. Tai nám Esráila§ bit.” Gorhá Ákubay námi Esráil kort.

¹¹ Hodáyá gón Ákubá gwasht: “Man porwákén Hodá án. Chokk o bar kan o gésh bayán bay. Cha taw kawmé o kawmáni rombé pédá bit o bádsháh cha tai sréná pédá bant.

¹² Hamá molk ke man Ebráhém o Esákará dát, tará ham dayáni o cha taw o rand, tai nasl o padréchará ham é molká dayán.”

¹³ Gorhá Hodáyá Ákub esht o cha hamá jágahá ke gón áiyá habari kortagat, borzád shot.

¹⁴ Hamé jágahá ke Hodáyá gón áiyá habar kortagat, Ákubá ódá sengay chédagé addh kort o sengay sará réchagi korbánigi rétk o rógeni ham per rétk.

¹⁵ É jágahá ke Hodáyá gón Ákubá habar kortagat, é jágahay nám Ákubá Bayt-Él kort.

Ráhilay mark

¹⁶ Gorhá á cha Bayt-Élá dar átkant. Angat Eprátá sar nabutagatant ke Ráhilay chellagi dard bongéj butant. É sáhat pa áiyá sakk grán at.

¹⁷ Wahdé á chellagiay gránén dardán at, janbógá* gón áiyá gwasht: “Mators. Tará dega mardénchokké bit.”

¹⁸ Wahdé Ráhilay markay sáhat átk o áiy arwáh bál kanagá at, wati chokkay námi Ben-Uni† kort, bale petá chokkay nám Benyámin‡ kort.

¹⁹ Ráhil mort o áesh Eprátay ráhá, bezán Bayt-Lahemay ráhá kabr kort.

²⁰ Ákubá áiy kabray sará shakké§ mekk kort o hamé shakk tán róche maróchigá Ráhilay kabray nesháni ent.

* **35:4 35:4** Cholomb, saht o zéwaré ke góshá kananti. † **35:7 35:7** ÉL-Bayt-Élay máná ent: “Hodáay lógay Hodá”. ‡ **35:8 35:8** Alun-Bákutay máná ent: “Mótkay drachk”. § **35:10 35:10** Esráilay máná ent: “Á gón Hodáyá merhit”. * **35:17 35:17** Janbóg, bezán dáig, dáeg, dinnabóg, chokk pédá kanókén ballok. † **35:18 35:18** Ben-Uniay máná ent: “Mani dardáni chokk”. ‡ **35:18 35:18** Benyáminay máná ent: “Mani rástén dastay chokk” yá “jonubay chokk”. § **35:20 35:20** Shakk, bezán kabray seng.

²¹ Esráil padá ráh gept o wati gedáni Migdál-Édaray domi némagá mekk kort.
²² Esráil hamé damagá nendók at. Ruben shot o gón wati petay soriat, Bellahá wapt o wábi kort. Esráil sahig but.

Ákubá dwázdah mardénchokk hastat:

²³ cha Lyáhá Ruben, ke Ákubay awali chokk at o Shamun o Láwi o Yahudá o Issákár o Zebulun atant,

²⁴ cha Ráhilá Issop o Benyámin,

²⁵ Bellah ke Ráhilay móled at, cha áia Dán o Naptáli,

²⁶ Zelpah ke Lyáhay móled at, cha áia Jád o Ásher. Ákubay hamá mardénchokk ke Paddán-Aráma pédá butant, hamesh atant.

Esákay mark

²⁷ Ákub wati pet Esákay kerrá Mamrehá, Keryah-Arbahay shahrá bezán Hebruná átk, hamódá ke Ebráhém o Esáká darámadáni paymá zend gwázéntagat.

²⁸ Esáká yakk sad o hashtád sál omr kort,

²⁹ Wati goddhi dami kasshet o gón wati mortagén mahluká hawár but. Esáká sharrén mazanén omré kort o pir but o mort. Áiay mardénchokkán, bezán Issu o Ákubá á zort o kabr kort.

36

Issuay nasl o padréch

¹ Issu ke áiay domi nám Edum at, áiay nasl o padréchay kessah chosh ent:

² Issuá do Kanháni jan gept, yakkéay nám Ádah at o yakkéay nám Ohulibámah. Ádah Ilun Hittiyay jenekk at o Ohulibámah Anáay jenekk o Sebun Héwiay nomásag at.

³ Issuay sayomi janay nám Basémat at. Basémat Esmáélay jenekk o Nebáyutay gohár at.

⁴ Issuay chokk Elipáz cha Ádahá pédá but o Rawél cha Basématá.

⁵ Yahush o Yalám o Kórá cha Ohulibámahá pédá butant. Esh atant Issuay mardénchokk ke Kanhánay sardhagará pédá butant.

⁶ Issuá wati jan o bacch o jenekk o lógay sajjahén mardom, wati mál o dalwat o jánwar o harché ke áia Kanháná chetag o nazz áwortagat, gón wat zortant o cha wati brát Ákubá dur dega molkéa shot.

⁷ Áyáni mál o hasti sakk báz atant, paméshká hór neshtesh nakort, chéa ke zemín o kahchar pa áyáni ramag o góromán bassa nabut.

⁸ Gorhá Issu bezán Edum, Sahiray kóhestagá jahmenend but.

⁹ Sahiray kóhestagay Edumiáni bonpirok Issuay nasl o padréchay kessah chosh ent:

¹⁰ Issuay mardénchokkáni nám esh ant:

Elipáz ke Issu o Ádahay chokk at, Rawél ke Issu o Basématay chokk at.

¹¹ Elipázay mardénchokk Timán o Umár o Sepu o Gatám o Kenáz atant.

¹² Issuay chokk Elipázá soriaté hastat ke námi Temnah at o Elipázay chokk Amálik cha hamáia pédá but. Issuay jan Ádahay óbádag hamesh atant.

¹³ Rawélay mardénchokk Nahát o Zárah o Shammá o Mezzá atant. Issuay jan Basématay óbádag hamesh atant.

¹⁴ Issuay jan Ohulibámah, Anáay jenekk o Sebunay nomásag at. Yahush o Yahlám o Kórá Issuay hamá mardénchokk atant ke cha Ohulibámahá pédá butagatant.

Edumay thakk o bádsháh

¹⁵ Bani Issuay thakkáni sardár:

É sardár, Issuay awali chokk Elipázay mardénchokk atant: Timán o Umár o Sepu o Kenáz o

¹⁶ Kórá o Gatám o Amálik. Edumay sardhagará Elipázay thakkáni sardár hamesh atant. É Ádahay óbádag atant.

¹⁷ Issuay chokk Rawélay mardénchokk ke thakkáni sardár butant, esh ant: Nahát o Zárah o Shammá o Mezzá. É Edumay sardhagará Rawélay thakkáni sardár atant o Issuay jan Basématay óbádag atant.

¹⁸ Issu o áiy jan Ohulibámahay mardénchokk ke sardár butant, esh ant: Yahush o Yahlám o Kórá. É hamá thakkáni sardár atant ke cha Issuay jan Ohulibámahá pédá butant. Ohulibámah, Anáay jenekk at.

¹⁹ É, Issuay, bezán Edumay mardénchokk atant ke har yakké wati thakkay sardár but.

Hórái thakkáni sardár

²⁰ Sahir Hóráiy mardénchokk ke á molká nendók atant, esh ant: Lután o Shubál o Sebum o Aná o

²¹ Dishun o Eser o Dishán. Sahiray é chokk Edumay sardhagará Hórái thakkáni sardár atant.

²² Hóri o Hémám, Lutánay mardénchokk atant. Temnah, Lutánay gohár at.

²³ Shubálay mardénchokk Alwán o Manahát o Ébál o Shepu o Ónám atant.

²⁴ Sebumay mardénchokk Ayá o Aná atant. É hamá Aná ent ke wati pet Zebyánay haráni chárénagay wahdá gyábána garmén chammagi dar gétkant.

²⁵ Anáay mardénchokk Dishun at o janénchokk Ohulibámah.

²⁶ Dishunay mardénchokk Hemdán o Eshbán o Etrán o Kerán atant.

²⁷ Eseray mardénchokk Belhán o Záván o Akán atant.

²⁸ Dishánay mardénchokk Uz o Arán atant.

²⁹ Hórái thakkáni sardár esh atant: Lután o Shubál o Sebum o Aná o

³⁰ Dishun o Eser o Dishán. Sahiray sardhagará Hórái thakkáni sardár yakk yakká hamesh atant.

Edumay bádsháh

³¹ É hamá bádsháh atant ke Edumay molká bádsháhiesh kort. Cha ed o pésar Esráiliáni sará bádsháhéá hákemi nakortagat.

³² Behuray mardénchokk Bélahá mán Edumá bádsháhi kort. Bélahay shahray nám Dínábah at.

³³ Cha Bélahay marká rand, Zárahay mardénchokk Yubáb áiy jáhá bádsháhiá nesht. Yubáb Bosrahay mardomé at.

³⁴ Yubábay marká rand Hóshám áiy jáhá bádsháh but. Hóshám Timániáni molkay mardomé at.

³⁵ Hóshámay marká rand Bedáday mardénchokk Hadád, Hóshámay jáhá bádsháh but. É hamá Hadád at ke Muábay dashtá Midyánii jatant. Hadáday shahray nám Awit at.

³⁶ Hadáday marká rand Samlah, Hadáday jáhá bádsháh but. Samlah Masrikahay mardomé at.

³⁷ Samlahay marká rand Shául, Samlahay jáhá bádsháh but. Shául Rahubutay mardomé at. Rahubut Parátay kawray kerrá ent.

³⁸ Sháulay marká rand Akburay mardénchokk Bahal-Hánán Sháulay jáhá bádsháh but.

³⁹ Akburay chokk Bahal-Hánánay marká rand Hadád áiy jáhá bádsháh but. Hadáday shahray nám Páhu at o janay námi Mehtabel at. Mehtabel, Matreday jenekk at o Matred Mizáhabay jenekk.

⁴⁰ É, Issuay thakkáni sardár atant. Áyáni nám, thakk o damagáni red o banday hesábá Temnah o Alwah o Atit o

⁴¹ Ohulibámah o Élah o Pinun o

⁴² Kenáz o Timán o Mebzár o

⁴³ Magdél o Irám atant. É wati halk o métagáni hesábá Edumay thakkáni sardár atant, hamá molká ke áyáni wati melkat at. É, Edumiáni bonpirok Issuay padréch at.

37

Issopay wáb

¹ Ákub hamá sardhagará jahmenend but ke áiy petá ódá darámadéay paymá zend gwázéntagat, bezán Kanháney molká.

² Ákubay nasl o padréchay kessah chosh ent:

Issop habdah sáli warnáé at o wati brátáni hamráhiá ramagia chárént, wati mátó Bellah o Zelpahay mardénchokkáni hamráhiá. Issopá wati brátáni radén káráni bárawá pet hála dát.

³ Esráilá Issop cha wati á dega sajjahén chokkán dóstter at, chéá ke Issop áiy piránsariay chokk at. Pa Issopá sakkén dhawldárén kabáhé addhi kanáént.

⁴ Wahdé brátán dist ke petá Issop cha má dóstter ent, cha Issopá napratesh kort o gón áiy modám zahrá zahr habaresha kort.

⁵ Issopá wábé dist o wahdé wati bráti hál dátant, áiy brátán cha Issopá géshter naprat kort.

⁶ Issopá gón áyán gwasht: “Gósh dárét! Man wati distagén wábá shomará gwashán.

⁷ Má dhagáray sará gandom lóthok* kanagá atén ke yakbará mani lóthok pád átk o ósttát. Hamé damáná shomay lóthok, mani lóthokay chapp o chágerdá mocch butant o áesh sojdah kort.”

⁸ Issopay brátán gwasht: “Taw may sará bádsháhi kanaga lóthay? Hakk o del may sará hákemia kanay?” Issopay brátán, áiy wáb o habaráni sawabá cha áiy géshter naprat kort.

⁹ Issopá dega wábé dist o wati bráti hál dátant. Gwashti: “Gósh dárét. Man dega wábé distag. É randi, róch o máh o yázdah estár maná sojdah kanagá at.”

¹⁰ Wahdé wati pet o bráti hál dátant, petá Issop hakkal kort o gwasht: “É chónén wábé taw distag? Man o tai mát o tai brát byáén o tará sojdah bekanén?”

¹¹ Brát gón Issopá hasaddig atant, bale petay hayál modám gón Issopay wáb o habarán at.

Brát Issopá bahá kanant

¹² Issopay brátán petay ramag pa chárénagá Shekémay nazzikká bortagat.

¹³ Esráilá gón Issopá gwasht: “Taw zánay ke tai brát ramagay chárénagá Shekémá shotagant. Watá gissshén o áyáni kerrá beraw.” Issopá gwasht: “Sharr ent.”

¹⁴ Esráilá gwasht: “Beraw o bechár tai brát o ramag dráh o salámat ant? Áyáni hálá ger o byá.” Gorhá Issopi cha Hebrunay daragá ráh dát. Lógesh hamódá at.

Wahdé Issop Shekémá sar but,

¹⁵ gón yakk mardéá dochár kapt. Mardá dist ke Issop gyábáná sargardán ent, josti kort: “Taw ché shóház kanagá ay?”

* 37:7 37:7 Lóthok, rotagén káhay bastag, changol, bandhal.

16 Issopá gwasht: “Wati brátán. Taw zánay ramagá kojá chárénagá ant?”

17 Mardá passaw dát: “Cha edá shotagant. Man eshkot, á gwashagá atant: ‘Dótáná berawén.’” Gorhá Issop hamá némagá dém pa brátán shot. Dótáná dari gétkant.

18 Brátán Issop cha durá dist o áiy sar bayagá pésar pa áiy koshtagá pandalé sázetesh.

19 Watmánwatá gwashtesh: “Bechárét, wábáni wájah pédák ent.

20 Byáét nun koshén o cha é chátán yakkéá dawria dayén, gwashén rastaréá wártag. Gorhá chárén ke cha áiy wábán ché dara kayt.”

21 Bale wahdé Rubená é habar eshkot, johdi kort ke Issopá cha áyáni dastá berakkénit. Gwashti: “Enna, Issopay sáhá nagerén.

22 Hón maréchét. Hamé gyábáná, é chátá dawria dayén, bale nakoshéni.” Rubená é habar paméshká gwasht ke Issopá berakkénit o gón wat bezurit o petay kerrá bebárt.

23 Wahdé Issop brátáni kerrá sar but, áiy gwaray kabáh, hamá dhawldárén kabáhesh dar kort o

24 Issopesh gept o chátá dawr dát. Chátá áp mán néstat, kórchaté† at.

25 Brát nánay waragá neshtant. Chammesh ke chest kortant, distesh Esmáéliáni kárwáné cha Gelyádá pédák ent. Áyán wati oshterán sosorr‡ o bám o washbó laddhetagat o Mesrá baragá atant.

26 Yahudáyá gón wati brátán gwasht: “Márá cha wati brátay koshtag o áiy hónay chér dayagá che páedagé rasit?

27 Byáét, Issopá Esmáéliáni kerrá bahá kanén. Áiy jendá nakoshén. May brát ent. May wati haddh o hón ent.” Brátán mannet.

28 Wahdé Midyáni§ sawdáger nazzikká rasetant, brátán Issop cha chátá kasshet o bist nograhá Esmáéliáni kerrá bahá kort. Esmáélián Issop Mesrá bort.

29 Wahdé Ruben per tarret o chátay kerrá átk o Issopi ódá nadist, wati godi dertant.

30 Wati brátáni kerrá shot o gwashti: “Bachakk ódá naent. Nazánán ché bekanán.”

31 Gorhá pásé heláresh kort, Issopay kabáhesh zort o pasay hónán jat.

32 Nun Issopay dhawldárén kabáhesh petay kerrá bort o gwashtesh: “Má é chetag. Bechári, bárén tai chokkay kabáh naent?”

33 Ákubá kabáh pajjááh áwort, gwashti: “É mani chokkay kabáh ent. Chokk rastaréá wártag. Allamá Issop thokkor thokkor butag.”

34 Gorhá Ákubá wati god dertant o gónién god gwará kort* o tán bázén róchéá wati chokkay porsá nesht.

35 Ákubay sajjahén bacch o jenekk pa áiy tasallá dayagá átkant, bale á tasallá nabut. Gwashti: “Man porsigá porsig mordagáni jaháná, wati chokkay kerrá jahláda rawán.” O pet modám pa Issopá gréwagá at.

36 O á némagá Midyánián Mesrá Issop Putipáray kerrá bahá kort. Putipár, Perawnay apsaré at. Negahpánáni master at.

38

Yahudá o Támár

1 Hamé wahdá Yahudáyá wati brát yalah dátant o shot o Hirá námén mardéay kerrá jahmenend but. Hirá Adollámié at.

† 37:24 37:24 Kórchát, bezán hamá chát ke ápi mán nést. ‡ 37:25 37:25 Sosorr, bezán gónjag, gónjat.

§ 37:28 37:28 Midyáni o Esmáéli yakkén mahluk at. * 37:34 37:34 Gónién god gwará kanag sakkén mazanén paréshániay nesháni butag.

² Ódá áia Shóhá námén mardéay jenekk dist. Shóhá Kanháníé at. Yahudáyay Shóháay jenekk sáng kort. Gón áia yakjáh but o

³ janénay láp porr but o mardénchokké áworti. Yahudáyá chokkay nám Hér kort.

⁴ Yahudáyay jan padá lápporr but. Dega mardénchokké áworti o eshiay námi Ónán kort.

⁵ Padá dega mardénchokké áworti o eshiay námi Shélá kort. Shélá Kezébay shahrá pédá but.

⁶ Yahudáyá wati awali chokk Hér gón Támár námén jenekkéa sur dát,

⁷ bale Hodáwanday chammán Yahudáyay awali chokk Hér badkáré at, paméshká Hodáwandá markay dapá dát.

⁸ Gorhá Yahudáyá gón Ónáná gwasht: “Wati brátay janózámá beger o gón áia yakjáh bay. Wati bráti parzá purah kan o pa wati brátá padréché pédá kan,”

⁹ bale Ónáná zánt ke é mani jenday padrécha nabit, paméshká wahdé gón wati brátay janá yakjáha but, wati marzii dhanná rétkant ke pa brátá padréché pédá makant.

¹⁰ Áiay é kár Hodáwanday chammán radén káré at, paméshká Ónáni ham markay dapá dát.

¹¹ Gorhá Yahudáyá gón wati neshár Támárá gwasht: “Tánke mani chokk Shélá kasán ent, wati petay lógá janózámi benend.” Áia wati delá hayál kort: “Chosh mabit ke Shélá ham wati brátáni paymá bemerit.” Gorhá Támár shot o wati petay lógá nesht.

¹² Mazanén moddatéa rand Yahudáyay jan ke Shóháay jenekk at, mort. Wahdé Yahudá cha porsá pád átk, Temnahay shahrá wati paschénáni kerrá shot. Áiay sangat Hirá Adollámi áiay hamráh at.

¹³ Wahdé Támár sahig but ke mani náko* pa wati pasáni chéná dém pa Temnahá ráhá ent,

¹⁴ wati janózámi godi kasshetant, nekábé pósheti o Temnahay ráhay sará, Enáimay shahray darwázagay kerrá nesht, chéa ke áia dist ke Shélá nun mazan butag, bale angat maná gón áia suresh nadátag.

¹⁵ Yahudáyá ke Támár dist, delá gwashti é kahbagé chéa ke Támárá wati dém póshetagat.

¹⁶ Nazánti ke mani neshár ent. Hamódá, ráhay kashá Yahudá áiay kerrá shot o gwashti: “Gón man nayáay gón?” Támárá jost kort: “Gón man ke wapt o wába kanay, maná ché dayay?”

¹⁷ Yahudáyá passaw dát: “Cha wati ramagá pa taw shenekké ráha dayán.” Támárá gwasht: “Zamánat ché dayay ke taw shenekká ráha dayay?”

¹⁸ Yahudáyá gwasht: “Ché zamánat bedayán?” Támárá gwasht: “Wati mohr o mohray bandá o wati dastay asáyá.” Yahudáyá é chizz Támáray dastá dátant, gón áia wapt o wábi kort o Támár lápporr but.

¹⁹ Támár ke lógá shot, wati nekábi kasshet o padá janózámi godi gwará kortant.

²⁰ Yahudáyá gón wati Adollámi sangatá gwasht ke shenekká bar o zamánatay chizzán cha janénay kerrá pach ger o byár. Bale sangatá janén nadist.

* 38:13 38:13 Edá náko marday pet ent.

²¹ Cha shahray mardomán josti kort: “Bothánahay hamá móled† ke Enáimay ráhay sará neshtagat, kojá ent?” Áyán gwasht: “Edá bothánahay hecch móled nabutag.”

²² Gorhá Yahudáay sangat átk o gwashti: “Man á janén dar gétk nakort. Shahray mardomán ham gwasht ke edá bothánahay hecch móled nabutag.”

²³ Yahudáyá gwasht: “Belli á chizzi gón ant. Chó mabit ke may jend bannám bebit. Bechár, man shenekk ráh dát, bale á janénay jend gár ent.”

²⁴ Kesás say máhá rand Yahudáesh hál dát ke: “Tai neshár Támárá wati dém syáh kortag o nun lápi porr ent.” Yahudáyá gwasht: “Áiá dhanná dar kanét o bon dayét.”

²⁵ Wahdé Támárá baragá atant, pa wati nákoá paygámé ráhi dát o gwashti: “É chizzáni wáhondá maná lápporr kortag. Bechár, bárén é mohr o mohray band o asáay wáhondá pajjáha káray?”

²⁶ Yahudáyá é chizz pajjáah áwortant o gwashti: “Támár cha man bégonáhter ent ke man Támár gón wati chokk Shéláyá sur nadát.” Yahudáyá padá hechbar gón áiá wapt o wáb nakort.

²⁷ Wahdé Támáray chellag bayagay wahd but, áiay lápay chokk járh atant.

²⁸ Támár ke chellag bayagá at, cha jáhrán yakkeá wati dast cha áiay jáná dhann dar kort o janbógá sohrén bandikké áiay dastá bast o gwashti: “É chokk pésará átk.”

²⁹ Bale wahdé é chokká wati dast padá tahá bort, bráti dar átk o janbógá gwasht: “Eh! Taw chón wati ráh pach kort.” Paméshká áiay námesh Páres‡ kort.

³⁰ Randá áiay brát ke dastá sohrén bandikké bastagat, pédá but o áiay námesh Zárah§ kort.

39

Putipáray jan o Issop

¹ Nun, Esmáélián Issop Mesrá áwort. Ódá, Putipár námén Mesri mardéa Issop bahá gept. Putipár cha Perawney apsarán yakke at. Negahpánáni master at.

² Hodáwand gón Issopá gón at, paméshká Issop har kára kámyáb at o wati Mesri wájahay lógá jahmenend at.

³ Wahdé Issopay wájahá dist ke Hodáwand gón Issopá gón ent o Issop har karé ke kant, Hodáwand áiá kámyába kant,

⁴ Issopay sará mehrabán but o Issopi wati hásén hezmatkár kort. Putipára Issop wati lógay master kort o wati sajjahén mál o hastii hamáiy dastá dát.

⁵ Cha hamá wahdá ke áiá Issop wati lóg o sajjahén hastiay master kort, Hodáwandá pa Issopaygi Mesri Putipáray lóg barkat dát. Hodáwandá Putipáray sajjahén mál o hasti barkat dát, lógá ham o dhagaráni sará ham.

⁶ Gorhá Putipára wati har chizz hamáiy dastá dát o wati waráká abéd gón dega hecchá kári néstat.

Issop washkadd o brahdárén warnáé at.

⁷ Kammé wahdá rand wájahay lógiá chamm Issopá sakk dátant o gwashti: “Gón man bwaps.”

⁸ Bale Issopá namannet o gwashti: “Mani wájah cha man anchó deljam ent ke áiá gón é lógay hecchá kár nést o wati sajjahén mál o hastii mani dastá dátag.

† 38:21 38:21 Bothánahay móled hamá janén butagant ke pa wati din o parasteshgáhay hezmatá gón dega mardénán wapt o wábesh kortag. É Kanhániáni rasmé butag. ‡ 38:29 38:29 Páresay máná ent: “Pa zóre gwazag”. § 38:30 38:30 Zárahay máná ent: “Sohrén” yá “Drapshnák”.

⁹ É lógá kass cha man master naent. Tai jendá abéd hecch chizzi cha man dur nadáshtag, chéá ke taw áiy lógbánok ay. Gorhá man chón choshén radén káré bekanán o watá Hodáay chammán gonahkár bekanán?”

¹⁰ Wájahay janá har róch Issop mennata kort, bale Issopá namannet o nalótheti ke gón áiy wapt o wáb bekant. Áiy nazzikk o gwará bayagi ham wassha nabut.

¹¹ Yakk róché ke Issop wati káráni kanagá lógá potert, lógá dega kass néstat.

¹² Putipáray janá dast Issopay kabáhá sakk kortant. Gón Issopá gwashti: “Byá, gón man bwaps.” Bale Issop tacháná dar átk o kabáh janénay dastá mant.

¹³ Wahdé janéná dist ke Issopá wati kabáh mani dastá esht o cha lógá tat,

¹⁴ wati lógay hezmatkári gwánk jatant o gwashti: “Bechárét, mani lógwáhá é Ebráni may lógá áwortag ke mára kalági bekant. É mani chakká kaptag ke gón man bwaps, bale man kukkár kort o

¹⁵ wahdé eshiá dist ke man kukkár kort, wati kabáhi mani kerrá esht o dar shot.”

¹⁶ Putipáray janá Issopay kabáh tán hamá wahdá wati kerrá ér kort ke Issopay wájah lógá átk,

¹⁷ gón áiy kessahi kort o gwashti: “É Ebráni golám ke taw may lógá áwortag, mani kerrá átk ke maná kalági bekant,

¹⁸ bale wahdé man kukkár kort, áiy wati kabáh mani kerrá yalah dát o dar shot.”

¹⁹ Wahdé Issopay wájahá wati lógiay habar eshkotant ke tai hezmatkára gón man chosh kortag, sakk hezhm gept o

²⁰ Issopi zort o hamá bandijáhá band kanáént ke ódá bádsháhay bandig band atant. Issop hamódá band kanag but,

²¹ bale Hodáwand gón áiy gón at o wati mehri pa Issopá gwárént o bandijáhay masteray deli pa Issopá narm kort.

²² Bandijáhay masterá Issop sajjahén bandigáni master kort o óday har kári Issopay dastá dát.

²³ Bandijáhay masterá har kár o zemmahé ke Issopay dastá dát, deli jam at, chéá ke Hodáwand gón Issopá gón at o Issopá har káré ke kort, Hodáwandá á kámyába kort.

40

Do bandigay wáb

¹ Kammé wahdá rand Mesray bádsháhay ápiá* o nániá† wati wájah, Mesray bádsháhay nezará radi kort.

² Perawn doén kárdaráni sará, masterén ápi o masterén nániay sará zahr gept o

³ negahpánáni masteray lógá bandi kanáéntant, hamá bandijáhá ke Issop bandig at.

⁴ Negahpánáni masterá Issop hokm dát ke esháni hayálá bedár. Issopá anchosh kort. É mardom tán moddatéá bandijáhá mantant.

⁵ Mesray bádsháhay ápi o náni ke bandijáhá atant, yakk shapé doénán wáb dist o har yakkéay wábá jetáén mánáé hastat.

⁶ Wahdé Issop é dega sohba áyáni kerrá átk, disti ke doén paréshán ant.

* **40:1 40:1** Ápi, bezán hamá hezmatkár ke bádsháhá yá diwánay mardomán áp o sharába dant, sáki.

† **40:1 40:1** Náni, bezán hamá hezmatkár ke bádsháhay nánána pachit.

⁷ Perawnay hamé doén kárdár ke Issopay wájahay bandijáhá gón áia yakjáh band atant, Issopá cha áyán jost kort: “Maróchi shomá paréshán ét, che gappé?”

⁸ Áyán passaw dát: “Má doénán wáb distag o kass nést ke mánáesh bekant.” Issopá gwasht: “Wábáni mánáay zánag wa Hodái karé. Wati wábán maná begwashét.”

⁹ Gorhá ápiáni masterá wati wáb gón Issopá gwasht: “Bechár, man wábé dist ke anguray drachké mani déma ent.

¹⁰ Drachká say thál per. Anchó ke drachká tej jat, burr o bar but o cha hóshán rasetagén angur dar átk.

¹¹ Perawnay pyalah mani dastá at. Man angur sar chet o Perawnay pyalahay tahá pretkant o pyalah áiaay dastá dát.”

¹² Issopá gwasht: “Tai wábay máná esh ent: Say tháláay máná say róch ent.

¹³ Say róchay tahá Perawn tai sará borza kant o tará pésarigén mansabá dant. Taw Perawnay pyalahá dastá dayay, anchó ke taw pésará kortag hamá wahdá ke áiaay ápi butagay.

¹⁴ Wahdé tai kár sharra bant, mani yátá bekap. Mehrabáni bekan o mani hálá Perawná sar kan o maná cha é bandijáhá dar kanáén.

¹⁵ Man cha Ebrániáni molká dozzag o edá árag butagán o edá ham man choshén karé nakortag ke é syahchátá dawr dayag bebán.”

¹⁶ Wahdé náníáni masterá dist ke Issopá sharrén mánáé kort, gwashti: “Man wati wábá distag ke naganay say sapt[‡] mani sará ent o

¹⁷ sarbori saptá pa Perawná warh warhén patkagén warák mán, bale báli morg cha saptá eshán waragá ant.”

¹⁸ Issopá gwasht: “Tai wábay máná esh ent: Say saptay máná say róch ent.

¹⁹ Say róchay tahá Perawn tai sará ‘borza’ kant o tará drachkéá dranjit o báli morg tai góshatá warant.”

²⁰ Sayomi róchá Perawnay sálgerah at. Áia sajjahén hezmatkár dáwaté dátant. Wati hezmatkáráni déma masterén ápi o masterén náníay sari “borz” kortant.

²¹ Áia masterén ápi padá hamá mansabá nádént ke Perawnay pyalah dastá dayók bebit.

²² Bale hamá paymá ke Issopá gwashtagat o masterén náníay wábi máná kortagat, Perawná masterén nání dratk.

²³ Bale ápiáni masterá Issop shamosht o áiaay tránagá nakapt.

41

Perawnay wáb

¹ Do sálá rand Perawná wábé dist ke Nillay kawray kerrá óshatágán.

² Hamé wahdá hapt dhawldár o pazzóren gók cha ápá dar átk o kásháni* tahá charagá laggetant.

³ Cha eshán o rand dega hapt baddhawl o lágarén gók cha Nillá dar átk o kawray kashá, á dega gókáni kerrá óshatánt.

⁴ Baddhawl o lágarén gókán haptén dhawldár o pazzóren gók wártant. Perawn cha wábá ágah but.

⁵ Perawn padá wapt o dega wábé disti ke dánay hapt zandh o sharrén hóshag yakk tháléay sará rodagá ent.

[‡] 40:16 40:16 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi.

* 41:2 41:2 Kásh, bezán káhé ke kawráni

kash o kerrána rodít.

⁶ Cha eshán o rand dega hapt hóshag záher but. É hóshag lágar atant o cha ródarátká kasshókén lewára† gimmoréntagatant‡.

⁷ Lágarén hóshagán haptén zandh o sharrén hóshag wártant. Perawn pád átk o zánti ke é wábé at.

⁸ Sohb ke but, Perawn paréshán at. Wati mardomi ráh dátant o Mesray sajjahén dáná o jádugeri lótháéntant. Perawná gón áyán wati wábáni kessah kort, bale kassá áiy wáb máná kort nakortant.

⁹ Gorhá masterén ápiá gón Perawná gwasht: “Man maróchi wati radiáni tránagá kaptagán.

¹⁰ Yakk randé tawe Perawn wati hezmatkáráni sará zahr geptay o maná o masterén náni zort o negahpánáni masteray bandijáhá band kanáént.

¹¹ Yakk shapé má doénán wáb dist o har yakk wábéá wati mánáé hastat.

¹² Ódá gón má Ebráni warnáé band at. Negahpánáni masteray hezmatkaré at. Má gón áiy wati wábay kessah kortant o áiy máná kort o dátant. Doénán wati wábáni máná raset.

¹³ Hamá paymá ke áiy may wáb máná kortagatant, hamá dhawlá but. Maná wati pésarigén mansab raset o náni dranjab but.”

¹⁴ Gorhá Perawná Issop lótháént o Issop hamá damáná cha syahchátá dar kanag o árag but. Issopá rissh sát o god matth kortant o Perawnay darbára átk.

¹⁵ Perawná gón Issopá gwasht: “Man wábé distag o kass eshiá máná korta nakant, bale man tai bárawá eshкотag ke agan kasé gón taw wati wábay kessahá bekant, taw mánái korta kanay.”

¹⁶ Issopá gwasht: “É cha mani was o wáká dar ent, bale Hodá tawe Perawná hayrén passawé dáta kant.”

¹⁷ Gorhá Perawná gón Issopá gwasht: “Man wáb dist ke Nillay kawray kashá óshtátágán.

¹⁸ Hamé wahdá hapt pazzór o dhawldárén gók cha kawrá dar átk o kásháni tahá charagá laggetant.

¹⁹ Cha áyán o rand dega hapt gók dar átk ke nezór o baddhawl o lágar atant. Sajjahén Mesray molká man choshén baddhawlén gók hechbar nadistagat.

²⁰ Lágar o baddhawlén gókán pésari haptén pazzórén gók wártant.

²¹ Bale áyáni waragá rand ham é gók angat pésari dhawlá anchó baddhawl atant ke nagwashay á gókesh wártagant. Man cha wábá ágah bután.

²² Padá ke wáb kaptán, gendán ke dánay hapt zandhén o sharrén hóshag yakk tháléay sará rodagá ent.

²³ Cha áyán o rand, dega hapt hóshag rost. É hóshag nezór o lágar atant o cha ródarátká kasshókén lewára gimmoréntagatant.

²⁴ Lágarén hóshagán haptén sharrén hóshag wártant. Man gón jádugerán kessah kort, bale cha áyán kassá é wáb máná kort nakort.”

²⁵ Gorhá Issopá gón Perawná gwasht: “Tawe Perawnay doén wáb yakk ant. Hamá kár ke Hodá démterá kanti, pa tawe Perawná paddari kortag.

²⁶ Haptén sharrén gók hapt sál ant o dánay haptén sharrén hóshag ham hapt sál ant. Doén wáb yakk ant.

²⁷ Hamá haptén lágar o baddhawlén gók ke cha áyán o rand dar átkant, hapt sál ant o hamé dhawlá haptén hórk o háligén hóshag ke cha ródarátká kasshókén lewára gimmoréntagatant, hapt sálay dhokkál ant.

²⁸ Man gón tawe Perawná gwasht, hamá kár ke Hodá démterá kanti, pa tawe Perawná paddari kortag.

† 41:6 41:6 Lewár garmén gwáté. ‡ 41:6 41:6 Gimmorénag, bezán hoshk tarrénag.

- 29 Nun sajjahén Mesrá hapt sálá mazanén sarsabzi o peráwániéŠ bit,
 30 bale cha eshiá rand, hapt sálá dhokkála bit o é dhokkál Mesrá anchó tabáh o wayrána kant ke mardom molkay sajjahén sarsabzi o peráwániá shamóshant.
 31 Molkay sarsabzi shamóshaga bit, chéá ke é dhokkál ke randá kayt, sakk grána bit.
 32 É wáb paméshká tawe Perawnay sará do randá átkag ke Hodáyá pakkáia paysalah kortag o Hodá é kárá hamé zuttána kant.
 33 Nun tawe Perawn aglmand o dánáén mardé dar géj o Mesray molkay sajjahén kárán hamáia dastá beday.
 34 Tawe Perawn báyard ent molká anchén kármaster bedáray ke sarsabziai haptén sáláni wahdá kesharáni pancheká* begerant.
 35 É kármaster sarsarbziai áyókén sálán ward o warák mocch bekanant o Perawnay chérdastiá, shahrán pa waragá dán ambár bekanant.
 36 É ward o warák pa molká ambár kanag bebant o hamá haptén sálán ke Mesrá dhokkála kapit, kármaz kanag bebant ke molk cha dhokkála tabáh mabit.”
 37 É habar, Perawn o Perawnay sajjahén apsaráni chammán sharrén habaré at.
 38 Perawná gón wati hezmatkárán gwasht: “Dega choshén mardomé dara kapit ke é marday paymá Hodáay Ruh áia mán bebit?”
 39 Démi gón Issopá kort o gwashti: “Hodáyá é sajjahén chizz ke pa taw paddar kortagant, gorhá bezán tai paymén aglmand o dáná dega nést.
 40 Man tará wati lógay mastera kanán o mani sajjahén mardom tai parmánay pábanda bant o tahná mane bádsháh cha taw mastera bán.”

Issop Mesray mastera bit

- 41 Nun Perawná gón Issopá gwasht: “Bechár, taw cha mani némagá sajjahén Mesray molkay master ay.”
 42 Perawná wati mohray mondrikk† cha dastá kasshet o Issopay dastá dát, sharrén lilomay‡ póshák o sohray háré gwarái dát.
 43 Molkay náebay arrábah§ swári kort. Mardomán jár jat ke Issopay déma kóndhán bekapét. Perawná Issop sajjahén Mesray master kort.
 44 Perawná gón Issopá gwasht: “Man Perawn án. Bé tai razáyá sajjahén Mesray molká kass wati dast o páde sorénta nakant.”
 45 Perawná Issop Sopnát-Panéhá námént o gón Unay shahray dini péshwá Putipéray jenekk Asenátá sur dát. Nun Issop sajjahén Mesrá gasht.
 46 Wahdé Issopá Mesray bádsháh Perawnay hezmat bendát kort, omri si sál at. Issop cha Perawnay darbára pad átk o sajjahén Mesrá gasht.
 47 Sarsabziai haptén sálán zeminá mazanén bar o samaré dát.
 48 Sarsabziai haptén sálán ke Mesray molká ward o warák báz at, Issopá shahráni ambár porr kortant. Har shahray kash o kerray dhagaráni bar o samari hamá shahrá ambár kort.
 49 Issopá sakk báz dán ambár kort, daryáyá rékáni kaddá. Dán anchó báz atant ke esháni hesáb kanagi band kort, chéá ke cha hesábá dhann atant.
 50 Cha dhokkálay sálán o pésar Issopá do mardénchokk but. Esháni mát Asenát, Unay shahray dini péshwá Putipéray jenekk at.

§ 41:29 41:29 Peráwáni, bezán chizzéay bázi.

* 41:34 41:34 Panchek, bezán cha panch bahrá

yakké. † 41:42 41:42 Mohray mondrikk, bezán hamá mondrikk ke mazanén mardománi dashatt o neshánesh per butag. ‡ 41:42 41:42 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. § 41:43 41:43 Arrábah, bezán mazanén mansabdaráni hamá gárho ke aspia kasshant.

⁵¹ Issopá wati awali chokkay nám Manasi* kort, gwashti: “Hodáyá maná cha sajjahén sakki o sórián o cha petay lógay sajjahén tránagán ázát kortag.”

⁵² Domi chokkay námi Epráém† kort, gwashti: “Mani sakki o sóriáni molká, Hodáyá maná porsamar kortag.”

⁵³⁻⁵⁴ Gorhá hamá paymá ke Issopá gwashtagat, Mesray molkay sarsabziay haptén sál halás butant o dhokkáláy haptén sál bongéj butant. Á dega sajjahén molkán dhokkál but, bale sarjamén Mesrá warák hastat.

⁵⁵ Gorhá sajjahén Mesr ke shodig but, mardomán Perawnay kerrá pa waráká peryát kort. Perawná gón sajjahén Mesrián gwasht: “Issopay kerrá berawét o á harché ke gwashtit, hamá dhawl bekanét.”

⁵⁶ Sarjamén molk ke dhokkálá gept, Issopá ambáráni dap pach kort o Mesriáni kerrá dání bahá kort ke sajjahén Mesrá mazanén dhokkálé kaptagat.

⁵⁷ Sarjamén donyá pa dánay geragá Mesrá Issopay kerrá átk, chéá ke sajjahén donyáyá gránén dhokkálé kaptagat.

42

Gón bráíán Issopay dochár kapag

¹ Wahdé Ákubá dist ke Mesrá dán hast, gón wati chokkán gwashti: “Chéá neshtag o yakdomiá chárágá ét?

² Man eshкотag ke Mesrá dána rasit. Berawét o dán begerét ke zendag bemánén, shodá mamerén.”

³ Gorhá Issopay dah brát Mesrá dánay geragá shot.

⁴ Ákubá Issopay brát Benyámin gón á dega brátán dém nadát, gwashti chó mabit ke táwáné berasiti.

⁵ É paymá Esráílay chokk hamá mardománi rombá gón atant ke dánay geragá átkagatant, chéá ke Kanháney molká dhokkál at.

⁶ Nun Issop molkay wáli at. É Issop at ke molkay sajjahén mardománi kerrá gandomi bahá kort. Gorhá Issopay brát átkant o áíay démá pa adab saresh jahl kort.

⁷ Wahdé Issopá wati brát distant, pajjáhi áwortant, bale áyáni démá záheri nakort. Gón áyán pa trondi habari kort o josti kort: “Shomá cha kojá átkagét?” Áyán passaw dát: “Cha Kanháney molká, dánay zuragá átkagén.”

⁸ Issopá brát pajjáh áwortant, bale áyán Issop pajjáh nayáwort.

⁹ Issop wati wábáni tránagá kapt ke brátáni bárawá distagatanti. Issopá gón áyán gwasht: “Shomá jásus o cháríg ét. Shomá edá átkagét ke bezánét may molkay kojám jágahá páspáni o hepázat nezórter ent.”

¹⁰ Áyán gwasht: “Enna, mani wájah! Tai kaster ward o warákay geragá átkagant.

¹¹ Má sajjahén yakkén petay chokk én, rást o tachkén mardom én, tai pádáni chéray hák én, jásus o cháríg naén.”

¹² Issopá gwasht: “Enna! Shomá edá átkagét ke bezánét may molkay kojám jágahá páspáni o hepázat nezórter ent.”

¹³ Bale áyán gwasht: “Tai kaster yakkén petay chokk ant o may pet Kanhána jahmenend ent. Má dwázdah brát butagén. Kasterén brát annun petay kerrá ent. Á dega brát nun néstent.”

¹⁴ Issopá gwasht: “Anchó ke man shomára gwasht, shomá jásus o cháríg ét.

* **41:51 41:51** Manasiay labz cha “béhayál bayagay” labzá átkag. † **41:52 41:52** Epráémay labz gón dega Ebráni labzéá hamtawár ent ke máná enti: “do sari porsamar”.

¹⁵ Shomárá é paymá chakkásén: Tánke shomay kasterén brát edá nayayt, maná Perawnay saray sawgend ent ke shomá cha é jágahá shota nakanét.

¹⁶ Cha wati brátán yakké ráh dayét, belli shomay brátá kárit. Shomá á dega brát hamedá bandijáhá mánét. Shomay habar chárag o chakkásaga bant ke bárén rásta gwashét yá na. Agan shomá rást nagwasht, maná Perawnay saray sawgend ent ke shomá jásus o cháríg ét.”

¹⁷ Issopá tán say róchá sajjahén brát bandijáhá band kanáéntant.

¹⁸ Sayomi róchá gón áyán gwashti: “Hamá paymá ke man shomárá gwashán, hamá paym bekanét, gorhá zendaga mánét, parchá ke maná cha Hodáyá torsit.

¹⁹ Agan shomá rást o tachkén mardom ét, cha shomá brátán yakké bandijáhá benendit o á dega berawant o pa wati lógay gozhnagén mardomán dán bebarant,

²⁰ bale wati kasterén brátá mani kerrá byárét ke shomay habar rást bebant o cha marká berakkét.” Áyán anchosh kort o

²¹ gón yakdegará gwashtesh: “Aslá mára brátay hakkán geptag. Má dist ke á chinchok paréshán at, pa wati jánay rakkénagá may kerrá dazbandi o peryáti kort, bale má áiy habar gósh nadáshtant, paméshká é mosibat may sará kaptag.”

²² Rubená gwasht: “Man wa shomárá gwasht ke hecchi makanét, bale shomá gósh nadásht. Nun mára áiy hónay hesáb dayagi ent.”

²³ Brátán nazánt ke Issop may habarán sarpad bayagá ent, chéá ke Issop tarjomah kanókéay komakká gón áyán habará at.

²⁴ Issopá wati dém ángor kort o gréti. Padá démi tarrént o gón áyán habari kort. Gorhá cha brátáni nyámá Shamuni gept o áyáni chammáni déma dast o pádi bandáéntant.

Issopay brát Kanháná rawant

²⁵ Nun Issopá hokm dát ke brátáni gónián cha dáná porr kanét, har yakkéay nograhán hamáiy jenday góniá mán kanét o saparay tóshagesh ham bedayét. É kár ke pa áyán kanag butant,

²⁶ nun áyán wati dán harán laddhetant o cha ódá ráh geptant.

²⁷ Ráhá shapá geptant o yakk jágahéá menzelesh kort. Wahdé cha áyán yakkéá wati góniay dap pach kort ke pa wati hará káh o kadimé bekasshit, disti ke mani nograh góniay dap dapá ér ant.

²⁸ Gón wati brátán gwashti: “Mani nograhesh nazortagant, esh ant mani góniay tahá ant.” Torsé áyáni delá kapt. Démesh gón yakdegará kort o drahán o larzáná gwashtesh: “É che karé ke Hodáyá gón má kortag?”

²⁹ Wahdé á wati pet Ákubay kerrá Kanhánay molká átkant, wati sajjahén kessah o sargwastesh áwortant. Gwashtesh:

³⁰ “Hamá mard ke molkay master ent, áiyá gón má pa trondi habar kort o gwashti: ‘Shomá é molká jásus kanagá átkagét.’

³¹ Bale má gón áiyá gwasht: ‘Má rást o tachkén mardom én, cháríg o jásus naén.

³² Má yakkén petay chokk én. Dwázdah brát butagén. Yakk braté nun néstent o kasterén brát annun Kanháná petay kerrá ent.’

³³ Gorhá molkay masterá gwasht: ‘Man hamá wahdá zánán shomá rást o tachkén mardom ét ke shomá yakk braté hamedá gón man bellét o á dega berawét o pa wati lógay gozhnagén mardomán dán bebarét o

³⁴ wati kasterén brátá mani kerrá byárét. Gorhá mana zánán ke shomá cháríg o jásus naét o tachk o rástén mardom ét. Randá man shomay brátá shomará dayán o shomá é molká sawdágeri o bápár korta kanét.”

³⁵ Wahdé á wati gónián hálig kanagá atant, har yakkéay góniá áiy nograháni turag* mán at. Wahdé áyán o áyáni petá nograhay turag distant, torsetesh.

³⁶ Áyáni pet Ákubá gwasht: “Shomá maná béawlád kanagá ét. Issop ham néstent o Shamun ham. Nun shomá Benyáminá pach geraga lóthét. É sajjahén kahr mani sará kapagá ant.”

³⁷ Rubená gón petá gwasht: “Agan man tai chokk padá pa taw nayáwort, mani doén chokkán bekosh. Benyáminá maná beday, man padá pa taw káráni.”

³⁸ Bale Ákubá gwasht: “Mani chokk gón shomá nayayt gón. Áiy brát mortag o bass jendi pasht kaptag. Agan shomay é saporá táwáné berasiti, man cha gamána merán o mani pirén saray hón shomay gardená bit.”

43

Dém pa Mesrá brátáni domi sapor

¹ Molk sakk dhokkál at o

² wahdé áyán cha Mesrá áwortagén dán wárt o halás kortant, petá gwasht: “Padá berawét o pa má kammé ward o warák begerét.”

³ Bale Yahudáyá gón áiy gwasht: “Á mardá mára pa trondi habardár kort o gwasht: ‘Agan shomay brát gón shomá gón nabut, mani déma makapét.’

⁴ Agan taw may brátá gón má ráh bedayay, má rawén o pa taw ward o waráka gerén,

⁵ bale agan taw áiy gón makanay, má narawén. Chéa ke á mardá gwasht: ‘Agan shomay brát gón shomá gón nabut, mani déma makapét.’”

⁶ Esráilá jost kort: “Shomá chéa á mard hál dát ke mára dega braté hast o é parésháni mani sará áwort?”

⁷ Passawesh dát: “Á mardá mayg o may hándánay bárawá har chizzay jost kort: ‘Shomay pet angat zendag ent? Shomára dega brát ham hast?’ Má áiy jostáni passaw dátant. Má chón bezántén ke á gwashit: ‘Wati brátá edá byárét?’”

⁸ Gorhá Yahudáyá gón wati pet Esráilá gwasht: “Bachakká gón man hamráh kan. Má hamé damáná páda káén o rahádaga bén ke má o taw o may chokk zendag bemánén o mamerén.

⁹ Man wat áiy salámatay zemmahá zurán. Áiy cha mani dastá belóth. Agan man tai chokk padá nayáwort o pa taw sar nakort, tán zendag án tai gonahkár án.

¹⁰ Agan má inchok mahtal mabuténén, tán é wahdi do randá shotag o átkagatén.”

¹¹ Gorhá áyáni pet Esráilá gwasht: “Agan allami ent, gorhá chosh kanét ke cha molkay sharterén chizzán lahtén wati pélekán* kanét o pa á mardá théki barét gón. Kammé bám, kammé bénag, sosorr o pestah o bádám o washbó barét gón.

¹² Do sari† nograh barét gón ke shomára hamá nograh padá dayagi ant ke shomay góniáni dap dapá ér kanag butagatant. Balkén pa radi chó butag.

¹³ Wati brátá ham barét gón. Tachká á marday kerrá berawét.

* **42:35 42:35** Turag, bezán pélek, ló, pélag. * **43:11 43:11** Pélek, bezán cha god yá pósta jórh kortagén mazanén kissag, bayag. † **43:12 43:12** Do sari, bezán do barábar, do randá, do haminchok.

¹⁴ Porwákén Hodá á mardá pa shomá rahmdel kanát ke shomay á dega brátá o Benyáminá gón shomá áyagá bellit. Bale agan man chokk báhéntant wa mani baht o nasib.”

¹⁵ Gorhá mardán théki o do sari nograh o Benyámin zort o ráh geptant. Mesrá ke rasetant, Issopay darbára átk o óshtátant.

¹⁶ Wahdé Issopá dist ke Benyámin gón ent, wati lógay péshkári[‡] gwasht: “É mardomán mani lógá byár. Pas o kósh kan o waragé tayár kan ke é mardom sobáregá mani kerrá ant.”

¹⁷ Péshkára hamá paym kort ke Issopá gwasht. Mardomi Issopay lógá áwortant.

¹⁸ Wahdé mardom Issopay lógá árag butant, tors o larz atant. Gwashtesh: “Mára hamá nograháni sawabá edá áwortagesh ke pésari randá may gónián mán kanag butagatant. Nun é mard may sará orosh kanag o márá zérdast kanaga lóthit ke may jendá golám bekant o harán ham bebárt.”

¹⁹ Gorhá á Issopay péshkaray kerrá shotant o lógay darwázagay dapá gón áia habaresh kort.

²⁰ Gwashtesh: “Wájah! Awali randá ke má edá pa warákay geragá átkén,

²¹ per tarragá má shapá yakk jágahéá dásht. Má wati bár ke bótkant, disten ke cha má harkasay nograh sarjamiá áia jenday góniay dap dapá ér ant. Nun má é nograh padá áwortagant gón.

²² Má pa warákay geragá dega nograh ham áwortag gón. Nazánén bárén kayá é nograh padá may gónián mán kortagant.”

²³ Péshkára gwasht: “Parwáh nést. Matorsét. Shomayg o shomay petay Hodáyá é ganj gónián mán kortag. Shomay nograh maná rasetagant.” Nun Shamuni áyáni kerrá áwort.

²⁴ Péshkára á Issopay lógá bortant, ápi dátant ke wati pádán beshódant o pa áyáni harán káh o kadimay tayárii ham kort.

²⁵ Tán Issopay áyagá, némróchay wahdá, áyán wati théki tayár kortant, chéa ke eshкотagatesh ke má sobáregá hamedá én.

²⁶ Issop ke lógá átk, áyán wati áwortagén théki dátant o Issopay déma saresh pa adab jahl kort.

²⁷ Issopá áyáni hál jost kort o gwashti: “Shomay pirén pet ke shomá áia bárawá gón man habar kortagat, chón ent? Angat hast o salámat ent?”

²⁸ Áyán passaw dát: “Tai hezmatkár, may pet angat hast o salámat ent.” Áyán Issopay déma pa adab sar jahl kort.

²⁹ Issopá sar chest kort, chammi wati hakkigén brát Benyáminá kaptant. Josti kort: “É shomay hamá kasterén brát ent ke shomá nám geptagat?” Issopá gón Benyáminá gwasht: “Hodá pa taw mehrabán bát, mani chokk!”

³⁰ Gón brátay gendagá Issopá wati del dásht nakort. Zutt zuttá pád átk o pa gréwagá jágahéay shóházá but. Gorhá wati jenday kóthiá shot o hamódá gréti.

³¹ Randá chammi shoshtant o dar átk. Deli dásht o gwashti: “Waragán byáret.”

³² Pa Issopá jetá parzónagé[§] pachesh kort o pa áia brátán jetá. Hamá Mesri ke ódá waragá atant, áyáni parzónag ham jetá at, chéa ke Mesrián gón Ebránián hór waraga nawárt. Áyáni nezzá é sakkén bazzhnákén karé at.

³³ Brát, Issopay déma omray hesábá nádénag butagatant, master masteréná beger tán kaster kasteréná. Awali chokk wati pédáeshi hakkay hesábá o kasterén, wati kasteriay hesábá. Paméshká brát pa hayráni yakdomiá cháragá atant.

[‡] 43:16 43:16 Péshkár, bezán hamá hezmatkár ke lógay káráni zemmahwár ent o é dega hezmatkáráni master ent. [§] 43:32 43:32 Parzónag, bezán soprah.

³⁴ Wahdé cha Issopay parzónagá áyáni bahrá dayagá atant, Benyáminá cha á degarán panch sari géshter raset. Gón Issopá sharábesh wárt o wasshén wahdé gwázéntesh.

44

Nograhén pyalah

¹ Nun Issopá wati lógay péshkár chó hokm dát: “Esháni gónián cha waráká porr kanét. Haminchok ke borta kanant, bedayétesh o har yakkéay nograhán áiy góniay dap dapá ér kanét.

² Mani pyálahá, mani nograhén pyálahá kasterénay góniay dap dapá ér kanét o áiy dánáni nograhán ham.” Hamá dhawlá ke Issopá gwasht, péshkára hamá dhawl kort.

³ Sohb ke but, áesh roksat kortant. Mardán har zortant o ráh geptant.

⁴ Angat cha shahrá dur nashotagatant ke Issopá gón péshkára gwasht: “Zutt kan o randáesh kap. Wahdé raséntant, begwashesh: ‘Shomá nékiay badalá chéá badi kort?

⁵ É hamá pyalah naent ke mani wájah eshiay tahá sharába wárt? O pa pál janagá ham káramarzia kant? É badén kéré ke shomá kortag.’ ”

⁶ Wahdé péshkár áyáni kerrá sar but, hamé habari kortant.

⁷ Bale áyán gwasht: “Wájah! Chéá choshén habara kanay? Tai kaster hechbar choshén kéré korta nakanant.

⁸ Má wa hamá nograh ke wati góniáni dapá distant, áen ham cha Kanhánay molká padá áwortant. Má chón cha tai wájahay lógá nograh o teláha dozzén?

⁹ Wájah! Cha má harkasay kerrá dozziay mál dar átk, áiy sezá mark ent o má é degaráni sezá hamesh ent ke tai goláma bén.”

¹⁰ Péshkára gwasht: “Sharr ent. Harché ke shomá gwashét, bale harkasay kerrá ke é dar kapt, á mani goláma bit o é dega bémayára bét.”

¹¹ Har yakkéá eshtáp eshtáp wati góni zeminá ér kort o bótk o

¹² péshkár patthagá lagget. Cha masteréná bongéji kort o kasteréná halás. Pyálah cha Benyáminay góniá dar kapt.

¹³ Brátán ke dist, wati godesh dertant. Padá wati báresh harán laddhetant o shahrá per tarretant.

¹⁴ Wahdé Yahudá o áiy brát átkant, Issop angat lógá at. Á Issopay pádán kaptant.

¹⁵ Issopá gón áyán gwasht: “É che kéré shomá kortag? Shomá nazánét ke mani paymén mardomé pál jata kant o chizzán dar gétka kant?”

¹⁶ Yahudáyá gwasht: “Mani wájah! Má gón taw ché gwashta kanén? Ché begwashén? Che paymá wati bémayáriá pésh bedárén? Hodáyá tai kasteráni radén kár páshk kortag. Mani wájah! Nun má tai golám én. May jend ham o hamá mardom ham ke pyálah áiy kerrá dar kaptag.”

¹⁷ Bale Issopá gwasht: “Man hechbar choshén kéré nakanán. Éwaká hamá mardom mani goláma bit ke pyalah áiy kerrá dar kaptag. Shomá á dega mardom pa salámati wati petay kerrá berawét.”

Yahudáay arz o peryái

¹⁸ Gorhá Yahudá nazzikká átk o gwashti: “Oo mani wájah! Bell tai kaster gón tawe wájahá habaré kant. Wati kasteray sará zahr magar ke taw Perawnay barábar ay.

¹⁹ Mani wájah! Taw cha wati kasterán jost kort: ‘Shomára pet yá brát hast?’

²⁰ Má passaw dát: ‘Mára pirén peté hast o kasterén braté ke petay piriay róchán pédá butag. Á brátay hakkigén brát mortag o cha wati mátá yakkén chokk ent ke mantag o pet áia sakk dósta dárít.’

²¹ Gorhá taw gón wati kasterán gwasht: ‘Áia mani kerrá byárét ke gón wati jenday chammán begendáni.’

²² Má gón tawe wájahá gwasht: ‘Bachakk wati petá yalah dáta nakant. Agan petá yalah bedant, petia merit.’

²³ Bale taw gón wati kasterán gwasht: ‘Agan shomá wati brátá mayárét gón, mani démá makapét.’

²⁴ Wahdé má mani petay kerrá, bezán tai hezmatkáray kerrá per tarretén, tai habaren gón áia kortant, mani wájah!

²⁵ Gorhá may petá gwasht: ‘Padá berawét o pa má kammé ward o warák begerét o byárét.’

²⁶ Bale má gwasht: ‘Má padá shota nakanén. Hamá shartá rawén ke may kasterén brát gón má gón bebit. Má tán hamá wahdá á marday démá kapta nakanén ke may kasterén brát gón mabit.’

²⁷ Mani petá, bezán tai hezmatkára gón má gwasht: ‘Shomá zánét ke mani lógbánoká pa man do mardénchokk áwort.’

²⁸ Cha áyán yakkéá maná yalah dát o man gwasht: “Allamá rastaréa wártag.” Cha á wahdá tán annun wati chokkon nadistag.

²⁹ Agan é chokká ham cha mana barét o eshiá táwáné berasit, man cha gamána merán o mani pirén saray hón shomay gardená bit.’

³⁰⁻³¹ Agan chokk gón má gón mabit o man wati petay kerrá, bezán tai hezmatkáray kerrá per betarrán o mani pet begendit ke é gón naent, gorhá may pet, tai hezmatkára merit ke sáhi gón hameshiá bastag. O áiy pirén saray hón tai kasteráni gardená bit.

³² Petay kerrá tai kasterá é bachakkay salámatay zemmah zortag. Man gón petá gwasht: ‘Mani pet! Agan man tai chokk padá pa taw nayáwort, tán zendag án tai gonahkár án.’

³³ Gorhá, oo mani wájah! Bell ke é bachakkay badalá tai kaster edá bemánit o tai golámiá bekant o é bachakk gón wati brátán per betarrit.

³⁴ Man chón wati petay kerrá bé eshiá shota kanán? Man á róchá magendátán ke petay sará choshén mosibaté byayt.”

45

Issop watá záhera kant

¹ Issopá óshtátágén mardománi démá del dásht nakort o kukkári kort: “Sajjahén mardomán cha mani démá barét.” Wahdé Issopá brát hál dátant ke man Issop án, áiy kerrá dega kass néstat.

² Áia anchén borzén tawaréa grét ke Mesrián eshkot o Perawnay lógay mardom ham sahig butant.

³ Issopá gón brátán gwasht: “Man Issop án. Mani pet angat hast o salámat ent?” Brát Issopay démá torsagá atant o hecch passawesh dát nakort.

⁴ Gorhá gón brátán gwashti: “Mani nazzikterá byáét.” Wahdé á nazzikká átkant, Issopá gwasht: “Man shomay brát Issop án. Man hamá mardom án ke shomá bahá kort o sari Mesrá kapt.

⁵ Bale nun paréshán mabét o watá mayárig makanét ke shomá chéa maná edá bahá kort. Hodáyá pa sáháni rakkénagá maná cha shomá pésar edá ráh dát.

⁶ Do sál ent ke molká dhokkál ent. Áyókén panch sálá ham hecch dhagaré na nangár kanag o keshaga bit o na ronag o moshag,

⁷ bale Hodáyá cha shomá pésar maná edá ráh dát ke shomará zendag bedárit o sarjamiá berakkénit ke shomay nasl cha zeminá gár mabit.

⁸ Paméshká mani edá ráh dayók shomá naatét, Hodá at. Hodáyá maná pa Perawná peté, pa áiy sajjahén lógá masteré o pa sarjamén Mesray molká hákemé kort.

⁹ Nun zutt kanét o mani petay kerrá berawét. Gón áiy begwashét: ‘Tai chokk Issopa gwasht: “Hodáyá maná sajjahén Mesray wájah kortag. Mahtal mabay o mani kerrá byá.

¹⁰ Gón wati chokk o nomásag o ramag o górom o wati sajjahén mál o hastiá, Góshenay damagá jahmenend bay ke gón man nazzikk bebay.

¹¹ Man tai har chizzay zemmah zortag ke é dhokkál tán panch sálá angata mánit. Chó mabit ke taw wár o bazzag bebay, tai jend o tai hándán o tai sajjahén mardom janjál bebant.”

¹² Shomá wat gendagá ét o mani brát Benyámin ham gendagá ent ke é mani jend ent ke gón shomá habará ent.

¹³ É mazani o sharap ke maná edá Mesrá rasetag o hamá sajjahén chizz ke shomá distagant, berawét o mani petá hál bedayét o áiy jendá zutt byáret.”

¹⁴ Gorhá Issopá wati brát Benyámin goláesh kort o gréti. Benyáminá ham Issop goláesh kort o gréti.

¹⁵ Issopá wati sajjahén brát ambáz kort o chokketant o gréti. Nun áiy brát gón áiy habará laggetant.

¹⁶ Wahdé Perawnay lógá é hál raset ke Issopay brát átkagant, Perawn o áiy hezmatkár gal butant.

¹⁷ Perawná gón Issopá gwasht: “Wati brátán begwash: ‘Chó kanét ke bárán wati ólákán beladdhét o Kanhánay molká berawét o

¹⁸ wati petá bezurét o laddh o lóg mani kerrá byáét. Man Mesray sharterén zeminá shomará dayán o shomá zeminay sharterén bar o samarána warét.’

¹⁹ Pa taw hokm esh ent ke wati brátán begwash: ‘Chó kanét ke pa wat cha Mesrá aspgárho bezurét gón, pa wati jan o chokkán. Wati petá bezurét o byáét.

²⁰ Agan shomay chizzé pasht kapt, paréshán mabét, chéa ke sajjahén Mesray sharterén zemin shomayga bit.’”

²¹ Gorhá Esráilay chokkán anchosh kort. Hamá paymá ke Perawná hokm dátagat, Issopá wati brátáná aspgárho o tóshag dát.

²² Áiy har yakkéará jórhoi god dát, bale Benyáminá say sad nograh o panch jórhoi godi dát.

²³ Pa wati petá é chizzi ráh dátant: dah lág ke cha Mesray sharterén chizzán laddhag butagat o dah mádyán ke pa petay sapará dán o warák o tóshag laddhag butagat.

²⁴ Padá wati bráti rahádag kortant. Brát ke dar kapagá atant, gón áyán gwashti: “Ráhá arh o korh makanét.”

²⁵ Gorhá á cha Mesrá dar átk o wati pet Ákubay kerrá Kanhánay molká átkant.

²⁶ Gón wati petá gwashtesh: “Issop angat zendag ent. Eshiá bell, sajjahén Mesray hákem ent.” Ákub hoshk o hayrán but. Áyáni sará báwari nabut.

²⁷ Bale wahdé áyán Issopay gwashtagén habar gón petá kortant o Ákubá hamá aspgárho distant ke Issopá pa áiy áragá ráh dátagatant, arwáhi tázag but.

²⁸ Esráilá gwasht: “Bass, nun maná báwar ent. Mani chokk Issop angat zendag ent. Cha ed o pésar ke bemerán, rawán ke Issopá begendán.”

46

Ákuba laddhit o Mesrá rawt

¹ Esráil gón wati sajjahén mál o hastiá ráh gept. Wahdé Bérshébahá átk o raset, pa wati pet Esákay Hodáyá korbánigi nadr kortant.

² Hodáyá shapay elháméay tahá gón Esráilá habar kort. Gwashti: “Ákub! Oo Ákub!” Áiá passaw dát: “Ji!”

³ Hodáyá gwasht: “Man Hodá án, tai petay Hodá. Mesray rawagá maters ke man ódá cha taw mazanén kawmé addha kanán.

⁴ Man wat gón taw Mesrá káyán o allam tará padá kárán. O Issopay jend tará dast o chamma kant*.”

⁵ Gorhá Ákub cha Bérshébahá dar kapt. Esráilay chokkán wati pet Ákub o kasánén chokk o wati janén hamá aspgárhíán nádéntant ke Perawná pa Ákubay áragá ráh dátagatant.

⁶ Ákubá wati ramag o górom o hamá mál o maddhi ke Kanháná mocch kortagatant, zortant o gón wati sajjahén óbádagán Mesrá shot.

⁷ Ákubá wati bacch o jenekk o nomásag, bezán wati sajjahén óbádag Mesrá bortant gón.

⁸ Esráil, bezán Ákub ke gón wati óbádagán Mesrá shot, áiay mardénchokkáni nám esh ant: Ruben, Ákubay awali chokk at.

⁹ Rubenay mardénchokk Hanuk o Pallu o Hesrun o Karmi atant.

¹⁰ Shmunay mardénchokk Yamuél o Yámin o Uhad o Yákin o Sóhar o Shául atant. Sháulay mát Kanháníé at.

¹¹ Láwiay mardénchokk Gershón o Kohát o Merári atant.

¹² Yahudáay mardénchokk Ér o Ónán o Shélá o Páres o Zárah atant. Bale Ér o Ónán Kanháná mortagatant. Páresay mardénchokk Hesrun o Hámul atant.

¹³ Issákáray mardénchokk Tulá o Puá o Yáshub o Shemrun atant.

¹⁴ Zebulunay mardénchokk Sered o Ilun o Yahlél atant.

¹⁵ Ákub o Lyáhay mardénchokk hamesh atant ke Paddán-Arámay molká pédá butagatant. Ákub o Lyáhay jenekk Dinah ham hamódá pédá butagat. Ákubay é bacch o jenekk sarjamiá si o say atant.

¹⁶ Jáday mardénchokk Sepyun o Haggi o Shuni o Esbun o Eri o Aródi o Aréli atant.

¹⁷ Ásheray mardénchokk Yamná o Yashwá o Yashwi o Beryá atant o eshání gohár Serah at. Beryáay mardénchokk Heber o Malkiél atant.

¹⁸ Ákub o Zelpahay mardénchokk hamesh atant ke sarjamiá shánzdah atant. Zelpah hamá móled at ke Lábáná wati jenekk Lyáhárá dátagat.

¹⁹ Ákub o áiay jan Ráhilay mardénchokk Issop o Benyámin atant.

²⁰ Issopay chokk Manasi o Epráém Mesray molká cha Asenátá pédá butant. Asenát Putipéráay jenekk at o Putipérá Unay shahray dini péshwá at.

²¹ Benyáminay mardénchokk Bélá o Báker o Ashbil o Girá o Nahmán o Éhi o Rosh o Moppim o Hoppim o Ard atant.

²² Ákub o Ráhilay mardénchokk sarjamiá chárdah atant.

²³ Dánay mardénchokk Hushim at.

²⁴ Naptáliay mardénchokk Yahsayl o Gani o Yáser o Shillem atant.

²⁵ Ákub o Bellahay chokk hamesh atant. É sarjamiá hapt atant. Bellah hamá móled at ke Lábáná wati jenekk Ráhilárá dátagat.

* 46:4 46:4 Dast o chamm kanag, bezán mordagay dast o pádáni tachk kanag o chammáni nazz kanag.

²⁶ É sajjahén mardom ke gón Ákubá Mesrá shotant o áiy jenday óbádag atant, abéd cha áiy nesharán shast o shash atant.

²⁷ Issopay mardénchokk ke Mesrá pédá butagatant, do atant. Ákub ke Mesrá átkagat, áiy hándán sarjamiá haptád mardom at.

Ákub o Issopay gend o gedár

²⁸ Ákubá cha wat o pésar Yahudá Issopay kerrá ráh dát ke Góshenay ráhá jost bekant. Gorhá Ákub gón wati mardomán Góshenay damagá sar but.

²⁹ Issopá wati arrábah tayár kanáént o Góshená, wati pet Esráilay chárágá shot. Anchó ke Issop petay kerrá sar but, peti goláésh kort o tán dérá gréti.

³⁰ Esráilá gón Issopá gwasht: “Nun man pa meragá tayár án, chéá ke gón wati jenday chammán diston ke taw zendag ay.”

³¹ Issopá gón wati brátán o gón wati petay lógay mardomán gwasht: “Mana rawán o Perawná hála dayán. Gwasháni ke mani brát o mani petay lógay mardom ke Kanhánay molká nendók butagant, nun mani kerrá átkagant.

³² Shepánk o máldár[†] ant. Wati ramag o górom o sajjahén mál o hastiesh áwortag gón.

³³ O padá Perawn ke shomará lótháénit o cha shomá josta kant ke ‘shomay kár o rózgár ché ent?’

³⁴ shomá begwashét ke ‘tai kaster cha kasániá shepánk o máldár butagant, wati pet o pirokáni paymá.’ Gorhá shomará é ejázata rasit ke Góshenay damagá jahmenend bebét ke Mesriáni nezzá sajjahén shepánk bazznákén mardom ant.”

47

Ákub Perawnay darbára

¹ Issop shot o gón Perawná gwashti: “Mani pet o brát gón wati ramag o górom o sajjahén mál o hastiá cha Kanhánay molká átkagant o nun Góshenay damagá ant.”

² Issopá panch brát zort o Perawnay démá pésh kort.

³ Perawná cha áiy brátán jost kort: “Shomay kár o rózgár ché ent?” Áyán passaw dát: “Tai kaster shepánk ant, wati pet o pirokáni paymá.”

⁴ Áyán gón Perawná chosh ham gwasht: “Má átkagén ke chizzé wahdá hamedá benendén, chéá ke Kanháná sakkén mazanén dhokkálé kaptag o pa tai kasteráni ramagán kahchar o charágáh nést. May dazbandi ent, wati kasterán razá beday ke Góshená jahmenend bebant.”

⁵ Perawná gón Issopá gwasht: “Nun ke tai pet o brát tai kerrá átkagant,

⁶ Mesray sardhagár tai démá ent. Wati pet o brátán molkay sharterén jágahá nádén. Belli Góshenay damagá nendant. Agan áyáni tahá budi o zrengén mardoma genday, mani mál o dalwatán hamáyáni dastá beday.”

⁷ Gorhá Issopá wati pet Ákub Perawnay kerrá áwort o pajjárént o Ákubá Perawn barkat dát.

⁸ Perawná cha Ákubá jost kort: “Tará chont sál ent?”

⁹ Ákubá passaw dát: “Mani zenday mosáperiá sad o si sál ent. Mani omr mazan naent o mani sál pa sakki o sóri gwastagant. Cha mani pet o pirokáni mosáperiay sálán kamter ant.”

¹⁰ Gorhá Ákubá Perawn barkat dát o cha Perawnay kerrá dar átk o shot.

¹¹ Hamá paymá ke Perawná hokm dátagat, Issopá wati pet o brát Mesrá nádéntant o Mesray sharterén jágahá bezán Ramesésay damagá melkati dátant.

[†] 46:32 46:32 Edá máldár bezán hamá mardom ke ramag o góromesh hast.

¹² Issopá wati pet o brát o petay lógay sajjahén mardom láp dátant o haminchok chokkesh ke hastat haminchoki dátant.

Issop o Mesray dhokkál

¹³ Nun á sajjahén damagá pa waragá hecch néstat, chéá ke sakkén gránén dhokkálé kaptagat. Mesr o Kanhán doén, dhokkálá tabáh kortagatant.

¹⁴ Mardomán nograha dát o dán bahá gept. Issopá Mesr o Kanhánay sajjahén nograha moccha kort o Perawnay kalátá áwortant.

¹⁵ Wahdé Mesr o Kanhánay dráhén nograha halás butant, Mesray sajjahén mardom Issopay kerrá átkant o gwashtesh: “May nograha halás ant. Márá warák beday. Má tai chammáni déamá bemerén?”

¹⁶ Issopá gón áyán gwasht: “Gorhá wati mál o dalwatán byárét. Shomay nograha ke halás butagant, shomay dalwatána zurán o badalá shomára waráka dayán.”

¹⁷ Gorhá áyán wati mál o dalwat Issopay kerrá áwortant o Issopá áyáni asp o pas o gók o haráni badalá áyáná waráka dát. Á sálá, Issopá áyáni sajjahén mál o dalwat zortant o badalá áyáná warák dát.

¹⁸ Sál ke gwast, mardom domi sálá padá Issopay kerrá átkant o gwashtesh: “Má é gappá cha wati wájahá chér dáta nakanén ke may nograha ham halás ant o may mál o dalwat ham may wájahay butant. Nun may kerrá may jesm o ján o dhagáran abéd dega hecch pasht nakaptag ke tawe wájahay hezmatá pésh bekanén.

¹⁹ Má gón wati dhagáran tai chammáni déamá gár o gomsár bebén? May jend o may dhagáran warákay badalá bezur. Má gón dhagáran Perawnay goláma bén. Márá dán beday ke zendag bemánén o mamerén o may dhagár ham wayrán mabant.”

²⁰ Gorhá Issopá sajjahén Mesray dhagár pa Perawná bahá zortant. Mesray sajjahén mardomán wati dhagár bahá kortant, chéá ke sakkén gránén dhokkáléá geptagatant. Perawn áyáni dhagáráni wáhond but.

²¹ Mesray é kondhá beger tán á kondhá Issopá mardom laddhént o shahráni tahá jahmenend kortant.

²² Albat, dini péshwáyáni dhagári bahá nazortant. Cha Perawnay némagá áyán komakka raset o é komakk pa áyáni ward o waráká bass at. Paméshká wati dhagáresh bahá nakortant.

²³ Issopá gón mardomán gwasht: “Nun ke man maróchi shomay jend o shomay dhagár pa Perawná bahá zortagant, tohm esh ant, zeminá bekeshét.

²⁴ Wahdé rón o móshay mósuma kayt, dhagáray bar o samaray pancheká Perawná bedayét. Chár bahr wati kerrá bedárét ke shomára pa keshagá tohm o pa wati jend o wati lógay mardom o chokkán warák bebit.”

²⁵ Mardomán gón áiá gwasht: “Taw may zend rakként. Wájahay nezar pa má nék bát. Má Perawnay goláma bén.”

²⁶ Gorhá Issopá pa Mesray molká é kánun jórh kort ke tán róche maróchigá hastent ke dhagáráni bar o samaray panchek Perawnayg ent. Perawn éwaká dini péshwáyáni zemináni wáhond nabut o bass.

Ákubay goddhi wáhag

²⁷ Nun Esráili Mesray molká, Góshenay damagá jahmenend butant. Ódá áyán dhagár raset, bázén chokk o baré kortesh o sakk báz butant.

²⁸ Ákubá Mesrá habdah sál gwázént o tán yakka sad o chell o hapt sálav omrá zendag at.

²⁹ Wahdé Esráilay markay wahd nazzikk but, wati chokk Issopi lótháént o gwashti: “Mani sará mehrabánié bekan. Wati dastá mani zánay chérá ér

kan o kawl beday* ke gón man mehr o wapá kanay o maná Mesrá kabra nakanay.

³⁰ Wahdé man sar ér kort o wati pet o pirokáni kerrá shotán, maná cha Mesrá bar o hamáyáni kerrá kabr kan.” Issopá gwasht: “Sharr ent. Anchosha kanán.”

³¹ Ákubá gwasht: “Sawgend bwar.” Issopá gón áia sawgend wárt. Esráilá nepáday saruná pa adab sar jahl kort.

48

Manasi o Epráém

¹ Kammé wahdá rand Issopá hál raset ke tai pet nádráh ent. Gorhá áia wati doén mardénchokk Manasi o Epráém zortant o shot.

² Wahdé Ákubesh hál dát ke tai chokk Issop tai cháragá átkag, Esráilá wati wák o twán yakjáh kort o nepáday sará nesht.

³ Gón Issopá gwashti: “Porwákén Hodá Kanhánay molká, Luzay shahrá mani déma záher but. Maná barkati dát o

⁴ gón man gwashti: ‘Man tará porsamara kanán o tai nasl o padréchá sakk báza kanán. Man tará kawmáni rombé jórha kanán o é sardhagará cha taw o rand tai nasl o padréchará dayán ke tán abad hamáyáni melkat bebit.’

⁵ Nun tai é doén mardénchokk maniga bant, hamé chokk ke cha mani edá, tai kerrá áyagá pésar Mesray molká pédá butagant. Epráém o Manasi maniga bant, anchó ke Ruben o Shamun manig ant.

⁶ Tai cha eshán o randteri chokk taiga bant, bale wati brát Epráém o Manasiay námay sará pajjáh áraga bant o hamé brátáni námay sará mirásesha rasit.

⁷ Wahdé man cha Paddáná per tarragá atán o Eprátay rasagá angat kammé ráh pasht kaptagat, ráhá, Kanhánay molká Ráhilay markay sók mani sará kapt. Man Ráhil hamódá Eprátay ráhá kabr kort.” Eprát Bayt-Lahem ent.

⁸ Wahdé Esráilá Issopay chokk distant, josti kort: “É kay ant?”

⁹ Issopá gwasht: “É mani chokk ant, Hodáyá hamedá maná dátagant.” Esráilá gwasht: “Mani kerrá byáresh ke barkatesh bedayán.”

¹⁰ Esráilay chamm cha piriá nezór atant o sharr maymia nakort. Paméshká Issopá wati chokk áia nazzikká bortant o Ákubá, Epráém o Manasi chokket o goláesh kortant.

¹¹ Esráilá gón Issopá gwasht: “Maná é omét nabutag ke padá tará gendán, bale Hodáyá tai chokk ham maná pésh dáshtant.”

¹² Nun Issopá chokk cha Esráilay kotthá kenzéntant o sari pa adab jahl kort.

¹³ Issopá doén chokk zortant, Epráémi wati rástén némagá o Esráilay chappén némagá kort. Manasii wati chappén némagá o Esráilay rástén némagá kort. Wati petay nazzikká bortanti.

¹⁴ Bale Esráilá wati rástén dast chappén némagá shahár dát o chappén dast rástén némagá. Rástén dasti Epráémay sará ér kort, bell toré kaster at. Chappén dasti Manasiay sará ér kort, bell toré awali chokk at.

¹⁵ Ákubá Issop barkat dát o gwashti:

“Hamá Hodá ke mani pet o pirok

Ebráhém o Esáká áia ráh zortag,

hamá Hodá ke cha mani pédáeshá beger

tán maróchi mani negahpán butag,

¹⁶ hamá préshtag ke maná cha har táwáná rakkéntagi,

* 47:29 47:29 Pa é rasmay zánagá Pédáesh 24:2á bechár.

é chokkán barkat bedayát.

É mani námay sará o

mani pet o pirokay námay sará

bezán Ebráhém o Esákay námá zánag bátant o

zeminay sará sakk báz bátant.”

¹⁷ Wahdé Issopá dist ke mani petay rástén dast Epráémay sará ent, wasshi nabut. Petay dasti gept ke cha Epráémay sará duri bekant o Manasiay sará éri bekant.

¹⁸ Gón petá gwashti: “Mani pet! Chó makan. Mani awali chokk esh ent. Wati rástén dastá eshiay sará ér kan.”

¹⁹ Bale petá namannet, gwashti: “Mana zánán, mani chokk! Zánán. Cha masteréná ham kawmé addha bit o á ham mazanén mardomé bit, bale kasterén brát cha áia masterén mardomé bit o kasterénay chokk o nomásag báz kawma bant.”

²⁰ Gorhá á róchi Ákubá Issopay mardénchokk barkat dátant, gwashti: “Bani Esráil barkat dayagay wahdá tai námá gipt:

‘Hodá tará chó Epráém o Manasiá kanát.’ ”

É dhawlá Ákubá Epráém cha Manasiá démáter kort.

²¹ Esráilá gón Issopá gwasht: “Man hamé zuttána merán, bale Hodá gón shomá góna bit o shomará shomay pet o pirokání molká pera tarrénit.

²² Nun man tará cha tai brátán géshtera dayán. Hamá kóhestagá tará dayán ke man wati zahm o tirkamánay sará cha Amurián geptag.”

49

Ákub wati chokkán barkata dant

¹ Ákubá wati chokk gwánk jat o gwashtant: “Yakjáh bét, man shomará gwashán ke áyókén róchán ché bit.

² Yakjáh bét o gósh dárét,

oo Ákubay chokkán!

Wati pet Esráilay habarán gósh dárét.

³ Oo Ruben! Taw mani awali chokk ay,

mani wák o twán ay,

mani mardánagiay awali neshán ay,

marháh o zóray shán ay.

⁴ Chó ápá bélagám ay,

master nun taw namánay,

ke wati petay nepádán, mani gandalán sar kaptay o

palitet kortant.

⁵ Shamun o Láwi brát ant,

zahmesh sheddati seláh ant.

⁶ Hechbar eshání majlesá manendátán,

gón eshán hamdiwán mabátán,

ke cha wati hezhmá mardomesh koshtagant o

pa wati delwasshiá sándhesh* lang kortagant.

⁷ Nálat bát eshání trondén hezhmá,

eshání berahmén kahrá.

Ákubay molká yakk yakkesha kanán,

Esráilay molká sheng o sháng.

* **49:6 49:6** Sándh, bezán zórmándén narén gók yá gámésh.

- 8 Oo Yahudá! Tai brát tará názénant,
tai dast dozhmenáni gotthá sakka bit,
tai petay chokk tai déma kóndhana kapant.
- 9 Yahudá shéri gollorhé.
Oo mani chokk! Taw cha shekárán átkagay.
Yahudá chó sherá srápa kant,
chó mádagén shérá kamina kant.
Kai majál ent ke pádi bekant?
- 10 Bádsháhi asá cha Yahudáay dastá narawt o
hákemíay dazlatth cha áíay pádáni déma dura nabit
tán hamá wahdá ke asligén wáhonda kayt o
kawm áíay parmánbardára bant.
- 11 Á wati hará anguri drachkéá bandit o
korragá gechéni sháharhéá,
wati póshákán gón sharábá shódit,
wati pocchán gón anguray hóná.
- 12 Áíay chamm cha sharábá sohrtera bant o
dantán cha shirá espétter.
- 13 Zebulun tayábdapá jahmenenda bit,
pa bójigán bandené† bit o
simsari tán Sayduná sara bit.
- 14 Issákár zórmandén haré
ke doén tangáni‡ nyámá tachk ent.
- 15 Gendit ke árámjásh sharr ent o zemin wassh,
wati baddhá pa bárá éra dant o
pa bigáriá tayára bit.
- 16 Dán§ Esráílay kabilahé bit o
pa wati mardomán ensápa kárit.
- 17 Dán rahsará maré bit,
keshkay kashá syahmáré,
aspáni srombán* dhanga jant
ke swár poshtoká bekapit.
- 18 Oo Hodáwand! Wadárig án
ke taw berakkénay.
- 19 Orosh kanók Jádá angerra kanant,
bale Jád áyáni pádáni punzáni sará birha† bárt.
- 20 Ásheray nagan charpa bit,
mahluká sháhi waráka dant.
- 21 Naptáli ázát butagén áské‡ o
dhawldárén áskaloka kárit.
- 22 Issop porsamarén anguré,

† 49:13 49:13 Banden, bezán tayábay hamá jágah ke bójiga óshtant. ‡ 49:14 49:14 Tang, bezán har yá oshtaray báray yakk némagé. § 49:16 49:16 Dán Ákubay chokkéay nám ent. * 49:17 49:17 Sromb, bezán dalwatay páday panjag, som. † 49:19 49:19 Birh, bezán trondén orosh, hamlah. ‡ 49:21 49:21 Ásk, bezán áhu, áhug.

- chammagay lambá baráwarén anguré.
Sháharhi, diwálán sara kapant.
- ²³ Tirkamán janókán pa zahrnáki áiy sará orosh kort o
pa badwáhi tiresh jat.
- ²⁴ Bale Issopay kamán barjáh mant o
báski mohr o mohkam atant,
Ákubay zórmándén Hodáay dastay barkatá,
Esráilay shepánkay barkatá,
Esráilay taláray barkatá,
- ²⁵ tai petay Hodáay barkatá, ke tará madata kant,
porwákén Hodáay barkatá, ke tará barkata dant.
Gón ásmánay barkatán, cha borzá,
gón johlánkiay barkatán, cha jahlá o
gón chokdán o gwaráni barkatán tará barkata dant.
- ²⁶ Tai petay barkat
cha abadi kóhání barkatán báláter ant,
cha kwahnén jompáni nyámatán géshter ant.
É sarjamá Issopay sará begwárátant,
Issopay péshánigay sará
ke wati brátáni shahzádag ent.
- ²⁷ Benyámin derrók o warókén gorké,
sohbán shekár éra bárt o
béghán áwár bahra kant.”
- ²⁸ É Esráilay dwázdahén kabilah atant o é hamá habar atant ke áyáni petá
barkat dayagay wahdá gón áyán kortant. Har yakkéará hamáiy hesábá
barkati dát.
- Ákubay mark*
- ²⁹ Nun Ákubá wati chokk chó sój dátant: “Man gón wati mortagén
mardomán hawár bayagi án. Maná mani pet o pirokáni kerrá, hamá gárá
kabr kanét ke Eprun Hittiay dhagará ent,
- ³⁰ hamá gárá ke Makpélahay dhagará, Mamrehay nazzikká, Kanhánay
molká ent o Ebráhémá cha Eprun Hittiá gón dhagará hór bahá zort ke
kabrestáné bekanti.
- ³¹ Ódá Ebráhém o áiy jan Sára kabr kanag butagant, Esák o áiy jan
Rebekká kabr kanag butagant o man Lyáh ham hamódá kabr kortag.
- ³² Dhagár o áiy tahay gár cha Hittián bahá zurag butagant.”
- ³³ Wahdé Ákubá wati chokkáni sój dayag halás kort, nepáday sará wati pádi
tachk kortant, goddhi dami kasshet o gón wati mortagén mardomán hawár
but.

50

Ákubay kabr o kapan

- ¹ Issopá watára petay sará dawr dát, gréti o peti chokket.
- ² Gorhá hamá dáktar ke Issopay hezmatá atant, Issopá gón áyán gwasht ke
mani pet Esráilá mómyái* kanét o áyán Esráil mómyái kort.
- ³ É kárá chell róch jat ke inchok wahd pa mómyái kanagá allami at.
Mesrián haptád róch pa áia pors dásht.

* **50:2 50:2** Mómyái kanag Mesriáni rasmé butag ke mortagén mardomesh darmán jatag o pétkağ ke
jón magahit o haráb mabit.

⁴ Wahdé porsay róch halás butant, Issopá gón Perawnay lógay mardomán gwasht: “Agan mani ezzatá kanét, pa manigi gón Perawná habar kanét o begwashéti

⁵ ke mani petá maná sawgend dátag o gwashtag: ‘Man meragi án. Maná hamá kabrá kall kan ke man pa wat Kanhánay molká kótkag.’ Nun maná razá day ke rawán o wati petá kabra kanán o káyán.”

⁶ Perawná gwasht: “Beraw, wati petá hamá paymá kabr kan ke tará sawgendi dátag.”

⁷ Gorhá Issop wati petay kabr kanagá shot. Perawnay sajjahén hezmatkár ham áiy hamráh atant. Perawnay lógay masterén mardom o Mesray sajjahén kamásh shotant gón.

⁸ Issopay lógay sajjahén mardom, áiy petay lógay mardom o áiy brát ham gón atant. Éwaká chokk o ramag o górom Góshená mantant.

⁹ Arrábaswár o aspswár ham shotant gón. Sakkén mazanén rombé at.

¹⁰ Wahdé á Ordonay kawray nazzikká Atáday jóháná[†] sar butant, kukkáresh kort o záresh jat. Issopá ódá hapt róchá pa wati petá pors dásht.

¹¹ Wahdé óday nendókén Kanhánián Atáday jóháná dáshtagén é pors dist, gwashtesh: “Mesrián baláhén porsé dáshtag.” Paméshká á jágah ke Ordonay kawray nazzikká ent, á jágahay námesh Ábel-Mesráém[‡] kort.

¹² Gorhá Ákubay chokkán hamá paym kort ke petá hokm dátagatant.

¹³ Ákubesh Kanhánay molká bort o hamá gárá kabr kort ke Makpélahay dhagará, Mamrehay nazzikká at. Ebráhémá á gár gón dhagará cha Eprun Hittiá bahá zortagat ke kabrestáné bekanti.

¹⁴ Cha petay kabr kanagá rand Issop gón wati brátán o gón sajjahén hamráhán ke áiy petay kabr kanagá átkagatant, Mesrá per tarret.

Issop padá brátán deljamia dant

¹⁵ Wahdé Issopay brátán dist ke may pet mortag, gwashtesh: “Agan Issopá kénag delá ent, hamá sajjahén badiáni bérá gipt ke má gón áia kortagant.”

¹⁶ Gorhá áyán pa Issopá kolawé ráh dát o gwashtesh: “Tai petá marká pésh é wasiat kortag:

¹⁷ ‘Issopá begwashét ke mani dazbandi ent ke wati brátáni mayár o gonáhán bebaksh ke gón taw badiesh kortag. Wati petay Hodáay bandaháni badián pahell kan.’ ” Wahdé áyáni paygám Issopá sar but, gréti.

¹⁸ Gorhá brát Issopay kerrá átkant o pádáni kaptant o gwashtesh: “Má tai golám én.”

¹⁹ Bale Issopá gwasht: “Matorsét. Man Hodá wa naán.

²⁰ Shomay niyat mani táwán dayag at, bale Hodáay niyat nék at. Áiy niyat hamesh at ke bázén mardoméay sáh berakkit. É kár, hamesh ent annun bayagá ent.

²¹ Gorhá matorsét. Man shomay o shomay chokkáni zaluratán puraha kanán.” Bráti deljami dátant o gón áyán pa sharri habari kort.

Issopay mark

²² Issop gón wati petay lógay sajjahén mardomán Mesrá nesht. Yakk sad o dah sál omri kort o

²³ Epráémay chokkáni sayomi poshti dist. Manasiay nomásag, Mákiray chokk ham ke pédá butant, Issopay kotthá dayag butant.

[†] 50:10 50:10 Jóhán, bezán kesharáni moshag o dánáni mocch kanagay jágah. [‡] 50:11 50:11 Ábel-Mesráémay máná ent: “Mesriáni pors”.

²⁴ Issopá gón wati brátán gwasht: “Man meragi án, bale deljam án ke Hodá pa shomay madatá kayt o shomará cha é molká dém pa hamá molká bárt ke áíay bárawá gón Ebráhém o Esák o Ákubá sawgendi wártag.”

²⁵ Issopá gón Esráílay chokkán gwasht: “Sawgend bwarét ke wahdé Hodá shomay madatá kayt, mani haddhán cha é jágahá barét gón.”

²⁶ Issop yakk sad o dah sálay omrá mort, gorhá áesh mómyái kort o tábutéa wápént o Mesrá éresh kort.

Dargwaz

Esráili zolm o zóray áamácha bant

¹ Ákubay hamá mardénchokk* ke har yakkéa wati lógay mardom zortant o gón Ákubá Mesrá shot gón, áyáni nám esh ant:

² Ruben o Shamun o Láwi o Yahudá o

³ Issákár o Zebulun o Benyámin o

⁴ Dán o Naptáli o Jád o Ásher.

⁵ Ákubay chokk o nomásag sarjamiá haptád atant. Issop cha pésará Mesrá at.

⁶ Issop mort o sajjahén bráti ham mortant o áiy hamomrén sarjamén nasl ham mort.

⁷ Bale Bani Esráil porsamar at. Áyán chokk o bar kort, waddán but o sakk báz butant. Mesray molk cha Esráilián porr but.

⁸ Nun Mesray sará nókén Perawné bádsháhi tahtá nesht. É bádsháh Issopay bárawá sarpad naat.

⁹ Áiá gón wati mahluká gwasht: “Bechárét, Bani Esráilay mardom cha má báz géshter o zórmandter jórh butagant.

¹⁰ Báyard ent pa hóshmandi eshání démá bedárén, agan é géshter bebant o mára jangé begipt, é may dozhmenáni hamráha bant o gón má janga kanant o padá cha may molká tachant o rawant.”

¹¹ Bádsháh o áiy mansabdárán†, bigárgir‡ eshání kármaster kortant ke eshání sará zóraki bekanant o gránén káresh bebandant. Bani Esráilián pa Perawná§ do shahr addh kort. Yakkéay nám Pitum at o yakkéay Ramesés. Doén ambári shahr* atant.

¹² Mesrián áyáni sará haminkas ke géshter zórakia kort, Esráili géshter bayán o sheng bayána butant. Gorhá Mesrián cha Esráilián torset.

¹³ Mesrián Esráili pa bérahmi kára bastant.

¹⁴ Hesht o batánahay† addh kanagesha parmátant o dhagaráni sará har dábén gránén káresha geptant o áyáni zendagiesh azáb kort. Sajjahén káresh pa bérahmi parmátant.

¹⁵ Mesray bádsháhá gón Ebráni‡ janbógán§ habar kort. Yakk janbógéay nám Shiprah at o domiay Puah.

¹⁶ Gón eshán gwashti: “Wahdé shomá Ebráni janénán chokmát kanét, chellagiay bashánahá bechárét, agan chokk bachakké, bekoshéti o agan jenekké, belléti.”

¹⁷ Bale janbógán cha Hodáyá torset o á dhawlá nakortesh ke Mesray bádsháhá gwashtagatant o mardénchokkesh nakoshtant.

¹⁸ Gorhá Mesray bádsháhá janbóg lótháéntant o gón áyán gwashti: “Shomá chéa chó kort o mardénchokk zendagá eshtant?”

¹⁹ Janbógán gón Perawná gwasht: “Ebráni janén Mesri janénáni paymá naant. Dhaddhén zál ant o cha janbogáni rasagá pésar chokká pédá kanant.”

* **1:1 1:1** Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: Esráilay mardénchokk. Esráil, Ákubay domi nám at.

† **1:11 1:11** Mansabdár, bezán kárey zemmahwár, ogdahdár. ‡ **1:11 1:11** Bigárgir, bezán hamá mardom ke dega mardomán pa zór kára bandit. § **1:11 1:11** Perawn hecch bádsháhay jenday nám nabutag.

Ahdi zamánagán, Mesray har bádsháh Perawn gwashag butag. * **1:11 1:11** Ambári shahr, bezán hamá shahr ke ódá warák o sámán ambár kanaga bit. † **1:14 1:14** Batánah, bezán heshtáni

lecchéngay gel yá semetth. ‡ **1:15 1:15** Ebráni, bezán Esráili. § **1:15 1:15** Janbóg, bezán dáig, dáeg, dinnabóg, chokk pédá kanókén ballok.

²⁰ Gorhá Hodá janbogáni sará mehrabán but. Esráilián chokk o bar kort o sakk báz butant.

²¹ Janbógán cha Hodáyá torset, paméshká Hodáyá áyáni lóg ábád kortant.

²² Gorhá Perawná wati sajjahén mardom hokm dát o gwashtant: “Har Ebráni mardénchokké ke pédá bit, áiá Nillay kawrá dawr bedayét, bale Ebráni jenekkán bellét.”

2

Mussáy péddësh

¹ Láwi kabilahay mardé shot o Láwi jenekké sáangi kort.

² Janén lápporr but o mardénchokké áworti. Janéná dist ke chokk sharrangé, tán say máhá chéri dát.

³ Wahdé áiá chokk cha ed o géshter chér dát nakort, pa áiá cha kalam o káshá gwaptagén sapté* zorti, sapti gir o dhámbar† jat, chokki saptá kort o Nillay kawray lambá kásháni tahá éri kort.

⁴ Chokkay gohár kammé dur óshtát o chárágá lagget ke bárén chokk chóna bit.

⁵ Perawnay jenekk jánay shódagá Nillay kawrá átk. Móled Nillay kawray kerrá gardagá laggetant. Perawnay jenekká kásháni nyámá sapt dist o wati móledé ráhi dát ke saptá byár. Áiá áwort.

⁶ Perawnay jenekká sapt pach kort o nonnok dist. Nonnok gréwagá at. Perawnay jenekká áiy sará bazzag but. Gwashti: “É cha Ebrániáni chokkán ent.”

⁷ Gorhá nonnokay gohára cha Perawnay jenekká jost kort: “Berawán o Ebráni janéné tawár bekanán ke nonnoká pa taw shir beméchénit?”

⁸ Perawnay jenekká gwasht: “Beraw.” Jenekk shot o nonnokay máti tawár kort.

⁹ Perawnay jenekká gón áiá gwasht: “É nonnoká gón wat bar o pa man méchéén. Man tai mozzá dayán.” Janéná nonnok zort o méchéén.

¹⁰ Chokk ke rost o kammé master but, mátá Perawnay jenekkay kerrá áwort. Perawnay jenekká chokk zort o wati chokk kort. Áiay námi Mussá‡ kort, gwashti: “É man cha ápá kasshetag.”

Mussáy tachag

¹¹ Wahdé Mussá rost o mazan but, yakk róché wati mardománi kerrá shot o áyáni bigári o gránén kári distant. Mussáyá Mesrié dist ke Ebrániéá, bezán cha Mussáy jenday mardomán yakkéá janagá at.

¹² Mussáyá wati chapp o chágérd cháret o disti ke kass nést. Gorhá Mesrii kosht o rékáni tahá kall kort.

¹³ Domi róchá padá dhanná shot o disti ke do Ebráni merhagá ent. Gón mayárigén mardomá gwashti: “Chéá wati hamkawmá janagá ay?”

¹⁴ Áiá passaw dát: “Kayá tará may sará hákem o dádras kortag? Záná taw lóthay maná ham bekoshay anchó ke Mesriet kosht?” Mussáyá torset o delá gwashti: “Pakkáyá habar páshk butag.”

¹⁵ Perawn é habará sahig but o Mussáy koshagay erádahi kort. Bale Mussá cha Perawnay kerrá tatk o Midyánay molká shot o chátéay kerrá nesht.

¹⁶ Midyánay dini péshwáyá hapt janénchokk hastat. É jenekk átk o ápay kasshag o tagáray§ porr kanagá laggetant ke petay ramagá áp bedayant.

* **2:3 2:3** Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. † **2:3 2:3** Gir o dhámbar syáhén o lechnákén ápénké. ‡ **2:10 2:10** Mussáy labz balkén cha “dar kanagay” labzá jórh butag. § **2:16 2:16** Tagár, bezán mazanén johlén darp, hirán, lagan.

¹⁷ Bale lahtén shepánk átk o jenekkesh galléntant*. Mussá jenekkáni komakká pád átk o áyáni ramagi áp dát.

¹⁸ Jenekk ke wati pet Rawélay† kerrá átkant, petá jost kortant: “Maróchi chéá chó zutt átkagét?”

¹⁹ Áyán gwasht: “Maróchi Mesriéá mára cha shepánkáni dastá rakként. Ápi ham kasshet o ramagi áp dát.”

²⁰ Petá gón wati jenekkán gwasht: “Gorhá kojá ent? Shomá á mard chéá nayáwortag gón? Tawári kanét, belli kayt o nána wárt.”

²¹ Mussá marday kerrá jahmenend bayagá rázig but o mardá wati jenekk Sapurah gón Mussáyá sur dát.

²² Sapurahá mardénchokké áwort o Mussáyá áiy nám Gayrshám‡ kort, gwashti: “Man darmolká darámadé án.”

²³ Máh o sál gwastant o hamé nyámá Mesray bádsháh mort. Esráili cha wati golámiá nálag o peryátá atant. Áyáni é nálag o peryát borzád shot o Hodáyá sar butant.

²⁴ Hodáyá áyáni nálag eshкотant o wati hamá ahd o paymánay tránagá kapt ke gón Ebráhém o Esák o Ákubá bastagati.

²⁵ Hodáyá Esráili distant o áyáni sará bazzagi but.

3

Rókén dhólok

¹ Mussá wati nákö,* Midyánay dini péshwá Yatrunay ramagá chárénagá at. Ramagi zort o gyábánay á dastá, Hórebá, bezán Hodáay kóhá shot.

² Hodáwanday préshtag cha dhólokéay† nyámá, ásay shamálahéay‡ tahá áiy démá záher but. Mussáyá dist ke dhólok bon ent, bale sochag o por bayagá naent.

³ Mussáyá gwasht: “Rawán o é ajabén nedáragá§ charán ke bárén dhólok chéá sochag o por bayagá naent.”

⁴ Hodáwandá dist ke Mussá é nedáragay chárágá pédák ent. Hodáyá cha dhólokay tahá gwánk jat: “Mussá, oo Mussá!” Mussáyá passaw dát: “Ji!”

⁵ Hodáyá gwasht: “Nazzikter mayá. Wati swásán kassh ke é jágahá ke taw óshtátayag, é pákén jágahé.”

⁶ Hodáyá padá gwasht: “Man tai petay Hodá án, Ebráhémay Hodá, Esákay Hodá o Ákubay Hodá án.” Mussáyá Hodáay chárág torset o wati démi gept.

⁷ Hodáwandá gwasht: “Mani mahluk ke Mesrá ent, man áyáni bazzagi sharriá distag. Man distag ke wati bigárgiráni sawabá chón peryáta kanant. Áyáni dardán sharriá zánán.

⁸ Man ér átkagán ke áyán cha Mesriáni dastá berakkénán o cha é molká, sharrén o práh o sháhegánén molkéá bebarán, anchén molkéá ke ódá shir o bénagay jó tachagá ant, Kanháni o Hitti o Amuri o Perizzi o Héwi o Yabusiáni molká.

⁹ Bechár, Bani Esráiliáni peryát mani kerrá sar butag, man hamá zolm ham distagant ke Mesri áyáni sará kanantesh.

¹⁰ Beraw, man tará Perawnay kerrá ráha dayán, mani kawm Bani Esráilá bezur o cha Mesrá dar á.”

¹¹ Bale Mussáyá gón Hodáyá gwasht: “Man kay án ke Perawnay kerrá berawán o Bani Esráilá bezurán o cha Mesrá dar byáyán?”

* **2:17 2:17** Gallénag, bezán táchéenag, dar kanag, dur ráh dayag. † **2:18 2:18** Rawélay domi nám Yatrun butag, bechár 3:1. ‡ **2:22 2:22** Gayrshámay máná ent: “Á, ódá darámadé”. * **3:1 3:1** Edá nákö janay pet ent. † **3:2 3:2** Dhólok gyábáni konthagi jarre. ‡ **3:2 3:2** Shamálah, bezán ásay rók, ásay zobánok. § **3:3 3:3** Nedárag, bezán tamáshá.

¹² Hodáyá gwasht: “Man gón taw góna bán. Taw ke kawmá zuray o cha Mesrá dara káay, shomá hamé kóhá Hodáay parasteshá kanét. O é yakk neshánié bit ke tai ráh dayók man án.”

¹³ Mussáyá gón Hodáyá gwasht: “Agan man Bani Esráilay kerrá berawán o begwashán ke shomay bonpirokáni Hodáyá maná shomay kerrá ráh dátag o á cha man jost bekanant ke áiy nám kay ent, áyáni passawá ché begwashán?”

¹⁴ Hodáyá gwasht: “Man hamá án ke hastán. Gón Bani Esráilá begwash ke hamá ke nám enti ‘Man Hamá Án’, hamáia maná shomay kerrá ráh dátag.”

¹⁵ Hodáyá gón Mussáyá é ham gwasht: “Gón Bani Esráilá begwash ke ‘Yahweh’*, bezán shomay bonpirokáni Hodá, Ebráhémay Hodá, Esákay Hodá o Ákubay Hodáyá maná shomay kerrá ráh dátag. Tán abad mani nám hamesh ent o man nasláni nasl hamé námá yát kanaga bán.

¹⁶ Beraw Esráilay kamáshán yakjáh kan o gón áyán begwash ke Hodáwand, bezán shomay bonpirokáni Hodá, Ebráhém o Esák o Ákubay Hodá mani démá záher butag o gón man gwashtagi ke man cha nazzikká dístag ke Mesrá gón shomá ché butag o

¹⁷ man kawla kanán ke shomará cha é bazzagiá dara kanán ke Mesrá shomay sará átkag o shomará Kanháni o Amuri o Perizzi o Héwi o Yabusiáni molká barán, hamá molká ke shir o bénagay jó tachagá ant.

¹⁸ Esráilay kamásh tai habarán gósha dárant. Shomá horigá Mesray bádsháhay kerrá berawét o gón áia begwashét ke Hodáwand, bezán Ebrániáni Hodá may démá záher butag. Nun mára razá beday ke má gyábáná say róchay ráh rawén o pa wati Hodáwandén Hodáyá korbániga kanén.

¹⁹ Bale mana zánán ke tán zórmandén dasté Mesray bádsháhá majbur makant, á shomará rawagá naylit.

²⁰ Man wati dastá shahára dayán o Mesrá gón wati hamá sajjahén ajabbatén kárana janán ke manesh áyáni nyámá kanán. Gorhá Perawn shomará rawagá kellit.

²¹ Man Mesriáni delá pa é kawmá narma tarrénán o wahdé shomá rawét, cha Mesrá gón hórk o háligén dastána narawét.

²² Har janén cha wati hamsáhegén janén o cha áiy lógá nendókén janéná god o pocch o nograh o teláhay saht o zéwar belóthit o wati bacch o jenekkáni gwaráesh bedant. É paymá shomá Mesriáni mál o hastiá polét.”

4

Mussáyá mójezah

¹ Mussáyá passaw dát: “Agan mardom mani sará báwar makanant o mani habarán gósh madárant o begwashant: ‘Hodáwand tai démá záher nabutag,’ gorhá?”

² Hodáwandá gwasht: “É chéé tai dastá ent?” Passawi dát: “Asáé.”

³ Gwashti: “Zeminá dawri day.” Mussáyá ke asá zeminá dawr dát, asá maré but o Mussá cha áiy kerrá tat.

⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá shahár day o máray dombá beger.” Mussáyá wati dast shahár dát o gepti o már áiy dastá asáé but.

⁵ Hodáwandá gwasht: “É neshániá ke záhera kanay, gorhá Esráili báwara kanant ke mane Hodáwand bezán áyáni bonpirokáni Hodá, Ebráhémay Hodá, Esákay Hodá o Ákubay Hodá tai démá záher butag.”

* **3:15 3:15** Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag.

⁶ Padá Hodáwandá gwasht: “Dastá wati kabáhay tahá kan.” Áiá dast kabáhay tahá kort. Dasti ke cha kabáhá dar kort, dast purah garrá geptagat o chó barpá espét at.

⁷ Hodáwandá gwasht: “Dastá padá kabáhay tahá kan.” Áiá dast padá kabáhay tahá kort. Dasti ke cha kabáhá dar kort, ta dast wassh butagat o dastay póst jánay é dega jágaháni póstay paymá at.

⁸ “Agan mardomán tai gapp báwar nabut o awali neshániesh delgósh nakort, domi neshániá báwara kanant.

⁹ Bale agan é doén neshániesh báwar nakortant o tai gappesh gósh nadásht, gorhá cha Nillá kammé áp bezur o hoshkén zeminay sará beréch. É ápán ke taw cha Nillá zuray, é áp hoshkén zeminay sará hóna bant.”

¹⁰ Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Oo mani Hodáwand! Man habarzánté naán, na pésará butagán o na annun habarzánté án. É sáhatá ham ke taw gón wati kasterá habará ay, mani zobán o bayán konth ent.”

¹¹ Hodáwandá gwasht: “Baniádamay dap kayá jórh kortag? Kay ensáná gong o karra kant? Kay ensáná champach o kóra kant? Mane Hodáwand naent?”

¹² Nun beraw, man tará sója dayán ke tará ché gwashagi ent. Dap taiga bit o gapp maniga bant.”

¹³ Mussáyá gwasht: “Oo mani Hodáwand! Degaré ráh day.”

¹⁴ Hodáwand Mussáyá sará zahr gept o gwashti: “Hárun tai brát naent, Láwi kabilahay Hárun? Mana zánán ke habarzánté. Bechár, á annun tai gendoká pédák ent o cha tai gendagá deli wassha bit.

¹⁵ Taw gón áiá habara kanay o habarán áiay dapá dayay. Man shomará sója dayán ke ché bekanét. Dap taig o áiayga bant o gapp maniga bant.

¹⁶ Tai badalá á gón mardomán habara kant. Á pa taw dapé bit o taw pa áiá hodáé bay.

¹⁷ Taw é asáyá dastá kan ke wati neshánián gón hameshiá pésh bedáray.”

Mussá Mesrá wátarra kant

¹⁸ Mussá padá wati náko Yatrúnay kerrá shot o gón áiá gwashti: “Maná razá day, Mesrá wati brátáni kerrá rawán o charán ke bārén zendag ant yá mortagant.” Yatrúná gwasht: “Beraw pa salámati.”

¹⁹ Midyánay molká Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Padá Mesrá beraw, chéá ke á sajjahén mardom ke tai koshagay randá atant, mortagant.”

²⁰ Mussáyá wati jan o doén chokk zort o hará swár kortant o Mesrá wátarr but. Mussáyá “Hodáay asá” dastá kort.

²¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wahdé padá Mesrá raway, bechár, hamá sajjahén mójezah ke man tai dastá dátagant, Perawnay démá á mójezahán bekan o pésh dár, bale man áiay delá senga kanán ke kawmá rawagá maylit.

²² Gón Perawná begwash: ‘Hodáwand chosha gwashit: Esráil mani mardénchokk ent, mani awali chokk ent.

²³ Man tará gwasht ke mani chokká bell ke rawt o mani parasteshá kant. Bale taw namannet o rawagá naesht. Bechár, nun man tai chokká koshán, tai awali mardénchokká.’ ”

²⁴ Chó but ke ráhá menzeléá Hodáwand gón Mussáyá dochár kapt o lótheti ke Mussáyá bekoshit.

²⁵ Bale Mussáyá jan Sapurahá tézén sengé zort o wati chokkay loppok* borret o hamé pósti Mussáyá pádán jat. Gwashti: “Taw pa man ‘hónay sálónké’ ay.”

* 4:25 4:25 Loppok, bezán mardénchokkay hamá póst ke sonnat kanagay wahdá borranti.

²⁶ Hodáwandá hamé wahdá Mussá yalah dát ke Sapurahá sonnatay sawabá Mussá “hónay sálónk” gwashtagat.

²⁷ Hodáwandá gón Hárúná gwasht: “Mussáy chárágá gyábáná beraw.” Hárún shot o Hodáy kóhá gón Mussáyá dochár kapt o Mussái chokket.

²⁸ Mussáyá hamá sajjahén habar gón Hárúná kortant ke Hodáwandá pa áyáni gwashagá Mussá ráh dátagat. Hamá sajjahén neshániáni háli ham dát ke Hodáwandá pa áyáni pésh dárágá Mussá hokm dátagat.

²⁹ Gorhá Mussá o Hárún shotant o Esráiliáni sajjahén kamáshesh yakjáh kortant.

³⁰ Hárúná hamá sajjahén habar kortant ke Hodáwandá gón Mussáyá kortagatant o hamá neshánii mahlukay chammáni dé má pésh dáshtant.

³¹ Mhluká báwar kort. Wahdé áyán eshkot ke Hodáwandá may némagá delgósh kortag o may bazzagii distag, pa adab saresh jahl kort o parastesh kanagá laggetant.

5

Mahlukay bazzagi

¹ Randá Mussá o Hárún shotant o gón Perawná gwashtesh: “Yahweh*, Esráilay Hodá chosha gwashit: ‘Mani mhluká bell ke gyábáná rawt o pa man jashné kant.’”

² Bale Perawná gwasht: “Yahweh kay ent ke man áiy gappá gósh bedarán o Bani Esráilá rawagá bellán? Man Yahwehá nazánán o Bani Esráilá rawagá naylán.”

³ Áyán gwasht: “Ebrániáni Hodá may dé má záher butag. Nun mára bell ke gyábáná say róchay ráhá rawén o pa wati Hodáwandén Hodáyá korbániga kanén. Chó mabit ke gón wabá yá zahmá may sará bekapit.”

⁴ Bale Mesray bádsháhá gwasht: “Mussá! Hárún! Shomá chéa mardomán kára naylét? Berawét o wati bigáriá bekanét.”

⁵ Padá gwashti: “Bechár, annun é molká Esráili sakk báz ant bale shomá kára naylétesh.”

⁶ Hamá róchá Perawná mardománi bigárgir o kármaster hokm dát o gwashtant:

⁷ “Pésará pa heshtay janagá shomá mardománá palár† dátag, nun mayétesh. Belli wata rawant o palára chenant.

⁸ Bale cha áyán hesht hamá kesásá belóthét ke pásará jatagesh, hecch kamm makanét. É mardom jándozz o tambal ant, paméshká peryáta kanant: ‘Mára bell ke rawén o pa wati Hodáyá korbániga kanén.’

⁹ Áyán angat gránterén kár beparmáét ke wati kára dazgatth bebant o drógén habaráni némagá delgósh makanant.”

¹⁰ Mardománi bigárgir o kármaster dhanná shotant o gón mardomán gwashtesh: “Perawn chosha gwashit: ‘Man shomára palára nadayán.’

¹¹ Shomá wat berawét o palár bechenét, har jágah ke dar gétka kanét. Bale cha shomay kára toshé kamma nabit.”

¹² Mardom sajjahén Mesray molká sheng butant ke pa heshtay janagá palár bechenant.

¹³ Bigárgirán kaddhan‡ kort o gwashtant: “Wati hamok róchi gisshéntagén kára hamá wahday paymá sarjam bekanét ke shomára palár butag.”

* **5:1 5:1** Yahweh, Ebráni zobána Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag. † **5:7 5:7** Palár, bezán kesháray hoshk butagén dhill, káhsépét. ‡ **5:13 5:13** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

¹⁴ Perawnay bigárgirán wati dáshtagén Esráili kármaster jat o jost kortant: “Shomay zikkén o maróchigén hesht chéá pésarigén kesásá naant?”

¹⁵ Esráili kármaster shotant o Perawnay kerrá peryátesh kort: “Taw chéá gón wati kasterán chó kanagá ay?”

¹⁶ Tai kasterán palára nadayant o angat mára gwashant: ‘Hesht bejanét’ Bechár, radi tai mardománig ent, latthán má waragá én.”

¹⁷ Perawná gwasht: “Shomá jándoazz o tambal ét, behyá ét, paméshká gwashét: ‘Mára bell ke rawén o pa Hodáwandá korbániga kanén.’

¹⁸ Nun berawét o kár kanét. Shomára palár dayaga nabit, bale hesht hamá kesásá bejanét.”

¹⁹ Esráili kármasterán zánt ke má janjáléá kaptagén ke mára gwashant shomay jatagén hesht cha har róchigén gisshéntagén kesásá kamter mabant.

²⁰ Wahdé kármaster cha Perawnay kerrá dar átkant, gón Mussá o Hárúná dhikkesh wárt. Mussá o Hárún áyáni wadára atant.

²¹ Gón áyán gwashtesh: “Hodáwand shomára may hakkáni jostá bekanát o wat ensáp bekanát. Shomá Perawn o áiy hezmatkáráni chammán mára syahru kanáéntag o pa may koshtagá zahmé áyáni dastá dátag.”

²² Mussá padá Hodáwanday kerrá shot o gwashti: “Oo Hodáwand! Taw chéá é mahluk janjáléá dawr dát? Taw paméshká maná ráh dát?”

²³ Man Perawnay kerrá shotán ke tai námay sará gón áiyá habar bekanán, bale cha á róchá o rand Perawná tai mahluk ganter janjál kortag o taw pa mahlukay rakkénagá hecch nakortag.”

6

Esráilay neját

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Nun taw genday ke man gón Perawná ché kanán. Perawn mani zórmándén dastá ke gendit, mahluká rawagá kellit. Haw, mani zórmándén dastá ke gendit, áyán cha wati molká gallénit.”

² Hodáyá gón Mussáyá habar kort, gwashti: “Man Hodáwand án.

³ Man ke Ebráhém o Esák o Ákubay démá záher bután, man wati nám ‘Porwákén Hodá’ kort. Man á hál nadátant ke mani nám ‘Yahweh’* ent.

⁴ Man gón áyán ahd o paymán ham kort ke Kanhánay molká shomára dayán, bezán hamá molká ke ódá á, darámaday paymá neshtagatant.

⁵ Man distag ke Mesrián Esráili golám kortagant o Esráili cha é golámiá nálagá ant. Man é nálag eshкотagant o wati ahd o paymánay yátá kaptagán.

⁶ Paméshká mani é paygámá Esráilián sar kan: ‘Man Hodáwand án. Man shomára cha Mesriáni bigáriá kasshán o cha golámiá ázáta kanán. Dastá shahára dayán, Mesrián gránén sezá dayán o shomára mókán†.

⁷ Man shomára zurán o wati kawma kanán o shomay Hodá bán. Gorhá shomá zánét ke man shomay Hodáwandén Hodá án, hamá ke shomára cha Mesriáni bigáriá dari kortag.

⁸ Man shomára hamá molká barán ke wati daston chest kort o sawgendon wárt ke Ebráhém o Esák o Ákubá dayáni. Man á molká shomára dayán ke shomay jenday melkat bebit. Man Hodáwand án.”

⁹ Mussáyá gón Esráilián é habar kortant, bale wati proshtagén arwáh o gránén zahmatáni sawabá Mussáyay habaresh gósh nadásht.

¹⁰ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

* **6:3 6:3** Yahweh, Ebráni zobána Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag. † **6:6 6:6** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”.

11 “Beraw o Mesray bádsháh Perawná begwash ke Esráilián cha wati molká rawagá bell.”

12 Bale Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Mani habar Esráilián gósh nadáshtagant, gorhá Perawnesh chón gósha dárit? Man wa konthbayánén mardomé án.[‡]”

13 Hodáwandá gón Mussá o Háruná habar kort o hokm dátant ke gón Esráilián o gón Mesray bádsháh Perawná habar bekanét o Esráilián cha Mesray molká bekasshét.

Mussá o Hárunay béh o bonyád

14 Esráiliáni kabilaháni sar o master esh ant:
Esráilay awali chokk Rubenay mardénchokk Hanuk o Pallu o Hesrun o Karmi atant. Rubenay thakkš hamesh atant.

15 Shamunay mardénchokk Yamuél o Yámin o Uhad o Yákin o Sóhar o Shául atant. Sháulay mát Kanhánié at. Shamunay thakk hamesh atant.

16 Láwiay mardénchokkáni nám, áyáni pédáeshay red o banday hesábá esh ant:

Gershón o Kohát o Merári. Láwiá 137 sál omr kort.

17 Gershónay mardénchokk Lebni o Shemmi atant, wati thakkáni hesábá.

18 Kohátay mardénchokk Amráam o Esár o Hebrun o Ozzél atant. Kohátá 133 sál omr kort.

19 Meráriay mardénchokk Mahli o Mushi atant. Láwiay thakk, áyáni pédáeshay red o banday hesábá hamesh atant.

20 Amráamá gón wati petay gohár Yukebédá sur kort o Hárun o Mussá cha Yukebédá pédá butant. Amráamá 137 sál omr kort.

21 Esáray mardénchokk Kórá o Nepeg o Zekri atant.

22 Ozzélay mardénchokk Misháél o Elsápán o Setri atant.

23 Háruná gón Elishebahá sur kort. Elishebah Aminádabay jenekk at o Nahshunay gohár. Hárunay mardénchokk Nádáb o Abihu o Elyázar o Itámár cha Elishebahá pédá butant.

24 Kóráy mardénchokk Assir o Elkáná o Abyásáp atant. Kóráiáni thakk hamesh atant.

25 Hárunay mardénchokk Elyázará gón Putihélay janénchokkéá sur kort o cha é jenekká Pinehás pédá but. Láwiáni sar o master hamesh atant, wati thakkáni hesábá.

26 Hamé Hárun o Mussá atant ke Hodáwandá gón áyán gwasht: “Esráilián cha Mesrá romb rombá bekasshét.”

27 É doénán, hamé Mussá o Háruná gón Mesray bádsháh Perawná habar kort ke Esráili cha Mesrá ázát kanag bebant.

Pa Perawná Hodáay hokm

28 Á róchá ke Hodáwandá Mesray molká gón Mussáyá habar kort,

29 choshi gwasht: “Man Hodáwand án, harché ke tará gwashán, Mesray bádsháh Perawná begwashesh.”

30 Bale Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Man konthbayánén mardomé án,* Perawn chón mani habarán gósha dárit?”

7

1 Gorhá Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Bechár, man tará pa Perawná chó Hodáyá kortag o tai brát Hárun tai nabia bit.

[‡] 6:12 6:12 Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: “Mani lonth sonnat nabutagant.” § 6:14 6:14 Thakk, bezán táepah, zehi, kabilahay sháharhé. * 6:30 6:30 Asligén Ebráni syáhaga gwasht: “Mani lonth sonnat nabutagant.”

² Harché ke tará hokma kanán, hamá paym gwashán kan. Tai brát Hárún báýad ent gón Perawná begwashit ke Esráilián cha wati molká rawagá bell.

³ Bale man Perawnay delá senga kanán. Man Mesray molká bázén ajabbatén nesháni o mójezahé pésha dárán,

⁴ bale Perawn shomay habarán gósha nadárit. Man wati dastá Mesray helápá chesta kanán, Mesrián gránén sezá dayán o wati Esráili kawmá romb rombá cha Mesrá kasshán.

⁵ Wahdé wati dastá Mesray helápá chesta kanán o Bani Esráilá cha Mesriáni nyámá kasshán, nun Mesria zánant ke man Hodáwand án.”

⁶ Mussá o Hárúná anchosh kort. Hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagatant, áyán hamá paymá kort.

⁷ É wahdá ke áyán gón Perawná habar kort, Mussáy omr hashtád sál at o Hárúnay hashtád o say.

Hárúnay asá

⁸ Hodáwandá gón Mussá o Hárúná gwasht:

⁹ “Perawn ke shomará gwashit: ‘Mójezahé pésh bedárét’ gorhá taw Hárúná begwash: ‘Wati asáyá bezur o Perawnay démá zeminá dawri day.’ Asá maré bit.”

¹⁰ Mussá o Hárún Perawnay kerrá shotant o hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagatant, hamá paymá kortesh. Hárúná wati asá Perawn o áiy hezmatkáráni démá zeminá dawr dát o asá maré but.

¹¹ Gorhá Perawná dáná o sáher lótháéttant o é Mesri jádugerán gón wati jáduá hamé kár kort.

¹² Cha áyán har yakkeá wati asá zeminá dawr dát o áyáni asá már butant. Hárúnay asáyá áyáni asá wárt o ér bortant.

¹³ Bale anchó ke Hodáwandá gwashtagat, Perawnay del angat seng at o áyáni habari gósh nadáshtant.

Awali kahr: Hón

¹⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay del seng ent o mardomán rawagá naylit.

¹⁵ Sohba ke Perawn ápay kerrá rawt, taw beraw o Nillay kawray lambá áiy ráhay sará bósht o már butagén asáyá dastá kan.

¹⁶ Gón Perawná begwash: ‘Hodáwandá, bezán Ebrániáni Hodáyá maná tai kerrá ráh dátag ke tará begwashán: “Mani mahluká bell ke gyábáná rawt o maná parastesha kant,” bale taw angat gósh dáragá naay.

¹⁷ Hodáwand chosha gwashit ke tawe Perawn cha é neshániá zánay ke man Hodáwand án: Bechár, é asá ke mane Mussáy dastá ent, man eshiá kawray ápa janán o áp hón jórha bant.

¹⁸ Kawray máhiga merant, kawr bóa kant o Mesri kawray ápa wárta nakanant.’ ”

¹⁹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Hárúná begwash: ‘Wati asáyá dastá kan o dastá Mesray ápáni sará shahár day, áyáni kawráni sará, áyáni jóáni sará, áyáni taláwagáni* sará o áyáni sajjahén ápjalláni sará. Esháni tahay sajjahén áp hón jórha bant. Sajjahén Mesray molk hóná porra bit, ápdán ham cha hóná porra bant.’ ”

²⁰ Mussá o Hárúná hamá paymá kort ke Hodáwandá hokm dátagatant. Hárúná† Perawn o hezmatkáráni chammáni démá wati asá chest kort o kawray ápáni sará jat. Kawray sajjahén áp hón jórh butant.

* **7:19 7:19** Taláwag bandé ke pa ápay jam kanag o dáragá addh kanaga bit. † **7:20 7:20** Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: Áiá Perawn o hezmatkáráni chammáni démá wati asá chest kort... Pakká zánaga nabit ke á kay at, Hárún at yá Mussá.

²¹ Kawray máhig mortant, kawrá bó kort o Mesrián kawray áp wárt nakort. Sajjahén Mesray molká hón tachagá at.

²² Bale Mesri jádugerán ham gón wati jáduá hamé kár kort o hamá paymá ke Hodáwandá gwashtagat, Perawnay del seng at o Mussá o Hárúnay habari gósh nadáshtant.

²³ Perawná posht mán dát o wati kalátá shot o é gappi hecch mán nayáwort.

²⁴ Sajjahén Mesrián pa waragi ápá kawray kash o kerrán kánig[‡] janag bendát kort, chéá ke kawray ápesch wárta nakort.

Domi kahr: Pogol

²⁵ Cha á wahdá ke Hodáwandá Nillay kawray sará é kahr dawr dát, hapt róch gwast.

8

¹ Nun Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay kerrá beraw o gón áia begwash: ‘Hodáwand chosha gwashit: “Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

² Agan mani mahluká rawagá maylay, bechár, man tai sajjahén molkay sará pogolay kahré dawra dayán.

³ Nillay kawr cha pogolá porra bit. Pogol chesta bant o tai lógá káyant, tai wábjáhá poterant o tahtá sara kapant, tai hezmatkár o mardománi lógán ham káyant, tai tarun o árt tarr kanagay darpáni tahá dawra kanant.

⁴ Pogol tai jend o tai mardom o tai sajjahén hezmatkárán pera rechant.” ’ ’ ”

⁵ Hodáwandá padá gón Mussáyá gwasht: “Hárúná begwash: ‘Wati asáyá dastá kan o dastá kawr o jó o taláwagáni sará shahár day o Mesray molká cha pogolá porr kan.’ ”

⁶ Hárúná wati dast Mesray ápáni sará shahár dát, pogol dar átk o Mesray molká mán retkant.

⁷ Bale jádugerán ham gón wati jáduá anchosh kort o pogol cha ápán dar átk o Mesray molká sheng butant.

⁸ Perawná Mussá o Hárún lótháéntant o gwashti: “Hodáwanday kerrá dwá kanét ke pogolán cha man o mani mardomán dur bebárt. Man shomay mahluká rawagá kellán ke pa Hodáwandá korbánig bekant.”

⁹ Mussáyá gón Perawná gwasht: “Ji, hokm kan. Kadi pa taw o pa tai hezmatkár o mardomán dwá bekanán ke pogol cha taw o cha tai lógán gár o bégwáh bebant o tahná kawrá bejallant?”

¹⁰⁻¹¹ Perawná gwasht: “Bándá.” Mussáyá gwasht: “Anchosha bit ke taw gwashay. Pogol cha taw o tai lógán, cha tai hezmatkár o mardomán dura bant o tahná kawrá jallant, tánke taw bezánay ke may Hodáwandén Hodáay matth nést.”

¹² Mussá o Hárún cha Perawnay kerrá shotant. Mussáyá Hodáwanday kerrá peryát kort, hamá pogoláni bárawá ke Hodáwandá Perawnay chakká dawr dátagatant.

¹³ Hodáwandá Mussáay dwá gósh dásht o pogol, lóg o péshgáh* o dhagarán mortant.

¹⁴ Pogolesh kót kótá† mocch kanán kortant. Zemin bó gept.

¹⁵ Wahdé Perawná dist ke cha é kahrá ján chotthet, hamá paymá ke Hodáwandá gón Mussáyá gwashtagat, Perawná wati del seng kort o Mussá o Hárúnay habari gósh nadáshtant.

Sayomi kahr: Passhag

‡ 7:24 7:24 Kánig kasánén kandhé ke pa ápay dar kanagá jananti. * 8:13 8:13 Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. † 8:14 8:14 Kót, bezán sar pa sar kortagén chizz.

¹⁶ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Háruná begwash: ‘Wati asáyá shahár day o zeminay hákán bejan ke sajjahén Mesrá passhag mán berechit.’ ”

¹⁷ Áyán anchosh kort. Háruná wati dast gón asáyá shahár dát o zeminay háki jatant. Sajjahén Mesrá, zeminay hák badal but o passhag butant o mardom o jánwarán per retkant.

¹⁸ Jádugerán gón wati jáduá was kort ke passhag byárant, bale áwortesh nakort. Passhag mardom o jánwarán per lecchetagatant.

¹⁹ Jádugerán gón Perawná gwasht: “É Hodái káré‡.” Bale hamá paymá ke Hodáwandá gwashtagat, Perawnay del seng at o Mussá o Hárunay habari gósh nadáshtant.

Cháromi kahr: Makesk

²⁰ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Sohbá máhallah pád á o wahdé Perawn dém pa ápa rawt, áiy déma dar á o begwashi: ‘Hodáwand chosha gwashit: “Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

²¹ Chéá ke agan mani mahluká rawagá maylay, bechár, man tará o tai hezmatkár o tai mardomán o tai lógán makeskgrandaŠ kanán. Mesriáni lóg cha makeská porra bant o hamá zemin ham ke ódá áyáni lóg bastagant.

²² Bale á róchá man Góshenay damagá* ke ódá mani mahluk neshtag, é kahrá nayarán. Ódá makeskgranda nabit. É paymá taw zánay ke é molká Hodáwand man án.

²³ Man wati mahluk o tai mahlukay nyámá park o péra† kanán o é nesháni bándá záhera bit.” ’ ’ ”

²⁴ Hodáwandá anchosh kort. Makeskáni sehr‡ Perawn o áiy hezmatkáráni lógán per retkant. Makeskán sajjahén Mesr tabáh kort.

²⁵ Perawná Mussá o Hárun lótháént o gwashtant: “Berawét o pa wati Hodáyá korbánig bekanét, bale hamé molkay tahá.”

²⁶ Bale Mussáyá gwasht: “Má chó korta nakanén. Chéá ke má pa wati Hodáwandén Hodáyá anchén korbániga kanén ke pa Mesrián bazhnák ant. Agan má Mesriáni chammáni déma anchén korbánig bekanén ke pa áyán bazhnák ant, mára sengsára nakanant?

²⁷ Má báýad ent gyábáná say róchay ráhá berawén o pa wati Hodáwandén Hodáyá korbánig bekanén, hamá paymá ke Hodáyá mára gwashtag.”

²⁸ Perawná gwasht: “Man shomára rawagá kellán ke gyábáná pa wati Hodáwandén Hodáyá korbánig bekanét. Bale sakk dur marawét o pa man ham dwá kanét.”

²⁹ Mussáyá gwasht: “Bechár, man cha tai kerrá dara káyán o Hodáwanday bárgáhá dwá kanán. Bándá makesk cha tawe Perawn o tai hezmatkár o mardomán dura káyant. Bale chó mabit ke tawe Perawn padá makr o préb bekanay o mardomán maylay ke berawant o pa Hodáwandá korbánig bekanant.”

³⁰ Mussá cha Perawnay kerrá dar átk o Hodáwanday bárgáhá dwái kort o

³¹ Hodáwandá Mussáyá dwá gósh dásht. Makeskán cha Perawn o áiy hezmatkár o mardománi kerrá bál kort. Yakk dánagé makesk ham pasht nakapt.

³² Bale é randi padá Perawná wati del seng kort o mardomi rawagá naeshtant.

‡ 8:19 8:19 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “É Hodáyá lankok ent.” § 8:21 8:21 Makeskgrand, bezán sakk báz makesk. * 8:22 8:22 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. † 8:23 8:23 Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag. ‡ 8:24 8:24 Sehr, bezán báli sahdáráni mazanén romb.

9

Panchomi kahr: Dalwatáni nádráhi

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay kerrá beraw o gón áia begwash: ‘Hodáwand, Ebrániáni Hodá chosha gwashit: “Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

² Chéá ke agan áyán rawagá maylay o angat áyán bedáray,

³ Hodáwand dastá shahára dant o kahcharán, tai mál o dalwatáni sará sakkén gránén wabáé dawra dant, tai har o asp o oshter o pas o gókáni sará.

⁴ Bale Hodáwand Esráli o Mesriáni mál o dalwatáni nyámá park o péra kant o cha Esráliáni mál o dalwatán yakké ham namerit.” ’ ’

⁵ Hodáwandá yakk wahdé gishhént o gwashti: “Bándá é molká mane Hodáwand é kára kanán.”

⁶ Domi róchá Hodáwandá é kár kort. Mesriáni sajjahén mál o dalwat mortant, bale cha Esráliáni mál o dalwatán yakké ham namort.

⁷ Perawná pa pakká kanagá mardom ráh dát o sahig but ke cha Esráliáni mál o dalwatán yakké ham namortag. Bale Perawnay del angat seng at o mahluki rawagá naesht.

Shashomi kahr: Résh

⁸ Hodáwandá gón Mussá o Hárúná gwasht: “Cha kurahéá* chanké chanké por bezurét, o Mussá eshán Perawnay démá ásmánay némagá shánk bedant.

⁹ É por danza bant o sajjahén Mesray molkay sará mána shánant o sajjahén Mesrá ensán o jánwaráni jáná ábelahén résh o sóm pédá kanant.”

¹⁰ Mussá o Hárúná cha kurahéá por zort o Perawnay démá óshtátant. Mussáyá por ásmánay némagá shánk dátant o é porán ensán o jánwaráni jáná ábelahén résh o sóm pédá kort.

¹¹ Résháni sawabá jádugerán Mussáyá démá óshtát nakort, chéá ke jáduger o sajjahén Mesriáni jáná sóm dar átkagat.

¹² Bale Hodáwandá Perawnay del seng kort o hamá paymá ke Hodáwandá gón Mussáyá gwashtagat, Perawná áyáni habar gósh nadáshtant.

Haptomi kahr: Tróngal

¹³ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Sohbá máhallah pád á, Perawnay démá dar á o begwashi: ‘Hodáwand, Ebrániáni Hodá chosha gwashit: “Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

¹⁴ Chéá ke é randi man wati sajjahén kahrán tai jend o tai hezmatkár o tai mardománi sará dawra dayán ke taw bezánay ke sajjahén donyáyá mani paymén nést.

¹⁵ Chéá ke agan man belóthetén, déri wati daston shahár dátogat o tai o tai mardománi sará kahré dawr dátogat o taw cha jaháná gár o gomsár butagatay.

¹⁶ Bale tará paméshká zendagá eshton ke wati zór o wáká tará pésh bedarán o sajjahén jaháná mani námay jár janag bebit.

¹⁷ Bale taw angat mani mahlukay dém dáshtag o rawagáesha naylay.

¹⁸ Bechár, bándá hamé wahdá man anchén trondén tróngalé gwárenán ke cha ed o pésh Mesrá hechbar nabutag, cha hamá wahdá beger ke Mesray bonpad ér kanag butag tán róche maróchigá.

¹⁹ Nun hokm day ke tai hamá mál o dalwat o é dega sajjahén chizz ke dhanná ant, áyán panáhén jágahé bebarant. Har mardom o dalwat ke dhanná but o panáh kanag nabut, é tróngal áia laggant o á merit.” ’ ’

* 9:8 9:8 Kurah, mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant.

²⁰ Perawnay á hezmatkárán ke cha Hodáwanday habarán torset, hamá damáná wati golám o dalwatesh panáh kortant.

²¹ Bale hamáyán ke Hodáwanday habar mán nayáwortant, wati golám o dalwatesh dhanná eshtant.

²² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá ásmánay némagá shahár day ke sajjahén Mesray molká tróngal begwárit, ensán o jánwar o Mesray dhagaráni har drachk o dáray sará.”

²³ Mussáyá wati asá ásmánay némagá shahár dát o Hodáwandá grand o tróngal ráh dát o zeminá bir[†] kapt. Hodáwandá Mesray molká tróngal gwárént.

²⁴ Tróngalá gwart o tróngalay wahdá geróká pa damáné ham bass nakort. Anchó tróngal but ke Mesrá pésará hechbar nabutagat, cha hamá wahdá ke Mesr molké jórh butag.

²⁵ Sajjahén Mesrá harché ke dhanná at, tróngalá jat o próst, ensáná beger tán jánwará. Dhagaráni sajjahén keshár o drachki ham jat o próst.

²⁶ Tahná Góshenay damagá tróngalá nagwart, hamódá ke Bani Esráil neshtagat.

²⁷ Perawná Mussá o Hárún lótháént o gwashtant: “É bari man gonáh kortag. Hodáwand barhakk ent o man o mani mardom mayárbár én.

²⁸ Hodáwanday kerrá dwá bekanét ke é baláhén grand o tróngalá mára kosht. Man shomará rawagá kellán. Shomará cha ed o géshter edá nadarán.”

²⁹ Mussáyá gwasht: “Man anchó ke cha shahrá dara káyán, wati dastán Hodáwanday némagá chesta kanán. Granda óstít o tróngalay gwárag banda bit ke taw bezánay ke donyá Hodáwandayg ent.

³⁰ Bale mana zánán ke tará o tai hezmatkárán angat cha Hodáwandén Hodáyá natórsit.”

³¹ Kattán[‡] o jaway keshár tabáh butant, chéa ke jawá hóshag o kattáná poll jatagat.

³² Bale gandom o gallahay keshár tabáh nabutant ke eshání mósom randá kayt.

³³ Mussá cha Perawnay kerrá shot o cha shahrá ke dar átk, dasti Hodáwanday némagá chest kortant. Grand o tróngal óstítant o hawrá gwárag bass kort.

³⁴ Wahdé Perawná dist ke hawr o tróngal o grand óstítant, padá gonáhi bená kort. Perawn o áiy hezmatkárán wati del seng kort.

³⁵ Perawnay del seng but. Esráili rawagá naeshtant, hamá paymá ke Hodáwandá cha Mussáyá zobáná gwashtagat.

10

Hashtomi kahr: Madag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawnay kerrá beraw. Man Perawnay del o áiy hezmatkáráni del paméshká seng kortagat ke wati é neshánián áyáni démá záher bekanán o

² shomá gón wati chokk o nomásagán kessah bekanét ke man chón Mesri layb dáshtant o áyáni nyámá wati nesháni záher kortant, tánke shomá bezánét ke man Hodáwand án.”

³ Mussá o Hárún Perawnay kerrá shotant o gwashtesh: “Hodáwand, Ebrániáni Hodá chosha gwashit: “Tán kadén gorunáka* bay o mani démá óstítay o watá békebra nakanay? Mani mahluká bell ke rawt o maná parastesha kant.

[†] 9:23 9:23 Bir, bezán gir, hamá grand o gerók ke zeminá kapit. [‡] 9:31 9:31 Kattán kesharé ke áiy tohmána warant o cha thál o sháharhán liloméngod addha kanant. * 10:3 10:3 Gorunák, bezán magrur, porkebr.

⁴ Agan mani mahluká rawagá maylay, bechár, man bándá tai molká madagé mána réchán.

⁵ Madag sajjahén molká anchosha póshit ke kass zeminá dista nakant. Harché ke cha tróngalá pasht kaptag, madagesha wárt. Tai hamok drachk o dár ke zeminá rodít, áia ham warant.

⁶ Madag tai o tai hezmatkár o sajjahén Mesriáni lógán anchó mána rechant ke shomay pet o pirokán nadistag, cha hamá wahdá beger ke á é zeminá butagant, tán é wahdá. " Mussáyá posht mán dát o cha Perawnay kerrá shot.

⁷ Hezmatkárán gón Perawná gwasht: "Tán kadi é mard may gotthá lóp ent? Belli mardoma rawant o wati Hodáwandén Hodáy parasteshá kanant. Mesr tabáh ent, taw angat sarpada nabay?"

⁸ Mussá o Hárunesh padá Perawnay kerrá áwortant o Perawná gón áyán gwasht: "Berawét o wati Hodáwandén Hodáyá parastesh bekanét. Cha shomá kay kay rawt?"

⁹ Mussáyá gwasht: "Má gón wati warná o pirénána rawén. Gón wati mardénchokk o janénchokkán, gón wati pas o gókána rawén. Chéa ke mára pa Hodáwandá jashné geragi ent."

¹⁰ Perawná gwasht: "Hodáwand allamá shomay posht o panáh butagat, agan man shomára gón chokkán rawagá beshtén. Bechár, shomára pakkáyá radén karé delá ent.

¹¹ Enna, tahná shomá mardén berawét o Hodáwandá parastesh bekanét. Shomay lóth hamé butag." Mussá o Hárunesh cha Perawnay kerrá galléntant.

¹² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: "Wati dastá Mesray molkay sará shahár day ke madag Mesray sará orosh bekanant o molkay sajjahén drachk o dárán bwarant, harché ke cha tróngalá rakketag."

¹³ Mussáyá wati asá Mesray molkay sará shahár dát. Cha Hodáwanday hokmá á sajjahén róchá o sajjahén shapá molká ródarátke gwátéa sar kort. Tán sohbá gwátá molk cha madagá porr kortagat.

¹⁴ Sajjahén Mesray molká madag kapt o sarjamén Mesrá mán retk. Madagay choshén sehr na pésará butag o na démterá bit.

¹⁵ Sarjamén zeminesh póshet o syáh syáh kort. Zeminay hamá sajjahén drachk o dár o drachkáni hamá sajjahén nibag ke cha tróngalá rakketagatant, madagán wártant. Sarjamén Mesrá hecch sabzén chizzé pasht nakapt, na káhé.

¹⁶ Perawná damáná Mussá o Hárun gwánk jat o gwashtant: "Man shomay Hodáwandén Hodáy o shomay gonahkár án.

¹⁷ É yakkén randá mani gonáhá bebakshét o cha wati Hodáwandén Hodáyá dwá belóthét ke é malkamutá cha mani sará bethagalénit."

¹⁸ Mussá cha Perawnay kerrá shot o cha Hodáwandá dwái lóthet.

¹⁹ Hodáwandá gwátay dém tarrént o sakkén trondén rónendi gwáté kort. Gwátá madag bort o Sohrzerá dawr dátant. Sajjahén Mesrá yakk dánagé madag ham pasht nakapt.

²⁰ Bale Hodáwandá Perawnay del seng kort o áia Esráili rawagá naeshtant.

Nohomi kahr: Tahári

²¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: "Wati dastá ásmánay némagá shahár day ke Mesray molká tahárié mán beshánit, anchén bazén tahárié ke chamm pa chammá gendag mabit."

²² Mussáyá wati dast ásmánay némagá shahár dát o bazén taháriéa sajjahén Mesr tán say róchá mán póshet.

²³ Tán say róchá kassá kass nadist o kass cha wati jágahá pád nayátk. Bale Esráiliáni sajjahén hankén rozhná atant.

²⁴ Perawná Mussá lótháént o gwashti: “Berawét o Hodáwanday parasteshá bekanét. Bass shomay ramag o górom[†] hamedá dárage bant. Wati chokkán ham barét gón.”

²⁵ Mussáyá gwasht: “Taw báyard ent mára helárig o sóchagi korbánigáni baragá ham bellay ke má pa wati Hodáwandén Hodáyá korbánigesh bekanén.

²⁶ Báyard ent má wati mál o dalwatán ham bebarén gón. Yakk srombé[‡] ham pasht makapit, chéa ke má cha eshán lahtén pa wati Hodáwandén Hodáyá gechéna kanén o tánke má ódá sar mabén, nazánén kojámiá pa Hodáwandá korbánig bekanén.”

²⁷ Hodáwandá Perawnay del seng kort o Perawn áyáni rawagá rázig nabut.

²⁸ Perawná gón Mussáyá gwasht: “Thagal cha mani démá! Habardár. Dega baré mani démá nakapay. Mani démá kaptay, tai mark ent.”

²⁹ Mussáyá gwasht: “Harché taw gwashay. Man dega baré tai démá nakapán.”

11

Goddhi kahr: awali chokkáni mark

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Man Perawn o Mesray sará dega yakk kahré dawra dayán. Eshiá rand á shomára cha edá rawagá kellit. Rawagay habará bell, shomára sarjamiá cha edá gallénit.

² Mahluká begwash ke harkas, har mardén o har janén wati hamsáhegay kerrá cha nograh o teláhá addh butagén sámán belóthit.”

³ Hodáwandá Mesriáni nezar pa wati mahluká nék kort. Mussáy jend ham Mesray molká Perawnay hezmatkár o mardománi chammán sakkén mazanén mardomé but.

⁴ Mussáyá gwasht: “Hodáwanda gwashit: ‘Man shapay némá dara káyán o sajjahén Mesrá gardán.

⁵ Bádsháhi tahtá neshtagén Perawnay awali chokká beger tán jenteray* sará neshtagén móledéay awali chokká, Mesrá sajjahén awali mardenchokka merant. Sajjahén mál o dalwatáni awali narén chokk ham merant.

⁶ Sarjamén Mesrá anchén mazanén gréwag o zárié chesta bit ke na pésará butag o na démterá bit,

⁷ bale Bani Esráilay sará kochekké ham nawakkit,[†] na mardoméay sará o na dalwatéay sará. Gorhá shomá zánét ke Hodáwand Esráil o Mesray nyámá park o péra[‡] kant.

⁸ Tai é sajjahén hezmatkár mane Mussáy kerrá káyant o kóndhána kapant o gwashant: ‘Dar á, tai jend gón hamá sajjahén mardomán ke tai randgir ant.’ Gorhá man cha é molká dara káyán o rawán.” Nun Mussá zahrá zahr cha Perawnay kerrá dar átk o shot.

⁹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Perawn shomay habarán gósha nadárit. Paméshká Mesrá mane Hodáwanday mójezah géshtera bant.”

¹⁰ Mussá o Hárúná Perawnay démá é sajjahén mójezah pésh dáshtant, bale Hodáwandá Perawnay del seng kort o Perawná Esráili cha wati molká rawagá naeshtant.

12

Sargwazay Aid

[†] 10:24 10:24 Górom, bezán gókáni ramag, báz gók. [‡] 10:26 10:26 Sromb, bezán dalwatay páday panjag, som. * 11:5 11:5 Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant. [†] 11:7 11:7 Wakkag, bezán kochekkay chángag, kochekkay ráshag. [‡] 11:7 11:7 Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéa sharter o yakkéa harábter zánag.

¹ Hodáwandá Mesray molká gón Mussá o Háruná gwasht:

² “É máh pa shomá bendáti máha bit, pa shomá sálay awali máha bit.

³ Esráilay sajjahén mahluká begwashét ke é máhay dahomi róchá har lóg o hándán pa wat pasé bezurit, har lóg yakk pasé.

⁴ Agan lógéay mardom anchó kamm bebant ke purahén pasé pa áyán báz bebit, gorhá á o áyáni nazzikterén hamsáheg hór bebant o yakk pasé bezurant. Mardomán hesáb kanét o bechárét ke yakk mardomé chinchoka wárt, o hamá andázahén pasé bezurét.

⁵ Shomay pas allamá béayb bebit, omrá yakk sálié bebit o naréné bebit. Gwarándhé zurét sharr o páchené zurét sharr.

⁶ Tán é máhay chárdahomi róchá bedáréti. Sajjahén Esráili mahluk magreb-tahára wati wati pasá helár bekant.

⁷ Mardom kammé hón bezurant o hamá lógá ke é góshtá warant, á lógay darwázagay chánthá,* bezán darwázagay sarborá o kashán é hóná per bemoshant.

⁸ Á báyard ent hamá shapá góshtá ásá bepachant o gón béhomirén nagan o tahlén káhoká bwaranti.

⁹ É góshtá hámagá mawarét o áprádi ham makanét o mawaréti. Gón sarag o pádag o delig o lápigán† ásá pachét o bwaréti.

¹⁰ Tán sohbá cha áia hecch pasht makapit. Agan tán sohbá chizzé sar átk, ásá besóchéti.

¹¹ Chó bwaréti: watá pa saporá tayár bekanét, swásán pádá kanét o asáyá dastá kanét o eshtáp eshtápá bwarét. É Hodáwanday Sargwaz‡ ent.

¹² Man hamé shapá Mesrá gardána bán o mol kay sajjahén awali mardénchokkána janán. Ensánán beger tánke dalwatáni awali chokkána janán o Mesray sajjahén hodáyán sezá dayán. Man Hodáwand án.

¹³ Lógán per moshtagén é hón shomay neshánia bit ke edá shomá ét. Man é hónán ke gendán, cha shomá sara gwazán o wahdé Mesrá tabáhiay kahré dawra dayán, é kahr shomay sará nakapit.

¹⁴ É pa shomá yátgárén róché bebit. Shomá báyard ent é róchá Hodáwanday námá jashné bekanét. Nasláni nasl é jashná abadi parmánéay hesábá barjáh bedárét.

¹⁵ Hapt róchá béhomirén nagan bwarét. Harché homir ke shomay lógán hast, awali róchá dawresh bedayét. Chéa ke harkasá ke awali róchá beger tán haptomi róchá homiri chizzé wárt, á mardom cha Esráilay kawmá sendaga bit.

¹⁶ Awali róchá pákén diwáné bekanét o haptomi róchá ham. É doén róchán hecch kár makanét, bass pa waragá warák tayár kanét. Hamé yakkén kára korta kanét.

¹⁷ Béhomirén Naganay Aidá barjáh bedárét, chéa ke hamé róchá man shomará romb rombá cha Mesrá dar kort. Nasláni nasl é róchá abadi parmánéay hesábá barjáh bedárét.

¹⁸ Awali máhá, chárdahomi róchay bégáhá beger tán bist o yakkomi róchay bégáhá béhomirén nagan bwarét.

¹⁹ Tán hapt róchá shomay lógán homir mabit. Chéa ke harkasá ke homiri chizzé wárt, á mardom cha Esráilay mahluká sendaga bit, harkas bebit, darámadé yá molki mardomé.

* **12:7 12:7** Chánth, bezán darwázag yá darigay chapp o chágérday dár. † **12:9 12:9** Delig o lápig, bezán del, jagar, gotthag o lápay tókay é dega chizz. ‡ **12:11 12:11** Sargwaz, bezán yakk chizzéay yalah dayag o pa domiá rawag. Edá eshiay máná esh ent ke Hodáwandá Esráili lóg yalah dátant o Mesriáni sará kahr gwárent. Pa sargwazá asligén Ebráni zobáná labz “Pesah” ent o cha hamé gálá “Pesahay Aiday” nám jórh butag.

²⁰ Hecch homiri chizz mawarét. Wati sajjahén métagán béhomirén nagan bwarét.”

²¹ Mussáyá Esráilay sajjahén kamásh lótháéntant o gón áyán gwashti: “Berawét o pa wat, pa wati lógán pas bezurét. É pas Sargwazay korbánig ent, helári kanét.

²² Bandoké zupáŠ bezurét, trashtay* tahay hónáni bejanét o wati lógáni darwázagay chánthá, sarbor o doén kasháni dárán peri moshét, cha hamé hónán ke trashtay tahá ant. Tán sohba cha shomá kass cha lógay darwázagá dhann dar mayayt.

²³ Hodáwand pa Mesriáni janagá gardána bit, bale wahdé shomay chántháni saray hónána gendit, gorhá cha á darwázagá sara gwazit o tabáh kanóká shomay lógán poterag o shomay janagá naylit.

²⁴ Shomá é rasmá tán abad barjáh bedárét, é pa shomá o shomay chokkán abadi parmáné.

²⁵ Wahdé shomá hamá molká sara bét ke Hodáwand wati wádahay hesábá shomará danti, ódá é rasmá barjáh bedárét.

²⁶ Shomay chokk ke cha shomá josta kanant ke é chónén rasmé,

²⁷ begwashét ke é pa Hodáwandá Sargwazay korbánigé, chéá ke Hodáwandá, Mesrá Esráiliáni lóg sargwaz kortant. Wahdé Hodáwandá Mesri jatant, may lógáni sará hayri kort.” Gorhá mardomán sar jahl kort o parasteshá laggetant.

²⁸ Esráili shotant o hamá paymá ke Hodáwandá Mussá o Hárún hokm dátatagant, hamá paymá kortesh.

²⁹ Hamá shapay némá Hodáwandá, Mesray molká sajjahén awali mardénchokk jatant. Sháhi tahtá neshtagén Perawnay awali chokká beger tán zendáná neshtagén bandigéay awali chokk, o mál o dalwatáni sajjahén awali narén chokk, sajjahén mortant.

³⁰ Shapá Perawn o áiy sajjahén hezmatkár o sajjahén Mesri pád átkant. Mesrá mazanén gréwag o zárié chest at. Choshén lógé néstat ke ódá yakké namortagat.

³¹ Shapay shap Perawná Mussá o Hárún lótháéntant o gwashti: “Chest bét o cha mani molk o mardomán dur bét, shomay jend o sajjahén Esráili. Berawét o Hodáwandá parastesh kanét, hamá paymá ke shomá lóthetag.

³² Wati ramag o góromán ham barét gón, hamá paymá ke shomá wat gwashtag. Pa man ham barkat belóthét.”

Cha Mesrá dar rawag

³³ Mesrián Esráili hojj kort† o gwashtant ke shomá cha may molká zutt dar áét ke má sajjahéna merén.

³⁴ Mardomán tarr kortagén béhomirén árt, cha gwát geragá pésar gón darpán zort o wati chaderán kort o baddhá jatant.

³⁵ Esráilián hamá paymá kortagat ke Mussáyá gwashtagatant. Áyán Mesriáni kerrá god o cha nograh o teláhá addh butagén sámán lóthetagat.

³⁶ Hodáwandá ham Mesriáni nezar pa Esráilián nék kortagat. Paméshká áyán harché lóthetagat, Mesrián dátatagat. É paymá Mesriáni dawlatesh bort.

³⁷ Esráili cha Ramesésá dém pa Sokkutá sar geptant. Janén o chokkán abéd, á kesás shash sad hazár payádagén mardén atant.

Š **12:22 12:22** Zupá káhoké ke tháli draj ent o táki pozzh pozzh ant. Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashanti. * **12:22 12:22** Trasht darpé. Helár kortagén pasay hónesh hamé trashtá kortagant.

† **12:33 12:33** Hojj kanag, bezán zór dayag, majbur kanag.

³⁸ Hór o hawárén mardománi baláhén rombé ham gón áyán shot gón. Esráilián báz ramag o górom, sakk báz mál o dalwat gón at.

³⁹ Hamá tarr kortagén árt ke cha Mesrá gón atantesh, cha áyán béhomirén kólokesh[‡] patk. Mardom cha Mesrá gallénag butagatant, paméshká chánag béhomir atant. Áyán natwánt mahtal bebant o pa wati tóshagá warák addh bekanant.

⁴⁰ Esráilián chár sad o si sál Mesrá gwázéntagat.

⁴¹ É chár sad o sién sáláni godhsará, goddhi[§] róchay jendá, Hodáwanday sajjahén mahluk romb rombá cha Mesrá dar átk.

⁴² É sajjahén shapá Hodáwandá áyáni negahpáni kort ke áyán cha Mesrá dar bekant, paméshká é shap pa Esráilián Hodáwanday námá shappásié* o báýad ent sajjahén Esráili é shappásiá nasláni nasl barjáh bedárant.

Sargwazay kánun

⁴³ Hodáwandá gón Mussá o Hárúná gwasht: “Esh ent Sargwazay waragay parmán: hecch dhanni mardom eshiá mawárt,

⁴⁴ zarharidén[†] golám wártia kant bale cha sonnat bayagá rand.

⁴⁵ Hamá mardom ke pa gwandhén moddatéá átkag o neshtag, á ham mawárt o hamá nawkar ham mawárt ke pa zarr shomay kerrá kára ent.

⁴⁶ Yakkén lógay tahá bebét o bwaréti. Cha Sargwazay góshtá toshé dhanná mabarét o pasay yakk haddhé ham mapróshét.

⁴⁷ Sargwazay róchá Esráilay sajjahén mahluk aid bekant.

⁴⁸ Agan shomay nyámá dhanni mardomé neshtag o Sargwazay róchá Hodáwanday námá aid kanaga lóthit, áiy lógay sajjahén mardén pésará sonnat kanag bebant. Gorhá á mardom bahr zorta kant o molki mardománi paymá bit. Bale hecch sonnat nakortagén mardén eshiá mawárt.

⁴⁹ Eshiy kánun yakk ent, pa molki mardomán o pa hamá dhanni mardomán ke shomay nyámá neshtagant.”

⁵⁰ Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá o Hárún hokm dátagatant, sajjahén Esráilián hamá paymá kort.

⁵¹ Hamá róchay jendá Hodáwandá Esráili, romb rombá cha Mesrá dar kortant.

13

Awali mardénchokkáni wapk kanag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Sajjahén awali mardénchokkán gisshén o pa man wapk* bekan. Esráilay sajjahén awali chokk manig ant, ensánáni chokk bebant yá dalwatáni.”

Béhomirén Naganay Aid

³ Mussáyá gón mardomán gwasht: “É róchá mashamóshét ke shomá hamé róchá cha Mesrá dar átkagét, cha hamá molká ke ódá golám butagét o Hodáwandá gón wati dastay zórá shomará cha ódá dar kortag o áwortag. Homiri nagan mawarét.

⁴ Shomá maróchigén róchá, Abibay[†] máhá cha edá dara kapét.

⁵ Wahdé Hodáwand shomará Kanháni o Hitti o Amuri o Héwi o Yabusiáni molká bárt, hamá molká ke gón shomay pet o pirokán sawgendi wártag ke

[‡] 12:39 12:39 Kólok, bezán gwandhokén nagan. § 12:41 12:41 Goddhi, bezán áheri. * 12:42 12:42 Shappási, bezán pa káréa sajjahén shapá ágah bayag. † 12:44 12:44 Zarharidén, bezán bahá zortagén.

* 13:2 13:2 Wap, bezán chizzé ke pa Hodáyá gisshénag butag. Arabi o Pársiá “waqf”. † 13:4 13:4 Abib, Yahudiáni sálav awali máh ent ke Nisan ham gwashanti. É máh maróchigén zamánagay hesábá baré Márchay máhá kapit o baré Aprélá.

shomará danti, hamá molká ke ódá shir o bēnagay jó tachagá ant, ódá é rasmá hamé máhá barjáḥ bedárét.

⁶ Tán hapt róchá béhomirén nagan bwarét o haptomi róchá Hodáwānday námá aidé bekanét.

⁷ Tán hapt róchá béhomirén nagan bwarét. Shomay kerrá o shomay hadd o simsaráni tahá hecch homir dast makapit.

⁸ É aidá ke kanét, harkas gón wati chokká begwashit: ‘Cha Mesrá dar kapagay wahdá Hodáwāndá pa man hamá kár ke kort, man hamá káray háterá é aidá kanán.’

⁹ Wati dastá nesháné o pēshánigá yátgējé† per kan ke Hodáwānday Sharyat tai dapá bebit. Chéá ke Hodáwāndá gón wati porzórén dastá tará cha Mesrá dar kort.

¹⁰ É parmáná sál pa sál barjáḥ bedár, eshiay gisshéntagén wahdá.

¹¹ Wahdé Hodáwānd shomará Kanhániáni molká bárt o hamá paymá ke gón shomá o shomay bonpirokán sawgendi wártag, á molká shomará dant,

¹² ódá wati awali mardénchokkán gisshénét o pa Hodáwāndá wapk kanét. Shomay mál o dalwatáni sajjahén awali narén chokk ham Hodáwānday bebant.

¹³ Haray awali korragay badalá gwarándhé bekosh o korragá bemók,§ bale agan namókayi, gorhá korragay gardená beprósh. Ensánáni sajjahén awali mardénchokkán allam bemók.

¹⁴ Agan bándá tai chokká cha taw jost kort: ‘É kára chéá kanagá ay?’ taw begwash: ‘Hodáwāndá gón wati dastay zórá mára cha Mesrá dar kort o áwort, cha hamá molká ke ódá má golám atén.

¹⁵ Wahdé Perawná zedd kort o mára rawagá naesht, Hodáwāndá Mesray molká sajjahén awali chokk koshtant, cha ensánay awali mardénchokkán beger tán dalwatáni awali narén chokkán, sajjahéni koshtant. Paméshká man har dalwatay awali narén chokká pa Hodáwāndá korbániga kanán o wati lógay sajjahén awali mardénchokkána mókán.’

¹⁶ É parmáná wati dastá nesháné o pēshánigá thekké kan o per kan chéá ke Hodáwāndá gón wati porzórén dastá tará cha Mesrá dar kort o áwort.”

Jambaray menok o ásay menok

¹⁷ Wahdé Perawná mahluk rawagá esht, Hodáyá á cha Pilestíáni molkay ráhá nabortant, bell toré á ráh gwandhter at, chéá ke Hodáyá gwasht: “Balkén jangé begiptesh o bebajjant o Mesrá per betarrant.”

¹⁸ Hodáyá mahluk cha gyábánay ráhá gardénán kort o dém pa Sohrzerá bort. Esráili ke cha Mesrá dar átkant, selahband atant.

¹⁹ Mussáyá Issopay haddh gón wat zortant gón, chéá ke Issopá Bani Esráil sawgend dátag o gwashtagat: “Béshakk Hodáwānd shomay madatá kayt. Á wahdá mani haddhán allam cha edá gón wat bebarét gón.”

²⁰ Á cha Sokkutá ráh geptant o Étámá, gyábánay goddhi sará ordesh kort.*

²¹ Hodáwānd róchay wahdá jambaray menokéay† tahá áyáni démá rawán at ke ráhá pēsh bedárit. Shapay wahdá ásay menokéay tahá áyáni démá rawán at ke áyán rozhn bedant o á shapá ham sapar kort bekanant o róchá ham.

²² Róchay wahdá jambaray menok o shapay wahdá ásay menok, doén cha mahlukay démá dura nabutant.

‡ 13:9 13:9 Yátgējé, bezán chizzé ke mardomá yát o tránagá perrénit. § 13:13 13:13 Móragay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. * 13:20 13:20 Ord kanag, bezán pa kasánén wahdéá jágahéá gedán bandag o nendag. † 13:21 13:21 Menok, bezán menag, sotun.

14

Cha Sohrzerá gwazag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Esráilián begwash per tarrét o Megdol o daryáay darnyámá, Pi-Háherótay nazzikká ord kanét. Bahal-Sepunay déamá, tayábdapá* ord kanét.

³ Perawn wati delá gwasht: ‘Esráili gyábáná sargardán ant. Har némagá ke berawant ráhé dar gétká nakanant.’

⁴ Man, Perawnay delá senga kanán o á Esráiliáni randá kapit. Perawn o áiy sajjahén pawj mani shán o shawkatay sawabsáza bant. Gorhá Mesria zánant ke man Hodáwand án.” Esráilián hamódá ord kort ke Hodáwandá gwashtagat.

⁵ Perawn† sahig but ke é mahluk tatkg. Esháni bárawá Perawn o áiy hezmatkáráni erádah badal but, gwashtesh: “Má chéá choshén káré kort? Esráili may hezmatá kanagá atant, má chéá rawagá eshtant?”

⁶ Perawná wati arrábah tayár kanéent o gón wati pawjá ráh gept.

⁷ Áiá shash sad gechéni arrábah‡ o Mesray á dega arrábah ham zortant gón. Har yakkéá apsaré mán at.

⁸ Hodáwandá Mesray bádsháh Perawnay del seng kort o Perawn Esráiliáni randá kapt ke pa sarbolandi dar áyag o rawagá atant.

⁹ Mesri Esráiliáni randá kaptant. Perawnay sajjahén asp o arrábah o arrábaswár o payádagén lashkará Pi-Háherótay nazzikká, tayábdapá, Bahal-Sepunay déamá Esráili raséttant, hamá jághá ke Esráilián ord kortagat.

¹⁰ Wahdé Perawn áyáni nazzikká raset, Esráilián chamm chest kortant o Mesriesh distant ke áyáni randá kaptagatant. Esráilián sakk torset o Hodáwanday kerrá peryátesh kort.

¹¹ Gón Mussáyá gwashtesh: “Záná Mesrá kabr néstat ke taw mára pa meragá é gyábáná áwortag? É che káré ke taw gón má kort? Taw chéá mára cha Mesrá dar kort?”

¹² Má Mesrá tará nagwasht: ‘Mára yalah kan o bell ke Mesriáni golámiá kanén?’ Cha é gyábáná meragá pa má Mesriáni golámi sharter at.”

¹³ Mussáyá gón mardomán gwasht: “Matorsét. Delá dhaddh kanét o bechárét ke maróchi Hodáwand shomará chón nejáta dant, chéá ke é Mesrián ke shomá maróchi gendagá ét, padá eshán hechbara nagendét.

¹⁴ Hodáwand wat pa shomá janga kant, shomá bass áráamá benendét.”

¹⁵ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Taw chéá mani kerrá peryát kanagá ay? Esráilián begwash déamá rawán bebét.

¹⁶ Taw wati asáyá chest kan o dastá daryáay sará shahár day o daryáyá do bahr kan ke Esráili cha daryáay tahá, hoshkiay sará begwazant.

¹⁷ Man Mesriáni delán senga kanán ke Esráiliáni randá bekapant o Perawn o áiy sajjahén pawj o arrábah o arrábaswár mani shán o shawkatay sawabsáz bebant.

¹⁸ Wahdé Perawn o áiy arrábah o arrábaswáráni sawabá maná shán o shawkata rasit, gorhá Mesria zánant ke man Hodáwand án.”

¹⁹ Hodáay préshtag ke Esráili lashkaray déamá rawán at, kenzet o áyáni poshtá shot. Jambaray menok ham cha áyáni déamá kenzet o áyáni poshtá óshtát.

* **14:2 14:2** Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágh, zerkerr, sáhel. † **14:5 14:5** Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht “Mesray bádsháh”. ‡ **14:7 14:7** Arrábah, bezán mazanéen mansabdáráni hamá gárhí ke aspia kasshant.

²⁰ Jambaray menok Mesray lashkar o Esráilay lashkaray nyámá óshtát. Jambará yakk némagé tahár o domi némag rozhná kort. Sajjahén shapá lashkar yakdomiay[§] nazzikká nayátkant.

²¹ Mussáyá wati dast daryáyá sará shahár dát o cha Hodáwanday zórá sajjahén shapá cha ródarátká trondén gwatéá kasshet o daryá poshtá kenzént. Áp do bahr but o hoshki záher but.

²² Esráili daryáyá tahá cha hamé hoshkiá rawán butant. Áp áyáni rást o chappén némagá chó diwálá óshtátatag.

²³ Mesri gón Perawney sajjahén asp o arrábah o arrábaswárán tán daryáyá nyámá áyáni randá kaptant.

²⁴ Shapay cháromi pásá Hodáwandá cha ás o jambaray menokay tahá Mesray pawj cháret o sarbatag o sargardán kort.

²⁵ Hodáwandá áyáni arrabaháni parrag* gatthéntant ke arrabaháni barag pa áyán grán bebit. Mesrián gwasht: “Byáét cha Esráiliána tachén ke Hodáwand pa áyánigi gón Mesrá jangá ent.”

²⁶ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Wati dastá daryáyá sará shahár day ke áp Mesri o áyáni arrábah o arrábaswáráni sará per beléthit.”

²⁷ Mussáyá wati dast daryáyá sará shahár dát o cha bámgwáhá pésar, hamá wahdá ke Mesri cha ápá tachagá atant, daryá wati jágahá átk. É paymá Hodáwandá Mesri daryáyá chagal dátant.

²⁸ Wahdé Perawney sajjahén pawjay arrábah o arrábaswár Esráiliáni randá kaptant o daryáyá mánesht dát, áp per tarret o ái bokkéntant. Cha áyán yakké ham sar nayátk.

²⁹ Esráili daryáyá tahá, cha hoshk butagén ráhá gwastant o áp áyáni rást o chappén némagá chó diwálá óshtátatag.

³⁰ É paymá Hodáwandá á róchi Esráil cha Mesriáni dastá rakként o Esráilián dist ke Mesriáni jón o jasad tayábdapá kaptagant.

³¹ Wahdé Esráilián Hodáwanday zórmandén dast dist ke Mesriáni helápá chesti kortagat, cha Hodáwandá torsetesh o Hodáwanday jend o Hodáwanday hezmatkár Mussáyá sará báwawesh kort.

15

Mussá o Esráiliáni názénk

¹ Gorhá Mussá o Esráilián pa Hodáwandá é názénk jat:

“Man Hodáwandá názénán,
chéá ke Hodáwand
pa shán o shawkat sóbén* but.

Áiá asp o aspswár daryáyá chagal dátant.

² Hodáwand mani zór o wák o mani názénk ent.
Hodáwand pa man nejáté but.

Mani Hodá ent,
mana názénáni.
Mani petay Hodá ent o
man áiá satá o saná kanán.

³ Hodáwand jang kanóké,
námi Yahweh† ent.

⁴ Perawney arrábah o lashkari daryáyá chagal dátant,

[§] 14:20 14:20 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. * 14:25 14:25 Parrag, bezán chahr, chark.

* 15:1 15:1 Sóbén, bezán péróz, kámyáb. † 15:3 15:3 Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag.

- Perawnay sharterén apsar Sohrzerá bokketant.
- ⁵ Johlén ápán andém kortant,
á chó sengá johlánkiá ér bokketant.
- ⁶ Oo Hodáwand! Tai rástén dast ajab zórmand at.
Oo Hodáwand! Tai rástén dastá dozhmen shengént.
- ⁷ Taw cha wati mazanshániá dozhmen sarshakun kortant.
Taw wati hezhm ráh dát o
tai hezhmay ásá dozhmen chó palára wártant.
- ⁸ Cha tai pónzay damá
áp sar pa sar but,
tachókén áp chó diwálá mohr óshtátant.
Johlén áp daryáay gobbá[‡] badetant.
- ⁹ Dozhmená gwasht:
'Man esháni randá kapán o rasénánesh,
máláni áwará[§] bahra kanán o
wati arwáhá sérápa kanán.
Zahmá kasshán o
mani dastesh tabáha kant.'
- ¹⁰ Bale taw hopp kort o
daryáyá á póshetant.
Á chó sropá* johléni ápán ér bokketant.
- ¹¹ Oo Hodáwand!
Hodáyáni nyámá kay tai paymá ent?
Kay tai paymá pákiá mazanshán ent?
Tai porshánén kár satá karzant o
taw hayrán kanókén kára kanay.
- ¹² Taw wati rástén dast shahár dát o
zeminá dozhmen ér bortant.
- ¹³ Taw pa mehr
wati móketagén mahlukay rahbari kort o
gón wati zór o wáká
dém pa wati pákén bárgáhá
áyáni rahshóni kort.
- ¹⁴ Kawma eshkonant o larzant.
Bimmé Pilestíáay jahmenendáni delá kapit.
- ¹⁵ Edumay sardára torsant.
Muábay Zóráwaráni jáná drahagé kapit o
Kanhánay sajjahén jahmenend deltrakka bant.
- ¹⁶ Bimm o dahshaté delá kapitesh.
Cha tai báskay zórmandiá
á seng o syáha bant,
tán hamá wahdá ke
tai mahluk begwazit, oo Hodáwand,
tán hamá wahdá ke
tai móketagén mahluk begwazit.
- ¹⁷ Oo Hodáwand, Taw wati mahluká molká káray o
wati mirásay kóhay sará nádénay,
hamá jágahá ke taw pa wati nendagá addh kortag,

[‡] 15:8 15:8 Daryáay gobb, bezán daryáay johlterén jágah. [§] 15:9 15:9 Áwár, bezán jangay tahá lotth
o pol kortagén mál o mardom. * 15:10 15:10 Srop mádené ke wazni sakk báz ent. Pársiá "sorb" o
Engréziá "lead" ent.

hamá pákén jágah ke tai dastán tayár kortag, oo Hodáwand!

¹⁸ Hodáwand abad tán abad hákemia kant.”

¹⁹ Wahdé Perawnay asp o arrábah o aspswárán daryáyá mán dát, Hodáwandá daryáyá áp áyáni sará per gardént, bale Esráili daryáyá tahá, cha hoshk butagén ráhá gwastant.

Maryamay názénk

²⁰ Paygambarén Maryam ke Hárúnay gohár at, áia kanjarié† zort o pád átk. Sajjahén janén kanjari janán o nách kanáná pád átkant gón.

²¹ Maryamá pa áyán názénk jat:

“Hodáwandá benázénét,
chéá ke Hodáwand
pa shán o shawkat sóbén but.

Áia asp o aspswár daryáyá chagal dátant.”

Sóren ápay wassh kanag

²² Gorhá Mussáyá Esráiliáni rahshóni kort. Á cha Sohrzeray tayábá pád átk o Shuray gyábáná shotant. Tán say róchá gyábáná saparesht kort bale hecch ápesht nadist.

²³ Wahdé Márahá sar butant, Márahay ápesht wárt nakort ke sór at. Paméshká á jágahay nám Márah‡ but.

²⁴ Mahluká Mussáyá sará norondhet o gwasht: “Ché bwarén?”

²⁵ Mussáyá Hodáwanday kerrá peryát kort o Hodáwandá Mussá dári thokkoré pésh dásht. Mussáyá dár ápá dawr dát o áp shirken but.

Ódá Hodáwandá pa mahluká hokm o parmáné gisshént o mahluki chakkásét.§

²⁶ Hodáwandá gwasht: “Agan taw pa delgósh wati Hodáwandén Hodáyá tawará gósh bedáray o hamá kárán bekanay ke áiaay chammán sharr ant, agan áiaay hokmán delgósh bekanay o áiaay sajjahén parmánán bemannay, hecch choshén nádráhié tai sará nayarán ke man Mesriáni sará áwort, chéá ke mane Hodáwand tai dráh kanók án.”

²⁷ Á Élimá átkant. Élimá ápay dwázdah chammag o haptád bon macch hastat. Ódá ápay kerrá ordesh kort.

16

Cha ásmáná warákay ér áyag

¹ Sajjahén Esráili mahluk cha Élimá rahádag but. Cha Mesrá dar kapagá rand, domi máhay pánzdahomi róchá Sinay gyábáná sar butant. Sin, Élim o Sináy nyámá ent.

² Gyábáná, Esráilay sajjahén mahluk Mussá o Hárúnay sará norondhagá lagget.

³ Esráilián gwasht: “Drégatá* má Mesrá Hodáwanday dastá bemorténén. Ódá wa má góshtay dégáni kerrá neshtagatén o delay sérá nána wárt. Bale shomá mára é gyábáná áwort ke é sajjahén mahluká cha shodá bekoshét.”

⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Bechá, man cha ásmáná pa shomá nagana gwárenán. Mahluk har róch dhanná dar byayt o wati hamá róchay kesásá nagan mocch bekant o bezurit. É paymá áyána chakkásán ke baren mani Sharyatay ráhá rawant yá na.

† 15:20 15:20 Kanjari tablahay paymén sázé. ‡ 15:23 15:23 Márah, bezán tahl, zahr, chizzé ke cha sóriá tahl bebit. § 15:25 15:25 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. * 16:3 16:3 Drégatá, bezán drégatén, dréché. Pársi o Orduá “kásh”.

⁵ Wati shashomi róchay naganán ke kárant o tayára kanant, báyard ent cha pésari har yakk róchéay naganán do sari† bebant.”

⁶ Mussá o Háruná gón sajjahén Esráilián gwasht: “Maróchi bégáhá shomá zánét ke cha Mesrá shomay dar kanók Hodáwand at o

⁷ bándá sohbá shomá Hodáwanday shán o shawkatá gendét. Chéa ke shomá Hodáwanday sará norondhetag o áia eshкотagant. Má ché én ke shomá may sará benorondhét?”

⁸ Mussáyá gwasht: “Hodáwand shomará pa waragá bégáhá gósht o sohbá nagana dant, lápay sérá, chéa ke Hodáwandá shomay hamá norondhag eshкотagant ke shomá áia sará kortagant. Má ché én? Shomá may sará norondhagá naét, Hodáwanday sará norondhagá ét.”

⁹ Mussáyá gón Háruná gwasht: “Sajjahén Esráili mahluká begwash: ‘Hodáwanday bágáhá byáét. Chéa ke shomay norondhagi eshкотagant.’ ”

¹⁰ Chó but ke wahdé Hárun gón sajjahén Esráili mahluká habará at, áyán gyábánay némagá cháret o Hodáwanday shán o shawkatesh dist ke jambaray tahá záher at.

¹¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹² “Man Esráiliáni norondhag eshкотagant. Áyán begwash: ‘Bégáhá gósht o sohbá nagana warét, lápay sérá. Gorhá shomá zánét ke man Hodáwand án, shomay Hodá.’ ”

¹³ Chó but ke bégáhá nekólen‡ morg átkant o ordgáheshe sarpósh kort o sohbá nóday láé§ sajjahén ordgáhay chapp o chágerdá ér nesht.

¹⁴ Wahdé nóday lá gár but, zeminá názorkén kochalay* paymén chizzé dará but, barpay pozzhokay paymén.

¹⁵ Wahdé Esráilián dist, gón yakdegará gwashtesh: “É chéé?” Chéa ke áyán nazánt é chéé. Mussáyá gwasht: “É hamá nagan ent ke Hodáwandá shomará pa waragá dátag.

¹⁶ Hodáwanday dátagén hokm esh ent: ‘Haminchok ke warét, haminchok bezurét. Pa wati gedánay har mardoméa yakk oméréay† kesásá bezurét.’ ”

¹⁷ Esráilián nagan zort, bale lahténá géshter zort o lahténá kamter.

¹⁸ Wahdé oméray hesábá kaylesh kortant,‡ distesh ke á kasá ke gésh zortag, warák pa áia géshén naant o á kasá ke kamm zortag, pa áia kamm naant. Harkasá wati lápay kesásá zortagat.

¹⁹ Mussáyá gón áyán gwasht: “Kass tán sohbá cha é warákán hecch ér makant.”

²⁰ Bale lahténá Mussáyá habar gósh nadásht. Áyán cha é warákán chizzé tán sohbá wati kerrá ér kort, bale é warák kerm kapt o bó kanagá laggetant. Gorhá Mussá áyáni sará zahr gept.

²¹ Har sohb mardomán wati lápay kesásá zort, róch ke tronda but, pasht kaptagén kochal ápa butant.

²² Har shashomi róchá áyán do sari waráka zort, bezán pa har mardoméa do omér. Mahlukay sajjahén sarók Mussáyá kerrá átkant o Mussáesh hál dát.

²³ Mussáyá gón áyán gwasht: “Hodáwandá chó gwashtag: ‘Bándá Shabbatay§ róch ent, Hodáwanday gishshéntagén pákén róch ent, pa árám kanagá.

† 16:5 16:5 Do sari, bezán do barábar, do randá, do haminchok. ‡ 16:13 16:13 Nekól morgé ke Pársiá “belderchin” o Engréziá “quail” gwashanti. § 16:13 16:13 Lá, bezán láyah, teh, pósh, Engréziá “layer”.

* 16:14 16:14 Kochal, bezán sahdár yá drachk o dáray hoshk butagén póst ke thokkor thokkora bit o kapit. † 16:16 16:16 Omér Ebrániáni kayl kanagay kyásé. Yakk oméré kamm o gésh do sér ent.

‡ 16:18 16:18 Kayl kanag, kesás kanag, chizzéay wazn yá kadday pakká kanag. § 16:23 16:23 Shabbat, Esráiliáni haptagay haptomi róch ent. Shabbatay máná ent dam kanag, árám kanag.

Shomára harché ke pachagi ent, maróchi bepachét o harché ke lahrh dayagi ent, maróchi lahrh dayét. Harché ke sara kayt, pa bándátigén róchá éresh kanét.”

²⁴ Hamá paymá ke Mussáyá gwashtagat, mardomán sar átkagén warák pa bándátigén róchá éra kortant. É warákán na bóa kort o na kerma kaptant.

²⁵ Mussáyá gwasht: “Maróchi eshán bwarét chéá ke maróchigén róch pa Hodáwandá Shabbaté. Maróchi é warák zeminá ér áraga nabit.

²⁶ Shash róchá mocch kanét o bezurét, bale haptomi róchá, bezán Shabbatay róchá hecch nést.”

²⁷ Haptomi róchá lahtén mardom dar átk ke rawén o nagan moccha kanén, bale hecchesh nadist.

²⁸ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Tán kadéná sará tába dayét o mani hokm o sar o sójána nazurét?”

²⁹ Bechárét, mane Hodáwandá shomára Shabbatay róch bakshátag. Paméshká shashomi róchá shomára do róchay naganá dayán. Haptomi róchá shomá har jágahá ét, hamódá bebét. Haptomi róchá kass cha wati jágahá dar mayayt.”

³⁰ Gorhá mahluká haptomi róchá árám kort.

³¹ Esráilián é naganay nám “mann”^{*} kort. É gehnichay[†] tohmay paymén atant, espétchak atant o támesh chó bénagi naganá at.

³² Mussáyá gwasht: “Hodáwanday hokm esh ent: ‘Yakk purahén oméré mann pa wati áyókén nasl o padréchán[‡] ér kanét, ke á hamá naganá begendant ke man gyábáná shomára wárent, hamá wahdá ke man shomára cha Mesrá dar kort o áwort.’”

³³ Mussáyá gón Hárúná gwasht: “Darpé bezur o yakk oméré manni mán kan o Hodáwanday bárgáhá éri kan ke pa shomay áyókén nasl o padréchán ér bebit.”

³⁴ Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat, Hárúná é darp sháhediay wánekáni[§] démá ér kort ke paházag^{*} bebit.

³⁵ Esráilián tán chell sálá manna wárt, bezán tán hamá wahdá ke ábádén molkéá sar butant. Tán hamá wahdá ke Kanhánay simsará rasetant, mannesha wárt.

³⁶ Yakk oméré épahay[†] dahyakk ent.

17

Cha talára ápay dar áyag

¹ Hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagat, sajjahén Esráili mahluk cha Sinay gyábáná rahádag but o dárán o rawáná shot o Repidimá ordi kort, bale ódá áp néstat ke mardom bwarant.

² Mardom gón Mussáyá arhetant, gwashtesh: “Mára áp beday ke bwarén.” Mussáyá gwasht: “Chéá gón man arhagá ét? Chéá Hodáwandá chakkásét?”

³ Bale mardom ódá tonnig atant, áyán Mussáyá sará norondhet o gwasht: “Taw chéá mára cha Mesrá dar kort o áwort? Ke mára o may chokkán o mál o dalwatán cha tonná bekoshay?”

⁴ Mussáyá Hodáwanday kerrá peryát kort o gwasht: “É mahluká chón bekanán? É wa pa mani sengsár kanagá óshátátagant.”

^{*} **16:31 16:31** Ebráni zobáná “mannay” máná ent “é chéé?” Bechár band 15. [†] **16:31 16:31** Gehnich sabzagé ke Orduá “dhaniah” o Pársiá “geshniza” gwashanti. [‡] **16:32 16:32** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. [§] **16:34 16:34** Wáneka, bezán mazanén patanén seng, wánag. Sháhediay wánekáni sará Hodáay dahén parmán nebeshtah atant. ^{*} **16:34 16:34** Paházag, bezán sambálag, pahrézag. [†] **16:36 16:36** Épah Ebrániáni kayl kanagay kyásé. Yakk épahé kamm o gésh bist sér ent.

⁵ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Esráilay lahtén kamásh hamráh kan o cha mahlukay déma gwazán kan. Hamá asá ke taw gón áia Nillay kawr jat, áia dastá kan o beraw.

⁶ Bechár, ódá Horébá tai déma man taláreyá* sará óshtán. Gón asáyá talára bejan, pa mahluká waragi áp dara kayt.” Gorhá Mussáyá Esráilay kamásháni chammáni déma anchosh kort.

⁷ Áia á jághay nám Massah† o Meribah‡ kort, chéa ke ódá Esráili arhetant o Hodáwandes ham chakkáset o gwashtesh: “Bárén Hodáwand gón má gón ent yá na?”

Amálikiani prósh

⁸ Amálikí átkant o Repidimá gón Esráilián jangesht kort.

⁹ Mussáyá gón Yusháyá gwasht: “Lahtén mard gechéen kan o beraw, gón Amálikian jang kan. Bándá man Hodáay asáyá dastá kanán o jompay sará óshtán”

¹⁰ Yusháyá hamá paymá kort ke Mussáyá gwashtagat o gón Amálikian jangi kort. Mussá o Hárún o Ahur jompá sar kaptant.

¹¹ Har wahdá ke Mussáyá dast chesta kortant, Esráili báládasta butant o har wahdá ke wati dasti jahla kortant, Amálikí báládasta butant.

¹² Mussáay dastán dam bort. Hárún o Ahurá sengé áwort o áiy chérá dát. Mussá sengay sará nesht. Áyán Mussáay dast gept o borz dáshtant, yakkéa rástén dast o domiá chappén dast. É paymá Mussáay dast tán rónenday wahdá jahl nakaptant o

¹³ Yusháyá Amálikí pawj pa zahm prósh dát.

¹⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É kessahá ketábéa nebeshtah kan ke shamóshag mabit. É kessahá Yusháay kerrá byár. Chéa ke man Amálikay nám o neshána cha jahána sarjamiá gára kanán.”

¹⁵ Mussáyá korbánjáhé addh kort o áiy námi kort “Hodáwand mani bayrakŠ ent”.

¹⁶ Gwashti: “Maná Hodáwanday bádsháhi tahtay sawgend ent ke Hodáwand nasláni nasl gón Amálikian janga kant.”

18

Yatrunay sar o sój

¹ Midyánay dini péshwá Yatrun ke Mussáay janay pet at, hamá sajjahén káráni bárawá sahig but ke Hodáyá pa Mussá o áiy mahluk Esráili kortagatant, bezán Hodáwandá chón Esráili cha Mesrá dar kort o áwortant.

²⁻³ Mussáyá wati jan Sapurah petay lógá ráh dátagat. Nun Yatruná Mussáay jan o áiy doén mardénchokk zortant o ráh gept. Yakk chokkéay nám Gayrshám* at, chéa ke Mussáyá gwashtagat ke man darmolká darámadé án.

⁴ Domi chokkay nám Élizer† at, chéa ke Mussáyá gwashtagat ke mani petay Hodá mani madatkár butag o maná cha Perawnay zahmá rakkéntagi.

⁵ Mussáay náko Yatrun gón Mussáay jan o chokkán gyábána, Hodáay kóhá shot, hamódá ke Mussáyá ord kortagat.

⁶ Yatruná pa Mussáyá paygám ráh dát: “Mane Yatrun tai náko, tai jan o doén chokkáni hamráhiá tai kerrá pédák án.”

* **17:6 17:6** Talár, bezán mohr o mazanén seng, sengén kóhi thokkor. † **17:7 17:7** Massah, Ebráni zobána Massahay máná ent “chakkásag”. ‡ **17:7 17:7** Meribah, Ebráni zobána Meribahay máná ent “arh o korh kanag, arhag”. § **17:15 17:15** Bayrak, bezán parcham, jandhi, alam. * **18:2-3 18:2-3** Gayrshámay máná ent: “Á, ódá darámadé”. † **18:4 18:4** Élizeray máná ent “mani Hodá madat kanóké”.

⁷ Mussá pa wati nákoáy péshwáziá dar átk, pa adab sari jahl kort o nákoí chokket. Yakdomiay hálporsiesh kort o gedána potertant.

⁸ Hodáwandá Esráiliáni háterá gón Perawn o Mesrián harché ke kortagat, Mussáyá á sajjahén habar gón wati nákoá kortant. Ráhay sajjahén sakki o sóriáni bárawá ham habari kort o gwashti ke Hodáwandá chón mára rakkéntag.

⁹ Yatrún á sajjahén sharrén káráni sará gal but ke Hodáwandá pa Esráilián hamá wahdá kortagatant ke Esráili cha Mesrián rakkéntant.

¹⁰ Yatrúná gwasht: “Hodáwandá satá bát ke shomára cha Perawn o Mesriáni dastá rakkéntagi o kawmi cha Mesriáni zolmá neját dátag.

¹¹ Nun mana zánán ke Hodáwand cha á dega sajjahén Hodáyán master ent. Chéá ke wati mahluki cha gorunákén Mesriáni zolm o zórakián rakként.”

¹² Mussáy náko Yatrúná pa Hodáyá sóchagi o dega korbánig pésh kort. Hárún o Esráilay sajjahén kamásh átkant ke Hodáyá bargáhá gón Mussáy nákoá nán bwarant.

¹³ Chó but ke domi róchá Mussá pa mahlukay dádrasiá nesht. Mardom sohbá tán bégáhá áiy chapp o chágerdá óshtátagatant.

¹⁴ Mussá pa mahluká harché ke kanagá at, nákoá dist. Gwashti: “É che káré ke taw pa mahluká kanagá ay? Tahná taw chéá neshtagay o dádrasi kanagá ay o é dega sajjahén mardom sohbá tán bégáhá tai chapp o chágerdá óshtátagant?”

¹⁵ Mussáyá gón wati nákoá gwasht: “É wástá ke mardom Hodáyay razáy shóházá mani kerrá káyant.

¹⁶ Wahdé jérhahé bitesht, é mani kerrá káyant o man doén némagay mardománi paysalahá kanán o Hodáyay parmán o sar o sójánesh sara kanán.”

¹⁷ Mussáy nákoá gwasht: “Taw sharrén káré kanagá naay.

¹⁸ Shomá dama barét, tai jend o é mahluk ke tai hamráh ent, shomá sajjahén dama barét. É kár pa taw sakk grán ent. Taw é kára tahná korta nakanay.

¹⁹ Nun mani habará gósh dár, tará sójé dayán. Hodá gón taw gón bát. Taw Hodáyay démá mahlukay nomáendah bay o esháni jerhahán Hodáyay kerrá bebar.

²⁰ Hodáyay hokm o parmánán eshán sar kan o hamá ráhánesh pésh dár ke é berawant o hamá káránesh sój day ke é bekanant.

²¹ Cha sajjahén mahlukay nyámá budnákén mardom gechén kan, hamá ke Hodátors o porehtebár ant o cha nárawáén páedagá naprata kanant. Mahluká hazár hazár, sad sad, panjáh panjáh o dah dahá bahr kan o cha é mardomán har yakké, yakk thóliéay master kan.

²² É mardom modám mahlukay dádrasiá bekanant. Mazanén jerhahán tai kerrá byárant, bale kasánén jérhaháni dádrasiá wat bekanant. É paymá tai bár sobaktera bit o á tai hamkópaga bant.

²³ Agan Hodá tará beparmáit o taw anchó bekanay, gorhá é bárá zorta kanay o sajjahén mardom pa salámati o émeni wati lógána rawant.”

²⁴ Mussáyá wati nákoáy habar gósh dáshtant o har káré ke nákoá gwashtagat, korti.

²⁵ Cha sajjahén Esráilá budnákén mardomi gechén kort o mahlukay sar o master kortant ke hazár hazár, sad sad, panjáh panjáh o dah dah mardomay master bebant.

²⁶ É mardomán modám mahlukay dádrasia kort. Gránén jérhahesh Mussáyay kerrá áwortant, bale sajjahén kasánén jérhaháni sará wat dádrasiesha kort.

²⁷ Nun Mussáyá wati náko Yatrún ejázat kort o Yatrún wati molká per tarret.

19

Sináay kóh

¹ Cha Mesrá dar kapagá rand, sayomi máhay awali róchá Esráili Sináay gyábáná sar butant.

² Cha Repidimá ráh geptant o Sináay gyábáná, kóhay dámoná ordesh kort.

³ Mussá borzá Hodáay kerrá shot. Hodáwandá cha kóhá Mussá gwánk jat o gwasht: “Gón Ákubay chokk o nomásagán habar kan. Esráilián chó begwash:

⁴ ‘Shomá dist ke man gón Mesrián ché kort o che paymá shomará wakábáni* bânzolán nádént o wati kerrá áwort.

⁵ Nun agan shomá pa delgósh mani tawará gósh bedárét o mani ahd o paymánay parmánbardáriá bekanét, sajjahén kawmáni tahá shomá mani hásén mál o matá bét. Bell toré sajjahén zemin manig ent,

⁶ bale shomá pa man dini péshwáyáni bádsháhié† jórha bét o pák o dar chetagen kawmé bét. Hamé habarén gón Esráilián bekan.’ ”

⁷ Mussá átk o mahlukay kamáshi lótháéntant o hamá sajjahén habari áyáni démá pésh kortant ke Hodáwandá áiará hokm dátagat.

⁸ Sajjahén mahluká hamtawáriá chó passaw dát: “Harché Hodáwandá gwashtag, má anchosha kanén.” Mussáyá mahlukay passaw Hodáwanday kerrá bort.

⁹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Bechár, man bazén jambaréay tahá tai kerrá káyán ke wahdé man gón taw habara kanán, mahluk beshkont o modám tai sará báwar bekant.” Mussáyá mahlukay habar gón Hodáwandá gwashtant.

¹⁰ Hodáwandá gwasht: “Mahlukay kerrá beraw o maróchi o bándá pa man wapkesh kan ke mani gechéni o pákén mardom bebant. Áyán begwash ke wati god o pocchán beshódét o

¹¹ pa sayomi róchá tayár bebét, chéá ke sayomi róchá mane Hodáwand sajjahén mahlukay chammáni démá Sináay kóhay sará éra káyán.

¹² Kóhay chapp o chágérdá pa sajjahén mardomán hadd o simsar begisshén o begwash: ‘Habardár! Kóhá sar makapét. Kóhay lambán ham dast per makanét. Harkasá ke kóh dast jat, markay sezá dayaga bit.

¹³ Kóhay dast janóka dast majanét, seng yá tiri bejanét o bekoshéti. Mardomé bebit yá dalwaté, báyard ent zendag mamánit. Karnáay‡ drájkasshén tawaré ke chesta bit, gorhá mardomán ejázat ent ke kóhá sar bekapant.”

¹⁴ Mussá cha kóhá ér kapt o mahlukay kerrá átk. Áiá mardom wapk kortant o mardomán wati god shoshtant.

¹⁵ Mussáyá gón mahluká gwasht: “Watá pa sayomi róchá tayár kanét. Janáni kerrá marawét.”

¹⁶ Chó but ke sayomi róchay sohbá grand o gerók but o kóhay sará bazén jambaré záher but o karnáay anchén trondén tawaré chest but ke ordgáhay sajjahén mardom cha torsá larzetant.

¹⁷ Mussáyá mardom pa Hodáay gendoká cha ordgáhá dhann bortant o mardom kóhay boná óshtátant.

* **19:4 19:4** Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá “oqáb”. † **19:6 19:6** Hodáyá lóthet ke Esráili mahluká pa jahánay é dega kawmán rozhnáie jór bekant ke Hodáay bádsháhiay shán o shawkatá záher bekanant, dini péshwáyáni paymá pa Hodáyá wapk bebant o pák o palgáren zendé begwázénant.

‡ **19:13 19:13** Karná sornáay dhawlén sázé.

¹⁸ Sináay kóh duttéa mán póshetagit, chéa ke Hodáwand áséay tahá kóhay sará ér átkagat o é ásay dutt chó kurahay duttá chest atant o sarjamén kóh sakk larzagá at.

¹⁹ Karnáay tawár ke borzter bayán but, Mussáyá habar kort o Hodáyá pa borztawári passaw dát.

²⁰ Hodáwand cha ásmáná Sináay kóhay sará ér átk o Mussái kóhay tholláŠ tawár kort. Mussá sar kapt.

²¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Ér kap o mardomán habardár kan ke pa Hodáwanday chárágá gisshéntagén hadd o simsará mapróshét. Agan na, cha shomá bázéné merit.

²² Dini péshwá ham, hamá ke Hodáwanday nazzikká áyagay ejázatesh hast, báýad ent watá pák o palgár bekanant ke Hodáwand áyán majant.”

²³ Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Mahluká Sináay kóhá sar kapagay ejázat nést, chéa ke taw wat mára habardár kortag o maná gwashtag ke kóhay chapp o chágerdá hadd o simsaré begisshén o kóhá pa Hodáwandá wapk kan.”

²⁴ Hodáwandá gwasht: “Ér kap o Hárúná bezur o sar kap, bale dini péshwá o mahluk pa Hodáwanday kerrá borzá áyagá, gisshéntagén hadd o simsarán mapróshant ke Hodáwand áyán majant.”

²⁵ Mussá ér átk, mahlukay kerrá shot o é habari kortant.

20

Dah parmán

¹ Hodáyá é sajjahén habar gwashtant:

² “Man tai Hodáwandén Hodá án, hamá ke tará cha Mesrá dar kort o áwort, cha hamá molká ke ódá golám atay.

³ Cha man abéd tará dega hecch hodá mabit.

⁴ Na borzén ásmánay chizzéay sheklá pa wat bot addh bekan, na zeminay saray chizzéay sheklá, na zeminay chéray ápáni tahay chizzéay sheklá. Pa wat hecch botén hodá addh makan.

⁵ Esháni déma sará jahl makan o sojdahesh makan. Chéa ke man tai Hodáwandén Hodá hasaddigén Hodáé án. Petáni radkáriáni sezáyá áyáni chokkána dayán. Á ke cha man naprata kanant, áyáni radkáriáni sezáyá áyáni sayomi o cháromi nasl o padréchá dayán.

⁶ Bale á mardom ke maná dósta dárant o mani parmánáni sará kára kanant, man tán hazárán naslá áyáni sará mehrabána bán.

⁷ Mopt o watsará wati Hodáwandén Hodáay námá mager. Harkas ke mopt o watsará Hodáwanday námá gipt, gonahkára bit.

⁸ Shabbatay róchá yát bedár o é róchá gechéni o pákén róché bezán.

⁹ Shash róchá kár kan o wati sajjahén kárán gisshén.

¹⁰ Bale haptomi róch tai Hodáwandén Hodáay Shabbatay róch ent. É róchá hecch kár makan, na taw, na tai bacch o jenekk, na tai golám o móled, na tai dalwat o na hamá dhanni mardom ke tai shahrá nendók ent.

¹¹ Chéa ke Hodáwandá shash róchá ásmán, zemin, daryá o harché ke esháni tahá hast, addh kortant o haptomi róchá árámi kort, paméshká Hodáwandá Shabbatay róch barkat dátag o gechéni o pákén róché jórh kortag.

¹² Wati pet o mátá ezzat beday ke hamá molká tai omr dráj bebit ke tai Hodáwandén Hodá tará danti.

¹³ Mardom makosh.

¹⁴ Zená makan.

¹⁵ Dozzi makan.

¹⁶ Wati hamsáhegay helápá drógén sháhedi maday.

¹⁷ Pa wati hamsáhegay lógá delmánag mabay. Pa áíay jan, golám, móled, gók, har yá dega chizzéá lálech makan.”

Mahlukay tors

¹⁸ Wahdé sajjahén mardomán dist ke grand o gerók ent o karnáay tawár ent o duttéá kóh póshetag, cha torsá larzet o dur óshtátant.

¹⁹ Áyán gón Mussáyá gwasht: “Taw wat gón má habar kan o má tai habará gósha dárén, bale mayl ke Hodá gón má habar bekant. Agan Hodá gón má habar bekant, má merén.”

²⁰ Mussáyá gón mahluká gwasht: “Matorsét, Hodá paméshká átkag ke shomará bechakkásit o áíay tors shomay delán benendit o shomá gonáh makanét.”

²¹ Mahluk dur óshtát o Mussá dém pa hamá bazén taháriá shot ke Hodá ódá at.

Botén hodá o korbánjá

²² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Esráilián begwash ke shomá wat dist ke man cha ásmáná gón shomá habar kort.

²³ Cha man abéd shomará dega hecch hodá mabit. Pa wat hecch botén hodá addh makanét. Na nograhén hodá addh kanét, na teláhen.

²⁴ Pa man hákay korbánjáhe addh kan. Ódá cha wati pas o gókán sóchagi korbánig o hamdeliay korbánig pésh kan. Har jágah ke man tará wati námay yát kanagá parmáyán, hamódá tai kerrá káyán o tará barkata dayán.

²⁵ Bale agan pa man sengay korbánjáhe addha kanay, cha tráshtagén sengán addhi makan. Chéá ke pa sengay tráshagá awzár o sámán kármazza kanay o sengán palita kanay.

²⁶ Mani korbánjáha padánk per makan ke sar kapagay wahdá bésetra bay.”

21

Golám dáragay kánun

¹ “É hamá kánun ant ke tará gón kawmá gwashagi ant:

² Agan taw Ebráni golámé bahá zort, é golám tán shash sálá tai hezmatá bekant. Haptomi sálá pa wati ázátiá hecch zarr madant o berawt.

³ Agan tahná átkag tahná berawt, bale agan cha pésará sur kortagéné gorhá jan ham áíay hamráhiá berawt gón.

⁴ Agan wájahá jané dát o janéná bacch o jenekk pédá kort, jan o chokk wájahayga bant o golám tahná berawt.

⁵ Bale agan golám dape wat begwashit: ‘Maná wati wájah o wati jan o chokk dóst ant o ázáat bayag o rawaga nalóthán,’

⁶ gorhá wájah áíá Hodáay bárgáhá bebárt. Golámá darwázag yá darwázagay chánthay dapá bebárt, drapshé* bezurit o áíay góshá besombit o á golám tán zendag ent, wájahay hezmatá bekant.

⁷ Agan mardé wati jenekká móledéay hesábá bahá bekant, á jenekk mardénén golámáni paymá ázáat kanag mabit.

⁸ Agan é jenekk wájahéá gechén kort o zort o randá wájahá pasond nabut, gorhá báyard ent bellit ke jenekká degaré bemókit. Wájahá é hakk nést ke áíá dhanni mardoméay kerrá bahá bekant, chéá ke áíá wat gón jenekká béwapái kortag.

* **21:6 21:6** Drapsh mazanén suchené ke dastagé peri o pa chizzéay sombag o dóchagá kár bandaga bit.

⁹ Agan wájahá jenekk pa wati bacchá gechén kortag o zortag, gorhá jenekká hamá hakká bedant ke wati jenday jenekká danti.

¹⁰ Agan wájah dega jané begipt, wati awali janá cha warák, póshák o jani hakká zebahr makant.

¹¹ Agan áia é sayén chizzán madant, janén pa wati ázátiá hecch zarr madant o berawt.”

Jang o jérhahay sezá

¹² “Harkasá ke mardomé jat o kosht, áiy sezá mark ent.

¹³ Bale agan áia pa názánti é kár kort o mane Hodáyá ham é káray dém nadásht, gorhá man jágahé gishshénán ke hónig betachit o hamódá berawt.

¹⁴ Bale agan kaséá pa zánt yakkéay sará orosh kort o koshti, áia mani korbánjáhá ham panáh nést. Cha ódá ham dari kan o markay sezái beday.

¹⁵ Harkasá ke wati pet yá mát jat, áiy sezá mark ent.

¹⁶ Harkasá ke mardoméay dozzagá gerag but, á mardomi bahá kort yá wati kerrá dáshti, áiy sezá mark ent.

¹⁷ Harkasá ke wati pet yá mát nálat kort, áiy sezá mark ent.

¹⁸ Agan mardomán watmánwatá jang kort o hamé wahdá yakkéá domiárá sengé yá moshté jat o á mardom namort bale tahtay báhóth but o

¹⁹ randá pád átk o dazlatthay madatá dhanná gasht, gorhá janók dega sezá dayag mabit, bale zawál butagén wahday táwán o elájay harch o darchán porr bekant.

²⁰ Agan kaséá wati golám yá móled latth jat o golám yá móled áiy dastá mort, gorhá janók sezá dayag bebit.

²¹ Bale agan golám yá móledá tán yakk o do róchá hecch nabut, gorhá janóká sezá pera nabit, chéá ke golám wati wájahay mál ent.

²² Agan mardénán jang o dáwá kort o hamé wahdá lápporrén janéné jatesh o janénay chokk eshkand but, bale dega masterén jáni táwáné naraseti, gorhá janók hamá dhandh[†] o malámá porr bekant ke janénay marda lóthit o kázi begishshénant.

²³ Bale agan janéná mazanén jáni táwáné raset, gorhá sáhay badal sáh ent,

²⁴ chammay badal chamm, dantánay badal dantán, dastay badal dast, páday badal pád,

²⁵ sóchkay[‡] badal sóchk, thappay badal thapp o zaymay[§] badal zaym ent.

²⁶ Agan kaséá wati golám yá móleday chammá shahmáté jat o áiy chamm kór but, gorhá chammay badalá golámá ázát bekant.

²⁷ Agan wati móled yá golámay dantáni prósht, gorhá dantánay badalá golámá ázát bekant.

²⁸ Agan gókéá mardén yá janéné kánth jat o kosht, gók sengsár kanag bebit o mardom áiy góshtá mawarant. Gókay wáhond^{*} sezá dayag mabit.

²⁹ Bale agan á góká pésará ham kánth jatag o áiy wáhondesh hál dátag o hozzhár kortag, o wáhondá angat gók nabastag o á góká mardén yá janéné kosht, gók sengsár kanag bebit o wáhond markay sezá dayag bebit.

³⁰ Bale agan cha gókay wáhondá malám lóthag but, gorhá pa wati zenday mókagá har malámé ke cha áia lóthaga bit, bedant.

³¹ Agan góká kaséay bacch yá jenekké kánth jat, ódá ham kánun hamesh ent.

[†] 21:22 21:22 Dhandh, bezán malám, jarimah, jormánah. [‡] 21:25 21:25 Sóchk, bezán sochagay thapp, sochagay dard. [§] 21:25 21:25 Zaym, bezán hamá thapp ke póstay chérá ent o hóna nadant. ^{*} 21:28 21:28 Wáhond, bezán málek, hodábond.

³² Agan góká golám yá móledé kánth jat, gorhá gókay wáhond golámay wájahá si shekel† nograh bedant o gók sengsár kanag bebit.

³³ Agan kaséá chátéay dapig dur kort yá agan kaséá cháté jat o áiay dapi nagept o gók yá haré chátá kapt,

³⁴ chátay wáhond malámán porr bekant, mortagén dalwatá bezurit o dalwatay wáhondá zarrán bedant.

³⁵ Agan kaséay góká hamsáhegéay gók jat o á gók mort, gókáni wáhond janókén góká bahá bekanant o zarrán ném bekanant, mortagén dalwatá ham ném bekanant.

³⁶ Bale agan mardoma zánant ke á góká pésará ham kánth jatag o angat wáhondá gók nabastag, gorhá á wáhond gókay badalá góké bedant o mortagéná bezurit.”

22

Malámay kánun

¹ “Agan kaséá góké yá pasé dozzet o helár kort yá bahái kort, gorhá gókay badalá panch gók o pasay badalá chár pas bedant.

² Agan dozzéá lógé jat o hamé wahdá gerag but o haminkas latth o kothh kanag but ke mort, áiá hónbahá nést.

³ Bale agan é kár róchay dar áyagá rand but, gorhá hón, koshókay sará ent. Harkas ke dozzia kant, báyad ent malám porr bekant, bale agan pa malámay porr kanagá hecchi nést, gorhá jendi bahá kanag bebit o malám porr kanag bebant.

⁴ Bale agan dozzetagéen mál, góké bebit yá haré yá pasé, áiay kerrá zendagá dar átk, gorhá do sari malám bedant.

⁵ Agan kaséá wati dalwat dhagár yá anguri bágéá cháréntant yá dega mardoméay dhagará yalahi kortant, gorhá cha wati sharterén keshár yá anguri bágay sharterén bahrá malámá porr bekant.

⁶ Agan kaséá áse rók kort o é ása shamálah kasshet o dhangaráni tahá anchó sheng but ke kesháray grám* yá dánay narotagén keshár yá dhagári sótkant, gorhá é ásay rók kanók purahén malámán porr bekant.

⁷ Agan kaséá zarr yá sámáné hamsáhegéay kerrá amánat kort o é amánat cha hamsáhegay lógá dozzag but, gorhá dozz do sari malám porr bekant, agan gerag but.

⁸ Bale agan gerag nabut, gorhá lógay wáhondá Hodáay bárgáhá bebarant ke zánag bebit ke áiá wati hamsáhegay mál dast jatag yá na.

⁹ Agan do mardom chizzéay sará arhet, góké bebit yá haré yá pasé yá cháderé yá dega gár butagéen chizzé, gorhá é doénáni jérhah Hodáay bárgáhá barag bebit o harkas ke Hodáyá mayárbár kort, á, domiá do sari malám bedant.

¹⁰ Agan kaséá haré, góké, pasé yá dega dalwaté wati hamsáhegay amánat kort o á dalwat mort yá thappig but yá barag but o kassá nadist,

¹¹ gorhá áyáni jérhah Hodáwanday sawgenday sará gishshénag bebit ke áiá amánat kortagéen mál dast najatag. Dalwatay wáhond é sawgenday sará rázig bebit o sawgenday warók malám porr makant.

¹² Bale agan dalwat cha áiay kerrá dozzag butag, gorhá á, dalwatay wáhondá malám bedant.

¹³ Agan dalwat rastaréa jatag o koshtag, gorhá á, pa sabut dalwatay jóná byárit o mortagén dalwatay malámá porr makant.

† 21:32 21:32 Shekel, Esráiliáni kerrá sang o wazné butag. Si shekel kesás say sad o panjáh gerám ent. * 22:6 22:6 Grám: keshára ke ronant o yakjáha bandant, é bastagá gráma gwashant.

¹⁴ Agan kaséá cha hamsáhegéá dalwaté badal zort ke padá tará dayáni, o wáhond ódá nabut o á dalwat thappig but yá mort, gorhá badal zurók purahén malámá porr bekant.

¹⁵ Bale agan é kár wáhonday démá but, gorhá malám porr kanag mabit. Agan dalwat pa keréh zurag butag, gorhá keréhay jend bass ent.”

Chágerdi kánun

¹⁶ “Agan mardéá janénchokké rad dát o gón áia wapt o wáb kort o agan é jenekk kassi deshtár naent, gorhá áia hakmehrá bedant o begipti.

¹⁷ Bale agan jenekkay pet wati jenekkay dayagá hecch warhá rázig nabut, gorhá é mardén, jenekkéay hakmehray kesásá zarr bedant.

¹⁸ Jádugerén janéná zendagá mayl.

¹⁹ Harkasá ke gón haywánéá wapt o wáb kort, áia sezá mark ent.

²⁰ Harkasá ke cha Hodáwandá abéd pa dega hodáéá korbánig kort, gár o gomsár kanag bebit.

²¹ Gón darámadéá badi makan o ázári maday, chéá ke shomá wat Mesrá darámad butagét.

²² Cha janózám yá chórawéay majburiá nájáezén páedag chest makan.

²³ Agan é kará bekanay o á mani kerrá peryát bekanant, man allam áyani peryátán gósha dárán.

²⁴ Mani hezhm chesta bit o shomará pa zahma koshán, o shomay jan janózáma bant o chokk chóraw.

²⁵ Agan mani mahlukay nézgáréá wámé dayay, gorhá wám dayókáni paymá makan o cha áia byáj† mager.

²⁶ Agan taw wati hamsáhegay cháder pa zamánat wati kerrá ér kort, gorhá cha rónendá pésar peri tarrén.

²⁷ Chéá ke balkén áia póshák éwaká hamesh ent, gorhá ché per bedant o bwapsit? Agan mani kerrá peryát bekant, man gósha dárán, chéá ke man mehrabán án.

²⁸ Kopr makan. Wati mahlukay saróká nálat makan.

²⁹ Cha wati keshár o shiragán mani bahray dayagá dér makan. Wati awali mardénchokká maná beday.

³⁰ Wati gók o pasáni awali narén chokká ham beday. Áyani awali chokkán tán hapt róchá mátay kerrá bell o hashtomi róchá manáesh beday.

³¹ Shomá mani pák o dar chetagéen kawm bebét. Á dalwat ke rastaréá jatag o koshtag, áia góshatá mawarét, kochekkáni démá dawri dayét.”

23

Ensápay kánun

¹ “Drógén hál sheng makan. Gón badkárán hamkári makan o drógén sháhedi maday.

² Gón géshtérén mardomán gón makap o badén kár makan. Jérhahéay sará ke sháhedia dayay, ensápá lagatmál makan, bell toré géshtérén mardom hamá némagá ant.

³ Jérhahéay tahá nézgáren mardoméay wástá ham ru o ryá* makan.

⁴ Agan taw wati dozhmenay ham gáren gók yá har dist, allam wáhonday kerrá sari kan.

⁵ Agan taw dist ke tai badwáhéay har báray chérá chér tarretag, poshtá mán maday o maraw. Báray bójagá komakki kan.

† 22:25 22:25 Byáj, bezán zarray sará sudd. * 23:3 23:3 Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá “tab'iz”.

⁶ Agan tai kawmay garib o nézgáréá wati arz o peryát áwort, áiá béensáp makan.

⁷ Cha drógén bohtámjaniá pahréz kan. Bégonáh o rást o barhakkén mardomá markay sezá maday. Chéá ke man náhakkén mardomá bégonáh hesába nakanán.

⁸ Roshwat mazur, chéá ke roshwat rozhnáén chammán kóra kant o rástgóay habará tába dant.

⁹ Darámadéáy sará zolm makan. Chéá ke taw zánay darámad bayag chón grán ent. Shomá wat ham Mesrá darámad atét.”

Shabbatay kánun

¹⁰ “Tán shash sálá wati dhagára bekesh o beron,

¹¹ bale haptomi sálá bell ke dhagár áráma kant. Kári madár, bell ke tai mahlukay garib o nézgára chenant o warant o sar átkagénán gyábánay jánwara warant. Wati anguray bág o zaytunay bágá ham anchosh kan.

¹² Shash róchá kár kan o haptomi róchá árám kan ke tai gók o har dam bekanant o tai móleday chokk o tai lógá neshtagén darámaday arwáh tázadam bebit.

¹³ Mani é sajjahén habar ke man gón shomá kortant, eshán delgósh kanét. Á dega hodáyáni námá magerét. Cha shomay dapá áyáni nám ham dar mayayt.”

Aidáni kánun

¹⁴ “Sálé say randá pa man aid bekan.

¹⁵ Béhomirén Naganay Aidá barjáh bedár. Hamá paymá ke man tará hokm dátay, hapt róchá béhomirén nagan bwar. É kára Abibay máhá, hamá wahdá bekan ke man gishshéntay, chéá ke hamé máhá shomá cha Mesrá dar átkét. Kass gón háligén dastán mani bárgáhá mayayt.

¹⁶ Rón o Móshay Aidá gón wati hamá kesharáni awali bar o samarán jashn beger ke taw wati dhagára keshtagant.

Érahtay Aidá sálá goddhi róchán jashn beger, hamá wahdá ke wati dhagáray bar o samará moccha kanay.

¹⁷ Sajjahén mardén sálé say randá Hodáwandén Hodáay bárgáhá byáyant.

¹⁸ Korbánigay hóná ke mani démá péshe kanay, tará hecch homirdáren chizz gón mabit. Mani aiday korbánigay pig tán sabáhá pasht makapit.

¹⁹ Wati zeminay awali bar o samará wati Hodáwandén Hodáay lógá byár. Shenekkey gósh tá mátay shiray tahá lahrh maday.

Hodáay préshtag

²⁰ Bechár, nun man préshtagé ráh dayagá án. É cha taw pésara bit ke ráhá tai páspániá bekant o tará mani tayár kortagén jágahá bebárt o sar bekant.

²¹ Áiay ehterámá bekan o habaráni gósh dár. Áiay helápá pád mayá ke tai náparmániá nabakshit. Chéá ke mani nám áiay bátená ent.

²² Bale agan áiay tawará sharriay sará gósh bedáray o harché ke mana gwashán, hamá paymá bekanay gorhá man tai dozhmenáni dozhmena bán o tai badwáháni badwáh.

²³ Mani préshtag cha taw pésar rawána bit o tará Amuri o Hitti o Perizzi o Kanháni o Héwi o Yabusiáni molká bárt. Man eshán gár o gomsára kanán.

²⁴ Esháni hodáyáni parastesh o hezmatá makan o esháni káráni randgiriá makan. Esháni botén hodáyán sarjamiá karój o hamá sengán thokkor thokkor kan ke eshán pa wati parasteshgáhay neshán kanagá mekk kortagant.

²⁵ Man tai Hodáwandén Hodá án. Mani hezmatá bekan, man tai rezk o rózigá barkata dayán o nádráhiá cha tai jáná dura dárán.

²⁶ Tai molká kass chokk eshkanda nakant o kass santh o béawláda nabit. Man shomay omrá barkata dayán.

²⁷ Man wati bimmá cha taw pésar ráha dayán o taw har kawméa ke dapa kapay, á kawmá sarbatag o sargardána kanán o sajjahén dozhmenán cha tai déma táchenán.

²⁸ Man wati kahrá cha taw pésar ráha dayán o Héwi o Kanháni o Hittián cha tai déma dura kanán.

²⁹ Bale yakk sáléay tahá cha tai déma duresha nakanán. Chó mabit ke zemin wayrandán bebit o gyábánay jánwar cha taw géshter bebant.

³⁰ É kawmán kamm kammá cha tai déma dura kanán tánke taw báz bayán bebay o é sardhagará wati bekanay.

³¹ Cha Sohrzerá tán Pilestiáni zerá o cha gyábáná tán Parátay kawrá, tai simsarána gishshénán o é sardhagáray nendókán tai dastá dayán o taw áyán cha wati kerrá gallénay.

³² Gón eshán o esháni hodáyán ahd o paymán makan.

³³ É mardom tai molká manendant. Chó mabit ke tará dém pa gonáhá bebarant o taw mani náparmán bebay. Agan taw esháni hodáyáni parastesh bendát kort, allamá dáméa kapay.”

24

Gón Esráilá Hodáay ahd o paymán

¹ Hodáyá gón Mussáyá gwasht: “Borzád, mane Hodáwanday bárgáhá byá. Taw o Hárún o Nádáb o Abihu o Esráilay haptád kamásh byáét o cha durá parastesh kanét.

² Éwaká tawe Mussá mane Hodáwanday kerrá byá. Á dega mardom nazzikká mayáyant. Mahluk ham tai hamráhiá borzád mayayt gón.”

³ Mussá átk o Hodáwanday sajjahén habar o parmáni mardománá sar kortant. Sajjahén mahluká pa hamtawári gwasht: “Hodáwandá harché ke gwashtag, má anchosha kanén.”

⁴ Mussáyá Hodáwanday sajjahén habar nebeshtah kortant.

Mussá sohbá máhallah pád átk, kóhay boná korbánjáhé addhi kort o pa Esráilay dwázdahén kabilahán dwázdah sengi mekk kort.

⁵ Bani Esráilay warnái ráh dátant, áyán káiger* zort o pa Hodáwandá sóchagi korbánig o hamdeliay korbánigesh kort.

⁶ Mussáyá hónáni ném tagarán kort o á dega némi korbánjáhay sará dranzetant.

⁷ Ahd o paymánay ketábi zort o mardománi déma wánti. Áyán gwasht: “Harché ke Hodáyá gwashtag, má hamá paymá kanén o parmánbardára bén.”

⁸ Mussáyá hón zort, mahlukay sará dranzet o gwashti: “É sajjahén wántagén habar hamá ahd o paymánayg ant ke Hodáwandá gón shomá bastag o é hamé ahd o paymánay hón ant.”

⁹ Mussá o Hárún o Nádáb o Abihu o Esráilay haptádén kamásh borzá sar kaptant

¹⁰ o Esráilay Hodáesh dist. Hodáay pádáni chérá sabzén nilomay paymén parshé at ke chó ásmánay jendá sáp at.

¹¹ Hodáyá Esráiliáni sarók táwán nadátant. Áyán Hodá dist o hamódá warag o charagesh wárt.

Mussá Hodáay shán o shawkatá gendit

* 24:5 24:5 Káiger, bezán mazanén narén gók.

¹² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Kóhá sar kap, mani kerrá byá o kammé hamedá bejall ke man tará wánekána dayán ke esháni sará man pa kawmay sar o sójá Sharyat o parmán nebeshtah kortagant.”

¹³ Mussá o áiy komakkár Yushá ráh geptant. Mussá Hodáay kóhá sar kapt.

¹⁴ Bale pésará gón Esráilay kamáshán gwashti: “Tánke má shomay kerrá wátarra nakanén, hamedá bejallét. Bechár, Hárún o Ahur shomay kerrá ant. Harkasá jérhahe but, hamesháni kerrá berawt.”

¹⁵ Mussá kóhá sar kapt o jambará kóh sarpósh kort.

¹⁶ Hodáwanday shán o shawkatá Sináy kóhay sará hankén kort o jambará kóh tán shash róchá sarpósh kort. Haptomi róchá Hodáwandá cha jambaray nyámá Mussá gwánk jat.

¹⁷ Esráiliáni chammán Hodáwanday shán o shawkatay dróshom pelekkókén† ásay paymá at ke kóhay thollá jambur at.

¹⁸ Mussá kóhá sar kapt o jambaray tahá shot o tán chell shap o chell róchá hamódá jallet.

25

Pa tambuay addh kanagá shogránah

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Gón Esráilián begwash ke pa man shogránah byárét. Cha hamá sajjahén mardomán shogránah bezurét ke delesha parmáit.

³ Cha mardomán é shogránahán begerét: teláh, nograh, brenj,

⁴ ásmáni o jamu o sohrén pazhm, sharrén lilom*, bozay mud,

⁵ gwarándhay ratkagén† sohrén póst, dega paymén mohrén póst, chegerday dár,

⁶ pa cherágán thél, pa per moshagi rógen o washboén sóchokiá masálah o

⁷ pa épód‡ o sénagpóshá senge solaymán o dega gránkimmatén seng.

⁸ Pa man pákén jágahé addh bekanant ke man áyáni nyámá jahmenend bebán.

⁹ TambuŠ o tambuay tahay sajjahén sámánán hamá paymá addh bekanant ke man tará pésha dárán.

Sháhediay péti

¹⁰ Cha chegerday dárá pétié* addh bekanant ke drájiá do o ném dast† bebit, práhiá yakk o ném dast o borziá ham yakk o ném dast.

¹¹ Pétiá cha dhanná o tahá gón zagrén‡ teláhá sarpósh kan. Gerdágerd teláhén patthié peri kan.

¹² Pa pétiá teláhay chár karhi addh kan o pétiay chárén pádagán lecchénes, do karhi yakk némagéá o do á dega némagá.

¹³ Cha chegerday dárá do gwarbásk§ addh kan o gón teláhá sarpóshesh kan.

¹⁴ Pa pétiay chest kanagá gwarbáskán cha pétiay kashay karhián begwázén.

¹⁵ Gwarbásk pétiay karhián bebant o cha karhián dar kanag mabant.

¹⁶ Sháhediay wánekán* ke man tará dayán, hamé pétiá mánesh kan.

† 24:17 24:17 Pelekkók, bezán ér barók. * 25:4 25:4 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. † 25:5 25:5 Ratkagén, bezán rajetágén, rang dátágén. ‡ 25:7 25:7 Épód Esráili masterén dini péshwáay pósháké at. § 25:9 25:9 Tambu, bezán haymah, gedán. * 25:10 25:10 Péti, bezán sanduk. † 25:10 25:10 Yakk dast do bechill ent, bezán ném mitar. ‡ 25:11 25:11 Zagr, bezán asil, háles. § 25:13 25:13 Gwarbásk, bezán tahtay kashay drájén dár. * 25:16 25:16 Wánek, bezán mazanén patanén seng, wánag. Sháhediay wánekáni sará Hodáay dahén parmán nebeshtah atant.

¹⁷ Cha zagren teláhá kapáraté† addh kan o pétiá sarpósh kan. Drájiá do o ném dast bebit o práhiá yakk o ném dast.

¹⁸ Teláhay do karrubi‡ addh kan, teláhá bezur o thapp o addhesh kan. É karrubián sarpóshay doén sarán addh kan,

¹⁹ yakk karrubié sarpóshay yakk saréá addh kan o á dega karrubiá domi sará. Sarpósh o doén saráni karrubián jetá jetá addh makan, é yakthokkor bebant.

²⁰ Karrubiáni dém gón yakdomiá bebit o chammesh gón sarpóshá. Bánzolesh borzádiá pach bebant o sarpóshá sáhél bekanant.

²¹ Sarpóshá pétiay sará ér kan o hamá sháhediay wánekan ke man tará dayán, áyán pétiay tahá kan.

²² Man hamódá tai démá záhera bán o gón taw habara kanán, cha sarpóshay borzá, cha sháhediay pétiay saray doén karrubiáni nyámá Esráiliáni bárawá har parmáne ke hast, tará gwashánesh gón.

Thébal

²³ Cha chegerday dára thébalé addh kan. Drájiá do dast bebit, práhiá yakk dast o borziá yakk o ném dast.

²⁴ Gón zagren teláhá sarpóshi kan o teláhay patthié addh kan o chárén némagán peri kan.

²⁵ Thébalay sarbori tahtagá, chárén némagán teláhay patthié per kan o tahtagay chérá chárén némagán yakk panjagéay práhiay kaddén kábé§ per kan.

²⁶ Pa thébalá teláhay chár karhi addh kan o karhián chárén kondhán, pádagán per kan.

²⁷ É karhi báyard ent kábay nazzikká bebant chéá ke thébalay chest kanagay wahdá gwarbáskána dárant.

²⁸ Thébalay chest kanagay gwarbáskán cha chegerday dára addh kan o gón teláhá sarpóshesh kan.

²⁹ É thébalay tál* o tásán cha zagren teláhá addh kan. Thébalay jag o hamá kásagán ham ke pa réchagi korbánigay ér réchagá kár bandaga bant, cha zagren teláhá addh kan.

³⁰ Pákwandhén naganán† modám hamé thébalay sará, mani démá ér kan.

Cherágdán

³¹ Cha zagren teláhá cherágdané addh kan. Cherágdána, bezán bon o bonsháh o pyálah o golbon‡ o pollán thapp o addh kan, jetá jetá addhesh makan, é yakthokkor bebant.

³² Cha bonsháhay kashán shash sháharh dar byayt, say sháharh cha yakk kashéá o say sháharh cha á dega kashá.

³³ Har sháharhá say pyálah per bebit, pyálaháni sarborá bádámay pollay warhén golbon o pollé per bebit. Cherágdánay har shashén sháharh hamé paymá bebant.

† **25:17 25:17** Ebráni zobána kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármaz butag, bezán pa chizzéay mókagá. Gonáháni shódag dega karé o sarpóshi dega karé, bale kapáratay tahá doén máná hawár ant. ‡ **25:18 25:18** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágérda ant. § **25:25 25:25** Káb, bezán chárchóbah, chárchóbag, chárkondhén chókáth ke chizzéay chárén némagán per kanaga bit. * **25:29 25:29** Tál, bezán tár, hamé razán ke eshiay tahá waraga warant. † **25:30 25:30** Pákwandén nagan, asligén Ebránia gwashit “chehragáni nagan, démáni nagan”. É nán modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi atant o é gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. ‡ **25:31 25:31** Golbon, bezán golay bon, pollay hamá jágha ke tákáni boná ent.

³⁴ Cherágdánay bonsháhá chár pyálah per bebit, gón bádámay pollay warhén golbon o pollán.

³⁵ Cha bonsháhá dar áyókén shashén sháharháni boná golbon bebit, yakk golboné awali doén sháharháni boná bebit, cha hamá jágahá kammé jahlter ke sháharh cha bonsháhá dara káyant, domi golbon domi doén sháharháni boná o sayomi golbon sayomi doén sháharháni boná bebit.

³⁶ Golbon o sháharh o cherágdán yakthokkor bebant. É sajjahénán cha yakkén thappetagén zagrén teláhá addh kan.

³⁷ Hapt cherág addh kan o cherágdáná peresh kan ke cherágdánay démay jágahá rozhná bekanant.

³⁸ Cherágdánay sambálagay awzár o sámánán cha zagrén teláhá addh kan.

³⁹ Pa cherágdán o eshiay sajjahén sámánáni addh kanagá yakk tálántéŠ zagrén teláh kármarz kan.

⁴⁰ Bechár, é sajjahén chizzán hamá paymá addh kan ke man tará kóhay sará pésh dásht.

26

Sháhediay tambu

¹ Pa sháhediay tambuá dah pardah addh kan. É pardah cha hurtgwápen lilomá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá gwapag bebant. Honarmandén ezmkáré é pardahán karrubiay naksh per bekant.

² Sajjahén pardah yakkén kadd o mápay bebant. Hamok pardah drájiá bist o hasht dast bebit o práhiá chár dast bebit.

³ Panch pardah bezur o gón yakdegará lecchén o á dega panchénán ham hamé paymá lecchén.

⁴ Awali reday goddhi pardahay lambá ásmánrangén lóp per kan o domi reday goddhi pardahay lambá ham anchosh kan.

⁵ Yakk pardahéa panjáh lóp per kan o domi reday pardahay lambá ham panjáh lóp per kan. Doénáni lóp dém pa dém bebant.

⁶ Teláhay panjáh karhi addh kan o pardahán gón yakdegará jórhén ke tambu yakk bebit.

⁷ Pa tambuay póshagá cha syahpasay mudá pardah addh kan. Yázdah pardah addh kan.

⁸ Yázdahén pardah yakkén kadd o mápay bebant. Hamok pardahay dráji si dast bebit o práhi chár dast.

⁹ Panch pardah yakk redéa gón yakdegará lecchén o á dega shashénán dega redéa. Domi reday shashomi pardahá tambuay démi némagá dotalá patá.

¹⁰ Awali reday goddhi pardahay lambá panjáh lóp per kan o domi reday goddhi pardahay lambá ham panjáh lóp per kan.

¹¹ Brenjay panjáh karhi addh kan o lópán mánesh kan ke tambu bejorhit o yakk bebit.

¹² Tambuay pardaháni pasht kaptagén bahr tambuay sará, poshti némagá lónján bebit.

¹³ Tambuay drájiá é pardah ke doén némagán cha tambuá yakk dast master ant, é bell doén némagán lónján ant o tambuá póshant.

¹⁴ Tambuay sarbori póshá cha gwarándhay anchén póstéa addh kan ke rajag o sohr kanag butag o eshiay sarborá dega paymén mohrén póstay póshé per kan.

- 15 Pa tambuá cha chegerday dára mekk kanagi tahtag addh kan.
- 16 Har tahtag drájiá dah dast bebit o práhiá yakk o ném dast.
- 17 Hamok tahtagá do zobánok per kan o é zobánok dap mán dap bebant. Tambuay sajjahén tahtagán hamé paym kan.
- 18 Pa tambuay jonubi némagá bist tahtag addh kan.
- 19 Nograhay chell bonhesht addh kan ke tahtagáni chérá dayag bebant. Pa hamok tahtagá do bonhesht addh kan. Hamok zobánokay chérá yakk bonheshté dayag bebit.
- 20 Pa tambuay á dega némagá, bezán pa tambuay shomáli némagá ham bist tahtag addh kan.
- 21 Pa tahtagáni chérá nograhay chell bonhesht addh kan, bezán do bonhesht pa har tahtagá.
- 22 Pa tambuay poshti bahrá, bezán rónendi némagá shash tahtag addh kan
- 23 pa poshti bahray kondhán do tahtag addh kan.
- 24 É doén kondhán, é tahtag cha jahlá gón yakdegará belecchant o borzá dap mán dap kanag o yakkén karhiay tahá mán kanag bebant. Doén kondhán anchó kan.
- 25 Hasht tahtag bebant o nograhay shánzdah bonhesht, hamok tahtagay chérá do bonhesht.
- 26 Cha chegerday dára gwarbast* addh kan. Panch gwarbast pa tambuay yakk némagéay tahtagán o
- 27 panch gwarbast pa á dega némagay tahtagán o panch gwarbast pa rónendi némagay tahtagán, bezán pa tambuay poshti bahray tahtagán.
- 28 Nyámi gwarbast cha é sar tán á dega sará, tahtagán sakk bebit, tahtagáni ném borziá.
- 29 Tahtagán gón teláhá sarpósh kan o pa gwarbastáni dárágá teláhay karhi addh kan. Gwarbastán ham gón teláhá sarpósh kan.
- 30 Tambuá hamá paymá mekk kan ke man kóhay sará tará pésh dásht.
- 31 Cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o cha hurtgwápén lilomá pardahé addh kan o honarmandén ezmkaré eshiay sará karrubiay naksh addh bekant.
- 32 Pardahá gón teláhay karhián chár chegerdi menokay sará dranj. É menok gón teláhá sarpósh kanag bebant o nograhay chár bonheshtay sará mekk bebant.
- 33 Pardahá karhián mán kan o dranj o sháhediay pétiá pardahay poshtá ér kan. Pardah pákén jágahá cha pákterén jágahá jetá kant.
- 34 Kapáratay sarpóshá pákterén jágahá éren sháhediay pétiay sará day.
- 35 Thébalá cha pardahá dhann, shomáli némagá ér kan o cherágdáná thébalay dém pa démá, jonubi némagá ér kan.
- 36 Ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilom bezur o pa tambuay dapá ranggwápén pardahé addh kan.
- 37 Pa é pardahá cha chegerdá panch menok addh kan o gón teláhá sarpóshesh kan. Esháni karhi teláhay bebant o pa eshán panch brenjén bonhesht ham addh kan.

27

Sóchagi korbánigáni korbánjáh

- 1 Cha chegerday dára korbánjáhé addh kan. Drájiá o práhiá panch panch dast bebit. Korbánjáh chárkondh bebit. Borziá say dast bebit.

* 26:26 26:26 Gwarbast hamá dár ant ke mekkén dárán gón yakdomiá bandant.

² Korbánjáhay chárén kondháni sará yakk o yakk kánthé addh kan. Kánthán o korbánjáhá jetá jetá addh makan, é yakthokkor bebant. Korbánjáhá gón brenjá sarpósh kan.

³ Korbánjáhay poráni dar kanagay tagári o bard o tás o chársháh o ásdán, sajjahén sámánáni cha brenjá addh kan.

⁴ Pa korbánjáhá jálié,* bezán brenjay thathé† addh kan o pa eshiay chárén kondhán cha brenjá chár karhi addh kan.

⁵ Jáliá korbánjáhay tóki lambáni chérá per kan o anchó éri kan ke korbánjáhay borziay némá sar bebit.

⁶ Cha chegerday dára pa korbánjáhá gwarbásk addh kan o gón brenjá sarpóshesh kan.

⁷ Gwarbáskán cha karhián gwázén ke korbánjáhay chest kanagay wahdá korbánjáhay doén kashán bebant.

⁸ Korbánjáhá cha dáray tahtagá addh kan. Tóki bell ke hórk o hálig ent. Hamá paymá addhi kan ke man tará kóhay sará pésh dásht.

Sháhediay tambuay péshgáh

⁹ Pa sháhediay tambuá péshgáhé addh kan. Pa péshgáhay jonubi némagá cha hurtgwápén lilomá pardah addh kan ke sarjamiá yakk sad dast bebant.

¹⁰ Gón bist menok o bist brenjén bonheshtá addhesh kan. Menokáni band o karhi nograhay bebant.

¹¹ Shomáli némag ham hamé paymá bebit. Pardah sarjamiá yakk sad dast bebant, gón bist menok o bist brenjén bonheshtá. Menokáni band o karhi nograhay bebant.

¹² Péshgáhay rónendi némagay pardah sarjamiá panjá dast bebant, gón dah menok o dah bonheshtá.

¹³ Péshgáhay ródarátki némagay pardah, hamá némag ke róch dara kayt, panjá dast bebant.

¹⁴ Péshgáhay dapay yakk némagéay pardah sarjamiá pánzdah dast bebant, gón say menok o say bonheshtá,

¹⁵ o dapay á dega némagay pardah ham pánzdah dast bebant, gón say menok o say bonheshtá.

¹⁶ Pa péshgáhay dapá pardahé addh kan ke bist dast bebit, gón chár menok o chár bonheshtá. É pardah cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o cha hurtgwápén lilomá addh bebit o ranggwáp bebit.

¹⁷ Péshgáhay chapp o chágerday sajjahén menokáni band o karhi nograhay bebant o bonhesht brenjay.

¹⁸ Péshgáhay dráji yakk sad dast bebit, práhi panjá dast o borzi panch dast bebit. Gón hurtgwápén lilomay pardah o brenjén bonheshtán addh kanag bebit.

¹⁹ Tambuay á dega sámán, pa tambuay har káréa ke kármaz bant, cha brenjá addh kanag bebant. Tambuay o péshgáhay sajjahén méh ham cha brenjá addh kanag bebant.

Cherágáni théi

²⁰ Taw Esráilián hokm day ke zaytun beprenchét o zagren théi dar kanét o pa cherágán byárét ke cherág har wahdá rók bebant.

²¹ Sháhediay tambuay tahá, cha hamá pardahá dhann ke sháhediay pétiay démá ent, Hárún o áiy mardénchokk, bezán dini péshwá Hodáwanday bárgáhá

* **27:4 27:4** Jáli, bezán moshabbak, chammag, chammagén brenjén yá ásenén dám. † **27:4 27:4** Thath, bezán turi, chammag, chammagén brenjén yá ásenén dám.

shapá tán sohbá cherágán rók bedárant. É pa Esráiliáni áyókén nasl o padréchán abadmánén parmáné.

28

Dini péshwáyáni god

¹ Wati brát Hárún o áiy mardénchokkán, bezán Nádáb o Abihu o Elyázar o Itámará cha Esráiliáni nyámá wati kerrá byár ke dini péshwá bebant o mani hezmatá bekanant.

² Pa wati brát Hárúná pákén god tayár kan ke Hárúná brahdár* o shándár bekanant.

³ Hamá sajjahén honarmand ke man pa choshén kárán dánái bakshátagant, áyán begwash ke Hárúnay póshákán tayár bekanét ke Hárúnesh gwará bekant o pa dini péshwái o mani hezmatá wapk bebit.

⁴ Esh ant hamá póshák ke tayár kanagi ant: sénagpóshé, épódé, kabáhé, naksh nakshén jámagé, págé o lánkigé†. Pa tai brát Hárún o áiy mardénchokkán é póshákán tayár bekanant ke Hárún o chokk dini péshwá bebant o mani hezmatá bekanant.

⁵ É póshákán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o cha sharrén lilomá tayár bekanant.

Épód

⁶ Épódá gón teláhá o gón ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o gón restagén sharrén lilomá tayár bekanant. É kára honarmandén ezmkaré bekant.

⁷ Eshiay do srugá‡ do sarkópag per kan ke épód bandag bebit.

⁸ Épóday band épóday paymá bebit, bezán gón teláhá o gón ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o gón hurtgwápén lilomá tayár kanag bebit. É band o épód hór gwapag bebant, é yakthokkor bebant.

⁹ Do senge solaymán bezur o áyáni sará Esráilay mardénchokkáni námán ájen§ o naksh kan.

¹⁰ Áyáni pédá bayagay red o banday hesábá shash nám yakk sengéay sará o á dega shashén nám domi sengay sará bebant.

¹¹ Hamá paymá ke ájenók mohré naksha chent, taw ham Esráilay chokkáni námán hamé doén sengáni sará ájen. Doén sengán do teláhay mohragjáhay* tahá kan o

¹² épóday doén sarkópagán peresh kan ke Esráilay chokkáni yátgéjiay seng ant. Hárún Hodáwanday bárgáhá pa yátgéjiá esháni námán wati doén kópagáni sará bekant.

¹³ Teláhay mohragjá addh kan o

¹⁴ cha zagren teláhá restagén sáday dhawlen do zamzilok addh kan o gón mohragjáhan lecchen.

Sénagpósh

¹⁵ Paysalabsáziay sénagpóshé addh kan. Eshiá épóday paymá addh kan, bezán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o cha hurtgwápén lilomá addhi kan. É kára honarmandén ezmkaré bekant.

¹⁶ É sénagpósh chárkondh bebit o dotal bebit. Dráji o práhiá yakk yakk bechillé† bebit.

* **28:2 28:2** Brahdár, bezán jalwanák, zébdár. † **28:4 28:4** Lánkig, bezán cháder, mazanén god ke lánká bandag yá kópagá kanaga bit. ‡ **28:7 28:7** Srug, bezán dhanni némagay kondh. § **28:9 28:9** Ájenag, bezán naksh kanag. * **28:11 28:11** Mohragjá, mondrikk yá dega saht o zéwaréay hamá jágah ke ódá mohragá pera kanant. † **28:16 28:16** Yakk bechill ném dasté, bezán 25 sentimitar.

17 Eshiyay sará chár redá gránkimmatén seng lecchén. Awali redá rubi, pokráj o bayrel,

18 domi redá pérózah, nilom o zomorrod,

19 sayomi redá shunzén ákut, akik o jamuén ákut,

20 cháromi redá teláhrangén ákut, senge solaymán o yashm. Eshán teláhén mohragjáhán benádén.

21 Seng, Esráilay chokkáni námáni hesábá bebant, dwázdah nám o dwázdah seng. Har yakkéay sará cha dwázdahén kabilahán yakkéay nám chó mohrá naksh bebit.

22 Pa sénagpóshá cha zagrén teláhá restagén sáday dhawléen zamzilok addh kan.

23 Pa sénagpóshá do teláhén karhi addh kan o sénagpóshay do srugá peresh kan.

24 Doén teláhén zamzilokáni yakk yakk saré bezur o sénagpóshay doén srugáni karhián mánesh kan.

25 Zamzilokáni domi sarán bezur o gón doén mohragjáhán lecchén, sarkópagáni démi némagá.

26 Cha teláhá do karhi addh kan o sénagpóshay á dega doén srugánesh per kan, hamá lambán ke démesh gón épódá ent.

27 Cha teláhá dega do karhi addh kan o épóday démá, sarkópagáni jahli némagá, épóday banday sarborá peresh kan, hamódá ke sarkópag gón épódá lecchetagant.

28 Sénagpóshay karhián gón ásmánrangén bandán épóday karhián anchó band ke sénagpósh épóday banday sarborá bebit o cha épódá masorit.

29 Hárun ke pákén jágahá rawt, Esráilay mardénchokkáni nám paysalabsáziay sénagpóshay sará pa yátgéji modám Hodáwanday bárgahá áia gón bebant.

30 Urim o Tumimá‡ paysalabsáziay sénagpóshá mán kan ke wahdé Hárun Hodáwanday bárgahá rawt, é áia delay sará bebant. É dhawlá Hárun har wahdá Hodáwanday bárgahá Esráilay paysalabsáziay awzárán wati delbandá bedárit.

Dini péshwáyáni á dega god

31 Épóday kabáhá sarjamiá cha ásmánrangén godá addh kan.

32 Kabáhá gotthé per bebit. Gotthay chapp o chágerdá kálaray paymén dazgwápén kenárié per bebit ke gotth maderit.

33 Ásmáni o jamu o sohrén pazhmay anár addh kan o kabáhay lambá, chapp o chágerdá peresh kan o esháni nyámá teláhén zháng§ per kan.

34 Kabáhay dámonay chapp o chágerdá zhángé o anaré, zhángé o anaré per kanán kan.

35 Hamá wahdá ke Hárun hezmat kanagá bit, é kabáhá gwará bekant. Wahdé Hodáwanday bárgahá pákén jágahá rawt yá cha ódá dara kapit, zhángáni tawár eshkonag bebit o é habar zánag bebit ke Hárun zendag ent.

36 Cha zagrén teláhá patthié addh kan o é labzán chó mohray nakshá patthiay sará naksh kan: 'Wapke Hodáwandi.'

37 Eshia gón ásmánrangén bandéa, págay démi némagá band.

38 É Hárunay péshánigá bit o Esráili ke wapkén shogránaha dayant, shogránah harché ke bebant, agan é káray tahá radié but, zemmah Hárunay sará bit. É patthi har wahdá Hárunay péshánigá bit ke Hodáwand shogránahán kabul bekant.

‡ 28:30 28:30 Urim o Tumim do anchén chizz butagant ke paysalah kanagay wahdá pa Hodáay razáay zánagá kármaz butagant. § 28:33 28:33 Zháng, bezán thelingók, zangulah.

³⁹ Jámagá cha sharrén lilomá addh kan o nakshi per kan. Sharrén lilomay págá addh kan o ranggwápén lánkigé ham addh kan.

⁴⁰ Pa Hárúnay mardénchokkán anchén jámag o lánkig o koláh addh kan ke áyán brahdár o shándár bekanant.

⁴¹ É godán wati brát Hárún o áiy chokkáni gwará day. Hárún o chokkán rógen per mosh o gissmén o wapkesh kan o dini péshwáiy kára hamáyáni dastá day.

⁴² Pa áyán cha lilomá chérpósh addh kan ke áyáni jándariá bepóshant. É cha sréná tán ránán bebant.

⁴³ Wahdé Hárún o áiy chokk sháhediay tambuay tahá yá korbánjáhay nazzikká rawant, bezán pa hezmatá pákén jágahá káyant, é chérpóshán bepóshant. Chó mabit ke gonáhé wati sará beladdhant o bemerant. É pa Hárún o áiy nasl o padréchá abadmánén parmáné.

29

Dini péshwáyáni wapk bayag

¹ Pa Hárún o áiy mardénchokkáni wapk kanagá é karán bekan ke á dini péshwá bebant o mani hezmatá bekanant: yakk káigeré o do gwarándh bezur, hecch aybesh mán mabit.

² Cha sharrén gandomay ártá béhomirén nagan o béhomirén rógeni kólok o béhomirén tanakkén poráthah bepach.

³ Eshán saptéa kan o é saptá káiger o doén gwarándháni hamráhiá byár.

⁴ Hárún o áiy chokkán sháhediay tambuay dapá byár o áyáni jáná shód.

⁵ God o póshákán bezur o jámag o épóday kabáh o épód o sénagpóshá Hárúnay gwará day. Épódá gón épóday bandá band.

⁶ Págá Hárúnay sará day o teláhay patthiá, bezán pákén tájá págay sará band.

⁷ Per moshagi rógen bezur o Hárúnay sará ér réch o peri mosh.

⁸ Hárúnay chokkán byár o jámagesh gwará day o

⁹ koláhesh sará day. Hárún o áiy chokkáni sréná lánkig band. É abadmánén parmáné ke dini péshwái hamáyánig ent. É kára Hárún o áiy chokkáni dastá day.

¹⁰ Káigerá tambuay démá byár o Hárún o áiy chokk káigerá dastá baddhá bejanant.

¹¹ Káigerá Hodáwanday bárgáhá, tambuay dapá helár kan.

¹² Cha káigeray hónán kammé bezur o gón wati lankoká korbánjáhay kánthán per mosh o sar átkagén hónán korbánjáhay boná réch.

¹³ Cháderpig* o sarjagar o doén gotthag o gotthagáni pigán bezur o korbánjáhay sará sóch.

¹⁴ Bale káigeray gósht o póst o rótán cha ordgáhá dhann sóch. É gonáháni pahelliay korbánig ent.

¹⁵ Awali gwarándhá byár, Hárún o áiy chokk gwarándhá dastá baddhá bejanant o

¹⁶ taw gwarándhá helár kan o hónáni bezur o korbánjáhay sajjahén némagán dranz day.

¹⁷ Gwarándhá thokkor thokkor kan, delig o lápig o pádáni shód o gón sarag o á dega thokkorán yakjáh ér kan.

¹⁸ Sarjamén gwarándhá korbánjáhay sará sóch. É pa Hodáwandá sóchagi korbánigé bit, táhirkashén washboé o pa Hodáwandá ásjatén korbánigé.

* **29:13 29:13** Cháderpig, pigay cháderé ke dalwatáni lápigána póshit.

¹⁹ Nun domi gwarándhá byár, Hárun o áiy chokk gwarándhá dastá baddhá bejanant o

²⁰ taw gwarándhá helár kan o cha áiy hónán kammé bezur o Hárun o áiy chokkáni rástén góshay dorjáhá o áyáni rástén dast o rástén páday máti lankokán per mosh o sar átkagén hónán korbánjáhay sajjahén némagán dranz day.

²¹ Kammé per moshagi rógen o cha korbánjáhay sará kammé hón bezur o Hárun o áiy godáni sará o Hárunay chokk o áyáni godáni sará dranz day. Gorhá Hárun o áiy god o áiy chokk o chokkáni god wapke Hodáwandia bant.

²² É gwarándh ke péshwáay págbandiay rasmay gwarándh ent, eshiay pigán, bezán dombag o cháderpig o sarjagar o doén gotthagán gón pigán o rástén páday boná bezur o

²³ cha Hodáwanday bárgáhay saptay béhomirén naganán yakk gerdén kóloké o yakk bazén o yakk tanakkén poráthahé bezur o

²⁴ é sajjahénán Hárun o áiy chokkáni dastáni delá day o áyáni dastán Hodáwanday bárgáhá chest kan ke é chest kanagi korbánigé.

²⁵ Nun é chizzán cha áyáni dastán bezur o korbánjáhay sará sóchagi korbánigay sará éresh kan o sóchesh. É Hodáwanday bárgáhá táhirbakshén washbóe o pa Hodáwandá ásjatén korbánigé.

²⁶ Gorhá hamá gwarándh ke pa Hárunay péshwáiy págbandiay rasmá korbánig kanaga bit, áiy sénagá bezur o chest kanagi korbánigéay hesábá Hodáwanday bárgáhá chesti kan. É tai wandh ent.

²⁷ Péshwáay págbandiay gwarándhay hamá sénagá o páday boná wapk kan ke chest kanagi korbánigay tahá atant. É Hárun o áiy chokkáni wandh ent.

²⁸ É cha Esráiliáni némagá pa Hárun o áiy chokkán abadmánén shogránahé, cha hamá hamdeliay korbánigán ke Esráili pa Hodáwandá kanantesh.

²⁹ Cha Háruná rand Hárunay pákén god áiy chokkániga bant ke á hamé godáni tahá rógen per moshag bebant o áyáni págbandiay rasm sarjam kanag bebit.

³⁰ Hamá chokk ke Hárunay jágahá dini péshwá bit o tambuay tahá pákén jágahá rawt o hezmata kant, eshán tán hapt róchá gwará bekant.

³¹ Péshwáay págbandiay gwarándhá bezur o áiy góshtá pákén jágahéá lahrh day.

³² Hárun o áiy chokk tambuay dapá gwarándhay gósht o saptay tahay naganán bwarant.

³³ Á é chizzán wat bwarant, chéá ke é chizz pa áyáni págbandi o wapkiay rasmá kapáraté ant. Dega kass eshán mawárt, chéá ke é pákén warák ant.

³⁴ Agan cha péshwáay págbandiay korbánigay gósht yá naganán tán sabáhá chizzé pasht kapt, besóchesh. Eshán mawar chéá ke pákén warák ant.

³⁵ Hamé paymá ke man tará hokm dátag, gón Hárun o áiy chokkán anchó bekan. Hapt róchá péshwáiy págbandiay rasmá sarjam kan.

³⁶ Pa gonáhay korbánigá har róch káigeré bekosh, pa kapáratá. Kapárat beday o korbánjáhá pák o palgár kan. Korbánjáhá rógen per mosh ke pák o palgár bebit.

³⁷ Hapt róchá kapárat beday o korbánjáhá pák o palgár kan. Nun korbánjáha cha páká pákera bit o har chizzé ke gón eshiá dhokk belaggit, páka bit.

Har róchay korbánig

³⁸ É hamá chizz ant ke báyard ent taw eshán modám korbánjáhay sará pésh bekanay, har róch: do yakk sálagén gwarándh.

³⁹ Yakké sohbá pésh kan o yakké magrebtahará.

⁴⁰ Yakk o ném sér sharren árt gón yakk sére zaytunay zagren théla hawár kan o awali gwarándhay hamráhiá pesh kan. Yakk sére sharáb ham pesh kan ke réchagi korbánig ent.

⁴¹ Domi gwarándhá magrebtahára pesh kan, sohbay dánay korbánigay paymá, o réchagi korbánigá ham pesh kan. É táhirbakshén washbóé o pa Hodáwandá ásjatén korbánigé.

⁴² É sóchagi korbánig nasl pa nasl modám sháhediay tambuay dapá Hodáwanday bárgáhá pesh kanag bebant. Man hamódá gón taw gendoka kanán o gón taw habara kanán.

⁴³ Gón Esráili mahluká ham hamedá gendoka kanán o é jágah mani shán o shawkatay barkatá páka bit.

⁴⁴ Man tambu o korbánjáhá pák o palgára kanán o pa wata gisshénán, Hárún o áiy chokkán ham pák o palgára kanán o pa wata gisshénán ke dini péshwá bebant o mani hezmatá bekanant.

⁴⁵ Man Esráiliáni nyámá jahmenenda bán o áyáni Hodá bán.

⁴⁶ Gorhá á zánant ke man áyáni Hodáwandén Hodá án, hamá Hodá ke áyáná cha Mesrá daron kort ke áyáni nyámá nendók bebán. Man áyáni Hodáwandén Hodá án.

30

Bósóchi korbánjá

¹ Pa sóchokiay chér sóchagá korbánjáhé addh kan, cha chegerday dára addhi kan.

² Chárkondhi kan, drájiá yakk dast bebit, práhiá ham yakk dast o borziá do dast. Kánth o korbánjá hór addh bebant, é yakthokkor bebant.

³ Korbánjáhay sará o sajjahén némagán o kánthán gón zagren teláhá sarpósh kan o chapp o chágérdá teláhén patthié peri kan.

⁴ Pa korbánjáhá teláhay karhi addh kan o hamé patthiay chérá peresh kan. Korbánjáhay doén kashán do do karhi per kan ke korbánjáhay chest kanagay wahdá gwarbáskán bedárant.

⁵ Gwarbáskán cha chegerday dára addh kan o gón teláhá sarpósh kan.

⁶ Korbánjáhá hamá pardahay démá ér kan ke sháhediay pétiay démá ent, bezán kapáratay sarpóshay démá ke sháhediay wánekáni sarborá ent, hamá jágahá ke man gón taw gendoka kanán.

⁷ Hárún har sohb ke cherágán chárít o delgósha kant, bósóchi korbánjáhay sará washbóén sóchoki chér besóchit.

⁸ Magrebtahára ke Hárún cherágán róka kant, padá sóchoki chér besóchit. É Hodáwanday bárgáhá dáemi chér sóchagi korbánigé, nasláni nasl.

⁹ Eshiy sará dega paymén sóchoki o sóchagi korbánig yá dánay korbánig chér masóchét o eshiay sará réchagi korbánig maréchét.

¹⁰ Hárún sálé yakk randé eshiay kántháni sará mahlukay gonáháni kapáratá bekant. É kapárat cha gonáháni kapáratay hóná kanag bebit, sálé yakk randé, nasláni nasl. É pa Hodáwandá cha páká pákter ent.”

Kapáratay zarr

¹¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹² “Wahdé pa mardomshomáriá Esráilián hesába kanay, harkasay nám ke nebisaga bit, pa wati zenday mókagá Hodáwandá kapárat bedant. Gorhá námnebisaiy wahdá wabáé áyáni chakká nakapit.

¹³ Hamá mardom ke námesh nebisaga bant, ném shekel* bedayant, pákén jágahay shekelay† hesábá ke shekelé bist géráh‡ ent. É ném shekel pa Hodáwandá shogránahé.

¹⁴ Harkas ke omri bist sál yá géshter ent, námi nebisag bebit o Hodáwanday shogránahá bedant.

¹⁵ Wahdé pa wati zenday mókagá Hodáwanday shogránahá dayét, hastómand cha ném shekelá géshter o nézgár kamter madayant.

¹⁶ Cha Esráilián kapáratay zarrán beger o sháhediay tambuay hezmati káráni sará harchesh kan. Hodáwanday bárgáhá é, pa Esráilián wati zenday mókagay kapáratay yátgéjé.”

Shódagay trasht

¹⁷ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹⁸ “Pa shosht o shódá brenjay trashté addh kan o pádagi ham brenjay bebit. Sháhediay tambu o korbánjáhay nyámá éri kan o ápi mán kan.

¹⁹ Hárún o áiy mardénchokk wati dast o pádán gón hamé ápán beshódant.

²⁰ Har wahdá ke tambuay tahá káyant, watá beshódant ke mamerant, hamá wahdá ham watá beshódant ke korbánjáhay nazzikká káyant ke hezmat bekanant o pa Hodáwandá ásjatén korbánig chér besóchant.

²¹ Wati dast o pádán beshódant ke mamerant. É pa Hárún o áiy nasl o padréchá abadmánén parmáné, nasláni nasl.”

Per moshagi rógen

²² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

²³ “É sharterén washbóán bezur: panch sad shekel ápén morr, morráni némay kesásá bezán do sad o panjásh shekelay kesásá washbóén dárchini, do sad o panjásh shekel washbóén kándhél,

²⁴ panch sad shekel káshyá§, sajjahén pákén jágahay shekelay hesábá bebant, o chár sér zaytunay thél.

²⁵ Eshán bezur o per moshagi pákén rógené addh kan, washbóén rógené. Eshán hamá paymá hawár kan ke atrsáz washbó addha kanant. É per moshagi pákén rógéna bit.

²⁶ Tambu o sháhediay péti o

²⁷ thébal o thébalay sajjahén sámán o cherágdán o cherágdánay sámán o bósóchi korbánjásh o

²⁸ sóchagi korbánigáni korbánjásh o áiy sajjahénán sámán o trasht o trashtay pádagá rógen per mosh.

²⁹ Eshán wapk kan ke cha páká pákter bebant. Har chizz ke gón eshán dhokk belaggit, páka bit.

³⁰ Hárún o áiy chokkán rógen per mosh o wapkesh kan ke dini péshwá bebant o mani hezmatá bekanant.

³¹ Gón Esráilián begwash: ‘É mani per moshagi pákén rógen ent, pa shomá, nasláni nasl.

³² Eshíá harkasá per mamoshét o é sámánán é dhawlá hawár makanét o dega choshén rógen addh makanét. É pákén rógené, eshiay kadrá bekanét.

³³ Harkasá eshiay paymén washbóé addh kort yá anchén mardoméá peri mosht ke dini péshwáé naent, cha wati mahluká sendaga bit.’ ”

* **30:13 30:13** Shekel, Esráiliáni kerrá sang o wazné butag. Ném shekel kesás shash gerám ent.

† **30:13 30:13** Pákén jágahay shekel: shekelay sang o pársang dega dega butagant. Pákén jágahay shekel kesás 12 gerám butag. ‡ **30:13 30:13** Yakk géráhé kesás ném gerám butag. § **30:24 30:24** Káshyá drachké. Eshíay poll o kochal wasshén bóé kanant.

Sóchoki

³⁴ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É chizzán bezur o hawár kan: drachki shirag, sadap, galbanum* o zagrén konderk, sajjahénáni kacch o kesás yakk bebit.

³⁵ Hamá paymá hawáresh kan o washbóén sóchokié addh kan ke atrsáz washbó addha kant. É sóchoki wádók o zagr o pák bebit.

³⁶ Cha eshán lahtén bedrosh o árt kan o tambuá sháhediay pétiay déma, ér kan, hamódá ke man gón taw gendoka kanán. Eshiay kadrá bezánét ke cha páká pákter ent.

³⁷ Pa wati jendá sóchoki é paymá addh makanét. Hodáwanday bárgáhá é pákén chizzé, eshiay kadrá bekanét.

³⁸ Harkasá pa wati delwasshiá é paymén sóchokié addh kort, cha wati mahluká sendaga bit.”

31*Besalél o Ohulyáb*

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Bechár, man cha Yahudáay kabilahá Uriay chokk, Ahuray nomásag Besalél gechén kortag o

³ cha Hodáay Ruhá porr kortag o agl o pahm o zánt o har kesmén dastay honar bakshátag

⁴ ke teláh o nograh o brenjay chizzáni sará naksh jórh bekant o

⁵ sengáni tráshag o nádénagay kárá bekant o dár beájent o har paymén ezmkári bekant.

⁶ Man cha Dánay kabilahá Ahimásakay chokk Ohulyáb ham gechén kortag ke Besalélá komakk bekant. Man sajjahén honarmand dánái bakshátagant ke hamá sajjahén chizzán addh bekanant ke man tará hokm dátag:

⁷ sháhediay tambu o sháhediay péti o pétiay saray sarpósh o tambuay é dega sajjahén sámánán,

⁸ bezán thébal o thébalay sámánán, cha zagrén teláhá addh butagén cherágdán o cherágdánay sajjahén sámánán, bósóchi korbánjáhá,

⁹ sóchagi korbánigay korbánjáh o áiy sajjahén sámánán, trasht o trashtay pádagá addh bekanant o

¹⁰ dazgwápén godán, bezán dini péshwá Hárúnay pákén god o pa dini péshwáíá áiy chokkáni godán addh bekanant o

¹¹ per moshagi rógen o pa pákén jágahá washbóén sóchoki ham addh bekanant. É sajjahén chizzán hamá paymá addh bekanant ke man tará hokm dátag.”

Shabbat

¹² Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

¹³ “Esráilián begwash: ‘Mani Shabbatán allam barjáh bedárét. É pa shomay áyókén nasl o padréchán mani o shomay nyámay ahd o karáray neshánia bit tánke shomá bezánét ke man Hodáwand án, hamá ke shomará gechéni kortag o shomará pák o palgára kant.

¹⁴ Shabbatá barjáh bedárét chéá ke pa shomá gisshénag butag o pák o palgár ent. Harkasá eshiay béezzati kort, áiy sezá mark ent. Harkasá ke é róchá kár kort, cha wati mahluká sendaga bit.

* **30:34 30:34** Galbanum polli shiragé ke pa washbóay addh kanagá kármarza bit.

¹⁵ Shash róchá kár kanét, bale haptomi róch Shabbat ent, árám kanagay róch ent. É róchá pa mane Hodáwandá wapk kanét. Harkasá Shabbatay róchá kár kort, áiy sezá mark ent.

¹⁶ Esráili Shabbatá barjáh bedárant, nasláni nasl chó abadmánén ahd o paymánéa barjáhi bedárant.

¹⁷ É tán abad mani o Esráilay nyámay ahd o karáray neshánia bit, chéa ke mane Hodáwandá shash róchá zemin o ásmán addh kortant o haptomi róchá árám kort o tázadam bután.’”

¹⁸ Wahdé Hodáwandá Sináay kóhay sará gón Mussáyá habar halás kort, sháhediay doén wáneki Mussáyá dastá dátant, sengay do wánek atant ke esháni sará Hodáwandá dahén parmán daste wat nebeshtah kortagatant.

32

Teláhén gwask

¹ Wahdé mahluká dist ke Mussáyá cha kóhá ér kapagá sakk dér kort, Hárunay chapp o chágerdá mocch butant o gwashtesh: “Byá, pa má hodá addh kan ke ráhá cha má pésar bebant, chéa ke á mard, Mussá ke mára cha Mesrá dari kort o áworti, nazánén á chón but.”

² Háruná gón áyán gwasht: “Wati jan o bacch o jenekkáni gósháni teláhén nálokán* kasshét o mani kerrá byárét.”

³ Sajjahén mahluká teláhay nálok cha góshán kasshet o Hárunay kerrá áwortant.

⁴ Háruná áyáni dátagén teláh zort o áp kortant. Teláhi kálebéa kortant o botén gwaské addhi kort. Mardomán gwasht: “Oo Esráil! É tai hodá ent ke tará cha Mesrá dar kort o áworti.”

⁵ Háruná ke mardománi é hálat dist, gwaskay déma korbánjáhé addhi kort o jári jat: “Bándá Hodáwanday námá jashn ent.”

⁶ Domi róchá mahluk máhallah pád átk o sóchagi korbánigi chér sótk o hamdeliay korbánigi kort. Gorhá nesht o ward o nóshesh kort o pa layb o labáia pád átkant.

⁷ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Ér kap, chéa ke é tai mahluk ke taw cha Mesrá dar kort o áwort, nun selkária laggetag.

⁸ Eshán mani sój dátagén ráh zutt yalah dátag. Pa wat botén gwaské addhesh kortag o sojdahesh kortag. Pa áia korbánigesh kortag o gwashtagesh: ‘Oo Esráil! É tai Hodá ent ke tará cha Mesrá dar kort o áworti.’

⁹ Bechár, man é mahluk distag. É náparmán o watsarén kawmé.

¹⁰ Taw mani déma mán matarr. Bell mani hezhm eshána sóchit o pora kant. Man cha taw dega mazanén kawmé addha kanán.”

¹¹ Bale Mussáyá wati Hodáwandén Hodáay kerrá peryát o zári kort o gwasht: “Oo Hodáwand! É mahluk ke taw gón mazanén wáké o zórmandén dasté cha Mesrá dar kort o áwort, nun eshán chéa tai hezhm besóchit?

¹² Chéa Mesri begwashant: ‘É mardomi cha Mesrá pa badniyati dar kortant ke kóh o gyábánán bebárt o bekoshitesh o cha jahána gáresh bekant?’ Wati hezhmay ásá kosh. Wati eradáhá badal kan o é baláhá wati mahlukay sará dawr maday.

¹³ Wati hezmatkár Ebráhém o Esák o Esráilá yát kan ke taw gón áyán wati jenday sawgend wárt o gwasht ke man shomay nasl o padréchá ásmánay estáráni paymá báza kanán o anchó ke man gón shomá wádah kortag, é

* **32:2 32:2** Nálok, bezán gerdén saht o zéwar ke góshána kanantesh, góshwárah.

sajjahén sardhagará shomay nasl o padréchára dayán o tán abad hamáyáni mirása bit.”

¹⁴ Hodáwandá erádah kortagat ke wati mahlukay sará baláhé dawra dayán, bale erádahi badal kort.

¹⁵ Mussá per tarret o cha kóhá ér kapt. Ér kapagay wahdá Mussáyá sháhediay doén wánek dastá atant. Wánekáni doén némagán nebeshtah per at, é dém o á dém nebeshtah atant.

¹⁶ Wánek Hodáay tráshtagén atant o nebeshtah Hodáay daznebesht atant ke áia wánekáni sará ájetagatant.

¹⁷ Yusháyá mahlukay kukkáráni tawár eshkot o gón Mussáyá gwashti: “Ordgáhá jangéay tawár ent.”

¹⁸ Mussáyá gwasht:

“É na sóbén bayagi kukkáré o

na prósh waragi zaré.

Mani góshán é sawti tawáaré.”

¹⁹ Wahdé Mussá ordgáhay nazzikká sar but, gwaski dist. É ham disti ke mardom náchá ant. Mussá sakk zahr gept o kóhay boná wati dastay wáneki zeminá dawr dát o thokkor thokkor kortant.

²⁰ Hamá gwask ke mardomán addh kortagat, Mussáyá zort o bon dát. Nun chopt o hurt o árti kort o hurdagí† ápá rétkant o ápi Esráiliáná wáréttant.

²¹ Mussáyá gón Hárúná gwasht: “É mardomán chón tará parmát o taw choshén baláhén gonáhé eshání chakká áwort?”

²² Hárúná gwasht: “Zahr mager, wájah! Taw wata zánay ke é mardom pa gonáhá delé dayant.

²³ Eshán maná gwasht: ‘Pa má hodá addh kan ke ráhá cha má pésar bebant, chéa ke á mard, Mussá ke mára cha Mesrá dari kort o áworti, nazánén á chón but.’

²⁴ Man gón áyán gwasht: ‘Harkasá ke teláhay saht o zéwar per, kasshét o byarétesh.’ Eshán wati teláh maná dátant. Man zort o ásá chagal dátant o é gwask cha ásá dar átk.”

²⁵ Mussáyá dist ke mardom bémahár ant o Hárúná eshání mahár yalah dátat. Nun é mardom dozhmenáni kalági jórh butagant.

²⁶ Mussá ordgáhay dapá óstát o gwashti: “Harkas ke Hodáwanday némagá ent, mani kerrá byayt.” Láwiyay sajjahén chokk Mussáay kerrá mocch butant.

²⁷ Mussáyá gwasht: “Hodáwand, Esráilay Hodá chosha gwasht: ‘Shomá sajjahén wati zahmán lánká bebandét o ordgáhá é sará tán á sará berawét o byáét o wati brát o dóst o nazzikén mardomán bekoshét.’ ”

²⁸ Láwiyay chokkán Mussáay habar zort. Á róchá kesás say hazár mardom koshag but.

²⁹ Mussáyá gwasht: “Maróchi shomá pa Hodáwandá gechén kanag butagét, chéa ke shomá sajjahén wati chokk o brátáni helápá pád átkagét. Paméshká maróchi shomára Hodáwanday barkat rasetag.”

³⁰ Domi róchá Mussáyá gón mahluká gwasht: “Shomá mazanén gonáhé kortag. Bale man borzáda bán o Hodáwanday bárgáhá rawán. Balkén shomay gonáháni kapáratá dát bekanán.”

³¹ Mussá Hodáwanday bárgáhá per tarret o gón Hodáwandá gwashti: “Off ke é mardomán chónén mazanén gonáhé kortag. Pa wat teláhén hodáé addhesh kortag.

³² Nun agan buta kant eshání gonáhá bebaksh, bale agan nabakshay, gorhá mani námá cha hamá ketábá dar kan ke taw nebeshtah kortag.”

† 32:20 32:20 Hurdag, bezán rézag, rezzah, zerrah.

³³ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Harkas ke mani gonahkár ent, man áíay námá cha wati ketábá dara kanán.

³⁴ Nun beraw o mardomán dém pa hamá jágahá bar ke áíay bárawá man gón taw habar kortag. Mani préshtag cha taw pésara bit. Bale sezáyá róchá man esháni gonáhay sezáyá dayán.”

³⁵ Nun Hodáwandá paméshká wabáé mahlukay chakká dawr dát ke Hárúná gwaské addh kortagat o mardomán parastesh kortagat.

33

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É jágahá yalah kan, taw o é mahluk ke taw cha Mesrá dar kortag o áwortag. Dém pa hamá molká beraw ke man gón Ebráhém o Esák o Ákubá sawgend wártag ke tai nasl o padréchará dayáni.

² Man préshtagé cha taw pésar ráha dayán o Kanháni o Amuri o Hitti o Perizzi o Héwi o Yabusiána gallénán.

³ Hamá molká beraw ke ódá shir o bénagay jó tachagá ant. Bale man gón taw hamráha nabán, chó mabit ke ráhá tará tabáh o barbád bekanán, chéa ke taw náparmán o watsarén kawmé ay.”

⁴ Mhluká ke é dardnákén habar eshkot, mótk o záriá lagget o kassá saht o zéwar per nakort,

⁵ chéa ke Hodáwandá gón Mussáyá gwashtagat: “Esráilián begwash: ‘Taw náparmán o watsarén kawmé ay. Man agan pa damánéa ham gón taw hamráh bebán, balkén tará tabáh o barbád bekanán. Nun wati saht o zéwarán kassh. Mana charán ke gón taw ché bekanán.’”

⁶ Esráilián Hórébay kóhá wati saht o zéwar kasshetant.

Gendokay tambu

⁷ Mussáyá modám tambué zort o cha ordgáhá dur mekka kort. É tambuay námi gendokay tambu kort. Harkas ke Hodáwanday sar o sójáni lóthók at, cha ordgáhá dhann gendokay tambuá shot.

⁸ Har wahdá ke Mussá dara átk o dém pa tambuá ráha gept, sajjahén mahluk páda átk o harkas wati jenday gedánay dapá óshtát o tán hamá wahdá Mussáia cháret ke Mussá tambuá shot.

⁹ Wahdé Mussá tambuá shot, jambaray menok éra átk o tambuay dapá óshtát o Hodáwandá gón Mussáyá habara kort.

¹⁰ Wahdé mhluká dist ke jambaray menok tambuay dapá óshtát, sajjahén mardom páda átk o wati gedánáni dapá óshtátant o Hodáwandesh parastesha kort.

¹¹ Hodáwandá gón Mussáyá dém pa démá habara kort, sangatéay paymá. Randá Mussá ordgáhá shot, bale Yushá cha tambuá dara nakapt. Yushá Nunay chokk o Mussáyá warnáén hezmatkár at.

Mussá Hodáwanday shán o shawkatá gendit

¹² Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Bechár, taw maná gwashagá ay: ‘É mahlukay rahshóniá bekan’ bale taw maná hál dayagá naay ke mani hamráh kay ent. Taw maná gwashtag ke ‘man tawe Mussáyá pajjáha kárán, tará tai jenday námay sará pajjáha kárán o mane Hodáwanday chammán tai kadr o ezzat sakk báz ent.’

¹³ Nun agan tai chammán mani kadr o ezzat báz ent, gorhá wati ráhán pa man áshkár kan tánke man tará pajjáh byárán o hamá ezzat ke maná tai chammán hastent, áia barjáh dásht bekanán. Bechár, é mahluk tai jenday kawm ent.”

¹⁴ Hodáwandá gwasht: “Man wat tai hamráha bán o tará árámi o ásudagia bakshán.”

¹⁵ Mussáyá gón Hodáwandá gwasht: “Agan taw wata nayáyá gón, mára cha edá ráh maday.

¹⁶ Agan taw may hamráh mabay, chón zánaga bit ke tai chammán maná kadr o ezzat hast, maná o tai mahluká? Chéá ke hamé chizz ent ke maná o tai mahluká cha donyáyá á dega sajjahén kawmán jetá kant.”

¹⁷ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É kár ke taw gwasht, mania kanán, chéá ke mani chammán tai kadr o ezzat sakk báz ent o tará tai jenday námay sará pajjáha kárán.”

¹⁸ Mussáyá gwasht: “Wati shán o shawkatá maná pésh dár.”

¹⁹ Hodáwandá gwasht: “Man wati sajjahén nékiá tará pésha dárán o tai déma wati nám Yahwehay* járá janán. Harkasay sará ke maná rahmat gwárenagi ent, wati rahmatána gwárenán o harkasay sará ke maná rahm kanagi ent, rahma kanán.

²⁰ Taw mani déma dista nakanay, chéá ke harkasá ke mani dém dist, zendaga namánit.

²¹ Bechár, mani nazzikká jágahé hast. Taw ódá taláreyá sará bósht.

²² Hamá wahdá ke mani shán o shawkat cha tai déma gwazit, á wahdá tará taláray trakkéay tahá chéra dayán o wati dastá tán hamá wahdá tai sará éra kanán ke man begwazán.

²³ Randá wati dastá dura kanán o taw mani poshtá genday, bale báyard ent mani dém gendag mabit.”

34

Nókén wánek

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “Pésarigén wánekáni paymén do wánek betrásht o man áyáni sará hamá labzána nebisán ke pésarigénáni sará nebeshtah atant, hamá wánek ke taw próshtant.

² Sabáhá watá gisshén. Sohbá Sináyá kóhá sar kap o watá ódá kóhay thollá mani bárgáhá byár o sar kan.

³ Kass gón taw kóhá sar makapit o kóhay sará hecch jágah yakk mardomé ham gendag mabit. Ramag o górom ham kóhay déma macharant.”

⁴ Mussáyá pésari wánekáni paymén do wánek trásht o hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagat, sabáhá máhallah Sináyá kóhá sar kapt. Doén wánek áiy dastá atant.

⁵ Hodáwand jambaray tahá but o ér átk o Mussáyá kerrá óshtát o wati námay jári jat ke man Yahweh* án.

⁶ Hodáwand jár janáná Mussáyá déma gwast: “Hodáwand án, Hodáwand, rahmán o mehrabánén Hodá man án. Gazabay áragá déra kanán o cha mehr o wapáyá porr án.

⁷ Gón hazarán naslá wati mehrá barjáha dárán o radkári o sarkasshi o gonáhána bakshán bale radkáriá bé sezáyá gwazaga naylán. Pet o mátáni radkáriáni sezáyá chokk o nomásagána dayán, tán sayomi o cháromi naslá.”

⁸ Mussáyá hamá damáná sar jahl kort o parastesh kanagá lagget.

⁹ Gwashti: “Oo Hodáwand! Agan tai chammán maná kadr o ezzaté hast, gorhá tawe Hodáwand may hamráh bay. Bell toré é náparmán o watsarén kawmé, bale taw may radkári o gonáhán bebaksh o mára wati mirás kan.”

* **33:19 33:19** Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag. * **34:5 34:5** Yahweh, Ebráni zobáná Hodáwanday nám ent. É labz cha “bayagay” labzá jórh butag. Pákén Ketábay géshter tarjomahán é labz “Hodáwand” kortag.

¹⁰ Hodáwandá gwasht: “Bechár, nun man ahd o paymáné kanán. Man tai sajjahén mardománi déma anchén ajabbatén kára kanán ke angat sajjahén donyáyá hecch kawmá nadistag o tai sajjahén mardoma gendant ke mane Hodáwanday kár chón bákamál ent, hamé kár ke man pa taw kanáni.

¹¹ Tará maróchi har hokmé ke dayán, hamá paymá bekan. Man Amuri o Kanháni o Hitti o Perizzi o Héwi o Yabusián cha tai déma dura kanán.

¹² Habardár! É molká ke rawagá ay, gón é molkay mardomán hecch paymén ahd o paymán maband, chó mabit ke dáméa bekapay.

¹³ Áyáni korbánjáhan karó, pa botparastiá mekk kortagén sengánesh prósh o áyáni bánokén hodá Ashirahay botán goddh o gár kan.

¹⁴ Dega hecch hodáay parasteshá makan, chéa ke mane Hodáwand ke mani nám Hasud ent, hasaddigén Hodáé án.

¹⁵ Habardár! Gón á molkay mardomán hecch paymén ahd o paymán maband. Wahdé á wati botén hodáyán sojdaha kanant o pa áyán korbániga kanant, shomará ham dáwata dayant o shomá áyáni korbánigána warét o

¹⁶ wahdé shomá pa wati mardénchokkán áyáni janénchokkán gechéna kanét, á janénchokk wati botén hodáyán sojdaha kanant o shomay mardénchokkán ham wati hodáyáni sojdahá parmáyant.

¹⁷ Hecch botén hodá addh makan.

¹⁸ Béhomirén Naganay Aidá barjáh bedár. Hamá paymá ke man tará hokm dáttag, tán hapt róchá béhomirén nagan bwar. É kára Abibay máhá, hamá gisshéntagén wahdá bekan, chéa ke hamé máhá taw cha Mesrá dar átkay.

¹⁹ Har lápay awali chokk manig ent, tai sajjahén mál o dalwatáni awali narén chokk ham, gók bebant yá pas.

²⁰ Haray awali korragay badalá gwarándhé bekosh o korragá bemók, bale agan namókayi, gorhá korragay gardená beprósh. Wati sajjahén awali mardénchokkán allam bemók. Kass mani déma gón hórken dastán mayayt.

²¹ Shash róchá kár bekan, bale haptomi róchá árám kan. Nangár kanagay o rón o móshay mósomá ham hamé paymá bekan.

²² Haptagáni Aidá†, bezán gandomay awali bar o samaray ronagay aidá barjáh bedár. Sálay godhsará‡ Rón o Móshay Aidá ham barjáh bedár.

²³ Tai sajjahén mardén, sálé say randá mane Hodáwandén Hodá, Esráilay Hodáay déma pésh bebant.

²⁴ Man kawmán cha tai déma dura kanán o tai hadd o simsarán práh o sháhegána kanán. Taw ke sálé say randá wati Hodáwandén Hodáay cháragá káay, á wahdá kassa nayayt o tai molká nagipt.

²⁵ Korbánigay hóna homiri chizzéay hamráhiá pésh makan. Sargwazay Aiday korbánigá tán sabáhá ér makan.

²⁶ Wati zeminay awali bar o samará wati Hodáwandén Hodáay lógá byár. Shenekkay góshtá mátay shiray tahá lahrh maday.”

²⁷ Nun Hodáwandá gón Mussáyá gwasht: “É habarán nebeshtah kan, chéa ke man hamé labz kár bastagant o gón taw o gón Esráilá ahd o paymáné kortag.”

²⁸ Mussá tán chell shap o chell róchá hamódá Hodáwanday kerrá at, na nánia wárt o na áp. Wánekáni sará ahd o paymánay labzi nebeshtah kortant, dahén parmáni nebeshtah kortant.

Mussáy démay drapshnáki

† 34:22 34:22 Haptagáni Aid Nókén Ahdnámagá Pentikástay Aid ent, bechár Kásedáni Kár, bahr 2.

‡ 34:22 34:22 Edá “sálay godhsar” kesht o keshári sálay godhsar ent.

²⁹ Wahdé Mussáyá sháhediay doén wánek dastá atant o cha Sináay kóhá ér kapt, sahig naat ke gón Hodáwandá habar kanagay sawabá mani dém drapshagá ent.

³⁰ Wahdé Hárún o sajjahén Esráilián Mussá dist, cha áiy démay drapshnákiá áiy nazzikká rawagesh torset.

³¹ Bale Mussáyá á gwánk jatant. Hárún o kawmay sajjahén sarók Mussáy kerrá per tarretant o Mussáyá gón áyán habar kort.

³² Nun sajjahén Esráili Mussáy nazzikká átkant o áia hamá sajjahén parmán Esráiliáná sar kortant ke Hodáwandá Sináay kóhá áiará dátagatant.

³³ Har wahdá ke Mussáyá gón áyán habar kanag halása kort, démi gón nekábéa póshet.

³⁴ Har wahdá ke Mussá Hodáwanday bágáhá shot ke gón áia habar bekant, nekábi dura kort o tán dar áyagay wahdá wati démi gón nekábá napóshet. Wahdé dara átk o Hodáwanday parmáni gón mardomána gwashtant,

³⁵ Esráiliána dist ke Mussáyá dém drapshagá ent. Gorhá Mussáyá padá gón nekábá wati déma póshet, tán hamá wahdá ke padá tahá shot ke gón Hodáwandá habar bekant.

35

Shabbatay kánun

¹ Mussáyá Esráilay sajjahén mahluk mocch kort o gón áyán gwashti: “Esh ant hamá kár ke Hodáwandá shomára esháni kanagay hokm dátag:

² Shash róchá kár kanét, bale haptomi róch Shabbat ent, pa shomá pákén róché o árám kanagay róch ent. É róchá pa mane Hodáwandá wapk kanét. Harkasá Shabbatay róchá kár kort, áiy sezá mark ent.

³ Shabbatay róchá wati lóg o métagán ás rók makanét.”

Tambuay addh kanagay chen o lánch

⁴ Mussáyá gón sajjahén Esráili mahluká gwasht: “É hamá hokm ent ke Hodáwandá dátag:

⁵ Cha wati mál o hastiá pa Hodáwandá shogránah pésh bekanét. Shogránah hamá kas bedant ke delia parmáit. Pa Hodáwandá é chizzán byárit: teláh o nograh o brenj,

⁶ ásmáni o jamu o sohrén pazhm, sharrén lilom, bozay mud,

⁷ gwarándhay ratkagén sohrén póst, dega paymén mohrén póst, chegerday dár,

⁸ pa cherágán thél, pa per moshagi rógen o washboén sóchokiá masálah o

⁹ pa épód o sénagpóshá senge solaymán o dega gránkimmatén seng.

¹⁰ Shomay sajjahén honarmand byáyant o é sajjahén chizzán addh bekanant ke Hodáwandá hokm dátag:

¹¹ sháhediay tambuá gón tóki tambu o pósh o karhi o mekk kanagi tahtag o gwarbast o menok o bonheshtán,

¹² pétiá gón gwarbásk o kapáratay sarpósh o pétiay déma lónjánén pardahá,

¹³ thébalá gón gwarbásk o sajjahén sámán o pákwandhén naganán,

¹⁴ pa rozhnáia, cherágdáná gón cherág o thél o sajjahén sámánán,

¹⁵ bósóchi korbánjáhá gón gwarbásk o per moshagi rógen o washboén sóchokián, sháhediay tambuay dapay pardahá,

¹⁶ sóchagi korbánigay korbánjáhá gón brenjén jáli o gwarbásk o sajjahén sámánán, brenjén trashtá gón pádagá,

¹⁷ péshgáhay pardahán gón tahtag o bonheshtán, péshgáhay dapay pardahá,

¹⁸ tambuay méh o péshgáhay méh o sádán,

19 dini péshwá ke pákén jágahá rawant o hezmata kanant, pa áyán dazgwápén god, pa dini péshwá Hárúná pákén god o pa áíay mardénchokkán god ke dini péshwái kanagay wahdá gwaráesh bekanant.”

20 Gorhá Esráiliáni sajjahén mahluk cha Mussáay kerrá dar átk o

21 harkas ke delá parmát o arwáhá sekén dát, áíá pa sháhediay tambuay kárán, pa sajjahén hezmati kárán o pa pákén godán shogránaha áwort.

22 Janén o mardéna átkant. Harkas ke delá parmát, áíá thásin* o nálok o mondrikk o hár, har tahrén saht o zéwara áwort. Har mardomá teláhay thékia áwort o pa Hodáwandá chest kanagi korbániga kortant.

23 Harkasay kerrá ke ásmáni o jamu o sohrén pazhm yá sharrén lilom, bozay mud, gwarándhay ratkagén sohrén póst yá dega mohkamén póst hastat, áworti.

24 Harkasá ke nograh o brenjay shogránahé dáta kort, pa Hodáwandá áworti o harkasay kerrá ke chegerday dár hastat, áworti ke pa tambuay yakk na yakk bahréa kár bedant.

25 Sajjahén honarmandén janénán jallakay† kár dastá kort o é chizzesha gwapt o áwortant: ásmáni o jamu o sohrén pazhm o sharrén lilom.

26 Á sajjahén kárzántén janén ke delá parmátant, pasay mudesha zort o jallakay káresha kort.

27 Mhlukay sarókán pa épód o sénagpóshá senge solaymán o dega gránkimmatén senga áwort.

28 Pa cherágáni rók kanagá o pa per moshagi rógená o pa washbóén sóchokiáni addh kanagá masálah o thélesh ham áwort.

29 Esráilay har janén o mardéné ke delá parmát, áíá pa Hodáwandá hamá thékia áwort ke delá gwasht, pa é sarjamén kára ke Hodáwandá Mussáay wasilahá hokm dátagat.

Besalél o Ohulyáb

30 Mussáyá gón Esráilián gwasht: “Bechárét, Hodáwandá cha Yahudáay kabilahá Uriay mardénchokk, Ahuray nomásag Besalél gechén kortag o

31 cha Hodáay Ruhá porr kortag o agl o pahm o zánt o har kesmén dastay honar bakshátag.

32 Pa teláh o nograh o brenjay sámánáni sará nakshay sázagá,

33 pa sengay tráshag o nádénagá o pa dáray ájenag o dega har paymén ezmkáriá honari bakshátag.

34 Hodáwandá Besalél o Dánay kabilahay Ohulyábe Ahisámak sekkárenagay láheki ham dátagant.

35 Hodáwandá esháná pa har paymén kára honar bakshátag, pa hamá sajjahén kárán ke ájenókesha kanant o ezmkáresh ásmáni o jamu o sohrén pazhm o sharrén lilomay sará gwapant o dóchant, bezán har kéré ke baladén ezmkára kanant.”

36

1 “Besalél o Ohulyáb o sajjahén honarmand ke Hodáwandá pákén jágahay addh kanagay sajjahén káráni dánái o pahm bakshátagant, é kára hamá paymá sarjam bekanant ke Hodáwandá hokm dátag.”

Mardománi bázén shogránah

2 Besalél o Ohulyáb o sajjahén honarmand ke Hodáwandá dánái bakshátagant, bezán harkas ke delá parmát ke byayt o kár bekant, Mussáyá á gwánk jat.

* 35:22 35:22 Thásin sahté ke pa jigay bandagá kármazá bit. † 35:25 35:25 Jallak awzáre ke pa bandikkay gwapagá kár bandaga bit.

³ Mussáyá hamá sajjahén shogránah esháni dastá dátant ke Esráilián pa pákén jágahay addh kanagay kárá áwortagatant. Mahluk angat pa wasshi o razá har sohb pa é kárá shogránah áragá at.

⁴ Gorhá é sajjahén honarmand ke pákén jágahay addh kanagá goláesh atant, eshán wati kár yalah dát o Mussáyá kerrá átkant o

⁵ gwashtesh: “Mahluk pa Hodáwaday hokm dátagén káray sarjam kanagá cha zaluratá gesh sámán áragá ent.”

⁶ Gorhá Mussáyá hokm dát o sajjahén ordgáhá jár janag but: “Pa pákén jágahay addh kanagá hech mardén yá janén cha ed o géshter shogránah mayárit.” É paymá mahluk cha géshterén sámánay áragá dárag but,

⁷ chéa ke pa é sajjahén kárá áyáni áwortagén sámán cha zaluratá gesh atant.

Tambuay addh kanag

⁸ É honarmandán sháhediay tambuay dahén pardah addh kortant. É pardah cha hurtgwápén lilom o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá gwapag butant. Honarmandén ezmkaréa é pardaháni sará karrubiay naksh jórh kort.

⁹ Sajjahén pardah yakkén kadd o mápá atant. Hamok pardah drájiá bist o hasht dast o práhiá chár dast at.

¹⁰ Panch pardahesh zort o gón yakdegará lecchént o á dega panchénesh ham hamé paymá lecchéntant.

¹¹ Awali reday goddhi pardahay lambá ásmánrangén lópesh per kort o domi reday goddhi pardahay lambá ham lópesh per kort.

¹² Yakk pardahéa panjásh lópesh per kort o domi reday pardahay lambá ham panjásh lópesh per kort. Doénáni lóp dém pa dém atant.

¹³ Teláhay panjásh karhiesh addh kort o pardahesh gón yakdegará jórhéntant o tambuesh yakk kort.

¹⁴ Pa tambuay póshagá cha syahpasay mudá pardahesh addh kort. Yázdah pardahesh addh kort.

¹⁵ Yázdahén pardah yakkén kadd o mápayg atant. Hamok pardahay dráji si dast at o práhi chár dast.

¹⁶ Panch pardahesh yakk redéa gón yakdegará lecchént o á dega shashén dega redéa.

¹⁷ Awali reday goddhi pardahay lambá panjásh lópesh per kort o domi reday goddhi pardahay lambá ham panjásh lópesh per kort.

¹⁸ Brenjay panjásh karhiesh addh kort ke tambuá belechénant o yakk bekanant.

¹⁹ Tambuay sarbori póshesh cha gwarándhay anchén póstéa addh kort ke rajag o sohr kanag butagat o eshiay sarborá dega paymén mohrén póstay póshé peresh kort.

²⁰ Pa tambuá cha chegerday dára mekk kanagi tahtagesh addh kort.

²¹ Har tahtag drájiá dah dast at o práhiá yakk o ném dast.

²² Hamok tahtagá do zobánokesh per kort o é zobánokesh dap mán dap kortant. Tambuay sajjahén tahtagesh hamé paymá kortant.

²³ Pa tambuay jonubi némagá bist tahtagesh addh kort o

²⁴ nograhay chell bonheshtesh addh kort ke tahtagáni chérá dayag bebant. Pa hamok tahtagá do bonheshtesh addh kort, pa hamok zobánokay chérá yakk bonheshté addhesh kort.

²⁵ Pa tambuay á dega némagá, bezán tambuay shomáli némagá ham bist tahtagesh addh kort.

²⁶ Pa tahtagáni chérá nograhay chell bonheshtesh addh kort, bezán do bonhesht pa har tahtagá.

²⁷ Pa tambuay poshti bahrá, bezán rónendi némagá shash tahtagesh addh kort o

²⁸ pa poshti bahray kondhán do tahtagesh addh kort.

²⁹ Doén kondhán, é tahtag cha jahlá gón yakdegará lecchetant o borzá dap mán dap kanag o yakkén karhiay tahá mán kanag butant. Doén kondhesh hamé paymá kortant.

³⁰ Hasht tahtag butant o nograhay shánzdah bonhesht, pa hamok tahtagay chérá do bonhesht.

³¹ Cha chegerday dárá gwarbastesh addh kort. Panch gwarbast pa tambuay yakk némagéay tahtagán,

³² panch gwarbast pa á dega némagay tahtagán o panch gwarbast pa rónendi némagay, bezán pa tambuay poshti bahray tahtagán.

³³ Nyámi gwarbastesh addh kort ke é sar tán á dega sará, tahtagán sakk bebit, tahtagáni ném borziá.

³⁴ Tahtagesh gón teláhá sarpósh kortant o pa gwarbastáni dárágá teláhay karhiesh addh kort. Gwarbastesh ham gón teláhá sarpósh kortant.

³⁵ Cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá o hurtgwápén lilomá pardahé addhesh kort o honarmandén ezmkáréá eshiay sará karrubiyay naksh addh kortant.

³⁶ Pa é pardahay dranjá chár chegerdi menokesh addh kort o gón teláhá sarpóshesh kortant, teláhay karhiesh ham addh kort o pa menokán nograhay chár bonheshtesh addh kort.

³⁷ Ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomesh zort o pa tambuay dapá ranggwápén pardahé addhesh kort.

³⁸ Pa é pardahá panch menokesh gón karhián addh kort o menokáni sarok o bandesh gón teláhá sarpósh kortant o pa menokán brenjay panch bonheshtesh addh kort.

37

Sháhediay péti

¹ Besaléiá cha chegerday dárá pétié addh kort ke drájiá do o ném dast at, práhiá yakk o ném dast o borziá ham yakk o ném dast.

² Péti cha dhanná o tahá gón zagrén teláhá sarpósh kort. Gerdágerd teláhay patthié peri kort.

³ Pa pétiá teláhay chár karhii addh kort o pétiay chárén pádagáni lecchéntant, do karhi yakk némagéá o do á dega némagá.

⁴ Cha chegerday dárá do gwarbáski addh kort o gón teláhá sarpóshi kortant.

⁵ Pa pétiay chest kanagá gwarbáski cha pétiay kashay karhián gwázéntant.

⁶ Cha zagrén teláhá kapáraté addhi kort o péti sarpósh kort. Drájiá do o ném dast at o práhiá yakk o ném dast.

⁷ Teláhay do karrubii addh kort, teláhi zort o thappet o addhi kortant. É karrubii sarpóshay doén sarán addh kortant,

⁸ yakk karrubié sarpóshay yakk saréá addhi kort o á dega karrubi domi sará. Sarpósh o doén saráni karrubii jetá jetá addh nakortant, é yakthokkor atant.

⁹ Karrubi sarpóshay sarborá atant. Démesh gón yakdomiá at o chammesh gón sarpóshá. Bánzolesh borzádiá pach atant o sarpóshesh sáhél kortagat.

Thébal

¹⁰ Cha chegerday dárá thébalé addhi kort. Drájiá do dast at, práhiá yakk dast o borziá yakk o ném dast.

¹¹ Gón zagrén teláhá sarpóshi kort o teláhay patthié addhi kort o chárén némagán peri kort.

¹² Thébalay sarbori tahtagá, chárén némagán teláhay patthié peri kort o tahtagay chérá, chárén némagán yakk panjagéay práhiay kaddén kábé peri kort.

¹³ Pa thébalá teláhay chár karhii addh kort o karhii thébalay chárén kondhán, pádagán per kortant.

¹⁴ É karhi paméshká kábay nazzikká atant ke thébalay chest kanagay wahdá gwarbáskán bedárant.

¹⁵ Thébalay chest kanagay gwarbáski cha chegerday dárá addh kort o gón teláhá sarpósh kortant.

¹⁶ Thébalay saray sámáni cha zagrén teláhá addh kortant, tál o tás o jag o hamá kásag ke pa réchagi korbánigay ér réchagá kár bandaga bant.

Cherágdán

¹⁷ Cherágdáni cha zagrén teláhá addh kort. Cherágdán, cha boná beger tán sháharhán, eshiay jend o pyálah o golbon o polli thappet o addh kortant. Jetá jetá addhi nakortant, é yakthokkor atant.

¹⁸ Cha cherágdánay kashán shash sháharh dar átk, say sháharh cha cherágdánay yakk kashéa o say sháharh cha domi kashá.

¹⁹ Har sháharhá say pyálah per at, har pyálahá bádámay pollay warhén golbon o poll per at. Cherágdánay har shashén sháharh hamé paym atant.

²⁰ Cherágdánay bonsháhá chár pyálah per at, gón bádámay pollay warhén golbon o pollán.

²¹ Yakk pyálahé awali doén sháharháni boná at, cha hamá jágahá kammé jahltér ke sháharh cha bonsháhá dar átkant, domi pyálah domi doén sháharháni boná o sayomi pyálah sayomi doén sháharháni boná at. Har shashén sháharháni chérá pyálah per at.

²² Golbon o sháharh o cherágdán yakthokkor atant. É sajjahéni cha yakkén thappetagén zagrén teláhá addh kortant.

²³ Pa cherágdáná hapt cherági addh kort o cherágdánay sambálagay awzár o sámáni cha zagrén teláhá addh kortant.

²⁴ Pa cherágdán o eshiay sajjahén sámánáni addh kanagá yakk tálánté* zagrén teláhi kármarz kort.

Bósóchi korbánjá

²⁵ Bósóchi korbánjáhi cha chegerday dárá addh kort. Chárkondh at. Drájiá yakk dast at, práhiá ham yakk dast o borziá do dast. Kánth o korbánjáhi hór addh kortant, yakthokkor atant.

²⁶ Korbánjáhay sar o sajjahén némag o kánthi gón zagrén teláhá sarpósh kortant o chapp o chágérdá teláhay patthié peri kort.

²⁷ Pa korbánjáhá teláhay do karhii addh kort o hamé patthiay chérá peri kortant. Korbánjáhay doén kashán do do karhii per kort ke chest kanagay wahdá gwarbáskán bedárant.

²⁸ Gwarbáski cha chegerday dárá addh kortant o gón teláhá sarpósh kortant.

²⁹ Per moshagi pákén rógen o asil† o washbóén sóchokii addh kort, hamá paymá ke atrsáz washbó addha kanant.

38

Sóchagi korbánigáni korbánjá

* **37:24 37:24** Yakk tálánté kesás si o panch kilu ent. † **37:29 37:29** Asil, bezán zagr, háles.

¹ Sóchagi korbánigáni korbánjáhi cha chegerday dára addh kort. Drájiá panch dast at o práhiá ham panch dast. Korbánjá chárkondh at. Borziá say dast at.

² Korbánjáhay chárén kondhání sará yakk o yakk kánthé addhi kort. Kánth o korbánjáhi jetá jetá addh nakortant, é yakthokkor atant. Korbánjáhi gón brenjá sarpósh kort.

³ Korbánjáhay tagári o bard o tás o chársháh o ásdán, sajjahén sámáni cha brenjá addh kortant.

⁴ Pa korbánjáhá jálié, bezán brenjay thathé addhi kort o korbánjáhay lambáni patthiay chérá anchó éri kort ke korbánjáhay borziay némá sar but.

⁵ Pa brenjén jáliay chárén kondhán chár karhii addh kort ke gwarbáskán bedárant.

⁶ Cha chegerday dára gwarbáski addh kortant o gón brenjá sarpóshi kortant.

⁷ Gwarbáski cha karhián gwázéstant ke korbánjáhay chest kanagay wahdá korbánjáhay doén kashán bebant. Korbánjáhi cha dáy tahtagán addh kort o tóki hók o hálig esht.

Brenjay trasht

⁸ Brenjay trashti gón trashtay pádagá cha hamá janénáni ádéknán addh kort ke tambuay dapá hezmati kár kanagá atant.

Tambuay péshgáh

⁹ Tambuay péshgáhi addh kort. Péshgáhay jonubi némagay hurtgwápén lilomay pardah drájiá yakk sad dast atant.

¹⁰ Gón bist menok o bist brenjén bonheshtá addhi kortant. Menokáni band o karhi nograhayg atant.

¹¹ Shomáli némagay pardah ham drájiá yakk sad dast atant. Gón bist menok o bist brenjén bonheshtá addhi kortant. Menokáni band o karhi nograhayg atant.

¹² Rónendi némagay pardah panjá dast atant. Gón dah menok o dah bonheshtá addhi kortant. Menokáni band o karhi nograhayg atant.

¹³ Péshgáhay ródarátki némagay pardah, hamá némag ke róch dara kayt, panjá dast atant.

¹⁴ Péshgáhay dapay yakk némagéay pardah pánzdah dast atant. Gón say menok o say bonheshtá addhi kortant.

¹⁵ Dapay á dega némagay pardah ham pánzdah dast atant. Gón say menok o say bonheshtá addhi kortant.

¹⁶ Péshgáhay chapp o chágeday sajjahén pardah hurtgwápén lilomayg atant.

¹⁷ Menokáni bonhesht brenjayg atant o band o karhiesh nograhayg atant. Menokáni sarok gón nograhá sarpósh atant. Péshgáhay sajjahén menokáni band nograhayg atant.

¹⁸ Péshgáhay dapay pardah ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomayg at o ranggwáp at. Pardahay dráji bist dast at o péshgáhay é dega pardaháni paymá, borzii panch dast at.

¹⁹ Pardahay chár menok o chár brenjén bonhesht atant. Menokáni band o karhi nograhayg atant o menokáni sarok gón nograhá sarpósh atant.

²⁰ Tambuay o péshgáhay chapp o chágeday sajjahén méh brenjayg atant.

Tambuay sámán

²¹ Tambuay, bezán sháhediay tambuay sámán hamesh atant ke Láwián Mussáy hokmay sará o dini péshwá Hárunay mardénchokk Itámáray sarókiá hesáb kort o nebeshtah kortant.

²² Harché ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat, Besalélá addh kort. Besalél Yahudáay kabilahay mardomé at, Uriay chokk o Ahuray nomásag at.

²³ Cha Dánay kabilahá Ahimásakay mardénchokk Ohulyáb é káray sarjam kanagá gón Besalélá gón at. Ohulyáb ájenók o baladén ezmkáré at o gón ásmáni o jamu o sohrén bandikk o hurtgwápén lilomá ranggwápiia kort.

²⁴ Hamá chest kanagi korbánig, bezán hamá thékién teláh ke pa pákén jágahay addh kanagá kármarz butant, pákén jágahay shekelay hesábá, sarjamiá bist o noh tálánt o hapt sad o si shekel atant.*

²⁵ Mahlukay dátagén nograh ke hesáb kanag butant, pákén jágahay shekelay hesábá, yakk sad tálánt o hazár o hapt sad o haptád o panch shekel atant.† É nograh cha hamá mardomán gerag butagatant ke mardomshomáriá hesáb kanag butagatant,

²⁶ bezán cha har mardomá yakk bekáé. Yakk bekáé ném shekel ent, pákén jágahay shekelay hesábá. É nograh cha hamá mardomán gerag butagatant ke mardomshomáriá hesáb kanag butagatant, bezán cha bist sálag o cha bist sálá masterén mardénán. É mardén sarjamiá shash lakk o say hazár o panch sad o panjáh atant.

²⁷ É yakk sad tálántén nograh pa pákén jágahay bonhesht o pardahay bonheshtáni addh kanagá kármarz butant, bezán sad tálánt pa sad bonheshtá, pa har bonheshtá yakk tálánté.

²⁸ Hazár o hapt sad o haptád o panch shekeli pa menokáni karhi o menokáni sarokáni sarpósh o menokáni bandáni addh kanagá kármarz kort.

²⁹ Hamá thékién brenj ke chest kanagi korbánig kanag butant, haptád tálánt o do hazár o chár sad shekel atant.‡

³⁰ Sháhediay tambuay dapay bonhesht, brenjén korbánjáh o áiy brenjén jáli o korbánjáhay sajjahén sámán,

³¹ péshgáhay chapp o chágérday bonhesht, péshgáhay dapay bonhesht, tambuay sajjahén méh o péshgáhay chapp o chágérday sajjahén méh cha hamé brenján addh kanag butant.

39

Dini péshwáiy god

¹ Cha ásmáni o jamu o sohrén pazhmá dazgwápén godesh addh kort ke wahdé péshwá pa hezmat kanagá pákén jágahá rawt, gwaráesh bekant. Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat, pa péshwáén Hárúná pákén godesh addh kort.

Épód

² Épódesh cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá addh kort.

³ Áyán teláhay názorkén ták thappet o tayár kort. Tákesh dráj drájá borretant o bandikkesh addh kort ke gón ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá hawáresh bekanant. É kár honarmandén ezmkáréa kort.

⁴ Do sarkópagesh addh kort o épóday doén srugán peresh kort ke épód mohr bandag bebit.

⁵ Épóday band épóday paymá at, bezán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá tayár kanag butagat. É band o épód hór gwapag butant, é yakthokkor atant, anchó ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

* **38:24 38:24** É teláh kesás 1000 sér atant. † **38:25 38:25** É nograh kesás 3500 sér atant. ‡ **38:29 38:29** É brenj kesás 2500 sér atant.

⁶ Senge solaymánesh teláhay mohragjáhán nádéntant o anchó ke mohrá ájenanat o naksha kanant, Esráilay mardénchokkáni námesh áyáni sará naksh kortant.

⁷ Gorhá é seng ke Esráilay chokkáni yátgéjiay seng atant, épóday sarkópagán peresh kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

Sénagpósh

⁸ Sénagpóshé addhesh kort. Épóday paymá addhesh kort, bezán cha teláhá o cha ásmáni o jamu o sohrén pazhm o hurtgwápén lilomá addhesh kort. É kár honarmandén ezmkáréa kort.

⁹ É chárkondh o dotal at. Dráji o práhiá yakk yakk bechillé at.

¹⁰ Eshiyar sará chár redá gránkimmatén sengesh lecchént, awali redá rubi, pokráj o bayrel,

¹¹ domi redá pérózah, nilom o zomorrod,

¹² sayomi redá shunzén ákut, akik o jamuén ákut,

¹³ cháromi redá teláhrangén ákut, senge solaymán o yashm. É sengesh teláhay mohragjáhán nádéntant.

¹⁴ Seng, Esráilay chokkáni námáni hesábá atant, dwázdah nám o dwázdah seng. Har yakkéay sará cha dwázdahén kabilahán yakkéay nám chó mohrá naksh at.

¹⁵ Pa sénagpóshá cha zagrén teláhá restagén sáday dhawlnén zamzilokesh addh kort.

¹⁶ Teláhay do mohragjáh o teláhay do karhiesh addh kort o karhiesh sénagpóshay do srugá per kortant.

¹⁷ Teláhay doén zamzilokáni yakk yakk saré zortesh o sénagpóshay doén srugáni karhián mánesht kortant o

¹⁸ zamzilokáni domi saresh zort o gón doén mohragjáhán lecchéntant, épóday sarkópagáni démi némagá.

¹⁹ Cha teláhá do karhiesh addh kort o sénagpóshay á dega doén srugán peresh kortant, hamá lambán ke démesh gón épódá at.

²⁰ Cha teláhá dega do karhiesh addh kort o épóday déma, sarkópagáni jahli némagá, épóday banday sarborá peresh kortant, hamódá ke sarkópag gón épódá lecchetagant.

²¹ Sénagpóshay karhiesh gón ásmánrangén bandán épóday karhián anchó bastant ke épóday banday sará bebant o sénagpósh cha épódá masorit, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

Dini péshwáiy á dega god

²² Épóday kabáhesh sarjamiá cha ásmánrangén godá gwapt o addh kort.

²³ Kabáhá gotthé per at. Gotthay chapp o chágérdá mohrén kálaray paymén dazgwápén lamb per at ke gotth maderit.

²⁴ Ásmáni o jamu o sohrén pazhmay o hurtgwápén lilomay anáresh addh kort o kabáhay dámonay lambay chapp o chágérdá per kortant.

²⁵ Zagrén teláhay zhángesh addh kort o kabáhay lambay chapp o chágérdá, anaráni nyámá peresh kortant.

²⁶ Kabáhay dámonay chapp o chágérdá zhángé o anaré, zhángé o anaré per kanánesh kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat. Hezmatay wahdá Háruná é kabáh gwará kanagi at.

²⁷ Pa Hárun o Hárunay mardénchokkán cha hurtgwápén lilomá jámagesh gwapt o addh kort.

²⁸ Pág o koláh cha sharrén lilomá o chérpósh cha hurtgwápén lilomá addh kanag butant.

²⁹ Cha hurtgwápén lilom o ásmáni o jamu o sohrén pazhmá ranggwápén lánkigé gwapt o addhesh kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

³⁰ Cha zagrén teláhá patthié, bezán pákén tájé addhesh kort o é labzesh chó mohray nakshá patthiay sará naksh kortant: “Wapke Hodáwandi.”

³¹ Ásmánrangén bandé peresh kort ke patthi págay sará bóshtit, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

Tambuay káray sarjami

³² Tambuay, bezán sháhediay tambuay sajjahén kár sarjam butant. Esráilián sajjahén kár kortant. Hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat, hamá paymá kortesh.

³³ Sháhediay tambuesh Mussáay kerrá áwort, tambu o sajjahén sámán, bezán karhi, tahtag, gwarbast, menok, bonhesht,

³⁴ cha gwarándhay ratkag o sohr butagén póstá jórh kortagén pósh, cha dega paymén mohrén póstá jórh kortagén pósh, sháhediay pétiay démá lónjánén pardah,

³⁵ sháhediay péti o gwarbásk o kapáratay pósh,

³⁶ thébal o sajjahén sámán o pákwandhén nagan,

³⁷ cha zagrén teláhá addh butagén cherágdán o cherágdánay cherág o sajjahén sámán o pa cherágán thél,

³⁸ teláhay korbánjá, per moshagi rógen, washboén sóchoki, tambuay dapay pardah,

³⁹ brenjén korbánjá o áiy brenjén jáli o gwarbásk o sajjahén sámán, trasht o pádag,

⁴⁰ péshgáhay pardah o menok o bonhesht, péshgáhay dapay pardah o sád o méh, tambuay, bezán sháhediay tambuay káráni sajjahén sámán o

⁴¹ dazgwápén god ke pákén jágahá hezmat kanagay wahdá gwará kanaga bant, bezán dini péshwá Hárúnay pákén god o Hárúnay chokkáni péshwái god, sajjahénesh áwortant.

⁴² Esráilián é sajjahén kár sarjam kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

⁴³ Mussáyá sajjahén kár cháretant o disti ke áyán kár sarjam kortag. Hamá paymá ke Hodáwandá hokm dátagat, áyán hamá paymá kortagat. Nun Mussáyá á barkat dátant.

40

Tambuay mekk kanag

¹ Hodáwandá gón Mussáyá gwasht:

² “Awali máhay awali róchá tambuá, bezán sháhediay tambuá mekk kan.

³ Sháhediay pétiá tambuay tahá ér kan o pardahá pétiay démá lónján kan ke péti chér o andém bebit.

⁴ Thébalá tóká bar o sámánán thébalay sará pa red o band ér kan. Cherágdáná tóká bar o cherágáni per kan.

⁵ Bósóchiay teláhén korbánjá sháhediay pétiay dém pa démá ér kan o tambuay dapay pardahá per kan.

⁶ Sóchagi korbánigáni korbánjá sháhediay tambuay démá, bezán sháhediay tambuay démá ér kan o

⁷ trashtá sháhediay tambu o korbánjá nyámá ér kan o ápi mán kan.

⁸ Tambuay chapp o chágérdá péshgáhay pardahán mekk kan o péshgáhay dapay pardahá per kan.

⁹ Per moshagi rógen bezur o tambu o tambuay tahay sajjahén sámánán per mosh o wapkesh kan ke pák bebant.

¹⁰ Sóchagi korbánigáni korbánjáhá o korbánjáhay sajjahén sámánán ham rógen per mosh o korbánjáhá wapk kan ke sakk pák bebit.

¹¹ Trasht o trashtay pádagá ham rógen per mosh o wapkesh kan.

¹² Hárún o Hárúnay mardénchokkán sháhediay tambuay dapá byár o áyáni jáná beshód.

¹³ Pákén godán Hárúnay gwará day, rógeni per mosh o wapki kan ke dini péshwá bebit o mani hezmatá bekant.

¹⁴ Hárúnay chokkán byár o jámagánesh gwará day o

¹⁵ anchó ke taw áyáni pet rógen per moshtag, áyáni jendá ham rógen per mosh ke dini péshwá bebant o mani hezmatá bekanant. Gón rógen per moshagá áyán dini péshwáia rasit o é péshwái abadmána bit, nasláni nasl.”

¹⁶ Mussáyá sajjahén kár hamá paymá kortant ke Hodáwandá hokm dátagat.

¹⁷ Cha Mesrá dar áyagay domi sáláy awali máhay awali róchá tambu mekk kanag but.

¹⁸ Mussáyá tambu mekk kort, bonheshti ér kortant, tahtagi jatant, gwarbasti mán tarréntant o menoki mekk kortant.

¹⁹ Mussáyá pardah sháhediay tambuay sará dátant o sarpóshi pardaháni sará pach kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

²⁰ Sháhediay doén wáneki zort o pétia kortant, gwarbáski pétia per kortant o kapáratay sarpóshi pétia sará dát.

²¹ Péti tambuay tóká bort o pardahi pétia déma dratk o péti chér o andém kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

²² Thébali sháhediay tambuay tahá, tambuay shomáli némagá, cha pardahá dhann ér kort

²³ o nagani Hodáwanday bárgáhá thébalay sará ér kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

²⁴ Cherágdáni sháhediay tambuay tahá, thébalay dém pa déma, tambuay jonubi némagá ér kort o

²⁵ hamódá Hodáwanday bárgáhá cherági cherágdáná per kortant, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

²⁶ Teláhay bósóchi korbánjáhi sháhediay tambuay tahá, pardahay déma ér kort o

²⁷ korbánjáhay sará washboén sóchokii chér sótk, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

²⁸ Tambuay dapay pardahi per kort.

²⁹ Sóchagi korbánigay korbánjáhi zort o sháhediay tambuay déma ér kort o áiy sará sóchagi korbánig o dánay korbánigi pésh kort, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

³⁰ Brenjén trashti sháhediay tambu o korbánjáhay nyámá ér kort o shódagi ápi mán kort.

³¹ Mussá, Hárún o Hárúnay chokkán hamé áp zortant o wati dast o pád shoshtant.

³² Har wahdá ke sháhediay tambuá yá korbánjáhay nazzikká shotant, watá shoshtesh, hamá paymá ke Hodáwandá Mussá hokm dátagat.

³³ Mussáyá tambu o korbánjáhay chapp o chágerdá péshgáhay pardah mekk kortant o péshgáhay dapay pardahi per kort. É paymá Mussáyá kár sarjam kort.

Hodáwanday shán o shawkat

³⁴ Jambará sháhediay tambu sarpósh kort o tambu cha Hodáwanday shán o shawkatá sarréch but.

³⁵ Mussáyá sháhediay tambuay tahá shot nakort ke tambu jambará geptagat o cha Hodáwanday shán o shawkatá sarréch at.

³⁶ Wati sajjahén saparán, Esráili hamá wahdá rahádaga butant ke jambar cha tambuay sará chesta but,

³⁷ bale tánke jambar chesta nabut, á rahádaga nabutant. Tán jambaray chest bayagay róchá hamódá neshtant.

³⁸ Sajjahén saparán, Esráliána dist ke róchá Hodáwanday jambar tambuay sará ent o shapá jambaray tahá ásé rók ent.

Zabur Zaburay awali ketáb

1

Zabur 1–41

Pahrézkár o badkáráni ráh

- ¹ Bahtáwar hamá ent
ke badkáráni shawr o saláhay sará narawt,
gonahkáráni rahsará naóshtit o
rishkand kanókáni diwáná nanendit,
- ² hamá ke wáhagi gón Hodáwanday tálimá ent o
róch o shap áiy tálimay sará pekra kant.
- ³ Á hamá drachkay paymá ent
ke rombókén jósaréay kerrá keshag butag o
mósomay sará nibaga dant o
táki nagimmorant,
harché ham ke kant kámyába bit.
- ⁴ Bale badkár chosh naant,
á hamá pog o paláráni paymá ant ke gwátesha rópit o bárt.
- ⁵ Gorhá bezán ke badkárán, pa dádrasiá* óshtagay wák o twán nést o
gonahkár pahrézkáráni diwáná hór buta nakanant.
- ⁶ Ke Hodáwand pahrézkáráni ráhay negahpán ent,
bale badkáráni ráh tabáhi o bégwáhi ent.

2

Hodáay bádsháha kayt, páddáni kapét

- ¹ Á dega kawm pa ché shóresha kanant o
ráj chiá mopt o náhudagén pandala* sázant?
- ² Jahánay bádsháh tayára bant o hákem yakjáh mocch,
Hodáwand o áiy Masihay helápá óshtant:
- ³ “Byáét tán áyáni sád o bandán beborrén o zamzilánesh besendén.”
- ⁴ Hodáwand ke ásmáná bádsháhia kant kandit o
áyán maskará kant.
- ⁵ Á wahdá wati hezhmay tahá gón áyán habara kant,
wati gazabay tahá áyána torsénit:
- ⁶ “Man wati bádsháh, wati pák o gechénién kóh, Sahyunay sará nendáréntag.”
- ⁷ Nun Hodáwanday hokmá darshána kanán ke maná gwashti:
“Taw mani Bacch ay, maróchi man tará pédá kortag.
- ⁸ Cha man belóth tán kawmán tai mirás bekanán o
zeminay chárén kondháni ráján tai sawgát.
- ⁹ Gón ásenén asáé áyán prósha dayay o
kunzagáni paymá hurt hurtesha kanay.”
- ¹⁰ Paméshká, oo bádsháhán! Aglmand bebét.

* **1:5 1:5** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.
Pandal, bezán repk, mandr, makr.

* **2:1 2:1**

- Anchosh oo jahánay hákemán! Adab bezurét.
 11 Pa tors, Hodáwanday hezmatá bekanét o
 pa drahag pádáni kapét.
 12 Chokká bechokkét chó mabit ke zahr begipt o
 shomá ráhay némá gár o bégwáh bebét,
 chiá ke á anágat bránza gipt.
 Bahtáwar hamá ant ke áiy mayár o báhótha bant.

3

Oo Hodáwand! Pád á

Dáuday Zabur, hamá wahdá ke cha wati chokk Abshálumá jehagá at.

- 1 Oo Hodáwand! Mani dozhmen chenkadar báz ant.
 Bázéné mani helápá pád áyagá ent.
 2 Bázéné mani bárawá gwashagá ent:
 “Hodá eshiá narakkénit.” Ósht...^{*}
 3 Bale taw oo Hodáwand! Wat mani chágerdá espar ay,
 Mani shán o shawkat ay,
 maná sarperáza kanay.
 4 Hodáwandon gón borzén tawaré peryáta kort o
 áiy cha wati pák o gechénién kóhá maná passaw dát. Ósht...
 5 Man ásudag waptán o pád átkán,
 chiá ke Hodáwand mani posht o panáh at.
 6 Cha lakkáni lakká natórsán ke cha har némagá maná angerresh kortag[†].
 7 Oo Hodáwand! Pád á.
 Oo mani Hodá! Maná berakkén.
 Taw ay ke mani dozhmenáni démá shahmáta janay o
 badkáráni dap o dantánána próshay.
 8 Rakkénók Hodáwand ent, tai barkat tai kawmá berasát! Ósht...

4

Démá pa má rozhnág kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón zehi o simmi sázán. Dáuday Zabur.

- 1 Oo mani dádrasén Hodá! Passaw beday wahdé peryáta kanán.
 Sakki o sóriáni wahdá mani dast o bánzolet pach kortant.
 Maná mehr o rahmat baksh o dwáyánon gósh dár.
 2 Oo mardomán! Tán kadéná mani ezzat kamsharap kanaga bit?
 Tán chontá náhudagiá dósta dárét o drógay padá gardét? Ósht...
 3 Bezánét ke Hodáwandá Hodádóst pa wat zortag o jetá kortagant.
 Wahdé Hodáwandá tawára kanán, á eshkont.
 4 Hezhmay tahá gonáh makanét.
 Éshiy badalá, wapsagay wahdá, wati delá é bárawá pegr kanét o árám
 gerét. Ósht...
 5 Barhakkén korbánig peshkash kanét o Hodáwanday sará tawkal.
 6 Bázéné gwashit: “Kay ent pa má néki bekant?”
 Oo Hodáwand! Wati démá pa má rozhnág kan.

^{*} **3:2 3:2** Pa óshtá asligén Ebráni gál “saláh” ent. É gál báz barán Zaburay ketábá átkag. Mánái pakká zánag nabutag bale balkén pa wánókay mahtal bayagá muzikay yak gálé. [†] **3:6 3:6** Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”.

- ⁷ Taw mani del cha shádáníá sarrékh kortag,
cha áyáni hamá wahday shádáníá géshter ke dán o gallah o tázagén
sharábesh báz bebant.
- ⁸ Árámiá drája kasshán o wáb ham kapán,
chiá ke tahná taw, oo Hodáwand, maná émeniyah táhá nendénay.

5

Maná rástén ráhá bar

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón nali sázán. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani gappán gósh bedár,
mani nálagán delgósh kan.
- ² Oo mani bádsháhén Hodá! Mani peryátá beshkon,
chiá ke tai gwará dwá kanán.
- ³ Oo Hodáwand! Bámgwáhán taw mani tawára eshkonay,
bámgwáhán, gón dazbandi wati wáhagán pésha kanán o wadáriga bán.
- ⁴ Taw choshén Hodáé naay ke cha badiá delwassh bebay,
badi gón taw jalleta nakant.
- ⁵ Porkebr o gorunák tai démá óshtáta nakant o
cha sajjahén badkárán naprata kanay.
- ⁶ Drógbandán bégwáha kanay,
Hodáwand cha hónig o prébkárán naprata kant.
- ⁷ Bale man cha tai mehrá tai lógá káyán o
cha tai torsá tai parasteshgáhá kóndhána kapán.
- ⁸ Oo Hodáwand! Pa mani dozhmenáni sawabá,
gón wati adl o ensápá maná rahshóni beday o
wati ráhá pa man sáp o tachk bekan.
- ⁹ Chiá ke rásti áyáni zobáná nést o
del o darunesh tabáhi ent o bass.
Gotth o galuesh práhén kabré o
wati zobáná pa cháplusi kára bandant.
- ¹⁰ Oo Hodá! Eshán mayárbár hesáb kan,
bell ke wati shawráni táhá beboddhant.
Áyáni bázén náparmáníáni sawabá, cha wat duresh kan,
chiá ke tai helápá shóreshesh kortag.
- ¹¹ Bale á sajjahén ke tai báhóth o mayára bant, shádmáni bekanant,
dáemá sáz o zémel bejanant.
Áyán wati sáhegay chérá negahpáni bekan,
tán harkas ke tai námáy dóstdár ent gón tai námá shádán bebit.
- ¹² Allamá, taw, oo Hodáwand, pahrézkárán barkata dayay o
áyán gón wati mehr o rahmatá esparay paymá negahpána bay!

6

Oo Hodá! Maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón zehi o simmi sázán. “Sheminitay”^{*}
tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o
gón wati gazabá neherr.
- ² Hodáwandá! Mani sará rahm kan chiá ke gimmortagán.

^{*} **6: 6:0** Sheminitay máná “hashtomi” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

- Oo Hodáwand! Maná dráh bekan chiá ke jesm o jánon paréshán ent.[†]
- ³ Arwáhon sakk békarár o jalájósh ent.
Oo Hodáwand! Tán kadén? Tán kadén?
- ⁴ Hodáwandá! Wati démá gón man tarrén o mani sáhá berakkén,
wati mehray sawabá maná neját beday.
- ⁵ Chiá ke mordag tará yát korta nakanant,
kay ent ke cha mordagáni jaháná tai shográ begipt?
- ⁶ Cha nálagán dam bortagán,
har shap gandalán cha gréwagá ménán o
tahtá gón arsán tarra kanán.
- ⁷ Chammon cha bázén andóhán nezór butagant o
cha bázén dozhmenán tahár.
- ⁸ Oo sajjahén badkárán! Cha man dur hét,
chiá ke Hodáwandá mani gréwagáni tawár eshkotagant.
- ⁹ Hodáwandá mani peryát gósh dáshtagant,
Hodáwand mani dwáyá mannit.
- ¹⁰ Mani sajjahén dozhmen sharmendag o sakk paréshána bant,
á démá chahra dayant o pashal o sharmendaga bant.

7

Tai mayár o báhótha bán

Dáuday Shigáyun.* Dáudá é Zabur Benyáminay kabilahay Kush námén mardoméay habaráni sawabá pa Hodáwandá darshán kortag.

- ¹ Oo Hodáwand, mani Hodá! Tai báhóth o mayára bán.
Maná cha á sajjahénán ke mani randá kaptagant berakkén.
- ² Agan na, á maná shéráni paymá derrant,
chondh chondha kanant o maná rakkénóké nabít.
- ³ Oo Hodáwand, mani Hodá! Agan man choshén káre kortag o
daston gonáhéá mén ent,
- ⁴ agan pa dóstéá badion kortag,
yá ke dozhmené bémayará poletag,
- ⁵ bell ke dozhmen mani padá byayt o
áiy dast pa man berasít,
mani zendá pádmál bekant o
maná hákáni tahá bwápénit. Ósht...
- ⁶ Oo Hodáwand! Gón wati hezhmá jáh bejan o
mani dozhmenáni gazabay démá pád á!
Ágáh bay, oo mani Hodá!
Taw ay ke dádrasiay járet jatag!
- ⁷ Bell ke kawmáni romb tai gwará yakjáh bant,
cha borzá eshání sará hákemi bekan!
- ⁸ Bell ke Hodáwand pa kawmán shawr o hokm beborrit.
Oo Hodáwand! Gón mani rásti o tachkiá,
wati dadrasiá mani pahrézkáriáni sará bekan.
- ⁹ Oo ádelén Hodá ke del o darunána zánay!

[†] **6:2 6:2** Asligén Ebráni zobána gwashit: “Haddh o bandon paréshán ant.”
zánag nabutag bale balkén adab yá muzikay yak gálé.

* **7: 7:0** É gáláy máná

Badkáráni sherrián halás kan o
pahrézkarán pa del mohr bedár.

- 10 Mani espar Hodá ent
ke nékdelána rakkénit.
- 11 Hodá ádelén dadrasé,
Hodáé ke har róch hezhma gipt.
- 12 Agan ensán pashómán mabit,
wati zahmá téza kant o
wati kamáná kasshit o tayára kant.
- 13 Áiá koshókén seláh tayár kortag o
wati tirán ácheshéna kant.
- 14 Á mardomá bechár ke cha sherr o shórá ápos ent o
cha petnahá lápporr, á dróga zayt.
- 15 Kallé kóchit o johla kant o
hamá chátá kapit ke wat kótkagi.
- 16 Áiay petnah wati sará kapit o
pasáti ham sará laggit.
- 17 Hodáwandá pa áiay adl o ensápá shogra gerán,
borzén arshay Hodáwanday námá názénán.

8

Porshawkat ent tai nám

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Gittitay”^{*} tarzay sará. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand, may Hodáwand!
Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.

Taw wati shán o mazani ásmánáni sarborá sheng o tálán kortag.
- 2 Pa wat satá o saná, chokk o shirmechén nonnokáni dapá ham dátag
ke tai dozhmenáni sawabá tará satá bekanant,
tánke dozhmen o bérgirán chopp o bétawár bekanay.
- 3 Wahdé tai ásmánáni némagá chárán
ke tai lankokáni ezm o honar ant
máh o estáráni némagá,
ke taw barjáh dáshtagant,
- 4 ensán chié ke taw áiay gamwár bebay o
bani ádam kay ent ke áiay delgóshá bedáray?
- 5 Bale angat taw cha préshtagán[†] bass kammoké kamter kort o
mazani o ezzatay táj sará dát.
- 6 Wati dastay sajjahén káráni sará hákem kort o
har chizz áiay pádáni chérá esht.
- 7 Sajjahén ramag o górróm[‡]
gyábán o sahrái jánwar
- 8 ásmánay báli morg o
daryáay máhig o
har ché ke cha zeray[§] ráhá gwazit.
- 9 Oo Hodáwand, may Hodáwand!
Chenkadar porshawkat ent tai nám jahánay chárén kondhán.

^{*} 8: 8:0 Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. [†] 8:5 8:5 Yá: cha Hodáyá. [‡] 8:7 8:7 Górróm,
bezán gókáni romb. [§] 8:8 8:8 Zer, bezán daryá.

9

Ádelén Hodá

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Mawt-labbénay”^{*} tarzay sará. Dáuday zabur.

- ¹ Tará, oo Hodáwand, cha delay johlánkián shogra gerán,
tai sajjahén ajabén kárán darshána kanán.
- ² Tai gwará gal o shádmánia kanán.
Oo borzén arshay Hodá! Tai námá názénán.
- ³ Wahdé mani dozhmen pada kenzant,
cha tai démá lakoshant o tabáh o haláka bant.
- ⁴ Chiá ke taw mani hakk o ensáp pa sharri dáshtag,
wati tahtá neshtagay o pa ensáp dádrasi kortag.
- ⁵ Kawmet hakkal dátagant,
badkár tabáh o barbád kortagant o
áyáni nám abad tán abad gár o bégwáh kortag.
- ⁶ Dozhmen, dáemi wayránagáni tahá gár o gomsár butagant,
áyáni shahráni risshag o wandhálet cha boná kasshetagant,
tantaná[†] áyáni yát ham gár o zawál butag.
- ⁷ Bale Hodáwand tán abad bádsháhia kant,
áia wati shawr o dádrasiay taht páydár kortag.
- ⁸ Á wat jahána gón adlá dádrasia kant,
kawmáni sará gón ensápá shawra borrit.
- ⁹ Hodáwand pa zolm distagénán, borzén kalaté
kalaté borzén, mán sakkén sáhatán.
- ¹⁰ Á ke tai námá zánant tai sará tawkala kanant
chiá ke taw, oo Hodáwand, wati hodónákén[‡] lóthók yalah nakortagant.
- ¹¹ Hodáwandá, ke tahti Sahyuná ent, benázénét,
kawmáni nyámá áia kortagén kárán jár janét.
- ¹² Chiá ke á ke hónáni bérgir ent, eshán yáta kant
zolm distagénáni peryátána nashamóshit.
- ¹³ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
hamá ázárán ke cha dozhmenáni dastá maná rasant bechár,
taw ke cha markay darwázagán maná sarperáza kanay,
- ¹⁴ tánke tai sajjahén satá o tawsipán
Sahyunay Jenekay darwázagáni démá[§] barjáh dárán o
shádmáni bekanán ke taw maná rakkéntag.
- ¹⁵ Kawm, wati hamá kótkagén kallá kaptagant,
áyáni pád hamá dámá band geptag o pasetagant ke watesh chér
kortagat.
- ¹⁶ Hodáwandá watá gón wati adl o ensápá pajjáréntag,
badkár cha wati kortagén kárán wat dámá kapant.
Zegr...^{*} Ósht...

^{*} **9: 9:0** Mawt-labbénay máná “chokkay mark” ent. Báwar esh ent ke Mawt-labbén muzikay yak gálé.

[†] **9:6 9:6** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. [‡] **9:10 9:10** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. [§] **9:14 9:14** Sahyunay Jenekay darwázagáni démá, bezán Urshalimay shahray darwázagáni

démá. ^{*} **9:16 9:16** Asligén Ebráni gál “Higáyun” ent. É gálá máná zánag nabutag bale báwar esh ent ke muzikay yak gálé.

- 17 Badkár mordagáni jaháná pera tarrant,
á sajjahén kawm ke Hodáyá shamóshant.
18 Bale hájatmand harwahd shamóshaga nabant o
zolm distagénáni omét tán abad barbáda nabit.
19 Oo Hodáwand! Pád á o mayl ke ensán báládest bebit,
bell ke tai dargáhá kawmáni shawr o hokm borrag bebit.
20 Oo Hodáwand! Torsesh jesm o jáná perrén
tán kawm bezánant ke ensán ant o bass. Ósht...

10

Chía watá chéra dayay?

- 1 Oo Hodáwand! Pa ché dur óshtátagay?
Chía watá sakkén sáhatán chéra dayay?
2 Badkár gón kebr nezórénán shekára kant,
bell ke wati pandaláni dámá gereptár bebit.
3 Chía ke badkára wati delay wáhagáni sará pahr ent,
lálech kanókán barkata dant o Hodáwandá bad o rada gwashit.
4 Badkár mán wati kebr o gorunákiá gwashit: “Hodá dar gétka nakant”,
áiy sajjahén pegr o hayál esh ent ke “Hodáé nést”.
5 Wati ráhá modám kámyáb o sóbén* ent,
tai shawr o dádrasi cha áiy chammá dur ant,
wati sajjahén dozhmenán rishkanda kant.
6 Wati delá gwashit: “Hechbar cha wati jáhá sorénag o jombénaga nabán
nasláni nasl cha kazá o baláhán dura bán.”
7 Dap o zobáni cha nálat o préb o setamá porr ent,
áiy zobánay chérá petnah o sherkáriá kodám bastag.
8 Métag o ábádiáni kaminá† nendit,
chér o panáhén jáhán bégonáhána koshit,
chérokái béwasáni shekár kanagay shóhazá ent.
9 Shéray paymá wati kaminá wadára kant,
wadára kant o nezór o nátwánán wati panjagá kárit,
panjagá kárit o dámá dawra dant.
10 Áiy shekár, lagatmál o zár o wára bant,
áiy dastá gár o gomsára bant.
11 Wati delá gwashit: “Hodáyá shamoshtag
démi póshéntag o hechbara nagendit.”
12 Oo Hodáwand! Pád á. Oo Hodá! Wati dastá shahár.
Bazzagénán mashamósh.
13 Badkár pa ché Hodáyá bad o rada gwashit?
Chía wati delá gwashit:
“Hodá dar gétka nakant”?
14 Bale albat taw genday. Sakki o sóriána genday,
tán kár o ehtiárá wati dastá bedáray.
Bazzag o béchárag watá tai sepordaga kanant,
chórawáni madat kanók taw ay.
15 Sherr o badkaráni báská beprósh,
áyáni sharáratay hesábá beger,
hamá káráni hesábá ham ke áiy gwashtag: “Hodá dar gétka nakant”.

* 10:5 10:5 Sóbén, bezán péróz, kámyáb. † 10:8 10:8 Kamin, bezán sráp.

- 16 Hodáwand abad tán abad bádsháh ent,
kawm cha áiy sardhagará gár o gomsára bant.
- 17 Oo Hodáwand! Taw bazzagáni wáhagán gósha dáray,
áyán delbaddhia dayay o habaránesh eshkonay.
- 18 Chóraw o setam distagénáni dadrasiá kanay
tánke é hákién ensán dega baré tors o dehshat maperrénit.

11

Hodáwand wati Pákén parasteshgáhá ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- 1 Man Hodáwanday mayár o báhóth án,
gorhá shomá maná che paymá gwashét:
“Morgé bebay o wati kóhá bál kan.
- 2 Chiá ke haw, badkár kamáná kasshant o
tiresh zehá dátag,
ke mán tahárókiá nékdelán bejanant.
- 3 Agan bonred* tabáh kanag bebant,
gorhá pahrézkár ché korta kant?”
- 4 Hodáwand wati pákén parasteshgáhá ent,
Hodáwanday taht ásmáná ent.
Chammi gendagá ant,
didagi ensánay chokkána ázmáit.
- 5 Hodáwand pahrézkár o badkárána chakkásit†,
áiy ruh cha hamáyán naprata kant ke sherr o sheddatesh dósta bit.
- 6 Badkáráni sará angar o gókorta gwárenit,
áyáni jám o pyálahay bahr, sóchák o lewárén gwát ent.
- 7 Hodáwand ádel ent,
áiá adl o ensáp dósta bit,
nékdel áiy démá gendant.

12

Hodádósté pasht nakaptag

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Sheminitay”* tarzay sará. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Berakkén, chiá ke hech Hodádósté pasht nakaptag o
wapádár cha mardománi nyámá gár o bégwáh butagant.
- 2 Harkas gón hamsáhegá dróga bandit,
cháplusén dapeshe pa préb habara kanant.
- 3 Hodáwand har cháplusén dapá próshát o
har bathák janókén zobáná borrát.
- 4 Gwashant: “Má gón wati zobáná kámyáb o sóbéna bén,
may dap o lonth ham gón má ant, may wájah o master kay ent?”
- 5 Hodáwanda gwashit: “Cha nezórén mardománi lagatmáli o
hájatmandáni nálagáni sawabá
nun jáha janán†.

* 11:3 11:3 Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red. † 11:5 11:5 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. * 12: 12:0 Sheminitay maná “hashtomi” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé. † 12:5 12:5 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”.

- Man eshán hamá paymá émenia bakshán ke esháni armán ent.”
- ⁶ Hodáwanday habar asil o béayb ant,
nograhay paymá ke cha kurahá dar átkag o
hapt randá pák o sallah kanag butag.
- ⁷ Oo Hodáwand! Taw eshán negahpánia kanay,
taw é dábén mardománi nyámá esháni posht o panáha bay.
- ⁸ Badkár har némagá tarr o tába kanant,
á wahdi ke mardom palitiá ezzata dayant.

13

Oo Hodáwand! Tán kadén?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Tán kadén? Bárén maná tán abada shamóshay?
Tán kadén wati déamá cha man panáha kanay o póshénay?
- ² Tán kadén mani pegr o andéshag maná ázár bedayant,
har róch delon gamig?
Tán kadén dozhmen mani sará báládast bebit?
- ³ Oo Hodáwand! Mani Hodá! Mani chárágá bekan o passaw day!
Chammánon rozhná kan, agan na, markay wábá wapsán.
- ⁴ Chó mabit dozhmen begwashit: “Man áiy sará sóbén butagán”,
badwáh shádán bebit ke mana larzán.
- ⁵ Bale tai mehray sará tawkala kanán,
delon gal o bála bit ke taw maná rakkéntag.
- ⁶ Hodáwandá názénán,
ke modám mani sará mehrabán butag.

14

Nádána gwashit: “Hodáé nést”

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Nádán wati delá gwashit:
“Hodáé nést.”
É palit ant o káresh sell o gandah,
nékkaré nést.
- ² Hodáwand cha ásmáná bani ádamá chárit
tán begendit bárén dánáé hast
ke Hodáay shóházá ent.
- ³ Sajjahénán wati ráh gár dátag,
hórigá palit butagant,
nékkaré nést,
yakké ham nést.
- ⁴ Badkár hechbar sarpada nabant?
É mani kawmá anchosha warant ke mardom nagana warant o
Hodáwandá hech tawára nakanant.
- ⁵ Bale ódá wati torsay tahá boddhant,
chiá ke Hodá gón pahrézkaráni nasl o padréchá ent.
- ⁶ Shomá setam distagénáni shawrbandián rishkanda kanét,
bale Hodá esháni panáhgáh ent.
- ⁷ Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá berakkénát.

Wahdé Hodáwand washbahtiá pa wati kawmá pera tarrénit,
Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia kant.

15

Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit

Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Kay tai tambuá* mehmán bebit?
Kay tai pákén kóhá jahmenend bebit?
- ² Hamá ke béayb gám bejant,
adl o ensápá barjáha dárít o
pa delsetki rásténá begwashit,
- ³ hamá ke gón wati zobána kaséay báposhtá habaré magwashit,
pa hamsáhegá badi makant o
hamráhán ér majant,
- ⁴ hamá ke badkár áíay chammán hakim o béarzesh bebant,
Hodátorsán ezzat o hormat bedant o
wati labzay sará wapá bekant, toré zalar o zyán begendit,
- ⁵ hamá ke wati zarrá pa sutt madant o
bégonáhéay helápá reshwat magipt,
á ke eshán barjáha dárít hechbara nalarzit.

16

Maná yalaha nakanay

Dáuday shayr.

- ¹ Oo Hodá! Maná pa sharri bedár,
ke tai mayár o báhóth butagán.
- ² Gón Hodáwandá gwashton: “Taw ay mani Hodáwand,
abéd cha taw pa man hech sharrié nést.”
- ³ Á pák o palgártagén ke zeminá ant,
hamá sharapmand ant ke mani sajjahén shádmáni hamáyáni sawabá
ent.
- ⁴ Á ke dega hodáéay randá tachant, áyáni gam o andóh sakk báza bit,
áyáni hónén korbánigáni rasmán góna nabán o
námánesh wati zobána nayarán.
- ⁵ Oo Hodáwand! Taw mani gisshetagéen bahrwandh o jám ay,
taw mani bahrá sharriay sará dáráy.
- ⁶ Mani hadd o simsar, deltabén jágahán gisshénag butagant,
maná delkasshén mirásé dastá kaptag.
- ⁷ Man Hodáwandá názénán ke maná shawr o saláha dant,
delon shappásán ham maná ráh sója dant.
- ⁸ Man modám Hodáwand wati dém pa démá distag,
á mani rástén pahnátá ent,
cha hamé sawabá mana nalarzán.
- ⁹ Paméshká, delon wassh o zobán shádán ent.
Jesm o jánon mán ométay kalátá áráma gipt.
- ¹⁰ Chiá ke taw maná mordagáni jahána yalaha nakanay o

* **15:1 15:1** Tambu, bezán gedán, haymah. É gál pa Sháhediay tambuá esháraté. Sháhediay tambu Bani Esráilián Mussáay zamánagá gón Hodáay hokmá jórhéntagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag.

- wati dóstdará sarhag o pussagá naylay.
¹¹ Taw maná zenday ráhá sója dayay o
 wati bárgáhá maná cha shádmáníá sarrécha kanay.
 Tai rástén kashá, wasshi abadmán ent.

17

Tai bánzoláni chérá
 Dáuday dwá.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani barhakkén peryátán beshkon o
 nálagánon gósh dár,
 dwáyánon beshkon,
 ke cha béryáén dap o lonthán dara káyant.
² Cha tai bárgáhá maná dádrasi o ázáti sar bát,
 chammet rásténá begendátant.
³ Taw mani del ázmáesh kortag o shappásán mani chárágá átkagay,
 maná chakkásetaget o hech dar nagétkag,
 ahdon kortag ke dap gonáh makant.
⁴ Mardománi kár har ché ke bit,
 bale man cha tai lontháni gálá
 watá cha zálemáni ráhá dur dáshtag.
⁵ Mani pádáni pad tai ráhá naksh ant,
 pádon nalarzetagant.
⁶ Oo Hodá! Tará lóthán, chiá ke taw maná passawa dayay,
 gósh dár o habaránon beshkon.
⁷ Wati mehray ajabbatiá pésh bedár!
 Taw hamáyána rakkénay
 ke cha wati dozhmenán tai gwará mayár o báhótha bant.
⁸ Maná chó wati chammá besambál o
 wati bánzoláni sáhegá chér beday,
⁹ cha á badkárán ke maná gár o gomsára kanant o
 cha hamá jawrén dozhmenán ke maná angerresh kortag.
¹⁰ Á wati sengén delán mohra kanant o
 áyáni zobán porkebr o gorunákén habara kant.
¹¹ Mani padesh geptagant o hamé annun maná angerresh kortag,
 chammesh pa man dótkag tán zeminá dawron bedayant.
¹² Á shéréay paymá ant ke pa shekára shodig ent,
 warnáén shéréay paymá ke kaminá neshtag,
¹³ Oo Hodáwand! Jáh jan, esháni démá dar á o zeminá bejanesh,
 gón wati zahmá maná cha badkárán berakkén.
¹⁴ Hodáwandá! Maná cha é paymén mardománi dastá ázát kan,
 cha é donyáay mardomán ke nasibesh tahná hamé donyá ent o bass,
 ke lápánesh cha wati hazánagá séra kanay,
 chokkesh báza bant o
 áyáni pasht kaptagén chizz pa chokkánesha rasit.
¹⁵ Bale man pa pahrézkári tai démá gendán,
 ágáh ke bán, cha tai gendagá séra bán.

18

Hodáwand mani talár ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur. Dáúdá é Zabur hamá wahdá pa Hodáwandá per bast ke Hodáwandá cha sajjahén dozhmenán o cha Sháulay dastá rakként. Dáúdá chosh gwasht:

- 1 Oo Hodáwand, oo mani zór o wák! Tará báz dósta dárán.
- 2 Hodáwand mani talár ent, mani kalát o mani rakkénók ent,
mani Hodá mani talár ent o hamáiy poshtá báhóth o mayára bán.
Á mani espar ent, mani zórakén rakkénók* o mani sangar.
- 3 Hodáwandá ke satá o sanáay láhek ent tawára kanán o
cha wati dozhmenána rakkán.
- 4 Markay sád o bandán maná patátagat o
tabáhi o zawáliay hár o hirrópán maná torséntagat.
- 5 Mordagáni jahánay sád o bandán patátagatán o
gón markay dámá, dém pa dém atán.
- 6 Wati paréshániáni tahá Hodáwandon tawár jat o
komak lóthagay peryáton wati Hodáay gwará borz kort.
Áiá cha wati parasteshgáhá mani tawár eshkot o
mani komak lóthagay peryát áiy góshán raset.
- 7 Nun zemin chandhet o jomb o jóshá lagget,
kóháni béh o bonyát ham larzetant,
chiá ke á hezhm geptagat.
- 8 Cha áiy pónzá dutt dar átk o
sóznákén áse cha dapá,
taptagén angar zobánok janagá atant.
- 9 Ásmáni ér áwort o jahl átk,
syáhén jambar áiy pádáni chérá at.
- 10 Karrubiéay† bánzoláni sará neshtagat o
gwátay bánzoláni sará bál at.
- 11 Taháróki wati pósháki kort o
jambaráni gobár o syáhén hawri wati chágérday kápár kortant.
- 12 Rozhn o drapshnáki cha áiá démá at o jambar chest bayagá atant,
taptagén seng o ácheshén angar dara kaptant.
- 13 Hodáwandá cha ásmáná grandet o
borzén arshay Hodáyá cha taptagén seng o ácheshén angarán wati tawár
sar dát.
- 14 Áiá wati tir shántant o dozhmen sheng o sháng kortant,
gróki dawr dát o sargardáni kortant.
- 15 Daryáy apráh gendag butant o
donyáy bonyát paddar,
cha tai neherr o hakkalán
cha tai pónzay trondén gwátá, oo Hodáwand!
- 16 Áiá cha borzadá dast shahárt o maná gepti,
cha zyadahén ápá maná dar áworti o
- 17 cha zóráwarén dozhmená rakként,
cha áyán ke napratesh mani sará próshtagat,

* **18:2 18:2** Asligén Ebráni nebeshtánka gwasht: mani rakkénókén kánth. Kánthay máná edá zór o kodrat ent. † **18:10 18:10** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágérdá ant.

- chiá ke cha man zórakter atant.
 18 Sakki o sóriáni róchá, mani démá dar átkant,
 bale Hodáwand mani posht o panáh at.
 19 Áiá maná práh o émenén jágahé áwort o
 maná rakkénti, chiá ke cha man báz wassh o razá at.
 20 Hodáwandá pa mani pahrézkáriá gón man néki kortag,
 mani dastáni pákiay mozz bakshátag,
 21 chiá ke man Hodáwanday ráh yalah nadátag o
 cha Hodáyá dém pa badiá nashotagán.
 22 Áiay parmán modám mani chammáni démá butagant o
 áiay hokm cha wat dur nadáshtagant.
 23 Áiay démá tamán o béayb butagán o
 watá cha gonáhá dur dáshtag.
 24 Hodáwandá mani pahrézkáriáni mozz dátag,
 áiá mani dastáni páki distag.
 25 Taw gón wapádárán wapádár ay o
 gón tachkénán tachk.
 26 Gón pákénán pák ay o
 gón repkkarán chálák.
 27 Chiá ke taw békebrána rakkénay,
 bale porkebr o gorunákán chamjahla kanay.
 28 Oo Hodáwandén Hodá! Taw ay ke mani cherágá rozhnága kanay.
 Hamá ent ke mani tahárókián róshena kant.
 29 Gón tai madatá lashkaréay sará orosh o hamlaha barán o
 gón Hodáyay komaká ent ke cha borzén diwálán koppa kanán.
 30 Haw! Hodá, áiay ráh tamán o kámelén ráhé,
 Hodáyay habar béayb ant,
 pa harkasá ke áiay gwará panáha zurit, esparé.
 31 Hodáwandá abéd, kay Hodá ent o
 Hodáyá abéd, kay talár?
 32 É Hodá ent ke maná zór o wáka dant o
 mani ráhá tamán o béayba kant.
 33 Mani pádán áskáni[‡] paymá téza kant o
 maná borziáni óshtagá láhekie dant.
 34 Mani dastán pa jangá ázmudaga kant,
 tán báskon brenjén kamáná beloppénit o chóth bekant.
 35 Taw wati sóbén bayagay espará maná bakshay o
 rástén dastet mani posht o panáh ent,
 tai narmdeli o békebri maná mazania dant.
 36 Taw mani pádáni chéray ráhá práha kanay
 tánke pádon malarzant.
 37 Dozhmenáni randá kapán o
 mani dast pa áyána rasit,
 tán halák mabant, pera natarrán.
 38 Anchosh zeminá janán ke pád áyagay móh o wákesh mabit,
 mani pádáni chérá kapant.
 39 Taw pa jangá maná zór o wáka bakshay o
 dozhmenán mani pádáni chérá dawra dayay.
 40 Mani pádán dozhmenáni gardenay sará éra kanay o
 man wati dozhmenán gár o gomsára kanán.

[‡] 18:33 18:33 Ásk, bezán áhu, áhug.

- 41 Pa komaká peryáta kanant bale rakkénóké nést,
cha Hodáwandá komaka lóthant, bale passawa nadant.
- 42 Man áyán háka kanán o gwátá dayán,
damk o kuchaháni gelay paymá chandhán.
- 43 Taw maná cha mardománi jang o chópána rakkénay o
kawmáni sardára kanay,
hamá mardom mani hezmatá kanant ke manesh pajjáha nayáran.
- 44 Tán mani tawará eshkonant, parmána barant,
darámad mani démá wati sará jahla kanant.
- 45 Á deltrakka bant,
larzán o drahán cha wati kalátána tachant.
- 46 Hodáwand zendag ent. Pa mani talárén Hodáyá názénk.
Mani rakkénókén Hodáyá shán o shawkat bát.
- 47 Hodá ent ke mani bérá gipt,
kawm o ráján mani chérdastiá nádénit o
- 48 maná cha dozhmenána rakkénit.
Haw! Taw mani dozhmenáni démá maná sarperáza kanay o
cha zálemén mardomána chotthénay.
- 49 Oo Hodáwand! Paméshká tará kawmáni nyámá satá kanán o
tai námá názénán.
- 50 Á wati bádsháhá mazanén sób o pérózia bakshit o
wati rógen per moshtagéná§ mehra kant,
bezán Dáúd o áiy nasl o padréchá tán abad.

19

Hodáwanday Sharyat tamán o béayb ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáúday Zabur.

- 1 Ásmán Hodáwanday shán o mazaniá paddara kant,
borzén arsh áiy dastay kárán.
- 2 É róch pa á róchá habar rawána kant o
é shap pa á shapá zánt o hekmat darshána kant,
- 3 na habaré o na gálé,
áyáni tawár eshkonaga nabit.
- 4 Padá ham áwázesh sarjamén zeminá sheng o tálána bit o
habaresh tán jahánay goddhi marz o simsarána rasant.
Pa róchá, Hodáyá ásmáná tambué bastag,
- 5 róch sálónkéay paymá cha wati kallahbandá* dara kayt o
chó ke pahlawáné shádán maydána kant.
- 6 Cha ásmánay yak gwaréa dara kayt o
tán á dega gwará chahra wárt,
hech chizzé cha áiy horm o garmiá chér naent.
- 7 Hodáwanday Sharyat tamán o béayb ent o
jesm o jáná bóda kárit.
Hodáwanday hokm porehtebár ant o
kamzántán dáná o aglmand kant.
- 8 Hodáwanday rahband rást ant o

§ 18:50 18:50 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.
hamá jágah ke pa sálónk o bánórá jórh kanaga bit.

* 19:5 19:5 Kallahband, bezán

- delá shádána kanant.
 Hodáwaday parmán pák ant o
 chammán rozhnága kanant.
- ⁹ Hodáwaday tors pák ent o
 tán abad páydár.
 Hodáwaday parmán barhakk ant o
 sarjamiá adl,
- ¹⁰ cha teláhá delkashter, tantaná cha asilén zarr ham,
 cha shahdá shirkenter, tantaná cha bénagay kodámay har trampá
 washter.
- ¹¹ Tai hezmatkára cha áyán dháh o hoshdár rasit o
 gón áyáni dáragá mazanén mozzé.
- ¹² Kay ent á ke wati radián bezánt o sarpad bebit?
 Maná cha wati nazántagén gonáhán pák o sallah kan.
- ¹³ Wati hezmatkára cha gorunák o porkebrén kár o kerdán bedár,
 mayl ke mani sará báládest bebant.
 Hamá wahdá tamán o béayba bán o
 cha har mazanén gonáhá pák.
- ¹⁴ Oo Hodáwand! Mani dapay habar o delay pegr o hayál
 tai delá benendátant,
 taw ke mani talár o posht o panáh ay.

20

Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi beday

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Hodáwand tará sakki o sóriáni róchá passaw bedayát,
 Ákubay Hodáay nám tará negahpán bát.
- ² Cha wati pákén jágahá pa taw komak berasénát o
 cha Sahyuná tará madat kanát.
- ³ Tai sajjahén korbánigán wati yátá bedárát,
 tai sóchagi korbánigáni mannók bát. Ósht...
- ⁴ Tai delay wáhagán barjáh dárát o
 tai sajjahén shawrbandián kámyáb kanát.
- ⁵ Tai sób o péróziá gón shádmáni kukkár bekanén o
 wati bayraká* tai námay sará borzád bechandhénén.
 Hodáwand tai sajjahén dazbandián purah o sarjam bekanát.
- ⁶ Nun zánton ke Hodáwand wati rógen per moshtagéná† rakkénit o
 cha wati pákén ásmáná áiá passawa dant,
 gón wati rástén dastay rakkénókén wák o tágatá.
- ⁷ Lahtén wati asp o arrábaháni‡ sará pahra kanant,
 bale má wati Hodáwandén Hodáay námay sará pahra kanén.
- ⁸ Á srénprósha bant o kapant,
 bale má páda káén o mohra óshtén.
- ⁹ Oo Hodáwand! Bádsháhá sób o pérózi beday.
 Tawár ke kanén, may passawá beday.

* **20:5 20:5** Bayrak, bezán parcham. † **20:6 20:6** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. ‡ **20:7 20:7** Arrábah, bezán mazanén mansabdaráni hamá gárhí ke aspia kasshant.

21

Hodáay dátagén sóbay shogriá

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Bádsháh cha tai zórá shádmánia kant o cha tai rakkénagá ent ke inchok gal o bál ent.
- ² Taw áiy delay morád bakshátagant o áiy lontháni wáhaget cha áiy dur nadáshtagant. Ósht...
- ³ Chiá ke gón bázén barkatáni dayagá pa áiy wasshátká dar átkagay o tájé cha asilén teláhá sará dátet.
- ⁴ Áiy cha taw zend lóthet o taw bakshát, rócháni dráji, abad tán abad.
- ⁵ Cha tai bakshátagén kámránián, áiy shán o marháh mazan ent, áiyará shawkat o mazani dátag.
- ⁶ Pa rásti abadmánén barkat bakshátag o wati bagalá gal o shadánet kortag.
- ⁷ Chiá ke bádsháh Hodáwanday sará tawkala kant o borzén arshay Hodáwanday mehrá nalarzit.
- ⁸ Tai dast, sajjahén dozhmenán dara géjit, tai rástén dast pa áyán ke cha taw naprata kanant rasit.
- ⁹ Á wahdi ke záhera bay áyán porácheshén tarunéay paymá kanay. Hodáwand wati hezhmay tahá áyán éra bárt o áiy áchesh áyána wárt.
- ¹⁰ Áyáni padréchá cha zeminá gár o bégwáha kanay, chokk o nabiragánesh cha mardománi nyámá.
- ¹¹ Harchont ke tai helápá palitén shawrbandi bekanant o badén repk o pandal besázant bale sóbéna nabant,
- ¹² chiá ke taw áyána táchéney, wahdé ke wati kamáná dém pa áyána tarrénay.
- ¹³ Oo Hodáwand! Gón wati zór o twáná anchosh mazanshán bátay. Tai wák o kodratá satá kanén o názénén.

22

Taw chiá maná tahná esht?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. “Sahargáhi áskay” tarzay sará.

- ¹ Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chiá maná tahná esht? Pa ché cha mani rakkénagá dur ay, cha mani áh o peryátán sakk jetá ay.
- ² Oo mani Hodá! Sajjahén róchá peryáta kanán o taw passawé nadayay, sajjahén shapá ham, bale áráma nagerán.
- ³ Angat ham taw pák o palgár ay, Bani Esráil tará názénit ke taw pa bádsháhi neshtagay.
- ⁴ May petán tai sará tawkal kort, tai sará tawkalesh kort o taw rakkéntant.
- ⁵ Tai dargáhá peryátesh kort o rakketant, tai sará tawkalesh kort o pashal o sharmendag nabutant.
- ⁶ Záná, man ensáné naán, kermé án? Mardománi déma sobakk án o kawmay chammá béezzát.
- ⁷ Harkas ke maná gendit kalág o rishkand kant.

- Dapá chótha kanant, sará sorénant o gwashant:
- 8 “Angat wati óst o ométá pa Hodáyá band,
bell á tará berakkénit,
berakkénit agan tará dósta dárít.”
- 9 Bale taw maná cha mátay lápá dar áwort o
mátay sénagá ásudagi dát.
- 10 Cha pédáeshá tai baddhá dawr dayag bután,
cha mátay lápá mani Hodá butagay.
- 11 Cha man dur mabay,
chiá ke sakki o sóri nazzik ent o
kassé pa komaká nést.
- 12 Bázén narén gókéá mani chapp o chágerd geptag,
Báshánay sardhagáray zóráwarén gókán maná angerr kortag,
- 13 wati práhén dapeshe pa man parroptag,
gorrók o derrókén shéráni paymá.
- 14 Chó ke ápá réchag o tálán butagán
sajjahén haddhon cha bandán dar átkagant.
Delon chó ke móma áp ent o sénagá sóchit.
- 15 Zór o tágatón kunzagi chondhé ke hoshk butag o
zobánon nokká lacchetag,
maná markay háká wápéntaget.
- 16 Kochekán mani chapp o chágerd geptag,
sherr o badkáráni rombá angerr án,
mani dast o pádesh thong thong kortagant,
- 17 wati sajjahén haddhán shomár korta kanán.
Áyán wati thélag pa man sakk kortagant,
- 18 mani pocchán wati nyámá bahra kanant o
jámagay sará pála* janant.
- 19 Bale taw, oo Hodáwand! Dur mabay.
Oo mani zór o tawkal! Pa mani komaká eshtáp kan.
- 20 Mani arwáhá cha zahm o shamshirá berakkén o
mani zendagiá cha kochekáni zolm o zórakíá.
- 21 Maná cha shér o mazaráni dapá neját beday,
ke taw maná cha wahshién káigaráni† kánthán rakkéntag.
- 22 Tai námá pa wati brátán jára janán o
mocchiay nyámá tará názénán.
- 23 Shomá, oo Hodátorsán! Áiá benázénét.
Oo Ákubay sajjahén chokk o óbádagán! Áiá ezzat o shán bedayét.
Oo Esráilay padréchán! Áiay haybatá bechárét.
- 24 Chiá ke áiá cha setam distagéney bazzagiá posht nakortag o
demi cha áiá natarréntag.
Peryáti ke kortag áiá eshkotagant.
- 25 Mazanén diwáná mani satá o saná pa taw ent,
wati kawlán hamáyáni déma sarjama kanán ke Hodátors ant.
- 26 Békebr o darbesh waráka warant o séra bant o
á ke Hodáyá shóháza kanant áiá názénant.
shomay del tán abad zendag bát.
- 27 Zeminay chárén kondh áiá yáta kanant o

* 22:18 22:18 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi. † 22:21 22:21 Káigar, bezán mazanén narén gók.

- dém pa Hodáwandá pera tarrant,
sajjahén kawmáni hándán o kothom áiy bargáhá sará jahla kanant.
- 28 Chiá ke bádsháhi Hodáwundayg ent o
hamá ent ke kawmáni sará hákemia kant.
- 29 Zeminay sajjahén zóráwar waráka warant o áiy démá kapant,
hákién ensán kóndhána kapit,
hamá ke watá, wat zendag dáshta nakant.
- 30 Áyókén nasl áiy hezmatá bant,
demi padréch Hodáwunday bárawá sahig kanaga bant o
- 31 pa áyán ke angat wadi nabutagant
áiy adl o ensápá jára janant.
Gwashant: “Á hamá at ke é kári kort.”

23

Hodáwand mani shopánk ent

Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwand mani shopánk ent,
hech chizzay mohtája nabán.
- 2 Maná sarsabzén charágáhána wápénit o
pa áramén ápán sara kant.
- 3 Mani arwáhá tázaga kant o
pa wati námaygi pahrézkáriay ráhán maná démá bárt.
- 4 Agan cha markay tahárterén shép o daragán ham begwazán
cha hech bimm o baláhá natórsán,
chiá ke taw gón man gón ay,
tai latth o asá maná tasallá bakshit.
- 5 Dozhmenáni chammáni démá parzónagé pa man pacha kanay,
pa sharapa dayagá mani saragá théla janay o
mani jámá modám porr kanán ay.
- 6 Allamá, mehr o néki zenday sajjahén róchán mani pad o randá ant o
Hodáwunday kalátá jahmenenda bán, tán abad.

24

Mazanshánén bádsháh

Dáuday Zabur.

- 1 Zemin o áiy sajjahén hasti Hodáwundayg ant,
jahán o sajjahén mahluk.
- 2 Chiá ke Hodáwandá áiy bonyát mán daryáyá nádént o
ápáni sará óshtárént.
- 3 Kay cha Hodáwunday kóhá borzád shota kant?
Kay áiy pákén jágahá óshtáta kant?
- 4 Hamá ke deli sáp o dasti pák ent,
hamá ke wati arwáhá dém pa náhudagiá natarrénit o
drógén sawgenda nawárt.
- 5 Á cha Hodáwandá barkata gipt o
cha wati rakkénókén Hodáyá, adl o ensáp.
- 6 Hamé paymá ant, á mardom ke Ákubay Hodáyay shóházá ant,
hamá ke pa áiy démá hodónák ant. Ósht...

- 7 Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét.
 Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét,
 tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
- 8 Mazani o shánay é bádsháh kay ent?
 Porwák o zóráwarén Hodáwand,
 Hodáwand ke jangá delér ent.
- 9 Oo darwázagán! Wati sará borz bedárét!
 Oo kwahnén dar o dapigán! Watá pa sháhegáni pach kanét,
 tánke mazani o shánay bádsháh begwazit.
- 10 Mazani o shánay é bádsháh kay ent?
 Lashkaráni Hodáwand
 hamá ent mazani o shánay bádsháh. Ósht...

25

Ráhá maná pésh bedár

Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Man pa del o ján dém pa taw káyán.
- 2 Oo mani Hodá! Tai sará tawkala kanán,
 mayl ke pashal o sharmendag bebán o
 dozhmen mani sará báládast bebant.
- 3 Ji haw! Á ke tai sará óst o ométa kant
 hechbar sarjahla nabit.
 Á ke bé sawabá béwapáia kanant
 sarjahl o sharmendaga bant.
- 4 Oo Hodáwand! Ráhá maná pésh dár o
 wati keshká maná tálim day.
- 5 Dém pa wati rástíá maná rahshón bay o sabak beday,
 chiá ke taw mani rakkénókén Hodá ay o
 sajjahén róchá tai entezár o wadará án.
- 6 Oo Hodáwand! Wati rahmat o mehrá yát kan,
 chiá ke á cha azalá hasant.
- 7 Mani warnáiy náparmáni o gonáhán yát makan,
 wati mehray kesásá maná yát kan
 ke taw nék ay, oo Hodáwand!
- 8 Hodáwand nék o rást ent,
 paméshká gonahkárán ráhá sója dant.
- 9 Békebr o darbéshén mardomán rástíay ráhá rahshónia dant,
 wati keshká áyán pésha dárit.
- 10 Hamá ke Hodáwanday ahd o paymánay sará óshtant,
 áiy sajjahén ráh pa áyán cha mehr o wapáyá sarréch ant.
- 11 Oo Hodáwand! Pa wati námaygi mani gonáh o mayarán bebaksh,
 chiá ke mazan ant.
- 12 Kay ent hamá ke pa del Hodátors bebit?
 Hodáwand áia hamá rástén ráhá sója dant ke báýad ent gechéni bekant.
- 13 Á wati róchán pa séri o azgária gwázénit,
 áiy chokk o óbádag zeminay mirás baróka bant.
- 14 Hodáwand wati delay ráz o ramzán gón Hodátorsán darshána kant,
 wati ahd o paymáná pa áyán pajjárénit.
- 15 Mani chamm modám dém pa Hodáwandá ant,

chiá ke hamá ent ke mani pádán cha dámá ázáta kant.

- 16 Wati déma gón man bekan o maná rahmat bebaksh,
chiá ke man békas o setam distagéné án.
- 17 Mani delay sakki o sóri báz ant,
maná cha paréshániá berakkén.
- 18 Mani ranj o sakkián bechár o
sajjahén gonáhánon bebaksh.
- 19 Mani dozhmenán bechár ke chinchok báz ant o
cha man chón pa kahr naprata kanant.
- 20 Mani zendá bepahréz o berakkén,
mayl ke sharmendag bebán,
chiá ke tai báhóth o mayár án.
- 21 Tachki o rásti mani negahpán bát,
chiá ke mani omét taw ay.
- 22 Oo Hodá! Esráilá cha sajjahén sakki o sórián berakkén.

26

Oo Hodáwand! Wati dastán bégonáhiay tahá shódán
Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
chiá ke wati bémayáriay tahá gámon jatag o
bé larzagé Hodáwanday sará tawkalon kortag.
- 2 Hodáwandá! Maná bechakkás o ázmáesh kan,
mani del o hayálá cha chakkásá begwázén.
- 3 Chiá ke tai mehr modám mani chammáni déma ent o
tai wapádáriay sáhegá gáma janán.
- 4 Na gón prébkarán hamdiwána bán o
na dotal o dopóstén mardománi hamráh.
- 5 Cha badkáráni hamráhiá naprata kanán o
gón radkarán hamdiwána nabán.
- 6 Oo Hodáwand! Wati dastán bégonáhiay tahá shódán o
tai korbánjáhay sará chahra warán,
- 7 tán wati shogrgozáriay tawará borz kanán o
tai sajjahén ajabén káráni kessahá byarán.
- 8 Oo Hodáwand! Maná tai lóg sakk dóst ent,
tai shán o shawkatay jágah.
- 9 Mani sáhá gonahkáráni horigá mager o
zendá gón hónigán,
- 10 ke gandahén pandalesh dastá ent o
rástén dastesh cha reshwatá sarréch.
- 11 Bale man wati bémayáriay tahá gáma janán,
maná berakkén o mani sará rahm kan.
- 12 Pádon tachk o sápén jágahé ér ent,
mazanén diwánán Hodáwandá názénán.

27

Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent
Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwand mani rozhn o rakkénók ent,
cha kayá betorsán?
Hodáwand mani zenday kalát ent,
cha kayá bimmé bebit?
- 2 Wahdé badkár hamlaha kanant ke mani jesm o jáná bederrant o ér
bebarant,
wahdé dozhmen o badwáh mani sará orosha kanant,
á wat thagala warant o kapant.
- 3 Bell ke lashkaré mani chágerdá wati gedánán mekk bekant,
angat mani dela nalarzit,
agan jangé ham mani sará bekapit,
angat deljam án.
- 4 Cha Hodáwandá yak chizzé lóthetagon o
hameshiay pad o randá bán,
ke wati zenday sajjahén róchán
Hodáwanday lógá jahmenend bebán,
tánke Hodáwanday zébáíá begendán o
parasteshgáhá cha hamáíá rahshóni belóthán.
- 5 Chiá ke sakki o sóriáni róchá
maná wati sáhegá dárít,
wati tambuay tahá chéra dant o
taláréay sará borzá óshtárénit.
- 6 Nun dozhmenáni angerrá
sarperáza bán o
gón shádmániáni kukkárá áíay tambuay tahá korbániga kanán,
Hodáwandá pa sawt o sáza názénán.
- 7 Oo Hodáwand! Wahdé peryáta kanán mani tawára beshkon,
mani sará rahm kan o passaw beday.
- 8 Taw gwashtag: “Mani chehragay shóházá bebay.”
Dela gwashit: “Hodáwandá! Tai chehragay shóházá án.”
- 9 Démá cha man chér maday,
wati hezmatkárá gón hezhm per matarrén,
taw ke mani madatkár butagay.
- Oo mani rakkénókén Hodá!
Maná dawr maday o yalah makan.
- 10 Agan mát o pet ham maná yalah bekanant,
Hodáwand wat maná zurit o dasta gipt.
- 11 Oo Hodáwand! Wati ráhá maná sój day,
dohzmenáni sawabá maná rást o tachkén ráhá rahshón bay.
- 12 Pa dozhmenáni wáhagá maná yalah makan,
chiá ke drógén sháhed mani helápá pád átkagant
ke jang o chópay ásá damant.
- 13 Deljam án ke Hodáwanday nékiá
zendagénáni zeminá gendán.
- 14 Hodáwanday wadára bay,

zórmand bay o delá dhaddh kan.
Haw! Hodáwanday wadará bay.

28

Peryát

Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand, oo mani talár! Tará tawára kanán,
cha man nádelgósh mabay.
Agan taw bétawár bebay,
hamáyáni paymá bán ke kall o kabrá kapant.
- ² Mani peryát o záriay tawará gósh dár,
wahdé cha taw madata lóthán o
wati dastán dém pa tai pákén bárgáhá borza kanán.
- ³ Maná badkáráni hamráhiá gerrán makan o makassh,
hamá ke radén kára kanant o
gón hamsáhegán cha sohl o saláhá habará ant,
bale delesh cha sherr o shórá porr ent.
- ⁴ Kortagén káráni mozzáesh beday,
hamsang gón áyáni badén kárán,
dastay kortagénáni mozzáesh beday,
áyáni káráni kaddá.
- ⁵ Paméshká ke Hodáwanday káráni parwáhá nakanant,
áiy dazhonoray káráni háterá nadárant,
á eshán tabáha kant o
hechbar pa rost o rodómá naylit.
- ⁶ Hodáwandá satá bát,
chiá ke mani peryát o záriay tawári eshкотag.
- ⁷ Hodáwand mani zór o espar ent,
delon áiy sará tawkala kant o madaton rasetag.
Del cha shádmániá sarréch ent o
gón wati sawt o názénkán áiy shográ gerán.
- ⁸ Hodáwand wati mardománi zór o twán ent,
pa rógen per moshtagéná* rakkagay kaláté.
- ⁹ Wati mardomán berakkén o wati kawmá barkat beday,
áyáni shopánk bay o tán abad wati kópagá bejallesh.

29

Hodáwanday tawár zórmand ent

Dáuday Zabur.

- ¹ Oo ásmánián! Hodáwandá satá kanét,
Hodáwanday shán o kodratá satá kanét.
- ² Hodáwanday námay shán o shawkatá satá kanét,
Hodáwandá mán áiy pák o palgárén drapshnákiá satá kanét.
- ³ Hodáwanday tawár ápáni sarborá ent,
shán o shawkatay Hodá grandit,
Hodáwand porzórén ápáni sarborá grandit.
- ⁴ Hodáwanday tawár zórmand ent,

* 28:8 28:8 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

- Hodáwaday tawár drapshnák ent.
⁵ Hodáwaday tawár gazzána próshit,
 Hodáwand Lobnánay gazzána próshit.
⁶ Á Lobnáná gwaskéay* paymá jáha serrénit,
 Siryuná† jalabén gókéay‡ paymá.
⁷ Hodáwaday tawár grand o grókén áchesh rawána kant.
⁸ Hodáwaday tawár gyábáná larzénit,
 Hodáwand Kádeshay gyábáná larzénit.
⁹ Hodáwaday tawár áposén áskána géjénit§ o
 jangalá bé lamb o táka kant.
 Áiay parasteshgáhá sajjahén gwánka janant: “Shawkat o shán!”
¹⁰ Hodáwand hár o tuppánay sarborá, wati tahtay sará neshtag,
 Hodáwand tán abad wati bádsháhi tahtay sará neshtag.
¹¹ Hodáwand wati kawmá wák o kodrat bebakshát,
 Hodáwand wati kawmá gón sohl o émeni barkat bedayát.

30

Mótkay badal nách o sohbat

Dáuday Zabur. Pa mazanén parasteshgáhay wapká* sawté.

- ¹ Oo Hodáwand! Tará shán o shawkata dayán,
 chiá ke taw maná cha johlánkián chest kort o
 naeshtet dozhmen mani sará shádehi bekanant.
² Oo Hodáwand, mani Hodá! Tai gwará pa komaká peryáton kort o
 taw maná cha nájórhiá dráh kort,
³ mani arwáh cha mordagáni jaháná dar áwort o
 cha áyáni nyámá ke kall o kabr butant zendag kort.
⁴ Oo Hodáwaday dóstdárán! Pa Hodáwandá názénk bejanét,
 áiay pák o palgárén námay shográ begerét.
⁵ Chiá ke hezhmi damáné o
 mehr o rahmati omray drájiá.
 Bit ke sajjahén shapé pa gréwag begwazit,
 bale bámgwáhá shádehi wati chehragá záhera kant.
⁶ Man wati ásudagiay wahdá gwasht:
 “Hechbar larzénaga nabán.”
⁷ Oo Hodáwand! Taw maná cha wati mehr o rahmatá
 mohrén kóhéay paymá óshtáréntagat,
 bale wahdé wati démet cha man tarrént,
 torseton.
⁸ Oo Hodáwand! Tará tawáron jat,
 tai gwará zári o peryáton borz kort:
⁹ “Mani marká che sutté mán o
 kabray tahá mani ér rawagá chónén páedagé?
 Záná, hák tará satá dant?
 Jára jant ke taw wapádár ay?”

* 29:6 29:6 Gwask, bezán góló, gókay chokk. † 29:6 29:6 Siryun, Hermónay kóhay dega námé.

‡ 29:6 29:6 Jalabén gók, bezán warnáén narén góké ke pa kára rám kanag nabutag. § 29:9 29:9

Yá: Hodáwaday tawár mazanén drachkána torrénit. * 30: 30:0 Wapk, bezán chizzé ke pa Hodáyá gishshénaga bit.

10 Oo Hodáwand! Beshkon o mani sará mehrabán bay.
Hodáwandá! Mani madat kanók bay.”

11 Taw mani mótk nách o sohbaté kort,
sugi god o póshák dar kort o
maná gón shádmániá póshént,

12 tánke mani arwáh tará satá bedant o bétawár mabit.
Oo Hodáwand, mani Hodá! Tán abad tai shográ gerán.

31

Tai mayár o báhóth án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

1 Oo Hodáwand! Tai mayár o báhóth butagán,
hechbar mayl ke sharmendag bebán,
wati adl o ensápay tahá maná neját beday.

2 Wati delgóshá gón man bedár o
maná zutt berakkén.
Pa man panáhay talaré bay o
pa mani rakkénagá mohrén kaláté.

3 Pa rásti mani talár o kalát ay,
pa wati námaygi maná ráh sója dayay o rahshónia kanay.

4 Maná cha á dámá dar byár ke pa man chér o andém ent,
chiá ke mani panáh taw ay.

5 Wati ruh o sáhá tai dastá dayán.
Oo Hodáwand, oo wapádárén Hodá! Taw maná rakkénay.

6 Tará cha áyán naprat ent ke delgóshesh gón béarzeshén botán ent,
bale man tai sará tawkala kanán, oo Hodáwand!

7 Tai mehrá gala bán o shádehia kanán,
chiá ke taw mani syahróchi distagant o
mani arwáhay sakkiáni némagá hayál gwar kortag.

8 Maná dozhmenáni dastá nadayay o
mani pádán práh o sháygánén jágahé éra kanay.

9 Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan
chiá ke paréshán án,
chammon cha gam o andóhán nezór butagant,
jesm o arwáh ham.

10 Chiá ke zendon gamán wártag o
omr nálagán,
cha mani gonáhá,* tágaté pa man pasht nakaptag o
haddh o bandon pussán ant.

11 Dozhmenáni sawabá sobakk o kalági butagán,
hás pa hamsáhegán,
pajjárók cha man torsán ant o
harkas maná kuchah o damkána gendit, tachit.

12 Mordagáni warhá cha yátá shotagán o
proshtagén kunzagéay paymá butagán.

13 Chiá ke bázénéay bohtámán eshkonagá án,

* 31:10 31:10 Yá: cha mani syahróchiá.

tors o dehshat cha har gwará,
gón yakdegará pandala jórhénant o
pa mani koshagá mandr o repka sázant.

- 14 Bale oo Hodáwand! Man tai sará tawkala kanán o
gwashán ke “taw mani Hodá ay.”
15 Mani wahd o damán tai dastá ant,
maná cha dozhmenán berakkén,
cha hamáyán ke mani randá kaptagant.
16 Démá pa wati hezmatkára drapshán kan,
gón wati mehrá maná berakkén.
17 Hodáwandá! Mayl ke sharmendag bebán,
chiá ke tará tawáron per jatag,
bell ke sharur sarjahl o sharmendag bebant o
mordagáni jaháná bétawár.
18 Drógbandén lonthesh chopp bátant,
ke gón kebr o ér janag pahrézkaráni helápá pa gorunáki habara kanant.

- 19 Tai néki chenkadar báz ent,
ke pa Hodátorsán ambáret kortag o
bani ádamáni chammáni démá pa hamáyán purah o sarjam kortag
ke tai báhótha bant.
20 Eshán wati bárgáhay panáhá
cha mardománi pandalán chér o andéma dáray o
wati sáhegá cha bohtám janókén zobánán dur.
21 Hodáwandá satá bát,
chiá ke wati ajabén mehrá hamé wahdá pa man paddara kant
ke man dawrah butagén shahréay paymá angerr án.
22 Man cha wati torsá gwasht:
“Cha tai chammá sestag o dur kaptagán.”
Angat taw mani peryát o záriá eshkonay,
wahdé man pa madatá tará tawára kanán.
23 Oo Hodáwanday sajjahén dóstdarán! Áiá dóst bedárét,
Hodáwand wati wapádaráni negahpániá kant,
bale gorunákénán báz sezá dant.
24 Oo sajjahénán ke Hodáwanday wadará ét!
Porzór bebét o delá dhaddh kanét.

32

Bahtáwar hamá ent ke gonáhi bakshag butagant
Dáuday shayri gwashtánk.

- 1 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand cha áiay násharián sar gwastag o
gonáhi bakshag butagant.
2 Bahtáwar hamá ent ke Hodáwand áiay gonáhá hechbar hesába nayárit o
áiay arwáhá prébé mán nést.
3 Wahdé chopp o bétawár atán
haddh o bandon pussán atant,
cha sajjahén róchay zári o peryátán.
4 Chiá ke róch o shap tai dast mani sará sangin at,

sajjahén tágaton hoshagá at, chó ke garmágay taptay chérá bebán. Ósht...

- ⁵ Gorhá wati gonáhon tai dargáhá mannet o
wati náparmániánon chér nadát.
Gwashton: “Wati gonáh o sarkashián Hodáwanday gwará mannán” o
taw mani gonáhay mayárbári bakshet. Ósht...
- ⁶ Paméshká, tán wahd o móh ent,
har Hodádóst tai gwará dwá bekant,
wahdé háren áp chesta bant,
hech paymá pa áia sar buta nakanant.
- ⁷ Taw mani chér bayagay jágah ay,
cha sakki o tangián maná émena dáray o
gón ázátiay sawt o zémelán gwarambáza kanay. Ósht...
- ⁸ Hodáwanda gwashit: “Tará hamá ráhá sója dayán ke báyard ent beraway,
tará shawr o saláha dayán o
tará chárána bán.
- ⁹ Násarpadén asp yá kacharay* paymá mabay,
ke tahná gón lagám o mahará rám kanaga bit,
agan na, tai nazziká nayayt.”
- ¹⁰ Badkárar ranj o azáb báz ant,
bale Hodáwanday mehr hamáiy chapp o chágerdá gipt
ke Hodáwanday sará tawkala kant.
- ¹¹ Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá shádehi kanét o shádán bebét.
Oo sajjahén nékdelán! Shádehiay gwánká borz kanét.

33

Hodáwandá adl o rásti dósta bit

- ¹ Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá pa shádehi kukkár kanét,
nékdelán, Hodáwanday satá kanag zéba dant.
- ² Hodáwandá gón chang benázénét,
gón dahtárén changá pa áia sáz bejanét.
- ³ Pa áia, nókén sawté byárét,
gón washpanjagi simmán belarzenét o pa shádehi gwánk janét.
- ⁴ Chiá ke Hodáay habar tachk o rást ent o
áiy sajjahén kár gón wapádáriá.
- ⁵ Áia adl o rásti dósta bit,
zemin cha áiy mehrá porr ent.
- ⁶ Gón Hodáwanday gál o habará ásmán addh butagant o
áyáni sajjahén lashkar, gón áiy dapay damá.
- ⁷ Daryáay ápán mocch o hákótha kant o
johlián mán ambará.
- ⁸ Sajjahén zemin cha Hodáwandá betorsit,
jahánay sajjahén mardom áia ezzat bedayant.
- ⁹ Chiá ke áia gwasht o hamá chizz paym but,
parmáni dát o barjáh dárag but.

* 32:9 32:9 Kachar, bezán kátel, katel, har o aspay chokk.

- 10 Hodáwand, kawmáni shawrbandián pacha réchit o
rájáni kársáziána karójit.
- 11 Bale Hodáwanday shawr o saláh abadmán ant,
áiy delay shawrbandi pa sajjahén nasl o padréchán.
- 12 Bahtáwar hamá kawm ent ke Hodáwand áiy Hodá ent,
hamá mardom ke áiy pa wati mirásá gechén kortagant.
- 13 Hodáwand cha ásmáná jahláda chárit o
sajjahén bani ádamána gendit,
- 14 cha wati bádsháhi tahtá
zeminay sajjahén jahmenendána chárit,
- 15 á ke é sajjahénáni deli jórh kortag o
áyáni har kár o kerdá zánt.
- 16 Bádsháhá, wati lashkaray mazani nejáta nadant o
sarmachará, wati básk o panjagáni zór.
- 17 Pa sóbén bayagá, aspay sará omét bandag náhudag ent,
toré zóráwar bebit bale rakkénta nakant.
- 18 Haw! Hodáwanday chamm gón hamáyán ent ke cha áiy torsant,
gón hamáyán ke óst o ométesh áiy mehr ent,
- 19 tánke áyani arwáhá cha marká berakkénit o
mán dhokkálá* zendagesh bedárit.
- 20 May arwáh Hodáwanday wadará ent,
hamá may komak o espar ent.
- 21 May del áiy bárgáhá shádmánia kant,
chiá ke may tawkal hamáiy pákén námay sará ent.
- 22 Oo Hodáwand! Tai mehr may sará sáhél bát,
hamá dábá ke ométen pa taw bastag.

34

Hodáwanday nékiá bechashét

Dáuday Zabur. Hamá wahdá ke áiy Abimelekay kerrá watá ganókáni paymá kort, cha ódá dar kanag but o wati ráhá shot.

- 1 Dáemá Hodáwandá názénán
áiy satá o saná modám mani dapá ent.
- 2 Mani arwáh Hodáwanday sará pahra kant,
békebrén mardom beshkonant o shádehi bekanant.
- 3 Gón man horigá Hodáwandá mazani bedayét,
byáét ke hawáriá áiy námá názénén.
- 4 Hodáwandon shóház kort o maná passawi dát,
cha mani sajjahén torsán maná ázáti kort.
- 5 Á ke chammesh gón áiy ent drapshán ant,
áyáni dém hechbar sharmsára nabít.
- 6 É meskiná tawár per jat,
Hodáwandá áiy tawár eshkot o
cha sajjahén sakkián rakkénti.
- 7 Hodáwanday préshtag Hodátorsáni chapp o chágérdá pallé bandit o

* 33:19 33:19 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

áyán nejáta dant.

- ⁸ Bechashét o bechárét ke Hodáwand nék ent,
bahtáwar hamá ent ke áiy mayár o báhótha bit.
- ⁹ Oo Hodáwanday palgártagénán! Cha Hodáwandá betorsét,
chiá ke Hodátorsán hech kammié nést.
- ¹⁰ Warnáén shér mohtáj o shodiga bant,
bale Hodáwanday shóház kanókán cha nékiá hech kammié nést.
- ¹¹ Oo chokkán! Byáét o cha man beshkonét,
man shomará sabaka dayán ke Hodáwandá chón bemannét.
- ¹² Cha shomá kay pa zendá hodónák ent o
wasshén rócháni gendagay lóthók?
- ¹³ Wati zobáná cha badiá dur bedár o
lonthán cha drógá.
- ¹⁴ Cha badiá per tarr o néki kan,
sohl o émeniy shóházá bebay o hameshiay randá bekap.
- ¹⁵ Hodáwanday chamm gón pahrézkárán ent o
góshi ham pa áyáni peryátán pach.
- ¹⁶ Hodáwanday dém badkáráni helápá ent,
tán áyáni yátá cha jaháná beborrit o gomsár bekant.
- ¹⁷ Wahdé pahrézkár peryáta kanant, Hodáwanda eshkont o
áyán cha sajjahén sakkiána rakkénit.
- ¹⁸ Hodáwand gón proshtadelán nazzik ent o
droshtaruhán rakkénit.
- ¹⁹ Pahrézkará bázén sakki o sória rasit,
bale Hodáwand áia cha sajjahén sakkiána rakkénit.
- ²⁰ Áiy sajjahén haddhán mohra dárít,
cha áyán yakké ham próshaga nabit.
- ²¹ Badi badkará koshit o
hamá ke cha pahrézkará naprata kant, mayárbára bit.
- ²² Hodáwand wati hezmatkáráni zendá rakkénit,
harkas ke áiy báhótha bit, mayárbára nabit.

35

Oo Hodáwand! Pa mani hakká jang kan

Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Gón hamáyán bemerh ke gón mana merhant o
gón hamáyán jang kan ke gón man janga kanant.
- ² Wati kasán o mazanén esparán bezur o
mani madatá jáh bejan.
- ³ Pa áyán ke mani randá kaptagant
wati nayzahá chest kan o áyáni ráhá band.
Mani arwáhá begwash:
“Tai rakkénók man án!”
- ⁴ Á ke mani zenday tabáhiay randá ant,
roswá o sharmendag bátant.
á ke pa mani táwáná pandala jórhénant,
poshtá bekenzát o pashal bátant.

- 5 Chosh ke pog o palár gwátay déma,
Hodáwanday préshtag áyán betáchénát.
- 6 Ráhesh tahárók o lakoshánk bát o
Hodáwanday préshtag áyáni padá bekapát,
- 7 chiá ke mopt o náhakká pa man dámesh chér gétkag o
pa mani arwáhá kallesh kótkag.
- 8 Anágat tabáhiesh chakká kapát o
wati chér gétkagén dámá kapátant,
kapát o gár o gomsár bátant.
- 9 Gorhá mani arwáh Hodáwanday bárgáhá shádehia kant o
pa wati rakkagá lezzata bárt.
- 10 Á wahdá har band o bógon gwánka jant:
“Oo Hodáwand! Tai matth kay ent?
Taw nézgára cha zóráwarteréná rakkénay o
nezór o hájatmandá cha pol o pánch kanóká.”
- 11 Badwáh o bérahmén sháhed jáha janant o
hamá mayáran maná laddhant ke cha áyán sahig naán.
- 12 Nékiay badalá gón man badia kanant o
mani arwáh gamig o porsig ent.
- 13 Bale wahdé á nádráh atant,
man sugi god o póshák gwará kort o
jesm o ján gón róchag dáragá ranjént.
Wahdé mani dwá bépassaw mantant
- 14 gréwán bután,
hamá dábá ke pa dóst yá bratéá gamiga bant,
sar jahl o mótk árán bután,
hamá dábá ke pa mátá zára janant.
- 15 Bale wahdé thagonal wárt past o lagór gón mazanén shádehié mocch
butant,
mani helápá wahdé man sahig naatán,
á maná derrán atant o bassesha nakort.
- 16 Chó Hodánábáwarán, áyán wati maskará gésh kanána kort o
pa man dantáneshá drosht.
- 17 Oo Hodáwand! Tán kadéna nenday o cháray?
Mani arwáhá cha áyáni setamá berakkén,
mani yakkén zendá cha shéráni dapá.
- 18 Gorhá mazanén diwáná tai shográ gerán,
mardománi mazanén mocchiá tará satá kanán.
- 19 Mayl ke prébkárén dozhmen
mani sará shádehi kanant,
mayl hamá ke mopt o náhakká cha man bészár ant
chammok o pónzok bekanant.
- 20 Chiá ke pa sohl o émeni habara nakanant,
pa á mardomán ke molká árám o béják neshtagant
pormakrén habar payma kanant.
- 21 Dapá pa man pacha réchant o gwashant: “Hah, hah, hah!
Gón wati chammánen distag!”

- 22 Oo Hodáwand! Taw é distag, chopp o bétawár mabay.
Hodáwandá! Cha man dur mabay.
- 23 Ágáh bay o pa mani dádrasiá jáh bejan.
Oo mani Hodá, oo mani Hodáwand! Pa mani hakká.
- 24 Oo mani Hodáwandén Hodá! Pa wati adlaygi gonáhay bohtámá cha man
thagalén,
mayl á mani sará shádehi bekanant.
- 25 Mayl wati delá begwashant: “Hah, hah, hah! Pa wati armáná rasetén.”
Mayl begwashant: “Lonkahé kort o éren bort.”
- 26 Harkas ke mani mosibatáni sará shádehia kant
sharmendag o sarjahl bát,
á ke watá cha man borztera kanant
gón sharm o bésharapi póshénag bátant.
- 27 Á ke wáhagesh mani bémayári ent
shádmán bátant o shádehiay gwánká borz kanátant,
modám begwashátant: “Hodáwand mazan ent
ke cha wati hezmatkáray salámatiá gala bit.”
- 28 Gorhá zobánon sajjahén róchá tai adlá gwánka jant,
tai satá o sanáyá.

36

Hodáay mehr chenkadar porarzesh ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Hodáwanday hezmatkár Dáuday Zabur.

- 1 Gonáh, badkárá mán áiay delay johlánkiá gwánka jant,
áiay chammán Hodátorsi nést.
- 2 Chiá ke á wati jenday delá haminchok wati tawsipá kant,
ke wati gonáhá nazánt o cha áiá naprat korta nakant.
- 3 Dapay habari badi o préb ent,
cha aglmandi o nékkáriá dasti shoshtag.
- 4 Tantaná wati gandal o bestará pandala sázit,
gonahkáriay ráhi geptag o
badiá yalaha nakant.
- 5 Oo Hodáwand! Tai mehr arshá rasit o
wapádári tán jambarán.
- 6 Tai adl o rásti borzterén kóhání dhawlá ent o
ensáp, mazanén johlánkiáni.
Oo Hodáwand! Taw ay ke ensán o haywánay rakkénók ay.
- 7 Oo Hodá! Tai mehr chenkadar porarzesh ent,
bani ádam tai bánzoláni sáhegá panáha gipt.
- 8 Á cha tai bárgáhay sarréchén nyámatán séra bant o
cha wati lezzatáni kawrá áyán sérápa kanay.
- 9 Chiá ke zendmánay sarchammag taw ay o
cha tai nurá ent ke nura gendén.
- 10 Pa wati dóstdarán wati mehrá modám barjáh dár o
adl o rástiá pa nékdelán.
- 11 Porkebráni pád mani sará ér mabát,
badkáráni dast maná sargardán makanát.
- 12 Bechár badkár che paymá kaptagant,

háká sarshakun o pád átka nakanant.

37

Radkáráni sará hasadd makan
Dáuday Zabur.

- ¹ Badkáráni sawabá jósh majan o
radkáráni sará hasadd makan.
- ² Chiá ke é káhay paymá zutta gimmorant o
sabzagáni paymá hoshka tarrant.
- ³ Hodáay sará tawkal kan o nékiay ráhá ger,
wati molká jahmenend bay o
wapádáriay randgir.
- ⁴ Cha Hodáwandá shádmán bay
ke á tai delay morádá puraha kant.
- ⁵ Wati zendmánay ráhá Hodáwanday sepordag kan o
áiy sará tawkal,
ke kársáz hamá ent.
- ⁶ Á tai bémayáriá nuray paymá róshena kant o
dádrasiá chó bámgwáhay rozhnáíá drapshán.
- ⁷ Hodáwanday bárgáhá árám bay o
gón ópáré* áiy wadará.
Áyáni sawabá jósh majan ke wati ráhá kámrán ant o
áyáni sawabá ham ke palitén pandalán kára bandant.
- ⁸ Cha hezhmá dur bay o gazabá yalah kan.
Jósh majan ke tará dém pa badkáriá bárt.
- ⁹ Chiá ke badkár goddhaga bant,
bale á ke Hodáwanday wadará ant molká mirása barant.
- ¹⁰ Kammoké wahdá rand badkára namánit,
shomá áíá sakk báz shóháza kanét bale nagendéti.
- ¹¹ Narmdel molká mirása barant o
cha wasshén sohl o émeniá shádkámia kanant.
- ¹² Badkár pahrézkáray helápá pandala sázit o
pa áíá dantána droshit,
- ¹³ bale Hodáwand badkáray sará kandit,
chiá ke zánt áiy rócha kayt.
- ¹⁴ Badkár wati zahmá cha nyámá dara kanant o kamáná kasshant,
tán nezór o hájatmandán chér betarrénant o
nékdelán tégáni dapá bedayant.
- ¹⁵ Bale áyáni zahm, wati jenday delá nendit o
kamánesha proshant.
- ¹⁶ Pahrézkáray kammén hasti
cha bázén badkáráni hastiá gehter ent.
- ¹⁷ Chiá ke badkáráni bás kay zóra proshit,

* 37:7 37:7 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht.

bale Hodáwand pahrézkáráni madat kanók ent.

- 18 Hodáwand bégonáháni rócháni negahpán ent o
mirásesh namirána bit.
 - 19 Baláh o mosibatáni wahdá bazzag o sharmendaga nabant o
kahti o dhokkálay róchán sér o ábáda bant.
 - 20 Bale badkár gára bant,
Hodáwanday dozhmen charágáhay sabzagáni paymá gár.
Haw! Zyána bant, duttay paymá zyán.
 - 21 Badkár wáma kant o padá nadant,
bale pahrézkár pa daspachia bakshit.
 - 22 Allamá, áyán ke Hodáwand barkata dant molká mirása barant,
bale áyán ke nálata kant, gár o bégwáha bant.
 - 23 Hodáwand hamáiy gámán mohra kant
ke Hodáwanday ráhá shádehia kant.
 - 24 Toré bethagalit, zeminá nakapit,
chiá ke Hodáwand áiy negahpán ent.
 - 25 Warná atán o nun pir án,
bale choshén pahrézkaré nadiston ke Hodáwandá yalah kortag
yá ke chokki pa nánéa gadá butagant.
 - 26 Modám daspach ent o pa ásáni wáma dant,
chokki barkata kárant.
 - 27 Cha badiá démá chahr day o néki kan,
gorhá tán abad molká jahmenenda bay.
 - 28 Chiá ke Hodáwandá adl dóst ent o
wati dóstdarán yalaha nakant.
- Hodáwand tán abad pahrézkáráni posht o panáh ent,
bale badkáráni nasl goddhaga bit.
- 29 Pahrézkár molká mirása barant o
tán abad hamódá jahmenenda bant.
 - 30 Pahrézkáray dap hekmat tálána kant o
zobáni adl.
 - 31 Hodáwanday Sharyat áiy delá ent o
pádia nalakoshant.
 - 32 Badkár, pa pahrézkará kamina kant o
áiy kóshay randá ent.
 - 33 Bale Hodáwand áia badkáray zóray tahá naperrénit o
wahdé hakdiwáná baraga bit, pa mayárbáriá nayliti.
 - 34 Hodáwanday wadará bay o hamáiy ráhá bósht,
ke tará pa molkay mirás baragá sarperáza kant,
wata genday ke badkár chón goddhaga bant.
 - 35 Badkár o bérahmén mardé diston ke
sarsabzén drachkéay paymá wati jáhá shádáb at,
 - 36 bale namant o zutt mort,
harché shóházon kort, gendag nabut.

- 37 Béaybén mardá begend o nékdelá bechár,
chiá ke sohl o émeniy shóház kanóká ákebaté hast,
38 bale sajjahén sarkash gár o gomsára bant,
badkár goddhaga bant o áyán ákebaté nést.
39 Pahrézkaráni rakkénók Hodáwand ent o
sakkiay wahdá áyáni kalát.
40 Hodáwand áyán madata dant o rakkénit,
cha badkáráni dastá rakkénit o nejáta dant,
chiá ke áiy mayár o báhóth ant.

38

Oo Hodáwand! Maná yalah makan

Dáuday Zabur. Dazbandié.

- 1 Oo Hodáwand! Maná gón wati hezhmá hakkal maday o
gón wati gazabá neherr.
2 Chiá ke tai tirán mani ján soptag o
tai dastay zór mani sará kaptag.
3 Cha tai gazabá mani jesm o jáná hech dráhié pasht nakaptag o
cha gonáhá, mán haddhán ham salámatié.
4 Mani mayárbári cha sará sar gwastag,
gránén béréay paymá cha tágatá gesh ent.
5 Cha mani ahmakiá
thappon bó geptag o bazhnák ant.
6 Purah komp o dotal án,
sajjahén róchá mátam kanáná gardán.
7 Sréná sóchnákén dardé tawré nagá ent o
jesmá dráhié nést.
8 Man ájez án o droshag butagán,
cha delay áshópá nálán.
9 Oo Hodáwand! Mani sajjahén armán tai dé má ant,
áhsard o ginsárton cha taw chér naant.
10 Delon mán sénagá kop koppá ent,
wák o twánon dar shotag,
chammáni rozhnái ham gár ent.
11 Dóst o hambalon thappáni sawabá cha man watá kerré dárant o
nazzikén ham dur óshtátagant.
12 Á ke mani kóshay randá ant, dám chéra kanant,
badwáh mani gomsár kanagay habará kanant o
sajjahén róchá pandala sázant.
13 Bale man karréay paymá án ke naeshkont o
gongéay paymá ke bétawár ent.
14 Pa rásti man anchén mardoméay dhawlá án ke naeshkont o
dapá passawé nésti.
15 Oo Hodáwand! Pa taigi ent ke wadára án.
Oo Hodáwand, mani Hodá! É taw ay ke passawa dayay.
16 Chiá ke gwashton: “Wahdé pádona larzit,

hamá mardomán mani sará shádehi kanagá mayl
ke watá cha man mastera zánant.”

- 17 Chiá ke kapagi án o
mani dard modám gón man gón ent.
18 Wati mayárbáriá mannán o
cha wati gonáhá sakk padard án.
19 Sarzór o salámat ant, á ke mani dozhmen ant,
bázéné bé sawabá cha man naprata kant.
20 Á ke nékiay badalá gón man badia kanant,
mani dozhmen o bohtám janók ant, chiá ke man nékiay randá án.
21 Oo Hodáwand! Maná yalah makan.
Oo mani Hodá! Cha man dur mabay.
22 Oo Hodáwand, mani rakkénók!
Pa mani madatá eshtáp kan.

39

Mani rócháni hesáb chi ent?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa Yedutuná.* Dáuday Zabur.

- 1 Gwashton ke “pahréza kanán
tán gón wati zobáná gonáh makanán.
Tán wahdé badkáré mani kerrá ent
wati dapá lagáma kanán.”
2 Chopp o bétawár bután, tantaná sharrén habaré ham nakorton,
bale dard o andóhon géshter butant.
3 Delon mán daruná jósh janagá ent.
Wahdé géshter pegrona kort, ása shamálaha† kasshet,
gorhá zobánon pach but.
4 “Oo Hodáwand! Mani ákebatá paddar kan,
mani rócháni hesáb chi ent,
bell tán bezánán ke chón zutta gwazant.
5 Taw mani zend bechilléay kaddá kortag,
mani zendmánay sál, tai chammá hecch naant.
Saddak án ke ensánay zend yak sáhé gesh naent.” Ósht...
6 Béshakk ensán chó sáhegéá chakkarit,
béshakk ke á mopt o náhudagá tach o tága kant,
mocch o ambára kant, bale nazánt ke kayá rasant.
7 “Bale nun oo Hodáwand! Man che chizzay wadará án?
Ométon tai sará ent.
8 Maná cha sajjahén náparmánián chotthén o
ahmakáni kalági makan.
9 Bétawár án o dapá pacha nakanán,
chiá ke é taw kortag.
10 Wati zarbatá cha mani sará dur kan,
ke cha tai shahmátá tostag o kaptagán.
11 Taw pa hakkal ensáná cha gonáhá adaba dayay o
áiy dósténán hamá paymá kanay ke raméz o waróka kant.

* 39: 39:0 Yedutun cha mazané parasteshgáhay washáwázán yakké at.
bezán ásay zobánok.

† 39:3 39:3 Shamálah,

Saddak án ke ensánay zend sáh o damé gésh naent. Ósht...

- ¹² Oo Hodáwand! Mani dwáyá beshkon o
 pa komaká mani peryátay némagá delgósh kan,
 arsánon mashamósh o bétawár mabay.
 Chiá ke tai gwará mehmánéay paymá án,
 darámadé, wati pet o pirénáni dhawlá.
¹³ Wati gazabá cha man dur kan,
 tán cha jahánay yalah kanagá pésar padá gal bebán.”

40

Hodáwandá nókén sawté mani dapá dát

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Gón sabré pa Hodáwandá wadáron kort,
 démi gón man tarrént o mani peryáti eshkot.
² Maná cha johlánkén kalléa dar áworti,
 cha gel o gandápá,
 mani pádi taláréay sará óshtarént o
 gámi mohr kortant.
³ Nókén sawté mani dapá dátí,
 may Hodáay satá o sanáay shayr.
 Bázéné gendit o mannit o
 Hodáwanday sará tawkala kant.
⁴ Bahtáwar hamá ent ke Hodáwanday sará tawkala kant o
 démá gón porkebrénána nakant,
 gón hamáyán ke drógén hodáyáni randgiriá gomráh ant.
⁵ Oo Hodáwand, oo mani Hodá!
 Taw pa má bázén ajabén kár o shawré kortag,
 hechkas tai matth buta nakant.
 Agan belóthán tai káráni bárawá jár bejanán o habar bekanán,
 haminchok báz ant ke cha hesábá dar ant.
⁶ Tará pa hayrát o korbánigá hájaté nést,
 bale mani góshet pach kortag,
 sóchagi korbánig o gonáháni korbániget nalóthetag.
⁷ Gorhá gwashton: “Man átkag o tayár án,
 mani bárawá ketábay tumará* nebisag butag.
⁸ Oo mani Hodá! Armánon tai lóth o wáhagay sarjam kanag ent,
 tai Sharyat mani delá ent.”
⁹ Rakkénag o nejátay wasshén hálon mazanén diwáná jár jatag.
 Oo Hodáwand! Hamá dhawlá ke taw zánay man wati dap lagám najatag.
¹⁰ Tai rakkénókén madaton wati delá chér nadáttag,
 tai wapádári o nejátbakshiay bárawá habaron kortag o
 cha mazanén diwáná tai mehr o wapáon napóshéntag.
¹¹ Oo Hodáwand! Maná cha wati rahmatá zebahr† makan,
 tai mehr o wapá tán abad maná émen bedárát.
¹² Chiá ke béhesábén sakkián maná angerr kortag,

* **40:7 40:7** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o
 gerd gerdá patáyag butagant. † **40:11 40:11** Zebahr, bezán bebahr.

mayárbárián maná geptag o dista nakanán,
cha mani saray mudán gésh ant,
mani del kaptag.

13 Oo Hodáwand! Mehrabáni kan o maná berakkén.
Hodáwandá! Zutt pa mani madatá byá.

14 Á sajjahén ke mani kóshay randá ant o mani marká lóthant
sarjahl o sharmsár bátant,
á ke mani syahróchiay padá ant
poshtá berawát o roswá bátant.

15 Á ke mani sará “hah, haha” kanant
wati sarjahliá hayrán o habakkah bátant.

16 Bale á ke tai shóházá ant
sajjahén tai bárgáhá shádehi kanát o gal o bál bátant,
á ke tai rakkénókén madatesh dóst ent,
modám begwashátant: “Hodáwand mazan ent.”

17 Man garib o hájatmand án,
Hodáwandá mani hayál gwar bát.
Taw mani komak o rakkénók ay.
Oo mani Hodá! Dér makan.

41

Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur.

1 Bahtáwar hamá ent ke garib o bazzagáni hayálá ent,
Hodáwand áiá baláh o mosibatáni róchá rakkénit.

2 Hodáwand áiy negahpániá kant o zendaga dárít,
á, molkay tahá bahtáwara bit.
Taw áiá dozhmenáni wáhagáni sará yalaha nakanay.

3 Hodáwand áiá nádráhiay wahdá zór o wáka dant,
cha nájórhi o kamzórián áiá dráha kant.

4 Man gwasht: “Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
maná dráh kan ke tai gonahkár án.”

5 Dozhmen pa badwáhi mani bárawá gwashant:
“Kadéna merit o námi gára bit?”

6 Wahdé cha áyán yakké mani didará kayt
dozobáni habara kant o
delá badia ródénit,
dhanná ke dara kapit, wati delay habará kant.

7 Sajjahén dozhmen mani helápá halwat o soksoka kanant o
pa mani táwán dayagá pandala sázant.

8 Gwashant: “Sellén nádráhiéá geptag,
cha waptagén jáhá hechbar pád átka nakant.”

9 Tantaná mani nazzikén dóst ke cha áiá deljam atán,
hamá ke gón man hamkásag at,
áiá ham maná dróhetag.*

10 Bale taw, oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,

* 41:9 41:9 Dróhag, bezán pa repk rad dayag. Arabi o Pársiá “khiánat”.

- maná pád kan tán wati jostánesh bekanán.
¹¹ Cha eshiá zánán ke cha man washnód ay,
 ke dozhmen mani sará báládast nabutagant.
¹² Cha mani tachki o rástíá, taw mani posht o panáh butagay o
 modám wati bárgáhá jágaha dayay.
¹³ Hodáwandá satá bát, Esráilay Hodáyá,
 cha azal tán abad.
 Anchosh bát. Ámin.

Zaburay domi ketáb

42

Zabur 42–72

Oo mani arwáh! Chiá paréshán ay?

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.

- ¹ Áskay paymá ke pa kawray ápán zahirwár ent,
 hamé paymá, oo mani Hodá, mani arwáh tai zahirán ent.
² Mani arwáh pa Hodáyá tonnig ent,
 pa zend bakshókén Hodáyá,
 ke bárén kadi Hodáay bárgáhá rawán o áiy déma záhera bán?
³ Shap o róch warákon ars ent,
 Wahdé mardom modám maná gwashant:
 “Tai Hodá kojá ent?”
⁴ Wahdé wati delay dardán darshána kanán,
 hayálá kapán ke che paymá mazanén mocchiay hamráh atán,
 jashnay mazanén mocchiay o
 gón shádehiay kukkár o shogrgozáriay sawtán
 dém pa Hodáay lógá áyáni rahshón atán.
⁵ Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
 Chiá mani del o daruná paréshán ay?
 Óst o omét Hodáay sará bekan,
 chiá ke nóksará hamáíá názénán,
 wati rakkénók o
⁶ wati Hodáyá.

Mani daruná arwáh gimmortag
 paméshká tará cha Ordonay sardhagár* o Hermónay kóhá yáta kanán,
 cha Misáray kóhá.

- ⁷ Tai mazanén ápsaráni grandá,
 johlánki, johlánkiá gwánka jant,
 tai sajjahén chawl o mawj,
 mani sará proshtagant.

- ⁸ Róchá, Hodáwand wati mehrá déma dant o
 shapá sawt o zémeli gón man ent,
 dwáé dém pa wati zend bakshókén Hodáyá.

- ⁹ Gón Hodáyá ke mani talár ent gwashán:
 “Chiá maná shamoshtaget?”

* **42:6 42:6** Ordonay sardhagáray máná maróchigén Ordonay molk naent, Ordonay kawr o darag ent.

Chiá cha dozhmenay ázárá
mótk byáran?”

¹⁰ Dozhmenáni shegánán, mani haddh hurt kortagant,
chiá ke sajjahén róchá maná gwashant:
“Tai Hodá kojá ent?”

¹¹ Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?

Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáia názénán,
wati rakkénók o wati Hodáyá.

43

Oo mani arwáh! Chiá paréshán ay?

¹ Oo Hodá! Gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén,
Hodánábáwarén kawméay dé má, pa mani hakká jáh bejan o
maná cha badkár o prébkáráni dastá berakkén,

² chiá ke taw mani kalát ay.
Taw parchá maná cha wat dur kortag?

Chiá cha dozhmenay ázárá
mótk byáran?

³ Wati rozhn o rástia ráh day,
tánke mani rahshón bebant o
maná pákén kóhá o tai bárgáhá byárant.

⁴ Á wahdi Hodáay korbánjáhá rawán,
dém pa Hodáyá ke mani wasshi o shádehi ent.

Oo Hodá, mani Hodá!
Tará gón changá názénán.

⁵ Oo mani arwáh! Chiá gimmortagay?
Chiá mani del o daruná paréshán ay?

Óst o omét Hodáay sará bekan,
chiá ke nóksará hamáia názénán,
wati rakkénók o wati Hodá.

44

Oo Hodá! May madatá byá

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk.

¹ Oo Hodá! Má wati góshán eshkotag,
may pet o pirénán gwashtag
ke áyáni zamánagá chónén káret kortag,
gwastagén dawr o bárigán.

² Taw gón wati dastá kawm dar kortant,
bale may pet o pirén sabz kortant.

Kawmet droshtant o
may pet o pirén sháhegáni bakshátant.

³ Na áyáni zahmáni zór at ke molkesh gept
na ke básk o bázuán sóbén kortant.

É tai rástén dast at, tai básk o
chehragay rozhn,
chiá ke áyáni sará mehrabán atay.

- 4 Oo Hodá! Taw mani bádsháh ay.
Pa Ákubá péróziay hokmá borr.
- 5 Cha tai némagá ent ke dozhmenán pada kenzénén,
cha tai námá ent ke orosh barókán lagatmála kanén.
- 6 Man wati kamánay sará tawkala nakanán o
zahm maná sóbéna nakant.
- 7 É taw ay ke mára cha dozhmenán rakkéntag o
badwáh sarjahl kortagant.
- 8 Oo Hodá! Má modám tai sará pahr kortag o
tán abad tai námay shográ gerén. Ósht...
- 9 Bale nun taw mára dawr dátag o béezzát kortag,
may lashkaray hamráha nabay.
- 10 Mára dozhmenáni déma pada kenzénay o
badwáh mára áwára* janant.
- 11 Mára korbánigén pasáni paymá pa koshagá eshtaget o
kawmáni nyámá sheng o sháng kortag.
- 12 Taw wati kawm arzáná bahá kortag o
cha áyáni baháyá suddé nabortag.
- 13 Mára hamsáhegáni rishkandi kortag o
kerr o gwaray mardománi kalági.
- 14 Taw mára kawmáni nyámá thekk o neshán kortag,
darkawm sará chandhénant o maskará kanant.
- 15 Sajjahén róchá gón sarjahliá dém pa dém án o
sharmá mani dém póshetag,
- 16 cha bad o rad gwashókáni shegáná,
cha dozhmen o bérgharay dastá.
- 17 É sajjahén may sará átkagant,
bale angat má tará nashamoshtag o
gón tai áhdá nárást nabutagén.
- 18 May del cha taw per natarretag o
pád o gám cha tai ráhá dar nabutag.
- 19 Bale taw mára prósh dátag o gón wahshién haywánán yakjáh kortag,
gón tahárterén tahárokiá póshéntag.
- 20 Agan má wati Hodáay nám beshamoshtén,
yá dast pa bigánagén hodáéá borz kortén,
- 21 Hodáyá nazántagat?
Chiá ke á cha delay ráz o asráran sarpad ent.
- 22 Bale má tai sawabá sajjahén róchá gón marká dém pa dém én o
korbánigén pasáni paymá hesáb áraga bén.
- 23 Oo Hodáwand! Ágáh bay. Pa ché wáb ay?
Jáh jan o mára tán abad yalah makan.
- 24 Chiá wati déma chéra dayay o
pa ché may bazzagi o lagatmáliá shamóshay?
- 25 Chiá ke má háká dém pa chér én o
láp zeminá lacchetag.
- 26 Pád á o may madatá byá,

* 44:10 44:10 Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom.

wati mehray sawabá mára bemók† o berakkén.

45

Oo Hodá! Tai bádsháhi abadmán ent

Pa sázger o washawázáni sálará. “Susanáni” tarzay sará. Kórahay chokkáni shayri gwashtánk. Eshki sawt.

- ¹ Delon cha zébaén gálán sarréch ent,
shayré pa bádsháhá gwashán,
zobán, zabardastén nebisókéay kalamay paymá ent.
- ² Taw ádamiáni nyámá zébáterén ay o
cha tai lonthán lál o gawhara gwárit,
paméshká Hodáyá tará abadmánén barkaté dátag.
- ³ Oo tamardén bádsháh! Gón wati shán o shawkatá
zahmá lánká band.
- ⁴ Gón hamá shawkatá péróziay aspá betáchén,
pa rásti, békebri o ensápay dárágá,
bell ke rástén dast tará bákamálén kár sój bedant.
- ⁵ Tai tir téz ant o bádsháhay dozhmenáni delá nendant,
kawm tai pádáni chérá kapant.
- ⁶ Oo Hodá! Tai bádsháhi taht modámi o abadmán ent,
tai bádsháhi asá, adl o ensápay asá ent.
- ⁷ Taw páki o rásti dóst dáshtag o cha badiá naprat kortag,
paméshká Hodáyá, tai Hodáyá, tará géshter cha tai hamráhán
shádehiay rógen per moshtag.*
- ⁸ Sajjahén jámaget gón morr o aud o tójá moshtag o washbó butagant.
Ájén† kasráni tahá simmi sázáni zémel tará shádána kanant.
- ⁹ Bádsháháni jenek tai gránázén mehmán ant,
tai rástén némagá, malakah gón Opiray‡ teláháni singará óshtátag.
- ¹⁰ Oo jenek! Beshkon o sharriá delgósh kan,
wati kawm o peti lógá shamósh,
- ¹¹ bell bádsháh tai zébáiay shaydá bebit,
áiay démá pa adab bósht ke á tai wájah ent.
- ¹² Suray shahray mardom§ gón wati thékiá kayt,
shahray hastómandén mardom tai razá o washnódiay randá bant.
- ¹³ Sháhay jenek wati kasrá sakk zébdár ent,
áiay póshák zargwáp ant.
- ¹⁴ Gón pordóchén jámagán bádsháhay kerrá baranti,
neshtagén jenek, áiy dazgohár, áiy padá gón ant.
- ¹⁵ Pa shádehi dém dayaga bant o
bádsháhi kalátá sara bant.
- ¹⁶ Tai pet o pirokáni jágahá, óbádageta nendant,
áyán sajjahén molkay kamásh o mastera kanay.

† 44:26 44:26 Móka, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá “bázkharid”.

* 45:7 45:7 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag. † 45:8 45:8 Ájén, bezán cha ájá addh butagén. Áj cha pillay dantánán dara kayt. ‡ 45:9 45:9 Ópir jágahé at ke teláhi báz at. § 45:12 45:12 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “Suray shahray jenek”. Sur bandené at o mardomi hastómand atant.

- 17 Tai námay yátá nasláni nasl zendaga dárán,
paméshká sajjahén kawm tará abad tán abada názénant.

46

Hodá may kalái ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur. “Alámutay”^{*} tarzay sará. Sawté.

- 1 Hodá may panáhgáh o zór o wák ent,
madat kanóké ke sakkiáni wahdá tayár ent.
- 2 Paméshká natórsén, toré zemin bejombit o
kóh daryáay delá bekapant.
- 3 Toré áiy ap grumbán o kap o gajj bebant o
kóh cha áyáni grumbagá belarzant. Ósht...
- 4 Kawré hast ke jói Hodáay shahrá shádmána kanant,
borzén arshay Hodáay pákén jágahá.
- 5 Hodá shahray nyámá ent o shahra nasorit,
bámgwáhá Hodá madatia kant.
- 6 Kawm shóresha kanant o hokumat sarshakuna bant,
á wati tawará borza kant o zemin ápa bit.
- 7 Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...
- 8 Byáét Hodáay kárán bechárét,
begendét ke áiyá zeminá chónén béráni áwortag.
- 9 Zeminay chárén kondhán jangán halása kant,
kamáná próshit, nayzahá hurt hurta kant o
arrábahán ás mána dárít.
- 10 “Watá bedárét o bezánét ke man, Hodá án,
kawmáni sará hokmrán o
jaháná hákem.”
- 11 Lashkaráni Hodáwand gón má gón ent,
Ákubay Hodá may kalát ent. Ósht...

47

Hodá, sajjahén jahánay bádsháh

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur.

- 1 Oo sajjahén kawmán! Cháp bejanét.
Gón shádmániay borzén sawtán dém pa Hodáyá kukkár kanét.
- 2 Chiá ke borzén arshay Hodáwand bákamál ent,
sajjahén jahánay mazanén bádsháh.
- 3 Kawmán may chérdasta kant,
ráján may pádáni chérá.
- 4 May mirásá pa má gechéna kant,
wati dóstén Ákubay pahrá. Ósht...
- 5 Hodá shádmániay kukkáráni nyámá borzád shotag,
Hodáwand sornáay tawáray nyámá.

* 46: 46:0 Alámutay máná “warnáén jenek” ent. Báwar esh ent ke Alámut muzikay yak gálé.

- ⁶ Gón wati názénkán Hodáyá satá kanét, názénk janét,
benázénét, may bádsháhá benázénét.
⁷ Chiá ke Hodá sajjahén jahánay bádsháh ent,
áiá gón shayré benázénét.
⁸ Hodá kawmáni sará bádsháhia kant,
á wati pákén tahtá neshtag.
⁹ Kawmáni sarók o master mocch butagant,
gón Ebráhémay Hodáay kawmá yakjáh,
chiá ke jahánay sajjahén sardár,* Hodáayg ant,
á béhesáb mazanshán ent.

48

May Hodáay shahr

Kórahay chokkáni Zabur.

- ¹ Hodáwand mazan o satáay báz láhek ent,
may Hodáay shahray tahá.
Áiay pákén kóh,
² Sahyunay kóh, zébá gón wati borziá,
sajjahén jahánay shádehi,
shomálay borzterén bolandi,
mazanshánén bádsháhay shahr ent.
³ Hodá áiay borján ent,
watá mohrén kaláté pajjáréntagi.
⁴ Bádsháh yakjáh butant o
hóriá démá shotant,
⁵ bale anchosh ke shahresh dist,
hayrán o habakkah mantant o torsána jestant.
⁶ Larzagesh delá kapt,
dardé trondén chó ke janénéay chellag o zanká.
⁷ Taw gón ródarátki gwátá
Tarshishay bandenay bójig* próshant.
⁸ Hamá dábá ke eshkotag nun gón wati chammána gendén,
lashkaráni Hodáwanday shahray tahá,
may Hodáay shahrá
ke Hodá tán abad pádária kant. Ósht...
⁹ Oo Hodáwand! Tai parasteshgáhay tahá
may johlánkén pegr o hayál gón tai mehrá ent.
¹⁰ Oo Hodá! Tai námay paymá,
tai satá zeminay chárén kondhán sara bit.
tai rástén dast adl o rástía porr ent.
¹¹ Cha tai dadrasiá Yahudáay métag shádmán bátant o
Sahyunay kóh shádán.
¹² Sahyuná zyárat kanét, áiay chágérdá begardét o
borján hesáb kanét,
¹³ áiay mohrén diwáláni némagá sharriá hayál gwar dayét o
sajjahén kalátáni bechárét,

* 47:9 47:9 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “espar”, ke pa sardár o hokmránán kár bandaga bit.

* 48:7 48:7 Bójig, bezán lánch, yakdár, kashti.

- tánke gón nókén naslá begwashét
 14 ke Hodá hamesh ent, may Hodá, abad tán abad,
 hamá ent ke tán marká may rahshóna bit.

49

Málay sará tawkal nádánié

Pa sázger o washáwázáni sálará, Kórahay chokkáni Zabur.

- 1 Oo sajjahén kawmán! Beshkonét.
 Oo jahánay drostigén jahmenendán! Delgósh kanét.
 2 Borz o jahlén mardom doén,
 azgár o nézgár, shomá sajjahén.
 3 Mani dap, hekmat bayána kant,
 delay johlánkén pegr, pahm o zánta bakshit.
 4 Góshá dém pa nemunah o batalé tarrénán,
 wati delay cháchay granchá gón changay sázá pacha kanán.
 5 Baláh o sakkiáni róchán chiá betorsán,
 á wahdá ke rad dayókáni badi maná angerra kant?
 6 Áyáni tawkal pa wati zarr o málá ent o
 wati mazanén hastiay sará pahra kanant.
 7 Saddak án ke hechkas wati brátay zendá móketa* nakant o
 áiy hónbaháyá Hodáyá dáta nakant.
 8 Chiá ke zenday mókag sakk grán ent o
 hech kimmaté áiyá porr korta nakant
 9 tánke ensán namirán bemánit o
 hechbar kabrá magendit.
 10 Chiá ke gendagá én, dáná ham merant o
 nádán o bésodd ham haláka bant o
 wati mál o hastiá pa degarána kellant.
 11 Kabr áyáni abadmánén lóga bit,
 nasláni nasl, áyáni menendjáh,
 harchont ke kallagáná wati námesh per kort.
 12 Ádami wati arzesh o hastómandiá namánit,
 chárpadáni paymá ent ke bérána bant.
 13 Esh ent jáheláni ásar,
 hamáyáni ákebat ke wati habaráni mannók ant. Ósht...
 14 Pasáni paymá dém pa mordagáni jaháná ráh dayaga bant,
 hamódá ke mark áyáni shopánka bit.
 Bámgwáhán, nékdel áyáni sará hokmránia kanant o
 áyáni jesm o ján kabrá pussit,
 dur cha borzén márhián.
 15 Bale Hodáwand mani arwáhá cha mordagáni jaháná mókit o
 maná wati dastá zurit. Ósht...
 16 Wahdé shomá gendét kasé hastómanda bit o
 lógay shawkati gésha bit, matorsét.

* 49:7 49:7 Mókag, bezán pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag, Pársiá "bázkharid".

- 17 Chiá ke markay wahdá chizzé gón wata nabárt o shawkati gón áiá kabrá narawt.
 18 Tán hastómand ent mardom áiá satá dayant.
 Harchont ke zendá watá bahtáwar zántagi,
 19 bale wati pet o pirénáni hamráha bit,
 ke zenday rozhná hechbara nagendant.
 20 Ádami wati arzesh o hastómandiay tahá nádán ent,
 chárpadáni paymá ent ke bérána bant.

50

Hodá wat may dádras ent

Asápay Zabur.

- 1 Hamá porwák, Hodáwandén Hodá
 habara kant o zeminá gwánka jant,
 cha ródarátká tán rónendá.
 2 Hodá cha Sahyuná
 ke zébáiy kamál ent, wati nurá drapshána kant.
 3 May Hodá kayt o bétawára nabit,
 ér barókén ásé démá enti o
 trondén gwát o lurhé chágerdá.
 4 Borzén ásmánán ham gwánka jant o zeminá ham,
 tánke wati mardománi dadrasiá bekant.
 5 “Hodádóstán mani gwará yakjáh kanét,
 hamá ke gón korbánig kanagá, gón man ahdesht bastag.”
 6 Ásmán áiy adl o rástíá jára janant,
 chiá ke Hodá wat dádras ent. Ósht...
 7 “Oo mani mardomán! Beshkonét ke habara kanán.
 Oo Esráil! Tai helápá gwáhia dayán.
 Man Hodá án, shomay Hodá.
 8 Pa korbánigi naent ke tará hakkala dayán,
 tai sóchagi korbánig modám mani chammáni démá ant.
 9 Na cha tai lógá gwaské zurán o
 na pasé cha tai gwáshá.*
 10 Chiá ke jangalay sajjahén haywán manig ant,
 hazárán kóhání dalwat†.
 11 Kóhestagáni sajjahén báli morgán jáha kárán o
 har ché ke zeminá gardit manig ent.
 12 Agan shodig atán tará sahigon nakortagat,
 chiá ke jahán o harché áiá hast, manig ant.
 13 Gókáni góshtá warán?
 Pasáni hóná nóshán?
 14 Wati shogrgozáriay korbánigá Hodáyá pésh kan o
 wati kawlá gón borzén arshay Hodáyá purah kan.
 15 Sakki o sóriáni róchá maná belóth,
 man tará nejáta dayán o
 taw maná shán o shawkata dayay.”
 16 Bale Hodá gón badkára chosha gwashit:

* 50:9 50:9 Gwásh, bezán wárh. † 50:10 50:10 Dalwat, bezán haywán.

- “Tará che hakk ent ke mani Sharyatay rahbandáni habará bekanay
yá mani ahd o paymánay bárawá chizzé begwashay?
¹⁷ Chiá ke cha adab o tálimá bészár ay o
mani habará poshtá dawra dayay.
¹⁸ Dozzé ke genday, démet róshena bit o
gón zenákárán hamráha bay.
¹⁹ Dapay lagámá pa badiá yalaha kanay o
zobáná pa prébá.
²⁰ Modám wati brátay helápá habara kanay,
wati mátay chokkay sará bohtáma janay.
²¹ Taw é kár kortagant o man hecch nagwasht,
hayálet kort ke man tai payméné án.
 Bale nun tará malámata kanán o
tai mayár o gonáhán tai chammáni déma éra kanán.
²² Oo Hodá shamoshtagénán!
É habará neshán kanét,
agan na, shomará chondh chondha kanán o kas shomará rakkénta nakant.
²³ Á kas ke shogrgozáriay korbánigá péscha kant
hamá maná shán o shawkata dant,
pa wat ráhé tayára kant o
man áia hamá nejátá péscha dárán ke cha mani némagá ent.”

51

Cha mani gonáhán sar gwaz

Pa sázger o washáwázáni sálará, Dáuday Zabur, wahdé Nátán Nabi, cha Dáud
o Batshebahay wapt o wábá rand, áia kerrá átk.

- ¹ Oo Hodá! Pa wati mehrá bechár o
mani sará rahm kan!
 Cha wati békesásén rahmatán
náparmániánon gár kan.
² Pa sarjami maná cha mayárbárián beshód o
cha gonáhánon pák kan!
³ Chiá ke wati náparmániána zánán o
mani gonáh modám chammáni déma ent.
⁴ Man tai helápá, tahná tai helápá gonáh kortag o
hamá káron kortag ke tai chammá bad ent.
 Paméshká, taw ke habara kanay barhakk ay o
dádrasiay wahdá béayb ay.
⁵ Pa rásti man mayárbár pédá butagán o
cha hamá wahdá ke mátay lápá kaptán, gonahkár.
⁶ Nun deljam án ke taw cha mani del o jabiná* rástiy lóthók ay o
chér o panáhén daruná maná hekmata bakshay.
⁷ Gón zupáay lambán† pákon kan ke pákizaga bán,
maná beshód ke cha barpá espéttera bán.
⁸ Bell ke shádehi o shádmániá beshkonán,
bell á haddh ke taw droshtagant gal o bál bebant.
⁹ Cha mani gonáhán sar gwaz o

* **51:6 51:6** Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. † **51:7 51:7** Zupáay lamb Esráiliáni korbánigáni
rasmán pa palgár kanagá kár bandaga butant. Zupá kasánén drachké.

- sajjahén mayárbáriánon gár kan.
- 10 Oo Hodá! Mani daruná pákén delé bejórhén o
mani del o jabiná padá mohrén ruhé byár.
- 11 Maná cha wati bárgáhá dur maperrén o
wati Pákén Ruhá cha man pach mager.
- 12 Wati dátagén rakkénagay shádehiá padá beday o
maná morádigén ruhé bebaksh.
- 13 Gorhá sarkashén mardomán tai ráhán tálíma dayán o
gonahkár tai kerrá wátarra kanant.
- 14 Oo Hodá! Oo mani rakkénókén Hodá!
Maná cha hón o kóshay gonáhá berakkén o
zobánon tai adl o rástiá názénit.
- 15 Hodáwandá! Mani lonthán pach kan,
tánke mani dap tará satá bekant.
- 16 Tará pa korbánigá wáhagé nést,
agan na, mana áwort,
sóchagi korbánig tará washnóda nakant.
- 17 Hodáay delpasondén korbánig, proshtagén arwáh ent.
Oo Hodá! Proshtag o tawbahkárén deléa taw jahla najanay.
- 18 Pa wati washnódiá bechár o gón Sahyuná mehrabán bay,
Urshalimay diwálán padá addh kan.
- 19 Gorhá cha rást o ádelén korbánigán shádána bay,
cha sóchagi korbánigá ke sarjamá sóchaga bit,
tai korbánjáhá gwask pésh kanaga bant.

52

Tawkal pa Hodáay mehrá

Pa sázger o washáwázáni sálará, Dáuday shayri gwashtánk, á wahdá ke Edumi
Duig, Sháulay kerrá shot o á sahig korti ke “Dáud, Ahimelekay lógá shotag.”

- 1 Oo porzórén mard! Chiá badiay sará pahra kanay?
Hodáay mehr dáemi ent.
- 2 Oo prébkár! Tai zobán, tabáhi o barbádiay pandalána sázit,
almásén tégeay paymá.
- 3 Tará badi cha nékiá dóster ent o
dróg cha rástiá. Ósht...
- 4 Oo prébkárén zobán! Har bérán kanókén habará dósta dáray.
- 5 Bale Hodá tará abadía próshit.
Tará chakápit o cha tai gedána gwajit o
cha zendagénáni zeminá tai risshagá kasshit. Ósht...
- 6 Pahrézkára gendit o torsit,
badkárar sará kandit o gwashit:
- 7 “Haw! Esh ent á kas ke Hodái wati kalát nakort.
Tawkali wati bázén mál o dawlatay sará bast o
wati barbád kanagá twána but.”
- 8 Bale man zaytunay sabzén drachkéay paymá án,
ke Hodáay lógá sabza bit.
Mani tawkal Hodáay mehray sará ent
abad tán abad.

⁹ Pa tai kortagén kárán
 modám tai shográ gerán o
 Hodádóstáni démá
 pa tai námá ométwár án,
 chiá ke tai nám nék ent.

53

Nékkaré nést

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Mahallátay”^{*} tarzay sará. Dáuday shayri gwashtánk.

¹ Nádán wati delá gwashit:
 “Hodáé nést.”
 É palit ant o káresh bazhnák,
 nékkaré nést.

² Hodá cha ásmáná bani ádamá chárit
 tán begendit bárén dánáé hast
 ke Hodáay shóházá ent.

³ Sajjahénán Hodáay ráh gár dátag,
 horigá palit butagant,
 nékkaré nést,
 yakké ham nést.

⁴ Badkár hech sarpada nabant?
 É mani kawmá anchosha warant ke mardom nagana warant o
 Hodáyá hech tawára nakanant.

⁵ Ódá ke hech torsé nést
 é sakka torsant,
 chiá ke Hodá shomay angerr kanókáni haddhán sheng o shánga kant,
 taw eshán sharmendaga kanay,
 chiá ke Hodáyá á cha wat dawr dátagant.

⁶ Kasé cha Sahyuná byáyát o Esráilá berakkénát.
 Wahdé Hodá washbahtiá pa wati kawmá pera tarrénit,
 Ákub gal o bála bit o Esráil shádehia kant.

54

Gón wati námá maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk, hamá wahdá ke Zépay mardom Sháulay kerrá shot o gwashtesh: “Bárén, Dáud watá may nyámá chér dayagá naent?”

¹ Oo Hodá! Gón wati námá maná berakkén.
 gón wati zórá gonáhay bohtámá cha mani sará bethagalén.
² Hodáyá! Mani dwáyá gósh kan o
 dapay habarán beshkon.

³ Chiá ke bigánag, mani démá pa dozhmeni pád átkagant o
 setamger mani kóshay padá ant,
 hamá ke Hodáyá wati chammáni démá nayárant. Ósht...

^{*} **53: 53:0** Báwar esh ent ke Mahallát sázé yá muzikay yak gálé.

- ⁴ Bale haw! Hodá mani komak kanók ent,
Hodáwand mani zenday dárók ent.
- ⁵ Mani dozhmenáni badi áyáni jenday chakká kapát,
wati wapádáriay sawabá, áyán gár kan.
- ⁶ Oo Hodáwand! Wati delkasshén korbánigán tará péssha kanán o
tai námay shográ gerán, chiá ke nék ent.
- ⁷ Parchá ke taw maná cha har sakki o sóriá rakkéntag,
mani chamm dozhmenay prósh waragay sháhed butagant.

55

Cha dozhmenáni tawára hayrán án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simmi sázán. Dáuday shayri gwashtánk.

- ¹ Oo Hodá! Mani dwáyá beshkon o
watá cha mani zári o peryátán chér maday.
- ² Mani némagá delgósh kan o passaw day,
wati nálag o zangán paréshán án.
- ³ Cha dozhmenáni tawár o
cha badkáráni kukkárán bétágat o hayrán án.
Chiá ke náhakká maná ranjénant o
gón hezhmé mani dozhmeniá kanant.
- ⁴ Del mán sénagá azáb ent o
markay torson sará kaptag o
- ⁵ bimm o dehshatá maná chér tarréntag.
- ⁶ Gwashán: “Dréchá kapóti balón per butén,
tánke balón bekortén o árám begepténán,
- ⁷ Haw! Dém pa durén jágahána shotán o
dasht o gyábánon wati hankéna kort. Ósht...
- ⁸ Pa eshtápia shotán o jáhé chéra bután,
cha lurh o tuppánán dur.”
- ⁹ Hodáwandá! Áyáni zobáná anchosh betarrén
ke yakdomiá sarpad mabant,
chiá ke shahrá jang o chópa gendán.
- ¹⁰ Róch o shap shahray chágérdá diwáláni sará tarragá ant o
shahr cha náensápi o petnahá porr ent,
- ¹¹ cha harábi o bérániá sarréch ent o
setam o repk, cha áiaý bázará dura nabit.
- ¹² É dozhmené naent ke maná shegána jant,
agan na, mana sagget,
badwáh naent ke gón pahré mani déma óshtáttag,
agan na, cha áia chéra bután.
- ¹³ Ji, taw ay mani matth,
mani bráhondag o nazzikén dóst,
- ¹⁴ ke mára wasshén hamráhié hastat
hamá wahdá ke gón mazanén mocchié Hodáay lógá gámena jat.
- ¹⁵ Mark áyáni chakká bekapát o
zendahgórr bátant,
chiá ke badi áyáni lóg o deláni tahá ent.

- 16 Bale man Hodáyá gwánka janán o
Hodáwand maná rakkénit.
- 17 Bégáh o sabáh o némróchá
zanga janán o peryáta kanán o
á mani tawárá eshkont.
- 18 Mani jesm o jáná cha hamá jangá ke démá dar átkag
pa dráhi o salámatia rakkénit,
bell toré bázéné mani démá óshtátag.
- 19 Hodá ke cha azal wati bádsháhi tahtay sará neshtag,
eshkont o sharmendagesha kant. Ósht...
- Chiá ke badala nabant o
Hodátorsiesh nést.
- 20 Mani bráhondagá wati dast dóstáni helápá shahárt o
wati kawli prósht.
- 21 Zobáni chó thélá charp at
bale deli jangig,
dapay habari cha rógená narmter,
bale kasshetagén zahm atant.
- 22 Wati paréshánián pa Hodáyá bell,
ke á tai dárók ent,
á hechbar pahrézkarán kapagá naylit.
- 23 Bale taw, oo Hodá,
badkarán johlterén kallá dawra dayay,
hónwár o prébkárén mardom
wati rócháni némá ham zendaga namánant,
bale man tai sará tawkala kanán.

56

Hodáay sará tawkala kanán

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Bétawár o durdastén kapótay” tarzay sará.
Dáuday shayr, hamá wahdá ke Pilistián Dáud Gatay shahrá dazgir kort.

- 1 Oo Hodá! Mani sará rahm kan,
ke dozhmen sakk mani randá ant,
sajjahén róchá, mani sará orosha kanant.
- 2 Sajjahén róchá, dozhmen maná lagatmála kanant,
chiá ke bázéné pa kebr mani sará orosha kant.
- 3 Wahdé maná torsit
tai sará tawkala kanán.
- 4 Hodáay sará, ke áiy habará satá kanán,
Hodáay sará tawkala kanán o natórsán,
hákién ensán maná ché korta kant?
- 5 Sajjahén róchá, mani habarán tába dayant o
sajjahén honaresh pa mani ázár dayagá ent.
- 6 Pandala sázant o kamina kanant,
mani gámána chárant o
mani koshagay randá ant.
- 7 Gón é sajjahén badián rakketa kanant?

- Oo Hodá! Wati hezhmay tahá kawmán sarshakun kan.
⁸ Taw mani darpadariay hesábána dáray,
 mani arsdán wati arsdáná bekan,
 é tai ketáb o daptarán nebeshtah naant?
- ⁹ Gorhá á wahdá ke tará gwánka janán
 dozhmen pada kenzant.
 Eshiá zánán ke Hodá gón man ent.
- ¹⁰ Hamá Hodá ke áiy habará satá kanán,
 haw, hamá Hodáwand ke áiy habará satá kanán,
- ¹¹ Hamá Hodáay sará tawkala kanán o natórsán.
 Ensán maná ché korta kant?
- ¹² Oo Hodá! Báýad ent gón taw wati kortagén kawlán purah bekanán,
 pa taw shogrgozáriay korbánigán pésha kanán.
- ¹³ Chiá ke taw, oo Hodá, maná cha marká rakkénay o
 mani pádán cha lakoshagá dáray,
 ke zenday rozhná tai bárgáhá gám bejanán.

57

Tai bânzoláni sáhegá panáha zurán

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr,
 hamá wahdá ke Dáud cha Sháulá tatk o gáréá chér but.

- ¹ Mani sará rahm kan. Oo Hodá! Mani sará rahm kan,
 chiá ke mani arwáh tai mayár o báhóth ent.
 Tai bânzoláni sáhegá panáha zurán,
 tán hamá wahdá ke é baláh berawt o begwazit.
- ² Borzén arshay Hodáay gwará peryáta kanán,
 hamá Hodá ke gonáhay bohtámá cha mana thagalénit.
- ³ Cha ásmáná wati komaká ráha dant, maná rakkénit o
 áyán ke maná lapáshant, pa hakkal adaba kant. Ósht...
 Hodá wati mehr o wapádáriá rawána kant.
- ⁴ Mani arwáh shéráni nyámá ent,
 ás bon dayókáni nyámá wapsán,
 hamá mardománi nyámá ke dantánesh tir o nayzah ant o
 zobánesh tézén zahm.
- ⁵ Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay,
 tai shawkat sajjahén zemíná sheng bát.
- ⁶ Mani pádáni démá damesh chér kort o
 arwáhon sarshakun but.
 Ráhay sará chátesh kótk,
 bale wat ódá shakun butant. Ósht...
- ⁷ Oo Hodá! Mani del mohr ent.
 Mani del mohr ent o
 sawt o sáza janán.
- ⁸ Oo mani arwáh! Ágáh bay.
 Oo chang o soródán! Ágáh hét.
 Man bámgwáhá cha wábá páda kanán.

- ⁹ Oo Hodáwand! Tará kawmáni nyámá satá kanán o
pa taigi kabilaháni nyámá sawta janán.
¹⁰ Chiá ke tai mehr báz ent,
tán arshá rasit o
tai wapádári tán jambarán.
¹¹ Oo Hodá! Ásmánáni sará bátay,
tai shawkat sajjahén zeminá sheng bát.

58

Hodá zeminay dádras ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr.

- ¹ Oo hákemán! Shomay bétawári náensápi naent?
Mardománi nyámá pa ensáp dádrasia kanét?
² Enna, wati delá béadlia sázét o
shomay dast zeminá petnah páda kanant.
³ Badkárán cha mátay lápá wati ráh gár dátag o
cha pédáeshá gomráh o drógband ant.
⁴ Áyán zahré mán ent chosh ke máray zahrá,
syahmáreyay dhawlá ant ke góshi bastagant o
⁵ hech paymá wati démá pa márgeráni áwázá natarrénit,
harchont ke ezm o honara kanant.
⁶ Oo Hodá! Esháni dantánán mán dapá prósh.
Hodáwandá! É warnáén shéráni neshén dantánán cha boná dar kan.
⁷ Tachókén ápáni paymá gár bátant,
wahdé kamána kasshant tiresh konth bátant o pad o neshané maylátant,
⁸ halazunay paymá ke gón rawagá apa bit o
eshkand butagén chokkay paymá ke hechbar róchay rozhná nagendit.
⁹ Cha eshiá pésar ke shomay déz konthagáni ása bemárant, * tarr bebant yá
hoshk,
Hodáesh gár o gomsár kanát.
¹⁰ Pahrézkár, bérá ke gendit, shádehia kant,
wati pádán mán badkáráni hóná shódit.
¹¹ Mardoma gwashant:
“Albat ke pa pahrézkára mozzé hast,
Hodáé hast ke zeminay sará dádrasia kant.”

59

Maná cha dozhmenán berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Dáuday shayr,
hamá wahdá ke Sháulá pa Dáuday kóshá, lahtén chárug áiy lógá rawán dát.

- ¹ Oo mani Hodá! Maná cha dozhmenán berakkén o
cha áyán ke mani helápá jáha janant, mani negahpániá bekan.
² Maná cha badkárán berakkén o
cha hónigán neját beday.
³ Bechár ke che paymá pa mani kóshá kaminesh kortag.
Oo Hodáwand! Zórakén mard mani helápá yakjáh butagant,

* 58:9 58:9 Márag, bezán mahsus kanag.

maná hech gonáh o mayaré ham nést.

⁴ Man hech gonáh o mayaré nakortag, bale é angat mani sará orosh kanagá tayár ant.

Pa mani komaká pád á o mani hálá bechár.

⁵ Oo Hodáwand, oo lashkaráni Hodá! Taw Esráilay Hodá ay, ágáh bay, sajjahén kawmán sezá beday o badkárén dróhókáni* sará rahm makan. Ósht...

⁶ Shapá pera tarrant,
kočekáni paymá gorrant o
shahray chágerdá gardant.

⁷ Bechár ke cha dapá ché dara kanant,
zahmesh dapá ent,
gwashant: "Kass eshkonagá naent."

⁸ Bale taw, oo Hodáwand, áyáni sará kanday,
sajjahén kawmáni sará rishkanda kanay.

⁹ Oo mani wák o zór! Tai rahchár án,
chiá ke taw mani kalát ay, oo Hodáwand!

¹⁰ Hodá pa man mehrabán ent o mani komaká kayt,
dozhmenáni sará wati péróziá gendán.

¹¹ Oo Hodáwand ke may espar ay! Áyán makosh,
chosh mabit ke mani kawm beshamóshit.

Gón wati zórakiá eshán sargardán kan o ér byár.

¹² Pa wati dapay gonáh o lontháni habarán
wati kebray tahá bandig bebant.

Esháni nálat o drógbandiay sawabá,

¹³ eshán wati hezhmay tahá gár o gomsár kan,
gár o gomsár kan ke hech pasht makapant,

tán zánag bebit

ke cha Ákubá beger tán zeminay har kondhá Hodá bádsháhia kant. Ósht...

¹⁴ Shapá pera tarrant,
kočekáni paymá gorrant o
shahray chágerdá gardant.

¹⁵ Warákay shóházá sar sar janána bant o
agan sér mabant wába nakapant.

¹⁶ Bale man tai kodratay tawsipá sawt o sáza janán,
sohbá tai mehray satáyá sawta janán o shádehia kanán,

chiá ke taw mani borzén kalát ay o
sakkiáni wahdá mani panáhgáh.

¹⁷ Oo mani wák o twán! Tará názénán.
Hodá mani borzén kalát ent,
mani Hodá ke gón man mehra kant.

* **59:5 59:5** Dróhók, bezán mardomé ke pa repk rada dant. Pársiá "khíánatkár", Orduá "dhukábáz".

60

Dozhmenáni démá mára madat kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Susanay” tarzay sará. Gwáhié. Pa tálimá Dáuday shayr, hamá wahdá ke Dáudá gón Naharaymay Árámián o Sóbahay Árámián jang kort o hamá wahdá ke Yuáb per tarret o Wáday dashtá cha Edumián dwázdah hazár mardomi kosht.

- 1 Oo Hodá! Taw mára yalah kortag o may sangar próshtagant,
hezhmínák butagay, bale nun gón má wasshán bay.
- 2 Zemet jombéntag o tal dátag,
taláni beger ke larzagá ent.
- 3 Wati kawmet gránén jáwarán perréntag,
mára madhósh kanókén sharábet wáréntag.
- 4 Bale angat bayraket pa Hodátorsán borzád kortag
tánke yakjáh bebant o cha dozhmenay kamáná berakkant. Ósht...
- 5 Gón wati rástén dastá berakkén o passaw beday
tán hamá ke tará dóst ant berakkant.
- 6 Hodáyá cha wati pákiá habar kort:
“Shekéma gón shádehi bahra kanán o
Sukkótay daragá kesása kanán.
- 7 Galyád manig ent o Manassi mani,
Epráim mani jangi koláh ent,
Yahudá bádsháhiay asá o
- 8 Muáb mani dasshódi trasht,
Edumay sará wati swásá chagala dayán* o
Pilistiahay sará wati péróziay gwánká janán.”†
- 9 Kay maná choshén shahréa kárit ke sangarband ent?
Kay maná dém pa Edumá rahshóna bit?
- 10 Oo Hodá! Taw mára yalah dátag.
Oo Hodá! Padá may lashkaráni hamráha nabay.
- 11 Dozhmenáni démá mára madat kan,
chiá ke ensánay madat békár o náhudag ent.
- 12 Gón Hodáyá sóbéna bén,
hamá ent ke may dozhmenán pádmála kant.

61

Maná dém pa talára bar

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simi sázán. Dáuday Zabur.

- 1 Oo Hodá! Mani peryátá beshkon o
mani dwáyá gósh dár.
- 2 Tará cha zeminay godhsará gwánka janán,
wahdé delona drahit.
Maná dém pa talaréa bar ke cha man borzter ent.
- 3 Chiá ke taw mani panáhgáh butagay o
dzhmenáni démá mohrén borjé.
- 4 Bell ke tai tambuá tán abad bemánán o

* **60:8 60:8** Swás chagal dayagay máná gerag o wati kanag ent. † **60:8 60:8** Band 6 tán 8 á bázén jágah o mardománi náma kayt.

- tai bánzoláni sáhegá panáh bezurán. Ósht...
- ⁵ Chiá ke taw, oo Hodá, mani dátagén kaw! eshkotagant o wati námáy torsetagénáni miráset maná bakshátag.
- ⁶ Bádasháhay omray róchán báz kan o áíay sálán, tán sajjahén naslán.
- ⁷ Hodáay bárgáhá tán abad sháhi tahtá benendát, wati mehr o wapádáriá áíay negahpán kan.
- ⁸ Nun tai námá modám názénán o wati kawlán har róch puraha kanán.

62

Arwáhon Hodáay rahchár ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Yedutunay”^{*} tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Mani arwáh pa émeni tahná Hodáay rahchár ent, chiá ke mani rakkénag cha hamáíay némagá ent.
- ² Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent, mani kalát ent, hechbara nalarzán.
- ³ Tán kadén mardéay sará orosha kanét tánke sarjamiá bekoshéti, chosh ke proshtagén diwál o kaptagén shank o pallé?
- ⁴ Albat pandala sázant ke áíá cha borzád sarshakun bekanant. Cha dróg bandagá lezzata barant, gón wati dapá barkata dayant, bale delay tahá nálata kanant. Ósht...
- ⁵ Oo mani arwáh! Pa émeni tahná Hodáay rahchár bay, chiá ke mani omét gón hamáíá ent.
- ⁶ Mani talár o mani rakkénók tahná hamá ent, mani kalát ent, mana nalarzán.
- ⁷ Mani neját o ezzat gón Hodáyá ent, hamá mani mohrén talár ent, mani panáhgáh ent.
- ⁸ Oo mardomán! Hodáay sará tawkal kanét o delay hálán hamáíay déma darshán kanét, Hodá may panáhgáh ent. Ósht...
- ⁹ Pa rásti ke ensán cha daméá géshter naent, bani ádam prébé, agan sháhémá tóresh bekanant hech naant. É sajjahén, yakjáh cha damé géshter naant.
- ¹⁰ Pa zolm o zórá tawkal makanét o pa dozziá omét mabandét, harchont ke shomay mál géshtera bit, pa áíá del mabandét.
- ¹¹ Hodáyá yak habaré gwashtag o man do eshkotag, ke zór o kodrat Hodáayg ent o

^{*} **62: 62:0** Yedutun cha mazanén parasteshgáhay washáwázán yakké at.

- ¹² mehr o rahm ham taig ent, oo Hodáwand!
Taw harkasá áiy kortagén káráni hesábá, mozza dayay.

63

Arwáhon tai tonnig ent

Dáuday Zabur, hamá wahdá ke Yahudáay gyábáná at.

- ¹ Oo Hodá! Mani Hodá taw ay,
gón wati sajjahén del o jáná tai shóházá án,
arwáhon tai tonnig ent o
jesm o jánon tai hodónák,
béáp o hoshkén zeminéá.
- ² Tai pákén jágahá, maná tai shobén butag,
tai shán o kodraton distag,
- ³ chiá ke tai mehr cha zendá sharter ent,
mani lonth tará názénant.
- ⁴ Tán zendag án tará názénán o
pa tai námá dastán borza kanán.
- ⁵ Arwáhon anchosh séra bit chó ke yakké wasshén waráké bwárt o
dapon gón shádmánén lonthán tará názénit.
- ⁶ Wati bestaray tahá ham tará yáta kanán o
shapáni pásán tai hayálá bán.
- ⁷ Tai bánzoláni sáhegá tará názénán,
chiá ke taw mani madatkár ay.
- ⁸ Arwáhon gón taw bandók ent o
rástén dastet mani posht o panáh.
- ⁹ Á ke mani koshagay pad o randá ant gár o gomsára bant o
zeminay johlánkián éra rawant.
- ¹⁰ Zahmáni dapá tarrant o
tólagáni waráka bant.
- ¹¹ Bale bádsháh Hodáay dargáhá shádehia kant o
harkas ke gón Hodáyá sawgenda wárt pahra kant,
chiá ke drógbandáni dap chopp o bandaga bit.

64

Maná cha badkárán chér day

Pa sázger o washáwázáni sálárá. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodá! Wahdé nálán o peryáta kanán, mani tawará beshkon o
zendá cha torsnákén dozhmenán berakkén.
- ² Maná cha badkáráni pandalán chér day,
cha radkáráni áshópá.
- ³ Chiá ke wati zobáná zahmáni paymá téza kanant o
wati tahlén habarán tiray paymá kára bandant
- ⁴ tánke cha wati sangarén bémayára neshánag bekanant.
Anágat o bé torsá áíá tira janant.
- ⁵ Radén kára yakdomiá delbaddhia dayant,
habar ke kanant, maksadesh wati dámáni chér kanag ent.
Gwashant: “Kayesha gendit?”

- ⁶ Náensápiá dalil o honara kanant o gwashant:
 “Má tamán o kamálén shawré kortag.”
 Pa rásti ke ensánay del o hayál zánaga nabant.
- ⁷ Bale Hodá áyán tira jant o
 anágat thappiga bant.
- ⁸ Á wati jenday zobánay sawabá thagala warant.
 Harkas ke begenditesh pa áyán sará chandhénit.
- ⁹ Sajjahén bani ádama torsant,
 Hodáay kárá jára janant o
 áiy kárá pa hósh o sára chárant.
- ¹⁰ Pahrézkár Hodáwanday dargáhá shádehi kanát o
 áiy dargáhá panáh bezurát.
 Sajjahén nékdel pahr bekanátant.

65

Hodáay kawr sarréch ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Sawté.

- ¹ Oo Hodá! Sahyuná satá o saná tai wadára ent,
 gón taw may kawl puraha bant.
- ² Oo taw ke dwáyána eshkonay!
 Sajjahén mardom dém pa taw káyant.
- ³ Á wahdá ke gonáh mani sará lombetant,
 taw mára bakshet.
- ⁴ Bahtáwar hamá ent ke tawi gechéna kanay o wati bárgáhá káray
 tánke hamódá jahmenend bebit.
 Cha tai dargáhay nékiá séráp bátén,
 cha tai parasteshgáhay pákiá.
- ⁵ Gón wati bákamálén kárán, mára pa adl o ensáp passawa dayay.
 Oo may rakkénókén Hodá!
 Zeminay chár kondh o durdastterén daryáyáni omét gón taw ent.
- ⁶ Taw ay ke gón wati zór o wáká kóhet jórhéntagant o
 watá gón kodratá selahbandet kortag,
- ⁷ daryáyáni gorraget árám kortant,
 mawjáni tawár o kawmáni áshóp.
- ⁸ Zeminay chár kondhá nendók cha tai neshánián hayrán ant,
 taw shagreb o magrebá parmáay ke shádmániay kukkára bekanant.
- ⁹ Taw zeminay hayáldáriá kanay,
 áia ápa dayay o ábáda kanay.
 Hodáay kawr sarréch ent
 taw mardomán gandoma bakshay
 chiá ke tai shawr hamé butag.
- ¹⁰ Taw zeminay palán* ápa dayay o
 dhagára hamdasta kanay,
 gón gwáragá narmia kanay o
 rost o rodómá barkata dayay.

* **65:10 65:10** Pal, bezán dhagáray nangár kanagá rand, hamá drájén borz o jahli ke áyáni tahá keshár keshaga bit.

- 11 Gón wati nékiá sálá tájé sará dayay,
tai pádráh ham cha barkatá sarréch ant.
- 12 Gyábánáni charágáh ábáda bant o
kóhán wati srén pa shádmáni bastagant.
- 13 Dhagárán watá gón ramagán póshéntag o
daragán gón gandomá,
shádmániay kukkára borza kanant o sawta janant.

66

Tai kár bákamál ant

Pa sázger o washáwázáni sálará. Sawté. Zaburé.

- 1 Oo zeminay sajjahén mardomán! Pa Hodáyá shádehiay gwánká bejanét.
2 Áiay námay mazaniá názénét o
áiay shán o shawkatá satá kanét.
- 3 Hodáyá begwashét: “Tai kár chenkadar bákamál ant.
Tai wák o kodratay mazaniay sawabá
dozhmen tai démá háká kapant.
- 4 Zeminay sajjahén mardom tará sojdaha kanant o
tará názénant.
Haw! Tai námá sárháyant.” Ósht...
- 5 Byáét o bechárét ke Hodáyá ché kortag,
ajabén kár pa bani ádamá.
- 6 Daryái hoshk kort o
Hodáay kawm ódá pád payádaká cha kawrá gwast,
áiay bárgáhá shádmáni bekanén.
- 7 Á gón wati kodratá tán abad bádsháhia kant,
chammi gón kawmán ent.
Sarkesh áiay helápá pád mayáyant. Ósht...
- 8 Oo kawmán! May Hodáyá satá kanét,
pa borztawári benázénéti.
- 9 May zendi rakkéntag o
pádi cha thagalagá dáshtagant.
- 10 Oo Hodá! Chiá ke taw mára chakkásetag,
taw mára nograhay paymá palgártag.
- 11 Taw mára dámá dawr dátag o
may gardená mazanén béré eshtag.
- 12 Cha tai razáyá mardomán mára sarjamiá lagatmál kortag,
cha áp o ásá gwastagén,
bale mára sarsabzén jáhéá áwortaget.
- 13 Gón sóchagi korbánigán tai dargáhá káyán o
gón taw wati kawlán puraha kanán,
- 14 hamá kawł ke lonthán wádah dátag o dapá gwashtagant
sakki o sóriáni wahdá.
- 15 Pazzórén dalwatán sóchagi korbániga kanán,
gón gwarándháni korbánigay duttán,
pa taw pas o gók nadra kanán. Ósht...

- 16 Oo sajjahén Hodátorsán! Byáét o beshkonét,
hamá chizzána gwashán ke pa man kortaganti.
- 17 Gón wati dapá áiy kerrá peryáton kortag,
áiy satá o saná mani zobána at.
- 18 Agan badié mani delá butén
Hodáwandá mani habar gósh nadáshtagat.
- 19 Bale Hodáyá pa rásti eshкотag o
mani dwáay tawári gósh dáshtag.
- 20 Hodáyá satá bát ke cha mani dwáyá nádelgósh nabutag o
wati mehri cha man dur nadáshtag.

67

Sajjahén kawm tará satá kanátant

Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa simmi sázán. Zaburé. Sawté.

- 1 Hodá may sará mehrabán bát, mára barkat bedayát o
wati démá pa má drapshán kanát, ósht...,
- 2 tánke tai ráh jahána zánag bebit o
tai dátagén rakkénag sajjahén kawmáni nyámá.
- 3 Oo Hodá! Kawm tará satá kanátant,
sajjahén kawm tará satá kanátant.
- 4 Kawm shádehi kanátant o shádmániay gwánká bejanátant,
chiá ke taw kawmáni sará pa ensáp dádrasia kanay o
jahánay kawmáni rahshóna bay. Ósht...
- 5 Oo Hodá! Kawm tará satá kanátant,
sajjahén kawm tará satá kanátant.
- 6 Zeminá wati bar o samar dátag,
Hodá, may Hodá, mára barkat bedayát.
- 7 Hodá mára barkat bedayát
tánke zeminay chár kondh áiy mazaniá sharap bedayant.

68

Hodá jáh janát

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Sawté.

- 1 Hodá jáh bejanát o áiy dozhmen sheng o sháng bátant,
á ke cha áia naprata kanant cha áiy dargáhá betachátant.
- 2 Anchosh ke dutt bála kant eshán betáchén,
anchosh ke móm ásay démá ápa bit,
badkár Hodáay dargáhá gár o gomsár bátant.
- 3 Bale pahrézkár shádmán o
Hodáay dargáhá gal o bál bátant o
cha wasshiá shádehi kanátant.
- 4 Pa Hodáyá sawt bejanét o áiy námá názénét,
pa áia ke jambarán swár ent satá o sanáay tawará borz kanét.
- Áiy nám Hodáwand ent,
áiy bágáhá shádehi kanét.

- 5 Hodá wati pákén bárgáhá
chórhawáni pet ent o janózámáni dádras.
- 6 Hodá békasán pa lóg o jáha kant o
bandigán, ázát o ábád,
bale sarkesh, hoshkén zeminéá nendóka bant.
- 7 Oo Hodá! Á wahdá ke wati kawmay rahshón atay,
á wahdá ke gyábáná mallán atay, ósht...,
- 8 zemin larzet o
ásmánán hawr gwart,
Hodáay bárgáhá, Sináay kóhay yakdánagén Hodáay,
Hodáay bárgáhá, Esráilay Hodáay.
- 9 Oo Hodá! Taw bázén hawré gwárént o
tai mirás ke hoshk o wayrán butagat, taw séráp kort.
- 10 Tai ramag ódá jahmenend but.
Cha wati nékiá, oo Hodá,
taw béwas rózi dátant.
- 11 Hodáwand wati habará jára jant,
bashárat árókén janén, mazanén lashkaré ant.
- 12 Bádsháh gón wati lashkarána jehant o tachant,
janén wati lógá áwárán* bahra kanant.
- 13 Toré gwásh o áhorráni tahá wáb bebay
kapódaráni bál nograhpósha bant o potthesh teláhrang.
- 14 Wahdé Porwákén Zórá bádsháh sheng o sháng kortant,
barpá Salmunay kóhay sará gwart.
- 15 Oo mazankóh! Oo Báshánay kóh!
Oo bázthollén† kóh! Oo Báshánay kóh!
- 16 Oo bázthollén kóh! Pa ché hamá kóhá gón hasaddé chárágá ay
ke Hodáyá pa wati lógjáhá gechén kortag,
hamódá ke Hodáwand tán abad jahmenenda bit?
- 17 Hodáay arrábah hazáráni hazár o
lakkáni lakk ant,
Hodáwand cha Sináay kóhá wati pákén jágahá átkag.
- 18 Á wahdá ke arshá borz butay
bázén bandigé zortet,
cha mardomán thékiet zort,
tantaná cha sarkashán ham,
tánke taw, oo Hodáwandén Hodá, ódá jahmenend bebay.
- 19 Hodáwandá satá bát, may rakkénókén Hodáyá
ke har róch may bárána saggit. Ósht...
- 20 May Hodá rakkénókén Hodá ent,
cha marká rakkénag Hodáwanday dastá ent, tahná Hodáwanday.
- 21 Bale Hodá dozhmenáni sará próshit,
hamáyáni pormudén saray gobbahá próshit ke wati gonáháni tahá gáma
janant.
- 22 Hodáwandá gwashtag: “Áyán cha Básháná pera tarrénán,

* 68:12 68:12 Áwár, bezán jangá dast áwortagén mál, zarr o mardom. † 68:15 68:15 Tholl, bezán kóhay tuskén borzi. Bázthollén kóhéá bázén borzié hast.

- áyán cha daryáay johlánkián pera tarrénán,
²³ tánke tai pád áyáni hóná lagatmál bekanant o
 tai kochekáni zobán ham wati bahrá cha dozhmenán begerant.”
- ²⁴ Oo Hodá! Tai jashnay kárwán gendaga bit
 mani Hodá o mani bádsháhay kárwán mán pákén jágahá.
²⁵ Démá sháer o poshtá sázger o
 nyámá jenek tamburag janagá ant.
²⁶ Hodáyá mán mazanén diwánán benázénét.
 Oo Esráilay óbádagán! Hodáwandá benázénét.
²⁷ Benyáminay kasánén kabilah hamódá ent,
 Yahudáay kamásh áyáni hákem ant,
 Zebulunay kamásh o Naptáliay kamásh, mazanén rombé ant.
- ²⁸ Tai Hodáay parmán ent ke taw zóráwar bebay.
 Oo Hodá! Anchosh ke pésará kortaget, wati zór o wáká mára pésh bedár.
²⁹ Pa tai parasteshgáhay háterá ke Urshalimá ent
 bádsháh pa taw thékia kárant.
³⁰ Kalam o kásháni nyámay rastará‡ hakkal day o
 kawmáni gwaskáni nyámá gókáni góromá.§
 Rastar érdasta bit o nograha kárit.
 Jangdóstén kawmán sheng o sháng kan.
³¹ Kásed cha Mesrá káyant
 Habashah eshtápiá wati dastán dém pa Hodáyá borzáda kant.
- ³² Oo jahánay molkán! Pa Hodáyá sawt bejanét,
 Hodáwandá gón sawtá benázénét, ósht...,
³³ hamáia ke ásmánán shahswária kant, kwahnén ásmánán,
 hamáia ke wati áwázá borza kant, trond o porwákén áwázá.
³⁴ Hodáay kodratá jár bejanét,
 ke shán o shawkati Esráilay sará ent o
 kodrati, ásmánáni sará.
³⁵ Oo Hodá! Taw wati pákén jágahá bákamál ay,
 Esráilay Hodá wati kawmá zór o wáka bakshit.
 Hodáyá satá o saná bát.

69

Oo Hodá! Maná berakkén

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Susanáni” tarzay sará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodá! Maná berakkén
 ke áp tán mani gardená ent.
² Johlánkén pujgelán mén butagán,
 jágahé ke páda naóshtit.
 Johlánkén ápáni tahá kaptagán o
 hár o lahrhán maná angerr kortag.
³ Cha bázén peryátán damon bortag,
 mani nokk hoshk ent o
 chamm wati Hodáay wadará tahár butagant.
⁴ Á ke bésawab cha man naprata kanant
 cha mani saray mudán géshter ant.

‡ 68:30 68:30 Rastar, bezán derrókén jánwaré chó ke shér o polang.
 § 68:30 68:30 Górom, bezán gókáni romb.

§ 68:30 68:30 Górom, bezán

Bázéné mani gár kanagay randá ent
dozhmen mani sará drógén bohtáma janant.
Cha man lóthant hamá chizzán per betarrénán
ke man nadozzetagent.

⁵ Oo Hodá! Taw zánay ke man ahmaki kortag,
mani gonáh cha taw chér naant.

⁶ Oo Hodáwand, oo lashkaráni Hodáwand!
Hamá ke tai wadárig ant mani sawabá sharmendag mabátant.

Oo Esráilay Hodá!
Hamá ke tai shóházá ant mani sawabá roswá mabátant.

⁷ Chiá ke pa taigi maná sobakka kanant o
mani dém cha sharmá póshénag butag.

⁸ Brátáni chammá bigánag butagán o
wati mátay chokkáni déma darámadé.

⁹ Á gayrat ke maná pa Hodáay lógá hastent,
maná jánsócha kant o báhénit o
tai rad o bad kanókáni rad o bad,
mani sará kaptagent.

¹⁰ Á wahdá ke arson rétkag o róchagon dáshtag
sobakk kanag butagán.

¹¹ Á wahdá ke sugi god o póshákon gwará kortagent,
esháni kerrá batalé butagán.

¹² Shahráy masteráni gwará nám o dap án o
sharábíáni sawt.

¹³ Bale man, oo Hodáwand, tai rahmay wahdá,
tai dargáha dwá kanán.

Oo Hodá! Cha wati bázén mehr o wapádáriá,
gón deljamén rakkénagé passaw beday.

¹⁴ Maná cha pujgelán dar kan,
tánke ér maboddhán.

Cha naprat kanókáni panjagá maná berakkén o
cha johlánkén ápan dar kan.

¹⁵ Mayl ke hár maná angerr kanant,
yánke johlánki maná ér barant,
yá mani sará kall wati dapá bebandit.

¹⁶ Oo Hodáwand! Mani passawá beday ke tai rahmat báz ant,
wati rahmatáni kesás o hesábá, wati déma gón man betarrén.

¹⁷ Déma cha wati hezmatkára mapóshén,
pa mani madatá eshtáp kan
ke sakk tang átkagán.

¹⁸ Nazzik byá o maná berakkén,
dozhmenáni sawabá maná bemók.

¹⁹ Taw á sobakkián wata zánay ke mani sará ant o
mani sharmsári o roswáián,
mani sajjahén dozhmen tai déma ant.

²⁰ Sobakki o béezzatián mani del próshtag o dar mantagán,
rahmay wadára atán o dastá nakapt,
gamwáréay shóházá atán o naraset.

²¹ Warákay badalá, maná jawresh dát o

wahdé tonnig bután tropshén sharábesh nóshént.

- 22 Parzónagesh dámé bát o
sohl o émeniesh talké.
23 Chammesh tahár bát o magendátant o
srénesh drahag o larzagá bát.
24 Wati hezhmá áyáni sará begwárén,
gazabay ácheshá pa áyán berasén.
25 Lóg o jágahesh haráb o wayrán bát,
áyáni gedánán hechkas jahmenend mabát.
26 Chiá ke hamáíá ázára rasénant ke taw jatag o
hamáíay ranjáni habará kanant ke taw thappig kortag.
27 Mayár pa mayáresh beladdh,
cha tai adlá bébahr bátant.
28 Cha zendagénáni daptará gár bátant,
gón pahrézkárán yakjáh nebisag mabátant.
29 Bale nun man, setam distag o padard án.
Oo Hodá! Tai neját maná émen bedárát.
30 Hodáay námá gón sawta názénán o
gón bázén shogrgozáriá shán o shawkatia dayán.
31 É chizz Hodáyá cha gwaskéá géshter pasonda bit,
cha mazankánth o mazansrombén gókéá.
32 Békebr o darbesh é chizzá ke begendant gal o shádána bant.
Oo Hodáay shóház kanókán! Zendahdel bátét.
33 Hodáwand nyázmandáni dwáyán gósha dárít o
wati bandigén mardomán bazzag o wára nakant.
- 34 Ásmán o zemin áíá benázénant,
daryá o áíay tahay sajjahén sahdár.
35 Chiá ke Hodá Sahyuná nejáta dant o
Yahudáay shahrán nóksará addha kant.
Kawm ódá jahmenenda bit o
molkay hakkén wáresa bit.
36 Molk áíay hezmatkáráni poshtpaday mirása bit o
áíay námay dóst dárók ódá jahmenenda bant.

70

Pa mani madatá eshtáp kan

Pa sázger o washáwázáni sálará. Dáuday Zabur. Dazbandié.

- 1 Oo Hodá! Zutt kan o maná berakkén.
Oo Hodáwand! Pa mani madatá eshtáp kan.
- 2 Á ke mani kóshay randá ant,
sarjahl o sharmsár bátant,
á ke mani barbádiá gala bant,
pad bekenzát o roswá bátant.
- 3 Á ke mani sará “hah, haha” kanant,
cha pashaliá poshtoká kenzátant.
- 4 Bale á ke tai shóházá ant,
sajjahén tai dargáhá shádehi kanát o gal o bál bátant,
á ke tai dátagén nejátesh dósta bit,

modám begwashátant:
 “Hodáwand mazanshán ent.”

- ⁵ Bale man setam distagén mohtájé án.
 Oo Hodá! Dém pa man eshtáp kan,
 taw mani rakkénók o madatkár ay.
 Oo Hodáwand! Dér makan.

71

Oo Hodáwand! Maná yalah makan

- ¹ Oo Hodáwand! Man tai mayár o báhoth án,
 maná sharmsár makan.
² Pa wati adlá maná berakkén o bechothén,
 delgóshá gón man kan o maná berakkén.
³ Mani panáh dayagay talár bay,
 ke modám dém pa áia byáyán.
 Taw pa mani rakkénagá hokm kortag,
 chiá ke mani talár o kalát taw ay.
⁴ Oo mani Hodá maná cha badkáráni dastá berakkén,
 cha setamger o bérahmani panjagá.
⁵ Chiá ke taw, oo Hodáwand, mani omét ay o
 cha kasániá, oo Hodáwand, óst o ométon tai sará butag.
⁶ Cha pédáeshá mani komak kanók butagay,
 é taw butagay ke maná cha mátá pédá kortag,
 mani satá o sárháyagáni dém modám gón taw ent.
⁷ Pa bázénéá neshánié butagán,
 chiá ke taw mani mohrén panáhgáh ay.
⁸ Dapon cha tai tawsipá porr ent,
 cha tai shán o shawkatá sajjahén róchá.
⁹ Piriá maná cha watá dur makan,
 á wahdá ke twánona kotthit, yalahon makan.
¹⁰ Chiá ke dozhmen mani helápá habará ant,
 á ke mani koshagay randá ant hórigá pandala sázant.
¹¹ Gwashant: “Hodáyá yalah kortag,
 berawén begeréni,
 kassia narakkénit.”
¹² Oo Hodá! Cha man dur mabay.
 Oo mani Hodá! Mani madatá eshtáp kan.
¹³ Mani bohtám janók sharmsár o tabáh bátant o
 á ke mani ázáray padá ant
 pashal o sharmendag bátant.
¹⁴ Bale man modám tai komakay ométwár án o
 tará gésh o géshter satá kanán.
¹⁵ Tai ádelén káráni habará kanán,
 sajjahén róchá tai dátágén nejátay járá janán,
 harchont ke áyáni hesáb cha mani zánagá dhann ent.
¹⁶ Mana káyán o Hodáwanday porwákén káráni járá janán, tahná Hodáwanday,
 tai adlay járá janán, tahná tai.
¹⁷ Oo Hodá! Taw maná cha kasániá sój dátág,

- modám tai ajabén káráni járá janán.
 18 Oo Hodá! Nun ke pir án o mud espét ant,
 maná yalah makan,
 tán nókén padréchay nyámá tai zóray járá bejanán o
 sajjahén áyókén naslán cha tai wák o twáná sahig bekanán.
 19 Oo Hodá! Tai adl tán borzén arshá ent,
 taw ay ke mazanén káret kortag.
 Oo Hodá! Tai matth kay ent?
 20 Harchont taw maná bázén sakki o sóri pésh dáshtag,
 bale padá mani zendá bódénay*,
 Haw, nóksará maná cha zeminay johlánkiá borzáda káray.
 21 Mani ezzatá borztera baray
 maná padá ásudaga kanay.
 22 Man tará gón chang o soróda názénán,
 chiá ke taw wapádár ay, oo mani Hodá!
 Gón rabábay sázá tará názénán,
 oo Esráilay Pákén!
 23 Mani lonth shádmániay kukkárá kanant,
 man tará názénán,
 ke taw maná móketag.
 24 Sajjahén róchá tai ádelén káráni zegrá kanán
 chiá ke á ke mani ázár rasénagay lóthók atant,
 sarjahl o sharmsár butagant.

72

Wati adlá bádsháhá baksh

Solaymánay Zabur.

- 1 Oo Hodá! Wati adlá bádsháhá bebaksh,
 wati ensápá bádsháhay chokká,
 2 tánke á pa ensáp tai kawmay sará dádrasi bekant,
 setam distagénáni sará pa adl.
 3 Kóh pa kawmá ábádi byárátant,
 jomp o tomp, pahrézkáriay samará.
 4 Bádsháh kawmay setam distagénáni hakká bedayát,
 mohtájáni chokkán berakkénát o
 setamgerán tabáh kanát.
 5 Nasláni nasl tai sharap o ezzatá bedárátant,
 tánke rócha drapshit,
 tánke máh nura dant.
 6 Bádsháhay hákemi hamá hawráni paymá bát ke rotagén sabzagáni sará
 gwárant,
 hamá hawráni paymá ke zeminá sérápa kanant.
 7 Áiay ahdá pahrézkár shádáb bátant,
 tán hamá wahdá ke máh nura dant ábádi bát.
 8 Daryá tán daryá áiay bádsháhi barjáh bát o
 cha kawrá* tán zeminay goddhi simsarán.
 9 Áiay dargáhá gyábánay nendók sará jahl bekanátant,
 áiay dozhmen hák bechatthátant.

* 71:20 71:20 Bódénag, bezán zendá nókén shádábi o napas mán kanag.
 Parátay kawrá.

* 72:8 72:8 Bezán cha

- 10 Tarshish o tayábgwaráni† sardhagáray bádsháh hamáia song o máliát bedayátant,
Shébá o Sabáay bádsháh pa áia théki byárátant.
- 11 Sajjahén bádsháh, áia déma sará jahl bekanátant,
sajjahén kawm áia hezmatá bekanátant.
- 12 Chiá ke á hájatmandán hamá wahdá rakkénit ke peryáta kanant,
setam distagénán o hamáyán ke madatkáre néstesh.
- 13 Nezór o hájatmandáni sará rahma kant o
hájatmandáni zendá rakkénit.
- 14 Áyáni zendá cha zolm o sheddatá nejáta dant,
áyáni hóná gránkimmata zánt.
- 15 Omri báz bát,
Sabáay teláh áia peshkash bátant.
Mardom modám áia dwágó bátant o
sajjahén róchá pa áia barkat belóthátant.
- 16 Gandom sajjahén molká anchosh báz bát ke
jompáni sará chawl bejant o
bar o samari anchosh báz bát ke Lobnáná ent.
Shahrán mardom anchosh ábád bátant ke sabzag mán dhagárán.
- 17 Bádsháhay nám namirán bát,
tán rócha drapshit nám o tawári bemánát.
Sajjahén kawm cha áia barkat begerátant o
áia mobáarak begwashátant.
- 18 Hodáwandén Hodáyá satá bát, Esráilay Hodáyá,
ajabén káráni kanók tahná hamá ent.
- 19 Áia porshawkatén námá tán abad satá bát,
áia shán o shawkat sajjahén zeminá begerát.
Anchosh bát. Ámin.
- 20 Dáude Yassiay dwá hamedá kotthant.

Zaburay sayomi ketáb

73

Zabur 73–89

Á ke cha taw dur ant gár o gomsára bant

Asápay Zabur.

- 1 Pa rásti Hodá pa Esráilá mehrabán ent,
pa hamáyán ke delesh sáp ent.
- 2 Bale kammé mantagat bethagalán,
nazzik at pád belakoshant.
- 3 Chiá ke pa porkebrán hasaddi bután,
hamá wahdá ke man badkár ábádi o ásudagiá distant.
- 4 Chiá ke áyán tán marká dardé per nést o
wassh o sérláp ant.
- 5 Á degaráni paymá ranj o zahmatá naant o
mardomi baláháni tahá nakapant.
- 6 Paméshká kebr áyáni gwaray hár ent o

† 72:10 72:10 Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel.

- hezhm o gazab áyáni póshák.
7 Chammesh cha pazzóriá dar átkagant o
delay hayálánesh haddé nést.
8 Pa maskará o badwáhi habara kanant,
pa kebr zolm o setamá wati zobáná kárant.
9 Dapá ásmánay helápá pacha kanant o
zobánesh sajjahén zeminá gipt.
10 Paméshká kawm dém pa áyána rawt o
pa galé hamáyáni dastay ápána wárt.
11 Gwashant: “Hodá che paymá zánt?
Borzén arshay Hodáyá é dhawléen zántkári hast?”
12 Haw, badkár chosh ant,
modám ásudag ant o mál o melkatesh déma rawán ent.
13 Pa rásti man wati del mopt o náhudagá pák dáshtag o
dast mán bégonáhiá shoshtagant.
14 Har róch ázárán kaptagán o
har sohbá hakkala warán.
15 Agan begwashténon: “É habarána kanán,”
man tai chokkáni nasl dróhetagat.
16 Wahdé é sajjahén chizzáni zánagay johdon kort,
pa man grán at,
17 tán hamá wahdá ke Hodáy pákén jágahá shotán.
Nun é mardománi ákebaton dist.
18 Pa rásti áyán lakoshánkén jáhána perrénay,
gár o gomsáriay chátá dawra dayay.
19 Anágat gár o zawála bant,
cha torsá sarjamá bérána bant.
20 Wábéay dhawlá ant ke wahdé chamm pacha bant gára bit,
á wahdá ke taw páda káay, oo Hodáwand,
eshán wahméay paymá mána nayáray.
21 Á wahdá ke mani arwáh zahr o tahl at o
del résh,
22 bépahm o nazántkár atán,
tai dargáhá haywánéay paymá,
cha pahm o póhá dhann.
23 Angat ham modám gón taw án,
taw mani rástén dastá geray.
24 Gón wati sar o sóján maná rahshónia kanay o
randá gón shán o shawkaté zuray.
25 Ásmáná, abéd cha taw maná kay hast?!
Zeminá ham, abéd cha taw hech chizzé nalóthán.
26 Mani jesm o ján o del balkén zawál bebant,
bale Hodá mani delay kalát ent,
tán abad mani gisshetagén bahrwandh.
27 Pa rásti á ke cha taw dur ant gár o gomsára bant o
hamáyán bérána kanay ke gón taw béwapá ant.
28 Bale pa man wasshi hamesh ent ke Hodáy nazziká bebán,

Hodáwandon wati panáhgáh kortag,
tán tai sajjahén kárán jár bejanán, oo Hodáwand!

74

Oo Hodá! Chiá mára yalah dátaget?

Asápay shayri gwashtánk.

- ¹ Oo Hodá! Chiá mára tán abad yalah dátaget?
Pa ché tai hezhmay ás pa tai charágáhay pasán rók ent?
- ² Wati kawmay yátá bekap,
ke taw cha dérén zamánagán pa bahá zortagatant,
ke taw móketagant tán tai kawm o mirás bebant.
Sahyunay kóhay hayálá bekap ke ódá jahmenend butagay.
- ³ Wati gámán dém pa wati hamé modámigén wayránagán betarrén,
chiá ke dozhmená har chizz bérán kortag ke tai pákén jágahá butag.
- ⁴ Dozhmenán tai didárháhay tahá gorret o
wati bayrak* pa neshániá mekk kortant.
- ⁵ Hamáyáni paymá atant ke wati taparán
jungalay drachkáni sará borza barant.
- ⁶ Áyán, tai pákén jágahay sajjahén ájetagén dár
gón wati tapar o téshagán próshet o hurt kortant.
- ⁷ Tai pákén jágahesh ás kasshet o hák o por kort,
tai námay menendjáhesh palit kort.
- ⁸ Wati delá gwashtesh: “Áyán sarjamiá wati panjagay chérá kárén,”
gorhá Hodáay sajjahén didárháhesh é sardhagará sótkant.
- ⁹ Nun hech neshánié nagendagá én,
hech nabié pasht nakaptag o
cha má kass ham nazánt ke tán kadén é paymá bit.
- ¹⁰ Oo Hodá! Tán kadén dozhmen tai sará bekandit?
Dozhmen tán abad tai námá bad o rad bekant?
- ¹¹ Chiá wati dastá poshtá dáray,
wati rástén dastá?
Dastá pach kan o pa áyán gári o tabáhié byár.
- ¹² Bale Hodá cha dérén zamánagán mani bádsháh ent,
ke zeminay sará nejátbakshén kára kant.
- ¹³ É taw atay ke daryáet gón wati zór o wáká do ném kort o
daryáay baláháni saret ápáni nyámá próshant,
- ¹⁴ Liwyátánay† saret próshant o
gyábánay sahdáráni waráket kort.
- ¹⁵ Jó o sarchammag, taw rombént o rawán kortant,
modámigén kawr, taw hoshk kortant.
- ¹⁶ Róch taig ent o shap ham tai
máh o róch taw barjáh dáshtagant.
- ¹⁷ É taw atay ke zeminay hand o simsaret gisshéntant,
garmág o zemestánay addh kanók taw ay.
- ¹⁸ Oo Hodáwand! Yátá bekap ke dozhmen che paymá maskará kanant o

* 74:4 74:4 Bayrak, bezán parcham. † 74:14 74:14 Liwyátán mazanén ápi rastaré butag.

- názántén mardom tai námá che paymá bad o rada gwashant.
- ¹⁹ Wati kapótá rastaráni warák makan o
setam distagén kawmay zendá tán abad mashamósh.
- ²⁰ Wati bastagén ahdá bedár,
chiá ke é sardhagáray tahárén jágah
cha zolm o zóray kodóh o kodámá porr ant.
- ²¹ Mayl ke pádmálén mardom gón roswái pad bekenzant,
setam distag o hájatmand tai námá satá bekanátant.
- ²² Oo Hodá! Jáh jan o wati hakkay démpániá bekan,
yátá bekap ke názánt sajjahén róchá che paymá tai sará kasant.
- ²³ Wati dozhmenáni kukkárán mashamósh,
dzhmenáni shóreshá ke modám borzád ent.

75

Hodá ádel ent

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Barbád makanay” tarzay sará. Asápay Zabur. Sawté.

- ¹ Oo Hodá! Tai shográ gerén,
tai shográ gerén ke tai nám nazzik ent o
mardom tai ajabén káráni habará kanant.
- ² Taw gwashay: “Wati gishshéntagén wahdá
pa ensáp dádrasia kanán.
- ³ Hamá wahdá ke zemin o áiy sajjahén nendóka larzant,
é man án ke áiy pádagán mohra dárán. Ósht...
- ⁴ Gón porkebrán gwashán: ‘Pahr mabandét,’ o
gón badkárán: ‘Wati kánthán borz makanét.
- ⁵ Wati kánthán enkadar borz makanét o
pa kebr o gorunáki habar makanét.’ ”
- ⁶ Chiá ke sarperázi na cha ródarátká kayt,
na cha rónendá o na cha gyábáná.
- ⁷ É Hodá ent ke dádrasia kant,
yakkéá éra jant o yakkéá sarborza kant.
- ⁸ Chiá ke Hodáay dastá jámé,
cha porjóshén sharáb o tahlagá porr ent.
Sharábá réchit o zeminay sajjahén badkár
áiá tán goddhi trampá warant.
- ⁹ Bale man modám Hodáay káráni habará kanán,
Ákubay Hodáyá názénán.
- ¹⁰ “Sajjahén badkáráni kánthána próshán,
bale pahrézkáráni kánth borz dáraga bant.”

76

Hodáay déma kay óshtáta kant?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Gón simmi sázán. Asápay zabur. Sawté.

- ¹ Yahudiahá Hodá zánag o pajjááh áraga bit,
Esráilá áiy nám mazan ent.

- ² Áiay tambu Shalimá* ent o
menendjá, Sahyuná.
- ³ Ásgwárén tiri hamódá próshtant,
zahm o espar ham, ke jangi seláh ant. Ósht...
- ⁴ Taw drapshán ay o
shawkat o shánet, cha á kóhestagán zébáter ent ke shekára porr ant.
- ⁵ Delér áwár janag butant,
wati goddhi wábá ant,
cha jangáwarán yakké ham namant
ke dasté besorénit.
- ⁶ Oo Ákubay Hodá! Cha tai neherrán,
áyáni arrábah o aspán sar pa markay wábá dát.
- ⁷ Taw bákamál ay,
wahdé hezhma geray, kay tai dé má óshtáta kant?
- ⁸⁻⁹ Taw cha ásmáná dádrasia kanay o
wahdé taw, oo Hodá, pa dadrasiá jáha janay
ke zeminay sajjahén setam distagénán neját bedayay,
zemin cha torsá chopp o bétawára bit. Ósht...
- ¹⁰ Pa ensáná tai hezhm ham tai satáay sawaba bit o
pasht kaptagén hezhmá taw wati lánká banday.
- ¹¹ Gón wati Hodáwandén Hodáyá kawl bekanét o wati zobánay sará bóshtét,
á sajjahén ke kerr o gwarán ant
pa hamáia théki byárant ke bákamál ent.
- ¹² Á hákemáni gorurána próshit,
zeminay bádsháh cha áia torsant.

77

Sakki o sóriáni róchá Hodáay shóháza án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Pa Jedutuná. Asápay Zabur.

- ¹ Man Hodáyá tawára kanán o pa komaká hamáia gwánka janán,
mani peryát gón Hodáyá ent o á mani áwázá gósha dárít.
- ² Sakki o sóriáni róchá Hodáwanday shóháza án,
sajjahén shapá mani dast dráj ant o dama nabarán,
mani arwáh árám geraga nalóthit.
- ³ Hodáyá yáta kanán o nálán,
pegra kanán o delprósha bán. Ósht...
- ⁴ Taw mani chammán nazz bayagá naylay,
paréshán án o habar korta nakanán.
- ⁵ Gwastagén wahdáni hayálá kapán,
kwahnén ahd o bárigáni.
- ⁶ Shapán, wati sawtay hayálá kapán,
delá báz pegriga bán o arwáhon josta kant:
- ⁷ “Hodáwand tán abad yalaha kant o
padá hechbar mehrabána nabit?
- ⁸ Áiay mehr pa modámi halás butag o
kawli pa sajjahén naslán zawál?

* 76:2 76:2 Shalim hamá Urshalim ent.

- ⁹ Hodáyá mehrabán bayag shamoshtag o
wati rahmati hezhmay tahá band kortag?" Ósht...
- ¹⁰ Mana gwashán: "É shakk o sawál maná ranjénant.
Nun hamá ahd o bárigáni hayálá kapán
ke borzén arshay Hodáyá wati rástén dast shahártag."
- ¹¹ Oo Hodáwand! Tai kárán yáta kanán,
tai ajabén kárán ke taw péshi zamánagán kortagant.
- ¹² Tai kortagén sajjahén káráni bárawá pegra kanán o
tai kerdáni hayálá bán.
- ¹³ Oo Hodá! Tai ráh pák ent.
Kojám hodá may Hodáay paymá mazan buta kant?
- ¹⁴ Taw hamá Hodá ay ke ajabén kára kant.
Taw wati zór o wák sajjahén kawmáni nyámá pésh dáshtag,
- ¹⁵ gón wati básk o kodratá wati kawm rakkéntag,
Ákub o Issopay chokk. Ósht...
- ¹⁶ Ápán tará dist, oo Hodá!
Ápán tará dist o larzetant,
johlánki drahagá laggetant.
- ¹⁷ Jambarán ápa gwart o
ásmánán grandet,
tai grókay tir har némagá retkant.
- ¹⁸ Tai granday tawár danz o gwátáni tahá at,
tai nurá jahán róshná kort,
zemin larzet o jombet.
- ¹⁹ Tai ráh cha mazanén daryáyá gwast o
tai keshk cha mazanén ápán,
bale tai pádáni pad gendag nabutant.
- ²⁰ Taw wati kawm Mussá o Hárunay dastá rahshóni kort,
ramagéay paymá.

78

Eshíá pa démi naslán sar kanét

Asápay shayri gwashtánk.

- ¹ Oo mani kawm! Mani sóján gósh dár o
delgóshá gón mani habarén kan.
- ² Wati dapá pa batal pacha kanán o
kwahnén chách o chistánán máná kanán,
- ³ hamá ke má eshkotag o zántagant,
hamá ke may pirénán mára gwashtagant.
- ⁴ Eshán cha áyáni chokk o nomásagán chéra nadayén,
gón áyókén naslá Hodáwanday porshawkatén káráni kessahá kárén,
Hodáwanday zór o twánay kessahá kárén o
áiay kortagén ajabén mójezaháni kessahá.
- ⁵ Áiá gwáhié pa Ákubá esht,
Sharyati pa Esráilá áwort o
may pet o piréni parmán dátant

- ke eshán wati chokk o nomásagán sarpad bekanét,
6 tán démi naslesh bezánant o
hamá chokk ham ke angat pédá nabutagant,
wati wahdá, gón wati chokk o nomásagán esháni kessahá bekanant,
7 tánke á ham Hodáay sará tawkal bekanant o
Hodáay kárán mashamóshant o
áiy hokmán bemannant.
8 Wati pet o pirénáni paymá mabant,
sarkash o mánmayátk*
ke delesh gón Hodáyá nabast o
arwáhesh gón Hodáyá wapádár naat.
9 Epráimi, harchont ke gón kamánán selahband atant,
bale janagay róchá tatkant.
10 Áyán Hodáay ahd nadásht o
wati delá shawresh kort ke “áiy Sharyatay sará zenda nagwázénén.”
11 Áiy kortagén káresh shamoshtant,
hamá ajabén kár ke áyáná péshi dáshtagatant,
12 Hamá kár ke áyáni pet o pirénáni démá kortagatanti,
Mesray molká, Zohánay gyábáná.
13 Áyáni démay daryái ném kort o áí gwázéntant,
ápi, doén démán chó diwálá mekk kort.
14 Róchá, gón jambará rashónii dátant o
shapá gón ásay rozhná.
15 Gyábáná, talári tal kortant o
áyáná, johlén zeréay kesásá ápi dát.
16 Cha talárán chammagi bótkant o
ápi chó kawrá rombént.
17 Bale áyán angat géshter gonáh kort o
gyábáná borzén arshay Hodáay helápá shóreshesh kort.
18 Hodáesh pa zánt hamá warákáni sará chakkáset
ke áyáni delá lóthet.
19 Hodáay helápá habaresh kort o gwashtesh:
“Hodá é gyábáná parzónagé pach korta kant?”
20 Talári wa jat o cha áíá áp rawán but o
kawr sar rechán butant,
bale wati mardomán nán ham dáta kant?
Yá pa wati kawmá gósht ham tayár korta kant?”
21 Hodáyá ke eshkot, zahr gept,
ásé pa Ákubá róki kort,
hezhmi pa Esráilá chest but.
22 Chiá ke Hodáay sará imánesh néstat o
báwaresh nabut ke Hodáesha rakkénit.
23 Ásmáni pa pach bayagá parmán dát o
arshay darwázagi pach kortant.
24 Manni† pa áyán chó hawrá gwart ke bwarant,
ásmáni gandomi bakshátant.

* 78:8 78:8 Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit. † 78:24 78:24 Mann hamá ásmáni nagan ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá pa Bani Esráilián hamá wahdá ér áwort ke á barr o gyábánán sapará atant.

- 25 Mardomán préshtagi warák wárt,
 pa áyán békesás waráki rawán dát.
 26 Cha ásmáná ródarátkei gwáti sar dát o
 gón wati zórá jonubi gwáti chest kort.
 27 Danzáni paymá pa áyán góshti gwárént,
 daryáay rékání kesásá, báli morg,
 28 áyáni ordgáhá[‡] éri áwortant,
 áyáni gedánáni kerr o gwarán.
 29 Wárt o séresh kort,
 pa har chizzá ke áyán hers at, dátanti.
 30 Bale cha áyáni hersay purah bayagá pésar,
 ke warákesh angat dapá at,
 31 Hodáay hezhm áyáni sará pád átk,
 áyáni zórmandterén mardomi koshtant o
 Esráilay warnái jökkéntant.
- 32 É sajjahén káresh distant o angat ham gonáhesha kort o
 áiy ajabén kárání sará báwaresha nakort.
 33 Gorhá áyáni róchi pa náhudagi halás kortant o
 sál pa tors.
 34 Hodáyá ke áyáni koshag bendát kort, nun áiy shóházá dar kaptant.
 Dém pa Hodáyá per tarretant o pa setk o del Hodáay shóházá butant.
 35 Hayálá kaptant ke Hodá áyáni talár ent,
 hamá borzén arshay Hodá, áyáni posht o panáh.
 36 Bale gón wati dapá, gón áiyá charpzobániesha kort o
 gón zobáná drógesha bast.
 37 Delesh gón áiyá wapádár naat o
 áiy bastagén ahdesht nadásht.
 38 Bale á angat mehrabán at o áyáni gonáhi bakshetant o
 sajjahéni nakoshtant.
 Rand pa randá wati hezhmia dásht o
 wati sajjahén gazabi darshána nakort.
 39 Zánti ke é hákién ensán ant,
 rawókén gwáté ke padá pera natarrit.
- 40 Gyábáná chinchok randá cha Hodáyá sarkashiesh kort,
 ódá áesh gamig kort.
 41 Rand pa randá Hodáesh chakkáset,
 Esráilay pákénesht ázár dát.
 42 Áiy dastay zóresh yát nakort
 ke á róchá chón cha dozhmenáni dastá rakkéntanti,
 43 hamá wahdá ke Mesrá wati neshánii paddar kortant o
 Zohánay gyábáná ajabén kári kort.
 44 Áyáni kawri hóna badal kortant
 ke kassá cha wati jóán áp wárta nakort.
 45 Makeskání rombi áyáni nyámá ráh dátant ke makeskesh bwarant o
 pogoláni romb, ke barbádesht bekanant.
 46 Áyáni keshári madagáná dátant o
 bar o samar kathagán[§] wártant.

[‡] 78:28 78:28 Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéá gedána bandant o nendant.

[§] 78:46 78:46 Kathag madagay záté.

- 47 Áyáni anguri gón tróngalá zawái kortant o
enjiráni drachk, gón hár o tuppánán.
- 48 Áyáni ramagi pa tróngal koshtant o
dalwat, pa grand o grók.
- 49 Wati sóchókén kahr o gazabi áyáni sará rawán dát,
kahr o gazab o azáb,
gár o gomsár kanókén préshtagáni thólié áyáni sará.
- 50 Ráhi pa wati hezhmá rást o tachk kort,
cha marká narakkéntanti, wabáyáni dapái dátant.
- 51 Mesray sajjahén awali chokki jatant,
Mesray* gedánnendáni mardánagiay awali bar o samar.
- 52 Bale wati mardomi ramagay paymá sar dát o bortant,
pasáni dhawlá gyábánán rashónii kortant.
- 53 Ái pa émeni rahshóni kortant ke matorsant
bale áyáni dozhmen daryáyá mán patátant.
- 54 Gorhá ái wati pákén zeminá sar kortant,
hamá kóhestagén molká ke gón wati rástén dastá geptagati.
- 55 Áyáni démá kawmi cha ódá dar kortant,
kawmáni zemini áyáni mirás kortant o
Esráilay kabilahi gedánáni tahá jahmenend kortant.
- 56 Bale angat áyán borzén arshay Hodá chakkáset o
áiy helápá sarkashiesha kort,
áiy hokmesha namannet.
- 57 Wati pirénáni paymá rástén ráhesh yalaha dát o béwapá butant,
chó sost o nábáwarén kamáná mantant.
- 58 Borzén jáhán bothánahesha bast o Hodáesh zahra baráént,
botesha jórhént o Hodáesh hasaddiga kort.
- 59 Hodáyá ke dist,† sakk hezhm gept o
Esráili sarjamiá yalah kort.
- 60 Wati Shiluhay menendjáhi yalah kort,
hamá tambu ke Hodá ódá mardománi nyámá jahmenend at.
- 61 Wati zór o wákay pétii‡ bandig kanáént,
wati shán o shawkatay neshánii dozhmenáni dastá dát.
- 62 Wati kawmi zahmáni dapá dát,
wati mirásay sará sakk hezhmnák but.
- 63 Warnáén bachak, ásá wártant o
jenek, pa suri názéncán sar nabutant.
- 64 Dini péshwá zahmáni dapá kaptant o
janózámán gréta nakort.
- 65 Nun Hodáyá anchosh jáh jat ke yakké cha wábá bosta kant,
chó ke jangólé cha sharábay behóshiá jáh bejant.
- 66 Wati dozhmeni jat o poshtá kenzént o
abadi roswáieá dawr dátant.
- 67 Bale Issopay tambui nádóst kort o
Epráimay kabilahi nazort,
- 68 Yahudáay kabilahi gechén kort,

* 78:51 78:51 Asligén Ebráni syáhaga gwashit “Hámay”, ke pa Mesrá eshárahe. † 78:59 78:59 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashit: “Hodáyá ke eshkot...” ‡ 78:61 78:61 Péti, bezán sanduk.

- Sahyunay kóh, ke dóst ati.
⁶⁹ Wati pákén jágahi, borzagáni paymá addh kort,
 zeminay paymá namirán, jórhi kort.
⁷⁰ Wati hezmatkárén Dáudi gechén kort o
 cha pasáni gwáshá dari kort,
⁷¹ cha edá o rand, ái cha mésháni shopánkiá dar kort o
 wati kawm, Ákubay shopánki kort,
 wati mirás, Esráilay.
⁷² Dáudá gón sápén delé áyáni shopánki kort o
 gón honarmandén dasté áyáni rahshón but.

79

Bandigáni peryát tará sar bátant

Asápay Zabur.

- ¹ Oo Hodá! Kawmán tai mirás geptag,
 tai pákén parasteshgáhesh palit kortag o
 Urshalim, wayrán.
² Tai hezmatkáráni jónesh báli morgáni warák kortag o
 tai wapádáráni jánay gósht, rastaráni.
³ Esháni hónesh ápay paymá sajjahén Urshalimá rétkag,
 kass namant ke mordagán kabr bekant.
⁴ Hamsáhegáni démá roswá butagén o
 kash o kerray mardománi kalági.
⁵ Oo Hodáwand! Tán kadén zahra bay? Tán abad?
 Tán kadén tai hasadd ásay paymá róka bit?
⁶ Wati gazabá hamá kawmáni sará begwár ke tará pajjáha nayárant o
 hamá molkáni sará ke tai námá nagerant,
⁷ ke Ákubesh wártag o ér bortag o
 áiy molkesh wayrán kortag.
⁸ Gwastagén nasláni gonáhán may sará maladdh,
 tai rahmat zutt may sará byáyátant
 ke sakk wár o bazzag én.
⁹ Oo may rakkénókén Hodá! Mára madat kan,
 wati námay shán o shawkatay sawabá,
 pa wati námaygi mára berakkén o
 may gonáhán bebaksh.
¹⁰ Chiá darkawm begwashant:
 “Esháni Hodá kojá ent?”
 May chammáni démá kawm begendátant ke
 taw wati hezmatkáráni retkagén hónáni bérá geray.
¹¹ Bandigáni áh o peryát pa taw sar bátant,
 gón wati bás kay zórá
 hamáyán berakkén ke koshag bayagá ant.
¹² Oo Hodáwand! Cha may hamsáhegán hamá sobakkiáni bérá
 hapt sari géshter beger ke tai sháná kortagantesh.
¹³ Gorhá má, tai kawm
 ke tai charágáhay pas én,
 tán abad tai shográ gerén,

nasláni nasl tará satá kanén.

80

Hodá! Wasshán bay

Pa sázger o washáwázáni sálará, “Susanáni” tarzay sará. Gwáhié. Asápay Zabur.

- ¹ Oo Esráilay shopánk! Gósh dár,
taw ke shopánkéay paymá Issopay ramagay rahshón ay.
Oo Hodá! Taw ke karrubiáni* nyámá bádsháhi tahtá neshtagay,
wati nurá tálán kan.
- ² Epráim, Benyámin o Manassiy démá,
wati wák o tágatá borz kan o
pa may rakkénagá byá.
- ³ Oo Hodá! Gón má wasshán bay
wati démá gón má rozhná kan
ke má berakkén.
- ⁴ Oo Hodáwand! Lashkaráni Hodá! Tán kadén
hezmay ásá wati kawmay dwáyáni sará gwárána bay?
- ⁵ Taw áyáná arsay nagan o
arsáni sarréchén jám wárént.
- ⁶ Taw mára hamsáhegáni démá bannám kortag o
dozhmen mára kalága bandant.
- ⁷ Oo lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay
wati démá gón má rozhná kan
ke má berakkén.
- ⁸ Taw anguray drachké cha Mesrá gwatk,
taw kawm dhanná dar kortant o é drachk kesht.
- ⁹ Taw zemin pa áiá práh kort,
gorhá risshagi jat o zemini porr kort.
- ¹⁰ Áiay sáhegá kóh póshetant o
áiay sháharhán, rostagén gazz.
- ¹¹ Sháharhi tán Myánzerá† o
tháli tán Parátay kawrá sar butant.
- ¹² Gorhá taw chiá áiay pall próst o dawr dát
ke hamok rahgwaz áiay barán bechent?
- ¹³ Jangali hukk áiá éra barant o
dashtay jánwaria warant o séra kanant.
- ¹⁴ Oo lashkaráni Hodá! May gwará per tarr,
cha ásmáná delgósh kan o bechár,
é anguray delgóshá bedár,
- ¹⁵ hamé anguray ke tai rástén dastá kesht,
hamé chokkay ke taw pa wat ródént o zórmand kort.
- ¹⁶ Dozhmenán angur goddhet o ásá dawr dát,
é gón tai hakkaléa gár o gomsár bátant.
- ¹⁷ Tai dast hamá marday sará bát ke tai rástén némagá ent,

* **80:1 80:1** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant. † **80:11** **80:11** Myánzer, hamá daryá ent ke Yurop o Áprikáay nyámá ent. Engréziá: Mediterranean Sea.

- hamá ensánay chokkay sará ke taw pa wat ródént o zórmand kort.
 18 Gorhá má wati démá cha taw natarrénén,
 márá zend bebaksh ke tai námá begerén.
 19 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Gón má wasshán bay,
 wati démá gón má rozhná kan
 ke má berakkén.

81

Drégatá mani kawmá mani habar gósh bedáshtén

Pa sázger o washáwázáni sálará. “Gittitay”^{*} tarzay sará. Asápay Zabur.

- 1 Hodáyá pa shádehi benázénét ke may zór o wák ent,
 pa Ákubay Hodáyá shádmániay kukkárá borz kanét.
 2 Sáz o tamburagá bongéj kanét,
 washtawárén chang o soródán.
 3 Máhay nóká, gwarándhay kánthay[†] tawará borz kanét,
 máhay chárdahá, may pákén aidá.
 4 É pa Esráilá hokmé,
 rahbandé cha Ákubay Hodáay némagá.
 5 Wahdé Mesray helápá dar átk
 kánuné pa Issopá eshti.

- Man eshkot, náashnáén zobánéá gwasht:
 6 “Báron cha áiy kópaga dur kort o
 dast cha gránén saptá ázát kortant.”
 7 Taw sakkiáni sáhatán peryát kort o man tará rakként,
 man grandán andém atán o tará passaw dát,
 Meribáay ápáni kerrá tará chakkáseton. Ósht...
 8 Oo mani kawm! Beshkon ke tará dháha dayán,
 Oo Esráil! Drégatá[‡] taw mani habar gósh bedáshtén.
 9 Shomay nyámá darámadén hodáé mabát o
 bigánagén hodáéay démá sará jahl makanét.
 10 Man Hodáwand án, tai Hodá
 ke tará cha Mesrá dar kort o áwort.
 Wati dapá sarjamá pach kan,
 ke man porria kanán.

- 11 “Bale kawmá mani habar gósh nadásht o
 Esráil mani parmánbardár nabut.
 12 Gorhá man á yalah dátant ke wati sengén deláni randgiriá bekanant,
 wati jenday ráh o hayáláni.
 13 Drégatá mani kawmá mani habar gósh bedáshtén o
 Esráil, mani ráhá beshotén.
 14 Á wahdá man damáná áyáni dozhmen prósh dátagatant o
 mani dast áyáni dozhmenáni helápá chest butagat.
 15 Hamá ke cha Hodáwandá naprata kanant, dotal o sarjahl butagatant,
 tán abad anchosh butagat.
 16 Bale tará gehtérén gandomay warákon dátagat o

^{*} **81: 81:0** Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. [†] **81:3 81:3** Gwarándhay kánth Esráiliáni kerrá sázé. [‡] **81:8 81:8** Drégatá, bezán drécha, Pársiá “káshki”.

tará cha talára dar kortagén bénagá séron kortagat.”

82

Nezórani hakká begerét

Asápay Zabur.

- ¹ Hodá, wati Hodái bárgáhá barjam ent,
“hodáyáni” diwána dádrasia kant.
- ² Tán kadén pa náensápi shawra borret?
Tán kadén badkáráni badalá bet? Ósht...
- ³ Nezór o chórhawáni dadrasiá bekanét o
garib o setam distagénáni hakká begerét.
- ⁴ Nézgár o hájatmandán berakkénét o
cha badkáráni dastá ázát kanét.
- ⁵ É “hodá” heccha nazánant o sarpada nabant,
taháriá sargardán ant o
zeminay sajjahén bonyád larzagá ant.
- ⁶ Gwashton: “Shomá ‘hodá’ ét o
shomá sajjahén, borzén arshay Hodáay chokk ét,
- ⁷ Bale mardománi paymá merét o
shahzádagáni paymá sarshakuna bet.”
- ⁸ Oo Hodá! Jáh jan o zeminay dadrasiá bekan,
ke sajjahén kawm tai mirás ant.

83

Oo Hodáwand! Bétawár mabay

Asápay Zabur. Sawté.

- ¹ Oo Hodá! Bétawár mabay,
hámósh mabay o hoshká manend, oo Hodá!
- ² Bechár ke tai dozhmen che paymá gorrant o
cha taw naprat kanókáni sar chón borz ent.
- ³ Tai kawmay helápá pa cháláki pandala sázant o
tai gránkadrénáni helápá shawr o saláha kanant.
- ⁴ Gwashant: “Byáét gár o gomsáresha kanén ke kawmé mamánant o
Esráilay nám pa yatéa ham pasht makapit.”
- ⁵ Pa hamdeli shawresh kortag o
tai helápá ahdé bastagesh.
- ⁶ Edumi o Esmáili,
Muábi o Hágári,
- ⁷ Gébáli, Ammuni o Amálikí,
Pilisti o Suray nendók,
- ⁸ Áshuri ham gón áyán hamráh ant o
pa Lutay chokkán báské butagant. Ósht...
- ⁹ Gón áyán hamá paymá bekan ke taw gón Midyáná kort,
gón Siserá o Yábiná, Kishunay kawray kerrá,

- 10 ke Endórá tabáh butant o
zeminay kad o samát* butant.
- 11 Esháni sardarán Óréb o Zehébay paymá kan,
shahzádagánesh Zebah o Zalmunnáay dhawlá,
- 12 ke gwashtagatesh: “Byáét Hodáay charágáhán pa zóra gerén.”
- 13 Oo mani Hodá! Eshán danzéay paymá bál day,
chó ke palaré, gwátay démá.
- 14 Anchosh ke ás jangalá sóchit o
kóhán mána dárít,
- 15 gón wati tuppánán randáesh kap o
gón syahgwátán betorsénesh,
- 16 déamáesh cha sharmá syáh kan
tánke tai námay shóházá bebant, oo Hodáwand!
- 17 Sharmsár bát o abadi torséá kapátant,
roswá bát o bemerátant.
- 18 Bell bezánant ke tai nám Hodáwand ent o
tahná taw, oo borzén arshay Hodá,
sajjahén zeminay sará hákemia kanay.

84

Pa Hodáwanday parasteshgáhá hodónák án

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur. “Gittitay”* tarzay sará.

- 1 Oo lashkaráni Hodá!
Tai bárgáh chón dóstnák ent.
- 2 Mani arwáh pa Hodáwanday parasteshgáhay péshjáhn† shaydá o hodók ent,
mani del o ján pa zendagén Hodáyá pa shádehi kukkára kant.
- 3 Jengolá ham pa wat lógé dar gétk o
pistáná‡ pa wat kodóhé
ke wati chureg o chippokán ódá beródénit,
tai korbánjáhay nazziká, oo lashkaráni Hodáwand,
mani bádsháh o mani Hodá!
- 4 Bahtáwar ant hamá ke tai bárgáhá jahmenend ant,
á modám tará názénant. Ósht...
- 5 Chón bahtáwar ant hamá ke wák o zóresh cha tai némagá ent o
delesh tai ráhán ent.
- 6 Á, wahdé cha arsáni§ daragá gwazant,
daragá cha chammagá porra kanant o
tákchandhay mósomay hawr ham áiá rahmata póshénit.
- 7 Cha mohrá mohrter bayána bant
tán hamá wahdá ke Sahyuná Hodáay bárgáhá rasant.
- 8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Mani dwáyá gósh dár,
beshkon, oo Ákubay Hodá! Ósht...
- 9 May bádsháhá* delgósh kan, oo Hodá!

* **83:10 83:10** Kad o samát, sakan o ólém ent ke Orduá “khád” o Pársiá “kud” gwashaga bit. * **84: 84:0** Báwar esh ent ke Gittit muzikay yak gálé. † **84:2 84:2** Péshjáhn, bezán péshgáh, lógay chárdiwál, sahn. ‡ **84:3 84:3** Pistán kasánén morgé. § **84:6 84:6** Bakáay darag, ke mánái arsáni darag ent.
* **84:9 84:9** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: may espará.

Wati rógen per moshtagéná† delgósh kan.

- 10 Tai bárgáhay yak róché
gehter ent cha dega jágahéay hazárán róchá,
cha badkáráni tambuáni tahá árámén zendéay gwázenagá
maná wati Hodáay dargáhay dapá óshtag dóstera bit,
11 ke Hodáwandén Hodá róch o esparé,
Hodáwand rahmata bakshit o ezzata dant.
Hamá ke zendá pa bémayária gwázénit,
Hodáwand sharrén chizzán cha áia dura nadárit.
12 Oo lashkaráni Hodáwand!
Bahtáwar ent hamá ke tai sará tawkala kant.

85

Zenda nabakshay?

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur.

- 1 Oo Hodáwand! Taw wati sardhagára rahmat gwart o
Ákubay gwastagén washbahti padá per tarrént.
2 Taw wati kawmay mayárbári bakshetant o
áyáni sajjahén gonáh póshetant. Ósht...
3 Taw wati sajjahén gazab poshtá dawr dát o
wati hezhmay ás tóst.
4 Oo may rakkénókén Hodá!
Gón má wasshán bay o
wati gazabá cha má dur kan.
5 Tán abad gón má zahra bay?
Wati hezhmá nasláni nasl drájkassha kanay?
6 Mára padá zenda nabakshay
ke tai kawm tai bárgáhá shádehi bekant?
7 Oo Hodáwand! Wati mehrá mára pésh bedár o
mára hamá rakkénagá bebaksh ke cha tai némagá ent.
8 Har chizz ke Hodáwandén Hodá gwashit, man gósha dárán,
chiá ke pa wati kawmá émeniy kawlá dant, pa wati wapádarán,
chó mabit ke á ahmakiay ráhá per betarrant.
9 Béshakk, á mardománi rakkénag nazzik ent ke cha Hodáyá torsant,
tán may sardhagár cha áia shán o shawkatá sarréch bebit.
10 Mehr o wapádári yakdegará dochára kapant,
adl o émeni yakdomiá chokkant.
11 Wapádári cha zeminá rodit o
adl cha ásmáná jahláda chárit.
12 Béshakk, Hodáwand nékén chizza bakshit o
may zemin áia bar o samará kárit.
13 Adl, áia déma rawána bit o
pa áia gámán ráhé tayára kant.

† 84:9 84:9 Rógen per moshag, bezán pa bádshahiá gechen kanag.

86

Wati móleday chokká berakkén

Dáuday dwá.

- ¹ Oo Hodáwand! Wati delgóshá gón man kan o maná passaw day,
ke garib o mohtájé án.
- ² Mani zenday negahpániá bekan ke tai dóstdár án,
wati hezmatkára berakkén ke tai sará tawkala kant.
- ³ Oo Hodáwand! Mani sará rahm kan,
ke sajjahén róchá tará tawára kanán.
- ⁴ Wati hezmatkaray delá shádmán kan, oo Hodáwand,
ke man cha taw dwá lóthán.
- ⁵ Taw, oo Hodáwand, nék o bakshendah ay o
pa áyán cha mehrá sarréch ay ke gón taw peryáta kanant.
- ⁶ Oo Hodáwand! Mani dwáyán gósh dár,
mani peryát o zárián delgósh kan.
- ⁷ Sakkiáni róchá tará tawára kanán,
ke taw passawa dayay.
- ⁸ Oo Hodáwand! Hodáyáni nyámá kass tai mattha nabit o
tai kár bématth ant.
- ⁹ Oo Hodáwand! Tai jórh kortagén sajjahén kawma káyant o
tará sojdaha kanant,
tai námá shán o shawkata dayant,
- ¹⁰ ke taw mazan ay o ajabén kára kanay,
Hodá tahná taw ay.
- ¹¹ Wati ráhá maná sój day, oo Hodáwand,
ke tai rástén ráhá berawán,
mani delá sarjamá gón wat kan ke cha tai námá betorsán.
- ¹² Gón tamánén delé tai shográ gerán, oo Hodáwand, mani Hodá!
Tai námá tán abad shán o shawkata dayán
- ¹³ ke pa man tai mehr sakk mazan ent,
taw maná cha johlánkián rakkéntag, cha mordagáni jaháná.
- ¹⁴ Oo Hodá! Gorunákén mardom mani helápá pád átkagant,
zórakáni rombé mani koshagay johdá ent o
tará hech mána nayárit.
- ¹⁵ Bale taw, oo Hodáwand, rahm kanók o mehrabánén Hodáé ay,
hezhm geragá déra kanay o mehr o wapáyá sarréch ay.
- ¹⁶ Démá gón man tarrén o mani sará rahm kan,
wati hezmatkára zór o wák bebaksh o
wati móleday chokká berakkén.
- ¹⁷ Maná wati rahmatáni neshánié beday,
tán hamá ke gón man naprat kanant begendant o sharmendag bebant,
chiá ke taw, oo Hodáwand, maná madat kortag o tasallá dátág.

87

É hamódá pédá butag

Kórahay chokkáni Zabur. Sawté.

- ¹ Áiá, pákén kóhay sará shahré addh kort.

- ² Hodáwandá Sahyunay darwázag dóster ant
cha á dega hamá sajjahén jágahán ke Ákub jahmenend butag.
- ³ Oo Hodáay shahr!
Tai bárawá porshánén habar kanaga bit. Ósht...
- ⁴ Mesr* o Bábelá gón hamáyán hór hesába kárán ke maná zánant,
Pilistiah o Surá ham, gón Kushá hawár.
Esháni bárawá gwashaga bit: “É hamódá pédá butag”.
- ⁵ Sahyunay bárawá gwashaga bit:
“É mardom o á mardom hamódá pédá butagant,
borzén arshay Hodá wat Urshalimá pádára kant.”
- ⁶ Wahdé Hodáwand kawmáni námán nebeshtaha kant, nebisit:
“É hamódá pédá butag.” Ósht...
- ⁷ Á ke sawta janant o á ke nácha kanant gwashant:
“Mani sajjahén chammag cha taw bojant.”

88

Róch o shap gón taw zári o peryáta kanán

Pa sázger o washáwázáni sálará. Kórahay chokkáni Zabur. “Mahallat Léhanutay”* tarzay sará. Hémán Ezráhiay shayri gwashtánk. Sawté.

- ¹ Oo Hodáwand! Oo mani rakkénókén Hodá!
Shap o róch tai bárgáhá dwá o peryáta kanán.
- ² Mani dwá tai dargáhá berasát,
wati delgóshá gón mani peryátá kan.
- ³ Man janjálán kaptagán o
mani zend pa marká sar butag.
- ⁴ Hamá mardománi paymá hesáb áraga bán ke johlén kandhá kaptagant,
anchén mardoméay paymá ke nezór o nátwán ent.
- ⁵ Mordagáni nyámá yalah dayag butagán,
chó mordagéá ke kabrá waptag,
ke taw áyáni yátá naay o
cha tai dastá jetá butagant.
- ⁶ Taw maná johlterén kandhá dawr dátag,
tahárén johlánkiá.
- ⁷ Tai hezhm mani chakká kaptag,
chawlán maná mán patátag. Ósht...
- ⁸ Taw mani hamdelén sangat cha man dur bortag o
cha man bészár kortagant.
Bandig án o dar átká nakanán.
- ⁹ Mani chamm cha andóhá tahár butagant.
- Oo Hodáwand! Har róch tará tawára kanán o
dastán pa taw shaháran.
- ¹⁰ Wati ajabén kárán mordagán pésha dáráy?

* **87:4 87:4** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: Raháb. Raháb pa Mesrá perámé. * **88: 88:0** “Mahallat Léhanutay” máná “paréshániay dard” ent. Báwar esh ent ke edá muzikay yak gálé.

- Mordagáni arwáh páda káyant o tará satá kanant? Ósht...
- 11 Mordag, kabrá tai mehray járá janant?
Mordagáni jaháná tai wapádáriay kessahána kárant?
- 12 Taháriá, tai ajabén kár zánaga bant o
tai adl, shamóshkáriay molká?
- 13 Bale man gón taw madatay peryátá kanán, oo Hodáwand!
Hamok sabáhá mani dwá tai bárgáhá rasant.
- 14 Oo Hodáwand! Chiá maná yalaha kanay o
wati démá cha man chéra dayay?
- 15 Cha warnáíá sakkiáni ámach o markig butagán,
tai torsá maná bazzag kortag o béwas án.
- 16 Tai hezhmá maná patátag o
tai bimmá maná próshtag.
- 17 Sajjahén róchá ápay paymá maná chapp o chágérdá geptag o
cha har némagá angerresh kortag.
- 18 Taw mani dóst o sangat cha man dur kortagant,
tahná tahári ent ke mani hamráh ent.

89

Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant

Itán Ezráhiay shayri gwashtánk.

- 1 Hodáwanday mehrá tán abada názénán
cha wati zobáná, tai wapádáriay kessahá sajjahén naslán sara kanán.
- 2 Man gwasht ke “tai mehr abadmán ent o
taw wati wapádári, ásmáná káhem kortag.”
- 3 Taw gwasht: “Man gón wati gechén kortagéná ahd o karáre bastag o
gón wati hezmatkár Dáudá pa sawgend kawl kortag:
- 4 ‘Tai padréchá tán abad barjáha dárán o
tai bádsháhi tahtá nasláni nasl.’ ” Ósht...
- 5 Oo Hodáwand! Ásmán tai ajabén kárán satá kant o
tai wapádáriá ham, pákénáni diwáná.
- 6 Ásmánán, kay Hodáwanay matth buta kant?
Choshén ásmáni hastié hast ke Hodáwanday paymá bebit?
- 7 Hodáay tors ásmáni hastiáni nyámá sakk mazan ent,
á cha wati chapp o chágérday sajjahénán bákamálter ent.
- 8 Oo Hodáwand, lashkaráni Hodá! Kay tai matth o darwar ent?
Taw zórak ay, oo Hodáwand, o tai wapádáriá tará chapp o chágérd kortag.
- 9 Taw mastén daryáyáni sará hokmránia kanay o
wahdé chawlesh chesta bant, taw éresha káray.
- 10 Taw Raháb,* láshéay paymá drosht o
gón wati zórmandén báská wati dozhmen sheng o sháng kortant.
- 11 Ásmán taig ent o zemin ham,
jahán o eshiay tahá harché ke hast, taw addh kortagant.
- 12 Shomál o jonub taw addh kortagant,
Tábór o Hermónay kóh tai námá názénant.

* 89:10 89:10 Raháb, bezán gorunák. Edá balkén pa Shaytáni tágatán gwashag butag.

- 13 Tai básk zórmánd ent,
tai dast zóráwar ent,
tai rástén dast porwák o sóbén ent.
- 14 Adl o ensáp tai bádsháhiay bonyád ant,
mehr o wapádári tai hamráhiá, démá gám janán ant.
- 15 Oo Hodáwand! Bahtáwar hamá ant ke shádmániay áwázá pajjáha kárant o
tai bárgáhay nurá gáma janant.
- 16 Sajjahén róchá tai námáy sará shádehia kanant o
cha tai adlá sarboland ant.
- 17 Chiá ke taw áyáni shán o shawkat o áyáni wák o twán ay o
cha wati mehrabániá may kánthá† sarperáza kanay.
- 18 Béshakk, may bádsháh Hodáwandayg ent,
may espar Esráilay pákénay.
- 19 Yak wahdé taw, shobéná gón wati wapádárán habar kort o gwasht:
“Man jangólé madat kortag o
cha kawmá gechéni warnáé ródéntag.
- 20 Man wati hezmatkár, Dáud shóház kortag o
wati pákén, rógen per moshtag‡.
- 21 Mani dast gón áiá góna bit o
mani báski zórmanda kant.
- 22 Dozhmen cha áiá bája nabárt o
badkár áiy sará sarzóra nabit.
- 23 Dozhmenán áiy démá prósha dayán o
harkas ke cha áiá naprata kant, prósháni.
- 24 Mani mehr o wapádári áiy hamráha bant o
mani námá áiy kánth borzáda bit.
- 25 Áiy dastá tán daryáyá sara kanán,
áiy rástén dastá tán kawrán.
- 26 Á maná gwánka jant o gwashit: ‘Taw mani Pet ay,
mani Hodá o mani nejátay talár.’
- 27 Man ham áiá wati masterén chokka kanán,
jahánay masterén bádsháh.
- 28 Wati mehrá tán abad áiy hamráha kanán o
gón áiá wati ahd o karára mohra dárán.
- 29 Tán abad áiy naslá barjáha dárán,
áiy bádsháhiay tahtá ásmánay rócháni hesábá.
- 30 Agan áiy chokk mani Sharyatá yalah bekanant o
mani parmánáni randgiriá makanant,
- 31 agan mani rahbandán bepróshant o
mani hokmán mamannant,
- 32 áyáni gonáhán pa latth sezá dayán,
náparmánián pa hayzarán,
- 33 bale áiy dóst dárágá bassa nakanán o
gón áiá wati kortagén kawlá napróshán.
- 34 Wati ahd o paymáná napróshán o
á habar ke cha mani dapá dar átkag, badalia nakanán.
- 35 Man yak baré mán wati pákiá sawgendé wártag o

† 89:17 89:17 Kánthay máná edá zór o kodrat ent. ‡ 89:20 89:20 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechéni kanag.

- gón Dáudá dróga nabandán,
³⁶ ke áiaý nasl tán abad barjáha mánit o
 áiaý taht mani dargáhá chó róchá abadi ent,
³⁷ chó máhá tán abad barjáha mánit,
 ke jambaráni tahá tachk o rástén sháhedé.” Ósht...
- ³⁸ Bale annun taw wati dém tarréntag o á yalah kortag,
 wati rógen per moshtagénay sará hezhm geptagay.
³⁹ Taw gón wati hezmatkára bastagén ahd o paymán pad tarréntag o
 áiaý táj, zeminá dawr dátag.
⁴⁰ Taw áiaý sajjahén diwál karótkagant o
 áiaý mohrén kalát próshtag.
⁴¹ Harkas ke cha ráhá gwazit, áia pol o páńcha§ kant o
 á wati hamsáhegáni kalági jórh butag.
⁴² Taw áiaý dozhmenáni rástén dast borzád bortag o
 sajjahén badwáh shádmán kortagant.
⁴³ Taw áiaý zahm konth kortag o
 jangá madat nadátag.
⁴⁴ Taw áiaý shán bortag o
 taht hákán dawr dátag.
⁴⁵ Taw áiaý warnáiaý róch kamm kortagant o
 sharmendagiay kabáhéá póshéntag. Ósht...
- ⁴⁶ Tán kadén, oo Hodáwand! Watá tán abad chéra dayay?
 Tán kadén tai hezhm chó ásá róka mánit?
⁴⁷ Hayálá bekap ke mani omray róch chón kamm ant,
 taw bani ádam nákarén chizzé jórh kortag.
⁴⁸ Kojám ensán ent ke marka nagendit,
 kay cha kabray zóra rakketa kant? Ósht...
- ⁴⁹ Oo Hodáwand! Tai á pésarigén mehr kojá ent
 ke taw gón Dáudá sawgend wárt o kawl kort.
⁵⁰ Oo Hodáwand! Hayálá bekap ke tai hezmatkára chón shegána janant,
 sajjahén kawmáni rishkandán wati delá dárán.
⁵¹ Oo Hodáwand! Tai dozhmenán mani sará rishkand kortag o
 hamok gámá tai rógen per moshtagéneshe kalág bastag.
⁵² Hodáwandá tán abad satá bát.
 Anchosh bát. Ámin.

Zaburay cháromi ketáb

90

Zabur 90–106

May dastáni kárán barkat beday

Hodáay hezmatkár Mussáay dwá.

- ¹ Oo Hodáwand! Nasláni nasl
 taw may menendjáh butagay.
² Cha kóhání pédá bayag o
 zemin o jahánay addh kanagá pésar,
 cha azal tán abad, Hodá taw ay.

§ 89:41 89:41 Pol o páńch, bezán zórbord, lotth o pol.

- ³ Ensáná padá hákay chérá baray o
gwashay: “Oo ensánay chokk! Háka per tarr.”
- ⁴ Hazár sál pa taw chó gwastagén yak róchéa ent,
chó shapi yak páséa.
- ⁵ Ensán wábé o chó háréa áia rópana kanay.
Sohbá chó káhá tázag ent,
- ⁶ sabáhá rodit o sabzit,
bégháá gimmorit o hoshka tarrit.
- ⁷ Cha tai hezhmá halása bén,
cha tai gazabá paréshán.
- ⁸ Taw may mayár wati démá kortagant o
chérén gonáh wati bárgáhay rozhnáia.
- ⁹ May sajjahén zend tai hezhmay chérá gwazit o
wati sálán pa nálagá halása kanén.
- ¹⁰ May omray róch haptád sál ant
yá hashtád sál, agan sakk zreng bebén,
bale sharterén róch ham zahmat o janjálá porr ant,
sakk zutta gwazant o má bála kanén.
- ¹¹ Kay tai hezhmay trondiá zánt?
tai gazab delá torsa nádénit.
- ¹² Gorhá mára é zántá beday ke may rócháni hesáb kamm ent,
tán may del aglmand bebit.
- ¹³ Dém pa má per tarr, oo Hodáwand! Tán kadén chosha bit?
Wati hezmatkáráni sará rahm kan.
- ¹⁴ Bámgwáhán, mára gón wati mehrá sér kan,
tánke sajjahén omrá sawt bejanén o shádehi bekanén.
- ¹⁵ Haminchok róchá ke taw mára azáb dátag,
haminchok róchá mára shádmán kan,
haminchok sálá ke sakkián dochár butagén.
- ¹⁶ Tai kár tai hezmatkáráni démá paddar bátant o
tai mazani pa áyáni óbádagán.
- ¹⁷ May Hodáwandén Hodáay mehrabáni pa má sar bát,
may dastáni kárán barkat beday,
haw, may dastáni kárán barkat beday.

91

Hodáay bánzoláni chérá panáha bay

- ¹ Hamá ke borzén arshay Hodáay panáhgáha neshtag,
zórakay sáhegá áráma gipt.
- ² Hodáwanday bárawá gwashán: “Hamá mani panáh o kalát ent,
mani Hodá, ke hamáiy sará tawkala kanán.”
- ³ Deljam án ke hamá tará cha shekáriáni dámá rakkénit,
cha koshókén wabáyán.
- ⁴ Á tará gón wati poth o bálán póshénit o
áiy bánzoláni chérá panáha bay,
áiy wapádári espar o diwálé.
- ⁵ Cha shapay bimmá natorsay,
na cha á tirá ke róchá srapit,

- 6 na cha wabáyá ke taháriá gardit,
 na cha á hawpá* ke némróchá béránia kárit.
 7 Hazárán kas tai kerrá kapit,
 dahán hazár tai rástén némagá,
 bale é tabáhi tai nazziká átka nakanant.
 8 Tahná gón wati chammáni shánk dayagá
 badkáráni sezáyána genday.
 9 Agan Hodáyá wati panáh bekanay,
 borzén arshay Hodáyá wati menendjáh,
 10 hech kazá tai sará sarzóra nabit o
 hech baláh tai gedánay nazziká nayayt.
 11 Tai bárawá préshtagán hokma kant
 ke tai sajjahén ráhán, tai negahpániá bekanant.
 12 Á tará wati dastáni delá dárant
 tán tai pád dhókéá malaggit.
 13 Shér o máráni sará garday,
 rostagén shér o syahmáráni saragán pádmála kanay.
 14 Hodáwanda gwashit: “Á ke maná dósta dárít
 áia nejáta dayán o
 hamáiy posht o panáha bán ke mani námá zánt.
 15 Á maná tawára kant o man passawia dayán,
 sakkián áiy hamráha bán,
 áia nejáta dayán o ezzata bakshán.
 16 Áia cha drájén omré sérápa kanán o
 Hodái nejátá áia pésha dárán.”

92

Tai wapádáriay járá janán

Pa Shabbatay róchá sawté. Zaburé.

- 1 Hodáay satá kanag wassh ent o
 tai námay názénag, oo borzén arshay Hodá!
 2 Bámgwáhán tai mehr o
 shapán tai wapádáriay járay janag,
 3 gón dahtárén tamburag o
 changay zémelá wassh ent.
 4 Chiá ke taw, oo Hodáwand,
 maná gón wati dastay kárán shádmán kortag,
 tai tawsipá shádmániay sawta janán.
 5 Oo Hodáwand! Tai kár chón mazan ant o
 pegr chenkadar johlánk.
 6 Ahmaka nazánt o
 nádán sarpada nabit.
 7 Harchont ke badkár chó káhá berodant o
 radkár besabzant,
 bale tán abad tabáha bant.
 8 Bale taw, oo Hodáwand,
 tán abad borzén arshay Hodá ay.
 9 Tai dozhmen, oo Hodáwand,

* 91:6 91:6 Hawp, bezán wabá.

- allam gár o gomsára bant o
sajjahén badkár, sheng o sháng.
- 10 Bale taw mani kánth, wahshién gókay kánthay paymá borz dáshtag o
maná sapáén rógen per moshtag*.
- 11 Mani chammán dozhmenáni shekast distag o
góshán badkáráni sarshakuniay habar eshkotag.
- 12 Pahrézkár macchay paymá sabzant o
Lobnánay gazzáni paymá rodant.
- 13 Á Hodáwanday lógá keshag butagant o
may Hodáy bárgáhá sabzant.
- 14-15 Piriá ham bar o samara dayant o
pa é járay janagá tarr o tázag o sabza mánant
ke Hodáwand rást o ádel ent,
hamá mani talár ent o
áiá hech náensápi o badi mán nést.

93

Tai bádsháhi pák o palgár ent

- 1 Hodáwand bádsháhia kant
áiá watá pa shán o shawkat árástag,
Hodáwand porshawkat ent o
zór o wáká selahband.
Donyá mohr óshtáttag o nalarzit.
- 2 Tai bádsháhi taht cha azal barjam ent o
taw cha azal hastay.
- 3 Oo Hodáwand! Kawr chest butagant,
kawrán wati tawár chest kortag,
kawrán wati gorragáni tawár chest kortag.
- 4 Hodáwand cha mazanén ápáni tawárán,
cha daryáy chawláni proshagá
mazanshánter ent, borzén arshá.
- 5 Oo Hodáwand! Tai hokm modám barjáha mánant,
tai bádsháhi pák o palgár ent,
modám, tán abad.

94

Pád á, oo zeminay dádras!

- 1 Oo bérgirén Hodá! Oo Hodáwand!
Oo bérgirén Hodá! Wati shán o shawkatá záher kan.
- 2 Pád á, oo zeminay dádras!
Porkebr o gorunákán sezá day.
- 3 Tán kadén, oo Hodáwand!
Badkár tán kadén sarzór bebant?
- 4 É mardom gón kebré habara kanant,
sajjahén badkár batháka janant.
- 5 Oo Hodáwand! Tai kawmá pádmála kanant o

* 92:10 92:10 Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

- tai mirásá ázára dayant.
 6 Janózám o darámadán koshant o
 chórhawán haláka kanant.
 7 Gwashant: “Hodáwanda nagendit,
 Ákubay Hodá sarpada nabit”.
 8 Sarpad bét, oo kawmay názántán!
 Oo jáhelán! Kadén ákela bét?
 9 Á ke góshi addh kortag, naeshkont?
 O á ke chammi addh kortag, nagendit?
 10 Á kas ke kawmán sezá dant, áyán adaba nakant?
 O á kas ke bani ádamá zánta bakshit, watá zánt o zánagi nést?
 11 Hodáwand ensánay sajjahén pegrána zánt,
 á zánt ke náhudag o nákar ant.
 12 Oo Hodáwand! Bahtáwar ent hamá ke taw áiá adaba kanay,
 hamá ke taw gón wati Sharyatá áiá tálíma dayay.
 13 Taw áiá cha sakkén róchána rakkénay,
 tán hamá wahdá ke pa badkárán kallé kóchag bebit.
 14 Chiá ke Hodáwand wati kawmá yalaha nakant o
 wati mirásá dawra nadant.
 15 Dádrasi padá pa ensápa bit,
 sajjahén nékdel ensápay randgiriá kanant.
 16 Kay ent ke pa manigi badkáráni déma pád byayt?
 Kay ent ke pa manigi radkáráni déma bóshtit?
 17 Agan Hodáwand mani komak mabutén,
 man zutt markay bétawariá bokketagatán.
 18 Wahdé gwashton: “Mani pád thagalagá ent”,
 tai mehrá, oo Hodáwand, maná cha kapagá dásht.
 19 Wahdé sargardána bán,
 tai dátágén delbaddhi maná shádmána kant.
 20 Choshén béensápén hákemé gón taw yak o tepák buta kant ke
 gón wati hokm o kánunán náensápia kárit?
 21 Áyáni thóli pahrézkáráni helápá hamdast o hamkára bant o
 begonáhán markay sezá dayant.
 22 Bale Hodáwand mani kalát ent,
 mani Hodá, mani talár, mani panáhgáh.
 23 Hodá, áyáni gonáhán hamáyáni jenday sará pera tarrénit o
 áyán, áyáni jenday badén káráni tahá gár o gomsára kant.
 Haw, may Hodáwand áyán gár o tabáha kant.

95

Má Hodáy dastay ramag én

- 1 Byáét Hodáwandá pa galé názénén,
 pa wati nejátay talára pa shádehi kukkára kanén.
 2 Byáét pa shogrgozári áiy bargáhá rawén,
 pa shádehi kukkára kanén, sawta janén o áiá satá kanén,
 3 ke Hodáwand mazanshánén Hodá ent,
 sajjahén “hodáyáni” masterén bádsháh.

- 4 Zeminay johli hamáiy dastá ant o
kóhání borzi ham hamáiyg ant.
- 5 Daryá Hodáwundayg ent ke wat addhi kortag,
hoshkén zemin ham hamáiy dastán jórh kortag.
- 6 Byáét, sará jahla kanén o sojdaha kanén,
wati addh kanókén Hodáwunday bárgáhá kóndhána kapén,
- 7 ke hamá may Hodá ent o
má, áiy charágahay mardom,
hamáiy dastay ramag én.
- Drégatá shomá maróchi áiy tawár beshkotén:
- 8 “Wati delán á paymá sarkash makanét ke kawmá Meribáyá kort,
ke kawmá á róchi Massahay gyábáná kort.*
- 9 Ódá shomay pirénán maná chakkáset o ázmáesh kort,
bell ke mani kortagén káresh distagatant.
- 10 Tán chel sálá cha á naslá bészár atán,
gwashton: ‘É anchén mardom ant ke delesh gomráh ant o
mani ráhána nazánant,’
- 11 Gorhá man wati hezhmá sawgend wárt ke
‘é hechbar mani ásudagiá sara nabant.’ ”

96

Ásmán shádehi bekanát o zemin gal bát

- 1 Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét.
Oo sajjahén zemin! Hodáwandá benázén.
- 2 Hodáwandá benázénét, áiy námá satá kanét.
Har róch hamá nejátay járá bejanét ke cha áiy némagá ent.
- 3 Kawmáni nyámá áiy shán o shawkatay járá bejanét,
sajjahén kawmáni nyámá áiy ajabén káráni.
- 4 Ke Hodáwand mazan ent o satáyáni láhek,
cha sajjahén “hodáyán” bákamálter ent.
- 5 Kawmáni sajjahén “hodá” náudagén bot ant,
bale Hodáwandá ásmán jórh kortant.
- 6 Ezzat o shán hamáiy chapp o chágerdá ent o
kodrat o zébái áiy pákén bárgáhá.
- 7 Oo kawmáni kabilahán! Hodáwandá benázénét,
Hodáwunday shán o kodratá benázénét.
- 8 Hodáwunday námay mazaniá benázénét,
korbánig byárét o áiy bárgáhá byáét.
- 9 Cha Hodáwunday pákiay zébáiá, áiy démá kóndhán bekapét.
Oo sajjahén zemin! Áiy dargáhá belarz.
- 10 Sajjahén kawmáni nyámá begwashét: “Hodáwand bádsháh ent.”
Jahán pa mohkami jórh kanag butag o nasorit,
á, kawmáni dadrasiá pa ensápa kant.

* 95:8 95:8 Bechár Dargwaz 17:7. Meribá o Massah yakkén jágahay nám ant ke Esráilián ódá Hodáay náshogri kort.

- 11 Ásmán shádehi bekanát o zemin gal bát,
daryá o harché ke daryáyá mán, pa borztawári áiá benázénátant.
- 12 Dhagár o harché ke dhagará hast gal bátant,
janggalay sajjahén drachk pa shádmáni áiá benázénátant.
- 13 Hodáwandá benázénátant, chiá ke á kayt,
haw, pa zeminay dadrasiá kayt.
Jahánay dadrasiá pa adl o ensápa kant o
kawmáni dadrasiá wati rásti o tachkiay hesábá.

97

Nur pa pahrézkárán keshaga bit

- 1 Hodáwand bádsháhia kant,
zemin shádehi bekanát o
sajjahén tayábi sardhagár gal bátant.
- 2 Jambar o tahári áiay chapp o chágerdá ant,
adl o ensáp, áiay tahtay bonhesht o bonyád ant.
- 3 Ás áiay démá rawán ent o
cha har némagá áiay dozhmenán éra bárt.
- 4 Áiay grók jaháná róshná kant,
zemina gendit o larzit.
- 5 Hodáwanday démá kóh chó móma ápa bant,
sajjahén jahánay Hodáwanday démá.
- 6 Ásmán áiay adlay járá janant o
sajjahén kawm áiay shán o shawkatá gendant.
- 7 Á sajjahén mardom sharmsára bant ke bot sojdaha kanant,
hamá ke náhudagén botáni poshtá pahra bandant.
Oo sajjahén “hodáyán”! Áiá sojdah kanét.
- 8 Sahyun eshkont o shádehia kant o
Yahudiahay jenek* gal ant
cha tai dadrasiá, oo Hodáwand!
- 9 Chiá ke taw, oo borzén arshay Hodáwand, sajjahén zeminay sará mazan-
shán ay,
taw sajjahén “hodáyáni” sará báládast ay.
- 10 Shomá ke Hodáwandá dósta dárét,
cha badiá naprat kanét,
chiá ke á Hodádóstáni zenday negahpán ent o
áyán cha badkáráni dastá nejáta dant.
- 11 Nur pa pahrézkárán keshaga bit o
shádehi pa nékdelán.
- 12 Oo pahrézkárán! Hodáwanday bárgáhá shádehi kanét o
áiay pákén námá benázénét.

98

Nókén sawté bejanét

Zaburé.

- 1 Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét,

* 97:8 97:8 Yahudiahay jenek, bezán Yahudiahay sajjahén mardom.

- ke ajabén kári kortag,
 áiy rástén dast o pákén báská
 sób o pérózi katthetag.
- ² Hodáwandá hamá neját pésh dáshtag ke cha áiy némagá ent,
 wati adli kawmáni chammán paddar kortag.
- ³ Áiá pa Esráilay óbádagán wati mehr o wapa yátá áwortag,
 zeminay sajjahén goddhi hadd o simsarán, may Hodáay dátagén neját
 distag.
- ⁴ Oo sajjahén zemin! Pa Hodáwandá shádmániay kukkára borz kan.
 Kukkar kanét, pa shádehi sawt bejanét, benázénét.
- ⁵ Pa Hodáwandá chang o sáz bejanét,
 gón sázá sawt bejanét.
- ⁶ Gón sorná o gwarándhay kánthá*
 bádsháhén Hodáwanday bárgáhá,
 shádehiay kukkára chest kanét.
- ⁷ Daryá o daryáay tahay sajjahén chizz grandátant,
 jahán o áiy sajjahén jahmenend.
- ⁸ Kawr chap bejanátant o
 kóh pa shádmáni sawt,
- ⁹ Hodáwanday bárgáhá sawt bejanátant,
 ke á pa zeminay dadrasiá kayt.
- Á jaháná pa adl dádrasia kant o
 kawmán pa ensáp.

99

Áiy pádáni padagay démá sojdah kanét

- ¹ Hodáwand bádsháhia kant,
 kawm belarzátant,
 á, karrubiáni* nyámá, wati bádsháhi tahtá neshtag,
 zemin belarzát.
- ² Sahyuná, Hodáwand mazan ent,
 borzén arshay Hodá, sajjahén kawmáni sará hákem.
- ³ Tai mazan o bákamálén námá satá kanátant,
 Hodáwand pák ent.
- ⁴ Bádsháh zóráwar ent, adli dósta bit.
 Taw, oo Hodá, ensáp barjáh dáshtag,
 sajjahén Esráilá† taw hamá kár kortag ke
 pa adl o ensáp ant.
- ⁵ May Hodáwandén Hodáyá shán o shawkat dayét o
 áiy pádáni padagay démá parastesh kanét,
 ke á pák ent.
- ⁶ Mussá o Hárún cha hamáiy dini péshwáyán atant o
 Samuíl ham cha hamáyán at ke Hodáwanday námesh gept.
 Hodáwandesh tawár kort o
 áiá passaw dátant.
- ⁷ Cha jambaray sotuná gón áyán habari kort o

* **98:6 98:6** Gwarándhay kánth Esráiliáni kerrá sázé. * **99:1 99:1** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh
 per o Hodáay tahtay chapp o chágerdá ant. † **99:4 99:4** Asligén syáhaga gwashit: Ákubá.

áyán ham hamá hokm o Sharyat barjáh dásht ke dáttagati.

- ⁸ Oo Hodáwand, may Hodá! Taw á passaw dátant,
taw pa Esráilá pahell kanókén Hodáé atay,
harchont ke áyáni gonáháni sezáet ham dát.
⁹ May Hodáwandén Hodáyá shán o shawkat bedayét,
áiy pákén kóhay sará áia parastesh kanét,
ke Hodáwand, may Hodá pák ent.

100

Hodáwand nék ent o mehri abadmán
Shogrgozáriay Zaburé.

- ¹ Oo sajjahén zemin!
Pa Hodáwandá shádmániay gwánká bejan.
² Hodáwandá pa shádehi parastesh kanét,
gón shádmániay sawtán áiy bágáhá byáét.
³ Bezánét ke Hodáwand, Hodá ent,
hamáia mára addh kortag o má hamáiyag én,
má áiy kawm, áiy charágahay ramag én.
⁴ Áiy darwázagán gón shogrgozári bepotrét o
áiy bágáhá gón satá o saná.
Áiy shográ begerét o áiy námá besárháét,
⁵ ke Hodáwand nék ent o mehri abadmán,
áiy wapádári nasláni nasl barjáha mánit.

101

Wapádárén mardom shóháza kanán
Dáuday Zabur.

- ¹ Mehr o adlay sawtá janán,
tará názénán, oo Hodáwand!
² Bémayáriay ráhá rawán.
Mani kerrá kadi káay?
Gón delpahki wati lógá zenda gwázénán.
³ Wati chammán sell o bazzhnákén chizzáni chárágá naylán,
cha naráhén káran bészár án, maná gón choshén chizzán kár nést.
⁴ Gomráhdelén mardomán cha wat dura dárán,
maná gón hecch badiéá kára nabit.
⁵ Gár o gomsára kanán hamáia ke wati hamsáhegay báposhtá habara kant.
Hech porkebrén chamm o gorunákén deléay ópára nakanán.
⁶ Mani chamm zeminay sará wapádárén mardom shóháza kanant
tánke gón man jahmenend bebant,
hamá kas mani hezmatkár buta kant
ke pa bémayária gardit.
⁷ Prébkará mani lógá jágaha nabit o
drógband mani hezmatá korta nakant.
⁸ Har sohbá molkay sajjahén badkárán tabáha kanán,
radkárán cha Hodáwanday shahrá gár o gomsára kanán.

102

Sahyuná Hodáwanday námá jár bejanant

Setam distagén mardoméay dwá, hamá wahdá ke wat ájez ent o wati peryátá Hodáwanday bárgáhá sara kant.

- 1 Oo Hodáwand! Mani dwáyá gósh dár,
mani peryát tará sar bát.
- 2 Mani sakki o sóriay róchá
wati déma cha man chér maday.
Wati delgóshá gón man kan,
wahdé tará tawára kanán, zutt passaw beday.
- 3 Chéa ke mani róch chó duttá gára bant o
haddh chó rókén eshkará sochant.
- 4 Mani del chó mortagén káhá gimmortag o hoshk tarretag o
cha ward o waráká kaptagán.
- 5 Cha bázén nálag o peryátá
hoshkén haddh o pósté án.
- 6 Gyábáni bumméay* paymá án,
anchó ke bummé mán wayránagán.
- 7 Béwáb gandaláni tahá tachk án,
anchó ke tahnáén morgé lógéay sará.
- 8 Dozhmen sajjahén róchá maná shegána janant,
kalága bandant o nálata kanant.
- 9 Chéa ke nánay badalá pora warán o
harché ke nóshán, arsá porr ant,
- 10 cha tai hezhm o gazabá,
chéa ke taw maná chest kort o zeminá jat.
- 11 Mani róch, bégáhi sáhegéay paymá gára bant o
man káhay dhawlá hoshk bayagá án.
- 12 Bale taw, oo Hodáwand, tán abad wati bádsháhi tahtá neshtagay o
tai nám nasláni nasl barjáh ent.
- 13 Taw jáha janay o tará Sahyunay sará bazzaga bit,
chéa ke Sahyunay sará rahm kanagay wahd átkag,
á gisshetagén wahd rasetag.
- 14 Chéa ke tai hezmatkárán é shahray seng dóst ant o
Sahyunay hákay sará ham bazzagesha bit.
- 15 Kawm cha Hodáwanday námá torsant o
zeminay sajjahén bádsháh cha tai mazani o sháná.
- 16 Chéa ke Hodáwand Sahyuná nóksará addha kant o
mán wati shán o shawkatá záhera bit.
- 17 Á bazzagáni dwáyán gósha dárít o
cha áyáni peryátán nádelgósha nabit.
- 18 Bell ke é pa áyókén nasléa nebisag bebit o
anchén kawmé ke angat addh nabutag, Hodáwandá satá o saná bekant.
- 19 Áiá cha wati pákén arshá jahlád cháretag,
Hodáwandá cha ásmáná dém pa zeminá cháretag,
- 20 tánke bandigáni nálagán beshkont o
hamáyán ázát bekant ke markay sezá dayag butagant,

* 102:6 102:6 Bumm morgé ke gugu ham gwashaga bit, Orduá ollu, Pársiá buf, joghd.

- 21 ke Sahyuná Hodáwánday námá jár bejanant o
Urshalimá áiy satáyá bekanant,
22 hamá wahdá ke kawm o bádsháhi
pa Hodáwánday parasteshá yakjáh moccha bant.
- 23 Ráhay némá mani twáni prósht o
mani róchi gwandh kortant.
24 Gorhá man gwasht:
“Oo Hodáwand! Omray nyámá mani zendá pach mager,
tai sál tán sajjahén naslán barjáh ant.
- 25 Zemin, taw cha azalá jórh kortag o
ásmán tai dastáni kár ent.
26 É sajjahén gár o bégwáha bant bale taw mánay,
é sajjahén chó pósháká kwahna bant,
taw eshán chó pósháká badala kanay o é bérána bant,
27 bale taw mánay o
tai sál halása nabant.
28 Tai hezmatkáráni chokk tai bárgáhá jahmenenda bant o
áyáni poshpád tai dargáhá barjáha mánant.”

103

Oo mani arwáh! Hodáwándá benázén
Dáuday Zabur.

- 1 Oo mani arwáh! Hodáwándá benázén.
Oo mani bátenay har chizz! Áiy pákén námá benázén.
2 Hodáwándá benázén, oo mani arwáh!
Áiy hecch nékiá mashamósh,
3 hamá ke tai sajjahén gonáhána bakshit o
tai drostigén nádráhián dráha kant.
4 Tará cha mordagáni jaháná rakkénit o
mehr o rahmatay tájé tai sará dant.
5 Tará cha sharrén chizzán sérápa kant
ke tai warnái wakábéay* paymá nók o tázag bebit.
- 6 Hodáwand adl o ensápa kant o
pa sajjahén setam distagénán dádrasi.
7 Áiá wati ráh pa Mussáyá záher kortant o
wati kár pa Esráilay kawmá.
8 Hodáwand rahm kanók o mehrbán ent,
hezhm geragá déra kant o mehrá sarréch ent.
9 Mára tán abad mayáriga nakant o
na modám pa má gazaba gwárenit.
10 Mára may gonáháni hesábá nachárit,
na ke mára may badiáni padmozzá dant.
11 Chéá ke haminkas ke ásmán cha zeminá borz ent,
áiy mehr pa hamá mardomán ke Hodáay torsesh delá ent haminkas
báz ent.
12 Haminkas ke mashrek cha magrebá dur ent,
may gonáhi cha má haminkas dur kortagant.

* 103:5 103:5 Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb.

- 13 Hamá dábá ke peté pa wati chokkán mehrabán ent,
hamé paymá Hodáwand pa hamá mardomán mehrabán ent ke áiy
torsesh delá ent.
- 14 Chéá ke may sareshtá† sarpad ent,
á zánt ke má hák én.
- 15 Haw, ensán chó káhá ent,
chó dhagáray goléá srapit‡.
- 16 Wahdé gwáté áiy sará kasshit, gára bit o
áiy jágah padá áiy pajjáha nayárit.
- 17 Bale Hodáwanday mehr, azal tán abad
hamá mardománi hamráh ent ke áiy torsesh delá ent o
áiy adl, esháni chokk o nomásagáni hamráh,
- 18 hamáyáni hamráh ke áiy rahbandáni randgiriá kanant o
áiy hokmáni mannagá nashamóshant.
- 19 Hodáwandá wati bádsháhiy taht ásmánán barjáh dáshtag o
áiy bádsháhi sajjahén hastiay sará hákemia kant.
- 20 Oo Hodáwanday préshtagán!
Shomá, oo zóráwarán ke áiy habarán barjáha dárét o áiy parmánbardáriá
kanét!
Hodáwandá benázénét.
- 21 Oo Hodáwanday sajjahén lashkarán!
Shomá, oo áiy hezmatkárán ke áiy wáhagay parmánbardáriá kanét!
Hodáwandá benázénét.
- 22 Oo Hodáwanday sajjahén jórh kortagénán,
har jágah ke áiy bádsháhi barjáh ent!
Hodáwandá benázénét.
- Oo mani arwáh!
Hodáwandá benázén.

104

Oo Hodáwand! Taw mazan ay

- 1 Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén.
Oo Hodáwand, mani Hodá! Taw békesás mazan ay,
taw gón ezzat o sháná póshetagay.
- 2 Nurá chó kabáhéá gwará kanay,
ásmáná tambuéay paymá pacha kanay o
- 3 wati borzi lógáni menokán* ápáni sará oshtaréney.
Jambarán wati arrábah jórha kanay o
gwátay bánzolán swár ay.
- 4 Gwátán wati káseda kanay o
ásay bránzá wati hezmatkár.
- 5 Taw zemin áiy bonredáni sará ér kortag
ke hechbar soreta nakant.
- 6 Taw zemin gón ápáni johlánkián póshéntag, kabáhéay dhawlá,
áp kóhání sarborá óstát.
- 7 Áp cha tai neherrán jessant,
cha tai grandáni tawará bálesh kort,
- 8 kóhání sará tatkant o dém pa daragán shotant,

† 103:14 103:14 Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar. ‡ 103:15 103:15 Srapag, bezán pach bayag.

* 104:3 104:3 Menok, bezán menag, sotun.

- dém pa hamá jágahá ke taw pa áyán gissshéntagat.
- 9 Taw anchén hadd o simsaré gissshént ke áp cha ódá gwasta nakant o nun dega baré zeminá nagipt o napóshit.
- 10 Taw chammag parmátant ke daragán áp berombénant o kóhání nyámá tachán bebant.
- 11 Gyábánay hamok jánwará ápa dayant, wahshién har wati tonná próshant.
- 12 Báli morg chammagáni kashá kodóha bandant o drachkáni sháharháni nyámá sawta janant.
- 13 Taw cha wati borzi bán o bárgáhá kóhán ápa dayay o zemin cha tai kárání bar o samará séra bit.
- 14 Taw pa dalwatán káha ródénay o sabzag ke ensán kesht o keshár bekant o cha zeminá warák dar bekant,
- 15 sharáb ke mardomay delá shát bekant o rógen ke áyáni dé má rozhná bekant o nán ke ensánay delá zórmand bekant.
- 16 Hodáwanday drachk séráp ant, Lobnánay gazz ke áia keshtagant.
- 17 Morg hamódá kodóha bandant o kunj[†] sanóbarén drachkáni sará jágaha kanant.
- 18 Borzén kóh wahshién bozánig ant o talár, rijgushkáni[‡] panáhgáh ant.
- 19 Taw máh pa wahdáni neshán kanagá addh kort o róch wati ér nendagay wahdá zánt.
- 20 Taháriá ke káray, shapa bit o jangalay sajjahén jánwar soragá laggant.
- 21 Shér pa wati shekára garrant o wati waráká cha Hodáyá lóthant.
- 22 Róch ke dara kayt, pera tarrant o wati hóndháni tahá áráma kanant.
- 23 Á wahdá mardom wati kárána rawant o tán bégáhá zahmata kasshant.
- 24 Oo Hodáwand! Tai kár chinkadar báz ant, taw, é sajjahén pa hekmat addh kortagant, zemin cha tai jórh kortagénán porr ent.
- 25 Daryá ent ke práh o sháegán ent o cha sahdará sarréch, kasán o mazanéná.
- 26 Bójiga rawant o káyant o mazanén ápi jánwar ham, ke taw jórh kortagant ke ápay tahá gwázi bekanant.
- 27 Sajjahénáni chamm tará sakk ant, ke áyáni waráká pa wahd bedayay.
- 28 Taw ke dayayesh, áesh yakjáha kanant,

[†] **104:17 104:17** Kunj, mazanén morgé ke Orduá bagalá o Pársiá laklak gwashaga bit. Engréziá “stork” ent. [‡] **104:18 104:18** Rijgushk, moshkay paymén jánwaré, bale cha moskhá master ent.

- taw ke wati dastá pacha kanay,
é cha sharrén chizzán séra bant.
- 29 Taw ke wati déma chéra dayay,
é paréshána bant o sarsara janant,
esháni sáhá ke pacha geray
merant o háká pera tarrant.
- 30 Wati ruhá ke déma dayay
é addha bant.
Zeminay sarborá nók o tázaga kanay.
- 31 Hodáwanday shán tán abad bemánát,
Hodáwand cha wati kárán shádmán bát.
- 32 Hamá ke zeminá chárit, zemina larzit,
kóhán ke dasta jant, dutta bant.
- 33 Man wati sajjahén zendá pa Hodáwandá sawta janán,
tánke zendag án, wati Hodáyá názénán.
- 34 Mani pegr o hayál áia pasond bátant
ke man áiy bárgáhá shádmánia kanán.
- 35 Bale gonahkár cha zeminá gár o gomsár bátant o
badkár pasht makapátant.
Hodáwandá benázén, oo mani arwáh!
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

105

Hodáay mójezahán yát kanét

- 1 Hodáwanday shográ begerét o
hamáiy námá begerét,
kawmán cha áiy kárán sahig kanét.
- 2 Áia benázénét, áia pa sawt benázénét,
áiy sajjahén bákamálén káráni habará bekanét.
- 3 Áiy pákén námay sará pahr bekanét,
Hodáwanday shóház kanókáni del shádmán bát.
- 4 Hodáwand o áiy zór o wákay lóthók bebét,
modám áiy chehragay didáray shóházá bebét.
- 5 Áiy kortagén bákamálén kárán yát kanét,
áiy mójezah o dátagén hokmán,
- 6 oo áiy hezmatkárén Ebráhémay nasl,
oo Ákubay chokkán ke áiy gechén kortagén ét!
- 7 Á, Hodáwand may Hodá ent.
Áiy dádrasi sajjahén jaháná rasant.
- 8 Á wati ahd o paymáná tán abad yáta kant,
hamá labz ke áia gón hazár naslá kort,
- 9 hamá ahd ke gón Ebráhémá korti o
hamá sawgend ke gón Esáká wárti,
- 10 gón Ákubá kararé bast o pakkái kort,
gón Esráilá, abadmánén ahdé.
- 11 “Kanhánay sardhagará tará bakshán,
ke shomay bahr o mirása bit.”
- 12 Á wahdá ke é kammok mardom atant,

- kammok atant o darámad,
 13 é kawm o á kawmay nyámá darpadar atant,
 é molk o á molká gashtant.
 14 Kassá áyáni sará zolm kanagi naesht,
 pa áyánigi, áiá bádsháh neherr dátant:
 15 “Mani ‘rógen per moshtagénán”^{*} dast per makanét o
 mani nabián noksán madayét.”
 16 Zeminá dhokkáli ér áwort o
 áyáni nánay ambári próshtant.
 17 Áyáni démá mardomé rawáni dát,
 Issop, ke goláméay hesábá bahá kanag but.
 18 Áiay pádesh pa band o zamzil thappig kortant o
 ásenén tawké gotthá dátesh,
 19 tán hamá wahdá ke áiay habar rást butant,
 Hodáay habará áiay rásti pakká kort.
 20 Bádsháhá Issop lóthet o ázát kort,
 mardománi hákemá ázát kort.
 21 Bádsháhá wati lógay master kort,
 wati sajjahén mál o melkatay hákem,
 22 ke bádsháhay kárendahán wati tabá adab bekant o
 kamáshán dánáiyay tálimá bedant.
 23 Nun Esráil Mesrá átk,
 Ákub, Hámay sardhagará[†] pa darámadi jahmenend but.
 24 Wati mahluki ábád o
 cha áyáni dozhmenán zóráwarter kortant.
 25 Dozhmenáni deli gardént tán cha áiay kawmá naprat bekanant o
 áiay hezmatkáráni helápá pandal besázant.
 26 Áiá wati hezmatkárén Mussá rawán dát o
 Hárun, ke wat gechéni kortagat.
 27 Eshán mardománi nyámá Hodáay ajabbatén nesháni o
 áiay mójezah pésh dáshtant, Hámay sardhagará.
 28 Áiá tahári rawán dát o zemin tahár kort,
 áiay habaray náparmániesh nakortagat.
 29 Áyáni ápi hón kort o
 máhigi koshtant.
 30 Sardhagáresh cha pogolá porr but
 ke tán áyáni bádsháhi wábjáhán sar butant.
 31 Áiá habar kort o makeskáni lashkar átkant o
 passhag áyáni sajjahén molká mán retk.
 32 Hawray badalá tróngali gwárént,
 ás o bir, áyáni sajjahén sarzaminá.
 33 Áyáni angur o enjiray drachki tabáh kortant o
 molkay drachki próshtant.
 34 Hokmi kort o madag átkant,
 kathag[‡], béhesábá.
 35 Áyáni molkay sajjahén sabzagesh wártant o

^{*} **105:15 105:15** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechéni kanag. [†] **105:23 105:23** Hámay sardhagár, bezán Mesr. [‡] **105:34 105:34** Kathag madagáni kesmé.

- há kay sajjahén bar o samaresh ér bort.
³⁶ Nun áyáni sajjahén awali chokki jatant
 áyáni mardánagiay awali bar o samar.
³⁷ Wati mardomi zarr o sohrá bár kort o dhanná áwortant o
 cha áyáni kabilahán kassá thagal nawárt.
³⁸ Mesr cha Bani Esráilay rawagá gal but,
 chéa ke áyáni torsá gár at.
³⁹ Áiá jambaré sáhél kort o póshéntant,
 áse róki kort ke shapá rozhnáiesh bedant.
⁴⁰ Áyán lóthet o Hodáwandá baynkuén§ morg rawán dát o
 ái gón ásmáni naganá sér kortant.
⁴¹ Talaré tali dát o áp rawán but,
 gyábáná kawré tatk.
⁴² Chéa ke wati pákén kawli yát at
 ke gón wati hezmatkárén Ebráhémá kortagati.
⁴³ Áiá wati kawm pa shádmáni dhanná áwort,
 wati gechén kortagén, gón shádehiay kukkárán.
⁴⁴ Áyáná rájáni sardhagári dát o
 á, kawmáni kortagén mehnatáni málek butant,
⁴⁵ ke áiay rahbandáni randgiriá bekanant o
 áiay Sharyatay hokmáni sará kár bekanant.
 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

106

Hodáwanday shográ begerét ke nék ent

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
 Hodáwanday shográ begerét ke nék ent o
 mehri abadmán.
² Kay Hodáwanday porwákén káráni tawsip o
 áiay tamánén satá o sanáyá korta kant?
³ Bahtáwar ant hamá ke adlá barjáh dárant,
 hamá ke modám ensápay sará kára kanant.
⁴ Oo Hodáwand! Hamá wahdá ke wati mardománi sará rahma kanay, maná
 mashamósh.
 Mani kerrá byá o maná berakkén
⁵ ke tai gechén kortagénáni washbahtiá begendán,
 ke tai kawmay shádmániá hawár bebán o
 tai mahlukay hamráhiá pahr bekanán.
⁶ Má gonáh kortag, may petán ham,
 má radén ráhé zortag o badkári kortag.
⁷ Á wahdá ke may pet o pirok Mesrá atant,
 tai hayrán kanókén káráni némagá delgóshesh nakort o
 tai sajjahén mehrabániesh shamoshtant,
 daryáay kerrá sarkasshiesh kort, Sohrzeray kerrá.
⁸ Bale Hodáwandá pa wati námaygi rakkéntant,

§ 105:40 105:40 Baynku kapinjeray dhawlén morge, bale cha kapinjerá kaster.

- tánke wati zór o wáká záher bekant.
- 9 Áiá Sohrzer neherr dát o zer hoshk but,
cha johlánkián anchosh gwázéntanti ke purah gyábáné.
- 10 Cha badwáháni dastá rakként o
cha dozhmenáni dastá móketanti.
- 11 Ápá, áyáni dozhmen póshént,
cha áyán yakké ham pasht nakapt.
- 12 Nun Hodáwanday labzay sará báwaresht kort o
áiay satá o sanáesh kort.
- 13 Bale zutt béhayál butant ke áiá ché kortagat o
pa áiy shawr o saláhá wadáresh nakort.
- 14 Gyábáná wati hawá o hawasáni randgir butant o
hoshkáwagán* Hodáesh chakkáset.
- 15 Gorhá harché ke lóthetesh, Hodáyá dátant,
bale áyáni jáná warókén nádráhié ham dáti.
- 16 Ordgáhá†, Mussáy sará hasaddesh kort o
Hárunay sará ham, ke Hodáwanday palgártagén dini péshwá at.
- 17 Gorhá zeminá dap pach kort o Dátán‡ éri bort o
Abirámay thóli§ bári dát.
- 18 Áyáni thóliá áse mán kapt o
bránzán badkár sótkant.
- 19 Sináy kóhá* gwaské jórhesht kort o
ásá táptagén teláhén botesht parastesht kort.
- 20 Wati mazanshánén Hodáy badalá
káhwarén jalabén gókéay† botesht zort.
- 21 Wati rakkénókén Hodáesh shamosht,
hamá ke Mesrá mazanén kári kortagat.
- 22 Hámay sardhagará hayrán kanókén o
Sohrzeray kerrá bákamálén kári kortagat.
- 23 Gorhá Hodáyá gwasht: “Gár o gomsáresha kanán.”
Bale áiy gechént kortagén Mussá nyámá kapt o
pa áyáni tabáh kanagá Hodáy gazabi dásht.
- 24 Á delkasshén molkay arzesh o kadresh nazánt,
áiay kawlay sará báwaresht néstat.
- 25 Wati gedánáni tahá norondhetesh o
Hodáwanday habaresht nazort.
- 26 Gorhá dasti chest kort o sawgendi wárt
ke gyábáná tabáhesht kanán o
- 27 chokk o nomásagánesh darkawmáni nyámá gár o gomsára kanán o
sajjahén molkán sheng o shángesht kanán.

* **106:14 106:14** Hoshkáwag, hoshk o béápén zemin ke ódá heccha narodit. † **106:16 106:16** Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kasánén wahdéá gedána bandant o nendant. ‡ **106:17 106:17** Dátán cha á mardomán yakké at ke gyábáná Mussái namannet. § **106:17 106:17** Abirámay thóli rombé at ke gyábáná Mussáesh namannet. * **106:19 106:19** Asligén Ebráni syáhaga gwasht: “Hórébay kóhá”. Hórébay kóh, Sináy kóhay domi nám ent. † **106:20 106:20** Jalabén gók, bezán warnáén narén góké ke pa kára rám kanag nabutag.

- 28 Áyán watará gón Bahal Péórá‡ jog§ kort o
pa mordagán kortagén korbánigesh wártant.
- 29 Gón wati badkárián
Hodáwandesht zahr baráént,
hawp o wabáé saráesh kapt.
- 30 Bale Pinihás* nyámá óshtát o dwái kort o
wabá dárag but.
- 31 É pa áia páki o palgárié hesáb árag but
nasláni nasl, tán abad.
- 32 Maribáay ápáni kerrá
Hodáwandesht hezhm geraént o
áyáni sawabá Mussá janjálá kapt,
- 33 chéá ke Mussáesh delsyáh kort o
cha áia dapá sobakkén habaré dar átk.
- 34 Kawmesh á paymá tabáh nakortant ke
Hodáwandá parmán dátatant.
- 35 Nun gón kawmán hór o tór but o
hamáyáni rasm o dódesht zortant.
- 36 Hamáyáni botesht sojdaha kortant o
é bot pa áyán dámé butant.
- 37 Wati bachakk o jenekkesh
pa déhán korbániga kortant.
- 38 Bégonáhén hónesha rétk
wati bachakk o jenekkáni hón,
ke pa Kanhánay botán korbánigeshta kortant o
zemin cha esháni hóná áludag but.
- 39 Gón wati kárán watá nápak o
gón wati kerdán watá syahkáresha kort.
- 40 Paméshká, Hodáwand wati kawmay sará zahr gept,
deli cha wati mirásá bad but.
- 41 Darkawmáni dastá dátanti o
badwáhán áyáni sará hákemi kort.
- 42 Dozhmenán áyáni sará zolm kort o
wati chérdašt kortant.
- 43 Hodáwandá báz bará ázát kortant
bale wati shawr o hayáláni tahá sarkasshiesht kort o
gonáháni tahá bokketant.
- 44 Bale wahdé ke áyáni peryáti eshkot,
disti ke chón paréshán ant,
- 45 gón áyán wati ahd o karári yát kort o
cha wati bázén mehrá, cha áyáni badián sar gwast.
- 46 Áyáni sajjahén bandig kanókáni delá
pa áyán rahmi pédá kort.
- 47 Oo Hodáwand, may Hodá! Mára berakkén,
mára cha darkawmáni nyámá chen o yakjáh kan

‡ 106:28 106:28 Bahal Péór boté at ke Péór námén jágahéa parastesht kanaga but. § 106:28 106:28 Jog
dará ke pa zeminay shóm kanagá do gókay gardená bandanti. * 106:30 106:30 Pinihás mardoméay
nám ent.

ke tai pákén námay shográ begerén o
pa tai satáyá pahr bekanén.

- 48 Hodáwandá satá o saná bát, Esráilay Hodáyá,
abad tán abad.
Sajjahén mardom begwashátant: “Anchosh bát. Ámin.”
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Zaburay Panchomi ketáb

107

Zabur 107–150

Hodáwunday mehr abadmán ent

- 1 Hodáwunday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.
- 2 Hodáwunday rakkéntagén habar bekanátant,
hamá ke cha dozhmenáni dastá rakkéntaganti,
- 3 hamá ke cha bázén sardhagárán zortag o yakjáhi kortagant,
cha shagreb o magreb, cha shomál o jonubá.
- 4 Lahtén, jangal o gyábánán sargardán but o
pa choshén shahréá ráhé nadistesh ke jahmenend bebant.
- 5 Gozhnag o tonnig mantant,
markig butant.
- 6 Nun sakkiáni tahá Hodáwunday gwará peryátesh kort o
áiá cha sakkián rakkéntant.
- 7 Áiá cha tachkén ráhéá rahshóni kortant,
dém pa shahréá ke ódá jahmenend bebant.
- 8 Hodáwunday shográ begerátant, áiy mehr o
pa baniádamá áiy bákamálén káráni sawabá.
- 9 Hamá ent ke tonnigán sérápa kant o
gozhnagán cha sharrén waráká séráp.
- 10 Tahárterén tahárián neshtagatant,
ásenén zamziláni bandig o azáb atant
- 11 ke Hodáay habaráni helápá sarkasshiesh kortagat o
borzén arshay Hodáay sar o sójesh kalág bastagatant.
- 12 Gorhá zahmatkasshiay sará dát o áyáni goruri prósht,
thagalesh wárt o madat kanókesh néstat.
- 13 Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
- 14 Cha tahárterén tahárián dari kortant o
áyáni zamzili próshtant.
- 15 Hodáwunday shográ begerátant,
áiy mehr o
pa baniádamá áiy bákamálén káráni sawabá
- 16 ke brenjén darwázagi próshtant o
ásenén bandi goddhetant.
- 17 Cha wati sarkasshiá ahmak butant o
wati gonáháni sawabá sakki o sórián kaptant.
- 18 Warákesh gotthá éra nashot o
markay darwázagá rasetant.

- 19 Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
- 20 Wati hokmi ráh dát o dráhi kortant o
cha kall o kaddhá rakkéntanti.
- 21 Hodáwanday shográ begerátant, áiy mehr o
pa baniádamá áiy bákamálén káráni sawabá.
- 22 Shogrgozáriay korbánig bekanátant o
gón shádmániay sawtán áiy káráni kessahá byárátant.
- 23 Hamá ke gón bójigán daryáyá shotant,
hamá ke ápáni sará sawdágeriesh kort,
- 24 Hodáwanday káresh distant,
mán johlánkián áiy hayrán kanókén kár.
- 25 Áiá habar kort o tuppánén gwáté átk o
daryáyay chawli chest kortant.
- 26 Bójig borzád tán arshá shotant o
jahlád tán johlánkián kaptant o
cha janjálá áyáni arwáh áp but.
- 27 Sharábiáni paymá tattarag o thagal waragá laggetant o
áyáni sajjahén ezm o honar gár but.
- 28 Nun sakki o sóriáni tahá gón Hodáwandá peryátesh kort o
áiá cha janjálán rakkéntant.
- 29 Tuppáni érmósh kort o
daryáyay chawl neshtant.
- 30 Tuppán ke ér nesht, gal butant,
dém pa hamá tayábá rashónii kortant ke wat rawagesh lóthet.
- 31 Hodáwanday shográ begerátant, áiy mehr o
pa baniádamá áiy bákamálén káráni sawabá.
- 32 Mardománi mocchiá áiá satá bekanátant o
kamásháni majlesá tawsip.
- 33 Á kawrán gyábána kant,
tachókén chammagán, hoshkáwagén zemin o
- 34 kesht o keshári zeminán sorága* kant,
óday jahmenendáni badkáriay sawabá.
- 35 Gyábánán gwarma† kant o
hoshkén zeminán, tachókén chammag.
- 36 Shodigi áwort o hamódá jahmenend kortant o
áyán shahré ábád kort o neshtant.
- 37 Áyán dhagár kesht o anguri bág ábád kort
ke báz bar o samaresh dát.
- 38 Áiá barkat dátant o á sakk báz géshter butant,
naeshti ke dalwatesh kamm bebant.
- 39 Nun á kamm tarrán o wár o zár butant,
cha ázár o janjál o gamá.
- 40 Hamá ke sharapdárán bésharapa kant,
ái zort o béráhén gyábánán darpadar kortant.
- 41 Bale hájatmandi cha sakkián dar kortant,
áyáni kahóli‡ ramagáni paymá báz kortant.

* **107:34 107:34** Sórag, bezán gón wádá hawár butagén zemin ke ódá keshára narodit. † **107:35**
107:35 Gwarm, bezán daryáchah. ‡ **107:41 107:41** Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

42 Nékdelesha gendant o shádmánia kanant o
har badkár wati dapá banda kant.

43 Harkas ke dáná ent, é kárán bechárit o
Hodáwaday pormehrén káráni sará sharriá pegr bekant.

108

Hodá ke gón ent, sóbéna bén

Sawté. Dáuday Zabur.

1 Mani del jam ent, oo Hodá!
Cha delay johlánkiá sawta janán o tará názénán.

2 Oo soróz o changán! Ágah bét.
Man bámgwáhárá ham cha wábá páda kanán.

3 Kawmáni nyámá tai shográ gerán, oo Hodáwand!
Darkawmáni nyámá tará názénán,

4 ke tai mehr báz ent,
cha ásmánán borzter,
tai wapádári tán jambarán ent.

5 Oo Hodá! Ásmánáni sarborá tai mazansháni názénag bát o
sajjahén zeminá tai shán o shawkat sar bát.

6 Gón wati rástén dastá berakkén o maná passaw beday
tánke hamá mardom berakkant ke tará dóst ant.

7 Hodáyá cha wati pákiá habar kortag:
“Sóbéna bán o Shekémá bahra kanán o
Sukkótay daragá pa wat kadd o kesása kanán.

8 Galyád manig ent o Manassi manig,
Epráim mani jangi koláh ent,
Yahudá, bádsháhiay asá o

9 Muáb dasshódi trasht,
Edumay sará wati swásá chagala dayán* o
Pilistiahay sará wati péróziay gwánká janán.”†

10 Kay maná pasilbandén shahrá‡ kárit?
Kay tán Edumá mani rahshóna bit?

11 Oo Hodá! Taw hamá naay ke mára yalahet kortag?
Nun gón may lashkarán hamráha nabay?

12 May dozhmenáni démá mára madat kan,
ke ensánay komakk náhudag ent.

13 Hodá ke gón ent, sóbéna bén,
hamá ent ke may dozhmenán pádmála kant.

109

Sharmendagiay kabáh

Pa sázger o washalhánáni sálará. Dáuday Zabur.

1 Oo mani satáyáni Hodá!

* **108:9 108:9** Swás chagal dayagay máná gerag o wati kanag ent. † **108:9 108:9** Band 7 tán 9 á
bázén jágah o mardománi náma kayt. ‡ **108:10 108:10** Pasilbandén shahr, bezán hamá shahr ke áiy
chapp o chágerdá mohrén diwálé.

- Hámósh mabay.
- ² Chéá ke badkár o prébkarán
mani helápá wati dap pach kortag,
gón drógbandén zobánéá mani helápá gappesh jatag.
- ³ Maná gón napratién habarán chapp o chágerdesh kortag,
bésawabá gón man pa jangá pád átkagant.
- ⁴ Mani mehray badalá maná bohtámesh jatag,
bale man pa áyán nékén dwá kortag.
- ⁵ Mani nékiáni badalá gón man badia kanant o
mehray badalá naprat.
- ⁶ Gwashant: “Badkárén mardoméá eshiay chakká dawr day,
bell ke bohtám janóké eshiay rástén némagá óshtit.
- ⁷ Wahdé áiy dadrasiá kanant,
mayárbár zánag bát o
dwái gonáh hesáb bátant.
- ⁸ Róchi kammok bátant o
áiy ogdah o zemmawári degaréá berasát.
- ⁹ Chokki chóraw bátant o
jani janózám.
- ¹⁰ Chokki pendhók o darpadar bátant o
cha wati proshtagén lógán dar kanag bátant.
- ¹¹ Wámdári sajjahén mál o hastiá pach gerátant o
darámad áiy johdáni bar o samará barátant.
- ¹² Kass pa áiy mehrabán mabát o
áiy chórawáni sará bazzag makanát.
- ¹³ Padréchi gár bátant o
námesh pa démi naslán sar mabát.
- ¹⁴ Áiy pet o pirokáni gonáh Hodáwanday bárgáhá yát kanag bátant,
mátay gonáhi hechbar shódag mabátant.
- ¹⁵ Gonáhesh modám Hodáwanday chammáni démá bátant,
Hodáwand áyáni yátá cha zeminá gár kanát.
- ¹⁶ Chéá ke á hechbar pa kassá mehrabán nabut,
nézgár o hájatmandi ázár dátant o
delproshtagéni pa mark raséntant.
- ¹⁷ Nálat kanagi wassha but,
áiy wati sará kapátant.
Barkat dayagi wassha nabut,
hechbar barkati marasát.
- ¹⁸ Nálat kanagi chó pósháká gwará at,
ápay paymá áiy jáná ér nesht,
rógenay paymá haddháni shot.
- ¹⁹ Nálat kabáhé bát o áiy jendá bepóshát o
kamarbandéay paymá modám áiy sréná bandók bát.”
- ²⁰ Cha Hodáwanday némagá mani bohtám janókáni mozz hamé bát,
hamá ke mani helápá badén habara kanant.
- ²¹ Bale taw, oo Hodáwand, tahná taw
pa wati námaygi mani sará mehrabán bay,
cha wati mehray nékiá maná berakkén.
- ²² Chéá ke man nézgár o hájatmandé án o
delon bátená thappig ent.

- 23 Man chó bégáhi sáhegéá gára bán,
chó madagéá chandhaga bán.
- 24 Cha róchagá kóndhon drahagá ant,
jesm o jánon ranjetag o lágar ent.
- 25 Bohtám janókáni kalági án,
maná ke gendant, sará chandhénant.
- 26 Maná komakk kan, oo Hodáwand, mani Hodá!
Pa wati mehraygi maná berakkén.
- 27 Bell bezánant ke é tai dast ent,
ke é kár taw kortag, oo Hodáwand!
- 28 Á nálata kanant,
bale taw barkat bedayátay.
Hamlah ke kanant, sharmendag bátant,
bale tai hezmatkár shádmáni bekanát.
- 29 Mani dozhmenán roswáiy jámag gwará dayag bát o
sharmendagiay kabáhá póshénag bátant.
- 30 Man cha wati zobáná Hodáwanday sakk báz shográ gerán,
bázén mardoméay déamá áia satá kanán.
- 31 Chéá ke hájatmanday rástén némagá óshtit
tánke áia cha dádrasáni hokmá berakkénit.

110

Mani rástén némagá benend

Dáuday Zabur.

- 1 É Hodáwanday paygám ent pa mani Hodáwandá:
“Mani rástén némagá benend
tán hamá wahdá ke tai dozhmenán
tai pádáni chéray padag o chárchóbahé bekanán.”
- 2 Hodáwand cha Sahyuná tai zóráwarén asáyá shahára dant o gwashit:
“Wati dozhmenáni nyámá hákemi kan.”
- 3 Á róchá ke taw wati lashkará moccha kanay,
tai mardom pa shawké góna bant.
Gón pákiay shán o zébáia
tai warná tai gwará káyant,
chó ke nód* cha bámgwáhay bátená.
- 4 Hodáwandá sawgend wártag o
pashómana nabit, ke:
“Taw tán abad dini péshwáé ay,
Malkisedikay† hesábá.”
- 5 Hodáwand tai rástén dastá ent,
wati gazabay róchá bádsháhána droshit.
- 6 Kawmán sezá dant,
zeminá cha láshá porra kant o
sajjahén zeminay hákemána droshit.
- 7 Ráhá, cha kawréa apa wárt o
sóbéna o sarbolanda bit.

* **110:3 110:3** Nód, bezan shapnamb. † **110:4 110:4** Malkisedik, Ebráhémay zamánagá bádsháh o dini péshwáé at.

111

Hodáwanday kár rást o pa adl ant

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Cha delay johlánkiá Hodáwanday shográ gerán,
nékdeláni diwáná, mocchiay nyámá.
- ² Hodáwanday kár mazan ant,
harkasay delá ke neshtagant,
áyáni sará pa sharri pegra kanant.
- ³ Áiay kár shándár o porshawkat ant o
áiay adl tán abad barjama mánit.
- ⁴ Áiá wati bákamálén kár yádgár kortagant,
Hodáwand mehrabán o rahm kanók ent.
- ⁵ Á hamáyán waráka dant ke áiay torsesh delá ent,
wati ahd o karára tán abad yáta kant.
- ⁶ Wati káráni zóri wati kawmára pésh dáshtag,
darkawmáni mirási wati kawmára dátagant.
- ⁷ Áiay dastáni kár rást o pa adl ant o
sajjahén rahbandi porehtebár.
- ⁸ Abad tán abad mohr o mohkam ant,
pa rásti o tachki kanag butagant.
- ⁹ Áiá wati kawm móketag,
tán abad wati ahd o karári barjam dáshtag.
Áiay nám pák o bákamál ent.
- ¹⁰ Hodáwanday tors dánáiy bendát ent.
Hamá ke áiay rahbandáni randgiriá kanant,
áyán sharrén zántkária rasit.
Tán abad satá hamáiyg ent.

112

Hodádóstáni bahtáwari

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Bahtáwar ent hamá ke Hodáwanday tors áiay delá ent,
hamá ke áiay hokmi sakk báz dósta bant.
- ² Áiay nasl o óbádag zeminay sará porzóra bant,
barkat nékdeláni padréchá rasit.
- ³ Áiay lóg cha mál o melkatá porra bit o
áiay pahrézkári tán abad barjama mánit.
- ⁴ Pa nékdelán mán tahárokiá ham rozhna drapshénit,
á mehrabán, rahm kanók o ádel ent.
- ⁵ Bakshendah o wámdehén mardomay ásar sharra bit,
hamá ke wati kárán pa ensápa kant.
- ⁶ Chéa ke á hechbar larzénaga nabít,
pahrézkárén mardomé tán abad yát kanaga bit.
- ⁷ Á cha badén hálána natorsit,
deli jam ent, tawkali Hodáwanday sará ent.
- ⁸ Áiay del mohr ent, natorsit,
néth* wati dozhmenáni shekastá gendit.

* 112:8 112:8 Néth, bezán godhsará, áherá.

- 9 Gón garib o nézgárán béhesáb bakshendah ent,
 áiy pahrézkári tán abad barjam ent.
 Áiy kánth† pa sháné borz kanaga bit.
 10 Badkára gendit o hezhmnáka bit,
 cha zahrá dantána droshit o ápa bit,
 badkáray wáhag námoráda bant.

113

Hodáwand nézgára chesta kant

- 1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
 Benázénét, oo Hodáwanday hezmatkárán!
 Hodáwanday námá benázénét.
 2 Hodáwanday námá satá o saná bát,
 cha annuná tán abad.
 3 Mashreká beger tán magrebá,
 Hodáwanday nám názénag bát.
 4 Hodáwand sajjahén kawmáni sará porjalál ent o
 áiy shán o shawkat cha ásmánán borzter.
 5 Kay may Hodáwandén Hodáay dhawlá ent?
 May Hodá borzád, wati bádsháhi tahtá neshtag.
 6 Á jahla bit
 ke ásmán o zeminá bechárit.
 7 Á nézgára cha háká o
 hájatmandá cha poráni hákóthá* chesta kant.
 8 Shahzádagáni nyámá nádénitesh,
 wati kawmay shahzádagáni nyámá.
 9 Santh o béawládén janéná washdel o chokkáni máta kant o
 áiy lógá ábád.
 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

114

Wahdé Esráil cha Mesrá dar átk...

- 1 Wahdé Esráil cha Mesrá dar átk,
 Ákubay hándán, cha darámadén zobánéay mardománi nyámá,
 2 Yahudá Hodáay gechén kortagén o
 Esráil áiy bádsháhi but.
 3 Daryáyá dist o tatá,
 Ordonay kawr, poshtá kenzet.
 4 Kóh chó gwarándhá seth janán butant o
 jomp chó gwaragá.
 5 Oo daryá! Ché but ke taw tatáy?
 Oo Ordon! Ché but ke taw poshtá kenzetáy?
 6 Oo kóhán! Ché but ke shomá chó gwarándhá seth jat,
 shomá chó gwaragá, oo jompán?

† 112:9 112:9 Kánthay máná edá zór o kodrat ent. * 113:7 113:7 Poráni hákóth, sotkagén dáráni poray jágah, poráni bándhom.

- 7 Belarz, oo zemin!
 Hodáwanday bárgáhá,
 Ákubay Hodáay bárgáhá.
 8 Áiá talár gwarm kortant, cha ápa porr,
 mohrén seng ápay chammag.

115

May Hodá arshá ent

- 1 Márá enna, oo Hodáwand! Márá enna,
 tai námá shán o shawkat berasát,
 tai mehr o wapádáriay sawabá.
 2 Á dega kawm chéá begwashant:
 “Esháni Hodá kojá ent?”
 3 May Hodá arshá ent,
 harché ke áiá wassha bit, hamá kára kant.
 4 Áyáni “hodá” nograh o teláh ant,
 ensánay dastay jórh kortagén bot.
 5 Eshán dap per bale habar korta nakanant,
 chammesh per bale dista nakanant,
 6 góshesh per bale eshkota nakanant,
 pónzesh per bale bó cheta nakanant,
 7 dastesh per bale máreta nakanant,
 pádeshe per bale ráh shota nakanant,
 na cha wati gotthá áwázé kassheta kanant.
 8 Harkas ke eshán jórha kant,
 hamesháni paymá bit o
 hamá mardom ham ke esháni sará tawkala kant.
 9 Oo Esráil! Hodáwanday sará tawkal kan,
 hamá shomay komakk o espar ent.
 10 Oo Hárúnay lóg! Hodáwanday sará tawkal kan,
 hamá shomay komakk o espar ent.
 11 Oo Hodátorsán! Hodáwanday sará tawkal kanét,
 hamá shomay komakk o espar ent.
 12 Hodáwandá márá yát kortag o
 márá barkata dant,
 Esráilay lógá barkata dant,
 Hárúnay lógá barkata dant.
 13 Hamáyán barkata dant ke Hodáwanday tors áyáni delá ent,
 mazanén o kasánénán, yakk paymá.
 14 Hodáwand shomará géshá cha géshter kanát,
 shomay jend o chokk, doénán.
 15 Hodáwand shomará barkat dayát,
 zemin o ásmánay addh kanók.
 16 Borzén arsh Hodáwandayg ent o
 zemini baniádamará dátag.
 17 Mordag Hodáwandá nanázénant,

- na á mardom ke rawant o bétawára bant.
 18 É má én ke Hodáwandá satá dayén,
 annun tán abad.
 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

116

Maná Hodáwand dóst ent

- 1 Maná Hodáwand dóst ent ke
 mani tawári gósh dáshtag,
 mani peryát o záriay tawár o
 2 wati delgóshi mani némagá tarrént.
 Tán zendag án, gwánkia janán.
 3 Markay sádán patátagatán,
 kabray tors mani sará kaptagat
 gam o andóhání bandig atán.
 4 Hodáwanday námon gept o gwashton:
 “Oo Hodáwand! Mani zendá berakkén.”
 5 Hodáwand mehrabán o ádel ent,
 may Hodá, cha mehr o rahmá sarréch.
 6 Hodáwand sádahdelén mardomána sambálit,
 man ke wár o zár atán, maná rakkénti.
 7 Padá árám bay, oo mani arwáh,
 ke Hodáwand pa taw mehrabán butag.
 8 Oo Hodáwand! Taw mani arwáh cha marká rakként,
 mani chamm cha arsán o
 pád cha lakoshagá
 9 ke Hodáwanday bárgáhá gám bejanán
 zendagénáni zeminá.
 10 Maná báwar at, hamá wahdá ham ke gwashton:
 “Sakk bazzag án.”
 11 Parésháníáni tahá gwashton:
 “Harkas drógband ent.”
 12 É sajjahén sharri ke Hodáwandá gón man kortagant,
 eshání badalá chón bedayán?
 13 Nejátay pyálahá chesta kanán o
 Hodáwanday námá tawára kanán.
 14 Gón Hodáwandá wati kawlán puraha kanán,
 áiy sajjahén kawmay démá.
 15 Hodáay wapádaráni mark,
 Hodáwanday démá gránkadr ent.
 16 Oo Hodáwand! Man tai hezmatkár án,
 haw, man tai hezmatkár án, tai móleday chokk,
 taw maná cha zamzilán ázát kortag.
 17 Shogrgozáriay korbánigé tará pésha kanán o
 Hodáwanday námá gerán.
 18 Gón Hodáwandá wati kawlán puraha kanán,
 áiy sajjahén kawmay démá,
 19 Hodáwanday lógay péshgáhá,

tai nyámá, oo Urshalim!
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

117

Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét

- ¹ Oo sajjahén kawmán! Hodáwandá benázénét.
Oo sajjahén ráján! Áiá satá kanét,
- ² ke Hodáwanday mehr pa má sakk báz ent o
áiy wapádári abadmán.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

118

Hodáwanday rástén dastá mazanén káré kortag

- ¹ Hodáwanday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.
- ² Esráil begwashát:
“Áiy mehr abadmán ent.”
- ³ Hárunay lóg begwashát:
“Áiy mehr abadmán ent.”
- ⁴ Hodátors begwashátant:
“Áiy mehr abadmán ent.”
- ⁵ Wati tangián gón Hodáwandá peryáton kort,
áiá maná passaw dát o ázát kort.
- ⁶ Hodáwand gón man ent, mana natorsán.
Ensán maná ché korta kant?
- ⁷ Hodáwand gón man ent, mani madat kanók,
pa sarperázi dozhmenáni némagá charán.
- ⁸ Hodáay kerrá panáh zurag
cha ensánay sará tawkal kanagá sharter ent.
- ⁹ Hodáay kerrá panáh zurag
cha shahzádagáni sará tawkal kanagá sharter ent.
- ¹⁰ Sajjahén kawmán maná angerr kort,
bale man Hodáwanday námá prósh dátant.
- ¹¹ Maná cha har némagá chapp o chágerdesh kort,
bale man Hodáwanday námá prósh dátant.
- ¹² Chó bénagmakeská* mani sará per retkant,
bale chó konthagá, damáná sotkant o
man Hodáwanday námá prósh dátant.
- ¹³ Maná sakká télánkesh dát ke bekapán,
bale Hodáwandá maná komakk kort.
- ¹⁴ Hodáwand mani zór o mani sawt ent,
hamá mani rakkénók ent.
- ¹⁵ Pahrézkaráni tambuáni tahá sóbén bayag o shádmániay kukkár ent:
“Hodáwanday rástén dastá mazanén káré kortag.
- ¹⁶ Hodáwanday rástén dast chest butag,
Hodáwanday rástén dastá mazanén káré kortag.”

* **118:12 118:12** Bénagmakesk, bezán hamá gwamz yá góderr ke bénag addha kant.

- 17 Mana namerán, zendaga mánán o
Hodáwanday kortagén káráni járá janán.
- 18 Hodáwandá maná sharr adab dát,
bale markay dastá nadáti.
- 19 Adl o rástíay darwázagán pa man pach kan,
ke bepoterán o Hodáwanday shográ begerán.
- 20 Esh ent Hodáwanday darwázag
ke pák o pahrézkár cha edá tahá shota kanant.
- 21 Tai shográ gerán ke taw maná passaw dát,
taw mani rakkénók ay.
- 22 Á seng ke bánbandén ostáyán pasond nakort o nazort,
hamá seng bonhesht but.
- 23 É Hodáwanday kár ent o
may chammán bákamál ent.
- 24 Esh ent hamá róch ke Hodáwandá áwortag,
byá pa é róchá gal o shádehia kanén.
- 25 Oo Hodáwand! Mára berakkén.
Oo Hodáwand! Mára sóbén kan.
- 26 Mobarak bát hamá ke Hodáwanday námá kayt.
Cha Hodáwanday lógá shomára barkata dayén.
- 27 Hodáwand, Hodá ent,
wati nuri may sará drapshéntag.
Aiday korbánigá gón korbánjáhay kánthán pa sád bebandét.
- 28 Taw mani Hodá ay,
tai shográ gerán.
Taw mani Hodá ay,
tará názénán.
- 29 Hodáwanday shográ begerét
ke nék ent o mehri abadmán.

119

Tai Sharyat maná dóst ent

- 1 Bahtáwar ant hamá ke ráhesh rást ant o
HodáwandaySharyatay hesábá gardant.
- 2 Bahtáwar ant hamá ke Hodáwanday parmánána mannant o
pa setk o del áíay shóházá ant,
- 3 hamá ke hecch náensápia nakanant o
áíay ráhá rawant.
- 4 Taw wati rahband dátagant
ke pa sarjamiá áyáni randgiri kanag bebit.
- 5 Pa tai hokmáni barjáh dáragá
mani ráh mohr o mohkam bátant.
- 6 Gorhá á wahdá ke tai sajjahén hokmáni némagá chárán,
sharmsára nabán.
- 7 Gón tachkén deléa tai shográ gerán,
wahdé tai ádelén parmánán dar barána bán.
- 8 Tai hokmáni randgiriá kanán
maná pahk yalah makan.

- 9 Warnáén mardomé chón wati ráhá pák dáshta kant?
Gón tai habaray randgiriá.
- 10 Tará pa setk o del shóháza kanán,
maná mayl ke tai hokmáni ráhá yalah bekanán.
- 11 Man tai habar wati delá ambár kortagant
ke tai helápá gonáh makanán.
- 12 Tará satá bát, oo Hodáwand!
Wati hokmán maná sój day.
- 13 Man cha tai dapá dar átkagén sajjahén hokmán
dape wata gwashán.
- 14 Cha tai parmánáni mannagá anchó shádána bán
ke cha mazanén ganjéá.
- 15 Tai rahbandáni sará pegra kanán o
tai ráhána charán.
- 16 Cha tai hokmán shádmána bán o
tai habará nashamóshán.
- 17 Wati hezmatkárar sará mehrabán bay
tánke zendag bemánán o
tai habaray parmánbardáriá bekanán.
- 18 Mani chammán pach kan
ke tai Sharyatay bákamálén chizzán begendán.
- 19 Man zeminá darámadé án,
wati hokmán cha man chér maday.
- 20 Pa tai hokmán
mani arwáh modám zahirán droshtag.
- 21 Taw gorunákén mardomán hakkala dayay, hamá nálat butagénán
ke tai hokmáni ráhá yalaha kanant.
- 22 Sobakki o kamsharapiá cha man dur kan,
chéá ke man tai parmánána mannán.
- 23 Harchont ke hákem hóra nendant o mani helápá pandala sázant,
bale tai hezmatkár, tai hokmáni sará pegra kant.
- 24 Tai parmán mani shádmáni ant,
pa man sój o saláh ant.
- 25 Man hákán waptagán,
maná wati labzay hesábá zendag bedár.
- 26 Man tará wati ráháni hál dát o taw maná passaw dát.
Nun maná wati hokmán sój day.
- 27 Maná, wati rahbandáni ráhá sarpad kan o
man tai bákamálén káráni sará pegra kanán.
- 28 Mani arwáh cha andóhána nálit,
maná wati habaray hesábá mohkam kan.
- 29 Maná cha prébay ráhán dur bedár,
mani sará rahm kan o Sharyatá maná beday.
- 30 Man wapádáriay ráh dar chetag,
wati del tai hokmáni mannók kortag.
- 31 Man gón tai parmánán bandóka bán,
oo Hodáwand!
Mayl ke sharmsár kanag bebán.
- 32 Tai hokmáni ráhá maydána kanán,
ke taw mani delá dáná kanay.
- 33 Oo Hodáwand! Wati hokmáni ráhá maná sój day,

- ke tán áherá bedáránesh.
34 Maná agl o hósh beday
ke man tai Sharyatay páband bebán o
pa del o setk eshiay randgiriá bekanán.
35 Wati hokmáni ráhá mani rahshón bay,
ke mani wasshi hameshání tahá ent.
36 Mani delá dém pa wati parmánán betarrén,
mani nap o suddáni katthagay badalá.
37 Mani chammán cha béarzeshén chizzán dur bedár,
maná wati ráhán zendag bedár.
38 Gón wati hezmatkára kortagén kawlá bedár
hamá kawlá ke gón Hodátorsána kanay.
39 Hamá bénangia dur kan ke maná cha áia torsit,
ke tai hokm nék ant.
40 Pa tai rahbandán hodónák án,
cha wati adlá maná zendag bedár.

41 Tai mehr maná sar bát, oo Hodáwand, o
hamá neját ham ke taw kawl kortag.
42 Gorhá man hamá mardomán passawa dayán ke maná kalága bandant,
chéa ke man tai habaray sará tawkala kanán.
43 Rástén habará cha mani dapá pach mager,
ke mani omét tai hokmáni sará ent.
44 Modám tai Sharyatay randgira bán,
abad tán abad.
45 Pa ásudagia gardán,
ke tai rahbandáni shóhazá butagán.
46 Bádsháhání déma tai parmánáni habará kanán o
pashal o sharmendaga nabán.
47 Cha tai hokmán shádmán án,
ke maná dóst ant.
48 Man pa tai hokmáni zuragá wati dast shahár dátagant
ke maná dóst ant o
tai parmánáni sará pegra kanán.

49 Gón wati hezmatkára kortagén kawlá yát kan,
ke tai kawl mani omét ent.
50 Sakki o sórián mani tasallá hamesh ent,
tai kawl maná zendaga dárít.
51 Gorunákén mardom maná dáemá kalága bandant,
bale man tai Sharyatá yalaha nakanán.
52 Oo Hodáwand! Maná tai ahdi hokm yát ant o
maná cha hameshán tasallá rasit.
53 Badkáráni sawabá hezhmnáka bán,
hamáyáni sawabá ke tai Sharyatesh yalah dátag.
54 Tai hokm mani sawt butagant
har jágah ke nendók butagán.
55 Oo Hodáwand! Shapán tai námá yáta kanán o
tai Sharyatay ráhá bán.
56 Mani ráh hamé butag,
tai rahbandáni randgiriá kanán.

57 Taw manig ay, oo Hodáwand!
Man kawl kortag ke tai habaráni randgiriá kanán.

- 58 Pa del o setk tai chehragay shóházá butagán,
mani sará hamá paymá mehrabán bay ke kawlet kortag.
- 59 Man wati ráh cháretagant o
nun dém pa tai parmánán átkagán.
- 60 Tai hokmáni mannagá eshtápa kanán,
déra nakanán.
- 61 Harchont ke badkáráni sádán maná patátag,
bale tai Sharyatá nashamóshán.
- 62 Shapnémá páda káyán o tai shográ gerán
pa tai ádelén hokmán.
- 63 Man hamá sajjahénáni sangat án ke tai tors áyáni delá ent,
hamá mardománi ke tai rahbandáni randgiriá kanant.
- 64 Zemin cha tai mehrá porr ent, oo Hodáwand!
Wati hokmán maná sój day.
- 65 Pa wati hezmatkára mehrabán butagay,
hamá paymá ke taw kawl kortagat, oo Hodáwand!
- 66 Maná zánt o sarpadi sój day
ke man tai hokmáni sará tawkala kanán.
- 67 Bazzag bayagá pésar, cha rástén ráhá thagal warán atán,
bale nun tai habaray randgir án.
- 68 Taw nék ay o nékia kanay,
wati hokmán maná sój day.
- 69 Harchont ke gorunákén mardomán mani sará drógén bohtám jatag,
bale man pa del o setk tai rahbandán barjáha dárán.
- 70 Esháni del seng o béehsás ant
bale man cha tai Sharyatá shádmán án.
- 71 Sharr but ke sakki o sóriáni tahá kaptán
ke tai hokmán dar bort bekanán.
- 72 Cha tai dapá dar átkagén Sharyat pa man
cha hazárán teláh o nograhá sharter ent.
- 73 Maná tai dastán addh kort o shekl o dróshom dát,
maná agl o hósh beday ke tai hokmán sarpad bebán.
- 74 Hodátors gón mani gendagá shádmán bátant,
ke man wati omét gón tai habará bastag.
- 75 Oo Hodáwand! Mana zánán ke tai hokm pa adl ant o
taw cha wati wapádáriá maná mosibatáni tahá dawr dátag.
- 76 Tai mehr mani tasallá bát,
hamá paymá ke taw gón wati hezmatkára kawl kortag.
- 77 Tai rahmat maná sar bátant tán zendag bemánán,
ke tai Sharyat mani shádmáni ent.
- 78 Gorunákén mardom sarjahl o pashal bátant ke watsará mani báposhtá
drógesh bastag,
bale man tai rahbandáni sará pegra kanán.
- 79 Harkas ke cha taw torsit dém pa man byáyát,
hamá mardom ke tai parmánán sarpada bant.
- 80 Tai hokmáni bárawá mani del bémayár bát
tánke sharmendag mabán.
- 81 Mani arwáh pa hamá nejátá talwasit ke cha tai némagá ent,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
- 82 Mani chamm tai kawlay shóházá kór butagant,

- gwashán: “Kadi maná tasallá dayay?”
- 83 Chó mashkéá án ke duttáni tahá hoshk butag,
bale tai hokmon nashamoshtagant.
- 84 Tán kadén tai hezmatkár wadára bebit?
Kadi mani ázár dayókán sezá dayay?
- 85 Gorunákén mardom pa man kalla kóchant,
tai Sharyatay helápá.
- 86 Tai sajjahén parmán porehtebár ant,
maná komakk kan ke mardom maná mopt o náhakká ázára dayant.
- 87 Maná cha zeminay sará gár o gomsár kanagi atant,
bale man tai rahband yalah nadátant.
- 88 Wati mehray hesábá maná zendag bedár o
cha tai dapá dar átkagén hokmáni randgiriá kanán.
- 89 Oo Hodáwand! Tai habar abadmán ent,
ásmána mohr óshtátag.
- 90 Tai wapádári nasláni nasl barjam ent,
taw zemin addh kort o é barjáha mánit.
- 91 Tai hokm tán róche maróchigá barjáh ant
chéá ke sajjahén chizz tai hezmatá kanant.
- 92 Agan tai Sharyat mani shádmáni mabutén,
man mosibatáni tahá gár o gomsár butagatán.
- 93 Hechbar tai rahbandána nashamóshán,
ke taw cha hameshání wasilahá maná zendag dáshtag.
- 94 Maná berakkén ke taig án
tai rahbandáni shóházá butagán.
- 95 Badkár mani tabáhiay wadára ant,
bale man tai parmánáni némagá charán.
- 96 Har kamálá haddé hast,
bale tai hokmán haddé nést.
- 97 Tai Sharyat maná chón dóst ent,
sajjahén róchá hameshiay pegrá án.
- 98 Tai hokm maná cha mani dozhmenán dánátera kanant,
ke modám gón man gón ant.
- 99 Maná cha wati tálim dayókán géshter zánt hast
chéá ke tai parmánáni pegrá án.
- 100 Cha kamáshán zántkárter butagán
ke tai rahbandáni randgiriá kanán.
- 101 Man wati pád cha har radén ráhá dur dáshtagant
ke tai habará dásht bekanán.
- 102 Cha tai hokmán wati démon natarréntag
ke taw wat maná tálim dátag.
- 103 Tai habar chónén shirkenén támé kanant,
mani dapá cha bénagá shirkenter ant.
- 104 Cha tai rahbandán maná zánt o sarpadia rasit,
paméshká maná cha har radén ráhá naprat ent.
- 105 Tai habar pa mani pádán cherágé o
pa mani ráhá rozhné.
- 106 Man sawgendé wártag o é sawgenday sará óshtátagán
ke tai ádelén hokmáni randgiriá kanán.
- 107 Oo Hodáwand! Man sakk azáb saggetag,

- anchosh ke kawlet kortag, maná zendag bedár.
- 108 Oo Hodáwand! Man pa wáhagé tará satá kanán,
mani é korbánigá kabul kan o
maná wati hokmán sój day.
- 109 Harchont ke modám markay panjagá án,
bale tai Sharyatá béhayála nakanán.
- 110 Badkárán pa man dámé chér gétkag,
bale man cha tai rahbandán nathagaletagán.
- 111 Tai parmán modám mani mirás ant,
mani delay shádmáni ant.
- 112 Man wati del pa tai hokmáni mannagá tarréntag,
modám, tán godhsará.
- 113 Cha doruén mardomán naprata kanán o
tai Sharyatá dósta dárán.
- 114 Taw mani panáh o espar ay,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
- 115 Cha man dur bebét, oo badkárán,
ke man wati Hodáay hokmáni randgiriá bekanán.
- 116 Wati labzay hesábá maná mohkam bedár o man zendaga mánán,
mayl ke mani omét beproshit.
- 117 Maná mohr bedár ke berakkán,
modám tai hokmáni zegrá kanán.
- 118 Hamá mardomán yalaha kanay ke cha tai hokmáni ráhá dura bant,
ke áyáni prébkáriá ásaré nést.
- 119 Taw zeminay saray sajjahén radkár chó gand o gasarhá dawr dátagant,
paméshká maná tai parmán dósta bant.
- 120 Mani jánay gósht cha tai torsá larzit o
maná cha tai rahbandána torsit.
- 121 Man adl o ensáp kortag,
maná setamgeráni dastá yalah makan.
- 122 Wati hezmatkáray salámati o washháliay zemánatá beday,
mayl ke gorunák mani sará zolm bekanant.
- 123 Mani chamm pa hamá rakkénagá wadárig ant ke cha tai némagá ent,
tai ádelén kawlay purah bayagay entezára án.
- 124 Wati hezmatkára wati mehray hesábá bechár o
wati hokmán maná sój day.
- 125 Man tai hezmatkár án, maná sarpadi beday
ke tai parmánán bezánán.
- 126 Oo Hodáwand! Wahd átkag ke taw karé bekanay,
chéá ke tai Sharyatá próshant.
- 127 Maná tai hokm cha teláhá dóstter ant,
cha asligén teláhá géshter.
- 128 Tai sajjahén rahbandáni rástiá mannán,
paméshká maná cha har radén ráhá naprat ent.
- 129 Tai parmán bákamál ant,
paméshká áyána mannán.
- 130 Tai habaray bayán kanag rozhna bakshit o
násarpadán sarpadia dant.
- 131 Man wati dapá pacha kanán,

- tonnig án o pa tai hokmán zahirig.
- 132 Démá gón man tarrén o mani sará rahm kan,
anchosh ke taw modám gón wati námay dóst dárókána kanay.
- 133 Wati habaray hesábá mani gámáni rahshón bay,
gonáhá mayl ke mani sará hákemi bekant.
- 134 Maná cha ensánay zolmá bemók
ke tai rahbandáni randgiriá kort bekanán.
- 135 Wati démá wati hezmatkárar sará drapshén o
wati hokmán maná sój day.
- 136 Cha mani chammán arsay kawra tachant
ke tai Sharyatay randgiri kanaga nabit.
- 137 Oo Hodáwand! Taw ádel ay o
tai hokm barhakk ant.
- 138 Á parmán ke taw dátagant pa adl ant,
sarjamiá porehtebár.
- 139 Mani gayratá maná jánsóch kortag
chéá ke mani dozhmenán tai habar shamoshtag.
- 140 Tai habar pák o palgár ant o
tai hezmatkárá dóst ant.
- 141 Harchont ke man kamarzesh o hakimé án,
bale angat tai rahbandána nashamóshán.
- 142 Tai adl dáemi o
tai Sharyat rást ent.
- 143 Sakki o sóri mani sará átkagant
bale tai hokm mani shádmáni ant.
- 144 Tai parmán tán abad pa adl ant,
maná sarpadi beday ke zendag bemánán.
- 145 Oo Hodáwand! Pa del o setk tawára kanán, passaw beday o
man tai hokmáni randgiriá kanán.
- 146 Gón taw peryáta kanán: “Maná berakkén”
o man tai parmánána mannán.
- 147 Cha bámgwáhá pésar páda káyán o peryáta kanán,
man wati óst o omét gón tai habará bastag.
- 148 Mani chamm shapay sajjahén pásán pach ant
ke tai habaray sará pegr kort bekanán.
- 149 Oo Hodáwand! Mani tawára wati mehray hesábá gósh dár,
wati hokmáni hesábá maná zendag bedár.
- 150 Hamá ke badkáriáni randgir ant, nazzikká rasetagant,
á cha tai Sharyatá dur ant.
- 151 Oo Hodáwand! Taw nazzikk ay o
tai sajjahén hokm rást ant.
- 152 Man sakk dér ent zántag,
taw wati parmán barjam dáshtagant ke abadi bebant.
- 153 Mani sakki o sórián bechár o mani sará rahm kan
ke tai Sharyaton nashamoshtag.
- 154 Mani hakkay démpániá bekan o mani posht bay,
wati kawlay hesábá maná zendag bedár.
- 155 Rakkag cha badkárán dur ent
ke á tai hokmáni shóházá naant.
- 156 Tai rahmat sakk báz ant, oo Hodáwand!

- Wati Sharyatay hesábá maná zendag bedár.
- 157 Mani ázár dayók o dozhmen báz ant,
bale man cha tai parmánán wati dém natarréntag.
- 158 Béwapáyáni némagá charán o maná cha eshán naprata bit,
ke tai rahbandáni randgiriá nakanant.
- 159 Bechár tai rahband maná chón dóst ant,
wati mehray hesábá maná zendag bedár, oo Hodáwand!
- 160 Tai sajjahén habar rást ant o
tai sajjahén ádelén hokm abadmán.
- 161 Hákem maná mopt o náhakk ázára dayant,
bale mani del tai habaráni sará larzit.
- 162 Man tai habaray sará shádehia kanán
hamá mardomay paymá ke poletagén málé berasiti.
- 163 Cha repk o prébá naprata kanán,
tai Sharyatá dósta dárán.
- 164 Róché hapt bar tará názénán,
pa tai ádelén hokmán.
- 165 Hamá ke tai Sharyatá dósta dárant, sakk émen ant o
áyán hecch chizz thagalénta nakant.
- 166 Oo Hodáwand! Pa hamá nejátá wadárig án ke cha tai némagá ent o
tai hokmáni randgiriá kanán.
- 167 Tai parmánáni randgiriá kanán
ke maná sakk dóst ant.
- 168 Tai rahband o parmánána dárán
ke taw mani sajjahén ráhána zánay.
- 169 Oo Hodáwand! Mani peryát tará sar bát,
wati labzay hesábá maná agl o hósh beday.
- 170 Mani nálag tará sar bát,
wati kawlay hesábá maná berakkén.
- 171 Mani lonth tai satáyá sarréch bátant
ke taw maná wati hokmán sója dayay.
- 172 Mani dap tai habará benázénát,
ke tai sajjahén rahband pa adl ant.
- 173 Tai dast pa mani komakk kanagá tayár bát
ke man tai rahband gechén kortagant.
- 174 Oo Hodáwand! Pa hamá nejátá talwasagá án ke cha tai némagá ent o
tai Sharyat mani shádmáni ent.
- 175 Maná zendag bedár ke tará benázénán o
tai hokm maná madat kanátant.
- 176 Chó gárén paséá darpadar butagán.
Wati hezmatkára shóház kan
ke man tai hokm nashamoshtagant.

120

Maná cha prébkáran berakkén

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- 1 Wati sakki o sóriáni wahdá man gón Hodáwandá peryát kort o
áiá maná passaw dát.
- 2 “Oo Hodáwand!
Maná cha drógbandén lonth o prébkárén dapán berakkén.”

- ³ Oo prébkárén dap!
Hodáwand tará ché bedant o
ched o gësh gón taw ché bekant?
- ⁴ Tará gón jangóláni tézén tir o
gón rókén eshkarán sezá dant.
- ⁵ Apsóz pa man ke Mëshékay molká neshtagán,
ke man Kédaray gedánán jahmenend án.
- ⁶ Man gón choshén mardomán zend gwázenagá dam bortag ke
cha sohl o émeniá naprata kanant.
- ⁷ Sohl o émeni pasondén mardomé án
bale har wahdá ke habaré kanán, é jangá páda káyant.

121

Mani komakk kanók Hodáwand ent

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Chammán dém pa kóhá chesta kanán
maná komakk cha kojá rasit?
- ² Maná komakk cha Hodáwandá rasit,
hamá ke ásmán o zemini addh kortagant.
- ³ Á naylit ke tai pád belakoshit,
á ke tai negahpániá kant wába nakapit.
- ⁴ Haw, á ke Esráilay negahpán ent
nawapsit o wába nakapit.
- ⁵ Hodáwand wat tai negahpán ent,
Hodáwand tai rástén némagá sáheg ent.
- ⁶ Róch, tará róchá ázára nadant o
na máh, shapá.
- ⁷ Hodáwand tará cha har badiá dura dárít,
tai zenday negahpán ent,
- ⁸ Hodáwand tai har rawag o áyagay negahpán ent
annun o tán abad.

122

Hodáwanday lógá berawén

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

- ¹ Áyán ke gwasht:
“Hodáwanday lógá berawén”
man shádán bután.
- ² Chón wassh! May pád cha tai darwázagán potertag o óshtátagant,
oo Urshalim!
- ³ Urshalim anchosh bandag butag
ke shahr cha har némagá gón wat chó tagerdéa gwaptag.
- ⁴ Hamódá ke kabilaha rawant, Hodáwanday kabilah
ke Hodáwanday námá benázénant
hamá ahd o karáray hesábá ke Esráilá dayag butag.
- ⁵ Ódá dádrasiay taht barjáh dárág butagant
Dáuday kahól o hándánay taht.

- 6 Pa Urshalimay émeniá dwá kanét,
harkas ke tará, ó Urshalim, dósta dárít, ásudag bát.
- 7 Tai shahray diwáláni tahá sohl o émeni bát o
tai kalátán ásudagi.
- 8 Wati brát o sangatáni háterá gwashán:
“Tará sohl o émeni sar bát.”
- 9 Wati Hodáwandén Hodáy lógay háterá
tai ábád bayagay lóthók án.

123

Chammán dém pa taw chesta kanán
dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- 1 Wati chammán dém pa taw chesta kanán,
taw ke arshá, wati bádsháhi tahtay sará neshtagay.
- 2 Anchó ke goláméay chamm wati wájahay dastá sakk ant o
móledéay chamm wati bánoká
may chamm Hodáwandén Hodáyá sakk ant
ke may sará rahm bekant.
- 3 May sará rahm kan, oo Hodáwand!
Rahm kan may sará,
ke má sakk báz béezzati saggetag,
- 4 Ásudagén mardománi rishkand o
porkebráni kalág
mára pa sarjamiá rasetag.

124

Hodáwanday nám may madat ent
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

- 1 “Agan Hodáwand gón má gón mabutén,”
Esráil begwashát:
- 2 “Agan Hodáwand gón má gón mabutén
á wahdá ke mardomán may sará orosh o hamlah kort,
- 3 áyán márá zendagá ér bortagat
wahdé hezhmesh may sará chest at.
- 4 Á wahdá ápán márá ér bortagat,
hár o tuppáná márá mán roptagat,
- 5 mastén ápán
mára rópán kortagat.”
- 6 Hodáwandá satá bát
ke naeshti má esháni dantánáni shekár bebén.
- 7 May zendi anchó rakként ke
báli morgé cha shekáriay dámá,
dám dert o má rakkétén.
- 8 Hodáwanday nám may madat ent,
ásmán o zeminay jórh kanókay nám.

125

Hodáwandá wati kawmay chapp o chágerd geptag
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Á ke Hodáwanday sará tawkala kanant
Sahyunay kóhay paymá ant
ke sorénaga nabit o tán abad barjááh mánit.
- ² Anchosh ke kóhán, Urshalim chapp o chágerd kortag,
Hodáwandá wati kawmay chapp o chágerd geptag,
annun o tán abad.
- ³ Badkárén bádsháhéay asá pahrézkáráni mirásay sará hokmrána nabit
ke pahrézkár wati dastá pa badkári sell makanant.
- ⁴ Oo Hodáwand! Pa nékdelán néki kan
pa hamáyán ke delesh rást o tachk ant.
- ⁵ Bale hamá mardom ke chapp o chóthén ráhána rawant,
Hodáwand áyán gón badkárán yakjáha gallénit.
Esráil émen o salámat bát.

126

May washbahtiá padá byár
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Wahdé Hodáwandá Sahyunay washbahti
per tarrént o áwort
má purah wáb gendagá atén.
- ² May dap cha kandagá porr at,
zobán cha shádehiay sawtá.
- Á wahdá kawmáni nyámá gwashag but:
“Hodáwandá pa eshán mazanén kár kortag.”
- ³ Haw, Hodáwandá pa má mazanén kár kort,
má gal atén.
- ⁴ Oo Hodáwand! May washbahtiá padá byár,
anchó ke kawr Négéway* gyábáná ábádia kárit.
- ⁵ Hamá ke ars récháná kesht o keshára kanant,
pa shádehi kukkár kanáná ronant.
- ⁶ Hamá ke gréwáná dara kapit o tohmán pa keshagá bárt,
pa shádehi kukkár kanáná wátarra kant† o
wati lóthokána‡ kárit.

127

Agan Hodáwand lógá mabandit...
Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Solaymánay Zabur.

- ¹ Agan Hodáwand lógá mabandit,
bánbandáni zahmat békár ent.
Agan Hodáwand, shahray negahpániá makant,
nehgahpánáni negahpáni békár ent.
- ² Tai, sohbá máhallah pád áyag o

* **126:4 126:4** Negew, Esráilay jonubá gyábáné. † **126:6 126:6** Wátarr kanag, bezán per tarrag.

‡ **126:6 126:6** Lóthok, bezán rotagén káhay bastag, changol, bandhal.

shapá tán dér á ágah bayag békár ent.
 Zahmata kasshay ke tará pa waragá nán berasit,
 á ke Hodáyá dóst ant, agan wáb bebant ham
 Hodá é chizzán áyáná dant.

- ³ Chokk cha Hodáwánday némagá mirás ant o
 padréch cha hamáíay némagá mozz.
⁴ Warnáíá áwortagén mardénchokk
 anchosh ant ke jangóléay dastá tir.
⁵ Bahtáwar hamá mard ent ke tirdáni cha chokká porr ent.
 Wahdé choshén mardomé shahray darwázagá gón dozhmená dém pa
 déma bit
 hechbar pashal o sharmendaga nabit.

128

Hodátorsíay bahtáwari

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Bahtáwar hamá ent ke Hodáwánday torsi delá ent o
 áíay parmánbardáriá gáma jant.
² Taw wati zahmatay bar o samará waray o
 bahtáwar o washhála bay.
³ Tai jan tai lógay tahá
 chó bar áwarén angurá bit,
 tai chokk tai parzónagay chapp o chágerdá
 chó zaytunay nahálá bant.
⁴ Haw, hamá mardom ke Hodáwánday torsi áíay delá ent
 hamé dhawlá bahtáwara bit.
⁵ Hodáwand cha Sahyuná tará barkat bedayát,
 Urshalimay ábádiá begendátay,
 wati zenday sajjahén róchán.
⁶ Wati chokkáni chokkán begendátay,
 Esráil émen o salámat bát.

129

Maná ázáresh dátag

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ “Áyán maná cha warnáíá sakk báz ázár dátag,”
 Esráil begwashát:
² “Maná cha warnáíá sakk báz ázáresh dátag
 bale maná chérdastesh kort nakortag.
³ Nangár kanókán mani srén nangár kortag o
 pal* dráj kortagant.
⁴ Bale Hodáwand ádel ent,
 badkáráni zamzili sestant o maná ázáti kort.”
⁵ Hamá ke cha Sahyuná naprata kanant,
 sharmsár bát o poshtá bekenzátant.
⁶ Chó bánáni saray káhá bátant

* 129:3 129:3 Pal, bezán nangáray pad, kalmér

- ke cha rodagá pésar hoshka bit,
⁷ ke ronókay panjagay porré nabit,
 chenókay bagalá porra nakant.
⁸ Rahgwazé ham pa áyán nékdwai makanát o magwashát:
 “Hodáwand shomará barkat bedayát,
 má Hodáwanday námá shomará barkata dayén.”

130

Hodáwanday wadára án

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Man cha johlánkián tará tawára kanán, oo Hodáwand!
² Hodáwand! Mani tawará gósh dár,
 mani peryát o zárián delgósh kanátay.
³ Oo Hodáwand! Agan taw gonáhán hesáb bekanay,
 gorhá kay pashta kapit, oo Hodáwand?
⁴ Bale taw bakshendah ay
 tánke tai tors may delá bebit.
⁵ Man pa Hodáwandá wadára kanán,
 mani sajjahén del o ján wadára kant o
 mani omét gón Hodáy habará ent.
⁶ Pa Hodáwandá wadára kanán
 cha hamá negahpánán géshter ke sohbay wadára ant,
 haw, cha hamá negahpánán géshter ke sohbay wadára ant.
⁷ Oo Esráil! Ométá pa Hodáwandá bedár,
 ke mehr gón Hodáyá ent o
 kámelén rakkénag hamáiy dastá ent.
⁸ Á wat Esráilá mókit
 cha áyáni sajjahén gonáhán.

131

Nonnokéay paymá árám geptagán

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani del gorunák naent o
 na ke mani chamm porkebr ant.
 Gón mazanén káran delgósha nabán o
 na gón á káran ke mani delá bákamál ant.
² Man watá chopp o árám kortag
 cha shirá sestagén nonnokéay paymá
 ke mátay kotthá ent.
 Haw, mani arwáh cha shirá sestagén nonnokéay paymá árám geptag.
³ Oo Esráil! Ométá pa Hodáwandá bedár,
 annun o tán abad.

132

Hodáwandá Sahyun gechén kortag

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Oo Hodáwand! Dáudá yát kan o

- áiay sakki o sórián.
 2 Gón Hodáwandá sawgendé wárti o
 gón Ákubay zórmandén Hodáyá kawli kort o gwashti:
 3-5 “Tánke pa wati Hodáwand,
 pa Ákubay zorákén Hodáyá lógé addh makanán,
 wati jenday lógá narawán,
 watá árám kanagá naylán,
 chammán nazza nayárán,
 mecháchán dhokkagá* naylán.”
- 6 Bechár, má Eprátahay shahrá ahd o karáray pétaiy zegr eshkot o
 Jáháray sardhagará dar gétk.
 7 “Byáét áiy lógá rawén o
 áiy pādáni padagay déma sojdaha kanén o gwashén:
 8 ‘Hodáwand! Jáh jan o wati ásudagiay jághá byá
 gón wati zóray ahd o karáray pétia.
 9 Tai dini péshwáyán pahrézkáriay póshák gwará bát o
 tai wapádárén hezmatkár shádehiay kukkár bekanátant.”’
 10 Pa wati hezmatkár Dáudá bechár o
 wati “rógen per moshtagéná”† dawr maday.
- 11 Hodáwandá gón Dáudá sawgendé wárt,
 kawlé korti o cha wati zobána nabajjit, ke:
 “Man cha tai óbádagán yakké
 tai bádsháhi tahtá nádénán.
 12 Agan tai chokk, mani ahd o karáray sará bóshtant o
 mani hamá rahbandáni randgiriá bekanant ke manesh sója dayán,
 gorhá tai óbádag, tai bádsháhi tahtá nendant, tán abad.”
- 13 Chéa ke Hodáwandá Sahyun dar chetag o
 pa wati menendjáhá dósti butag, gwashtagi:
 14 “É mani árámjáh ent, tán abad.
 Man hamedá wati bádsháhi tahtá nendán
 chéa ke dóstona bit.
 15 Man eshiá barkata dayán o ábáda kanán,
 eshiay garibán lápséra kanán.
 16 Man eshiay dini péshwáyán rakkagay pósháká gwará dayán o
 eshiay wapádárén mardom pa shádehi kukkára kanant.
 17 Man edá pa Dáudá kánthé‡ ródénán o
 pa wati “rógen per moshtagéná” cherágé róka kanán.
 18 Eshiy dozhmenán, sharmsáriay pósháká gwará dayán o
 eshiay sar gón drapshókén tájéa borza bit.”

133

Tepáki wassh o delkassh ent

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté. Dáuday Zabur.

- 1 Chón wassh o delkassh ent
 ke Hodáay mardom pa tepáki hór benendant.

* **132:3-5 132:3-5** Dhokkag, bezán dhikk warag, hór bayag. † **132:10 132:10** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá géchen kanag. ‡ **132:17 132:17** Kánthay máná edá zórmandén mardomé, bezán bádsháhé.

- ² Purah gránbaháén thélé ke sará charp kortag o
 risshán ér rechán ent,
 Hárunay risshán o
 jahlád tán kabáhay jigá.
- ³ Chó ke Hermónay* nódán
 ke Sahyunay kóhání sará shanzant.
 Chéá ke ódá Hodáwandá wati barkatay parmán dátag,
 zend, tán abad.

134

Hodáwandá benázénét

Dém pa Urshalimá borzád rawagay sawté.

- ¹ Ji haw, Hodáwandá benázénét, oo Hodáwanday sajjahén hezmatkárán
 ke shapán Hodáwanday lógá áiy hezmatá kanagá ét!
- ² Dastán pákén jághay némagá chest kanét o
 Hodáwandá benázénét.
- ³ Hodáwand cha Sahyuná shomára barkat bedayát,
 hamá ke zemin o ásmánay addh kanók ent.

135

Hodáwanday námá benázénét

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
 Hodáwanday námá benázénét,
 oo Hodáwanday hezmatkárán, Hodáwandá benázénét,
- ² shomá sajjahén ke Hodáwanday lógá hezmata kanét,
 may Hodáay lógay péshgáhá.
- ³ Hodáwandá benázénét chéá ke Hodáwand nék ent,
 pa sawt áiy námá benázénét ke delkassh ent.
- ⁴ Chéá ke Hodáwandá Ákub pa wat gechén kortag,
 Esráil, ke pa áiy ganjé bebit.
- ⁵ Mana zánán ke Hodáwand mazán ent,
 ke may Hodáwand cha sajjahén hodáyán master ent.
- ⁶ Harché ke Hodáwand ásmánán o zeminá,
 daryáyán o daryáyáni sajjahén johlánkián kanag belóthit, kant.
- ⁷ Cha zeminay goddhi hadd o simsarén jambarán chesta kant,
 gerókán gón hawrán rawána dant o
 cha wati ambarán gwátá dhanná kárit.
- ⁸ Hamáiyá Mesray awali chokk jatant,
 mardománi ham o dalwatáni ham.
- ⁹ Oo Mesr! Tai nyámá wati nesháni o mójezahi rawán dátant,
 Perawn o áiy sajjahén hezmatkáráni helápá.
- ¹⁰ Bázén kawmé jati o
 áyáni porwákén bádsháhi koshtant,
- ¹¹ Amuriáni bádsháh Sihón,
 Báshánay bádsháh Óg o
 Kanhánay sajjahén bádsháh o
- ¹² áyáni sardhagári mirásé kortant

* **133:3 133:3** Hermón Esráilay shomálá kóhé.

mirasé pa wati mahluká, pa Esráílá.

- 13 Oo Hodáwand! Tai nám tán abada mánit o
taw nasláni nasl yát kanaga bay, oo Hodáwand!
- 14 Chéá ke Hodáwand wati mahlukay dadrasiá kant o
pa wati hezmatkárán rahma kant.
- 15 Kawmáni “hodá” teláh o nograh ant,
ensánay dastay jórth kortagén bot.
- 16 Dapesh per bale habar korta nakanant,
chammesh per bale dista nakanant,
- 17 góshesh per bale eshkota nakanant
o dapá sáhesh mán nést.
- 18 Harkas ke eshán jórha kant, hamesháni paymá bit o
harkas ke esháni sará tawkala kant ham anchosha bit.
- 19 Oo Esráilián! Hodáwandá benázénét.
Oo Hárúnay lóg! Hodáwandá benázénét.
- 20 Oo Léwiay lóg! Hodáwandá benázénét.
Oo Hodátorsán! Hodáwandá benázénét.
- 21 Cha Sahyuná Hodáwandá benázénét,
hamá ke Urshalimá jahmenend ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

136

Hodáwanday mehr abadmán ent

- 1 Hodáwanday shográ begerét ke á nék ent o
mehri abadmán.
- 2 Hodáyáni Hodáyay shográ begerét
ke mehri abadmán ent.
- 3 Hodáwandáni Hodáwanday shográ begerét
ke mehri abadmán ent.
- 4 Hamá yakkénay shográ begerét ke mazanén mójezaha kant,
mehri abadmán ent.
- 5 Hamá ke cha wati dánáíá ásmáni addh kortagant,
mehri abadmán ent.
- 6 Hamá ke zemini ápáni sará chér gétkag,
mehri abadmán ent.
- 7 Hamá ke mazanén nuri addh kortagant,
mehri abadmán ent.
- 8 Róchi addh kort ke róchá hákemi bekant,
mehri abadmán ent.
- 9 Máh o estári sázetant ke shapá hákemi bekanant,
mehri abadmán ent.
- 10 Hamá ke Mesray awali chokki jatant,
mehri abadmán ent o
- 11 Esráili cha áyáni nyámá dar kort,
mehri abadmán ent.
- 12 Gón porzórén básk o shahártagén dasté,
mehri abadmán ent.
- 13 Hamá ke Sohrzeri do kapp kort,
mehri abadmán ent,

- 14 o Esráili cha eshiay tahá gwázént,
 mehri abadmán ent,
 15 bale Perawni gón lashkará Sohrzerá bokként,
 mehri abadmán ent.
 16 Hamá ke gyábáná wati mahluki rahshóni dát,
 mehri abadmán ent.
 17 Hamá ke mazanén bádsháhi jatant,
 mehri abadmán ent.
 18 Zóráwarén bádsháhi koshtant,
 mehri abadmán ent.
 19 Amuriáni bádsháh Sihóni jat,
 mehri abadmán ent.
 20 Báshánay bádsháh Ógi kosht,
 mehri abadmán ent.
 21 Esháni zemini mirásé kortant,
 mehri abadmán ent,
 22 mirásé pa wati hezmatkárén Esráilá,
 mehri abadmán ent.
 23 Hamá ke mára may kamsharapián yáti kort,
 mehri abadmán ent.
 24 Mára cha dozhmenán ázáti kort,
 mehri abadmán ent.
 25 Hamá ke sajjahén sahdarán róziga dant,
 mehri abadmán ent.
 26 Borzén arshay Hodáay shográ begerét
 ke mehri abadmán ent.

137

Hodáwanday sawtán chón jata kanén?

- 1 Bábelay kawráni kashá,
 má nesht o grét,
 wahdé má Sahyun yát kort.
 2 Má drachkáni sará
 wati soróz o chang dratkant,
 3 ke may bandig kanókán mára gwasht: “Sawt bejanét,”
 ke may ázár dayókán cha má shádehiay sawt lóthet.
 Gwashtesh: “Pa má cha Sahyunay sawtán yakké bejanét.”
 4 Má ke darándhéh én,
 Hodáwanday sawtán chón jata kanén?
 5 Oo Urshalim! Agan man tará shamosht,
 mani rástén dast wati honará beshamóshát.
 6 Mani zobán nokká belecchát
 agan tará yát makanán o
 agan Urshalimá wati masterén shádehi sarpad mabán.
 7 Oo Hodáwand! Yátá bedár
 ke Urshalimay kapagay róchá Edumián ché kort.
 “Próshéti” áyán gwasht,
 “cha boná próshéti.”

- ⁸ Oo Bábelay jenekk!* Taw zutt dém pa tabáhiá raway,
bahtáwar hamá ent ke tará sezá dant,
hamá chizzáni sezáyá ke taw gón má kortagant.
⁹ Bahtáwar hamá ent ke tai chokkána zurit o
taláráni sará jant.

138

Hodáwanday shográ gerén

Dáuday zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Cha delay johlánkiá tai shográ gerán,
hodáyáni bárgáhá tará pa sawta názénán.
² Dém pa tai pákén parasteshgáhá kóndhána kapán o tai námá názénán
pa tai mehr o wapádáriá
ke taw wati nám o wati mohrén ahd o karár
cha sajjahén chizán géshter mazani bakshátag.
³ Har wahdá ke tará gwánton jatag taw maná passaw dátag,
mani del mazan kortag o maná zór o wák bakshátag.
⁴ Hodáwand! Jahánay sajjahén bádsháh tai shográ begerátant,
hamá wahdá ke tai habará eshkonant.
⁵ Tai káráni satáyá sawt bejanátant,
ke Hodáwanday shán mazan ent.
⁶ Harchont ke Hodáwand mazanshán ent,
bale békebrán pa rahma chárít o
gorunákán cha durá pajjáha kárit.
⁷ Harchont ke sakki o sóriáni tahá gardán,
bale taw maná zendaga dáray.
Taw mani dozhmenáni hezhmay helápá wati dastá shaháray o
gón wati rástén dastá maná rakkénay.
⁸ Hodáwand maná rakkénit.
Hodáwand! Tai mehr abadmán ent,
wati dastáni káran band makan.

139

Oo Hodáwand! Taw maná zánay

Pa sázger o washalhánáni sálará. Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Taw maná chakkásetag o zánay.
² Taw zánay ke man kadi nendán o kadi páda káyán,
cha durá mani pegr o hayálána zánay.
³ Taw maná tarr o gard kanagá ham genday o
tachk bayag o árám kanagá ham,
mani har kára zánay.
⁴ Habaré ke cha mani zobáná dara kayt,
taw cha pésará zánayi, oo Hodáwand!
⁵ Taw cha poshtá o déamá maná chapp o chágérd kortag o
wati dast mani sará ér moshtag.
⁶ Choshén zánt pa man sakk báz ajab ent
cha mani sarpadiá békesás báláter.

* **137:8 137:8** Bábelay jenekk, bezán Bábelay nendók.

- 7 Cha tai arwáhá dé má tarrént o kojá shota kanán?
 Cha tai bárgáhá tatk o kojá shota kanán?
- 8 Agan ásmánán berawán, taw hamódá ay o
 agan mordagáni jahána wati nepádá pach bekanán, taw hamódá ay.
- 9 Agan bámgwáháni bánzolán bál bekanán,
 agan daryáay durterén kerréa benendán,
- 10 ódá ham tai dast mani rahshóniá kant o
 tai rástén dast maná mohra dárít.
- 11 Agan begwashán: “Béshakk tahári maná chéra dant o
 rozhnái mani chapp o chágerdá shapé jórha bit,”
- 12 tahári ham pa taw tahára nabit,
 shap, chó róchá drapshit,
 ke tahári ham pa taw chó rozhnáiá ent.
- 13 Béshakk mani del o darun taw addh kortag
 taw maná mátay lápá gwaptag.
- 14 Tai shográ gerán ke man chó wassh o zébá jórha butagán,
 tai kár hayrán kanók ant,
 man eshiá sharra zánán.
- 15 Mani haddh cha taw chér naatant
 wahdé chér o andémén jághá addh bayagá atán,
 wahdé zeminay johlánkián man gwapag o yakjáh kanag bayagá atán.
- 16 Tai chammán mani násarjamén ján dist,
 mani zenday sajjahén róch tai ketábá nebeshtah kanag butant,
 cha hamá wahdá pésar ke cha é róchán yakké ham nayátkagat.
- 17 Oo Hodá! Tai hayál pa man chón bébahá ant,
 eshán hesáb nést.
- 18 Agan hesáb kanagesh belóthán,
 cha rékani dánagán géshter ant.
 Wahdé ágaha bán,
 angat gón taw án.
- 19 Taw badkár bekoshténant, oo Hodá!
 Cha man dur hét, oo hónwárán!
- 20 É pa badén maksadé tai námá gerant,
 tai helápá kopra kanant.
- 21 Oo Hodáwand! Man cha áyán sakk bészár án ke cha taw naprata kanant o
 cha áyán watá dura dárán ke tai helápá jáha janant.
- 22 Ji haw! Man gón áyán sakk naprata kanán,
 á mani dozhmen jórha butagant.
- 23 Oo Hodá! Maná bechakkás o mani delá bezán,
 maná bechakkás o mani paréshánián delgósh kan.
- 24 Agan cha mani káréa delranj ay maná péshi dár o
 karnigén ráhá* maná rahshón bay.

140

Maná cha badkárán berakkén

Pa sázger o washalhánáni sálará. Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwand! Maná cha badkárán pahréz o

* 139:24 139:24 Karnigén ráh, bezán hamá ráh ke Hodáyá che karnán o pésar gishshéntag.

- cha hezhmnákán berakkén,
² cha hamáyán ke wati delá badén pandala sázant o
 har róch jangé páda kanant.
³ Wati zobáná chó mára téza kanant o
 garmáray zahresh lontháni chérá ent. Ósht...
- ⁴ Hodáwand! Maná cha badkáráni dastá dur bedár o
 cha hezhmnákán berakkén
 ke pa mani pádán dām sázagá ant.
⁵ Gorunákán pa man dām chér gétkag,
 dámi chammag.
 Mani ráhá talkesh chér kortag. Ósht...
- ⁶ Gón Hodáwandá gwashán: “Taw mani Hodá ay.”
 Mani peryát o záriá gósh dár, oo Hodáwand!
⁷ Oo Hodáwand, mani mohkamén Hodáwand o rakkénók!
 Jangay róchá taw mani saray negahpáni kort.
⁸ Hodáwand! Badkáráni armánán purah makan,
 wahdé orosha kanant
 áyáni pandalán sóbén bayagá mayl. Ósht...
- ⁹ Áyán ke maná angerr kortag,
 áyáni lontháni badi, áyáni jenday sará bekápát.
¹⁰ Rókén eshkaresh sará berechát,
 ásá dawr dayag bátant o
 pujgelén kaddhán boddhátant o
 hechbar dar átk makanátant.
¹¹ Pléndh may sardhagará ábád mabátant,
 hezhmnákáni sará baláhé kapát.
- ¹² Mana zánán ke Hodáwand pa bazzagán dadrasi o
 pa hájatmandán adl o ensápa kant.
¹³ Pahrézkár zalur tai námay shográ gerant o
 nékdel tai bárgáhá jahmenenda bant.

141

Mani delá mayl ke dém pa badkáriá berawt

Dáuday Zabur

- ¹ Oo Hodáwand! Tará tawára kanán, zutt pa man byá.
 Wahdé tará tawára kanán, mani tawará gósh dár.
² Mani dwá tai bárgáhá chó sóchokiá kabul bát o
 mani chest butagén dast, bégáhay korbánigay paymá.
- ³ Hodáwand! Pa mani dapá negahpáné bedár o
 mani lontháni darwázagay dapá páspáni bekan.
⁴ Mani delá mayl ke dém pa badkáriá berawt o
 man badkáráni hamráhiá sellén kárán gón bebán,
 maná áyáni washtámén chizzáni waragá mayl.
- ⁵ Bell maná pahrézkaré shahmát bejant, é rahmé,
 bell maná hakkal bedant, é pa mani sará rógené,
 man cha eshiá enkára nakanán,
 angat mani dwá, badkáráni káráni helápá bit.

- ⁶ Esháni hákem, cha taláran jahlád dawr dayaga bant,
gorhá zánant ke mani habar sharr o rást ant.
- ⁷ Gwashant: “Anchosh ke yakké zeminá nangára kant o derrit,
may haddh, mordagáni jahánay dapá sheng o sháng butagant.”
- ⁸ Bale mani chamm tará sakk ant, Hodáwand, oo Hodáwand!
Tai mayára bán,
maná markay dastá maday.
- ⁹ Maná cha hamá dámá berakkén ke badkárán chér gétkag,
cha áyáni talká.
- ¹⁰ Badkár wat, wati dámán kapátant o
man pa salámati begwazátán.

142

Maná cha kaydá dar kan

Dáuday shayri gwashtánk, hamá wahdá ke gáray tahá at. Dwáé.

- ¹ Hodáay bárgáhá zár o peryáta kanán o
cha Hodáwandá rahma lóthán.
- ² Wati gelagán hamáiy bárgáhá kanán o
wati sakki o sórián hamáíá gwashán.
- ³ Arwáh ke mani bátená béwára bit,
taw ay ke mani ráhay rahshón ay.
Hamá ráhá ke mana rawán
pa man dámé chéresh gétkag.
- ⁴ Mani rástén némagá bechár,
kass nést ke mani hayálá bebit.
Maná panáh nést o
kass mani zenday pegrá naent.
- ⁵ Oo Hodáwand! Tai bárgáhá peryáta kanán o gwashán:
“taw mani panájháh ay o
zendagénáni zeminá mani bahr.”
- ⁶ Mani peryátá gósh dár
ke man mazanén sakki o sórián kaptagán.
Maná cha á mardomán berakkén ke mani randá kaptagant,
chéá ke cha man zórakter ant.
- ⁷ Maná cha kaydá dar kan
ke tai námá benázénán.
Gorhá pahrézkár mani chapp o chágerdá moccha bant
ke taw pa man nékia kanay.

143

Man pa taw tonnig án

Dáuday Zabur.

- ¹ Oo Hodáwand! Mani dwáyá gósh dár
mani peryát o záriá beshkon,
pa wati wapádári o adlaygi
maná passaw beday.
- ² Wati hezmatkára mayárig makan
ke tai bárgáhá kass bémayár naent.

- 3 Dozhmen mani randá kaptag,
áiá maná zeminá dawr dátag,
maná taháriá jahmenendi kortag
kwahnén mordagáni paymá.
- 4 Arwáh mani daruná nezór ent o
delon mán bátená hayrán.
- 5 Kwahnén zamánagán yáta kanán
tai sajjahén káráni sará pegra kanán,
tai dastáni kortagén káráni hayálá kapán.
- 6 Wati dastán tai némagá shahárán,
man pa taw tonnig án,
chó hoshkén dhagáréá. Ósht...
- 7 Hodáwand! Maná zutt passaw day,
mani ruhá dam bortag,
wati déma cha man chér maday,
ke hamáyáni paymá bán ke kall o kabrá kapant.
- 8 Bámgwáhán tai mehray habará beshkonátán,
ke man tai sará tawkal kortag,
sój day ke kojám ráhá berawán,
ke man wati zend tai dastá dátag.
- 9 Oo Hodáwand! Maná cha dozhmenán berakkén,
man tai kerrá chéra bán.
- 10 Maná tálim beday ke tai razáy sará kár bekanán,
chéá ke taw mani Hodá ay,
tai nékén Ruh tachkén ráhá mani rahshón bát.
- 11 Oo Hodáwand! Pa wati námaygi maná zendag bedár,
pa wati adlaygi, maná cha sakki o sórián dar kan.
- 12 Wati mehray tahá mani dozhmenán tabáh kan,
mani badwáhán gár o bégwáh kan,
ke man tai hezmatkár án.

144

Hodá may sangar ent

Dáuday Zabur.

- 1 Hodáwandá satá bát, mani talára,
ke mani dastán pa jangá dara kárit o
mani lankokán pa merhagá.
- 2 Hamá mani mehr kanókén Hodá o kalát ent,
mani sangar ent o mani rakkénók,
mani espar, ke áiy mayára bán,
ke mani kawmá mani chérdasta kant.
- 3 Hodáwand! Ensán chié ke taw áíá mán byáray,
bani ádám chié ke taw áiy hayálá bedáray?
- 4 Ensánay zend chó damkasshéá ent o
róchi chó gwazókén sáhegeá.
- 5 Hodáwand! Ásmáná derr o jahlád byá,
kóhán dast jan ke cha eshán dutt dar byayt.

- 6 Wati gerókán sheng kan ke dozhmen sheng o sháng bebant,
wati tirán shán o sargardánesh kan.
- 7 Dastá cha borzád shahár,
maná ázát kan o berakkén
cha bázén ápán,
cha darámadáni dastán,
- 8 ke dapeshe cha drógá porr ant o
rástén dastesh cha prébá.
- 9 Man pa taw nókén sawté janán, oo Hodá!
Dahtárén soróz o changay sará pa taw sáza janán,
- 10 pa hamáíá ke bádsháhán sóbéna kant o
wati hezmatkárén Dáudá rakkénit,
cha koshókén zahmá.
- 11 Maná berakkén o cha darámadáni dastá ázát kan,
ke dapeshe cha drógá porr ant o
rástén dastesh cha prébá.
- 12 Gorhá may bachakk, warnáíá chó rostagén drachká bant o
may jenekk chó washtáshtagén menoká ke pa kalátán tráshag butagant.
- 13 May ambár, cha har paymén bar o samará porra bant o
may ramag hazáráni hesábá gésha bant,
dahán hazáráni hesábá, may dhagárán.
- 14 May áposén gók báz báz chokka kárant o
dohzmen may diwálán próshta nakanant,
kass bandiga nabit o
may bázárán nálag o peryáta namacchit.
- 15 Bahtáwar hamá mardom ant ke hamé dhawlá bant,
bahtáwar hamá ant ke Hodáwand áyáni Hodá ent.

145

Hodáwand mazan ent

Satá o saná. Dáuday Zabur.

- 1 Tai shán o shawkatá názénán, oo mani Hodá! Oo bádsháh!
Tai námá satá kanán, abad tán abad.
- 2 Tará har rócha názénán o
tai námá satá kanán, abad tán abad.
- 3 Hodáwand mazan ent o satáy báz láhek,
kass áiy mazaniá kadd o kesás korta nakant.
- 4 Naslé pa domi naslá tai káráni satáyá kant o
tai mazanén káráni kessahána kárit.
- 5 Man tai mazanén shán o shawkatay sará pegra kanán,
tai bákamálén káráni sará.
- 6 Tai bákamálén káráni zóráwari hamok zobánay sará ent o
man tai mazanén káráni járá janán.
- 7 Tai mazanén sharriáni kessahána kárant o
tai adlay sawtá janant.
- 8 Hodáwand mehrabán o rahm kanók ent,
hezhm geragá déra kant o mehri báz ent.
- 9 Hodáwand gón sajjahénán nék ent o
wati sajjahén addh kortagénáni sará rahma kant.

- 10 Oo Hodáwand! Tai dastay hamok kár tai shográ gipt,
tai wapádár tará názénant.
- 11 Tai bádsháhiay shán o shawkatay habará kanant o
tai zóray mesálána dayant,
- 12 tánke sajjahén baniádam tai zóráwarén kárán jár bejanant,
tai bádsháhiay shán o shawkatá.
- 13 Tai bádsháhi abadi bádsháhié o
tai hákemi nasláni nasl barjáha mánit.
- 14 Harkas ke kapit, Hodáwand áia dárít o
harkas ke lagatmál ent, Hodáwand áia chesta kant.
- 15 Sajjahénáni chamm pa taw sakk ant o
taw áyáni rózigá pa wahda bakshay.
- 16 Taw wati dastá pacha kanay o
har zendagénay wáhagán puraha kanay.
- 17 Hodáwand wati hamok ráhá ádel ent,
wati sajjahén kárán wapádár.
- 18 Harkas ke Hodáwandá tawára kant, Hodáwand áia nazzikká ent,
harkas ke pa del o setk áia tawára kant.
- 19 Harkasá ke Hodáay tors delá ent, Hodá áia wáhagán puraha kant o
áia peryátán gósha dárít o rakkéniti.
- 20 Hodáwand wati sajjahén dóst dárókáni negahpán ent o
sajjahén badkárán tabáha kant.
- 21 Mani dap Hodáwandá názénit,
sajjahén sahdár áia pákén námá satá bedayátant, abad tán abad.

146

Hodáwand bandigán ázáta kant

- 1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Oo mani arwáh! Hodáwandá benázén.
- 2 Tán zendag án Hodáwandá satá kanán
tánke hastán wati Hodáyá názénán.
- 3 Shahzádagáni sará tawkal makanét,
mardománi sará, ke rakkénta nakanant.
- 4 Arwáhesh ke dara kayt, zeminá pera tarrant o
hamá róchá áyáni sajjahén shawr o hayál gár o zawála bant.
- 5 Bahtáwar hamá ent Ákubay Hodá áia komakk ent,
hamá ke ométi wati Hodáwandén Hodáay sará ent,
- 6 hamáia sará ke zemin o ásmánay jórh kanók ent o
daryá o har ché ke daryáyá hast,
hamáia sará ke tán abad wapádár ent,
- 7 zolm distagénáni dadrasiá kant o
shodigán waráka dant.
Hodáwand bandigán ázáta kant,
- 8 Hodáwand kóráni chammán pacha kant,
Hodáwand hamáyán chesta kant ke lagatmál ant,
Hodáwand pahrézkárán dósta dárít,
- 9 Hodáwand darámadáni negahpániá kant o
chóraw o janózámáni hayálá dárít,

bale badkáráni ráhá chapp o chótha kant.

- ¹⁰ Hodáwand tán abad bádsháhia kant,
tai Hodá, oo Sahyun, nasláni nasl.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

147

Hodáwand proshtadelán dráha kant

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá,
may Hodáy názenag chón wassh ent o
áiy satá kanag delkassh.
- ² Hodáwand Urshalimá cha nóksará addha kant o
Esráilay darándhéhan yakjáha kant.
- ³ Proshtadelán dráha kant o
thappánesha bandit.
- ⁴ Estarán hesába kant o
har yakkéa pa nám tawára kant.
- ⁵ May Hodáwand mazan ent, zóri békesás,
áiy zánt o zánagá kadd o kesás nést.
- ⁶ Hodáwand békebrán komaka kant,
bale badkárán zeminá dawra dant.
- ⁷ Hodáwandá gón shogrgozári benázénét,
pa may Hodáyá soróz o chang bejanét.
- ⁸ Á, ásmáná gón jambara póshénit o
zeminá hawra bakshit o
kóháni sará sabzaga ródénit.
- ⁹ Á, haywánán waráka dant o
gwarágán ham, wahdé peryáta kanant.
- ¹⁰ Á, aspáni zórá gala nabit o
na ke jangóláni pádán.
- ¹¹ Hodáwand hamáyáni sará wassha bit ke cha áiyá torsant o
sajjahén óst o ométesh gón áiy mehrá ent.
- ¹² Oo Urshalim! Hodáwandá satá kan,
Oo Sahyun! Hodáwandá benázén.
- ¹³ Hamá tai darwázagáni karhián mohra dárít o
tai diwáláni tahá, tai chokkán barkata dant.
- ¹⁴ Tai marz o simsarán émena kant o
tará cha gehterén gandomá sérlápa kant.
- ¹⁵ Wati hokmá zeminá ráha dant o
áiy habar téziá shenga bit.
- ¹⁶ Barpá chó pazhmá shenga kant o
nódá poray paymá shánka dant.
- ¹⁷ Tróngalá nánay hurdagáni paymá éra dant,
kay áiy barpén sártiay déma óshtáta kant?
- ¹⁸ Wati habará ráha dant o har chizz ápa bit,
wati gwátá déma dant o ápa rombant o tachant.
- ¹⁹ Wati habará pa Ákubá áshkára kant o
wati hokm o parmáná pa Esráilá.

- 20 É kári pa dega hecch kawméá nakort o
é dega kawm áíay rahbandána nazánant.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

148

Hodáwanday shán cha zemin o ásmáná borzter ent

- 1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Cha ásmánán Hodáwandá benázénét,
borzén jágahán áíá satá kanét.
- 2 Oo áíay sajjahén préshtagán! Áíá satá kanét.
Oo áíay sajjahén ásmáni lashkarán! Áíá satá kanét.
- 3 Oo máh! Oo róch! Áíá satá kanét.
Oo sajjahén drapshnákén estáran! Áíá satá kanét.
- 4 Oo borzén arsh! Áíá satá kan.
Oo ásmánay sarboray ápán! Áíá satá kanét.
- 5 É sajjahén, Hodáwanday námá satá bekanátant,
chéá ke cha hamáíay hokmá jórh butagant.
- 6 Hamáíá é sajjahén, abad tán abad barjáh dáshtagant o
anchén hokmé dáti ke hechbar dawr dayag o nákar kanaga nabit.
- 7 Hodáwandá cha zeminá satá kanét,
shomá oo sajjahén daryái sahdarán o zeray sajjahén johlánkián,
- 8 oo gerók o tróngal, barp o jambarán,
oo tupánén gwátán ke hamáíay hokmá barjáha dárét,
- 9 oo kóh o sajjahén jompán,
oo nibagi drachk o sajjahén gazzán,
- 10 oo rastar o sajjahén dalwatán,
oo kasánén jánwar o báli morgán,
- 11 oo zeminay bádsháh o sajjahén kawmán,
oo zeminay shahzádag o sajjahén hákemán,
- 12 oo warnáén mardén o janénán,
oo pirénán, gón chokkán yakjáh!
- 13 É sajjahén, Hodáwanday námá satá bekanátant,
chéá ke tahná hamáíay nám mazanshán ent,
hamáíay shán o shawkat cha zemin o ásmáná borzádter ent.
- 14 Áíá kánthé* pa wati kawmá borz kortag,
áíay sajjahén wapádárén hezmatkáráni satá,
Esráílay satá, kawmé ke gón áíay delá nazzikk ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

149

Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét

- 1 Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Pa Hodáwandá nókén sawté bejanét o
áíá, áíay wapádáráni mocchiá benázénét.
- 2 Esráil pa wati addh kanóká shádehi bekanát,

* 148:14 148:14 Kánthay máná edá zór o kodrat ent.

- Sahyunay chokk pa wati bádsháhá gal bátant.
- ³ Gón nách áiy námá satá bedayát o
áiá gón zháng o chang benázénátant.
- ⁴ Chéa ke Hodáwand cha wati kawmá washnód ent,
á békebrán sóbmandiay tájá bakshit.
- ⁵ Áiy wapádár gón é pahrá shádehi bekanát o
wati gandaláni tahá shádehiay sawt bejanátant.
- ⁶ Hodáwanday satá o sanáesh dapá bát o
dodapén zahmesh dastá
- ⁷ ke cha ráján bér begerant o
kawmán sezá bedayant,
- ⁸ bádsháhánesh pa zamzil bebandant o
sardáránesh pa ásenén pádband,
- ⁹ tánke hamá dadrasiá barjáh bekanant ke esháni helápá nebeshtah kanag
butag,
é, áiy sajjahén wapádaráni shán ent.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

150

Har sahdár Hodáwandá satá bekanát

- ¹ Hodáwandá benázénét, Halléluyá.
Hodáyá áiy pákén arshá satá kanét,
áiay zór o wákay ásmánán.
- ² Pa áiy porwákén kárán áia satá kanét,
pa áiy kámelén mazaniá áia satá kanét.
- ³ Áia gón sornáay tawára satá kanét,
gón soróz o changán satái kanét.
- ⁴ Áia gón zháng o nách satá kanét,
gón simmi sázán o nalá satái kanét.
- ⁵ Áia gón dhohlán satá kanét,
gón borztawáren dhohlán.
- ⁶ Har chizzá ke sáh mán, Hodáwandá satá bekanát.
Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Dányál Nabiay Ketáb

Dányál Nabiay Ketábay Pajjár

Dányál nabiay ketáb do zobáná, Ebráni o Aramáiá nebeshtah kanag butag. Dányál nabi, Esráili warnáé at. Sál 605 péshmiládá, Bábelay bádsháh Nebukadnezará Esráilay sará orosh kort. Bázén dega mardoméay hamráhiá Dányál ham áwár janag o Bábelá barag but. Cha á wahdá o rand Dányálá wati sajjahén omr Bábel o Pársay bádsháháni darbára gwázént. Dányálá, Bábeli bádsháh Nebukadnezar o Belsházaray dawr ham distag o Mád bádsháh Dáryush o Párs bádsháh Kuroshay zamánag ham distag. É sargwast o elhám ke Dányálay ketábá mán ant, 605 tán 536 péshmiládá butagant o pésha dárant ke é ketáb shashomi karn péshmiládá nebeshtah kanag butag.

Dányálay ketábay haptomi tán dwázdahomi dar, Yunáni o Rumi mazanwákáni jáh janagay gappá kant. Bázén dega anchén chest o éréay gappá ham yakk o thekká kant ke cha Dányálay paygambariay dawrá báz randterá butagant. Pákén Ketábay namannók hayála kanant ke Hodá démay kárána nazánt o záher kortesha nakant. Paméshká gwashant ke é ketáb báz randterá nebisag butag. Bale pa báwarmandán é gapp tachk ent ke Hodá démay kárána zánt o záher kortesha kant.

Ketábay awali, sayomi o shashomi dar hamé gappay sará ant ke Dányál o áiy sangat anchén jágahéá watá pák o palgára dárant ke sajjahén némagán botparasti ent. Kerr o gwaray mardománi chamm ham sakk ant ke Dányál o áiy sangat radén kéré bekanant o gerag bebant. Hodá do randá áyán cha marká rakkénit. Dányálá Bábeli o Párs bádsháháni gwará mazanéen ogdah gón butag o angat botparastáni nyámá wati Hodáay sará wati báwari mohr dáshtag.

Ketábay domi o cháromi dará, Dányál do wábay mánáyá gwashit ke bádsháh Nebukadnezará distagant. Ketábay panchomi dará, anágat dasté záhera bit o sháhi diwánjáhay diwálay sará anchén chizzé nebeshtaha kant ke kassi wánta nakant. Dányál, é nebeshtahá ham wánit o máná kant.

Ketábay haptomi tán dwázdahomi dar hamá elhámáni gappá kant ke Dányál nabiá distagant o áyókén wahday bárawá ant. Cha é kárán bázéné sarjam butag: Dányál, Párs bádsháhiay kapagay péshgóiá kant, Sekandaray áyag o padá áiy kapagay habará kant, Sekandaray bádsháhiay bahr o báng bayagay gappá kant, shomál bezán Suriahay o jonub bezán Mesray bádsháháni habará kant, pa zébáén molk, Esráilá é bádsháháni nyámay hamá jangáni habará ham kant ke randá bant.

Dányál, hamá wádah dátagén Masihay áyagay péshgóiá ham kant, Issá Masihay. Issáay jendá ham ke wati tálim o darsáni tahá halásiay wahday bárawá habar kortag, Dányálay péshgóiáni mesáli dátag. Eshiy máná esh ent ke Dányálay lahtén péshgói donyáay halásiay wahday bárawá ant o angat sarjam nabutagant.

Má Dányál nabiay ketábay tahá gendén ke jahánay chest o ér ensánay dastá naant, Hodáay dastá ant o Hodá é sajjahén chizzán dém pa hamá menzelá barán ent ke áiy wati wáhag ent o godhsará, Hodá wati bádsháhiá barjama kant. É donyáyá, Hodáay báwarmand modám chó darámadá ant bale angat wati báwaray sará mohr óstáta kanant o anchén zendé gwázénta kanant ke Hodá cha áyán razá o washnód bebit.

Dányál o sangatáni gechén bayag

¹ Yahudáay bádsháh Yehóyákimay dawray sayomi sálá, Bábelay bádsháh Nebukadnezar átk o Urshalimi angerr kort*.

² Cha Hodáwanday razáyá Yahudáay bádsháh, Yehóyákimi prósh dát. Bádsháhay jend o Hodáay lógay lahtén darpi gón wat Bábelay sardhagará,† wati hodáay lógá áwort o darpi wati hodáay lógay hazánagá ér kortant.

³ Padá bádsháhá wati darbáray kármaster,‡ Ashpenaz hokm dát ke cha Esráili chokkán lahtén anchén byár ke cha bádsháhi nasl o sharapmandén hándánán bebant,

⁴ anchén warná ke hecch paymén badani aybesh mán mabit o rangá dhawldár bebant, har dhawléen hekmatá balad bayagay láhek, zántkár o zutpahm bebant o bádsháhay bárgáhá óshtagá bekarzant. Padá é warnáyán Bábelay Aramái zobán o labzánká§ bwánén.

⁵ Bádsháhá esháni har róchigén warák o sharáb* cha wati jenday warák o sharábá gechén kort o hokmi dát ke tán say sálá eshán sharr bwánénét o zántkár kanét o padá mani hezmatá bóshtárénét.

⁶ Esháni nyámá cha Yahudáyá áwortagén Dányál, Hanániá, Misháél o Azaryá hawár atant.

⁷ Darbáray kármasterá áyáná nókén nám per kort. Dányáláy námi Beltesházar, Hanániáay Shadrak, Misháélay Mishak o Azaryáay Abednegó kort.

⁸ Dányálá erádáh kort ke man watá gón sháhi warák o sharábán palita nakanán. Gorhá áia gón darbáray kármasterá dazbandi kort ke agan taw razá dayay, man é warákána nawarán o watá palita nakanán.

⁹ Nun Hodáyá kármasteray delá pa Dányálá mehr o hamdardi pédá kort,

¹⁰ bale kármasterá angat gón Dányálá gwasht: “Maná cha wati wájahén bádsháhá torsit. Áia wat pa shomá warák o sharáb gechén kortag. Agan á begendit ke shomá cha wati é dega hamsarókén warnáyán nezórter ét, gorhá? É paymá, shomá bádsháhay dastá mani sará borráénét.”

¹¹ Kármaster Ashpenázá pa Dányál, Hanániá, Misháél o Azaryáyá yakl apsaré dáshtagat. Dányálá gón hamé apsará gwasht:

¹² “Mehrabáni bekan o mára† tán dah róchá bechakkás‡ o bechár, bell ke mára pa waragá tahná sabzi o pa nóshagá tahná áp dayag bebit.

¹³ Padá mára gón hamá warnáyán dém pa dém bekan o bechár ke sháhi warákán waragá ant. Agan má nezórter butén, randá gón má hamá paymá bekan ke tai dela gwashit.”

¹⁴ Gorhá apsará áyáni habar mannet o tán dah róchá á chakkásetant.

¹⁵ Dahén rócháni halásiá distesh ke á, cha é dega warnáyán jándráhter o pazzórter ant ke sháhi warákesh wártagat.

¹⁶ Gorhá apsará sháhi warák o sharáb, cha áyáni waráká dar kortant o áyáná sabzia dát.

¹⁷ É chárén warná, Hodáyá labzánk o hekmatay har paymén zánt o honar dayán kortant. Dányál har warhén elhám o shobén o wábáni mánáyá ham balad at.

* **1:1 1:1** Angerr kanag, bezán chapp o chágérdá gerag, Pársiá “moháserah”. † **1:2 1:2** Asligén nebeshtánka gwashit Shenáray sardhagará. Shenár, Bábelay domi nám ent. ‡ **1:3 1:3** Asligén nebeshtánka gwashit: Gwahtagénáni kármaster. Hayál hamesh ent ke bádsháhay kár kanók gwahtag kanag butagant. § **1:4 1:4** Labzánk, bezán adabyát. * **1:5 1:5** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. † **1:12 1:12** Asligén Ebráni syáhaga gwashit: Wati nawkarán. Band sézdahá ham anchosh ent. ‡ **1:12 1:12** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag.

18 Gorhá bádsháh Nebukadnezaray gishhéntagén sayén sál ke sarjam butant, darbáray kármasterá é sajjahén warná áwort o bádsháhay bárgáhá pésh kortant.

19 Wahdé bádsháhá gón áyán gapp o trán kort, disti ke dega kas Dányál, Hanániá, Misháél o Azaryáay paymá naent. Gorhá é chárén bádsháhay jenday hezmatá dárag butant.

20 Bádsháhá harché ke jost kortant, disti ke é mardom har paymén hekmat o sarpadiá cha molkay sajjahén jáduger o sáherán dah sariš sharter ant.

21 Dányál, tán Kurosh bádsháhay dawray awali sálá hamódá mant.

2

Bádsháhay wáb

1 Nebukadnezará wati bádsháhi dawray domi sálá wáb dist. Áiay arwáh bétáhir* but o á wába nakapt.

2 Gorhá bádsháhá jáduger, sáher, jennband o nojumiáni lótháénagay hokm dát ke áiay wábán máná bekanant. Á, átk o bádsháhay démá óshtátant.

3 Bádsháhá gón áyán gwasht: “Man wábé distag o mani arwáh pa é wábay mánáay zánagá bétáhir ent.”

4 Gorhá nojumián gón bádsháhá Aramái zobáná† gwasht: “Oo bádsháh! Modám zendag bátay. Márá‡ wábá begwash. Má pa taw mánáia kanén.”

5 Bádsháhá gón nojumián gwasht: “Mani gapp yakké. Agan shomá mani wábá magwashét o máná makanét, shomá thokkor thokkor kanaga bét o shomay lóg tabáh kanag o hákóth§ jórth kanaga bant.

6 Bale agan shomá wábá begwashét o máná bekanét, shomará cha mani némagá théki o tohpah, mozz o mazanén sharap o ezzaté rasit. Paméshká maná mani wáb o wábay mánáyá begwashét.”

7 Áyán yakk randé padá gwasht: “Ji bádsháh! Márá wábá begwash, má mánáia kanén.”

8 Bádsháhá gwasht: “Man saddak án ke shomá pa wahdzawáliá é habarán kanagá ét. Shomá gendagá ét ke mani hokm yakk o thekk ent

9 ke agan shomá maná wábá magwashét, pa shomá sezá yakkén ent. Shomá watmánwatá shawr kortag ke mani démá chapp o chóthén habar bekanét o dróg bebandét tán hamá wahdá ke wahd o jáwar badal bebant. Paméshká shomá wat maná wábá begwashét, gorhá nun mana zánán ke shomá mánái ham korta kanét.”

10 Nojumián, bádsháhay passawá gwasht: “Oo bádsháh! Donyáyá hecch choshén mardomé nést ke é kára kort bekant. Hecch bádsháhá, harchont ke mazan o zóráwar bebit, hechbar cha hecch jáduger, sáher o nojumiá choshén parmáeshé nakortag.

11 É kára ke tawe bádsháh lóthagá ay, sakk grán ent. Cha hodáyán abéd, é habará kass bádsháhá gwashta nakant, o hodá wa ensánáni nyámá naneshtagant.”

Bádsháhay hokm

12 Gón é habaráni eshkonagá bádsháh cha zahrá sakk hezhm gept o hokmi dát ke Bábelay sajjahén dánáén mardom gár o gomsár kanag bebant.

§ 1:20 1:20 Dah sari, bezán dah barábar, dah randá, dah haminchok. * 2:1 2:1 Bétáhir, bezán náárám, békarár. † 2:4 2:4 É ketábay 2:4 tán 7:28á, Aramái zobáná nebisag butag ke á wahdi Bábelay sarkári zobán at. ‡ 2:4 2:4 Asligén syáhaga gwasht: Wati nawkarán. Band haptá ham anchosh ent.

§ 2:5 2:5 Háκόth, bezán hákay kót, hamá jomp ke ódá lógáni hák, por o é dega kechrá o áshkálán dawra dayant.

¹³ Gorhá parmáné dayag but ke dáná koshag bebant. Dányál o áiy sangatáni shóházá ham dar kaptant ke bekoshantesh.

¹⁴ Nun Dányálá gón jalládáni sarmaster, Áryuká ke Babelay dánáyáni koshagá dar kaptagat, pa hekmat o dánái habar kort.

¹⁵ Dányálá cha bádsháhay dáshtagén sarmaster, Áryuká jost kort: “Bádsháhá chéá choshén trondén parmáné dátag?” Áryuká, Dányál hál dát ke ché butag.

¹⁶ Nun Dányál shot o gón bádsháhá dazbandii kort ke maná kammé wahd beday, man tawe bádsháhay wábá gwashán o máná kanán.

¹⁷ Dányál, lógá shot o wati sangat, Hanániá, Misháél o Azaryái hál dátant.

¹⁸ Gwashti: “Cha ásmáni Hodáyá rahm belóthét o dwá kanét ke é ráz pa má paddar bebit tánke máshomá o Babelay é dega dáná koshag mabén.”

Wábay máná

¹⁹ Gorhá hamá shapá é ráz pa Dányálá, shobénéá paddar kanag but. Nun Dányálá ásmáni Hodáyá satá kort.

²⁰ Gwashti:

“Hodáyá námá abad tán abad satá o saná bát,
chéá ke hekmat o zór hamáiyg ant.

²¹ Hamá ent ke wahd o mósomán badala kant,
hamá ent ke bádsháhán dura kant yá tahtá nádénit,
hamá ent ke dánáyán hekmata dant o sarpadénán zánta bakshit,

²² hamá ent ke chér o andémén rázán paddara kant,
hamá ent ke zánt taháriá ché hast o
rozhnái hamáiy hamráh ent.

²³ Oo mani pet o pirokáni Hodá!

Man tai shográ gerán o tai tawsipá kanán,
chéá ke taw maná zór o hekmat dátag.

Annun ham é taw ay ke pa man hamá chizzet záher kortag

ke má cha taw lóthetá,
chéá ke taw nun bádsháhay jérhah pa má paddar kortag.”

²⁴ Randá Dányál, Áryukay kerrá shot, hamáiy kerrá ke bádsháhá Babelay dánáyáni koshagay hokm dátagat. Gón áiy gwashti: “Babelay dánáyán makosh. Maná bádsháhay kerrá bar. Man áiy wábá máná kanán.”

²⁵ Gorhá Áryuká zutt zuttá Dányál, bádsháhay kerrá bort o gwashti: “Man cha Yahudáyá darándhéhán mardé dar gétkag ke tawe bádsháhay wábá máná korta kant.”

²⁶ Bádsháhá gón Dányálá ke domi námi Beltesházar at, gwasht: “Taw mani distagén wábá o áiy mánáyá maná gwashta kanay?”

²⁷ Dányálá gón bádsháhá gwasht: “Hamá rázá ke tawe bádsháh áiy jostá ay, hecch dáná, sáher, jáduger o estárzánté pa taw paddar korta nakant,

²⁸ bale ásmáná Hodáé hast ke rázán paddara kant o hamáiy pa tawe bádsháh Nebukadnezará záher kortag ke áyókén róchán ché bit. É tai wáb ent o hamá shobén ant ke wahdé taw wati nepáday sará tachk atay, tai saray tahá chakarragá atant.

²⁹ Oo bádsháh! Nepáday sará tai hayál áyókén wahday némagá shotant ke bárén ché bayagi ent. Hamá ke rázán paddara kant, tará péshi dásht ke áyókén wahdá ché bit.

³⁰ Bale é ráz pa man é sawabá paddar kanag nabutag ke man cha é dega mardomán dánáter án. Paméshká paddar kanag butag, ke man tai wábá pa tawe bádsháhá máná bekanán tánke taw wati delay hayálán sarpad bebay.

³¹ Oo bádsháh! Taw chárágá atay o baláhén boté distet. É mazanén o sakkén drapshnákén boté at ke tai démá mekk at o gendagá torsnák at.

³² É botay sar, cha pahkén teláhá addh butagat. Delband o báski cha nograhá, láp o ráni brenjayg atant,

³³ dhilleng* ásen, pádáni ném ásen o ném patkagén gelayg atant.

³⁴ Taw angat chárágá atay o sengé sendag but, mardomi dastéá nasest. Seng átk o botay ásen o gelén pádán lagget o próshtanti.

³⁵ Padá ásen, patkagén gel, brenj, nograh o teláh, sarjamá yakjáh hurt butant, anchosh ke garmágán jóhánay† pog o palár hurta bant, o gwátá ropt o bortant tán áyáni hecch nesháné pasht nakapt. Bale hamá seng ke botá lagget, baláhén kóhé jórh but o sajjahén zemini gept.

³⁶ Wáb esh at. Nun má eshiá tawe bádsháhay déamá máná kanén.

³⁷ Oo bádsháh! Taw bádsháháni bádsháh ay. Hamá ay ke ásmáni Hodáyá tará bádsháhi, kodrat, zór o wák o shán o shawkat dátag o

³⁸ har jágah ke ensán, jangali jánwar o báli morg zendag ant, Hodáyá tará é sajjahénáni sará hokmrán kortag. Teláhén sar, taw ay.

³⁹ Cha tará pad, dega bádsháhié kayt ke cha taigá kamzórtera bit. Padá sayomi, brenjén bádsháhié kayt ke sajjahén zeminay sará hokmránia kant.

⁴⁰ Padá cháromi bádsháhié kayt ke chó ásená mohr o mohkama bit, chéá ke ásen sajjahén chizzána próshit o sheng o shánga kant. Anchosh ke ásen sajjahén chizzána próshit, é bádsháhi ham, é sajjahén molkána próshit o thokkor thokkora kant.

⁴¹ É pád o pádáni lankok ke némá patkagén gel o némá ásenayg atant o taw distant, é bahr o bángén bádsháhié bit, bale eshiay tahá ásenay mohri mána bit, chéá ke taw ásen gón patkagén gelá hawár dist.

⁴² Chosh ke pádáni lankok, némá ásen o némá patkagén gelayg atant, é bádsháhiay bahré mohkam o bahré nezóra bit.

⁴³ Hamá dhawlá ke taw ásen gón patkagén gelá hawár dist, kawm o nasl hawár wa bant bale gón yakdomiá nalecchant, anchosh ke ásen gón gelá nalecchit.

⁴⁴ Á bádsháháni wahdá, ásmáni Hodá dega bádsháhié addha kant ke hechbar tabáha nabit o dega kawméay dastá ham dayaga nabit. É bádsháhi, á dega sajjahén bádsháhiána próshit o halása kant, bale wat tán abad barjama mánit.

⁴⁵ Anchosh ke taw dist, seng cha kóhéá sendag but, mardomi dastéá nasest, o ásen, brenj, gel, nograh o teláhi hurt kortant. Oo bádsháh! Mazanén Hodáyá pa taw paddar kortag ke démterá ché bit. Paméshká wáb rást ent o eshiay máná ham pakká ent.”

⁴⁶ Bádsháh Nebukadnezar dém pa chér kapt o Dányáli sojdah kort o hokmi dát ke Dányáláy déamá hayráté bekanét o sóchoki chérsóch bekanét.

⁴⁷ Bádsháhá gón Dányálá gwasht: “Béshak tai Hodá, hodáyáni Hodá ent o bádsháháni Hodáwand ent o rázáni paddar kanók, chéá ke taw é ráz paddar kort kortag.”

⁴⁸ Padá bádsháhá Dányál masterén ogdahé‡ o bázén tohpah o thékié dát, Bábelay damagay hokmránii sarjamá hamáiy dastá dát o Bábelay sajjahén dánáyáni sarmasteri kort.

⁴⁹ Nun Dányálá gón bádsháhá dazbandi kort o bádsháhá Shadrak, Mishak o Abednegó Bábelay damagay káráni master kortant. Dányál wat bádsháhay darbára nesht.

3

Botáni sojdah o Hodáay zór

* **2:33 2:33** Dhilleng, páday kóndhá beger tán mocchá. † **2:35 2:35** Jóhán, bezán kesharáni moshag o dánáni mocch kanagay jágah. ‡ **2:48 2:48** Ogdah, bezán mansab, ohdah, zemmawári, ehtiár.

¹ Bádsháh Nebukadnezará si gazz borz o say gazz práhén teláhén boté addh kanáént o Bábelay damagá, Durahay dashtá mekk kanáént.

² Áiá wáli, hákem, sardár, saláhkár,* hazánagay kelitdár, kázi, monsep o damagay é dega sajjahén mansabdár lóthetant ke byáét o é botay démdaráiay† rasmán bahr bezurét ke bádsháh Nebukadnezará mekk kanáéntag.

³ Nun wáli, hákem, sardár, saláhkár, hazánagay kelitdár, kázi, monsep o damagay é dega sajjahén mansabdár ke bádsháh Nebukadnezará wati mekk kanáéntagén botay démdaráiay rasmáni tahá bahr zuragá lótháéntagatant, átk o mocch butant o Nebukadnezaray mekk kanáéntagén botay démá óshtátant.

⁴ Gorhá jár janóká gón borzén áwázéá jár jat: “Oo kawm o ráján o har zobánay mardomán! É pa shomá hokmé:

⁵ Hamá damáná ke shomá karná‡, nal, chang§, soróz, tamburag, dhohl o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawára eshkonét, allam bádsháh Nebukadnezaray mekk kanáéntagén teláhén botay démá bekapét o sojdahi bekanét.

⁶ Harkas ke dém pa chéra nakapít o sojdaha nakant, hamá damáná rókén kurahá* dawr dayaga bit.”

⁷ Paméshká hamá damáná ke áyán karná, nal, chang, soróz, tamburag o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawár eshкот, har kawm o ráj o har zobánay mardom, bádsháh Nebukadnezaray mekk kanáéntagén teláhén botay démá kaptant o sojdahesh kort.

⁸ Hamá wahdá, lahtén Bábeli mardom démá átk o Yahudiáni shekáyatesh kort.

⁹ Áyán gón bádsháh Nebukadnezará gwasht: “O bádsháh! Modám zendag bátay.

¹⁰ Tawe bádsháhá hokm dátat: ‘Hamá damáná ke sajjahén mardom karná, nal, chang, soróz, tamburag, dhohl o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawára eshkonant, teláhén botay démá bekapant o sojdah bekanant o

¹¹ harkas ke dém pa chéra nakapít o sojdaha nakant, rókén kurahay tahá dawr dayaga bit.’

¹² Bale oo bádsháh! Lahtén Yahudi hast: Shadrak, Mishak o Abednegó, hamá ke taw Bábelay damagay sarkári káráni ogdah dátagant, áyán tai hokm namannetag. É mardom na tai hodáyáni hezmatá kanant o na tai mekk kanáéntagén teláhén botá sojdaha kanant.”

¹³ Nun Nebukadnezar sakk hezhm gept o hokmi dát ke Shadrak, Mishak o Abednegóá byárét. Gorhá é mardom bádsháhay démá árag butant.

¹⁴ Nebukadnezará gón áyán gwasht: “Oo Shadrak, Mishak o Abednegó! É rást ent ke shomá mani hodáyáni hezmatá nakanét o mani mekk kanáéntagén teláhén bot sojdah nakortag?

¹⁵ É randá, agan shomá karná, nal, chang, soróz, tamburag, dhohl o é dega sajjahén sáz o zémeláni tawár eshкот o mani addh kortagén botay démá kapag o sojdah kanagá tayár ét wa sharr, bale agan shomá sojdah nakort gorhá hamá damáná rókén kurahay tahá dawr dayaga bét. Á wahdá bárén kojám hodá shomará cha mani dastá rakkénit?”

¹⁶ Shadrak, Mishak o Abednegóá bádsháhay passawá gwasht: “Oo bádsháh Nebukadnezar! Mára é bárawá hecch passaw dayagay zalurat naent.

* **3:2 3:2** Saláhkár, bezán saláh dayók, moshir, mosháwer. † **3:2 3:2** Démdarái, bezán yakk chizzéay awali randá dará kanag, Pársiá “eftetáhiah, eftetáh”. ‡ **3:5 3:5** Karná sornáay dhawlén sázé. § **3:5 3:5** Chang, Esráiliáni kerrá simmi sázé. * **3:6 3:6** Kurah, mazanén chollé ke ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant.

¹⁷ Agan má ásá dawr dayag bebén, hamá Hodá ke má áiy hezmatá kanén, mára cha rókén kurahay ásá rakkénta kant o hamá mára cha tawe bádsháhay dastá ham rakkénit.

¹⁸ Bale oo bádsháh! Agan chosh mabit ham, taw báyard ent bezánay ke tai hodáyáni hezmatá nakanén o tai mekk kanáéntagén teláhén botá sojdaha nakanén.”

¹⁹ Gorhá Nebukadnezar, Shadrak, Mishak o Abednegóay sará sakk hezhm gept. Áiy démay rang cha zahrá bar gasht o hokmi dát ke kurahay ásá hapt sari† gésh kanét.

²⁰ Wati pawjay lahtén zórmandén sepáhigi hokm dát ke Shadrak, Mishak o Abednegóá bebandét o rókén kurahá dawr dayét.

²¹ Nun é mardom gón gwaray kabáh, shalwár, pág o é dega sajjahén póshákán bandag but o rókén kurahá dawr dayag butant.

²² Bádsháhay hokm haminchok trond at o kurah haminkas jambur ke ásay bránzán hamá mardom koshtant ke áyán Shadrak, Mishak o Abednegó borzád bortagatant ke kurahá dawresh bedayant.

²³ É sayén mohr bastagén mard Shadrak, Mishak o Abednegó rókén kurahá kaptant.

²⁴ Anágat, bádsháh Nebukadnezará pa hayráni setth kort o cha wati saláhkárán josti kort: “Má say mardom nabast o ásá dawr nadát?” Áyán passaw dát: “Bale, oo bádsháh!”

²⁵ Áiá darráént: “Bechárét, man ásay tahá chár mardom gardagá gendagá án. Dast o pádesh pach ant o salámat ant. Cháromi purah Hodái chokké.”

²⁶ Nebukadnezar rókén kurahay darwázagay nazzikká shot o kukkári kort: “Oo Shadrak! Oo Mishak! Oo Abednegó! Oo borzén arshay Hodáay hezmatkárán! Byáét dhanná, edá byáét.” Gorhá Shadrak, Mishak o Abednegó cha ásá dar átkant.

²⁷ Wáli, hákem, sardár o bádsháhay saláhkár mocch butant o distesh ke ásá é mardománi badan inchoká ham nageptagat, na áyáni saray mudé pilloshtagat o na áyáni godáni rang badal butagat. Ásay bóá ham kanagá naatant.

²⁸ Nebukadnezará gwasht: “Shadrak, Mishak o Abednegóay Hodáyá satá o saná bát ke áiá wati préshtagé dém dáttag o wati hezmatkár rakkéntagant. Eshán wati Hodáay sará báwar o bésah‡ at o mani hokmesh namannet. Cha wati zendá sar gwestant, bale wati jenday Hodáyá abéd, dega hodáay hezmat o sojdahá razá nabutant.

²⁹ Paméshká man hokma dayán ke harkas bebit, cha har kawm, ráj o zobáná ke Shadrak, Mishak o Abednegóay Hodáay bárawá harábén habaré bekant, á thokkor thokkor kanaga bit o áiy lóg barbád kanag o hákóthé jórh kanaga bit. Chéá ke dega hecch hodáé nést ke chosh rakként bekant.”

³⁰ Padá bádsháhá Shadrak, Mishak o Abednegó, Bábelay damagá masterén ogdah dátant.

4

Nebukadnezaray wáb

¹ Cha bádsháh Nebukadnezaray némagá,
pa é jaháná neshtagén sajjahén kawm o ráj o har zobánay mardomán.
Shomá géshá gésh émen bátét.

† 3:19 3:19 Hapt sari, bezán hapt barábar, hapt randá, hapt haminchok. ‡ 3:28 3:28 Bésah, bezán báwar, deljami, ehtebár, barósah.

² Hamá nesháni ke borzén arshay Hodáyá maná pésh dáshtagant o hamá mójezah ke pa man kortaganti, wassha bán ke shomará begwashánesh.

³ Áiay nesháni zabardast ant o mójezah, porzór.

Áiay bádsháhi tán abad hastent o hokmránii nasláni nasl barjáh.

⁴ Mane Nebukadnezar wati lógá ásudag, wati kalátá wassh o ábád atán.

⁵ Man wábé dist o torséa maná mán patát. Gandaláni sará, mani hayál o shobénán maná torsént.

⁶ Gorhá man hokm dát ke Bábelay sajjahén dáná árag bebant tánke mani wábá máná bekanant.

⁷ Wahdé jáduger, sáher, nojumi o estárzánt átkant, man gón áyán wati wáb gwasht bale áyán mani wáb máná kort nakort.

⁸ Bale godhsará Dányál ke áiay nám, mani hodáay námay hesábá Beltesházar ent, mani kerrá átk. Áiá pákén hodáyáni ruh mán ent. Man gón áiá wati wáb gwasht:

⁹ “Oo Beltesházar, nojumiáni master! Mana zánán ke tará pákén hodáyáni ruh mán ent o hecch rázay zánag pa taw grán naent. É mani wáb ent ke man distag, nun pa man mánái kan.

¹⁰ Man gandaláni sará, é shobén distant: Man chárágá atán ta gendán, zeminay nyámá drachké o drachk sakk borz ent.

¹¹ Drachk rodán o master bayán ent. Eshiay borzi tán ásmáná sar ent o cha zeminay goddhi hadd o simsarán záher ent.

¹² Táki dhawldár ant, bar o samará bár ent o pa sajjahénán waráki per ent. Pa zeminay jánwarán sáhegé o ásmánay morg eshiay sháharháni* sará kodóha bandant o nendant. Har sahdár cha eshiá waráka wárt.

¹³ Wahdé gandalán waptagatán, shobénáni tahá diston, ta mani déma pákén mardomé, bezán kásedé, cha ásmáná jahlád pédák ent.

¹⁴ Áiá gón borzén tawaréa gwasht: ‘Drachká goddh o sháharháni borr o tákani send o baráni sheng o sháng kan. Bell ke jánwar cha eshiay sáhegé dara káyant o tachant o morg cha eshiay sháharhán bála kanant.

¹⁵ Bale drachkay bondhá bell ke gón wandhál o risshagán bemánit tánke gón ásen o brenjén patthiá patáyag bebit o dashtay sabzagáni tahá pasht bekapit. Belli cha ásmánay nódá† tarra bit o bell ke jangali jánwaráni nyámá dashtay sabzagáni sará zendaga bit.

¹⁶ Bell ke eshiay del cha mardomi deléa badal kanag bebit o eshiá jánwarei delé dayag bebit o bell ke tán hapt zamánag‡ anchosh bemánit.

¹⁷ É hokmay jár kásedán jatag, pákénán eshiay hokm dátá, tánke zendagén mardom bezánant ke borzén arshay Hodá ensáni bádsháhiáni sará hokmrán ent o é bádsháhián hamá mardomá dant ke Hodáay jenda lóthit. Tantanás kamzátén mardomán ham é bádsháhiáni sará hákema kant.’

¹⁸ É hamá wáb ent ke mane bádsháh Nebukadnezará distag. Oo Beltesházar! Nun taw eshiá máná kan, parchá ke mani bádsháhiay hecch dáná eshiá máná korta nakant, bale taw kortia kanay chéa ke tará pákén hodáyáni ruh mán ent.”

Wábay máná

* **4:12 4:12** Sháharh, bezán drachkay sháhal, sháh, thál. † **4:15 4:15** Nód, bezán nambi. ‡ **4:16 4:16** Báz zántkáray hayál esh ent ke é hapt sái ent. Band 23 o 25á ham hamé habar ent. § **4:17 4:17** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

¹⁹ Gorhá Dányál, ke domi námi Beltesházar at, pa damánéá hayrán but, hayálán paréshán kort. Bádsháhá gwasht: “Beltesházar! Wáb o wábay mánáyá mayl ke tará paréshán bekant.” Beltesházará gwasht: “Mani wájah! Drégatá* é wáb tai dozhmenáni bárawá butén o eshiay máná ham pa tai badwáhán.

²⁰ É drachk ke taw distag, hamé ke rost o zórmánd but, borziá ásmáná sar but o cha zeminay sajjahén hadd o simsarán záher at,

²¹ táki dhawldár atant o bari békesás o pa sajjahénán waráki per at o áiy sáhegá jangali jánwara neshtant o sháharháni sará báli morgáni kodóh atant,

²² é drachk taw ay, oo bádsháh! Chéá ke taw mazan o porwák ay o tai mazani rostag o ásmáná sar ent o tai bádsháhi tán zeminay goddhi hadd o simsarán rasetag.

²³ Tawe bádsháhá kásedé dist, pákéné, cha ásmáná ér áyag o gwashagá at: ‘Drachká goddh o barbád kan, bale drachkay bondhá bell ke gón wandhál o risshagán bemánit tánke gón ásen o brenjén patthiéá patáyag bebit o dashtay sabzagáni tahá pasht bekapit. Belli cha ásmánay nódá tarra bit, o bell ke jangali jánwaráni nyámá zendaga bit. Bell tán hapt zamánagá anchosha mánit.’

²⁴ Oo bádsháh! É tai wábay máná ent o é borzén arshay Hodáay hokm ent ke pa mani wájahén bádsháhá átkag.

²⁵ Taw cha ensánán gallénaga bay o jangali jánwaráni darnyámá jahmenenda bay. Tai ward o warák pas o gókáni dhawlá káh o buccha bant o taw cha ásmánay nódán tarra bay. Tán hapt zamánagá taw anchosha bay, tán hamá wahdá ke taw pajjá byáray ke borzén arshay Hodá ensáni bádsháhiáni sará hokmrán ent o hamá mardomá dantesh ke wata lóthit.

²⁶ Hamé hokmay máná, ke drachkay bondh gón wandhál o risshagán pasht géjag bebit, esh ent ke wahdé taw pajjáha káray ke asli bádsháh arshá neshtag, tai bádsháhi padá tará dayaga bit.

²⁷ Oo bádsháh! Paméshká mani é sój balkén pa taw sharrén sójé bebit: nékén kár bekan ke cha wati gonáhán dur bebay o bazzagáni sará rahm kan ke cha wati radkárián berakkay. Balkén tai ábádi barjáh bemánit.”

Wáb puraha bit

²⁸ É sajjahén chizz gón bádsháh Nebukadnezará butant.

²⁹ Dwázdah máhá rand, á Bábelay sháhi kalátay sará gám janagá at.

³⁰ Bádsháhá gwasht: “É hamá mazanén Bábel naent ke man gón wati zabardastén zórá addh kort ke mani pormarháhén shán o shawkatá záher bekant o mani sháhi kalát bebit?”

³¹ Angat habar bádsháhay dapá at ke cha ásmáná tawaré átk, gwashagá at: “Oo bádsháh Nebukadnezar! Tará gwashag bayagá ent ke tai bádsháhi cha taw pach gerag butag.

³² Taw cha ensánán gallénaga bay o jangali jánwaráni darnyámá jahmenenda bay. Tai ward o warák pas o gókáni dhawlá káh o bucchia wárt, áiy jesm cha ásmánay nódá tarra but, tánke áiy mud wakábay† potháni warhá rostant o nákoní morgay panjagáni dhawlá butant.

³³ Hamá damáná gón Nebukadnezará anchosh but ke gwashag butagat. Á cha ensánán gallénag but, pas o gókáni dhawlá káh o bucchia wárt, áiy jesm cha ásmánay nódá tarra but, tánke áiy mud wakábay† potháni warhá rostant o nákoní morgay panjagáni dhawlá butant.

³⁴ “Bale á rócháni halásiá, mane Nebukadnezará wati chamm ásmánay némagá chest kortant o mani hósh átk.

* 4:19 4:19 Drégatá, bezán drégatén, dréché. Pársi o Orduá “kásh”. † 4:33 4:33 Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb.

Nun man borzén arshay Hodáay satá o saná kort,
hamá Hodá ke tán abada mánit, man shán o ezzat dát.
Chéá ke áiy hokmráni abadmánén hokmránié o
áiy bádsháhi tán nasláni nasl barjáha mánit.

³⁵ Jahánay sajjahén mahluk áiy démá hecch naant.

Á, gón ásmáni lashkará wati delay tabá kára kant o
gón zeminay saray nendókán ham.

Choshén kasé nést ke áiy dastá bedárit o
begwashit ke ‘taw ché kanagá ay?’

³⁶ Hamá damáná mani hósh átk o mani bádsháhiay shawkatay háterá mani
shán o mazani padá pa man átk. Mani saláhkár o mir o mehterán maná dar
gétk o mani bádsháhi taht padá maná dayag but o mani ezzat cha pésarigén
ezzatá báz géshter but.

³⁷ Nun mane Nebukadnezar ásmánáni bádsháhá satá kanán, sárháyán o
sharapa dayán chéá ke áiy sajjahén kár rást ant o áiy ráh pa ensáp. Á,
gorunákáni‡ gardená jahl korta kant.”

5

Diwálay nebeshtah

¹ Bádsháh Belsházará baláhén dáwaté dát. Wati hazár mir o mehteri
mehmán kort o esháni démá sharábi wárt.

² Wahdé Belsházará sharábay tám chasht, hokmi dát ke hamá teláh o
nograhén darp árag bebant ke áiy pirok Nebukadnezará cha Urshalimay-
mazanén parasteshgáhá, cha Hodáay lógá áwortagatant tánke bádsháh, áiy mir
o mehter, áiy jan o soriat* esháni tahá benóshant.

³ Gorhá hamá teláhén darpesh áwortant ke cha Urshalimá, cha Hodáay
parasteshgáhá áwár† janag butagatant. Bádsháh, áiy mir o mehterán, áiy
janán o soriatán esháni tahá sharáb wárt.

⁴ Áyán sharáb wárt o teláh, nograh, brenj, ásen, dár o sengén hodáyáni satá
kort.

⁵ Anágahá mardomi dastéay lankok záher butant o cherágdánay domi
némagá, sháhi kalátay diwálay dónay‡ sará nebeshtah kanagá laggetant.
Bádsháhá nebeshtah kanókén dastay posht dist.

⁶ Nun bádsháhay dém zard tarret o áiy anchén torsé delá kapt ke srénay
band o bógi shol butant o kóndhi anchó larzetant ke gón yakdomiá laggetant.

⁷ Bádsháhá kukkár kort o hokm dát ke sáher, nojumi o estárzántán byárét.
Gón Bábelay dánáyán gwashti: “Hamá kas ke é nebeshtahá bwánit o máná
bekant, á jamurangén§ god o teláhén háré gwará dayaga bit o bádsháhiay
sayomi hokmrán kanaga bit*.”

⁸ Gorhá bádsháhay sajjahén dánáén mardom átkant, bale kassá nebeshtah
wánt o pa bádsháhá máná kort nakort.

⁹ Nun bádsháh Belsházár géshter paréshán but. Áiy dém géshter zard tarret.
Áiy mir o mehter hayrán butant.

¹⁰ Shahbánoká† wahdé bádsháh o áiy háсэн mardománi tawár eshkot,

‡ 4:37 4:37 Gorunák, bezán magrur, porkebr. * 5:2 5:2 Soriat, dáshtaw, hamá janén ke bé nekáhá
lógá dáraga bit. † 5:3 5:3 Áwár, bezán janagay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom. ‡ 5:5 5:5

Dón, bezán gacch, palestar. § 5:7 5:7 Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti.

* 5:7 5:7 Molkay bádsháh Nábonáid at ke Belsházaray pet at. Awali hokmrán hamá at. Á ke edá nabut,
molkay master Belsházár at, bezán domi hokmrán ke é ham bádsháh gwashaga but. Paméshká gwashit
“sayomi hokmrán”, bezán cha mani petá o cha man rand masterén hokmrán. † 5:10 5:10 Buta kant
ke é shahbánok, Nábonáid yá ke Nebukadnezaray jan butag chéá ke kwahnén hálána zánt.

diwánjáhá átk o gón bádsháhá gwashti: “Oo bádsháh! Modám zendag bátay. Watá paréshán makan o wati déma zard matarrén.

¹¹ Tai bádsháhiá mardé hast ke áia pákén hodáyáni ruh mán ent o tai pirokay dawrá gendag butag ke áia báteni rozhnái, sarpadi o hekmat o hodáyáni dhawlén dánáie gón. Tai bádsháhén pirok, Nebukadnezaré é mard jáduger, sáher, nojumi o estárzántáni master kortagat,

¹² chéa ke é Dányál, ke bádsháhá áia nám Beltesházar kortag, eshiá ajabén ruhé, zánt o sarpadié hastat. Á wáb o chácháni[‡] máná kanag o gránén jérhaháni gishshénagá sakk balad at. Dányálá lótháén, hamá tará eshiay mánáyá gwashta kant.”

¹³ Gorhá Dányál, bádsháhay déma árag but. Bádsháhá gón Dányálá gwasht: “Taw hamá Dányál ay ke cha Yahudáy darándhéhan ent, hamá ke mani bádsháhén piroká cha Yahudáyá áwortagant?

¹⁴ Man annun sahig butagán ke tará hodáyáni ruhé mán ent o tará báteni rozhnái, sarpadi o ajabén hekmaté hast.

¹⁵ Mani déma annun dáná o sáher árag butagant ke é nebeshtahá bwánant o pa man máná bekanant, bale áyán máná kort nakort.

¹⁶ Bale man tai bárawá eshkotag ke taw máná korta kanay o jérhaháni gishsh o giwára balad ay. Agan taw é nebeshtahá wánt o máná kort bekanay, tará jamurangén god o teláhén háre gwará dayaga bit o taw bádsháhiay sayomi hokmrán kanaga bay.”

Nebeshtahay máná

¹⁷ Gorhá Dányálá gón bádsháhá gwasht: “Wati théki o tohpahán wati kerrá kan o dádán pa dega kaséa ér kan. Man é nebeshtahá chónahá wánán o pa tawe bádsháhá máná kanán.

¹⁸ Oo bádsháh! Borzén arshay Hodáyá, Nebukadnezar bezán tai pirok, bádsháhi, mazani, shán o sharap dátagat.

¹⁹ Hamá mazaniay sawabá ke Hodáyá dátagat, sajjahén kawm o ráj o har zobánay mardom cha torsá tai pirokay déma larzetant. Kasé ke áia koshaga lóthet, koshti o kasé ke áia koshaga nalóthet, nakoshti. Kasé ke áia mazani dayaga lóthet, mazaniia dát o kasé ke áia kamsharap kanaga lóthet, kamsharapia kort.

²⁰ Bale wahdé áia del porkebr o arwáh cha gorunákiá porr but, cha bádsháhi tahtá ér géjag o shán o shawkati pach gerag but.

²¹ Á, cha ensánáni darnyámá gallénag but o áia del jánwari delé jór kanag but. Jangali haráni nyámá jahmenend but, pas o gókáni dhawla káh o bucch wárenaga but o cha ásmánay nódán áia badan tarr kanaga but, tán hamá wahdá ke zánti ke borzén arshay Hodá ensáni bádsháhiáni sará hokmrán ent o hamá mardomá esháni sará hokmrána kant ke wata lóthit.

²² Bale oo Belsházar, Nebukadnezaray nomásag! É sajjahén chizzet zántant o angat ham gorunákiet cha wati delá dar nakort.

²³ Taw watára ásmáni Hodáwánday déma borz zánt o léket[§] o hokmet kort ke Hodáy lógay darp tai déma árag bebant. Taw o tai mir o mehterán, tai janán o soriatán é darpáni tahá sharáb wárt o taw nograh, teláh, brenj, ásen, dár o sengén hodá satá kortant ke na gendant, na eshkonant o na sarpada bant. Bale taw hamá Hodá shán o shawkat nadát ke tai sáh o tai sajjahén ráh áia dastá ant.

²⁴ Paméshká é dast, cha hamá Hodáy némagá dém dayag butag o é labz nebeshtah kanag butagant.

[‡] 5:12 5:12 Chách, bezán chistán, ráz o ramzi habar. § 5:23 5:23 Lérag, bezán hesáb árag.

²⁵ Nebeshtah esh ent: ‘Mené, mené, tekel, pársin.’

²⁶ É labzáni máná esh ant: ‘Mené’ bezán Hodáyá tai bádsháhiay róch hesáb kortag o halás kortagant.

²⁷ ‘Tekel’ bezán taw sháhémá* wazn kanag butagay o é habar zánag butag ke taw sobakk ay.

²⁸ ‘Peres’† bezán tai bádsháhi bahr kanag o Mád o Pársán dayag butag.”

²⁹ Gorhá Belsházará hokm dát o Dányálesh jamurangén god o teláhén háre gwará dát o Dányál, bádsháhiay sayomi hokmrán jórh kanag but.

³⁰ Hamá shapay shap Bábeliáni bádsháh, Belsházar koshag but.

³¹ Gorhá bádsháhi Mádén Dáryushá‡ raset. É wahdá Dáryushay omr kesás shast o do sál at.

6

Dányál shéráni gára

¹ Dáryushá delá shawr kort ke wati bádsháhiá yakk sad o bist wáli bedárit ke áiy bádsháhiay sajjahén káráni zemmawár bebant o

² é wáliáni sará say sarwazir dárag bebit. Dányál cha é sayénán yakké at. Wáliáná, hamé sarwaziráni déma hesáb dayagi at tánke bádsháhá táwáné marasit.

³ Dányál, wati ajabén ruhay sawabá, zutt cha é sarwazir o wálián déma dar átk. Cha Dányálay láhekiá, bádsháhá hayál kort ke sajjahén mol kay zemmawárián hamáia bedant.

⁴ Gorhá é dega sarwazir o wáli Dányálay hokumati káráni tahá radi shóház kanagá laggetant, bale áyán pa Dányálay ér janag o mayárig kanagá hecch nimmóné dast nakapt. Á, wapádaré at, cha wati kárán nádelgósh naat o na ke selkárié korti.

⁵ Nun é mardomán gwasht: “Mára é mard, Dányálay helápá dega hecch nimmóné dasta nakapit, abéd cha anchén gappéa ke áiy Hodáy Sharyatay bárawá bebit.”

⁶ Gorhá é sarwazir o wáli yakkáh but o bádsháhay kerrá átkant o gwashtesh: “Bádsháh Dáryush! Modám zendag bátay.

⁷ Oo bádsháh! Tai sajjahén sarwazir, hákem, wáli, saláhkár o sardarán watmánwatá shawr kortag ke taw yakk sháhi hokmé bedayay ke harkas tán áyókén si róchá tará abéd, dega hodá yá dega mardoméay kerrá dwá belóthit, shéráni gára dawr dayaga bit.

⁸ Oo bádsháh! Nun hokm beday o é parmáná dashatt kan tánke badal but makant. É dhawlá é hokm, Mád o Pársay kánuné jórha bit ke badal kanaga nabit.”

⁹ Gorhá bádsháh Dáryushá parmán dashatt kort.

¹⁰ Nun wahdé Dányál sahig but ke choshén parmáné dashatt kanag butag, wati lógay hamá borzi kóthiá shot ke darigi dém pa Urshalimá pacha butant o anchó ke modám kortagati, róché say randá kóndhána kapt, dwáia kort o wati Hodáy shogria gept.

¹¹ Gorhá é mard mocch but o átkant o distesh ke Dányál wati Hodáy kerrá dwá o peryát kanagá ent.

¹² Bádsháhay kerrá shotant o sháhi parmánay bárawá habaresh kort o gwashtesh: “Oo bádsháh! Taw parmáné dashatt nakortag ke harkas tán si róchá tará abéd dega hodáéay yá ke dega mardoméay kerrá dwá belóthit,

* **5:27 5:27** Sháhém, bezán tór, tarázu. † **5:28 5:28** Peres o pársin yakkén labz ent ke band bist o panchá ham átkag. “Peres” yakk ent o “pársin” jam ent. ‡ **5:31 5:31** Dáryush: lahtén zántkáray hayál hamesh ent ke é Dáryush, Kurosh ent.

shéráni gárá dawr dayaga bit?” Bádsháhá passaw dát: “Haw, é rást ent. Mád o Pársay kánunay hesábá é badal buta nakant.”

¹³ Nun áyán gón bádsháhá gwasht: “Dányál ke cha Yahudáay darándhéhán yakké, tai jend o tai dashatt kortagén parmáni hecch delgósh nakortag, oo bádsháh! Róché say randá angat wati Hodáay kerrá dwá lóthagá ent.”

¹⁴ Bádsháhá ke é habar eshkot, sakk paréshán but. Erádahi kort ke Dányálá rakkénán o tán bégáhá hamé johdá at ke chón áiá berakkénit.

¹⁵ Gorhá é mard padá yakjáh but o bádsháhay kerrá átkant o gwashtesh: “Bechár, oo bádsháh! Mád o Pársay kánun ent ke bádsháhay dashatt kortagén hecch hokm o parmán badal buta nakant.”

¹⁶ Gorhá bádsháhá hokm dát o Dányál árag o shéráni gárá dawr dayag but. Bádsháhá gón Dányálá gwasht: “Tai hamá Hodá wat tará berakkénát ke taw modám áiay hezmatá kanay.”

¹⁷ Padá sengé árag o gáray dapá ér kanag but. Bádsháhá gón wati jenday o wati mir o mehteráni mondrikkán gáray dap mohr jat tánke Dányálay jáwar badal but makant.

¹⁸ Padá bádsháh wati kalátá shot. Sajjahén shapá waráki nawárt o wáb nakapt. Áiay bágáhá hecch paymén shátkámi kanag nabut.

¹⁹ Sohba máhallah, anchó ke róchá thekk kort, bádsháh pád átk o zutt zuttá shéráni gáray némagá shot.

²⁰ Wahdé gáray nazzikká raset, gón dardnákén tawaréa kukkári kort o gón Dányálá gwashti: “Oo Dányál! Oo zendagén Hodáay hezmatkár! Bárén tará tai hamá Hodáyá cha shérán rakként kort ke taw modám áiay hezmatá kanay?”

²¹ Gorhá Dányálá passaw dát: “Oo bádsháh! Modám zendag bátay.

²² Mani Hodáyá wati préshtagé ráh dát ke shéráni dapi bast. Shérán maná hecch táwán nadát. Oo bádsháh! Haminchok ke man Hodáay démá bégonáh án haminchok tai démá ham man hecch radén karé nakortag.”

²³ Nun bádsháh sakk gal but o hokmi dát ke Dányál cha gárá dar kanag bebit. Gorhá Dányál cha gárá dar kanag but. Thappé ham peri néstat chéa ke áiá wati Hodáay sará tawkal kortagat.

²⁴ Nun bádsháhá hokm dát o hamá mardom árag butant ke Dányálay helápá pandalesh* sázetagt. Á gón jan o chokkán shéráni gárá dawr dayag butant. Angat gáray johlánkiá sar nabutagatant ke shérán geptant o áyáni sajjahén haddh prósttant.

²⁵ Padá bádsháh Dáryushá pa sajjahén kawm, ráj o har zobánay mardomán ke téwagén† sarzeminá jahmenend atant, nebeshtah kort: “Shomá géshá géshter émen bátét.

²⁶ Man jára janán ke mani bádsháhiay har kondhay mardom, cha Dányálay Hodáay torsá belarzant o hamáia sharap bedayant.

Chéa ke hamá zendagén Hodá ent o

modáma mánit.

Áiay bádsháhi hechbar tabáh o barbáda nabit o

áiay hokmráni hechbar halása nabit.

²⁷ Hamá nejáta dant o rakkénit,

ásmán o zeminay sará

ajabbatén nesháni o mójezah pésha dárit.

Hamáia Dányál cha shéráni dapá rakkéntag.”

²⁸ Nun é mard Dányálá, Dáryush o Pársén Kuroshay‡ bádsháhi dawrá démrawi kort.

* **6:24 6:24** Pandal, bezán sázesh, repk o honar. † **6:25 6:25** Téwagén, bezán sajjahén, drostigén, tawámén. ‡ **6:28 6:28** Pársén Kurosh, bezán Kurosh Pársé at.

7

Dányál chár jánwar wábá gendit

¹ Bábelay bádsháh Belsházaray dawray awali sálá Dányálá wábé dist, wahdé wati nepáday sará tachk at, shobén o elhám áiy saray tahá chakarragá atant. Áiá wati wábay hásén habar nebeshtah kortant.

² Dányálá gwasht: “Man shapá elhám o shobén gendagá atán o man dist ke ásmánay chárén gwátán mazanén daryá mast kort.

³ Padá chár baláhén jánwar cha daryáyá dar átk. Har yakkéay dróshom cha é degarán jetá at.

⁴ Awali, shéray dhawléne at o wakábi bánzoli per at. Man chamm sakk kortag o tán hamá wahdá chárágá atán ke eshiay bánzol gwajag butant o jendi cha zeminá chest kanag o mardoméay warhá do páday sará óshtárenag but o eshiá ensáni delé dayag but.

⁵ Padá dega jánwaré záher but, é domi, mammay dhawléne at o kash waptagat o say pahlugi* dantánáni nyámá dapá at. Eshiára gwashag but: ‘Pád á, watá cha góshá sérláp kan.’

⁶ Eshiá rand, man angat chárágá atán o diston dega yakké, polangay dhawléne at o eshiay poshtá chár morgi bánzol per at. É jánwará chár sarag per at o hákemi ehtiáre eshiá dayag but.

⁷ Eshiá pad, man angat shapay elhám o shobénán gendagá atán o cháromi jánwaron dist. É torsnák, haybatnák o sakk zórmand at. Eshiá drájén ásenén dantán per at. Wati shekári prósht o ér bort o saráróki pádáni chérá lapáshtant. Cha á pésarigén sajjahén jánwarán jetá at o dah kánthi per at.

⁸ Man eshiay kántháni bárawá jérhagá atán, diston esháni nyámá dega kasánén kánthé dar átk o cha jánwaray awali kánthán say kánth eshiay déma cha boná gwajag but. Man dist ke é kánthá mardomi chammay paymén chamm per at o dapé per ati ke bathák janagá at.

Hamá ke cha zamánagán hastent

⁹ Man angat chárágá atán ke
bádsháhi taht árag o ér kanag butant o
hamá ke cha zamánagán hastent, átk o nesht.
Áiy póshák chó barpá o
saray mud, pazhmay dhawlá espét atant.
Áiy taht, ásay bránzé at o
tahtay chahr warókén pádag,† rókén ás atant.

¹⁰ Ásay kawré tachagá at o
cha áiy bárgáhá dar áyagá at.
Hazáráni hazár áiy hezmatá at o
lakkáni lakk áiy déma óshtátagat.
Diwán pa dádrasiá nesht o
ketáb pach butant.

¹¹ Hamá bathákán ke kánthesh janagá at, man áyáni sawabá angat é nedáragá‡ chárágá atán. Tán hamá wahdá chárágá atán ke jánwar kosag but o áiy jón zawál kanag o rókén ásá dawr dayag but.

¹² É dega jánwaráni hákemi pach gerag butagatant bale áyáni zendá lahtén róch gesh kanag but.

¹³ Man shapay elhámán chárágá atán ta diston,

* **7:5 7:5** Pahlug, bezán delbanday báragén haddh, ke Pársiá dandeh o Orduá pasli ent. † **7:9 7:9** Chahr warókén pádag, bezán parrag, Engréziá “wheel”. ‡ **7:11 7:11** Nedárag, bezán sayl, tamáshá.

gón ásmáni jambarán ensáni chokkéay dhawléne áyagá at o hamáay némagá pédák at ke cha zamánagán hastent o áiy déma árag o pésh kanag but.

- ¹⁴ Hákemi, shán o bádsháhi hameshiá dayag but ke sajjahén kawm o ráj o har zobánay mardom eshiay hezmatá bekanant. Eshiay hokmráni abadmánén hokmránié ke hechbar halása nabit o eshiay bádsháhi hechbar zawála nabit.

Wábay máná

¹⁵ Mane Dányál arwáh paréshán at. Mani del o damágay shobén o elhámán maná torsént.

¹⁶ Man cha hamáyán yakkéay kerrá shotán ke ódá óshtátagatant o joston kort ke é sajjahén chizzáni asli máná ché ent? Gorhá áia gón man habar kort o maná esháni mánái sarpad kort.

¹⁷ É chárén baláhén jánwar, donyáay chár bádsháh ant ke chesta bant.

¹⁸ Bale bádsháhi, borzén arshay Hodáay pákén mardomán dayaga bit o abad tán abad hamáyáni melkata bit.

¹⁹ Padá man cháromi jánwaray pakkáén máná zánag lóthet, hamá ke gón wati ásenén dantán o brenjén panjagán cha é dega sajjahénán jetá o sakk báz torsnáakter at, hamá ke wati shekári próshat o ér bort o pasht kaptagéni pádáni chérá lapáshtant.

²⁰ Man áiy saray dahén kántháni máná ham zánag lóthet o é dega kánthay máná ham ke randá rost o áiy déma cha áyán say kánth kapt, bezán hamá ke chamm o dapi per at o bathák janagá at o gendagá cha é degarán master at.

²¹ Man angat chárágá atán o á kánth gón pákén mardomán jangá at o áyán chérdast kanagá at,

²² tánke hamá átk ke cha zamánagán hastent o borzén arshay Hodáay pákénáni hakká dádrasii kort o hamá wahd raset ke é pákénán bádsháhi wati melkat kort.'

²³ Gorhá áia gwasht: 'Cháromi jánwar, zeminay sará cháromi bádsháhié bit ke chó é dega sajjahén bádsháhiána nabit. É, sajjahén jahána lagatmála kant, próshit o éria bárt.

²⁴ Dahén kántháni máná esh ent ke cha é bádsháhiá dah bádsháh chesta bit o dega yakké cha eshán o rand chesta bit o é, pésarigénáni dhawléne nabit o say bádsháh prósha dant.

²⁵ É, borzén arshay Hodáay helápá habara kant o áiy pákén mardomán ázára dant. Eshiay erádaha bit ke kánun o wahdán badal bekant o Hodáay pákén mardom pa wahdéa eshiay dastá dayaga bant, bezán tán wahdéa, wahdán o ném wahdá.Š

²⁶ Bale diwán pa dádrasiá nendit. Áiy hákemi pach geraga bit o tán abad sarjamiá tabáh o barbád kanaga bit.

²⁷ Padá bádsháhi, hákemi o ásmánay chéray sajjahén bádsháhiáni shawkat o mazani, borzén arshay Hodáay pákén mardomán dayaga bit. Hodáay bádsháhi abadi bádsháhié bit o sajjahén bádsháhi o molk, Hodáay hezmat o parmánbardáriá kanant.'

²⁸ Habar hamedá halás but. Mane Dányál cha wati hayálán sakk paréshán bután o mani dém zard tarret. Bale man é gapp gón wat dásht."

8

Gwarándh o páchen

¹ Bádsháh Belsházaray dawray sayomi sálá mane Dányálá dega elhámé but, cha áia o rand ke maná pésará butagat.

² Man wati elhámá dist ke Shushay kalátá án ke Ilámay damagá ent. Elhámá diston ke Uláyay kawray kashá án.

³ Padá man sar chest kort o cháret ta dokánthén gwarándhé kawray démá óshtátá. Kánthi dráj ant, bale yakké cha domiá drájter ent o drájterén kánth randterá rost.

⁴ Man dist ke é gwarándh rónendi, góricháni* o zerbári† némagá kánth janán ent o hecch jánwar áiy démá óshtátá nakant o kassá é twán nést ke cha áiy zórá yakkéá rakként bekant. Áia har chizz wati delay tabá kort o mazanshán but.

⁵ Man ke sharriá pegr kort gorhá diston ta yakk páchené cha rónendi némagá pédák ent ke purah sajjahén zemini geptag bale pádi zeminá nalaggagá ant o chammáni nyámá ajabén kánthé per enti.

⁶ Á hamá gwarándhay kerrá átk ke do kánthi per at, hamá ke man kawray démá óshtagá distagat. Páchen áiy sará hezhm geptagat o gón sarjamén zórá áiy sará kapt.

⁷ Man dist ke á, dém pa gwarándhá pédák ent. Sakk hezhm geptag. Páchená gwarándh jat o doén kánthi próshtant. Gwarándhá áiy démá hecch zór mán néstat. Zeminay sará dawri dát o pádmáli kort. Kass néstat ke gwarándhá cha áiy zórá berakkénit.

⁸ Padá páchen sakk zóráwar but bale anchó ke wati zóráwariay borzádián sar but, mazanén kánthi prosht o áiy jágahá chár dega ajabén kánth rost ke démesh ásmánay chárén gwátáni némagá at.

⁹ Cha é kánthán yakkéay sará kasánén kánthé rost ke jonubi, ródarátke o zébáén molkay‡ némagá rodán o sakk mazan bayán but.

¹⁰ É ásmáni lashkaray némagá rost o lashkaray bahré o lahtén estári zeminá dawr dát o pádmál kort.

¹¹ Eshiá watará lashkaray sáláray dhawlá mazan kort. Har róchigén korbánigi band kanáéntant o mazanén parasteshgáhi kamsharap kort.

¹² Eshiy sarkasshiay sawabá ásmáni lashkar o har róchigén korbánig eshiy dastá dayag butant. Rástii zeminá dawr dát o har chizzi ke kort, kámyáb but.

¹³ Nun man eshкот pákéné habará ent. Dega pákénéá cha áia jost kort: “É elhám, bezán har róchigén korbánig, tabahkárén sarkasshi, Hodáay pákén lógay chérdasti o lashkaray pádmál bayagay elhám o shobén tán kadéná barjáha mánit?”

¹⁴ Áia passaw dát: “Tán do hazár o say sad sohb o bégáhá, randá parasteshgáh padá pák o barjáh kanaga bit.”

Shobénay máná

¹⁵ Wahdé mane Dányál shobéná chárágá atán, man sarpad bayagay johd kort ta diston ke mani démá chizzé óshtátá ke purah ensánéay dhawlá ent.

¹⁶ Man cha Uláyay kawray nyámá ensáni tawaré eshкот, gwánki jat o gwashti: “Oo Jebráil! É mardá shobénay mánáyá sarpad kan.”

* 8:4 8:4 Górichán, bezán shomál. † 8:4 8:4 Zerbár, bezán jonub. ‡ 8:9 8:9 Porshawkatén molk, bezán Esráil.

¹⁷ Gorhá á mani nazzikká hamódá átk ke man óshtátagatán. Maná torse jáná kapt o dém pa chér kaptán. Áiá maná gwasht: “Sarpad bay, oo ensánay chokk! Shobén halásiay wahday bárawá ent.”

¹⁸ Hamá wahdá ke á gón man habará at man dém pa chér wapt o sakk wáb kaptán. Áiá maná dast per kort o óshtarént.

¹⁹ Gwashti: “Bechár, man tará sarpada kanán ke gazabay goddhi wahdá ché bit. Harché ke taw distag halásiay gishshéntagén wahday bárawá ent.

²⁰ Dokánthén gwarándh ke taw dist, Mád o Pársay bádsháháni nesháni ent.

²¹ Páchen, Yunánay bádsháhay nesháni ent o hamá baláhén kánth ke áiy chammáni nyámá at, awali bádsháh ent.

²² Hamá chárén kánthán ke proshtagén kánthay jágah gept, á chár bádsháhiay nesháni ant ke cha eshiay kawmá chesta bant bale eshiay dhawlén zór o wákesh góna nabit.

²³ Áyáni dawray goddhi zamánagá, wahdé sarkasshi cha géshá géshtera bit, haybatnák o petnahsázén bádsháhé kayt.

²⁴ É, sakk zórmanda bit bale cha wati jenday wáká na. Sakkén baláhén tabáhia kárit o harché ke kant, kámyába bit. É, zóráwar o pákén mardomán tabáha kant.

²⁵ Pa hóshmandi pandala sázit o kámyába bit. Wati delá watá mazan sarpada bit. Bázéné sahig ham nabit o émeniá neshtagén jágahá tabáhesha kant. É, shahzádagáni shahzádagay helápá ham páda kayt bale jendi bé ensáni dastéá tabáh kanaga bit.

²⁶ Sohb o bégáháni hamé shobén ke tará gwashag but, rást ent. Bale é shobéná rázé bekan chéá ke é hamá áyókén wahday rócháni bárawá ent ke angat sakk dur ant.”

²⁷ Gorhá mane Dányálá, sakk dam bortagat o tán chizzé róchá nádráh bután. Randá padá pád átkán o bádsháhay kárán dazgatth bután bale maná shobéná hayrán kortagat o cha sarpadiay haddá dar at.

9

Dányálay dwá

¹ Dáryushe Hasháyársháhay dawray awali sálá, hamá ke zátá Mádé at o Bábeliáni molkay bádsháh but,

² hamáiy dawray awali sálá mane Dányál, Pákén Ketábáni tahá sáláni hamá hesábá sharriá chárágá atán ke Hodáwandá wati labzay tahá gón Eremyá nabiá gwashtagat. Man dist ke Urshalimay tabáhi tán haptád sálá mánit.

³ Gorhá man wati dém Hodáwandén Hodáay némagá tarrént, dwá o peryát kort, róchag dásht, gónién god gwará kort o watá por per rétk.*

⁴ Man wati Hodáwandén Hodáay kerrá dwá kort, gonáh mannetant o gwasht:

“Oo Hodáwand! Oo mazan o bákamálén Hodá! Taw hamá Hodá ay ke wati ahd o karára puraha kanay o gón hamáyán mehra kanay ke tará dósta dárant o tai parmánána mannant.

⁵ Má gonáh kortag, radén kár kortag, badkár o yági butagén o cha tai parmán o kánunán wati dém tarréntag.

⁶ Má tai hezmatkárén nabiáni habar ham gósh nadáshtag, hamá ke gón tai námá gón may bádsháhán, may rahbarán o may pet o pirénán o molkay sajjahén mardomán habaresh kortag.

* **9:3 9:3** Gónién god gwará kanag o watá por per réchag sakkén mazanén parésháni o pashómániay nesháni butag.

⁷ Adl tai jendayg ent, oo Hodáwand! Bale má maróchán pashal o sarjahl én. Yahudáay mardom, Urshalimay jahmenend o sajjahén Esráil anchosh ent, hamá ke nazzikk o gwarán ant o hamá ke dur ant. É, taw sajjahén molkán galléntagant ke gón taw béwapáiesh kortag.

⁸ Oo Hodáwand! Má cha sharmendagiá sarjahl én, may bádsháh, shahzádag o may pet o pirén, chéa ke má tai gonahkár én.

⁹ Rahmat o pahelli gón may Hodáwandén Hodáyá ent bell toré má cha áia yági butagén.

¹⁰ Má na wati Hodáwandén Hodáay parmánbardári kortag o na hamá Sharyatay hesábá gám jatag ke cha wati hezmatkárén nabiáni zobáná mára raséntagi.

¹¹ Sajjahén Esráilá tai Sharyatay náparmáni kortag, démesh tarréntag o tai parmánbardáriesh nakortag. Paméshká hamá nálat ke Hodáyá wati hezmatkárén Mussáay Sharyatay tahá wati námay sawgend wártag o ahd kortag, nun may sará kaptag chéa ke má Hodáay gonahkár butagén.

¹² É dhawlá, taw wati hamá habar purah o sarjam kortagant ke taw may o may hokmránáni helápá kortagant. Taw may sará mazanén tabáhi áwortag. Chéa ke sajjahén ásmánay chérá hechbar choshén chizzé nabutag ke gón Urshalimá but.

¹³ Mussáay Sharyatá nebeshtagén sajjahén tabáhi may sará átkag, bale má angat wati Hodáwandén Hodáay rahm nalóthet o cha wati gonáhán per natarretén o tai rástiy némagá delgósh nakort.

¹⁴ Hamá mosibat ke Hodáwandá wati hayálá dáshtagat, nun may sará dawri dát chéa ke may Hodáwandén Hodá wati sajjahén kárán ádel ent bale angat má áia gapp gósh nadáshtag.

¹⁵ Oo may Hodáwandén Hodá! É taw ay ke gón wati porzórén dastá wati kawm cha Mesrá dhanná áwort o pa wat anchén námé dar áwort ke tán maróchi hastent. Nun má gonáh kortag o radkár butagén.

¹⁶ Oo Hodáwand! Pa wati sajjahén adl o ensápá bechár o wati hezhm o gazabá cha wati shahr Urshalimá, cha wati pákén kóhá bethagalén. May gonáh o may pirénáni radkáriáni sawabá, sajjahén hamsáhegén kawm Urshalimá o tai kawmá kalága bandant.

¹⁷ Oo may Hodá! Nun wati hezmatkáray dwá o peryátá gósh dár. Pa watigi bechár o wati wayránén parasteshgáhay némagá wati démá rozhná kan, oo Hodáwand!

¹⁸ Oo mani Hodá! Wati delgóshá gón má kan o gósh dár, chammán shánk day o may o é shahray tabáhiá bechár ke é shahr cha tai námá pajjáh áraga bit. Chéa ke má wati pahrézkáriay sawabá cha taw dazbandia nakanén, tai mazanén rahmatay sawabá dazbandia kanén.

¹⁹ Oo Hodáwand! Gósh dár. Oo Hodáwand! Pahell kan. Oo Hodáwand! Delgósh kan o komakk kan. Oo mani Hodá! Pa watigi bechár, dér makan chéa ke tai shahr o kawm gón tai námá tawár kanaga bant.”

Haptád haptag

²⁰ Nun wahdé man habar o dwá kanagá atán o wati jenday o wati Esráili kawmay gonáhán mannagá atán o pa Hodáay pákén kóhá, gón wati Hodáwandén Hodáyá peryát kanagá atán,

²¹ wahdé man angat dwá kanagá atán, Jebráil, hamá kas ke man wati pésarigén shobénay tahá distagat, bégáhá, korbánig kanagay wahdá bál kanán téziá mani kerrá átk.

²² Áia maná sój dát o gwashti: “Oo Dányál! Man nun átkagán ke tará zánt o sarpadi bedayán.

²³ Tai dwáyáni bongéjá† passawé átkagat o man átkagán ke tará hál bedayán chéá ke taw Hodáyá sakk dóst ay. Gorhá passawá sharriá delgósh kan o shobéná sarpad bay.

²⁴ Pa tai kawm o tai pákén shahrá haptád haptag‡ gisshénag butag ke sarkasshi bekotthit, gonáh halás bebant, korbánig kanag o gonáháni táwán porr kanag bebit, abadi adl barjam bebit, shobén o paygambari mohr janag bebant o cha sajjahénán pákterén jágah rógen per moshag bebit.

²⁵ Taw bezán o sarpad bay ke cha é hokmay áyagay wahdá ke Urshalim padá barjáh o addh kanag bebit, tán 'rógen per moshtagén' shahzádagay áyagá, hapt haptag o shast o do haptaga gwazít. Urshalim, padá gón ápráhá o damk o gallián addh kanaga bit, bale paréshániáni zamánagá.

²⁶ Randá, shast o do haptagá pad, hamá 'rógen per moshtagén' koshaga bit o áiy kerrá hecch pashta nakapit. Áyókén hokmránay mardom shahr o mazanén parasteshgáhá tabáha kanant, bale áiy jenday tabáhi chó háréa kayt. Jang tán godhsará barjáha mánit o tabáhiáni shawr borrag butag.

²⁷ Yakké kayt o gón bázénéa tán haptagéa mohkamén ahdé kant, bale haptagay nyámá korbánig o hayrátán banda kant. Paliti o bazzhnákiay bánzolay sará bérán kanóké kayt, tán wahdé ke hamá ákebat ke pa áia gisshénag butag, áiy sará kapit.”

10

Kawray kashay shobén

¹ Pársay bádsháh Kuroshay dawray sayomi sálá Dányálá, ke Beltesházaray námá ham zánaga but, elhám raset. Elhámay paygám rást at o baláhén jangéay bárawá at. É paygámay máná áia shobénéay tahá raset.

² Á róchán, mane Dányál tán purahén say haptagá porsig atán.

³ Man hecch wasshén waráka nawárt. Gósht o sharáb dap pera nakort, rógen pera namosht tánke é sayén haptag gwastant.

⁴ Awali máhay bist o cháromi róchá wahdé man mazanén kawr, Dejlhay lambá atán,

⁵ man wati chamm chest kortant, ta dist mardé lilomé* godi gwará o lánká cha Upázi† teláhá addh kortagén kamarbandé bastagi.

⁶ Áiy badan purah teláhrangén ákuté at o démi chó geróká shahm dayagá at. Chammi gwashay rókén mashal atant. Dast o pádi moshtagén brenjay dhawlá drapshagá atant o tawári chó mardománi mazanén rombéay tawára at.

⁷ Tahná mane Dányálá é shobén dist, mani hamráhán nadist, bale baláhén torsé áyani jáná kapt o pa wati chér dayagá tatkant.

⁸ Gorhá man tahná bután o é mazanén shobéná chárágá atán, mani wák o twán halás but, mani démay rang zard tarret o mani tahá hecch wák o twané pasht nakapt.

⁹ Nun man áiy tawár eshkot o anchó ke man é tawár eshkot, dém pa chér wapt o sakk wáb kaptán.

¹⁰ Padá dastéa maná dast jat, chести kort o maná larzókén dast o kóndháni sará ósharánti.

¹¹ Maná gwashti: “Oo Dányál! Oo sharapmandén mard! Harché ke gwashán, mani habará sarpad bay. Pád á, chéá ke man nun pa taw dém dayag butagán.” Wahdé áia é habar kortant, man larzáná pád átkán.

† 9:23 9:23 Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ 9:24 9:24 Bázén zántkáréay hayálá yakk haptagé hapt sál ent. É hesábá haptád haptag, chár sad o nawad sál ent. * 10:5 10:5 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. † 10:5 10:5 Upáz, jágahay námé.

Dányálá madata rasit

¹² Padá mardá maná gwasht: “Mators, Dányál! Hamá awali róchá ke taw wati del pa sarpad bayag o wati Hodáay dargáhá békebr bayagá dátag, tai dwá gósh dárág butag o man tai habaráni sawabá átkagán.

¹³ Bale Pársay bádsháhiay shahzádagá tán bist o yakk róchá mani dém dásht. Bale randá Mikáil ke cha masterén préshtagán[‡] yakké, mani komakká átkchéá ke man ódá Pársay bádsháháni kerrá gatthetagtán.

¹⁴ Nun man tai sarpad kanagá átkagán ke gón tai kawmá démterá ché bit, chéá ke shobén áyókén wahday bárawá ent.”

¹⁵ Wahdé á gón man é habarán kanagá at, man wati sar jahl kort o hecch gwasht nakort.

¹⁶ Purah ensánay dhawlnéá mani lonth dast per kortant. Gorhá man wati dap pach kort o gón hamáia ke mani démá óshtátagat, habar kanagá laggettán. Gwashton: “Oo mani wájah! É shobéná maná sakk padard kortag o hecch zór o wákon nést.

¹⁷ Man, tai hezmatkár, chón gón taw habar korta kanán, mani wájah? Mani wák o twán shotag o pa zóré dam kasshagá án.”

¹⁸ Hamá ke ensánéay dhawlá at, maná padá dasti jat o zórmandi kort.

¹⁹ Gwashti: “Mators, sharapmandén mard! Émen bátay. Dhaddh bay. Mohkam bay.” Anchó ke á gón man habar kanagá at, man dhadhter bután o gwasht: “Mani wájah! Gón man habar kan, chéá ke taw maná zór bakshátag.”

²⁰ Gorhá gwashti: “Taw zánay man chéá tai kerrá átkagán? Man zutt pera tarrán ke gón Pársay shahzádagá jang bekanán o wahdé mana rawán, Yunánay shahzádagá kayt.

²¹ Bale awalá tará gwashán ke rástiy ketábá ché nebeshtah ent. Shomay shahzádag Mikáilá abéd, dega kass nést ke esháni démá maná zórmand bekant.

11

¹ Mádén Dáryushay dawray awali sálá man pa Mikáilay zórmand kanag o negahpániá áiy kerrá óshtátán.

Jonubi o shomáli bádsháháni jang

² Nun man tará rástén habará gwashán. Bechár, Pársá dega say bádsháh páda kayt, padá cháromi bádsháhé kayt ke cha é dega sajjahénán géshter máldár o hastómanda bit. Anchó ke á wati mál o hastiy sawabá zórmanda bit, á, sajjahén mardomán pa Yunánay bádsháhiay dozhmeniá páda kant.

³ Randá zórmandén bádsháhé chesta bit. Á, gón mazanén zór o wáké hokmránia kant o harché ke delia lóthit, kant.

⁴ Bale pád áyagá rand, áiy bádsháhi próshag o dém pa ásmánay chárén gwátán bahr kanaga bit, bale na áiy nasl o padréchá rasit o na á pésari zóri mána bit ke áiy wati jendá butag. Áiy bádsháhi cha boná gwajag o degarán dayaga bit.

⁵ Padá jonubay bádsháh* zórmanda bit, bale áiy yakk sálaré cha áiy jendá ham zórmandtera bit o gón mazanén wákéá shomálá molké addha kant o wati molká hokmránia kant.

⁶ Lahtén sálá pad, ahd o karáre bandant. Jonubay bádsháhay jenekk shomálay bádsháhay[†] kerrá pa ahd o karár bandagá rawt. Bale jenekkay zór o kodrat pashta nakapit o shomálay bádsháhay zór ham namánit. Á róchán, bádsháhay jenekk gón wati hamráhán, wati petá o komakkará hawár dróhag o dozhmenáni dastá dayaga bit.

[‡] 10:13 10:13 Asligén Ebráni nebeshtánka gwashtit: shahzádag. * 11:5 11:5 Jonubay bádsháh Mesray bádsháh ent. [†] 11:6 11:6 Shomálay bádsháh Suriahay bádsháh ent.

⁷ Cha jenekkay hándáná kasé páda kayt o jonubay bádsháhay jágahá gipt. Á, shomálay bádsháhay pawjay sará orosha kant o áiy kalátá poterit. Áyáni helápá janga kant o sóbena bit.

⁸ Á, esháni botén hodá, cha ásá dar áwortagén bot o teláh o nograhay gránbaháén darpán áwára jant o gón wat Mesrá bárt. Démterá pa lahtén sálá á, shomálay bádsháhay kára kára nadárit.

⁹ Nun shomálay bádsháh jonubay bádsháhay molkay sará orosha kant bale padá wati molká wátarra bit.

¹⁰ Áiy bachakkén chokk jangay chen o lánchá kanant o baláhén pawjé yakjáha kanant, é pawj déma kenzána kant ke chó tuppánén háréa sara rechit o jangá tán dozhmenay kalátá déma bárt.

¹¹ Jonubay bádsháh hezhma gipt, shomálay bádsháhay déma dara kayt o gón áiy janga kant. Nun shomálay bádsháh baláhén pawjé yakjáha kant, bale é pawj, jonubay bádsháhay dastá prósha wárt.

¹² Cha é pawjay prósh dayagá rand, jonubay bádsháh gorunáka bit o hazarán mardoma koshit bale angat báládasta nabit,

¹³ chéa ke shomálay bádsháh nun cha pésará masterén pawjé yakjáha kant o lahtén sálá pad, gón wati masterén pawj o bázén jangi sámánán wátarra kant.

¹⁴ Á zamánagá, bázéné jonubay bádsháhay dozhmeniá páda kayt. Tai jenday kawmay sheddatién mardom é shobénay purah o sarjam kanagá páda káyant bale prósha warant.

¹⁵ Padá shomálay bádsháha kayt, kalátbandén shahréay chapp o chágerdá sangara bandit o shahrá gipt. Jonubi pawj béwasa bit. Tantaná áyáni sharterén pawj ham esháni déma óshtáta nakanant.

¹⁶ Shomálay bádsháh orosha kant o hamá paymá kant ke wati delia lóthit. Kass áiy déma óshtáta nakant. Á zébáén molká óshtit o cha áiy dastá tabáha bit.

¹⁷ Nun á erádaha kant ke gón wati sajjahén bádsháhiay zórá byayt o gón jonubay bádsháhá ahd o karár bebandit. Wati jenekké ham gón áiy árósa dant ke jonubay bádsháhiá bepróshit bale áiy é hayál sóbena nabit o é kár déma narawt.

¹⁸ Nun shomálay bádsháh wati delgóshá gón tayábdapána[‡] kant o bázén zeminé gipt. Bale sálaré áiy gorunáki o béparwáhiá halása kant o áiy gorunákiá pa áiy jendá pera tarrénit.

¹⁹ Gorhá á, déma gón wati jenday molkay kalátána kant bale lakoshit o kapit o padá hecch jágah gendaga nabit.

²⁰ Padá áiy jágahá dega yakké kayt o song o máliátgiré rawána dant tánke wati molkay shán o shawkatá barjam bedárit, bale lahtén róchá rand é bádsháh, bé jang o sheddatéa, wat barbáda bit.

Bazzhnákén bádsháh

²¹ Eshiy jágahá anchén bazzhnákén mardomé kayt ke áiy hecch paymén bádsháhi sharap dayag nabutagat. É pa árámia kayt o pa repk o pandalé bádsháhiá gipt.

²² Eshiy déma baláhén pawjé rópag o prósh dayaga bit o gón é pawjá yakjáha ahd o karáray shahzádagé ham tabáha bit.

²³ Cha hamá wahdá ke gón eshiá ahd o karáre bandaga bit, é chérokái wati paymá kára kant. Mardomi báza nabant, bale báládasta bit.

[‡] 11:18 11:18 Tayábdap, bezán daryáay nazzikk o gwarén jágah, zerkerr, sáhel.

²⁴ Pa árámi molkay sérterén bahrána poterit o anchén kára kant ke eshiay hapt poshtá nakortag. É wati hamráháni nyámá poletagén mál o áwár o dawlat bahra kant. Tán kasánén wahdéá pa kalátáni geragá pandala sázit.

²⁵ Mazanén o sakkén porzórén pawjé zurit o pa jonubay bádsháhay prósh dayagá wati zór o tawkalá shórenit. Jonubay bádsháh ham baláhén o porzórén pawjé zurit o janga kant bale óshtáta nakant ke áiy helápá pandal sázaga bant.

²⁶ Hamá ke cha bádsháhá lápa gerant o warant, hamá áiy barbád kanagay johdá kanant. Áiy pawj prósha wárt o jangá bázéné koshaga bit.

²⁷ Doén bádsháh, pa badniyati yakkén parzónaga[§] nendant o gón yakdomiá dróga bandant bale kámyába nabant chéá ke halási, gisshetagén wahdá kayt.

²⁸ Shomálay bádsháh gón mazanén mál o dawlatéá wati molká pera tarrit bale deli pákén ahd o karáray helápá bit. É wati kára kant o molká wátarra bit.

²⁹ Gisshetagén wahdá, padá dém pa jonubá dara kapit, bale é goddhi randá péshigén warhá nabít,

³⁰ chéá ke Kittimay^{*} lánch áiy dozhmeniá káyant. Paméshká á delprósha bit o wátarra kant o pákén ahd o karáray dozhmeniá hezhma gipt. Pera tarrit o pa hamáyán mehrabána bit ke pákén ahd o karára namannant.

³¹ Áiy pawj jáha jant, mazanén parasteshgáhá, hamá mohrén kalátá palita kant, har róchigén korbánigán banda kant o ‘palit o bérán kanókén bazzhnáká[†] hamódá éra kant.

³² Pa cháplusi hamá mardomán sell o palita kant ke ahd o karáray helápá káresh kortag, bale hamá mardom ke wati Hodáyá sharriá pajjáha kárant, áiy déma mohra óshtant.

³³ Hamá ke dáná ant, bázénéá sar o sója dayant, bell toré pa kasánén moddatéá é mardom gón zahmá koshaga bant, pa ás sóchaga bant, bandig o lotth o pol kanaga bant.

³⁴ Wahdé kapant, kammén komakesha rasit o bázéné pa badniyati áyáni hamráha bit.

³⁵ Cha dánáyán ham lahténa lakoshit tánke é dhawlá é mardom tán halásiay wahdá pák o palgár o béayb kanag bebant chéá ke é wahd, wati gisshetagén zamánagá kayt.

Gorunákén bádsháh

³⁶ Padá bádsháh wati delay tabá kára kant o watá cha sajjahén hodáyán borzter o pormarhátera gendit o hodáyáni Hodáay helápá anchén habara kant ke mardom hayrána bant. Tán hamá wahdá kámyába mánit ke gazabay wahd sarjam nabutag. Hamá chizz ke bayagi ant, allama bant.

³⁷ Á, pa wati petáni hodáyán hecch parwáha nadárit o janénáni wáhagay parwáhá ham nakant. Pa é dega hodáyán ham parwáha nadárit, chéá ke á, watá cha é sajjahénán borztera kant.

³⁸ Esháni badalá kalátáni hodáyá ezzata dant, anchén hodáé ke áiy pet o pirokán hechbar nazántag. Á, eshiá gón teláh, nograh o gránbaháén seng o kimmatién chizzán sharapa dant.

³⁹ Darámadén hodáéay komakká mohr o mohkamén kalát fi eáni sará orosha kant. Hamá ke áia mannant, áyán mazanén sharapa dant o bázén

[§] 11:27 11:27 Parzónag, bezán soprah. ^{*} 11:30 11:30 Kittim, jágahéay nám ent ke Kebresay jazirahá shahré at. Edá pa Rumián eshárahé. [†] 11:31 11:31 “Palit o bérán kanókén bazzhnák” yakk chizzé ke nabáyad ent mazanén parasteshgáhá byayt. Dányál nabiay péshgói hamá wahdá sarjam but ke 167 Péshmiládá Suriahay hákemá mazanén parasteshgáhay tahá bot jágah dát o hukki korbánig kort.

mardoméay sará hokmránesh jórha kant o zeminá áyáni nyámá pa théki bahra kant.

⁴⁰ Padá halásiay wahdá, jonubay bádsháh áiy sará orosha kant o shomálay bádsháh jonubay bádsháhay sará tuppánéay dhawlá gón arrábah,[‡] asptách o bázén lánchéá mána rechit. Bázén molkéay sará orosha kant o cha ódá chó tuppánéá gwazit.

⁴¹ Á, zébáén molkay sará ham orosha kant o bázén molké prósha wárt bale Edum, Muáb o Ammunay masterén mardom cha áiy dastá rakkant.

⁴² Padá á wati dastá pa é dega molkáni geragá drája kant o Mesr ham narakkít.

⁴³ Mesray sohr o nograhay hazánag o sajjahén gránbaháén chizzán wati dastay chérá kárit. Libiái o Kushi[§] áiy pádáni chérá bant.

⁴⁴ Bale cha ródarátk o shomálá áyókén hál, áia torsénant, sakk hezhma gipt o pa bázénéay barbád o gár kanagá dara kayt.

⁴⁵ Á wati bádsháhi tambuán* daryáyáni darnyámá, zébáén pákén kóhay lambá jant o é paymá wati goddhi ásará sara bit o kass pa áiy komakká nayayt.

12

Halásiay wahd

¹ Á wahdá Mikáil, hamá mazanén shahzádag ke tai mardománi negahpániá kant, jáha jant. Anchén paréshániay wahdé bit ke kawmáni bongéja beger tán á zamánagá hechbar nabutag. Bale á wahdá tai hamá sajjahén mardom ke áyáni nám ketábá nebeshtah ent, rakkénaga bant o

² bázéné ke zeminay hákáni tahá wáb ent, jáha jant, lahtén pa abadmánén zendá o lahtén pa pashali o abadmánén kamsharapiá.

³ Hamá ke dáná ant, chó ásmánay kobbahay* rozhnáia drapshant o hamá ke bázénéá pahrézkáriay némagá kárant, abad tán abad chó estárán rozhná bant.

⁴ Bale taw, oo Dányál, é habarán rázé bedár o ketábá tán halásiay wahday áyagá mohr bejan. Bázéné edá o ódá rawt o zánag cha géshá géshtera bit.”

⁵ Padá mane Dányálá cháret o dist ke dega do kas ant, yakké kawray é dastá óshtátag o domi kawray á dastá.

⁶ Yakkéá gón hamé lilompóshén mardá ke kawray ápay sarborá at, gwasht: “É ajabbatén kár chinchok wahdá sarjama bant?”

⁷ Gorhá man hamá lilompóshén marday tawár eshkot ke kawray ápay sarborá at. Áia wati rástén o chappén dast ásmánay némagá chest kortant o hamáiy sawgendi wárt ke tán abad zendag ent. Gwashti: “Wahdéá, wahdán o ném wahdá† o rand sarjama bit, hamá wahdá ke Hodáay pákén mardománi zór o wáka proshit. Nun é sajjahén chizz purah o sarjama bant.”

⁸ Man eshkot bale sarpad nabután, gorhá gwashton: “Oo mani wájah! É sajjahén chizzáni ásar ché bit?”

⁹ Áia passaw dát: “Wati ráhá beraw, Dányál! Chéá ke é habar tán halásiay wahdá ráz ant o mohr janag butagant.

[‡] 11:40 11:40 Arrábah, bezán mazanén mansabdaráni hamá gárho ke aspia kasshant. § 11:43 11:43

Kush: á zamánagay Kush maróchigén Sudán ent. * 11:45 11:45 Tambu, bezán gedán, haymah.

* 12:3 12:3 Kobbah, bezán borzén gombodpaymén gerdi. † 12:7 12:7 Pákén Ketábay bázén zántkáréay gománá eshiay máná say o ném sál ent.

¹⁰ Bázéné watá sáp o bépólenga[‡] kant o palgáraga bit, bale á ke badkár ant wati badkáriá déma barant. Hecch badkár sarpada nabit bale dáná sarpada bant.

¹¹ Cha hamá wahdá ke har róchigén korbánig band kanag o ‘palit o bérán kanókén bazzhnák’ mekk kanaga bit, yakk hazár o do sad o nawad rócha bit.

¹² Bahtáwar hamá ent ke wadára kant o tán yakk hazár o say sad o si o panch róchá rasit.

¹³ Bale taw wati ráhá beraw tán halásiay wahd byayt. Taw áráma kanay o padá, halásiay wahdá pa wati ásar o ákebatá jáha janay.”

[‡] **12:10 12:10** Bépóleng, bezán sáp o sallah, palgár.

Pákén Enjil cha Mattáay kalamá Mattáay Enjilay bárawá

É ketábay nebisók Mattá, ke domi námi Láwi at, Hodáwandén Issáay moridé at. Á, Bani Esráilié at o cha Issáay moridiá pésar máliátgiré at (Mattá 9:9). É ketábay tahá Mattá cha pésarigén paygambaráni peshgóian pésa dárít ke Hodáay dém dátágén rakkénók* Issá ent.

Mattá pésa dárít ke Issá Ebráhém o Dáuday padréch† ent, bale tahná Yahudiáni rakkénók naent, sajjahén donyáay rakkénók ent. Á wati wánókán sarpada kant ke Issá Masihay pant o tálimáni sarhál “ásmáni bádsháhi” ent o sajjahén mardom, agan cha wati gonáhán tawbah bekanant o Issáay sará imán byárant, ásmáni bádsháhiá rawant o abadmánén zenday wáhonda‡ bant.

Mattáay Enjilay tahá, Issáay pédáesh o kasáni, pa Hodái kárán áiy tayár bayag, Jalilay damagá§ áiy tálim o kár, áiy dém pa Urshalimá rawag, Urshalimá áiy dátágén sar o sój, salib kasshag o cha marká rand zendag bayag pa red o band nebisag butagant.

*Issáay béh o bonyád
(Luká 3:23–38)*

¹ Issá Masih, Dáud o Ebráhémay chokk ent. Áiy béh o bonyád* é dhawlá ent:

² Ebráhémay chokk Esák at, Esákay chokk Ákub, Ákubay chokk Yahudá o áiy brát atant.

³ Yahudáay chokk Páres o Zárah atant o áyáni mátay nám Támár at. Páresay chokk Hesrun, Hesrunay chokk Aram,

⁴ Aramay chokk Aminádáb, Aminádábay chokk Nahshun, Nahshunay chokk Salmun,

⁵ Salmunay chokk Buáz ke mátay námi Raháb at, Buázay chokk Óbayd, ke mátay námi Rut at, Óbayday chokk Yassi,

⁶ Yassiy chokk bádsháh Dáud.

Dáuday chokk Solaymán, ke máti pésará Uriáay lógi butagat,

⁷ Solaymánay chokk Rehóbám, Rehóbámay chokk Abiá, Abiáay chokk Ásá,

⁸ Ásáay chokk Yehushápát, Yehushápátay chokk Yurám, Yurámay chokk Ozziá,

⁹ Ozziáay chokk Yutám, Yutámay chokk Áház, Áházay chokk Hezekiá,

¹⁰ Hezekiáay chokk Manasi, Manasiay chokk Ámun, Ámunay chokk Yusiá,

¹¹ Yusiáay chokk Yakóniá o áiy sajjahén brát. Hamé wahdá Yahudi darándhéh† kanag o Bábelá barag butant.

¹² Bábelá darándhéh bayagá rand é mardom pédá butant: Yakóniáay chokk Shyáltél, Shyáltélay chokk Zerubábel,

¹³ Zerubábelay chokk Abihud, Abihuday chokk Elyákim, Elyákimay chokk Ázur,

¹⁴ Ázuray chokk Saduk, Sadukay chokk Ákim, Ákimay chokk Elihud,

* : 1:0 Rakkénók, bezán neját dayók. † : 1:0 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ : 1:0 Wáhond, bezán málek, hodábond. § : 1:0 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. * 1:1 1:1 Béh o bonyád, bezán pet o pirok, asl o nasab. † 1:11 1:11 Darándhéh, bezán jaláwatan.

¹⁵ Elihuday chokk Eliázar, Eliázaray chokk Mattán, Mattánay chokk Ákub,
¹⁶ Ákubay chokk Issop, Maryamay mard. Cha Maryamá Issá pédá but ke Masihay námá zánaga bit.
¹⁷ É dhawlá, cha Ebráhémá beger tán Dáudá chárdah posht o cha Dáudá beger tán Yahudiáni darándhéh bayag o Bábelá rawagá dega chárdah posht o cha darándhéhiá beger tán Issá Masihá ham chárdah posht ant.

Issá Masihay pédáesh
(Luká 1:26–38; 2:21)

¹⁸ Issá Masihay pédáesh é dhawlá at: Issáay mát Maryamay habarsendi gón Issopá butagat, bale cha áyáni sur o árósá pésar, zánag but ke Maryam cha Hodáay Pákén Ruhay[‡] barkatá lápporr ent.
¹⁹ Maryamay deshtár Issop rást o pahrézkárén mardomé at, nalótheti ke Maryamá bannám bekant, paméshká wati delá gwashti ke chérokái é sánga próshán.
²⁰ É bárawá angat pegr kanagá at ke Hodáwanday préshtagé áiy wábá átk o gwashti: “Issop, oo Dáud bádsháhay chokk! Maryamay zuragá maters, chéa ke áia é lápporri cha Pákén Ruhá rasetag.
²¹ Maryam chellaga bit o mardénchokké kárit. Chokkay námá Issá\$ bekan, chéa ke á wati kawmá cha áyáni gonáhána rakkénit.”
²² É sajjahén kár butant o é dhawlá hamá habar rást o sarjam butant ke Hodáwandá cha nabiay zobána gwashtagant:
²³ *Neshtagén jenekkéay láp porra bit. Á chellaga bit o mardénchokké kárit o chokkay námá Emánuila kanant,** ke eshiay máná “Hodá gón má” ent.
²⁴ Wahdé Issop cha wábá pád átk, hamá dhawlá ke Hodáwanday préshtagá hokm dátagat, wati jani zort,
²⁵ bale tán á wahdá ke chokk pédá nabutagat, gón áia wapt o wábi nakort o chokkay námi Issá kort.

2

Issáay chárágá estárzántáni áyag

¹ Bádsháh Hirudisay ahd o zamánagá, wahdé Issá Yahudiahay damagay shahr Bayt-Lahemá pédá butagat, gorhá cha ródarátká* lahtén estárzánt Urshalimay shahrá átk.
² Jostesh gept: “Hamá nonnok ke pa Yahudiáni bádsháhiá pédá butag, kojá ent? Má áiy estár dar áyagá distag o pa áiy sojdah kanagá átkagén.”
³ Cha é habaray eshkonagá Hirudis bádsháh sakk paréshán but o Urshalimay sajjahén mardom ham paréshán butant.
⁴ Hirudisá kawmay sajjahén dini péshwá o Sharyatay zánóger† lótháént o jost geptant ke Masihay pédáesh kojá bit?
⁵ Áyán passaw‡ dát: “Yahudiahay shahr Bayt-Lahemá, chéa ke nabiay ketábá nebeshtah ent:
⁶ ‘Oo Yahudáay shahr Bayt-Lahem!
Taw Yahudáay hákemáni nyámá\$skasterén naay,
chéa ke cha taw hákemé pédá bit o
*á mani kawm Bani Esráilay shepánkiá kant.’ ”**

‡ **1:18 1:18** Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. § **1:21 1:21** Issáay máná “Hodáwanda rakkénit” ent. * **1:23 1:23** Eshayá Nabiay Ketáb 7:14. * **2:1 2:1** Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. † **2:4 2:4** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. ‡ **2:5 2:5** Passaw, bezán jwáb. § **2:6 2:6** Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. * **2:6 2:6** Miká Nabiay Ketáb 5:2; Samwél Káziay Domi Ketáb 5:2.

⁷ Gorhá Hirudisá estárzánt chérokái lótháéntant o á estáray dar áyagay pakkáén wahdi jost kort.

⁸ Randá áia estárzánt Bayt-Lahemá ráh dátant o gwashti: “Berawét o é chokkay bárawá sharr jost o pors bekanét. Wahdé shomá dar gétk, maná sahig bekanét ke man ham berawán o áia shojdah bekanán.”

⁹ Bádsháhay habaráni eshkonagá rand, estárzánt ráh geptant. Hamá estár ke áyán dar áyagá distagat, áyáni démá pésh kapán at o hamá jághay sarborá óstát ke nonnok ódá at.

¹⁰ Gón estáray gendagá, á galá bál butant.

¹¹ Hamá lógá shotant o chokk o áiaý mát Maryamesh distant. Kóndhán kaptant o chokkesh sojdah kort, kimati chizzáni dhabbahesh pach kortant o sohr o konderk† o morresh‡ pa nonnoká sawgát kort.

¹² Randá, Hodáyá wábá á hozzhár kortant ke Hirudisay kerrá per matarrant. Gorhá cha dega ráhé wati molká shotant.

Dém pa Mesrá

¹³ Estárzántáni per tarragá rand, Hodáwanday préshtagé Issopay wábá átk o gwashti: “Pád á, chokk o chokkay mátá bezur o Mesrá betach. Tán man tará nagwashán hamódá bedár, chéá ke Hirudisá erádah kortag ke chokká dar begéjit o bekoshit.”

¹⁴ Gorhá Issop pád átk, chokk o chokkay máti zortant o hamá shapá dém pa Mesrá shot.

¹⁵ Tán Hirudisay marká hamódá mantant o é dhawlá hamá habar rást o sarjam but ke Hodáwandá cha nabiay zobáná gwastagat: *Man wati bacch cha Mesrá lóiháént o áwort.*§

Hirudis chokkána kósharéni

¹⁶ Wahdé Hirudis sarpad but ke estárzántán maná rad dátag, sakk zahr gept. Parmáni dát: “Bayt-Lahem o kerr o gwaray sarjamén damagay sajjahén do sálig o kasterén mardénchokk koshag bebant.” Chokkáni é omray hesáb áia estárzántáni gappáni bonyádá jat.

¹⁷ É dhawlá Eremyá Nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

¹⁸ *Cha Rámahay shahrá kukkáré góshán kapt,*

mótk o zárié mazanén,
Ráhilá pa wati chokkán grét,
nalóiheti ke kasé áia tasallá bedant,
chéá ke chokk namantagatant.†*

Dém pa Náserahá

¹⁹ Hirudisay marká rand, Mesrá Hodáwanday préshtagé Issopay wábá átk.

²⁰ Préshtagá gwasht: “Pád á, chokk o chokkay mátá bezur o wati molk Esráilá per betarr, chéá ke hamá mardom ke chokkay koshagay randá atant, mortagant.”

²¹ Gorhá Issop pád átk o chokk o chokkay máti zortant o padá Esráilay molká átk.

²² Bale wahdé sahig but ke Hirudisay jáhá áiaý chokk Arkeláus Yahudiahay bádsháh ent, gorhá óday rawagi torset. Wahdé wábéay tahá Issop habardár kanag but, padá Jalilay damagá shot.

²³ Ódá, Náserah námén shahreá jahmenend‡ but o é dhawlá nabiáni habar rást o sarjam but ke á chokk Náseri gwashaga bit.

† 2:11 2:11 Konderk washbóé ke cha drachkéay shiragá jórha bit. ‡ 2:11 2:11 Morr zahrtámén darmáné. § 2:15 2:15 Hushá Nabiay Ketáb 11:1. * 2:18 2:18 Mótk, bezán pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag. † 2:18 2:18 Eremyá Nabiay Ketáb 31:15. ‡ 2:23 2:23 Jahmenend, bezán jághéay neshtagén mardom, sáken, ábád.

3

*Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw
(Markás 1:1–8; Luká 3:1–17)*

¹ Á róchán, pákshódi* dayókén Yahyá átk o Yahudiahay gyábáná jári perrént:

² “Tawbah bekanét, chéá ke ásmáni bádsháhi átkag o sar butag.”

³ Yahyá hamá ent ke Eshayá nabi áiy bārawá gwashit:

Gyábáná kasé gwánka jant:†

“Hodáwāday ráhá tayár bekanét,

Hodáwāday keshkán rást o tachk bekanét.”‡

⁴ Yahyáyá cha oshteray mudán gwaptagén póshák gwará at o póstén kamarbandé lánká at. Áiy ward o warák madag o gyábáni bénag§ at.

⁵ Urshalimay nendók, Yahudiahay sarjamén damagay mardom o Ordonay kawray kerr o gwaray sajjahén jahmenend áiy kerrá shotant.

⁶ Wati gonáhesh mannetant o Yahyáyá Ordonay kawrá á pákshódi dátant.

⁷ Wahdé Yahyáyá dist ke bázén Parisi o Sadukié pákshódi geragá mani kerrá áyagá ent, gón áyán gwashti: “Oo syahmárzādagán! Kayá shomará gwashtag ke cha áyókén kahr o gazabá tatka kanét?

⁸ Anchén kár bekanét ke cha áyán záher bebit ke shomá tawbah kortag.

⁹ Cha wati delá é hayálá dar bekanét ke Ebráhém may pet ent. Man shomará gwashán ke Hodá cha é sengán ham pa Ebráhémá chokk o awlād pédá korta kant.

¹⁰ Nun tapar tayár ent ke drachkán cha boná begoddhit* o har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.

¹¹ Man pa shomay gonáháni pashómániá, shomará gón ápá pákshódia dayán, bale hamá ke cha man o randa kayt, cha man zórmandter ent o man áiy kawsháni chest kanagay láhek ham naán. Á shomará gón Pákén Ruh o ásá pákshódia dant.

¹² Áiá hanshóné† dastá ent o jóháná‡ sapá kant. Dánán ambará éra kant o pog o palárán§ anchén áséá sóchit ke hechbara namerit.”

Issáy pákshódi

(Markás 1:9–11; Luká 3:21–22; Yuhanná 1:31–34)

¹³ Gorhá Issá cha Jalilay damagá dar átk o Ordonay kawrá shot ke Yahyá áiá pákshódi bedant.

¹⁴ Bale Yahyáyá johd kort ke áiá pa é kárá maylit. Gwashti: “Báyad ent man cha taw pákshódi begerán, bale taw pákshódi geragá mani gwará káay?”

¹⁵ Issáyá gwasht: “Annun bell ke anchosh bebit, é paymá Hodáay wáhag o razáyá sarjama kanén.” Gorhá áiá mannet o Issái pákshódi dát.

¹⁶ Wahdé Issáyá pákshódi gept o cha ápá dar átk, anágat* ásmánay dap pach but o Hodáay Pákén Ruhi dist ke kapótéay shekl o dróshomá† ér átk o mani sará nesht.

¹⁷ Cha ásmáná tawaré átk: “É mani dóstigén Bacch ent o man cha eshiá sakk wassh o razá án.”

* **3:1 3:1** Pákshódiay labz, Yunáni zobána “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **3:3 3:3** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ **3:3 3:3** Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § **3:4 3:4** Bénag, bezán shahd, asal. * **3:10 3:10** Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag. † **3:12 3:12** Hanshón dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármazá bit. ‡ **3:12 3:12** Jóhán, bezán kesharáni moshag o dánáni mocch kanagay jágah. § **3:12 3:12** Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butagén káh o sabzag. * **3:16 3:16** Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán. † **3:16 3:16** Dróshom, bezán shekl, surat.

4

Shaytán Issáyá chakkásit

(Markás 1:12–13; Luká 4:1–13)

¹ Randá Pákén Ruhá Issá gyábáná bort ke Shaytán áia bechakkásit.*

² Chell shap o chell róch róchag dáragá rand Issá gozhnag but.

³ Gorhá Shaytán pa áia azmáesh kanagá átk o gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay, é sengán begwash nagan bebant.”

⁴ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag:

‘Mardom tahná pa nán zendaga nabít,

cha Hodáay zobánay sajjahén habaráni mannagá zendaga bit.” †

⁵ Padá Shaytáná Issá pákén shahr Urshalimá bort o mazanén parasteshgáhay diwálay borzterén jágahá óstárént o

⁶ gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá watá cha edá jahlá dawr beday, chéa ke nebisag butag:

Hodá tai bárawá wati préshtagán hokma kant o

á tará wati dastáni delá dárant

ke tai pád dhókéa malaggít.” ‡

⁷ Issáyá gwasht: “Haw, bale chosh ham nebisag butag: *Wati Hodáwandén Hodáay ázmáesh makan.” §*

⁸ Padá Shaytáná Issá sakkén borzén kóhéay sará bort o cha ódá donyáay sajjahén bádsháhi o áyáni shán o shawkati pésh dáshtant o

⁹ gwashti: “Agan taw mani déma kóndhán bekapay o maná sojdah bekanay, man é sajjahénán tará dayán.”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Oo Shaytán! Cha mani déma gom bay! Pákén Ketábá nebisag butag: *Wati Hodáwandén Hodáay parasteshá bekan o tahná hamáiy hezmatá bekan.” **

¹¹ Gorhá Shaytáná Issá yalah dát o shot. Nun préshtag átkant o Issáy hezmatesh kort.

Issáy hezmatkáriay bongéj

(Markás 1:14–15; Luká 4:14–15; Yuhanná 4:43–45)

¹² Wahdé Issá sahig but ke Yahyá dazgir kanag butag, gorhá Jalilá shot.

¹³ Náserahay shahri yalah dát o Kaparnáhumay shahrá jahmenend but. Kaparnáhum, Jalilay Mazangwarmay† kerrá, Zebulun o Naptáliay kabilaháni damagá ent.

¹⁴ É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

¹⁵ *Zebulun o Naptáliay damagá, gwarmay kashay mazanráhay sará, Ordonay kawray á dastá, Jalilay hamá hand o damagá ke darkawm jahmenend ant,*

¹⁶ *hamá mardom ke taháriá neshtagant,*

áyán mazanén rozhné dist o

hamá molká ke ódá mark sáhél†ent,

óday jahmenendáni sará rozhné tálán but. §

¹⁷ Cha hamá wahdá Issáyá é járay janag bongéj* kort. Gwashti: “Cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét, chéa ke ásmáni bádsháhi átkag o sar butag.”

* 4:1 4:1 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag. † 4:4 4:4 Mussáy Wáz 8:3. ‡ 4:6 4:6 Zabur 91:11–12. § 4:7 4:7 Mussáy Wáz 6:16. * 4:10 4:10 Mussáy Wáz 6:13. † 4:13 4:13 Mazangwarm, bezán daryáchah. ‡ 4:16 4:16 Sáhél, bezán sáheg kanag. § 4:16 4:16 Eshayá Nabiay Ketáb 9:1–2. * 4:17 4:17 Bongéj, bezán bendát, shoru.

*Issáy awali chárén morid**(Markás 1:16–20; Luká 5:2–11; Yuhanná 1:35–42)*

¹⁸ Wahdé Issá Jalilay Mazangwarmay lambá† tarragá at, do bráti dist, Shamun ke domi námi Petros at o áiy brát Andriás. Áyáni kár máhigiri at o á wahdá pa máhigiriá wati dām o máhórán gwarmá dawr dayagá atant.

¹⁹ Issáyá gón áyán gwasht: “Byáét, mani randgiriá bekanét o man shomará anchosha kanán ke máhig geragay badalá, mardománi delán shekára kanét.”‡

²⁰ Áyán hamá damáná wati dām yalah dátant o áiy hamráh butant.

²¹ Wahdé kammé démá shot, dega do bráti dist, Zebdiay chokk Ákub o Yuhanná ke bójigá§ gón wati pet Zebdiá neshtagatant o wati máhórán sráchag* o sharr kanagá atant. Issáyá doén gwánk jatant.

²² Áyán ham hamá damáná wati pet gón bójigá yalah dát o áiy hamráh butant.

*Jalilay damagá, Issáy kár o hezmat**(Markás 1:35–39; Luká 4:42–44)*

²³ Issáyá sajjahén Jalilá tarr o garda kort. Áiá kanisaháni† tahá mardom tálíma dátant, Hodáy bádsháhiay mestága‡ rasént o mardom cha har paymén nájórhi o nádráhián dráha kortant.

²⁴ Sajjahén Suriahá áiy nám o tawár sheng but o mardomán jenni o mariay nádráh§ o lang o mondh o hamá sajjahén nájórh ke warh warhén nádráhi o dard o dóráni tahá atant, Issáy kerrá áwortant o áiá dráha kortant.

²⁵ Jalil o Dekápolis o Urshalim o Yahudiah o Ordonay kawray á dastay hand o damagáni bázén mardomé átk o Issáy hamráh but.

5

*Bahtáwari**(Luká 6:20–23)*

¹ Wahdé Issáyá mardománi mocchi dist, kóhéay sará sar kapt o nesht. Áiy morid áiy kerrá átkant.

² Gorhá é dhawlá áyáni tálím dayagá lagget:

³ “Bahtáwar ant hamá ke wati ruhay garibiá sarpad ant, chéá ke ásmáni bádsháhi hamáyánig ent.

⁴ Bahtáwar ant hamá ke gamig ant, chéá ke áyán tasallá rasit.

⁵ Bahtáwar ant hamá ke narmdel ant, chéá ke zeminay mirásdár* hamá bant.

⁶ Bahtáwar ant hamá ke pa hakk o ensápá shodig† o tonnig ant, chéá ke á séra bant.

⁷ Bahtáwar ant hamá ke pa degarán rahma kanant, chéá ke áyáni sará rahm kanaga bit.

⁸ Bahtáwar ant hamá ke delesh pák ent, chéá ke á Hodáyá gendant.

⁹ Bahtáwar ant hamá ke sohl o émenia kárant, chéá ke á Hodáy chokk gwashaga bant.

¹⁰ Bahtáwar ant hamá ke hakk o ensápay ráhá ázár dayaga bant, chéá ke ásmáni bádsháhi hamáyánig ent.

† 4:18 4:18 Lamb, bezán dámon, kerr. ‡ 4:19 4:19 Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáy ráhá árag ent. § 4:21 4:21 Bójig, bezán lánch, kashti. * 4:21 4:21 Sráchag, bezán dertagén chizzéay dóchag o addh kanag. † 4:23 4:23 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. ‡ 4:23 4:23 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. § 4:24 4:24 Mari anchén nádráhié ke mardomá béhósh o gajj o kapa kant. Arabi o Pársiá “sar”. * 5:5 5:5 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. † 5:6 5:6 Shodig, bezán gozhnag.

¹¹ Bahtáwar ét shomá ke mani sawabá mardom shomará bézzat kanant o ázára dayant o shomay bárawá dróga bandant o badén gappa janant.

¹² Gal bebét o shátkámi bekanét, chéa ke ásmána shomay mozz báz ent. Péсарigén nabiesh hamé paymá ázár dátagant.

Jahánay wád o nur

¹³ Shomá jahánay wád ét, bale agan wáday tám berawt, gorhá chón padá wádók kanaga bit? Dega hecch kára nayayt, abéd cha[‡] eshiá ke dawr dayag bebit o mardomi lagatmál bekanant.

¹⁴ Shomá jahánay nur o rozhn ét, shahré ke kóhéay sará ent, chér o andémŠ buta nakant.

¹⁵ Hechkas rókén cherágá kásagay chérá éra nakant, cherágdánay sará éria kant tánke áiy rozhn lógay sajjahén mardomán berasit.

¹⁶ Hamé dhawlá shomay nur mardománi nyámá talán bebit tánke á shomay nékén kárán begendant o shomay ásmáni Petay satáyá bekanant.

Sharyatay sarjam kanag

¹⁷ Gomán makanét ke man pa Sharyat o nabiáni habaráni dur kanag o nákar kanagá átkagán. Man pa áyáni nákar kanagá nayátkagán, pa áyáni sarjam kanagá átkagán.

¹⁸ Shomará rásténa gwashán, ásmán o zeminay tabáh bayagá pésar, Sharyatay yakk áb* o thekké ham gára nabit tán hamá wahdá ke Sharyatay har chizz sarjam mabit.

¹⁹ Paméshká agan kasé cha Sharyatay parmánán gwandhteréné ham mán mayárit o degarán hamé tálimá bedant, ásmáni bádsháhiá kasterén zánaga bit. Bale kasé ke é parmánáni sará amala kant o degarán ham hamé tálimá dant, ásmáni bádsháhiá mazan zánaga bit.

²⁰ Gorhá shomará gwashán, agan shomay pahrézkári cha Parisi o Sharyatay zánógeráni pahrézkáriá géshter mabit, hechbar ásmáni bádsháhiá shota nakanét.

Kosht o kósh (Luká 12:58–59)

²¹ Shomá eshкотag ke gón péshigén mardomán gwashag butag: *Hón makan.* † Harkas hóna kant, hakdiwáná[‡] mayárbár kanaga bit.

²² Bale man shomará gwashán, harkas ke wati brátay sará zahr ent, á ham hakdiwáná mayárbár kanaga bit. Kasé ke wati brátá bad o rada kant, mazanén hakdiwáná mayárbár kanaga bit o kasé ke wati brátá ‘hódh’ o ‘ahmaka’ gwashit, dózahay ásay sezáwára bit.

²³ Paméshká agan korbánjáhá, korbánig kanagay wahdá yátá kaptay ke tai brátá gón taw gelagé hast,

²⁴ wati korbánigá hamódá korbánjáhá bell o beraw pésará wati brátá wasshán bekan, randá byá korbánig bekan.

²⁵ Agan kaséá gón taw arh o dáwáé hast o tará hakdiwáná bárt, gorhá ráhá gón áiá wati arhá begisshén o sohl bekan. Chó mabit ke á tará káziay kerrá bebárt o kázi tará apsaray dastá bedant o taw zendáná dawr dayag bebay.

²⁶ Tará rásténa gwashán, tán zarráni goddhiŠ pai o paysahá porra nakanay, cha ódá ázáta nabay.

Zená o talák

²⁷ Shomá eshкотag ke gwashag butag: *Zená makan.**

‡ 5:13 5:13 Abéd (cha), bezán gayr cha. § 5:14 5:14 Andém, bezán chér, póshidah. * 5:18 5:18 Áb, bezán harp, Engréziá: letter in the alphabet. † 5:21 5:21 Darraw 20:13. ‡ 5:21 5:21 Hakdiwán, bezán ámidges, dádgháh. § 5:26 5:26 Goddhi, bezán áheri. * 5:27 5:27 Darraw 20:14.

28 Bale man shomárá gwashán, agan kasé janénéá pa badén chammé bechárit, bezán wati delá gón hamá janená zenái kort.

29 Paméshká agan tai rástén chamm tará dém pa gonáhá bárt, áia kassh o dawr beday, chéa ke cha sarjamén jánay dózahá kapagá pa taw sharter hamesh ent ke tai jesmay yakk ázáé cha taw jetá bebit.

30 Hamé dhawlá, agan tai rástén dast tará dém pa gonáhá bárt, áia borr o dawr day, chéa ke cha sarjamén jánay dózahá rawagá pa taw sharter hamesh ent ke tai jesmay yakk ázáé cha taw jetá bebit.

31 Gwashag butag: *Harkas ke wati janá cha lógá dara kant, báýad áia taláknámahé bedant.*[†]

32 Bale man shomárá gwashán, agan janénéá zená nakortag o mard angat ham áiaý sawn o talákán bedant, bezán janená zenákáriay némagá télánk dayagá ent o agan kasé gón talák dátagén janénéá sur o sáng bekant, gorhá bezán gón áia zená kant.

Sawgend

33 Shomá é ham eshкотag ke gón péshigén mardomán gwashag butag: *Wati sawgendá maprósh,*[‡] o *Hodáwánday námay sará wártagén sawgendán purah bekan.*[§]

34 Bale man shomárá gwashán, hechbar sawgend mawarét, na arshay, chéa ke Hodáay taht ent,

35 na zeminay, chéa ke Hodáay pádáni chéray korsi ent, na Urshalimay chéa ke ‘Mazanén Bádsháhay’ shahr ent.

36 Wati saray sawgendá ham mawar, chéa ke taw wati mudáni yakk thálé ham espét yá syáh korta nakanay.

37 Paméshká ódá ke shomárá ‘haw’ gwashagi ent, begwashét ‘haw’ o ódá ke ‘enna’ gwashagi ent, begwashét ‘enna’. Cha ed o géshter gwashag Shaytánay kár ent.

Bérgiri

38 Shomá eshкотag ke gwashag butag: *Chammay badal chamm o dantánay badal dantán.*^{*}

39 Bale man shomárá gwashán, radkárén mardomay déma maóshtét. Agan kasé tai rástén gobbá[†] shahmáté jant, domi gobbá ham áiaý némagá betarrén.

40 Agan kasé pa tai jámagay kasshagá tará hakdiwáná bárt, wati kabáhá[‡] ham áia beday.

41 Agan kasé tará pa zór o bigári hazár gámay[§] pand janaga parmáit, do hazár gám áiaý hamráhiá beraw.

42 Kasé ke cha taw lóthit, áia beday o agan yakkéá wámé lóthet, dayagá chakk o pad mabay.

Mehr

(Luká 6:27–36)

43 Shomá eshкотag ke gwashag butag: *Wati hamsáhegá dóst bedár*^{*} o gón wati dozhmená naprat bekan.

44 Bale man shomárá gwashán, wati dozhmenán dóst bedárét o pa hamáyán ke shomárá ázára dayant, nékén dwá belóthét,

[†] 5:31 5:31 Mussáay Wáz 24:1. [‡] 5:33 5:33 Láwián 19:12. [§] 5:33 5:33 Mussáay Wáz 23:21. ^{*} 5:38 5:38 Darraw 21:24. [†] 5:39 5:39 Gobb, bezán gónag. [‡] 5:40 5:40 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. [§] 5:41 5:41 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “milion”, bezán kesás yakk o ném kilumitar. ^{*} 5:43 5:43 Láwián 19:18.

⁴⁵ tánke shomá wati ásmáni Petay chokk bebét, chéá ke á wati róchá pa nék o bad doénána drapshénit[†] o wati hawrá pa pahrézkár o radkár doénána gwárénit.

⁴⁶ Agan shomá tahná hamá mardomán dóst bedárét ke shomará dósta dárant, shomará cha Hodáay némagá hecch mozzé narasit. Songi[‡] o máliátgir[§] ham wati dóst dárókán dósta dárant.

⁴⁷ Agan shomá tahná wati brátán salám o drót begwashét, gorhá shomá cha é degarán sharter naét. Hodánáparmánén mardom ham wati brátán salám o drót gwashant.

⁴⁸ Paméshká shomá báyard kámel bebét, anchosh ke shomay ásmáni Pet kámel ent.

6

Hayrát

¹ Habardár! Wati nékén kárán mardománi chamdidá makanét. Agan pa é maksadá nékén kár bekanét ke mardom begendant, shomará cha ásmáni Petay némagá hecch mozzé narasit.

² Wahdé taw chizzé hayráta kanay, gorhá dhohl majan. Doru o dopóstén mardom kanisah o bázarán é dhawlá kanant tánke mardom áyán satá bekanant. Shomará rásténa gwashán, áyán wati mozz raset.

³ Wahdé hayráté cha rástén dastá dayay, chappén dast sahig mabit,

⁴ tánke tai dátagén hayrát chér o sarpósh bebit. Gorhá tai ásmáni Pet ke chérén kárána gendit, tai mozzá dant.

Dwá

(Luká 11:2-4)

⁵ Wahdé dwá kanét, doru o dopóstén mardománi dhawlá makanét, chéá ke áyán kanisaháni tahá o shahray chárráháni sará óshtag o dwá kanag dósta bit, tánke mardom áyán begendant. Shomará rásténa gwashán, áyán wati mozz raset.

⁶ Harwahdá ke dwá kanay, lógay andarén jáhéá beraw, lógá band kan o cha wati ásmáni Petá ke cha chammán chér o andém ent, dwá belóth. Gorhá tai Pet ke chérénána gendit, tai mozzá dant.

⁷ Wahdé dwá kanét, darkawmén mardománi dhawlá mopt o náhudagén^{*} habarán takrár makanét. Darkawm hayála kanant ke cha géshén takrára áyáni dwá gósh dára bit.

⁸ Áyáni paymá mabét, chéá ke shomay ásmáni Pet cha shomay lóthagá pésar wata zánt ke shomará kojám chizzáni hájat ent.

⁹ Shomá chó dwá belóthét:
'Oo may Pet, ke arshá ay!

Tai pákén nám sharapdár bát.

¹⁰ Tai bádsháhi byáyát.

Tai erádah o wáhag[†] zeminay sará ham hamá dhawlá purah o sarjam bát ke ásmáná puraha bit.

¹¹ May maróchigén rezk o rózigá maróchi mára beday.

¹² May radián bebaksh, anchosh ke má hamá sajjahén mardom bakshetagent ke gón má badiesh kortag.

[†] 5:45 5:45 Drapshénag, bezán shahm dayag, rozhná kanag, jalashkénag. [‡] 5:46 5:46 Songi, bezán máliátgir, thayksay gerók. [§] 5:46 5:46 Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéa pa wati nap o suddá cha mardomán géshén song o máliáta gept. ^{*} 6:7 6:7 Náhudag, bezán bépáedag. [†] 6:10 6:10 Wáhag, bezán lóth, talab, hájat.

13 Mára ázmáesh o chakkásá† dawr maday o cha sherr o Shaytána berakkénŠ.*

14 Chéá ke agan shomá mardománi radkárián bebakshét, gorhá shomay ásmáni Pet shomára ham bakshit,

15 bale agan shomá mardománi radkárián mabakshét, gorhá shomay ásmáni Pet ham shomay radkáriána nabakshit.

Róchag

16 Wahdé shomá róchaga bét, doru o dopóstén mardománi dhawlá watá molur o gamig makanét. Á wati démá chótha kanant ke mardom begendant ke á róchag ant. Shomára rásténa gwashán, áyán wati mozz raset.

17 Wahdé taw róchaga bay, wati sará thél bejan o démá beshód,

18 tánke mardom mazánant ke taw róchag ay, tahná tai ásmáni Pet ke cha chammán chér o andém ent, hamá bezánt. Á wahdi tai ásmáni Pet ke chérén kárána gendit, tai mozzá dant.

Áyókén jahánay tóshag

19 É donyáyá pa wat mál o maddhi† ambár makanét, ke edá warók o ramézesha‡ warant yá zanga gerant yá dozza poterant o barantesh.

20 Pa wat ásmáná mál o maddhi ambár bekanét ke ódá na warók o ramézesha warant, na zanga gerant o na dozza poterant o barantesh.

21 Parchá ke hamódá ke tai mál ent, tai del ham hamódá bit.

Badanay cherág

(Luká 11:34–36)

22 Chamm badanay cherág ant. Agan tai chamm sharr ant, tai sajjahén badan rozhná bit.

23 Bale agan tai chamm haráb ant, tai sajjahén badan tahára bit. Nun agan tai bátenay rozhn wat tahárié bebit, gorhá á tahári sakkén mazanén tahárié bit.

Ásudagén zend

(Luká 12:22–31)

24 Hechkas do wájahay golámiá korta nakant, yá gón eshiá naprata kant o áiá dósta dárít, yá gón eshiá wapádára bit o áiá mána nayárit. Chó buta nakant ke shomá Hodáay golámiá ham bekanét o zarray golámiá ham.

25 Paméshká shomára gwashán, pa wati zendá paréshán mabét ke ché bwarén yá ché benóshén, na pa wati badaná ke ché bepóshén. Zend cha waráká o badan cha pósháká démáter ent.

26 Ásmánay démá báli morgán bechárét, na keshant o na ronant o na ambára kanant, bale angat shomay ásmáni Pet áyán rezk o róziga dant. Shomay arzesh cha áyán báz géshter ent.

27 Hechkas pa pegr o parésháni wati zenday róchán damáné ham gésh korta nakant.Š

28 Gorhá pa pocch o pósháká chéá paréshán ét? Gyábánay gol o polláni némagá delgósh kanét ke chóna rodant. Na zahmaté kasshant o na résant o gwapant,

29 bale shomára gwashán ke Solaymáná gón wati mazanén shán o shawkatá é polláni dhawlén póshák gwará nabutag.

† 6:13 6:13 Chakkás, bezán ázmáesh, emtehan. § 6:13 6:13 Rakkénag, bezán neját dayag, bacché nag.

* 6:13 6:13 Lahtén daznebeshtá átkag: “Chéá ke abadmánén bádsháhi o wák o zór o shán o shawkat taig ant. Ámin.” † 6:19 6:19 Maddhi, bezán ganj o hasti. ‡ 6:19 6:19 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt. § 6:27 6:27 Yá: “wati báládá yakk dasté borzter korta nakant.”

³⁰ Oo kambáwarán! Wahdé Hodá gyábánay káhán ke maróchi hasant o bándá taruná sóchaga bant, chó brahdára kant, gorhá shomará allamá sharterén pósháka dant.

³¹ Paméshká paréshán mabét o magwashét ke ché bwarén yá ché benóshén yá ché bepóshén.

³² Hodánábáwarén mardom é sajjahén chizzáni randá tachant, bale shomay ásmáni Peta zánt ke shomará é chizz pakár ant.

³³ Cha drostán pésar, Hodáay bádsháhi o áiy dátágén páki o palgáriay* shóházá bebét, gorhá é sajjahén chizz ham shomará dayaga bant.

³⁴ Pa bándátigén róchá gam makanét, chéá ke bándátigén róch wati gamá wata kant. Pa maróchigá, maróchigén janjál bass ant.

7

Ér janag o aybgiri (Luká 6:41–42)

¹ Aybgiri makanét o kassá ér majanét, tánke shomá ér janag mabét.

² Hamá hesábá ke shomá degarán éra janét, hamé paymá shomá ham ér janaga bét o gón har kayl o paymánahéá ke shomá dayét, gón hamá kaylá shomará dayaga bit.

³ Chéá wati brátay chammay buchoká* genday, bale wati chammay bondhá nagenday?

⁴ Tai chammá ke bondhé mán, chón wati brátá gwashta kanay: ‘Bell ke tai chammay buchoká dara kanán’?

⁵ Oo doru o dopóstén shatalkár†! Pésará wati chammay bondhá dar kan, randá sharriá genday o wati brátay chammay buchoká kassheta kanay.

⁶ Pákén chizzán kochekkán madayét o wati morwáredán hukkáni déamá dawr madayét, chó mabit ke áyán lagatmál bekanant o per betarrant o shomay jendá derr o drásh bekanant.

Lóthóká rasit (Luká 11:9–13)

⁷ Belóthét, shomará dayaga bit. Shóház bekanét, shomará rasit. Darwázagá bethokkét, pa shomá pach kanaga bit.

⁸ Chéá ke harkas belóthit, áíá dayaga bit. Harkas shóház bekant, áíá rasit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áíá pach kanaga bit.

⁹ Shomay nyámá choshén mardomé nést ke agan áiy chokk nagan belóthit, dhóké bedanti,

¹⁰ yá agan máhig belóthit, méré bedanti.

¹¹ Nun agan shomá ke radkár ét, angat ham wati chokkán sharrén chizzáni dayagá zánét, gorhá shomay ásmáni Pet hamáyán angat géshtér sharrén chizza dant ke cha áíá lóthant.

Teláhéén parmán (Luká 6:31)

¹² Paméshká, harwahdá gón degarán hamá dhawlá bekanét ke shomá lóthét ke á gón shomá bekanant. Sharyat o nabiáni asligén habar hamesh ent.

Tankén darwázag (Luká 13:24)

* **6:33 6:33** Palgári, bezán sáp o sallahi, bepólengi. * **7:3 7:3** Bucchok, bezán dáray kasánén thokkor, pilláshk. † **7:5 7:5** Shatalkár, bezán doru o dopóstén mardom.

¹³ Cha tankén darwázagá begwazét, chéa ke práhén darwázag o práhén ráh tabáhiay némagá bárt o bázéné hamá ráhá rawt.

¹⁴ Bale tank ent á darwázag o tank ent á ráh ke zenday némagá bárt o kammok mardom hamé ráhá dara géjit.

Drachk o bar
(Luká 6:43–45)

¹⁵ Cha drógén paygambarán hozzhár bebét. Á, méshi póst gwará kanant o shomay kerrá káyant bale bátená derrók o warókén gork ant.

¹⁶ Shomá cha áyáni kár o kerdán áyán pajjáha kárét. Cha dhangarán[‡] angur o cha dhóloká[§] enjir chenaga nabit.

¹⁷ Hamé paymá, har sharrén drachk sharrén bar o samara kárit o harábén drachk harábén bar o samara kárit.

¹⁸ Sharrén drachk, harábén bar áworta nakant o harábén drachk sharrén bar áworta nakant.

¹⁹ Har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o sóchaga bit.

²⁰ Hamé paymá, shomá drógén paygambarán cha áyáni kár o kerdán pajjáha kárét.

²¹ Hamá ke maná ‘Hodáwand, Hodáwanda’ gwashant, pa á sajjahénán ásmáni bádsháhiay darwázag pacha nabit, tahná hamá shota kant ke mani ásmáni Petay wáhag o razáay sará amala kant.

²² Wahdé á rócha kayt, bázéné maná gwashit: ‘Hodáwand, oo Hodáwand! Má tai námay sará Hodái bashárat sar kortagant, tai námay sará jenn kasshetag o tai námay sará bázén mójezahé pésh dáshtag.’

²³ Gorhá man áyán tachká gwashán: ‘Oo radkárán! Man hechbar shomára pajjáha nayáwortag, cha mani démá dur bebét.’

Zántkári o názánti
(Luká 6:47–49)

²⁴ Paméshká, harkas ke mani é habarána eshkont o esháni sará amala kant, hamá dánáén mardomay paymá ent ke wati lógi mohrén kóhéay sará bast.

²⁵ Hawr but, hár o héróp átk, trondén gwátán kasshet o lógá laggetant, bale lóg nakapt, chéa ke áiy bonred* kóhay sará ér kanag butagat.

²⁶ Bale harkas ke mani é habarán eshkont o esháni sará amala nakant, hamá nádánén mardomay dhawlá ent ke wati lógi rékáni sará bast.

²⁷ Hawr but, hár o héróp átk, trondén gwátán kasshet o lógá laggetant o lóg kapt o pahk tabáh but.”

²⁸ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, mocch butagén mardom cha áiy tálimán hayrán butant,

²⁹ chéa ke áiy Sharyatay zánógeráni paymá tálim nadát, gón wák[†] o ehtiáré[‡] tálim dát.

8

Garray nádráhéay drahbakshi
(Markás 1:40–44; Luká 5:12–14)

¹ Wahdé Issá cha kóhá ér kapt, mardománi mazanén rombé áiy randá gón kapt.

[‡] 7:16 7:16 Dhangar, bezán bétákén konthagi drachk o dár. [§] 7:16 7:16 Dhólok gyábáni konthagi jarre. * 7:25 7:25 Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red. [†] 7:29 7:29 Wák, bezán zór, tákat. [‡] 7:29 7:29 Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór.

² Yakk mardé ke áia garray* nádráhi at Issáy kerrá átk, áia pádán kapt o gwashti: “Oo wájah! Agan taw belóthay, maná dráh o palgár† korta kanay.”

³ Issáyá dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!” Hamá damáná mard cha garrá dráh but.

⁴ Gorhá Issáyá gón áia gwasht: “Bechár, hechkasá hál maday, bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o hamá korbánigá bekan ke Mussáy Sharyatá nebisag butag, tánke pa mardomán sháhedié bebit.”

*Pawji apsaray imán
(Luká 7:1–10)*

⁵ Wahdé Issá Kaparnáhumay shahrá raset, pawji apsaré áia kerrá átk, dazbandi kort o

⁶ gwashti: “Oo wájah! Mani hezmatkárén bachakk lang o mondh ent o lógá kaptag, sakk dard o dór ent.”

⁷ Issáyá gwasht: “Sharr, mana káyán o áia dráha kanán.”

⁸ Pawji apsará darráént: “Oo wájah! Mana nakarzán ke taw mani lógá byáy. Taw tahná hokm bekan, mani hezmatkár dráha bit.

⁹ Chéa ke man ham wati masteráni hokmay chérá án o mani dastay chérá ham sepáhig‡ hast. Agan kaséa hokm bekanán ‘beraw,’ á rawt o agan kaséa begwashán ‘byá,’ á kayt. Agan wati hezmatkára begwashán ‘pelán kára bekan,’ á kanti.”

¹⁰ Wahdé Issáyá é habar eshkot, hayrán but o gón wati hamráhán gwashti: “Shomará rásténa gwashán ke Esráiliáni tahá ham man choshén mohrén imán nadistag.

¹¹ Bezánét ke cha ródarátk o rónendá bázén mardomé kayt o gón Ebráhém o Esák o Ákubá ásmáni bádsháhiay mehmániá yakkén parzónagay§ sará nendit,

¹² bale é bádsháhiay chokk o óbádag* dhanná taháriá dawr dayaga bant. Ódá gréwag o peryát o zária bit.”

¹³ Gorhá Issáyá gón pawji apsará gwasht: “Beraw, anchosh ke tai báwar ent, gón taw hamá dhawlá bit.” Áia hezmatkár hamá damáná dráh but.

*Nádráháni drahbakshi
(Markás 1:29–34; Luká 4:38–41)*

¹⁴ Wahdé Issá Petrosay lógá shot, disti ke Petrosay wassig tapig ent o kaptag.

¹⁵ Issáyá wati dast áia dastay sará per mosht. Áia tap sest, á pád átk o Issáy hezmat kanagá lagget.

¹⁶ Magrebtahará mardomán bázén jenni ganóké Issáy kerrá áwort, áia gón wati yakk habaréa jenn kasshetant o sajjahén nádráh wassh o dráh kortant.

¹⁷ É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but: *Áia may nezóri dur kortant o nádráhi bortant.*†

*Kay Issáy morid buta kant?
(Luká 9:57–60)*

¹⁸ Wahdé Issáyá wati chapp o chágerdá mardománi mocchi dist, parmán dát o gwashti: “Byáét, gwarmay á dastá rawén.”

¹⁹ Sharyatay zánógeré áia kerrá átk o gwashti: “Oo ostád! Har jáh ke taw raway, man tai randgiriá kanán.”

* **8:2 8:2** Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag o sohrbád o pa dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandaga bit. † **8:2 8:2** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. ‡ **8:9 8:9** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. § **8:11 8:11** Parzónag, bezán soprah, kopár. * **8:12 8:12** É bádsháhiay chokk o óbádag, bezán Esráiliáni chokk o óbádag. † **8:17 8:17** Eshayá Nabiay Ketáb 53:4.

²⁰ Issáyá gwasht: “Róbáhán hóndh[‡] hast o báli morgán kodóh[§], bale Ensánay Chokká^{*} pa saray ér kanagá hecch jágah nést.”

²¹ Dega yakk moridéá gwasht: “Oo wájah! Maná ejázat beday ke pésará berawán o wati petá kabr o kapan bekanán.”

²² Issáyá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan, bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kapana kanant.”

Tuppánay érmósh kanag

(Markás 4:36–41; Luká 8:22–25)

²³ Issá bójigá swár but, morid ham swár butant.

²⁴ Anágat trondén tuppáné átk o chawl o mawján bójig mán ropt, bale Issá wáb at.

²⁵ Morid áiy kerrá átkant, cha wábá pád kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Mára berakkén ke meragá én.”

²⁶ Gón áyán gwashti: “Oo kambáwarán! Shomára chéa torsit?” Nun pád átk, gwát o ápi hakkal dátant o tuppán pahk érmósh but.

²⁷ Morid hayrán butant o gwashtesh: “É chónén mardomé ke gwát o áp ham eshiay hokmá mannant.”

Do jenniay drahbakshi

(Markás 5:1–17; Luká 8:26–37)

²⁸ Wahdé Issá mazangwarmay á dastá, Gadáriáni[†] molká raset, do mardom cha kabrestáná dar átk o gón áia dochár kaptant.[‡] Áyán jenn per at o á haminchok wakshi o torsnák atant ke kassá cha á ráhá gwasta nakort.

²⁹ Áyán kukkár kort o gwasht: “Oo Hodáay Chokk! Tará gón má che kár ent? Cha wahdá[§] pésar, pa may azáb dayagá átkagay?”

³⁰ Cha áyán kammé dur, hukkáni ramagé charagá at.

³¹ Palitén ruhán cha Issáyá dazbandi kort o gwasht: “Agan taw mára cha é mardomán dara kanay, gorhá mára é ramagay hukkáni jesmá ráh beday.”

³² Issáyá gwasht: “Bepoterét!” Gorhá á dar átk o hukkáni jesmá potertant o hukkáni sajjahén ramag cha kóhdémá jahlagá tachán but o gwarmá kapt o mort.

³³ Hukkáni chárénók tacháná shahrá shotant o é sajjahén hál o jenni ganókáni sargwastesh raséntant.

³⁴ Nun shahray sajjahén mardom Issáy chárágá átkant o gón áia dazbandiesh kort ke cha may molká dar á o beraw.

9

Lang o mondhén mardéay drahbakshi

(Markás 2:3–12; Luká 5:18–26)

¹ Issá bójigéá swár but o mazangwarmi gwázént o wati jenday shahrá átk.

² Hamé wahdá, lahtén mardomá lang o mondhén mardé ke tahtéay sará waptagat, Issáy kerrá áwort. Wahdé Issáyá áyáni imán dist, gón langá gwashti: “Oo mani chokk! Delá mazan kan, tai gonáh bakshag butant.”

³ Bale Sharyatay lahtén zánógerá wati delá gwasht: “É mard kopr kanagá ent.”

[‡] **8:20 8:20** Hóndh, bezán zeminá mazanén thong. **§ 8:20 8:20** Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg.

^{*} **8:20 8:20** Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátágén Masih ent. [†] **8:28 8:28** Lahtén daznebeshtá átkag: “Gerásiáni” yá “Gergesiáni”. **‡ 8:28 8:28** Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. **§ 8:29 8:29** Edá wahday máná áheratay róch ent.

⁴ Issáyá áyáni delay habar zánt o gwashti: “Shomá chéá wati delá badén hayála kárét?

⁵ Kojám habaray gwashag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant,’ yá: ‘Pád á, betarr?’

⁶ Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Padá gón á langá gwashti: “Pád á, wati tahtá bezur o lógá beraw.”

⁷ Gorhá mard pád átk o lógá shot.

⁸ Wahdé mardomán é kár dist, torsetesh o Hodáay satáesh kort ke mardománá choshén wák o ehtiári dátag.

Issá Mattáyá lótháénit

(Markás 2:14–17; Luká 5:27–32)

⁹ Issá ke démterá shot, Mattá námén mardé disti ke song* o máliátay kárgesá neshtagat. Gón áia gwashti: “Byá, mani randgiriá bekan!” Mattá pád átk o áia hamráh but.

¹⁰ Wahdé Issá Mattáay lógá parzónagay sará neshtagat o warák waragá at, bázén songi o máliátgir o gonahkáré ham átk o gón Issá o áia moridán yakjáh nánesh wárt.

¹¹ Wahdé Parisián dist gón Issáay moridán gwashtesh: “Chéá shomay ostád gón songi o gonahkárán waráka wárt?”

¹² Issáyá eshkot o gwashti: “Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent.

¹³ Bale berawét o é habaray mánáyá dar begéjét: *Maná hayrát o korbánig pasond naent, mehr o rahm pasond ent.*† Man pahrézkaráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán.”

Róchagay bárawá

(Markás 2:18–28; Luká 5:33–39)

¹⁴ Randá, Yahyáay morid Issáay kerrá átkant o jostesh kort: “Má o Parisi róchaga bén, bale tai morid chéá róchaga nabant?”

¹⁵ Issáyá passaw dát: “Sálónk ke neshtag, sur o árósay mehmán gamiga nabant o porsa nadárant. Bale anchén wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, hamá wahdá róchaga bant.

¹⁶ Hechkas nókén goday thokkoré nazurit o kwahnén pashká paccha najant, chéá ke nókén goday pacch nazza kayt o kwahnén pashká gantera derrit.

¹⁷ Hamé dhawlá, kwahnén mashkáni tahá nókén sharáb‡ mána nakanant, agan chosh bekanant mashka derant o sharába rechant o mashk ham barbáda bant. Nókén sharábá nókén mashkán mána kanant ke sharáb o mashk, har doén bemánant.”

Janénéay drahbakshi o jenekkéay zendag kanag

(Markás 5:22–43; Luká 8:41–56)

¹⁸ Issá angat gón áyán habará at ke kanisahay masteré átk o Issáay pádán kapt o gwashti: “Mani jenekk hamé annun mortag, bale byá wati dastá áia sará per mosh, á padá zendaga bit.”

¹⁹ Issá pád átk o gón wati moridán áia hamráh but.

²⁰ Hamódá janéné hastat ke dwázdah sál at áia hón pach at. Á cha poshti némagá átk o Issáay kabáhay lambi dast jat.

* **9:9 9:9** Song, bezán máliát, tayks. † **9:13 9:13** Hushá Nabiay Ketáb 6:6. ‡ **9:17 9:17** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit.

²¹ Wati delá gwashagá at: “Agan Issáy kabáhá ham dast per bekanán, dráha bán.”

²² Issáyá chakk tarrént o janéni dist. Gwashti: “Oo mani jenekk! Delá mazan kan, tai imáná tará dráh kort.” Hamá damáná janén dráh but.

²³ Wahdé Issá kanisahay masteray lógá raset, disti ke nal janók nal janag o mótk áragá ant o rombéš mardom gréwag o záriá ent.

²⁴ Gwashti: “Dar áét, jenekk namortag, wáb ent.” Áyán Issáy sará kandet.

²⁵ Mardomesh cha lógá dar kortant, Issá tahá shot, jenekkay dasti gept o jenekk pád átk.

²⁶ É hál sajjahén damagá sheng o tálán but.

Do kóray drahbakshi

²⁷ Wahdé Issá cha ódá ráh gept, ráhá do kór gwánk janán áiy randá kapt o gwashtesh: “Oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”

²⁸ Issá lógéá shot o doén kór áiy kerrá átkant. Issáyá gón áyán gwasht: “Shomará báwar ent ke man é kára korta kanán?” Áyán jwáb dát: “Haw, oo Hodáwand!”

²⁹ Gorhá Issáyá wati dast áyáni chammáni sará per mosht o gwashti: “Hamá dhawlá ke shomá báwar kortag, gón shomá hamá dhawlá bit.”

³⁰ O áyáni chamm rozhná butant. Issáyá kaddhan* kort o gwashtant ke gón hechkasá é bárawá habar makanét.

³¹ Bale á shotant o Issáy námesh sajjahén damagá sheng o tálán kort.

Gongéay drahbakshi

(Luká 11:14–15)

³² Wahdé á rawagá atant, gongé ke jenné per ati, Issáy kerrá áwortesh.

³³ Anchosh ke Issáyá jenn kasshet, gong habar kanagá lagget. Sajjahén mardom hayrán butant o gwashtesh: “Choshén kár Esráilá hechbar nabu-tag.”

³⁴ Bale Parisián gwasht: “É gón jennáni sardáray sarókiá jennána kasshit.”

Keshár o ronók

³⁵ Issá sajjahén shahr o métagána shot o kanisaháni tahá mardomi tálíma dátant, Hodáay bádsháhiay mestágay jária jat o mardománi har paymén nájórhi o nádráhií dráha kortant.

³⁶ Issáyá ke mardománi mocchi distant, áyáni sará bazzagi but, chéá ke á béshepánkén pasáni dhawlá paréshán o béwas atant.

³⁷ Gorhá gón wati moridán gwashti: “Keshár báz ent o ronók kamm ant.

³⁸ Paméshká gón kesháray wáhondá dazbandi bekanét ke pa wati keshára ronók dém bedant.”

10

Issáy dwázdahén kásed

(Markás 3:16–19; 6:8–11; Luká 6:14–16; 9:3–5; 10:4–12)

¹ Issáyá dwázdahén morid lótháéntant o jennáni kasshag o har dhawlén nájórhi o nádráhiáni dráh kanagay wák o ehtiári dátant.

² É dwázdahén kásedáni nám esh ant:

awali Shamun at ke Petros ham gwashaga bit,
padá Shamunay brát Andriás,
Zebdiay chokk Ákub,
Ákubay brát Yuhanná,

§ 9:23 9:23 Romb, bezán gróh, thóli. * 9:30 9:30 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

3 Pilipos,
Bartulumá,
Tumá,
máliátgirén Mattá,
Halpiay chokk Ákub,
Taddá,

4 sarmachárén Shamun* o
Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet† o dozhmenáni dastá dát.

5 Issáyá é dwázdahén kásed gón é hokmá rawán dátant: “Darkawmáni gwará marawét o á shahrán ke Sámeri jahmenend ant, ódá ham marawét.

6 Bani Esráiliáni kerrá berawét ke gárén mésháni dhawlá ant.

7 Har jáh ke rawét, é mestágay járá bejanét ke ásmáni bádsháhi átkag o sar butag.

8 Nádráhán dráh bekanét, mordagán zendag bekanét, garray nádráhán dráh o palgár bekanét o jennán bekassét. Shomará moptá rasetag, moptá bedayét.

9 Wati lánkbandáni tahá sohr o nograh o ród mán makanét.

10 Pa wati saporá lóť‡ o turag§ mazurét gón, gwaray jámag o páday chawatthán abéd, dega hecch mazurét gón, asá ham, chéá ke kár kanók wati rózigay hakdár ent.

11 Wahdé shahr o métagéá rawét, láhekén mardomé shóház bekanét o tán roksata nabét, hamáiy kerrá bedárét.

12 Lógéá ke rawét, lógay mardomán salám bedayét o pa á lógá émeni belóthét.

13 Agan á lógay mardoma karzant, shomay nékdwáiy barkatá áyán émenia rasit o agan na, é émeni shomay jendá rasit.

14 Agan kasé shomará wasshátka nakant yá shomay habarán gósha nadárit, cha á lógá yá shahrá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét.

15 Shomará rásténa gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sodum o Gomurahay sezáyá gantera bit.

Á ke sakkiána saggit, rakkít
(Markás 13:11–13; Luká 21:12–17)

16 Bechár, man shomará rawána dayán, bale shomá anchosha bét ke gorkáni nyámá pasa bant. Paméshká máray paymá hozzhár o kapódaray paymá beázár bebét.

17 Cha mardomán hozzhár bét ke shomará geráénant o hakdiwánána barant o wati kanisaháni tahá shomará shallák o hayzarána janant.

18 Mani sawabá shomá hákem o bádsháháni démá pésh kanaga bét ke áyáni o darkawmáni démá sháhedi bedayét.

19 Wahdé shomá ódá baraga bét, paréshán mabét ke ‘Ché begwashén?’ yá ‘Chón passaw bedayén?’ chéá ódá shomará harché ke gwashagi ent, hamá wahdá shomay delá dayaga bit.

20 Parchá ke habar kanók shomá nabét, shomay ásmáni Petay Ruh cha shomay zobána habara kant.

21 Brát wati brátá dróhit o kóshárénit o pet wati chokká. Chokk wati pet o mátáni helápá páda káyant o áyána kóshárénant.

* **10:4 10:4** Bázéné gomána kant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óshátatag. † **10:4 10:4** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ‡ **10:10 10:10** Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagáia kanant. § **10:10 10:10** Turag, bezán pélek, lóť, pélag.

²² Sajjahén mardom mani námay sawabá cha shomá naprata kanant. Bale hamá ke tán áherá sakkiána saggit,* á rakkit†.

²³ Wahdé shomará yakk shahréa ázára dayant, betachét o dega shahréa berawét. Shomará rásténa gwashán, cha ed o pésar ke shomá Esráilay sajjahén shahrán sar bebét, Ensánay Chokka kayt o rasit.

²⁴ Na shágerd cha wati ostádá mastera bit o na golám cha wati wájahá.

²⁵ Pa shágerdá haminchok bass ent ke wati ostáday paymá bebit o pa golámá haminchok bass ent ke wati wájahay paymá bebit. Lógay hodábondesh‡ ke Belzabul§ gwashtag, gorhá lógay é dega mardomán allamá ganterén nám pera bandant.

Rásti chér dayaga nabit

(Luká 12:2-9)

²⁶ Cha é mardomán matórsét, chéa ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke zánag mabit.

²⁷ Hamá habarán ke man gón shomá shapay taháriá gwashán, shomá á habarán róchay rozhnáia begwashét, hamá habar ke shomay góshán halwat kanaga bant, lógáni sará sar kapét o á habaráni járá bejanét.

²⁸ Á ke badaná koshta kanant bale arwáhá koshta nakanant, cha áyán matórsét. Cha hamáia betórsét ke arwáhá ham o badaná ham dózahá dawr dát o tabáh korta kant.

²⁹ Do jengol pa yakk paysahéa* bahá bit, bale angat cha áyán yakké ham bé shomay ásmáni Petay razáyá zeminá nakapit.

³⁰ Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent.

³¹ Paméshká matórsét, shomay arzhesh cha sajjahén jengolán† géshter ent.

³² Harkas ke mardománi déma mani gwáhiá dant, man ham wati ásmáni Petay déma áiy gwáhiá dayán o

³³ harkas ke mardománi déma mani gwáhiá nadant, man ham wati ásmáni Petay déma áiy gwáhiá nadayán.

Sohlay badalá jang

(Luká 12:51-53; 14:26-27; 17:33)

³⁴ Gomán makanét ke man átkagán ke donyáyá sohl o émeni byarán. Sohl o émeniay áragá nayátkagán, jangay áragá átkagán.

³⁵ Chéa ke man átkagán ke chokk petay helápá bóshtit, jenekk mátay helápá o neshár wassigay helápá,

³⁶ bezán harkasay dozhmen áiy lógay mardoma bant.

³⁷ Kasé ke wati petá yá mátá cha man géshter dósta dárít, á mani láhek o kasé ke wati bachakká yá jenekká cha man géshter dósta dárít, á ham mani láhek naent.

³⁸ Kasé ke wati salibá baddhá nakant o mani randá nayayt, á ham mani láhek naent.

³⁹ Harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

⁴⁰ Harkas ke shomará wasshátka kant o sharapa dant, maná sharapa dant o hamá ke maná sharapa dant, áia ham sharapa dant ke maná ráhi dátág.

⁴¹ Harkas ke paygambaréa paméshká wasshátka kant o sharapa dant ke Hodáay ráh dátagéne, áia paygambaréay mozza rasit. Hamé dhawlá,

* 10:22 10:22 Saggag, bezán bardásht kanag. † 10:22 10:22 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag.

‡ 10:25 10:25 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. § 10:25 10:25 Belzabul, bezán jennáni bádsháh Shaytán. * 10:29 10:29 Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: do “asariun.” Asariun, á zamánagay kasterén zarr at. † 10:31 10:31 Asligén Yunáni nebeshtánk gwashit: “bázén jengolán”.

harkas ke pahrézkárén mardoméa pa áia pahrézkáriá sharapa dant, áia ham pahrézkárén mardoméay mozza rasit.

⁴² Harkas ke cha é kasánén moridán yakkeá paméshká tásé sardén áp ham bedant ke mani morid ent, man shomára rásténa gwashán ke áia wati mozza rasit.”

11

Issá o pákshódi dayókéni Yahyá
(Luká 7:18–23)

¹ Wati dwázdahén moridáni sar o sój kanagá rand, Issá cha ódá dar átk o pa tálim dayag o wáz kanagá Jalilay shahrán shot.

² Pákshódi dayókéni Yahyá zendánay tahá Issá Masihay káráni bárawá ke sahig but wati moridi ráh dátant

³ ke che Issáyá jost bekanét: “Taw hamá ay ke áyagi at, yá má degaréay ométá benendén?”

⁴ Issáyá passaw dátant: “Harché ke shomá eshkonét o gendét, berawét o Yahyáyá hál bedayét:

⁵ Kórani chamm rozhná bayagá ant, lang tarragá ant, garray nádráh dráh bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o garibán wasshén mestág sar bayagá ent.

⁶ Bahtáwar hamá ent ke mani sawabá thagal mawárt o malakoshit.”

Yahyáay bárawá
(Luká 7:24–35)

⁷ Wahdé Yahyáay kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán Yahyáay bárawá gapp o tráná lagget: “Shomá chónén chizzéay chárágá gyábáná shotét? Kalam o káshéay* chárágá ke gón gwátay kasshagá é dém o á déma bit?

⁸ Agan na, gorhá chónén chizzéay chárágá shotét? Anchén mardéay chárágá ke narm o názorkén pósháki gwará at? Á mardom ke názorkén póshák gwará kanant, sháhi kalátán neshtagant.

⁹ Gorhá ódá shomá chónén chizzéay chárágá shotét? Paygambaréay chárágá? Haw, shomára gwashán anchénéay chárágá ke cha paygambarán ham master ent.

¹⁰ Á hamá ent ke áia bárawá nebisag butag:
Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke tai ráhá tachk o hamwára kant.†

¹¹ Shomára rásténa gwashán ke hecch mátá pákshódi dayókéni Yahyáay warhén bémattmén chokké nayáwortag. Bale ásmáni bádsháhiá, hamá ke cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent.

¹² Cha pákshódi dayókéni Yahyáay wahdá beger tán annun, ásmáni bádsháhiay sará zolm o zóraki bayagá ent o zórak eshiay sará hamlaha kanant o geranti.

¹³ Tán Yahyáay áyagá sajjahén nabián o Tawrátá wati péshgói kortagant.

¹⁴ Agan shomá pa mannagá tayár ét, bezánét ke Yahyá hamá Elyás nabi ent ke áyagi at.

¹⁵ Harkasá gósh per, beshkont.

¹⁶ Pa é zamánagay mardomán kai mesálá bedayán? É hamá chokkáni paymá ant ke bázará neshtagant o á dega chokkán gwánka janant o gwashant:

¹⁷ ‘Má pa shomá nal jat, bale shomá nách nakort,

* 11:7 11:7 Kásh káhé ke kawráni kash o kerrána rodit. † 11:10 11:10 Maláki Nabiay Ketáb 3:1.

má mótk áwort, bale shomá pors nadásht.'

¹⁸ Yahyá átkag, na wárt o na nóshit, gwashant: 'Jenné per enti.'

¹⁹ Ensánay Chokk átkag, wárt o nóshit, gwashant: 'Lápi o sharábié, máliátgir o gonahkáráni sangat ent.' Bale dánáiy rásti cha kár o kerdá záhera bit."

Bazhn o apsóz

(Luká 10:13-15)

²⁰ Gorhá Issá hamá shahrán mayárig kanagá lagget ke wati géshterén mójezahi hamódá pësh dáshtagatant, chéá ke óday mardomán tawbah nako-rtagat.

²¹ "Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah ke man shomará pësh dáshtagatant, agan Sur o Saydunay shahrán pësh bedáshténant, gorhá óday mardomán hamá damáná wati gonáháni pashómániay póshák gwará kortagat o poráni sará neshtagatant.

²² Shomará gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sur o Saydunay sezáyá gantera bit.

²³ Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá hechbar chest kanag o ásmáná baraga nabét. Shomá mordagáni jaháná sarshakuna bét. Chéá ke hamá mójezah ke man shomará pësh dáshtagatant, agan Sodumay shahrá pësh bedáshténant, á shahr tán róche maróchigá mantagat.

²⁴ Shomará gwashán, jost o porsay róchá, shomay sezá cha Sodumay sezáyá gantera bit."

Árámi o ásudagi

(Luká 10:21-22)

²⁵ Nun Issáyá gwasht: "Oo mani Pet, ásmán o zeminay Hodábond! Tai satáyá kanán ke taw é habar cha dáná o aglmandán chér dátant o pa sádagén mardomán záher kortant.

²⁶ Haw mani Pet! Taw cha wati razáyá chó kort.

²⁷ Sajjahén chizz Petá mani dastá dátagant. Tahná Pet ent ke Chokká zánt. Hamé dhawlá, tahná Chokk o hamá mardom Petá zánant ke Chokk belóthit Petá pa áyán záher bekant.

²⁸ Oo sajjahén zahmatkasshán! Shomá ke dam bortag o gránén báráni chérá ét, dém pa man byáét ke man shomará árámi o ásudagia bakshán.

²⁹ Mani jogá† baddhá kanét, cha man dar bebarét, chéá ke man narmdel o békebr§ án. Gorhá shomay delá árámi o ásudagia rasit.

³⁰ Chéá ke mani jog grán naent o mani bár sobakk ent."

12

Issá Shabbatay wájah o wáhond ent

(Markás 2:23-28; Luká 6:1-5)

¹ Yakk randé Shabbatay róchá* Issá cha gandomay kesharán gwazagá at. Áiy morid gozhnag atant o kesháray hóshagán sendag o waragá laggetant.

² Parisián ke dist gón Issáyá gwashtesh: "Bechár! Tai morid anchén kára kanant ke Shabbatay róchá rawá naent."

³ Gwashti: "Záná, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiy hamráh gozhnag butant, Dáudá ché kort?

† 11:29 11:29 Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. § 11:29 11:29 Békebr, bezán hamá ke kebr o gorur makant, magrur mabit. * 12:1 12:1 Shabbatay róch hamá Shambah ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch.

⁴ Hodáay Pákén Lógá shot o pákwandhén naganí† wártant ke áyáni warag na pa áiá rawá at o na pa áiay hamráhán, tahná pa dini péshwáyán rawá at.

⁵ Yá shomá Sharyatá é nawántag ke mazanén parasteshgáhay tahá, dini péshwá Shabbatay béhormatiá kanant bale angat bémayár hesába bant?

⁶ Man shomára gwashán ke edá cha mazanén parasteshgáhá ham masteréné hastent.

⁷ Agan shomá é habaray máná bezántén: *Maná hayrát o korbánig pasond naent, mehr o rahm pasond ent,*‡ gorhá shomá á mardom mayárig nakortagatant ke bémayár ant.

⁸ Chéá ke Ensánay Chokk Shabbatay róchay málek ent.”

Mondhén mardéay drahbakshi

(Markás 3:1–6; Luká 6:6–11)

⁹ Issá cha ódá dar átk o kanisahá shot.

¹⁰ Ódá mardé hastat ke dasti hoshk o mond h at. Lahténá pa bohtám§ janagay nimóná cha Issáyá jost kort: “Shabbatay róchá kaséay dráh kanag rawá ent yá na?”

¹¹ Gón áyán gwashti: “Agan cha shomá kaséá yakk méshé hast o mésh Shabbatay róchá kandhéá bekapit, gorhá nagipt o daria nakant?”

¹² Ensánay arzesh cha méshá sakk báz géshter ent. Paméshká Shabbatay róchá néki kanag rawá ent.”

¹³ Nun gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day.” Áiá dast shahár dát o domi dastay dhawlá wassh o dráh but.

¹⁴ Bale Parisi dar átkant o pa Issáy kóshárénagá shawr o saláhesh kort.

Hodáay gechén kortagén

¹⁵ Wahdé Issáyá áyáni delay é habar zánt, cha ódá dar kapt. Mazanén rombé áiay hamráh but o áiá sajjahén nádráh dráh kortant.

¹⁶ Kaddhan kort o gwashtanti: “Gón kassá magwashét ke man kay án.”

¹⁷ É dhawlá Eshayá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

¹⁸ *É mani hezmatkár ent ke man gechén kortag,*
man eshiá dósta dárán o mani del cha eshiá sakk wassh o razá ent.

Wati Ruhá eshiay sará éra géján o
é pa darkawmán adl o ensápay járá jant.

¹⁹ *Na arh o korha kant o na ják o kukkár o*
na kasé damk o bázarán eshiay tawará eshkont,

²⁰ *na ke nemproshtagén kalam o káshé próshit o*
na mermeránkén cherágé koshit o

godhsará adl o ensápá sóbén o péróza kant.*

²¹ *Darkawm eshiay námay sará óst† o ométa bandant.‡*

Issá o Belzabul

(Markás 3:20–30; Luká 11:14–23; 12:10)

²² Nun mardomán kór o gongén mardomé ke jenné per ati Issáy gwará áwort. Issáyá dráh kort o á habar kanag o gendagá lagget.

²³ Sajjahén mardom pa hayráni gwashagá laggetant: “Chó bit ke é Dáud bádsháhay chokk ent?”

²⁴ Bale wahdé Parisián é habar eshкот, gwashtesh: “É gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshit.”

† 12:4 12:4 Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi at o é gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. ‡ 12:7 12:7 Hushá Nabiay Ketáb 6:6.

§ 12:10 12:10 Bohtám, bezán tohmat. * 12:20 12:20 Sóbén, bezán péróz, kámyáb. † 12:21 12:21 Óst, bezán omét, ásará. ‡ 12:21 12:21 Eshayá Nabiay Ketáb 42:1–4.

²⁵ Issáyá áyáni é hayál zánt o gón áyán gwashti: “Har molkéa ke nátepáki bebit, á molk wayrána bit o har shahré yá lógéa ke nátepáki bebit, á barjáha namánit.

²⁶ Agan Shaytán wat, watá bekasshit, bezán gón wat nátepák ent. Gorhá áiy bádsháhi chón barjáha mánit?

²⁷ Agan man gón Belzabulay zórá jennán bekasshán, gorhá shomay morid gón kai zórá jennána kasshant? É paymá, shomay moridáni jend shomay kázia bant.

²⁸ Bale agan man gón Hodáay Ruhay zórá jennána kasshán, bezánét ke Hodáay bádsháhi shomay nyámá rasetag.

²⁹ Yá chón buta kant ke kasé zóráwarén mardoméay lógá bepoterit o áiy mál o azbábán bebárt, agan á zóráwarén mardomá pésará magipt o mabandit? Randá áiy lógá pol o pánychŠ korta kant.

³⁰ Harkas ke mani hamráh naent, á mani heláp ent. Harkas ke mocch o yakjáh kanagá gón man gón naent, á sheng o shánga kant.

³¹ Paméshká shomará gwashán ke mardománi har gonáh o kopr bakshaga bit, bale Pákén Ruhay bárawá kopr kanag bakshaga nabit.

³² Harkas ke Ensánay Chokkay helápá habaré bekant, pahell kanaga bit, bale harkas ke Pákén Ruhay helápá habaré bekant, na é donyáyá pahell kanaga bit o na áyókén donyáyá.

Drachk o bar

(Mattá 7:17–18; Luká 6:43–45)

³³ Agan sharrén bar o samara lóthét, báyd ent drachk sharréné bebit, harábén drachk harábén bar o samara dant.* Har drachk cha bará zánaga bit.

³⁴ Oo syahmárzadagán! Shomá ke wat sell o haráb ét, chón sharrén habar korta kanét? Chéa ke harché ke delá bit, cha dapá hamá dara kayt.

³⁵ Sharrén mardom cha sharrén ganj o hazánagá sharrén chizz dara kant o sellén mardom cha sellén hazánagá, sellén chizz dara kant.

³⁶ Shomará gwashán ke jost o porsay róchá mardomán wati har mopt o náhudagén habaray hesáb dayagi ent.

³⁷ Chéa ke tai habar ant ke tará bémayára kanant o tai habar ant ke tará mayárbára kanant.”

Neshániay lóthag

(Markás 8:11–12; Luká 11:29–32)

³⁸ Gorhá lahtén Parisi o Sharyatay zánógerá gón áia gwasht: “Oo ostád! Má cha taw neshánié gendaga lóthén.”

³⁹ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Badkár o zenahkárén nasl o padréch neshánia lóthit, bale Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié áyán dayaga nabit.

⁴⁰ Anchosh ke Yunos tán say shap o say róchá thuhén máhigay lápá at, hamé paymá Ensánay Chokk tán say shap o say róchá zeminay lápá bit.

⁴¹ Jost o porsay róchá, Naynawáay mardom gón é zamánagay mardomán hórígá páda káyant o eshán mayáriga kanant, chéa ke Naynawáay mardomán Yunosay járay sará tawbah kort. Bale nun cha Yunosá masteréné edá átkag.

⁴² Jost o porsay róchá, Sabáay shahbánok† gón é zamánagay mardomán hórígá páda kayt o eshán mayáriga kant, chéa ke Sabáay shahbánok cha

§ 12:29 12:29 Pol o pánych, bezán zórbord, lotth o pol. * 12:33 12:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “yá drachká sharr bekanét o nibag sharr, yá drachká bad bekanét o nibag bad”. † 12:42 12:42 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “jonubay shahbánok”.

donyáay á dastá átk ke Solaymán bádsháhay dánáíá begendit. Bale nun cha Solaymáná masteréné edá átkag.

Jennáni jágah

(Luká 11:24–26)

⁴³ Wahdé jenné cha mardoméay jáná dara kayt, gorhá gyábáná rawt ke pa wati árámi o ásudagiá jáhé shóház bekant, bale áíá choshén jáha narasit.

⁴⁴ Gorhá gwashit: ‘Cha hamá lógá ke dar átkagán, padá hamódá rawán.’ Wahdé pera tarrit o gendit ke á lóg hórk o hálig ent, roptag o sapá ent,

⁴⁵ gorhá rawt o cha wat ganterén dega hapt jenn wati hamráha kant o kayt. Á poterant o hamódá hankéna kanant. É dhawlá á mardomay ásar o ákebat cha pésarigén hálatá ham gantera bit. É badkárén naslay hál ham anchosha bit.”

Issáy mát o brát

(Markás 3:31–35; Luká 8:19–21)

⁴⁶ Issá angat gón mardomán habará at ke áíay mát o brát átkant o dhanná óshtátant. Áyán lóthet ke gón Issáyá habar bekanant.

⁴⁷ Gorhá yakkéá Issá hál dát ke tai mát o brát dhanná óshtátagent o gón taw habar kanaga lóthant.

⁴⁸ Issáyá passaw dát: “Mani mát kay ent o mani brát kay ant?”

⁴⁹ Padá wati moridáni némagá dasti shahár dát o gwashti: “Esh ant mani mát o brát.

⁵⁰ Harkas ke mani ásmáni Petay wáhag o razáay sará amala kant, mani mát o gohár o brát hamá ent.”

13

Tohm chandhagay mesál

(Markás 4:1–9; Luká 8:4–8)

¹ Hamá róchá, Issá cha lógá dar átk o mazangwarmay kerrá shot o nesht.

² Mardománi anchén mazanén rombé átk o áíay kerrá mocch but ke á bójigéá swár but o nesht. Sajjahén mardom gwarmay lambá óshtátagent.

³ Gorhá áíá mardománá gón darwar* o mesálán bázén dars o sabakké dát. Gwashti: “Dehkáné tohmay chandhagá shot.

⁴ Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk, báli morg átkant o chet o wártantesh.

⁵ Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk ke ódá hák kamm at. Zutt rostant, chéá ke hák tanakk at.

⁶ Bale cha róchay trondén garmiá gimmort† o hoshk butant, chéá ke áyáni risshag o wandhál‡ johl nashotagatant.

⁷ Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá ham retk, cherekk rostant o tohmesh rodagá naeshtant.

⁸ É dega tohm sharrén zeminá retkant, rostant o hóshag o baresh dát, jáhé sad sari§, jáhé shast sari o jáhé si sari.

⁹ Harkasá gósh per, beshkont.”

Hodáay bádsháhiay ráz

(Markás 4:10–12; Luká 8:9–10)

¹⁰ Morid áíay kerrá átkant o jostesh kort: “Taw chéá gón mardomán pa darwar o mesál habara kanay?”

* **13:3 13:3** Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl. † **13:6 13:6** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. ‡ **13:6 13:6** Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § **13:8 13:8** Sad sari, bezán sad barábar.

¹¹ Áyáni passawá gwashti: “Parchá ke Hodáyá é zánt shomára dátag ke ásmáni bádsháhiay rázán sarpad bebét, bale áyáná nadátagi.

¹² Hamáia ke chizzé hast, áia géshter dayaga bit, tánke áia báz bebit, bale kaséa ke nést, hamá ke hastenti ham, pach geraga bit.

¹³ Man paméshká pa darwar o mesál gón áyán habara kanán ke á chárant bale nagendant, góshesh pach ant bale naeshkonant o sarpad ham nabant.

¹⁴ Eshayá nabiay péshgói é mardománi bárawá rást o sarjam bayagá ent ke gwashtit:

*Shomá eshkonét, bale sarpada nabét,
chárét, bale nagendét.*

¹⁵ *Chéa ke é kawmay del seng tarretag,*

góshesh grán ant,

wati chammesh bastagant.

Agan esháni chammán bedistén o

góshán beshkotén,

agan esháni delá bezántén o

sarpad buténant o dém pa man byátkénant,

*man dráh kortagatant.**

¹⁶ Bale bahtáwar ant shomay chamm ke gendant o shomay gósh ke eshkonant.

¹⁷ Shomára rásténa gwashán, bázén paygambar o pahrézkaréa lóthetag ke harché shomá gendagá ét, má ham bedistén bale nadistesh o harché shomá eshkonagá ét, má ham beshkotén bale naeshkotes.

Tohm chandhagay mesálay maksad

(Markás 4:13–20; Luká 8:11–15)

¹⁸ Nun dehkánay mesálay mánáyá gósh bedárét.

¹⁹ Wahdé kasé Hodáy bádsháhiay habará eshkont bale sarpada nabit, gorhá Shaytána kayt o harché ke áia delá keshag butag, áyán dara kant o bárt. Esh at ráhay sará retkagén tohmáni mesálay máná.

²⁰ Á tohm ke dhal o dhókáni tahá retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáy habará eshkont o hamá damáná pa gal o shádeha mannit,

²¹ bale é sawabá ke risshag o wandháli najatag, Hodáy habar áia delá tán dérá namánit. Wahdé Hodáy habaray sawabá sakki o sóriána kapit yá ázáre rasiti, hamá damáná cha ráhá thagalit o kapit.

²² Á tohm ke cherekk o dhangaráni tahá retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáy habará eshkont, bale donyái parésháni o mál o zarray delkasshi o préb áia rada dayant o naylant ke Hodáy habar besabzit o bar o samar bedant.

²³ Bale á tohm ke sharrén zeminá retkant, hamá mardomay mesál ent ke Hodáy habará gósha dárít o sarpada bit o bar o samara dant, bázéné sad sari, bázéné shast sari o bázéné si sari.”

Zahrichkay mesál

²⁴ Issáyá áyáná dega mesále dát. Gwashti: “Ásmáni bádsháhi, hamá mardomay paymá ent ke wati dhagará sharrén tohmi keshtagat,

²⁵ bale wahdé mardom wáb atant, dozhmené átk o gandománi tahá zahrichkay† tohmi rétk o shot.

²⁶ Wahdé gandom rostant o hóshagesh áwort, zahrichk ham rost o mazan butant.

* **13:15 13:15** Eshayá Nabiay Ketáb 6:9–10. † **13:25 13:25** Zahrichk káhé ke zahri mán.

²⁷ Nun nawkar átkant o gón wati wájahá gwashtesh: ‘Oo wájah! Taw wati dhagará sharrén tohm nakeshtagat? Gorhá é zahríchk cha kojá átkant?’

²⁸ Gwashti: ‘Dozhmenéá é kár kortag.’ Nawkarán jost kort: ‘Taw lóthay ke má berawén o áyán begwajén?’

²⁹ Passawí dát: ‘Na, chó mabit ke zahríchkáni gwajagay wahdá shomá gandomán ham begwajét.

³⁰ Tán ronagay wahdá belli horigá rodant, ronagay wahdá gón ronókána gwashán: “Pésará zahríchkán begwajét o pa sóchagá grámband bekanét, randá gandomán byárét o mani ambará ér kanét.” ’ ”

Kasterén tohmay mesál

(Markás 4:30–32; Luká 13:18–19)

³¹ Issáyá áyáná dega mesálé dát. Gwashti: “Ásmáni bádsháhi, thélkáhay tohmay dhawlá ent ke kaséá zort o wati dhagará kesht.

³² Chónáhá áiy tohm cha é dega tohmán kaster ent, bale wahdé rodit, cha é dega sabzagán[‡] borzter, drachkéay kaddá bit o báli morg áiy ták o tháláni[§] sará kodóha bandant.”

Homiray mesál

(Luká 13:20–21)

³³ Issáyá áyáná dega yakk mesálé dát. Gwashti: “Ásmáni bádsháhi hamá homiray paymá ent ke janénéá zort o gón bázén ártéá* hawár kort o kamm kammá sajjahén árt gwát gept.”

³⁴ Issáyá gón mardománi mocchiá é sajjahén habar gón darwar o mesálán kortant, bé mesálá gón áyán hecchi nagwasht.

³⁵ É dhawlá nabíay kortagén é habar rást o sarjam but:

*“Man gón darwar o mesálán wati dapá pacha kanán o
anchén habara kanán
ke cha donyáay pédáeshá beger tán annun
chér o andém butagant.”[†]*

Zahríchkay mesálay máná

³⁶ Nun Issáyá mardom roksat kortant o lógay tahá shot. Ódá morid áiy gwará átkant o gwashtesh: “Mará dhagáray zahríchkay mesálay mánáyá sarpad kan.”

³⁷ Gwashti: “Hamá ke sharrén tohma keshit, Ensánay Chokk ent.

³⁸ Dhagár donyá ent. Sharrén tohm ásmáni bádsháhiay chokk ant o zahríchkay tohm Shaytánay chokk ant.

³⁹ Hamá dozhmen ke zahríchkay tohmi dhagará rétkant, Shaytán ent. Kesháray rónay wahd áheratay róch ent o kesháray ronók[‡] préshtag ant.

⁴⁰ Anchosh ke zahríchk mocch kanag o ásá sóchaga bant, áheratay róchá ham hamé dhawlá bit.

⁴¹ Ensánay Chokk wati préshtagán ráha dant tánke sajjahén radkárán o hamáyán ke degarán dém pa gonáhá barant, yakjáh bekanant o cha áiy bádsháhiá dar bekanant.

⁴² Áyán ásay kurahá[§] dawra dayant ke ódá gréwag o peryát o zária bit.

⁴³ Á wahdá pahrézkár wati Petay bádsháhiá róchay paymá drapshant.* Harkasá gósh per, beshkont.”

[‡] 13:32 13:32 Sabzag, bezán káh. § 13:32 13:32 Thál, bezán sháharh, sháhal. * 13:33 13:33 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “say sátá”, bezán 15 kiluá gésh. † 13:35 13:35 Zabur 78:2. ‡ 13:39 13:39 Ronók, bezán hamá ke keshará borrit o moccha kant. § 13:42 13:42 Kurah, mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant. * 13:43 13:43 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag.

Ásmáni bádsháhiay dega say mesál

⁴⁴ “Ásmáni bádsháhi ganjéay paymá ent ke dhagaréa chér dayag butagat. Wahdé kaséa dar gétk, gal but o padá chéri dát o shot o harché ke áia hastat, bahái kortant o hamá dhagári pa bahá zort.

⁴⁵ Hamé dhawlá, ásmáni bádsháhi sawdágeréay paymá ent ke dhawldárén morwáredáni shóházá at.

⁴⁶ Wahdé áia gránkimatén morwáredé dast kapt, shot o harché ke áia hastat bahái kortant o hamá morwáredi gept.

⁴⁷ Hamé dhawlá ásmáni bádsháhi hamá dám o máhóréay dhawlá ent ke gwarmá dawresh dát o dámá har paymén máhig gept.

⁴⁸ Wahdé dám cha máhigá porr but, cha gwarmá daresh kort. Padá neshtant o sharrén máhigesh dar chetant o saptán† kortant o harábénesh dawr dátant.

⁴⁹ Áheratay róchá ham anchosha bit. Préshtaga káyant o badkárán cha pahrézkárán jetá kanant.

⁵⁰ Badkárán ásay kurahá dawra dayant ke ódá gréwag o peryát o zária bit.

⁵¹ Shomá é sajjahén habarén sarpad butét?” Áyán passaw dát: “Ji haw.”

⁵² Gón áyán gwashti: “Paméshká Sharyatay har zánóger ke ásmáni bádsháhiay moridé bit, hamá lógwáhonday dhawlá ent ke cha wati ganj o hazánagá har paymén nók o kwahnén chizza kasshit o kárit.”

Issá padá Náserahá pera tarrit

(Markás 6:1–6; Luká 4:16–30)

⁵³ Wahdé Issáyá é mesál halás kortant, cha ódá dar kapt.

⁵⁴ Wati jenday shahrá átk o óday kanisahá mardomán tálim dayagá lagget. Mardomán pa hayráni gwasht: “Eshiá é dánái o mójezah kanagay wák o twán cha kojá rasetag?”

⁵⁵ É hamá dártráshay chokk naent? Eshiay mát Maryam ent o brát Ákub o Issop o Shamun o Yahudá ant.

⁵⁶ Eshiay sajjahén gohár hamedá may kerrá jahmenend ant. Gorhá é sajjahén chizzi cha kojá áwortagant?

⁵⁷ Mardom Issáyá sará nawassh butant. Issáyá gwasht: “Nabiá har jágah ezzata rasit, bale wati métag o lógá ezzatia narasit.”

⁵⁸ Gorhá áyáni bábawariay sawabá ódá bázén mójezahé péshi nadásht.

14

Pákshódi dayókén Yahyáay koshag

(Markás 6:14–29; Luká 9:7–9)

¹ Hamé róchán Jalilay hákem Hirudisá Issáyá nám o tawár eshkot.

² Gorhá gón wati hezmatkárán gwashti ke é hamá pákshódi dayókén Yahyá ent ke cha mordagán zendag butag, paméshká choshén ajekkái kár* o mójezaha kant.

³ Gapp esh ent ke Hirudisá, wati jan Hirudiahay sawabá ke pésará áia brát Piliposay jan at, Yahyá geptag o zendána band kortagat.

⁴ Chéa ke Yahyáyá gón Hirudisá báz bará gwashtagat ke Hirudiahay gerag pa taw rawá naent.

⁵ Hirudisá lóthet ke Yahyáyá bekoshit, bale cha mardomána torseti, chéa ke mardománi báwar esh at ke Yahyá paygambaré.

⁶ Wahdé Hirudisay sálgerah but, Hirudiahay jenekká mehmánáni démá nách o sohbat kort. Hirudis cha é nách o sohbatá sakk wassh but,

† 13:48 13:48 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi.

* 14:2 14:2 Ajekkái kár, bezán mójezah,

hayrán kanókén kár.

⁷ sawgendi wárt o gón jenekká labzi kort: “Harché lóthay belóth, tará dayán.”

⁸ Jenekká gón mátá shawr o saláh kort o gwasht: “Pákshódi dayókén Yahyáay sará tabakkéay tahá bekan o hamedá byár o maná beday.”

⁹ Hirudis sakk paréshán but bale wati sawgend o mehmánáni sawabá hokmi dát ke jenekkay é wáhagá purah kanag bebit.

¹⁰ É dhawlá, zendáná Yahyáay sari borráént.

¹¹ Áiay saresh tabakkéay tahá kort o jenekkára dátesh o áia wati mátay kerrá bort.

¹² Yahyáay morid átkant o áiay jónesh bort o kabr o kapan kort. Randá shotant o Issáesh hál dát.

Panch hazár mardomá warák dayag

(Markás 6:32–44; Luká 9:10–17; Yuhanná 6:1–13)

¹³ É habaray eshkonagá rand, Issá gón moridán bójigéá swár but o dur o gestáén† jáhéá shot ke tahná bebant. Wahdé mardom sahig butant, cha shahrán payádaká áiay randá ráh geptant.

¹⁴ Issá ke cha bójigá ér kapt o mardománi mazanén mocchii dist, áyáni sará bazzagi but o áyáni nádráhén mardomi dráh kortant.

¹⁵ Nun béwahd at. Morid áiay kerrá átkant o gwashtesh: “É, dur o gestáén jágahé o nun béwahd ent. Mardomán ráh day ke métag o bázarána rawant o pa wat ward o waráké bahá gerant.”

¹⁶ Bale Issáyá gwasht: “Zalurat naent ke berawant, shomá wat áyán warák bedayét.”

¹⁷ Gwashtesh: “Edá may kerrá panch nagan o do máhigá abéd, dega hecch nést.”

¹⁸ Gwashti: “Mani kerrá byárétesh.”

¹⁹ Mardomi hokm dátant ke káháni sará benedét. Nun panchén nagan o doén máhigi zortant, ásmánay némagá cháreti o Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o moridáni dastá dátant. Moridán nagan mardománi sará bahr kortant.

²⁰ Sajjahénán sérá wárt. Cha sar átkagén chondhán dwázdah saptesh‡ porr kort.

²¹ Abéd cha janén o chokkán, kesás panch hazár mardéná nán wárt.

Issá ápay sará tarrit

(Markás 6:45–52; Yuhanná 6:15–21)

²² Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: “Man é mardomán roksata kanán. Tán á wahdá shomá bójigá swár bét o cha man pésar gwarmay á dastá berawét.”

²³ Mardománi roksat kanagá rand, tahná but o pa dwá kanagá kóhá sar kapt. Nun béwahd at o á tahná at.

²⁴ É wahdi, bójig cha hoshkiá dur shotagat o trond o tézén gwát o mastén mawj o chawlán geptagat.

²⁵ Shapay cháromi pásá, Issá ápay sará gám janán but o dém pa moridán átk.

²⁶ Wahdé moridán dist ke Issá ápay sará gám janán ent, deltrakk butant. Cha torsá kukkáresh kort o gwashtesh: “Jenné!”

²⁷ Bale Issáyá damáná gwasht: “Delá dhaddh kanét. Matorsét, é man án.”

²⁸ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan é taw ay, gorhá maná hokm beday ke man ham ápay sará tai kerrá byáyán.”

† 14:13 14:13 Gestá, bezán dur, yakk kerr, jetá. ‡ 14:20 14:20 Sapt: sabad, mazanén challi, sáchi.

²⁹ Issáyá gwasht: “Byá!” Gorhá Petros cha bójigá ér átk o ápay sará Issáy némagá rawagá lagget.

³⁰ Bale cha gwátay trondiá torseti o bokkagá lagget. Kukkári kort: “Oo Hodáwand! Maná berakkén.”

³¹ Hamá damáná Issáyá dast shahár dát, á gept o gwashti: “Oo kambáwar! Taw chéá shakk kort?”

³² Wahde bójigá sar kaptant, gwát kapt o árám but.

³³ Hamá ke bójigá atant, Issáesh satá o saná kanáná gwasht: “Béshakk taw Hodáay Chokk ay.”

Nádráháni drahbakshi
(Markás 6:53–56)

³⁴ Gwarmesh gwázént o Genisáretay métagá shotant.

³⁵ Óday mardomán Issá pajjáah áwort, kash o gwaray sajjahén hand o damagay mardomesh hál dátant o sajjahén nádráhesh áiy kerrá áwortant.

³⁶ Dazbandiesh kort: “Mára bell ke bass tai kabáhay lambá dasta janén.” Haminchok mardomá ke dast jat, wassh o dráh butant.

15

Delpáki
(Markás 7:1–23)

¹ Nun cha Urshalimá átkagén lahtén Parisi o Sharyatay zánóger Issáy kerrá átk o gwashtesh:

² “Tai morid chéá may pet o piroki rasmá próshant o waragá pésar dasta nashódant?”

³ Áyáni passawá gwashti: “Shomá chéá pa wati rasmay dáragá Hodáay hokmá próshét?”

⁴ Hodáyá gwashtag: *Wati pet o máta ezzat beday* o harkasá ke wati pet yá mát nálat kort, áiy sezá mark ent.*†

⁵ Bale shomá gwashét: ‘Agan kasé wati petá yá mátá begwashit: “Hamá komakk ke man báýad ent shomára bedátén, á man Hodáay ráhá korbán kortag,”

⁶ nun ejázat naent ke á wati pet o mátá komakk bedant.’ Shomá pa wati rasmay dáragá Hodáay habará halás o nákára kanét.

⁷ Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá shomay bárawá sharr gwashtag:

⁸ *É mardom dapá maná ezzata dayant,
bale delesh cha man sakk dur ent.*

⁹ *É moptá maná parastesha kanant o
mardománi ráh o rahbandáni tálimá anchosha dayant
ke gwashay Hodáay hokm ant.*‡

¹⁰ Issáyá mardom wati kerrá lótháént o gwashtant: “Gósh bedárét o sarpad bebét.

¹¹ Chizzé ke dapá rawt, mardomá nápáka nakant, bale hamá chizz ke cha dapá dara kayt, mardomá nápáka kant.”

¹² Nun morid áiy kerrá átkant o gwashtesh: “Taw zánay ke tai é habarán Parisi tawréntagant?”

¹³ Issáyá passaw dát: “Har nehálé§ ke mani ásmáni Petá nakeshtag, gwajaga bit.

* 15:4 15:4 Darraw 20:12. † 15:4 15:4 Darraw 21:17. ‡ 15:9 15:9 Eshayá Nabiay Ketáb 29:13
§ 15:13 15:13 Nehál, bezán nók keshtagén drachk.

¹⁴ Shomá áyán bellét. Á, kórání kórén rahshón* ant, wahdé yakk kóre domi kóray rahshóna bit, doén kandhá kapant.”

¹⁵ Petrosá gwasht: “É mesálay mánáyá mára sarpad kan.”

¹⁶ Issáyá gwasht: “Shomá angat ham inchok násarpad ét?

¹⁷ Nazánét harché ke dapá rawt, lápá mána bit o padá cha rótán dara kayt.

¹⁸ Bale harché ke cha dapá dara kayt, cha delá chesta bit o hamé chizz ensáná sell o nápáka kant.

¹⁹ Chéá ke badén pegr o hayál, hón o kósh, zená, bénangi, dozzi, drógén sháhedi o kopr cha delá chesta bant.

²⁰ Hamé chizz ant ke mardomá nápáka kanant, gón nashoshtagén dastán warák warag mardomá nápáka nakant.”

Darkawmén janénéay imán

(Markás 7:24–30)

²¹ Issáyá á jágah yalah dát o Sur o Saydunay damagá shot.

²² Kanháni janéné ke hamóday mardomé at, átk o kukkári kort: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará rahm kan. Mani jenekká jenné per o jenekk sakk azáb ent.”

²³ Bale Issáyá hecch nagwasht. Morid Issáy kerrá átkant o dazbandiesh kort: “Eshiá roksat kan, kukkár kanáná may randá kaptag.”

²⁴ Issáyá darráént: “Man bass pa Bani Esráilay gárén méshán ráh dayag butagán.”

²⁵ Gorhá janén áiy pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Maná komakk kan.”

²⁶ Gwashti: “Chokkáni naganay pach gerag o kochekkáni déma dawr dayag sharr naent.”†

²⁷ Janéná gwasht: “Haw, oo Hodáwand! Bale kochekk ham naganay hamá chondhána warant ke cha áyáni wáhondáni parzónagána kapant.”

²⁸ Gorhá Issáyá áiy passawá gwasht: “Oo bánok! Tai imán mohr o mohkam ent, hamá dhawl bit ke taw lóthay.” Hamá damáná áiy jenekk dráh but.

Bázén mardoméay drahbakshi

²⁹ Issáyá á jágah esht o shot, cha Jalilay Mazangwarmay lambá gwast o yakk kóhéay sará sar kapt o nesht.

³⁰ Bázén mardomé áiy kerrá átk. Lang, kór, mondh, gong o dega har paymén násalámatén mardomesh Issáy kerrá áwortant o áia dráh kortant.

³¹ Wahdé Esráilián dist ke gong habar kanagá ant, mondh dráh bayagá ant, lang tarragá ant o kór gendagá ant, gorhá hayrán butant o wati Hodá satá o sanáesh kort.

Chár hazár mardomá warák dayag

(Markás 8:1–10)

³² Issáyá wati morid lótháént o gwashtant: “Maná é mardománi sará bazzaga bit, say róch ent ke mani kerrá ant o pa waragá hecchesh nést. Mana nalóthán ke eshán gón shodigén lápé roksat bekanán. Chó mabit ke ráhá betosant o bekapant.”

³³ Moridán darráént: “É gyábáná má inchok nán cha kojá byárén ke é mardom sér bekanant?”

³⁴ Gorhá Issáyá cha moridán jost kort: “Shomará chont nagan gón?” Gwashtesh: “Hapt nagan o lahtén kasánén máhig.”

* **15:14 15:14** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. † **15:26 15:26** Issáy maksad esh naat ke é janén nápák ent. Áiy maksad esh at ke janénay báwar cha Yahudiáni báwará gesh ent.

³⁵ Áiá gón mardomán gwasht: “Zeminay sará benendét.”

³⁶ Haptén nagan o máhigi zortant, Hodáay shogri gept, nagan o máhigi chondh chondh kort o moridáná dátant o moridán mardománá dátant.

³⁷ Sajjahénán sérá wárt o cha sar átkagén chondhán moridán hapt lach[‡] porr kort.

³⁸ Janén o chokkán abéd, chár hazár mardéná warák wárt.

³⁹ Mardománi mocchiay roksat kanagá rand, Issá bójigá nesht o Magadanay damagá shot.

16

Ásmáni neshániay lóthag

(Markás 8:11–13; Luká 12:54–56)

¹ Parisi o Saduki Issáay kerrá pa áiay chakkásagá átkant o gwashtesh: “Márá ásmáni neshánié pésh dár.”

² Issáyá passaw dát: “Rózarday wahdá shomá gwashét: ‘Hawá wassha bit ke ásmán sohr ent.’”

³ Sabáhá gwashét: ‘Maróchi tuppána bit ke ásmán sohr ent o jambarán bastag.’ Shomá ásmánay rang o dróshomay andázah janagá zánét, bale dawr o zamánagáni neshániáni andázah janagá nazánét.

⁴ Badkár o zenákárén nasl o padréch neshánia lóthit, bale Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié áyán dayaga nabit.” Randá Issáyá á yalah dátant o shot.

Parisi o Sadukiáni badén homir

(Markás 8:14–21)

⁵ Morid mazangwarmay á dastá shotant bale shamoshtagatesh ke nagan bezurant gón.

⁶ Issáyá gón áyán gwasht: “Habardár! Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahréz bekanét.”

⁷ Gorhá á watmánwat habará laggetant. Gwashtesh: “Paméshká chosha gwashit ke má gón wat nagan nayáwortag.”

⁸ Issáyá zánt ke ché gwashagá ant, paméshká gwashti: “Oo kambáwarán! Chéá watmánwatá gwashagá ét ke mára nagan gón nést?”

⁹ Angat hecch sarpad naét? Shomá á panchén nagan shamoshtagant ke panch hazár mardomá sérá wárt o shomá cha sar átkagénán chinchok sapt porr kort?

¹⁰ Yá hamá haptén nagan ke chár hazár mardomá wárt o sér kort o shomá cha sar átkagénán chinchok lach porr kort?

¹¹ Gorhá chón sarpada nabét ke man gón shomá naganay habará naán? Cha Parisi o Sadukiáni homirá pahréz bekanét.”

¹² Gorhá morid sarpad butant ke á gwashagá naent cha naganay homirá pahréz bekanét, gwashagá ent cha Parisi o Sadukiáni tálimá watá dur bedárét.

Petrosay gwáhi

(Markás 8:27–30; Luká 9:18–21)

¹³ Wahdé Issá Kaysariah Pilipiay damagá átk, cha wati moridán josti kort: “Mardom Ensánay Chokkay bárawá ché gwashant, man kay án?”

¹⁴ Áyán passaw dát: “Lahténa gwashit ke taw pákshódi dayókén Yahyá ay, lahténa gwashit Elyás nabi ay, dega lahténa gwashit Eremyá nabi ay yá cha á dega nabián yakké ay.”

¹⁵ Gorhá josti kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?”

[‡] 15:37 15:37 Lach cha pisshá jórh kortagén mazanén darpé.

¹⁶ Shamun-Petrosá passaw dát: “Taw Masih ay, namiránén* Hodáay Chokk ay.”

¹⁷ Issáyá darraént: “Oo Shamun, oo Yunáay chokk! Taw bahtáwaré ay, chéá ke é habar ensánéá† pa taw záher nakortag, mani Pet ke ásmáná ent, áia záher kortag.

¹⁸ Tará gwashán ke taw Petros‡ ay o é mohrén kóhay sará man wati kelisáay bonyadá éra kanán ke markay zór§ áia sará báládasta nabit.

¹⁹ Man ásmáni bádsháhiay kelitán tará dayán. Harché ke taw zeminay sará makana kanay, ásmáná ham makan kanaga bit, harché ke taw zeminay sará rawá kanay, ásmáná ham rawá kanaga bit.”

²⁰ Padá áia wati morid parmán dátant: “Gón hechkasá magwashét ke man Masih án.”

*Wati markay bárawá Issáyá péshgói
(Markás 8:31–33)*

²¹ Cha hamá wahdá o rand Issá gón wati moridán tachká habar kanagá lagget. Gwashti: “Man báyard ent Urshalimá berawán, cha kawmay kamásh o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá bázén sakki o sórié* besaggán o koshag bebán o sayomi róchá zendag bebán.”

²² Petrosá á yakk kerré bort o hakkal kanagá lagget: “Oo Hodáwand! Hodá chosh makanát. Gón taw hechbar é paymá mabát.”

²³ Issáyá chakk tarrént o gón Petrosá gwashti: “Oo Shaytán! Cha mani déma dur bay. Taw mani ráhá bandagá ay, tai hayál Hodái hayalé naent, ensáni hayalé.”

*Issáyá randgiri
(Markás 8:34–9:1; Luká 9:22–27)*

²⁴ Nun Issáyá gón wati moridán gwasht: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, báyard ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán bekoshit o wati jenday salibá baddhá bekant o mani randgiriá bekant.

²⁵ Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

²⁶ Agan yakkéá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áia che páedaga rasit? Mardom wati sáhay badalá chónén kimaté dáta kant?

²⁷ Ensánay Chokk gón wati Petay mazanén shán o marháhá préshtagáni hamráhiá ke kayt, gorhá harkasá áia kortagén káráni mozzá dant.

²⁸ Shomará rásténa gwashán, edá lahtén mardom óshtáttag ke tánke á Ensánay Chokká magendant ke wati bádsháhiay tahá záher ent, é namerant.”

17

*Issáyá dém o dróshomay drapshnáki
(Markás 9:2–13; Luká 9:28–36)*

¹ Shash róchá rand, Issáyá Petros o Ákub o áia brát Yuhanná hamráh kortant o borzén kóhéay sará bortant ke ódá dega kass mabit.

² Ódá áyáni déma Issáyá rang o dróshom badal but. Áia dém chó róchá drapshnák o póshák chó nurá espét butant.

³ Hamé wahdá áyáni déma Mussá o Elyás záher butant o gón Issáyá habar kanagá laggetant.

* **16:16 16:16** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. † **16:17 16:17** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “gósh t o hón”. ‡ **16:18 16:18** Yunáni zobáná, “petrá” sengén kóh o talára gwashtant o “petros” dhóká gwashtant. § **16:18 16:18** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “mordagáni jahánay darwázag”. * **16:21 16:21** Sakki o sóri, bezán janáli, taklip.

⁴ Petrosá gón Issáyá gwasht: “Oo Hodáwand! May edá bayag sakk sharr ent, agan tai razá bebit, man hamedá say sáheg o kápára* bandán, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá.”

⁵ Á hamé habarán at ke drapshnákén jambaré† áyáni sará sáhél but. Cha jambará tawaré átk: “É mani dóstigén Bacch ent, cha eshiá man sakk wassh o razá án, eshiay habarán gósh bedárét.”

⁶ Moridán ke é tawár eshkot, deltrakk butant o dém pa chér kaptant.

⁷ Issá ayáni kerrá átk, dasti per kortant o gwashti: “Pád áét, matorsét!”

⁸ Wahdé áyán chamm chest kortant, abéd cha Issáyá dega kassesh nadist.

⁹ Cha kóhá ér kapagay wahdá Issáyá á hokm dátant: “Tán hamá wahdá ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag‡, wati é distagén chizzáni bárawá hechkasá hál madayét.”

¹⁰ Moridán jost kort: “Gorhá Sharyatay zánóger chéa gwashant ke Masihay áyagá pésar, báyad ent Elyás nabi byayt?”

¹¹ Passawí dát: “Béshakk, Elyása kayt o sajjahén kárán gwam o géga kant.

¹² Bale man shomará gwashán, Elyás wa átk, bale áyán pajjáh nayáwort o harché ke áyáni delá lóthet, gón áia kortesh. Hamé paymá Ensánay Chokká ham cha áyáni dastá sakki o sóri saggagi ent.”

¹³ Nun moridán zánt ke á pákshódi dayókén Yahyáay bárawá habará ent.

Jenni bachakkéay drahbakshi

(Markás 9:14–29; Luká 9:37–42)

¹⁴ Wahdé Issá o sayén morid mardománi mocchiay kerrá átkant, mardé Issáy gwará átk, kóndhán kapt o gwashti:

¹⁵ “Oo wájah! Mani chokkay sará bazzag kan, áia mariay nádráhi gón ent o sakk azábi kortag, báz bará ásá kapit o báz bará ápá.

¹⁶ Man tai moridáni kerrá áwort, bale áyán dráh kort nakort.”

¹⁷ Issáyá gwasht: “Oo bébáwar o gomráhén nasl o padréch! Man tán kadéná gón shomá bemánán? Tán chinchok wahdá shomará besaggán? Chokká edá mani kerrá byárét.”

¹⁸ Issáyá jenn hakkal dát, jenn dar átk o bachakk hamá damáná dráh but.

¹⁹ Randá morid ehwatá§ Issáy gwará átkant o cha áia jostesh kort: “Má chéa á jenn kasshet nakort?”

²⁰ Issáyá passaw dát: “Shomay imánay nezóriay sawabá. Shomará rásténa gwashán, agan shomay imán arzonéay kesásá* ham bebit, shomá gón é kóhá gwashta kanét ke cha edá bekenz o ódá beraw o kóha kenzit. Hecch chizz pa shomá nabutenia nabit.

²¹ Bale é dhawlén jenn, abéd cha dwá kanag o róchag dáragá dega warhá kasshaga nabant.”†

Issáy markay domi péshgói

(Markás 9:30–32; Luká 9:43–45)

²² Wahdé morid Jalilá yakjáh butant, Issáyá gón áyán gwasht: “Ensánay Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit

²³ ke áia koshant, bale sayomi róchá á zendaga bit o jáha jant.” Cha é habarán morid sakk gamig butant.

Mazanén parasteshgáhay song o máliát

* **17:4 17:4** Kápár, kápar, kapar. † **17:5 17:5** Jambar, bezán abr. ‡ **17:9 17:9** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. § **17:19 17:19** Ehwatá, bezán dega kasé mazánt. * **17:20 17:20** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “thélkáhay tohmay kesásá.” Thélkáhay tohm báz gwandh ant. † **17:21 17:21** Lahtén daznebeshtá band 21 néstent.

²⁴ Wahdé Issá o áiaý morid Kaparnáhumá átk o rasetant, gorhá mazanén parasteshgáhay songi o máliátgir Petrosay kerrá átkant o jostesh kort: “Shomay ostád mazanén parasteshgáhay songá nadant?”

²⁵ Passawi dát: “Haw, dant.” Wahdé Petros lógá átk, Issáyá cha áiaý gapp janagá pésar hamé jost kort: “Oo Shamun!‡ Donyáy bádsháh cha kayá song o máliáta gerant? Cha wati chokkán yá cha degarán?”

²⁶ Passawi dát: “Cha degarán.” Issáyá gwasht: “Gorhá chokkán dayaga nalóthit.

²⁷ Bale nun é kará bekan ke á delá mayárant. Mazangwarmá beraw o nahigéŠ ápá dawr day, hamá máhig ke pésará nahigá jant, áiaý dapá pach kan, yakk chárkaldári* zarré genday, hameshiá bezur o mani o wati songá porr kan.”

18

Mazani

(Markás 9:33–37; Luká 9:46–48)

¹ Hamá wahdá morid Issáy kerrá átkant o jostesh kort: “Ásmáni bádsháhiá cha sajjahénán masterén mardom kay ent?”

² Issáyá kasánén chokké tawár kort, áyáni nyámá óshtarént o

³ gwashti: “Shomará rásténa gwashán, agan shomá watá cha tahá badal makanét o kasánén chokkáni paymá mabét, hechbar ásmáni bádsháhiá pád ér korta nakanét.

⁴ Paméshká harkas ke watá é chokkay dhawlá béshán o békebr bekant, ásmáni bádsháhiá hamá cha sajjahénán mastera bit.

⁵ Harkas ke mani námá é dhawlén kasánén chokké wasshátka kant o sharapa dant, maná sharapa dant.

Radiáni sawabsáz

(Markás 9:42–48; Luká 17:1–2)

⁶ É gwandhó ke mani sará báwara kanant, harkas ke cha eshán yakkéá ham dém pa gonáhá bebárt, sharter hamesh ent ke jenteri* táé gomráh kanókey gotthá bebandant o daryáy johlánkián chagali bedayant.

⁷ Bazhn o apsóz pa é donyáyá ke gomráhiáni sawabsáz ent. Gomráh kanóken chizz mardomay zendá allamá káyant, bale bazhn o apsóz pa hamáia ke gomráhiay sawabsáza bit.

⁸ Agan tai dast yá pád tará dém pa gonáhá bebárt, áia borrh o dawr day, chéá ke gón doén dast o pádán dózahay dáemi ásá kapagay badalá, pa taw sharter ent ke lang o mondh bebay o abadmánén zenday wáhond bebay.

⁹ O agan tai chamm tará dém pa gonáhá bebárt, áia dar kan o dawr day, chéá ke gón doén chammán dózahay ásá kapagay badalá, pa taw sharter ent ke gón yakk chamméá abadmánén zenday wáhond bebay.

Gáren mésh

(Luká 15:3–7)

¹⁰ Habardár! Cha é gwandhóan yakkéá ham kamarzesh mazánét o jahl majanét. Man shomará gwashán ke ásmáná esháni préshtag modám mani ásmáni Petay bárgáhá† óstók ant o Petay déma gendant.

¹¹ Ensánay Chokk pa gárenáni rakkénagá átkag.‡

‡ 17:25 17:25 Petros hamá Shamun ent; bechár Mattá 10:2. § 17:27 17:27 Nahig kasánokén ásené, kermé bandanti o pa máhigay geragá ápá dawria dayant. * 17:27 17:27 Asligén Yunáni nebeshtánka

gwasht: “stater”, bezán chár derham. * 18:6 18:6 Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant. † 18:10 18:10 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ 18:11 18:11 Lahtén daznebeshtá band 11 néstent.

¹² Shomá ché gwashét? Agan kaséá sad mésh hast o cha áyán yakké gár bebit, gorhá nawad o nohén méshán kóhá yalaha nakant o gárén méshay shóházá narawt?

¹³ Shomará rásténa gwashán, agan eshiá dar begéjit, cha á nawad o nohén méshán ke gár nabutagant, pa eshiá géshter gala bit.

¹⁴ Hamé paymá, shomay ásmáni Pet razá nabit ke cha é gwandóán yakké ham gár bebit.

Gón radkárén brátá

¹⁵ Agan tai brát gón taw badié bekant, beraw o do pa doá sarpadi kan, agan tai habari gósh dásht, gorhá bezán tará wati brát dobar rasetag.

¹⁶ Bale agan tai habari gósh nadásht, gorhá yakk o do kas hamráh bekan, tánke *har habaray rásti, gón do yá say mardomay sháhediá sábet kanag bebit.* §

¹⁷ Agan áyáni habari gósh nadásht, gorhá kelisáyá hál beday. Agan kelisáy habari ham gósh nadásht, gorhá áia nábwaré* hesáb kan.

¹⁸ Shomará rásténa gwashán, harché ke shomá zeminay sará makana kanét, ásmána ham makan kanaga bit o harché ke shomá zeminay sará rawá kanét, ásmána ham rawá kanaga bit.

¹⁹ Man shomará é gappá ham gwashán, agan zeminay sará cha shomá do kas ham pa hamdeli o tepáki chizzé belóthit, cha mani ásmáni Petay némagá áyána rasit.

²⁰ Chéá ke har jáh do yá say kas ham mani námay sará hór bebit, man gón áyán góna bán.”

Námehrabánén golámay mesál

(Luká 17:3-4)

²¹ Hamé wahdá Petros Issáy kerrá átk o josti kort: “Oo Hodáwand! Agan mani brát gón man badi bekant, gorhá tán chont randá man áia pahell bekanán? Tán hapt randá?”

²² Issáyá passaw dát: “Man tará gwashán, hapt randá na. Haptád o hapt randá† bebakshi.

²³ Ásmáni bádsháhi hamá bádsháhay dhawlá ent ke cha wati golámán hesáb geragi lóthet.

²⁴ Wahdé hesáb geragá lagget, yakk mardé áiy déma áwortesh ke lakkáni lakk dinára‡ wámdár at,

²⁵ bale áia wám dát nakortant. Paméshká wájahá hokm dát ke áiy jend o jan o chokk o dega harché ke áia hast, bahá kanag bebant o wám adá kanag bebant.

²⁶ Golám áiy pádán kapt o mennat o zárii kort o gwashti: ‘Maná móh§ beday, tai sajjahén wámána dayán.’

²⁷ Wájahá golámay sará bazzag but, cha á wámán sar gwast o áiy jendi ham ázát kort.

²⁸ Bale wahdé á golám dhanná dar átk, wati hamkárén golámi dist ke sad dinára* áiy wámdár at, dasti gotthá sakk dátant o gwashti: ‘Mani wámán beday.’

²⁹ Wámdarén hamkár áiy pádán kapt o mennat o zárii kort o gwashti: ‘Maná móh beday, tai wámána dayán.’

³⁰ Bale áia namannet o zendána bandi kanáént ke tánke wámána nadant, yalah dayag mabit.

§ 18:16 18:16 Bechar: Mussáy Wáz 19:15. * 18:17 18:17 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “darkawm o songié”. † 18:22 18:22 Yá “haptád bará hapt randá”. ‡ 18:24 18:24 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “dah hazár tálánt”, bezán 60 milyun róchay pagár. § 18:26 18:26 Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. * 18:28 18:28 Sad dinár sad róchay pagár ent.

³¹ É dega golám ke sahig butant, sakk delranj butant o sajjahén hál o habaresh pa wati wájahá sar kortant.

³² Gorhá wájahá á golám lótháént o gwashti: ‘Oo radkárén golám! Man tai wám tará paméshká bakshetant ke taw gón man báz mennat o zári kort.

³³ Anchosh ke maná tai sará bazzag but, tará ham báýad ent wati hamkárén golámay sará bazzag butén.’

³⁴ Wájah zahr gept o á golámi band kanáént ke tánke sarjamén wámána nadant, ázár dayag bebit.

³⁵ Nun agan shomá wati brátá pa del mabakshét, mani ásmáni Pet ham gón shomá hamé dhawlá kant.”

19

Sur o sawnay bárawá (Markás 10:1–12)

¹ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, Jalilay damagi yalah dát o dém pa Yahudiahay hamá hand o damagá shot ke Ordonay kawray domi dastá ent.

² Mardománi mazanén rombé áíay randá gón kapt o Issáyá ódá áyáni nádráhén mardom dráh kortant.

³ Lahtén Parisi Issáy chakkásagá áíay kerrá átk o jostesh kort: “Pa mardá rawá ent ke har paymén sawabéa wati janay talák o sawnán bedant?”

⁴ Passawi tarrént: “Shomá nawántag ke Hodáyá *jahánay jórh kanagay wahdá ensán addh kortag, mardén o janén** o

⁵ gwashtagi: *Paméshká mard wati pet o mátá yalaha kant o gón wati janá hór o yakjáha bit. Mard o jan, yakk jesm o jána bant.†*

⁶ É paymá, nun á do naant, yakk jesm o ján ant. Paméshká, á ke Hodáyá yakk kortagant, ensán áyán jetá makant.”

⁷ Jostesh kort: “Gorhá Mussáyá parchá parmán dátag ke mard wati janá taláknámahé bedant o nun cha lógá dari bekant?”

⁸ Issáyá passaw dát: “Shomay sengdeliay sawabá Mussáyá shomará janénáni sawn dayagay ejázat dátag, cha bongéjá é dhawl nabutag.

⁹ Shomará gwashán: Harkas cha zenákariá abéd, dega sawabéa wati janénay sawn o talákán bedant o gón dega janénéa sur o sáang bekant, bezán zená kanagá ent.”

¹⁰ Moridán gwasht: “Agan mardén o janénay nyámá hál o jáwar esh ent, gorhá sur nakanag sharter ent.”

¹¹ Gwashti: “É tálimá harkas zorta nakant, hamá kas zorta kant ke áíá é wák o twán bakshag butag.

¹² Lahtén sur korta nakant chéa ke cha pédáeshá anchosh ant, lahtén mardomán gwahtag‡ kortag o lahtén pa ásmáni bádsháhiá cha sur o sáang sara gwazit. Harkas ke é habará sarpada bit, bemanniti.”

Issá o kasánén chokk (Markás 10:13–16; Luká 18:15–17)

¹³ Randá kasánén chokkesh Issáy kerrá áwortant ke wati dastá áyáni sará per bemoshit o pa áyán nékdwái bekant, bale moridán neherr o hakkal dátant.

¹⁴ Issáyá gwasht: “Chokkán bellét mani kerrá káyant, esháni déma madárét, chéa ke ásmáni bádsháhi anchénánig ent.”

¹⁵ Issáyá áyáni sará dast per mosht o randá cha ódá ráh gept.

Zardárén warná o abadmánén zend (Markás 10:17–31; Luká 18:18–30)

* 19:4 19:4 Pédáesh 1:27. † 19:5 19:5 Pédáesh 2:24. ‡ 19:12 19:12 Gwahtag, bezán hamá ke áíay narénagi dar kanag butag.

¹⁶ Hamé wahdá mardé Issáy kerrá átk o josti kort: “Oo ostád! Man kojám nékiá bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

¹⁷ Issáyá gwasht: “Taw chéá nékiay bárawá cha man josta kanay? ‘Nékén’ tahná yakké o á Hodáay jend ent. Agan taw abadmánén zenda lóthay, gorhá Hodáay parmánáni sará amal kan.”

¹⁸ Josti kort: “Kojám parmánáni sará?” Issáyá gwasht: “*Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedí maday,*

¹⁹ *wati pet o máta ezzat beday, wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.*”[§]

²⁰ Warnáyá gón Issáyá gwasht: “É sajjahén parmánáni sará man amal kortag. Dega kojám kár pasht kaptag?”

²¹ Issáyá passaw dát: “Agan lóthay kámel bebay, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgárán beday. É paymá tará ásmáni ganjé rasit. Nun byá o mani randgiriá bekan.”

²² Warnáyá ke é habar eshкот, gamig but o shot, chéá ke sér o hazgárén mardé at.

²³ Issáyá gón moridán gwasht: “Shomará rásténa gwashán, pa sér o hazgárén mardomán ásmáni bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.

²⁴ Haw, shomará gwashán, suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgárén mardoméa Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”

²⁵ É habaray eshkonagá, morid sakk hayrán butant o watmánwatá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa kant?”

²⁶ Issáyá áyáni némagá cháret o gwasht: “É kár ensánay dastá nabit, bale Hodáay dastá har chizza bit.”

²⁷ Gorhá Petrosá gwasht: “Má wati har chizz yalah dáttag o tai randgiriá kanagá én, mára ché rasit?”

²⁸ Issáyá gón áyán gwasht: “Shomará rásténa gwashán, hamá nókén donyáyá wahdé Ensánay Chokk wati shán o shawkatay tahtay sará nendit, shomá ke mani hamráh ét, dwázdah tahtay sará nendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni kazáwatá* kanét.

²⁹ Harkasá ke pa mani námaygi lóg yá brát yá gohár yá pet yá mát yá chokk yá dhagár yalah dáttagant, áia sad sari géshtera rasit o abadmánén zenday wáhonda bit.

³⁰ Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o bázéné ke áheri ent, awalia bit.

20

Mozzuray mozz

¹ Ásmáni bádsháhi, bágéay hamá wáhonday paymá ent ke sabáhá máhallah dar kapt ke mozzur dar begéjit o wati anguri bágá pa kár kanagá dém bedant.

² Áia mozz róché yakk dinaré gishhént o mozzur bágá rawán dátant.

³ Kesás say sáhatá rand* dar átk o disti ke dega lahtén mardom bázará bé kár o rózgará óshtáttag.

⁴ Gwashti: ‘Shomá ham berawét, mani bágá kár kanét. Harché ke shomay hakka bit, shomará dayán.’

§ 19:19 19:19 Láwián 19:18. * 19:28 19:28 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. * 20:3 20:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sayomi sáhatá”, bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but.

⁵ Gorhá á shotant. Némróchay wahdá† o dém pa bégáhá‡ padá dhanná dar átk o anchoshi kort.

⁶ Rózarday nazzikká§ ham dar átk o disti ke dega lahtén mardom óshtátag, cha áyán josti kort: ‘Shomá chéá sajjahén róchá bé kára óshtátagét?’

⁷ Gwashtesh: ‘Mára hechkasá kár nadátag.’ Bágay wáhondá gwasht: ‘Shomá ham berawét, mani bágá kár kanét.’

⁸ Róch ke ér nesht, bágay wáhondá gón kárendaháni masterá gwasht: ‘Mozzurán lótháén o áyáni mozzá beday, cha randigán bendát kan o awaligán beraw.’

⁹ Hamáyán ke rózarday nazzikká kár shoru kortagat, har yakkéá yakk dinaré raset.

¹⁰ Padá hamáyáni bárig átk ke pésará káresh shoru kortagat. Áyán gwasht balkén márá géshtera rasit, bale áyán ham yakk yakk dinaré raset.

¹¹ Wati mozzesh zort o bágay wáhonday sará norondhagá laggetant, gwashtesh:

¹² ‘Rand randi mozzurán bass yakk sáhaté kár kortag o má sajjahén róchá garmay sará kár kortag, bale taw mayg o áyáni mozz barábar kortant.’

¹³ Bágay wáhondá gón yakkéá gwasht: ‘Sangat! Man gón taw náhakki nakortag. Mani o tai karár yakk dinaréay naat?’

¹⁴ Paméshká haminchok ke tai hakk ent, bezur o beraw. Man wati master wat án ke harché tará dayán, haminchok rand randigá ham bedayán.

¹⁵ Záná, maná é hakk nést ke gón wati chizzán hamá dhawl bekanán ke mana lóthán? Yá taw mani daspachiay sará hasadda kanay?’

¹⁶ É dhawlá áheri awalia bant o awali áheria bant.”

Issáy markay sayomi péshgói

(Markás 10:32–34; Luká 18:31–34)

¹⁷ Wahdé Issá dém pa Urshalimá rawagá at, áia dwázdahén kásed yakk kerré bortant o gón áyán gwashti:

¹⁸ “Bechár, má Urshalimá rawén, ódá Ensánay Chokká gerant o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayant. Áia markay sezá dayant o

¹⁹ darkawmén mardománi dastá dayanti. Darkawm áia kalága zurant, gón shallák o hayzarán mána bandant o salibay sará dranjanti. Bale sayomi róchá, á padá zendaga bit o jáha jant.”

Nájáezén wáhag

(Markás 10:35–45)

²⁰ Hamé wahdá Zebdiay chokkáni mát gon wati chokkán Issáy kerrá átk, áia padán kapt o gwashti: “Man cha taw chizzé lóthán.”

²¹ Issáyá gwasht: “Ché lóthay?” Gwashti: “Labz kan ke tai bádsháhiá mani doén chokk tai kerrá nendant, yakké tai rástén kashá o domi chappén kashá.”

²² Issáyá passaw dát: “Shomá nazánét ché lóthagá ét. Á pyálah ke maná nóshagi ent, shomá nóshetia kanét?”* Gwashtesh: “Ji haw, má nóshetia kanén.”

²³ Issáyá gwasht: “Shomará mani pyálah nóshagi ent, bale é mani dastá naent ke kay mani rástén o kay chappén kashá benendit. É jágah hamáyánig ant ke mani Petá pa áyán gishhéntagant.”

²⁴ Wahdé á dega dahén moridán é habar eshkot, doén brátáni sará zahr geptant.

† 20:5 20:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “shashomi sáhatá”. ‡ 20:5 20:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “nohomi sáhatá”, bezán sáhat sayá. § 20:6 20:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “yázdahomi sáhatá”, bezán sáhat panchá. * 20:22 20:22 Cha pyálahá Issáy maksad wati mark, bezán salibay sakki o sóriáni saggag ent.

²⁵ Gorhá Issáyá sajjahén morid lótháénant o gon áyán gwashti: “Shomá zánét ke darkawmáni hákem mardománi sará wájahia kanant o master wati zórá chérdastén mardománi sará kára bandant.

²⁶ Bale shomá chosh makanét. Cha shomá harkas ke mazania lóthit, báyard ent sajjahénáni hezmatkár bebit o

²⁷ cha shomá harkas ke masteria lóthit, shomay kaster o hezmatkár bebit.

²⁸ Hamé dhawlá, Ensánay Chokk nayátkag ke mardom áiy hezmatá bekanant, átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá, bázénéá berakkénit.”

Do kóray drahbakshi

(Markás 10:46–52; Luká 18:35–43)

²⁹ Wahdé Issá o morid cha Ariháay shahrá dar áyagá atant, mazané rombé Issáy hamráh but.

³⁰ Áyáni ráhay sará neshtagén do kórá eshkot ke Issá gwazagá ent, kukkáresh kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”

³¹ Mardomán á hakkal dátant o gwashtesh: “Bétawár bét,” bale áyán ganter kukkár kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand, oo Dáud bádsháhay chokk! May sará rahm kan.”

³² Issá óstát, tawári kortant o gwashti: “Shomá cha man ché lóthét? Pa shomá ché bekanán?”

³³ Áyán passaw dát: “Oo Hodáwand! May chammán rozhná kan.”

³⁴ Issáyá bazzag but, dasti áyáni chammán per mosht o hamá damáná áyáni chamm rozhná butant o á Issáy hamráh butant.

21

Urshalimá Issáyá wasshátká kanant

(Markás 11:1–11; Luká 19:28–38; Yuhanná 12:12–15)

¹ Wahdé Issá o áiy morid Urshalimay nazzikká rasetant o Zaytunay Kóhá Bayt-Pájiay métagá átkant, Issáyá do morid rawán dát o

² gwashtanti: “Démi métagá berawét, anchosh ke ódá rasét, haré gendét ke bastag o korragi ham gón ent, áyán bójét o pa man byárét.

³ Agan kaséá gón shomá chizzé gwasht, begwashét ke wájahá pakár ant o damáná ráhesha dant.”*

⁴ É dhawlá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but:

⁵ “Gón Sahyunay Jenekká begwashét:

‘Tai bádsháh pa taw pédák ent,

béshán o békebré, korragéá, bezán kasánén haréá swár ent.’”†

⁶ Gorhá morid shotant o hamá paymá ke Issáyá gwashtagat, hamá dhawlá kortesh.

⁷ Áyán har o korrag áwortant, wati shál o kabáhesh haráni poshtá ér kortant o Issá swár but.

⁸ Bázénéá wati shál o kabáh ráhay sará chérgéján kortant, dega bázén mardoméá maccháni pissh o tak‡ borret o ráhay sará ér kort.

⁹ Rombá, Issáyá démay o poshtay mardom, kukkár kanáná gwashagá atant: “Hushiáná,§ oo Dáud bádsháhay chokk!

Mobáarak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt,

Hushiáná, borzén arshá.”

* **21:3 21:3** Yá ke: Wájahá pakár ant. Gorhá wáhond dantesh. † **21:5 21:5** Zakaryá Nabiay Ketáb 9:9. Sahyun kóhé ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenekk, bezán Urshalimay mardom. ‡ **21:8 21:8** Tak, bezán macchay tarrén lotth ke pissh per enti. § **21:9 21:9** Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”.

¹⁰ Wahdé Issá Urshalimá raset, gorhá shór o sháré macchet. Sajjahén shahr jostá at: “É kay ent?”

¹¹ Mocchiay mardomán gwasht: “É hamá nabi Issá ent. Jalilay shahr Náserahay mardomé.”

Cha mazanén parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag
(Markás 11:15–18; Luká 19:45–48)

¹² Issá mazanén parasteshgáhá shot o cha ódá sawdáger o geráki* gallént† o dar kortant. Sarrápáni‡ thébal§ o kapót bahá kanókáni korsii chappi kortant.

¹³ Gwashti: “Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg dwá kanagay jágah gwashaga bit*,* bale shomá dhongáni panáhgáhé kortag.”

¹⁴ Mazanén parasteshgáhá, bázén kór o langé Issáay kerrá átk o áia dráh kortant.

¹⁵ Wahdé mazanén dini péshwá o Sharyatay zánógerán Issáay mójezah o ajekkái kár distant o é ham distesh ke parasteshgáhá chokk pa kukkár “Hushiáná, oo Dáud bádsháhay chokk” gwashagá ant, zahr geptant o

¹⁶ cha Issáyá jostesh kort: “Eshkonagá ay é chokk ché gwashagá ant?” Gwashti: “Haw! Bale shomá hechbar nawántag ke:

‘Taw wati satá o saná chokk o shirmechéen nonnokáni dapá ham dátag ke tará satá bekanant?’†

¹⁷ Nun Issáyá á yalah kortant o cha shahrá dar átk o Bayt-Anyáay métagá shot o hamódá wati shapi róch kort.

Enjiray drachkay hoshk bayag
(Markás 11:12–14, 20–24)

¹⁸ Wahdé Issá sabáhá máhallah per tarrag o shahray némagá rawagá at, gozhnag but.

¹⁹ Ráhay sará enjiray drachké disti, áia nazzikká shot bale abéd cha táká dega hecchi nadist. Gorhá gwashti: “Padá hechbar burr o bar makanátay.” Drachk hamá damáná hoshk but.

²⁰ Moridán ke dist, hayrán butant. Jostesh kort: “É drachk damáná chón hoshk but?”

²¹ Issáyá passaw dát: “Shomará rásténa gwashán, agan shomará imán bebit o delá shakk mayárét, gorhá hamá dhawlá ke gón enjiray drachká but, shomá ham anchosh o angat géshter korta kanét. Agan shomá é kóhá begwashét ke watá cha edá chest kan o daryáyá dawr beday, gorhá hamé dhawlá bit.

²² Agan shomará báwar bebit, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét, shomará dayaga bit.”

Issáay ehtiár
(Markás 11:27–33; Luká 20:1–8)

²³ Hamá wahdá ke Issá mazanén parasteshgáhá shot o tálim dayagá lagget, mazanén dini péshwá o kawmay kamásh áia kerrá átkant o jostesh kort: “Taw gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanay? Kayá tará é ehtiár dátag?”

²⁴ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Maná ham cha shomá josté hast, agan mani jostay passawá bedayét, gorhá man shomará gwashán ke gón kojám hakk o ehtiárá é kárána kanán.

²⁵ Yahyáyá cha kojá pákshódi dayagay ehtiár rasetagat, cha ásmáná yá cha ensánay némagá?” Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan

* **21:12 21:12** Gerák, bezán hamá ke chizzé bahá gipt. † **21:12 21:12** Gallénag, bezán táchéenag, dar kanag, dur ráh dayag. ‡ **21:12 21:12** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant. § **21:12 21:12** Thébal, bezán méz, mazanén chárpadag. * **21:13 21:13** Eshayá Nabiay Ketáb 56:7. † **21:16 21:16** Zabur 8:2.

begwashén cha ásmáná, gorhá mára gwashit: ‘Parchá shomá áiy sará báwar nakort?’

²⁶ Agan begwashén cha ensánay némagá, gorhá cha mardomán betorsén, chéa ke sajjahén mardománi delá Yahyá nabié.”

²⁷ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén.” Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomára nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiára é kárána kanán.”

Do chokkay mesál

²⁸ “Nun shomá ché gwashét? Mardé hastat, áiy do bacch atant. Wati masterén chokkay kerrá shot o gwashti: ‘Oo mani chokk! Maróchi beraw o mani anguri bágá kár kan.’

²⁹ Jwábi dát: ‘Mana narawán,’ bale randá pashómán but o shot.

³⁰ Gorhá domi chokkay kerrá shot o hamé dhawlá gwashti. Áiá jwáb dát: ‘Sharr, mani wájah! Mana rawán,’ bale nashot.

³¹ Cha é doénán kojám chokká wati petay habar zort?” Áyán passaw dát: “Awaliá.” Issáyá gón áyán gwasht: “Shomára rásténa gwashán, songi o máliátgir o badkárén janén cha shomá pésar Hodáay bádsháhiá rawant.

³² Chéa ke Yahyá pahrézkáriay ráhá shomay kerrá átk, bale shomá áiy sará báwar nakort. Songi o badkárén janénán áiy sará báwar kort o shomá é chizz gón wati chammán dist, bale angat shomá tawbah nakort o áiy sará báwar nakort.

Gandagén bágpánáni mesál

(Markás 12:1–12; Luká 20:9–19)

³³ Dega yakk mesalé gósh dárét: Zemindaréa anguri bágé addh kort o áiy chapp o chágérdá pallé basti. Pa anguráni shiragay geragá kallé jati o pa negahpániá borjé ham basti. Padá bági pa konandakári† lahtén bágpánay dastá dát o wat saporéa shot.

³⁴ Wahdé anguray mósom but, pa wati bahray geragá, hezmatkári bágpánáni kerrá ráh dátant.

³⁵ Bale bágpánán áiy hezmatkár geptant, kasé latth o kotthesh kort, kasé jat o koshtesh o kasé sengsáresh kort.

³⁶ Padá cha pésarigénán géshter hezmatkári ráh dát, bale bágpánán gón eshán ham hamé dhawlá kort.

³⁷ Godhsará wati chokki ráh dát. Gwashti mani chokkay ezzatá kanant.

³⁸ Bale wahdé bágpánán áiy chokk dist, watmánwatá gwashtesh: ‘Mirásdár hamesh ent, byáét eshiá koshén o eshiay mirásá barén.’

³⁹ Gorhá gept o cha bágá dhann bort o koshtesh.

⁴⁰ Nun wahdé bágay wáhonda kayt, gón é bágpánán ché kant?”

⁴¹ Áyán passaw dát: “É badkárén bágpánán gár o gomsára kant o bágá anchén bágpánáni dastá dant ke áiy bahrá pa wahda dayant.”

⁴² Issáyá cha áyán jost kort: “Shomá Hodáay Pákén Ketábán hechbar nawántag:

Á seng ke bánbandán Snápasond kort o nazort

*hamá seng bonhesht*but.*

É Hodáwanday kár ent o

may chammán porkamál ent.”†

⁴³ “Paméshká shomára gwashán ke Hodáay bádsháhi, cha shomá pach geraga bit o anchén kawméa dayaga bit ke áiy bar o samará kárit.

‡ 21:33 21:33 Konandakári, bezán paymánkári, thékah. § 21:42 21:42 Bánband hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. * 21:42 21:42 Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † 21:42 21:42 Zabur 118:22–23.

⁴⁴ Harkas ke é sengay sará kapit, thokkor thokkora bit o seng ke kaséay sará kapit, áia hurta kant.”[‡]

⁴⁵ Wahdé mazanén dini péshwá o Parisián Issáy mesál eshkotant, sarpad butant ke may bárawá habará ent.

⁴⁶ Lóthetesh Issáyá dazgir bekanant, bale cha mardomána torsetesh, chéa ke mardománi delá Issá nabié at.

22

Bádsháhay chokkay áros

(Luká 14:15–24)

¹ Issáyá padá gón mardomán pa darwar o mesál habar kort o gwashti:

² “Ásmáni bádsháhi, hamá bádsháhay paymá ent ke pa wati chokkay árosá mehmánié korti.

³ Áia wati golám lóthetagéen mehmánáni randá ráh dátant, bale mehmánáni delá naat ke byáyant.

⁴ Gorhá áia dega lahtén golám ráh dát o hokmi dát ke gón hamá lóthetagéen mardomán begwashét: ‘Man warag tayár kortagant, káiger* o pábondi† gwask‡ koshtag o har chizz tayár ent. Árosay mehmániá byáét.’

⁵ Bale mehmánán hecch parwáh nadásht o shotant, yakké wati dhagáray némagá o yakké dém pa wati sawdageriá.

⁶ Á degarán áia golám gept o béezat kort o koshtant.

⁷ Bádsháh sakk zahr gept o wati sepáhigi ráh dátant. Áyán hónig koshtant o áyáni shahr sótk.

⁸ Nun bádsháhá gón wati golámán gwasht: ‘Árosay mehmáni tayár ent, bale hamá ke lóthag butagatant, áyagay láhek naatant.

⁹ Paméshká berawét, ráh o rahsarán harkasá ke gendét, áyán mehmániá byáret.’

¹⁰ Bádsháhay golám shotant o sharr o gandag, harkasesh ke dist, sajjahéneshe yakjáh kort o áwortant o árosay diwánjáh cha mehmáná porr but.

¹¹ Wahdé bádsháh mehmánáni chárágá átk, yakk anchén mardé disti ke diwáni pósháki gwará naat.

¹² Bádsháhá cha áia jost kort: ‘Sangat! Bé diwáni pósháká, taw chón tóká potertagay?’ Áia hecch passaw dát nakort.

¹³ Gorhá bádsháhá gón wati hezmatkárán gwasht: ‘Eshiay dast o pádán bebandét o dhanná taháriá dawri bedayét.’ Ódá gréwag o peryát o zária bit.

¹⁴ Chéa ke lóthetagéen báz ant, bale gechéen kortagéen kamm ant.”

Máliátay bárawá

(Markás 12:13–17; Luká 20:20–26)

¹⁵ Hamé wahdá Parisi shotant o shawresh kort ke Issáyá cha áia jenday habarán mána gisshénen o dámá dawra dayén.

¹⁶ Wati lahtén shágerdesh Hirudiáni§ hamráhiá áia kerrá rawán dát ke begwashant: “Oo ostád! Má zánén ke taw tachk o rástén mardomé ay o Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay o hechkasay némagá nageray, chéa ke sajjahénán yakk hesábá charay.

[‡] 21:44 21:44 Lahtén daznebeshtá band 44 nést. * 22:4 22:4 Káiger, bezán mazanén narén gók.

† 22:4 22:4 Pábondi, bezán hamá pas o gók ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. ‡ 22:4 22:4 Gwask, bezán góló, gókay chokk. § 22:16 22:16 Hirudi, bezán Hirudis bádsháhay dózwáh.

17 Márá begwash, tai hayálá Rumay bádsháh Kaysará* song o máliát dayag rawá ent yá na?”

18 Issáyá áyáni badén niyat zánt o gwashti: “Oo doru o dopóstén mardomán! Maná chéá chakkásagá ét?”

19 Cha hamá zarrán yakké maná pésh bedárét ke pa máliátá dayantesh.” Áyán yakk dinaré áwort.

20 Issáyá jost kort: “É nám o naksh kaig ant?”

21 Gwashtesh: “Kaysaray.” Nun Issáyá darráént: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá.”

22 É habaráni eshkonagá á hayrán butant o Issáesh esht o shotant.

Áherat o sáng o sur

(Markás 12:18–27; Luká 20:27–40)

23 Hamá róchá, lahtén Saduki Issáay kerrá átk. Sadukia namannant ke mordag padá zendaga bant. Jostesh kort:

24 “Oo ostád! Mussáyá gwashtag: ‘*Agan kasé bé awládá bemerit, gorhá báýad ent áíay brát gón áíay janózámá sur bekant tánke pa wati brátá chokk o awládé pédá bekant.*’†

25 May kerrá hapt brát hastat. Awali brátá sur kort, bé awládá mort o wati jani pa á dega brátá esht.

26 Padá gón domi o sayomi tán haptomiá anchosh but.

27 Sajjahénán o rand á janén ham mort.

28 Nun áheratay róchá é janén cha haptén brátán kojám yakkayga bit? Chéá ke sajjahén brátáni jan butag.”

29 Issáyá passaw dát: “Shomá rad wártag, chéá ke na cha Pákén Ketábán chizzé sarkecha warét‡ o na Hodáay wák o zórá sarpada bét.

30 Áheratay róchá mardom na sura kanant o na sur dayaga bant, ásmáni préshtagáni dhawlá bant.

31 Záná, shomá mordagáni zendag bayagay bárawá hamá habar nawántag ke Hodáyá shomará gwashtag:

32 ‘*Man án, Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá o Ákubay Hodá*’?§ Bezán á, mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent.”

33 Mardom cha Issáay tálimáni eshkonagá hayrán o habakkah butant.

Masterén parmán

(Markás 12:28–34; Luká 10:25–28)

34 Wahdé Parisi sahig butant ke Issáyá chón Sadukiáni dap bastag, gorhá yakkáh but o átkant.

35 Cha áyán yakké, Sharyatay kázié at. Áiá pa Issáay chakkásagá jost kort:

36 “Oo ostád! Sharyatay masterén parmán kojám ent?”

37 Issáyá passaw dát:

“*Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén pahm o pegrá dóst bedár.*”*

38 Masterén o awali parmán hamesh ent.

39 Domi parmán ham, hameshiay dhawlá ent: *Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.*†

* 22:17 22:17 Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashtag butag. † 22:24 22:24 Mussáy Wáz 25:5 o rand. ‡ 22:29 22:29 Sarkech warag, bezán sarpad bayag, póh bayag. § 22:32 22:32 Darraw 3:6. * 22:37 22:37 Mussáy Wáz 6:4 o rand. † 22:39 22:39 Láwián 19:18.

⁴⁰ Hamé doén parmán, Mussáay sajjahén Sharyat o nabiáni parmánáni bonyád ant.”

Masih kai chokk ent?

(Markás 12:35–37; Luká 20:41–44)

⁴¹ Hamé wahdá ke Parisi yakjáh but o átkant, Issáyá cha áyán jost kort:

⁴² “Masihay bárawá shomá ché gwashét? Á kai chokk ent?” Áyán passaw dát: “Dáud bádsháhay chokk ent.”

⁴³ Gwashti: “Gorhá chéá Dáud cha Pákén Ruhay elhámá Masihá wati Hodáwanda zánt, wahdé gwashit:

⁴⁴ *Hodáwandá gón mani Hodáwandá gwasht:*

‘Mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.’‡§

⁴⁵ Nun agan Dáud Masihá wati Hodáwanda gwashit, gorhá Masih chón áiy chokk buta kant?”

⁴⁶ Hechkasá áiy habaráni passaw dát nakort o cha á róchá o rand kassá del nakort ke cha áia dega josté bekant.

23

Issá, Parisi o Sharyatay zánógerán páshka kant

(Markás 12:38–40; Luká 11:37–52; 20:45–47)

¹ Nun Issáyá gón mocchiay mardomán o wati moridán é habar kortant, gwashti:

² “Sharyatay zánóger o Parisi, Mussáay korsia neshtagant.

³ Paméshká harché ke shomará gwashant, áyáni goptará bezurét o anchó bekanét, bale áyáni kerdará mazurét, parchá ke á gappa janant, bale kára nakanant.

⁴ Gránén bára bandant o mardománi kópagá laddhant, bale wat pa á báráni chest kanagá lankoké ham nasorénant.

⁵ Harché ke kanant, pa mardománi pésh dáragá kanant. Wati táitán* mazan o cháderay lambáni bandikkán† drája kanant.

⁶ Dáwatáni sharterén jágah o kanisaháni awali redesh dósta bit.

⁷ Bázaráni tarr o garday wahdá lóthant ke mardom áyán salám bedayant o ‘ostád’ tawár bekanant.

⁸ Bale mardomán maylét ke shomará ‘ostád’ begwashant, chéá ke shomay ostád bass yakké o shomá sajjahén yakdomiay‡ brát ét.

⁹ Shomá é donyáyá hechkasá ‘pet’ tawár makanét, chéá ke shomay Pet bass yakké, hamá ke arshá ent.

¹⁰ Mardomán maylét ke shomará ‘tálim dayók’ begwashant, chéá ke shomay tálim dayók bass yakké o á Masih ent.

¹¹ Hamá ke shomay nyámá cha sajjahénán master ent, á degaráni hezmatkár bebit.

¹² Chéá ke harkas watá mazana kant, kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.

¹³ Bale bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo doru o dopóstén mardomán! Shomá ásmáni bádsháhiay darwázagá pa mardomán banda kanét, na wat tahá rawét o na degarán rawagá kellét.

‡ **22:44 22:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pádáni chérá tahtoké bekanán”. § **22:44**

22:44 Zabur 110:1. * **23:5 23:5** É táit Tawrátay nebeshtagén band ant ke póstén hokkahay tahá pósh kanag o bask o péshánigá bandaga bant. † **23:5 23:5** Yahudi cháderay lambán bandikka bandant, ke Hodáay parmánáni yátá bebant. ‡ **23:8 23:8** Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi.

14 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá janózámán rada dayét o polét o pa pésh dáragá wati dwáyán drájkassha kanét. Shomará ganterén sezá rasit.Š

15 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá pa yakk mardoméay Yahudi kanagá,* daryá o hoshkiá sapara kanét, bale wahdé kasé shomay ráhá zurit, áia cha wati jendá do sari† géshter dózahia kanét.

16 Oo kórén rahshónán! Bazhn o apsóz pa shomá ke mardomán sója dayét ke agan kasé mazanén parasteshgáhay sawgendá bwárt parwáh nést, bale agan yakké parasteshgáhay teláháni sawgendá bwárt, gorhá báyard ent wati sawgendá purah bekant.

17 Oo nádánán! Oo kórán! Kojám chizzay darjah borzter ent, teláháni yá hamá parasteshgáhay ke teláhán pák o palgára kant?

18 Shomá chosh ham gwashét ke agan kasé korbánjáhay sawgendá bwárt parwáh nést, bale agan kasé korbánjáhay korbánigay sawgendá bwárt, gorhá báyard ent wati sawgendá purah bekant.

19 Oo kórán! Kojám chizzay darjah borzter ent, korbánigay yá hamá korbánjáhay ke korbánigá pák o palgára kant?

20 Paméshká kasé ke korbánjáhay sawgendá wárt, bezán korbánjá o korbánig kortagén sajjahén chizzáni sawgendá wárt.

21 Harkas ke mazanén parasteshgáhay sawgendá wárt, bezán parasteshgáh o áiy jahmenenday sawgendá wárt.

22 Harkas ke arshay sawgendá wárt, Hodáay taht o á tahtay sará nendókay sawgendá wárt.

23 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá purchénk o gwátay o zirragay dahyakká kasshét o Hodáay námá dayét bale cha Sharyatay masterén hokmá, bezán ensáp o rahmdeli o wapádáriá nádelgósh ét. Drégatá,‡ shomá é kár bekorténant o á ham yalah madáténant.

24 Oo kórén rahshónán! Shomá passhagá kamakáŠ géché o dara kanét, bale oshterá éra barét.

25 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá wati pyálah o kásagáni dhanni némagá sáp o sallaha kanét bale áyáni tah o tók sell ent. Shomay del o darun cha lálech* o tamáh o bépahréziá sarréch ent.

26 Oo kórén Parisi! Pésará wati pyálahay tóká sapá kan ke dhanni némagi ham sapá bebit.

27 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá espétén gach jatagén kabráni paymá ét ke sarzáherá dhawldár ant, bale tóká cha mordagáni haddh o har paymén gand o gasarhá porr ant.

28 Hamé dhawlá shomá ham sarzáherá mardománi chammán pahrézkárén mardom ét bale shomay del cha shatalkári o náshariá† sarréch ent.

29 Bazhn o apsóz pa shomá, oo Sharyatay zánógerán o Parisián! Oo shatalkarán! Shomá nabiáni kabrána bandét o pahrézkaráni kabrána sambahénét.

Š 23:14 23:14 Lahtén daznebeshtá band 14 néstent. * 23:15 23:15 Yahudi kanag, bezán darkawmén mardoméa pa Yahudiáni báwaray manmagá razá kanag. † 23:15 23:15 Do sari, bezán do barábar.

‡ 23:23 23:23 Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”. Š 23:24 23:24 Kamak, bezán géché, alak, cháni. * 23:25 23:25 Lálech, bezán tamáh, hers. † 23:28 23:28 Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará amal nakanag.

³⁰ Chosh ham gwashét ke agan má wati pet o pirokáni zamánagá buténén, paygambaráni koshagá áyáni hamráh nabutagatén.

³¹ É dhawlá shomá wati bárawá wat sháhedia dayét ke má hamáyáni nasl o óbádag én ke paygambaresh koshtagant.

³² Gorhá hamá kára sarjam bekanét ke shomay pet o pirokán bongéj kortag.

³³ Oo márán! Oo syahmárzádagán! Shomá chón cha dózahay sezáyá rakketa kanét?

³⁴ Gorhá bechár, man paygambar o zántkár o Sharyatay zánóger shomay kerrá ráha dayán, bale shomá cha áyán lahténá koshét o saliba kasshét, dega lahténá wati kanisahán shallák o hayzarána janét o shahr pa shahr áyáni randá kapét.

³⁵ Gorhá cha pahrézkárén Hábilá beger tán Barakyáay chokk Zakaryáyá ke shomá mazanén parasteshgáh o korbánjáhay nyámá kosht, é sajjahén pahrézkáráni hón ke donyáyá réchag butag, shomay gardená bit.

³⁶ Shomára rásténa gwashán, é sajjahénáni kóshay sezá hamé zamánagay mardomána rasit.

Pa Urshalimá Issáy gam o andóh

(Luká 13:34–35)

³⁷ Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambarána koshay o hamáyán sengsára kanay ke Hodá pa taw ráha dant. Báz randá man lóthetá ke tai chokkán wati kerrá yakjáh bekanán, anchosh ke nekénkén morgé chureg o chippokán wati bál o bánzoláni chérá moccha kant, bale shomá nalóthet.

³⁸ Nun bechár shomay lóg wayráná shomay jenday dastá dayaga bit.

³⁹ Shomára gwashán, dega baré maná nagendét tán á wahdá ke wat begwashét: ‘Mobáarak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt.’”[‡]

24

Mazanén parasteshgáhay wayráni

(Markás 13:1–2; Luká 21:5–6)

¹ Wahdé Issá cha mazanén parasteshgáhá dar áyag o rawagá at, morid átkant ke áyag delgóshá parasteshgáhay némagá betarrénant.

² Issáyá gón áyán gwasht: “É sajjahén chizzán gendagá ét? Shomára rásténa gwashán, yakk sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahén próshag o karójaga* bant.”

Áheri zamánagáni nesháni

(Markás 13:3–13; Luká 21:7–19)

³ Hamá wahdá ke Issá Zaytunay Kóhay sará neshtagat, áyag morid ehwatá átkant o jostesh kort: “Mára begwash, é prosht o prósh kadéna bit o tai áyag o donyáyá halásiay nesháni ché ent?”

⁴ Issáyá passaw dátant: “Bechárét ke hechkas shomára gomráh makant.

⁵ Chéa ke bázéné mani námá kayt o gwashit: ‘Man hamá Masih án’ o bázénéa gomráha kant.

⁶ Shomá jangáni tawára eshkonét o jangáni hál somára sara bit, bale delá tors mayáret. É chizz allamá bant, bale angat halásiay wahd nayátkag.

⁷ Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt. Báz jágah kahta kapit o zeminchandha† bit.

⁸ Bale é sajjahén tahná chellagiay dardáni bendát ent.

[‡] 23:39 23:39 Zabur 118:26. * 24:2 24:2 Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag.

† 24:7 24:7 Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah.

⁹ Á wahdá shomará gerant o ázára dayant o koshant. Donyáay sajjahén kawm mani námay sawabá cha shomá naprata kanant.

¹⁰ Gorhá bázéné poshtá kenzit o cha ráhá thagalit. Bázéné yakdegará dróhit o cha yakdomiá naprata kant.

¹¹ Bázén drógén paygambaré jáha jant o bázénéá gomráha kant.

¹² Cha bérahbandiay gesh bayagá bázéné sardmehra bit.

¹³ Bale hamá ke tán áherá bardáshta kant, á rakkit.

¹⁴ Sajjahén donyáyá Hodáay bádsháhiay mestágay jár janaga bit ke pa sajjahén kawmán sháhedié bebit. Eshiá rand donyá halása bit.

Torsnákén wahd o jáwar

(Markás 13:14–23; Luká 21:20–24)

¹⁵ Wahdé shomá á ‘palit o bérán kanókén bazzhenáká’[‡] gendét ke pákén jághá óstátátag, hamá ke Dányál nabiá áiy bárawá habar kortag,” – wánók sarpad bebit –

¹⁶ “gorhá hamá ke Yahudiahá ant dém pa kóhán betachant.

¹⁷ Harkas ke lógay sará ent, pa chizzéay zuragá lógá ér mayayt.

¹⁸ Hamá ke dhagáray sará ent, pa wati kabáhay zuragá per matarrit.

¹⁹ Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga bant.

²⁰ Dwá bekanét ke shomay tachag zemestána yá Shabbatay róchá mabit.

²¹ Chéá ke á róchán anchén mosibaté kayt ke cha jahánay jórh bayagá tán é wahdá nayátkag o hechbara nayayt.

²² Agan á sakkiáni róch kamter kanag mabuténant, hechkas narakketagat, bale gechén kortagénáni háterá á róch kamter kanaga bant.

²³ Á wahdá, agan kasé shomará begwashit: ‘Bechár, Masih edá ent’ yá ‘Bechár, ódá ent,’ báwar makanét.

²⁴ Chéá ke drógén masih o drógén nabi jáha janant o mazanén nesháni o ajekkái kár pésha dárant. Wati sajjahén zóra janant ke gechén kortagénán ham gomráh bekanant, agan áyáni dastá but.

²⁵ Bechár, man cha pésará shomará hál dayagá án.

²⁶ Gorhá agan mardom shomará begwashant: ‘Bechár, gyábána ent,’ ódá marawét, yá ke begwashant: ‘Lógay tah o tóki kóthián ent,’ báwar makanét.

²⁷ Chéá ke Ensánay Chokk anchén gerókéay paymá kayt ke cha ródarátká beger tán rónendá shahma kant o gendaga bit.

²⁸ Har jáh ke jóné bit, ódá dhundhwárén morg moccha bant.

Issáy per tarrag

(Markás 13:24–31; Luká 21:25–33)

²⁹ Á rócháni mosibatán o rand, anágat róch tahára bit, máha nadrapshit, estár cha ásmáná kapant o ásmáni zór o wák larzénaga bant.

³⁰ Hamé wahdá Ensánay Chokkay nesháni ásmáná záhera bit o donyáay sajjahén kawma gendant ke Ensánay Chokk gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté jambaráni sará ent o kayt. Nun gréwant o mótká kárant.

³¹ Gón karnáay§ borzén tawará wati préshtagán ráha dant ke áiy gechén kortagén mardomán cha donyá chárén némagán, bezán cha zeminay har kondhá tán ásmánay goddhi marz o simsarán, mocch o yakjáh bekanant.

³² Nun cha enjiray drachká dars o sabakk begerét. Anchosh ke áiy thál narma bant o táka trokkant, shomá zánét ke garmág nazzikk ent.

[‡] 24:15 24:15 “Palit o bérán kanókén bazzhenáká” yakk chizzé ke báyard ent mazanén parasteshgáha mayayt. § 24:31 24:31 Karná sornáay dhawlén sázé.

³³ Hamé dhawlá, wahdé shomá é sajjahén chizzána gendét, zánét ke mani áyagay wahd nazzikk ent, darwázagay dapá ent.

³⁴ Shomára rásténa gwashán, tánke é sajjahén chizz mabant, é nasl o padréch halása nabit.

³⁵ Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.

Hozzhár o ágah bebét

(Markás 13:32–37; Luká 12:42–46; 17:26–30, 34–36)

³⁶ Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna kayt, na ásmánay préshtaga zánant o na Chokka zánt, tahná Peta zánt.

³⁷ Hamá dhawlá ke Nuhay zamánagá butag, Ensánay Chokkay áyagay róch ham anchosha bit.

³⁸ Chéa ke tuppána pésar, mardomána wárt o nóshet o sáng o sura kort o é kárán tán hamá róchá dazgatth atant ke Nuh bójigá swár but.

³⁹ Tánke tuppán nayatk o mardomi nabortant, kassá nazánt ke ché bit. Ensánay Chokkay áyagay wahdá ham hamé dhawlá bit.

⁴⁰ Á wahdá, do mardén dhagáray sará bit, yakké baraga bit o yakké pasht géjaga* bit.

⁴¹ Do janén jenteray sará dánay droshagá bit, yakké baraga bit o yakké pasht géjaga bit.

⁴² Paméshká hozzhár bét, chéa ke shomá nazánét ke shomay Hodáwand kojám róchá kayt.

⁴³ Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén ke dozz shapay kojám wahd o pásá kayt, gorhá ágah butagat o dozzi wati lógay janagá naeshtagat.

⁴⁴ Paméshká shomá tayár bebét, chéa ke Ensánay Chokk anchén wahdéa kayt ke shomá áiy entezár o wadará† nabét.

⁴⁵ Kay ent hamá amánatdár o dánáén hezmatkár ke wájah áia wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tánke áyán pa wahd ward o warák bedant.

⁴⁶ Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé wájaha kayt, áia hamá káráni sará begendit.

⁴⁷ Shomára rásténa gwashán, wájah hamá hezmatkára wati sajjahén mál o hastiay kármastera kant.

⁴⁸ Bale agan hezmatkár harábéné bebit o wati delá begwashit ke mani wájah áyagá déra kant o

⁴⁹ wati hamkáráni latth o kotth kanagá bendát bekant o gón sharábián ward o nóshá bebit,

⁵⁰ áiy wájah anchén róch o sáhatéa kayt o rasit ke á nazánt o wadará nabit.

⁵¹ Gorhá wájah áia sharriay sará latth o kottha kant o doru o dopóstén mardománi kerrá dawra dant. Ódá gréwag o peryát o zária bit.

25

Dah neshtagén jenekkay mesál

¹ Á wahdá ásmáni bádsháhi, hamá dahén neshtagén jenekkáni paymá bit ke wati cherágesh zortant o sálónkay péshwáziá* dar átkant.

² Cha áyán panch jenekk nádán at o panch dáná.

³ Nádánén jenekkán wati cherág zortant bale géshén thélesh nazort gón.

⁴ Dánáén jenekkán cherágán o abéd, théldánáni tahá ham théel zort gón.

* **24:40 24:40** Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag, gechén nakanag. † **24:44 24:44** Wadár, bezán entezár, rahchári. * **25:1 25:1** Péshwázi, bezán mardoméay déma rawag o sharap dayag.

⁵ Sálónká áyagá dér kort, gorhá á sajjahén kóchandhagá laggetant o wáb kaptant.

⁶ Shapay némá kukkár macchet: 'Bechárét sálónk pédák ent. Áiay démá dar áét.'

⁷ Gorhá á sajjahén jenekk ágah butant o wati cherágáni sharr kanagá laggetant.

⁸ Nádánén jenekkán gón dánáén jenekkán gwasht: 'Cha wati thélán kammoké mára bedayét, may cherág meragi ant.'

⁹ Dánáén jenekkán passaw dát: 'Na, balkén pa máshomá sajjahénán bass mabant, shomá berawét cha dokkánán théi bezurét.'

¹⁰ Bale wahdé á thélay geragá shotagatant, sálónk átk o raset. Hamá jenekk ke tayár atant, sálónkay hamráhiá suray dáwatá shotant o darwázag band but.

¹¹ Randá é dega jenekk ham átkant o gwashtesh: 'Wájah, oo wájah! Darwázagá pa má pach kan.'

¹² Bale sálónká passaw tarrént: 'Shomára rásténa gwashán, man shomára nazánán.'

¹³ Paméshká hozzhár hét chéa ke shomá na á róchá zánét o na á sáhatá.

*Bádsháh o hezmatkáráni mesái
(Luká 19:11-27)*

¹⁴ Hamé dhawlá ásmáni bádsháhi hamá marday paymá ent ke saporéa shot. Hezmatkári lótháéntant o wati mál o maddhii hamáyáni dastá dátant.

¹⁵ Áiá har hezmatkáray bud o twánay kesásá áiára zarr dát, yakkéára panch tálánt,† domiára do tálánt o sayomiára yakk tálánté dáti o wati saporá shot.

¹⁶ Hamá hezmatkára ke panch tálánt rasetagat, mahtal nabut o zarri kár o bárá jatant o dega panch tálánti katthet‡.

¹⁷ Hamé paymá, hamáiá ke do tálánt rasetagat, dega do tálánti katthet.

¹⁸ Bale hamáiá ke yakk tálánté rasetagat, á shot o zeminá kallé jati o wájahay zarri chér dátant.

¹⁹ Bázén wahdéa rand hezmatkáráni wájah átk o cha áyán hesábi lóthet.

²⁰ Hamáiá ke panch tálánt rasetagat, dega panch tálánti áwort o gwashti: 'Oo wájah! Taw maná panch tálánt dátagat, bechár, man dega panch tálánt katthetag.'

²¹ Wájahá gwasht: 'Shábásh, oo sharr o wapádárén hezmatkár! Taw gón kammoká tachk o rást butagay, nun man tai zemmahá báz chizza dayán, byá mani shátkámiá gón bay.'

²² Hamá ke do tálánti rasetagat ham átk o gwashti: 'Oo wájah! Taw maná do tálánt dátagat, bechár, man dega do tálánt katthetag.'

²³ Áiay wájahá gwasht: 'Shábásh, oo sharr o wapádárén hezmatkár! Taw gón kammoká tachk o rást butagay, man tai zemmahá báz chizza dayán, byá mani shátkámiá gón bay.'

²⁴ Randá hamá hezmatkár átk ke áiá yakk tálánté rasetagat, gwashti: 'Oo wájah! Man zántag ke taw trondén mardé ay, hamá ke taw nakeshtagant, áyána ronay o cha hamódá moccha kanay o baray ke taw tohmi dánagé nachandhetag.'

²⁵ Paméshká cha torsá man shotán o tai dátagén tálánt zeminá kall kort, esh ent tai zarr.'

²⁶ Áiay wájahá passaw dát: 'Oo sell o jándozzén§ hezmatkár! Wahdé taw zánt ke man nakeshtagéna ronán o cha hamódá moccha kanán o barán ke man tohmi dánagé nachandhetag,

† 25:15 25:15 Tálánt zarré at. Yakk tálánté, kesás bist sálay káray mozz butag. ‡ 25:16 25:16 Katthag, bezán nap o sudd kanag, dastá árag. § 25:26 25:26 Jándozz, bezán tambal.

²⁷ gorhá báyard ent taw mani dátágén zarr tájeráni kerrá ér bekorténant tánke cha sapará per tarragá rand, man wati zarr o zarráni sudd bezorténant.

²⁸ Paméshká tálántá cha eshiá pach gerét o hamáíá bedayét ke áiy kerrá dah tálánt hast.

²⁹ Chéá ke harkasá ke hast, áíá géshter dayaga bit ke málámál bebit, bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham cha áíá pach geraga bit.

³⁰ É békárén hezmatkárá dhanná taháriá dawr bedayét. Ódá gréwag o peryát o zária bit.'

Ensánay Chokkay ensáp

³¹ Wahdé Ensánay Chokk gón wati shán o marháhá préshtagáni hamráhiá kayt, gorhá wati porshawkatén tahtay sará nendit.

³² Sajjahén kawmáni mardom árag o bádsháhay déma yakjáh kanaga bant o á, áyán anchosha gisshénit o do bahra kant ke shepánk wati méshán cha bozán jetá kant.

³³ Méshán wati rástén némagá kant o bozán chappén némagá.

³⁴ Gorhá bádsháh gón áyán ke rástén némagá ant, gwashit: 'Oo bahtáwarán ke shomará cha mani Petá barkat rasetag! É bádsháhi ke cha donyáay bendátá pa shomá tayár kanag butag, byáét o eshiá wati mirás bekanét.

³⁵ Chéá ke man shodig atán o shomá maná warag dát, tonnig atán o shomá maná áp dát, darpadar atán o shomá maná jágah dát,

³⁶ jándar atán o shomá maná póshák gwará dát, nádráh atán o shomá mani hayáldári kort, bandig atán o shomá mani chárágá átkét.'

³⁷ Gorhá nékkár cha bádsháhá josta kanant: 'Oo wájah! Má kadi distag ke taw shodig ay o má tará warag dátág, taw tonnig ay o má tará áp dátág?

³⁸ Má kadi tará darpadar distag o jágah dátág yá jándará distag o póshák gwará dátág?

³⁹ Má kadi distag ke taw nádráh ay yá bandig ay o tai chárágá átkagén?'

⁴⁰ Bádsháh passawa dant: 'Shomará rásténa gwashán, harché ke shomá pa mani yakk kaster kasterén bratéa kortag, bezán pa man ham kortag.'

⁴¹ Randá gón hamáyán ke chappén némagá ant, gwashit: 'Oo nálatián! Gom bét cha mani déma o hamá jamburén ásay* némagá berawét ke hechbara namerit o pa Shaytán o áiy hamráhán† rók kanag butag.

⁴² Chéá ke man shodig atán o shomá maná warag nadát, tonnig atán o shomá maná áp nadát,

⁴³ darpadar atán o shomá maná jágah nadát, jándar atán o shomá maná póshák gwará nadát, nádráh o bandig atán o shomá mani hayáldári nakort.'

⁴⁴ Gorhá á ham josta kanant: 'Oo wájah! Má kadi tará shodig yá tonnig yá darpadar yá jándar yá nádráh yá bandig distag o tai hezmat nakortag?'

⁴⁵ Gorhá bádsháh áyán é dhawlá passawa dant: 'Shomará rásténa gwashán, harché ke shomá pa mani hecch kasterénéa nakortag, bezán pa man ham nakortag.'

⁴⁶ Paméshká é mardom dém pa abadmánén sezáyá rawant, bale nékkárén mardomán abadmánén zenda rasit."

26

Issáy koshagay pandal

(Markás 14:1-2; Luká 22:1-2; Yuhanná 11:45-53)

¹ Wahdé Issáyá é habar halás kortant, gón wati moridán gwashti:

* **25:41 25:41** Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. † **25:41 25:41** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: "Shaytán o áiy préshtagán".

² “Shomá zánét ke do róchá rand Sargwazay Aid* ent o Ensánay Chokk pa salib kasshagá geráénaga bit.”

³ Hamé wahdá, mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán, masterén dini péshwá Kayápáay kalátá diwán kort o

⁴ shawresh kort ke Issáyá chón pa repk o honar begerén o bekoshén.

⁵ Bale gwashtesh: “Aiday róchán na, chó mabit ke mardom áshóp bekanant.”

Janéné Issáyá atra moshit

(Markás 14:3–9; Yuhanná 12:1–8)

⁶ Wahdé Issá Bayt-Anyáyá Shamun Garriay lógá at,

⁷ janéné gón albástaray† atrdánéá ke sakkén gránbaháén atri mán at, Issáyá gwará átk. Wahdé Issá parzónagay sará neshtagat, hamódá Issáyá sari atr per rétk.

⁸ Moridán ke dist, zahrá porr butant. Watmánwatá gwashtesh: “Eshiá chéá é atr zawál kort?”

⁹ Agan bahá kanag butén, mazanén zarré rasetagat o é zarr garib o nézgáráni kára átkagatant.”

¹⁰ Issáyá zánt ke morid zahr geptagat, gwashti: “Chéá shomá é janená paréshán kanagá ét? Eshiá gón man nékié kortag.

¹¹ Garib o nézgár modám shomay kerrá hast, bale man harwahd gón shomá gón naán.

¹² É janená mani sará atr per rétk ke cha pésará maná pa kabr kanagá tayár bekant.

¹³ Shomará rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har kondhé ke é wasshén mestágay jár janaga bit, hamé janén yát kanaga bit o eshiay káray kessah áraga bit.”

Yahudá Eskaryutiay badén erádah

(Markás 14:10–11; Luká 22:3–6)

¹⁴ Randá cha dwázdahén kásedán yakké ke námi Yahudá Eskaryuti at, mazanén dini péshwáyáni kerrá shot o

¹⁵ gwashti: “Agan man Issáyá shomay dastá bedayán, shomá maná ché dayét?” Áyán si nograhén korsh‡ hesáb kort o dát.

¹⁶ Cha hamá wahdá o rand, Yahudá sharrén móhéay shóházá at ke Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay Aiday tayári

(Markás 14:12–21; Luká 22:7–14; Yuhanná 13:21–30)

¹⁷ Béhomirén Naganay Aiday§ awali róchá, morid Issáyá kerrá átkant o cha áia jostesh kort: “Ché gwashay, pa taw Sargwazay Aiday shámay tayáriá kojá bekanén?”

¹⁸ Áia passaw dát: “Shahrá berawét o pelán mardomá begwashét ke ostáda gwashit, mani wahd nazzikk ent, man gón wati moridán Sargwazay shámá tai lógá kanán.”

¹⁹ Gorhá anchó ke Issáyá gwashtagat, moridán hamá paymá kort o Sargwazay shámesh tayár kort.

²⁰ Shap ke but, Issá gón wati dwázdahén kásedán parzónagay sará neshtagat.

* **26:2 26:2** Eshiá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwast. † **26:7 26:7** Albástar narmén sengé.

‡ **26:15 26:15** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “si árguriá”. Korsh kwahnén zarr ent. § **26:17 26:17** Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit.

²¹ Waragay wahdá gwashti: “Shomará rásténa gwashán, cha shomá yakké maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.”

²² Morid sakk paréshán butant. Har yakké cha áia jost kanagá lagget: “Oo Hodáwand! Man wa naán, na?”

²³ Áia passaw tarrént: “Áia ke annun mani hórigá kásagá dast bort, hamá maná dróhit.”

²⁴ Hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é donyáyá rawagi ent, bale bazhn o apsóz pa hamá mardomá ke Ensánay Chokká dróhit. Pa áia sharter at ke hechbar pédá mabutén.

²⁵ Gorhá Yahudáyá, hamá ke Issái dróhagi at, gwasht: “Oo ostád! Man wa naán, na?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

Goddhi shám

(Markás 14:22–26; Luká 22:15–20; Korentiáni Awali Kágad 11:23–25)

²⁶ Wahdé shám kanagá atant, Issáyá nagané zort, Hodáay shogri gept, naganí chondh chondh kort o moridáná dát. Gwashti: “Bezuré o bwarét, é mani badan ent.”

²⁷ Padá pyálahé zorti, Hodáay shogri gept, moridáná dát o gwashti: “Shomá sajjahén cha eshiá benóshét.

²⁸ É mani hón ent, ahd o paymánay hón ke pa bázénéay gonáháni shódagá réchaga bit.

²⁹ Man shomará gwashán, nun dega baré anguray ápá nawarán, hamá róchá padá waráni ke wati Petay bádsháhiá, gón shomá hóra bán.”

³⁰ Padá hamdesh* jat o dém pa Zaytunay Kóhá shotant.

Petrosay enkáray péshgói

(Markás 14:27–31; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38)

³¹ Gorhá Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén hamé shapay jendá thagala warét o maná yalaha dayét, chéa ke nebisag butag: *Man shepánká janán o ramagay pas sheng o shánga bant.*†

³² Bale dobar zendag bayagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.”

³³ Gorhá Petrosá darráént: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah bedayant, man hechbar thagala nawarán.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé shapay jendá cha korósay bángá pésar mani pajjáh áragá say randá enkára kanay.”

³⁵ Bale Petrosá gwasht: “Agan gón taw mani sar ham berawt, tai pajjáh áragá hechbar enkára nakanán.” É dega sajjahén moridán ham anchosh gwasht.

Issáyá dwá

(Markás 14:32–42; Luká 22:39–46)

³⁶ Randá Issá gón wati moridán Jetsimáni námén jágahéa shot o gón áyán gwashti: “Hamedá benendét, man ódá rawán o dwá kanán.”

³⁷ Áia Petros o Zebdiay doén chokk hamráh kortant. Paréshán o bétáhir‡ at.

³⁸ Gón áyán gwashti: “Mani del sakk paréshán ent o andóhán maná markig kortag, shomá hamedá bedárét, mawapsét o mani hamráhiá ágah o hozzhár bét.”

³⁹ Padá kammé démterá shot, dém pa chér kapt o dwái kort: “Oo mani Pet! Agan buta kant, sakkiáni é pyálahá cha man dur kan, bale mani wáhagay sará na, hamá paymá ke tai razá ent.”

* 26:30 26:30 Bezán Zabur 115–118. † 26:31 26:31 Zakaryá Nabiay Ketáb 13:7. ‡ 26:37 26:37 Bétáhir, bezán béarám, békarár.

⁴⁰ Padá per tarret o wati moridáni kerrá átk. Disti ke á wáb ant. Gón Petrosá gwashti: “Nabut ke shomá yakk sáhaté ham gón man ágah bemánét?

⁴¹ Hozzhár bét o dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá makapét. Ruh tayár ent, bale jesm nezór ent.”

⁴² Domi bará shot o é dwái kort: “Oo mani Pet! Agan é pyálah bé nóshagá cha man dur kanaga nabit, gorhá harché ke tai razá ent, hamá dhawlá bebit.”

⁴³ Wahdé per tarret, disti ke padá wáb ant o chammesh pacha nabant.

⁴⁴ Eshtanti o sayomi randá padá pa dwá kanagá shot o hamá dwái kort.

⁴⁵ Gorhá moridáni kerrá per tarret o gwashti: “Angat waptagét o árám kanagá ét? Nun á wahd o sáhat nazzikk ent ke Ensánay Chokk dróhag o gonahkáráni dastá dayaga bit.

⁴⁶ Pád áét ke rawén! Á ke maná dróhit, pédák ent.”

Issáy dazgir bayag

(Markás 14:43–50; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12)

⁴⁷ Issá angat habará at ke cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá átk o raset. Áiá mazanén rombé hamráh at ke zahm o latthesh gón at. É romb cha mazanén dini péshwá o kawmay kamásháni némagá ráh dayag butagat.

⁴⁸ Issáy dróhóká§ áyáná é nesháni dátagat: “Hamáiá ke mana chokkán, Issá hamá ent. Áiá dazgir kanét.”

⁴⁹ Gorhá Yahudá tachká Issáy kerrá átk o gwashti: “Oo ostád! Salám o drót!” Randá Issái chokket.

⁵⁰ Issáyá gwasht, “Oo sangat! Pa hamá kára ke átkagay, bekani.” Gorhá démá átkant, Issáesh gept o dazgir kort.

⁵¹ Hamá damáná cha Issáy hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini péshwáay nawkaray gósh sest.

⁵² Issáyá gón áiá gwasht: “Wati zahmá jotká* kan. Harkas ke zahma kasshit, gón zahmá koshaga bit.

⁵³ Záná, taw nazánay agan cha wati Petá belóthán, á pa mani komakká hamé damáná dwázdah lashkará† géshter préshtag ráha dant?

⁵⁴ Bale gorhá Pákén Ketábáni nebeshtagén hamá habar ke báyard ent rást o sarjam bebant, chón rásta bant?”

⁵⁵ Padá Issáyá dém gón mocchiá kort o gwashti: “Záná man dozz o dhongé án ke shomá gón zahm o latthán pa mani geragá átkagét? Man har róch mazanén parasteshgáhá neshtag o mardom tálim dátagant o shomá maná nageptag.

⁵⁶ Bale é paymá paméshká but ke nabiáni ketábáni péshgói rást o sarjam bebant.” Gorhá sajjahén moridán á yalah dát o jistant.

Issá, Sarókáni Diwáná

(Markás 14:53–65; Luká 22:54–55, 63–71; Yuhanná 18:13–14, 19–24)

⁵⁷ Issáy dazgir kanókán, Issá zort o masterén dini péshwá Kayápáay kerrá bort ke ódá Sharyatay zánóger o kawmay kamásh mocch atant.

⁵⁸ Petros ham dur durá, tán masterén dini péshwáay lógay péshgáhá‡ Issáy randá rawán at. Tahá potert o sepáhigáni kerrá nesht tánke bezánt ke ché bit.

⁵⁹ Mazanén dini péshwá o Sarókáni Diwánay sajjahén básk§ pa Issáy markay sezá dayagá drógén sháhediay shóházá atant.

§ 26:48 26:48 Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. * 26:52 26:52 Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám. † 26:53 26:53 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “dwázdah ligiun”. Har ligiuná 6000 sepáhig mán at. ‡ 26:58 26:58 Péshgáh, bezán péshjá, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. § 26:59 26:59 Bás, bezán ozw, membrar.

⁶⁰ Chónáhá bázén drógén sháhede pa gwáhi dayagá pád átk, bale hecch pakkáén sháhedié dast nakapt. Godhsará do mardom démá dar átk o

⁶¹ gwashtesh: “É mardá gwashtag ke mana twánán Hodáay parasteshgáhá bepróshán o say róchay tahá padá bebandáni.”

⁶² Gorhá masterén dini péshwá pád átk o cha Issáyá josti kort: “Tai kerrá hecch passaw nést? É tai helápá chónén sháhedi dayagá ant?”

⁶³ Bale Issáyá passaw nadát. Masterén dini péshwáyá gón áia gwasht: “Man tará namiránén Hodáay sawgendá dayán, mára begwash, baren taw hamá Masih ay, Hodáay Chokk ay?”

⁶⁴ Issáyá darráént: “Taw wat gwashagá ay. Bale man shomará gwashán, démterá gendét ke Ensánay Chokk zórmandén Hodáay rástén kashá neshtag o é ham gendét ke ásmánay jambaráni sará ent o kayt.”

⁶⁵ Gorhá masterén dini péshwáyá wati kabáh dert o gwasht: “É kopr kanagá ent, angat ham mára sháhed pakár ent? Shomá annun é kopr eshкот.

⁶⁶ Nun shomay shawr o saláh ché ent?” Áyán passaw dát: “Eshiyay sezá mark ent.”

⁶⁷ Padá áyán Issáyá dap o démá tokk jat* o lahténá mosht o shahmát ham jat.

⁶⁸ Gwashtesh: “Oo Masih! Wati gaybi zántá kár band o mára begwash, tará kayá jat?”

Petrosay enkár

(Markás 14:66–72; Luká 22:56–62; Yuhanná 18:15–18, 25–27)

⁶⁹ Petros dhanná péshgáhá neshtagat ke móledé áia kerrá átk o gwashti: “Taw ham Jalili Issáyá hamráh butagay.”

⁷⁰ Bale áia sajjahénáni démá enkár kort o gwasht: “Mana nazánán taw ché gwashagá ay.”

⁷¹ Wahdé dém pa mazanén darwázagá rawagá at, dega móledéá dist o gón hamá mardomán ke ódá atant, gwashti: “É mard Issá Náseriay hamráh butag.”

⁷² Petrosá domi randá enkár kort o sawgend wárt o gwashti: “Man é mardá nazánán.”

⁷³ Damánéá rand, ódá óshtátágén mardom Petrosay kerrá átkant o gwashtesh: “Allamá taw cha hamáyán ay, cha tai gálwára anchosh jáha kayt.”

⁷⁴ Petrosá sawgend wárt o gwasht: “Hodá maná nálat bekanát agan dróg bebandán. Man é mardá nazánán.” Hamá damáná korósá báng dát.

⁷⁵ Gorhá Petros yátá kapt ke Issáyá gwashtagat: “Korósay bángá pésar, taw say randá mani pajjááh áragá enkára kanay.” Nun dhanná dar átk o zár zárá gréti.

27

Issá Rumiáni dastá dayaga bit

(Markás 15:1; Luká 23:1–2; Yuhanná 18:28–32)

¹ Sabáhá máhallah, sajjahén mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán shawr yakk kort ke Issáyá kosshén.

² Issáesh bast, kasshán kort o Rumi wáli Pilátusay dastá dát.

Yahudáay watkoshi

(Kásedáni Kár 1:18–19)

* **26:67 26:67** Tokk janag, bezán toh janag.

³ Wahdé Issáy geraénók Yahudáyá dist ke pa Issáyá markay sezáesh bast, pashómán but o sién nograhén korshi bort o mazanén dini péshwá o kawmay kamásháná per tarréntant.

⁴ Gwashti: “Mayárig án ke man bégonáhén mardomé dróhet.” Bale áyán passaw dát: “Márá che kár ent? Taw bezán o tai kár.”

⁵ Gorhá Yahudáyá hamá zarr mazanén parasteshgáhá chagal dátant o shot o watá dratk o koshti.

⁶ Mazanén dini péshwáyán zarr zortant o gwashtesh: “É palitén* zarr ant, parasteshgáhay hazánagá eshání ér kanag rawá naent.”

⁷ Paméshká shawr o saláhá rand, cha á zarrán kuzagaray† dhagáresh bahá zort ke pa darámadán kabrestáné bekananti.

⁸ Tán róche maróchi á dhagáray nám “hónay dhagár” ent.

⁹ É paymá Eremyá nabiay kortagén é habar rást o sarjam but: *Man sién nograhén korsh zortant. Bani Esráilay chokkán á marday kimat haminchok bastagat.*

¹⁰ *Man cha é zarrán kuzagaray dhagár bahá zort, anchosh ke Hodáwandá maná parmán dátagat.‡*

Issá Pilátusay déma

(Markás 15:2–5; Luká 23:3–5; Yuhanná 18:33–38)

¹¹ Nun Issá wáliay déma óstárénag but o wáliá cha áia jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

¹² Mazanén dini péshwá o kawmay kamásh Issáyá bohtám janagá atant, bale áia hecch passaw nadát.

¹³ Pilátusá gwasht: “Taw naeshkonagá ay ke é mardom tai helápá chinchok sháhedi dayagá ant?”

¹⁴ Bale Issáy áyáni yakk bohtáméay passaw ham nadát o wáli sakk hayrán but.

¹⁵ Wáliá har sál aiday wahdá, cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke mardomán lóthetagt, ázáta kort.

¹⁶ Á wahdá yakk bandigé zendáná at ke námi Issá Barabbás at o pa wati badén kárán námkapt at.

¹⁷ Wahdé mardom mocch butant, Pilátusá cha áyán jost kort: “Shomá ché gwashét, man kayá ázáta bekanán, Issá Barabbásá yá é Issáyá ke Masih ham gwashanti?”

¹⁸ Pilátusá zánt ke áyán Issá Masih pa hasadd mani dastá dátag, paméshká é josti kort.

¹⁹ Wahdé Pilátus hakdiwáná neshtagat, áia janá é kolaw ráh dát: “Gón é bégonáh o nékén mardá hecch makan, chéa ke man dóshi eshiay bárawá wábé distag o hamá ent paréshán án.”

²⁰ Bale mazanén dini péshwá o kawmay kamáshán mocch butagén mardom mannéntant ke Barabbásay ázáti o Issáy marká belóthét.

²¹ Wáliá jost kort: “Ché lóthét, cha é doénán kojamiá pa shomá ázáta bekanán?” Áyán gwasht: “Barabbásá.”

²² Pilátusá cha áyán jost kort: “Gorhá gón Issáyá ke Masih ham gwashanti, ché bekanán?” Áyán pa hamtawári gwasht: “Salibi kassh!”

²³ Pilátusá jost kort: “Chéa baren? Mayári ché ent?” Bale áyán géshter kukkár kort o gwashtesh: “Salibi kassh!”

* **27:6 27:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “hónigén zarr”. † **27:7 27:7** Kuzagar, bezán hamá mardom ke komb o kunzag addha kant. ‡ **27:10 27:10** Zakaryá Nabiay Ketáb 11:12 o rand, Eremyá Nabiay Ketáb 32:6 o rand.

²⁴ Wahdé Pilátusá dist ke hecch káré korta nakant o mardom shóresh kanagá ant, gorhá áia áp zort, mocchiay déma wati dast shoshtant o gwashti: “Man cha é marday hóná bémayár án, shomá bezánét o shomay kár.”

²⁵ Sajjahén mardomán gwasht: “Eshiay hón mayg o may chokkáni gardená ent.”

²⁶ Gorhá Pilátusá pa áyánigi Barabbás ázát kort o Issá shallák o hayzarán janáént o dáti ke salib kasshag bebit.

Sepáhig Issáyá kalág bandag

(Markás 15:16–20; Yuhanná 19:2–3)

²⁷ Wáliay sepáhigán Issá wáliay kalátá bort o sajjahén lashkaresh áiy chapp o chágerdá mocch kort.

²⁸ Áyán Issáy gwaray god kasshetant o sohrchakén kabáhé gwará dát,

²⁹ cha dhangar o konthagán tájé addhesh kort o áiy sará dát, latthé rástén dastá dátesh o pa kalág o rishkand áiy déma kóndhán kaptant o gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!”

³⁰ Áiy sará tokkesh jat o hamá latthesh zort o áiy sará jat.

³¹ Wahdé kalág bandagesh halás kort, gwaray kabáhesh kasshet o áiy jenday godesh padá gwará dátant. Randá dém pa salib kasshagá bortesh.

Issáyá saliba kasshant

(Markás 15:21–32; Luká 23:26–43; Yuhanná 19:17–27)

³² Wahdé rawagá laggetant, Shamun námén mardé distesh ke Keriniay shahray mardomé at. Sepáhigán á pa bigár gept ke Issáy salibá baddhá bekant.

³³ Wahdé “Joljotá” bezán hamá “Kámpól” námén jágahá rasetant

³⁴ ódá Issáesh zahrag mán kortagén sharáb dát, bale áia chashagá rand nawártant.

³⁵ Salib kasshagá rand, pa láthari o korakasshi§ áiy pocch o póshákesh watmánwatá bahr kortant.

³⁶ Randá hamódá neshtant o áiy negahpániesh kort.

³⁷ Issáy sarborá, mayárnámagé* dratkesh ke áiy sará nebeshtagat: “É Issá ent, Yahudiáni bádsháh.”

³⁸ Issáy hamráhiá do dhongesh ham salib kasshet, yakké rástén o domi chappén kashá.

³⁹ Hamá mardom ke cha ódá gwazagá atant, áiará dozmánesh dát o wati saresh chandhéntant.

⁴⁰ Gwashtesh: “Taw ke gwashtag ke man mazanén parasteshgáhá karóján o say róchay tahá padá bandáni, nun wati jendá rakkén. Agan taw Hodáay Chokk ay, cha salibá ér á.”

⁴¹ Hamé dhawlá mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger o kawmay kamásh ham áia kalág bandagá atant. Gwashagá atant:

⁴² “Á dega mardomi rakkéntant, bale watá rakkénta nakant. É wa Esráilay bádsháh ent, agan nun cha salibá ér bekapit, má áiy sará báwara kanén.

⁴³ Hodáay sará óst o ométi bastag. Agan Hodá áia rakkénaga lóthit, nun berakkéniti, chéa ke gwashtagati: ‘Man Hodáay Chokk án.’”

⁴⁴ Hamé paymá Issáy hamráhiá salib kasshetagén dhong ham áia bad o rad gwashagá atant.

Issáy mark

(Markás 15:33–41; Luká 23:44–49; Yuhanná 19:28–30)

§ 27:35 27:35 Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk.

* 27:37 27:37 Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár.

⁴⁵ Némróchá beger tán bégáhay sayá,[†] sajjahén molká taháriá mán shánt.

⁴⁶ Bégáhay sáhat sayá,[‡] Issáyá kukkár kort: “*Eli, Eli, lemá sabaktani?*” Bezán: Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chéá maná yalah dát?[§]

⁴⁷ Wahdé ódá óshtátagén lahtén mardomá eshkot, gwashtesh: “Elyásá tawár kanagá ent.”

⁴⁸ Cha áyán yakké tacháná shot, espanjé* zorti o tropshén sharábá misséti, dáréay sará bast o pa chussagá Issáy némagá shahárti.

⁴⁹ Bale é dega mardomán gwasht: “Sabr kan, chárén bárén Elyás eshiay rakkénagá kayt yá na?”

⁵⁰ Issáyá domi bará peryáté jat o sáhi dát.

⁵¹ Hamá wahdá mazanén parasteshgáhay pardah sará beger tán boná dert o do ném but, zemin larzet o kóh tal geptant,

⁵² kabráni dap pach but o bázén pák o pahrézkárén mardomé ke mortagat, padá zendag but.

⁵³ Issáyá zendag bayag o jáh janagá rand, á cha wati kabrán dar átkant, Pákén Shahrá, bezán Urshalimá shotant o bázénéá distant.

⁵⁴ Hamá pawji apsar o áiy hamráhén sepáhig ke Issáy páneg atant, wahdé zeminchandh o é dega chizzesh distant, deltrakk butant o gwashtesh: “Béshakk é mard Hodáay Chokk at.”

⁵⁵ Bázén janéné ke cha Jalilá Issáy hamráh at o áiy hayáldáriesh kortagat, dur óshtátag o chárágá atant.

⁵⁶ Esháni tahá yakké Maryam Magdalini at, yakké Ákub o Issopay mát Maryam at o yakké Zebdiay chokkáni mát at.

Issáy kabr o kapan

(Markás 15:42–47; Luká 23:50–56; Yuhanná 19:38–42)

⁵⁷ Shap ke but, Arimátiáy shahray Issop námén sér o hazgárén mardé átk ke Issáy moridé at.

⁵⁸ Pilátusay kerrá shot o Issáy jónay baragay ejázati lóthet. Pilátusá parmán dát ke jóná áia bedayét.

⁵⁹ Issopá jón zort o sapáén lilomén[†] godéá patát o

⁶⁰ hamá nókén kabray tahá ér kort ke kóhéay tahá pa wat jatagati. Mazanén dhóké léthi dát o kabray dapá dáti o shot.

⁶¹ Maryam Magdalini o á dega Maryam hamódá neshtagatant o démesh gón kabrá at.

Kabray negahpáni

⁶² Domi róchá, bezán Shambahá,[‡] mazanén dini péshwá o Parisi yakjáh but o Pilátusay kerrá shotant.

⁶³ Gwashtesh: “Wájah! Márá yát ent ke é drógbandá wati zendá gwashtagat ke say róchá rand man padá zendaga bán o jáha janán.

⁶⁴ Paméshká parmán beday ke tán say róchá kabray sará negahpáni kanag bebit, chó mabit ke áiy morid byáyant o jóná bedozzant o gón mardomán begwashant ke á cha mordagán padá zendag butag o é goddhi repk o honar cha pésarigéná ganter bebit.”

⁶⁵ Pilátusá darráént: “Lahtén sepáhig bezurét, berawét o hamá paymá ke gón shomá buta kant, kabray negahpániá bekanét.”

[†] 27:45 27:45 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”.

[‡] 27:46 27:46 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “nohomi sáhatá”. § 27:46 27:46 Zabur 22:1.

* 27:48 27:48 Espanj, bezán pozzh, pokki. † 27:59 27:59 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. ‡ 27:62 27:62 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Shabbatay tayáriay róchá rand”.

⁶⁶ Gorhá shotant o kabray dapay mazanén dhókesh mohr jat o mómband kort o sepáhigesh páneg kortant.

28

Issáay padá zendag bayag

(Markás 16:1–8; Luká 24:1–12; Yuhanná 20:1–10)

¹ Shabbatay róchá rand, bezán Yakshambehay* gwarbámá† Maryam Magdalini o á dega Maryam kabray chárágá shotant.

² Yakk anágat mazanén zeminchandhé átk, chéá ke Hodáwanday préshtagé cha ásmáná ér átk, kabray sará shot, dhóki léthént o dhókay sará nesht.

³ Áiay rang o surat gerókay paymá drapshagá at o god o pósháki barpay dhawlá espét atant.

⁴ Negahpánén sepáhig cha bimmá larzagá laggetant o chó mordagá butant.

⁵ Préshtagá gón janénán gwasht: “Matorsét! Mana zánán shomá Issáay shóházá ét ke salib kasshag butag.

⁶ Á edá naent, anchosh ke wat gwashtagati zendag butag o jáhi jatag. Byáét hamá jágahá bechárét ke ódá ér at.

⁷ Mahtal mabét, berawét o áiay moridán sahig kanét ke á cha mordagán zendag butag o cha shomá pésar Jalilá rawt. Hamódá shomá áia gendét. Nun man shomará hál dát.”

⁸ Gorhá janén cha kabray sará tacháná shotant ke moridán é hálá sar bekanant. Janén torsagá atant bale gal atant ham.

⁹ Issá anágat gón janénán dochár kapt o gwashti: “Salám o drót!” Á nazzikká átkant, Issáay pádesh geptant o satá o sanáesh kort.

¹⁰ Issáyá gón áyán gwasht: “Matorsét! Berawét o mani brátán begwashét ke Jalilá berawét, hamódá shomá maná gendét.”

Dini péshwá o sepáhigáni dróg

¹¹ Hamá wahdá ke janén rawagá atant, lahtén negahpánén sepáhig dém pa shahrá shot ke dini péshwáyán é sarjamén hálán bedayant.

¹² Dini péshwáyán kawmay kamásháni gend o nend o shawr o saláhá rand, sepáhigáná mazanén zarré dát.

¹³ Gón sepáhigán gwashtesh: “Mardomán begwashét ke shapá má wáb butagén, áiay morid átkagant o jónesh dozzetag o bortag.

¹⁴ Agan wáli é hálá sahig but, má áia sarpada kanén. Shomá bégam bebét.”

¹⁵ Sepáhigán zarr zortant o anchosh ke sój dayag butagatant, hamá paymá kortesh. É kessah tán róche maróchi Yahudiáni nyámá sheng o tálán ent.

Jahán o Issáay mestág

(Markás 16:14–18; Luká 24:36–49; Yuhanná 20:19–23; Kásedáni Kár 1:6–8)

¹⁶ Gorhá yázdahén kásed Jalilay hamá kóhay sará shotant ke Issáyá gwashtagat.

¹⁷ Wahdé Issáesh dist, satá o sanáesh kort, bale lahtén angat shakk at.

¹⁸ Issá áyáni kerrá átk o gwashti: “Ásmán o zeminay sajjahén wák o ehtiár maná dayag butag.

¹⁹ Paméshká, berawét o sajjahén kawmán mani morid bekanét, Pet o Chokk o Pákén Ruhay námá pákshódi bedayét o

²⁰ áyán hamá tálimá bedayét ke mani sajjahén parmánáni sará amal bekanant. Deljam bebét, man tán donyáay halásiá modám gón shomá gón án.”

* **28:1 28:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “haptagay awali róchay”. † **28:1 28:1** Gwarbám, bezán róthekká pésar, róchay dar áyagá pésar.

Pákén Enjil cha Markásay kalamá Markásay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Markás, Issá Masihay morid Shamun-Petrosay sangat at o cha bongéji kelisáay báwarmandán yakké at. Kásedáni Káray ketábá, lahtén jágahá Markásay nám átkag ke Petros o Pulosay sangat ent. Báwar esh ent, hamá wahdá ke Markás gón Petros o Pulosá Rumay shahrá nendók butag, áia pa Rumay shahray jahmenendén* darkawmán é ketáb nebeshtag. Lahtén zántkára gwashit ke Markásá, Issáay bárawá bázén yáddáshté cha Petrosá zortag.

Chárén Enjiláni tahá, Markásay ketáb cha á degarán gwandhter ent. É ketábá, Issá Masihay Hodáwandi, cha áia mójezah o hayrán kanókén káran pésh dáraga butag.

Markásay Enjilá, Issáay áyag o Jalilay damagá† áia tálím o kár nebisag butagant. Dém pa Urshalimá rawagay wahdá áia dátágén sar o sój, Urshalimá áia goddhi‡ rócháni sargwast o merak o zendag bayagay kessah ham átkagant.

Pákshódi dayókéni Yahyáay kolaw

(Mattá 3:1–12; Luká 3:1–18; Yuhanná 1:19–28)

¹ Issá Masih, Hodáay Chokkay wasshén mestágay§ bongéj*.

² Anchosh ke Eshayá Nabiay Ketábá nebeshtah ent:

*Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán
ke tai ráhá tachk o hamwára kant.*

³ Gyábáná kasé gwánka jant.†

*“Hodáwanday ráhá tayár bekanét,
Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanét.”‡*

⁴ Pákshódi§ dayókéni Yahyá gyábáná átk o gwánki jat: “Tawbah bekanét o pákshódi bekanét ke shomay gonáh bakshag bebant.”

⁵ Cha Yahudiahay damagay sajjahén métag o kallagán o cha Urshalimay shahrá mardom áia kerrá átkant, wati gonáháni pashómániesh záhera kort o Yahyáyá Ordonay kawrá á pákshódia dátant.

⁶ Yahyáyá cha oshteray mudán gwaptágén póshák gwará at o póstén kamarbandé lánká bastagati. Áia, madag o gyábáni bénaga* wárt.

⁷ Yahyáyá jára jat o gwasht: “Cha man o rand, mardé kayt ke cha man zórmandter ent o man é káray láhek ham naán ke sréná dotal bekanán o áia kawshbandán† bebóján.

⁸ Man shomará gón ápá pákshódia dayán, bale á shomará gón Hodáay Pákén Ruhá‡ pákshódia dant.”

* : 1:0 Jahmenend, bezán jágahéay neshtagén mardom, sáken, ábád. † : 1:0 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. ‡ : 1:0 Goddhi, bezán áheri. § 1:1 1:1 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

* 1:1 1:1 Bongéj, bezán bendát, shoru. † 1:3 1:3 Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ 1:3 1:3 Band 2–3, bechár Maláki Nabiay Ketáb 3:1; Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § 1:4 1:4 Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent.

* 1:6 1:6 Bénag, bezán shahd, asal. † 1:7 1:7 Kawshband, bezán swásband, swásay band. ‡ 1:8 1:8 Hodáy Pákén Ruh, bezán Ruholkodos.

*Issáy pákshódi o chakkás**(Mattá 3:13–4:11; Luká 3:21–22; 4:1–13)*

⁹ Á róchán, Issá cha Jalilay damagay shahr Náserahá átk o Ordonay kawrá Yahyáyá á pákshódi dát.

¹⁰ Anchosh ke Issá cha ápa dar áyagá at, disti ke ásmánay dap pach but o Pákén Ruh kapótéay dróshomá§ ér átk o mani sará nesht.

¹¹ Cha ásmáná é tawár átk: “Taw mani dóstigén Bacch ay o man cha taw sakk wassh o razá án.”

¹² Hamá wahdá Pákén Ruhá Issá gyábáná rawán dát.

¹³ Issá, tán chell róchá gyábáná mant o Shaytáná á chakkáset*. Issá ódá jangali jánwaráni nyámá† at o préshtagán áiy hayáldária kort.

*Chár máhigiray lótháénag**(Mattá 4:12–22; Luká 4:14–15; 5:1–11)*

¹⁴ Yahyáyay dazgir bayagá rand, Issá Jalilá shot o Hodáay wasshén mestágay jári jat o

¹⁵ gwashti: “Wahd átkag o rasetag. Hodáay bádsháhi átkag o sar butag. Cha wati gonáhán pashomán bebét o tawbah bekanét o Hodáay wasshén mestágay sará imán byáret.”

¹⁶ Issá, Jalilay Mazangwarmay‡ lambá§ rawagá at ke do máhigiri dist, Shamun o áiy brát Andriás ke pa máhigiriá wati dām o máhórán gwarmá dawr dayagá atant.

¹⁷ Issáyá gón áyán gwasht: “Byáét, mani randgiriá bekanét. Man shomará anchosha kanán ke máhig geragay badalá, mardománi delán shekára kanét.”*

¹⁸ Áyán hamá damáná wati dām yalah dátant o áiy hamráh butant.

¹⁹ Issá ke kammé déma shot Zebdiay chokk Ákub o áiy brát Yuhannái distant ke bójigá† neshtagatant o wati máhórán sráchag‡ o sharr kanagá atant.

²⁰ Anchosh ke Issáyá á distant, gwánki jatant. Áyán wati pet Zebdi gón kárendahán§ bójigá yalah dát o Issáy hamráh butant.

*Ganókéay jennay kasshag**(Luká 4:31–37)*

²¹ Issá o áiy morid Kaparnáhumay shahrá shotant. Shabbatay róchá* Issá kanisahá† shot o mardomi tálim dátant.

²² Mardom cha áiy dars o tálimán hayrán o habakkah atant, chéa ke áia Sharyatay zánógeráni‡ paymá tálim nadát, gón wák§ o ehtiáre* tálimi dát.

²³ Hamé wahdá, kanisahay tahá mardéa kukkár kort. É mardá jenné per at. Gwashti:

²⁴ “Oo Issá Náseri! Tará gón má che kár ent? Átkagay ke mára gár o bégwáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén hamá Pákén ay.”

²⁵ Issáyá jenn hakkal dát o gwasht: “Chopp kan o é mardá yalah day.”

²⁶ Jenná á mard sakk zhámbalént† o kukkár kanáná cha áia dar átk.

§ 1:10 1:10 Dróshom, bezán shekl, surat. * 1:13 1:13 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † 1:13 1:13 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. ‡ 1:16 1:16 Mazangwarm, bezán daryáchah. § 1:16 1:16 Lamb, bezán dámon, kerr. * 1:17 1:17 Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáay ráhá árag ent. † 1:19 1:19 Bójig, bezán lánch, kashti. ‡ 1:19 1:19 Sráchag, bezán dertagén chizzéay dóchag o addh kanag. § 1:20 1:20 Kárendah, bezán kárdár, nawkar. * 1:21 1:21 Shabbatay róch, hamá Shambéh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. † 1:21 1:21 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. ‡ 1:22 1:22 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáy Sharyatay zántkár. § 1:22 1:22 Wák, bezán zór, tákat. * 1:22 1:22 Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. † 1:26 1:26 Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi sorénag o larzénag.

²⁷ Sajjahén mardomán pa hayráni watmánwatá gwasht: “É chónén habaré? Nókén tálimé. É mard pa wák o ehtiáré jennán ham hokma dant o jenn eshiay habará gerant.”

²⁸ Dér nagwast ke Jalilay sajjahén kerr o gwarán, Issáyá nám dar áwort.

Nádráháni drahbakshi
(Mattá 8:14–17; Luká 4:38–41)

²⁹ Issá, wahdé cha kanisahá dar kapt, Ákub o Yuhannáay hamráhiá Shamun o Andriásay lógá shot.

³⁰ Ódá, Shamunay wassig tapig at o nepáday sará waptagat. Anchosh ke Issá áyáni lógá potert, nádráhay hálesh dát.

³¹ Issá nazzikká shot, áiy dasti gept o pádi kort. Tapá yalah dát. Á pád átk o áyáni hezmat kanagá lagget.

³² Magrebtahará mardomán wati sajjahén nádráh o jenni ganók Issáy kerrá áwortant.

³³ Shahráay sajjahén mardom, lógay dapá mocch butant.

³⁴ Issáyá bázéné ke dhawl dhawlén nádráhián geptagatant, dráh kort o bázén jenné kassheti, bale áia jenn pa habará naeshtant, chéa ke jennána zánt ke á kay ent.

Enjilay wasshén mestágay jár
(Luká 4:42–44)

³⁵ Sabáhá máhallah ke angat tahár at, Issá pád átk, cha lógá dar kapt, gestá† o panáhén jágahéa shot o dwái kort.

³⁶ Shamun o áiy sangat Issáy shóházá dar kaptant.

³⁷ Wahdé Issáesh dist, gón áia gwashtesh: “Sajjahén mardom tará shóház kanagá ant.”

³⁸ Issáyá gwasht: “Byáét dega jágahéa rawén, kerr o gwaray métag o bázarán tánke man ódá ham wasshén mestágay járá bejanán, chéa ke man pa hamé kára átkagán.”

³⁹ Gorhá, sajjahén Jalilá tarr o tábi kort, kanisaháni tahá wasshén mestágay jári jat o jenniáni jenni ham kasshetant.

Garray nádráhéay drahbakshi
(Mattá 8:1–4; Luká 5:12–16)

⁴⁰ Yakk mardéa garr§ at. Issáy kerrá átk, kóndhán kapt, dazbandi kort o gwashti: “Agan taw belóthay, maná dráh o palgár* korta kanay.”

⁴¹ Issáyá áiy sará bazzag but, dasti shahárt o á marday badani dast per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!”

⁴² Hamá damáná á mard cha garrá dráh but.

⁴³ Roksat kanagay wahdá, Issáyá kaddhan† kort o gwasht:

⁴⁴ “Bechár, hechkasá cha é habar o hálá sahig makan, bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o pa wati páki o palgáriá hamá korbánigá hayrát kan ke Mussáy Sharyatá nebisag butag, tánke pa áyán sháhedié bebit.”

⁴⁵ Bale á mard ke cha ódá dar átk, habará lagget o wati kessahi sheng o tálána kort. É sawabá, nun Issáyá natwánt hecch shahrá watá záher bekant, dhanná dur o gestáén jágahána dáshti, bale angat mardom cha har némagá áiy kerrá átkant.

† 1:35 1:35 Gestá, bezán yakk kerr, dur. § 1:40 1:40 Asligén Yunáni zobánay labz pa sohrbádá, bezán jozámá, o pa garr o bag o dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandag butag. * 1:40 1:40 Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † 1:43 1:43 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm.

2

Lang o mondhén mardéay drahbakshi

(Mattá 9:1–8; Luká 5:17–26)

¹ Lahtén róchá o rand, Issá padá Kaparnáhumá átk o é habar sheng o tálán but ke Issá lógá ent.

² Gorhá, haminkadar mardom átk o mocch but ke lóg porr but, lógay dapá ham hecch jágah néstat. Issáyá áyáni kerrá Hodáay habaray wáz kort.

³ Hamé damáná, chár mardomá yakk lang o mondhén mardé áiy kerrá áwort,

⁴ bale cha mardománi bázén mocchiá, langén mardesh Issáy nazzikká áwort nakort. Paméshká, lógay saray hamá jágahesh thong kort ke Issá jahlá at o langesh gón nepádá ér dát.

⁵ Issáyá ke áyáni imán dist, gón langá gwashti: “Oo mani chokk! Tai gonáh bakshag butant.”

⁶ Bale Sharyatay lahtén zánóger ke ódá neshtagat, wati delá gwashtesh:

⁷ “É chéá chosha gwashit? Kopr kanagá ent. Abéd cha* Hodáay jendá, dega kass gonáhán baksheta nakant.”

⁸ Issáyá hamá damáná zánt ke é mardom wati delá ché gwashagá ant, gwashti: “Shomá chéá wati delá choshén hayála kárét.

⁹ Gón é langén mardá kojám habaray kanag ásánter ent: “Tai gonáh bakshag butant’ yá: ‘Pád á, wati nepádán bezur o beraw’?”

¹⁰ Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká† é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Padá gón langá gwashti:

¹¹ “Tará gwashán, pád á, wati nepádá bezur o lógá beraw.”

¹² Harkasá dist ke hamá damáná mard pád átk, wati nepádi zort o dar átk. Sajjahén mardom hayrán butant, Hodáay satá o sanáesh kort o gwashtesh: “Má choshén kár hechbar nadistag.”

Láwiay lóiháénag

(Mattá 9:9–13; Luká 5:27–32)

¹³ Issá padá gwarmay lambá shot. Mardománi mazanén rombé‡ Issáy kerrá átk o áia tálim dátant.

¹⁴ Anchó ke Issá ráhá rawagá at, Halpiay chokk Lávii dist ke songš o máliátay kárgesá neshtagat. Gón áia gwashti: “Byá, mani randgiriá bekan.” Á pád átk o Issáy hamráh but.

¹⁵ Randá Issáyá Láwiay lógá warag wárt. Dega bázén songi o máliátgir* o gonahkárén mardoméá ham gón Issá o áiy moridán yakjáh nán wárt, chéá ke esháni tahá bázéné Issáy randgir at.

¹⁶ Wahdé Sharyatay Parisi zánógerán dist ke Issá gón songi o gonahkárán warag waragá ent, gón Issáy moridán gwashtesh: “É Issá chéá gón songi o gonahkárán waraga wárt?”

¹⁷ Issáyá ke eshkot, gwashti: “Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent. Man pahrézkaráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán.”

* **2:7 2:7** Abéd (cha), bezán gayr cha. † **2:10 2:10** Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátágén Masih ent. ‡ **2:13 2:13** Romb, bezán gróh, thóli. § **2:14 2:14** Song, bezán máliát, thayks. * **2:15 2:15** Bani Esráilián, songi o máliátgirén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéá pa wati nap o suddá cha mardomán géshén song o bája gept.

*Róchagay bárawá**(Mattá 9:14-17; Luká 5:33-39)*

¹⁸ Yahyáay morid o Parisi róchag atant. Gorhá mardom Issáy kerrá átkant o jostesh kort: “Yahyá o Parisiáni morid chéá róchaga bant, bale tai morid róchaga nabant?”

¹⁹ Issáyá gwasht: “Tánke sálónk gón suray mehmánán yakjá ent, mehmán róchag buta kanant? Na, tánke sálónk gón ent, á róchaga nabant.

²⁰ Bale wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit. Gorhá hamá wahdá róchaga bant.

²¹ Hechkas nókén goday thokkoré nazurit o kwahnén pashká paccha najant, chéá ke nókén goday pacch nazza kayt o kwahnén pashká gantera derrit.

²² Hechkas nókén sharábá† kwahnén mashkán mána nakant, chéá ke nókén sharáb mashkána trákénit. Sharáb o mashk har do zawála bant. Nókén sharábá nókén mashkán mána kanant.”

*Issá Shabbatay wájah o wáhond ent**(Mattá 12:1-8; Luká 6:1-5)*

²³ Shabbatéay róchá, Issá cha gandomay kesharán gwazagá at. Morid ke cha kesharán gwazán atant, hóshagay sendagá laggetant.

²⁴ Parisián gón Issáyá gwasht: “Bechár, tai morid chéá choshén káré kanant ke Shabbatay róchá rawá naent?”

²⁵ Issáyá gwasht: “Shomá hechbar nawántag ke wahdé Dáud o áiy hamráh gozhnag atant o waragesh néstat, Dáudá ché kort?”

²⁶ Masterén dini péshwá Ábyátaray zamánagá, Dáud Hodáy Pákén Lógá shot o hamá pákwandhén naganí‡ wártant ke dini péshwáyán abéd dega hechkasá áyáni waragay hakk néstat. Hamáyáná ham dáti ke áiy hamráh atant.”

²⁷ Padá, Issáyá gón Parisián gwasht: “Hodáyá Shabbatay róch pa mardomán pédá kortag, mardom pa Shabbatay róchá pédá nakortagant.

²⁸ Paméshká, Ensánay Chokk Shabbatay róchay ham málek ent.”

3*Dega mondhéay drahbakshi**(Mattá 12:9-14; Luká 6:6-11)*

¹ Dega randé, Issá kanisahá shot. Mardé hamódá at ke dasti hoshk o mondh at.

² Mardománi chamm Issáyá sakk atant ke agan Issá Shabbatay róchá é mardá dráh bekant, gorhá má áiy sará bohtámá* jata kanén.

³ Issáyá gón mondhén mardá gwasht: “Byá, démá bósht.”

⁴ Nun gón mardomán gwashti: “Shabbatay róchá, néki kanag rawá ent yá badi kanag? Zenday rakkénag† yá zenday gerag?” Mardom bétawár atant.

⁵ Issáyá pa zahr cháretant, chéá ke cha áyáni sengdeliá sakk padard at. Gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day!” Áiá dast shahár dát o dasti wassh o dráh but.

⁶ Gorhá Parisi damáná dhanná dar átkant o gón Hirudián‡ pa Issáy koshagá pandalay§ sázagesh bendát* kort.

† 2:22 2:22 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. ‡ 2:26 2:26 Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwandy bargáhá ér kanagi at o é gappay nesháni atant ke Hodáwand wati mardománi rózirasán ent. * 3:2 3:2 Bohtám, bezán malámat, tohmat. † 3:4 3:4 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéng. ‡ 3:6 3:6 Hirudi, bezán Hirudis bádsháhay dózwáh. § 3:6 3:6 Pandal, bezán sázesh, repk o honar. * 3:6 3:6 Bendát, bezán bongéj, shoru.

*Bázén mardomé Issáy randgira bit
(Luká 6:17-19)*

⁷ Issá gón wati moridán cha mardomán dur, gwarmay lambá shot. Cha Jalilá mazanén rombé mardom áiy randá rawán but.

⁸ Cha Yahudiah, Urshalim, Edumiah o Ordonay kawray á dastá o cha Sur o Saydunay chapp o chágerdá ham bázén mardomé áiy kerrá mocch but. Chéa ke áyán eshкотagat ke Issá ché kanagá ent.

⁹ Mocchi mérhiay† sawabá Issáyá gón moridán gwasht: “Bójigé tayár kanét ke cha mardománi mocchiá dur bebén.”

¹⁰ Áiá bázén mardomé dráh kortagat, paméshká nádráhén mardom télánk dayán o démá kenzán atant ke má Issáyá dast bejanén.

¹¹ Jenni nádráhán har wahdá ke Issá dist, áiy pádána kaptant, kukkáresha kort o gwashtesh: “Taw Hodáay Chokk ay.”

¹² Issáyá kaddhana kortant ke kassá hál madayét.

*Dwázdah káseday gechéen kanag
(Mattá 10:1-2; Luká 6:12-16)*

¹³ Randá, Issá kóhay sará sar kapt o hamá mardom ke áiá lóthet ke byáyant, tawári kortant o á Issáyá kerrá átkant.

¹⁴ Issáyá dwázdah kas gechéen kort o wati kásed náméntant ke gón áiá hamráh bebant o áyán pa wasshén mestágay járay janagá rawán bedant.

¹⁵ Jenn kasshagay ehtiári ham dátant.

¹⁶ É dwázdahén kásedáni nám esh ant:

Shamun ke Issáyá áiy domi nám, “Petros”‡ kort,

¹⁷ Zebdiay chokk Ákub o Ákubay brát Yuhanná ke Issáyá áyáni nám “Bu Ánergés” kort, bezán granday chokk,

¹⁸ Andriás,

Pilipos,

Bartulumá,

Mattá,

Tumá,

Halpiay chokk Ákub,

Taddá,

sarmacháren Shamun§ o

¹⁹ Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet* o dozhmenáni dastá dát.

*Issá o Belzabul
(Mattá 12:22-32; Luká 11:14-23)*

²⁰ Randá, Issá lógéá shot. Haminchok mardom padá átk o mocch but ke Issá o moridán nán waragay móh† ham nabut.

²¹ Issáyá syád o wáres ke sahig butant, áiy randá átkant, chéa ke lahténá gwashtagat ke Issá sare wat naent.

²² Cha Urshalimá átkagén Sharyatay zánógerán gwashtagat ke Issáyá jenn per o gón jennáni sardár Belzabulay zórá jennána kasshit.

²³ Issáyá é mardom lótháéntant, mesálé dát o gwashti: “Shaytán chón Shaytáná kasshet kant?”

²⁴ Agan molkéá nátepáki bebit, á molk barjáha namánit o

† **3:9 3:9** Mérhi, bezán mazanén mocchi o sholuki. ‡ **3:16 3:16** Yunáni zobáná, “petrá” sengén oh o talára gwashant o “petros” dhóká gwashant. § **3:18 3:18** Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óstátá.

* **3:19 3:19** Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. Arabi o Pársiá “khiánat”. † **3:20 3:20** Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gé.

²⁵ agan lógéá nátepáki bebit, á lóg barjáh namánit.

²⁶ Hamé dhawlá, agan Shaytán wati jenday helápá pád byayt o gón wat nátepák bebit, óshtáta nakant, halása bit.

²⁷ Zóráwarén mardoméay lógá hechkas potert o pol o pánych[‡] korta nakant, tán wahdé ke á zóráwarén mardomá magipt o mabandit. Randá áiy lógá pol o pánych korta kant.

²⁸ Shomárá rásténa gwashán, mardománi sajjahén gonáh o kopr bakshaga bant,

²⁹ bale hamá ke Pákén Ruhay bárawá kopra kant, hechbar baskhaga nabit o abadi gonahkára mánit.”

³⁰ Issáyá paméshká é habar kort ke á gwashagá atant: “Issáyá jenné per ent.”

Issáyá mát o brát

(Mattá 12:46–50; Luká 8:19–21)

³¹ Issáyá mát o brát átkant o dhanná óshtátant, mardomé démesh dát ke Issáyá tawár kan.

³² Issáyá chapp o chágérdá báz mardom neshtagat, Issáesh hál dát: “Tai mát o brát dhanná óshtátant o tará lóthagá ant.”

³³ Issáyá áyáni passawá[§] jost kort: “Mani mát o brát kay ant?”

³⁴ Padá Issáyá gerdágerd neshtagén mardománi némagá cháret o gwashti: “Mani mát o brát esh ant!”

³⁵ Hamá mardom ke Hodáay wáhag^{*} o razáay sará amala kant, mani mát o gohár o brát hamá ent.”

4

Tohm chandhagay mesál

(Mattá 13:1–17; Luká 8:4–10)

¹ Issáyá mazangwarmay kerrá padá mardománi tálim dayag bendát kort. Áiy chapp o chágérdá haminchok mardom mocch but ke á bójigéá swár but o nesht. Bójig ápa at o sajjahén mardom gwarmay lambá óshtátant.

² Gorhá Issáyá mardom gón darwar^{*} o mesálán báz tálim dátant. Gwashti:

³ “Gósh dárét. Dehkáné tohmay chandhagá shot.

⁴ Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk, báli morg átkant o chet o wántantesh.

⁵ Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk ke ódá hák kamm at. Zutt rostant, chéá ke hák tanakk at.

⁶ Bale cha róchay trondén garmiá gimmort[†] o hoshk butant, chéá ke áyáni risshag o wandhál,[‡] johl nashotagatant.

⁷ Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá retk, cherekkán rodagá naeshtant o é tohm bar o samará sar nabutant.

⁸ É dega tohm sharrén zeminá retkant. É rost o mazan butant o jáhé si sari[§], jáhé shast sari o jáhé sad sari hóshag o baresh dát.”

⁹ Padá gwashti: “Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

¹⁰ Wahdé mardom shotant o Issá gón dwázdahén kásed o é dega hamráhán pasht kapt, áyán cha Issáyá jost kort ke é mesáláni máná ché ent.

[‡] 3:27 3:27 Pol o pánych, bezán zórbord, lotth o pol. § 3:33 3:33 Passaw, bezán jwáb. * 3:35 3:35

Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. * 4:2 4:2 Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl. † 4:6 4:6 Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. ‡ 4:6 4:6 Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § 4:8 4:8 Si sari, bezán si barábar, si randá, si haminchok.

¹¹ Issáyá passaw dát: “Hodáay bádsháhiay ráz shomará bakshag butag, bale á ke mani ráhay randgiriá nakanant, é chizz pa áyán hoshkén darwar o mesál ant,

¹² tánke:

*Á bechárant bale magendant,
beshkonant bale sarpad mabant.*

Agan sarpad buténant,

dém pa man átkagatant o bakshag butagatant.”

Tohm chandhagay mesálay maksad

(Mattá 13:18-23; Luká 8:11-15)

¹³ Padá gwashti: “Agan shomá é mesálá sarpada nabét, gorhá á dega mesálán chón sarpada bét?

¹⁴ Dehkán hamá ent ke Hodáay habará keshit.

¹⁵ Lahtén mardom ráhay sará retkagén tohmay dhawlá ent. Hodáay habar ke ódá keshaga bit, hamá damáná Shaytána kayt o keshtagén habará cha esháni delá dara kant o bárt.

¹⁶ Á tohm ke dhal o dhókáni tahá retkant, hamá mardománi mesál ent ke Hodáay habará gósha dárant o hamá damáná pa gal o shádeha mannanti,

¹⁷ bale pa é sawabá ke risshag o wandhálesh najatag, Hodáay habar áyáni delá tán dérá namánit. Wahdé Hodáay habaray sawabá sakki o sóriána kapant yá ázáre rasitesh, hamá damáná cha ráhá thagalant o kapant.

¹⁸ Á tohm ke cherekk o dhangaráni tahá retkant, hamá mardom ant ke Hodáay habará gósha dárant

¹⁹ bale donyái parésháni o mál o zarray delkasshi o préb o á dega chizzáni lóth o wáhag áyán rada dayant o naylant ke Hodáay habar besabzit o bar o samar bedant.

²⁰ Bale á tohm ke sharrén zeminá retkant, hamá mardom ant ke Hodáay habará eshkonant o mannant, bar o samara dayant, lahtén si sari, lahtén shast sari o lahtén sad sari.”

Cherágay mesál

(Luká 8:16-18)

²¹ Issáyá mesál dayáná gwasht: “Kay rókén cherágá kárit o kásagay yá tahtay chérá chéra dant? Cherágá cherágdánay sará éra nakanant?

²² Hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke áshkár mabit.

²³ Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

²⁴ Padá gwashti: “Delgósh kanét ke shomá ché eshkonét. Gón har kayl o paymánahéa ke dayét, gón hamá kaylá shomará dayaga bit o shomará angat géshtera rasit.

²⁵ Kaséa ke chizzé hast, áia géshter dayaga bit o kaséa ke nést, cha áia hamá ham pach geraga bit ke hastenti.”

Tohmé ke rodit o sabza bit

²⁶ Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi, anchosh ent ke mardomé dhagará tohm bekeshit.

²⁷ É mardom shap o rócha wapsit o páda kayt o tohm anchosha rodit o sabza bit ke keshók wata nazánt chón rost.

²⁸ Dhagár watáwat keshtagén tohmá pa bar o samara rasénit, pésará ták, padá hóshag o randá hóshagay tahá dán mána bit.

²⁹ Wahdé keshára rasit, á dásá chéra dant o ronti, chéa ke rón o móshay wahd átkag.”

*Kasterén tohmay mesál**(Mattá 13:31–32; Luká 13:18–19)*

³⁰ Padá Issáyá gwasht: “Má ché begwashén ke Hodáay bádsháhi ché chizzéay dhawlá ent? Chónén darwaré byárén o chónén mesálé pësh bekanén?

³¹ Hodáay bádsháhi, thélkáhay tohmay dhawlá ent. É donyáyá, tohmáni tahá kaster kasterén ent,

³² bale wahdé zeminá keshaga bit, rodit o cha á dega sabzagán* borztera bit o sháh o lambi anchó mazana bant ke báli morg áyáni sáhegá kodóha† bandant.”

³³ Issáyá Hodáay habar é paymén bázén darwar o mesáléay tahá gón áyán darshána kortant‡ ke á sarpad but bekanant.

³⁴ Darwar o mesálán abéd hecch habaria nakort, bale wahdé gón wati moridán tahná but, sajjahén mesáli pa áyán máná kortant.

*Tuppánay érmósh§ kanag**(Mattá 8:23–27; Luká 8:22–25)*

³⁵ Hamá róchá, bégáh ke but, Issáyá gón moridán gwasht: “Byáét, gwarmay á dastá rawén.”

³⁶ Áyán mardom roksat kortant, bójigá swár butant o Issáesh zort o shotant. Dega lahtén bójig ham áyáni hamráh at.

³⁷ Dér nagwast ke mazanén syahgwátéá sar kort o mastén chawl o mawján bójig cha ápa porr kort.

³⁸ Issáyá, sarjáhé saray chérá at o bójigay poshti némagá wáb at. Moridán cha wábá pád kort o gwashtesh: “Oo ostád! Má meragá én o taw hecch may hayálá naay?”

³⁹ Issá pád átk, gwáti hakkal dát o gón gwarmá gwashti: “Érmósh bay! Bass kan!” Gwát kapt o chawl o mawj árám geptant.

⁴⁰ Padá gón wati moridán gwashti: “Shomá chéá torsagá ét? Angat báwara nakanét?”

⁴¹ Moridán sakk torset o watmánwatá gwashtesh: “É chónén mardomé ke gwát o áp ham eshiay hokmá mannant?”

5

*Jenniéay drahbakshi**(Mattá 8:28–34; Luká 8:26–39)*

¹ Issá gón wati moridán Jalilay Mazangwarmay á dastá, Gerásiáni* molká raset.

² Wahdé Issá cha bójigá ér átk, hamá damáná mardé cha kabrestáná dar átk o gón Issáyá dochár kapt.† Mardá jenné per at.

³ É mard kabrestáná jahmenend at o haminchok zóri mán at ke nun hechkasá áiy dast o pád gón zamzilán ham basta nakortant.

⁴ Mardomán báz randá bastagat, bale áiyá zamzil próshtagatant o hechkasá áiy ger o dáray zór o twán néstat.

⁵ Shap o róch kabrestán o kóhán at, kukkár o chihália jat o watá gón dhók o sengán thappigia kort.

⁶ Anchó ke áiyá Issá cha durá dist, tacháná átk o Issáay pádán kapt,

* 4:32 4:32 Sabzag, bezán káh. † 4:32 4:32 Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg. ‡ 4:33 4:33 Darshán kanag, bezán gwashag, záher kanag,arangáz kanag. § 4:34 4:35 Érmósh, bezán árám, hámósh. * 5:1 5:1 Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. † 5:2 5:2 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag.

⁷ kukkár kort o gwashti: “Issá, oo borzén arshay Hodáay Chokk! Tará gón man che kár ent? Tará Hodáay sawgend ent, maná azáb maday.”

⁸ É habari paméshká kort ke Issáyá gwashtagat: “Oo palitén ruh! É mardá yalah day.”

⁹ Issáyá cha áia jost kort: “Tai nám kay ent?” Áia passaw dát: “Mani nám ‘Lashkar’ ent, ke má báz én.”

¹⁰ Issáy kerrá báz peryáti kort: “Mará cha é molká dar makan.”

¹¹ Hamódá, kóhdémá hukkáni mazanén ramagé charagá at.

¹² Jennán peryát kort: “Mará é hukkáni jesmá ráh beday.”

¹³ Issáyá ejázat dátant. Gorhá, jenn cha mardá dar átk o hukkáni jesmá potertant. Ramagá kesás do hazár hukk atant ke cha kóhdémá jahlagá tachán butant o gwarmá kapt o mortant.

¹⁴ Hukkáni chárénók tachána shotant o shahr o métagesh hál dátant. Wahdé mardomán eshkot, átkant ke chamme wat begendant ke ché butag.

¹⁵ Wahdé Issáy gwará átkant, distesh ke hamá mard ke pésará jennáni lashkará ganók kortagat, pocch o pósháki gwará o hósh o sár ent o neshtag. Nun torsesh delá kapt.

¹⁶ Chamdistén sháhedán kessah kort ke jenni ganók chón sár butag o hukkáni kessahesh ham áwort.

¹⁷ Gorhá mardomán gón Issáyá dazbandi kort ke may molká yalah day.

¹⁸ Wahdé Issá bójigá swár bayagá at, hamá mard ke pésará jennán geptagat, átk o dazbandii kort ke maná bar gón.

¹⁹ Bale Issáyá ejázat nadát o gwashti: “Lógá beraw o wati mardomán hál day ke Hodáwandá pa taw chónén káré kortag o tai sará chón rahmi kortag.”

²⁰ Gorhá, á mard shot o Dekápolisay[‡] molkay mardomi hál dátant ke Issáyá pa man chónén káré kortag. Sajjahén mahluk hayrán but.

Issá janénéá dráh o jenekkéá zendaga kant

(Mattá 9:18–26; Luká 8:40–56)

²¹ Issá ke padá bójigá swár but o gwarmay á dastá shot. Gwarmay lambá, mardománi mazanén rombé áiy chapp o chágerdá mocch but.

²² Yáerus námén mardé ke kanisahay master at, hamódá átk o gón Issáy gendagá, áiy pádán kapt.

²³ Áia gón Issáyá báz randá dazbandi kort: “Mani jenekk markig ent. Byá o wati dastá áiy sará per mosh ke dráh bebit o zendag bemánit.”

²⁴ Issá áiy hamráh but o shot. Mardománi mazanén rombé Issáy chapp o chágerdá mocch but o shot gón.

²⁵ É rombá janéné gón at. Dwázdah sál at ke áiy hón pach at.

²⁶ Bázén dáktaréá shotagat, bale elájay badalá dardi gésh butagatant o sajjahén zarr o máli ham báhéntagatant[§]. Dráh bayagay badalá ganter bayán at.

²⁷ Issáy bárawá eshkotagati o nun mardománi mocchiay tahá cha poshti némagá átk o Issáy kabáhi^{*} dast jat.

²⁸ Deljam at ke agan Issáy pocchán ham dast per bekanán, dráha bán.

²⁹ Anchó ke Issáy kabáhi dast jat, áiy hón band but o cha wati jesmay hálátá zánti ke man dráh bután.

³⁰ Issáyá hamá damáná zánt ke cha man zóré dar átk. Póshtá, mocchiay némagá chakki tarrént o josti kort: “Kayá mani pocch dast jatant?”

[‡] 5:20 5:20 Dekápolis, bezán dah shahr. Gerásá cha é shahrán yakké at. § 5:26 5:26 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. * 5:27 5:27 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti.

³¹ Moridán gwasht: “Taw gendagá ay, mardomán tará chón angerr kortag†. Angat jostá ay ke kayá mani pocch dast jatagant?”

³² Issá angat chárén némagán chárágá at ke é kár kayá kort.

³³ Janéná zánt ke gón man ché but, pa tors o larz átk o Issáay pádán kapt o sajjahén habari pa rásti kortant.

³⁴ Issáyá gwasht: “Mani jenekk! Tai imáná tará dráh kort. Beraw pa salámati. Cha wati nájórhiá dráh bay.”

³⁵ Issá angat habará at ke cha Yáerusay lógá mardomé átk o háli dát: “Tai jenekk mortag. Nun ostádá chéá delsyáha kanay?”

³⁶ Issáyá áiy habar eshкот, gón kanisahay masterá gwashti: “Mators, bass báwar kan.”

³⁷ Issáyá, Petros o Ákub o Ákubay brát Yuhannáyá abéd dega kass wati hamráh bayagá naesht.

³⁸ Wahdé kanisahay masteray lógá átkant, Issáyá dist ke kukkár o wáhi ent, mardom gréwag o mótk‡ áragá ant.

³⁹ Tahá ke átk, gwashti: “Chéá gréwag o kukkárá ét? Chokk namortag, wáb ent.”

⁴⁰ Áyán Issáay sará kandet, bale Issáyá sajjahén mardom dar kortant o jenekkay pet o mát o wati hamráhén moridi zortant o hamá bánáŠ shot ke jenekk ódá ér at.

⁴¹ Issáyá jenekkay dast gept o gwashti: “*Talitá! Kom.*” Bezán: Jenekkok! Pád á.

⁴² Jenekk ke omri dwázdah sál at, hamá damáná pád átk o tarragá lagget. Á mardom ke gón atant, sakk hayrán o habakkah butant.

⁴³ Issáyá kaddhan kortant ke kassá hál madayét o padá gwashti ke jenekká warák bedayét.

6

*Issá padá Náserahá pera tarrit
(Mattá 13:53–58; Luká 4:16–24)*

¹ Issá cha ódá dar átk o wati jenday shahrá átk. Morid ham gón atant.

² Shabbatay róchá kanisahá mardománi tálim dayagi bendát kort. Gón áiy habaráni eshkonagá bázéné hayrán o habakkah but. Gwashtesh: “Eshiá é habar cha kojá áwortagant o é dánái kayá dátag? Eshiay dastá choshén mójezah che paymá bayagá ant?”

³ É hamá dártrásh naent? É Maryamay bacch o Ákub o Yushá o Yahudá o Shamunay brát ent. Gohári ham hamedá may shahrá jahmenend ant.” Mardom Issáay sará nawassh butant.

⁴ Issáyá gón áyán gwasht: “Nabiá, abéd cha wati jenday shahr o jenday lógá o wati syád o wáresáni kerrá, dega har jágah ezzat hast.”

⁵ Issáyá ódá dega mójezahé pésh dásht nakort, bass lahtén nádráhay sará dasti per mosht o dráhi kortant.

⁶ Issá, cha é mardománi bébáwariá hayrán at.

*Issá dwázdahén kásedán rawána dant
(Mattá 10:5–15; Luká 9:1–6)*

Gorhá, Issá métag pa métaga tarret o mardomi tálima dátant.

⁷ Dwázdahén kásedi lótháéntant, do doá bahri kort o rawáni dátant. Jennay kasshagay wák o ehtiári ham dátant o

† 5:31 5:31 Angerr kanag, bezán chapp o chágerdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”. ‡ 5:38 5:38 Mótk: Pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag. § 5:40 5:40 Bán, bezán kóthi, kamrah, óták.

⁸ gwashti: “É sapará wati asáyá abéd dega hecch mazurét gón. Shomará nán o tóshag o lót* o turag† hecch gón mabit. Zarr ham mazurét gón.

⁹ Wati chawatthán pádá kanét o gwaray jámagá abéd, dega jámag mazurét gón.

¹⁰ Harkasay lógá ke rawét, tán cha shahrá dara nayáét hamódá bejallét‡.

¹¹ Har jáh ke mardom shomará wasshátka nakanant o shomay habarán gósha nadárant, cha ódá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét tánke áyáni helápá sháhedié bebit ke áyán hesáb dayagi ent.”

¹² Gorhá, morid shotant o járesh jat ke cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét.

¹³ Áyán bázén jenné kasshet o bázén nádráhé thél per mosht o dráh kort.

Pákshódi dayókén Yahyáay koshag

(Mattá 14:1–12; Luká 9:7–9)

¹⁴ É hál Hirudis bádsháhá sar butant, chéá ke Issá nun námdár butagat. Lahténá gwasht é hamá pákshódi dayókén Yahyá ent ke cha mordagán zendag butag, paméshká choshén ajekkái kár§ o mójezaha kant.

¹⁵ Lahténá gwasht: “Elyás nabi ent ke padá átkag.” Dega lahténá gwasht: “Gwastagén paygambaráni dhawlén paygambaré.”

¹⁶ Gón é habaráni eshkonagá Hirudisá gwasht: “É Yahyá ent. Man eshiay sar borret, bale é padá zendag butag.”

¹⁷ Hirudisá pa wati jan Hirudiahay wassh kanagá, Yahyáay gerag o bandig kanagay hokm dátagat. Hirudiá pésará Hirudisay brát Piliposay jan at o nun Hirudisá gón áia sur kortagat.

¹⁸ Yahyáyá é habaray sará Hirudis mayárig kortagat o gwashtagat ke Sharyatay hesábá gón wati zendagén brátay janá sáng o sur kanag rawá naent.

¹⁹ Paméshká Hirudiah Yahyáay sará sakk zahr at o lótheti ke Yahyáyá bekóshárénit, bale dastia naraset,

²⁰ chéá ke Hirudisá cha Yahyáyá torset. Áia zánt ke Yahyá pahrézkár o pákén mardomé o naeshti ke kasé áia bekoshit. Wahdé Yahyáay habaria eshкотant, hayrán o paréshána but, bale angat Yahyáay habaráni gósh dárag áia dósta but.

²¹ Wahdé Hirudisá pa wati sálgerahá mazanén jashné gept o wati wazir o gazir o pawji apsar o Jalilay mir o masteri dáwat dátant, Hirudiahá móhé raset.

²² Hirudiahay jenekk majlesá átk, nách o sohbatí kort o Hirudis o áia mehmánáni deli wassh kort. Hirudis bádsháhá gón jenekká gwasht: “Harché tai dela lóthit begwash, man tará dayán.”

²³ Sawgendi wárt o gwashti: “Harché lóthay, belóth, toré mani bádsháhiay némá.”

²⁴ Jenekk dar átk, wati mátay kerrá shot o josti kort: “Ché belóthán?” Mátá gwasht: “Pákshódi dayókén Yahyáay sará belóth.”

²⁵ Gorhá jenekk zutt zuttá per tarret, bádsháhay kerrá átk o gwashti: “Man pákshódi dayókén Yahyáay sará tabakkéay tahá lóthán, hamé annun.”

²⁶ Hirudis bádsháh sakk paréshán but, bale pa wati sawgenday dárag o mehmánáni ezzatá nalótheti ke jenekkay dazbandiá dast posht bejant*.

* **6:8 6:8** Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagái kanant. † **6:8 6:8** Turag, bezán pélek, lót, pélag. ‡ **6:10 6:10** Jallag, bezán dárag, mánag. § **6:14 6:14** Ajekkái kár, bezán mójezah, hayrán kanókén kár. * **6:26 6:26** Dast posht janag, bezán dhálchár kanag, namannag.

²⁷ Paméshká jalládi hokm dát: “Annun beraw zendáná o Yahyáay sará borr o byár.” Jallád zendáná shot, Yahyáay sari borret o

²⁸ tabakkéay tahá kort o áwort o jenekkára dáti. Jenekká sar bort o wati mátará dát.

²⁹ Wahdé Yahyáay morid sahig butant, átkant o áiy jónesh bort o kabr o kapan kort.

Panch hazár mardomá warák dayag

(Mattá 14:13–21; Luká 9:10–17; Yuhanná 6:1–13)

³⁰ Issáy kásed, Issáy kerrá átkant o wati sajjahén kortagén káráni o dátagén tálimay hálesh dát.

³¹ Issáyá gwasht: “Byá, gestáén jágahéá rawén ke tahná bebén o shomá kammé árám bekanét.” Chéá ke é wahdá mardománi raw o á anchó báz at ke Issá o moridán waragay móh ham naraset.

³² Gorhá bójigéá swár but o gestáén jágahéá shotant ke tahná bebant.

³³ Rawagay wahdá, bázén mardoméá dist o pajjááh áwortant. Mardom cha sajjahén shahrán tacháná dém pa hamá jágahá shotant o cha Issá o moridán pésar ódá sar butant.

³⁴ Issá ke cha bójigá ér kapt o mardománi mazanén mocchii dist, áyáni sará bazzagi but, chéá ke mardom béshepánkén pasáni dhawlá atant. Gorhá Issáyá bázén tálimé dátant.

³⁵ Bégháá morid Issáy kerrá átkant o gwashtesh: “Nun béwahd ent o é gestáén jágahé.

³⁶ Mardomán begwash, bell ke kerr o gwaráni métag o bázarána rawant o pa wat ward o waráka gerant.”

³⁷ Bale Issáyá gwasht: “Shomá wat áyán warák bedayét.” Moridán jost kort: “Gorhá má berawén o do sad dináray† nagan begerén o eshán bedayén ke warant?”

³⁸ Issáyá gwasht: “Berawét bechárét, bárén shomára chont nagan gón?” Áyán cháret o átkant, gwashtesh: “May kerrá panch nagan o do máhig hast.”

³⁹ Issáyá hokm dátánt ke mardomán thóli‡ thóliá káh o sabzagay§ sará nádénét.

⁴⁰ Mardom sad sad o panjááh panjáhay thóliá neshtant.

⁴¹ Issáyá panchén nagan o doén máhig dastá kortant, ásmánay némagá cháret o Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o moridáni dastá dátant ke mardománi sará bahresh kanét. Doén máhigi ham sajjahénáni sará bahr kortant.

⁴² Sajjahénán sérá wárt.

⁴³ Cha sar átkagén nagan o máhigán dwázdah saptesh* porr kort.

⁴⁴ Nán warókén mardománi tahá panch hazár mardén atant.

Issá ápay sará gáma jant

(Mattá 14:22–33; Yuhanná 6:16–21)

⁴⁵ Issáyá hamá damáná morid parmán dát o gwashtant: “Man é mardomán roksata kanán. Shomá tán á wahdá bójigá swár bét o cha man pésar mazangwarmay á dastá, Bayt-Saydáay shahrá berawét.”

⁴⁶ Mardománi roksat kanagá rand, Issá pa dwá kanagá kóhay sará sar kapt.

⁴⁷ Shap ke but, morid bójigay tahá gwarmay nyámá atant o Issá hoshkiá tahná at.

⁴⁸ Disti ke morid gón trondén gwatéá dém pa dém ant o pa zahmat o hillaté hólig† janagá ant. Gorhá shapay cháromi pásá, Issá ápay sará gám janán, dém

† 6:37 6:37 Yakk dinár, yakk róchay mozz at. ‡ 6:39 6:39 Thóli, bezán romb. § 6:39 6:39 Sabzag, bezán káh. * 6:43 6:43 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. † 6:48 6:48 Hólig, bezán páru.

pa áyán átk o lótheti ke cha áyáni kashá begwazit.

⁴⁹ Wahdé moridán dist ke Issá ápay sará gám janán ent, delá gwashtesh: “Jenné!” Kukkáresh kort,

⁵⁰ chéá ke sajjahénán dist o sakk torsetesh. Bale Issáyá damáná gwasht: “Delá dhaddh kanét, matorsét, é man án.”

⁵¹ Padá bójigá sar kapt o gón moridán hawár but. Gwát ham kapt o árám but. Morid hayrán o habakkah butant,

⁵² chéá ke angat naganay mójezahá sarpad nabutagatant, delesh seng at.

Nádráháni drahbakshi
(Mattá 14:34–36)

⁵³ Issá o moridán mazangwarm gwázént o á dastá Genisáretay shahrá rasetant o bójigesh nangar kort.‡

⁵⁴ Anchó ke cha bójigá ér kaptant, mardomán Issá pajjááh áwort.

⁵⁵ Nun sajjahén damagá tatkant, wati nádráhesh tahtáni sará kortant o har jáh ke áyána eshkot Issá ódá ent, nádráhesh hamódá bortant.

⁵⁶ Issá har métag o shahr o kallagéá ke shot, mardomán wati nádráh shahr o bázaráni chárráháni sará áwortant o dazbandiesha kort ke bell bimár kamm cha kamm tai kabáhay lambá dasta janant. Harkasá ke dasta jat, wassh o dráha but.

7

Delay gandagi
(Mattá 15:1–20)

¹ Cha Urshalimá átkagén Parisi o Sharyatay lahtén zánóger Issáay kerrá mocch butant.

² Distesh ke Issáay lahtén morid gón sellén, bezán gón nashoshtagén dastán warák waragá ent.

³ Bale Parisi o sajjahén Yahudi, tánke wati pet o piroki rasmay redá dast mashódant, waráka nawarant.

⁴ Wahdé cha bázará káyant, tán shosht o shód makanant, heccha nawarant o dega bázén hamé dhawléen dód o rasmesh hast chó ke tán pyáláh o ápdán o lóhigán mashódant, kármazeshá nakanant.

⁵ Nun Parisi o Sharyatay zánógerán cha Issáyá jost kort: “Tai morid chéá pet o piroki rasmá namannant o gón sell o nápákén dastán waráka warant?”

⁶ Issáyá gwasht: “Oo doru o dopóstén mardomán! Eshayá nabiá shomay bárawá sharr nebeshtag:

É mardom dapá maná ezzata dayant,
bale delesh cha man sakk dur ent.

⁷ *É moptá maná parastesha kanant o*
mardománi ráh o rahbandáni tálimá anchosha dayant
*ke gwashay Hodáay hokm ant.**

⁸ Shomá Hodáay hokm yalah dátag o mardománi rasm zortag.”

⁹ Randá gwashti: “Shomá pa wati rasmáni dáragá Hodáay hokmáni yalah dayagay sharrén ráhé dar gétkag.

¹⁰ Mussáyá gwashtag: *Wati pet o máia ezzat beday. Harkasá ke wati pet yá máat nálat kort, áiaay sezá mark ent.†*

¹¹ Bale shomá sója dayét ke agan yakké wati pet yá máta begwashit: ‘Pahell kan, á komakk ke man báyard ent tará bedátén, á man Hodáay ráhá korbán kortag,’

‡ 6:53 6:53 Nangar kanag, bezán bójigay óshvárénag.
7:10 Darraw 20:12; 21:17.

* 7:7 7:7 Eshayá Nabiay Ketáb 29:13 † 7:10

¹² gorhá shomá áiá cha pet o mátay komakk kanagá manah o makana kanét.

¹³ Shomá wati rasmán barjáha dárét o é paymá Hodáay habará halás o nákára kanét. Dega ham bázén hamé dhawlén kára kanét.”

¹⁴ Issáyá mocch butagén mardom padá wati kerrá tawár kortant, gwashti: “Shomá drost mani habarán gósh bedárét o sarpad bebét.

¹⁵ Chizzé ke mardomay lápá rawt áiá sell o nápáka nakant, bale chizzé ke cha áiay delá dara kayt, áiá nápáka kant.

¹⁶ Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”†

¹⁷ Wahdé mardomi yalah dátant o lógá átk, moridán gwasht: “Mára é mesálay maksadá sarpad kan.”

¹⁸ Issáyá gwasht: “Shomá haminkadar násarpad ét? Nazánét ke hecch warákay warag mardomá sell o nápáka nakant?

¹⁹ Chéá ke warák delá narawt, lápá rawt o cha rótán dara kayt.” Gón é habará áiá gisshént ke sajjahén waragi chizz helár o pák ant.

²⁰ Áiá wati habar démá bort o gwasht: “Á chizz ke mardomá sell o nápáka kant, cha áiay del o daruná dara kayt,

²¹ chó ke badén pegr o hayál, bénangi, dozzi, hón o kósh, zená,

²² lálech§ o tamáh, badwáhi, makkári, waylánki,* hasadd, kopr, takabbor o béagli.

²³ É sajjahén badi, cha mardomay del o daruná dara káyant o mardomá nápáka kanant.”

Darkawmén janénéay imán

(Mattá 15:21–28)

²⁴ Issá cha ódá dar átk o Suray† damagá shot. Ódá lógéá shot o nalótheti ke kasé áiay áyagá sahig bebit, bale é háli chér dát nakort.

²⁵ Janéné ke áiay jenekkoká jenné per at, wahdé Issáy áyagay háli eshkot, hamá damáná átk o áiay pádán kapt.

²⁶ É janén Yunánié at o Suriahay damag Pinikiahá pédá butagat. Áiá cha Issáyá dazbandi kort ke mani jenekkay jenná kassh.

²⁷ Issáyá gwasht: “Awalá báýad ent chokk warag bwarant o sér bekanant, chéá ke chokkáni naganay pach gerag o kochekkáni démá dawr dayag sharr naent.”

²⁸ Janená gwasht: “Ji haw, Hodáwand! Bale parzónagay‡ kerray kochekk ham chokkáni naganáni chondhána warant.”

²⁹ Issáyá gwasht: “Taw sharrén passawé dát, beraw, tai jenekkay jenn dar átkag.”

³⁰ Wahdé janén lógá per tarret, disti ke jenekk tahtay sará waptag o jenná yalah dátag.

Karr o lellén mardéay drahbakshi

³¹ Issá, cha Suray damagá per tarret, Sayduni gwázént o Jalilay Mazangwarm o Dekápolisay damagá átk o raset.

³² Mardomán karrén mardé ke áiá sharriay sará gapp jat ham nakort, Issáy kerrá áwort o dazbandiesh kort ke taw wati dastá eshiay sará per mosh.

³³ Issáyá á mard cha mardománi mocchiá yakk kerré bort o lankoki áiay góshán mán kortant. Randá wati dasti tokk jat§ o áiay zobáná peri mosht.

‡ 7:16 7:16 Lahtén daznebeshtá, band 16 nést. § 7:22 7:22 Lálech, bezán tamáh, hers. * 7:22 7:22 Waylánki, bezán badkári, kahbagi. † 7:24 7:24 Sur yakk shahré. ‡ 7:28 7:28 Parzónag, bezán soprah, kopár. § 7:33 7:33 Tokk janag, bezán toh janag.

³⁴ Ásmánay némagá cháreti, áh o ginsárté* kasshet o gwashti: “*Effatah!*” (Bezán “pach bay!”)

³⁵ Hamá damáná, marday gósh pach butant, zobáni ham pach but o pa sharri habar kanagá lagget.

³⁶ Issáyá, mardom kaddhan kortant ke gón kassá é bárawá hecch magwashét, bale haminchok ke áia pa habar nakanagá kaddhan kort, mardomán haminkadar géshter habar tálán kort.

³⁷ Mardom sakk hayrán o habakkah atant o gón yakdomiá gwashtesh: “Chónén sharrén kára kant. Karráni góshán pacha kant o gongán zobána bakshit.”

8

Chár hazár mardomá warák dayag

(Mattá 15:32–39)

¹ Hamá róchán, yakk baré padá Issáy gwará mardománi mazanén rombé yakjáh but. Áyán ward o warák néstat. Paméshká, áia wati morid lótháént o gwashtant:

² “Maná é mardománi sará bazzaga bit. Nun say róch ent ke mani gwará ant o pa waragá hecchesh nést.

³ Agan eshán gón shodigén* lápé roksat bekanán, ráhá tostant o kapant, chéá ke lahtén cha durén jágahán átkag.”

⁴ Moridán áia passawá gwasht: “É gyábáná pa inchok mardomay sér kanagá, nán cha kojá byárén?”

⁵ Josti kort: “Shomará chont nagan gón?” Gwashtesh: “Hapt.”

⁶ Áia gón mardomán gwasht: “Zeminay sará benendét.” Haptén nagan zortant, Hodáay shogri gept, chondh chondhi kort o moridáná dátant ke mardománi déma éresh bekanant. Moridán anchosh kort.

⁷ Áyáni kerrá lahtén hordén máhig ham hastat. Issáyá máhigáni sará ham Hodáay shogr gept o gón moridán gwashti: “Mardománi déma éresh kanét.”

⁸ Sajjahénán sérá wárt o randá cha sar átkagén chondhán, moridán hapt lach† porr kort.

⁹ Á mardom chár hazáray kesásá atant. Randá áia mardom roksat kortant o

¹⁰ hamá damáná gón wati moridán bójigá swár but o Dalmánutahay damagá shot.

Ásmáni neshániay lóthag

(Mattá 16:1–4)

¹¹ Parisi Issáy kerrá átkant o pa áia chakkásagá jost o porsesh bendát kort. Gwashtesh: “Mára ásmáni neshánié pésh dár ke tai sará imán byárén.”

¹² Issáyá cha delá áhé kasshet o gwasht: “É zamánagay mardom chéá neshánia lóthant? Shomará rásténa gwashán ke é zamánagay mardomán hecch neshánié dayaga nabit.”

¹³ Gorhá Issáyá á eshtant, padá bójigá swár but o gwarmay á dastá shot.

Hirudis o Parisiáni badén homir

(Mattá 16:5–12)

¹⁴ Moridán shamoshtagat ke gón wat nagan bezurant. Bójigá gón áyán bass yakk nagané hastat.

¹⁵ Issáyá hokm dátant: “Hozzhár bét! Cha Parisiáni homirá o cha Hirudis bádsháhay homirá pahréz bekanét.”

* 7:34 7:34 Ginsárt, bezán gissárt.
jórth kortagén mazanén darpé.

* 8:3 8:3 Shodig, bezán gozhnag. † 8:8 8:8 Lach cha pisshá

¹⁶ Á watmánwatá habará laggetant: “Wájah paméshká chosha gwashit ke má gón wat nagan nayáwortag.”

¹⁷ Issáyá zánt o gwashti: “Chéa jérhagá ét ke gón má nagan nést? Angata nazánét o sarpad naét? Shomay del anchó seng ant?”

¹⁸ Shomará chamm per, gorhá parchá nagendét? Shomará gósh per, gorhá parchá naeshkonét? Shomá shamoshtag

¹⁹ ke man che paymá panch nagan chondh chondh kort o panch hazár mardomá sérá wárt o shomá cha sar átkagén chondhán chinchok sapt porr kort?” Moridán passaw dát: “Dwázdah.”

²⁰ “O wahdé man hapt nagan chondh chondh kort o chár hazár mardomá wárt, shomá cha sar átkagén chondhán chinchok lach porr kort?” Áyán passaw dát: “Hapt.”

²¹ Issáyá gwasht: “Gorhá angat mani habarán sarpada nabét?”

Issá kóréay chammán rozhná kant

²² Wahdé Issá gón wati moridán Bayt-Saydáya sar but, kórén mardé áiy kerrá áwortesh o dazbandiesh kort ke “Wati dastá eshiay sará per mosh.”

²³ Issáyá kóray dast gept, cha métagá dhann bort o áiy chammi tokk jatant. Randá wati dasti áiy chammáni sará ér kortant o josti gept: “Taw chizzé genday?”

²⁴ Á mardá sar chest kort o gwasht: “Mardomána gendán, gwashay drachk ant ke gardagá ant.”

²⁵ Issáyá padá wati dast áiy chammáni sará ér kortant, é randi áiy chamm sarjamá dráh butant o sajjahén chizzi sharriay sará distant.

²⁶ Nun Issáyá gwasht: “Tachká wati lógá beraw o métagá hecch tarr o gard makan.”

Petrosay gwáhi

(Mattá 16:13–20; Luká 9:18–21)

²⁷ Issá gón wati moridán dém pa Kaysariah Pilipiay kallagán shot. Ráhá, cha wati moridán josti kort: “Mani bárawá mardom ché gwashant, man kay án?”

²⁸ Áyán passaw dát: “Lahténa gwashit ke taw pákshódi dayókén Yahyá ay, lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahténa gwashit cha á dega nabián yakké ay.”

²⁹ Gorhá josti kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?” Petrosá passaw dát: “Taw Masih ay.”

³⁰ Bale áia kaddhan kortant: “É habará páshk makanét ke man Masih án.”

Wati markay bárawá, Issáy awali péshgói

(Mattá 16:21–23; Luká 9:22)

³¹ Randá, Issá moridán tálim dayagá lagget. Gwashti: “Ensánay Chokk báyad ent bázén sakki o sórié† besaggit§. Kawmay kamásh o mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger allamá áia namannant o kóshárénant o say róchá rand á padá zendaga bit.”

³² Wahdé Issáyá tachká tachk é habar kortant, Petrosá á yakk kerré bort o pa trondi gwashagá lagget: “Oo wájah! É gappá makan.”

³³ Bale Issáyá chakk tarrént, moridáni némagá cháret o Petrosi hakkal dát o gwashti: “Oo Shaytán! Cha mani démá dur bay. Tai hayál Hodái hayalé naent, ensáni hayalé.”

† 8:31 8:31 Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. § 8:31 8:31 Saggag, bezán bardásht kanag.

*Issáy randgiri**(Mattá 16:24–28; Luká 9:23–27)*

³⁴ Issáyá, sajjahén mahluk o morid lótháéntant. Gwashti: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, báýad ent wati delay sajjahén lóth o wáhagán bekoshit o wati jenday salibá baddhá bekant o mani ráhá byayt.

³⁵ Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani o wasshén mestágay háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

³⁶ Agan yakkéá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áia che páedaga rasit?

³⁷ Mardom wati sáhay badalá chónén kimaté dáta kant?

³⁸ Agan kasé é béwapá o radkárén ahd o zamánagá cha man o mani habarán sharmendag bebit, gorhá Ensánay Chokk ham, wahdé Hodáay pákén préshtagáni hamráhiá gón Petay shán o marháhá padá kayt, cha áia sharmendaga bit.”

9

¹ Issáyá gón áyán gwasht: “Man shomará rásténa gwashán, lahtén mardom ke edá óshtáttag, tánke magendant ke Hodáay bádsháhi gón wák o kodrat átkag, é namerant.”

*Issáy dém o dróshomay drapshnáki**(Mattá 17:1–13; Luká 9:27–36)*

² Shash róchá rand, Issáyá Petros o Ákub o Yuhanná wati hamráh kort o borzén kóhéay sará bortant ke ódá tahná bebant. Áyáni démá, Issáy rang o dróshom badal but o

³ áiaý póshák anchó espét butant ke jahánay hecch godshódé godán é dhawlá espét korta nakant.

⁴ Hamé wahdá Elyás o Mussá záher butant o gón Issáyá habará laggetant.

⁵ Gorhá Petrosá gón Issáyá gwasht: “Ostád! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára* bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá.”

⁶ Petrosá nazánt ché begwashit, chéá ke á sakk torsagá atant.

⁷ Bale hamá damáná jambaré† áyáni sará sáhél‡ but. Cha jambará tawaré átk: “É mani dóstigén Bacch ent, eshiay habarán gósh bedárét!”

⁸ Anágat,§ moridán chapp o chágerdá cháret, bale abéd cha Issáyá dega hechkasesh nadist.

⁹ Cha kóhá ér kapagay wahdá, Issáyá hokm dátant: “Tán hamá wahdá ke Ensánay Chokká cha mordagán jáh najatag, hechkasá hál madayét ke shomá ché distag.”

¹⁰ Áyán harché ke distagat wati delá dásht o watmánwatá habaresha kort ke cha mordagán jáh janagay máná ché ent?

¹¹ Gorhá cha Issáyá jostesh kort: “Sharyatay zánóger chéá gwashant ke cha Masihay áyagá pésar, báýad ent Elyás nabi byayt?”

¹² Issáyá passaw dát: “Sharyatay zánógeráni é habar rást ent ke Elyás nabi pésará kayt o har chizzá padá barjáha kant. Bale parchá nebisag butag ke Ensánay Chokk báýad ent báz sakki o sóri besaggit o bézzat kanag bebit?

¹³ Elyás nabiay bárawá shomará gwashán ke á hakk o del átk o anchosh ke áiaý bárawá nebisag butag, har paymá ke mardománi delá lóthet, gón áia hamá dhawlesh kort.”

* 9:5 9:5 Kápár, kápar, kapar. † 9:7 9:7 Jambar, bezán abr. ‡ 9:7 9:7 Sáhél, bezán sáheg kanag. § 9:8 9:8 Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán.

Issá bachakkéay jenná kasshit
(Mattá 17:14–21; Luká 9:37–43)

¹⁴ Wahdé Issá o sayén morid per tarret o é dega moridáni kerrá átkant, mardománi mazanén rombé distesh. Lahtén Sharyatay zánóger ham hamódá at o gón moridán dapjáka atant.

¹⁵ Anchó ke sajjahén rombá Issá dist, á hayrán butant o tacháná áiy némagá átkant o wasshátkesh kort.

¹⁶ Áia jost kort: “Shomá gón eshán che chizzay bárawá dapják kanagá ét?”

¹⁷ Cha rombá, mardéa passaw dát: “Ostád! Man wati chokk tai gwará áwortag. Á habar korta nakant, chéa ke jennéa geptag o gong kortag.

¹⁸ Wahdé jenn áia gipt, zeminá dawria dant. Chokk gajj o kapa bit, dantána droshit o konth o hoshka bit. Man gón tai moridán gwasht ke eshiay jenná bekasshet, bale áyán kasshet nakort.”

¹⁹ Issáyá gwasht: “Oo bébáwarén nasl o padréch!*” Man tán kadéná gón shomá bemánán, tán kadéná shomára besaggán? Chokká mani kerrá byaré!”

²⁰ Gorhá bachakkesh áwort o wahdé jennay chamm pa Issáyá kaptant, hamá damáná bachakki zhámbalént. Bachakk zeminá kapt o péch o tábi wárt o gajj o kap but.

²¹ Issáyá cha áiy petá jost kort: “Chont wahd ent ke é dhawlá ent?” Petá passaw dát: “Cha kasániá.

²² Bázh randá, jenn áia pa koshagá ás o ápa dawra dant. Agan tai dastá buta kant, may sará bazzag kan o mára madat kan.”

²³ Issáyá gwasht: “É che gappé? Agan mani dastá buta kant? Á ke báwara kant, pa áia har chizz buta kant.”

²⁴ Bachakkay petá hamá damáná kukkár kort o gwasht: “Maná báwar ent, mani nábwariá eláj kan.”

²⁵ Wahdé Issáyá dist ke mardománi rombé tacháná pédák ent, jenni hakkal dát o gwashti: “Oo karr o lellén jenn! Man tará hokma dayán ke é bachakká yalah day o padá hechbar eshiay badaná mapoter.”

²⁶ Gorhá jenná krinzhagé jat o bachakki sakk zhámbalént o yalah dát. Bachakk chó mordagá but o bázénéa gwasht: “É mort.”

²⁷ Bale Issáyá áiy dast gept o pádi kort o bachakk óshtát.

²⁸ Issá lógéa shot o moridán ehwatá† cha áia jost kort: “Má chéa é bachakkay jenn kasshet nakort?”

²⁹ Áia passaw dát: “É dhawlén jenn bé dwá kanagá‡ kasshaga nabant.”

Issáy markay domi péshgói
(Mattá 17:22–23; Luká 9:43–45)

³⁰ Issá o áiy moridán á jágah yalah dát o Jalilesh gwázént, bale Issáyá nalóthet kasé bezánt ke á kojá ent,

³¹ chéa ke wati moridáni tálim dayagá dazgatth at. Gwashti: “Ensánay Chokk dróhaga bit o anchén mardománi dastá dayaga bit ke koshanti, bale say róchá rand, padá zendaga bit o jáha jant.”§

³² Bale morid áiy é habará sarpad nabutant o cha áia jost kanagesh ham torset.

Mazani
(Mattá 18:1–5; Luká 9:46–48)

* **9:19 9:19** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. † **9:28 9:28** Ehwatá, bezán dega kasé mazánt.

‡ **9:29 9:29** Lahtén daznebeshtá átkag: bé dwá kanag o róchag bayagá. § **9:31 9:31** Jáha janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag.

³³ Padá á Kaparnáhumá átkant. Lógá ke átk, Issáyá cha moridán jost kort: “Shomá ráhá ché gwashagá atét?”

³⁴ Áyán hecch nagwasht chéá ke ráhá gón yakdomiá dapjáká atant ke may tahá masterén mardom kay ent.

³⁵ Gorhá Issá nesht, dwázdahén kásedi tawár kortant o gwashti: “Á kas ke masteria lóthit, báýad ent watá cha sajjahénán kaster bekant o sajjahénáni hezmatkár bebit.”

³⁶ Gorhá, kasánén chokké áyáni nyámá óshtáréti, goláésh kort o gwashti:

³⁷ “Harkas ke pa mani námá é dhawlén kasánén chokké wasshátka kant o sharapa dant, maná sharapa dant o harkas ke maná sharapa dant, bezán áiá ham sharapa dant ke maná ráhi dátag.”

Á ke may heláp naent, may némagá ent
(Luká 9:49–50)

³⁸ Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Ostád! Má yakk mardé dist ke tai námay sará mardománi jennán kasshagá at, bale má gwasht chó makan, chéá ke á cha má naat.”

³⁹ Issáyá gwasht: “Na, chó makanét, chéá ke harkas mani námay sará yakk damáné mójezahé kant, dega damáné maná bad gwashta nakant o

⁴⁰ á ke may heláp naent, may némagá ent.

⁴¹ Agan kasé é námay sawabá shomará táse áp bedant ke shomá Masihayg ét, man shomará rásténa gwashán ke áiá wati mozza rasit.

Gonáhay chakkás
(Mattá 18:6–10; Luká 17:1–2)

⁴² É gwandhó ke mani sará báwara kanant, harkas ke cha eshán yakkéá ham dém pa gonáhá bebárt, sharter hamesh ent ke jenteri* táé gomráh kanókay gotthá bebandant o daryáyá chagali bedayant.

⁴³ Agan tai dasté tará dém pa gonáhá bárt, áiá goddh. Chéá ke gón doén dastán dózahay abadi ása kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk dasté, abadmánén zenday wáhond† bebay.

⁴⁴ ‡

⁴⁵ Agan tai pádé tará dém pa gonáhá bárt, áiá goddh. Chéá ke gón doén pádán dózahá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk pádé abadmánén zenday wáhond bebay.

⁴⁶ §

⁴⁷ Agan tai chammé tará dém pa gonáhá bárt, áiá kassh. Chéá ke gón doén chammán dózahá kapagay badalá, sharter hamesh ent ke gón yakk chammé Hodáay bádsháhiá beraway.

⁴⁸ Dózahá jónwárén kerm hechbara namerant o ás hechbar koshaga nabit.

⁴⁹ Ás harkasá palgárit, hamá paymá ke wád korbánigá pák o palgára kant.

⁵⁰ Wád sharr ent, bale agan áiay tám gár bebit, shomá chón áiá padá támdára kanét? Shomá ham watá wádók o támdár bekanét o gón yakdegará pa sohl o émeni zend begwázénét.”

10

Sur o sawnay bárawá
(Mattá 19:1–12; Luká 16:18)

* **9:42 9:42** Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o árta kanant. † **9:43 9:43** Wáhond, bezán málek, hodábond. ‡ **9:44 9:44** Lahtén daznebeshtá band 44 o 46 hastant, lahténá néstant. É doén band gón chell o hashtomi bandá yakk ant. § **9:46 9:46** Lahtén daznebeshtá band 44 o 46 hastant, lahténá néstant. É doén band gón chell o hashtomi bandá yakk ant.

¹ Issá cha ódá dar átk o Yahudiahay damagá o Ordonay kawray á dastá shot. Edá ham mardom romb rombá átk o áiy kerrá mocch butant. Anchó ke áiy ádat at, padá mardománi tálim dayagá dazgath but.

² Lahtén Parísí átk o pa áiy chakkásagá jostesh kort: “Bárén, rawá ent ke mard wati janay talák o sawnán bedant?”

³ Issáyá passaw dát: “Mussáyá shomára ché hokm dátat?”

⁴ Áyán passaw dát: “Mussáyá razá dátat ke mard pa wati janá taláknámahé nebeshtah bekant o cha lógá dari bekant.”

⁵ Issáyá gwasht: “Mussáyá shomay sengdeliay sawabá pa shomá é hokm nebeshtah kortag.

⁶ Bale jahánay jórh kanagay wahdá, *Hodáyá ensán addh kortag, mardén o janén.*

⁷ *Paméshká mard wati pet o mátáyalaha kant o gón wati janá hór o yakjáha bit.*

⁸ *Mard o jan, yakk jesm o jána bant,** é paymá, nun á do naant, yakk jesm o ján ant.

⁹ Paméshká, á ke Hodáyá yakk kortagant, ensán áyán jetá makant.”

¹⁰ Á ke lógéá shotant, moridán cha áia é bárawá jost kort.

¹¹ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Kasé ke wati janay sawn o talákán bedant o gón dega janénéá sur o sáng bekant, wati awali janay helápá zená kanagá ent.

¹² Hamé dhawlá, agan janéné cha wati mardá sawn begipt o gón dega mardéá sur bekant, á ham zená kanagá ent.”

Issá o kasánén chokk

(Mattá 19:13–15; Luká 18:15–17)

¹³ Yakk róché mardomán wati kasánén chokk Issáy kerrá áwortant ke wati dastá áyáni sará per bemoshit, bale moridán neherr o hakkal dátant.

¹⁴ Issáyá ke dist zahr gept o gón moridán gwashti: “Chokkán bellét mani kerrá káyant, áyáni démá madárét, chéá ke Hodáyá bádsháhi anchén mardománig ent.

¹⁵ Shomára rásténa gwashán, harkas ke Hodáyá bádsháhiá hamá paymá mamannit ke kasánén chokkia mannant, á hechbar Hodáyá bádsháhiá sara nabít.”

¹⁶ Randá Issáyá chokk goláesh kort o dast sará per mosht o barkat dátant.

Zardáren warná o abadmánén zend

(Mattá 19:16–30; Luká 18:18–30)

¹⁷ Wahdé Issá ráh gept, mardé tacháná átk, kóndhán kapt o josti kort: “Oo nékén ostád! Man ché bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

¹⁸ Issáyá gwasht: “Taw maná ‘nékén’ parchá gwashay? Abéd cha Hodáyá, kass nék naent.

¹⁹ Hodáyá hokmán wa taw zánay: *Hón makan, zená makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday, degaray málá mawar, wati pet o mára ezzat beday.*†

²⁰ Mardá passaw dát: “Oo ostád! Man cha kasániá é sajjahén hokmáni sará amal kortag.”

²¹ Gorhá Issáyá pa mehré áiy némagá cháret o gwashti: “Tará angat yakk karé kanagi ent, beraw wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgárén mardománi sará bahr kan. É paymá tará ásmáni ganjé rasit. Nun byá o mani randgiriá bekan.”

²² Cha é habará á marday del prosht, gamig but o shot chéá ke sér o hazgárén mardé at.

* **10:8 10:8** Pédáesh 1:27; 2:24. † **10:19 10:19** Darraw 20:12 o rand.

²³ Issáyá chárén némagán cháret o gón wati moridán gwashti: “Pa sér o hazgárén mardomán Hodáay bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.”

²⁴ Áiay morid cha é habarán hayrán o habakkah butant. Issáyá padá gwasht: “Chokkán! Hodáay bádsháhiá páday ér kanag[‡] sakk grán ent.

²⁵ Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgárén mardoméa Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”

²⁶ Morid, géshter hayrán butant o gón yakdomiá gwashtesh: “Gorhá kay rakketa[§] kant?”

²⁷ Issáyá padá á cháretant o gwashti: “Ensánay dastá nabit, bale pa Hodáyá chosh naent, chéa ke Hodáay dastá har chizza bit.”

²⁸ Gorhá Petrosá gwasht: “Má har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én.”

²⁹ Issáyá passaw dát: “Shomára rásténa gwashán, agan kaséa pa man o wasshén mestágá wati lóg yá brát yá gohár yá mát yá pet yá chokk yá dhagár yalah dátag o mani randgirii kortag,

³⁰ Hodá áia sad sari^{*} géshtera dant. Hamé jaháná, sakki o sóriáni hamráhiá, lóg o brát o gohár o mát o chokk o dhagár áia rasit o á dega jaháná ham abadmánén zenday wáhonda bit.

³¹ Bale bázéné ke awali ent, áheria bit o bázéné ke áheri ent, awalia bit.”

Issáy markay sayomi péshgói
(Mattá 20:17–19; Luká 18:31–34)

³² Issá pésar o morid áiay randá, Urshalimay némagá rawagá atant. Morid, hayrán o habakkah atant o á dega hamráhání delá torsi o bimmé wadi butagat. Issáyá wati dwázdahén kásed padá yakk kerréa bortant o gwashti ke gón man ché bayagi ent.

³³ “Bechárét, nun má Urshalimá rawagá én. Ódá Ensánay Chokk mazanéni dini péshwá o Sharyatay zánógeráni dastá dayaga bit. Áia markay sezá dayant o darkawmén mardománi dastá dayanti.

³⁴ Darkawmén mardom áia kalága gerant, áiay dap o démá tokka janant, shallák o hayzaránia janant o koshanti, bale say róchá rand á padá jáha jant.”

Nájáezén wáhag
(Mattá 20:20–28)

³⁵ Zebdiay chokk Ákub o Yuhanná, Issáy kerrá átkant o gwashtesh: “Oo ostád! Márá wáhagé hast, purahi bekan.”

³⁶ Issáyá gwasht: “Ché lóthét? Man pa shomá ché bekanán?”

³⁷ Gwashtesh: “Wahdé tai bádsháhia kayt, wati porshawkatén diwáná, bell ke cha má yakké tai rástén kashá o domi chappén kashá nendit.”

³⁸ Issáyá gwasht: “Shomá nazánét ché lóthagá ét. Á pyálah ke maná nóshagi ent, shomá nóshetia kanét? O á pákshódi ke maná kanagi ent, shomá kortia kanét?”[†]

³⁹ Passawesh dát: “Ji haw, má korta kanén.” Issáyá gwasht: “É pyálahá ke mana nóshán, shomára ham nóshagi ent o é pákshódiá ke mana kanán, shomára ham kanagi ent,

⁴⁰ bale é cha mani wáká dar ent ke kay mani rástén o kay chappén kashá benendit. É jágah hamáyánig ant ke pa áyán gisshénag butagant.”

[‡] 10:24 10:24 Lahtén daznebeshtá gesh kanag butag: pa áyán ke zarr o málay sará ehtebára kanant.

[§] 10:26 10:26 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ^{*} 10:30 10:30 Sad sari, bezán sad barábar.

[†] 10:38 10:38 Cha pyálah o pákshódiá Issáy maksad wati mark, bezán salibay sakki o sóriáni saggag ent.

⁴¹ Wahdé á dega dahén kasedán é habar eshkot, Ákub o Yuhannáay sará zahr geptant.

⁴² Gorhá Issáyá dwázdahén kásed lótháént o gwashtant: “Shomá zánét, á ke darkawmáni hákem zánaga bant, mardománi sará hákemia kanant o kawmáni master, chérdastáni sará wati ehtiárá kára bandant.

⁴³ Bale shomá chosh makanét, cha shomá harkas ke mazania lóthit, báyard ent shomay hezmatkár bebit o

⁴⁴ cha shomá harkas ke masteria lóthit, sajjahénáni kaster bebit.

⁴⁵ Hamé dhawlá, Ensánay Chokk pa é maksadá nayátkag ke mardom áiy hezmatá bekanant, pa é maksadá átkag ke mardománi hezmatá bekant o gón wati sáhay dayagá bázéné bemókit†.”

Kórén Bártimáusay drahbakshi

(Mattá 20:29–34; Luká 18:35–43)

⁴⁶ Randá Ariháay shahrá átkant. Issá wati morid o mardománi mazanén rombéay hamráhiá cha Ariháya dar kapagá at. Ráhay kashá Bártimáus námén kórén pendhóké neshtagat ke Timáusay chokk at.

⁴⁷ Wahdé Bártimáus sahig but ke é Issá Náseri ent, kukkári kort o gwashti: “Issá, oo Dáud bádsháhay Chokk! Mani sará rahm kan.”

⁴⁸ Bázénéá hakkal kort o gwasht: “Bass kan!” Bale áiy géshter kukkár kort: “Oo Dáud bádsháhay Chokk! Mani sará rahm kan.”

⁴⁹ Issá óstát o gwashti: “Tawári kanét.” Mardomán tawár kort o gwashtesh: “Delá dhaddh kan! Pád á, byá ke tará lóthagá ent.”

⁵⁰ Bártimáusá wati kabáh kerré dawr dát, koppi kort o pád átk o Issáy gwará shot.

⁵¹ Issáyá jost kort: “Ché lóthay? Man pa taw ché bekanán?” Gwashti: “Oo ostád! Mani chammán rozhná kan.”

⁵² Issáyá gwasht: “Beraw, tai imáná tará dráh kort.” Kór hamá damáná biná but o Issáy hamráh but.

11

Urshalimá Issáyá wasshátká kanant

(Mattá 21:1–11; Luká 19:28–40; Yuhanná 12:12–19)

¹ Wahdé Urshalimay nazzikká, Zaytunay Kóhá Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagán rasetant, gorhá Issáyá do morid rawán dát o

² gwashti: “Démi métagá berawét. Anchó ke ódá rasét, hari korragé gendét ke bastag. Á korragá angat hechkas swár nabutag. Áiy bójét o edá byárét.

³ Agan kaséá jost kort ke shomá ché kanagá ét, begwashét ke wájahá é korrag pakár ent o damáná peria tarrénit.”

⁴ Gorhá doén morid shotant o distesh ke korragé dhanná, damká* darwázagay dapá bastag. Bótkesh.

⁵ Cha ódá óstátágén mardomán lahténá jost kort: “Shomá ché kanagá ét? Chéá é korragá bójét?”

⁶ Anchosh ke Issáyá sój dátagatant, áyán hamá paymá gwasht. Gorhá baragá eshtesh.

⁷ Moridán korrag Issáyá kerrá áwort o wati shál o kabáhesh haray poshtá ér kortant o Issá swár but.

⁸ Bázénéá Issáyá ráhay sará wati shál o kabáh chérgéján kortant. Dega bázénéá cha dhagárán maccháni pissh o tak† borret o ráhay sará ér kort.

‡ 10:45 10:45 Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. * 11:4 11:4 Damk, bezán kuchah, galli. † 11:8 11:8 Tak, bezán macchay tarrén lotth ke pissh per enti.

⁹ Rombá, Issáay démay o poshtay mardom, kukkár kanáná gwashagá atant: “Hushiáná,[‡]

mobáarak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt!§

¹⁰ Mobáarak bát may bonpirok Dáuday padá áyókén bádsháhi.

Hushiáná, borzén arshá!”

¹¹ Gorhá Issá Urshalimá átk o mazanén parasteshgáhá shot. Ódá, áia kash o gwaray har chizz cháret. Bale béwahd at, paméshká gón wati dwázdahén kásedán Bayt-Anyáyá shot.

Issá o enjiray drachk

(Mattá 21:18–19)

¹² Domi róchá, wahdé Issá o áia morid cha Bayt-Anyáyá dar kaptant, ráhá Issá gozhnag but.

¹³ Cha durá enjiray drachké disti ke táki per at. Drachkay nazzikká shot ke begendit bárén bar ent yá na. Bale wahdé raset, abéd cha táká dega hecchi nadist, chéa ke enjiray baray mósom naat.*

¹⁴ Gorhá gón drachká gwashti: “Cha ed o rand, hechkas cha taw baré mawarát.” É habar moridán eshkot.

Cha mazanén parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag

(Mattá 21:12–17; Luká 19:45–48; Yuhanná 2:13–22)

¹⁵ Anchó ke Urshalimá sar butant, Issá mazanén parasteshgáhá shot o cha ódá sawdáger o geráki[†] gallént[‡] o dar kortant. Sarrápáni§ thébal* o kapót bahá kanókáni korsii chappi kortant.

¹⁶ Mazanén parasteshgáhá, tájeri málay barag o áragá ham naeshtant.

¹⁷ Mardomi tálim dátant o gwashti: “Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg sajjahén kawmáni dwá kanagay jágah gwashaga bit*,[†] bale shomá dhongáni panáhgáhé kortag.”

¹⁸ Wahdé Sharyatay zánóger o mazanén dini péshwáyán é habar eshkot, pa áia kosahagá ráhéay dar géjagá laggetant. Bale torsetesh, chéa ke sajjahén mardom cha Issáay tálimán hayrán o habakkah atant.

¹⁹ Bégáh ke but, Issá o áia morid cha shahrá dar kaptant.

Enjiray drachkay hoshk bayag

(Mattá 21:20–22)

²⁰ Domi sohbá, ráhá hamá enjiray drachkesh dist ke nun cha boná hoshk butagat.

²¹ Petros, Issáay habaray yátá kapt o gwashti: “Oo ostád! Bechár, é drachk ke taw baddwá kort, gimmortag.”

²² Issáyá gwasht: “Hodáay sará báwar kanét.

²³ Shomará rásténa gwashán, agan kaséa imán bebit o gón é kóhá begwashit ke watá cha edá chest kan o daryáyá dawr day o wati gwashtagén habaray sará delá shakk mabit o báwar bekant, anchosha bit.

²⁴ Paméshká shomará gwashán, harché ke wati dwáyáni tahá lóthét, báwar kanét ke shomará rasetag o shomará dayaga bit.

[‡] **11:9 11:9** Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”. § **11:9 11:9** Zabur 118:26. * **11:13 11:13** Enjiray bémósomén baré ham hast ke áia sohayliga gwashant o garibén mardom géshter áia warant. Edá, pa Issáay mannagá Urshalimay tayár nabayag, bébarén enjiray drachkay tábiré. Urshalim ham, é enjiray drachkay dhawlá, sál 70 miládiá tabáh kanag but. † **11:15 11:15** Gerák, bezán hamá ke chizzé bahá gipt. ‡ **11:15 11:15** Gallénag, bezán táchérag, dar kanag, dur ráh dayag. § **11:15 11:15** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant. * **11:15 11:15** Thébal, bezán méz, mazanén chárpadag. † **11:17 11:17** Eshayá Nabiay Ketáb 56:7.

²⁵ Har wahdá ke pa dwáyá óstét, agan shomará gón yakkéa gelagé hast, wati dwáay tahá áia bebakshét, tánke shomay ásmáni Pet ham shomay radkárián bebakshit.

²⁶ Bale agan shomá mabakshét, shomay ásmáni Pet ham shomay radkáriána nabakshit.”‡

Issáy ehtiár

(Mattá 21:23-27; Luká 20:1-8)

²⁷ Issá o áiy morid, padá Urshalimá átkant. Wahdé Issá mazanén parasteshgáhá gám janagá at, mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh áiy kerrá átkant.

²⁸ Jostesh kort: “Taw gón kojám hakk o ehtiára é kárána kanay? Kayá tará é káráni kanagay ehtiár dát?”

²⁹ Issáyá gwasht: “Maná ham cha shomá josté hast. Mani passawá bedayét gorhá man shomará gwashán ke gón kojám hakk o ehtiára é kárána kanán.

³⁰ Yahyáyá pákshódi dayagay ehtiár cha ásmáná rasetagat yá cha ensánay némagá? Passaw bedayét!”

³¹ Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén cha ásmáná, gorhá gwasht: ‘Shomá chéa áiy sará imán nayáwort?’

³² Agan begwashén cha ensánay némagá...” Padá wati habaresh band kort chéa ke áyán cha mardomána torset parchá ke mardománi delá Yahyá pa rásti nabié at.

³³ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén.” Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomará nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiára é kárána kanán.”

12

Badén bágpánáni mesál

(Mattá 21:33-46; Luká 20:9-19)

¹ Issáyá, randá pa darwar o mesál wati habar gón áyán bongéj kort o gwashti: “Mardéa anguri bágé addh kort. Áiy chapp o chágérdá pallé basti, pa anguráni shiragay geragá kallé jati o pa negahpániá borjé ham basti. Randá bági pa konandakári* lahtén bágpánay dastá dát o wat saporéa shot.

² Wahdé anguray mósom but, áia hezmatkáré bágpánáni kerrá ráh dát ke cha bágay angurán mani bahrá byár,

³ bale bágpánán é hezmatkár gept o latth o kotth kort o gón hórk o háligén dastán ráh dát.

⁴ Gorhá hodábondá† dega hezmatkáré dém dát. Áyán, é ham béezat kort o sar próst.

⁵ Padá dega hezmatkáré rawáni dát o bágpánán é jat o kosht. Hamé dhawlá, áia dega bázén hezmatkáré ráh dát, bale bágpánán lahtén latth o kotth kort o lahtén kosht.

⁶ Nun pa ráh dayagá áiy kerrá yakk kasé pasht kaptagat, áiy dóstigén mardénchokk. Godhsará, wati hamé chokki rawán dát. Gwashti mani chokkay ezzatá kanant.

⁷ Bale bágpánán watmánwatá gwasht: ‘Bágay mirásdár‡ hamesh ent. Byáét eshiá koshén o bág may mirása bit.’

⁸ Gorhá gept o koshtesh o jónesh cha bágá dhann dawr dát.”

⁹ Issáyá jost kort: “Nun shomay hayálá bágay hodábond ché kant? Á kayt, bágpánána koshit o bágá dega bágpánáni dastá dant.

‡ 11:26 11:26 Lahtén daznebeshtá, band 26 nést. * 12:1 12:1 Konandakári, bezán paymámkári, thékah.

† 12:4 12:4 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. ‡ 12:7 12:7 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres.

¹⁰ Záná, shomá Pákén Ketábay é habar nawántag ke gwashit:
*Á seng ke bánbandánŠnápasond kort o nazort
 hamá seng bonhesht*but.*

¹¹ *É Hodáwanday kár ent o
 may chammán porkamál ent.”†*

¹² Nun áyán lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, chéá ke zántesh Issáyá é mesál may bárawá dátag, bale cha mardomán torsetesh. Gorhá Issáesh esht o shotant.

Máliátay bárawá

(Mattá 22:15–22; Luká 20:20–26)

¹³ Randá, áyán lahtén Parisi o Hirudi Issáy kerrá rawán dát ke cha áiy jenday habarán áia mán begisshéant.

¹⁴ Nun átkant o jostesh kort: “Oo ostád! Má zánén ke taw tachk o rástén mardomé ay o hechkasay némagá nageray, chéá ke sajjahénán yakk hesábá charay o Hodáay ráhay sójá pa rástia dayay. Bárén, Rumay bádsháh Kaysará,‡ song o máliát dayag rawá ent yá na? Áia máliát bedayén yá madayén?”

¹⁵ Issáyá áyáni é dotal o dopósti zánt o gwashti: “Chéá maná chakkásagá ét? Dinaré byárét ke becháráni.”

¹⁶ Áyán dinaré áwort. Josti kort: “Eshiy sará kai naksh o nám per ent?” Áyán passaw dát: “Kaysaray.”

¹⁷ Nun Issáyá gwasht: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáaygá Hodáyá.” Cha é passawá, á hayrán o habakkah mantant.

Áheratay róch o sáng o sur

(Mattá 22:22–33; Luká 20:27–40)

^{18–19} Randá lahtén Saduki Issáy kerrá átk. Sadukia namannant ke mordag padá zendaga bant. Jostesh kort: “Oo ostád! Mussáyá pa má nebeshtag: *Agan kaséay sur kortagén bráté bé awládá bemerit o janózámí zendag bebit, gorhá áiy brát báyard ent gón á janózámá sur bekant tánke chokk o awládé pa wati brátá pédá bekant.Š*

²⁰ Hapt brát atant. Awali brátá jané gept o bé awládá mort,

²¹ gorhá domi brátá gón á janózámá sur kort, bale á ham bé awládá mort. Sayomi brát ham, hamé dhawlá.

²² Haptén brátán, kassá chokk nabut. Sajjahénán o rand á janén ham mort.

²³ Nun áheratay róchá é janén kojám brátayga bit? Chéá ke haptén brátáni jan butag.”

²⁴ Issáyá gwasht: “Shomá gomráh naét? Shomá na cha Pákén Ketábán chizzé sarkecha warét* o na Hodáay wák o zórá sarpada bét.

²⁵ Mordag ke jáha janant, na sura kanant o na sur dayaga bant, ásmáni préshtagáni dhawlá bant.

²⁶ Mordagáni zendag bayag o jáh janagay bárawá, záná shomá Mussáy ketábá bon geptagén dhólokay† kessah nawántag ke Hodáyá gón Mussáyá chón habar kort? *‘Man án, Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá o Ákubay Hodá.’‡*

²⁷ Bezán á, mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent. Shomá sakk rad wártag.”

§ **12:10 12:10** Bánband hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. * **12:10 12:10** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † **12:11 12:11** Zabur 118:22–23. ‡ **12:14 12:14** Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. § **12:18–19** **12:18–19** Mussáy Wáz 25:5 o rand. * **12:24 12:24** Sarkech warag, bezán sarpad bayag, póh bayag. † **12:26 12:26** Dhólok gyábáni konthagi jarré. ‡ **12:26 12:26** Darraw 3:6.

*Masterén parmán**(Mattá 22:34–40; Luká 10:25–28)*

28 Cha Sharyatay zánógerán yakké áyáni é habarán gósh dárágá at. Áiá dist ke Issá sharr passaw dayagá ent, nazzikká átk o josti kort: “Sharyatay masterén parmán kojám ent?”

29 Issáyá passaw dát: “Sharyatay masterén parmán esh ent: ‘Oo Esráil! Gósh dár: May Hodáwandén Hodá yakké.

30 Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén pahm o pegr o gón sajjahén was o wáká dóst bedár.’§

31 Domi parmán esh ent: ‘Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.’* Cha é doénán, dega masterén parmán nést.”

32 Gorhá, Sharyatay zánógerá gwasht: “Oo ostád! Taw sakk sharr gwasht, pa rásti ke Hodá yakké o abéd cha áiá Hodáé nést.

33 Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén pahm o pegr o sarjamén was o wáká dóst dárág o hamsáhegá wati jenday paymá dóst dárág cha sajjahén hayrát o sóchagi korbánigán sharter ent.”

34 Wahdé Issáyá dist ke áiá dánáén passawé dát, gwashti: “Taw cha Hodáay bádsháhiá dur naay.” Cha ed o rand, hechkasá del nakort ke cha Issáyá josté bekant.

*Masih kai chokk ent?**(Mattá 22:41–46; Luká 20:41–44)*

35 Wahdé Issá mazanén parasteshgáhá tálim dayagá at, josti kort: “Sharyatay zánóger che paymá gwashant ke Masih Dáud bádsháhay chokk ent?

36 Dáudá wat cha Pákén Ruhay elhámá gwashtag:

Hodáwandá gón mani Hodáwandá gwasht

mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.†‡

37 Agan Dáuday jend Masihá wati Hodáwanda gwashtit, gorhá á chón Dáuday chokk buta kant?” Mazanén mocchián pa wasshi Issáyá habar gósha dáshtant.

*Issá Sharyatay zánógerán páshka kant**(Mattá 23:1–36; Luká 20:45–47)*

38 Issáyá wati tálimáni tahá gwasht: “Cha Sharyatay zánógerán hozzhár bét ke áyán drájén kabáhay gwará kanag dósta bit o bázaráni tarr o garday wahdá cha mardománi salám o drótay lóthók ant.

39 Kanisaháni awali red o dáwatáni sharterén jágahesh dósta bit.

40 Janózámán rada dayant o polant o pa pésh dárágá wati dwáyán drájkassha kanant. Eshán ganterén sezá rasit.”

*Janózáméay shogránah**(Luká 21:1–4)*

41 Issá mazanén parasteshgáhay shogránaháni pétiay§ dém pa démá nesh-tagat o hamá mardomán cháragá at ke é pétiá zarresh mána kort. Bázén zardaréá báz zarr dát.

42 Garibén janózámé átk o do paysahi* pétiá mán kort, ke hecchay kára nayátkant.

43 Gorhá Issáyá morid wati kerrá lótháént o gwashtant: “Shomará rásténa gwashán, é béwasén janózámá cha á sajjahénán géshter zarr pétiá mán kort.

§ 12:30 12:30 Mussáy Wáz 6:4 o rand. * 12:31 12:31 Láwián 19:18. † 12:36 12:36 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”. ‡ 12:36 12:36 Zabur 110:1. § 12:41 12:41 Péti, bezán sanduk. * 12:42 12:42 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “do lepton ke yakk kodrantesay arzeshi hast”. Lepton á zamánagay gwandhterén zarr.

⁴⁴ Chéá ke á degarán cha wati géshén málá chizzoké dát, bale é janózámá gón wati nézgári o garibiá harché ke áia hastat dát, bezán wati sajjahén rózig o gozarán.”

13

*Áyókén zamánagay bárawá Issáy pëshgói
(Mattá 24:1–14; Luká 21:5–19)*

¹ Wahdé Issá cha mazanén parasteshgáhá dar áyagá at, cha moridán yakkéá gwasht: “Oo ostád! Bechár, chónén shawkén seng o dhok ant o chónén dhawldárén parasteshgáhé.”

² Issáyá gwasht: “É dhawldárén parasteshgáhá genday? Eshiyay yakk sengé ham domi sengay sará namánit, sajjahén próshag o dawr dayaga bant.”

³ Wahdé Issá mazanén parasteshgáhay dém pa démá Zaytunay Kóhay sará neshtagat, Petros o Ákub o Yuhanná o Andriás áiy kerrá átkant o ehwatá jostesh kort:

⁴ “Márá begwash, bárén é prosht o prósh kadéna bit o eshiay nazzikk bayagay nesháni ché ent?”

⁵ Issáyá habar bendát kort: “Hozzhár bét, kasé shomárá gomráh makant.

⁶ Bázéné mani námá kayt o gwashit: ‘Man hamá án*’ o bázénéá gomráha kant.

⁷ Wahdé shomá jangáni tawará eshkonét o jangáni hál somárá sara bit, delá tors mayáret. Allam é dhawlá bit, bale gón é neshániáni záher bayagá halásiay wahd nayayt.

⁸ Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt. Bázén jágahéá zeminchandha† bit o kahta kapit. É tahná chellagiay dardáni bendát ent.

⁹ Hozzhár bét! Shomárá hakdiwánáni‡ démá pésa kanant, kanisaháni tahá janant o pa manigi, hákem o bádsháháni démá óstárénant. Gorhá shomárá sharrén móhé rasit ke pa man gwáhi bedayét.

¹⁰ Bale pésará báyard ent wasshén mestágay jár sajjahén kawmáni kerrá janag bebit.

¹¹ Harwahd ke shomárá gerant o hakdiwánána barant, cha pëshá paréshán mabét ke má ché begwashén. Á wahdá, har chizzé ke shomárá sój dayaga bit, hamá habará bekanét. Chéá ke gwashók shomá naét, Pákén Ruh ent.

¹² Brát wati brátá dróhit o kóshárénit o pet wati chokká. Chokk wati pet o mátáni helápá páda káyant o áyána kóshárénant.

¹³ Harkas mani námay sawabá cha shomá naprata kant, bale hamá ke tán áherá bardáshta kant, á rakkit.

*Torsnákén wahd o jáwar
(Mattá 24:15–28; Luká 21:20–24)*

¹⁴ Wahdé shomá á ‘palit o bérán kanókén bazzhenáká’§ hamá jágahá gendét ke áiy jágah naent,” – wánók sarpad bebit – “hamá ke Yahudiahá ant dém pa kóhán betachant.

¹⁵ Á ke lógay sará ent, pa chizzéay zuragá ér makapit o lógay tahá marawt o

¹⁶ á ke dhagáray sará ent, wati kabáhay zuragá lógá marawt.

* **13:6 13:6** Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárénit. Bechár Dargwaz 3:14. † **13:8 13:8** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. ‡ **13:9 13:9** Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. § **13:14 13:14** “Palit o bérán kanókén bazzhenáká” yakk chizzé ke báyard ent mazanén parasteshgáhá mayayt.

17 Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga bant.

18 Dwá kanét ke é chizz zemestáná mabit.

19 Chéá ke á róchán anchén mosibaté kayt ke cha bendátá, cha hamá róchá ke Hodáyá jahán addh kortag tán é wahdá, áíay mesál nayátkag o hechbara nayayt.

20 Agan Hodáwandá á sakkiáni róch kamter makorténant, hecch mardomé narakketagat. Bale áíá wati gechén kortagénáni háterá á róch kamter kortagant.

21 Á wahdá agan kasé shomará begwashit: 'Bechár, Masih esh ent' yá 'bechár, á ent,' báwar makanét.

22 Chéá ke drógén masih o drógén nabi jáha janant o ajabbatén nesháni o mójezah pésa dárant. Wati sajjahén zór janant ke Hodáyá gechén kortagénán ham gomráh bekanant.

23 Hozzhár bét, man shomará cha pésará é sajjahén chizzán hál dayagá án.

Issáy per tarrag

(Mattá 24:23-44; Luká 21:25-38)

24 Á róchán, cha é mosibatán o rand, róch tahára bit, máha nadrapshit*,

25 estár ham cha ásmáná kapant o ásmánay zór o wák larzénaga bant.

26 Á wahdá, mardom Ensánay Chokká gendant ke gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté jambaráni tahá ent o kayt.

27 Gorhá préshtagán ráha dant o cha chárén némagán, bezán cha zeminay har kondhá tán ásmánay goddhi marz o simsarán, wati gechén kortagén mardomán yakjáha kant.

28 Nun cha enjiray drachká dars o sabakk begerét. Anchosh ke áíay thál narma bant o táka trokkant, shomá zánét ke garmág nazzikk ent.

29 Hamé dhawlá, wahdé shomá é chizzána gendét, wata zánét ke mani áyagay wahd nazzikk ent, darwázagay dapá ent.

30 Shomará rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar† mayáyant, é nasl o padréch halása nabit.

31 Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.

32 Hechkasa nazánt ke á róch o á sáhat kadéna rasit, na ásmánay préshtaga zánant o na Chokka zánt, bass Peta zánt.

33 Hozzhár bét! Hayálá gwar kanét chéá ke nazánét á wahd o damán kadéna kayt.

34 Mani per tarrag hamé dhawlá ent ke mardé saporéa berawt, roksat kanagay wahdá har hezmatkárar kár o zemmarwáriá begisshénit o darwázagpáná hokm bedant: 'Hozzhár bay!'

35 Gorhá hozzhár bét chéá ke shomá nazánét ke lógay hodábond shapay kojám pásá kayt; sarshapá, shapay némá, korósbángá yá bángwáhá? Paméshká hozzhár bét.

36 Chó mabit ke hodábond anágat byayt o begendit ke shomá wáb ét.

37 Anchosh ke man shomará gwashán, gón drostána gwashán: 'Hozzhár bét!' "

14

Issáy koshagay pandal

(Mattá 26:1-5; Luká 22:1-2; Yuhanná 11:45-54)

* 13:24 13:24 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. † 13:30 13:30 Jáwar, bezán hálát.

¹ Sargwaz* o Béhomirén Naganay Aidá† do róch pasht kaptagat. Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger ráh o daré shóház kanagá atant ke gón repk o honar Issáyá begerant o bekoshant.

² Bale gwashtesh: “Aiday róchán na, chó mabit ke mardom áshóp bekanant.”

Janéné Issáyá atra moshit

(Mattá 26:6–13; Yuhanná 12:1–8)

³ Issá, Bayt-Anyáyá Shamun Garriay lógá mehmán at. Hamódá, yakk janéné gón albástaray‡ atrdánéá Issáay gwará átk. Atrdáná Hendi sombolay§ zagr* o gránbaháén atr mán at. Áiá atrdán prósht o atr Issáay sará per rétkant.

⁴ Ódá neshtagén lahtén mardom zahrá porr but o gwashtesh: “É atri chéá zawál kort?

⁵ É atr, say sad dinárá† gésh bahá butagat. Baháesh kortén o zarresh garib o nézgáráná bedáténant.” Paméshká á nun janéná mayárig kanagá atant.

⁶ Bale Issáyá gwasht: “Belléti, kári madárét. Shomá parchá eshiá paréshán kanagá ét? É janéná gón man nékié kortag.

⁷ Garib o nézgár modám shomay kerrá ant o shomá harwahd ke belóthét, gón áyán néki korta kanét, bale man harwahd gón shomá gón naán.

⁸ Harché ke é janénay dastá butagat korti. Maná atri per rétk ke cha pésará maná pa kabr kanagá tayár bekant.

⁹ Shomará rásténa gwashán, sajjahén donyáyá, har jáh ke wasshén mestágay jár janaga bit, é janén o eshiay kár ham yát kanaga bant.”

Yahudá Eskaryutiay badén erádah

(Mattá 26:14–16; Luká 22:3–6)

¹⁰ Yahudá Eskaryuti ke cha Issáay dwázdahén kásedán yakké at, mazanén dini péshwáyáni kerrá shot ke Issáyá áyáni dastá bedant.

¹¹ Péshwá cha Yahudáay habaray eshkonagá gal butant o labzesh kort ke tará zarra dayén. Nun Yahudá sharrén móhéay shóházá at ke Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay shámay tayári

(Mattá 26:17–30; Luká 22:7–23)

¹² Béhomirén Naganay Aiday awali róchá ke Sargwazay gwarándhay ko-rbánig kanagay róch at, moridán cha Issáyá jost kort: “Sargwazay Aiday shámá kojá kanay? Taw ché gwashay, kojá shámay tayáriá bekanén?”

¹³ Gorhá, Issáyá cha moridán do kas dém dát o gwashti: “Shahrá berawét. Ódá mardé gendét ke ápi kunzagé gón enti, áiy poshtá rawán bét.

¹⁴ Hamá lógá ke á rawt, shomá ham berawét o lógay wáhondá begwashét: ‘Ostád jostá ent ke mehmánhá nah kojá ent ke man gón wati moridán Sargwazay shámá hamódá bekanán?’

¹⁵ Á mard shomará wati lógay borzi tabakká mazanén báné péshe dárít ke ódá har chizz hast o barábar ent, pa má shámay tayáriá hamódá bekanét.”

¹⁶ Morid dar átk o shahrá shotant. Ódá, áyán har chizz hamá paymá dist ke Issáyá gwashtagat o Sargwazay shámesh tayár kort.

¹⁷ Shap ke but, Issá gón dwázdahén kásedán hamódá átk.

* **14:1 14:1** Eshiá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwast. † **14:1 14:1** Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit. ‡ **14:3 14:3** Albástar narmén sengé. § **14:3 14:3** Sombol washboén gol o pollé. * **14:3 14:3** Zagr, bezán asil, háles. † **14:5 14:5** Say sad dinár kesás yakk sáléay mozz at.

¹⁸ Wahdé parzónagay sará neshtag o shám kanagá atant, Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, cha shomá yakké ke annun gón man warák waragá ent, maná dróhit o dozhmenáni dastá dant.”

¹⁹ Á paréshán butant o yakk yakká jostesh kort: “Man wa naán, na?”

²⁰ Issáyá passaw dát: “Cha shomá dwázdahénán yakké, hamá ke gón man yakkén kásagá nagan per janagá ent.

²¹ Chéá ke hamá dhawlá ke nebisag butag, Ensánay Chokk cha é donyáyá rawagi ent, bale bazhn o apsóz pa hamáia ke Ensánay Chokká dróhit. Pa áia sharter at ke hechbar pédá mabutén.”

Goddhi shám

²² Wahdé shám kanagá atant, Issáyá nagané zort, Hodáay shogri gept, naganí chondh chondh kort o moridáná dát. Gwashti: “Bezuré! É mani badan ent.”

²³ Padá pyálahé zorti, Hodáay shogri gept, moridáná dátí o sajjahénán cha hamé pyálahá nóshet.

²⁴ Nun gwashti: “É mani hón ent, ahd o paymánay hón ke pa bázénéá réchaga bit.

²⁵ Shomará rásténa gwashán, nun dega baré anguray ápá nawarán, hamá róchá ke Hodáay bádsháhia kayt, waráni.”

²⁶ Hamday‡ janagá rand dém pa Zaytunay Kóhá shotant.

Petrosay enkáray péshgói

(Mattá 26:31–35; Luká 22:31–34; Yuhanná 13:36–38)

²⁷ Issáyá gón moridán gwasht: “Shomá sajjahén thagala warét o maná yalaha dayét. Chéá ke nebisag butag: *Man shepánká janán o pas sheng o shánga bant.*§

²⁸ Bale dobar zendag bayagá rand, cha shomá pésar Jalilá rawán.”

²⁹ Petrosá darráent: “Agan sajjahén thagal bwarant o tará yalah bedayant, man hechbar thagala nawarán.”

³⁰ Issáyá gwasht: “Tará rásténa gwashán, hamé maróchi, haw enshapi, taw cha korósay domi bángá pésar, mani pajjááh áragá say randá enkára kanay.”

³¹ Petrosá pa deljami gwasht: “Tai pajjááh áragá hechbar enkára nakanán, bell toré tai hamráhiá mani sáh ham berawt.” É dega sajjahén moridán ham anchó gwasht.

Issáyá dwá

(Mattá 26:36–46; Luká 22:39–46)

³² Issá o áia morid, Jetsimáni námén jágahéá shotant. Gón áyán gwashti: “Hamedá benendét, mana rawán o dwá kanán.”

³³ Áia Petros o Ákub o Yuhanná hamráh kortant. Á sakk paréshán o bétáhir* at.

³⁴ Gón áyán gwashti: “Mani del sakk paréshán ent o andóhán maná markig kortag, shomá hamedá bedárét, mawapsét o hozzhár bét.”

³⁵ Cha ódá kammé démterá shot, dém pa chér kapt o dwá kanagá lagget ke agan buta kant, é sáhat cha mani sará bethagalit.

³⁶ Gwashti: “Abbá, oo mani Pet! Tai dastá har chizz buta kant. Sakkiáni é pyálahá cha man dur kan, bale mani wáhagay sará na, hamá paymá ke tai razá ent.”

³⁷ Issá ke per tarret, disti ke morid wáb ant. Gorhá gón Shamun-Petrosá gwashti: “Shamun! Wáb ay? Pa yakk sáhatéá ham taw ágah but nakort?

‡ 14:26 14:26 Bezán Zabur 113–118. § 14:27 14:27 Zakaryá Nabiay Ketáb 13:7. * 14:33 14:33 Bétáhir, bezán béarâm, békarár.

³⁸ Hozzhár bét o dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá† makapét. Ruh tayár ent, bale jesm nezór ent.”

³⁹ Yakk baré padá shot o hamá dwái kort.

⁴⁰ Wahdé per tarret, disti morid padá wáb ant o chammesh pacha nabant. Áyán nazánt ke áia ché passaw bedayant.

⁴¹ Sayomi randá ke moridáni kerrá átk, gwashti: “Angat waptag o wáb ét? Bass ent! Á wahd o sáhat rasetag. Becháret, nun Ensánay Chokk dróhag o gonahkáráni dastá dayaga bit.

⁴² Pád áét ke rawén! Á ke maná dróhit, pédák ent.”

Issáy dazgir bayag

(Mattá 26:47–56; Luká 22:47–53; Yuhanná 18:3–12)

⁴³ Issá angat habará at ke cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá átk o raset. Rombé mardomi hamráh at. Mardomán zahm o latth gón at. É mardom cha mazanéni dini péshwá o Sharyatay zánóger o kawmay kamásháni némagá ráh dayag butagatant o

⁴⁴ Issáy dróhók‡ Yahudáyá é nesháni dátagat: “Hamáia ke mana chokkán, Issá hamá ent. Áia dazgir kanét, mohr bedárét o bebarét.”

⁴⁵ Gorhá, Yahudá tachká tachk Issáy kerrá átk o gwashti: “Oo ostád!” Nun Issái chokket.

⁴⁶ Yahudáyá hamráhán Issá gept o dazgir kort.

⁴⁷ Cha Issáy hamráhán yakkéá wati zahm kasshet o masterén dini péshwáy nawkaray sará hamlahi kort o áiy góshi sest.

⁴⁸ Issáyá gón rombay mardomán gwasht: “Záná man dozz o dhongé án ke shomá zahm o latth zortag o mani geragá átkagét?

⁴⁹ Man har róch, shomay déma mazanéni parasteshgáhá tálim dátag o shomá maná nageptag. Bale Pákén Ketábay habar báyard ent rást o sarjam bebant.”

⁵⁰ Sajjahén moridán Issá yalah dát o tatkant.

⁵¹ Warnáé ke bass liloméni§ jámagé gwará ati, Issáy randá kapt. Áesh ham gept.

⁵² Bale dazgir kanagay wahdá jámag dar lakosht o warná jándará tat.

Issá, Sarókáni Diwána

(Mattá 26:57–68; Luká 22:54–55, 63–71; Yuhanná 18:13–14, 19–24)

⁵³ Issáy dazgir kanókán Issá masterén dini péshwáy kerrá bort. É dega mazanéni dini péshwá, kawmay kamásh o Sharyatay zánóger hamódá mocch atant.

⁵⁴ Petros ham dur durá Issáy randá rawán at, masterén dini péshwáy lógay péshgáhá* potert o sepáhigáni† kerrá nesht o ása watá tápagá lagget.

⁵⁵ Mazanéni dini péshwá o Sarókáni Diwánay sajjahén básk‡ Issáy helápá sháhediay shóházá atant ke Issáyá markay sezá bedayant, bale hecchesh dast nakapt.

⁵⁶ Bázénéá drógén sháhedi dát, bale áyáni habar gón yakdomiá yakk o hamdap naatant.

⁵⁷ Dega lahtén pa drógén sháhedi dayagá pád átk o gwashtesh:

† **14:38 14:38** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. ‡ **14:44 14:44** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. § **14:51 14:51** Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. * **14:54 14:54** Péshgáhá, bezán péshjááh, pézhgááh, lógay chárdiwál, sahn. † **14:54 14:54** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. ‡ **14:55 14:55** Bás, bezán ozw, membrar.

⁵⁸ “É mardá may démá gwasht o má eshkot: ‘Man ensáni dastay addh kortagén é mazanén parasteshgáhá karóján[§] o padá say róchay tahá yakké bandán ke ensáni dastay addh kortagéné nabit.’”

⁵⁹ Bale é sháhedáni habar ham yakk dhawlá naatant.

⁶⁰ Masterén dini péshwá pád átk o sajjahénáni démá cha Issáyá josti kort: “Genday é mardom tai helápá chónén sháhedi dayagá ant? Esháni passawá heccha nagwashay?”

⁶¹ Bale Issá bétawár at o hecch passawi nadát. Masterén dini péshwáyá padá cha áia jost kort: “Taw hamá Masih ay, mazanshánén Hodáay Chokk ay?”

⁶² Issáyá passaw dát: “Man hamá án o shomá yakk róché gendét ke Ensánay Chokk, zórmandén Hodáay rástén kashá neshtag o é ham gendét ke gón ásmánay jambarána kayt.”

⁶³ Nun masterén dini péshwáyá wati gwaray pocch dertant o gwasht: “Mára angat dega sháhedé pakár ent?”

⁶⁴ Shomá wat eshiay kopr eshkot. Nun shomay shawr o saláh ché ent?” Sajjahénán darráént: “Eshiay sezá mark ent.”

⁶⁵ Cha áyán lahténá Issáyá dap o démá tokk jat,* áia chammesh bastant, mosht o shahmátesh jat o gwashtesh: “Wati gaybi zántá kár band!” Padá sepáhigán á gept o jat.

Petrosay enkár

(Mattá 26:69–75; Luká 22:56–62; Yuhanná 18:15–18, 25–27)

⁶⁶ Petros jahlá péshgáhá at ke masterén dini péshwáay móledé átk.

⁶⁷ Wahdé Petrosi dist ke ásay démá watá tápagá ent, rók róká cháret o gwashti: “Taw ham hamé Issá Náseriay hamráh butagay!”

⁶⁸ Bale Petrosá enkár kort, gwashti: “Mana nazánán o hecch sarpada nabán taw ché gwashagá ay.” Gón é habará, dém pa darwázagá rahádag but. Hamé damáná korósá báng dát.†

⁶⁹ Á móledá yakk baré padá Petros dist o gón óshtátágén mardomán gwashti: “É mard cha hamáyán ent!”

⁷⁰ Bale Petrosá padá enkár kort. Kammé randterá, ódá óshtátágén mardomán padá gón Petrosá gwasht: “Pakká taw cha hamáyán ay, chéa ke taw ham Jalilié ay.”

⁷¹ Bale Petrosá sawgend wárt o gwasht: “Hodá maná nálat bekanát agan dróg bebandán. É marday bárawá ke shomá habará ét, mania nazánán.”

⁷² Hamé damáná korósá padá‡ báng dát. Nun Petros Issáyá hamá habaray yátá kapt ke gwashtagati: “Cha korósay domi[§] bángá pésar, taw say randá mani pajjááh áragá enkára kanay.” Nun donyá áia chammán tahár but o zár zará gréti.

15

Issá o Pilátus

(Mattá 27:1–2, 11–26; Luká 23:1–7, 13–25; Yuhanná 18:28–40)

¹ Sabáhá máhallah mazanén dini péshwá o kawmay kamásh o Sharyatay zánóger o Sarókáni Diwánay sajjahén báskán wati shawr yakk kort. Issáesh bast o bort o Pilátusay dastá dát.

[§] 14:58 14:58 Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. * 14:65 14:65 Tokk janag, bezán toh janag. † 14:68 14:68 Lahtén daznebeshtá “hamé damáná korósá báng dát” nést. ‡ 14:72 14:72 Lahtén daznebeshtá “padá” nést. § 14:72 14:72 Lahtén daznebeshtá “domi” nést.

² Pilátusá cha áia jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

³ Mazanén dini péshwá áia sará bázén bohtámé janagá atant.

⁴ Pilátusá padá jost kort: “Parchá passawa nadayay? Bechár, tai sará chinchok bohtám janagá ant.”

⁵ Issáyá hecch passaw nadát. Pilátus hayrán at.

⁶ Pilátusá har sál aiday wahdá cha Yahudi bandigán yakké, hamá ke mardomán lóthetagt, ázáta kort.

⁷ Bandigáni tahá Barabbás námén mardé hastat. Gón hamá yágián gerag butagt ke shóreshay wahdá kosht o kóshesh kortagt.

⁸ Mardom Pilátusay kerrá átkant o dazbandiesh kort ke anchó ke taw har wahdá kortag, é randi ham hamá paymá bekan.

⁹ Pilátusá jost kort: “Shomá lóthét ke Yahudiáni bádsháhá pa shomá ázát bekanán?”

¹⁰ Áia zánt ke dini péshwáyán pa hasadd Issá áia dastá dátag. Paméshká choshi gwasht.

¹¹ Bale mazanén dini péshwáyán mardom shóréntant ke cha Pilátusá, Issáyá badalá Barabbásay ázátiá belóthét.

¹² Pilátusá padá jost kort: “Gorhá é mardá ke shomá Yahudiáni bádsháha gwashét, eshiá chón bekanán?”

¹³ Mardomán kukkár kort: “Salibi kassh!”

¹⁴ Pilátusá jost kort: “Chéá baren? Mayári ché ent?” Bale áyán géshter kukkár kort: “Salibi kassh!”

¹⁵ Gorhá Pilátusá Barabbás ázát kort o Issá shallák o hayzarán janáént o dáti ke salib kasshag bebit, chéá ke áia lóthet ke mardom cha man razá bebant.

Sepáhig Issáyá kalága zurant

(Mattá 27:27–31; Yuhanná 19:1–3)

¹⁶ Sepáhigán Issá wáliay kalátay péshgáhá bort o sajjahén lashkaresh lótháént o mocch kort.

¹⁷ Áyán jamurangén* kabáhé Issáyá gwará dát o cha dhangar o konthagán tájé addh kort o áia sará dát.

¹⁸ Salámesha dát o gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!”

¹⁹ Sará latth o jendá tokkesha jat o sojdahesha kort.

²⁰ Wahdé kalág bandagesh bass kort, gwaray jamurangén kabáhesh kasshet o áia jenday godesh padá gwará dátant. Randá, pa salib kasshagá bortesh.

Issáyá saliba kasshant

(Mattá 27:32–44; Luká 23:26–43; Yuhanná 19:17–27)

²¹ Keriniay shahray† Shamun námén mardé, ke Sekandar o Ruposay pet at, cha dhagárán pédák at. Sepáhigán pa bigári gept o Issáyá salibesh Shamunay baddhá dát.

²² Issáesh hamá jágahá áwort ke námi “Joljotá” ent bezán “Kámpólay Jágha”.

²³ Morr mán kortagén sharábesh dát bale Issáyá nawártant.

²⁴ Gorhá salibesh kasshet o pa láthari o korakasshi‡ pocchesh watmánwatá bahr kortant ke baren kayá ché rasit.

²⁵ Sohbay noh at§ ke Issáesh salib kasshet.

* **15:17 15:17** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. † **15:21 15:21** Keriniay shahr annugén zamánagay Libiáay molká ent. ‡ **15:24 15:24** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. § **15:25 15:25** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sayomi sáhat”, bezán sáhat nohá. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but.

²⁶ Mayárnámagéay* sará áiy mayár é paymá nebeshtagat: “Yahudiáni bádsháh.”

²⁷ Issáay hamráhiá do dhongesh ham salib kasshet, yakké áiy rástén kashá o domi chappéná.

²⁸ É dhawlá, Pákén Ketábay hamá péshgói rást o sarjam but ke gwashit: Á mán gonahkárán hesáb kanag but.†

²⁹ Rahgwazán dozhmán dát, wati saresh chandhént o gwashtesh: “Hán bárén! Taw gwasht ke man mazanén parasteshgáhá karóján o say róchá padá addhia kanán,

³⁰ nun watá berakkén o cha salibá ér á”

³¹ Hamé paymá mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger watmánwatá Issáay bárawá pa kalág o rishkand gwashagá atant: “Á dega mardomi rakkéntant, bale watá rakkénta nakant.

³² Esráilay bádsháh Masih nun cha salibá ér bekapit ke má begendén o báwar bekanén.” Á doén ke gón Issáyá salib kasshag butant, á ham Issáyá bad o rad gwashagá atant.

Issáay mark

(Mattá 27:45–56; Luká 23:44–49; Yuhanná 19:28–30)

³³ Némróchá sajjahén molká taháriá mán shánt o é taháriá tán bégáhay sáhat sayá‡ dásht.

³⁴ Sáhat sayá,§ Issáyá kukkár kort: “Elui, Elui, lemá sabaktani?” Bezán: *Oo mani Hodá, oo mani Hodá! Taw chéá maná yalah dát?**

³⁵ Ódá nazzikká óshtátágén lahtén mardomá ke eshkot, gwashtesh: “Bechárét, Elyásá tawár kanagá ent.”

³⁶ Cha áyán yakké tachána shot, espanjé zort o tropshén sharábá missénti. Espanji dáréay sará bast o pa chussagá Issáay némagá shahárt o gwashti: “Sabr kanét, chárén bárén Elyás eshiay jahlá ér kanagá kayt yá na?”

³⁷ Gorhá, Issáyá peryáté jat o sáhi dát.

³⁸ Hamé wahdá mazanén parasteshgáhay pardah sará beger tán boná dert o do ném but.

³⁹ Hamá pawji apsar ke Issáay dém pa démá óshtátágat, wahdé disti ke Issáyá chón sáh dát, gwashti: “Béshakk é mard Hodáay Chokk at.”

⁴⁰ Lahtén janén dur óshtátágat o chárágá at. Maryam Magdalini, kasterén Ákub o Yusháay mát Maryam o Sálumah ham gón atant.

⁴¹ Wahdé Issá Jalilá at, é janén áiy hamráh atant o áiy hayáldáriesha kort. Abéd cha eshán dega bázén janéné ham hamódá at ke áiy hamráhiá Urshalimá átkagatant.

Issáay kabr o kapan

(Mattá 27:57–61; Luká 23:50–56; Yuhanná 19:38–42)

⁴² Jomahay róch at o mardom Shabbatay tayáriá kanagá atant. Shap ke but

⁴³ Issop námén mardé ke Arimátiáay shahray nendók o Sarókáni Diwánay sharapmandén báské at o wat ham Hodáay bádsháhiay wadárig† at, Pilátusay kerrá shot o pa natorsi dazbandii kort ke Issáay jóná maná beday.

* **15:26 15:26** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. † **15:28 15:28** Eshayá Nabiay Ketáb 53:12. Lahtén daznebeshtá band 28 nést. ‡ **15:33 15:33** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”, bezán maróchigén sáhatáni hesábá, némróchay dwázdahá beger tán bégáhay sayá. § **15:34 15:34** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “nohomi sáhatá”.

* **15:34 15:34** Zabur 22:1. † **15:43 15:43** Wadárig, bezán rahchár, entezár kanók.

⁴⁴ Pilátus hayrán but ke Issá damáná mortag. Pawji apsari lótháént o josti kort ke bārén Issáyá sáh dátag yá na?

⁴⁵ Pawji apsaray sajjahén hál o habaráni eshkonagá rand, Pilatusá Issáy jón Issopará dát.

⁴⁶ Issopá lilomén godé bahá zort, Issáy jóni cha salibá ér gétk o hamé goday tahá patát o kabréay tahá éri kort ke kóhéay tahá janag butagat. Padá dhóké léthi dát o kabray dapá dáti.

⁴⁷ Maryam Magdalini o Yusháay mát Maryam, har doénán dist ke Issáesh kojá kall kort.

16

Issáy padá zendag bayag

(Mattá 28:1-10; Luká 24:1-12; Yuhanná 20:1-10)

¹ Shabbatay róch ke gwast, Maryam Magdalini, Ákubay mát Maryam o Sálumah shotant o washbóesh gept ke Issáy jóná pera moshén.

² Yakshambehay bāmgháhá* dém pa Issáy kabrá shotant.

³ Watmánwat habar kanagá atant ke kabray dapay dhóká kay pa má léthénit o dura kant?

⁴ Bale wahdé chammesh chest kortant, distesh ke dhók léthénag butag. Dhók sakk mazan at.

⁵ Kabrá ke potertant, distesh ke rástén némagá warnáé neshtag o espétén kabáhé gwará enti. Hoshk o hayrán butant.

⁶ Warnáyá gwasht: “Matorsét, shomá Issá Náseriay shóházá ét ke salib kasshag butag. Á zendag butag o jáhi jatag. Nun edá naent. Bechárét, é hamá jágah ent ke edá áiy jón ér at.

⁷ Nun shomá berawét, Petros o á dega moridán hál bedayét ke Issá cha shomá pésar Jalilá rawt o sara bit. Anchó ke wat shomará gwashtagati, hamódá áiy gendét.”

⁸ Janén sarbatag† o larzán cha kabrá dar átk o jistant. Cha torsá gón kassá é bárawá habaresh nakort.

Issáy záher bayag‡

(Luká 24:13-35; Yuhanná 20:11-18)

⁹ Yakshambehay sabáhá máhallah, jáh janagá rand Issá cha sajjahénán pésar Maryam Magdaliniay déma záher but. É hamá Maryam ent ke Issáyá áiy hapt jenn kasshetagat.

¹⁰ Maryam shot o hamá mardomi hál dátant ke Issáy hamráh butagatant o nun mótk árag o gréwagá atant.

¹¹ Bale wahdé áyán é habar eshkot ke Issá zendag butag o Maryamá distag, báwaresh nabut.

¹² Randá, Issá dega shekl o dróshoméá do moriday déma záher but. É morid dém pa métagéá rawagá atant.

¹³ Morid per tarretant o é dega moridesh hál dátant, bale moridán eshání habar ham báwar nakort.

Issá wati yázdahén kásedáni déma záhera bit

(Mattá 28:16-20; Luká 24:36-49; Yuhanná 20:19-23; Kásedáni Kár 1:6-8)

¹⁴ Randá Issá wati yázdahén kásedáni déma hamá wahdá átk o záher but ke á warák waragá atant. Issáyá kásed áyáni nábwari o sengdeliay sará malámat

* **16:2 16:2** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “haptagay awali róchay bāmgháhá”. † **16:8 16:8** Sarbatag, bezán sargardán, dodel. ‡ **16:8 16:9** Lahtén kwahnén daznebeshtá, band 9á beger tán band 20 mán naent.

kortant, chéá ke hamá mardománi habaresh báwar nakortagat ke áyán Issá cha jáh janagá rand distagat.

¹⁵ Gón áyán gwashti: “Donyáay sajjahén kawmáni kerrá berawét o wasshén mestágá sar kanét.

¹⁶ Harkas ke imána kárit o pákshódia kant, á rakkit. Bale kasé ke imána nayárit, mayáriga bit.

¹⁷ Báwarmandán é nesháni góna bant: mani námay sará mardománi jennána kasshant, nókén zobánán habara kanant,

¹⁸ márán pa dasta gerant o agan zahr ham bwarant, áyán hecch parwáha nabit. Nádráhán dast pera moshant o á wassh o dráha bant.”

Issá ásmáná rawt

(Luká 24:50–53; Kásedáni Kár 1:9–11)

¹⁹ Anchó ke Hodáwandén Issáyá gón kásedán wati habar halás kort, ásmáná barag but o Hodáay rástén kashá nesht.

²⁰ Issáy morid, pa áiy mestágay sheng o tálán kanagá, har jáha shotant o Hodáwand ham áyáni hamráh at. Hodáwandá gón bázén mójezah o ajabbatén neshánián, wati habaráni barhakki sábeta kort.

Pákén Enjil cha Lukáay kalamá Lukáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisókay nám Luká ent. Á baladén dáktaré butag. Luká wat Esráilié nabutag. Cha áiy é ketáb o anchosh ham cha áiy domi ketáb, Kásedáni Kára, zánaga bit ke Yunáni zobánay zántkárén nebisóké butag.

Lukáyá é Enjil pa Tiupilos námén Rumay sháhansháhiay kárendahéa* nebeshtag. Wati ketábay bongéj, “sharapdárén Tépiłosay” námá gipt, ke á Issáy sará báwarmandé butag o pa wati báwarmandiay mohrter kanagá wáhagdár† butag.

Luká, Hodáwandén Issá Masihá sajjahén donyáy rakkénók o yakk sar-jamén ensánéay shekl o dróshomá pésha dárit. Wati é ketábá cha Issá Masihay máty lápá kapag o pédá bayagá bongéja kant. Jalilay damagá‡, Issá Masihay Hodái hezmatkári o padá dém pa Urshalimá áiy sát o saparay sargwastá, pa red o banda gisshénit o kárit. Godhsará, Hodáwandén Issá Masihay mark o padá zendag bayag o gón wati moridán hór bayagay bárawá nebeshtaha kant.

Bongéj

¹ Bázén mardoméa johd kortag ke hamá wákyah ke may nyámá§ butagant, esháni kessah yakjáh bekant,

² anchó ke Enjilay awali hezmatkárán gón wati chammán distagant o randá pa má sar kortagant.

³ Gorhá, oo sharapdárén Tyópiłos! Man ham sharriá patth o pól kortag o paysalah kortag ke eshán pa taw pa red o band nebeshtah bekanán,

⁴ tánke taw pakkáia bezánay ke tai geptagén tálim rást ant.

Yahyáy pédá bayagay péshgói

⁵ Yahudiahay damagay bádsháh Hirudisay zamánagá Zakaryá námén dini péshwáé hastat ke cha Abiáay dini péshwáyáni thóliá* at. Áiy jan ham cha Hárunay nasl o padréchá† at o námi Elizábet at.

⁶ Á doén Hodáy chammán pahrézkár atant o Hodáwanday sajjahén hokm o rahbandáni sará pa bémayári zendesha gwázént.

⁷ Bale chokkesh néstat, chéa ke Elizábet santh at o doénáni omr ham mazan at.

⁸ Yakk randé ke Zakaryáy thóliay hezmatkáriay bárig at o á, Hodáy bárgáhá‡ dini péshwái kanagá at,

⁹ gón dini péshwáiy rasmáni randgiriá, Zakaryá láthari o korakasshiay§ sará gechén kanag but ke Hodáwanday mazanén parasteshgáhá berawt o sóchoki dutt bedant.

¹⁰ Wahdé Zakaryá sóchoki dutt dayagá at, é dega sajjahén mardom dhanná dwá kanagá atant.

* : 1:0 Kárendah, bezán kárdár, nawkar. † : 1:0 Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. ‡ : 1:0 Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. § 1:1 1:1 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká.

* 1:5 1:5 Thóli, bezán romb. † 1:5 1:5 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ 1:8 1:8 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. § 1:9 1:9 Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk.

11 Anágat* Hodáwanday préshtagé Zakaryáay démá záher but. Préshtag bósóchi korbánjáhay† rástén némagá óshtátagat.

12 Gón préshtagay gendagá Zakaryá bah mant‡ o áiy delá torské kapt.

13 Bale préshtagá gón áia gwasht: “Oo Zakaryá! Mators. Tai dwá mannag but, tai jan Elizábet mardénchokkéay sará chellaga bit o báyd ent taw áiy námá Yahyá bekanay.

14 Á pa taw shádeh o wasshia kárit o cha áiy butená bázéné ham shádána bit,

15 chéa ke á, Hodáwanday chammán mazanén mardomé bit. Báyd ent sharábŠ o dega hanósh o bésár kanókén chizz manóshit. Á, mátay lápá ham cha Hodáay Pákén Ruhá* porra bit.

16 Bázén Bani Esráiliéay delá dém pa áyáni Hodáwandén Hodáyá tarrénit.

17 Á gón Elyás nabiay ruh o kodratá cha Hodáwandá pésara kayt, tánke petáni delán chokkáni némagá betarrénit o namannókán pahrézkáráni hekmatay némagá chahr bedant o é paymá pa Hodáwandá kawmé tayár bekant.”

18 Zakaryáyá cha préshtagá jost kort: “Man chón bezánán ke é gapp rást ent? Man pir án o mani jan ham mazanomr ent.”

19 Préshtagá passaw† dát: “Man Jebráil án o Hodáay bárgáhá óshtók án. Annun rawán dayag butagán ke gón taw habar bekanán o tará é mestág‡ bedayán.

20 Bechár, tán hamá róchá ke é kár nabutag taw gonga bay o habar korta nakanay, chéa ke taw mani é habar ke pa wahd rást o sarjama bant, báwar nakortant.”

21 Hamé wahdá, mardom dhanná Zakaryáyay entezár o wadaráŠ atant. Hayrán atant ke á chéa mazanén parasteshgáhá inkadar mahtal butag.

22 Wahdé Zakaryá dhanná dar átk, áia gón mardomán habar kort nakort. Gorhá zántesh ke áia parasteshgáhá elhám o shobénagé distag, chéa ke áia gón mardomán esháraha kort, natwánti habar bekant.

23 Zakaryá cha hezmatkáriay halásiá rand wati lógá per tarret.

24 Chizzé wahdá rand, áiy jan Elizábetay láp porr but o tán panch máhá démgir but o cha lógá dara nakapt.

25 Áia gón wat gwasht: “É kár Hodáwandá pa man kortag. É róchán áiy nezar pa man nék butag o mardománi chammán é béezzatii cha man dur kortag.”

Issá Masihay pédáeshay péshgói

26-27 Shashomi máhá Hodáyá wati préshtag Jebráil Jalilay damagay Náserah námén shahréa, Maryam námén neshtagén jenekkéay kerrá ráh dát ke áiy habarsendi gón Issop námén mardéa butagat. Issop, cha Dáuday nasl o padréchá at.

28 Préshtag Maryamay kerrá átk o gwashti: “Salámati pa taw. Taw Hodáay rahmatáni sáhegá ay o Hodáwand gón taw gón ent.”

29 Cha é habaray eshkonagá Maryam báz paréshán but o delá gwashti: “É dhawléen hál o hawál kanagay máná ché ent?”

* 1:11 1:11 Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán. † 1:11 1:11 Bósóchi korbánjá, bezán jágah yá darpé ke áiy sará yá tahá sóchoki dutta dayant. ‡ 1:12 1:12 Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. § 1:15 1:15 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. * 1:15 1:15 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. † 1:19 1:19 Passaw, bezán jwáb. ‡ 1:19 1:19 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. § 1:21 1:21 Wadár, bezán entezár, rahchári.

³⁰ Préshtagá gwasht: “Oo Maryam! Maters, chéá ke Hodáay rahmatán tai sará sáhél kortag.

³¹ Nun taw lápporra bay, tará mardénchokké bit o taw báýad ent áíay námá Issá bekanay.

³² Á, mazanén mardomé bit o borzén arshay Hodáay Chokk zánaga bit o Hodáwandén Hodá, áíay pet o piroki bádsháhiá, bezán Dáúday tahtá áíá bakshit.

³³ Á, Ákubay padréchay sará modám bádsháhia kant o áíay bádsháhi hechbara nakotthit.”

³⁴ Maryamá cha préshtagá jost kort: “É chón buta kant, man wa janénchokké án o hecch mardéné mani kerrá nayátkag?”

³⁵ Préshtagá passaw dát: “Pákén Ruh tai sará éra kayt o borzén arshay Hodáay zór o kodrat tai sará sáhéla* bit. Paméshká é pákén chokk Hodáay Chokk zánaga bit.

³⁶ Elizábet ham ke tai syád ent, piránsariá pa mardénchokkéá ométwár ent. Hamá ke santhesh gwashtag, nun shash máh ent ke lápi porr ent.

³⁷ Chéá ke pa Hodáyá hecch káré nabuteni naent.”

³⁸ Maryamá gwasht: “Man Hodáwanday móled án, hamé dhawlá ke taw gwashtag, anchosh bát.” Randá préshtag cha áíay kerrá shot.

Maryam Elizábetay gendagá rawt

³⁹ Hamá róchán Maryam eshtáp eshtápá ráh gept o Yahudiahay kóhestáni hand o damagay shahréa shot.

⁴⁰ Ódá Zakaryáay lógá shot o Elizábeti hál o hawál kort.

⁴¹ Anchosh ke Elizábetá Maryamay salám eshkot, nonnoká áíay lápá serr bast† o Elizábet cha Pákén Ruhá porr but.

⁴² Gón borzén tawaréa gwashti: “Taw janénáni nyámá bahtáwar ay o bahtáwar ent hamá chokk ke tai lápá ent.

⁴³ Man kay án ke mani Hodáwanday mát mani gendagá byayt?

⁴⁴ Wahdé tai tayárjórhiay tawár mani góshán kapt, chokká cha galá lápay tahá serr bast.

⁴⁵ Bahtáwar ay taw chéá ke báwaret kortag ke Hodáwand hamá kárána kant ke gón taw gwashtaganti.”

Pa Hodáyá Maryamay saná o satá

⁴⁶ Maryamá gwasht:

“Mani sáh Hodáwandá satá o saná kant.

⁴⁷ Mani arwáh galá bál ent ke Hodá mani rakkénók‡ ent.

⁴⁸ Chéá ke wati móleday nezórii cháretag.

Cha ed o rand, sajjahén nasl o padréch maná bahtáwara gwashant.

⁴⁹ Chéá ke zórmándén Hodáyá pa man mazanén kár kortag, áíay nám pák ent.

⁵⁰ Áíay rahm pa hamáyán posht dar poshta mánit ke áíay torsesht delá hastent.

⁵¹ Áíá gón wati porzórén báská mazanén kár kortag o hamá ke wati delá bázén pahresh§ bastag, áíá sheng o sháng kortagant.

⁵² Áíá hákem cha áyáni tahtán sarshakun kortagant o békebr o darbesh, sarboland.

⁵³ Gozhnag gón wasshén chizzán sérláp kortagant o séréni dast hórk o hálig ráh dátagant.

* **1:35 1:35** Sáhél, bezán sáheg kanag. † **1:41 1:41** Serr bandag, bezán setth kanag, sakk sorag.

‡ **1:47 1:47** Rakkénók, bezán neját dayók. § **1:51 1:51** Pahr, bezán takabbor, gorur.

- 54 Áiá wati rahm nashamoshtag o
wati hezmatkárén Esráili kawmi madat kortag,
55 bezán Ebráhém o áiay chokk o óbádag*,
hamá paymá ke gón may pet o pirokán labzi kortagat.”
56 Maryam say máhay kesásá Elizábetay lógá mant o randá wati lógá per
tarret.

Yahyáay pédáesh

- 57 Wahdé Elizábetay máh o róch sarjam butant, áiá mardénchokké but.
58 Áiay chellagiay hál ke hamsáheg o syádán sar but o eshkotesheg ke
Hodáwandá áiay sará mazanéen rahmé kortag, gorhá gón áiay wasshiá hór
o sharikdár butant.
59 Wahdé nonnoká hasht róch but, pa áiay sonnat kanagá átkant. Áyán lóthet
ke nonnokay námá petay námá sará Zakaryá bekanant,
60 bale nonnokay mátá gwasht: “Na, áiay nám Yahyá bebit.”
61 Mardomán gwasht: “Tai kothom o hándáná é námén mardom kass
nabutag.”
62 Gorhá áyán chokkay pet Zakaryá pa eshárah jost kort ke taw wati chokká
chónén námé banday?
63 Zakaryáyá nebisagi dártahagé lóthet o áiay sará nebeshti: “Chokkay nám
Yahyá ent.” Gorhá sajjahén mardom hayrán butant.
64 Hamá damáná Zakaryáyá gongén zobán pach but o habará lagget o
Hodáay satá o sanái bendát† kort.
65 Sajjahén hamsáhegán tors delá kapt o sarjamén Yahudiahay kóhestagá
mardom é sajjahén chizzáni bárawá habará laggetant.
66 Harkasá ke é hál eshkot, dáemá eshiay hayálá at o gwashti: “É chokk
chónén mardomé bit?” Chéá ke Hodáwanday zór o wák áiay hamráh at.
Issáy pédáeshay bárawá Zakaryáyá péshgói
67 Gorhá, Yahyáyá pet Zakaryá cha Pákén Ruhá porr but o péshgói kort o
gwashti:
68 “Esráilay Hodáwandén Hodáyá satá o saná bát,
chéá ke pa wati kawmay madat kanagá átkag o kawmi rakkéntag.‡
69 Áiá cha wati hezmatkárén Dáuday lóg o hándáná,
pa má zórmandén rakkénóké dém dátag,
70 anchosh ke bázén wahdéá pésar,
cha wati pákén nabiáni zobáná kawli dátag.
71 Áiá mára cha may dozhmenáni dastá rakkéntag,
hamá ke cha má naprata kanant, mára cha á sajjahénán rakkéntagi,
72 may pet o pirokáni sará rahmi kortag o
wati pákén ahd o karáray yát o tránagi§ dáshtag.
73 Gón may pet Ebráhémá sawgendi wártagat,
74 ke mára cha dozhmenáni dastá berakkénit,
tánke bé tors o bimmá áiay hezmatá bekanén o
75 áiay bárgáhá wati sarjamén zendá
pa páki o rásti begwázénén.
76 Oo mani chokk!
Taw borzén arshay Hodáay nabi gwashaga bay,
chéá ke taw cha Hodáwanday áyagá pésar,
áiay ráhán tachk o hamwára kanay,

* 1:55 1:55 Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. † 1:64 1:64 Bendát, bezán bongéj, shoru.

‡ 1:68 1:68 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. § 1:72 1:72 Tránag, bezán yát, hayál, tahtál.

- 77 tánke áiy kawmá sarpad bekanay
ke áyáni gonáh bakshaga bant o
áyán nejátay zánta rasit.
- 78 Chéa ke cha may Hodáay mehr o rahmatán
cha borzén arshá róch pa má thekka kant,
- 79 tánke hamáyán rozhnái bebakshit ke tahárokiá o markay sáhegá neshtagant o
mára dém pa sohl o émeniy ráhá bebárt.”
- 80 Á chokk rodán o Pákén Ruhay barkatá zórmand bayán at. Esráiliáni nyámá záher bayagá pésar gyábánána mant.

2

Issá Masihay pédáesh

- 1 Hamá róchán, Rumay bádsháh Kaysar* Águstusá hokm dát ke sarjamén molká† mardomshomári bebit.
- 2 É awali mardomshomári at o á wahdá Kwirinius Suriahay wáli at.
- 3 Harkas pa wati námay nebeshtah kanáénagá wati pet o piroki shahrá shot.
- 4 Issop ham cha Jalilay shahr Náserahá dar kapt o Yahudiahay shahr Bayt-Lahemá shot, hamá shahr ke bázén wahdé pésar ódá Dáud bádsháh pédá butagat. Issop béhá cha Dáuday padréchá at, paméshká pa wati námay nebeshtah kanáénagá ódá shot.
- 5 Issopá, wati deshtár Maryam ham gón at ke á pa chokkéá ométwár at.
- 6 Hamé wahdá ke á Bayt-Lahemá atant, Maryamay chellag bayagay mäh o róch sarjam butant o
- 7 mardénchokkéay sará chellag but ke áiy awali chokk at. Maryamá wati nonnok godéá patát o kadimdnéay‡ tahá wápént, chéa ke pa áyán mehmánjáhá jágah néstat.

Pa shepánkán préshtagáni mestág

- 8 Hamá hand o damagá lahtén shepánk hastat ke shapá gyábáná wati ramagesh negahpánia kort.
- 9 Hodáwanday préshtagé áyáni déma záher but o chárén némagán Hodáwanday shán o shawkatay rozhnái drapshagá§ lagget. Áyán sakk torset.
- 10 Bale préshtagá gwasht: “Matorsét, maná pa shomá mestágé gón ent ke pa sajjahén kawmá mazanén shádmánié kárit.
- 11 Dáuday shahrá maróchi pa shomá rakkénóké pédá butag ke Hodáwandén Masih* ent.
- 12 Eshiy pajjáa áragay nesháni esh ent ke shomá kadimdnéay tahá godéá patátágén nonnoké gendét.”
- 13 Anágat ásmáni préshtagáni lashkaré Hodáyá názénáná á préshtagay kerrá átk. Gwashtesh:
- 14 “Shán o shawkat borzén arshay Hodáyá bát o
zeminay sará sohl o émeni
hamá mardomán berasát
ke Hodá cha áyán wassh o razá ent.”

* 2:1 2:1 Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. † 2:1 2:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sajjahén jahán”. ‡ 2:7 2:7 Kadimdnán yakk mazanén darpé ke áiy tahá pas o gókáni warákán mána kanant o déma dayant. § 2:9 2:9 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. * 2:11 2:11 Masih, bezán Hodáay hamá gechén kortagén bádsháh.

15 Wahdé préshtagán á esht o ásmáná shotant, shepánkán watmánwatá gwasht: “Byáét Bayt-Lahemá rawén o hamé kár ke butag o Hodáwandá mára hál dátag, áia wata chárén.”

16 Gorhá pa eshtápi shotant o Maryam o Issopesh dar gétkant o nonnokesh kadimdánay tahá dist.

17 Nonnokay gendagá rand, shepánkán é chokkay bárawá harché ke cha préshtagán eshkotagat, mardom sahig kortant.

18 Á sajjahénán ke shepánkáni habar eshкот, hayrán o habakkah mantant.

19 Bale Maryamá é sajjahén habar wati delá dáshtant o eshání sará báz pegr o hayália kort.

20 Shepánkán harché ke eshkotag o distagat, pa áyán Hodáyá sepat o saná kanán per tarretant, chéa ke é sajjahén hamá dhawlá atant ke gón áyán gwashag butagat.

Mazanén parasteshgáhá Issáay árag

21 Hashtomi róchá, wahdé nonnokay sonnat kanagay wahd átk, áia námesh Issá kort, hamá nám ke mátay lápá kapagá pésar préshtagá per kortagat.

22 Wahdé mát o chokkay chellagshódiay wahd halás but, Mussáay Sharyatay randgiriá Issop o Maryamá Issá Urshalimay mazanén parasteshgáhá áwort ke áia Hodáwanday bárgáhá pësh bekanant,

23 anchosh ke Hodáwanday Sharyata gwasht: *Awali har mardénchokk báyard ent pa Hodáwandá nadrigé hesáb kanag bebit.*†

24 Pa korbánig kanagá ham átkant tánke hamá dhawlá ke Hodáwanday Sharyatá gwashtag, “jotké shántol‡ yá do kasánén kapót” hayrát bekanant.

25 Á róchán Urshalimay shahrá Shamun námén mardé hastat ke pahrézkár o hodádósté at o Esráiliáni rakkénókey rahchár at o Pákén Ruh gón áia gón at.

26 Pákén Ruhá bashárat dátagat, tán wahdé ke taw Hodáwanday Masihá magenday, nameray.

27 Á gón Pákén Ruhay rahshóniá mazanén parasteshgáhá átk. Nun wahdé Issáay pet o mátá pa Sharyatay rasmay sarjam kanagá nonnokén Issá tahá áwort,

28 Shamuná Issá zort, dastáni delá dásht, Hodá saná o satá kort o gwashti:

29 “Oo zórmándén Hodáwand! Anchosh ke taw wat labz dátag,

nun wati kasterá cha é jaháná pa émeni chest kan o wati gwará bebar,

30 chéa ke man gón wati chammán é neját distag

ke cha tai némagá ent o

31 taw sajjahén kawmáni déma záher kort.

32 Á pa dega kawmán elhámi rozhné o
pa tai Esráili kawmá pahr o sháné.”

33 Wahdé Issáay pet o mátá áia bárawá Shamunay é habar eshkotant, hayrán butant.

34 Shamuná pa áyán nékdwái kort o gón chokkay mát Maryamá gwashti: “Hodáyá é chokk ráh dátag ke pa bázén Esráiliéa gári o bégwáhiay sawabsáz bebit o pa bázénéa nejátay sawabsáz. É chokk neshánié bit, bale eshiay helápá gappa bit.

35 Hamé paymá bázénéay delay ráz páshka bant. Oo Maryam! Taw baláhén andóhé genday ke zahmay dhawlá tai delá kappa kant.”

† 2:23 2:23 Darraw 13:2, 12. ‡ 2:24 2:24 Shántol, bezán shátórén morg.

³⁶ Hamódá Ásheray kabilahay yakk janéné hastat ke nabié at. Áiay nám Hannah at o áiay Petay nám Panwél at. Hannah sakk pir at. Surá rand tán hapt sálá áiay lógwájah zendag at,

³⁷ bale randá Hannah janózám but. Nun áiay omr hashtád o chár sál at o áiá cha mazanén parasteshgáhá dhann pád éra nakort. Shap o róch Hodáay saná o satáia kort o wati wahdi pa dwá o róchaga gwázéntant.

³⁸ Hamé wahdá átk, Hodáay shogri gept o gón hamá sajjahén mardomán ke Urshalimay nejátay rahchár atant, é chokkay bárawá habari kort.

³⁹ Wahdé Issáay pet o mátá Hodáawanday Sharyatay sajjahén ráh o rahband purah kortant, gorhá per tarret o Jalilá, wati shahr Náserahá átkant.

⁴⁰ Chokk rost o mazan but. Cha dánái o hekmatá sarréch at o Hodáay rahmati gón at.

Kasánén Issá mazanén parasteshgáhá

⁴¹ Issáay pet o mát har sál Sargwazay AidáŠ Urshalimá shotant.

⁴² Wahdé Issáyá dwázdah sál but, é sálá ham shotant, anchó ke rasm at.

⁴³ Aiday róch ke halás butant, per tarragay wahdá Issáyá Urshalimá dásht, bale mát o peti sahig nabutant.

⁴⁴ Awali róchá áyán gwasht balkén gón kárwáná gón ent, paméshká yakk róchéay menzelá déma shotant. Randá áiay shóházá dar kaptant o cha wati syád o pajjárókán áiay jostesh gept.

⁴⁵ Bale Issáesh ke nadist, per tarretant o áiay shóházá Urshalimá shotant.

⁴⁶ Sayomi róchá, áyán Issá mazanén parasteshgáhá dar gétk ke ódá Sharyatay zánógeráni* nyámá neshtagat o áyáni habarán gósh dáragá at o cha áyán jost o pors kanagá at.

⁴⁷ Sajjahén eshkonók cha áiay sarpadi o passawán hayrán atant.

⁴⁸ Wahdé Issop o Maryamá á dist, hayrán butant. Mátá gón áiá gwasht: “Oo mani chokk! Taw chéa gón má chosh kort? Man o tai pet paréshán butagén o má tará har jágah shóház kortag.”

⁴⁹ Issáyá passaw dát: “Shomá chéa maná shóház kortag? Záná, shomá nazántag ke man báyard ent wati Petay kerrá bebán?”†

⁵⁰ Bale á Issáay é habarán sarpad nabutant.

⁵¹ Issá gón áyán padá Náserahá shot o áyáni parmánbardár at. Áiay mátá é sajjahén gapp wati delá dáshtant.

⁵² Issá rodán o cha hekmatá sarréch bayán at o Hodá o mardománi delá jágah kanán at.

3

Pákshódi dayókén Yahyáay kolaw

(Mattá 3:1–12; Markás 1:1–8; Yuhanná 1:19–28)

¹ Rumay bádsháh, Tiberius Kaysaray bádsháhiay pánzdahomi sál at. Hamá róchán Pontius Pilátus Yahudiahay wáli at o Hírudis Jalilay hákem at. Hirudisay brát Pilipos Eturiahay o Tráhunitisay hákem at o Lisániás Ábiliniay hákem at.

² Hanná o Kayápá á wahday masterén dini péshwá atant. Hamá róchán Hodáay kolaw gyábáná Zakaryáay bacch Yahyáay sará átk.

§ 2:41 2:41 É aidá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiay wahdá markay préshtag cha Esráili chokkáni koshagá sar gwast. * 2:46 2:46 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. † 2:49 2:49 Yá: wati Petay káráni randá bebán.

³ Yahyá Ordonay kawray kerr o gwaray har jágahá shot o Hodáay kolawi pa mardomán sara kort o gwashti: “Tawbah bekanét o pákshódi* bekanét ke shomay gonáh bakshag bebant.”

⁴ Anchó ke Eshayá Nabiay Ketábá nebeshtah ent:

Gyábáná, kasé gwánka jant:†

“Hodáwanday ráhá tayár bekanét,

Hodáwanday keshkán rást o tachk bekanét.

⁵ Sajjahén darag‡porr kanaga bant o

sajjahén kóh o jomp jahl áraga bant.

Chapp o chóthén ráh tachk kanaga bant o

sajjahén sarkap o érkap hamwár o hamlasun kanaga bant.

⁶ Jahánay sajjahén mardom Hodáay dátagén nejátá gendant.”§

⁷ Wahdé mardom pa pákshódi kanagá dar átkant, Yahyáyá gón áyán gwasht: “Oo syahmárzadagán! Kayá shomará habardár kortag o gwashtag ke cha áyókén kahr o gazabá tatka kanét?”

⁸ Anchén kár bekanét ke cha áyán záher bebit ke shomá tawbah kortag. Wati delá é hayálá ham mayárét ke Ebráhém may pet ent. Man shomará gwashán ke Hodá cha é sengán ham pa Ebráhémá chokk o awlád pédá korta kant.

⁹ Nun tapar tayár ent ke drachkán cha boná begoddhit* o har drachké ke sharrén bara nayárit, goddhag o ásá dawr dayaga bit.”

¹⁰ Mardomán jost kort: “Gorhá má ché bekanén?”

¹¹ Áiá passaw dát: “Agan kaséá do jámag hast, yakkéá hamá kasá bedant ke áiá nést o agan kaséay kerrá ward o warák hast, áyán ham bahr bekant.”

¹² Songi† o máliátgir ham pa pákshódiá Yahyáyá kerrá átkant. Jostesh kort: “Oo ostád! Má ché bekanén?”

¹³ Áiá gwasht: “Cha gisshéntagén máliátá géshter magerét.”

¹⁴ Sepáhigán‡ ham cha áiá jost gept: “Má ché bekanén?” Passawi dát: “Pa zór cha kaséá zarr magerét o kaséay sará drógén tohmat majanét. Wati mozzay sará gozarán bekanét.”

¹⁵ Mardom Hodáay wádah dátagén rakkénókey entezár o wadará atant, paméshká hayálesha kort ke balkén Yahyá hamá Masih ent.

¹⁶ Bale Yahyáyá á sajjahénáni passawá gwasht: “Man shomará tahná gón ápá pákshódia dayán, bale yakk anchén kasé áyagi ent ke á cha man zórmandter ent o man áiy kawshbandáni§ bójayag láhek ham naán. Á shomará gón Pákén Ruh o ásá pákshódia dant.

¹⁷ Áiá cha pog o palarán* dánay jetá kanag o gissshénagá, hanshóné† dastá ent. Wati jóháná‡ moshit o dánán ambará éra kant, bale pog o palarán anchosha sóchit ke áseshechbara namerit.”

¹⁸ Yahyáyá, mardom dega bázén sar o sója kortant o wasshén mestágay jára jat.

* **3:3 3:3** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **3:4 3:4** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ **3:5 3:5** Darag, bezán wádi, gwatr. § **3:6 3:6** Eshayá Nabiay Ketáb 40:3–5; 52:10. * **3:9 3:9** Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag. † **3:12 3:12** Song, bezán máliát, thayks. ‡ **3:14 3:14** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. § **3:16 3:16** Kawshband, bezán swásband, swásay band. * **3:17 3:17** Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butagén káh o sabzag. † **3:17 3:17** Hanshón, bezán dáré ke pa dán o pogáni jetá kanagá kármaza bit. ‡ **3:17 3:17** Jóhán, bezán kesharáni moshag o dánáni mocch kanagay jágah.

¹⁹ Bale wahdé Yahyáyá Jalilay hákem Hirudis wati brátay pésarigén jan Hirudiaháay sawabáš o Hirudisay dega sajjahén radkáriáni sawabá malámat kort,

²⁰ Hirudisá dega gandagén káré ham kort, bezán Yahyái gept o bandig kanáént.

Issáy pákshódi

(Mattá 3:13–17; Markás 1:9–11)

²¹ Sajjahénán ke pákshódi kort, Issáyá ham pákshódi kort. Wahdé Issá dwá kanagá at, hamá wahdá ásmánay dap pach but o

²² Pákén Ruh kapótéay dróshomá* áiy sará ér átk. Cha ásmáná tawaré átk: “Taw mani dóstigén Bacch ay, man cha taw sakk wassh o razá án.”

Issáy béh o bonyád

(Mattá 1:1–17)

²³ Issáy omr kamm o gész si sál at ke mardománi nyámá wati kári bongé† kort. Mardománi hayál at ke Issá Issopay chokk ent. Issop Háliay chokk ent o cha Háliá rand:

²⁴ Mattát, Mattáte Láwi, Láwie Malki, Malkie Yanná, Yannáe Issop,

²⁵ Issope Mattátíá, Mattátíáe Ámus, Ámuse Náhum, Náhume Hasli, Haslie Najjáy,

²⁶ Najjáye Mahat, Mahate Mattátíá, Mattátíáe Shemi, Shemie Yósék, Yóséke Yódá,

²⁷ Yódáe Yuhanán, Yuhanáne Risá, Risáe Zerubábel, Zerubábele Shyáltél, Shyáltéle Niri,

²⁸ Nirie Malki, Malkie Addi, Addie Kusám, Kusáme Elmadám, Elmadáme Ér,

²⁹ Ére Yushá, Yusháe Elyázar, Elyázare Yurim, Yurime Mattát, Mattáte Láwi,

³⁰ Láwie Shamun, Shamune Yahudá, Yahudáe Issop, Issope Yónám, Yónáme Elyákim,

³¹ Elyákime Maliá, Maliáe Menná, Mennáe Mattátá, Mattátáe Nátán, Nátáne Dáud,

³² Dáude Yassi, Yassie Óbayd, Óbayde Buáz, Buáze Salmun, Salmune Nahshun,

³³ Nahshune Aminádáb, Aminádábe Admin, Adminé Arni, Arnie Hesrun, Hesrune Páres, Párese Yahudá,

³⁴ Yahudáe Ákub, Ákubé Esák, Esáke Ebráhém, Ebráhéme Téra, Térae Náhór,

³⁵ Náhóre Soruj, Soruje Rau, Raue Pálaj, Pálaje Ábér, Ábére Shálah,

³⁶ Shálahe Kaynán, Kaynáne Arpakshád, Arpaksháde Sám, Sáme Nuh, Nuhe Lamék,

³⁷ Laméke Metushálah, Metushálahe Hanuk, Hanuke Yáred, Yárede Mahalálél, Mahaláléle Kenán,

³⁸ Kenáne Énósh, Énóshe Sayt, Sayte Ádam, o Ádam cha Hodáay némagá ent.

4

Shaytán Issáyá chakkásit

(Mattá 4:1–11; Markás 1:12–13)

¹ Issá, Pákén Ruhá sarréch cha Ordonay kawrá per tarret. Pákén Ruh dém ap gyábáná áiy rahshón* but.

§ 3:19 3:19 Hirudisá gón wati brátay pésarigén janá sur kortagat. Sharyatá jáez naent ke kasé gón wati zendagén brátay janá sáng o sur bekant (bechár Láwián 18:16). * 3:22 3:22 Dróshom, bezán shekl, surat. † 3:23 3:23 Bongéj, bezán bendát, shoru. * 4:1 4:1 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar.

² Ódá Shaytáná Issá tán chell róchá chakkás†. Á róchán áia hecch waráké nawárt. Wahdé á róch halás butant, gozhnag but.

³ Shaytáná gwasht: “Agan taw Hodáay Chokk ay, gorhá é sengá begwash nagané bebit.”

⁴ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag: *Mardom tahná pa nán zendaga nabit.*”‡

⁵ Gorhá Shaytáná á, borzén jágahéá bort o pa yakk damáné donyáay sajjahén bádsháhi pésh dáshtant o

⁶ gwashti: “Man esháni sajjahén wák§ o ehtiár* o shán o shawkatá tará dayán, chéá ke é maná dayag butagant o man harkasá belóthán, dayánesh.

⁷ Gorhá agan taw maná sojdah bekanay, é sajjahén taiga bant.”

⁸ Issáyá passaw dát: “Pákén Ketábá nebisag butag: *wati Hodáwandén Hodáay parasteshá bekan o tahná hamáiy hezmatá bekan.*”†

⁹ Gorhá Shaytáná Issá Urshalimá bort, mazanén parasteshgáhay borzterén jágahá óshtarént o gwashti: “Agan taw Hodáay Chokk ay gorhá watá cha edá jahlá dawr beday.

¹⁰ Chéá ke nebisag butag:

Hodá pa tai negahpániá wati préshtagán hokma kant‡ o

*á tará wati dastáni delá dárant
ke tai pád dhókéá malaggit.”§*

¹² Issáyá passaw dát: “Pákén Ketáb chosh ham gwashit: *Wati Hodáwandén Hodáyá ázmáesh makan.*”*

¹³ Shaytáná, wahdé wati sajjahén chakkás† halás kortant, Issái pa dega sharterén wahd o móhéá‡ esht o shot.

Cha Náserahá Issáy dar kanag

¹⁴ Gorhá Issá gón Pákén Ruhay zór o wáká Jalilá per tarret. Áiay nám o tawár sajjahén damagá sheng but.

¹⁵ Issáyá áyáni kanisaháni§ tahá tálíma dát o sajjahén mardomán á satá kort o sárhát.*

¹⁶ Gorhá Issá Náserahá shot, hamódá ke rostag o mazan butagat. Shabbatay róchá† wati hél o ádatay padá kanisahá átk. Ódá pa wánagá óshtát.

¹⁷ Eshayá Nabiay Ketábesh áiay dastá dát. Anchosh ke áia tumár‡ pach kort, hamá bahri dar gétk ke ódá nebeshtah at:

¹⁸ “*Hodáwanday Ruh gón man gón ent,*

parchá ke áia maná rógen per moshtag§

ke garib o nézgárán wasshén mestágé bedayán,

maná démi dátá ke bandigán ázátiay basháratá bedayán o

pa kórán bináiy mestágá berasénán,

*zolm ámáchán*berakkénán o*

19 Hodáwanday rahmatay sálá basháratá bedayán.”†

† 4:2 4:2 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan gerag. ‡ 4:4 4:4 Mussáy Wáz 8:3. § 4:6 4:6

Wák, bezán zór, tákat. * 4:6 4:6 Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. † 4:8 4:8 Mussáy Wáz 6:13.

‡ 4:10 4:10 Zabur 91:11. § 4:11 4:11 Zabur 91:12. * 4:12 4:12 Mussáy Wáz 6:16. † 4:13 4:13

Chakkás, bezán ázmáesh, emtehan. ‡ 4:13 4:13 Mók, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég. § 4:15

4:15 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. * 4:15 4:15 Sárháyag, bezán satá kanag. † 4:16 4:16

Shabbatay róch hamá Shambah ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. ‡ 4:17 4:17 Tumár hamá

ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant.

§ 4:18 4:18 Rógen per moshag, bezán pa káréá gechén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá

rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni gechén kanagay rasmé butag. “Masihay” labzay

máná “rógen per moshtagén” ent. * 4:18 4:18 Ámách, bezán dochár, shekár. † 4:19 4:19 Eshayá

Nabiay Ketáb 61:1–2, Láwián 25:10.

²⁰ Padá Issáyá tumár pétik, kanisahay hezmatkáray dastá dát o nesht. Kanisahay sajjahén mardom áiy némagá chárágá atant.

²¹ Issáyá gón áyán gwasht: “Maróchi gón shomay gósh dárágá, Pákén Ketábay é nebeshtahay rásti pakká o sarjam but.”

²² Harkasá pa áia sharrén gwáhié dát o sajjahén mardom cha áiy delkasshén habarén hayrán o habakkah mantant. Gwashtesh: “É hamé Issopay chokk naent?”

²³ Issáyá gón áyán gwasht: “Man deljam án shomá é batalá pa mana kárét ke agan taw tabibé ay, gorhá pésará watá dráh bekan. Shomá maná gwashét ke hamá mójezah ke má eshкотag taw Kaparnáhumá kortagant, áyán edá wati shahr o hankéná ham bekan.”

²⁴ Wati habari déma bort o gwashti: “Shomára rásténa gwashán, hecch nabi wati shahr o hankéná mannaga nabit.

²⁵ Deljam bebét ke Elyás nabiay zamánagá, wahdé tán say sál o némá ásmánay dap band but o sajjahén molká mazanén dhokkálé[‡] kapt, Esráilá bázén janózámé hastat.

²⁶ Bale Elyás cha áyán yakkéay kerrá ham ráh dayag nabut, tahná Saydunay damagá Sáreptahay shahrá yakk janózáméay kerrá rawán dayag but.

²⁷ Hamé paymá Elishá nabiay zamánagá Esráilá bázéné garrayš nádráhiá geptagat, bale yakké ham dráh nabut. Tahná Nómán rakk^{*} ke Suriahay mardomé at.”

²⁸ Cha é habaráni eshkonagá, kanisahá neshtagén mardom zahr geptant.

²⁹ Pád átkant o Issáesh télánk dayán cha shahrá dar kort o hamá kóhay sará bort ke ódá shahr ábád at, tánke cha kóhay kalánthagá jahlá dawri bedayant.

³⁰ Bale Issá cha mardománi tahá gwast o wati ráhi gept o shot.

Jennay kasshag

(Markás 1:21–28)

³¹ Randá, Issá Kaparnáhumá shot ke Jalilay damagay shahré o Shabbatay róchá mardomi tálim dátant.

³² Issáay tálimáni gósh dárók cha áiy habaráni eshkonagá hayrán butant, chéa ke áia gón wák o ehtiár gapp o trána kort.

³³ Kanisahay tahá yakk mardéa ke áia palitén ruhé, bezán jenné per at, kukkár kanáná gwasht:

³⁴ “Oo Issá Náseri! Tará may kára che kár ent? Átkagay ke mára gár o bégwáh bekanay? Mana zánán taw kay ay, taw Hodáay gechén kortagén hamá Pákén ay.”

³⁵ Issáyá jenn hakkal dát o gwashti: “Wati dapá bedár o é mardá yalah day!” Jenná mardománi déma á mard zeminá dawr dát o anchosh dar átk ke á mardá hecch noksáné naraset.

³⁶ Cha é kára sajjahén mardom hayrán butant o watmánwatá gwashtesh: “É chónén habaré? Gón wák o ehtiáré jennán hokma dant o á ham mardomán yalaha kanant.”

³⁷ Gorhá kerr o gwaray sajjahén jágahán Issáay nám o tawár sheng but.

Drahbakshi o Hodáay kolaw

(Mattá 8:14–17; Markás 1:29–39)

[‡] 4:25 4:25 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. § 4:27 4:27 Asligén Yunáni zobánay labz, pa syahgarr o bag o sohrbád o pa dega tahr tahrén pósti nádráhián kár bandaga bit. * 4:27 4:27 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag.

³⁸ Issá cha kanisahá dar kapt o Shamunay lógá shot. Shamunay wassig trondén tapéá geptagat. Shamunay lógay mardomán pa áiy dráh kanagá gón Issáyá dazbandi kort.

³⁹ Issá shot, áiy kashá óshtát o tapi hakkal dát. Áiy tap sest. Á, damáná pád átk o áyáni hezmat kanagá lagget.

⁴⁰ Rónenday wahdá, mardomán har dhawlén nádráh Issáy kerrá áwort o áia nádráháni sará dast per mosht o dráh kortant.

⁴¹ Jenn cha bázén mardoméá dar átkant o kukkár kanáná gwashtesh: “Taw Hodáy Chokk ay.” Bale Issáyá hakkal dát o gappá naeshtant, chéá ke áyána zánt ke á, Masih ent.

⁴² Wahdé róch but, Issá gestá† o panáhén jágahéá shot. Mardom áiy shóházá atant o wahdé áyán Issá dist, gwashtesh: “Gón má bejall‡ o mára yalah maday.”

⁴³ Issáyá gwasht: “Maná Hodáy bádsháhiay mestág á dega shahrán ham rasénagi ent, chéá ke Hodáyá maná pa hamé kára ráh dátag.”

⁴⁴ Gorhá Yahudiahay kanisahan wasshén mestágay jár janagay kári déma bort.

5

Issáy awali morid

(Mattá 4:18–22; Markás 1:16–20)

¹ Yakk róché Issá Genisáretay Mazangwarmay* lambá† óshtátagat o bázén mardomé Hodáy habaráni gósh dáragá áiy chapp o chágerdá mocch at.

² Áia gwarmay kerrá do bójig‡ dist. Máhigir cha bójigán ér kaptagatant o wati dám o máhórán shódagá atant.

³ Issá cha hamá bójigán yakkéá ke Shamunayg at, swár but. Gón Shamuná gwashti: “Bójigá cha hoshkiá kammé dur bebar.” Randá nesht o cha bójigá mardománi tálim dayagá lagget.

⁴ Wahdé habari halás kort, gón Shamuná gwashti: “Bójigá gwarmay johlánkián bebar o shomá wati dámán pa máhigay geragá ápá dawr bedayét.”

⁵ Shamuná gwasht: “Wájah! Dóshi má sajjahén shap delsyáhi kasshetag o mára hecch máhig dast nakaptag, bale nun ke taw gwashay, man dámán ápá dawra dayán.”

⁶ Áyán dám ápá dawr dátant o haminchok máhigesh gept ke dám deragi butant.

⁷ Paméshká, domi bójigay hamkáresh pa komakká eshárah kortant. Á átkant o doén bójig cha máhigá haminkadar porr butant ke gwarmá boddhagi butant.

⁸ Wahdé Shamun-Petrosá é kár dist, Issáy pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Maná yalah day o beraw, chéá ke man gonahkáré án.”

⁹ Inchok máhigay geragá, Shamun-Petros o áiy sajjahén hamkár hayrán butant.

¹⁰ Hamé dhawlá Zebdiay doén chokk Ákub o Yuhanná ke Shamunay sharikdár atant, á ham hayrán butant. Issáyá gón Shamuná gwasht: “Mators! Cha ed o rand máhigay badalá taw mardománi delán shekára kanay.”§

¹¹ Padá áyán wati bójig hoshkiá áwortant o wati sajjahén kár o bár yalah dátant o Issáy hamráh butant.

† 4:42 4:42 Gestá, bezán yakk kerr, dur. ‡ 4:42 4:42 Jallag, bezán dárag, óshtag, manag. * 5:1 5:1 Bezán Jalilay Mazangwarm. Mazangwarm, bezán daryáchah. † 5:1 5:1 Lamb, bezán dámon, kerr. ‡ 5:2 5:2 Bójig, bezán lánch, kashti. § 5:10 5:10 Delay shekár kanagay maksad mardomán Hodáy ráhá árag ent.

Garray nádráhéay drahbakshi
(Mattá 8:2–4; Markás 1:40–45)

¹² Dega róché Issá yakk shahréa at. Ódá mardé sará tán pádá garray nádráhiá geptagat. Wahdé Issái dist, dém pa chér kapt o dazbandii kort: “Oo wájah! Agan taw belóthay, maná dráh o palgár* korta kanay.”†

¹³ Issáyá wati dast shahárt, dasti per mosht o gwashti: “Mana lóthán. Dráh o palgár bay!” Hamá damáná mard cha garrá dráh but.

¹⁴ Issáyá hokm dát o kaddhan‡ kort: “É habará gón hechkasá magwash, bale beraw, watá dini péshwáyá pésh bedár o pa wati páki o palgáriá hamá korbánigá hayrát bekan ke Mussáay Sharyatá hokm dátag tánke pa áyán sháhedié bebit.”

¹⁵ Bale Issáay nám o tawár angat ham har jáh sheng o tálána but o bázén mardomé pa áiy habaráni gósh dárag o wati nájórhiáni dráh kanáénagá átk o áiy kerrá moccha but.

¹⁶ Pa dwá kanagá Issá géshter gyábánána shot.

Lang o mondhén mardéay drahbakshi
(Mattá 9:2–8; Markás 2:1–12)

¹⁷ Yakk róché Issá tálim dayagá at. Lahtén Parisi o Sharyatay ostád ham hamódá neshtagat. Á cha Jalilay o Yahudiahay sajjahén métagán o cha Urshalimá átkagatant. Pa nádráháni dráh kanagá Hodáwanday Zór o twán gón Issáyá gón at.

¹⁸ Hamá wahdá lahtén mardomá lang o mondhén mardé tahtéay sará áwort. Áyán báz johd kort ke áia Issáay déma byárant,

¹⁹ bale cha mardománi báziá, lógay tóká áwortesh nakort. Paméshká, langén mardesh zort, lógay sará sar kaptant, lógay saresh thong kort o áesh gón tahtá Issáay déma ér dát.

²⁰ Wahdé Issáyá áyáni imán dist, gwashti: “Oo mani dóst! Tai gonáh bakshag butant.”

²¹ Cha Issáay é habará, Parisi o Sharyatay é dega zánóger ke ódá neshtagatant, pegr kanagá laggetant: “É kay ent ke kopra kant? Hodáay jendá abédŠ dega kass gonáhán baksheta nakant.”

²² Bale Issáyá áyáni delay habar zánt o gwashti: “Shomá chéa wati delá choshén hayála kárét?

²³ Kojám habaray gwashag ásánter ent: ‘Tai gonáh bakshag butagant,’ yá: ‘Pád á, betarr?’

²⁴ Bale man é habar kort tánke shomá bezánét ke Ensánay Chokká* é donyáyá gonáháni bakshagay wák o ehtiár hast.” Padá gón á langá gwashti: “Tará gwashán, pád á, wati tahtá bezur o lógá beraw.”

²⁵ Hamá damáná, mard sajjahénáni déma pád átk, wati tahti zort o Hodáyá sepat o satá kanáná lógá shot.

²⁶ Sajjahén hayrán o habakkah butant, Hodáesh satá kort o sárhát o pa torsé gwashtesh: “Maróchi má hayrán kanókén kár distag.”

Láwiy lóthag
(Mattá 9:9–13; Markás 2:13–17)

* **5:12 5:12** Palgár, bezán sáp o sallah, bepólong. † **5:12 5:12** Tawrátá garray nádráh palit o nápák zánag butagant. Agan kasé cha é nájórhiá dráh bebit, dini péshwáéay gwará berawt o hayráté bekant, anchó ke Mussáay Sharyata gwashit. ‡ **5:14 5:14** Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. § **5:21 5:21** Abéd (cha), bezán gayr cha. * **5:24 5:24** Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéa kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashtag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent.

²⁷ Randá, Issá dhanná dar átk o Láwi námén songi o máliátgiré disti ke wati kárgesá neshtagat. Issáyá gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan.”

²⁸ Láwi pád átk o sajjahén chizzi yalah dátant o áiy hamráh but.

²⁹ Gorhá Láwiá wati lógá Issáy sharapá pormarháhen mehmánié kort. É mehmániá bázén máliátgir o lahtén dega mardom ham gón at.[†]

³⁰ Parisi o áyáni Sharyatay zánógerán gón Issáy moridán gelag kort o gwasht: “Shomá chéá gón songi o gonahkárán yakkén wánay sará warét o nóshét?”

³¹ Issáyá gwasht: “Dráh o salámatén mardomán tabib pakár naent, nádráhán tabib pakár ent.

³² Man pahrézkaráni gwánk janagá nayátkagán, gonahkáráni gwánk janagá átkagán ke á tawbah bekanant.”

Róchagay bárawá

(Mattá 9:14–17; Markás 2:18–22)

³³ Cha Issáyá jostesh kort: “Yahyáy morid géshter róchaga bant o dwá kanant. Parisiáni morid ham anchosha kanant, bale tai morid modáma warant o nóshant.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Tán wahdé ke sálónk gón suray mehmánán gón ent, á pa róchagay dárágá hojj kanaga‡ bant?”

³⁵ Bale wahdé kayt ke sálónk cha áyán jetá kanaga bit, gorhá á róchaga bant.”

³⁶ Issáyá é mesál ham dát: “Hechkas cha nókén pashkéá thokkoré naborrit o kwahnén pashká paccha najant. Agan á chosh bekant, gorhá bezán nókén pashki dertag o kwahnén pashk ham gón nókén pacchá dhawldára nabit.

³⁷ Hamé dhawlá, hechkas nókén sharábá kwahnén mashkán mána nakant, chéá ke nókén sharáb mashká trákénit. Sharába rechant o mashk ham barbáda bant.

³⁸ Nókén sharáb báyard ent nókén mashká mán kanag bebit.

³⁹ Kasé ke kwahnén sharábay waragá héldár ent, nókén sharába nawárt. Áiy delá kwahnén sharáb támdárter ent.”

6

Shabbatay róchay ehtiár

(Mattá 12:1–8; Markás 12:23–28)

¹ Yakk baré Shabbatay róchá, Issá cha gandomay kesharán gwazagá at. Áiy morid gandomay hóshagán sendag o gón wati dastán moshag o waragá atant.

² Gorhá cha Parisián lahténá gwasht: “Chéá anchén kára kanét ke Shabbatay róchá rawá naent?”

³ Issáyá passaw dát: “Záná, shomá nawántag, wahdé Dáud o áiy hamráh gozhnag butant, gorhá Dáudá ché kort?”

⁴ Á, Hodáy Pákén Lógá shot, hamá pákwandhén nagani* zort o wártant ke áyáni warag tahná pa dini péshwáyán rawá at. Wati hamráháná ham dáti.”

⁵ Padá Issáyá gón áyán gwasht: “Ensánay Chokk Shabbatay róchay málek ent.”

Mondhén mardéay drahbakshi

(Mattá 12:9–14; Markás 3:1–6)

[†] 5:29 5:29 Bani Esráilián, songi o máliátgírén mardom nádóst atant, chéá ke á Rumay hokumatay kárendah atant o bázénéa pa wati nap o suttá cha mardomán géshén song o bája gept. ‡ 5:34 5:34

Hojj kanag, bezán zór dayag, majbur kanag. * 6:4 6:4 Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwánday bárgáhá ér kanagi at o é gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent.

⁶ Dega Shabbatay róché, Issá kanisahá shot o mardománi tálim dayagá goláesh but. Ódá yakk mardé at ke rástén dasti hoshk o mondh at.

⁷ Sharyatay zánóger o Parisi Issáyá chárágá atant o yakk nimónéay shóházá atant ke agan é marday dastá Shabbatay róchá dráh bekant, gorhá má áiy sará Shabbatay róchá kár kanagay bohtámá[†] jata kanén.

⁸ Issáyá áyáni delay hál o habar zánt o gón hamá mardá ke dasti hoshk at, gwashti: “Pád á bósht, mardom tará begendant!” Á mard pád átk o óshtát.

⁹ Gorhá Issáyá cha mardomán jost kort: “Maná begwashét ke Shabbatay róchá néki kanag rawá ent yá badi kanag? Ensánay zenday rakkénag rawá ent yá tabáh kanag?”

¹⁰ Gorhá sajjahénáni némagá cháret o gón á mardá gwashti: “Dastá shahár day!” Áiá anchosh kort o dasti wassh o dráh but.

¹¹ Sharyatay zánóger o Parisi sakk zahr geptant o watmánwatá shawr o saláhesh kort ke gón Issáyá ché bekanén.

Dwázdah káseday gechén kanag

¹² Hamá róchán Issá pa dwá kanagá kóhá shot o sajjahén shapá Hodáay bárgáhá dwái kort.

¹³ Wahdé róch but, áiá morid wati kerrá lóthéántant o cha áyán dwázdah kas gechén kort o wati kásed náméántant.

¹⁴ Áyáni nám esh ant:

Shamun ke Issáyá áiy nám “Petros”[‡] kort,
Andriás ke Shamunay brát at,

Ákub,
Yuhanná,
Pílipos,
Bartulumá,

¹⁵ Mattá,
Tumá,

Halpiay chokk Ákub,
Shamun ke áiy lakab “sarmachár” at,

¹⁶ Ákubay chokk Yahudá o

Yahudá Eskaryuti ke randá Issái dróhet[§] o dozhmenáni dastá dát.

Nádráháni drahbakshi (Mattá 4:23–25)

¹⁷ Issá gón moridán cha kóhá ér kapt o hamwárén jágahéá óshtát. Cha áiy moridán bázéné ódá at. Cha sarjamén Yahudiahá, cha Urshalimá o cha Sur o Saydunay tayábgwará mardománi mazanén rombé^{*} ham átk o mocch but.

¹⁸ É mardom átkant ke áiy habarán gósh bedárant o paméshká ham ke nádráhiesh dráh bebant. Hamá ke jennán nádráh kortagatant, á ham dráh butant.

¹⁹ Sajjahén mardomán lóthet ke Issáyá dast bejanant, chéá ke cha áiá anchén zór o twáné dar áyagá at ke sajjahéni dráha kortant.

Bahtáwari o bazhn (Mattá 5:1–12)

²⁰ Issáyá wati moridáni némagá cháret o gwasht:
“Bahtáwar ét shomá ke garib ét, chéá ke Hodáay bádsháhi shomayg ent.

[†] 6:7 6:7 Bohtám, bezán tohmat. [‡] 6:14 6:14 Yunáni zobáná, “petrá” sengén kóh o talára gwashant o “petros” dhóká gwashant. [§] 6:16 6:16 Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ^{*} 6:17 6:17 Romb, bezán gróh, thóli.

- 21 Bahtáwar ét shomá ke annun shodig[†] ét, chéá ke séra bét.
Bahtáwar ét shomá ke annun gréwán ét, chéá ke kandána bét.
- 22 Bahtáwar ét shomá, wahdé mardom pa Ensánay Chokkaygi cha shomá naprata kanant o shomará cha watá sendant o bézzat kanant o shomay námá pa badia gerant.
- 23 Á róchá shátkámi bekanét o galá bál bebét, chéá ke ásmáná shomay mozz báz ent. Áyáni pet o pirokán ham gón nabián hamé dhawlá kortag.
- 24 Bale bazhn o apsóz pa shomá ke sér o hazgár ét, chéá ke shomará ásudagi rasetag.
- 25 Bazhn o apsóz pa shomá ke annun sérláp ét, chéá ke shodiga bét.
Bazhn o apsóz pa shomá ke annun kandán ét, chéá ke porsig o gréwána bét.
- 26 Bazhn o apsóz pa shomá, wahdé sajjahén mardom shomará satá dayant o sárháyant, chéá ke áyáni pet o pirokán ham gón drógén nabián hamé dhawlá kortag.

*Mehr pa dozhmenán
(Mattá 5:38–48; 7:12)*

- 27 Oo mani gósh dárókán! Shomará gwashán ke wati dozhmenán dóst bedárét o gón áyán ke cha shomá naprata kanant, néki bekanét.
- 28 Hamá ke shomará baddwáia kanant, pa áyán barkat belóthét o hamá ke shomará bézzata kanat, pa áyán nékén dwá belóthét.
- 29 Agan kasé tai yakk gobbéá[‡] shahmáté jant, wati domi gobbá ham áiaiy némagá betarrén o agan kasé tai kabáhá[§] pacha gipt, belli tai jámagá ham bárt.
- 30 Agan kasé cha taw chizzé lóthit, bedayi, agan kasé tai chizzé bárt, padá malóthi.
- 31 Gón degarán hamá dhawlá bekanét ke shomá lóthét ke á gón shomá bekanant.
- 32 Agan shomá tahná hamáyán dóst bedárét ke shomará dósta dárant, gorhá shomará che páedaga rasit? Gonahkár ham wati dóst dárókán dósta dárant.
- 33 Agan shomá gón hamáyán néki bekanét ke gón shomá nékia kanant, gorhá shomará che páedaga rasit? Gonahkár ham anchosha kanant.
- 34 Agan shomá tahná hamáyán wám bedayét ke ométa kasshét zortagén wámán dáta kanant, gorhá shomará che páedaga rasit? Gonahkár ham gonahkárán pa hamé ométá wáma dayant ke padá sarjamiá begerantesh.
- 35 Bale shomá wati dozhmenán dóst bedárét, gón áyán néki bekanét o bé ométá wámesh bedayét. É dhawlá shomará cha Hodáay némagá mazanén mozzé rasit o shomá borzén arshay Hodáay chokka bét, chéá ke á gón náshogr o badkárén mardomán ham mehrabán ent.
- 36 Hamá dhawlá ke shomay ásmáni Pet rahmdel ent, shomá ham rahmdel bebét.

Ayb o irád magerét

- 37 Aybgiri makanét o kassá ér majanét ke shomá ér janag mabét. Kassá mayárig makanét ke mayárig kanag mabét. Degarán pahell kanét o bebakshét tánke pahell kanag o bakshag bebét.
- 38 Bedayét ke shomará dayag bebit. Mazanén kayl o paymánahé porr kanaga bit, dapádap kanaga bit, mán chenaga bit, sarréch kanaga bit o shomay kotthá réchaga bit, chéá ke gón har kayléa bedayét, gón hamá kaylá shomará dayaga bit.”

[†] 6:21 6:21 Shodig, bezán gozhnag. [‡] 6:29 6:29 Gobb, bezán góznag. [§] 6:29 6:29 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti.

³⁹ É mesáli ham pa áyán áwort: “Kóré che paymá dega kóréay rahshóniá korta kant? Har doén kandhá nakapant?”

⁴⁰ Shágerd cha wati ostádá mastera nabit, bale hamá ke tálimá kámela bit, wati ostáday dhawlá bit.

⁴¹ Chéá wati brátay chammay bucchoká* genday, bale wati chammay bondhá nagenday?

⁴² Wahdé taw wati chammay bondhá nagenday, chón wati brátá gwashta kanay: ‘Mani brát! Byá tai chammay bucchoká dara kanán?’ Oo doru o dopóstén mardom! Pésará wati chammay bondhá dar kan, randá tai chamm pacha bant o wati brátay chammay bucchoká kassheta kanay.

Drachk o drachkay bar

(Mattá 7:17–20; 12:32–35)

⁴³ Hecch sharrén drachk harábén bar o samara nayárit o na harábén drachk sharrén bar o samara kárit.

⁴⁴ Har drachk, cha wati bará zánaga bit. Na cha dhangarán† enjir chenaga bit o na cha dhóloká‡ angur.

⁴⁵ Sharrén mardom wati delay hazánagay ér kortagén nékián cha wati dap o zobáná dara kant o sellén mardom wati delay ambáray ér kortagén gandagián cha wati dap o zobáná réchit. Chéá ke harché ke delá bit, cha dapá hamá habar dara kayt.

Báwar o kerd

(Mattá 7:24–27)

⁴⁶ Wahdé shomá mani habaráni sará amala nakanét, gorhá chéá maná ‘Hodáwand, Hodáwanda’ gwashét?

⁴⁷ Á kas ke mani kerrá kayt o mani habarán gósha dárít o áyáni sará amala kant, man shomará pésha dárán ke á kai paymá ent.

⁴⁸ Á hamá bánbanday§ dhawlá ent ke pa lógay bandagá charii* johl borret o bonredi† mohrén kóhéay sará ér kort. Wahdé hár o héróp átk, hárá gón lógá dhikk wárt bale lógi sorént nakort, chéá ke mohr o mohkam bandag butagat.

⁴⁹ Bale kasé ke mani habarán gósha dárít o áyáni sará amala nakant, hamá mardomay paymá ent ke lógi bé bonredá bast. Wahdé hár o héróp átk, hárá gón lógá dhikk wárt, lóg kapt o pahk tabáh but.”

7

Pawji apsaray imán

(Mattá 8:5–13)

¹ Wahdé Issáyá gón mardomán wati habar halás kortant, Kaparnáhumá shot.

² Ódá, yakk pawji apsaréa hezmatkáré hastat ke apsará áiy báz kadra kort. Á hezmatkár nádráh at o markig at.

³ Wahdé apsar Issáyá bárawá sahig but, áiá Yahudiáni lahtén kamásh Issáy kerrá ráh dát tánke cha áiá dazbandi bekanant ke byayt o áiy hezmatkára dráh bekant.

⁴ Kamásh Issáy kerrá átkant, sakk báz mennatesh kort o gwashtesh: “É pawji apsara karzit ke taw pa áiá é kára bekanay.

⁵ Chéá ke may kawmá dósta dárít o may kanisah hameshiá bastag.”

* 6:41 6:41 Bucchok, bezán dáray kasánén thokkor, pilláshk. † 6:44 6:44 Dhangar, bezán bétákén konthagi drachk o dar. ‡ 6:44 6:44 Dhólok gyábáni konthagi jarré. § 6:48 6:48 Bánband hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. * 6:48 6:48 Chari, bezán char, náli, choll, lógay bonreday kandh. † 6:48 6:48 Bonred, bezán lóg yá diwáléay awali o johlterén red.

⁶ Issá áyáni hamráh but o shot. Wahdé lógay nazzikká rasetant, pawji apsará wati lahtén dóst kásed kort o pa Issáyá kolawi rawán dát: “Oo Hodáwand! Watá zahmatwár makan. Mana nakarzán ke taw mani lógá byáyay o

⁷ mani delá man é láhek ham naán ke tai kerrá byáyán. Taw tahná hokm bekan, mani hezmatkár dráha bit.

⁸ Chéá ke man ham wati masteráni ehtiáray chérá án o mani dastay chérá ham sepáhigh hast. Agan kaséá hokm begwashán ‘beraw,’ á rawt o agan kaséá begwashán ‘byá,’ á kayt. Agan wati hezmatkára begwashán ‘pélán kára bekan,’ á kanti.”

⁹ Wahdé Issáyá é habar eshкот, hayrán but, démi gón hamá mocchiá kort ke áiy randá gón at o gwashti: “Shomára gwashán, man choshén mohrén imán Esráiliáni tahá ham nadistag.”

¹⁰ Wahdé pawji apsaray kásed per tarret o lógá átkant, distesh ke hezmatkár wassh o dráh ent.

Janózáméay chokkay zendag kanag

¹¹ Dér nagwast ke Issá gón wati morid o dega bázén mardománi hamráhiá, Náin námén shahréá shot.

¹² Wahdé shahray darwázagay nazzikká raset, disti ke mardom yakk mordagé cha shahrá dhann baragá ant ke wati janózámén mátay yakkén chokk at. Shahray bázén mardomé janózámay hamráh.

¹³ Wahdé Hodáwandén Issáyá á janózám dist, áiy sará sakk bazzagi but o gwashti: “Magréw.”

¹⁴ Nazzik átk o janázahi dast per kort, mordagay kópag dayók óshtátant. Issáyá mordag gwánk jat: “Oo warná! Man tará gwashán, pád á.”

¹⁵ Mordag pád átk o nesht o habará lagget. Issáyá á warná mátará dát.

¹⁶ Sajjahénáni delá torse nesht o Hodáyá sepat o saná kanáná gwashtesh: “May kerrá yakk mazanén nabié átkag” o “Hodá wati kawmay komakk kanagá átkag.”

¹⁷ Issáyá hál sajjahén Yahudiah o kerr o gwaray damagán sheng but.

Yahyáay kásed (Mattá 11:2–15)

¹⁸ Pákshódi dayókén Yahyáay moridán Yahyá cha Issáyá é sajjahén karán sahig kort. Gorhá Yahyáyá cha wati moridán do kas lótháént o

¹⁹ pa jost kanagá Hodáwandén Issáyá kerrá dém dátant ke bárén taw hamá ay ke áyagi at, yá má degaréay ométá benendén?

²⁰ Á doén Issáyá kerrá átkant o gwashtesh: “Mára pákshódi dayókén Yahyáyá pa é habaray jostá ráh dáttag ke bárén taw hamá ay ke áyagi at, yá pa degaréá rahchár bebén?”

²¹ Hamá wahdá Issá bázén nájórh o nádráhé dráh kanagá at, jenniáni jennán kasshagá at o bázén kóréay chammán rozhná kanagá at.

²² Issáyá passaw dátant: “Harché ke shomá distag o eshкотag, berawét Yahyáyá sahig kanét ke kór gendagá ant, lang tarragá ant, garray nádráh dráh bayagá ant, karr eshkonagá ant, mordag zendag bayagá ant o garibán wasshén mestág sar bayagá ent.

²³ Bahtáwar hamá ent ke mani sawabá thagal mawárt.”

Yahyáay bárawá (Mattá 11:7–19)

²⁴ Wahdé Yahyáay kásed dar kapt o shotant, Issá gón mardomán Yahyáay bárawá gapp o trán kanagá lagget: “Shomá chónén chizzéay chárágá gyábána

shotét? Kalam o káshéay* chárágá ke gón gwátay kasshagá é dém o á déma bit?

²⁵ Agan na, gorhá chónén chizzéay chárágá shotét? Anchén mardéay chárágá shotét ke narm o názorkén pósháki gwará at? Á mardom ke brahdárén póshák gwará kanant o hastómandáni dhawlá zenda gwázénant, kalátán neshtagant.

²⁶ Gorhá ódá shomá chónén chizzéay chárágá shotét? Paygambaréay chárágá? Haw, shomará gwashán anchénéay chárágá ke cha paygambarán ham master ent.

²⁷ Á hamá ent ke áiy bárawá nebeshtah kanag butag: *Bechár, man wati kásedá cha taw pésar ráha dayán ke tai ráhá tachk o hamwára kant.*

²⁸ Man shomará gwashán ke hecch mátá choshén chokk nayáwortag ke cha pákshódi dayókén Yahyáyá master bebit. Bale Hodáay bádsháhiá, hamá ke cha sajjahénán kaster ent, á cha Yahyáyá ham master ent.”

²⁹ Wahdé Yahyáyá Hodáay paygám áwort, bázén mardoméá ke áyáni tahá songi o máliátgir ham gón atant Yahyáyá dastá pákshódi kort o é paymá mannet ke Hodá barhakk ent.

³⁰ Bale Parisi o Sharyatay kázián Yahyáyá dastá pákshódi nagept o Hodáay erádahesh pa wat nazort.

³¹ “Pa é zamánagay mardomán kai meslálá bedayán? Á kai paymá ant?

³² Á, hamá chokkáni paymá ant ke bázará neshtagant o yakdomiá† gwashagá ant:

‘Má pa shomá nal jat, bale shomá nách nakort,
má mótk‡ jat, bale shomá nagrét.’

³³ Pákshódi dayókén Yahyá átkág, na náni wárt o na sharábi nóshet o shomá gwashét: ‘Jenné per enti,’

³⁴ bale Ensánay Chokk átkág, wárt o nóshit o shomá gwashét: ‘Lápi o sharábié, máliátgir o gonahkáráni sangat ent.’

³⁵ Bale dánáiy rástiá hamá záhera kanant ke áiy randgir o mannóger ant.”

Gonahkárén janéné Issáy pádán atra moshit

³⁶ Cha Parisián yakkéá gón Issáyá gwasht ke taw náná gón man ay. Issá áiy lógá shot o pa waragá parzónagay§ sará nesht.

³⁷ Á shahrá gonahkárén janéné hastat. Wahdé á sahig but ke Issá é Parisiay mehmán ent, albástaray* atrdánéay atri zortant o átk.

³⁸ Issáy poshtá, áiy pádáni nazzikká gréwáná óshtát. Gón wati arsán Issáy pádi tarr kortant, gón wati mudán hoshki kortant o chokketant o atri per moshtant.

³⁹ Wahdé á Parisiá ke Issá mehmán kortagat é dist, wati delá gwashti: “Agan é mard paygambaré butén, allamá zántagati é janén ke áia dast per kanagá ent, kay ent o chónén gonahkáré.”

⁴⁰ Issáyá gwasht: “Oo Shamun! Maná gón taw yakk habaré hast.” Áia gwasht: “Ji ostád, begwash!”

⁴¹ Issáyá gwasht: “Mardéa do wámdár hastat, yakké panch sad dinár o domi panjáh dinára wámdár at,

⁴² bale á doénán pa wámáni dayagá hecch néstat, paméshká wám dayóká áyáni wám bakshetant. Nun cha á doénán kojámiá wám dayók géshter dósta bit?”

* 7:24 7:24 Kásh káhé ke kawráni kash o kerrána rodit. † 7:32 7:32 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. ‡ 7:32 7:32 Mótk: Pa mordagá peryát o zári, gréwag o zár janag. § 7:36 7:36 Parzónag, bezán soprah, kopár. * 7:37 7:37 Albástar narmén sengé.

⁴³ Shamuná passaw dát: “Mani hayálá, hamá ke áiy wám géshter atant.” Issáyá passaw dát: “Taw sharr gwasht.”

⁴⁴ Gorhá Issáyá janénay némagá chakk tarrént o gón Shamuná gwashti: “É janéná genday? Man tai lógá átkán, taw maná pádáni shódagá trampé áp nadát, bale é janéná mani pád gón wati arsán tarr kort o gón mudán hoshk kortant.”

⁴⁵ Taw maná nachokket, bale é janén cha mani rasagá tán é wahdi yappaymá mani pádán chokkagá ent.

⁴⁶ Taw mani sará rógen per namosht, bale áia mani pádán atr per mosht.

⁴⁷ Paméshká tará gwashán ke é janénay bázén dóstiy sawab esh ent ke eshiay bázén gonáhé bakshag but, bale á ke dóstii kamter ent, hamá ent ke bakshetagen gonáhi kamter ant.”

⁴⁸ Gorhá gón janéná gwashti: “Tai gonáh bakshag butant.”

⁴⁹ Bale é dega mehmán gón yakdegará gwashagá laggetant: “É kay ent ke mardománi gonáhán ham bakshit?”

⁵⁰ Nun Issáyá gón á janéná gwasht: “Tai imáná tará rakként, pa wasshi o salámati beraw.”

8

Gón Issáyá janénáni hamráhi

¹ Randá, Issá shahr pa shahr o métag pa métaga tarret o pa mardomán Hodáay bádsháhiay mestágay jária jat. Áiy dwázdahén kásed hamráh atant.

² Lahtén janén ham ke Issáyá áyáni jenn kasshetagatant o cha nádráhián dráh kortagatant, gón áyán gón atant. Cha áyán yakké Maryam at, ke Magdaliniesha gwasht o Issáyá cha áia hapt jenn kasshetagat.

³ Dega yakké Yuánah at ke áiy lógwájah Huzá, Hirudis bádsháhay kalátay kárendaháni master at. Yakké Susanah at o dega báz janén atant ke cha wati zarr o málán Issá o áiy moridán komakk kanagá atant.

Tohm chandhagay mesál

(Mattá 13:1–17; Markás 4:1–12)

⁴ Cha har shahrá mardom Issáyay kerrá pédák atant. Wahdé bázén mardomé átk o mocch but, Issáyá pa darwar* o mesál gón áyán gwasht:

⁵ “Dehkáné wati tohmáni chandhagá shot. Tohmáni chandhagay wahdá kammé tohm ráhay sará retk ke pálapásh butant o báli morgán chet o wártant.

⁶ Kammé tohm dhal o dhókáni tahá retk. Á rostant bale zutt gimmort† o hoshk butant, chéa ke zeminá namb néstat.

⁷ Kammé tohm cherekk o dhangaráni tahá retk, horigá rostant bale cherekkán tohm rodagá naeshtant.

⁸ É dega tohm sharrén zeminá retkant o sharr rost o mazan butant o sad sari hóshag o baresh dát.” É mesálay gwashagá rand Issáyá pa borztawári gwasht: “Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

⁹ Issáyay moridán cha áia é mesálay máná jost kort.

¹⁰ Áia passaw dát: “Hodáyá é zánt shomará dátag ke ásmáni bádsháhiay rázán sarpad bebét, bale pa á dega mardomán hoshkén darwar o mesál ant, tánke: ‘á bechárant, bale magendant beshkonant, bale sarpad mabant.’

¹¹ É mesálay máná esh ent: Tohm Hodáay habar ant.

* **8:4 8:4** Darwar, bezán matth, mesál, paym, dhawl. † **8:6 8:6** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag.

¹² Ráhay sará retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarán eshkonant, bale Shaytána kayt o cha áyáni delá Hodáay habarán dara kant ke chó mabit á báwar bekanant o berakkant.

¹³ Dhal o dhókén zeminay retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarána eshkonant o pa gal o wasshia mannant, bale Hodáay habar áyáni delá risshag o wandhála[‡] najanant. Kammé wahdá wati imánay sará óshtant, bale ázmáesh o chakkásay wahdá poshtá kenzant.

¹⁴ Cherekk o dhangaráni tahá retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarán eshkonant, bale zenday janjál o zarr o mál o aysh o nóshán mána gissant o bar o samara nayárant.

¹⁵ Bale sharrén zeminá retkagén tohmáni máná hamá mardom ant ke Hodáay habarán gósha dárant o pa setk o del o pákén niyaté áyáni sará amala kanat o pa sabr bar o samara kárant.

Cherágay mesál
(Markás 4:21–25)

¹⁶ Kasé ke cherágá róka kant, darpéay chérá chéria nadant yá tahtéay chérá éria nakant. Rókén cherágá cherágdáná éra kanant, tánke harkas ke lógá kayt áiy rozhná begendit.

¹⁷ Chéá ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke zánag o áshkár kanag mabit.

¹⁸ Paméshká shomá hozzhár bét o bezánét ke che paymá eshkonét. Kaséá ke chizzé hast, áia géshter dayaga bit o kaséá ke nést, bale gomána kant ke hasti, cha áia hamá ham pach geraga bit.”

Issáay mát o brát
(Mattá 12:46–50; Markás 3:31–35)

¹⁹ Padá Issáay mát o brát áiy gendagá átkant, bale cha mardománi bázén mocchiá áiy nazzikká átkesh nakort.

²⁰ Issáesh hál dát ke “Tai mát o brát pa tai gendagá dhanná óshtátagant.”

²¹ Issáyá darráént: “Mani mát o brát hamá ant ke Hodáay habarán gósha dárant o áyáni sará amala kanant.”

Tuppánay érmósh[§] kanag
(Mattá 8:23–27; Markás 4:35–41)

²² Yakk róché Issáyá gón moridán gwasht: “Byáét gwarmay á dastá rawén.” Bójigá swár butant o ráh geptant.

²³ Wahdé bójig rawagá at, Issá wáb kapt. Anágat syahgwatéá sar kort o tuppán but o bójig cha ápá porr bayagi at. Áyáni zend hataray tahá at.

²⁴ Morid Issáay gwará shotant, cha wábá pád kort o gwashtesh: “Wájah, oo wájah! Má meragá én.” Á, cha wábá pád átk o tuppán o mastén daryái hakkal dátant. Gwát kapt o tuppán érmósh but.

²⁵ Áia gón wati moridán gwasht: “Shomay imán kojá shot?” Moridán cha é ajabén kára torset o bah mantant o cha yakdomiá jostesh gept: “É chónén mardomé ke gwátá o ápá hokma dant o á ham áiy hokmá mannant.”

Jenniéay drahbakshi
(Mattá 8:28–32; Markás 5:1–20)

²⁶ Gorhá Gerásiáni* molká rasetant ke Jalilay damagay dém pa démá, mazangwarmay á dastá ent.

[‡] 8:13 8:13 Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. [§] 8:21 8:22 Érmósh, bezán árám, hámósh.

* 8:26 8:26 Lahtén daznebeshtá átkag: “Gadáriáni”. Anchosh band 37ay tahá.

27 Wahdé Issá cha bójigá ér kapt o hoshkiá átk, cha shahray mardomán yakké ke jennán geptagat, gón áia dochár kapt.† Cha bázén wahdéá áia pocch gwará nakortagat o lógéá naneshtagat, kabrestáná kaptagat.

28 Wahdé áia Issá dist, kukkáré jati, áia pádán kapt o gón borztawári gwashti: “Issá, oo borzén arshay Hodáay Chokk! Tará gón man che kár ent? Cha taw dazbandia kanán ke maná azáb maday.”

29 Áia paméshká chosh gwasht ke Issáyá jenn hokm dátagat ke é mardá yalah beday. É mard pésará ham báz randá jenná geptagat, mardomán áia dast o pád pa zamzil mohr bastagatant o ger o dár kortagat, bale mardá zamzil próshtagatant o jenná mard kasshán kortagat o gyábáná bortagat.

30 Issáyá cha áia jost kort: “Tai nám kay ent?” Áia passaw dát: “Mani nám lashkar ent,” chéá ke bázén jenné áia badaná potertagat.

31 Jennán Issá mennat kort: “Márá johlén tahtarunay‡ chátá rawagay hokmá maday.”

32 Hamódá kóhdémá hukkáni mazanén ramagé charagá at. Jennán Issáyá mennat kort: “Márá bell ke é hukkáni jesmá poterén.” Issáyá ejázat dátant.

33 Jennán á mard yalah dát o hukkáni jesmá potertant o hukkáni ramag cha kóhdémá jahlagá tachán but o gwarmá kapt o mort.

34 Gón é káray gendagá hukkáni chárénók tacháná shotant o shahr o métagesh hál dátant.

35 Mardom shotant ke gón wati chammán begendant. Issáyá kerrá átkant o hamá mardesh dist ke jennán yalah kortagat. Á Issáyá pádáni démá neshtagat, pocch o pósháki gwará at o hósh o sár at. Nun mardománi delá tors kapt.

36 Á ke wat chamdistén sháhed atant, á dega mardomesh hál dátant ke é jenni chónoká dráh butag.

37 Gerásiáni mol kay sajjahén mardomán gón Issáyá dazbandi kort ke cha may molká dar á o beraw, chéá ke áyán sakk torset. Paméshká Issá bójigá swár but o shot.

38 Hamá mardá ke Issáyá áia jenn kasshetagatant, gón Issáyá dazbandi kort ke maná bar gón. Bale Issáyá á mard per tarrént o gwashti:

39 “Lógá beraw o wati mardomán hál day ke Hodáyá gón taw chónén karé kortag.” Á mard shot o sarjamén shahrá jári jat ke Issáyá gón man ché kortag.

Janénéay drahbakshi o jenekkéay zendag kanag
(Mattá 9:18–26; Markás 5:21–43)

40 Wahdé Issá per tarret, rombé mardomá wasshátk kort, chéá ke sajjahén áia rahchár atant.

41 Hamá wahdá Yáerus námén mardé ke kanisahay master at, Issáyá kerrá átk, áia pádán kapt o mennati kort ke mani lógá byá.

42 Chéá ke áia yakkén jenekk ke omri dwázdah sálay kesásá at, markig at. Wahdé Issá áia lógay némagá rawagá at, mardománi mocchi áia chakká kapán at.

43 Hamódá yakk janéné hastat ke dwázdah sál at áia hón pach at. Hechkasá ham á dráh kort nakortagat.§

44 Hamá janén Issáyá poshti némagá átk o áia kabáhay lambi dast jat o hamá damáná hóni band but.

† 8:27 8:27 Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. ‡ 8:31 8:31 Tahtarun, bezán jahandam, dózah. § 8:43 8:43 Lahtén daznebeshtá ham átkag: Áia wati sajjahén zarr pa wati dawá o darmáná harch kortagatant.

⁴⁵ Gorhá Issáyá gwasht: “Kayá maná dast jat?” Wahdé hechkasá namannet, Petrosá gwasht: “Wájah! Mardomán tará angerr kortag* o tai chakká kapán ant.”

⁴⁶ Bale Issáyá padá gwasht: “Allamá kaséá maná dast per kort, man máret† ke wák o twáné cha man dar átk.”

⁴⁷ Wahdé janéná zánt ke é habar chér dayaga nabit, larzáná átk o Issáyá pádán kapt. Áiá sajjahénáni démá gwasht ke man chéá Issá dast jatag o chón hamá damáná cha wati nádráhiá wassh butagan.

⁴⁸ Issáyá gwasht: “Oo mani jenekk! Tai imáná tará dráh kort, pa wasshi o salámati beraw.”

⁴⁹ Issá angat habará at ke cha kanisahay masteray lógá mardomé átk o Yáerusi hál dát ke tai jenekk mortag o nun ostádá géshter delsyáh makan.

⁵⁰ Issáyá é habar eshkot o gón Yáerusá gwashti: “Mators, bass báwar kan, tai jenekk dráha bit.”

⁵¹ Wahdé Issá Yáerusay lógá raset, áiá Petros, Yuhanná, Ákub o hamá jenekkay pet o mátá abéd, dega hechkas hamráhiay ejázat nadát.

⁵² Sajjahén mardom gréwag o mótk áragá atant. Bale áiá gwasht: “Magréwét. Á namortag, wáb ent.”

⁵³ Áyán Issáyá sará kandet, chéá ke zántesh ke jenekk mortag.

⁵⁴ Issáyá jenekkay dast gept o gón borzén tawaré gwashti: “Oo mani chokk! Pád á.”

⁵⁵ Jenekkay sáh per tarret o á hamá damáná pád átk. Issáyá hokm dát: “Chokká warag bedayét.”

⁵⁶ Chokkay mát o pet hayrán o habakkah mantant, bale Issáyá kaddhan kortant ke é habará gón hechkasá makanét.

9

Dwázdahén kásedáni ehtiár (Mattá 10:5–15; Markás 6:7–13)

¹ Issáyá dwázdahén kásed lótháéntant, áyáná sajjahén jennáni kasshag o nájórhiáni dráh kanagay wák o ehtiári dát o

² pa Hodáay bádsháhiay jár janag o nádráháni drah kanagá ráhi dátant.

³ Gwashti: “Pa wati sapará hecch chizz mazurét gón, na asáé, na lót* o turagé†, na nán o tóshag, na zarr o na géshén jámagé.

⁴ Wahdé lógéá rawét, tán shahray yalah dayagá hamá lógá bemánét.

⁵ Agan mardom shomará wasshátka nakanant, cha áyáni shahrá dar áét o dar áyagay wahdá wati pádáni danz o hákán hamódá bechandhét tánke áyáni helápá sháhedi bebit ke shomá Hodáay kolaw pa áyán sar kortag.”

⁶ Gorhá Issáyá morid dar kapt o métag pa métag har jáh, wasshén mestágesh pa mardomána rasént o nádráhén mardomesh dráha kortant.

Hirudisay parésháni (Mattá 14:1–12; Markás 6:14–29)

⁷ Wahdé Jalilay hákem Hirudis é sajjahén habar o hálán sahig but, paréshán o takánsar‡ but, chéá ke lahtén mardom Issáyá bárawá gwashagá at ke Yahyá ent ke padá cha mordagán zendag butag.

* **8:45 8:45** Angerr kanag, bezán chapp o chágérdá gerag, Arabi o Pársiá “moháserah”. † **8:46 8:46** Márag, bezán samá bayag, mahsus kanag. * **9:3 9:3** Lót sapari péleké ke chizzi mána kanant o kópagái kanant. † **9:3 9:3** Turag, bezán pélek, lót, pélag. ‡ **9:7 9:7** Takánsar, bezán kasé ke pegri gerept o janjálá kaptag, sarbatag, sargardán.

⁸ Dega lahtén gwashagá at ke Elyás nabi záher butag, o dega lahtén gwashagá at ke cha péshi zamánagay paygambarán yakké ke padá zendag butag.

⁹ Gorhá Hirudisá gwasht: “Yahyáay sar wa man borretag, nun é kay ent ke áiyá bárawá man é dhawléen hál eshkonagá án?” Á pa Issáay gendagá hodónákŠ at.

Panch hazár mardomá warák dayag

(Mattá 14:13–21; Markás 6:30–44; Yuhanná 6:1–14)

¹⁰ Wahdé Issáay kásed cha wati saporá per tarret o átkant, wati kortagén káráni hálesh Issáyá sar kort. Gorhá Issáyá á gón wat hamráh kortant o Bayt-Saydá námén shahréa shot tánke á cha mardomán dur o gestá bebant.

¹¹ Bale wahdé mardom sahig butant, áiyá hamráh butant. Issáyá á wasshátk kortant, Hodáay bádsháhiay bárawá sar o sój dátant o nádráhen mardomi ham wassh o dráh kortant.

¹² Rónenday wahdá dwázdahén kásed átkant o gwashtesh: “Nun é mardomán ráh day ke é kash o gwaray métag o bázarán berawant o pa wat warag o wapsagay band o bast bekanant, chéa ke má edá gyábánéa én.”

¹³ Bale Issáyá gwasht: “Shomá wat eshán warák bedayét.” Áyán passaw dát: “May kerrá panch nagan o do máhigá abéd dega hecch nést. Taw ché gwashay, má berawén o pa é sajjahén mardomán warák begerén?”

¹⁴ Cha á mardomán kesás panch hazár mardén atant. Issáyá gón moridán gwasht: “Mardomán panjáh panjáhay thóliá benádénét.”

¹⁵ Moridán anchosh kort o sajjahén nádéntant.

¹⁶ Issáyá panchén nagan o doén máhig zortant o ásmánay némagá cháret, Hodáay shogri gept o padá nagan o máhigi chondh chondh kort o moridáni dastá dátant ke mardománi sará bahresh kanét.

¹⁷ Sajjahénán sérá wárt o angat cha sar átkagén chondhán dwázdah sapt* porr but.

Petrosay gwáhi

(Mattá 16:13–28; Markás 8:27–33)

¹⁸ Yakk róché Issá tahnáia dwá kanagá at o bass morid gón áia gón atant. Cha moridán josti kort: “Mardom mani bárawá ché gwashant, man kay án?”

¹⁹ Áyán passaw dát: “Lahténa gwashit taw pákshódi dayókén Yahyá ay o lahténa gwashit taw Elyás nabi ay. Dega lahténa gwashit ke taw cha pésarigén zamánagay á dega nabián yakké ay o padá zendag butagay.”

²⁰ Áia jost kort: “Shomá wat mani bárawá ché gwashét, man kay án?” Petrosá passaw dát: “Taw Hodáay ráh dátagén hamá Masih ay.”

Wati markay bárawá Issáay awali péshgói

²¹ Bale Issáyá á hokm dátant ke “É habará gón hechkasá magwashét.”

²² Gwashti: “Ensánay Chokk báyard ent bázén sakki o sórié† besaggit‡. Kawmay kamásh, mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger allamá áia namannant o kóshárenant o sayomi róchá á padá zendaga bit.”

Issáay randgiri

(Mattá 10:38–39; 16:28; Markás 8:34–9:1)

Š 9:9 9:9 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. * 9:17 9:17 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. † 9:22 9:22 Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. ‡ 9:22 9:22 Saggag, bezán bardásht kanag.

²³ Issáyá sajjahén mardom gwashtant: “Agan kasé lóthit mani randgiriá bekant, wati delay lóth o wáhagán[§] bekoshit o har róch wati jenday salibá baddhá bekant* o mani randgiriá bekant.

²⁴ Chéá ke harkas ke wati sáhay rakkénagay johdá kant, gária dant o harkas ke mani háterá wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

²⁵ Agan yakkéá sajjahén donyá berasit bale wati sáhá gár bedant, gorhá áia che páedaga rasit?

²⁶ Agan kasé cha man o mani habarán sharmendag bebit, gorhá Ensánay Chokk ham á wahdi ke gón watig o ásmáni Petayg o pákén préshtagáni shán o shawkatá é jahána padá kayt, cha áia sharmendaga bit.

²⁷ Bale man shomará rásténa gwashán, edá lahtén mardom óshtáttag ke tánke Hodáay bádsháhiá magendant, é namerant.”

Issáyá dém o dróshomay drapshnáki

(Mattá 17:1–9; Markás 9:2–9)

²⁸ Cha é habarán kesás hasht róchá rand Issáyá Petros o Yuhanná o Ákub hamráh kortant o pa dwáyá kóhéay sará shot.

²⁹ Wahdé Issá dwá kanagá at, áiaý démay rang badal but o posháki sakk espét but o drapshagá[†] laggetant.

³⁰ Yakk anátag do mardom záher but o gón Issáyá habar kanagá laggetant. Yakké Mussá at o domi Elyás.

³¹ Á doén gón shán o shawkaté záher butant o Issáyá markay bárawá habaresh kort ke allamá Urshalimá bayagi at.

³² Petros o áiaý hamráh Yuhanná o Ákub kóchandhagá atant, bale wahdé sharriay sará ágah butant, Issáyá shán o shawkatesh dist o gón áia doén oshtáttagén mardomesh ham distant.

³³ Wahdé á doén Issáyá roksat kanag o rawagá atant, Petrosá gwasht: “Wájah! May edá bayag sakk sharr ent, bell ke má say sáheg o kápára[‡] bandén, yakké pa taw, yakké pa Mussáyá o yakké pa Elyásá.” Petrosá wat nazánt ke ché gwashagá ent.

³⁴ Petros angat habará at ke jambaré[§] átk o áyáni sará sáhél but. Wahdé jambar áyáni sará sáhél but, moridán torset.

³⁵ Cha jambará tawaré átk: “É mani Bacch ent ke man gechén kortag, eshiay habarán gósh bedárét.”

³⁶ Tawáray eshkonagá rand moridán Issá éwaká dist. Áyán é sargwast wati delá dásht o á wahdá wati distagénesh gón hechkasá nagwasht.

Jenni bachakkéay drahbakshi

(Mattá 17:14–18; Markás 9:14–27)

³⁷ Domi róchá wahdé Issá o sayén morid cha kóhá ér átkant, mardománi mazanén mocchié átk o gón Issáyá dochár kapt.

³⁸ Cha mocchiay nyámá mardéa kukkár kort o gwasht: “Oo ostád! Gón taw dazbandia kanán, mani bachakká bechár, mani yakkén chokk ent.

³⁹ Jenné anátag mani chokká gipt o zhámbalénit* o hamá damáná chokk ják o kukkára kant o gajj o kapa bit. Áia sakk kamm yalaha dant o áia némjána kant.

⁴⁰ Man gón tai moridán dazbandi kort ke é jenná bekasshét, bale áyán kasshet nakort.”

[§] 9:23 9:23 Wáhag, bezán lóth, talab. * 9:23 9:23 Salib baddhá kanagay maksad Issáyá wáhagáni purah kanag ent. [†] 9:29 9:29 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. [‡] 9:33 9:33 Kápár, kápar, kapar. [§] 9:34 9:34 Jambar, bezán abr. * 9:39 9:39 Zhámbalénag, bezán chizzéay gerag o pa trondi sorénag o larzénag.

⁴¹ Issáyá gwasht: “Oo bébáwar o gomráhén nasl o padréch! Man tán kadéná gón shomá bemánán o shomará besaggán? Chokká edá byár.”

⁴² Wahdé chokk pédák at, jenná zhámbalént o dhagará jat. Issáyá jenn hakkal dát, chokk dráh kort o petay dastá dát.

⁴³ Sajjahén mardomán Hodáay shán dist o hayrán o habakkah butant.

Issáy markay domi péshgói

(Mattá 17:22–23; Markás 9:30–32)

Wahdé sajjahén mardom cha Issáy mójezahán hayrán atant, áia gón wati moridán gwasht:

⁴⁴ “Mani é habarán pa sharri delgosh kanét, Ensánay Chokk mardománi dastá dayaga bit.”

⁴⁵ Bale morid áia é habará sarpad nabutant, chéa ke pa áyán ramz o rázé at. Cha Issáyá jost kanagesh ham torset.

Mazani

(Mattá 18:1–5; Markás 9:33–37)

⁴⁶ Issáy morid watmánwatá é gappay sará dapjáka laggetant ke may tahá masterén mardom kay ent?

⁴⁷ Issáyá áyáni delay habar zánt o yakk kasánén chokké wati kashá óstárént o

⁴⁸ gón moridán gwashti: “Harkas ke pa mani námá é kasánén chokká wasshátka kant o sharapa dant, bezán á maná sharapa dant. Harkas ke maná sharapa dant, áia ham sharapa dant ke maná ráhi dát, chéa ke shomay master hamá ent ke watá cha sajjahénán kastera zánt.”

Á ke shomay heláp naent, shomay némagá ent

(Markás 9:38–40)

⁴⁹ Yuhannáyá gón Issáyá gwasht: “Wájah! Má yakk mardé dist ke tai námay sará mardománi jennán kasshagá at, bale má naesht, chéa ke á cha má naat.”

⁵⁰ Issáyá gwasht: “Na, é kára makanét, chéa ke agan kasé shomay heláp naent shomay némagá ent.”

Sámeriáni namannag

⁵¹ Wahdé Issáy chest bayag o ásmána rawagay wahd nazzikk but, gón deljamén shawré dém pa Urshalimá ráh gept.

⁵² Bale cha wat pésar lahtén kásedi ráh dát. Á shotant o Sámeriáni métagéa rasetant tánke cha áia áyagá pésar pa áia tayári bekanant.

⁵³ Bale óday mardomán Issá wasshátka nakort chéa ke á Urshalimá rawagá at.[†]

⁵⁴ Wahdé Issáy morid Ákub o Yuhanná cha é hálá sahig butant, gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw razá dayay má cha Hodáyá belóthén ke cha ásmána áse ráh bedant o eshán hák o por bekant?”

⁵⁵ Bale Issáyá chakk tarrént o hakkal dátant.[‡]

⁵⁶ Randá gón wati moridán, dega métagéa shot.

Kay Issáy morid buta kant?

(Mattá 8:19–22)

⁵⁷ Issá o áia morid ráhá rawagá atant. Mardéa gwasht: “Har jáh ke taw raway, man tai randgiriá kanán.”

[†] 9:53 9:53 Urshalim, Yahudiáni pákén shahr at, bale Sámerián Urshalim pákén shahré namannet.

[‡] 9:55 9:55 Lahtén daznebeshtá átkag: Issáyá gésh kort: “Shomá nazánét gón kojám ruhá hamgranch ét. Chéa ke Ensánay Chokk pa mardománi gár o gomsár kanagá nayátkag, pa áyáni rakkénagá átkag.”

⁵⁸ Issáyá gwasht: “Róbáhán hóndh hast o báli morgán kodóhŠ, bale Ensánay Chokká pa saray ér kanagá hecch jágah nést.”

⁵⁹ Issáyá gón dega mardéa gwasht: “Byá, mani randgiriá bekan.” Bale áia passaw dát: “Oo wájah! Maná ejázat beday ke pésará berawán o wati petá kabr o kapan bekanán.”

⁶⁰ Issáyá gwasht: “Bell ke mordag wati mordagán wat kabr o kapana kanant, taw beraw o Hodáay bádsháhiay wasshén mestágá pa mardomán sar kan.”

⁶¹ Degaréa gwasht: “Oo wájah! Man tai randgiriá kanán, bale maná bell ke pésará wati lógay mardomán roksat bekanán.”

⁶² Issáyá áia passawá gwasht: “Á kas ke nangár kanagay wahdá poshtá chárit, Hodáay bádsháhiay hezmatkáriay láhek naent.”

10

*Pa haptádén moridán Issáy sar o sój
(Mattá 10:1-15; Markás 6:7-13)*

¹ Eshiá rand Hodáwandén Issáyá dega haptád* morid gechén kort o hamá shahr o métagán ke rawagi at, cha wat pésar, do doá ráhi dátant o

² gón áyán gwashti: “Keshár báz ent bale ronók† kamm, paméshká gón kesháray wáhondá‡ dazbandi bekanét ke pa wati kesharán ronók dém bedant.

³ Berawét, man shomára rawána dayán, bale shomá anchosha bét ke gorkáni nyámá gwaragŠ.

⁴ Wati sát o saporá gón wat na zaturag* o lót o pélek† bezurét o na chawatth. Ráhá, gón kassá tayárjórhi makanét.

⁵ Har lógéa ke rawét awalá begwashét: ‘É lógay mardom émen bátant’.

⁶ Cha á lógay mardomán agan kasé émenia lóthók ent, shomay nékdwáia barkatá áia émenia rasit o agan na, é émeni shomay jendá rasit.

⁷ Hamá yakkén lógá bedárét o lóg pa lóg marawét. Harché ke shomára pa waragá dátesh, bwarét o benóshét, chéa ke kár kanók wati rózigay hakdár ent.

⁸ Har shahréa ke rawét o á shahray mardom shomára wasshátka kanant, gorhá harché ke pa waragá kárant, bwarét.

⁹ Á shahray nádráhán dráh kanét o mardomán begwashét ke Hodáay bádsháhi shomay kerrá átkag o sar butag.

¹⁰ Bale agan shahréa shotét ke á shahray mardomán shomára wasshátk nakort, gorhá cha ódá dar áét o hamá shahray rahsarán harkasá ke gendét, áia begwashét:

¹¹ ‘Shomay shahray hamá danz ke may pádán per butagant, máesh hamedá chandhén, tánke é danz shomay helápá sháhedi bedayant. Bale bezánét ke Hodáay bádsháhi átkag o sar butag.’

¹² Shomára gwashán, jost o porsay róchá, á shahray sezá cha Sodumay sezáyá gantera bit.

*Bazhn o apsóz
(Mattá 11:20-24)*

¹³ Bazhn o apsóz pa shomá, oo Korázinay mardomán! Bazhn o apsóz pa shomá, oo Bayt-Saydáay mardomán! Hamá mójezah ke man shomára pésh dáshtagant, agan Sur o Saydunay shahrán pésh bedáshténant, gorhá óday

Š 9:58 9:58 Kodóh, bezán kodám, báli morgay lóg. * 10:1 10:1 Lahtén daznebeshtá “haptád o do” átkag. Anchosh band 17ay tahá. † 10:2 10:2 Ronók, bezán hamá ke keshára borrit o moccha kant.

‡ 10:2 10:2 Wáhond, bezán málek, hodábond. Š 10:3 10:3 Gwarag, bezán kasánokén espétpas, gwark.

* 10:4 10:4 Zaturag, bezán hamá pélek yá turag ke zarri mána kanant. † 10:4 10:4 Pélek, bezán turag, lót, pélag.

mardomán hamá damáná wati gonáháni pashómániay póshák gwará kortagat o poráni sará neshtagatant.

¹⁴ Jost o porsay róchá, shomay sezá cha Sur o Saydunay sezáyá gantera bit.

¹⁵ Oo Kaparnáhumay mardomán! Shomá chest kanag o ásmáná baraga bét? Hechbar! Mordagáni jaháná sarshakuna bét.

¹⁶ Agan kasé shomay habarán gósh bedárit, á mani habarán ham gósha dárit. Harkas shomará namannit, á maná ham namannit o hamá ke maná namannit, áia ham namannit ke maná ráhi dátag.”

¹⁷ Issáy haptádén morid pa galé per tarretant o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Tai námay barkatá jenn ham may hokmá mannant.”

¹⁸ Issáyá darráént: “Man Shaytán dist ke gerókéay dhawlá cha ásmáná kapt.

¹⁹ Man shomará hamá ehtiár dátag ke már o zummán o dozhmenay sajjahén wák o kodratá lagatmál bekanét. Hecch chizz shomará táwán dáta nakant.

²⁰ Bale pa eshiá gal mabét ke jenn shomay hokmána mannant, pa eshiá gal bebét ke shomay nám ásmáná nebisag butag.”

Issáy shádmáni

(Mattá 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Hamá damáná Issá Pákén Ruhay barkatá gal but o gwashti: “Oo mani Pet, ásmán o zeminay Hodábond!† Tará satá kanán o sárháyán ke taw é habar cha dáná o aglmandán chér dátant o pa sádagén mardomán záher kortant. Haw mani Pet! Taw cha wati razáyá chó kort.

²² Sajjahén chizz Petá mani dastá dátagant. Kass nazánt ke Chokk kay ent, tahná Peta zánt. Hamé dhawlá, tahná Chokka zánt ke Pet kay ent o á mardom ham zánant ke Chokk belóthit Petá pa áyán záher bekant.”

²³ Padá Issáyá dém gón moridán kort o ehwatá§ gwashtanti: “Bahtáwar ant hamá chamm ke harché shomá distag, á ham begendant.

²⁴ Man shomará gwashán, bázén paygambar o bádsháhéá lóthetag ke harché shomá gendagá ét má ham bedistén, bale nadistesh o harché shomá eshkonagá ét má ham beshkotén bale naeshkotes.”

Nékén Sámeriay mesál

(Mattá 22:34-40; Markás 12:28-31)

²⁵ Nun cha Sharyatay kázián yakké pa Issáy chakkásagá pád átk. Josti kort: “Oo ostád! Man chón bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

²⁶ Issáyá passaw dát: “Sharyatá ché nebeshtah ent, cha áiy wánagá taw ché sarpada bay?”

²⁷ Áia passaw dát: “Wati Hodáwandén Hodáyá cha delay johlánkiá o gón sajjahén ján o sáh o gón sajjahén was o wák o gón sajjahén pahm o pegrá dóst bedár* o wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”†

²⁸ Issáyá gwasht: “Taw sharr gwasht, hamé dhawlá bekan, tará abadmánén zenda rasit.”

²⁹ Sharyatay zánógerá pa é niyatá ke pésh bedárit man sharrén josté kortag, cha Issáyá josti kort: “Gorhá mani hamsáheg kay ent?”

³⁰ Issáyá áiy passawá gwasht: “Yahudi mardé cha Urshalimá dém pa Ariháay shahrá rawagá at ke dhongán gept. Áiy gwaray pocchesh kasshetant, áiy jendesh jat o némján kort o shotant.

‡ 10:21 10:21 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. § 10:23 10:23 Ehwatá, bezán dega kasé mazánt. * 10:27 10:27 Láwián 19:18. † 10:27 10:27 Mussáy Wáz 6:4 o rand.

³¹ Bé gat o gománá cha hamé ráhá yakk dini péshwáé gwazagá at, wahdé é mardi dist, wati ráhi táb dát o gwast.

³² Hamé dhawlá, mazanén parasteshgáhay hezmatkaré hamingor átk. Wahdé á mardi dist, ráhay domi némagi gept o shot.

³³ Bale randterá Sámeri kawmay[‡] yakk mardé cha ódá gwazán hamé jágahá raset. Wahdé á mardi dist, áiy sará bazzagi but.

³⁴ Áiy kerrá átk o thappi théi o sharáb jat o bastant, wati óláká swári kort, yakk kárwánsaráéá áwort o áiy hayáldárii kort.

³⁵ Domi róchá kárwánsaráay hodáboni do dinár dát o gwashti: ‘É marday hayáldáriá bekan, agan cha é zarrán géshter pakár but, per tarragay wahdá tará dayán.’”

³⁶ Gorhá Issáyá cha hamá Sharyatay zánógerá jost kort: “Taw ché gwashay, cha á sayénán kojám yakk hamá marday hamsáheg at ke dhongán geptagat?”

³⁷ Áiá passaw dát: “Hamá ke áiy sará bazzagi but.” Issáyá gwasht: “Beraw, taw ham anchosh bekan.”

Maryam o Martá

³⁸ Issá o áiy morid ke ráhá atant, átk o métagéá rasetant. Ódá Martá námén janénéá Issá wati lógá mehmán kort.

³⁹ Martáyá Maryam námén goháré hastat ke pa Hodáwandén Issáy habaráni gósh dáragá áiy pádáni démá nesht.

⁴⁰ Bale Martá ke mehmániay káráni chen o lánchá dazgatth at, Issáy kerrá átk o gwashti: “Oo Hodáwand! Tará é habaray parwáh nést ke mani gohára maná tahná yalah dátag o sajjahén kár mani sará ant? Begwashí maná komakk bekant.”

⁴¹ Bale Hodáwandén Issáyá passaw dát: “Martá, oo Martá! Taw bázén kár o báráni sará watá negrán o paréshána kanay,

⁴² bale tahná yakk chizzé pakár ent. Hamá ke sharter ent Maryamá pa wat gechén kortag o cha áiá pach geraga nabit.”

11

Dwáay bárawá

(Mattá 6:9–13; 7:7–11)

¹ Yakk baré Issá jágahé dwá kanagá at. Wahdé dwái halás kort, cha áiy moridán yakkéá gwasht: “Oo Hodáwand! Anchosh ke Yahyáyá wati morid dwá kanag sój dátagant, hamé paymá taw ham mára dwá kanag sój beday.”

² Issáyá gwasht: “Harwahd ke dwá kanét, chó begwashét: ‘Oo Pet!’* Tai pákén nám sharapdár bát. Tai bádsháhi byáyát.†

³ May har róchigén rezk o rózigá har róch mára beday.

⁴ May radián bebaksh, anchosh ke má hamá sajjahén mardom bakshetagent ke gón má badiesh kortag. Mára ázmáesh o chakkásá dawr maday.’”[‡]

⁵ Padá Issáyá gwasht: “Agan cha shomá yakké shapay némá wati sangatay lógá berawt o begwashit: ‘Oo dóst! Maná say nagan pa badal beday

⁶ ke mani dósté sapará butag o mani kerrá mán tarretag o maná hecch nést ke áiy démá bedayán,’

[‡] 10:33 10:33 Yahudián Sámeri gomráh zántagant o gón áyán dayger o badal o bándát nakortag. * 11:2 11:2 Lahtén daznebeshtá átkag: Oo ásmáni Pet. † 11:2 11:2 Lahtén daznebeshtá átkag: tai wáhag o erádah zeminay sará ham hamá dhawlá sarjam bát ke ásmáná sarjama bit. ‡ 11:4 11:4 Lahtén daznebeshtá gésh kanag butag: o mára cha sherr o Shaytáná berakkén.

⁷ o á cha wati lógá jwáb bedant o begwashit: ‘Maná delsyáh makan, nun lógay dap band ent o man gón chokkán waptagán. Annun pád átka nakanán ke tará chizzé bedayán.’

⁸ Shomárá gwashán, é mard agan pa dósti pád mayayt o áia chizzé madant, bale bannámiay torsá§ páda kayt o harché ke áia pakár ent, danti.

⁹ Nun shomárá gwashán: Belóthét, shomárá dayaga bit. Shóház bekanét, shomárá rasit. Darwázagá bethokkét, pa shomá pach kanaga bit.

¹⁰ Chéá ke harkas belóthit, áia dayaga bit. Harkas shóház bekant, áia rasit. Harkas darwázagá bethokkit, pa áia pach kanaga bit.

¹¹ Shomay nyámá choshén peté hast ke agan áia chokk máhig belóthit, méré bedanti?

¹² Yá agan hayké belóthit, zummé bedanti?

¹³ Nun agan shomá ke radkár ét, angat ham wati chokkán sharrén chizzáni dayagá zánét, gorhá may ásmáni Pet chinkadar shartera zánt ke Pákén Ruhá hamáyán bedant ke cha áia lóthant.”

Issá o Belzabul

(Mattá 12:22–30, 43–45; Markás 3:22–27)

¹⁴ Yakk baré Issá yakkéay jenná kasshagá at ke á mardi gong kortagat. Wahdé jenn dar átk, gongén mard habará lagget o sajjahén mardom hayrán butant.

¹⁵ Bale lahténá gwasht: “Issá gón jennáni sardár Belzabulay zóra jennána kasshit.”

¹⁶ Dega lahténá pa Issáay chakkásagá cha áia ásmáni neshánié lóthet.

¹⁷ Bale Issáyá áyáni hayál zántant o gwashti: “Har molkéá ke nátepáki bebit, á molk wayrána bit o har lógéá ke nátepáki bebit, á lóg barbáda bit.

¹⁸ Agan Shaytán gón wat nátepák bebit, gorhá áia bádsháhi chón barjáha mánit? Shomá gwashét ke man gón jennáni sardár Belzabulay zóra jennána kasshán.

¹⁹ Nun agan man gón Belzabulay zóra jennán bekasshán, gorhá shomay morid gón kai zóra jennána kasshant? É paymá, shomay moridáni jend shomay kázia bant.

²⁰ Bale agan man gón Hodáay zóra jennána kasshán, bezánét ke Hodáay bádsháhi shomay nyámá rasetag.

²¹ Agan yakk zóráwarén mardomé selahband bebit o wati lógay negahpániá bekant, gorhá áia mál o azbáb barjáha mánant.

²² Bale wahdé zórmandterén mardomé áia lógay sará hamlah bekant o áia sará báládest bebit, hamá seláhán ke á mard cha áyán deljam at, cha áia pacha gipt o áia mál o azbábán bahr o bánga kant.

²³ Kasé ke mani hamráh naent, á mani heláp ent, kasé ke mocch o yakjáh kanagá gón man gón naent, á sheng o shánga kant.

²⁴ Wahdé jenné cha mardoméay jáná dara kayt, gorhá béápén jágahána tarrit ke pa wati árám o ásudagiá jáhé shóház bekant, bale choshén jágahé narasiti. Gorhá gwashit: ‘Cha hamá lógá ke dar átkagán, padá hamódá rawán.’

²⁵ Wahdé pera tarrit o gendit ke á lóg roptag o barábar ent,

²⁶ gorhá rawt o cha wat ganterén dega hapt jenn hamráha kant o kayt. Á poterant o hamódá hankéna kanant. É dhawlá á mardomay ásar o ákebat cha pésarigén hálatá ham gantera bit.”

²⁷ Hamé wahdá ke Issá é habarán kanagá at, cha mardománi nyámá yakk janénéá gwánk jat: “Bahtáwar hamá mát ent ke cha áiy lápá taw pédá butagay o tará shiri méchéntag.”

²⁸ Issáyá áiy passawá darraént: “Bale hamá bahtáwarter ant ke Hodáay habarán gósha dárant o áyáni sará amala kanant.”

Neshániay lóthag

(Mattá 12:39–42; Markás 8:12)

²⁹ Wahdé mardománi mocchi géshter bayán at, Issáyá gwasht: “É zamánagay mardom badkár mardom ant. Ajabbatén neshánia lóthant, bale áyán Yunos nabiay neshániá abéd, dega hecch neshánié dayaga nabit.

³⁰ Anchosh ke pa Naynawáay mardomán Yunos neshánié at, hamé paymá Ensánay Chokk ham pa é zamánagay mardomán neshánié bit.

³¹ Jost o porsay róchá Sabáay shahbánok* gón é zamánagay mardomán horigá páda kayt o eshán mayáriga kant, chéá ke Sabáay shahbánok cha donyáay á dastá átk ke Solaymán bádsháhay dánáia begendit. Bale nun cha Solaymáná masteréné edá átkag.

³² Jost o porsay róchá Naynawáay mardom gón é zamánagay mardomán horigá páda káyant o eshán mayáriga kanant, chéá ke Naynawáay mardomán Yunosay járay sará tawbah kort. Bale nun cha Yunosá masteréné edá átkag.

Badanay cherág

(Mattá 5:15; 6:22–23)

³³ Hechkas cherágá pa chér dayagá róka nakant o na áia kásagay chérá éra kant. Áia cherágdánay sará éra kant, tánke harkas ke lógá kayt, áiy rozhn begendit.

³⁴ Tai chamm tai badanay cherág ant. Wahdé tai chamm sharr ant, tai sajjahén badan rozhná bit, bale agan tai chamm haráb ant, gorhá tai badan ham tahára bit.

³⁵ Hozzhár bay, é nur ke tai tahá hastent, taháriay tahá badal mabit.

³⁶ Agan tai sajjahén badan rozhná bebit o áiy hecch bahré tahár mabit, gorhá sarjamiá drapshnáka bit, anchosh ke cherágay shahm tará rozhná kant.”

Parisi o Sharyatay zánógeráni mayárig kanag

(Mattá 23:1–36; Markás 12:38–40; Luká 20:45–47)

³⁷ Wahdé Issáyá habar halás kortant, yakk Parisiéá á wati lógá mehmán kort. Issá áiy lógá shot o pa warákay waragá parzónagay sará nesht.

³⁸ Bale wahdé Parisiá dist ke Issáyá cha waragá pésar wati dast nashosh-tant, hayrán mant.

³⁹ Gorhá Hodáwandén Issáyá dém gón áia kort o gwashti: “Shomá Parisi pyálah o kásagáni dhanni némagá sáp o sallaha kanét, bale shomay del o darun cha lálech† o tamáh o badiá sarréch ent.

⁴⁰ Oo násarpadán! Áia ke shomay dhanni némag, bezán badan addh kortag, shomay del o darun ham hamáia jórh kortag.

⁴¹ Gorhá wati del o daruná hayrát bedayét tánke sajjahén chizz pa shomá sáp o sallah bebant.

⁴² Oo Parisián! Bazhn o apsóz pa shomá ke purchénk o sadáp o é dega káhokáni sará dahyakka dayét, bale cha ensáp o Hodáay mehrá nádelgósh ét. Drégatá‡ shomá é kár bekorténant o á ham yalah madáténant.

* **11:31 11:31** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “jonubay shahbánok”. † **11:39 11:39** Lálech, bezán tamáh, hers. ‡ **11:42 11:42** Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”.

⁴³ Oo Parisián! Bazhn o apsóz pa shomá ke kanisaháni sharterén jágahán o bázarán mardománi salám o drótán dósta dárét.

⁴⁴ Bazhn ent, shomá hamá kabráni paymá ét ke áyáni sará seng o shakkŠ nést o gendaga nabant o mardom pa názánti áyána lapáshant o gwazant.”

⁴⁵ É habaráni sará Sharyatay káziéá gwasht: “Oo ostád! Taw gón wati é habarán mára ham bézzat kanagá ay.”

⁴⁶ Issáyá gwasht: “Oo Sharyatay kázián! Pa shomá ham bazhn o apsóz ent. Shomá mardománi chakká gránén bára laddhét ke cha áyáni zóra gésh ent, bale shomá wat pa áyáni komakká lankoké ham nasorénét.

⁴⁷ Bazhn o apsóz pa shomá! Hamá nabiáni kabrána bandét ke shomay pet o pirokán koshtagant.

⁴⁸ É paymá shomá wat gwáhi dayét ke may pet o pirokán sharrén kár kortag. Áyán nabi koshtagant o shomá nabiáni kabrána bandét.

⁴⁹ Paméshká Hodáyá cha wati hekmatá gwashtag: Man pa áyán paygambar o kásed ráha dayán, bale á lahténá koshant o lahténá ázára dayant.

⁵⁰ Paméshká cha donyáay bongéjá hamá sajjahén paygambar ke mardomán koshtagant, áyáni hón é zamánagay mardománi gardená ent,

⁵¹ bezán Hábilay hóná beger tán Zakaryáay hóná ke korbánjá o mazanén parasteshgáhay nyámá réchag but. Haw! Shomará gwashán ke é zamánagay mardom á sajjahén hónáni daynkár ant.

⁵² Oo Sharyatay kázián! Bazhn ent ke shomá zántay hazánagay kelit zort o bort, wat tahá nayátkét o áyáni dém ham dásht ke tahá rawagesh lóthet.”

⁵³⁻⁵⁴ Wahdé Issá cha ódá dar átk, Parisi o Sharyatay zánóger gón zahrnáki áiy démá óstátant o bázén josté kanagá laggetant, tánke Issáyá cha áiy jenday habarán mán begisshéant o dámá dawr bedayant.

12

Ryákáriay homir (Mattá 10:26-27)

¹ Hamé wahdá hazarán mardom mocch but. Harkas domiá lagat kanán at. Issáyá sajjahénán pésar gón moridán wati habar bongéj kort o gwashti: “Cha Parisiáni homirá ke ryákári o dotal o dopóstiay homir ent, watá dur bedárét,

² chéá ke hecch choshén chérén chizzé nést ke záher mabit o hecch choshén rázé nést ke zánag mabit.

³ Paméshká, har habaré ke shomá shapay taháriá kortag, róchay rozhnáíá eshkonaga bit o har habaré ke shomá lógay tah o tóki kóthiáni tahá pa halwat kortag, mardom lógáni sará sara kapant o á habaray járá janant.

Matorsét (Mattá 10:19-20, 28-33; 12:32)

⁴ Oo mani dóstán! Shomará gwashán ke cha hamáyán matorsét ke shomay badaná koshta kanant bale cha eshiá géshter hecch korta nakanant.

⁵ Man shomará gwashán ke cha kayá betorsét. Cha hamáiá betorsét ke koshagá rand dózahá dawr dayagay wáki o ehtiári hast. Haw! Man shomará gwashán ke cha hamáiá betorsét.

⁶ Panch jengol pa do paysahá* bahá bit. Bale Hodá cha é jengolán yakkéá ham béhayála nabit.

§ 11:44 11:44 Shakk, bezán kabray seng ke áiy sará mordagay námá nebeshtaha kanant. * 12:6 12:6 Asligén Yunáni nebeshtánk gwasht: “do asariun.” Asariun á zamánagá kamnehádén zarré at.

⁷ Hodáyá shomay saray mudáni hesáb ham gón ent. Gorhá matorsét chéá ke shomay arzesh cha sajjahén jengolán géshter ent.

⁸ Man shomará gwashán ke harkas ke mardománi démá mani gwáhiá dant, Ensánay Chokk Hodáy preshtagáni démá áiy gwáhiá dant o

⁹ harkas ke mardománi démá mani gwáhiá nadant, man Hodáy preshtagáni démá áiy gwáhiá nadayán.

¹⁰ Hamé dhawlá, agan kasé Ensánay Chokkay helápá habaré bekant pahell kanaga bit, bale harkas ke Pákén Ruhay bárawá kopr bekant, á bakshaga nabit.

¹¹ Wahdé mardom shomará gerant o kanisahána barant o hákem o hokumatáni démá pésha kanant, paréshán mabét ke pa wati démpániá† ché begwashén,

¹² chéá ke Pákén Ruh shomará hamá wahdá wat sója dant ke ché begwashét.”

Nádánén zemindáray mesál

¹³ Cha mardománi mocchiá, yakkéá gón áiy gwasht: “Oo ostád! Mani brátá begwash ke cha petay mirásá mani bahrá begisshénit o bedant.”

¹⁴ Issáyá passaw dát: “Oo mard! Kassá maná shomay kázi o dáwar nakortag.”

¹⁵ Padá gón mardomán gwashti: “Hozzhár bét! Watá cha har dhawlé tamáh o lálechá dur bedárét, chéá ke mál o dawlatay zyádahi ensánay zenday maksad o morád naent.”

¹⁶ Mesálé dát o gwashti: “Sérén zemindaré hastat ke áiy cha wati dhagárán bázén kesharé raset.

¹⁷ Nun wati delá gwashti: ‘Ché bekanán? Maná pa esháni ambár kanagá jágah nést.’

¹⁸ Padá gwashti: ‘Nun zánán ché bekanán. Wati ambárána karóján‡ o esháni jágahá masterén ambára bandán o wati sajjahén dán o chizzán hamódá ambára kanán.

¹⁹ Padá gón wata gwashán: “Taw pa báz sálá mazanén málé mocch kortag. Nun ásudag bay, wassh bwar o benósh o gal bay!”

²⁰ Bale Hodáyá gwasht: ‘Oo nádán! Hamé shapay jendá cha taw geraga bit, gorhá tai é mocch kortagén mál o melkat kaiga bant?’

²¹ Esh ent hamá mardomay ásar o ákebat ke pa wat mál ambára kant bale Hodáy gwará hastómand naent.”

Ásudagén zend (Mattá 6:25–33)

²² Issáyá gón moridán gwasht: “Paméshká shomará gwashán ke pa wati zendá paréshán mabét ke ché bwarén, na pa wati badaná ke ché bepóshén.

²³ Chéá ke zend cha waráká o badan cha pósháká géshtera karzit.

²⁴ Gwarágán bechárét, na keshant o na ronant o na bán§ o ambáresh hast. Bale angat Hodá áyán róziga dant. Shomay arzesh cha morgán báz géshter ent.

²⁵ Hechkas pa pegr o parésháni wati zenday róchán damáné ham gésht korta nakant.*

²⁶ Agan shomá inchokén kasánén káré korta nakanét, gorhá chéá zenday dega chizzáni bárawá watá paréshána kanét?

† 12:11 12:11 Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársiá “defá”. ‡ 12:18 12:18 Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. § 12:24 12:24 Bán, bezán kóthi, kamrah, óták.

* 12:25 12:25 Yá: wati báládá yakk dasté borzter korta nakant.

²⁷ Oo kambáwarán! Gol o polláni némagá delgósh kanét ke chón rost o rodóma kanant. Na zahmaté kasshant o na résant o gwapant, bale man shomará gwashán ke Solaymáná gón wati mazanén shán o shawkatá é polláni dhawlén póshák gwará nabutag.

²⁸ Wahdé Hodá gyábánay káhán ke maróchi hasant o bándá taruná sóchaga bant, chó brahdára kant, gorhá shomará che paymá sharterén pósháka nadant?

²⁹ Paméshká wati sarjamén delgóshá ward o nóshay némagá makanét o é chizzáni barawá paréshán mabét.

³⁰ Donyáay hodánábáwarén mardom é sajjahén chizzáni randá tachant, bale shomay ásmáni Peta zánt ke shomará é chizz pakár ant.

³¹ Hodáay bádsháhiay shóházá bebét, é sajjahén wat shomará dayaga bant.

³² Oo mani kasánokén rombay mardomán! Matorsét, chéa ke shomay ásmáni Petay razá o wáhag hamesh ent ke bádsháhiá shomará bedant.

³³ Wati mál o melkatá bahá kanét o nézgáráni sará bahr kanét. Pa wat anchén zarturag addh bekanét ke hechbar kwahna nabant, ásmáná anchén ganjé ambár bekanét ke na halása bit, na dozzéi áiy nazzikká kayt o na warók o ramézia† warant.

³⁴ Parchá ke hamódá ke shomay mál ent, shomay del ham hamódá bit.

*Pa Issáy per tarragá tayár bebét
(Mattá 24:42–51)*

³⁵ Lánká bebandét o wati cherágá rók bedárét.

³⁶ Hamá hezmatkáráni paymá bebét ke wati wájahay rahchár ant ke kadén cha sur o árósay shádehán pera tarrit o anchosh ke kayt o darwázagá thokkit, á darwázagá pa áiá pacha kanant.

³⁷ Bahtáwar ant hamá hezmatkár ke áyáni wájaha kayt o gendit ke ágah o hozzhár ant. Man shomará rásténa gwashán, áyáni wájahay jend pa áyáni hezmatá lánka bandit, áyána nádénit o warag déma dant.

³⁸ Bahtáwar ant hamá hezmatkár ke agan áyáni wájah shapay domi yá sayomi pásá ham byayt, gendit ke ágah ant.

³⁹ Shomá sharra zánét, agan lógay hodábondá bezántén dozz kojám wahdá kayt, gorhá áiá hechbar dozz wati lógay janagá naeshtagat.

⁴⁰ Hamé paymá tayár bebét, chéa ke Ensánay Chokk anchén wahdéa kayt ke shomá áiy entezár o wadará nabét.”

⁴¹ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! É mesál taw pa má áwort yá pa sajjahénán?”

⁴² Hodáwandén Issáyá gwasht: “Amánatdár o dánáén kármaster hamá ent ke wájah áiá wati é dega sajjahén hezmatkáráni master bekant tánke áyán pa wahd ward o warák bedant.

⁴³ Bahtáwar ent hamá hezmatkár ke wahdé wájaha kayt, áiá hamá káráni sará gendit.

⁴⁴ Shomará rásténa gwashán, wájah hamá hezmatkára wati sajjahén mál o hastiay kármastera kant.

⁴⁵ Bale agan hamá kármaster wati delá begwashit: ‘Angat mani wájahay áyagá báz wahd hast’ o paméshká wati hamkárén golám o móledán latth o kotth bekant, ward o nóshá dazgatth bebit o malár o hanósh bebit.

⁴⁶ Áiy wájah anchén róch o sáhatéa kayt o rásit ke á nazánt o wadará naent. Gorhá wájah áiá sharriay sará latth o kottha kant o nábáwaráni nyámá dawra dant.

† 12:33 12:33 Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt.

⁴⁷ Á hezmatkár ke wati wájahay wáhag o razáyá zánt, bale angat áiy wáhagay sará amal kanagá watá tayára nakant, sakk lattha wárt.

⁴⁸ Bale hamá ke pa názánti anchén radé jant ke latth o kotthay sezáwár bebit, kamter lattha wárt. Chéá ke cha masterén mansabdará‡ géshter jost o porsa bit o kaséá ke géshter zemmará dayag butag, cha áiy géshter hesáb geraga bit.

Issáy randgiri

(Mattá 10:34–36)

⁴⁹ Man átkagán ke donyáyá áse rók bekanán. Drégatá é wahdi á áse rók butén.

⁵⁰ Bale cha áiy pésar, maná pákshódié zalurat ent,§ ke tánke é kár sarjam nabutag sakk paréshán o bétáhir* án.

⁵¹ Shomá gomána kanét man átkagán ke donyáyá sohl o émeni byarán? Na, shomará gwashán ke man sest o séday áragá átkagán.

⁵² Cha é damáná o rand, yakk lógéay panchén mardománi nyámá nátepákia kapit, say doay helápá o do sayay helápá bit.

⁵³ Pet chokkay helápa bit o chokk petay, mát jenekkay helápa bit o jenekk mátay, wassig nesháray helápa bit o neshár wassigay.”

Zamánagay zánag

(Mattá 5:25–26; 16:2–3)

⁵⁴ Gorhá Issáyá gón mardomán gwasht: “Wahdé shomá gendét ke rónenday némagá jambaréa bastag, hamá damáná gwashét ke sakk hawra gwárit o hawr ham bit.

⁵⁵ Wahdé cha jonubá gwáta kasshit, gwashét ke maróchi garm o lewára bit o hamé dhawlá ham bit.

⁵⁶ Oo doru o dopóstén mardomán! Wahdé shomá zemin o ásmánay neshánián máná korta kanét, gorhá chón annugén zamánagay neshánián máná korta nakanét?

⁵⁷ Shomá parchá wat paysalaha nakanét ke kojám chizz rást ent?

⁵⁸ Wahdé gón wati daynkára hakdiwána† raway, johd kan ráhá gón áiy sohl o saláh bekanay. Chó mabit ke tará káziay kerrá bebárt o á tará sepáhigay dastá bedant o sepáhig tará zendáná bebárt o band bekant.

⁵⁹ Tará gwashán, tán wahdé ke taw zarráni goddhi‡ pai o paysahá porr makanay, cha ódá ázáta nabay.”

13

Tawbah kanét

¹ Hamá wahdá lahténá gón Issáyá á Jalili mardománi bárawá habar o hál kort ke Pilátusá koshtagatant o áyáni hón gón áyáni korbánigén dalwatáni* hóná hór o hawár kortagat.

² Issáyá áyáni passawá gwasht: “Shomá gomána kanét ke á Jalili ke chó bazzag butant, cha á degarán gonahkárter atant?

³ Man shomará gwashán na, chosh naent, bale agan tawbah makanét, shomá ham hamáyáni dhawlá gár o gomsára bét.

⁴ Gomána kanét ke hamá hazhdahén mardom ke Shilwáhay borj áyáni sará kapt o mortant, cha Urshalimay á dega sajjahén mardomán radkárter atant?

⁵ Man shomará gwashán na, shomá ham agan tawbah makanét, hamáyáni dhawlá gár o gomsára bét.”

‡ 12:48 12:48 Mansabdár, bezán káréay zemmará, ogdahdár. § 12:50 12:50 Issáy máná wati mark ent. * 12:50 12:50 Bétáhir, bezán náarám, békarár. † 12:58 12:58 Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh. ‡ 12:59 12:59 Goddhi, bezán áheri. * 13:1 13:1 Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók.

⁶ Padá Issáyá áyáná é mesál dát: “Mardéa wati anguri bágá enjiray drachké keshtagat. Yakk róché, enjiray baráni chárágá bágá shot, bale bari nadistant.

⁷ Gorhá gón wati bágpáná gwashti: ‘Say sál ent ke man é enjiray baráni chárágá káyán bale heccha nagendán. Begoddhi ke hoshká jágahé geptagi.’

⁸ Bale bágpáná passaw dát: ‘Wájah! Dega yakk sále belli, man eshiay boná kóchán o kalóndhán o samátia dayán.

⁹ Démay sálá agan bari dát sharr, agan nadáti gorhá begoddhi.’ ”

Kompén janénéay drahbakshi

¹⁰ Shabbatay róchéá Issá yakk kanisahéá mardomán tálim dayagá at.

¹¹ Janéné hamódá at ke hazhdah sál at jennéá nádráh kortagat. Janén komp at o hecch dhawlá natwánti wati sréná tachk bekant.

¹² Wahdé Issáy chamm áia kaptant, tawári kort o gwashti: “Oo bánok! Taw cha wati nájórhia dráh butay.”

¹³ Issáyá wati dast áia sará ér kort o hamá damáná janénay srén tachk but o Hodáay sepat o sanáyá lagget.

¹⁴ Bale kanisahay master narázá but chéá ke Issáyá Shabbatay róchá mardomé drah kortagat. Gón mardomán gwashti: “Shomára pa wati kárán shash róch hast o hamá róchán pa wati drahbakshiá byáét, na ke Shabbatay róchá.”

¹⁵ Hodáwandén Issáyá áia passawá darraént: “Oo doru o dopóstén mardomán! Cha shomá hechkas Shabbatay róchá wati gók o harán cha banjáhána nabójit o dhanná pa áp dayagá nabárt?

¹⁶ Gorhá é janén ke Ebráhémay nasl o padréch ent o porrén hazhdah sál ent ke Shaytáná wati bandig kortag, chéá Shabbatay róchá cha é azábá ázát kanag mabit?”

¹⁷ Wahdé Issáyá chosh gwasht, áia sajjahén badwáh sharmendag butant. Bale é dega sajjahén mardom cha Issáy é mójezah o ajabbatén kárán gal butant.

Hodáay bádsháhiay do mesál

(Mattá 13:31–33; Markás 4:30–32)

¹⁸ Gorhá Issáyá gwasht: “Hodáay bádsháhi kojám chizzay paymá ent? Pa áia chónén mesalé bedayán?

¹⁹ Hodáay bádsháhi thélkáhay tohmay paymá ent ke mardéa zort o wati bágá kesht. Á tohm rost o drachkéay kaddá but o báli morgán áia ták o tháláni[†] sará kodóh bast.”

²⁰ Padá gwashti: “Man pa Hodáay bádsháhiá chónén mesalé bedayán?

²¹ Hodáay bádsháhi hamá homiray paymá ent ke janénéá zort o gón bázén ártéa[‡] hawár kort o kamm kammá sajjahén árt gwát gept.”

Tankén darwázag

(Mattá 7:13–14, 21–23)

²² Issá shahr pa shahr o métag pa métag mardomán tálim dayán at o dém pa Urshalimá rawán at.

²³ Yakkéá jost kort: “Oo wájah! Hamá mardomán ke nejáta rasit, á kammok ant?”

²⁴ Áia passaw dát: “Johd kanét ke cha tankén darwázagá begwazét, chéá ke man shomára gwashán, bázéné cha hamé darwázagá gwazagay johdá kant, bale gwasta nakant.

²⁵ Wahdé kayt ke lógay hodábond páda kayt o lógay darwázagá banda kant, gorhá shomá lógay dapá óshtét o harchont darwázagá thokkét o tawára kanét:

[†] 13:19 13:19 Thál, bezán sháharh, sháhal.

[‡] 13:21 13:21 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “say sátá”, bezán cha bist litará gésh.

‘Oo wájah! Darwázagá pa má pach kan!’, bale á passawa dant ke ‘man shomará pajjáha nayarán o nazánán cha kojá átkagét.’

²⁶ Shomá gwashét: ‘Má gón taw yakjáh wártag o nóshetag o taw may damk o bázarán tálim dátag.’

²⁷ Bale á passawa dant: ‘Man shomará pajjáha nayarán o nazánán cha kojá átkagét? Oo radkárán! Cha mani démá dur bét.’

²⁸ Ódá gréwag o peryát o zária bit, chéá ke shomá Ebráhém o Esák o Ákub o sajjahén paygambarán Hodáay bádsháhiá gendét, bale wat cha Hodáay bádsháhiá dhann dawr dayaga bét.

²⁹ É dega mardom cha ródarátkŠ o rónend o cha shamál o jonubay chárén némagána káyant o Hodáay bádsháhiay parzónagay sará nendant.

³⁰ Bechár, hamá ke áheri ant, awalia bant o hamá ke awali ant, áheria bant.”

Pa Urshalimá Issáy gam o andóh

(Mattá 23:37–39)

³¹ Hamá wahdá lahtén Parisi Issáy gwará átk o gwashtesh: “Nun taw é jágahá yalah kan o dega jáhéá beraw, chéá ke Hirudis tai koshagay randá ent.”

³² Issáyá darraént: “Berawét á róbáhá begwashét ke maróchi o bándá jennána kasshán o mardomán dráha kanán o sayomi róchá, wati kára sarjama kanán.

³³ Bale maróchi, bándá o póshi allamá wati é sapará démá barán, chéá ke hecch paygambaray kósh cha Urshalimá dhanna nabit.

³⁴ Urshalim, oo Urshalim! Taw paygambarána koshay o hamá ke Hodáyá tai kerrá ráh dátagant, áyán sengsára kanay. Báz randá man lóthetá ke tai chokkán wati kerrá mocch o yakjáh bekanán, chó ke nekénkén morgé chureg o chippokán wati bál o bánzoláni chérá moccha kant, bale shomá nalóthet.

³⁵ Nun shomay lóg pa shomá yalah dayaga bit. Shomará gwashán, shomá dega baré maná nagendét tán á wahdá ke wat begwashét: ‘Mobáarak ent hamá ke Hodáwanday námá kayt!’ ”*

14

Issá Parisiéay lógá mehmána bit

¹ Chó but ke Shabbatay róchéá Issá pa warákay waragá Parisi sarókéay lógá shot. Óday mardom pa delgósh áia chárágá atant ke bárén ché kant?

² Áiay dém pa démá mardé at ke cha jalandaray nádráhiá* badani gwát geptagat.

³ Issáyá cha Sharyatay kázi o Parisián jost gept: “Shabbatay róchá nádráháni dráh kanag rawá ent yá na?”

⁴ Bale á bétawár butant. Gorhá Issáyá á marday dast gept, mardi dráh kort o roksat kort.

⁵ Gorhá Issáyá dém gón áyán tarrént o gwashti: “Cha shomá kay ent ke áiay chokk yá gók Shabbatay róchá chátá bekapit o áia hamá damáná cha chátá dar makant?”

⁶ Bale áyán hecch passaw dát nakort.

⁷ Wahdé Issáyá dist ke mehmán che paymá diwánjáhay sharterén jágahán gechén kanagá ant, gorhá é mesáli dát o gwashti:

⁸ “Wahdé taw pa sur o áróséá lóthaga bay, diwánay sharterén jágahán manend, balkén cha taw masterén mardomé ham lóthag butag.

§ 13:29 13:29 Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. * 13:35 13:35 Zabur 118:26.

* 14:2 14:2 Jalandar nádráhié ke dast yá pád cha ápa gwáta gerant.

⁹ Gorhá á mehmándár ke shomárá doénána lóthetagi, tará gwasht: 'Wati jáhá áia beday.' Gorhá taw pashal o sharmendaga bay o majburiá jahlterén jágaha nenday.

¹⁰ Wahdé kasé tará mehmána kant, jahlterén jágahá benend, tánke mehmándár wat byayt o begwashit: 'Oo mani dóst! Byá, sharterén jágahéá benend.' Á wahdá taw á dega mehmánani chammán sharapdára bay.

¹¹ Chéá ke harkas watá mazana kant,[†] kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit."

¹² Gorhá Issáyá gón mehmándará gwasht: "Wahdé taw pa sobáreg yá shámá mehmánia kanay, wati sangat, brát o syád yá hastómandén hamsáhegán malóth. Chó mabit ke á ham tará mehmán bekanant o taw wati mehmániay badalá begeray.

¹³ Wahdé mehmánia kanay, nézgár o mondh o lang o kórán belóth.

¹⁴ Gorhá bahtáwara bay, chéá ke áyáni kerrá chizzé nést ke tará badalá bedayant o taw wati mozzá pahrézkáráni zendag bayag o jáh janagay[‡] róchá geray."

Mazanén mehmániay mesál

(Mattá 22:1-10)

¹⁵ Cha óday mehmánán yakkéá gón é habaray eshkonagá gwasht: "Bahtáwar ent hamá ke Hodáay bádsháhiay mehmániá waraga wárt."

¹⁶ Issáyá gwasht: "Mardéá baláhén mehmánié kort o bázén mardomé lóthéánt.

¹⁷ Mehmániay róchá gón wati golámá gwashti: 'Beraw mani mehmánán begwash ke byáét, nun har chizz tayár ent.'

¹⁸ Bale cha á sajjahénán har yakkéá nimóné kort o nayátk. Yakkéá gwasht: 'Man yakk dhagáré bahá zortag o báýad ent áiy chárágá berawán, paméshká maná bebaksh.'

¹⁹ Degaréá gwasht: 'Man panch jotk káiger[§] zortag o pa áyáni chárág o chakkásagá rawagá án, paméshká pahellia lóthán.'

²⁰ Dega yakkéá gwasht: 'Man nóki sur kortag, paméshká átka nakanán.'

²¹ Golám átk o wati wájahi cha é hálán sahig kort. Wájah é habaráni eshkonagá sakk zahr gept o hokmi dát: 'Damáná beraw, cha shahray tank o damkán sajjahén nézgár o mondh o kór o langán byár.'

²² Randá golám átk o gwashti: 'Wájah! Harché ke taw maná hokm dát man hamá dhawlá kort, bale angat jágah hastent.'

²³ Gorhá wájahá wati golám hokm dát: 'Shahrá dhann ráh o rahsarán beraw, mardom shóház kan o áyán majbur kan o byár tánke mani lóg cha mardomá porr bebit.'

²⁴ Shomárá rásta gwashán ke cha awali lóthetagen mardomán yakké ham mani mehmániay warákána nachashit."

Issáy moridiay táwán

(Mattá 10:37-38; 16:24; Luká 9:23)

²⁵ Mazanén rombé Issáyá hamráhiá rawagá at. Áia dém tarrént o gón áyán gwashti:

²⁶ "Á ke lóthit mani morid bebit, agan cha wati pet o mát, jan o chokk, brát o gohárán o cha wati jenday sáhá ham sar magwazit, mani morid buta nakant.

[†] 14:11 14:11 Lérag, bezán hesáb árag, shomár kanag. [‡] 14:14 14:14 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. [§] 14:19 14:19 Káiger, bezán mazanén narén gók.

²⁷ Kasé ke wati salibá baddhá nakant o mani randá nayayt, á ham mani morid buta nakant.

²⁸ Agan cha shomá kasé lóthit ke borjé bebandit, gorhá borjay bandagá pésar á nendit o borjay harch o darchay hesábá jant o chárit ke bárén maná é kára sarjam korta kanán yá na.

²⁹ Chéá ke agan é borjay bonredá ér bekant o násarjamá belliti, sajjahén mardom ke gendant, áia kalág o rishkanda kanant o

³⁰ gwashant: ‘É mardá kéré bendát kort bale natwánti sarjami bekant.’

³¹ Yá agan bádsháhé erádaha kant ke gón dega bádsháhéá janga kanán, gorhá jangá pésar á nendit o andázaha jant ke bárén man gón dah hazáray pawjá á bádsháhay bist hazári lashkaray démá óshtáta kanán yá na.

³² O agan begendit ke áia démá dáshta nakanán, gorhá dozhmenay lashkar ke angat dur ent, á wati kásedán rawána dant ke sohl o saláhay shartán bezánt.

³³ Hamé paymá cha shomá harkas, tán wahdé ke cha wati har chizzá dast makasshit, mani morid buta nakant.

³⁴ Wád sharr ent, bale agan wáday tám berawt, gorhá chón padá támdár kanaga bit?

³⁵ Na zeminay kára kayt o na samát buta kant, mardom áia dawra dayant. Harkasá pa eshkonagá gósh per, beshkont.”

15

Gárén méshay mesál

(Mattá 18:12–14)

¹ Nun sajjahén songi o máliátgir o gonahkárén mardom Issáay gwará átkant ke áia habarán beshkonant.

² Bale Parisi o Sharyatay zánógerán norondhet o gwasht: “Gón gonahkárán é marday ru pach ent o gón áyán hór waraga wárt.”

³ Gorhá Issáyá pa áyán é mesál dát o gwasht:

⁴ “Cha shomá agan kaséá sad mésh hast o cha áyán yakké gár bebit, gorhá allamá nawad o nohén méshán charágáhá* yalaha kant o hamá gárén méshay shóhazá rawt. Tánke daria nagéjit, áramá nanendit.

⁵ Wahdé gárén méshá dara géjit, pa galé wati kópagá kanti,

⁶ lógá rawt, dóst o hamsáhegána lótháénit o gwashit: ‘Mani galá shádán bét ke man wati gárén mésh dar gétkag.’

⁷ Man shomará gwashán, hamé dhawlá pa yakk gonahkáréá ke tawbaha kant, ásmáná baláhén shádehé bit, bale pa nawad o noh pahrézkará ke áyán tawbah pakár naent choshén shádeha nabit.

Gárén kaldáray mesál

⁸ Yá ke agan janénéá dah kaldár bebit o cha á dahén kaldárán yakké gár bebit, gorhá allamá pa wati gárén kaldáray shóhazá cherágé róka kant o sarjamén lógá patthit. Tánke daria nagéjit, áramá nanendit.

⁹ Wahdé kaldará dara géjit, dazgohár o hamsáhegána lótháénit o gwashit: ‘Mani galá shádán bét ke man wati gárén kaldár dar gétkag.’

¹⁰ Hamé paymá man shomará gwashán, agan yakk gonahkaré ham cha wati gonáhán tawbah bekant, Hodáay préshtag shádeha kanant.”

Gárén bacchay mesál

¹¹ Padá Issáyá gwasht: “Mardéá do mardénchokk hastat.

* 15:4 15:4 Charágáh, bezán dalwatáni charagay jágah, charágjáh, charág.

¹² Kasteréná yakk róché gón petá gwasht: ‘Oo mani pet! Cha tai mál o melkatá harché ke mani bahr o wandhá kapit, maná annun beday.’ Gorhá petá wati mál o melkat doén chokkáni sará bahr kortant.

¹³ Lahtén róchá o rand kasterén chokká wati sajjahén mál o hasti yakjáh kortant, zortanti o durén molkéá shot o wati máli pa aysh o nósh gár kortant.

¹⁴ Wahdé har chizzi gár kortagat, á molká sakk dhokkál kapt o á tangdast but.

¹⁵ Hamá molká yakk mardoméay kerrá shot o dazbandii kort ke maná kára bedár. Gorhá áia wati dhagaráni sará hukkáni chárénók kort.

¹⁶ Ódá haminchok gozhnag but ke áia delá lóthet hamá kósagán† bwárán o wati lápá sér bekanán ke hukkáni warák ant, bale kassá pa waragá hecch nadát.

¹⁷ Wahdé hóshi kort, gón wat gwashti: ‘Mani petay bázén nawkaréá lápay sérá waráka rasit o man edá shodá mark án.

¹⁸ Nun páda káyán o wati petay kerrá rawán o áia gwashán: Oo mani pet! Man Hodáay gonahkár án o tai ham.

¹⁹ Nun nakarzán ke tai chokk gwashag bebán. Maná wati nawkaráni dhawlá yakk nawkaré bekan.’

²⁰ Gorhá pád átk o dém pa petay lógá rahádag but. Petá ke cha durá dist, chokkay sará bazzagi but o tacháná shot o gwarambázi kort o chokketi.

²¹ Chokká gwasht: ‘Oo mani pet! Man Hodáay gonahkár án o tai ham. Nun nakarzán ke tai chokk gwashag bebán.’

²² Bale petá gón wati golámán gwasht: ‘Eshtáp kanét, pa áia sharterén kabáhá byárét o gwarái bedayét. Challah o mondrikki dastá o kawshi páda bedayét.

²³ Pábondi‡ gwaská§ byárét o bekoshét tánke wasshén waráké bwarén o shátkámi bekanén.

²⁴ Chéá ke mani é chokk mortagat bale nun padá zendag butag, gár at o nun dar átkag. É dhawlá á shátkámi kanagá laggetant.

²⁵ Bale masterén chokk dhagaráni sará at. Wahdé lógay nazzikká raset o sáz o zémel o nách o sohbatay tawári eshкот,

²⁶ cha nawkarán yakké lótháént o josti kort: ‘Edá ché bayagá ent?’

²⁷ Nawkará passaw dát: ‘Tai brát átkag o nun ke á pa wasshi o salámati rasetag, tai petá pábondi gwask koshtag.’

²⁸ Gorhá masterén brát sakk zahr gept o nalótheti ke tahá byayt. Bale pet dhanná dar átk o áia wasshán kanagá* lagget.

²⁹ Chokká petay dazbandiay passawá gwasht: ‘Bechár, man inchok sálá tai kerrá goláméay dhawlá kár kortag o hechbar cha tai hokmá dar nabutagán, bale taw maná yakk shenekké ham nadátag ke gón wati sangatán shádeh bekanán.

³⁰ Bale tai é chokká tai mál gón kahbagán gár kort o taw pa áia pábondi gwask koshtag.’

³¹ Petá gwasht: ‘Oo mani chokk! Taw harwahdá mani kerrá ay o harché ke maná hast á sajjahén taig ant,

³² bale annun mára shátkámi kanaga lóthit ke tai é brát mortagat o nun zendag ent, gár o bégwáh at o nun dar átkag.’”

† 15:16 15:16 Kósag, bezán karó o bálkálénkay hamá drájén póst ke dánagi mán ent. ‡ 15:23 15:23 Pábondi, bezán hamá pas o gók ent ke pa helár kanagá lógay dapá dáranti. § 15:23 15:23 Gwask, bezán góló, gókay chokk. * 15:28 15:28 Wasshán kanag, bezán sohl kanag, áshti kanag.

16

Chálákén hesábdáray mesál

¹ Issáyá gón wati moridán gwasht: “Sér o hazgárén mardéá hesábdaré hastat. Wahdé mardomán shekáyat kort ke hesábdár tai mál o hastiá zawál kanagá ent,

² gorhá á lótháént o gwashti: ‘É chónén habar ant ke tai bárawá eshkonagá án? Beraw wati sarjamén hesáb o ketábán begisshén o byár o maná beday. Cha ed o rand taw mani hesábdár naay.’

³ Hesábdará delá gwasht: ‘Nun chón bekanán ke mani kárwáhond maná cha kára kasshagá ent? Dehkánkári man korta nakanán, pendhag ham maná lajja* kant.

⁴ Bale haw! Nun mana zánán ke ché bekanán. Báýad ent anchén karé bekanán ke wahdé cha kára kasshaga bán, mardom maná wati lógán jágah bedayant.’

⁵ Áiá kárwáhonday wámdár yakk yakká wati kerrá lótháéntant. Cha awali wámdará josti gept: ‘Tará mani kárwáhonday chinchok wám per ent?’

⁶ Passawi dát: ‘Maná yakk sad kayl† zaytunay thél wám per ent.’ Hesábdará gwasht: ‘Beger, esh ent tai wámáni kabz, zutt benend o panjáh kayl nebeshtah kan.’

⁷ Nun cha domi wámdará josti kort: ‘Tará chinchok wám per ent?’ Gwashti: ‘Yakk sad kayl‡ gandom.’ Hesábdará gwasht: ‘É tai wámáni kabz ent. Beger, hashtád kayl nebeshtah kan.’

⁸ Kárwáhondá wati béimán o dozzén hesábdáray tawsip paméshká kort ke áiá é kár pa hozzhári kortagat. Chéá ke donyádáriá donyái chokk cha Hodáay bádsháhiay chokkán hozzhárter ant.

⁹ Shomará gwashán ke donyái málá pa sharrén dóstáni shóház kanagá kár bebandét, tánke wahdé é málá hallit, shomará abadmánén jaháná jágahé berasit.

¹⁰ Á ke kasánén káráni sará tachk o rásta bit, mazanénáni sará ham rásta bit o á ke kasánén káráni sará rásta nabít, mazanénáni sará ham rásta nabít.

¹¹ Nun agan shomá donyái málá sará rást o tachk mabét, gorhá kay shomay sará báwara kant o barhakkén mál o hastiá shomay dastá dant?

¹² Agan shomá gón degaráni málá rást o tachk mabét, kay shomay jenday málá shomay dastá dant?

¹³ Hecch golámé do wájahay golámiá korta nakant, yá gón eshiá naprata kant o áiá dósta dárít, yá gón eshiá wapádára bit o áiá mána nayárit. Chó buta nakant ke shomá Hodáay golámiá ham bekanét o zarray golámiá ham.”

Sharyat o Hodáay bádsháhi

(*Mattá 5:31–32; 11:12–13; Markás 10:11–12*)

¹⁴ Parisi ke wat zarparast atant, gón é habaráni eshkonagá Issáesh kalág gept o rishkand kort.

¹⁵ Issáyá gwasht: “Shomá hamá ét ke mardománi démá watá tachk o pahrézkár péscha dárét, bale Hodá shomay delay hálána zánt. Hamá chizz ke mardománi gwará báz kimati ent, Hodá cha á chizzá naprata kant.

¹⁶ Tawrát o nabiáni bárig tán Yahyáay wahdá at. Cha hamá wahdá o rand Hodáay bádsháhiay mestágay jár janag bayaga ent o harkas zóra jant ke tahá berawt.

* **16:3 16:3** Lajj, bezán sharm, hajálat. † **16:6 16:6** Asligén Yunáni nebeshtánk gwasht: “yakk sad batos”, bezán 3700 litaray kesásá. ‡ **16:7 16:7** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “yakk sad korus”, bezán 37000 litaray kesásá.

¹⁷ Bale bezánét ke ásmán o zeminay tabáh bayag cha Sharyatay yakk thekk o neshanéay kapagá ásánter ent.

¹⁸ Harkas ke wati janay sawn o talákán bedant o gón dega janénéá sur o sáng bekant, zená kanagá ent o harkas ke gón talák dátagén janénéá sur bekant, á ham zená kant.

Serén mard o Ilázar

¹⁹ Yakk sér o hazgárén mardéá modám gránkimaténŠ pocch o pósháka póshet o wati róchi pa aysh o nósha gwázéttant.

²⁰ Ilázar námén garibén mardé ke badani sará tán pádá résh at, hamáiaý lógay dapá áwortag o dawresh dátagat.

²¹ Áiaý armán at ke cha hazgárén marday parzónagá kaptagén chondán wati lápá sér bekant. Kochekk ham átkant o áiaý résh o násuresha chatthetant.

²² Wahdé á garib mort, préshtagán á zort o Ebráhémay kerrá bort. Hazgárén mard ham mort o mardomán kabr o kapan kort.

²³ Hazgárén mard mordagáni jaháná azáb at. Áia ke sar chest kort cha durá chammi Ebráhémá kaptant ke Ilázar áiaý kashá at.

²⁴ Gwánki jat: ‘Ebráhém, oo mani pet! Mani sará rahm kan, Ilázará mani kerrá dém beday ke wati lankoká ápá bejant o mani nokká tarr bekant ke man ásá sochagá án.’

²⁵ Bale Ebráhémá darraént: ‘Oo mani bacch! Yát kan ke taw wati zendá sharrén chizzáni wájah butagay o Ilázará wati róch pa bazzagi gwázéttagant. Bale á nun edá ásudag ent o taw azáb ay.

²⁶ Eshia abéd, shomayg o may nyámá yakk anchén johlén daragé borrag butag ke na may némagay mardom shomay gwará shota kanant o na shomay némagay mardom may kerrá átka kanant.’

²⁷ Padá hazgárén mardá gón Ebráhémá gwasht: ‘Oo mani pet! Gorhá cha taw dazbandia kanán ke Ilázará mani petay lógá rawán day,

²⁸ chéá ke maná panch brát hast o mani wáhag ent ke Ilázar áyán hozzhár o habardár bekant. Chó mabit ke á ham é porazábén jágahá byáyant.’

²⁹ Bale Ebráhémá gwasht: ‘Áyáni kerrá Mussáay Tawrát o Nabiáni Ketáb hastant. Áyáni habarán gósh bedárant.’

³⁰ Á mardá gwasht: ‘Na, oo mani pet Ebráhém! Cha mordagán agan kasé áyáni kerrá berawt, allamá á tawbaha kanant.’

³¹ Ebráhémá gwasht: ‘Agan á Mussáay Tawrát o Nabiáni Ketábáni habarán gósha nadárant, gorhá cha mordagán agan kasé zendag bebit o áyáni kerrá berawt, áiaý habarán ham nazurant.’ ”

17

Gonáh o imán o parz

(Mattá 18:6–7, 21–22; Markás 9:42)

¹ Issáyá gón wati moridán gwasht: “Gomráh kanóken chizz mardomay zendá allamá káyant, bale bazhn o apsóz pa hamáia ke degarán gomráha kant.

² Cha é gwandhóán yakkéá ham dém pa gonáhá baragay badalá, sharter hamesh ent ke gomráh kanókay gotthá jenteri* táé bebandant o daryáyá chagali bedayant.

³ Cha wati kár o kerdán hozzhár bét.

Agan tai brát gonáhé kant, áia hakkal kan o agan pashómán but, bebakshi.

Š 16:19 16:19 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “jamurangén”. É rang bádshádi póshákáni rang at.

* 17:2 17:2 Jenter do seng ant ke gón áyán dána droshant o ártá kanant.

⁴ Toré róché hapt randá gonáh bekant o hapt randá tai gwará byayt o begwashit ke man pashómán án, bebakshi.”

⁵ Kásedán gón Hodáwandá gwasht: “May imáná gésh kan.”

⁶ Gwashti: “Agan shomay imán arzonéay kesásá† ham bebit, shomá tuday é drachká hokm dáta kanét ke watá cha boná begwaj o beraw zeray‡ tahá berod o besabz. Gorhá drachk shomay hokmá mannit.

⁷ Cha shomá á kas kay ent ke áiy hezmatkár dhagará nangára kant yá ramagá chárénit o kayt o wájah áiy begwashit: ‘Zutt byá, benend o warag bwar’?

⁸ Gón áiy allamá gwashit: ‘Pésará pa man warag addh kan, tán man nawártag, taw mani hezmatá bósht, wahdé man halás kort gorhá taw bwar.’

⁹ Wájah wati hezmatkáray shogr o mennatá gipt ke taw mani hokm mannetag? Na, hechbar.

¹⁰ Hamé paymá shomá ham á sajjahén hokmán ke shomára dayag butagant, sarjam bekanét o begwashét ke má tai hezmatkár bayagay láhek ham naén, tahná wati parz purah kortagant.”

Dah nádráhay drahbakshi

¹¹ Issá dém pa Urshalimá rawagá at o cha Sámerah o Jalilay simsará gwazagá at.

¹² Wahdé métagéá átk o raset, dah mardom ke áyán garray nádráhi at, gón áiy dochár kaptant. Dur óshtátant o

¹³ pa borztawári gwashtesh: “Oo wájah Issá! May sará rahm kan.”

¹⁴ Issáyá ke distant, gwashti: “Berawét, watá dini péshwáyán pésh bedárét.” Á sar geptant o ráhá dráh butant.

¹⁵ Cha áyán yakkéa wahdé dist ke nun dráh án, pa borztawári Hodáyá satá kanáná per tarret o átk,

¹⁶ Issáyá pádán kapt o shogri gept. Á nádráh SámeriéŠ at.

¹⁷ Issáyá jost kort: “Záná, har dahén cha garrá dráh nabutant? Á dega nohén kojá ant?

¹⁸ É yakkén darkawmá* abéd, dega kas pa Hodáyá sepat o sanáyá per natarret?”

¹⁹ Gorhá Issáyá gón á mardá gwasht: “Pád á, beraw ke tai imáná tará dráh kortag.”

Hodáyá bádsháhi

(Mattá 24:37–40)

²⁰ Yakk róché lahtén Parisiá cha Issáyá jost kort: “Hodáyá bádsháhi kadéna kayt?” Issáyá gwasht: “Hodáyá bádsháhi chamzáherá gendaga nabit.

²¹ Kass gwashta nakant ke Hodáyá bádsháhi edá ent yá ódá. Chéa ke Hodáyá bádsháhi, shomay delá ent.”†

²² Padá gón wati moridán gwashti: “Yakk wahdé kayt ke shomá pa Ensánay Chokkay rócháni yakk róchéay gendagá armána kanét, bale á róchá nagendét.

²³ Mardom shomára gwashant ke ‘edá ent’ yá ‘ódá ent,’ bale shomá marawét o áyáni randá makapét.

²⁴ Anchó ke geróka jant o ásmánay é sar tán á sará rozhná kant, Ensánay Chokk ham wati áyagay róchá anchosh záhera bit.

† 17:6 17:6 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “thélkáhay tohmay kesásá”. Thélkáhay tohm báz gwandh ant. ‡ 17:6 17:6 Zer, bezán daryá. § 17:16 17:16 Yahudián Sámeri gomráh zántagant o

gón áyán dayger o badal o bándát nakortag. * 17:18 17:18 “Darkawm” bezán á ke Yahudi naant.

† 17:21 17:21 Yá: shomay nyámá ent.

²⁵ Bale awalá báýad ent bázén sakki o sórié besaggit o é zamánagay mardom áiá mamannant.

²⁶ Hamá dhawlá ke Nuhay zamánagá butag, Ensánay Chokkay zamánagá ham anchosha bit.

²⁷ Á rócháan mardom ward o nóshá atant, sáang o surá atant o é kárán tán hamá róchá dazgatth atant ke Nuh bójigá swár but. Padá tuppán átk o sajjahén mardomi gár o bégwáh kortant.

²⁸ Lutay zamánagá ham anchó but, mardom warag o charag o badal o bándát o kesht o keshár o lóg o jágahay bandagá goláesh atant,

²⁹ bale hamá róchá ke Lut cha Sodumay shahrá dar átk, Hodáyá cha ásmáná ás o rókén gókort gwárent o Sodumay sajjahén mardom gár o bégwáh kortant.

³⁰ Ensánay Chokkay áyag o záher bayagay róchá ham anchosha bit.

³¹ Á róchá, agan kasé wati lógay sará bebit o áiay ord o poténk lógá ér bebant, pa áyáni zuragá jahlá ér makapit. Hamé dhawlá, agan kasé wati dhagaráni sará kesht o keshará bebit, á ham padá lógá per matarrit.

³² Lutay janay kessahá mashamóshét.‡

³³ Harkas ke wati sáhay rakkénagay randá bit, gária dant o harkas ke wati sáhá nadra kant, rakkéniti.

³⁴ Shomará gwashán ke á wahdá do mardom yakkén taht o nepáday sará waptag, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.§

³⁵ Do janén jenteray sará horigá dánay droshagá bit, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.

³⁶ Do mardén dhagaráni sará bit, yakké baraga bit o domi pasht géjaga bit.”*

³⁷ Jostesh kort: “Oo Hodáwand! Kojá chosha bit?” Passawi dát: “Har jáh ke jóné bit, ódá dhundhwáren morg moccha bant.”

18

Janózám o káziay mesál

¹ Issáyá pa moridán mesálé áwort ke á báýad ent harwahdá dwá bekanant o hechbar delprósh mabant.

² Gwashti: “Shahréá yakk kázié hastat ke áiá na cha Hodáyá torset o na mardománi parwáhia kort.

³ Hamá shahrá janózámé ham hastat ke harwahdá káziay kerrá átk o gwashti ke mani hakká cha daynkará beger o beday.

⁴ Tán lahtén wahdá káziá janózámay peryátay némagá hecch delgósh nakort, bale randá delá hayáli kort ke bell toré maná na Hodáay tors ent o na mardománi parwáh,

⁵ bale é janózám maná delsyáh kanagá ent. Paméshká gehter ent ke eshiay hakká begerán o bedayán. Chó mabit ke gón wati har róchigén rawag o áyagá maná géshter delsyáh bekant.”

⁶ Gorhá Hodáwandén Issáyá gwasht: “Bechárét é náhakkén kázi ché gwashit?

⁷ Nun bárén Hodá gón wati gechén kortagénán ke shap o róch áiay kerrá pa wati hakká peryáta kanant, hakka nakant? Pa áyáni hakrasiá déra kant?

⁸ Shomará gwashán ke áyáni hakká zutta dant. Bale á wahdi ke Ensánay Chokka kayt, bárén zeminay sará imáné pashta kapit ke begenditi?”

Parisi o máliátgiray mesál

‡ **17:32 17:32** Lutay janá wati mál o manál dóst at, Hodáay habari nazort o paméshká mort. § **17:34**

17:34 Pasht géjag, bezán nazurag, yalah dayag, gechén nakanag. * **17:36 17:36** Lahtén daznebeshtá, band 36 nést.

⁹ Issáyá hamá mardománi bárawá mesálé áwort ke watá nék o pahrézkára gwashant o é dega mardomán éra janant.

¹⁰ “Do mardom pa dwá kanagá mazanén parasteshgáhá shot. Yakké Parisié at o domi máliátgiré.

¹¹ Parisi óshtát o wati jenday bárawá dwái kort o gwashti: ‘Oo Hodá! Tai mennatwár án ke man é dega mardománi dhawlá dozz o radkár o zenákáré naán o na é máliátgiray dhawlá án.

¹² Man haptagé do róch róchaga bán o wati sajjahén málay dahyakká dayán.’

¹³ Bale máliátgir dur óshtátatagat o ásmáni cháret ham nakort. Dasti wati sénagá jat o peryát kanáná gwashti: ‘Oo Hodá! Mani sará rahm kan ke gonahkáré án.’

¹⁴ Nun man shomará gwashán: Hamá máliátgir bégonáh o bémayár but o lógá shot bale Parisi na, chéa ke harkas watá mazana kant, kamsharapa bit o harkas watá jahl o érdasta mannit, washnám o sharapdára bit.”

Pa chokkán Issáy mehr

(Mattá 19:13–15; Markás 10:13–16)

¹⁵ Mardomán wati nonnokén chokk ham Issáy gwará áwortant ke dastesh sará per bemoshit. Wahdé moridán dist, mardomesh hakkal dátant.

¹⁶ Bale Issáyá chokk wati kerrá lótháéntant o gwashti: “Chokkán bellét ke mani kerrá byáyant, áyáni déma madárét, chéa ke Hodáay bádsháhi anchén mardománig ent.

¹⁷ Shomará rásténa gwashán, harkas ke Hodáay bádsháhiá hamá paymá mamannit ke kasánén chokkia mannant, hechbar ódá pád ér korta nakant.”

Zardáren warná o abadmánén zend

(Mattá 19:16–29; Markás 10:17–30)

¹⁸ Sardárzádagéa cha Issáyá jost kort: “Oo nékén ostád! Man chón bekanán ke abadmánén zenday wáhond bebán?”

¹⁹ Issáyá gwasht: “Taw chéa maná ‘nékéna’ gwashay? Abéd cha Hodáyá kass nék naent.

²⁰ Taw Hodáay hokmána zánay: ‘Zená makan, hón makan, dozzi makan, drógén sháhedi maday, wati pet o máta ezzat beday.’ ”*

²¹ Áiá gwasht: “Man cha kasániá é sajjahén hokmáni sará amal kortag.”

²² Wahdé Issáyá áiay passaw eshкот, gwashti: “Tará angat yakk káré kanagi ent, wati sajjahén mál o hastiá bahá kan o zarrán garib o nézgárén mardománi sará bahr kan. É paymá tará ásmáni ganjé rasis. Nun byá o mani randgiriá bekan.”

²³ Wahdé á mardá é passaw eshкот, báz gamig but chéa ke báz sér o hazgár at.

²⁴ Issáyá á cháret o gwasht: “Pa hazgárén mardomán Hodáay bádsháhiá páday ér kanag sakk grán ent.

²⁵ Haw! Cha suchenay domká oshteray gwazag wa báz grán ent, bale pa hazgárén mardoméa Hodáay bádsháhiá páday ér kanag angat gránter ent.”

²⁶ Hamá ke é habará eshkonagá atant, jostesh kort: “Gorhá kay rakketa kant?”

²⁷ Issáyá passaw dát: “Hamá kár ke ensánay dastá nabit, Hodáay dastá bit.”

²⁸ Petosá gwasht: “Má wati har chizz yalah dátag o tai randgiriá kanagá én.”

²⁹ Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, harkasá ke pa Hodáay bádsháhiá wati lóg o jágah yá jan o chokk yá brát o gohár yá mát o pet yalah dátagant,

* **18:20 18:20** Darraw 20:12–16, Mussáy Wáz 5:16–20.

³⁰ hamé jaháná é chizzáni badalá áia báz géshtera rasit o á dega jaháná abadmánén zenday wáhonda bit.”

Issáy markay sayomi péshgói

(Mattá 20:17–19; Markás 10:32–34)

³¹ Padá Issáyá wati dwázdahén kásed yakk kerré bortant o gwashti: “Nun má Urshalimá rawagá én, har chizz ke nabián Ensánay Chokkay bárawá nebeshtag, purah o sarjama bit.

³² Áia darkawmén mardománi dastá dayant o hamá darkawm kalágia gerant, béezzatia kanant o dap o déma tokkia janant†,

³³ shallák o hayzaránia janant o koshanti. Bale sayomi róchá á padá zendaga bit.”

³⁴ Áiay morid cha é habarán yakkéa ham sarpad nabutant. Issáy é habaráni máná cha áyáni zántá dhann at o sarkechesh nawárt ke Issá ché gwashagá ent.

Kóréay drahbakshi

(Mattá 20:29–34; Markás 10:46–52)

³⁵ Wahdé Issá Ariháay shahray nazzikká raset, kóre disti ke ráhay sará neshtag o pendhagá at.

³⁶ Wahdé kórá gwazókén mocchiay tawár eshkot, josti kort: “Ché bayagá ent?”

³⁷ Hálesh dát: “Issá Náseri gwazagá ent.”

³⁸ Gorhá áia kukkár kort: “Issá, oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará rahm kan.”

³⁹ Á ke cha sajjahénán pésar o péshgám atant, kóresh hakkal kort o gwashtesh: “Bass kan!” Bale áia géshter kukkár kort: “Oo Dáud bádsháhay chokk! Mani sará rahm kan.”

⁴⁰ Issá óstát o hokmi dát: “Á mardá byárét.” Wahdé kór nazzikká átk, Issáyá jost kort:

⁴¹ “Taw ché gwashay, man pa taw ché bekanán?” Áia passaw dát: “Oo Hodáwand! Mani chammán rozhná kan.”

⁴² Issáyá gwasht: “Biná bay! Tai imáná tará dráh kort.”

⁴³ Hamá damáná kóray chamm pach butant o Hodáyá satá o saná kanána Issáy hamráh but. Sajjahén mardomán ke dist, áyan ham Hodáyá satá o saná kort.

19

Zakkáay mehmáni

¹ Issá Ariháay átk o cha shahray nyámá gwazagá at.

² Ódá Zakká námén sér o hazgárén mardé hastat ke máliátgiráni master at.

³ Áia lóthet ke bechárán Issá chónéné, bale mardománi mocchi mérhi* at o áiay jend pathakké at. Paméshká disti nakort.

⁴ Gorhá tacháná démterá shot o mazanén drachkéay† sará sar kapt ke áia begendit, chéa ke Issá cha hamé ráhá gwazagá at.

⁵ Wahdé Issá hamá jágahá raset, borzá cháret o gwashti: “Oo Zakká! Zutt jahlá ér kap ke maróchi man tai mehmán án.”

⁶ Á damáná ér átk o Issái pa gal o wasshi wati lógá bort.

⁷ Mardomán ke dist, sajjahén norondhagá laggetant o gwashtesh: “Issá gonahkárén mardéay lógá mehmán butag.”

† 18:32 18:32 Tokk janag, bezán toh janag. * 19:3 19:3 Mérhi, bezán mazanén mocchi o sholuki.

† 19:4 19:4 É drachkay elmi nám “Ficus sycomorus” ent.

⁸ Bale Zakká pád átk o óshtát o gón Hodáwandén Issáyá gwashti: “Oo Hodáwand! Wati sajjahén mál o hastiay némá garibána dayán o agan man kaséay mál náhakká bortag, badalá chár sari géshteria dayán.”

⁹ Issáyá gón áiá gwasht: “Maróchi é lógá neját sar butag, chéá ke é mard ham cha Ebráhémay nasl o padréchá ent.

¹⁰ Haw! Ensánay Chokk pa gárénáni shóház kanag o rakkénagá átkag.”

*Sardárzádag o dah hezmatkár
(Mattá 25:14–30)*

¹¹ Hamá wahdá ke mardom Issáy habarán gósh dáragá atant, Issáyá wati habari tahá mesálé ham dát, chéá ke á Urshalimay nazzikká rasetagat o mardománi gomán esh at ke Hodáay bádsháhi damáná gendaga bit.

¹² Gwashti: “Sardárzádagé durén molkéá shot ke bádsháhiá wati dastá byárit o wátarr bekant.

¹³ Gorhá dah hezmatkári wati kerrá lótháent o har yakkéará yakk yakk ashraپیé[‡] dát o gwashtanti: “Tánke man wati sapará janán o wátarra bán, shomá gón é zarrán sawdágeri bekanét.”

¹⁴ Bale hamá molkay mardomán cha áiá naprata kort. Áiay rawagá rand kásedesh ráh dát ke má nalóthén é mard may sará bádsháhi bekant.

¹⁵ Bale áiá bádsháhi raset o wati molká per tarret o átk. Gorhá hokmi dát hamá dahén hezmatkárán ke zarri dátagatant, byárant tánke bezánt áyán cha sawdágeria chinchok rasetag.

¹⁶ Awali hezmatkár átk o gwashti: ‘Oo wájah! Tai yakkén ashraپی man dah ashraپی kortag.’

¹⁷ Bádsháhá gwasht: ‘Shábásh, oo sharrén golám! Nun paméshká ke taw gón kammén bonmálá tachk o rást butagay, man tará wati molkay dah shahray hákema kanán.’

¹⁸ Domi átk o gwashti: ‘Oo wájah! Tai yakkén ashraپی man panch ashraپی kortag.’

¹⁹ Bádsháhá gwasht: ‘Man tará wati molkay panch shahray hákema kanán.’

²⁰ Dega hezmatkáré átk o gwashti: ‘Oo wájah! Esh ent tai ashraپی ke man dazmáléá bastag o ér kortag,

²¹ chéá ke maná cha taw torsetag. Taw trondén mardé ay, hamá chizz ke taw jam nakortagant, áyán chesta kanay o baray o hamá ke taw nakeshtagant, áyána ronay.’

²² Bádsháhá gwasht: ‘Oo habiséen golám! Man tará cha tai jenday habarán mayárbára kanán. Taw zánt ke man trondén mardé án, hamá chizzán watiga kanán ke man jam nakortagant o hamáyán ronán ke man nakeshtagant,

²³ gorhá taw chéá mani zarr tájeráni kerrá ér nakort ke per tarragá rand maná wati zarr gón sudd berasetén.’

²⁴ Gorhá bádsháhá gón óshtátágén mardomán gwasht: ‘Ashraپیá cha eshiá pach gerét o hamáíá bedayét ke áiay kerrá dah ashraپی ant.’

²⁵ Áyán gwasht: ‘Wájah! Áiay kerrá wa dah ashraپی hast.’

²⁶ Bádsháhá gwasht: ‘Shomará gwashán, harkasá ke chizzé hast, áiá géshter dayaga bit, bale harkasá ke nést, harché ke hasti ham pach geraga bit.

²⁷ Bale hamá ke mani dozhmen ant o nalóthant ke man áyáni bádsháh bebán, áyán mani kerrá byáret o mani démá bekoshét.’”

*Urshalimá Issáyá wasshátká kanant
(Mattá 21:1–9; Markás 11:1–10; Yuhanná 12:12–15)*

[‡] **19:13 19:13** Asligén Yunáni zobáná, é zarray nám “miná” ent. Yakk mináé yakk kár kanókéay kesás say máhay mozz butag.

²⁸ Cha é habarán o rand, Issá pésar but o dém pa Urshalimá shot. Mardom áiy hamráh atant.

²⁹ Wahdé Zaytun námén kóhá Bayt-Páji o Bayt-Anyáay métagáni nazzikká raset, wati do moridi pésará dém dát o

³⁰ gwashtanti: “Démi métagá berawét o anchosh ke shomá ódá rasét, hari korragé gendét ke bastag o taningah kasé áia swár nabutag. Áia bójét o edá byárét.

³¹ Agan kaséa jost kort ke shomá chéa eshiá bójagá ét, begwashét ke wájahá pakár ent.”

³² Hamá ke dém dayag butant, á shotant o anchó ke Issáyá gwashtagat, hamá paymá distesh.

³³ Anchó ke korragá bójagá atant, korragay hodábondán cha áyán jost kort: “Shomá chéa é korragá bójagá ét?”

³⁴ Moridán passaw dát: “Wájahá pakár ent.”

³⁵ Moridán korrag Issáyá kerrá áwort, wati shál o kabáhesh korragay poshtá ér kortant o Issáesh swár kort.

³⁶ Wahdé Issá démá rawán at, mardomán wati shál o kabáh ráhay sará chérgéján kortant.

³⁷ Wahdé Issá Zaytunay Kóhay érkapay nazzikká raset, áiy moridáni mocchiá pa é sajjahén mójezahán ke áyán distagatant, pa gal o shádeh o gón borzén tawaré Hodá satá kort o gwasht:

³⁸ “Mobáarak ent hamá bádsháh ke Hodáwanday námá kayt! Ásmána sohl o émeni, borzén arshá shán o shawkat.”

³⁹ Cha mardománi nyámá, lahtén Parisiá gón Issáyá gwasht: “Oo ostád! Wati moridán hakkal kan.”

⁴⁰ Issáyá darraént: “Man shomará gwashán, agan é bétawár bebant, seng o dhók kukkára kanant.”

Pa Urshalimá Issáy ars

⁴¹ Wahdé Issá Urshalimá nazzikk but o shahri dist, gréti o

⁴² gwashti: “Drégatá taw maróchi bezántén ke kojám chizz pa taw sohl o émenia kárit. Bale bazhn o apsóz ke nun cha tai chammá chér o andémŠ ent.

⁴³ Pa taw anchén rócha káyant ke dozhmen tai chapp o chágerdá sangara bandant o tará chárén némagán angerra kanant o tai chágerdá tanka tarrénant.

⁴⁴ Tará o tai chokkán ke tai panáhá ant, gón hákán hawára kanant o sengé sengay sará ham pashta nagéjant, chéa ke taw wati Hodáay áyagay wahd o sáhat pajjáh nayáwort.”

Cha mazanén parasteshgáhá sawdágeráni dar kanag

(Mattá 21:12–16; Markás 11:15–18; Yuhanná 2:13–16)

⁴⁵ Eshiá rand Issá mazanén parasteshgáhá shot o sawdágerán dar kanagá lagget.

⁴⁶ Gwashti: “Hodáay Ketábá nebeshtah ent: *Mani lóg dwá kanagay jágaha bit,** bale shomá dhongáni panáhgáhé kortag.”

⁴⁷ Áia har róch mazanén parasteshgáhá tálíma dát. Mazanén dini péshwá, Sharyatay zánóger o kawmay kamásh áiy koshtagay johdá atant,

⁴⁸ bale pa wati é maksadá hecch ráhé dar gétkesh nakort, chéa ke áiy har habar sajjahén mardománi delá neshtagat.

Š 19:42 19:42 Andém, bezán chér, póshidah. * 19:46 19:46 Eshayá Nabiay Ketáb 56:7.

20

Issáy ehtiár

(Mattá 21:23–27; Markás 11:27–33)

¹ Yakk róché ke Issá mazanén parasteshgáhá mardomán tálim dayagá at o wasshén mestágay járá janagá at, mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger gón kawmay kamáshán áiy kerrá átkant o

² gwashtesh: “Márá begwash ke taw gón kojám hakk o ehtiára é kárána kanay? É kay ent ke tará é ehtiári dátag?”

³ Issáyá passaw dát: “Maná ham cha shomá yakk josté hast. Maná begwashét,

⁴ Yahyáyá pákshódi dayagay ehtiár cha ásmáná rasetagat yá cha ensánay némagá?”

⁵ Áyán watmánwatá shawr o saláh kort o gwashtesh: “Agan begwashén cha ásmáná, gwashit: ‘Shomá pa ché imán nayáwort?’

⁶ Oo agan begwashén cha ensánay némagá, gorhá sajjahén mardom márá sengsára kanant, chéá ke áyán yakin ent ke Yahyá nabié butag.”

⁷ Paméshká passawesh dát: “Má nazánén cha kojá at.”

⁸ Issáyá gwasht: “Gorhá man ham shomára nagwashán ke gón kojám hakk o ehtiára é kárána kanán.”

Badén bágpánáni mesál

(Mattá 21:33–46; Markás 12:1–12)

⁹ Randá Issáyá pa mardomán é mesál dát: “Mardéa anguri bágé addh kort o pa konandakári* lahtén bágpánay dastá dát o wat drájén saporéa shot.

¹⁰ Wahdé anguray mósom but, bágay hodábondá pa wati bahray geragá hezmatkáré bágpánáni kerrá ráh dát, bale bágpánán á hezmatkár latth o kotth kort o gón hórk o háligén dastán per tarrént.

¹¹ Padá bágay hodábondá dega hezmatkáré dém dát, bale bágpánán á ham jat o béezat kort o gón hórk o háligén dastán per tarrént.

¹² Gorhá sayomi randá, dega hezmatkáré ráhi dát, bale áyán á ham jat o thappig kort o gallént†.

¹³ Nun bágay hodábondá wati delá pegr kort ke chón bekanán? É randi wati dóstigén chokká ráha dayán, balkén áiy ezzatá bekanant.

¹⁴ Bale wahdé bágpánán áiy chokk dist, watmánwatá shawr kort o gwashtesh: ‘Bágay mirásdár‡ o poshpád hamesh ent, eshiá koshén ke bág may mirás bebit.’

¹⁵ Gorhá cha bágá dar kort o koshtesh. Nun bágay hodábond gón é bágpánán ché kant?

¹⁶ Á kayt, é bágpánána koshit o bágá dega bágpánáni dastá dant.” Wahdé mardomán Issáy é habar eshкот, gwashtesh: “Chosh mabát!”

¹⁷ Issáyá á rók róká cháretant o gwashti: “Gorhá á nebeshtahay máná ché ent ke gwashit: ‘Hamá seng ke bánbandán nápasond kort o nazort, hamá seng bonhesht§but.*’

¹⁸ Harkas ke á sengay sará kapit, á kas thokkor thokkora bit o seng ke kaséay sará kapit, áia hurta kant.”

¹⁹ Sharyatay zánóger o mazanén dini péshwáyán zánt ke Issáyá é mesál may bárawá dátag. Paméshká, shawresh kort ke hamé damáná Issáyá gerén, bale cha mardomán torsetesh.

* 20:9 20:9 Konandakári, bezán paymáncári, thékah. † 20:12 20:12 Gallénag, bezán táchéenag, dar kanag, dur ráh dayag. ‡ 20:14 20:14 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. § 20:17 20:17 Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. * 20:17 20:17 Zabur 118:22.

*Sharyatay zánogeráni jost**(Mattá 22:15-22; Markás 12:13-17)*

²⁰ Gorhá Issáy sará butant, wati cháríg o jásusesh rawán dátant. Chárígán watá tachk o rástén mardom pésh dásht ke Issáyá cha áiy jenday habarán mán begisshénant o Rumay wáliay dastá bedayant.

²¹ Áyán jost kort: “Oo ostád! Má zánén taw harché gwashay, har tálimé ke dayay, á sajjahén rást ant o hechkasay némagá nageray o Hodáy ráhay sójá pa rástia dayay.

²² Nun mára begwash, Rumay bádsháh Kaysará song o máliát dayag rawá ent yá na?”

²³ Bale Issáyá áyáni é makkári zánt o gwashti:

²⁴ “Maná yakk dinaré pésh bedárét, eshiay sará kai nám o naksh per ent?” Áyán passaw dát: “Kaysaray.”

²⁵ Issáyá gwasht: “Gorhá Kaysaraygá Kaysará bedayét o Hodáyagá Hodáyá.”

²⁶ É dhawlá, áyán mardománi démá Issá cha áiy jenday habarán dámá dawr dát nakort o cha áiy passawán bah mant o bétawár butant.

*Áherat o sáng o sur**(Mattá 22:23-33; Markás 12:18-27)*

²⁷ Randá lahtén Saduki Issáy kerrá átk. Sadukia namannant ke mordag padá zendaga bant.

²⁸ Jostesh kort: “Oo ostád! Mussáyá pa má nebeshtag: Agan kaséay sur kortagén braté bé awládá bemerit o janózámí zendag bebit, gorhá áiy brát báýad ent gón á janózámá sur bekant tánke chokk o awládé pa wati brátá pédá bekant.†

²⁹ Hapt brát atant, awali brátá jané gept, chokki nabut o mort.

³⁰ Domi brátá o

³¹ padá sayomi brátá gón á janéná sur kort. Hamé paymá haptén brátán gón hamá janéná sur kort o bé awládá cha donyáyá shotant.

³² Sajjahénán o rand á janén ham mort.

³³ Nun áheratay róchá, é janén kojám brátayga bit? Chéá ke haptén brátáni jan butag.”

³⁴ Issáyá passaw dát: “Mardom é jaháná sáng o sura kanant,

³⁵ bale hamá mardom ke abadmánén zendá karzant o dobar zendag bayagay láhek ant, á na sura kanant o na sur dayaga bant.

³⁶ Á hechbar padá namerant, préshtagáni dhawlá bant. Hodáy chokk ant, chéá ke abadmánén zenday chokk ant.

³⁷ Bale mordagáni zendag bayagay habaray rásti Mussáyá bon geptagén dhólokay sargwastá pésh dáshtag. Ódá Mussá Hodáwandá *Ebráhémay Hodá o Esákay Hodá o Ákubay Hodá‡* gwashit.

³⁸ Á mordagáni Hodá naent, zendagénáni Hodá ent, chéá ke áiy gwará sajjahén zendag ant.”

³⁹ Cha Sharyatay zánógerán lahténá gwasht: “Oo ostád! Taw sharr gwasht.”

⁴⁰ Cha ed o rand kassá del nakort ke cha áiyá josté bekant.

*Masih kai chokk ent?**(Mattá 22:41-46; Markás 12:35-37)*

⁴¹ Issáyá gón Sharyatay zánógerán gwasht: “Chéá gwashant ke Masih, Dáud bádsháhay chokk ent?

† 20:28 20:28 Mussáy Wáz 25:5 o rand. ‡ 20:37 20:37 Darraw 3:6.

⁴² Chéá ke Dáud wat Zaburay ketábá gwasht:
Hodáwanda gón mani Hodáwanda gwasht

mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

⁴³ *ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán.*§*

⁴⁴ Nun agan Dáud Masihá wati Hodáwanda gwasht, gorhá Masih chón áiy chokk buta kant?”

Issá Sharyatay zánógerán páshka kant

(Mattá 23:1–7; Markás 12:38–40)

⁴⁵ Hamá wahdá ke sajjahén mardom gósh dáragá atant, Issáyá gón moridán gwasht:

⁴⁶ “Cha Sharyatay zánógerán hozzhár bét ke áyán drájén jámag o kabáh gwará kanag dósta bit o bázaráni tarr o gardá cha mardomán wasshát o drahbáta lóthant. Kanisaháni awali red o dáwatáni sharterén jágahesh dósta bit.

⁴⁷ Janózámán rada dayant o polant o pa pésh dáragá wati dwáyán drájkassha kanant. Eshán ganterén sezá rasit.”

21

Janózáméay shogránah

(Markás 12:41–44)

¹ Issáyá sar borz kort o disti ke lahtén sér o hazgár wati shogránahán mazanén parasteshgáhay pétiá* mán kanagá ent.

² Áiá nézgárén janózámé ham dist ke pétiay tahá do paysahi† dawr dát.

³ Gorhá Issáyá gwasht: “Shomára rásténa gwashán, é béwasén janózámá cha sajjahénán géshter dát.

⁴ Chéá ke á degarán cha wati bázén malá shogránah dát, bale é janózámá, gón wati garibiá, harché ke áiá pa wati gozaráná hastat, dátí.”

Áyókén zamánagay bárawá Issáy péshgói

(Mattá 24:1–14; Markás 13:1–13)

⁵ Lahtén mardom mazanén parasteshgáhay bárawá gwashagá at ke é gón chónén dhawldárén seng o hayrát kortagén chizzán singárag butag. Issáyá gwasht:

⁶ “É chizzán ke shomá maróchi gendagá ét, róché kayt ke sajjahén próshag o dawr dayaga bant. Yakk sengé ham domi sengay sará namánit.”

⁷ Jostesh gept: “Oo ostád! Bárén, é chizz kadéna bant o esháni nazzikk bayagay nesháni ché ent?”

⁸ Issáyá gwasht: “Hozzhár bét, kasé shomára gomráh makant. Chéá ke bázéné mani námá kayt o gwasht: ‘Man hamá án‡’ o ‘Wahd átkag o nazzikk ent,’ bale shomá áyáni randá makapét.

⁹ Wahdé shomá jang o áshópay hálána eshkonét, delá tors mayárét. Chéá ke awalá báyd ent é chizz bebant, bale halásiay wahd hamá damáná nayayt o narasit.”

¹⁰ Padá gón áyán gwashti: “Yakk kawmé dega kawméay helápá o yakk molké dega molkéay helápá páda kayt.

¹¹ Mazanén zeminchandha§ bant o báz jágah dhokkál o wabá kapit. Cha ásmáná torsnákén nedárag o ajabbatén nesháni záhera bant.

§ 20:43 20:43 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “tai pádáni chérá tahtoké bekanán”. * 20:43

20:43 Zabur 110:1. * 21:1 21:1 Péti, bezán sanduk. † 21:2 21:2 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “do lepton”, bezán á zamánagay gwandhterén zarr. ‡ 21:8 21:8 Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárénit. Bechár Dargwaz 3:14. § 21:11 21:11 Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah.

¹² Bale cha é sajjahénán o pésar, shomará gerant o ázára dayant, kanisah o zendánána barant o bandiga kanant. Mani námay sawabá shomará bádsháh o hákemáni démá barant o pésha kanant.

¹³ Gorhá shomará pa gwáhi dayagá sharrén móhé rasit.

¹⁴ Wati delá erádah kanét ke pa wati démpániá cha wahdá pésar paréshán mabét.

¹⁵ Chéa ke man shomará anchén zobán o zánté dayán ke hecch dozhmené shomay habaráni démá óshtáta nakant o natwánt áyán rad sabet bekant.

¹⁶ Shomay mát o pet o brát o syád o dóst ham shomará geráénant o lahténá kóshárénant.

¹⁷ Sajjahén mardom mani námay sawabá cha shomá naprata kanant,

¹⁸ bale shomará heccha nabit.

¹⁹ Agan shomá bardáshta kanét, wati sáhá rakkénét.

Urshalimay harábi o wayrániay péshgói

(Mattá 24:15-21; Markás 13:14-19)

²⁰ Wahdé shomá gendét ke lashkarán Urshalim angerr kortag, gorhá bezánét ke eshiay wayrániay wahd nazzikk ent.

²¹ Á wahdá hamá ke Yahudiahá ant, kóhán betachant. Á ke Urshalimá ant, dhanná dar bekapant o á ke cha shahrá dhann ant shahrá marawant.

²² Chéa ke á wahd sezáay wahda bit o sajjahén nebeshtánkáni habar purah o sarjama bant.

²³ Á róchán, lápporrén janén o hamá ke chokka méchénant sakk bazzaga bant, chéa ke mol kay sará mazanén mosibaté kayt o é kawmay sará kahr o gazaba kapit.

²⁴ Mardom zahmay dapára bant o bázéné bandig bit o sajjahén donyáyá darándhéh* kanaga bit. Darkawm Urshalimá tán á wahdá lagatmála kanant ke darkawmáni dawr o báríg halása bant.

Issáy per tarrag

(Mattá 24:29-31; Markás 13:24-27)

²⁵ Cha róch o máh o estarán nesháni záhera bant o donyáyay sajjahén kawm cha daryáyay chawl o mawjáni trondén tawará hayrán o paréshána bant.

²⁶ Mardom donyáyay sará áyókén mosibatáni torsá béhósha bant, chéa ke ásmánay zór o wák larzénaga bant.

²⁷ Á wahdá Ensánay Chokká gendant, ke gón mazanén wák o twán o shán o shawkaté jambaréay tahá ent o kayt.

²⁸ Wahdé é jáwara† káyant o rasant, gorhá tachká tachk bóshtét o wati sará borz kanét ke shomay nejátay wahd nazzikk ent.”

Enjiray drachk

(Mattá 24:32-35; Markás 12:28-31)

²⁹ Issáyá áyáná é mesál ham dát: “Enjir o é dega drachkán bechárét,

³⁰ anchosh ke tákesh jat, shomá wata zánét ke nun garmág nazzikk ent.

³¹ Hamé paymá, wahdé é chizzána gendét, shomá wata zánét ke Hodáay bádsháhi nazzikk ent.

³² Shomará rásténa gwashán, tán é sajjahén jáwar mayáyant, é nasl o padréch halása nabit.

³³ Ásmán o zemin gára bant, bale mani habar hechbar gára nabant.

³⁴ Hozzhár bét, chó mabit ke shomay del cha neshah o malár o zenday pegr o paréshánián chér betarrit o á róch aná gat shomay gotthá lóp bebit.

³⁵ Chéa ke á róch donyáyay sajjahén mardománi sará kayt.

* **21:24 21:24** Darándhéh, bezán jaláwatan. † **21:28 21:28** Jáwar, bezán hálat.

³⁶ Paméshká harwahd hozzhár bét o dwá bekanét, tánke cha sajjahén áyókén mosibatán berakkét o Ensánay Chokkay bárgáhá óshtát bekanét.”

³⁷ Issáyá har róch, mazanén parasteshgáhá sabakk o tálíma dát. Har shap shahrá dhann Zaytun námén kóhéay sará shot o wati shapia gwázént.

³⁸ Har sabáhá máhallah sajjahén mardom pa áíay habaráni gósh dáragá mazanén parasteshgáhá átkant.

22

Issáy koshagay pandal

(Mattá 26:2–5; Markás 14:1–2)

¹ Béhomirén Naganay Aid, hamá ke Sargwazay Aid ham gwashaga bit, nazzikk at.

² Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger pa Issáy koshagá ráh o daré shóház kanagá atant, bale cha mardomána torsetesh.

³ Shaytán Yahudáay, bezán Yahudá Eskaryutiay delá potert. Yahudá cha Issáy dwázdahén kásedán yakké at.

⁴ Á, mazanén dini péshwá o mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni masteráni kerrá shot o gón áyán shawr o saláhi kort ke che paymá Issáyá áyáni dastá bedant.

⁵ Á gal butant o shawresh kort ke áíá chizzé zarr bedayant.

⁶ Yahudáyá mannet o nun sharrén móhéay shóházá at ke cha mocchiay chammán dur Issáyá áyáni dastá bedant.

Sargwazay shámay tayári

(Mattá 26:17–19; Markás 14:12–16)

⁷ Gorhá Béhomirén Naganay Aiday hamá róch átk ke pa Sargwazay Aiday shámá gwarándh korbániga kanant.

⁸ Issáyá Petros o Yuhanná dém dátant o gwashti: “Berawét Sargwazay Aiday shámay tayáriá bekanét ke hórígá benendén o bwaréni.”

⁹ Áyán jost kort: “Taw ché lóthay, má é tayáriá kojá bekanén?”

¹⁰ Passawi dát: “Shomá shahrá ke raset, mardé gendét ke ápi kunzagé gón enti,* áíay randá bét o hamá lógá berawét ke á rawt.

¹¹ Lógay wáhondá begwashét: ‘Ostád jostá ent ke mehmánhá nah kojá ent tánke man gón wati moridán Sargwazay shámá hamódá bekanán?’

¹² Á mard, shomára wati lógay borzi tabakká mazanén báné pésha dárít ke ódá har chizz hast. Shámay tayáriá hamódá bekanét.”

¹³ Á shotant o har chizzesh hamá paymá dist ke Issáyá gwashtagat. Sargwazay shámesh hamódá tayár kort.

Goddhi shám

(Mattá 26:24, 26–29; Markás 14:22–25)

¹⁴ Hamá sáhat ke raset, Issá gón kásedán parzónagay sará nesht.

¹⁵ Gón áyán gwashti: “Maná báz armán butag ke sakki o sóriay saggagá pésar é Sargwazay shámá gón shomá hórígá bwarán.

¹⁶ Shomára gwashán, tán Hodáay bádsháhi barjáh kanag mabit, dega baré é shámá nawarán.”

¹⁷ Gorhá pyálahé chesti kort, Hodáay shogri gept o gwashti: “Eshiá bezurét o watmánwátá bahr kanét.

¹⁸ Shomára gwashán ke cha ed o rand tán Hodáay bádsháhi mayayt, man anguray ápá nawarán.”

* **22:10 22:10** É ajabén habaré. Áp kasshag janénáni kár at.

¹⁹ Nagani ham zort, Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o kásedáná dáti. Gwashti: “É mani badan ent ke pa shomá korbánig kanaga bit, é kára pa mani yádgáriá bekanét.”

²⁰ Hamé dhawlá, cha waragá rand pyálahé zort o gwashti: “É pyálah mani hón ent, nókén ahd o paymánay hón ke pa shomá réchaga bit.

²¹ Bale hamá ke maná dróhit, áiy dast gón mani dastá yakkén parzónagá ent.

²² Chéá ke hamá dhawlá ke péshá shawr borrag[†] butag, Ensánay Chokka rawt, bale bazhn o apsóz pa hamá mardomá ke áia dróhit.”

²³ Gorhá kásed yakdomiá jost kanagá laggetant: “Bárén, cha má kay choshén káré kant?”

Mazani o masteriay bárawá

(Mattá 20:25–27; Markás 10:42–44)

²⁴ Kásedáni nyámá arh o korh pád átk ke may tahá kay masterén mardom zánag bebit?

²⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Darkawmáni bádsháh wati mardománi sará wájahia kanant o áyáni hákemáni maksad o morád esh ent ke mardom áyán hayr o barkat dayók bezánant.

²⁶ Bale shomá chó makanét, bellét ke shomay masterén, kasterénay dhawlá bebit o shomay hákem, hezmatkáray dhawlá.

²⁷ Bárén kay master ent? Hamá ke neshtag o waragá ent yá hamá ke hezmat kanagá ent? Hamá ke neshtag o waragá ent. Bale man shomay nyámá hezmatkáréay dhawlá án.

²⁸ Shomá hamá ét ke mani ázmáesh o chakkásán gón man hamráh o hamkópag butagét.

²⁹ Hamá dhawlá ke Petá maná bádsháhi bakshetag, man ham shomará baksháni

³⁰ tánke mani bádsháhiay tahá cha mani parzónagá bwarét, benóshét, tahtáni sará benendét o Bani Esráilay dwázdahén kabilaháni kazáwatá[‡] bekanét.

Petrosay enkáray péshgói

(Mattá 26:31–35; Markás 14:27–31; Yuhanná 13:36–38)

³¹ Shamun, oo Shamun! Shaytáná ejázat lóthet ke shomará gandomay dhawlá kamak bekant o begéchit.

³² Bale man pa taw dwá kortag ke tai imán zawál mabit. Gorhá wahdé taw padá mani némagá átkay, wati brátáni delá dhaddh kan.”

³³ Bale Petrosá passaw tarrént: “Oo Hodáwand! Man gón taw horigá pa kayd o band o marká ham tayár án.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Oo Petros! Man tará gwashán ke maróchi taw cha korósay bángá pésar mani pajjáah áragá say randá enkára kanay.”

³⁵ Randá cha áyán josti kort: “Bárén hamá wahdá ke man shomará bé zarturag o pélek o bé chawatthá dém dát, shomá pa chizzéa gatth butét?” Áyán passaw dát: “Na, pa hecch chizzá.”

³⁶ Gorhá gwashti: “Bale nun cha shomá agan kaséay kerrá zarturag o pélek hast, gón wat bezurit o áiy kerrá ke zahm nést, wati kabáhá bahá bekant o zahmé bahá begipt,

³⁷ chéá ke é nebeshtah mani bárawá báyard ent rást o sarjam bebit ke gwashit: *Á cha gonahkárán yakké hesáb kanag but.*[§] Haw! Á chizz ke mani bárawá nebisag butag, nun sarjam bayagi ent.”

[†] 22:22 22:22 Shawr borrag, bezán paysalah kanag. [‡] 22:30 22:30 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. [§] 22:37 22:37 Eshayá Nabiay Ketáb 53:12.

³⁸ Kásedán gwasht: “Oo Hodáwand! Bechár, mára do zahm gón ent.” Gwashti: “Bass ant.”

Jetsimániay bágá Issáy dwá

(Mattá 26:36–46; Markás 14:32–42)

³⁹ Randá Issá dar átk o anchosh ke áiy hél o ádat at, dém pa Zaytunay Kóhá shot. Morid ham áiy randá butant.

⁴⁰ Ódá ke sar but, gwashti: “Dwá kanét ke ázmáesh o chakkásá makapét.”

⁴¹ Padá chagaléay ráhá cha moridán dur but, kóndháni sará nesht o chosh dwái kort:

⁴² “Oo mani Pet! Agan tai razá ent gorhá sakkiáni é pyálhá cha man dur kan, bale mani wáhagay sará na, hamá paymá ke tai razá ent.”

⁴³ Cha ásmáná préshtagé záher but o Issáy deli dhaddh kort.

⁴⁴ Á gránén ranjéa dochár at, paméshká géshter dwái kort o áiy héd hónay trampáni dhawlá zeminay sará petthetant.

⁴⁵ Cha dwáyá ke pád átk, moridáni némagá per tarret, disti ke gamán zhand o pand kortagant o nun wáb ant.

⁴⁶ Gwashti: “Parchá waptagét? Pád áét o dwá kanét ke chakkásá makapét.”

Issáy dazgir bayag

(Mattá 26:47–56; Markás 14:43–50; Yuhanná 18:3–11)

⁴⁷ Issá angat habará at ke rombé mardom átk o raset. Cha Issáy dwázdahén kásedán yakké, bezán Yahudá áyáni rahshón at. Á, Issáy nazzikká átk ke bechokkiti.

⁴⁸ Issáyá gwasht: “Oo Yahudá! Taw gón chokkagé Ensánay Chokká dozhmenáni dastá dayay?”

⁴⁹ Wahdé Issáy hamráhán dist ke ché bayagá ent, jostesh kort: “Oo Hodáwand! Wati zahmán bekasshén?”

⁵⁰ Cha moridán yakkéa wati zahm kasshet o masterén dini péshwáay nawkaray rástén góshi sest.

⁵¹ Bale Issáyá gwasht: “Bass kanét!” Áiy góshá dasti per mosht o dráhi kort.

⁵² Padá Issáyá gón mazanén dini péshwá o mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni master o kawmay kamáshán ke pa áiy dazgir kanagá átkagatant, gwasht: “Zána, man dozz o dhongé* án ke shomá gón zahm o latthán mani dazgir kanagá átkagét?”

⁵³ Man har róch mazanén parasteshgáhá gón shomá yakjáh butagán, ódá shomá maná dast najatag. Bale haw! Nun wahd shomayg ent o tahároki hákem ent.”

Petrosay enkár

(Mattá 26:57–58, 69–75; Markás 14:53–54, 66–72; Yuhanná 18:12–18, 25–27)

⁵⁴ Gorhá Issáesh dazgir kort o masterén dini péshwáay lógá bort. Petros dur durá áyáni poshtá gón at.

⁵⁵ Lógay péshgáhá† ásé rókesht kortagat o ásay chágerdá neshtagatant. Petros ham gón áyán nesht.

⁵⁶ Móledéa ásay rozhnáia Petros dist, rók róká cháret o gwashti: “É mard ham Issáy hamráh butag.”

⁵⁷ Bale Petrosá namannet o gwashti: “Oo janén! Man áia nazánán.”

* 22:52 22:52 Rahzan, bezán hamá dozz ke ráhá bandit o mardomána polit, ráhzan. † 22:55 22:55 Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn.

⁵⁸ Kammokéá rand degaréá Petros dist o gwashti: “Taw ham cha hamáyán ay.” Petrosá darráént: “Oo mard! Man cha áyán naán.”

⁵⁹ Kesás sáhatéá rand dega yakkéá Petrosay némagá cháret o pa deljami gwasht: “É mard allamá Issáy hamráh butag, chéá ke é ham Jalilié.”

⁶⁰ Petrosá darráént: “Oo mard! Man sarpada nabán taw ché gwashagá ay.” Petrosá habar dapá at ke korósá báng dát.

⁶¹ Hodáwandén Issáyá chakk tarrént o Petrosay némagá cháret. Gorhá Petros Hodáwanday habaray yátá kapt ke gwashtagati: “Taw maróchi korósay bángá pésar say randá mani pajjááh áragá enkára kanay.”

⁶² Nun dhanná dar átk o zár zárá gréti.

Issáyá kalága bandant

(Mattá 26:67–68; Markás 14:65)

⁶³ Hamá sepáhigán ke Issá dáshtagat, áiy kalág bandag o janagesh bongéj kort.

⁶⁴ Issáy chammesh bastant o gwashtesh: “Wati gaybi zántá kár band o begwash ke tará kayá jat?”

⁶⁵ Dega bázén bad o radé ham kortesh.

Sarókáni Diwáná Issáy pësh kanag

(Mattá 26:59, 63–66; Markás 14:61–63; Yuhanná 18:19–21)

⁶⁶ Wahdé róch but, kawmay kamásháni diwán bezán mazanén dini pëshwá o Sharyatay zánóger yakjááh butant o Issáesh áyáni diwáná bort.

⁶⁷ Jostesh kort: “Agan taw Masih ay gorhá mára pakkáíá begwash.” Issáyá passaw dát: “Agan man begwashán ham, shomá báwara nakanét.

⁶⁸ O agan josté bekanán, shomá passawa nadayét.

⁶⁹ Bale cha annugá rand Ensánay Chokk porwákén Hodáay rástén kashá nendit.”

⁷⁰ Á wahdá sajjahénán gwasht: “Gorhá taw Hodáay Chokk ay?” Passawi dát: “Shomá wat gwashagá ét ke man hamá án.”

⁷¹ Áyán gwasht: “Nun dega chónén sháhedié lóthén? Má wat cha áiy jenday dapá é habar eshkot.”

23

Issá Pilátusay démá

(Mattá 27:1–2, 11–14; Markás 15:1–5; Yuhanná 18:28–37)

¹ Randá diwánay sajjahén mardom pád átkant o Issáesh Pilátusay démá bort o

² áiy sará bohtám janagesh bendát kort. Gwashtesh: “Má distag ke é mard may kawmá gomráha kant, Rumay Kaysaray song o máliát dayagá manah o makana kant o gwashit: ‘Man Masih án, bádsháhé án.’ ”

³ Pilátusá jost kort: “Taw Yahudiáni bádsháh ay?” Issáyá passaw dát: “Taw wat gwashagá ay.”

⁴ Pilátusá gón mazanén dini pëshwáyán o gón mardománi mocchiá gwasht: “Man pa é mardá hecch mayára nagendán.”

⁵ Bale mardom wati habaray sará óshtátant o gwashtesh: “É mard gón wati tálimán Yahudiahay sajjahén damagay mardomána shórénit. Cha Jalilá bongéji kortag o annun edá rasetag.”

⁶ Pilátusá ke eshkot, lótheti bezánt ke bárén á Jalilié yá na.

⁷ Wahdé sahig but ke Issá Jalilié, gorhá Jalilay hákem Hirudisay némagá ráhi dát, chéá ke Hirudis á wahdá Urshalimá at.

Issá o Hirudis

⁸ Hirudisá Issá ke dist, sakk gal but, chéa ke dér at ke áiy gendagay wáhagdár* at. Áiá Issáy kortagén káráni bárawá eshкотagat o ométwár at ke ajabbatén neshánié begendán.

⁹ Gorhá cha Issáyá bázén jost o porsé korti, bale Issáyá hecch passaw nadát.

¹⁰ Mazanén dini péshwá o Sharyatay zánóger ke hamódá óshtátagatant, Issáy sará bázén bohtámé janagá atant.

¹¹ Hirudisá ham gón wati sepáhigán Issá bézzat kort o kalág gept. Dhawldárén kabáhé gwará dátesh o padá Pilátusay kerrá rawánesh dát.

¹² Cha hamá róchá Hirudis o Pilátus sangat butant, pésará dozhmen atant.

Issáy markay hokm

(Mattá 27:15–26; Markás 15:6–15; Yuhanná 18:39–19:16)

¹³ Pilátusá mazanén dini péshwá o Yahudiáni sarók o mahluk lótháéntant o

¹⁴ gwashti: “Shomá é mard mani gwará áwortag o bohtám jatag ke mardomán gomráha kant, bale cha á jostán ke man shomay démá kortagant, áiy sará shomay jatagén bohtámán man hecch rástíé nadist.

¹⁵ Hirudisá ham mayaré nadistag, paméshká padá may gwará ráhi dátag. É mardá choshén káré nakortag ke sezái mark bebit.

¹⁶ Gorhá man eshiá shallák o hayzarána janán o yalaha kanán.”

¹⁷ †

¹⁸ Bale sajjahén mardomán kukkár kort o gwasht: “Issáyá bekosh! Barabbásá ázát kan o mára beday!”

¹⁹ Barabbás Urshalimay shahrá áshóp o hónay bohtámá bandig kanag butagat.

²⁰ Pilátus Issáy yalah dayagá delmánag at, paméshká gón mardomán padá habari kort.

²¹ Bale mardom sakk kukkár kanagá atant, gwashtesh: “Salibi kassh! Salibi kassh!”

²² Pilátusá sayomi randá cha áyán jost kort: “Chéa baren? É mardá che badén káré kortag? Man hecch bonyádé nagendán ke eshiay kóshay hokmá bedayán, paméshká shallák o hayzaránia janán o yalahia kanán.”

²³ Bale mardom kukkárá atant o wati habaray sará óshtátagatant. Gwashtesh: “Salibi kassh!” O áyáni kukkárán kár kort.

²⁴ Pilátusá áyáni wáhagay sará hokm dát.

²⁵ É dhawlá áiá hamá mard ke áshóp o hónay bohtámá bandig at o mardomán lóthet ke yalah dayag bebit, ázát kort o mardománi wáhagay sará Issá sepáhigáni dastá dát.

Issáyá saliba kasshant

(Mattá 27:32–44; Markás 15:21–32; Yuhanná 19:17–24)

²⁶ Wahdé Issáyá baragá atant, Shamun námén mardé distesh ke Keriniay shahray mardomé at o dém pa Urshalimá pédák at. Sepáhigán á mard gept, salib áiy baddhá dát o hojjesh kort ke Issáy randá berawt.

²⁷ Issáy randá bázén mardomé rawagá at o gón áyán rombé janén ham gón at ke pa Issáyá gréwag o záriá atant.

²⁸ Issáyá chakk jat o gón áyán gwasht: “Oo Urshalimay jenekkán! Pa man magréwét, pa wat o pa wati chokkán begréwét,

* **23:8 23:8** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. † **23:17 23:17** Lahtén daznebeshtá é band nést, bale lahténá chó átkag: Pilátusá har Sargwazay Aidá, cha wati bandigán yakké, allamá ázát kanagi at.

²⁹ parchá ke anchén wahdé kayt ke gwashant: ‘Bahtáwar ant á janén ke santh o bérant ant, hamá janén ke chokkesh nabutag o cha wati sénagán chokkesh naméchéntag.’

³⁰ Hamá wahdá mardom kóhán tawára kanant ke may sará bekapét o jompána gwashant ke mára chér betarrénét.

³¹ Agan gón sabzén drachká chosha kanant, gorhá gón hoshkéná ché ché nakanant?”

³² Áyán do radkár áwort ke gón Issáyá hór koshagi atant.

³³ Wahdé hamá “Kámpól” námén jágahá rasetant, Issáesh salib kasshet. Áiay rástén kashá yakk radkáré salibesh kasshet o chappén kashá domi radkár.

³⁴ Issáyá gwasht: “Oo Pet! Áyán pahell kan, chéá ke nazánant ché kanagá ant.” Gorhá sepáhigán pa láthari o korakasshi‡ Issáy pocch o póshák watmánwatá bahr kortant.

³⁵ Mardom pa sayl o nedáragá§ óshtátatant o sarók pa kalág o rishkand gwashagá atant: “Éshiá á dega rakkéntant, bale agan Masih, bezán Hodáay hamá gechén kortagén ent, gorhá watá berakkénit.”

³⁶ Sepáhig ham áiay nazzikká shotant o kalágesh gept, tropshén sharábesh cháhént o gwashtesh:

³⁷ “Agan taw Yahudiáni bádsháh ay, gorhá watá berakkén.”

³⁸ Issáy sarborá mayárnámagé* dratkagatesh ke ódá nebeshtah at: “É Yahudiáni bádsháh ent.”

³⁹ Cha doén radkárán ke salib kasshag butagatant, yakkéá Issá kalág zort o gwasht: “Taw Masih naay? Gorhá, byá watá o mára berakkén!”

⁴⁰ Bale domi radkárá á hakkal kort o gwasht: “Záná tará Hodáay tors nést? Tai sezá ham hamesh ent.

⁴¹ Má é sezáyá karzén ke may kortagén káráni ásar ent. Bale é mardá hecch radén káré nakortag.”

⁴² Gorhá gwashti: “Oo Issá! Wahdé taw wati bádsháhiá sar butay, mani hayálá ham bekap.”

⁴³ Issáyá passaw dát: “Tará rásténa gwashán ke taw maróchi mani hamráhiá baheshtá raway.”

Issáy mark

(Mattá 27:45–56; Markás 15:33–41; Yuhanná 19:28–30)

⁴⁴ Némróchay wahdá† sajjahén molká taháriá mán shánt o é taháriá tán bégáhá dásht,‡

⁴⁵ chéá ke róchay rozhn shotagat. Mazanén parasteshgáhay pardah cha nyámá dert o do ném but.

⁴⁶ Issáyá kukkár kort o gwasht: “Oo Pet! Man wati arwáhá tai dastá dayán.”§ Gón hamé habará, sáhi dát.

⁴⁷ Pawjiáni apsaréá é nedárag ke dist, Hodái satá kort o gwasht: “Béshakk é bégonáhé at.”

⁴⁸ Á dega sajjahén mardom ke pa saylá átkagatant, gón é nedáragay gendagá sar o sénagá janáná wati lógán per tarretant.

⁴⁹ Issáy sajjahén pajjárók o hamá janén ke cha Jalilá áiay hamráhiá átkagatant, dur óshtátag o cháragá atant.

‡ **23:34 23:34** Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. § **23:35 23:35** Nedárag, bezán sayl, tamáshah. * **23:38 23:38** Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár. † **23:44 23:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhat”. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. ‡ **23:44 23:44** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shashomi sáhatá beger tán nohomi sáhatá”, bezán maróchigén sáhatáni hesábá, dwázdahá beger tán sayá. § **23:46 23:46** Bechár: Zabur 31:5.

*Issáy kabr kanag**(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47; Yuhanná 19:38–42)*

⁵⁰ Hamódá Issop námén mardé ham gón at ke tachkén o pahrézkárén mardé at. Sarókáni Diwánay báské* at,

⁵¹ bale pa Issáy mayárig kanagá gón áyáni shawr o kárán razámand naat. Yahudiáni shahr Arimátíáay mardomé at o Hodáay bádsháhiay rahchár o wadárig† at.

⁵² Pilátusay kerrá shot o Issáy jónay baragay ejázati lóthet.

⁵³ Issáy jóni cha salibay sará ér gétk, lilomén‡ godéay tahá patáti o sengén kóhéay tahá jatagén kabréay tóká éri kort ke pésará ódá hechkas kabr kanag nabutagat.

⁵⁴ Á róch tayáriay róch§ at o Shabbat bongéj bayagi at.

⁵⁵ Hamá janén ke cha Jalilá Issáy hamráhiá átkagatant, Issopay randá rawán butant o hamá kabresh dist. Áyán é ham dist ke Issáy jón che paymá kabrá ér kanag but.

⁵⁶ Randá wati lógán shotant o washbóesh tayár kort. Shabbatay róchá anchó ke Sharyatay parmán ent, áyán árám kort.

24*Issáy padá zendag bayag**(Mattá 28:1–8; Markás 16:1–8; Yuhanná 20:1–8)*

¹ Haptagay awali róchá* róchay thekk kanagá pésar, janénán wati addh kortagén washbó, zortant o kabray sará shotant,

² bale distesh hamá dhók ke kabray dapá at, cha wati jágahá léthetag.

³ Wahdé tahá shotant, Hodáwandén Issáy jónesh nadist.

⁴ Á angat hayrán atant o nazántesh ché bekanén ke anáгат do mard gón sakkén drapshókén póshákán áyáni kashá átk o óshtát.

⁵ Janén cha torsá dém pa chér kaptant, bale á doénán gwasht: “Shomá chéá á zendagéná mordagáni nyámá shóháza kanét?”

⁶ Á, edá naent, áiá jáh jatag. Yát kanét, á wahdi ke angat gón shomá Jalilá at, ché gwashti.

⁷ Shomará nagwashti ke ‘Ensánay Chokk báýad ent gonahkáráni dastá dayag bebit, báýad ent salib kasshag bebit o sayomi róchá padá zendag bebit o jáh bejant?”

⁸ Gorhá á janén Issáy é habaray yátá kaptant.

⁹ Cha kabray sará ke per tarretant, sarjamén hál o habaresh gón yázdahén kásed o á degar sajjahénán gwashtant.

¹⁰ Áyán ke é habar pa kásedán raséntant, Maryam Magdalini, Yuánah, Ákubay mát Maryam o áyáni á dega hamráhén janén atant.

¹¹ Kásedáni hayálá janénáni habar bé sar o bon atant. Paméshká báwawesh nakortant.

¹² Bale angat Petros pád átk o tacháná kabray némagá shot, jahl but o cháreti, bale cha lilomén godán o abéd, dega hecchi nadist. Hayrán at ke ché butag o poshti mán dát o shot.

*Emáusay rahsará**(Markás 16:12–13)*

* **23:50 23:50** Básé, bezán ozw, membar. † **23:51 23:51** Wadárig, bezán rahchár, entezár kanók.

‡ **23:53 23:53** Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit. § **23:54 23:54** Tayáriay róch, bezán pa Shabbatá tayári kanagay róch ke Jomah ent. * **24:1 24:1** Haptagay awali róch, bezán Yakshambeh.

¹³ Hamá róchá cha áyán do morid dém pa Emáus námén métagéá rawagá at. Emáus cha Urshalimá kesás yázdah kilumitar dur at.†

¹⁴ Á gón yakdegará hamá sajjahén habar o háláni bárawá gappá atant ke Urshalimá butagatant.

¹⁵ Hamé wahdá ke é chizzáni sará gapp o tráná atant, Issáay jend átk o áyáni hamráh but.

¹⁶ Bale pajjáhesh nayáwort, chéá ke áyáni chammáni démá pardahé óshtátatagat.

¹⁷ Issáyá jost kort: “Shomá ráhá watmánwatá chónén gapp o trán kanagá ét?” Á óshtátant, gendagá gamig atant.

¹⁸ Gorhá cha áyán yakkéá ke námi Kliupás at, passaw dát: “Urshalimá darámadén mardom yakkén taw ay? Taw sahig naay ke é róchán ódá ché ché butag?”

¹⁹ Josti kort: “Ché butag?” Gwashtesh: “Hamá wákyah ke gón Issá Náseriá butag. Á paygambaré at o áiy kár o habarán Hodáay bárgáh o mardománi gwará bázén zór o kodraté mán at.

²⁰ Bale may mazanén dini péshwá o kawmay sarókán darkawmáni dastá dát ke áiy kóshay hokmá bedayant o randá áyán salib kasshet.

²¹ Mára omét at ke Esráilay rakkénók hamesh ent. Nun gapp esh ent ke é habarán say róch gwastag.

²² Eshiá abéd, cha may hamráhén janénán lahténá ham mára hayrán kortag. Á maróchi sohba máhallah kabray sará shotagant,

²³ bale áiy jónesh nadistag. Gorhá átkant o mára hálesh dát ke má elhám o shobénagay tahá préshtag distagant ke gwashtagesh: ‘Issá zendag ent.’

²⁴ Cha may mardomán ham lahtén kabray sará shotag o áyán ham anchosh ke janénán gwashtag, hamá dhawlá distag, bale áyán wájahay jend nadistag.”

²⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Oo násarpadán! Pa nabiáni har habaray báwar kanagá shomay del kór ent.

²⁶ Allami at ke Masih é sakki o sórián besaggit o pada wati shán o shawkatá sar bebit.”

²⁷ Padá Issáyá, cha Mussáyá beger tán sajjahén nabián, harché ke áiy bárawá ketábán nebeshtah kanag butagat, á sarpad kortant.

²⁸ Wahdé hamá métagay nazzikká átkant ke ódá rawagi atant, Issáyá anchó pésh dásht ke bezán maná durter rawagi ent.

²⁹ Áyán mennat kort: “Shapá gón má bejall chéá ke róch shotag o shap démá ent.” Gorhá Issá ham tahá shot ke gón áyán bejallit.

³⁰ Hamá wahdá ke Issá gón áyán pa waragá nesht, nagani zort, Hodáay shogri gept, nagani chondh chondh kort o áyáná dát.

³¹ Nun áyáni chamm pach butant o Issáesh pajjáh áwort bale hamá damáná Issá cha áyáni démá gár but.

³² Gorhá cha yakdomiá jostesh kort: “Ráhá wahdé á gón má trán kanagá at o mára Pákén Ketábáni habarán sarpad kanagá at, may del janag o drikk drikk kanagá naat?”

³³ Hamá damáná á pád átk o Urshalimá per tarretant. Ódá áyán yázdahén kásed o á dega morid yakjáh distant,

³⁴ ke gwashagá atant: “É rást ent ke Hodáwandá jáh jatag o pa Shamuná záher butag!”

³⁵ Gorhá é doénán wati ráhay sargwast gón áyán áwort ke má Issá che paymá naganay chondh chondh kanagay wahdá pajjáh áwortag.

† 24:13 24:13 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shast estádi”. Yakk estádié kesás 180 mitar butag.

Issá moridáni démá záhera bit
(Markás 16:14; Yuhanná 20:19–23)

³⁶ Á angat hamé habarán atant ke Issá wat átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: “Salám o drót pa shomá!”

³⁷ Áyán torset o hayrán o habakkah butant o hayálesh kort ke balkén ruhé gendagá én.

³⁸ Bale Issáyá gwasht: “Parchá shomá inchok paréshán ét o chéá shomay delá shakk pád átkag?”

³⁹ Mani dast o pádán bechárét, é mani jend ent. Maná dast bejanét o bechárét, arwáhá haddh o gósht pera nabit, bale shomá gendagá ét ke maná haddh o gósht per.”

⁴⁰ É habaray gwashagá rand wati dast o pádi pésh dáshtant.

⁴¹ Morid cha galá hayrán o habakkah butant o báwáresh nabut. Gorhá josti kort: “Edá gón shomá pa waragá chizzé hast?”

⁴² Chondhé patkagén máhigesh dát,

⁴³ Issáyá zort o áyáni démá wárt.

⁴⁴ Padá gwashti: “É mani hamá habar ant ke man gón shomá hamá wahdá kortagant ke angat gón shomá gón butagán. Mani bárawá har habaré ke Mussáay Sharyatá o Nabiáni Ketábán o Zaburá nebeshtah ent, á báyard ent hamá dhawlá rást o sarjam bebit.”

⁴⁵ Padá áyáni deli rozhná kort ke Pákén Ketábán sarpad bebant.

⁴⁶ Gwashti: “Nebeshtah kanag butag ke Masih sakki o sória saggit, sáha dant o sayomi róchá cha mordagán jáha jant o

⁴⁷ áiy námay barkatá tawbah o gonáháni pahelli pa sajjahén kawmán jár janaga bit. É kár cha Urshalimá bendáta bit.

⁴⁸ Shomá é chizzáni sháhed ét.

⁴⁹ Man wati Petay wádah dátágén Pákén Ruhá shomay sará rawána dayán. Nun shomá tán hamá wahdá shahrá bemánét ke cha borzá shomára wák o kodrata rasit.”

Issá ásmáná rawt
(Markás 16:19; Kásedáni Kár 1:9)

⁵⁰ Padá Issáyá morid tán Bayt-Anyáay nazzikká bortant, wati dasti borz kortant o pa áyán nékdwáii lóthet.

⁵¹ Hamá wahdá ke pa áyán nékdwái lóthagá at, cha áyán jetá but o ásmáná barag but.

⁵² Moridán Issá satá o saná kort o gón bázén gal o wasshié Urshalimá per tarretant.

⁵³ Modám mazanén parasteshgáhá mantant o Hodáay satá o sanáesha kort.

Pákén Enjil cha Yuhannáay kalamá Yuhannáay Enjilay pajjár

É ketábay nebisók, Yuhanná, wat Yahudié at. Cha Issá Masihay moridiá pésar, Shamun-Petrosay dóst o máhigiriay kára áiy sharikdár at (Luká 5:1–11; Markás 1:19–20). Yuhannáyá wati nám é ketábá nebeshtah nakortag bale watá é paymá pajjáréntagi: “Hamá morid ke Issáyá báz dóst ent” (Yuhanná 21:20). Randá nebeshtaha kant ke Issá Masihay dóstterén morid hamáiy jend ent (Yuhanná 21:24).

Anchosh ke Yuhanná wat nebeshtaha kant, é ketábay sajjahén sargwasti chamme wat distagatant, paméshká é habaráni bárawá wat sháhedia dant. Wati Enjilay nebisagay maksaday bárawá gwashit ke é sargwast o mójezah o ajabbatén nesháni, man paméshká nebeshtah kortant ke “shomá báwar bekanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk ent” o “áiy námay barkatá abadmánén zenday wáhond* bebét” (Yuhanná 20:31).

Yuhannáay Enjilá Issáy bázén tálim o mójezahéay habar mán ant. É jahána Issáy goddhi haptag o áiy mark o cha mordagán jáh janagá† rand wati moridáni démá záher bayagay kessah ham Yuhannáay Enjilá árag butagant.

Gál ensán but

- ¹ Cha azalá, Gál‡ hastat. Gál gón Hodáyá gón at o Gál, Hodáay jend at.
- ² Cha azalá, Gál gón Hodáyá at.
- ³ Hodáyá sajjahén chizz cha Gálay wasilahá jórj kortant o cha é jórj butagénán, bé Gálá hecch chizzé jórj nabut.
- ⁴ Zenday sarchammag§ Gál at o zend mardománi nur at.
- ⁵ Nur tahárókiá drapshit* o taháróki hechbar nuray sará báládest nabutag†.
- ⁶ Yahyá námén mardé hastat. Hodáyá ráh dátagat.
- ⁷ Á átk ke sháhéd bebit o pa hamé nurá gwáhi bedant, tánke sajjahén mardom cha áiy gwáhiá imán byárant.
- ⁸ Á wat hamá nur naat bale átk ke pa nurá gwáhi bedant.
- ⁹ Hamá rástén nur ke pa sajjahén mardomán rozhnáia kárit, nun jahána pédák at.
- ¹⁰ Á jahána at o Hodáyá jahán cha hamáiy wasilahá jórj kortagat, bale jahána á pajjáah nayáwort.
- ¹¹ Á wati mahlukay nyámá‡ átk o mahluká á namannet.
- ¹² Bale hamá mardomán ke mannet o áiy námay sará imán áwort, áia á mardom hakk o ehtiár§ dátant ke Hodáay chokk bebant.
- ¹³ Á, na cha hóná pédá butant o na cha jesmi wáhag* o ensáni lóthán, á cha Hodáyá pédá butant.

* : 1:0 Wáhond, bezán málek, sáheb, hodábond. † : 1:0 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. ‡ 1:1 1:1 Gál, bezán habar, kalamah, labz. § 1:4 1:4 Sarchammag, bezán sarchashmah. * 1:5 1:5 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag. † 1:5 1:5 Yá: taháróki hechbar rozhná sarpad nabutag. ‡ 1:11 1:11 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. § 1:12 1:12 Ehtiár, bezán masteri, kodrat, zór. * 1:13 1:13 Wáhag, bezán lóth, talab, hájat.

¹⁴ Gál ensán but o may nyámá jágahi kort. Má áiy shán o shawkat dist, hamá shán o shawkat ke Petay yakkén Chokkayg ent, hamá Chokk ke cha rahmat o rástiá sarréch ent.

¹⁵ Yahyá áiy bárawá gwáhia dant, kukkára kant o gwasht: “Esh ent hamá kas ke áiy bárawá man gwashtag ke cha man o randa kayt. Á cha man master o démáter ent, chéá ke cha man pésar hast butag.”

¹⁶ Má sajjahénán cha áiy pormehrén rahmatay sawgátá modám barkat geptag.

¹⁷ É rást ent ke Sharyat cha Mussáay wasilahá bakshag butag, bale rahmat o rásti cha Issá Masihay wasilahá átk.

¹⁸ Kassá hechbar Hodá nadistag, bale hamá yakdánagén Chokk ke Petay bagalá ent, hamáia Hodá pajjáréntag.

Pákshódi dayókén Yahyáay gwáhi

¹⁹⁻²⁰ Wahdé Urshalimay shahray Yahudián wati lahtén dini péshwá o Láwi kabilahay mardom Yahyáay kerrá rawán dát ke jost begerant: “Taw kay ay?” Áia enkár nakort, tachk o pa rásti gwáhi dát o gwashti: “Man Masih naán.”

²¹ Áyán jost kort: “Taw Elyás ay?” Gwashti: “Na.” Gwashtesh: “Gorhá taw hamá wádah dátagén Nabi ay?” Gwashti: “Na.”

²² Jostesh kort: “Taw kay ay? Má báyard ent pa wati rawán dayókán passawé† bebarén. Wati bárawá ché gwashay?”

²³ Áia cha Eshayá nabiay kawlá gwasht: “*Man hamáiy tawár án ke gyábáná kukkára kant o gwasht, pa Hodáwandá ráhá tachk o hamwár kanét.*”‡

²⁴ Cha é rawán dátagén kásedán lahtén Parisi atant.

²⁵ Jostesh kort: “Agan taw na Masih ay o na Elyás ay o na hamá nabi, gorhá parchá pákshódia§ dayay?”

²⁶ Yahyáyá áyáni passawá gwasht: “Man gón ápá pákshódia dayán, bale yakké shomay nyámá pád átkag ke shomá áia nazánét.

²⁷ Á cha man o randa kayt o man áiy kawshbandáni* bójagay láhek ham naán.”

²⁸ É kár Ordonay kawray á dastá, Bayt-Anyáyá but, hamá jágahá ke Yahyáyá mardom pákshódia dátant.

Hodáay Gwarándh

²⁹ Domi róchá, wahdé Yahyáyá dist ke Issá dém pa man pédák ent, gwashti: “Bechárét! Esh ent Hodáay hamá Gwarándh ke jahánay gonáhána shódit o dura kant.

³⁰ Esh ent hamá kas ke eshiay bárawá man gwashtag ke cha man o randa kayt bale cha man master o démáter ent, chéá ke cha man pésará hast butag.

³¹ Man wat pajjáh nayáwort, bale paméshká átkán o gón ápá mardomán pákshódi dayagá án ke é mardom pa Bani Esráiliáni záher kanag bebit.”

³² Nun Yahyáyá wati gwáhi é paymá dát: “Man Hodáay Pákén Ruh† dist ke kapótéay dróshomá‡ cha ásmáná ér átk o áiy sará nesht.

³³ Man á nazánt, bale hamá ke maná rawáni dát ke gón ápá pákshódi bedayán, hamáia maná gwashtagat ke wahdé taw dist ke Pákén Ruh kaséay sará ér átk o nesht, bezán á hamá kas ent ke gón Pákén Ruhá pákshódia dant.

³⁴ Man é chizz distag o gwáhia dayán ke á Hodáay Chokk ent.”

Issáy awali morid

† 1:22 1:22 Passaw, bezán jwáb. ‡ 1:23 1:23 Eshayá Nabiay Ketáb 40:3. § 1:25 1:25 Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. * 1:27 1:27 Kawshband, bezán swásband, swásay band. † 1:32 1:32 Hodáay Pákén Ruh, bezán Ruholkodos. ‡ 1:32 1:32 Dróshom, bezán shekl, surat.

³⁵ É dega róchá, Yahyá padá gón wati do moridá óshtátagat.

³⁶ Wahdé Yahyáyá Issá dist ke cha ódá gwazagá ent, gwashti: “Esh ent Hodáay Gwarándh.”

³⁷ Doén moridán é habar eshkot o Issáay randá rawán butant.

³⁸ Issáyá chakk tarrént o har doéni distant ke mani randá kaptagant. Josti kort: “Shomá ché lóthét?” Gwashtesh: “Rabbi! (Bezán: Oo ostád!) Taw kojá neshtagay?”

³⁹ Gwashti: “Byáét o bechárét.” Gorhá doén gón Issáyá átkant o distesh ke kojá neshtag o á róchesh gón áiá gwázént. Bégáhay wahd at.Š

⁴⁰ É doén mardom ke Yahyáyay habaráni eshkonagá rand Issáay randá kapt o shotant, cha eshán yakké Shamun-Petrosay brát Andriás at.

⁴¹ Áiá awali káré ke kort, esh at ke wati brát Shamunay kerrá shot o gwashti: “Má Masih dar gétkag.”

⁴² Randá Shamuni Issáay kerrá bort. Issáyá Shamun cháret o gwashti: “Taw Shamun ay, Yuhannáay chokk. Bale nun tai nám Képá bit.” Képáay máná Petros* ent.

Pilipos o Natnáil

⁴³ É dega róchá, wahdé Issáyá erádah kort ke Jalilay damagá† rawán, Piliposi dar gétk o gwashti: “Bya, mani randgiriá bekan.”

⁴⁴ Pilipos ham, Andriás o Petrosay dhawlá, Bayt-Saydáay shahray mardomé at.

⁴⁵ Pilipos Natnáilay kerrá shot o gwashti: “Má hamá kas dar gétkag ke Mussáyá Tawrátay tahá áiay bárawá nebeshtah kortag o á dega nabián ham áiay bárawá nebeshtah kortag. Á, Issá Náseri ent, Issopay chokk.”

⁴⁶ Natnáilá gwasht: “Cha Náserahay shahrá ham sharrén chizzé dar kapta kant?” Piliposá gwasht: “Byá o bechár!”

⁴⁷ Wahdé Issáyá Natnáil dist ke á dém pa man pédák ent, gwashti: “É tachkén Bani Esráilié o eshiay delá hecch paymén makkári mán nést.”

⁴⁸ Natnáilá jost kort: “Taw maná chóna zánay?” Issáyá áiay passawá gwasht: “Cha hamá wahdá pésar ke Piliposá tará tawár kort, man tará hamá wahdá dist ke enjiray drachkay chérá atay.”

⁴⁹ Natnáilá gwasht: “Oo ostád! Taw Hodáay Chokk ay, taw Esráilay bádsháh ay.”

⁵⁰ Issáyá gwasht: “Taw paméshká imán áwort ke man gwasht ke tará enjiray drachkay chérá distagon. Bale cha é chizzán masteréna genday.”

⁵¹ Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, démterá shomá gendét ke ásmán pacha bit o Hodáay préshtag cha Ensánay Chokkay‡ ráhá sara kapant o éra kapant.”

2

Issáay awali mójezah

¹ Sayomi róchá, Jalilá, Káná námén métagéá, sur o árósé hastat o Issáay mát hamódá at.

² Issá o áiay moridesh ham lóthettagatant.

Š **1:39 1:39** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “dahomi sáhat”, bezán bégáhay chárá. Yahudiáni róchay hesáb, sohbay sáhat shashá bongéja but. * **1:42 1:42** “Képá” Aramái zobáná o “petros” Yunáni zobáná dhóká gwashant. † **1:43 1:43** Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. ‡ **1:51 1:51** Dányál nabiá “Ensánay Chokk” pa anchén hastiéá kármaz kortag ke cha ásmáná éra kayt. Issáyá watá “Ensánay Chokk” gwashitag tánke mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent.

³ Wahdé sharáb* halletant, Issáay mätä gón áia gwasht: “Eshán dega sharáb nést.”

⁴ Gwashti: “Oo bánok! Maná o tará gón eshiá che kár? Mani wahd angat nayátkag.”

⁵ Mätä gón kárendahán† gwasht: “Harché ke shomará gwashit, hamá kára bekanét.”

⁶ Ódá shash sengén kunzag‡ ér at ke har yakkéa hashtád tán sad o bist litar§ ápa dásht o Yahudiáni shosht o shódi rasmán kármaz butant.

⁷ Issáyá gón kárendahán gwasht: “Kunzagán cha ápa porr kanét.” Gorhá kunzagesh cha ápa porr kortant.

⁸ Issáyá gwasht: “Nun kammoké bekašshét o pa diwánay kamáshá bebarét.” Áyán anchosh kort.

⁹ É áp ke sharáb butagatant, diwánay kamáshá chashtant. Nazánti ke cha kojá árag butagant, bale hamá kárendahán ke áp kasshetagatant, áyána zánt. Nun diwánay kamáshá, sálónk tawár jat o

¹⁰ gwashti: “Harkas mehmánán sharterén sharábá pésará dant. Wahdé á mast o malára bant, randá adná* o arzánteréná kárit. Bale taw sharterén sharáb nóki áwortag.”

¹¹ É mójezah o ajabbatén nesháni ke Issáyá Jalilay métag Kánáyá pésh dásht, áiy awali mójezah at. Áia gón hamé mójezahá wati shán o shawkat záher kort o moridán áiy sará imán áwort.

¹² Randá Issá gón wati mát o brát o moridán Kaparnáhumay shahrá shot. Lahtén róchá hamódá dáshtesh.

Issá cha parasteshgáhá sawdagerána gallénit

(Mattá 21:12–13; Markás 11:15–17; Luká 19:45–46)

¹³ Yahudiáni Pesah, bezán Sargwazay Aid,† nazzikk at. Paméshká, Issá Urshalimá shot.

¹⁴ Disti ke mazané parasteshgáhá mardom gók o pas o kapótay bahá kanagá goláesh ant o sarráp‡ ham neshtagant.

¹⁵ Gorhá cha sádá hayzaráné jórhi kort o sajjahén sawdager o pas o góki cha parasteshgáhá galléntant§ o sarrápáni zarr o sekkahi ham rétkant o thébali* chappi kortant.

¹⁶ Gón kapót bahá kanókán gwashti: “É chizzán cha edá dar kanét. Mani ásmáni Petay lógá bázaré makanét.”

¹⁷ Nun morid yátá kaptant ke Hodáay Pákén Ketábá nebeshtah ent: *Á jósh o gayrat ke maná pa Hodáay lógá hastent, maná sóchit o pora kant.*†

¹⁸ Gorhá Yahudián gwasht: “Taw gón chónén mójezah o ajabbatén neshánié sábeta kanay ke tará é káráni ejázat hastent?”

¹⁹ Issáyá gwasht: “É mazané parasteshgáhá bepróshét, man say róchá padá chestia kanán.”

²⁰ Yahudián gwasht: “É mazané parasteshgáh, chell o shash sálá jórhanag butag, taw chón eshiá say róchá chesta kanay?”

* **2:3 2:3** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórhanag butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. † **2:5 2:5** Kárendah, bezán kárdár, nawkar. ‡ **2:6**

2:6 É kunzag kombpaymén mazané kunzag atant. § **2:6 2:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do tán say metretes”. * **2:10 2:10** Adná, bezán arzán, kamkimat, kamarzesh. † **2:13 2:13** É

aidá Sargwazay Aid paméshká gwashant ke cha Mesriáni chérdastiá Esráiliáni ázátiy wahdá markay préshtag cha Esráili mardénchokkáni koshagá sar gwast. ‡ **2:14 2:14** Sarráp, bezán hamá mardom ke zarr bahá zurit o zarr bahá kant. § **2:15 2:15** Gallénag, bezán táchérag, dar kanag, dur ráh dayag.

* **2:15 2:15** Thébal, bezán méz, mazané chárpádag. † **2:17 2:17** Zabur 69:9.

²¹ Bale á parasteshgáh ke Issá áiy bárawá habar kanagá at, áiy jenday badan at.

²² Issáay merag o jáh janagá‡ rand, morid yátá kaptant ke áia wat é habar kortagat. Nun áyán Hodáay Pákén Ketáb o Issáay habaráni sará imán áwort.

²³ Á róchán, Issá Sargwazay Aidá Urshalimá at. Bázén mardoméá ke Issáay ajabbatén nesháni distant, áiy námay sará imánesh áwort.

²⁴ Bale Issáyá áyáni imánay sará báwar nakort, chéá ke áia sajjahénáni del o daruna§ zánt.

²⁵ Áia ensánay bárawá hechkasay gwáhiay zalurat naat, chéá ke á, ensánay delay har hálá sahig at.

3

Issá o Nikudimus

¹ Nikudimus námén Parisié ke cha Yahudiáni Sarókáni Diwánay báskán* yakké at,

² yakk shapé Issáay kerrá átk o gón áia gwashti: “Oo ostád! Má zánén ke taw ostádé ay o cha Hodáay némagá átkagay, chéá ke tán Hodá gón kaséá gón mabit, á é dhawléén mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáshta nakant ke taw pésh dárágá ay.”

³ Issáyá áiy passawá gwasht: “Tará rásténa gwashán, tán kasé dobar† pédá mabit, Hodáay bádsháhiá dista nakant.”

⁴ Nikudimusá gwasht: “Chón buta kant ke rostagéén mardomé padá cha mátá pédá bebit? Buta kant ke á, mátay lápá berawt o padá pédá bebit?”

⁵ Issáyá passaw dát: “Tará rásténa gwashán, tánke kasé cha áp o Ruhá pédá mabit, Hodáay bádsháhiá pád ér korta nakant.

⁶ Á chizz ke cha jesmá pédá bit, jesm ent o á chizz ke cha Ruhá pédá bit, ruh ent.

⁷ É gappá hayrán mabay wahdé tará gwashán ke pa shomá sajjahénán allami ent ke dobar‡ pédá bebét.

⁸ Gwát har jáh ke belóthit, kasshit. Taw áiy tawará eshkonay bale nazánay cha kojá kayt o kojá rawt. Á kas ke cha Ruhá pédá bit, á ham anchosh ent.”§

⁹ Nikudimusá gwasht: “É chón buta kant?”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Taw wat Esráiliáni ostádé ay, é chizzá nazánay?

¹¹ Tará rásténa gwashán, má hamá chizzáni habará kanén ke áyáni bárawá zánén o hamá chizz ke má distagant, hamáyáni sháhediá dayén. Bale shomá may sháhediá namannét.

¹² Wahdé man zemini chizzáni bárawá habara kanán, shomá báwara nakanét. Agan ásmáni chizzáni bárawá habar bekanán, gorhá che paymá báwara kanét?

¹³ Hechkas ásmáná borzád nashotag, abéd cha* hamá kasá ke cha ásmáná ér átkag, bezán Ensánay Chokká.

¹⁴ Hamá dhawlá ke Mussáyá, gyábáná már cha zeminá chest kort,† hamé dhawlá Ensánay Chokk lázom chest kanaga bit,

¹⁵ tánke harkas ke áiy sará imána kárit, abadmánén zenday wáhond bebit.”

‡ 2:22 2:22 Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. § 2:24

2:24 Darun, bezán báten, andarun. * 3:1 3:1 Bás, bezán ozw, membr. † 3:3 3:3 Yá: cha borzá,

cha ásmáná. ‡ 3:7 3:7 Yá: cha borzá, cha ásmáná. § 3:8 3:8 Yunáni zobáná “gwát” o “ruh” yakkén

gál ent. * 3:13 3:13 Abéd (cha), bezán gayr cha. † 3:14 3:14 Mussáyá zamánagá, gyábáná Esrailli

kawmá náparmáni kort o bázén már é áyáni sará kapt o mardomesh koshtant. Hodáyá gón Mussáyá gwasht ke brenjén már é dáréay sará dran. Harkas ke é már á chárít cha marká rakkít.

16 Chéá ke Hodáyá jahánay mardom haminchok dóst dáshtant ke wati yakk o yakdánagén Chokki nadir kort tánke harkas ke Hodáay Chokkay sará imána kárit, gár o zyán mabit o tán abad zendag bemánit.

17 Hodáyá wati Chokk pa jahánay mardománi mayárig kanagá jahána rawán nadát, paméshká rawáni dát ke cha áiy wasilahá jahána berakkénit.‡

18 Harkas ke Chokkay sará imána kárit, mayáriga nabit, bale harkas ke imána nayárit, cha pésará mayárig ent, chéá ke Hodáay yakdánagén Chokkay námay sará imáni nayáwortag.

19 Hodáay dádrasi§ esh ent: Nur o rozhn jahána átk, bale rozhnay badalá mardomán tahároki dóst dásht, parchá ke áyáni kár sell atant.

20 Chéá ke á mardom ke sellén káráni ráhá zurit, cha rozhnáia naprata kant o watá cha rozhná dura dárít ke áiy kár o kerd záher mabant.

21 Bale á ke rástiy ráhá zurit, dém pa rozhnáia kayt tánke záher bebit ke áiy kár Hodái butagant.

Issá o Yahyá

22 É chizzán o rand, Issá gón wati moridán Yahudiahay damagay métag o kallagán shot o gón áyán hamódá dáshti o pákshódiia dát.

23 Yahyá ham Sálemay nazzikká, Aynuná, mardomán pákshódi dayagá at. Ódá áp báz at o mardom pa pákshódiá átkant.

24 É wahdán Yahyá angat zendána bandig kanag nabutagat.

25 Pákizagiay sará, Yahyáay morid o yakk Yahudiéay nyámá dapjáke but.

26 Gorhá Yahyáay morid Yahyáay kerrá átkant o gwashtesh: “Oo ostád! Hamá mard ke Ordonay kawray á dastá gón taw gón at o taw áiy bárawá gwáhi dát, bechár, á pákshódi dayagá ent o sajjahén mardom hamáiy kerrá rawagá ant.”

27 Yahyáyá áyáni passawá gwasht: “Tánke Hodá madant, ensána heccha narasit.

28 Shomá wat sháhed ét, man gwasht ke man Masih naán, bale cha áia pésar rawán dayag butagán.

29 Bánóray hodábond,* sálónk ent. Anchó ke sálónkay dóst óshtátat o sálónkay tawará eshkont o gal o shádána bit, maná hamé dhawlén kámelén shádmánie rasetag.

30 Á báyard ent démáter bebit o man padáter bebán.”

Á ke cha ásmána kayt

31 Á kas ke cha borzá kayt, cha sajjahénán master ent o á ke cha é hákién donyáyá ent, zemini mardomé o donyái chizzáni bárawá habara kant. Bale á ke cha ásmána kayt cha sajjahénán master ent.

32 Har chizzé ke distag o eshкотagi, áyáni bárawá gwáhia dant, bale kass áiy gwáhiá namannit.

33 Harkasá ke mannetag, gwáhii dátat ke Hodá rásti ent.

34 Á kas ke cha Hodáay némagá rawán dayag butag, Hodáay habarána kant, chéá ke Hodá wati Ruhá áiará béhesába bakshit.

35 Pet Chokká dósta dárít o sajjahén chizzi hamáiy dastá dátatagant.

36 Á kas ke Chokkay sará imána kárit, abadmánén zenday wáhonda bit, bale á ke Chokká namannit, zenday wáhonda nabit o Hodáay kahr o gazab áiy sará kapit.

‡ 3:17 3:17 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag.
hamá shawr ke cha dádghána kayt, dáwari, ensáp.

§ 3:19 3:19 Dádrasi, bezán hakkén paysalah,
* 3:29 3:29 Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb.

4

Issá o Sámeri janén

¹ Wahdé Issáyá zánt ke Parisián eshkotag ke man cha Yahyáyá géshter morid dar géjagá án o áyán pákshódi dayagá án,

²⁻³ cha Yahudiahá dém pa Jalilá wátarri kort. Chónáhá, Issáyá wat mardom pákshódia nadátant, é kár moridána kort.

⁴ Bale zalurat at ke cha Sámerahá begwazit.*

⁵ Á, Sámerahá shahréa raset ke námi Suhár at o hamá dhagáray nazzikká at ke Ákubá wati chokk Issopará dátagat.

⁶ Ákubay chát hamódá at. Issá sapará butagat o dami bortagat. Hamé chátay kerrá nesht. Némróchay wahd† at.

⁷ Sámeri janéné ápay kasshagá átk. Issáyá gón áia gwasht: “Maná pa waragá kammé áp beday.”

⁸ Áiay morid warákay geragá shahrá shotagatant.

⁹ Sámeri janéná gwasht: “Taw wa Yahudié ay o man Sámeri janéné án, taw chón cha man ápa lóthay?” Janéná paméshká chosh gwasht ke Yahudi gón Sámerián salám o dwá nakanant.

¹⁰ Issáyá áiay passawá gwasht: “Agan taw bezántén ke Hodáay dád o bakshesh chéé o é kay ent ke cha taw ápa lóthit, gorhá allamá taw gón áia dazbandi kortagat ke maná áp beday o áia tará zendáp dátagat.”

¹¹ Janéná gwasht: “Oo wájah! Tará pa ápay kasshagá dhól‡ nést o é chát johl ent, cha kojá zendápa káray?”

¹² Záná, taw cha may pirok Ákubá master ay, hamá ke é chátí mára dátag o áiay jendá o chokkán o mál o dalwatán cha é chátá áp wártag?”

¹³ Issáyá passaw tarrént: “Harkas ke é ápá bwárt, padá tonniga bit,

¹⁴ bale harkas ke mani dátagén ápá bwárt, hechbar tonniga nabít. Chéa ke á ápá ke mana dayán, agan kasé bwárti, cha áiay daruná ápay chammagé bojít ke abadmánén zenda bakshit.”

¹⁵ Janéná gwasht: “Oo wájah! Hamá ápá maná beday ke dega baré tonnig mabán o pa ápay kasshagá edá mayáyán.”

¹⁶ Issáyá gwasht: “Beraw wati lógwáhá tawár kan o hamedá byá.”

¹⁷ Janéná áiay passawá gwasht: “Maná mard nést.” Issáyá gwasht: “Rásta gwashay ke tará mard nést,

¹⁸ chéa ke tará panch mard butag o é mard ke annun gón taw zendagia kant, tai mard naent. Taw rásta gwashay.”

¹⁹ Janéná darráént: “Oo wájah! Man chó gendán ke taw nabié ay.

²⁰ May pet o pirokán hamé kóhay sará ebádat kortag, bale shomá Yahudia gwashét ke báyard ent Urshalimá ebádat kanag bebit.”

²¹ Issáyá gwasht: “Bánok! Báwar kan, wahdé kayt ke shomá Hodáén Petá na é kóhay sará parastesha kanét o na Urshalimá.

²² Shomá Sámeri hamáia parastesha kanét ke nazánéti, bale má hamáia parastesha kanén ke zánéni, chéa ke neját cha Yahudiána kayt.

²³ Yakk wahdé kayt o á wahd annun bongéj§ butag ke rást o barhakkén parastesh kanók Hodáén Petá gón Ruh o rásti parastesha kanant, chéa ke Pet hamé dhawlén mardománi lóthók ent ke áiay parasteshá bekanant.

²⁴ Hodá Ruh ent o harkas ke áia parastesha kant, allamá gón Ruh o rásti parastesh bekant.”

* **4:4 4:4** Yahudiah, Sámerah o Jalil, Esráilay molkay sayén damag atant. † **4:6 4:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhat.” ‡ **4:11 4:11** Dhói darpé ke sádé bandanti o chátá éria dayant o ápa kasshant. § **4:23 4:23** Bongéj, bezán bendát, shoru.

²⁵ Janéná gwasht: “Mana zánán ke Masiha kayt o har wahdé ke á kayt, mára har chizzá sarpada kant.”

²⁶ Issáyá gwasht: “Man ke gón taw habará án, man hamá án*.”

²⁷ Hamé wahdá Issáy morid padá átkant. Wahdé distesh ke Issá gón janénéá habará ent, hayrán butant. Bale kassá jost nakort ke cha eshiá ché lóthay yá parchá gón eshiá habará ay.

²⁸ Nun janéná wati kunzag zeminá ér kort, shahrá shot o gón mardomán gwashti:

²⁹ “Mardé hast, man harché kortag, áia maná gwashtant. Byáét becháréti, bárén Masih naent?”

³⁰ Gorhá mardom cha shahrá dar kapt o dém pa Issáyá átkant.

³¹ É nyámá moridán gón Issáyá dazbandi kort o gwasht: “Oo ostád! Chizzé bwar.”

³² Bale áia gwasht: “Maná waráké hast ke shomá áia bára náwá nazánét.”

³³ Moridán watmánwatá gwasht: “Bárén, kaséá pa áia warák áwortag?”

³⁴ Issáyá gwasht: “Mani warák esh ent ke wati dém dayókey wáhagá purah bekanán o áia káran sarjam bekanán.

³⁵ Shomá nagwashét ke pa rón o móshá angat chár máh pasht kaptag? Bale man shomára gwashán ke chammán chest kanét o kesharán bechárét ke annun pa róná rasetag o tayár ant.

³⁶ Ronók wati mozzá gipt o pa abadmánén zendá bar o samaré moccha kant tánke keshók o ronók hórigá gal o shádán bebant.

³⁷ Edá é habar rást ent ke yakké keshit o degaré róna kant.

³⁸ Man shomára rawán dát ke hamá bar o samaráni wáhond bebét ke shomá pa áyán hecch zahmaté ham nakasshetag. Degarán zahmat kasshetag o shomá cha áyáni kára nap o sudd geptag.”

³⁹ Cha á shahray Sámerián bázénéá paméshká Issáy sará imán áwort ke á janéná gwáhi dáttag o gwashtagat: “Har chizzé ke man kortag, áia maná gwashtant.”

⁴⁰ Gorhá Sámeri Issáy kerrá átkant o dazbandiesh kort ke may kerrá bedár. Issáyá tán do róchá hamódá dásht o

⁴¹ bázénéá áia habar gósh dáshtant o imánesh áwort.

⁴² Gón á janéná gwashtesh: “Nun má éwaká tai habaráni sawabá báwar kanagá naén, má wat ham é marday habar eshкотagant o deljam én ke é pa rásti jahánay rakkénók† ent.”

Sháhi mansabdárey chokkay drahbakshi

⁴³ Do róchá rand, Issá cha ódá dar kapt o Jalilá shot.

⁴⁴ Issáyá wat gwashtagat ke hecch nabia wati jenday shahr o hankéná‡ ezzata nabit.

⁴⁵ Bale wahdé Jalilá raset, Jalilián wasshátk kort, chéa ke aiday róchán á Urshalimá butagatant o ódá áia kortagén káresh distagatant.

⁴⁶ Issá padá Jalilay métag Kánáyá shot, hamódá ke ápi sharáb kortagatant. Sháhi mansabdaré§ hastat ke bachakki Kaparnáhumay shahrá nádráh at.

⁴⁷ Wahdé á sahig but ke Issá cha Yahudiáhá Jalilá átkag, áia kerrá átk o dazbandii kort ke Kaparnáhumá byá o mani nádráhén chokká berakkén ke markig ent.

⁴⁸ Issáyá gwasht: “Shomá tán mójezah o ajabbatén neshánia nagendét, hecch paymá imána nayárét.”

* **4:26 4:26** Hodá watá gón Mussáyá hamé námá pajjárenit. Bechár Dargwaz 3:14. † **4:42 4:42** Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ **4:44 4:44** Hankén, bezán métag. § **4:46 4:46** Mansabdár, bezán káreyay zemmawár, ogdahdár.

49 Mansabdará gwasht: “Oo wájah! Chokkay meragá pésar byá.”

50 Issáyá gwasht: “Beraw, tai chokk namerit.” Á mardá Issáy habar báwar kort o wati lógá shot.

51 Angat lógá narasetagat ke nawkarán ráhay némá dist o hál dát: “Tai chokk dráh but.”

52 Áiá jost kort: “Che wahdá gehter butag?” Áyán gwasht: “Zi némróchay yakká* tapá yalah dátag.”

53 Petá zánt é hamá wahd at ke Issáyá gwashtagat ke tai chokk namerit. Gorhá áiá wat gón lógay sajjahén mardomán Issáy sará imán áwort.

54 É Issáy domi ajabbatén nesháni at o hamá wahdá korti ke cha Yahudiahá Jalilá átkagat.

5

Nájórhén mardéay drahbakshi

1 Chizzé wahdá rand, Yahudiáni yakk aidé at o Issá Urshalimá shot.

2 Urshalimá, darwázagéay nazzikká ke áiá Pasay Darwázaga gwashant, hawzé hastent ke áiy chapp o chágerdá panch aywán* ant. Aramái zobána é hawzá Bayt-Hasdá gwashant.

3 Ódá bázén ájez o nádráhé waptagat ke kór o lang o mondh atant.†

5 Ódá mardé hastat ke áiy nájórhiá si o hasht sál at.

6 Wahdé Issáyá dist ke á mard ódá kaptag o zánti ke kwahnén nádráhé, gwashti: “Taw lóthay wassh o dráh bebay?”

7 Á nádráhá gwasht: “Oo wájah! Wahdé ápa rombit o rawána bit, kasé nést ke maná hawzá dawr bedant. Tán man watá berasénán, degaré pésará ápa mána dant.”

8 Issáyá gwasht: “Pád á, wati nepádá bezur o beraw.”

9 Á mard damáná dráh but, wati nepádi zort o ráh gept.

É róch Shabbatay róch‡ at.

10 Paméshká Yahudián gón dráh butagén mardá gwasht: “Maróchi Shabbatay róch ent, tará wati nepádáni chest kanagay hakk nést.”

11 Gwashti: “Á mardá ke maná dráh kort, gwashti: ‘Wati nepádán bezur o beraw.’”

12 Jostesh kort: “Á mard kay ent ke tará gwashtagi ke wati nepádán bezur o beraw?”

13 Bale dráh butagén mardá nazánt ke á kay at. Chéá ke ódá mardom mocch atant o Issá mocchiay tahá shotagat.

14 Randá Issáyá é mard mazanén parasteshgáhá dist, gwashti: “Bechár, nun ke taw dráh butagay, cha ed o dém gonáh makan. Chó mabit ke ganterén baláhé tai sará bekapit.”

15 Nun mard shot o gón Yahudián gwashti: “Áiá ke maná dráh o salámat kort, á Issá at.”

16 Yahudián Issáy ázár dayag bendát§ kort, chéá ke áiá Shabbatay róchá choshén kára kortant.

* 4:52 4:52 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “haptomi sáhatá”. * 5:2 5:2 Aywán drájén barándhahé ke doén némagán pádagi per. † 5:3 5:3 Lahtén nókterén daznebeshtá gésh kanag butag: Ódá bázén ájez o nádráhé waptagat ke kór o lang o mondh atant o ápay tachagay entezár o wadará atant. Chéá ke baré baré Hodáwanday préshtagé é hawzá átk, ápia rombént o rawána kort. Har wahdá ke ápa tat, har nádráhá ke pésará ápa mána dát, har paymén nájórhié ke hastati, dráha but. ‡ 5:9 5:9 Shabbatay róch hamá Shambeh ent, bezán Yahudiáni kár nakanagay róch. § 5:16 5:16 Bendát, bezán bongéj, shoru.

¹⁷ Bale Issáyá gón áyán gwasht: “Mani Pet angat kára ent, man ham kára kanán.”

¹⁸ Cha é habarán, Yahudián pa áiy koshagá géshter tach o tága kort. Chéa ke Shabbatay hokmay próshagá abéd, áia Hodá ham wati jenday Pet gwasht o é dhawlá, watá gón Hodáyá barábari kort.

Hodáay Chokkay ehtiár

¹⁹ Gorhá Issáyá gwasht: “Shomára rásténa gwashán, Chokk watsará hecch káré korta nakant, Petay kárana gendit o áyáni randgiriá kant. Har káré ke Peta kant, Chokk ham hamá kára kant.

²⁰ Chéa ke Pet Chokká dósta dárít o harché ke wata kant, Chokká ham sója dant. Chokká dega masterén kár ham sója dant tánke shomá hayrán o habakkah* bebét.

²¹ Hamá paymá ke Pet mordagán zendaga kant o áyán zenda bakshit, Chokk ham harkasá ke belóthit zendaga kant.

²² Pet hechkaséay sará shawr o hokmé naborrit,† áia wati dádrasiay sajjahén ehtiár Chokkay dastá dátagant,

²³ tánke sajjahén mardom hamá dhawlá ke Petá ezzata dayant, Chokká ham ezzat bedayant. Kasé ke Chokká ezzata nadant, Petá ham ezzata nadant, chéa ke Chokkay dém dayók Pet ent.

²⁴ Shomára rásténa gwashán, harkas ke mani habará beshkont o mani dém dayókay sará imán byárit, abadmánén zenday wáhonda bit o hechbar mayárig kanaga nabit, bezán á cha marká gwastag o zendá sar butag.

²⁵ Báwar kanét, yakk wahdé kayt o é wahd annun bongéj butag ke mordag Hodáay Chokkay tawára eshkonant o harkas ke beshkont padá zendaga bit.

²⁶ Chéa ke hamá dhawlá ke Pet zendmánay sarchammag ent, Chokká ham é wák‡ o twáni dátag ke zendmánay sarchammag bebit.

²⁷ Petá dádrasiay ehtiár ham Chokkay dastá dátag, chéa ke á Ensánay Chokk ent.

²⁸⁻²⁹ Cha eshiá hayrán o habakkah mabét, chéa ke yakk wahdé kayt ke sajjahén mordag áiy tawára eshkonant o cha wati kabrán dara káyant. Nékkár dém pa abadmánén zendá rawant o badkár dém pa mayárig bayagá.

³⁰ Man watsará káré korta nakanán, har chizzé ke man eshкотag, hamáiy bonyádá dádrasia kanán o mani dádrasi barhakk ent, parchá ke man wati delay wáhagáni sarjam kanagay pad o randá naán, wati dém dayókay wáhagáni sarjam kanagay pad o randá án.

Issáy bárawá gwáhi

³¹ Agan man wati bárawá wat gwáhi bedayán, mani gwáhiá ehtebár o arzeshé nabit.

³² Bale degaré hastent ke mani bárawá gwáhia dant o mana zánán ke mani bárawá áiy gwáhi rást ent.

³³ Shomá wati kásed Yahyáay kerrá rawán dátant o mani bárawá áiy dátagén gwáhi ham rást at.

³⁴ Man mardománi gwáhiá namannán, pa shomay rakkénagá é habarána gwashán.

³⁵ Yahyá rókén cherágé at o rozhni tálána kort o shomá erádah kort ke pa kammén wahdéa áiy nuray tahá gal bebét.

³⁶ Bale maná cha Yahyáyá masterén sháhéd hast. Hamé kár ke Petá mani dastá dátagant ke sarjamesh bekanán o man sarjamesha kanán, hamé kár mani sháhéd ant ke maná Petá rawán dátag.

* **5:20 5:20** Habakkah, bezán hayrán, ajekkah, abakkah. † **5:22 5:22** Shawr o hokm borrag, bezán paysalah kanag. ‡ **5:26 5:26** Wák, bezán zór, tákat.

³⁷ Hamá Petá ke maná rawán dátag, áia wat mani bárawá sháhedi dátag. Shomá hechbar áia tawár naeshkotag o á nadistag o

³⁸ áia habar shomay delá nanendit, chéa ke shomá áia rawán dátagénay sará imána nayáret.

³⁹ Shomá Pákén Ketábán patth o póla§ kanét o wánét, chéa ke shomay hayálá esháni tahá shomará abadmánén zenda rasit. Hamé Pákén Ketáb mani bárawá gwáhia dayant,

⁴⁰ bale shomá nalóthét mani kerrá byáét o shomará é zend berasit.

⁴¹ Man mardománi dátagén satá o ezzatá nazurán.

⁴² Shomará jáha kárán o zánán ke Hodáay mehr shomay delá néstent.

⁴³ Man wati Petay námay sará átkagán o shomá maná namannét, bale agan kasé wati jenday námá byayt, áia mannét.

⁴⁴ Shomá cha yakdegará mazani o ezzata zurét, bale á ezzat ke cha Hodáay némagá kayt, áia shóháza naét. Gorhá chón imán áworta kanét?

⁴⁵ Gomán makanét ke man Petay déma shomará mayáriga kanán. É Mussá ent ke shomará mayáriga kant, hamá Mussá ke shomá áia sará omét bastag.

⁴⁶ Agan shomará Mussáay sará imán butén, shomará mani sará ham imán butagat, chéa ke áia mani bárawá nebeshtag.

⁴⁷ Bale shomá ke áia nebeshtah kortagénán báwara nakanét, mani habarán chón báwara kanét?”

6

Panch hazár mardomá warák dayag

(Mattá 14:13–21; Markás 6:32–44; Luká 9:10–17)

¹ Randá, Issá Jalilay Mazangwarm* bezán Teberiahay Mazangwarmay á dastá shot.

² Mardománi mazanén rombé† áia randá kapt, chéa ke áyán é mójezah o ajabbatén nesháni distagatant ke Issá nádráhán dráha kant.

³ Gorhá Issá kóhéay sará sar kapt o gón wati moridán hamódá nesht.

⁴ Yahudiáni Sargwazay Aid nazzikk at.

⁵ Wahdé Issáyá chamm chest kortant o dist ke mardománi mocchié dém pa áia pédák ent, gón Piliposá gwashti: “Nán cha kojá bezurén ke é mardom warák bwarant?”

⁶ Issáyá é habar pa áia ázmáesh kanag o chakkásag‡ gwasht, chéa ke wat zánti maná ché kanagi ent.

⁷ Piliposá gwasht: “Do sad dináray§ nán ham bassa nabit, toré harkas kammok kammok bwárt.”

⁸ Cha áia moridán yakké ke námi Andriás at o Shamun-Petrosay brát at, gwashti:

⁹ “Bachakké hamedá ent ke panch jawén nagan o do máhigi gón, bale pa inchok mardomá ché bant?”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Mardomán benádénét.” Á jágahá bázén káh o sabzagé* rostagat. Mardom hamódá neshtant. Cha áyán kesás panch hazár mardén atant.

¹¹ Issáyá nagan zortant, Hodáay shogri gept o neshtagén mardománi sará bahri kortant, máhig ham anchosh. Harkasá haminchok ke lóthet, dáti.

¹² Wahdé sajjahénán sér kort, gón moridán gwashti: “Sar átkagén thokkorán bechenet o yakjáh kanét ke zawál mabant.”

§ 5:39 5:39 Patth o pói, bezán patth o lóth, wánag o chárág, tahkik. * 6:1 6:1 Mazangwarm, bezán daryáchah. † 6:2 6:2 Romb, bezán gróh, thóli. ‡ 6:6 6:6 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehan kanag. § 6:7 6:7 Yakk dinár, yakk róchay mozz at. * 6:10 6:10 Sabzag, bezán káh.

¹³ Gorhá thokkoresh chet o yakjáh kortant. Á panchén jawén nagan ke mardomán wártagatant, cha áyáni sar átkagén thokkorán dwázdah sapt† porr but.

¹⁴ Mardomán ke Issáay é mójezah o ajabbatén nesháni dist, gwashtesh: “Pa rásti, é hamá wádah dátágén Nabi ent ke jaháná áyagi at.”

¹⁵ Issáyá zánt ke mardom maná pa zór barag o bádsháh kanaga lóthant, paméshká padá cha mardomán dur but o tahná kóhá shot.

Issá ápay sará gáma jant

(Mattá 14:22–33; Markás 6:45–51)

¹⁶ Bégáhá morid dém pa gwarmá shotant.

¹⁷ Bójigéá‡ neshtant o gwarmay á dastá, dém pa Kaparnáhumá ráh geptant. Nun tahár butagat o Issá angat áyáni kerrá nayátkagat.

¹⁸ Trondén gwáté kasshagá at o chawl o mawj chest butant.

¹⁹ Wahdé kesás panch tán shash kilumitar§ hólig* janáná démá shotant, Issáesh dist ke ápay sará gám janán, dém pa bójigá pédák ent. Torsetesh.

²⁰ Bale Issáyá gwasht: “Matorsét, é man án.”

²¹ Anchó ke moridán lóthet áia bójigá swár bekanant, bójig menzelá sar but.

²² É dega róchá, hamá mardom ke gwarmay á dastá mantagatant sarpad butant ke cha hamá bójigá abéd ke morid swár butagatant, dega bójig ódá nabutag. Issá á bójigá swár nabutagat o morid bé áia shotagatant.

²³ Randá, dega lahtén bójig cha Teberiahá hamá jágahá átk o raset ke ódá Hodáwandén Issáyá Hodáay shogr geptagat o mardomán nán wártagat.

²⁴ Wahdé mardomán dist ke na Issá ódá ent o na áia morid, Issáay shóházá bójigán swár butant o dém pa Kaparnáhumá shotant.

Issá zenday nán ent

²⁵ Wahdé Issáesh gwarmay á dastá dist, gwashtesh: “Ostád! Taw kadi edá átkagay?”

²⁶ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, é háterá maná shóhá nakanagá ét ke shomá mani mójezah o ajabbatén nesháni distagant, paméshká maná shóhá kanagá ét ke shomá nán wárt o sér kort.

²⁷ Bale pa é zawál bayókén waráká johd makanét, pa hamá waráká johd bekanét ke abadmánén zenda bakshit, pa hamá waráká ke Ensánay Chokk shomará danti. Chéa ke Hodáén Petá áia sará wati razámandiay mohr jatag.”

²⁸ Gorhá jostesh kort: “Má chón hamá kárán bekanén ke Hodáesh cha má lóthit?”

²⁹ Issáyá passaw dát: “Á kára ke Hodá cha shomá lóthit, á kár esh ent: Hamá kasay sará imán byárét ke Hodáyá ráh dátág.”

³⁰ Áyán gwasht: “Taw chónén ajabbatén nesháni pésha dáray ke má begendén o tai sará imán byárén? Ché kanay?

³¹ May pet o pirokán gyábáná mann† wárt, anchosh ke Pákén Ketába gwasht: “Áia cha ásmáná nagan rawán dát ke bwarant.”‡

³² Gorhá Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, é Mussá naat ke shomará cha ásmáná ér átkagén nagania dát. É mani Pet ent ke cha ásmáná asligén náná shomará bakshit.

† 6:13 6:13 Sapt, bezán sabad, mazanén challi, sáchi. ‡ 6:17 6:17 Bójig, bezán lánch, kashti. § 6:19 6:19 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “bist o panch yá si estádi”. Yakk estádié kesás 180 mitar butag. * 6:19 6:19 Hólig, bezán páru. † 6:31 6:31 Mann hamá nagan ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Esráilián éra gétk. ‡ 6:31 6:31 Darraw 16:4 o rand; Zabur 78:24–25.

³³ Chéá ke Hodáay nán hamá ent ke cha ásmáná éra kayt o jaháná zenda dant.”

³⁴ Nun gón áia gwashtesh: “Oo wájah! É náná modám mára beday.”

³⁵ Issáyá gwasht: “Zenday nán man án. Harkas ke mani kerrá kayt, hechbar shodigaŠ nabit. Harkas ke mani sará báwara kant, hechbar tonniga nabit.

³⁶ Bale hamá dhawlá ke gwashton, shomá maná distag o angat báwara nakanét.

³⁷ Á sajjahénán ke Pet maná dant, á mani kerrá káyant. Harkas ke mani kerrá kayt, man áia hechbar cha wat dura nakanán.

³⁸ Man pa wati jenday wáhagáni sarjam kanagá cha ásmáná ér nayátkagán, átkagán ke wati dém dayókay wáhagán sarjam bekanán.

³⁹ Mani dém dayókay wáhag ent ke hamá mardom ke áia maná dátagant, cha áyán yakké ham cha mani dastá marawt o áheratay róchá áyán padá zendag bekanán.

⁴⁰ Chéá ke mani Petay wáhag hamesh ent ke harkas ke Chokkay némagá delgósha kant o áia sará imána kárit, abadmánén zenday wáhond bebit o man á mardomá áheratay róchá zendaga kanán.”

⁴¹ Gorhá Yahudián áia sará irád gerag o norondhag bendát kort, chéá ke áia gwashtagat: “Man hamá nán án ke cha ásmáná ér átkag.”

⁴² Áyán gwasht: “É mard Issopay chokk Issá naent? Má wa eshiay pet o mátá zánén. Gorhá chóna gwashit ke man cha ásmáná ér átkagán?”

⁴³ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Watmánwatá irád gerag o norondhagá band kanét.

⁴⁴ Kass tán hamá wahdá mani kerrá átka nakant ke Pet, bezán mani dém dayók áia mani némagá mayárit. Harkas ke kayt, man áia áheratay róchá zendaga kanán.

⁴⁵ Nabiáni Ketábán nebisag butag: ‘*Sajjahén cha Hodáyá tálíma gerant.*’* Harkas ke Petay habarán beshkont o cha áia tálím begipt, mani kerrá kayt.

⁴⁶ Kassá Pet nadistag abéd cha hamáia ke cha Hodáay kerrá átkag. Tahná hamáia Pet distag.

⁴⁷ Shomára rásténa gwashán, á ke imána kárit abadmánén zenday wáhonda bit.

⁴⁸ Zenday nán man án.

⁴⁹ Shomay pet o pirokán gyábáná mann wárt, bale angat mortant.

⁵⁰ Cha ásmáná ér átkagén nán esh ent, shomay déma ent. Harkas ke eshiá bwárt, namerit.

⁵¹ Man hamá zend bakshókén nán án ke cha ásmáná ér átkag. Harkas ke é náná bwárt, tán abad zendaga mánit. É náná ke mana dayán, mani jenday badan ent ke pa jahánay mardománi zendá nadria kanán.”

⁵² Nun Yahudián pa jérhah o dapják watmánwatá gwasht: “É mard chón wati badaná dant ke má bwaréni?”

⁵³ Issáyá gwasht: “Shomára rásténa gwashán, agan shomá Ensánay Chokkay badaná mawarét o áia hóná manóshét,† abadmánén zendá sara nabét.

⁵⁴ Harkas ke mani badaná bwárt o mani hóná benóshit, abadmánén zenday wáhonda bit o áheratay róchá man áia zendaga kanán.

⁵⁵ Chéá ke mani badan asligén warák o mani hón asligén nósháp‡ ent.

⁵⁶ Harkas ke mani badaná bwárt o mani hóná benóshit, á mani del o daruná mánit o man áia del o daruná.

Š 6:35 6:35 Shodig, bezán gozhnag. * 6:45 6:45 Eshayá Nabiay Ketáb 54:13; Eremyá Nabiay Ketáb 31:33 o rand. † 6:53 6:53 Edá, jánay warag o hónay nóshagá yakk ruhi mánáé hast. ‡ 6:55 6:55 Nósháp, bezán tengag o nóshagi chizz.

⁵⁷ Anchó ke namiránén[§] Petá maná rawán dát o man áiy barkatá zendag án, hamé paymá harkas ke mani badaná bwárt, mani barkatá zendaga mánit.

⁵⁸ É nán ke cha ásmáná ér átkag, á naganay paymá naent ke shomay pet o pirokán wárt o angat mortant, chéá ke harkas ke é náná bwárt, tán abad zendaga mánit.”

⁵⁹ Issáyá é chizz hamá wahdá gwashtant ke Kaparnáhumay kanisahá* tálim dayagá at.

Petrosay mannag o gwáhi

⁶⁰ É habaráni eshkonagá rand áiy bázén moridéá gwasht: “É gránén habaré, eshiá kay manneta kant?”

⁶¹ Wahdé Issáyá dist ke morid é habaray sará norondhagá ant, gwashti: “Shomará é habara tawrénit?

⁶² Agan Ensánay Chokká begendét ke wati pésarigén jághá borzáda rawt, gorhá ché kanét?

⁶³ Ruh ent ke zenda dant, haddh o góshtá páedagé nést. É habar ke man gón shomá kortant, Ruh o zend ant.

⁶⁴ Bale cha shomá lahténá imán nést.” Chéá ke á mardom ke imánesh néstat, Issáyá cha bendátá pajjááh áwortant o zánti ke kay maná dróhit† o dozhmenáni dastá dant.

⁶⁵ Gorhá gwashti: “Paméshká man gwasht ke kass mani kerrá átka nakant, tán wahdé ke mani Pet áiy imán mabakshit.”

⁶⁶ Cha ed o rand, bázén moridéá Issá yalah dát o nun áiy hamráh nabutant.

⁶⁷ Gorhá Issáyá cha wati dwázdahén kásedán‡ jost kort: “Báren, shomá ham maná yalah dayaga lóthét?”

⁶⁸ Shamun-Petrosá passaw dát: “Oo Hodáwand! Kai kerrá berawén? Abadmánén zenday gál o habar tai kerrá ant o

⁶⁹ mará báwar ent o zánén ke taw hamá Pákén ay ke Hodáyá dar chetag.”

⁷⁰ Issáyá gwasht: “Man shomará gechén kort, dwázdahénon gechén kortant, bale padá ham cha shomá yakké eblisé.”

⁷¹ Áiy maksad Shamun Eskaryutiay chokk Yahudá at. Bell toré á cha dwázdahénán yakké at, bale áiy randá Issá dróhet o dozhmenáni dastá dát.

7

Issá gón bráíán

¹ Randá, Issáyá Jalilá tarr o tába kort. Yahudi áiy kóshay randá atant, paméshká nalótheti Yahudiahá bemánit.

² Anchosh ke Yahudiáni Kápáráni* Aid nazzikk but,

³ Issáy brátán gón áiy gwasht: “É jáhá yalah kan o Yahudiahá beraw tánke tai morid hamá kárán begendant ke taw kanay.

⁴ Kasé ke námdária lóthit, chérokáí kára nakant. Taw ke é kárána kanay, bell ke sajjahén donyá tará begendit.”

⁵ Chéá ke brátán ham áiy sará imán néstat.

⁶ Issáyá gón áyán gwasht: “Mani wahd angat nayátkag, bale pa shomá har wahd sharr ent.

§ 6:57 6:57 Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. * 6:59 6:59 Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. † 6:64 6:64 Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ‡ 6:67 6:67 Issáyá cha wati moridán dwázdah kas gechén kort o wati kásed náméntant ke berawant o wasshén mestágá á dega mardomán sar bekanant. Bechár Mattáay Enjil, dar 10, band 1-2. * 7:2 7:2 Kápár, kápar, kapar.

⁷ Donyá cha shomá naprat korta nakant bale cha man naprata kant, chéa ke man donyáay mardománi bárawá gwáhia dayán ke áyáni kár sell ant.

⁸ Shomá é aidá berawét, man é aidá nayáyán, chéa ke mani wahd angat narasetag.”

⁹ Issáyá é habar gón áyán gwasht o Jalilá dáshti.

Issá Urshalimá rawt

¹⁰ Issáyay brát ke aidá Urshalimá shotant, randá áiy jend ham hamódá shot, bale mardománi chamdidá nashot, chérokái shot.

¹¹ Aiday róchán, Yahudi áiy shóházá atant o jost o porsesha kort ke á kojá ent?

¹² Áiy bárawá mardománi nyámá bázén gappé chérokái tarragá at. Lahtén gwashagá at: “Á sharrén mardé.” Dega lahtén gwashagá at: “Mardomán gomráha kant.”

¹³ Bale cha Yahudiáni torsá, kassá mardománi démá áiy bárawá heccha nagwasht.

¹⁴ Aiday nyámi róchán, Issá mazanén parasteshgáhá shot o mardománi tálim dayagá goláesh but.

¹⁵ Yahudián pa hayráni gwasht: “É mardá nawántag, inchok zántkári cha kojá áwortagi?”

¹⁶ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Mani tálim mani naant, mani dém dayókayg ant.

¹⁷ Harkas ke Hodáy wáhagán sarjam kanag belóthit, zánt ke mani tálim Hodáyag ant yá man cha wat habara kanán.

¹⁸ Harkas ke cha wat habara kant, pa wati mazaniay pésh dáragá habara kant. Bale á kas ke wati dém dayókay shán o shawkatay lóthóka bit, tachkén mardomé o áiy hecch chizz nárast naent.

¹⁹ Mussáyá shomára Sharyat nadátag? Angat cha shomá hechkas Sharyatá dáragá naent. Parchá maná koshaga lóthét?”

²⁰ Mardomán gwasht: “Tará jenné per ent, kay tará koshit?”

²¹ Issáyá áyáni passawá gwasht: “Man tahná yak káré kortag o shomá sajjahén chó hayrán o habakkah ét.

²² Mussáyá sonnat kanagay rasm shomára dát, paméshká shomá Shabbatay róchá wati mardénchokkán sonnata kanét. Albat é rasm cha Mussáyá bendát nabutag, cha kawmay pet o pirokán bendát butag.

²³ Nun agan pa Mussáyay Sharyatay napróshagá shomá Shabbatay róchá mardénchokkán sonnata kanét, chéa mani sará zahr geptagét ke man Shabbatay róchá yak mardomé sarjamá dráh kortag?

²⁴ Záherá machárét o paysalah makanét, wati shawr o hokmán pa ensáp beborrét.”

Issá kay ent?

²⁵ Gorhá Urshalimay lahtén mardom gwashagá lagget: “É hamá naent ke eshiay koshagay randá ant?

²⁶ Bechárét, mardománi démá habar kanagá ent o kass eshiá heccha nagwashit. Balkén rájay sarók é natijahá rasetagant ke é hamá wádah dátagén Masih ent?

²⁷ Má zánén ke é mard cha kojám hand o damagá ent, bale wahdé Masiha kayt, hechkasa nazánt ke cha kojá kayt.”

²⁸ Paméshká, wahdé Issá mazanén parasteshgáhá mardomán tálim dayagá at, gón borzén tawaréa gwashti: “Shomá maná pajjáha kárét o zánét ke cha kojá átkagán, bale man cha wati némagá nayátkagán, mani dém dayók hamá rástén Hodá ent o shomá áia nazánét.

29 Man áia zánán, chéa ke cha áia kerrá átkagán o hamáia maná ráh dátag.”

30 Hamé wahdá áyán lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, bale hechkasá áia némagá dast nashahárt, parchá ke áia wahd angat narasetagat.

31 Cha mocchiay mardomán bázénéá áia sará imán ham áwort o gwasht: “Wahdé Masiha kayt, cha é mardá géshter mójezah o ajabbatén nesháni pésha dárít?”

Issáyá dazgir kanagay kóshest

32 É gapp o habar ke mardomán chérokái Issáyá bárawá kortant, Parisián eshkotant. Gorhá Parisi o mazanén dini péshwáyán pa Issáyá dazgir kanagá, parasteshgáhay sepáhig rawán dátant.

33 Issáyá gwasht: “Man pa kammokén wahdéa shomay kerrá án o randá wati dém dayókey kerrá rawán.

34 Shomá mani shóhazá gardét, bale maná dar gétka nakanét o á jáhá ke mana rawán, shomá átká nakanét.”

35 Gorhá Yahudián gón yakdegará gwasht: “Kojá rawt ke má áia dar gétka nakanén? Bárén may hamá mardománi kerrá rawt ke Yunániáni nyámá sheng o sháng ant o ódá Yunánián ham tálima dant?

36 É habar ke áia gwasht: ‘Shomá mani shóhazá gardét, bale maná dar gétka nakanét’ o ‘á jáhá ke mana rawán, shomá átká nakanét,’ áia é habaray maksad ché ent?”

Zendáp

37 Aiday áheri o masterén róchá, Issá óshtát o pa borztawári gwashti: “Agan kasé tonnig ent, mani kerrá byayt o áp bwárt.

38 Hamá dhawlá ke Hodáy Pákén Ketába gwashit, harkas ke mani sará báwara kant, zendápay kawr cha áia del o daruná rombant o tachant.”

39 É habar áia Pákén Ruhay bárawá gwasht, hamá Pákén Ruh ke áia báwarmandán rasagi at. Issáyá angat shán o shawkat narasetagat, paméshká angat áyán Pákén Ruh dayag nabutagat.

Mardománi nátepáki

40 Gón é habaráni eshkonagá, lahtén mardom gwashagá lagget: “Pa rásti é mard hamá wádah dátagén Nabi ent.”

41 Dega lahténá gwasht: “É Masih ent.” Bázénéá chosh ham gwasht: “Masih cha Jalilá kayt?

42 Pákén Ketába nagwashit ke Masih cha Dáuday nasl o padréchá† bit o cha áia shahr Bayt-Lahemá kayt?”‡

43 É paymá Issáyá bárawá mardománi nyámá nátepákié kapt.

44 Lahténá lóthet ke áia dazgir bekanant, bale hechkasá áia némagá dast nashahárt.

Yahudi sarókáni nábwari

45 Randá, parasteshgáhay sepáhig§, Parisi o mazanén dini péshwáyáni kerrá per tarretant. Áyán cha sepáhigán jost kort: “Shomá chéa Issá nayáwortag?”

46 Sepáhigán gwasht: “Tán é wahdi hechkasá é marday dhawlá habar nakortag.”

47 Parisián gwasht: “Shomá ham gomráh butagét?

48 Cha kawmay sarók o Parisián yakkéa áia sará báwar kortag?

49 Bale mardománi hamá romb ke Sharyatay bárawá heccha nazánt, nálatié.”

† 7:42 7:42 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. ‡ 7:42 7:42 Samwél Káziay Domi Ketáb 7:12 o rand; Miká Nabiay Ketáb 5:2. § 7:45 7:45 Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari.

⁵⁰ Nikudimus ke wat cha Parisián yakké at o pésará Issáy kerrá átkagat, gwashti:

⁵¹ “Bárén, may Sharyat márá ejázata dant ke kaséay habaráni gósh dárag o káráni zánagá pésar, áia mayárbár bekanén?”

⁵² Áiay passawá gwashtesh: “Taw ham cha Jalilay mardomán ay? Wat patth o pól kan o bechár, hecch nabié cha Jalilá chesta nabit.”

8

*Zenákáren janénéay bakshag**

⁰ Randá, harkas wati lógá shot,

¹ bale Issá Zaytunay Kóhá shot.

² Sabáhá máhallah Issá padá mazanén parasteshgáhá átk. Sajjahén mardom áiay chapp o chágérdá mocch butant. Issá nesht o áyáni tálim dayagá lagget.

³ Hamé wahdá Sharyatay zánóger† o Parisián janéné áwort ke zenáay wahdá gerag butagat. Janénesh mardománi démá óstárént.

⁴ Gón Issáyá gwashtesh: “Oo ostád! É janén zenáay sará gerag butag.

⁵ Sharyatay tahá, Mussáyá márá hokm dátag ke é paymén janén allamá sengsár kanag bebant.‡ Bale taw ché gwashay?”

⁶ Áyán é habar paméshká kort ke Issáyá dámá dawr bedayant o Issá anchén habaré bekant ke mayárbár bebit, bale Issá jahl but o gón lankoká zeminay sará chizzé nebisagá lagget.

⁷ Áyán ke bár bár jost kort, Issáyá sar chest kort o gwashti: “Awali sengá hamá bejant ke wat hecch gonáhi nakortag.”

⁸ Padá sari jahl kort o zeminay sará chizzé nebeshti.

⁹ Gón é habaray eshkonagá, awalá kamásh yakk yakká dar átk o shotant o randá é dega mardom. Nun bass Issá o hamá óstátágén janén pasht kaptant.

¹⁰ Issáyá sar chest kort o gón janéná gwashti: “Oo bánok! Mardom kojá shotant? Pa tai mayárbár kanagá yakké ham pasht nakapt?”

¹¹ Janéná gwasht: “Na wájah! Kass pasht nakapt.” Issáyá gwasht: “Man ham tará mayárbára nakanán, beraw bale dega baré gonáh makan.”

Issá jahánay rozhn ent

¹² Issáyá padá gón mardomán habar kort, gwashti: “Jahánay nur o rozhn man án. Kasé ke mani randgiriá kant, áiay ráh hechbar tahára nabit o á zenday rozhnáiy wáhonda bit.”

¹³ Parisián gón áia gwasht: “Taw wati bárawá wat sháhedia dayay, paméshká tai sháhedia ehtebáre nést.”

¹⁴ Issáyá gwasht: “Bell toré man pa wati jendá wat sháhedi bedayán bale mani sháhedia ehtebár hast, chéa ke mana zánán cha kojá átkagán o kojá rawán, bale shomá nazánét man cha kojá átkagán o kojá rawán.

¹⁵ Shomá gón ensáni chammé chárét o dádrasia kanét, bale man hechkasay bárawá shawr o hokma naborrán.

¹⁶ Agan shawr o hokmé beborrán ham, mani dádrasi barhakk ent, chéa ke é káray tahá man tahná naán, hamá Pet ke maná ráhi dátag gón man hór ent.

¹⁷ Shomay Sharyatá nebisag butag ke do mardomay sháhedia ehtebár hast.§

¹⁸ Yakké man án ke pa wati jendá sháhedia dayán o domi sháhed hamá Pet ent ke maná ráhi dátag.”

* **8: 8:0** Lahtén kwahnén daznebeshtá, dar 7 band 53á beger tán dar 8 band 11 mán naent. † **8:3** **8:3** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáy Sharyatay zántkár. ‡ **8:5 8:5** Láwián 20:10; Mussáy Wáz 22:22. § **8:17 8:17** Mussáy Wáz 19:15. Yuhanná 5:31 o rand ham é habaray bárawá ent.

19 Áyán gwasht: “Tai pet kojá ent?” Issáyá passaw dát: “Shomá na maná zánét o na mani Petá. Agan shomá maná bezántén, shomá mani Pet ham zántagat.”

20 Issáyá é habar hamá wahdá kortant ke mazanén parasteshgáhá, hayráti zarráni pétiay* nazzikká tálim dayagá at. Kassá pa áiy dazgir kanagá dast nashahárt, chéá ke angat áiy wahd narasetagat.

Á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét

21 Issáyá yakk baré padá gón áyán gwasht: “Mana rawán o shomá mani shóházá gardét, bale wati gonáháni tahá merét o á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét.”

22 Yahudi watmánwatá gwashagá laggetant: “Balkén watá koshaga lóthit ke gwashagá ent: ‘Á jáhá ke mana rawán shomá átka nakanét.’”

23 Issáyá gón áyán gwasht: “Shomá cha é jahli jaháná ét o man cha borzi jaháná. Shomá cha é donyáyá ét o man cha é donyáyá naán.

24 Man paméshká shomára gwasht ke wati gonáháni tahá merét. Agan shomá báwar makanét ke man hamá án, shomá wati gonáháni tahá merét.”

25 Áyán jost kort: “Taw kay ay?” Issáyá passaw dát: “Man hamá án ke man cha bendátá shomára gwasht.

26 Maná bázén habaré hast ke shomay bárawá begwashán o shomára mayárbár bekanán, bale mani dém dayók hamá rástén ent o man har chizzé ke cha áiy eshkotag, gón jaháná gwashánesh.”

27 Áyán nazánt ke Petay bárawá habar kanagá ent.

28 Paméshká Issáyá gwasht: “Wahdé shomá Ensánay Chokk cha zeminá chest kort, gorhá zánét ke man mamá án o watsará káré nakanán. Hamá dhawlá ke Petá sój dátag, hamá dhawlá habara kanán.

29 Mani dém dayók gón man gón ent, áiy maná tahná o éwak nakortag, chéá ke man modám hamá kárána kanán ke áiy gal o shádána kanant.”

30 Cha é habaráni eshkonagá, bázénéá Issáyá sará imán áwort.

Golámi o ázáti

31 Randá, Issáyá gón hamá Yahudián gwasht ke áiy sará imánesh áwortagat: “Agan mani habaráni sará bóshtét, pa del mani morid ét.

32 Hamá wahdi rástíá zánét o rásti shomára ázáta kant.”

33 Áyán gwasht: “Má Ebráhémay awlád én o hechbar kaséay golám nabutagén. Gorhá taw chóna gwashay ke ‘shomá ázáta bét?’”

34 Issáyá gwasht: “Shomára rásténa gwashán, harkas ke gonáha kant, gonáhay golám ent o

35 golám dáemá wájahay lógá namánit, bale chokk dáemá mánit.

36 Gorhá, agan Chokk shomára ázáta bekant, pa rásti ázáta bét.

37 Mana zánán ke shomá Ebráhémay awlád ét, bale mani habarán shomay delá jágah nést, paméshká mani koshagay randá ét.

38 Man hamá chizzáni bárawá habara kanán ke wati Petay bárgáhá† distagant o shomá hamá chizzáni sará amala kanét ke shomá cha wati petá eshkotagat.”

39 Áyán darraént: “May pet Ebráhém ent.” Issáyá gwasht: “Agan shomá Ebráhémay chokk buténét, shomá hamá kár kortagatant ke Ebráhémá kortag.

40 Bale nun shomá mani koshagay randá ét, anchén mardoméay koshagay randá ét ke rástén habari cha Hodáyá eshkotag o shomára sar kortagant. Ebráhémá hechbar choshén káré nakortagat.

* 8:20 8:20 Péti, bezán sanduk. † 8:38 8:38 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

⁴¹ Shomá wati petay kárána kanét.” Áyán gwasht: “Má kihorr‡ naén, márá peté hast, á ham Hodáay jend ent.”

⁴² Issáyá gwasht: “Agan Hodá shomay pet butén, shomá maná dóst dáshtagat, chéá ke man cha hamáiy némagá átkagán o nun edá án. Man watsará nayátkagán, hamáíá maná dém dátag.

⁴³ Chéá mani habarán sarpada nabét? Chéá ke shomará mani habaráni gósh dáragay twán nést.

⁴⁴ Shomá wati pet, bezán Eblisay chokk ét o hamáiy morád o wáhagáni sará amal kanaga lóthét. Á cha bendátá hónigé o cha rástíá dur ent, chéá ke áíá hecch rásti mán nést. Wahdé dróga bandit, wati jenday delay habará kant, chéá ke drógbandé o drógáni pet ent.

⁴⁵ Bale shomá mani sará paméshká báwara nakanét ke man rástén habará kanán.

⁴⁶ Agan man gonáhé kortag, cha shomá kasé byayt o sábet bekant. Bale agan man rástén habará kanán, parchá báwara nakanét?

⁴⁷ Á ke Hodái mardomé, Hodáay habará gósha dárit. Shomá Hodáay habará gósha nadárét, chéá ke Hodái mardom naét.”

⁴⁸ Yahudián áiy passawá darráént: “Má nagwasht ke taw Sámerié ay o tará jenné per ent?”

⁴⁹ Issáyá gwasht: “Maná jenn per nést. Man wati Petá báz ezzata dayán, bale shomá maná béezzata kanét.

⁵⁰ Man pa wat shán o shawkata nalóthán, degaré hast ke maná shán o shawkata dant o wat dádrasia kant.

⁵¹ Shomará rásténa gwashán, agan kasé mani habará begipt, hechbara namerit.”

⁵² Yahudián gón áíá gwasht: “Nun má pakká zánén ke tará jenné per. Ebráhém o sajjahén nabi mortant, bale taw gwashay: ‘Harkas ke mani habará bezurit, hechbara namerit.’

⁵³ Záná, taw cha may pet Ebráhémá master ay? Á mort o nabi ham mortant. Záná, tai delá taw kay ay?”

⁵⁴ Issáyá passaw dát: “Agan man wati jendá shán o shawkat bedayán, é sháná arzeshé nést. É mani Pet ent ke maná shán o shawkata dant, hamá ke shomá áíá wati Hodá gwashét.

⁵⁵ Shomá áíá nazánét, bale man áíá zánán. Agan man begwashtén ke áíá nazánán, shomay dhawlá drógband butagátán, bale man áíá zánán o áíay habará zurán.

⁵⁶ Shomay pet Ebráhém, pa hamé ométá shádán at ke mani róchá gendit. Áíá dist o gal but.”

⁵⁷ Yahudián gwasht: “Tará angat panjáh sál ham nabit, taw bezán Ebráhém distag?”

⁵⁸ Issáyá gwasht: “Shomará rásténa gwashán, man hamá án ke cha Ebráhémá pésar butagán o hastán.”

⁵⁹ Áyán pa Issáy janagá seng o dhók chet, bale Issá cha mardománi chammán chér o andém§ but, cha mazanén parasteshgáhá dar átk o shot.

9

Pédáeshi kóréay drahbakshi

¹ Wahdé Issá ráhéá rawagá at, pédáeshi kóré* disti.

‡ **8:41 8:41** Kihorr, bezán kóthek, harámzádag.
Pédáeshi kór, bezán mádarzádén kór.

§ **8:59 8:59** Andém, bezán chér, póshidah.

* **9:1 9:1**

² Moridán cha áia jost kort: “Oo ostád! É mard chéa cha pédáeshá kór ent? Wat gonahkár ent yá eshiay pet o mát?”

³ Issáyá passaw dát: “Na eshiay jend gonahkár ent, na pet o mát. Paméshká é dhawlá but ke Hodáay kár cha eshiá záher bebit.

⁴ Tánke róch ent, báyard ent má mani dém dayókey kárán sarjam bekanén, shap ke bit gorhá kass kár korta nakant.

⁵ Man, tánke jaháná án, jahánay rozhn án.”

⁶ É habará o rand, zeminá tokki jat[†] o cha lebzá geli addh kort, kóray chammán peri mosht o

⁷ gwashti: “Beraw, wati chammán Shilwáhay hawzá beshód.” (Shilwáhay máná “dém dátágén” ent.) Gorhá á shot, chammi shoshtant, biná but o átk.

⁸ Randá, hamsáheg o é dega mardom ke á mardesh cha pendhógeriay róchán pajjáha áwort, gwashagá laggetant: “É hamá naent ke neshtagat o pendhagá at?”

⁹ Lahténá gwasht: “Hamá ent.” Dega lahténá gwasht: “Enna, áia hamrang ent.” Á wat gwashagá at: “Man hamá mardom án.”

¹⁰ Jostesh kort: “Gorhá tai chamm chón rozhná butant?”

¹¹ Gwashti: “Hamá mard ke námi Issá ent, áia gel tarr kort, mani chammán per mosht o gwashti ke Shilwáhay hawzá beraw o chammán beshód. Man shotán o chamm shoshtant o nun gendagá án.”

¹² Gwashtesh: “Á mard kojá ent?” Gwashti: “Mana nazánán.”

Pédáeshi kór o Parisiáni jost o pors

¹³ Hamá mard ke pésará kór at, Parisiáni kerrá bortesh.

¹⁴ Shabbatay róch at ke Issáyá gel addh kortagat o áia chamm rozhná kortagatant.

¹⁵ Nun Parisián ham cha áia jost kort: “Taw chón biná butay?” Mardá gwasht: “Áia mani chamm gel per moshtant, man shoshtant o nun gendagá án.”

¹⁶ Lahtén Parisiá gwasht: “É mard cha Hodáay némagá nayátkag, parchá ke Shabbatay rahbanday sará amala nakant.” Dega lahténá gwasht: “Gonahkárén mardomé chón é dhawlén mójezah pésh dáshta kant?” Áyán gón yakdegará tepák nakort.

¹⁷ Cha hamá mardá ke pésará kór at padá jostesh kort: “Tai jend é mardomay bárawá ché gwashit? É tai chamm atant ke áia rozhná kortant.” Gwashti: “Nabié.”

¹⁸ Tánke marday pet o mátesh nalótháéntant, Yahudián báwar nabut ke é mard kór butag o nun gendagá ent.

¹⁹ Cha pet o mátá jostesh kort: “É mard shomay chokk ent, hamé ke shomá gwashét pédáeshi kóre butag? Gorhá nun chóna gendit?”

²⁰ Pet o mátá gwasht: “Má zánén ke may chokk ent o cha pédáeshá kóre butag.

²¹ Bale nazánén nun chóna gendit o eshiay chamm kayá rozhná kortagant. Cha eshiay jendá jost begerét, rostag o mazan ent, wati habará wata kant.”

²² Áia pet o mátá cha Yahudián torset, paméshká é dhawlá passawesh dát. Yahudián cha pésará shawr kortagat ke harkas báwar bekant o begwashit ke Issá, Masih ent, áia cha kanisahá dara kanén.

²³ Paméshká á marday pet o mátá gwasht ke cha áia jendá jost begerét, á wat rostag o mazan ent.

[†] 9:6 9:6 Tokk janag, bezán toh janag.

²⁴ Á mard ke pésará kór at, domi randá padá lótháént o gwashtesh: “Hodáay sawgendá bwar ke taw rásta gwashay, má zánén ke é mard gonahkáré.”

²⁵ Gwashti: “É mard gonahkáré yá na, mana nazánán, bale yakk chizzé zánán, man kór butagán o nun gendagá án.”

²⁶ Jostesh kort: “Gón taw ché korti? Chón tai chammi rozhná kortant?”

²⁷ Passawi dát: “Man pésará gón shomá gwasht, shomá gósh nadásht, parchá lóthét padá beshkonét? Záná, shomá ham lóthét áiy morid bebét?”

²⁸ Gorhá á biná butagén mardesh bad o rad kort o gwashtesh: “Taw wat áiy morid ay, má Mussáay morid én.”

²⁹ Má zánén ke Hodáyá gón Mussáyá habar kortag, bale nazánén ke é mard kay ent o cha kojá átkag.”

³⁰ Mardá gwasht: “É ajabén habaré. Áiá mani chamm rozhná kortagant o shomá nazánét ke cha kojá átkag.”

³¹ Máshomá zánén ke Hodá gonahkáráni dwáyá gósha nadárit, hamáiy dwáyá gósha dárít ke hodátorsé o Hodáyá wáhagáni sará amala kant.

³² Cha azalá kassá hechbar naeshkotag ke yakkéá pédáeshi kóre biná kortag.

³³ Agan é mard cha Hodáyá némagá mayátkén, natwánti hecch choshén káré bekant.”

³⁴ Gwashtesh: “Taw wat sará tán pádán gonáhay chokk ay o mára tálima dayay?” Gorhá á mardesh gallént.

Kórdeli

³⁵ Wahdé Issáyá eshkot ke biná butagén mardesh galléntag, á mardi dar gétk o gwashti: “Tará Ensánay Chokkay sará imán hast?”

³⁶ Mardá gwasht: “Oo wájah! Ensánay Chokk kay ent? Kai sará imán byáran?”

³⁷ Issáyá gwasht: “Taw á distag. Hamesh ent ke gón taw habar kanagá ent.”

³⁸ Gwashti: “Oo Hodáwand! Imánon áwort” o Issáyá pádán kapt.

³⁹ Gorhá Issáyá gwasht: “Man pa dádrasi kanagá é donyáyá átkagán, tánke kór biná bebant o biná kór.”

⁴⁰ Cha Parisián lahtén áiy kerrá óshtátogat. É gappesh eshkot o gwashtesh: “Záná má kór én?”

⁴¹ Issáyá gwasht: “Agan kór buténét shomará gonáh o mayaré per néstat, bale paméshká shomay mayárbária mánit ke gwashét: ‘Má biná én.’”

10

Nékén shepánk

¹ “Shomará rásténa gwashán, agan kasé cha pasáni gwáshay* dapá mapoterit o cha dega némagé sar bekapit, bezán dozz o rahzané†.

² Bale á kas ke cha gwáshay dapá poterit, pasáni shepánk ent.

³ Darwázagpán, gwáshay dapá pa áiá pacha kant o pas shepánkay tawáray némagá delgósha bant. Á wati jenday pasán pa nám tawára jant o áyán dhanná bárt.

⁴ Wati sajjahén pasáni dhanná baragá rand, wat pésara bit o pas áiy randá góna bant, chéá ke áiy tawára pajjáha kárant.

⁵ Pas darámadéay randá nakapant, cha áiá tachant, chéá ke darámaday tawára pajjáha nayárant.”

* **10:1 10:1** Gwásh, bezán wárh. † **10:1 10:1** Rahzan, bezán hamá dozz ke ráhá bandit o mardomána polit, ráhzan.

⁶ Issáyá é mesál áwort, bale mardom sarpad nabutant ke á ché gwashagá ent.

⁷ Gorhá padá gwashti: “Shomárá rásténa gwashán, man pasáni gwáshay dap o darwázag án.

⁸ Á sajjahén ke cha man o pésar átkant dozz o rahzan atant‡ o pasán áyáni tawár gósh nadásht.

⁹ Darwázag man án, harkas ke cha mani ráhá begwazit, rakkit§. Tahá kayt yá dhanná rawt, charágáhéá* sara bit.

¹⁰ Dozza kayt ke dozzi bekant, bekoshit o tabáh bekant. Man átkagán ke mardomán zendé berasit, alkáp o sháegánén zendé.

¹¹ Nékén shepánk man án. Nékén shepánk wati sáhá pa pasán nadra kant.

¹² Bale kasé ke pa mozz kára kant, pasáni wáhond naent. Wahdé gendit ke gork dém pa pasán pédák ent, áyán yalaha kant o tachit. Gorhá gork pasáni sará hamlaha kant o áyán sheng o shánga kant.

¹³ Mozzurén shepánka tachit, chéá ke á pa mozz kára kant, pasáni hayáldáriá nakant.

¹⁴ Nékén shepánk man án, man wati pasána zánán o á ham maná zánant,

¹⁵ hamá dhawlá ke Pet maná zánt o man Petá zánán. Man wati sáhá pa pasán nadra kanán.

¹⁶ Maná dega pas ham hast ke cha é ramagá naant.† Báýad ent áyán ham byarán. Á mani tawará delgósha kanant. Nun ramag yakké bit o shepánk yakké bit.

¹⁷ Pet maná dósta dárít, chéá ke man wati sáhá nadra kanán ke padá wati zenday wáhond bebán.

¹⁸ Kass mani sáhá cha man pach gepta nakant, man gón wati jenday wáhagá wati sáhá nadra kanán. Maná wati sáhay dayagay ehtiár hastent o padá áíay dastá áragay ehtiár ham hastent. É kár Petá maná parmátag.”

¹⁹ É habaráni sará padá Yahudiáni nyámá nátepáki kapt.

²⁰ Bázénéá gwasht: “Áiá jenné per, ganóké, chéá áíay habarán gósha dárét?”

²¹ Á degarán gwasht: “Kaséá ke jenné per bebit, é dhawléen habar korta nakant. Jenn kórán biná korta kant?”

Yahudi Issáyá namannant

²² Nun Urshalimá, Mazanén Parasteshgáhay Shosht o Shód o Wapkey‡ Aid but, Zemestán at.

²³ Issáyá mazanén parasteshgáhá, Solaymánay aywáná kadam janagá at.

²⁴ Yahudi áíay chapp o chágerdá mocch butant, gwashtesh: “Tán kadéná márá é dhawlá shakkay tahá dáray? Agan taw Masih ay, rást o pakká begwash.”

²⁵ Issáyá gwasht: “Man wa shomárá gwashtag, bale shomá báwara nakanét. Á kárán ke man cha Petay némagá kanagá án, wat pa man gwáhia dayant.

²⁶ Bale shomá báwara nakanét chéá ke mani pas naét.

²⁷ Mani pas mani tawará gósha dárant, man áyán jáha kárán o á mani randgiriá kanant.

²⁸ Man áyán abadmánén zenda bakshán o á hechbara namerant. Kass áyán cha man pach gepta nakant.

‡ 10:8 10:8 Issáy maksad hamá dagábázén sarók atant ke mardomán gomráha kanant. § 10:9

10:9 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. * 10:9 10:9 Charágáh, bezán dalwatáni charagay jágah, charágjáh, charág. † 10:16 10:16 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “cha é gwáshá naant”.

‡ 10:22 10:22 Wapkey, bezán chizzé ke pa Hodáyá gissshénag butag. Arabi o Pársiá “waqf”.

²⁹ Mani Petá ke é pas maná dátagent, cha sajjahénán master ent o hechkas eshán cha mani Petay dastá pach gepta nakant.

³⁰ Man o Pet yakk én.”

³¹ Yahudián yakk baré padá seng o dhók chet ke áia sengsár bekanant.

³² Issáyá gón áyán gwasht: “Man cha Petay némagá bázén nékén káré kortag o shomará pésh dáshtag. Pa kojám kára maná sengsára kanét?”

³³ Yahudián darráent: “Pa nékén káréa tará sengsára nakanén, pa tai koprán é kára kanén. Taw baniádamé ay, bale gwashay ke man Hodá án.”

³⁴ Issáyá gwasht: “Shomay Sharyatá é paymá nebisag nabutag: *Mane Hodá gwashán ke shomá hodá étš?*

³⁵ Agan á mardom ke Hodáay habar áyáni kerrá sar butag, ‘hodá’ gwashag butagant o má zánén ke Hodáay Pákén Ketáb hechbara nakapit o nákára nabít,

³⁶ gorhá shomá hamá mardomay sará chón kopray bohtámá* janét ke Petá á gechén kortag o é jahána rawán dátat? Á ham tahná pa é habará ke man gwashtag: ‘Hodáay Chokk án.’

³⁷ Agan man wati Petay karán makanán, mani sará imán mayárét.

³⁸ Bale agan Petay kárana kanán, toré mani sará imána nayárét, mani karáni sará imán byárét, tánke shomá sarpad bebét o bezánét ke Pet mani del o daruná ent o man Petay del o daruná án.”

³⁹ Gorhá áyán padá lóthet ke Issáyá dazgir bekanant, bale Issá cha áyáni dazrasá dur but.

⁴⁰ Randá Issá cha Ordonay kawrá gwast o hamá jághá shot o dáshti ke pésará Yahyáyá ódá pákshódi dátatag.

⁴¹ Bázén mardomé áiy kerrá átk. Watmánwatá gwashagá atant: “Yahyáyá hecch mójezah o ajabbatén nesháni pésh nadásht, bale é marday bárawá har chizzé ke gwashtagi, rást ent.”

⁴² Ódá bázén mardoméa Issáyá sará imán áwort.

11

Ilázaray mark

¹ Ilázar námén mardé nájórh at. Á, Maryam o áiy gohár Martáay métag Bayt-Anyáay mardomé at.

² Maryam hamá at ke Hodáwandén Issáyá pádi atr per moshtant o gón wati mudán hoshki kortant. Annun áiy brát Ilázar nájórh at.

³ Ilázaray gohárán pa Issáyá kolaw dém dát: “Oo Hodáwand! Tai dóstén mardom nádráh ent.”

⁴ Wahdé Issáyá é habar eshkot, gwashti: “É nádráhi áia nakoshit, pa Hodáay shán o shawkatá neshánié bit, tánke cha eshiá Hodáay Chokkay shán o shawkat záher bebit.”

⁵ Issáyá Martá o áiy gohár o Ilázar dósta dáshtant.

⁶ Wahdé Issá Ilázaray nájórhiá sahig but, dega do róchá hamá jáhá mahtal but ke dáshtagati o

⁷ randá gón moridán gwashti: “Byáét padá Yahudiahá rawén.”

⁸ Moridán gwasht: “Oo ostád! Annun Yahudi tai sengsár kanagay sará atant. Padá hamódá rawaga lóthay?”

⁹ Issáyá passaw dát: “Róchay rozhnái dwázdah sáhat naent? Kasé ke róchá ráha rawt, thagala nawárt chéa ke jahánay rozhná gendit.

§ 10:34 10:34 Zabur 82:6. É habaray máná esh ent ke Hodái shawr borragay ehtiár mardomán dayag butag. * 10:36 10:36 Bohtám, bezán tohmat.

¹⁰ Bale agan mardomé shapá ráh berawt, thagala wárt chéá ke áia hecch nur nést.”

¹¹ É habarán o rand Issáyá gwasht: “May dóstén Ilázar waptag, bale mana rawán o áia páda kanán.”

¹² Moridán gwasht: “Oo Hodáwand! Agan wáb kaptag, allamá dráha bit.”

¹³ Issáyá áia markay bárawá habar kort, bale áyán hayál kort ke Ilázar anchó waptag o wáb ent.

¹⁴ Padá Issáyá tachká gwashtant: “Ilázar mortag.

¹⁵ Bale sharr ent ke man ódá nabutagán. Nun man pa shomaygi gal án ke shomá imán áworta kanét. Byáét, áia gwará rawén.”

¹⁶ Tumá ke áia domi nám Didimus* at, gón á dega moridán gwashti: “Byáét, má ham rawén ke gón Issáyá hór bemerén.”

Issá zendmán ent

¹⁷ Wahdé Issá átk o raset, sahig but ke chár róch ent Ilázar kabr kanag butag.

¹⁸ Bayt-Anyá tán Urshalimá, kesás say kilumitar† ent.

¹⁹ Bázén Yahudié, Martá o Maryamay kerrá pa áyáni brátay porsá átkagat.

²⁰ Wahdé Martá sahig but ke Issá pédák ent, áia peshwáziá‡ shot, bale Maryam lógá nesht.

²¹ Martáyá gón Issáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat.

²² Bale mana zánán ke har chizzé ke taw cha Hodáyá belóthay, annun ham tará dant.”

²³ Issáyá gwasht: “Tai brát padá zendaga bit.”

²⁴ Martáyá gwasht: “Mana zánán ke áheratay róchá zendaga bit, hamá róchá ke mordag jáha janant.”

²⁵ Issáyá gwasht: “Zenday sarchammag man án o é man án ke mordagán dobar zendaga kanán. Agan kasé mani sará imán byárit, toré bemerit ham padá zendaga bit.

²⁶ Harkas ke zendag ent o mani sará imána kárit, hechbara namerit. É habará báwara kanay?”

²⁷ Martáyá gwasht: “Haw, Hodáwand! Maná báwar ent ke taw Masih ay, taw Hodáay hamá Chokk ay ke é jahána áyagi at.”

Issáy gréwag

²⁸ É habaray kanagá o rand Martá shot, wati gohár Maryami tawár kort o pa halwat gwashti: “Ostád átkag o tará lóthit.”

²⁹ Wahdé Maryamá eshкот, hamá damána pád átk o Issáy kerrá shot.

³⁰ Issá angat métagá napotertagat, hamódá at ke Martá áia peshwáziá shotagat.

³¹ Hamá Yahudi ke lógá Maryamay kerrá atant o áia tasallá dayagá atant, wahdé distesh ke Maryam pa eshtápi pád átk o cha lógá dar átk, áia randá kaptant. Watmánwat gwashtesh: “Balkén pa gréwagá kabray sará rawt.”

³² Bale Maryam hamódá shot o sar but ke Issá ódá at. Wahdé Issái dist, áia pádán kapt o gwashti: “Oo Hodáwand! Agan taw edá buténay, mani brát namortagat.”

³³ Issáyá ke Maryam o áia hamráhén Yahudi gréwagá distant, sakk nagég o padard but.

* **11:16 11:16** Aramái zobána Tumá o Yunáni zobána Didimusay máná “járh” ent. † **11:18 11:18** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “pánzdah estádi”. Yakk estádié 187 mitar butag. ‡ **11:20 11:20** Peshwázi, bezán mardoméay démá rawag o sharap dayag.

³⁴ Gwashti: “Shomá Ilázar kojá kabr kortag?” Gwashtesh: “Oo Hodáwand! Byá o bechár.”

³⁵ Issáyá grét.

³⁶ Yahudián gwasht: “Bechárét, chinkadar dósti dáshtag.”

³⁷ Cha áyán lahténá gwasht: “É mardá ke kóray chamm rozhná kortant, Ilázari cha marká rakként nakort?”

Ilázaray zendag bayag

³⁸ Issá padá sakk nagég but o Ilázaray kabray sará shot. Kabr gáré at o dhóké dapá ér ati.

³⁹ Issáyá gwasht: “Dhóká dur kanét.” Mortagén Ilázaray gohár Martáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Áiay marká chár róch gwastag o bóa kant.”

⁴⁰ Issáyá passaw dát: “Man tará nagwasht ke agan tará imán bebit, Hodáay shán o shawkatá genday?”

⁴¹ Gorhá dhókesh dur kort. Issáyá ásmánay némagá cháret o gwashti: “Oo Pet! Tai shográ gerán ke taw mani habar gósh dásht.

⁴² Man zánt ke taw modám mani habará gósha dáray, bale man é habar hamá mardománi háterá gwasht ke edá óshtátagent, tánke báwar bekanant ke taw maná rawán dátag.”

⁴³ Cha é habarán o rand, Issáyá gón borzén tawaré gwánk jat:Š “Ilázar! Dar á.”

⁴⁴ Hamá mordag ke dast o pádi kapaná patátagent o démi dazmáléa póshetagent, dhanná dar átk. Issáyá gwasht: “Pachi kanét, belléti ke rawt.”

Issáy koshagay pandal

⁴⁵ Bázén Yahudié ke Maryamay kerrá átkagent, wahdé Issáy é káresh dist, áiay sará imánesh áwort.

⁴⁶ Bale cha eshán lahtén Parisiáni kerrá shot o Issáy kortagén káray hálesh bort o sar kort.

⁴⁷ Parisi o mazanén dini péshwáyán, Sarókáni Diwánay básk lótháéntant o gwashtesh: “Má ché kanagá én? É mard bázén mójezah o ajabbatén neshánié pésh dáragá ent.

⁴⁸ Agan eshiá hamé dhawlá yalah bedayén, sajjahén mardom eshiay sará imána kárant o Rumia káyant o may mazanén parasteshgáh o kawmá cha may dastá pacha gerant.”

⁴⁹ Cha áyán yakké ke námi Kayápá at, á sáláy masterén dini péshwá at. Áiá gwasht: “Shomá heccha nazánét.

⁵⁰ Nazánét ke pa shomá sharter hamesh ent ke sarjamén kawmay tabáhiay badalá, yakk mardomé kawmay jáhá bemerit?”

⁵¹ É habar Kayápáyá watsará najat. Á hamá sáláy masterén dini péshwá at, paméská áiá péshgói kort ke Issá kawmay jáhá merit.

⁵² Tahná á kawmay jáhá namerit, Hodáay sajjahén sheng o shángén chokkáni jáhá merit tánke áyán yakjáh o yakráh bekant.

⁵³ Cha á róchá o rand, Issáy koshagay pandalesh* sázet.

⁵⁴ Cha ed o rand Issáyá Yahudiáni nyámá tarr o garda nakort. Gyábánay nazzikká Epráém námén shahréa shot o gón wati moridán hamódá dáshti.

⁵⁵ Yahudiáni Sargwazay Aid nazzikk at o bázén mardomé cha molkay sajjahén hand o damagán Urshalimá átkagent ke cha aidá pésar pákizagiay rasmán purah bekanant.

Š **11:43 11:43** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. * **11:53 11:53** Pandal, bezán sázesh, repk o honar.

⁵⁶ Á Issáyá patthagá atant, mazanén parasteshgáhá óshtátagatant o yakdegará jost kanagá atant: “Shomá ché gwashét? Bárén, é aidá nayayt?”

⁵⁷ Bale Parisi o mazanén dini péshwáyán hokm dátagat: “Harkas ke zánt Issá kojá ent, mára hál bedant.” Áyáni delá at ke Issáyá dazgir bekanant.

12

Maryam Issáyá pádán atra moshit
(Mattá 26:6–13; Markás 14:3–9)

¹ Cha Sargwazay Aidá shash róch pésar Issá Bayt-Anyáyá shot ke Ilázaray lóg hamódá at, hamá Ilázar ke Issáyá cha mordagán zendag kortagat.

² Áyán pa Issáyá shámé jórh kort. Martá mehmánán áp o tám kanagá at. Cha parzónagay* saray neshtagén mardomán yakké Ilázar at.

³ Nun Maryamá ném tásay kesás† Hendi sombolay‡ zagr§ o gránbaháén atr áwort, Issáyá pádáni sará per rétk o gón wati mudán Issáyá pádi hoshk kortant. Lógay sajjahén kondhán atray wasshén bó tálán but.

⁴ Yahudá Eskaryuti cha Issáyá moridán yakké at o hamé mard at ke randterá Issái dróhet o dozhmenáni dastá dát. Áiá gwasht:

⁵ “Parchá é atr pa say sad dinára* bahá kanag nabut o zarr garib o nézgárán dayag nabutant?”

⁶ Áiá é habar pa bazzagén mardománi gamwáriá nagwasht, paméshká gwashti ke dozzé at. Kelitdár† áiy jend at o modám cha zarturagá‡ chizzé pa watia zort.

⁷ Issáyá gwasht: “Maryamay kára kár madár, áiá é atr pa mani kabr kanagay tayáriá ér kortagatant.

⁸ Garib o nézgár modám shomay kerrá ant, bale man harwahd shomay kerrá naán.”

⁹ Bázén Yahudié sahig but ke Issá hamedá ent. Mazanén rombé átk o mocch but. Tahná Issáyá sawabá nayátkant, Ilázaray chárágá ham átkant ke Issáyá zendag kortagat.

¹⁰ Paméshká mazanén dini péshwáyán Ilázaray koshagay shawr ham kort,

¹¹ chéá ke áiy sawabá bázén Yahudié áyáni randgiriá yalah dayag o Issáyá sará imán áragá at.

Urshalimá Issáyá wasshátka kanant
(Mattá 21:1–11; Markás 11:1–11; Luká 19:28–40)

¹² É dega róchá, hamá mazanén romb ke pa aidá átkagat, wahdé eshkoteshe ke Issá Urshalimay ráhá ent,

¹³ maccháni pissh o takesh§ zortant o pa Issáyá péshwáziá dar átkant. Kukkáresha kort: “Hushiáná,*

mobáarak ent hamáiá ke Hodáwanday námá kayt.†

Esráilay bádsháhá mobáarak bát.”

¹⁴ Issáyá hari korragé dar gétk o swár but, anchosh ke Hodáay Pákén Ketába gwashit:

* **12:2 12:2** Parzónag, bezán soprah, kopár. † **12:3 12:3** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “yakk litrá”, bezán kesás say sad gerám. ‡ **12:3 12:3** Sombol, washbóén pollé. § **12:3 12:3** Zagr, bezán asil, háles. * **12:5 12:5** Say sad dinár kesás yakk sáléay mozz at. † **12:6 12:6** Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambálók. ‡ **12:6 12:6** Zarturag, bezán hamá pélek yá turag ke zarri mána kanant. § **12:13 12:13** Tak, bezán macchay tarrén loth ke pissh per enti. * **12:13 12:13** Hushiáná, bezán “mára annun berakkén”. † **12:13 12:13** Zabur 118:26.

15 “Oo Sahyunay jenekk! Maters. Tai bádsháh hari korragéá swár ent o pédák ent.”‡

16 Awalá é chizzáni máná pa moridán pakká naat, bale randá ke Issáay shán o shawkat záher but, morid yátá kaptant ke é chizz áiaý bárawá nebisag butagant o mardomán ham gón áia hamá paymá kortag.

17 Wahdé Issáyá Ilázar tawár jat o cha kabrá zendagá dar kort, bázéné hamódá at. Áyán é chizzáni bárawá sháhedia dát.

18 Á mazanén romb paméshká Issáay péshwáziá átk ke eshкотagatesh ke Issáyá é mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáshtag.

19 Gorhá Parisián gón yakdegará gwasht: “Bechárét, máshomá hecch kort kanagá naén, sajjahén donyá eshiay ráhá ent.”

Issá wati markay péshgóia kant

20 Hamá mardom ke aidá pa parasteshá Urshalimá átkagatant, áyáni tahá lahtén Yunáni ham mán at.

21 É Yunáni Piliposay kerrá átkant. Pilipos Jalilay shahr Bayt-Saydáay mardomé at. Gón áia gwashtesh: “Wájah! Má lóthén Issáyá begendén.”

22 Pilipos shot o é habari gón Andriásá kort. Á doén shotant o Issáesh hál dát.

23 Issáyá áyáni passawá gwasht: “Á wahd átkag ke Ensánay Chokkay shán o shawkat záher kanag bebit.

24 Shomará rásténa gwashán, agan gandomay dánag hákay chérá marawt o mamerit, hechbar cha yakk dánagéá géshtera nabít, bale agan bemerit, bázén dánagé pédá kant.

25 Harkasá ke wati zend dóst ent, gária dant o harkas ke é jaháná cha wati zendá sara gwazit, á wati zendá rakkénit o abadmána kant.

26 Agan kasé lóthit mani hezmatá bekant, gorha á lázom mani randgiriá bekant o har jáh ke mana bán, mani hezmatkár hamódá gón man góna bit. Agan kasé mani hezmatá kant, mani Pet áia sharapdára kant.

27 Annun mani del paréshán ent, man ché begwashán? Bárén begwashán: ‘Oo mani Pet! Maná cha é damán o sáhatá berakkén?’ Na, habar esh ent ke mani áyagay morád o maksad hamé damán o sáhat butag.

28 Oo Pet! Wati námay shán o shawkatá záher kan.” Padá tawaré cha ásmáná átk ke gwashti: “Man wati námay shán o shawkat záher kortag o angat ham záheria kanán.”

29 Mardománi hamá romb ke ódá óshtátogat, gón é tawáray eshkonagá gwashtesh: “É granday tawár at.” Dega lahténá gwasht: “Préshtagéá gón eshiá habar kort.”

30 Issáyá gwasht: “É tawár mani háterá nayátk, shomay háterá átk.

31 Nun é jahánay dádrasiay wahd ent o jahánay sardár Shaytán dhanná dar kanaga bit.

32 Wahdé man cha zeminá chest kanaga bán, sajjahén mardomán wati némagá kasshán.”

33 Gón é habará Issáyá péshgói kort ke man chóna merán.

34 Mardomán darráént: “Sharyat mára gwashit ke Masih tán abada mánit. Gorhá taw chóna gwashay ke Ensánay Chokk chest kanaga bit? Ensánay Chokk kay ent?”

35 Issáyá gwasht: “Tahná yakk gwandhén wahdéá rozhnái gón shomá gón ent. Tán wahdé ke rozhnái gón shomá gón ent, gám janáná déma berawét.

‡ 12:15 12:15 Zakaryá Nabiay Ketáb 9:9. Sahyun kóhé ke Urshalimay shahray bonred é kóhay sará ér kanag butag. Sahyunay Jenekk, bezán Urshalimay mardom.

Chó mabit ke tahári shomay sará báládest bebit. Kasé ke taháriá gáma jant, nazánt kojá rawt.

³⁶ Tánke rozhn gón shomá gón ent, rozhnay sará imán byárét ke rozhnay chokk bebét.” Issáyá é habar kortant o cha áyáni kerrá shot o chér o andém but.

Yahudiáni nábwari

³⁷ Issáyá áyáni démá bázén mójezah o ajabbatén neshánié pésh dáshtagat, bale angat áiy sará imánesh nayáwort.

³⁸ Eshayá nabiay habar hamé paymá rást o sarjam but ke áia gwashtagat: “Oo Hodáwand! May kolaw kayá báwar kortag o Hodáwanday wák o kodratšpa kayá záher butag?”*

³⁹ Gorhá áyán báwar kort nakort, chéa ke Eshayáyá dega jágahé ham gwashtagat:

⁴⁰ “Áyáni chammi kór o
deli seng kortagant
ke gón chammán magendant,
gón delán sarpad mabant o
dém pa man mayáyant.
Agan mani kerrá byátkénant,
man dráh kortagatant.”†

⁴¹ Eshayáyá Issáyá shán o shawkat dist, paméshká áiy bárawá é habari kort.

⁴² Angat ham Yahudiáni bázén sarókéá áiy sará imán áwort. Bale cha hamé torsá ke Parisi áyán cha kanisahá dar makanant, námesha nagept.

⁴³ Chéa ke áyán ensánay dátagén ezzat o satá cha Hodáay dátagén ezzat o satáyá dóstter at.

⁴⁴ Padá Issáyá gón borzén tawaréá gwasht: “Harkas ke mani sará imána kárit, tahná mani sará na, mani dém dayókay sará ham imána kárit.

⁴⁵ Harkas ke maná gendit, mani dém dayóká ham gendit.

⁴⁶ Rozhn man án o é jaháná paméshká átkagán ke harkas ke mani sará imán byárit tahárokiá mamánit.

⁴⁷ Bale agan kasé mani habarán beshkont o áyáni sará amal makant, angat ham man áia mayárbára nakanán. Chéa ke man pa jahánay mayárig kanagá nayátkagán, pa jahánay rakkénagá átkagán.

⁴⁸ Albat pa hamá mardomá ke maná namannit o mani habarána nazurit, dádrasé hast ke áia mayárig bekant. Hamá habar ke man kortagant, áheratay róchá áia mayáriga kanant.

⁴⁹ Chéa ke man watsará habar nakortag, hamá Petá ke maná rawán dátag, áia hokm dátag ke ché begwashán o chón habar bekanán.

⁵⁰ Mana zánán ke áiy hokm o parmán abadmánén zend ent. É habarán ke mana kanán, hamá habar ant ke Petá maná gwashtagant.”

13

Issá moridáni pádána shódit

¹ Sargwazay Aidá yakk o do róch pasht kaptagat. Issáyá zánt ke hamá sáhat o damán átkag ke man é jaháná yalah bedayán o Petay kerrá berawán. Áia wati mardom é jaháná dóst dáshtagatant o tán wati omray áheri damáná pa del dóstia dáshtant.

§ 12:38 12:38 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Hodáwanday dast”.
Nabiay Ketáb 53:1. † 12:40 12:40 Eshayá Nabiay Ketáb 6:9 o rand.

* 12:38 12:38 Eshayá

² Shámay wahd at o Shaytáná cha pésará Shamun Eskaryutiay chokk Yahudáay del parmátagat ke Issáyá bedróhit o dozhmenáni dastá bedant.

³ Issáyá zánt ke Petá sajjahén chizz mani dastá dátagant o man cha Hodáay némagá átkagán o hamáiy kerrá rawán.

⁴ Issá cha waragay sará pád átk, wati kabáhi* kasshet o lánkigé† sréná basti.

⁵ Nun trashté zorti o ápi mán kort o moridáni pádáni shódag o gón hamá lánkigá hoshk kanagi bendát kort ke sréná bastagati.

⁶ Wahdé Shamun-Petrosay bárig átk, áia gwasht: “Oo Hodáwand! Taw mani pádána shóday?”

⁷ Issáyá passaw tarrént: “Annun taw nazánay man ché kanagá án, randá sarpada bay.”

⁸ Petosá gwasht: “Man hechbara naylán ke taw mani pádán beshóday.” Issáyá gwasht: “Agan tará mashódán, tará cha man hecch wandh o bahré narasit.”

⁹ Shamun-Petosá gwasht: “Oo Hodáwand! Agan é gapp ent, gorhá tahná mani pádán na, mani sar o dastán ham beshód.”

¹⁰ Issáyá gwasht: “Á ke shódag butag, áia abéd cha pádán dega hecch jágahay shódag pakár naent. Á sarjamá pák o sáp ent. Shomá pák ét, bale sajjahén na.”

¹¹ Issáyá zánt ke kay maná dróhit, paméshká gwashti ke shomay nyámá nápákén ham hast.

¹² Sajjahénáni pádáni shódagá rand, wati kabáhi gwará kort o parzónagay sará padá nesht o gwashti: “Shomá zánét ke man pa shomá ché kort?”

¹³ Shomá maná ostád o Hodáwanday námá tawára kanét, rásta gwashét, man hamá án.

¹⁴ Agan man shomay Hodáwand o ostád án o shomay pádon shoshtant, shomará ham yakdegaray pád shódag ant.

¹⁵ Man pa shomá mesále ér kort tánke hamá dhawlá ke man gón shomá kort, shomá ham hamá dhawlá bekanét.

¹⁶ Shomará rásténa gwashán, hecch golám cha wati wájahá o hecch kásed cha wati dém dayóká master naent.

¹⁷ Nun ke shomá é habará zánét, bahtáwar ét agan anchosh bekanét.

Issá wati dazgir bayagay péshgóia kant

(Mattá 26:20–25; Markás 14:17–21; Luká 22:21–23)

¹⁸ É habarán ke mana kanán shomay sajjahénáni bárawá naant. Á mardom ke man gechén kortagant, áyána zánán. Bale Pákén Ketábay é habar rást o sarjam bayagi ent ke gwashit: *Hamá kas ke gón man yakjáh waragi wártag, hamá mani helápá pád átkag.‡*

¹⁹ Annun cha é kárá pésar shomará gwashán ke wahdé chosha bit, gorhá bezánét ke man hamá án.

²⁰ Shomará rásténa gwashán, harkas ke mani ráh dátagéná wasshátka kant o sharapa dant, bezán maná sharapa dant. O harkas ke maná wasshátka kant o sharapa dant, áia ham sharapa dant ke maná ráhi dátag.”

²¹ Wahdé Issáyá é habar kort, cha del o daruná sakk padard but o pa deljami gwashti: “Man shomará rásténa gwashán, cha shomá yakké maná dróhit.”

²² Moridán yakdomiay§ némagá cháret, hayrán atant ke Issá kai bárawá gappá ent.

* **13:4 13:4** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. † **13:4 13:4** Lánkig, bezán cháder, mazanén god ke lánká bandag yá kópaga kanaga bit. ‡ **13:18 13:18** Zabur 41:9. § **13:22 13:22** Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi.

²³ Cha moridán yakké, hamá ke Issáyá báz dóst at, Issáy kerrá neshtagat.

²⁴ Shamun-Petrosá hamá morid eshárah kort ke wájahá jost kan bárén kai bárawá gappá ent?

²⁵ Á morid nazzikkter kenzet o cha Issáyá josti kort: “Oo Hodáwand! Á kay ent?”

²⁶ Issáyá passaw dát: “Á hamá ent ke man chondhé nagan kásagá pera janán o dayáni.” Gorhá naganí per jat o Shamun Eskaryutiay chokk, Yahudáyará dátí.

²⁷ Anchosh ke Yahudáyá lonkah dastá kort, Shaytán áiy póstá potert. Nun Issáyá gón áiy gwasht: “Zutt kan! Har káré ke tará kanagi ent, bekani.”

²⁸ Bale cha parzónagay saray neshtagén mardomán kassá nazánt ke gón é habará áiy morád ché ent.

²⁹ Zarr Yahudáy kerrá ér atant, paméshká lahténá gomán kort ke balkén Issá áiy gwashagá ent ke beraw o harché pa aidá pakár ent beger, yá garib o nézgáran chizzé beday.

³⁰ Anchosh ke Yahudáyá naganay chondh zort, dhanná dar kapt. Shap at.

Nókén hokm

³¹ Yahudá ke dar kapt, Issáyá gwasht: “Nun Ensánay Chokkay shán o shawkat záher butag. Cha Ensánay Chokká Hodáy shán o shawkat ham záher butag.

³² Agan cha Ensánay Chokká Hodáy shán o shawkat záher butag, Hodá ham Ensánay Chokkay shán o shawkatá záhera kant o hamé zuttán záhera kant.

³³ Oo mani dordánagén chokkán! Angat tán gwandhén wahdéá man gón shomá gón án. Randá shomá mani shóházá gardét. Hamá dhawlá ke man gón Yahudián gwasht, gón shomá ham gwashán: Á jáhá ke mana rawán, shomá átka nakanét.

³⁴ Shomárá nókén hokmé dayán: Yakdegará dóst bedárét. Anchó ke man shomárá dóst dáshtag, shomá ham yakdegará dóst bedárét.

³⁵ Agan yakdegará dóst bedárét, gorhá harkasa zánt ke shomá mani morid ét.”

Petrosay enkáray péshgói

(Mattá 26:33–35; Markás 14:29–31; Luká 22:33–34)

³⁶ Shamun-Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Kojá raway?” Issáyá passaw dát: “Anchén jáhé rawán ke taw annun gón man átka nakanay. Bale randterá káay.”

³⁷ Petrosá gwasht: “Oo Hodáwand! Annun parchá gón taw átka nakanán? Man wati sáhá pa taw nadra kanán.”

³⁸ Issáyá gwasht: “Taw pa man wati sáhay nadr kanagá tayár ay? Tará rásténa gwashán, cha korósay bángá pésar, say randá mani pajjááh áragá enkára kanay.

14

Issá dém pa Hodáyá yakkén ráh ent

¹ Shomay del paréshán mabit. Hodáy sará imán byárét o mani sará ham imán byárét.

² Mani Petay lógá bázén báné* hast. Agan na, man shomárá gwashtagat ke rawán tánke pa shomá jágahé tayár bekanán.

* **14:2 14:2** Bán, bezán kóthi, kamrah, óták.

³ Bale angat man pa shomay jágahay tayár kanagá rawán o padá káyán o shomará gón wata barán, tánke hamódá ke man án, shomá ham hamódá bebét.

⁴ Ódá ke mana rawán, shomá á jágahay ráhá zánét.”

⁵ Tumáyá gwasht: “Oo Hodáwand! Má nazánén ke taw kojá raway, gorhá ráhá chón zánta kanén?”

⁶ Issáyá gwasht: “Ráh man án, rásti man án o zend bakshók ham man án. Kass Petay kerrá sar buta nakant, agan mani ráhá marawt.

⁷ Nun ke shomá maná zántag, mani Petá ham zánét, bezán cha ed o rand shomá áia zánét o shomá á distag.”

⁸ Piliposá gwasht: “Oo Hodáwand! Petá mára pésh bedár, pa má hamé bass ent.”

⁹ Issáyá gwasht: “Oo Pilipos! Inchok wahd ent ke man gón shomá gón án o taw angat maná nazánay? Harkasá ke maná distag, mani Peti ham distag. Gorhá taw chóna gwashay ke Petá mára pésh bedár?

¹⁰ Báwara nakanay ke man Petay del o daruná án o Pet mani del o daruná? É habarán ke gón shomá gwashán mani naant, hamá Petayg ant ke mani del o daruná ent. Hamá ent ke é kárána kant.

¹¹ Mani é habará bemannét ke man Petay del o daruná án o Pet manigá. Yá kamm cha kamm hamá káráni sawabá imán byárét ke man kortag o shomá distagant.

¹² Man shomará rásténa gwashán, harkas ke mani sará imána kárit, harché ke mana kanán á ham korta kant. Masterén kár ham korta kant, chéa ke man Petay kerrá rawán o

¹³ harché ke shomá mani námay sará lóthét, á wáhagá sarjama kanán, tánke Chokk Petay shán o shawkatá záher bekant.

¹⁴ Harché ke shomá mani námay sará belóthét, man shomay wáhagá sarjama kanán.

Pákén Ruhay ráh dayagay kaw! o wádah

¹⁵ Agan shomá maná dósta dárét, gorhá mani hokmána mannét.

¹⁶ Man wat cha Petá lóthán o á shomará dega posht o panáhé dant ke modám gón shomá bemánit,

¹⁷ bezán rástiy hamá Ruh ke jahán áia managá tayár naent, chéa ke nagenditi o pajjáha nayárit. Bale shomá áia pajjáha kárét, chéa ke shomay kerrá mánit o shomay del o daruná bit.

¹⁸ Shomará yatim o chórawa nakanán, shomay kerrá pera tarrán.

¹⁹ Kammén wahdéa rand, jahán dega randé maná nagendit, bale shomá maná gendét. Man zendag án, paméshká shomá ham zendaga mánét.

²⁰ Á róchá shomá zánét ke man Petay del o daruná án o shomá mani del o daruná ét o man shomaygá.

²¹ Á kasá ke mani hokm gón ant o esháni sará amala kant, hamá kas maná dósta dárít. Á ke maná dósta dárít, mani Pet ham áia dósta dárít o man ham áia dósta dárán o watá pa áia záhera kanán.”

²² Yahudá Eskaryutiá na, domi Yahudáyá jost kort: “Oo Hodáwand! Chéa watá pa má záhera kanay bale pa jaháná záhera nakanay?”

²³ Issáyá passaw tarrént: “Á kas ke maná dósta dárít, hamá habaráni sará amala kant ke man gwashtagant. Mani Pet áia dósta dárít o man o Peta káén o áia kerrá lóg o jágaha kanén.

²⁴ Á kas ke maná dósta nadárit, mani habaráni sará amala nakant. É habarán ke shomá cha mana eshkonét mani naant, hamá Petayg ant ke maná ráhi dátag.

²⁵ Man é habarán hamé wahdá kanán ke angat shomay kerrá án.

²⁶ Bale shomay posht o panáh hamá Pákén Ruh ent ke Pet áia mani námay sará déma dant. Pákén Ruh sajjahén chizzán shomará sója dant o hamá sajjahén habar ke man gón shomá kortagant, shomará áyáni yátá perrénit.

²⁷ Man shomará émeni o ásudagia dayán. Wati émeni o ásudagiá shomará dayán. Jaháná é wák o twán nést ke hamá émeniá shomará bedant ke mania dayán. Matorsét o wati delá paréshán makanét.

²⁸ Shomá eshкот, man gwasht ke rawán bale padá shomay kerrá pera tarrán. Agan shomá maná dóst bedáshtén, cha é habará gal butagatét ke man Petay kerrá rawán, chéa ke Pet cha man master ent.

²⁹ Man hamé habar cha é káray bayagá pésar kort ke wahdé chosha bit, imán byáret.

³⁰ Cha ed o rand, gón shomá báz habara nakanán, chéa ke é jahánay sardár Shaytána kayt. Áia mani sará hecch wák o ehtiár nést.

³¹ Man bass hamá kárana kanán ke Petá maná parmátagant, tánke jahán bezánt ke man Petá dósta dárán. Pád áét, cha edá rawén.

15

Anguray asligén drachk

¹ Man anguray asligén drachk án o mani Pet bágpan ent.

² Mani har thálé* ke bara nayárit, Pet áia goddhít† o har thálé ke bara kárit, áia tráshit o palgárit‡ ke géshter bar o samar byárit.

³ Mani habaráni barkatá shomá cha pésará pák ét, hamá habar ke man gón shomá kortagant.

⁴ Shomá mani del o daruná bemánét o man shomay del o daruná mánán. Agan thálé gón drachká hór mabit, bar áworta nakant. Hamé paymá shomá ham agan gón man hór mabét, bar áworta nakanét.

⁵ Man anguray drachk án o shomá thál ét. Harkas ke mani del o daruná mánit o man áiygá, á bázén bar o samaré kárit, chéa ke shomá cha man jetá hecch káre korta nakanét.

⁶ Agan kasé mani del o daruná mamánit, sestagén tháléay dhawlá dawr dayaga bit o hoshka tarrit. Mardom hoshkén thálán moccha kanant o ásá dawra dayant o sóchant.

⁷ Agan shomá mani del o daruná bemánét o mani habar shomay delá bemánant, harché ke lóthét belóthét, shomará rasit.

⁸ Mani Petay shán o shawkat gón hamé chizzá záhera bit ke shomá bázén bar o samaré káret o mani morida bét.

⁹ Hamá paymá ke Petá maná dóst dáshtag, man ham shomará hamá paymá dóst dáshtag. Mani mehráni sáhegá bemánét.

¹⁰ Agan mani hokmáni sará amal bekanét, mani mehráni sáhegá mánét, anchosh ke man wati Petay hokmáni sará amal kortag o áiy mehráni sáhegá neshtagán.

¹¹ Man é habar gón shomá paméshká kortant ke mani shádmáni shomay del o daruná benendit o shomay shádmáni kámel o sarjam bebit.

¹² Mani hokm esh ent ke shomá yakdegará dóst bedáret, hamá dhawlá ke man shomará dóst dáshtag.

¹³ Masterén mehr hamesh ent ke mardom wati sáhá pa dóstán nadr bekant.

¹⁴ Agan shomá mani hokmáni sará amal bekanét, mani dóst ét.

* **15:2 15:2** Thál, bezán sháharh, sháhal. † **15:2 15:2** Goddhag, bezán sendag, borrag, dur kanag.

‡ **15:2 15:2** Palgárit, bezán sáp o sallaha kant, bepólenga kant.

¹⁵ Cha ed o rand shomárá golám o bandaha nagwashán, chéá ke goláma nazánt wájah ché kant. Man shomárá wati dóst gwashtag chéá ke harché ke man cha Petá eshkotag, shomárá gwashtagon.

¹⁶ Shomá maná gechén nakortag, man shomárá gechén kortag o dém dátag ke shomá berawét o bar o samar byárét, abadmánén bar o samar. Gorhá harché ke mani námay sará cha Petá belóthét, shomárá dant.

¹⁷ Mani hokm pa shomá hamesh ent: Yakdegará dóst bedárét.

Donyáyay naprat

¹⁸ Agan donyá cha shomá naprata kant, bezánét ke pésará cha man naprati kortag.

¹⁹ Agan shomá é donyái mardom buténét, donyáyá shomárá watigáni dhawlá dóst dáshtagat. Bale shomá donyái mardom naét o man shomárá cha é donyáyá dar chetag, paméshká donyá cha shomá naprata kant.

²⁰ Cha é habará béhayál mabét ke man gón shomá gwashtag: ‘Golám cha wájahá mastera nabit.’ Agan áyán maná ázár dátag, shomárá ham ázára dayant. Agan mani habaresh zortag, shomay habará ham zurant.

²¹ Pa mani námaygi gón shomá é dhawlá kanant, chéá ke mani dém dayóká nazánant.

²² Agan man mayátkénán o gón áyán habar makortén, á bémayár atant. Bale nun áyán pa wati gonáhán hecch ozr o nimóné nést.

²³ Harkas ke cha man naprata kant, cha mani Petá ham naprata kant.

²⁴ Agan áyáni déma man á kár makorténant ke dega kassá nakortagant, bémayár atant. Bale nun wa áyán é kár distagant o angat cha man ham naprata kanant o cha mani Petá ham.

²⁵ Áyáni Sharyatá nebeshtah ent: ‘*Moptá cha man napratesh kort.*’ Š É dhawlá é habar rást o sarjam but.

²⁶ Bale wahdé shomay posht o panáha kayt, bezán rástiy Pákén Ruh ke áiy sarchammag Pet ent o man áiá cha Petay némagá déma dayán, á mani bárawá sháhedia dant.

²⁷ Shomá ham mani sháheda bét, chéá ke cha bendátá gón man gón butagét.

16

¹ Man é chizz gón shomá gwashtant ke shomá mathagalét o rad mawarét.

² Shomárá cha kanisahán dara kanant. Choshén wahdé ham kayt ke shomay koshók gomána kanant ke gón shomay koshagá Hodáy hezmatá kanagá ant.

³ Á é kárána kanant, chéá ke na Petá zánant o na maná.

⁴ Man é habar gón shomá paméshká kortant ke wahdé chosha bit, gorhá shomá hayálá bekapét ke man shomárá ché gwashtag. Man é habar awalá gón shomá nakortant, chéá ke man wat gón shomá gón atán.

Pákén Ruhay kár

⁵ Nun man wati dém dayókay kerrá rawán o cha shomá hechkas josta nakant ke kojá raway?

⁶ Shomay del cha gamá porr but, chéá ke man é habar shomárá gwashtant.

⁷ Bale shomárá rásténa gwashán ke mani rawag pa shomá sharter ent. Chéá ke agan marawán, shomay posht o panáh pa shomá nayayt, bale agan berawán, áiá pa shomá déma dayán.

⁸ Wahdé á kayt, gonáh o pahrézkári o dádrasiay bárawá donyáyay mardomán sahiga kant o áyáni mayárbáriá záhera kant.

- ⁹ Gonáhá záhera kant, chéá ke mardom mani sará imána nayárant;
¹⁰ ensáni pahrézkáriay nezóriá záhera kant, chéá ke man Petay kerrá rawán o shomá dega baré maná nagendét;
¹¹ Hodáay dádrasiá ham záhera kant, chéá ke é jahánay sardár Shaytán mayárig kanag butag.
¹² Maná gón shomá bázén habaré kanagi ent, bale shomará é wahdi áyáni eshkonagay wák o twán nést.
¹³ Wahdé á kayt, bezán rástiy Ruh, shomará dém pa sarjamén rástíá rahshónia* kant, parchá ke á watsará heccha nagwashit, tahná hamá chizzána gwashit ke eshkontesh o shomará démay háláni bárawá sarpada kant.
¹⁴ Á mani shán o shawkatá záhera kant, chéá ke harché ke shomará sarpada kant, cha manesha zurit.
¹⁵ Harché ke mani Petá hast, manig ent. Paméshká gwashton ke Pákén Ruh cha mana zurit o shomará sarpada kant.

Gam o gal

- ¹⁶ Kammén wahdéá rand shomá maná nagendét, bale padá kammoké randterá maná gendét.”
¹⁷ Gorhá cha moridán lahténá gón yakdegará gwasht: “Parchá gwashit: ‘Kammén wahdéá rand maná nagendét, bale padá kammoké randterá maná gendét,’ yá é habar ke á gwashit: ‘Petay kerrá rawán,’ áiy maksad ché ent?”
¹⁸ Á watmánwat gwashagá atant: “Á ke gwashit ‘kammén wahd,’ cha eshiá áiy morád ché ent? Má nazánén ke á ché gwashit?”
¹⁹ Issáyá zánt ke é bárawá á cha man jost kanaga lóthant. Gorhá gwashti: “Shomá mani hamé habaray bárawá gón yakdomiá jost o porsá ét ke man shomará gwasht kammén wahdéá rand shomá maná nagendét, bale padá kammoké randterá maná gendét?”
²⁰ Shomará rásténa gwashán, shomá arsa réchét o porsiga bét, bale jahán gala bit. Shomá gamiga bét, bale shomay é gam shádmániay tahá badala bit.
²¹ Janéné wati chellagiay wahdá darda kasshit, bale anchó ke nonnok pédá bit, wati dardána shamóshit, chéá ke hamé gappá gal ent ke nókén ensané donyáyá átkag.
²² Shomá ham nun hamé dhawlá gamig ét, bale man shomará padá gendán o á wahdi shomá gala bét o shomay wasshiá hechkas pach gepta nakant.
²³ Á róchá shomá cha man hecch chizzay jostá nakanét. Man shomará rásténa gwashán, shomá mani námay sará harché ke cha Petá belóthét, shomará dant.
²⁴ Tán é wahdi shomá hecch chizz mani námay sará nalóthettag, belóthét tánke shomará berasit o shomay shádmáni sarjam bebit.

Jahánay sará báládasti

- ²⁵ Man pa namunah o mesál gón shomá é habar kortagant, bale yakk wahdé kayt ke dega baré pa namunah o mesál habara nakanán, gón shomá tachká tachk Petay bárawá habara kanán.
²⁶ Á róchá, shomá mani námay sará lóthét o mana nagwashán ke man pa shomá cha Petá lóthán.
²⁷ Pet wat shomará dósta dárít, chéá ke shomá maná dóst dáshtag o mannetag ke man cha Hodáay némagá átkagán.

* **16:13 16:13** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari.

²⁸ Man cha Petay kerrá dar átkag o é jaháná átkagán. Nun é jaháná yalaha kanán o Petay gwará rawán.”

²⁹ Moridán gón áia gwasht: “Nun taw bé namunah o mesál, tachká tachk habar kanagá ay.

³⁰ Nun má deljam én ke taw sajjahén chizzána zánay o hecch zalurat naent ke kasé cha taw josté bekant. Paméshká mára yakin ent ke taw cha Hodáay némagá átkagay.”

³¹ Issáyá passaw dát: “Nun shomára yakin ent.

³² Becharét, yakk wahdé kayt o á wahd annun bongéj butag ke shomá sajjahén sheng o shánga bét o harkas wati ráhá rawt. Maná tahná yalaha dayét, bale angat tahná nabán, chéa ke mani Pet gón man gón ent.

³³ Man é chizz shomára gwashtant ke mani barkatá shomára émeni o ásudagi berasit. Jaháná shomára dard o ranja rasit, bale delá dhaddh kanét, chéa ke man jahánay sará báládest butagán.”

17

Pa moridán Issáyá dwáhayr

¹ Cha é habarán o rand, Issáyá dém pa ásmáná cháret o gwasht: “Oo Pet! Á wahd o sáhat átkag. Wati Chokkay shán o shawkatá záher kan ke Chokk tai shán o shawkatá záher bekant.

² Taw sajjahén mardománi ehtiár wati Chokkay dastá dátag, tánke Chokk hamá mardomán abadmánén zend bedant ke taw áiará dátagant.

³ Oo yakk o barhakkén Hodá! Abadmánén zend hamesh ent ke é mardom tará bezánant o tai rawán dátagén Issá Masihá pajjá byárant.

⁴ Á kár ke taw maná dátagat ke sarjami bekanán, man sarjam kort o é dhawlá pa jaháná tai shán o shawkaton záher kort.

⁵ Oo Pet! Nun wati bárgáhá mani shán o shawkatá záher kan, hamá shán o shawkat ke maná cha jahánay jórh bayagá pésar ham tai kerrá butag.

⁶ Man tai nám pa hamáyán pajjárent ke taw cha jaháná gechén kortag o maná dátagant. É mardom tai butagant o taw maná dátagant. Eshán tai habar zortag.

⁷ Nun eshán zántag ke har chizz ke taw maná dátag, pa rásti cha tai némagá ent.

⁸ Chéa ke á habar ke taw maná gwashtagant, man esháná sar kortagant o eshán ham mannetagant. Nun eshán pa del zántag ke man cha tai némagá átkagán o báwaresh kortag ke taw maná rawán dátag.

⁹ Man pa eshán dwá kanán, pa sajjahén jaháná dwá nakanán. Man pa hamá mardomán dwá kanán ke taw maná dátagant, chéa ke taig ant.

¹⁰ Hamá ke manig ant, á sajjahén taig ant o hamá ke taig ant, á sajjahén manig ant o mani shán o shawkat cha áyán záher butag.

¹¹ Man cha ed o rand jaháná namánán. É mardom angat jaháná mánant o man tai kerrá káyán. Oo pákén Pet! Gón wati hamá námay zórá ke taw maná dátag, esháni negahpániá bekan ke é yakk bebant, hamá paymá ke man o taw yakk én.

¹² Tán hamá wahdá ke man gón eshán gón butagán, hamá námay zórá ke taw maná dátag, esháni negahpánion kortag. Cha eshán yakké ham tabáh nabut, abéd cha hamá yakkéná ke wat tabáhiay hakdár at, tánke Pákén Ketábay habar rást o sarjam bebant.

¹³ Nun man tai gwará káyán. Jahánay yalah dayagá pésar, é chizzána gwashán tánke esháni del cha mani shádmániá sarréch bebít.

¹⁴ Man tai habar esháná sar kort. Anchosh ke man donyái mardomé naán, é ham donyái mardom naant, paméshká donyá cha eshán naprata kant.

¹⁵ É dwáyá nakanán ke eshán cha donyáyá bebar, dwá kanán ke eshán cha sherr o Shaytáná dur bedár.

¹⁶ Hamá dhawlá ke man donyái mardomé naán, é ham naant.

¹⁷ Eshán gón rástíá pák o palgár kan, tai habar rásti ent.

¹⁸ Hamá dhawlá ke taw maná jaháná rawán dát, man ham é mardom jaháná rawán dátant.

¹⁹ Nun pa hameshánigi watá gón páki o palgári tai sepordaha kanán, tánke é ham gón rástíá palgár o Hodáay sepordah bebant.

²⁰ Man tahná pa eshán dwá nakanán, pa hamá mardomán ham dwá kanán ke esháni habará báwara kanant o mani sará imána kárant

²¹ ke á sajjahén yakk bebant. Oo Pet! Hamá dhawlá ke taw mani del o daruná ay o man taigá, á ham may del o daruná bebant, tánke jahán báwar bekant ke taw maná rawán dátag.

²² Hamá shán o shawkat ke taw maná dátag, man áyáná dátag tánke á yakk bebant, hamá dhawlá ke man o taw yakk én,

²³ man áyáni del o daruná bemánán o taw manigá o á sarjamá yakk bebant, tánke jahán bezánt ke taw maná rawán dátag o anchó ke taw maná dóst dáshtag, á ham taw hamé paym dóst dáshtagant.

²⁴ Oo Pet! Mana lóthán ke hamá mardom ke taw maná dátagant, hamódá gón man yakjáh bebant ke man án tánke hamá shawkatá begendant ke taw maná dátag, chéá ke cha jahánay jórh bayagá pésar ham taw maná dóst dáshtag.

²⁵ Oo ádelén Pet! Harchont ke jaháná tará nazántag, man tará zántag. Nun á ham zánant ke taw maná rawán dátag.

²⁶ Man tai nám pa áyán pajjárént o angat ham pajjárénáni, tánke hamá mehr ke tará pa man hastent, áyáni del o daruná bebit o man ham áyáni del o daruná bebán.”

18

Issáy dazgir bayag

(Mattá 26:47–56; Markás 14:43–52; Luká 22:47–53)

¹ Issáyá é habar kortant o nun gón wati moridán Kedrunay daragay* á dastá shot. Ódá bágé hastat, Issá o áiy morid hamódá shotant.

² Issáy dróhók† Yahudáyá á jágaha zánt, chéá ke Issá o áiy morid géshter hamódá yakjáha butant.

³ Gorhá Yahudáyá, Rumi pawji o Parisi o mazanén dini péshwáyáni dém dátagén lahtén sepáhig zort o hamá bágá bortant. Áyán cherág o mashal‡ o seláh gón at.

⁴ Issáyá zánt gón man ché bayagi ent, déma shot o josti kort: “Shomá kai shóházá ét?”

⁵ Passawesh dát: “Issá Náseriay.” Gwashti: “*Man Án!*” Issáy dróhók Yahudá ham hamódá óshtátagat.

⁶ Wahdé Issáyá gwasht: “*Man Án,*” á mardom poshtá kenzet o zeminá kaptant.

⁷ Padá gwashti: “Kai shóházá ét?” Áyán gwasht: “Issá Náseriay.”

⁸ Issáyá darráént: “Man wa shomará gwasht ke man án. Agan mani shóházá ét, eshán bellét ke rawant.”

* **18:1 18:1** Darag, bezán wádi, gwatr. † **18:2 18:2** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. ‡ **18:3 18:3** Mashal, bezán batti, thárch.

⁹ Issáyá chó gwasht ke áiy pésarigén habar rást o sarjam bebit: “Á ke taw maná dátagatant, cha áyán kass gár o bégwáh nabut.”[§]

¹⁰ Shamun-Petrosá zahmé gón at. Hamé wahdá, wati zahmi kasshet, zrábé jat o masterén dini péshwáay nawkaray rástén góshi borret. Nawkaray nám Malkás at.

¹¹ Issáyá gón Petrosá gwasht: “Wati zahmá jotká* kan! Man á pyálahá nósh makanán ke Petá maná dátag?”

¹² Gorhá Rumi pawji o áyáni sarmaster o Yahudi sepáhigán, Issá dazgir kort o bast.

¹³ Issáesh pésará Hannáay kerrá bort. Hanná Kayápáay janay pet at o á sálá Kayápá masterén dini péshwá at.

¹⁴ É hamá Kayápá at ke Yahudiáná é sóji dátagat ke kawmay jáhá yakk mardoméay merag sharter ent.

Petrosay enkár

(Mattá 26:69–70; Markás 14:66–68; Luká 22:54–57)

¹⁵ Shamun-Petros o dega moridé Issáy padá rawán but o shotant. Á dega moridá gón masterén dini péshwáay pajjáróki hastat, paméshká gón Issáyá masterén dini péshwáay lógay péshgáhá† potert.

¹⁶ Bale Petros dhanná darwázagay nazzikká óshtát. Gorhá á morid ke gón masterén dini péshwáay pajjárók at, dhanná dar átk, gón darwázagpánén móledá chizzé gwashti o Petrosi tóká bort.

¹⁷ Darwázagpánén móledá gón Petrosá gwasht: “Záná, taw cha é marday moridán naay?” Áiá gwasht: “Na, naán!”

¹⁸ Hezmatkár o sepáhigán ásé rók kortagat, chéá ke shap sard at. Ásay kerrá óshtátatant o watá tápagá atant. Petros ham áyáni kerrá óshtátatant o watá tápagá at.

Cha Issáyá jost o pors

(Mattá 26:59–68; Markás 14:55–65; Luká 22:63–71)

¹⁹ Hamé dargatá masterén dini péshwáay cha Issáyá, áiy moridáni bárawá o tálimay bárawá jost o pors kort.

²⁰ Issáyá passaw dát: “Man sajjahén donyáay démá wati habar kortagant. Modám kanisahán o mazanén parasteshgáhá tálimon dátag, hamódá ke sajjahén Yahudi moccha bant. Man chérokái hecch habaré nakortag.

²¹ Gorhá chéá cha man josta geray? Cha hamáyán jost beger ke mani habaresh eshkotagant. Á zánant ke man ché gwashtag.”

²² Wahdé Issáyá é habar kortant, hamódá óshtátatagén sepáhigéá Issáyá démá shahmáté jat o gwashti: “Masterén dini péshwáay é dhawlá passawa dayay?”

²³ Issáyá darráént: “Agan man radén habaré kort, maná mayárig bekan. Bale agan man rást gwasht, chéá maná janay?”

²⁴ Gorhá Hannáyá Issá masterén dini péshwá Kayápáay kerrá dém dát. Issáyá dast angat bastagatant.

Petrosay domi o sayomi enkár

(Mattá 26:71–75; Markás 14:69–72; Luká 22:58–62)

²⁵ Shamun-Petros hamódá óshtátatant o watá tápagá at. Jostesh kort: “Záná, taw cha áiy moridán yakké naay?” Áiá namannet o gwashti: “Na, naán.”

§ 18:9 18:9 Bechár: Yuhannáay Enjil 6:39. * 18:11 18:11 Jotk, bezán zahm yá kárchay jeld, pósh, nyám. † 18:15 18:15 Péshgáh, bezán péshjáh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn.

²⁶ Cha masterén dini péshwáay hezmatkárán yakké hamá marday syád at ke Petrosá áiy gósh borretagat. Gón Petrosá gwashti: “Man wa tará gón áia hamá bágá dist. Taw hamá naay?”

²⁷ Petrosá padá namannet. Hamá damáná korósá báng dát.

Issá Pilátusay déma

(Mattá 27:11–26; Markás 15:1–15; Luká 23:1–5; 23:13–25)

²⁸ Issáesh cha Kayápáay kerrá Rumay wáliay kalátá bort. É wahdá sohb máhallah at o Yahudi wáliay kalátá nashotant ke nápák mabant o Sargwazay Aiday waragá wárt bekanant.

²⁹ Gorhá Pilátus dhanná dar átk o cha áyán josti kort: “É marday sará shomay bohtám ché ent?”

³⁰ Áyán passaw dát: “Agan radkáré mabutén, má tai dastá nadátagat.”

³¹ Pilátusá gwasht: “Eshiá bebarét o wati Sharyatay hesábá pa eshiá shawr o hokmé beborrét.” Yahudián gwasht: “Márá é ejázat nést ke kaséá markay sezá bedayén.”

³² É dhawlá but tánke Issáay hamá habar rást o sarjam bebit ke wati markay warh o paymay bárawá kortagati.

³³ Nun Pilátus wati kalátá shot o Issái hamódá lótháént o gwashti: “Haw! Taw Yahudiáni bádsháh ay?”

³⁴ Issáyá gwasht: “É tai jenday habar ant yá degarán mani bárawá tará é dhawlá gwashtag?”

³⁵ Pilátusá gwasht: “Záná, man Yahudié án? Tai wati kawm o mazanén dini péshwáyán tará mani dastá dátag. Taw ché kortag?”

³⁶ Issáyá gwasht: “Mani bádsháhi donyái bádsháhié naent. Agan mani bádsháhi donyái bádsháhié butén, mani hezmatkárán jang kortagat ke man Yahudiáni dastá makapán. Bale mani bádsháhi donyái bádsháhié naent.”

³⁷ Pilátusá gwasht: “Gorhá taw bádsháhé ay?” Issáyá gwasht: “Taw wat maná bádsháhé gwashagá ay. Man pédá butag o donyáyá átkagán ke pa rástia gwáhi bedayán. Harkasá ke rásti dósta bit, mani habarán gósha dárít.”

³⁸ Pilátusá darráént: “Rásti ché ent?” É habaray kanagá rand Pilátus padá Yahudiáni kerrá shot o gwashti: “Man hecch choshén bonyádé nagendán ke é mardá mayárbár bekanán.

³⁹ Bale shomará rasmé hast ke man Sargwazay Aiday róchá yakk bandigé pa shomá ázát bekanán. Shomá lóthét ke man Yahudiáni bádsháhá pa shomá ázát bekanán?”

⁴⁰ Áyán kukkár kort o passaw dát: “Na, áia nalóthén! Barabbásá ázát kan!” Barabbás yágié at.

19

Yahudiáni kénag o Pilátusay dodeli

(Mattá 27:27–31; Markás 15:16–20)

¹ Randá Pilátusá Issá zort o shallák o hayzarán janáént.

² Pawjián cha dhangar* o konthagán tájé jórth kort o Issáay sará dát, jamurangén† kabáhé ham gwará dátेश.

³ Issáay kerrá shot o átkant o gwashtesh: “Salám o drót, oo Yahudiáni bádsháh!” Shahmátesh ham jat.

* **19:2 19:2** Dhangar, bezán bétákén konthagi drachk o dár. † **19:2 19:2** Jamu, rangé ke Pársia banafsh o Orduá banafshi gwashanti.

⁴ Pilátus padá Yahudiáni kerrá dhanná dar átk o gwashti: “Bechárét, eshiá shomay kerrá dhanná kárán tánke shomá bezánét ke man pa eshiay mayárig kanagá hecch bonyádé nagendán.”

⁵ Issáyá konthagén táj sará at o jamurangén kabáh gwará at o dhanná dar átk. Pilátusá gón Yahudián gwasht: “Bechárét, é mard hamedá ent!”

⁶ Wahdé mazanén dini péshwáyán o áyáni sepáhigán dist, kukkáresh kort: “Salibi kassh! Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Shomá wat eshiá bezurét o salib bekasshét. Man pa eshiay mayárig kanagá hecch bonyádé nagendán.”

⁷ Yahudián gwasht: “Márá Sharyaté hastent ke áiy redá,[‡] é mard allamá koshag bebit, chéa ke gwashtagi: ‘Man Hodáay Chokk án.’”

⁸ Wahdé Pilátusá é habar eshkot, ganter torseti.

⁹ Pilátus padá wati kalátá shot o ódá cha Issáyá josti kort: “Taw cha kojá átkagay?” Issáyá passaw nadát.

¹⁰ Pilátusá gwasht: “Gón man habara nakanay? Taw nazánay ke tai ázát kanag o salib kasshagay ehtiár mani dastá ent?”

¹¹ Issáyá passaw dát: “Agan Hodáyá tará é ehtiár madátén, mani sará tará hecch wák o ehtiáre néstat. Paméshká hamá ke maná tai dastá dáti géshter mayárbár ent.”

¹² Cha ed o rand, Pilátusá johda kort ke áia ázát bekant, bale Yahudián kukkára kort: “Agan taw é mardá ázát bekanay, Kaysaray[§] dóst naay. Harkas watá bádsháh sarpad bebit, Kaysaray dozhmen ent.”

¹³ Wahdé Pilátusá é habar eshkot, Issái dhanná áwort o wat yakk jáhé pa dádrasiá nesht ke áia “Sengparsha” gwashant o Aramái zobáná “Jabbátá” bit.

¹⁴ Sargwazay Aiday tayáriay róchá, némróchay wahdá,* Pilátusá gón Yahudián gwasht: “Bechárét, esh ent shomay bádsháh!”

¹⁵ Bale áyán kukkár kort: “Gár o gomsári kan! Gár o gomsári kan! Salibi kassh!” Pilátusá gwasht: “Shomay bádsháhá salib bekasshán?” Mazanén dini péshwáyán gwasht: “Cha Kaysará abéd, márá dega bádsháhé nést.”

¹⁶ Áherá, Pilátusá Issá pawjiáni dastá dát ke salib kasshag bebit. Gorhá áyán Issá bort.

Issáyá saliba kasshant

(Mattá 27:32–37; Markás 15:21–26; Luká 23:32–38)

¹⁷ Issáyá salibesh baddhá dát o “Kámpól” námén jágahéa bortesh. É jágah Aramái zobáná “Joljotá” gwashaga bit.

¹⁸ Hamódá salibesh kasshet. Gón áia dega do mardomesh ham salib kasshet, yakké é kashá o yakké á kashá. Issá, á doénáni nyámá at.

¹⁹ Pilátusay hokmá, mayárnámagé[†] nebeshtahesh kort o salibay sará dratkesh. Nebeshtah é dhawlá at: “Issá Náseri - Yahudiáni bádsháh.”

²⁰ Cha Yahudián bázénéa é mayárnámag wánt, chéa ke Issáy salib kasshagay jágah cha shahrá dur naat o mayárnámag Ebráni o Látini o Yunáni zobánán nebisag butagat.

²¹ Gorhá Yahudiáni mazanén dini péshwáyán gón Pilátusá gwasht: “‘Yahudiáni bádsháh’ nebeshtah makan, nebeshtah kan ke é mardá gwash-tag man Yahudiáni bádsháh án.”

²² Pilátusá gwasht: “Á chizz ke man nebeshtah kortag, badala nabit.”

[‡] 19:7 19:7 Redá, bezán motábeká. [§] 19:12 19:12 Kaysar Rumay bádsháháni lakab butag, hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Rumay har bádsháh Kaysar gwashag butag. * 19:14 19:14 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “shashomi sáhatay wahd”. [†] 19:19 19:19 Mayárnámag, bezán nebeshtah kortagén mayár.

²³ Salib kasshagay wahdá, pawjián Issáay pocch zortant, chár bahrá bahr kortant, pa har pawjiéá yakk bahré. Bale Issáay jámag mant ke hecch cháki per naat, sará tán pádá yakgwáp at.

²⁴ Gorhá áyán watmánwatá gwasht: “Byáét, eshiá naderrén, eshiay sará korakasshia[‡] kanén, chárén bárén kayá rasit?” Hamá dhawlá ke Hodáay Pákén Ketába gwasht, hamá dhawlá but:

“Mani pocchesh watmánwat bahr kortant o

jámagay sará korakasshiesh kort.”[§]

Pawjián hamé kár kort.

²⁵ Salibay nazzikká Issáay mát o mátay gohár o Kliupásay jan Maryam o Maryam Magdalini óshtátagatant.

²⁶ Wahdé Issáyá wati mát dist ke hamá dóstigén moriday kerrá óshtátag, gón mátá gwashti: “Oo bánok! É tai chokk ent.”

²⁷ Randá gón wati moridá gwashti: “É tai mát ent.” Á moridá cha hamá wahdá Maryam bort o wati lógá dásht.

Issá sáha dant

(Mattá 27:45–50; Markás 15:33–37; Luká 23:44–46)

²⁸ Nun Issáyá dist ke sajjahén chizz sarjam butagant. Gorhá Pákén Ketábay habaray rást o sarjam bayagay háterá gwashti: “Tonnig án.”*

²⁹ Cha tropshén sharábá porrén kunzagé ódá ér at. Áyán espanjé[†] zort o sharábén kort, zupáay[‡] tháléay sará bast o Issáay lonthán per mosht.

³⁰ Wahdé Issáyá sharáb dap jat, gwashti: “Kár halás but!” Randá sari jahl kort o sáhi dát.

Issáyá nayzaha janant

³¹ Á róch, Shabbatay tayáriay róch at. Yahudián nalóthet ke salib kasshetagénáni jón o jasad Shabbatay róchá salibay sará lónján bebant, chéá ke é hásén Shabbaté at. Paméshká cha Pilátusá dazbandiesh kort ke á sayénáni pádán prósh o cha salibáni sará éresh géj.

³² Gorhá pawji démá átkant o hamá doénáni pádesch prósttant ke gón Issáyá salib kasshag butagatant, pésará yakkéay o padá domiay.

³³ Issáay kerrá ke átkant, distesh ke áia sáh dátag. Paméshká áiay pádesch naprósttant.

³⁴ Bale cha pawjián yakkéá, nayzahé[§] Issáay kash o pahnátá jat o hamá damáná cha áiay jóná hón o áp dar átk.

³⁵ Hamá kasá ke chamme wat é chizz distagant, sháhedia dant tánke shomá imán byárét. Áiay sháhedi rást ent. Á zánt ke man rásta gwashán.

³⁶ É kár hamá dhawlá but tánke Pákén Ketábay é habar rást o sarjam bebit ke gwasht: “Áiay hecch haddh próshaga nabit.”*

³⁷ Pákén Ketáb dega yakk jágahé ham gwasht: “Á hamáia chárant ke áiay jánesh thong thong kortag.”[†]

Issáay kabr kanag

(Mattá 27:57–61; Markás 15:42–47; Luká 23:50–56)

³⁸ Randá, Issop námén mardé ke Arimátíay shahray nendók at, Pilátusay kerrá shot o Issáay jóni lóthet. Á Issáay moridé at bale chérokái, chéá ke cha Yahudiána torseti. Pilátusá ejázat dát o áia jón bort.

[‡] 19:24 19:24 Láthari o korakasshi, bezán chek o posht, tar o hoshk. § 19:24 19:24 Zabur 22:18.

* 19:28 19:28 Bechár: Zabur 22:15; 69:21. † 19:29 19:29 Espanj, bezán pozzh, pokki. ‡ 19:29 19:29 Zupá kasánén drachké ke Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashanti. § 19:34 19:34 Nayzah, bezán nézah. * 19:36 19:36 Darraw 12:46. † 19:37 19:37 Zakaryá Nabiay Ketáb 12:10.

³⁹ Nikudimus, hamá ke pésará shapé Issáay gendagá shotagat, átk o gón wat lahtén hór o hawárén morr o aud o karzarwáhi áwort ke si kiluay kesásá† atant.

⁴⁰ Nun áyán Issáay jón zort o Yahudiáni kabr o kapanay rasmáni redá, gón á washbóán lilomén§ patthián patát.

⁴¹ Hamá jágahay nazzikká ke Issá salib kasshag but, bágé hastat ke ódá nókén kabré jatagatesh o angat kass áíay tahá kabr kanag nabutagat.

⁴² Yahudiáni tayáriay róch at o kabr nazzikká at, paméshká Issáay jónesh hamódá kabr kort.

20

Háligén kabr

(Mattá 28:1-10; Markás 16:1-8; Luká 24:1-12)

¹ Haptagay awali róchá, bezán Yakshambehay sabáhá máhallah ke angat tahár at, Maryam Magdalini kabray sará shot o disti ke hamá dhók ke kabray dapá at, cha kabrá dur kanag butag.

² Á pa maydán, Shamun-Petros o Issáay hamá domi moriday kerrá átk ke Issáyá báz dóst at. Gwashti: “Hodáwandesch cha kabrá bortag, bale nazánén kojá éresh kortag.”

³ Gorhá Petros o á dega morid ráh geptant o dém pa kabrá shotant.

⁴ Har doénán maydán kort, bale á dega morid cha Petrosá gwast o cha áíá pésar kabray sará raset.

⁵ Á wat kabray tahá nashot, bale saroki kasshet o disti ke lilomén patthi ér ant.

⁶ Áíá rand, Shamun-Petros átk o raset o kabray tahá shot. Áíá ham dist ke patthi hamódá ant.

⁷ Hamá dazmáli ham dist ke Issáay sará bastagat, bale dazmál patthiáni kerrá naat, pétkagat o kammé durter yakk kerréa ér at.

⁸ Randá, á morid ke pésará kabray sará rasetagat, kabray tahá shot. É chizzi distant o báwari kort.

⁹ Chéa ke tán á wahdi Pákén Ketábay é habará sarpad nabutagatant ke pa Issáyá allami ent ke cha mordagán jáh bejant.

¹⁰ Randá á morid wati lógán per tarretant.

Issá Maryam Magdaliniay déma záhera bit

(Markás 16:9-11)

¹¹ Maryam cha kabrá dhann óshtátagat o gréwagá at. Hamé wahdá ke gréwagá at, sari jahl kort o kabray tahá cháreti.

¹² Hamódá ke Issáay jón ér butagat, do espétpóshén préshtagi dist. Yakké saruná neshtagat o á dega páduná.

¹³ Áyán gwasht: “Oo bánok! Taw chéa gréwagá ay?” Passawi dát: “Mani Hodáwandesch bortag o nazánán kojá éresh kortag.”

¹⁴ Wahdé é gappi jat, chakki tarrént o Issái dist ke hamódá óshtátagat, bale pajjáhi nayáwort.

¹⁵ Issáyá gón áíá gwasht: “Oo bánok! Chéa gréwagá ay? Kai padá garday?” Maryamá hayál kort balkén bágpán ent. Gwashti: “Oo wájah! Agan taw bortag, maná begwash kojá éret kortag ke man berawán o áíá dast begerán.”

¹⁶ Issáyá gwasht: “Oo Maryam!” Maryamá chakk tarrént o Aramái zobáná gwashti: “Rabbuni!” (Bezán: Oo mani ostád!)

† 19:39 19:39 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sad litrá”. Yakk litráé kesás say sad gerám ent.

§ 19:40 19:40 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

¹⁷ Issáyá gwasht: “Maná dast majan, chéá ke angat Petay kerrá borzád nashotagán, bale mani brátáni kerrá beraw o áyán begwash ke nun man dém pa wati Petá o shomay Petá, wati Hodáyá o shomay Hodáyá borzáda rawán.”

¹⁸ Nun Maryam Magdalini moridáni kerrá shot o háli dátant: “Man Hodáwand dist.” Padá hamá gappi jatant ke Issáyá gón áia jatagatant.

Issá moridáni déma záhera bit
(Luká 24:36-43)

¹⁹ Hamá Yakshambehay shapá, wahdé morid cha Yahudiáni torsá lógéay tahá mocch atant o lógay darwázag kobl atant, Issá átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: “Émeni o salámati pa shomá.”

²⁰ É habaray gwashagá rand, wati dast o pahnáti áyáná pésh dáshtant. Wahdé moridán Hodáwand dist, sakk gal butant.

²¹ Issáyá padá gwasht: “Émeni o salámati pa shomá. Hamá dhawlá ke Petá maná ráh dáttag, man shomará ráha dayán.”

²² Cha é habará rand, Issáyá morid dam jatant o gwashti: “Pákén Ruhá bezurét o wati delá jágah bedayét!

²³ Agan kaséay gonáhán bebakshét, bakshaga bant o agan mabakshét, bakshaga nabant.”

Issá o Tumá

²⁴ Cha dwázdahén kásedán yakké, bezán Tumá ke áia domi nám Didimus at, Issáy áyagay wahdá ódá naat.

²⁵ Á dega moridán gwasht: “Má Hodáwand distag.” Bale áia gwasht: “Man tánke áia dastáni sará méháni thappán magendán, tánke wati lankoká méháni thappán o wati dastá áia kash o pahnátay thappay sará ér makanán, báwara nakanán.”

²⁶ Hasht róchá rand, wahdé morid padá hamá lógá yakjáh butant, Tumá ham gón at. Lógay darwázag kobl atant, bale angat ham Issá átk o áyáni nyámá óshtát o gwashti: “Émeni o salámati pa shomá.”

²⁷ Nun gón Tumáyá gwashti: “Wati lankoká edá byár, mani dastán bechár, wati dastá mani kash o pahnátay thappay sará ér kan o cha ed o rand shakk makan, báwar kan.”

²⁸ Tumáyá gwasht: “Oo mani Hodáwand, oo mani Hodá!”

²⁹ Issáyá gwasht: “Taw paméshká báwar kort ke maná distet. Bale bahtáwar hamá ant ke maná nagendant o báwara kanant.”

É Ketábay nebisagay maksad

³⁰ Issáyá wati moridáni déma, dega bázén mójezah o ajabbatén nesháni pésh dáshtag ke é Ketábá nebisag nabutagant.

³¹ Bale é chizz nebisag butagant tánke shomá báwar bekanét ke Issá, Masih ent o Hodáay Chokk ent. É háterá ham nebisag butagant ke shomá cha imánay ráhá, áia námay barkatá abamánén zenday wáhond bebét.

21

Issá hapt moriday déma záhera bit

¹ É chizzán o rand, Teberiahay Mazangwarmay lambá*, padá Issáyá watá moridáni déma záher kort. Áia záher bayag é dhawlá at:

² Shamun-Petros o Tumá ke áia domi nám Didimus at o Natnáil ke cha Jalilay métag Kánáyá at o Zebdiay chokk o dega do morid yakjáh atant.

* 21:1 21:1 Lamb, bezán dámon, kerr.

³ Shamun-Petrosá gón áyán gwasht: “Man máhigiriá rawán.” Áyán gwasht: “Má ham káén gón.” Gorhá dar átkant o bójigá swár butant, bale á shapá hecchesh nagept.

⁴ Sabáh ke but, Issá gwarmay lambá óshtátagat, bale moridán pajjáh nayáwort.

⁵ Issáyá gón áyán gwasht: “Chokkán! Shomará máhig gón nést?” Áyán passaw dát: “Na.”

⁶ Gwashti: “Dámá bójigay rástén némagá dawr dayét, ódá máhig dara kayt.” Áyán anchosh kort o haminkadar máhigesh gept ke dámesh dém pa bójigá kasshet nakort.

⁷ Gorhá hamá morid ke Issáyá báz dóst at, áia gón Petrosá gwasht: “É Hodáwand ent!” Shamun-Petros jándar at. Wahdé é habari eshkot, wati kabáhi gwará kort o ápá dawri kort.

⁸ Á dega morid bójigá swár, hoshkiay némagá átkant o cha máhigá porrén dámesh kasshán kort, chéa ke cha hoshkiá sad gámá† durter naatant.

⁹ Wahdé hoshkiá rasetant, cha bójigá ér átkant. Rókén eshkaresh dist o eshkaráni sará máhig ér at. Nagan ham hastat.

¹⁰ Issáyá gón áyán gwasht: “Cha hamé máhigán kammoké byárét ke annun shomá geptagant.”

¹¹ Shamun-Petros bójigá shot o dámi dém pa hoshkiá kasshet. Dám cha máhigá porr at, yakk sad o panjá o say mazanén máhigi mán at, bale máhigán dám nadertagat.

¹² Issáyá gwasht: “Byáét náshtá kanét!” Cha moridán yakkéa ham jorat nakort ke cha Issáyá jost begipt: “Taw kay ay?” Áyán zánt ke é Hodáwand ent.

¹³ Gorhá Issá átk, nagani zort o áyáná dáti, hamé dhawlá máhigi ham bahr kortant.

¹⁴ Cha wati jáh janagá pad, é sayomi rand at ke Issá moridáni démá záher but.

Issá o Petros

¹⁵ Náshtáyá rand, Issáyá gón Shamun-Petrosá gwasht: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Inchok ke é maná dósta dárant, taw maná géshter dósta dáray?” Petrosá gwasht: “Ji haw, oo Hodáwand! Taw zánay ke man tará dósta dárán.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani gwaragán‡ bechárén.”

¹⁶ Domi randá gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná dósta dáray?” Petrosá gwasht: “Ji haw, oo Hodáwand! Taw zánay ke taw maná dóst ay.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani pasáni delgóshá bedár.”

¹⁷ Sayomi bará gwashti: “Oo Shamun, Yuhannáay chokk! Bárén, maná dósta dáray?” Issáyá ke sayomi bará jost kort ke maná dósta dáray, Petros gamig but. Gwashti: “Oo Hodáwand! Taw har chizza zánay, taw zánay ke man tará dósta dárán.” Issáyá gwasht: “Gorhá mani pasán bechárén.”

¹⁸ Tará rásténa gwashán, wahdé taw warná atay, taw srén bastagat o har jáh ke lóthet, shotay. Bale wahdé pira bay, dastán pacha kanay o degaré tai sréná bandit o tará anchén jáhé bárt ke ódá rawaga nalóthay.”

¹⁹ Gón é habarán, Issáyá Petrosay markay némagá eshárah kort, ke Petros chóna merit o Hodáay shán o shawkatá záhera kant. Padá gwashti: “Mani randgiriá bekan.”

²⁰ Petrosá chapp o chágard cháret o disti ke hamá morid ke Issáyá báz dóst ent cha poshtá pédák ent, hamá ke shámay wahdá Issáyá nazzikkterá

† **21:8 21:8** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “do sad dast”. Yakk dasté ném mitar ent. Yakk gámé yakk mitar ent. ‡ **21:15 21:15** Gwarag, bezán kasánokén espétpas, gwark.

kenzetagat o cha áia josti kortagat: “Oo Hodáwand! Kay tará dróhit o dozhmenáni dastá dant?”

²¹ Wahdé Petrosay chamm pa á moridá kaptant, cha Issáyá josti kort: “Oo Hodáwand! Eshiay ásar o ákebat ché bit?”

²² Issáyá gwasht: “Agan mani razá hamé bebit ke é tán mani áyagay wahdá zendag bemánit, tai che káré harába bit? Taw mani randgiriá bekan.”

²³ Gorhá moridáni nyámá§ é habar sheng but ke á morid hechbara namerit. Bale Issáyá nagwashtagat ke á namerit, tahná gwashtagati: “Agan mani razá hamé bebit ke é tán mani áyagay wahdá zendag bemánit, tai che káré harába bit?”

²⁴ É hamá morid ent ke é chizzi nebeshtah kortagant o esháni rásti o pakkáiy sháhediá dant. Má zánén ke eshiay sháhedi rást ent.

Goddhi habar

²⁵ Albat, Issáyá dega bázén káré kort. Agan yakk yakká nebisag buténant, mani hayálá sajjahén donyáyá pa á ketábán jágah nabutagat.

§ 21:23 21:23 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “brátáni nyámá”.

Kásedáni Kár Kásedáni Káray pajjár

É ketábay nebisók hamá Luká ent ke Enjili nebeshtag o wat dáktaré at. Kásedáni Káray ketáb, Issáay zendag bayag o jáh janagay sargwastay bárawá áiy moridáni chamdistén gwáhiá dant. Wahdé Issá Masih, salibay sará dranjug o koshag but, áiy moridán torset o pa wati rakkénagá chér butant. Bale Issáay markay sayomi róchá, áyán Issá wati nyámá zendaká dist. Haw! Issá Masih zendag butagat. Démterá, é ketáb pésha dárít ke Pákén Ruh che paymá gón áyán hór but o áyán Urshalimá beger tán Rumá Issáay wasshén mestág pa mardomán rasént.

Kásedáni káray tahá, Issáay goddhi hokm o parmán, áiy ásmáná rawag, Urshalimá kelisáay bongéj,* Yahudiah o Sámerahay damagán Hodáay kolaway sheng bayag, Issáay sará Pulosay báwarmand bayag o darkawmáni nyámá Issáay kolaway rasénagay hál nebisag butagant. Cha eshán o abéd, Pulosay kár o kerd, áiy awali mestági sapar, Urshalimay diwán, Pulosay domi o sayomi mestági sapar o áiy bandijáhá gwázentagén wahdáni kessah ham mán ant. Luká wat ham baré baré é sát o saporán gón at. Pa mesalé, gappáni tahá chosha gwashit: “má pa Makduniahay rasagá eshtáp kort” (16:10).

Kásedáni Káray ketáb pésha dárít ke ketábay awali bahrá (1:8) átkagén é habar chón sarjam but ke gwashit: “...wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomará was o wáka rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani wasshén mestág rasénét.”

Hodáay Pákén Ruhay ér kapagay kawl

¹ Oo wájah Tiupilos! Wati awali ketábay tahá, Issáay káráni bongéjá beger

² tán hamá róchá ke dém pa ásmáná barag but, har kéré ke áiy kortagat o har tálimé ke áiy dátagat, man tará sahig kort. Issáyá pa wati kásediá, lahtén mardom pésará gechén kortagat o cha Hodáay Pákén Ruhay némagá hokmi dátagatant o gwashtagatanti ke áyáni kár ché ant.

³ Markay sakkiay saggagá rand, wati kásedáni démá záhera but o gón bázén gwáhián paddaria† kort ke cha mordagáni nyámá‡ zendag butag o jáhi jatag. Áiy, tán chell róchá watá kásedáni démá záhera kort o gón áyán Hodáay bádsháhiay bárawá habaria kort.

⁴ Yakk randé ke gón áyán horigá neshtag o warák waragá at, hokmi dátant: “Cha Urshalimay shahrá dhann marawét, Petay§ wádah dátagén Pákén Ruhay wadár o entezará bebét ke shomá áiy bárawá pésará ham cha man eshкотag.

⁵ Yahyáyá mardom gón ápá pákshódi dátagant, bale Petay wádah esh ent ke lahtén róchá o rand shomá cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét.”

Issá ásmáná rawt

⁶ Wahdé morid Issáay kerrá mocch butant, cha áiy jostesh kort: “Oo Hodáwand! Bárén á wahd hamesh ent ke taw bádsháhiá padá pa Esráilá pera tarrénay?”

⁷ Passawí* dát: “Á wahd o zamánag ke Petay dastá ant o áiy wat gishhéntagant, shomará pa áyáni zánagá kéré nést.

* : 1:0 Bongéj, bezán bendát, shoru. † 1:3 1:3 Paddar, bezán záher, áshkár. ‡ 1:3 1:3 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. § 1:4 1:4 Pet hamá labz ent ke Issá Masihá pa Hodáyá kár bastag, bale jesmáni dhawl o dróshomá na. Hodá má sajjahénáni ásmáni Pet ent. * 1:7 1:7 Passaw, bezán jwáb.

⁸ Bale wahdé Pákén Ruh shomay delána nendit, shomará was o wáka rasit o Urshalimay shahrá, Yahudiah o Sámerahay damagán, tán sarjamén donyáay goddhi marz o simsarán ham, pa man sháhedia dayét o mani wasshén mestágá rasénét.”

⁹ Cha é habaráni gwashagá rand, áyán dist ke Issá ásmáná barag but o jambaréá† á cha moridáni démá chér o andém kort.

¹⁰ Wahdé Issá dém pa ásmáná rawagá at, moridáni chamm ásmánay némagá sakk atant, anágat‡ distesh do espétpóshén mard áyáni kerrá óshtátag.

¹¹ Áyán gwasht: “Oo Jalili wájahán! Shomá chéá edá óshtátag o ásmánay némagá chárágá ét? Issá cha shomay nyámá chest kanag o ásmáná barag butag, bale anchosh ke shomá rawagá distag, hamé dhawlá yakk róché padá cha ásmáná pera tarrit o kayt.”

Yahudáay jágahay porr kanag

¹² Gorhá Issáay morid, cha Zaytunay kóhá per tarret o Urshalimá átkant. É kóh, cha Urshalimá yakk Shabbati róchéay duriá§ ent.

¹³ Wahdé shahrá rasetant, hamá borzádi báná* shotant ke pésará hamódá butagatant. É mocchiay mardománi nám esh atant: Petros, Yuhanná, Ákub, Andriás, Pilipos, Tumá, Bartulumá, Mattá, Halpiay chokk Ákub, sarmachárén Shamun† o Ákubay chokk Yahudá.

¹⁴ Gón áyán Issáay brát, áiyát Maryam o dega lahtén janén ham gón at. Á sajjahén hamdel o hamsetk o har wahdá gón zegr o dwáyá delgósh o dazgatth atant.

¹⁵ Hamá róchán yakk róché, Petros Issáay báwarmandáni nyámá,‡ ke kesás yakk sad o bist mardom atant, pád átk o

¹⁶ gwashti: “Oo brátán! Hodáay Pákén Ketábay tahá, harché ke Pákén Ruhá Issáay dazgir kanókáni rahshón, Yahudáay bárawá cha Dáuday zobáná pëshgói kortagat, allamá purah o sarjam bayagi at.

¹⁷ Yahudá cha may romb o thóliá at o é hezmatkáriá sharikdár at.”

¹⁸ Áiá cha wati gandagén káray mozzay zarrán dhagáre pa bahá gept o hamódá dém pa chér kapt o lápi trakket o róti dar átkant.

¹⁹ Urshalimay sajjahén mardomán é hál eshkot o áyán, é dhagáray nám wati zobáná “Hakeldámá” bezán “Hónay dhagár” per bast.

²⁰ Petrosá habar kanáná gwasht: “Zaburay ketábá nebeshtah ent:

‘áiyá lóg o jágah haráb o wayrán bát,

ódá hechkas jahmenend§mabát.’*

o

‘áiyá ogdah o zemmawári degaréá berasá.’†

²¹⁻²² Paméshká báyard ent anchén mardomé gechén kanag bebit ke Hodáwandén Issáay áyag o rawagay sajjahén wahdá gón má gón butag, bezán cha Yahyáay dastá Issáay pákshódiá beger, tán hamá róchá ke á cha may nyámá chest kanag but. Á báyard ent gón má horigá, Issáay jáh janagay‡ gwáhiá bedant.”

† **1:9 1:9** Jambar, bezán abr. ‡ **1:10 1:10** Anágat, bezán yakk anágat, achának, nágahán. § **1:12**

1:12 Shabbati róch hamá Shambehay róch ent. Shambehay róchá, durén ráhéá rawag rawá naat, tahná kesás yakk kilumitar rawá at. * **1:13 1:13** Bán, bezán kóthi, kamrah, óták. † **1:13 1:13**

Bázéné gomána kanant ke sarmacháray máná esh ent: Shamun Yahudiáni yakk dini syási párthiéay básk butag ke Rumiáni démá óshtátag. ‡ **1:15 1:15** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “brátáni

nyámá” “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **1:20 1:20** Jahmenend, bezán jágahéay

neshtagén mardom, sáken, ábád. * **1:20 1:20** Zabur 69:25. † **1:20 1:20** Zabur 109:8. ‡ **1:21-22**

1:21-22 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”.

²³ Gorhá do kasay námesh pésh kort, yakké Issop Barsábá at ke Yustus ham gwashtesh o á dega Mattiás at.

²⁴ Randá, é dhawlá dwá kort o gwashtesh: “Oo Hodáwand! Taw harkasay delay hálá zánay, nun wat pa má paddar kan ke cha é doénán kojámiet gechén kortag

²⁵ tán é hásén kásediay zemmarwáriá wati kópagán bezurit, hamá hezmat ke Yahudáyá yalah dát o hamódá shot ke áiy béhi jágah at.”

²⁶ Gorhá, á doénáni sará páls jatesh o Mattiásay nám dar átk. É dhawlá, á gón hamá rombay yázdahén hásén kásedán hór kanag but.

2

Hodáay Pákén Ruhay ér kapag

¹ Wahdé Pentikástay* róch átk, sajjahén yakjáh mocch atant.

² Anágat cha ásmáná yakk anchén tawaré átk ke gwashay trondén gwáté at o hamá lóg ke á ódá neshtagatant gwátá mán patát.

³ Áyán bázén áspaymén shahm o shamálah† dist ke zobánok dayán har yakkéay sará ér neshtant.

⁴ Á sajjahén, cha Hodáay Ruhá porr butant o anchosh ke Pákén Ruh áyán wák o twán bakshagá at, dhanni zobánán habar kanagá laggetant.

⁵ Á róchán, ásmánay chérá har molk o har kawmay Hodádóstén Yahudi, Urshalimá jahmenend atant.

⁶ Wahdé é tawár chest but, bázén mardomé yakjáh mocch but o hayrán o habakkah mant, chéá ke harkas cha moridáni dapá wati jenday zobáná eshkonagá at.

⁷ Gorhá, pa bah mánagi‡ o hayráni gwashtesh: “Bárén, é ke habar kanagá ant Jalili naant?

⁸ Gorhá che paymá má sajjahén, cha áyáni dapá wati máti zobáná eshkonagá én!?

⁹ Má, cha Párs, Mád o Ilám, cha Baynolnahrayn, Yahudiah, Kápádukiah, Pontus o Ásiáyá,§

¹⁰ cha Prijiah, Pampillah o Mesrá én, cha Libiáay hamá hand o damagán ke Keriniay nazzikká ant o anchosh cha Rumá átkagén mardom én,

¹¹ Yahudi o darkawmén* Yahudi butagén mardom, Kriti o Arab ham. Má sajjahén eshkonagá én ke may zobáná, Hodáay mazanén kárán darshána kanant.”

¹² Gorhá pa hayráni cha yakdomiá jostesh kort: “É kár o habaráni máná ché ent?”

¹³ Bale lahtén pa malandh o maskará gwashagá at: “Sharábá† mast o malár kortagant.”

Petros mocchiay déma trána kant

¹⁴ Á wahdi, Petros gón á dega yázdahénán pád átk o pa borztawári gón áyán gwashti: “Oo Yahudián o Urshalimay jahmenendán! Sarpad bebét o mani habarán delgósh kanét.

§ 1:26 1:26 Pál, bezán láthari, bay o shartbandi, másag. Démay hálay zánag yá gisshenagay háterá pál janaga bit. * 2:1 2:1 Pentikást, bezán Rón o Móshay Aid. † 2:3 2:3 Shamálah, bezán ásay rók, ásay zobánok. ‡ 2:7 2:7 Bah mánag, bezán sakk hayrán bayag, boh bayag. § 2:9 2:9 Á wahdá, Ásiáyá máná annugén Torkiahay rónendi némag at. * 2:11 2:11 Darkawm, bezán á ke Yahudi naant. † 2:13 2:13 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit.

15 É mardom, á dhawlá ke shomá hayála kanét, mast naant. Angat sáhat sabáhay noh[‡] ent.

16 É hamá hál o habar ent ke Yuil nabiá é dhawlá péshgói kortag.

17 *Hodá gwashit: “Goddhi róchán sajjahén mardomán cha wati Ruhá sarrécha kanán. Shomay jenekk o bachakk paygambaria kanant, shomay warná elháma gerant o pirén, wába gendant.*

18 *Á róchán, wati golám o móledán cha wati Ruhá sarrécha kanán o á ham paygambaria kanant.*

19 *Borzád mán ásmáná mójezah o ajekkáiŠo jahlád mán zeminá ajabbatén nesháni pésha dárán, hón o ás o mojén dutt.*

20 *Cha Hodáwanday porshawkatén róchay rasagá pésar, róch tahárdém o máh hónchaka bit.*

21 *Á róchá, harkas Hodáwanday námá begipt, rakkít.” **

22 Oo Esrálián! Delgósh kanét. Anchosh ke shomá wata zánét, Hodáyá shomay nyámá mójezah o ajekkái o ajabbatén nesháni cha Issá Náseriay némagá záher o paddar kort o é dhawlá pa áia gwáhi dáti.

23 É mard gón Hodáyá péshzánti o gisshéntagén shawrá shomay dastá dayag but o shomá gón bédináni komakká salibay sará dratk o kosht.

24 Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o cha markay ranj o azábá rakként,[†] chéa ke nabuteni at mark áia wati panjagáni tahá bedárit,

25 hamá dábá ke Dáúdá áiaý bárawá péshgói kortag o gwashtag: *‘Man modám Hodáwand wati dém pa démá distag, á mani rástén pahnátá ent, cha hamé sawabá mana nalarzán o nathagalán.*

26 *Paméshká, delon wassh o zobán shádán ent. Jesm o jánon mán ométay kalátá áráma gipt,*

27 *chéa ke taw maná mordagáni jaháná yalaha nakanay o wati hamá Pákéná sarhag o pussagá naylay.*

28 *Taw maná zenday ráh sój dátagant o wati pahnátá maná cha shádmániá sarrécha kanay.’[‡]*

29 Oo brátán! Man pa deljami shomará gwashán ke may bonpirok Dáúd mort, kabr o kapan but o áiaý kabr tán maróchi may gwará hastent.

30 Bale á paygambaré at o zántagati Hodáyá sawgend wártag o kawl kortag ke cha áiaý naslá yakkéá, áiaý bádsháhiay tahtay sará nádénit.

31 Dáúdá cha péshá, áyókén róch distagatant o Masihay jáh janagay bárawá gwashtagati ke á na mordagáni jaháná yalah kanaga bit o na áiaý jóna sarhit o pussit.[§]

32 Hodáyá Issá Masih zendag kort o má sajjahén, é rástiy sháhed én.

33 Á, Hodáyá rástén némagá borzád barag but. Cha Petá, wádah dátagén Pákén Ruh áia raset o hamá dhawlá ke shomá gendag o eshkonagá ét, nun Pákén Ruhi békesás* bakshetag.

34 Chéa ke Dáúd wat ásmáná borzád nashot, bale gwashtagi: *‘Hodáwandá gón mani Hodáwandá[†] gwasht, “mani rástén némagá benend*

35 *tán hamá wahdá ke tai dozhmenán tai pádáni chéray padag o chárchóbahé bekanán.”[‡]*

[‡] **2:15 2:15** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Róchay sayomi sáhat”. Yahudiáni róchay hesáb, sáhat sohbay shashá bongéja but. **§ 2:19 2:19** Ajekkái, bezán mójezah, hayrán kanókén kár. *** 2:21 2:21** Yuil Nabiay Ketáb 2:28–32. [†] **2:24 2:24** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéng. [‡] **2:28 2:28** Zabur 16:8–11. **§ 2:31 2:31** Zabur 16:10. *** 2:33 2:33** Békesás, bezán sakk báz, béandázah, béhesáb. [†] **2:34 2:34** “Mani Hodáwand” bezán Issá Masih. [‡] **2:35 2:35** Zabur 110:1.

³⁶ Paméshká, Esráilay sajjahén kawm allam bezánt, hamá Issá ke shomá salib kasshet, Hodáyá Hodáwand o Masih kortag.”

³⁷ Wahdé mardomán é habar eshкотant, báz del padard butant o gón Petros o á dega kásedán gwashtesh: “Oo brátán! Má chón bekanén?”

³⁸ Petrosá gón áyán gwasht: “Cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét o cha shomá harkas Issá Masihay námá pákshódi bekant, tánke Hodá shomay gonáhán bebakshit. Á wahdá shomará Hodáay Pákén Ruh, tohpah o thékia rasit.

³⁹ Hodáwanday é labz o kawl éwak o tahná pa shomá naent, pa shomay chokk o óbádag o á dega durén hand o damagáni hamá mardomán ent ham, ke may Hodáwandén Hodá áyán wati kerrá tawára kant.”Š

⁴⁰ Petrosá, á, pant o sój dayáná kaddhan* kort o gwashtant: “Watá cha é gomráhén nasl o padréchá berakkénét.”

⁴¹ Gorhá, hamáyán ke áiy kolaw o paygám zort, pákshódi ham kort o á róchá, kesás say hazár mardom gón báwarmandán hór but.

⁴² Áyán, pa kásedáni dars o sabakká, pa sharikdárén zendá, pa nánay bahr kanag† o pa dwáyá, watá nadr kort.

⁴³ Sajjahénáni delá bimm o torsé nesht o cha kásedán mójezah o ajabbatén nesháni záher o paddara but.

Báwarmandáni sharikdárén zend

⁴⁴ Sajjahén báwarmand, gón yakdegará hór o sajjahén mál o hastiá sharikdár atant.

⁴⁵ Áyán wati mál o melkat bahá o nadra kort o harkasay garaz o zaluratáni sará, sajjahénáni nyámá bahra kortant.

⁴⁶ Á, har róch gón hamdeli, mazanén parasteshgáhá moccha butant o wati lógán ham pa wasshi o delsetki nánesh bahra kort o hórigá warákesha wárt.

⁴⁷ Hodáesh satá o saná kort o sajjahén mahluká á dóst atant. Hodáwand ham róch pa róch rakkéntagén mardomán géshá cha géshter kanán at.

3

Petros drahbakshia kant*

¹ Yakk róché, nohomi sáhatay† zegr o dwáay wahdá, Petros o Yuhanná mazanén parasteshgáhá rawagá atant.

² Hamá wahdá, lahtén mardom yakk pédáeshi langéá‡ áragá at. Mardomán é lang har róch, mazanén parasteshgáhay “Zébá” námén darwázagay dapá wápént tán cha parasteshgáhay rawókén mardomán pendhagé begipt.

³ Wahdé áiy Petros o Yuhanná parasteshgáhay rawagá distant, cha áyán pendhagi lóthet.

⁴ Petros o Yuhannáyá wati chamm áiyará sakk dátant. Petrosá gwasht: “May némagá bechár.”

⁵ Langén marday chamm pa é ométá sakk atant ke chizzé dayanti.

⁶ Gorhá Petrosá gwasht: “Maná zarr o sohr nést bale harché ke maná hast, tará dayán. Issá Masih Náseriay námá, pád á, ráh ger.”

⁷ Nun áiy rástén dasti gept o óstárénti. Hamá damáná áiy pád o pádáni mocch, tayár o zórmand butant.

Š 2:39 2:39 Albat, báýad bezánén Hodá sajjahén mardomán wati kerrá lóthit. * 2:40 2:40 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. † 2:42 2:42 Pa Issáay goddhi shámay yátmáná, áiy báwarmand nán o sharáb bahra kanant. * 3: 3:0 Drahbakshi, bezán dráhi o salámatiay bakshag, Arabi o Pársiá “shafá”. † 3:1 3:1 Bezán bégáhay sáhat sayá. ‡ 3:2 3:2 Pédáeshi lang, bezán mádarzádén lang.

⁸ Jáh serret o wati pádáni sará óshtát, ráh gept o traddán o kopp kanán o Hodáyá sepat o saná kanáná, gón áyán parasteshgáhá shot.

⁹ Sajjahén mardomán á dist ke Hodáyá sepat o saná kanáná, wati pádáni sará rawagá ent.

¹⁰ Zántesh é hamá ent ke pésará, parasteshgáhay “Zébá” námén darwázagay dapá pa pendhagá neshtagat. Nun cha é kárá ke gón áíá butagat mardom hayrán o habakkah mantant.

Petrosay kolaw

¹¹ Á mard cha Petros o Yuhannáyá hecch jetá nabut. Nun sajjahén mardom Solaymánay péshgáhá, § gón hayrán tachán dém pa áyán átkant.

¹² Petrosá ke chosh dist, gón áyán gwashti: “Oo Esráilián! Cha é kárá, pa ché inkadar hayrán o habakkah mantagét? Chéá chammó pa má sakk ant? Gwashay záná, má gón wati jenday twán o pahrézkáriá é mard dráh o tayár kortag.

¹³ Ebráhém, Esák o Ákubay Hodá, bezán may pet o pirokání Hodáyá, wati hezmatkárén Issá shán o shawkat dát, hamá ke shomá geráént o kóshárént o Pilátusay démá á namannet, harchont ke Pilátusá áíay ázát kanagay shawr kortagat.

¹⁴ Bale shomá á ‘Pák o Nékén’ namannet o áíay jáhá pa yakk hónigéá ázáti lóthet.

¹⁵ Shomá zendmánay sarchammag kosht, bale Hodáyá á cha mordagáni nyámá zendag kort o jáh janáént o má eshiay sháhed én.

¹⁶ É mardá gendagá ét o zánét. Cha Issáy námay saray báwarmandiá, áíá wák o twán rasetag. Haw! Issáy nám o áíay sará báwarmandiá, é mard shomay démá sarjamá dráh kortag.

¹⁷ Nun, oo brátán! Mana zánán ke shomayg o shomay kamásháni kár o kerd, cha názántiá at.

¹⁸ Bale Hodáyá harché ke cha sajjahén nabiáni zobáná péshgói kortagat é dhawlá purah o sarjam kort. Á péshgói esh ent ke áíay Masih, ranja kasshit.

¹⁹ Nun cha wati gonáhán pashómán bebét o tawbah bekanét o dém pa Hodáyá wátarr bekanét* tánke shomay gonáh o mayár shódag bebant,

²⁰ cha Hodáwanday némagá shomará gég o ásudagén wahd o róch berasit o Hodá, Masih bezán Issáyá, ke pa shomá gechén kanag butag, rawán bekant.

²¹ Á báyad ent ásmáná bemánit tán hamá wahdá ke har chizz nóksará wati jáhá per betarrit, hamá dhawlá ke Hodáyá cha kwahnén zamánagán pákén nabiáni zobáná gwashtag.

²² Mussáyá gwashtag: ‘Shomay Hodáwandén Hodá, cha shomay brátáni nyámá pa shomá mani dhawléen paygambaré gechéna kant, báyad ent shomá áíay sajjahén habarán bemannét.

²³ Kásé ke é paygambaray habaráni sará delgósh makant, cha kawmá sendag o dar kanaga bit.’†

²⁴ Cha Samwélá o rand, sajjahén nabián é rócháni bárawá péshgói kortag.

²⁵ Shomá nabiáni poshpád o hamá ahd o kawlay mirásdár ét ke Hodáyá gón shomay pet o pirokán kortagat, wahdé gón Ebráhémá gwashti: ‘Zeminay sajjahén kawm o kabilah cha tai nasl o poshpadá barkata gerant.’‡

²⁶ Hodáyá wati hezmatkár gechén kort o pésará shomay gwará rawán dát tán shomará barkat bedant o har yakkeá cha áíay haráb o gandagén ráhá per betarrénit.”

§ 3:11 3:11 Péshgáh, bezán péshjááh, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn. * 3:19 3:19 Wátarr kanag, bezán per tarrag. † 3:23 3:23 Mussáy Wáz 18:15, 18, 19. ‡ 3:25 3:25 Pédáesh 12:3.

4

Petros o Yuhanná sarókáni diwánay démá

¹ Petros o Yuhanná angat gón mardomán habar kanagá atant ke dini péshwá, mazanén parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni master o Saduki* ódá átk o rasetant.

² Á, cha é habará sakk narázá atant ke kásedán mardom dars o sabakka dát o járesha jat ke cha Issáay nám o ráhá mordag padá zendaga bant.

³ Petros o Yuhannáesh geptant, béwahd o bégáh at, paméshká tán é dega róchá bandigesh kortant.

⁴ Bale bázéné ke áyáni kolaw o paygámesh eshкотagat báwarmand but o cha áyán kesás panch hazár mardén atant.

⁵ É dega róchá, Yahudiáni master, kamásh o Sharyatay zánóger†Urshalimá mocch butant.

⁶ Gón áyán masterén dini péshwá Hanná o áiy hamráhiá Kayápá, Yuhanná, Eskandar o masterén dini péshwáay sajjahén kothom o hándán gón atant.

⁷ Áyán Petros o Yuhanná óstárént o jost geptant: “Shomá gón kojám zór o wáká yá gón kai námá é kár kortag?”

⁸ Gorhá Petros cha Hodáay Pákén Ruhá sarréch but o gwashti: “Oo kawmay sarók o kamáshán!

⁹ Agan maróchi é sawabá cha má jost o pors bayagá ent ke má pa lang o mondhén mardéá néki kortag o josta kanét ke á chón dráh butag,

¹⁰ gorhá shomá sajjahén o Esráilay drostigén kawm bezánét, é mard ke dráh o tayár shomay démá óstátatag, cha Issá Masih Náseriay námay barkatá dráh butag. Shomá Issá salib kasshet o kosht, bale Hodáyá cha mordagáni nyámá zendag kort.

¹¹ Issá
*hamá seng ent ke shomá, bánbandén ostáyán,‡pasond nakort o chagal dát,
bale á seng, bonheshtŠbut.**

¹² Cha áia abéd† dega rakkénóké nést, chéa ke ásmánay chérá, Issáay námá abéd, mardomán dega námé dayag nabutag ke gón áia má rakkét bekanén.”

¹³ Áyán ke Petros o Yuhannáay deléri o bahádorri dist o zántesh ke á náwánendah o ámién mardom ant, hayrán butant. Randá pajjáhesh áwortant, ke á Issáay hamráh butagant.

¹⁴ Bale pa é sawabá ke á dráh butagén mard áyáni kerrá óstátatag, chizzé gwashtesh nakort.

¹⁵ Paméshká áesh cha hakdiwáná‡ dhann rawagay hokm dát o wat pa shawr o saláhá neshtant.

¹⁶ Watmánwatá gwashtesh: “Gón é mardomán ché bekanén? Chéa ke Urshalimay sajjahén jahmenenda zánant esháni dastá yakk anchén mójezahé záher butag ke namannaga nabit.

¹⁷ Bale chosh ham mabit ke é habar mardománi nyámá géshter sheng o tálán bebit. Báyard ent áyán betorsénén ke dega baré pa Issáay námá gón hechkasá habar makanant.”

¹⁸ Petros o Yuhannáesh padá lóthet o hokm dátant ke hechbar Issáay námá chizzé magwashant o dars o sabakk madayant.

¹⁹ Áyán passaw dát: “Wat shawr bekanét, shomay habaray zurag sharter ent yá Hodáay?

* **4:1 4:1** Saduki, cha Yahudiáni dini sarókán yakk thólié at. † **4:5 4:5** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. ‡ **4:11 4:11** Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. § **4:11 4:11** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. * **4:11 4:11** Zabur 118:22. † **4:12 4:12** Abéd cha, bezán gayr cha. ‡ **4:15 4:15** Hakdiwán, bezán ámidges, dádgáh.

²⁰ Bale má cha wati distagén o eshкотagénáni paddar o darshán kanagá watá dáshta nakanén.”

²¹ Gorhá cha géshterén torsénag o pádráp.Š dayagá rand, áesh yalah dátant. Pa áyáni sezá dayagá sharrén ráhé nadistesh, chéá ke gón é ajabbatén káray gendagá sajjahén mardomán Hodá satá kort o sárhát.*

²² Á mard ke gón é mójezahá dráh butagat, omri chell sálá gésh at.

Báwarmandáni dwá

²³ Ázát bayagá rand, Petros o Yuhanná wati hamráhání kerrá shotant o áesh cha mazanén dini péshwá o kawmay kamáshání gwashtagén habarán sahig kortant.

²⁴ Áyán ke eshкот, yakdel o hamtawár Hodáay bárgáhá dwá kort o gwashtesh: “Oo zórmándén Hodáwand, ásmán o zemin o daryáay addh kanók o har chizzé ke áyáni tahá ent!

²⁵ Taw wat gón Pákén Ruhay elhámá cha may bonpirok, wati hezmatkárén Dáuday zobáná gwasht:

‘Á dega kawm pa ché shóresha kanant o ráj chéá mopt o náhudagén pandala†

sázant?

²⁶ *Jahánay bádsháh tayára bant o hákem yakjáh mocch, Hodáwand o áiy Masihay helápá óshtant.‡*

²⁷ Pa rásti, hamé shahrá Hirudis, Pontius Pilátus, á dega darkawmén mardom o Bani Esráilay sajjahén kawm o kabilah hamdast butant o tai pákén hezmatkár Issáay helápá pád átkant, hamá Issá ke taw gón rógen per moshagá pa bádsháhiá gechén kortagat.

²⁸ Áyán gón wati é kára, tai wák o wáhag ke taw cha péshá gisshéntagat, purah o sarjam kort.

²⁹ Oo Hodáwand! Nun eshání pádrápáni némagá bechár o wati hezmatkárán komakk bekan tánke tai habarán pa mazanén baháadorri o natorsi darshán bekanant.

³⁰ Wati pákén hezmatkár Issáay námá, pa drahbakshi o mójezah o ajabbatén nesháníáni paddar kanagá, wati dastá shahár day.”

³¹ Cha áyáni dwáyá rand, á jágah ke ódá mocch atant larzet, sajjahén cha Pákén Ruhá sarréch butant o Hodáay habaresh pa deléri darshán kort.

Báwarmandáni sharikdári

³² Sajjahén báwarmand yakdel o yakján atant, hechkasá wati mál o hasti tahná watiga nazánt o sajjahén chizzán sharikdár atant.

³³ Kásedán gón mazanén wák o tágaté pa Hodáwandén Issáay jáh janagá gwáhia dát o gón á sajjahénán Hodáay mazanén rahmat gón at.

³⁴ Cha áyán hechkas mohtáj naat, chéá ke harkasá lóg yá dhagaré hastat baháia kort o

³⁵ zarri kásedáni démá éra kortant. Áyán é zarr pa sajjahénán, harkasay garaz o zaluratáni sará bahra kortant.

³⁶⁻³⁷ Issop námén mardéá ham dhagaré hastat, bahái kort, zarri áwort o kásedáná dátant. Á Kebresié at o cha Láwiáni kabilahá at. Kásedán áiy nám Bárnábá kortagat, bezán “delbaddhiayŠ chokk”.

5

Hannániá o Sapirah

Š 4:21 4:21 Pádráp, bezán tahdid, damki. * 4:21 4:21 Sárháyag, bezán satá kanag. † 4:25 4:25 Pandál, bezán sázesh, repk o honar. ‡ 4:26 4:26 Zabur 2:1–2. § 4:36-37 4:36–37 Delbaddhi, bezán tasallá, ométwári.

¹ Hannániá námén mardéa o áiy Sapirah námén janá ham wati dhagáré bahá kort.

² Hannániáyá gón janay sahigiá zarráni yakk bahré pa wat dásht o á dega, kásedáni déma ér kortant.

³ Petrosá gwasht: “Oo Hannániá! Chéa Shaytán tai delá chó potert ke gón Hodáay Pákén Ruhá dróget bast o cha melkay zarrán bahré pa wat ér kort?”

⁴ Záná, dhagár cha baháyá pésar tai jendayg naat? Cha baháyá rand, zarr tai dastá naatant? Pa ché wati delá shawret kort ke chosh bekanay? Taw gón mardomán na, gón Hodáyá dróg bast.”

⁵ Wahdé Hannániáyá é habar eshкотant, zeminá kapt o sáhi dát. Harkasá ke é habar eshкот, áiy delá baláhén torsé nesht.

⁶ Gorhá warná déma átkant, jónay kapan kanagá rand, dhanná bort o kabresh kort.

⁷ Kamm o gésh say sáhatá rand, áiy jan ke cha é sargwastá sahig naat, átk o raset.

⁸ Petrosá cha áia jost kort: “Maná begwash, shomá dhagár ke bahá kort, eshiay kimmat hamesh at?” Sapirahá passaw dát: “Haw, kimmati hamesh at.”

⁹ Petrosá gwasht: “Chéa pa Hodáwanday Ruhay chakkásagá* gón yakdegará hamdast butét? Bechár, hamáyán ke tai mard kabr kort annun darwázagay dapá ant o tará ham dhanná barant.”

¹⁰ Janén, hamá damáná Petrosay pádáni déma kapt o sáhi dát. Wahdé warná átkant, distesh ke á ham mortag. Dhanná bortesh o marday kerrá kabresh kort.

¹¹ Cha é habaráni eshkonagá, sajjahén báwarmand† o á dega mardománi nyámá mazanén tors o bimmé kapt.

Kásed drahbakshia kanant

¹² Cha kásedáni dastá, mardománi nyámá bázén ajabbatén nesháni o ajekkái záher o paddara but. Sajjahén báwarmand, gón hamdeli o hamsetki Solaymánay péshgáhá moccha butant.

¹³ Báwarmand, mardománi gwará báz ezzatmand atant, bale cha á degarán kaséa é del o joryat néstat ke gón áyán hór bebit.

¹⁴ Angat, Hodáwanday sará báwarmandén janén o mardén, róch pa róch gésh bayán atant o gón áyán hawára butant.

¹⁵ Tantaná‡ mardomán wati nádráh, taht o nepádáni sará wápént o rahsarána áwortant, tán Petros cha ráhá ke gwazit, toré áiy sáheg ham pa lahténá bekapit.

¹⁶ Urshalimay kerr o gwaray shahráni mardom ham romb rombá átkant, nádráh o cha palitén ruhán ranj distagén mardomesha áwortant o sajjahén dráha butant.

Kásedán jéla kanant

¹⁷ Masterén dini péshwá o áiy sajjahén hamráh ke Sadukiáni thóliay básk atant, pa hasadd o konnat pád átkant.

¹⁸ Kásedesh gept o bandijáhá jél kortant.

¹⁹ Bale shapá yakk wahdé, Hodáwandaypréshtagéa bandijáhay darwázag pach kortant o á cha jéla dar áwortant o gwashti:

²⁰ “Berawét mazanén parasteshgáhá bóshtét o é nókén zenday sarjamén kolaw o paygámá mardomán berasénét.”

* **5:9 5:9** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **5:11 5:11** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sajjahén kelisá”. ‡ **5:15 5:15** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

²¹ Gorhá, hamá dábá ke áyáná gwashag butagat, bámgwáhá parasteshgáhá shotant o mardománi sabakk dayagá laggetant. Wahdé masterén dini péshwá o áiy hamráh átkant, sarókáni diwánay básk o Esráilay sajjahén kamáshesh lóthetant o dega lahtén mardomesh rawán dát tán kásedán cha jélá byárant.

²² Bale áyáni rah dátagén mardom bandijáhá ke shotant, kásedesh nadistant. Per tarret o hálesh dátant ke

²³ “bandijáhay darwázag mohr bastagatant, negahpán ham darwázagáni démá óshtátatant, bale má darwázag ke pach kortant, jélá hechkas nadist.”

²⁴ Gón é habaray eshkonagá, parasteshgáhay negahpánén sepáhigáni sarók o mazanén dini péshwá sakk hayrán o pegrig butant ke bárén é káray ásar o ákebat nun ché bit.

²⁵ Hamá wahdá yakké átk o háli dátant: “Bechárét, á ke shomá bandig kortagatant, parasteshgáhá mardomán dars o sabakk dayagá ant.”

²⁶ Gorhá parasteshgáhay negahpánáni sarók gón wati sepáhigán shot o kásedesh gept o áwortant, bale pa zór na, chéá ke torsetesh “chó mabit mardom mára sengsár bekanant.”

²⁷ Kásedesh áwort o sarókáni diwánay démá óshtáréntant. Nun masterén dini péshwáyá cha áyán jost gept:

²⁸ “Má hokm nakortagat dega baré pa é námá mardomán dars o sabakk madayét? Bale shomá Urshalimay sarjamén shahr gón wati tálimán porr kortag. Lóthét á marday hóná may gardená beladdhét?”

²⁹ Petros o á dega kásedán passaw dát: “Báyad ent cha ensánán géshter, Hodáay mannók bebén.”

³⁰ Issá, ke shomá salib kasshet o kosht, may pet o pirokáni Hodáyá padá zendag kort,

³¹ wati rástén némagá nádént o sarók o rakkénók kort, tánke Esráilay kawmá tawbah o gonáháni pahelliay móh berasit.

³² Má é habaráni sháhed én. Pákén Ruh, ke Hodáyá wati báwarmandáná bakshetag ham é habaráni gwáhiá dant.

³³ Gón é habaráni eshkonagá, diwánay básk anchosh zahr geptant ke pa áyáni koshagá pád átkant.

³⁴ Bale Gámalyál námén Parisié ke Sharyatay ostád o sarókáni diwánay básk o sajjahén mardománi chammán sharapdárén mardé at, diwáná pád átk o hokmi kort: “É mardán yakk damáné dhanná bebarét.”

³⁵ Gorhá gwashti: “Oo Esráilián! Hozzhár bét ke shomára gón é mardomán ché kanagi ent.

³⁶ Kammé wahdá pésar ham Tiudás námén mardéá jáh jat o watá mazanmardé zánti, chár sadé mardom áiy hamráh but. Bale á koshag but o áiy hamráh sest o séd§ butant o hecch nabut.

³⁷ Cha áiy rand, Yahudá námén Jalili mardéá, mardomshomáriay róchán jáh jat, áshóp kort o lahtén mardomi gón wat tarrént, bale á ham koshag but o hamráhi sheng o sháng butant.

³⁸ Annugén jáwaráni bárawá, mani shawr gón shomá hamesh ent ke cha é mardomán dast bekasshét o eshán yalah bedayét. Chéá ke agan esháni é kár o maksad cha ensánáni némagá ent, beshakk pa sara narasit.

³⁹ Bale agan cha Hodáay némagá ent, shomá eshán dáshta nakanét. Gorhá bezánét ke á wahdá shomay jang gón Hodáyá bit.”

Áiy habaresh mannet,

§ 5:36 5:36 Sest o séd, bezán sheng o sháng, tak o park.

⁴⁰ kásedesh lóthet o áwortant, latth o kotth kanáént o makan kortant ke pa Issáay námá dega baré habar makanant. Nun yalahesh dátant.

⁴¹ Kásed, gal o shádehi kanán, cha diwánay démá dar kaptant, chéa ke áyán é láheki rasetagat pa Issáay námá béezzati begendant.

⁴² Áyán mazanén parasteshgáh o lógáni tahá, cha é mestágay tálán kanagá ke Issá hamá Masih ent, hechbar dasta nakasshet.

6

Pa hezmatkáriá hapt mardomay gechén kanag

¹ Hamá róchán ke morid géshá cha géshter bayán atant, Yunáni Yahudi* cha Ebráni Yahudián gelagdár atant ke har róchigén ward o warákay bahr kanagá, áyáni janózámán chizzé narasit.

² Dwázdahén kásedán, sajjahén morid lóthetant o gwashtesh: “É habar sharr naent ke má ward o warákay wandh o bahr kanagay káráni sawabá, cha Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriá nádelgosh bebén.

³ Paméshká, oo brátán! Cha wat hapt anchén néknámén mardom gechén bekanét ke cha Pákén Ruh o Hodái zánt o zánagá sarréch bebant tán é zemmah o dhobbahá† hamáyáni kópagá beladdhén o

⁴ wat pa dwá o Hodáay Pákén Habaray hezmatkáriá dazgatth bebén.”

⁵ É shawr, sajjahénán dóst but o é mardomesh gechén kortant: Estipán ke cha imán o Pákén Ruhá porr at, Pilipos, Prukuros, Nikánur, Timun, Párminás o Antákiahay Yahudi butagén báwarmant Nikulás.

⁶ É mardomesh kásedáni démá áwort o pésh kortant. Kásedán pa áyán dwá kort o dast baddhá jatant.

⁷ É dhawlá Hodáay Pákén Habar mardománi nyámá tálán but o Urshalimá morid sakk zutt géshá cha géshter bayána butant. Bázén dini péshwáé ham é báwaray mannóger but.

Estipánay dazgir kanag

⁸ Estipán cha Hodáay rahmat o zórá porr at o áia mardománi nyámá mazanén mójezah o ajabbatén nesháni démá áwort,

⁹ bale cha Yahudiáni yakk kanisahéa ke námi “Ázát Butagén Golámáni Kanisah”‡ at, lahtén mardom cha áia nárazá at. Á cha Kerini o Eskandariahay shahr o Kilikiah o Ásiáay damagán atant o gón Estipáná dapjáka laggetant.

¹⁰ Bale Estipán gón anchén Ruh o zántéa habar kanagá at ke áia démá óshtátesh nakort.

¹¹ Gorhá lahtén mardomesh rad dát tán begwashant: “Má eshkotag Estipáná Mussá o Hodáay bárawá kopr kortag.”

¹² Áyán, mardom o kawmay kamásh o Sharyatay zánóger shóréntant o Estipánesh gept o kasshakán, sarókáni diwáná pésh kort.

¹³ Drógén gwáh o sháhedesh áwort, áyán sháhedi dát o gwasht: “É mard Hodáay pákén lóg o Sharyatay helápá, cha bad o naráhén habar kanagá hechbar dasta nakasshit.

¹⁴ Má wat eshkot, gwashti: ‘Issá Náseri é jágahá karójit o á rasm o rawáján badala kant ke Mussáyá pa má eshtagant.’”

¹⁵ Diwánay sajjahén nendókán chamm pa Estipáná sakk dátagatant o distesh áia dém, préshtagéay démay dhawlá ent.

* **6:1 6:1** Yunáni Yahudi, hamá Yahudi atant ke Yunáni dód o rabédagay randgir atant o áyáni zobán Yunáni at. † **6:3 6:3** Dhobbah, bezán ogdah, zemmah, Arabi o Pársiá “wazifah”. ‡ **6:9 6:9** Yahudiáni parasteshgáháni nám “kanisah” ent.

7

Estipánay trán

¹ Masterén dini péshwáyá cha Estipáná jost kort: “Bárén, é tohmat rást ant?”

² Estipáná passaw dát: “Oo pet o brátán! Delgósh kanét:

Ebráhémay bárawá

Porshawkatén Hodá, hamá wahdá may bonpirok Ebráhémay déma záher but ke á angat Baynolnahrayná at o Háráná jahmenend nabutagat.

³ Gón áia gwashti: ‘Wati sardhagár o ráj o kawmá bell o hamá molká beraw ke man tará péshia dárán.’

⁴ Áia Kaldániáni molk yalah dát o Háráná shot. Cha petay marká o rand, Hodáyá á cha ódá hamé molká áwort ke annun shomá neshtagét.

⁵ Edá, Hodáyá áiará hecch mirás o melkat nadát, yakk bechillé zemini ham nadát, bale labzi kort ke áia nasl o padréch é sardhagáray hodábonda* bit. Hodáyá é habar hamá wahdá kort ke Ebráhémá angat chokk néstat.

⁶ Gón áia chosh gwashti: ‘Tai chokk o óbádag anchén molkéá ke áyáni watig naent, darámad o bégánaga bant o tán chár sad sálá, degaráni chérdastiá golám o bézzat kanaga bant.’

⁷ Chosh ham gwashti: ‘Hamá kawm ke áyán wati golám o chérdasta kant, man áyán sezá dayán. Padá cha á molká dara káyant o hamé jágahá maná parastesha kanant.’

⁸ Hodáyá gón Ebráhémá ahd o kararé bast ke áia nesháni mardénchokkáni sonnat kanag ent. Paméshká, wahdé Ebráhémá Esákén chokk but, hashtomi róchá sonnati kort. Hamé dhawlá Esáká wati chokk Ákub o Ákubá wati dwázdahén chokk, ke may kawmay kabilaháni bonpirok ant, sonnat kortant.

Issopay bárawá

⁹ Ákubay chokk, gón wati brátén Issopá pa hasadd o konnat kaptant. Brátán Issop goláméay dhawlá bahá kort o Mesrá barag but, bale Hodá Issopay hamráh at o

¹⁰ cha sajjahén sakki o sórián rakkénti. Hodáyá á, haminchok láheki o zánt o zánag dát ke Mesray bádsháh, Perawnay mehr o ehtebári pa wat katthet† o Perawná á wati sarjamén molk o melkatay kármaster kort.

¹¹ Randá sajjahén Mesr o Kanháná dhokkálé‡ kapt ke cha áia mardomán mazanén sakki o sóri raset o may pet o pirénán hecch ward o waráké nabut.

¹² Wahdé Ákubá zánt ke Mesrá dán o gandoma rasiť, may pet o piroki awali bará pa ward o warákay gerag o áragá hamódá ráh dátant.

¹³ Á, domi randá ham Mesrá shotant o é randá Issopá watá gón wati brátán paddar o pajjárók kort. Perawn ham Issopay kawm o kothomay bárawá sahig but.

¹⁴ Gorhá Issopá pa wati pet Ákubá kolaw ráh dát ke á gón wati sarjamén kahól§ o hándáná ke haptád o panch mardom atant, beladdhit o Mesrá byayt.

¹⁵ É dhawlá, Ákub Mesrá shot o hamódá á o may pet o pirok bérán butant.

¹⁶ Áyáni jón cha ódá árag o Shekémay shahrá, hamá kabrá kall kanag butant ke Ebráhémá cha Hámóray chokkán pa chizzé zarrá bahá geptagat.

¹⁷ Wahdé gón Ebráhémá, Hodáyá dátágén kawlay sarjam bayagay wahd nazzikk but, Mesrá may mardom báz géshter butant.

* **7:5 7:5** Hodábond, bezán wájah, wáhond, málek, sáheb. † **7:10 7:10** Katthag, bezán nap o sudd kanag, dastá árag. ‡ **7:11 7:11** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. § **7:14 7:14** Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

18 Á wahdá, Mesray bádsháh degaré but o Issopay bárawá hecchi nazánt.

19 Áiá may kawm rad dát o répént, may pirénáni sará báz zolm o zóráki perrént o hojj kortant ke wati nonnokén chokkán, cha lógán dhanná dawr bedayant ke bemerant.

Mussáyá beger tán Solaymáná

20 Hamé wahdá, Mussá pédá but. Á báz sharrang o dhawldárén chokké at. Tán say máhá wati pet o mátay lógá rost o rodómi kort.

21 Wahdé dhanná éresh kort, Mesray bádsháh Perawney jenekká zort o wati jenday chokkay dhawlá ródént o mazan kort.

22 Mussáyá Mesriáni sajjahén zánt o zántkári dar bort o pa kerdár o goptará twánmandén mardé but.

23 Chell sáli ke but, é pegr o hayálá kapt ke gón wati Bani Esráili brátán gendok bekant.

24 Wahdé disti cha áyán yakkéay sará, Mesrié zóráki kanagá ent, Esráiliay démpánii* kort o béray geragá, á Mesrii jat o kosht.

25 Mussáyá wati delá anchosh hayál kort ke áiy Esráili brát balkén sarpad bebant ke pa áyáni rakkénagá, Hodá áiá kár bandagá ent, bale Esráili sarpad nabutant.

26 É dega róchá anágat, áiá do Esráili watmánwatá merh o jangá dist. Mussá pa áyáni gishshénag o tepák kanagá démá kenzet o gwashti: ‘Oo mardán! Shomá watbrát ét, chéa yakdegará táwánbára kanét?!’

27 Bale hamá ke wati hammolkiay sará zóráki kanagá at, Mussái yakk némagé télánk dát o gwashti: ‘Tará kayá may sará hákem o kázi kortag?’

28 Bárén, hamá dhawlá ke taw zi á Mesri kosht, mani koshagá ham lákártaget?’

29 Gón é habaray eshkonagá, Mussá cha á molká dar átk o Midyánay sardhagará darándhé† but. Hamódá áiá do mardénchokk but.

30 Chell sálá rand, Sináy kóhay gyábáná, préshtagé bon geptagén dhólokéay‡ ásay shahmáni tahá pa Mussáyá paddar but.

31 Cha é nedáragay§ gendagá, Mussá hayrán o habakkah mant. Wahdé pa eshiay géshter chárágá nazzikter shot, Hodáwánday tawári é dhawlá eshkot:

32 ‘Man tai pet o pirok Ebráhém, Esák o Ákubay Hodá án.’ Mussá cha torsá larzagá lagget o áiá tahm o joryat nakort á némagá bechárit.

33 Hodáwándá gwasht: ‘Wati swásán dar kan, é jágah ke taw óshtátagey, pákén jágahé.

34 Man Mesray sardhagará wati mardománi sakki o sóri distagant, áyáni peryát o zári eshкотagant, pa áyáni rakkénag o ázát kanagá ér átkagán. Byá, nun man tará padá Mesrá rawána dayán.’

35 Esráilián Mussá namannetagat o gwashtagatesh: ‘Tará kayá may sará hákem o kázi kortag?’ Nun Hodáyá hamá Mussá bon geptagén dhólokay boná préshtagé pésh dásht. É dhawlá, áyáni hákem o rakkénók kort o Mesrá ráhi dát.

36 Hamá at ke cha Mesrá Esráiliáni dar áyagay rahshón but. Hamáiá, Mesr o Sohrzeray* tayábá† o tán chell sálá gyábánán mójezah o ajabbatén nesháni pésha dásht.

* **7:24 7:24** Démpáni, bezán wati rakkénagay johd. Arabi o Pársiá “defá”. † **7:29 7:29** Darándhéh, bezán jaláwatan. ‡ **7:30 7:30** Dhólok, bezán gyábáni konthagi jarré. § **7:31 7:31** Nedárag, bezán sayl, tamáshá. * **7:36 7:36** Sohrzer hamá jágah ent ke wahdé Esráili cha Mesrá dar átkant, áyáni démá daryá at o poshtá Perawney lashkar pédák at. Hodáyá pa áyáni rakkénagá hamé jágahá daryá hoshk kort o ráh pach kort (Darrow 13:17–15:21). Bázen zántkáré gwashit ke maróchigén Suéz Kánáláy nazzikká ent. † **7:36 7:36** Tayáb, bezán daryáay kerr, sáhel.

³⁷ Hamé Mussá at ke gón Bani Esráilián gwashti: ‘*Hodá cha shomay brátáni nyámá pa shomá, mani dhawlén paygambaré gechéna kant.*’[‡]

³⁸ É hamá Mussá at ke gón préshtagá hór, may pet o pirokání mocchiá gyábáná gón at. Préshtagá Sináay kóhay sará gón áiá trán kort o Mussáyá hamódá Hodáay zend bakshókén habar geptant tán áyán pa má sar bekant.

³⁹ Bale may pet o pirok, pa Mussáy mannagá razá naatant. Cha áiá poshtesh kort o namannet o delesh pa Mesrá bast.

⁴⁰ Áyán, gón Hárúná gwasht: ‘Pa má anchén hodá besách ke may rahbariá bekanant. É Mussá, ke mára cha Mesrá dar áyagay ráhi pésh dáshtag, áiá ché butag, má nazánén.’

⁴¹ Áyán gwaskpaymén yakk boté jórth kort o pa wati jórth kortagén botay sharapá, korbánig o shádehi o shádkámi kort.

⁴² Bale Hodáyá wati dém cha áyán tarrént o yalah dátant, bell ke nun máh o róch o estárán parastesh bekanant, hamá dhawlá ke Nabiáni Ketábán nebeshtah ent: ‘Oo Esráilián! Shomá tán chell sálá mán gyábánán pa man hayrát o korbánig kortagat?’

⁴³ Na! Shomá “Molukay tambu”[§] o wati hodá “Ripánay estár” baddhá bastagant, hamá bot ke shomá pa parasteshá addh kortagatant. Paméshká man shomára cha Bábelay sardhagára hamá dastá, jaláwatan o darándhéha kanán.’

⁴⁴ Gyábáná ‘Sháhediay tambu’^{*} may pet o pirokán gón at o hamá paymá addh kanag butagat ke Hodáyá Mussá sój dátagat, bezán hamá nemunahay dhawlá ke áiá distagat.

⁴⁵ É hamá tambu at ke may pirénán cha wati bonpirokán rasetagat o Yusháay kamáshi o sarókiá, may pet o pirokán gón wat hamá wahdá áwort ke é molkesh gept o Hodáyá á dega kawm áyáni chammáni démá galléntant o tán Dáuday wahdá, á tambu hamé molká at.

⁴⁶ Dáudá, Hodáay wasshén wáhag o rahmat gón at o lótheti pa Ákubay Hodáyá jágah o hankéné addh bekant,

⁴⁷ bale é Solaymán at ke pa Hodáyá lógé addhi kort.

⁴⁸ Albat, borzén arshay Hodá baniádamay addh kortagén lógán jágaha nakant, anchosh ke nabiá gwashtag:

⁴⁹ ‘Hodáwanda gwashit:

“Ásmán mani taht ent o
zemin mani pádáni chéray padag,
shomá pa man che paymén lógé addh korta kanét
yá ke mani árámjáh kojá bit?

⁵⁰ É sajjahén mani wati dastay addh kortagén naant” ’[†]

Estipánay goddhi habar

⁵¹ Oo sarkassh o mánmayátkén[‡] mardomán! Shomay del o gósh sonnat kanag nabutagant.[§] Wati pet o pirénáni dhawlá, shomá ham modám Hodáay Pákén Ruhay helápá óstét.

[‡] 7:37 7:37 Mussáy Wáz 18:15. [§] 7:43 7:43 Tambu, bezán haymah, gedán. ^{*} 7:44 7:44 Sháhediay tambu, gedané at ke Bani Esráilián Mussáy zamánagá gón Hodáay hokmá jórthéntagat o hamódá Hodáesh parastesh kortag. [†] 7:50 7:50 Eshayá Nabiay Ketáb 66:2. [‡] 7:51 7:51 Mánmayátk, bezán hamá ke kassá namannit. [§] 7:51 7:51 Edá sonnat kanagay máná ruháni ent, bezán pa á mardomán kármaz kanaga bit ke Hodáay habarána nazurant.

⁵² Kojám paygambar shomay pet o pirénán ázár nadátag? Shomay pet o pirénán tantaná hamá paygambar ham koshtant ke áyán á ‘Pák o Nékénay’ áyagay péshgói kortagat. Nun shomá áiy jenday dróhók* o hónig ét.

⁵³ Shomá hamá ét ke préshtagán pa shomá Sharyat áwort, bale hechbar namannet o Sharyatay sará káro nakort.”

Estipánay sengsár kanag

⁵⁴ Gón Estipánay habaráni eshkonagá, á sakk zahr geptant o pa áiá dantán gadróshagá laggetant.

⁵⁵ Bale Estipáná, ke cha Hodáay Pákén Ruhá sarréch at, ásmánay némagá cháret, gón Hodáay shán o shawkatay gendagá, Issái dist ke Hodáay rástén némagá óshtátag.

⁵⁶ Gwashti: “Ásmáná pach gendagá án o Ensánay Chokk,† Hodáay rástén némagá óshtátag.”

⁵⁷ Áyán gón é habaráni eshkonagá, wati gósh band kortant o kukkáresh kort. Randá, sajjahén hamshawr butant o Estipánay sará hamlah o oroshesh‡ bort.

⁵⁸ Kasshán kanán, cha shahrá dhann, dar kort o sengsár kanagesh bendát kort. Hamá mardomán ke áiy sará drógén sháhedi dátagat, wati shál o kabáh§ cha gwará dar kort o Shául námén mardéay kerrá ér kortant.

⁵⁹ Hamá wahdá ke Estipáná sengsár kanagá atant, Estipán dwá kanána gwashagá at: “Oo Hodáwandén Issá! Pa mani nadrigén sáhay zuragá razámand bátay.”

⁶⁰ Randá, Estipán kóndhán kapt o pa borztawári gwashti: “Oo Hodáwand! Eshán pa é gonáhá mayárbár makan.” Gón hamé habaráni gwashagá, sáhi dát.

8

Báwarmandáni sará orosh

¹ Shául cha Estipánay kóshá rázig at. Á róchá, Urshalimaykelisáay sará sakkén ázáré bongéj but. Abéd cha kásedán, á dega sajjahén báwarmand, Yahudiah o Sámerahay chapp o chágerdá sheng o sháng butant.

² Lahtén Hodádóstén mardomá, Estipán kabr kort o pa áiá mazanén sug o porsé dásht.

³ Bale Sháulá, kelisáay barbád kanag bendát kort. Lóg pa lóga shot, mardén o janén cha lógán dara kort, kasshán kanána bort o jéla kanáéntant.

Pilipos Sámerahá kayt

⁴ Hamá báwarmand ke sheng o sháng butagatant, har jáh ke saresha kapt, Issáay wasshén mestágesha rasént.

⁵ Pilipos Sámerahay yakk shahréa shot o ódá Masihay kolaway jári jat.

⁶ Wahdé mardománi mocchián Piliposay habar eshкотant o áiy kortagén ajabbatén neshániesh distant, pa áiy habaráni gósh dáragá, géshter delgóshesh kort.

⁷ Bázénéa ke jenn per at, áyáni jenn gón kukkár o chihálán dar átkant, bázén lang o mondh ham dráh o wassh butant.

⁸ Paméshká á shahray mardomán báz gal o shádehi kort.

Jádugerén Shamun

* **7:52 7:52** Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant. † **7:56 7:56** Dányál nabiá é pernám pa yakk hastiéa kár bastag ke á cha ásmáná kayt. Issá Masihá é pernám pa wat zortag tán mardom bezánant ke á cha ásmáná átkag o hamá wádah dátagén Masih ent. ‡ **7:57 7:57** Orosh, bezán hamlah. § **7:58 7:58** Kabáh, bezán jobbah.

9 Hamé shahrá, Shamun námén mardé sehr o jádugerí kanagá at o Sámerahay mardomi hayrán o ajekkah kortagatant. Áiá batháka jat o gwasht: “Man mazanén mardé án.”

10 Kasán o mazan, harkasá áiy habar gósha dáshtant o gwashtesh: “É mard Hodáay was o wák ent o ‘Mazanzór’ gwashaga bit.”

11 Mardom paméshká áiy mannóger atant ke báz wahd at cha wati sehr o chambandoki kárán, mardomi hayrán kortagatant.

12 Nun wahdé mardomán Piliposay sará báwar kort, ke á, Hodáay bádsháhiay wasshén mestág o Issá Masihay námá jár janagá at, gorhá mardén o janénán, pákshódia kort.

13 Shamunay jend ham báwarmand but o pákshódii kort o har jágah Piliposay hamráha but. Cha distagén ajabbatén nesháni o mójezahán hayrán o habakkaha mant.

14 Wahdé Urshalimá, kásedán hál raset ke SámeriánHodáay habar manneta-gant, gorhá áyán Petros o Yuhanná hamódá ráh dátant.

15 Wahdé átk o rasetant, pa Sámerián dwáesh kort ke Pákén Ruh áyáni delán bepoterit,

16 chéá ke Pákén Ruh taningah cha áyán hechkaséay sará ér nayátkagat. Á pa Hodáwandén Issáay námá pákshódi dayag butagatant o bass.

17 Petros o Yuhannáyá wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyán raset.

18 Wahdé Shamuná dist kásed ke dast baddhá janant Pákén Ruh dayaga bit, áiá pa Petros o Yuhannáyá zarr áwort o

19 gwashti: “Maná ham é was o wáká bedayét tán harkasá ke dast baddhá janán Pákén Ruh áiá ham berasit.”

20 Petrosá passaw dát: “Tai zarr gón tai hamráhiá gár o gomsár bátant. Chéá ke taw hayál kortag Hodáay dádá pa bahá gepta kanay.

21 Tará é hezmatkáriá hecch bahr o wandhé nést, chéá ke tai del gón Hodáyá tachk o rást naent.

22 Cha wati é badkáriá tawbah kan o cha Hodáwandá dwá belóth, balkén Hodá tai delay é sellén hayálá bebakshit.

23 Man gendagá án, tai del cha zahrápá porr ent o sherr o sheddatay golám o bandig ay.”

24 Shamuná passaw dát: “Shomá cha Hodáwandá pa man dwá belóthét, tán hamá chizz ke shomá gwashtant, yakké ham maní sará makapit.”

25 Petros o Yuhanná, Hodáwanday habaráni sháhedi dayag o sheng kanagá rand, per tarret o Urshalimá shotant. Per tarragay wahdá, ráhá, bázén Sámeri dhéh o kallagán ham wasshén mestágesh tálán kort.

Pilipos o Habashi kelitdár

26 Hodáwandaypréshtagéá gón Piliposá gwasht: “Pád á, jonubay némagá gyábánay hamá ráhá beger o beraw ke cha Urshalimá dém pa Gazzahá rawt.”

27 Á pád átk o ráh gept. Ráhá, gwahtagén* mardé disti ke Habashahay molká, “Malakah Kandákahay” kelitdár† at. É mard Urshalimá pa zegr o dwáyá shotagat o

28 nun wati arrábahay‡ tahá neshtagat o dém pa wati molká per tarrán, Eshayá nabiay Pákén Ketábá wánagá at.

29 Hodáay Pákén Ruhá gón Piliposá gwasht: “Áiy nazzikká beraw o arrábahá hamráh bay.”

* 8:27 8:27 Gwahtagén, bezán hamá ke áiy narénagi dar kanag butag. † 8:27 8:27 Kelitdár, bezán hazánagay hesábdár o sambálók. ‡ 8:28 8:28 Arrábah, bezán mazanén mansabdaráni hamá gárho ke aspia kasshant.

³⁰ Pilipos tachán áia nazzikká shot. Eshkoti ke á mard Eshayá nabiay Pákén Ketábá wánagá ent. Piliposá jost gept: “É ketábá ke wánagá ay, eshiá sarpad ham bay?”

³¹ Áia passaw dát: “Na, tán kasé maná sarpad makant, man chón sarpada bán?” Randá Piliposi lóthet o gón wat nendárént.

³² Á mard, Eshayá nabiay Pákén Ketábay hamá bahrá wánagá at ke é dhawlá gwashit:

“Paséay dhawlá ke áia pa kóshá barant, áesh pa koshagá bort, anchosh ke gwarándh, pazhm chenókay déma bétawára bit, hamé dhawlá cha áia dapá ham tawaré dar nayátk.”

³³ Áia bézzat kanag, náráhéén káré at. Áia nasl o padréchay bárawá kay habar korta kant? Chéa ke áia zend zeminay sará halás kanag butag.”§

³⁴ Habashi kelitdará cha Piliposá jost kort: “Maná begwash, bárén é nabi kai bárawá habar kanagá ent? Wati bárawá yá dega kaséay?”

³⁵ Gorhá Piliposá cha Hodáay Pákén Ketábay hamé habarán wati gapp o trán bongéj kort o Issá Masihay wasshén mestági pa áia rasént.

³⁶ Á, ráhá rawán, yakk anchén jágahéa rasetant ke ódá ápsaré hastat, kelitdará gwasht: “Bechár, edá áp hastent, parwáh nést man hamedá pákshódi bekanán?”

³⁷ Piliposá passaw dát: “Agan taw pa del o setk báwarmand butagay, pákshódi korta kanay.” Áia darráént: “Man báwara kanán ke Issá Masih Hodáay Chokk ent.”*

³⁸ Habashi kelitdará hamódá arrábahay dáragay hokm kort, doénán ápá mán dát o Piliposá á pákshódi dát.

³⁹ Wahdé cha ápá dar kaptant, anágat Hodáwanday Ruhá, Pilipos chest kort o bort, Habashi kelitdará padá Pilipos nadist, bale pa gal o shádehi wati ráhi gept.

⁴⁰ Pilipos Ashduday shahrá gendag but, cha ódá tán Kaysariahá shot o ráhá sajjahén shahrán Issáay wasshén mestági sheng kort.

9

Sháulay báwarmandi

¹ Shául, angat Hodáwanday moridán pádráp dayán, áyáni kosht o kóshay chen o lánchá at. Á, masterén dini péshwáay kerrá shot o

² cha áia lótheti pa Dameshkay shahray kanisaháni sarókán kágadé benebisit ke Sháulá é ehtiár bebit, agan áia ódá “É Ráhay”* har mannógeré dist, mardéné bebit yá janéné, bandig bekant o Urshalimá byárit.

³ Wati sát o sapará, wahdé Dameshkay shahray nazzikká raset, anágat áia chapp o chágerdá cha ásmáná rozhné drapshet.†

⁴ Shául zeminá kapt o tawaré eshkoti: “Shául, oo Shául! Taw chéa maná ázára dayay?”

⁵ Sháulá jost kort: “Oo wájah! Taw kay ay?” Passawi dát: “Man Issá án, hamá ke taw áia ázára dayay.

⁶ Nun pád á o shahrá beraw. Hamódá gwashant tará che kár kanagi ent.”

⁷ Sháulay hamráh bétawár o mámánag‡ butant. Áyán é tawár eshkot bale hechkasesh nadist.

§ 8:33 8:33 Eshayá Nabiay Ketáb 53:7–8. * 8:37 8:37 Lahtén daznebeshtá, band 37 nést. * 9:2 9:2 “É Ráh” pa awali báwarmandáni pajjárénagá hásén námé at. † 9:3 9:3 Drapshag, shahm janag, rozhná bayag, jalashkag. ‡ 9:7 9:7 Mámánag, bezán cha tors yá dega sawabéa anchén hálatéa bayag ke habar ham dar mayayt.

⁸ Shául cha zeminá pád átk, bale wahdé chammi pach kortant hechi maym nakort. Hamráhán dastá gept o Dameshká sar kort.

⁹ Tán say róchá kór but, na ápi wárt o na warák.

¹⁰ Dameshkay shahrá, Hannániá námén moridé jahmenend at. Shobén o elháméá, Hodáwand pa áiá záher but o gwashti: “Oo Hannániá!” Áiá jwáb tarrént: “Ji, mani wájah!”

¹¹ Hodáwandá gwasht: “Pád á, hamá damk o kuchahá beraw ke áiá ‘Tachkén damka’ gwashant. Ódá Yahudáay lógá beraw o Shául Tarsusiá shóház kan, ke á dwá kanagá ent.

¹² Sháulá wati shobéná distag ke Hannániá námén mardé kayt, áiá dast pera moshit ke padá begendit.”

¹³ Hannániáyá passaw dát: “Oo Hodáwand! Man cha bázénéá eshkotag ke Urshalimá, Sháulá tai báwarmand báz ázár dátagant.

¹⁴ Edá ham gón mazanén dini péshwáyáni ehtiára átkag ke sajjahén hamá mardomán begipt o bandig bekant ke tai námá gerant.”

¹⁵ Bale Hodáwandá gón Hannániáyá gwasht: “Beraw, man pa wati hezmatkáriá, á gechén kortag ke darkawm o áyáni bádsháh o Esráiliáni gwará berawt o pa mani námá gwáhi bedant.

¹⁶ Man áiá sahiga kanán ke pa mani námá áiá chinchok ázár saggagi ent.”

¹⁷ Hannániá shot o hamá lógá raset, Sháuli dast per mosht o gwashti: “Oo mani brátén Shául! Hamá Hodáwand bezán Issá, ke ráhá pa taw záher but, maná ráhi dátag ke taw padá begenday o cha Hodáay Pákén Ruhá porr bebay.”

¹⁸ Hamá damáná, cha áiay chammán kochalpaymén chizzé kapt o áiay chammáni rozhn padá átk. Gorhá á pád átk o pákshódii kort.

¹⁹ Ward o waráki wárt, zreng o zórmand but. Lahtén róchá Dameshkay moridáni kerrá dáshti.

Sháulay báwarmandiay paddari

²⁰ Shául, hamódá Yahudiáni kanisahá shot o jária jat ke Issá Hodáay Chokk ent.

²¹ Harkasá ke áiay habara eshkot, hayrána but o jostia gept: “É hamá mard naent ke Urshalimá Issáay nám gerókáni gár o gomsár kanagay randá at? Edá ham paméshká nayátkag ke Issáay mannógerán begipt o mazanén dini péshwáyáni kerrá bebárt?”

²² Bale Shául róch pa róch zórmandtera but o gón mohrén dalilán péshia dásht ke Issá, Masih ent o é dhawlá áiá Dameshkay Yahudi sarbatag o bépassaw kortant.

²³ Bázén róchán o rand, Yahudián áiay koshagay shawr kort,

²⁴ bale Shául cha áyáni pandalá sahig but. Gorhá, áyán shap o róch shahray darwázagáni negahpániá kort tán begerant o bekoshanti.

²⁵ Bale áiay shágerdán lachéáŠ kort o shapá cha shahray diwálá, jahlá ér dát.

Shául Urshalimay shahrá

²⁶ Wahdé Shául Urshalimá raset gón moridán hór bayagay johdi kort, bale sajjahénán cha áiá torset. Áyán báwar nabut ke Shául pa rásti moridé butag.

²⁷ Bale Bárnábáyá wati hamráh kort o kásedáni kerrá bort, á sahig kortant ke che paymá Sháulá Dameshkay ráhá Hodáwand distag o Hodáwandá gón áiá gapp o trán kortag. Bárnábáyá é hál ham dát ke Sháulá Dameshkay shahrá che paymá gón deléri pa Issáay námá wáz kortag.

²⁸ Randá, Shául Urshalimá gón kásedán har kára hór but o pa natorsi Hodáwunday námá wázia kort.

²⁹ Gón Yunáni Yahudiáni ham gapp o trána kort. Bale á, Sháulay koshtagay randá atant.

³⁰ Wahdé báwarmandén brát cha é pandalá sahig butant, Sháulesh Kaysari-ahá bort o cha ódá dém pa Tarsusá ráh dát.

³¹ Gorhá Yahudiah o Jalil o Sámerahay sajjahén damagán, kelisá émen o ásudag but o rost o rodóm kanán at. Báwarmandán, pa Hodátorsi zenda gwázént o gón Pákén Ruhay delbaddhiá róch pa róch géshtera butant.

Iniás o Dorkás

³² Petros sát o sapar kanán at o Loddahay shahray nendókén Hodáay palgártagén* mardománi gwará átk.

³³ Ódá áia Iniás námén mardé dist ke lang o mondh at o hasht sál at ke tahtay báhóth at.

³⁴ Petrosá gón áia gwasht: “Oo Iniás! Issá Masih tará dráha kant, pád á, wati gandalán péch.” Hamá damáná Iniás pád átk o óshtát.

³⁵ Wahdé Loddah o Shárunay mardomán Iniás dist, á ham dém pa Hodáwandá átkant.

³⁶ Yápáay shahrá, moridé hastat ke námi Tabitá at (Yunáni zobáná “Dorkás” gwashaga bit, bezán “ásk”). Á báz nékkárén janéné at o har wahdá nézgárén mardomi komakk o madat kortagatant.

³⁷ Hamé róchán nájórh but o mort. Áiay jónesh shosht o lógay borzádi báná ér kort.

³⁸ Yápáay shahr cha Loddahá nazzikk at. Wahdé Yápáay nendókén morid sahig butant ke Petros Loddahay shahrá ent, áyán do mardom ráh dát o mennatgiriesh kort ke Petros zutt áyáni kerrá byayt.

³⁹ Petros áyáni hamráh but. Wahdé ódá raset, lógay borzádi báná bortesh. Ódá sajjahén janózám áiay chapp o chágérdá mocch butant o gréwán hamá pocch o jámageh pésh dáshtant ke Dorkásá wati zendá dótkagatant.

⁴⁰ Petrosá á sajjahén cha báná dar kortant, kóndhán kapt o dwái kort. Randá démi jónay némagá tarrént o gwashti: “Oo Tabitá! Pád á.” Áia wati chamm pach kortant, Petrosay némagá cháreti o nesht.

⁴¹ Petrosá áiay dast gept o óshtárént, báwarmand o janózámi tawár kortant o Tabitái zendaká áyáni dastá dát.

⁴² É hál, sajjahén Yápáay shahrá sheng but o bázén mardoméá Hodáwunday sará báwar kort.

⁴³ Petros tán lahtén wahdá hamódá Yápáay shahrá gón Shamun námén póst rajókéá† nesht.

10

Korniliusay elhám

¹ Kaysariahay shahrá, Kornilius námén mardé hastat, ke Rumi pawjá, “Itáliái lashkaray” sad mardomay master at.

² Áiay jend o sajjahén kahóli pahrézkár o Hodátors* atant. Áia nézgárén mardom pa daspachi komakka kortant o modám Hodáay bárgáhá zegr o dwá kanagá at.

* **9:32 9:32** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **9:43 9:43** Póst rajók, bezán hamá ant ke cha dalwatáni póstá mashk o é dega chizz jórha kanant. * **10:2 10:2** Hodátors, bezán darkawmén Yahudi báwarmand.

³ Yakk róché némróchá rand, kesás sáhat sayá,[†] Hodáay préshtagé pa shobén o elhámi dist ke nazzikk átk o gwashti: “Oo Kornilius!”

⁴ Korniliusá gón torsé préshtagay némagá chamm sakk dátant o gwashti: “Ji wájah! Ché gwashay?” Préshtagá passaw dát: “Tai dwá o hayrát yátmánén sawgáté ke Hodáay bárgáhá rasetag.

⁵ Nun wati mardomán Yápáay shahrá rawán kan o yakk mardéá, ke námi Shamun ent o Petros ham gwashanti, belóth o byár.

⁶ Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazzikká ent.”

⁷ Wahdé préshtagá wati habar kortant o shot, Korniliusá wati do kárdár o yakk pahrézkarén sepáhigé ke áiy hezmatá at, lóthetant,

⁸ gón áyán é sajjahén kessahi kort o dém pa Yápáyá rawán dátant.

Petrosay elhám

⁹ Domi róchá, wahdé har say ráhá atant o Yápáay nazzikká rasetant, hamá wahdá némróchá[‡] Petros pa dwá kanagá lógay sará sar kapt.

¹⁰ Shodig but o áiy delá warák lóthet. Wahdé waragán tayár kanagá atant, Petrosá shobénag but o gón elháme disti

¹¹ ke ásmánay dap pach butag o mazanén parzónagpaymén chizzé cha har chárén lambán[§] zeminay némagá ér áyagá ent.

¹² É parzónag cha har paymén chárpádén haywán, már o gój o báli morgá porr at.

¹³ Petrosá tawaré eshkot ke gwashti: “Oo Petros! Pád á, bekosh o bwar.”

¹⁴ Bale Petrosá passaw tarrént: “Na, oo Hodáwand! Man hechbar nápák o palitén warag nawártag.”

¹⁵ Domi randá padá tawár átk o gwashti: “Hamá chizz ke Hodáyá pák zántagant, taw áyán sell o nápák mazán.”

¹⁶ Say randá hamé dhawlá but o padá parzónag zutt ásmáná barag but.

¹⁷ Petros hayrán at ke bárén é elhámay máná o maksad ché ent? Hamé wahdá, Korniliusay ráh dátagén mardomán Shamunay lóg shóház kortagat o átkag o lógay darwázagay dapá rasetagatant.

¹⁸ Áyán gwánk jat o jost kort: “Edá Shamun námén mehmáné hast ke Petros ham gwashanti?”

¹⁹ Petros taningah wati distagén elhámay bárawá pegr kanagá at ke Hodáay Ruhá gón áia gwasht: “Bechár, say mardom átkag o tai jostá ant.

²⁰ Pád á, jahlá ér kap o pa deljami áyáni hamráhiá beraw, chéá ke á, man rawán dátagant.”

²¹ Petros ér kapt o gón áyán gwashti: “Á ke shomá áiy jostá ét, man án. Shomá chéá átkagét?”

²² Áyán passaw dát: “Má pawji apsar Korniliusay kásed én. Á pahrézkar o Hodátorsén mardomé o sajjahén Yahudi áiy washnámi o bóhériay mannóger ant. Hodáay yakk pákén préshtagéá gón áia gwashtag ke pa tai habaráni gósh dárágá tará wati lógá belóthit.”

²³ Petrosá á mardom lógá áwort o mehmán kortant. Domi róchá, áyáni hamráh but o shot. Cha Yápáyá lahtén watbrátén báwarmand ham gón áyán gón kapt o shotant.

Petros o Kornilius

²⁴ É dega róchá, Petros o áiy hamráh Kaysariahá rasetant. Kornilius áyáni rahchár o wadárig at o wati lahtén syád o nazzikkén sangati ham lóthetagat.

[†] 10:3 10:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “róchay nohomi sáhat”. [‡] 10:9 10:9 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “róchay shashomi sáhat”. [§] 10:11 10:11 Lamb, bezán dámon, kerr.

25 Wahdé Petros áiy lógá átk o raset, Korniliusá wasshátk kort o sojdah kanán áiy pádán kapt.

26 Petrosá óshtárént o gwashti: “Pád á, man ham tai dhawlá ensáné án.”

27 Gón áíá habar kanán, Petros lógá shot. Disti ke bázén mardomé mocch butagat.

28 Gón áyán gwashti: “Shomá zánét ke pa Yahudián, gón darkawmán hór o yakjáh bayag rawá naent o áyáni lógán ham narawant. Bale Hodáwandá maná pésh dásht ke hechkaséá nápák o palit mazánán o malékán.

29 Paméshká wahdé taw maná lóthet, man bé chakk o pad átkán. Nun begwash taw maná chéá lóthetagt?”

30 Korniliusá passaw dát: “Chár rócha bit ke hamé wahdá sáhat sayá,* wati lógá zegr o dwá kanagá atán, anágat yakk mardé ke drapshnákén pósháki gwará at, mani démá átk o

31 gwashti: ‘Kornilius! Tai dwá o hayrát yátmánén sawgáté ke Hodáay bárgáhá yát kanaga bit.

32 Nun wati mardomán dém pa Yápáyá rawán kan o hamá Shamuná belóth o byár ke Petros ham gwashanti. Á, póst rajókén Shamunay mehmán ent ke lógi tayábay nazzikká ent.’

33 Man hamá damáná pa tai lóthagá wati kásed ráh dátant, tai mennat sar o chammán ke taw átkay. Nun má sajjahén Hodáay diwáná hór neshtag o wadárig én tán Hodáwanday á sajjahén habarán beshkonén ke tará pa may gwashagá hokmi dátag.”

Petrosay trán

34 Petrosá trán kort o gwasht: “Man nun pa deljami sarpad butagán ke Hodá pa kasséá ru o ryá† nakant.

35 Kasé ke áiy delá Hodátorsi bebit o pa tachki o rásti kár bekant, Hodáay bárgáh pa áíá pach ent, toré cha har kawméá bebit.

36 Shomá zánét ke Hodáyá pa Bani Esráilián wati kolaw ráh dát o cha Issá Masihay ráhá, ke sajjahénáni Hodáwand ent, sohl o émeniy mestág dát.

37 Chosh ham zánét é kár chónaká cha Yahyáay jár jatagén pákshódiá rand, Jalilá bongéj but o sajjahén Yahudiahá rawáj gept.

38 É kár hamesh at ke Hodáyá gón wati Pákén Ruh o zórá, Issá Náseriay sará rógen per mosht.‡ É dhawlá á, har jáh ke shot, gón wati nékén kárán, á sajjahén mardom ke Shaytánay bandig atant dráhia kortant, chéá ke Hodá gón áíá gón at.

39 Má, é sajjahén káráni sháhed én ke áíá Urshalimay shahrá o Yahudiahay damagá kortant. Bale salibesh kasshet o koshtesh.

40 Hodáyá sayomi róchá, á zendag o záher kort,

41 bale pa sajjahén mardomán na, pa hamá sháhedán ke áíá wat cha péshá gechén kortagatant, bezán pa má ke Issáay jáh janagá rand, gón áíá hór wárt o nóshet.

42 Áíá hokm kort ke má é mestágá pa mardomán jár bejanén o gwáhi bedayén ke á Hodáay gechén kortagén ent tán zendag o mordagáni kázi bebit.

43 Sajjahén paygambar, Issáay bárawá gwáhia dayant, harkas áiy sará imán byárit, gonáhi áiy námá bakshaga bant.”

Pákén Ruh darkawmán ham rasit

* **10:30 10:30** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “róchay nohomi sáhat”. † **10:34 10:34** Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá “tab’iz”. ‡ **10:38 10:38** Rógen per moshag, bezán pa bádsháhiá gechén kanag.

⁴⁴ Petros angat habará at, Pákén Ruh, hamá mardománi sará ér átk ke áiy habarán gósh dárágá atant.

⁴⁵ Petrosay hamráhiá átkagén báwarmandén Yahudiš hayrán butant ke Hodáay Pákén Ruh, pa darkawmán ham tohpah o théki dayag but.

⁴⁶ Chéá ke Yahudián eshkot á, dega zobánán* habar kanagá ant o Hodáay sepat o sanáyá ant. Gorhá Petrosá gwasht:

⁴⁷ “Nun ke é mardomán may dhawlá Pákén Ruh rasetag, kasé hast ke eshán cha ápay pákshódiá makan bekant?”

⁴⁸ Gorhá hokmi kort ke Issá Masihay námá pákshódi dayag bebant. Randá áyán, cha Petrosá dazbandi kort tán lahtén róchá áyáni gwará bejallit.†

11

Petrosay bayán o hálrásáni

¹ Sajjahén Yahudiahá, kásed o báwarmandén brátán eshkot ke darkawmén mardomán ham Hodáay habar mannetag.

² Wahdé Petros per tarret o Urshalimá átk, Yahudián* áiy sará é iráz gept ke

³ “taw sonnat nakortagén darkawmáni gwará shotagay o gón áyán yakkén parzónagay sará warag wártag.”

⁴ Gorhá Petrosá sajjahén sargwast hamá dábá ke butagat pa red o band, bayán kort o gwashti:

⁵ “Man Yápáay shahrá dwá kanagá atán, maná shobénag but o gón elhámé diston ke cha ásmáná mazanén parzónagpaymén chizzé cha har chárén lambán ér áyáná dém pa man pédák ent.

⁶ Wahdé man pa delgóshi áiy némagá cháret, diston ke eshiay sará chárpádén dalwat,† wakshién haywán, már o gój o báli morg ant.

⁷ Man tawaré eshkot ke gwashti: ‘Oo Petros! Pád á, bekosh o bwar.’

⁸ Bale passaw dáton: ‘Na, oo Hodáwand! Nápák o palitén warag hechbar mani dapá nashotag.’

⁹ Domi randá cha ásmáná tawaré átk o gwashti: ‘Hamá chizz ke Hodáyá pák zántagant, taw áyán sell o nápák mazán.’

¹⁰ Say randá hamé dhawlá but o padá á sajjahén chizz ásmáná barag butant.

¹¹ Hamá wahdá, say mardom ke cha Kaysariahá pa man ráh dayag butagat, hamá lógay dapá rasetagatant ke má mehmán atén.

¹² Hodáay Ruhá maná gwasht ke man pa deljami gón áyán berawán. É shashén brát ham mani hamráhiá átkant. Má sajjahén Korniliusay lógá shotén.

¹³ Áiá márá hál dát ke che paymá préshtagé wati lógá distagi. Préshtagá gwashtag: ‘Wati mardomán Yápáyá rawán kan o Shamuná belóth o byár ke Petros ham gwashanti.

¹⁴ Áiá pa taw anchén mestágé gón ent, ke cha é mestágá taw o tai sajjahén kahól pahell kanag o rakkénaga bét.’

¹⁵ Wahdé man wati trán bongéj kort, Pákén Ruh áyáni sará ér átk, anchosh ke may sará awali bará ér átkagat.

§ **10:45 10:45** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sonnat kortagén báwarmand”. * **10:46 10:46** “Dega zobánáni” maksad hamá zobán ant ke mardománi watig naant o cha Pákén Ruhay elhámá hamá zobánán habara kanant. † **10:48 10:48** Jallag, bezán dárág, óshtag, mánag. * **11:2 11:2** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “sonnat kortagén”, bezán Yahudi mardom. † **11:6 11:6** Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók.

¹⁶ Á wahdá man Hodáwunday hamá habaráni hayál o tránagá kaptán ke gwashtagati: ‘Yahyáyá mardom gón ápa pákshódi dátagant, bale shomá cha Hodáay Pákén Ruhá pákshódi dayaga bét.’

¹⁷ Paméshká, agan hamá dád o bakslesh ke cha Hodáwandén Issá Masihay saray báwarmandiá márá dayag butagat, Hodáyá áyáná ham dátat, gorhá man kay atán ke Hodáay káráni démá bóshtáténán.”

¹⁸ É habaráni eshkonagá rand, á bétawár butant, Hodáesh satá o saná kort o gwashtesh: “Rást ent ke Hodáyá darkawm ham, pashómániay móh dátagant ke cha wati gonáhán tawbah bekanant o abadmánén zendá berasant.”

Antákiahay kelisá

¹⁹ Hamá báwarmand ke cha Estipánay wahd o bárigay ázárán, sheng o sháng butagatant sát o sapar kanán, Pinikiah, Kebres o Antákiahay sardhagárán rasetant, Hodáay habaránimestágá tahná gón Yahudián gwashagá atant.

²⁰ Bale cha áyán lahténá, ke Kebres o Keriniay mardom atant, Antákiahá átk o é wasshén mestágesh Hodáwandén Issáay bárawá pa Yunánián ham sar kort.

²¹ Hodáwunday dast gón áyán gón at, paméshká bázéné báwarmand but o cha wati kár o ráhán, dém pa Hodáwandá átk.

²² Urshalimaykelisáyá, é hál raset o áyán Bárnábá Antákiahá rawán dát.

²³ Wahdé á ódá raset o Hodáay rahmati dist, gal but o mardomi delbaddhi dátant ke pa del Hodáwunday wapádár o mannók bebant.

²⁴ Bárnábá sharrén mardé at o cha imán o Pákén Ruhá sarréch at. É dábá, dega bázén mardomé Hodáwunday ráh hawár but.

²⁵ Bárnábá, Sháulay shóházá Tarsusá shot.

²⁶ Wahdé Sháuli dar gétk, gón wat Antákiahá borti. Ódá é doén, tán sáléá gón kelisáay báwarmandán hór butant o bázén mardomé dars o sabakkesha dát. É Antákiahay shahr at ke awali randá morid, “Masihi” gwashag butant.

²⁷ Hamá róchán, lahtén nabi cha Urshalimá Antákiahá átk.

²⁸ Cha áyán yakkéá, ke námi Ágábus at, cha Hodáay Ruhay elhámá pád átk, péshgói kort o gwashti: “Rumay sarjamén molká[‡] mazanén dhokkálé kapit.” É dhokkál, Kaysar Klawdiusay bádsháhiay dawr o bárigá but.

²⁹ Gorhá moridán shawr kort harkas wati was o twáná, pa Yahudiahay nendókén báwarmandén brátáni komakká, chizzé ráh bedant.

³⁰ Áyán hamé dhawlá kort o é théki, Bárnábá o Sháulá pa kelisáay kamáshán rasént.

12

Petrosay ázáti

¹ Hamé róchán, bádsháh Hirudisá pa kelisáay ázár rasénagá, lahtén mardomay gerag o band kanag bongéj kort.

² Áiá Yuhannáay brát Ákub gept o zahmkósh kort.

³ Wahdé disti ke Yahudi cha é kára wassh ant, gorhá Petrosi ham dazgir kort. É kár, Béhomirén Naganay Aiday róchán but.

⁴ Dazgir kanagá rand, áiá Petros jél kort. Chár char sepáhigay char thóli, bárig bárigá áiay sará páspáni kanagá at. Hirudisay delá at ke Sargwazay Aidá rand, áiá kawmay démá kárit o pésha kant.*

[‡] 11:28 11:28 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: “sajjahén jahán”. * 12:4 12:4 Béhomirén Naganay Aid o Sargwazay Aid nazzikk ant. Béhomirén Naganay Aid, Sargwazay Aidá rand hapt róchay tahá geraga bit.

⁵ Petros angat jélá bandig at o kelisá gón bázén delsetkié pa áia Hodáay bárgáhá dwá kanagá at.

⁶ Cha á róchá ke Hirudisá Petros hakdiwáná baragi o mayárig kanagi at yakk shapé pésar, á gón do zamzilá bastagat o do sepáhigay nyámá waptagat. Jélay darwázagay dapá ham negahpánén sepáhig óshtátagatant.

⁷ Yakk anágat cha Hodáwanday némagá préshtagé átk o á kóthi rozhnág but. Préshtagá Petrosay kash o pahnát dast jat, cha wábá ágah kort o gwashti: “Hayyá, pád á.” Zamzil cha Petrosay dastán botk o kaptant.

⁸ Préshtagá gwasht: “Lánká band o swásán pádá kan.” Áia anchosh kort. Préshtagá padá gwasht: “Wati kabáhá gwará kan o mani randá bay.”

⁹ Petrosá préshtagay rand gept o dhanná dar átk, bale sari per nabut ke pa rásti anchosh bayagá ent, hayáli kort balkén shobéné.

¹⁰ Á doén cha awali o domi negahpániá gwastant o hamá mazanén áseni darwázagay dapá rasetant ke shahray némagá at. Darwázag watsará pach but o á dhanná dar átkant. Cha yakk damkéá o rand, préshtagá á yalah dát.

¹¹ Wahdé Petrosá hósh kort, gwashti: “Nun man pa dela zánán ke Hodáwandá wati préshtag ráh dátag o maná cha Hirudisay dastá o cha hamá bad o baláhán rakkéntag ke Yahudi áyáni wadárig o rahchár atant.”

¹² Cha é sarpadiá rand, Petros Maryamay lógá shot. Maryam hamá Yuhannáay mát at ke Markásay námá ham zánaga bit. Ódá bázén mardomé pa dwá kanagá mocch at.

¹³ Petrosá lógay darwázag thokket, Ródá námén móledé pa darwázagay pach kanagá dar átk.

¹⁴ Áia Petrosay tawár pajjáah áwort o cha galá, bé darwázagay pach kanagá, tacháná lógá per tarret o háli dátant: “Petros dhanná óshtátag.”

¹⁵ Áyán gón Ródáyá gwasht: “Taw ganók butagay.” Bale á wati gappay sará óshtátagat o gwashagá at ke “Á pa del Petros ent.” Gorhá áyán gwasht: “Zalur áia préshtag ent.”†

¹⁶ Petros darwázagá thokkagá at. Áyán darwázag pach kort o gón Petrosay gendagá, hayrán o habakkah mantant.

¹⁷ Petrosá gón dastay eshárahá bétawár kortant o hál dátant ke Hodáwandá á, cha jélá chón ázát kortag. Gón áyán gwashti: “Ákub o é dega brátán cha é hálá sahig bekanét.” Randá cha ódá dar átk o dega jágahéá shot.

¹⁸ Sabáhay sará, sepáhigáni nyámá shór o walwalahé mán kapt ke bárén, Petrosá ché but?

¹⁹ Hirudisá shóház kanáént, bale wahdé Petros dastá nakapt, cha sepáhigán jost o pors kanagá rand, áyáni koshagay hokmi dát. Gorhá Hirudisá Yahudiah yalah dát o Kaysariah shot o hamódá mant.

Hirudisay mark

²⁰ Hirudis gón Sur o Saydunay mardomán zahr o nárazá at, bale óday lahtén kamáshá pa áia diwánjáhay rawagá ejázat lóthet. Bádsháhay, Blástus námén dast o dapi hezmatkáresh gón wat hamshawr kort o cha Hirudisá sohl o saláh kanagay mennatwár butant. Chéá ke áyáni sardhagáray ward o warák, cha Hirudis bádsháhay mol kay némagá átk.

²¹ Gorhá pa áyáni gend o nendá yakk róché gisshénag but. Á róchá, Hirudis gón sháhi póshákán, bádsháhi tahtay sará nesht o mardománi déma tráni kort.

²² Wahdé áia habar halás butant, mardomán kukkár kanáná gwasht: “É ensáni tawaré naent, Hodái tawaré.”

† 12:15 12:15 Bázén Yahudiáni báwar esh at ke har mardoméá préshtagé ham hast.

²³ Hamá damáná, Hodáwadaypréshageá á jat, chéá ke áia Hodá satá nakortagat. Jesmi kerm gept o mort.

Pulosay awali mestági sapar

Bárnábá o Shául

²⁴ Hodáay habar o kolaw róch pa róch gesh bayán o démá rawán at.

²⁵ Wahdé Barnábá o Sháulá gón komakk o thékiáni rasénagá wati kár sarjam kort, cha Urshalimay sapará per tarret o átkant o Yuhannáesh ke Markás ham gwashaga but, gón wat áwort.

13

Bárnábá o Sháulay kásedi

¹ Antákiahay kelisáyá, lahtén nabi o ostád hastat: Barnábá, Shamun ke “Syáhal” ham gwashaga but, Lukius ke Keriniay báshendahé at, Manáhin ke hákem Hirudisay darbára, áia kasániay sangat at o Shául.

² Wahdé róchag atant o Hodáwandá saná o satá kanagá atant, Pákén Ruhá gón áyán gwasht: “Bárnábá o Sháulá pa mani hamá káráni sarjam kanagá gechén bekanét ke man pa áyán gishshéntagant.”

³ Cha róchag o dwáyá rand, á doénesh dast baddhá jat o ráh dátant.

Bárnábá o Shául dém pa Kebresá

⁴ É dábá, Barnábá o Shául ke cha Pákén Ruhay némagá ráh dayag butagatant, dém pa Selukiáyá jahlád butant. Cha ódá bójigá* nesht o Kebresá shotant.

⁵ Wahdé Sálámisay shahrá rasetant, Yahudiáni kanisahánHodáay habaresh jár jat. Yuhannáesh† pa komakká hamráh at.

⁶ Áyán sajjahén jazirahá tarr o tába kort tánke Pápusá rasetant. Ódá, yakk drógén Yahudi paygambar o jádugeré distesh ke námi Báryashu at.

⁷ Áia, watá gón wáli Sergius Pulosá hamgranch kortagat. Wáli, zántkárén mardé at. Áia, pa Hodáay Habaray eshkonagá, Barnábá o Shául lóthetant.

⁸ Bale á jáduger, ke Yunáni zobáná áia nám “Elimás” ent, Barnábá o Sháulay démá óstát o johdi kort ke wáli, Issá Masihay sará báwar makant.

⁹ Sháulá ke Pulos ham gwashaga bit, cha Pákén Ruhá sarréch, Elimásay némagá chamm sakk dátant o gwashti:

¹⁰ “Oo Shaytánay chokk! Taw ke cha makr o mandrá‡ sarréch ay o har rástiy dozhmen ay, taw hechbar Hodáwaday rástén ráhay chapp o chóth kanagay kára yalaha nakanay?

¹¹ Bechár, annun Hodáwand§ tará gipt, kóra bay o tán wahdéá, róchay rozhnáia dista nakanay.” Hamá damáná, áia chammán moj o tahárókia mán shánt. Dazmósh kanán shóházá lagget ke kasé áia dastá begipt o ráhá sój bedant.

¹² Wahdé wáliá é dist, cha Hodáwaday tálimay zóra hayrán mant o báwarmand but.

Pulos Yahudiáni kanisahá trána kant

¹³ Randá, Pulos o áia hamkár, cha Pápusay shahrá bójigá swár but o Pampiliahay damagá, Pergahay shahrá átkant. Cha ódá Yuhannáyá á yalah dátant o Urshalimá per tarret.

¹⁴ Bale Barnábá o Pulos, cha Pergahay shahrá démá rawán, Pisidiahay damagá, Antákiahay shahrá sar butant. Shabbatay róchá, Yahudiáni kanisahá shotant.

* **13:4 13:4** Bójig, bezán lánch, kashti. † **13:5 13:5** Bezán hamá Yuhanná ke Markás ham zánaga bit. ‡ **13:10 13:10** Mandr, bezán repk, sázesh, pachali. § **13:11 13:11** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Hodáwaday dast”.

¹⁵ Tawrát o Nabiáni Ketábáni wánagá rand, kanisahay masterán gón áyán gwasht: “Oo brátán! Agan pa mardománi delbaddhiá gón shomá kolawé hast, darshán bekanét.”

¹⁶ Pulos pád átk, óshtát o gón dastay esháhahá gwashti: “Oo Esráilián o darkawmén Hodátorsán! Mani habarán delgósh kanét.

¹⁷ É kawmay Hodá, Esráilay Hodáyá may pet o pirok gechén kort o Mesrá jahmenendiay wahd o zamánagá sarperáz kortant o gón wati zór o wáká cha Mesrá dar áyagay rahshóni dátant.

¹⁸ Chell sáláy kesásá mán barr o gyábáná, áyáni kár o kerdi saggetant.*

¹⁹ Áiá Kanhánay molká hapt kawm prósh dát o áyáni sardhagár wati kawmay mirás o melkat kort.

²⁰ É sajjahén sargwast, kesás chár sad o panjáh sálá butant. Cha áiá rand, tán Samwél nabiay zamánagá, Hodáyá pa áyán kázia dásht.

²¹ Padá áyán bádsháhé lóthet, gorhá Hodáyá cha Benyáminay kabilahá, Kisay chokk Shául, tán chell sálá áyáni bádsháh kort.

²² Randá Hodáyá á, cha bádsháhiay tahtá ér gétk o Dáud áyáni bádsháh kort. Hodáyá pa áiá gwáhi dát ke ‘mani del cha Yassiy chokk Dáudá rázig ent o á mani har wáhagá sarjama kant.’

²³ Cha hamá Dáuday nasl o padréchá, pa Esráilay kawmá wati kawl dátágén rakkénók, bezán Issái ráh dát.

²⁴ Cha Issáy áyagá pésar, pákshódókén Yahyáyá sarjamén Esráilay kawmay démá jár jat ke á cha wati gonáhán tawbah bekanant o pákshódi bekanant.

²⁵ Wahdé Yahyáy hezmatkáriay wahd halás bayagi at, áiá jost kort: ‘Shomay hayálá man kay án? Man, á naán ke shomá hayála kanét. Á cha man o randa kayt o man áiy kawshbandáni bójagay láhek ham naán.’

²⁶ Oo brátán, oo Ebráhémay nasl o padréch o darkawmén Hodátorsán! É rakkénagay kolaw o paygám, pa máshomá rawán dayag butag.

²⁷ Urshalimay mardom o áyáni hákemán, Issá pajjáh nayáwort, bale gón áiy mayárig kanagá, áyán nabiáni hamá habar purah o sarjam kortant ke har Shabbatay róchá wánaga bant.

²⁸ Harchont áyán pa Issáy koshagá hecch sawab o dalilé nadist, bale cha Pilátusá lóthetesh ke áiá bekóshárénit.

²⁹ Áiy bárawá harché nebisag butagat, áyán sarjam kortant o cha salibay dárá ér gétk o kabresh kort.

³⁰ Bale Hodáyá cha mordagán zendag kort o

³¹ hamá mardom ke cha Jalilá áiy hamráhiá Urshalimá átkagatant, tán bázén róchéá áesh dist. Nun á, kawmay démá pa Issáyá gwáhia dayant.

³² Annun má pa shomá hamé mestágá dayagá én, á kawl ke Hodáyá gón may pet o pirokán kortagat,

³³ gón Issáy zendag kanagá, pa má ke áyáni chokk o óbádag én, sarjam o purahi kort, anchosh ke Zaburay domi bahrá nebisag butag:

‘Taw mani Bacch ay,

maróchi man tará pédá kortag.’†

³⁴ Hodáyá gón é habarán ham kawl dátag ke Issáyá cha mordagán zendaga kant o jóni hechbara napussit:

‘Hamá pák o deljamén kawl o wádaháni barkatá shomára bakshán

ke gón Dáudá labzon kortagat.’‡

³⁵ Paméshká, dega jágahé ham átkag: ‘Taw wati hamá Pákéná sarhag o pussagá naylay.’

* **13:18 13:18** Lahtén daznebeshtá átkag: “áyáni chárangi kort”. † **13:33 13:33** Zabur 2:7. ‡ **13:34 13:34** Eshayá Nabiay Ketáb 55:3.

36 Wahdé Dáudá wati wahd o bárigá, Hodáay wáhag sarjam kortant, mort o wati pet o pirokání dhawlá kabr but o áiy jón ham pusset.

37 Bale á kas ke Hodáyá cha mordagán zendag kort, áiy jón napusset.

38 Oo brátán! Bezánét, cha Issáay némagá gonáháni pahelliay jár pa shomá janaga bit.

39 Mussáay Sharyatá shomará cha gonáhán rakként nakort. Bale nun harkas ke Issá Masihay sará báwara kant áiy sajjahén gonáh pahell kanaga bant.

40 Hozzhár bét, chosh mabit ke nabiáni habar shomay sará sarjam bebant:

41 *'Oo malandh o maskará kanókán!*

Bechárét, hayrán o habakkah bebét,

gár o zawál bebét,

chéá ke man shomay dawr o bárigá anchén káré kanagá án ke

toré shomará begwashant ham,

shomá hechbar báwara nakanét.' "§

42 Wahdé Pulos o Bárnábá cha kanisahá dar áyag o rawagá atant, mardomán cha áyán lóthet ke démi Shabbatay róchá padá hamé sarháláni sará géshter habar bekanant.

43 Mocchiay pád áyagá rand, bázén Yahudi o darkawmén Yahudi butagén Hodátorsén mardom, Pulos o Bárnábáay hamráh butant. Pulos o Bárnábáyá á delbaddhi dát o gwashtant ke Hodáay mehr o rahmatáni sáhegá bemánant.

44 É dega Shabbatá, kamm o gésh shahray sajjahén mardom pa Hodáwanday habar o kolaway gósh dárágá mocch butant.

45 Wahdé Yahudián mardománi bázén mocchi dist, cha kast o konnatá zahr geptant, Pulosesh bézzat kort o áiy habaráni démá óshtátant.

46 Á wahdá, Pulos o Bárnábáyá gón deléri áyáni passawá gwasht: "Mára cha sajjahénán pésar, Hodáay habar gón shomá gwashagi at, bale shomá Hodáay habará namannét o watá abadmánén zenday láheka nazánét, nun má darkawmáni gwará rawén.

47 Hodáwandá mára hamé hokm dátat ke:

'Man tará darkawmáni nur o rozhn kortag,

ke taw rakkénag o nejátá,

*tán donyáay goddhi marz o simsarán berasénay.' "§**

48 Wahdé darkawmán é habar eshkotant, báz gal o shádán butant o Hodáwanday habaresh sharap dátant o haminchok mardomá imán áwort ke Hodáyá pa namiránén zendá gechén kortagat.

49 É dhawlá, Hodáwanday habar á sajjahén damagá sheng o tálán but.

50 Bale Yahudián, sharapdár o Hodátorsén janén o shahray námdárén mardén, Pulos o Bárnábáay ázár dayag o badwáhiá shóréntant o áesh cha á damagá dar kanáéntant.

51 Pulos o Bárnábáyá wati pádáni danz hamódá chandhetant o Ekoniahay shahrá shotant.

52 Morid gal o shádán, cha Pákén Ruhá sarréch atant.

14

Pulos o Bárnábá Ekoniahá rasant

1 Pulos o Bárnábá wati hél o ádatay padá, Ekoniahay shahrá ham Yahudiáni kanisahá shotant. Ódá áyán anchén dábéá habar kort ke bázén Yahudi o Yunáni báwarmand butant.

§ 13:41 13:41 Habakuk Nabiay Ketáb 1:5. * 13:47 13:47 Eshayá Nabiay Ketáb 49:6.

² Bale hamá Yahudi ke báwar kanagá tayár naatant, á dega darkawmén mardomesh shóréntant, áyáni pegresh Pulos o Bárnábáyá helápá tarrént o zahrréch kortant.

³ Pulos o Bárnábáyá tán bázén wahdé hamódá dásht o pa natorsi Hodáwanday bárawá sháhediesha dát. Hodáwandá á, pa mójezah o ajabbatén nesháni pésh dárágá wák o twána dátant o é dhawlá paddaria kort ke áiy mehr o rahmatay kolaw o paygám rást ent.

⁴ Shahráy mardománi nyámá jérhah o nátepákiá sar kasshet. Bahré Yahudiáni némagá but o á dega bahr gón Issáay kásedán hamráh but.

⁵ Yahudi o darkawm hór butant o gón wati hákemáni hamráhiá, kásedáni ázár dayag o sengsár kanagay shawresh kort.

⁶ Kásed sahig butant o cha ódá jest o Likáuniahay damagay shahr, Lestrah o Derbeh o é dega kerr o gwaráni halk o hankénán shotant.

⁷ Hamódá Issáay wasshén mestágesh tálán kort.

Pulos o Bárnábá Lestrahá rawant

⁸ Lestrahá, yakk mardé hastat ke pédáeshi langé at o hechbar gámi jat nakortagat.

⁹ Á Pulosay habarán eshkonagá at, Pulosá tachkátachk áiy némagá cháret o zánti ke áia pa drahbakshiá imán o báwar hast.

¹⁰ Gorhá Pulosá pa borztawári gwasht: “Pád á, wati pádáni sará bósht.” Á mard jáh serret o rawagá lagget.

¹¹ Wahdé mardomán Pulosay é kár dist, Likáuniahay gálwára gwashtesh: “É hodá ant ke baniádamay shekl o dróshomá pa má ér átkagant.”

¹² Áyán, Bárnábá “Zeus” námént o Pulos “Hermes”,* chéá ke masterén habar kanók Pulos at.

¹³ Zeusay parasteshgáh shahráy dhanná at. Parasteshgáhay masterá, pa Pulos o Bárnábáyá káigerén† gók o poll o shósheng shahráy darwázagá áwortant. Parasteshgáhay master o mardománi romb hamé shawrá atant ke pa áyán korbánig bekanant.

¹⁴ Wahdé kásed, bezán Pulos o Bárnábá cha áyáni é wáhagá sahig butant, wati pocch o póshákán derrán o chák dayáná, gón kukkáré mardománi mocchiay nyámá átkant.

¹⁵ Gwashtesh: “Oo mardomán! Shomá ché kanagá ét? Má shomay dhawléni baniádam én o bass. Átkagén shomará é mestágá bedayén ke é haráb o náhudagén kárán yalah bekanét o barhakk o namiránén Hodáay keshká begerét. Áia ásmán, zemin, daryá o harché ke áyáni tahá hastent, addh kortagant.

¹⁶ Péсарigén zamánagá, Hodáyá sajjahén kawm mókal dátagant ke wati ráhá wat gechén bekanant.

¹⁷ Angat ham áia watá cha gwáhi dayagá dur nadáshtag. Pa wati mehray darshán kanagá, cha ásmáná hawra gwárenit o porbarén kesharán pa mósoma ródénit, shomará pa alkápi ward o waráka dant o shomay delán cha wasshián sarrécha kant.”

¹⁸ Gón é habarán, kásedán pa hillaté mardom cha hayrát o korbánig kanagá dáshtant.

¹⁹ Bale lahtén róchá o rand, bázén Yahudi cha Antákiah o Ekoniahá átk o shahráy mardomesh wati némagá tarréntant. Pulosesh sengsár kort o gón é hayálá ke mortag, kasshán kanán cha shahrá dhann dawr dát,

* **14:12 14:12** Yunániáni báwar at ke Zeus o Hermes do hodá ant, Zeus masterén hodá o Hermes hodáyáni tarjomán o sohongó ent. † **14:13 14:13** Káiger, bezán mazanén narén gók.

²⁰ bale wahdé morid Pulosay chapp o chágerdá átk o mocch butant, á pád átk o shahrá per tarret. Domi róchá, Bárnábáay hamráhiá, Derbehay shahrá shot.

Pulos o Bárnábá Antákiahá pera tarrant

²¹ Mán Derbehay shahrá ham, Issáay wasshén mestágesh tálán kort o bázén mardomé moridesh kort. Padá Lestrah, Ekoniah o Antákiahá per tarretant.

²² Moridesh sar o sój kort o delbaddhi dátant ke wati báwará mohr bedárant. Gwashtesh: “Má, gón bázén sakki o sóriáni saggagá Hodáay bádsháhiá shota kanén.”

²³ Áyán pa har kelisáyá kamásh gechén kort o gón róchag o dwáyá, á kamáshesh hamá Hodáwanday báhóth kortant, ke áiy sará báwaresh kortagat.

²⁴ Cha Pisidiahay damagá gwazán but o Pampiliahá átkant.

²⁵ Padá Pergahá, Hodáay mestágesh rasént o dém pa Attáliahay shahrá† jahlád butant.

²⁶ Cha Attáliahá, bójigá swár but o Antákiahá per tarretant. Cha hamódá pa hamá kár o mohimmáŠ Hodáay mehr o rahmatáni sepordah kanag butagatant, ke nun áyán sarjam kortagat.

²⁷ Wahdé Pulos o Bárnábá Antákiahá rasetant, áyán kelisáyá mardom mocch o yakjáh kortant. Har káré ke Hodáyá cha áyáni dastá kanáéntagat, gón áyán gwashtesh o hálesh dát ke Hodáyá pa darkawmán ham imán o báwarmandiay darwázag pach kortag.

²⁸ Pulos o Bárnábá tán dérá gón Antákiahay moridán mantant.

15

Urshalimay diwán

¹ Cha Yahudiahá lahtén mardom Antákiahá átk o brátesh tálím dátant o gwashtesh: “Tán wahdé shomá Mussáy Sharyatay randgiriá sonnat o borrok makanét, rakketa nakanét.”

² Pulos o Bárnábáyá, é sarhálay sará gón áyán dapják kort o sakk nátepák butant. Gorhá shawresh kort ke Pulos o Bárnábá gón dega lahténá, Urshalimá berawant o gón kásed o kamáshán é jérhahay bárawá habar bekanant.

³ Kelisáyá áyáni ráh dayagay chen o lánch kort o áyán cha Pinikiah o Sámerahay ráhá gwazán, har jáh é wasshén hál dát ke bázén darkawmán ham che paymá Hodáay ráh zortag. Cha é hálay eshkonagá, sajjahén brát báz wassh o shádán butant.

⁴ Wahdé Urshalimá átk o rasetant, kelisá o kásed o kamáshán wasshátk kortant. Har káré ke Hodáyá cha áyáni dastá kanáéntagat, hálesh dátant,

⁵ bale lahtén báwarmand ke péshá Parisiáni rombá butagatant, pád átkant o gwashtesh: “Hamá sajjahén darkawm ke imánesh áwortag, báyad sonnat o borrok kanag bebant o hokm dayag bebit ke Mussáy Sharyatay randgiriá bekanant.”

⁶ Gorhá kásed o kamáshán pa é habaray gisshénagá diwán kort.

⁷ Bázén habar o hálá rand, Petros pád átk o gón áyán gwashti: “Oo brátán! Shomá sharra zánét ke báz wahdá pésar, Hodáyá cha shomay nyámá maná gechén kort ke darkawm cha mani zobáná Issáay wasshén mestágá beshkonant o báwar bekanant.

⁸ Hamá Hodá ke harkasay delay hálá zánt, darkawmi ham Pákén Ruh bakshet o pa wat zortant, anchosh ke Pákén Ruhi mára bakshetagat.

† 14:25 14:25 Attáliah, bezán annugén Antáliah. § 14:26 14:26 Mohimm, bezán hásén káré.

9 Hodáyá mayg o áyáni nyámá hecch park o péré* naesht, wahdé á báwarmand butant, Hodáyá áyáni del ham pák o palgár kort.

10 Nun shomá chéá moridáni gardená gránén jogé† bandét o Hodáyá chakkásét? É bárá, na má zorta kanén o na may pirénán zort kortag.

11 Enna! Márá báwar ent, anchosh ke má gón Hodáwandén Issáay mehr o rahmatay tohpahá rakkén, hamé dhawlá á ham rakkant.”

12 Petrosay habaráni eshkonagá rand, sarjamén mocchi bétawár but o Bárnábá o Pulosay gapp o tránesh gósh dáshtant, ke Hodáyá cha áyáni dastá, darkawmáni nyámá chónén mójezah o ajekkái pésh dáshtag.

13 Wahdé áyán wati gapp o trán halás kort, Ákubá darráént: “Oo brátán! Mani habarán delgósh kanét.

14 Shamun Petrosá gwasht ke Hodáyá che paymá awali bará darkawmáni némagá pa mehr hayál gwar kort ke cha áyán ham pa wati námá kawmé gechén bekant.

15 É gón nabiáni habarán yakk o hamdap ent, anchosh ke nebisag butag:

16-17 *‘Á Hodáwand ke é sajjahén kárán yakjáh sarjama kant chosha gwashit:*

“Cha eshiá rand, man padá káýán o Dáuday kaptagén tambuá†nók o mekka kanán.

Man áíay wayránén jáhán padá jórhénán o rásta kanán,

tánke á dega kawm dém pa Hodáwandá byáyant,

bezán á sajjahén darkawm ke mani nám áyáni delá neshtag.”

18 *É habar cha dérigén zamánagán zánag butag.’Š*

19 Paméshká mani hayálá, má á darkawmáni ráhá janjál addh makanén ke Hodáay ráhesh zortag,

20 pa áyán benebiséen: cha hamá korbánigán ke gón botáni námay geragá nápák butagant, cha zená o bénangiá, cha mordárén dalwatáni* góshat, anchosh ham cha hónay waragá pahréz bekanant.

21 Chéá ke cha kwahnén zamánagán, har shahrá Mussáay Sharyatay jár perrénókén mardom butagant ke har Shabbatay róchá mardomesh kanisaháni tahá wánéntagant.”

Pa darkawmén báwarmandán, Urshalimay kelisáay kágad

22 Gorhá gón sarjamén kelisáyá horigá, kásed o kamáshán shawr kort ke cha wati nyámá lahtén mardom gechén bekanant o Pulos o Bárnábáay hamráhiá Antákiahá rawán bedayant. Áyán cha wati némagá Yahudá ke Barsábá gwashag butagat o Silás, gechén kortant ke brátáni nyámá, é doén sarókén mardom atant.

23 Áyáni dastá kágadé dátesh ke é dhawlá at:

“Má, kásed o kelisáay kamáshén mardom o shomay brát, shomará, bezán Antákiah, Suriah o Kilikiahay darkawménbáwarmandén brátán drót o drahbáta† dayén.

24 Má eshkotag ke bé may parmáná cha may nyámá lahtén báwarmand hamángor átkag o gón wati habarán shomará deltaparkah‡ o paréshánesh kortag.

25 Paméshká má pa hamdeli shawr kort ke cha wat lahtén mardom gechén bekanén o gón wati dóstén Pulos o Bárnábáay hamráhiá, pa shomá ráh bedayén,

* 15:9 15:9 Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag. † 15:10 15:10 Bechár: Mattá 11:29. ‡ 15:16-17 15:16-17 Dáuday kaptagén tambu, bezán Hodáay bakshetagéen bádsháhi. Š 15:18 15:18 Ámus Nabiay Ketáb 9:11-12. * 15:20 15:20 Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. † 15:23 15:23 Drót o drahbát, salám o alayk. ‡ 15:24 15:24 Deltaparkah, bezán paréshán, deltrakk.

²⁶ hamá doén brátáni hamráhiá ke pa may Hodáwandén Issá Masihay námá wati sáhay nadr kanagá chakk o pad nabutagant.

²⁷ May é doén kásed Yahudá o Silás, hamá habarán ke má pa shomá nebeshtagant, sarzobáni ham gwashant.

²⁸ Pákén Ruh o má, hamé sharter zántag ke lahtén bonyáti gappán o abéd, gránén béré shomay kópagán maladdhén.

²⁹ Shomá cha botáni námá korbánig kortagén góshtá, cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni góshtá o cha zená o bénangiá pahréz bekanét. Cha é kárán watá dur dárag, pa shomá báz sharr ent. Wassh o salámat bátét.”

³⁰ Randá, é gechén kortagén brát Antákiahá dém dayag butant. Ódá shot o kelisáay sajjahén mardomesh yakjáh kortant o kágadesh pa áyán rasént.

³¹ Áyán é kágad wánt o cha eshiay deljami o delbaddhi dayókén kolawá báz wassh butant.

³² Yahudá o Silás ke wat ham nabi atant, óday brátesh gón bázén habarán delbaddhi dát o áyáni báwaresh mohrter kort.

³³ Chizzé wahdá ódá mantant o randá, brátán á pa wasshi o salámati roksat kortant o cha hamódá ke dém dayag butagatant, hamá jáhá per tarretant.

³⁴ §

³⁵ Pulos o Bárnábá, Antákiahá mahtal butant o gón dega bázén mardomán hór but o Hodáwanday habaresh tálim dayán o sheng kanána kort.

Pulosay domi mestági sapar

Pulos o Bárnábáy jérhah

³⁶ Lahtén róchá o rand, Pulosá gón Bárnábáyá gwasht: “Sajjahén hamá shahrán ke má Hodáwanday habar raséntag, byá padá hamódá berawén o brátán bechárén ke bérén á chón ant.”

³⁷ Bárnábáy wáhag at, Yuhannáyá ke Markás ham gwashag butagat, hamráh bekant,

³⁸ bale Pulos áiy hamráh kanagá razá naat chéá ke áiy, Pampiliahay damagá á yalah dátagatant o é káray tahá áyáni hamráh nabutagat.

³⁹ É dhawlá, Pulos o Bárnábá watmánwatá tepák nabut, nathahetant o cha yakdomiá jetá butant. Bárnábá, Markásay hamráhiá, bójigéá swár but o Kebresá shot.

⁴⁰ Bale Pulosá, Silás gechén kort o brátán á, Hodáwanday mehr o rahmatáni báhóth kortant. Nun Pulos ráh gept.

⁴¹ Kelisáyán mohr o zórmánd kanán, cha Suriah o Kilikiahay damagán tarr o táb kanáná shot.

16

Timutáusay hamráhi

¹ Padá Pulos, Derbeh o Lestrahay shahrán átk o raset. Lestrahá, Timutáus námén moridé hastat ke áiy mát báwarmandén Yahudi o pet Yunánié at.

² Lestrah o Ekoniahay brátáni nyámá Timutáus báz néknámén mardé at.

³ Pulosay wáhag at ke Timutáusá wati sát o sapará hamráh bekant, paméshká cha rawagá pésar, pa Yahudiáni háterá sonnati kanáént, chéá ke á hand o damagáni sajjahén mardomán zántagat ke Timutáusay pet Yunánié.

⁴ Shahr pa shahr tarrán butant o cha Urshalimaykásed o kamásháni gishshéntagén ráh o rahbandán,* brátesh pa mannagá sahig o sarpada kortant.

§ **15:34 15:34** Bázén daznebeshtá band 34 átkag ke gwasht: “Bale Silásá shawr kort hamódá bemánit” néstent. * **16:4 16:4** Bechár: Kásedáni Kár 15: 20, 29.

⁵ É dhawlá, kelisáyáni báwarmand róch pa róch géshtera butant o báwaresh ham mohrtera but.

Pulosay elhám

⁶ Pulos o áiy hamráh cha Prijiah o Galátiahay damagán gwastant, chéa ke Pákén Ruhá á, Ásiáy damagá Hodáay habaray rasénag o sheng kanagá makan kortant.

⁷ Wahdé Misiahay simsarán rasetant, Bitiniahay némagá rawagay johdesh kort bale Issáy Ruhá pa óday rawagá naeshtant.

⁸ Gorhá cha Misiahá gwazán but o Truásay bandená† átkant.

⁹ Hamódá shapá Pulosá yakk Makduni mardé pa shobén dist ke óshtátagat o mennat kanán at ke “Daryáyá begwázén, Makduniahá‡ byá o mára komakk kan.”

¹⁰ Cha é shobéná rand, máš pa Makduniahay rasagá eshtáp kort, chéa ke cha é shobéná deljam butén, Hodáay razá hamesh ent ke má berawén o wasshén mestágá óday mardománi nyámá sheng o tálán bekanén.

Lidiahay báwarmandi

¹¹ Má cha Truásá bójigá swár but o dém pa Sámutrákiay jazirahá shotén. Domi róchá cha ódá Nyápolisay bandená átk o rasetén.

¹² Cha ódá Pilipiá shotén, ke Makduniahay á bahray* mazanén shahré o Rumiáni menendjáh ent o tán chizzé róchá hamódá mahtal butén.

¹³ Shabbatay róchá, cha shahray darwázagá dar kapt o kawray lambá shotén. May hayál at balkén ódá Yahudiáni zegr o dwáay jágahé bebit. Hamódá neshtén o gón lahtén janéná ke pa zegr o dwáyá átkagatant, habará goláesh butén.

¹⁴ Janénáni nyámá, Lidiah námén Hodátorsén† janéné ham gón at ke Tyátirahay shahray mardomé at o jamurangén‡ gránkimmatén god bahá kanóké at. Á Pulosay habarán gósh dárágá at ke Hodáwandá áiy delay chamm pach kortant o áia Pulosay habar mannetant.

¹⁵ Lidiahá gón wati lógay sajjahén mardomán pákshódi kort. Pákshódiá rand, áia dazbandi kort o gwasht: “Agan shomá maná Hodáwandén Issáy hakkén mannógeré zánét, gorhá byáét mani lógá bedárét.” Lidiahá gón wati bázén gwashagá mára mannént.

Pulos o Silás bandijáhá

¹⁶ Yakk róché má zegr o dwáay jágahá rawagá atén, móledé distén. Móledá jenné per at ke cha áiy zórá gaybguia kort o cha eshiá pa wati hodábondán bázén zarr o mália katthet.

¹⁷ Á, Pulos o may randá átk o pa kukkár gwashagá at ke “É mardom, borzén arshay Hodáay hezmatkár ant o shomára rakkénagay yakk ráhé sója dayant.”

¹⁸ Áia tán báz róchá anchosh gwashán kort. Godhsará, Pulos delrésh o bészár but, chakki tarrént o gón jenná gwashti: “Man tará pa Issá Masihay námá hokma dayán ke cha eshiá dar kap.” Hamá damáná jenn cha áia dar átk.

¹⁹ Wahdé móleday hodábondán dist ke áyáni nap o katthay omét halás but, gorhá áyán Pulos o Silás gept, kasshán kort o bázará, shahray masteráni kerrá bortant.

† **16:8 16:8** Banden, bezán tayábay hamá jágah ke bójiga óshtant. ‡ **16:9 16:9** Á zamánagay Makduniahá, maróchigén Yunánay shomáli bahr ham gón at. § **16:10 16:10** Cha ed o rand, é Ketábay nebisók, bezán Luká, wat jáhé jáhé gón ent. * **16:12 16:12** Á zamánagá, Makduniahay chár bahr butagant. † **16:14 16:14** Hodátorsay máná esh ent ke Lidiah darkawmén báwarmandé at. ‡ **16:14 16:14** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti. Jamu gránkimmatén rangé at.

²⁰ Káziáni démá pésh kortant o gwashtesh: “É mardom Yahudi ant o may shahrá jérhah o pléndhi kanagá ant.

²¹ Má Rumi én o é mára anchén dód o rabédag tálim dayagá ant ke áyáni mannag o kár bandag pa má rawá naent.”

²² É dega mardom ham gón but o Pulos o Silasay démá óshtátant. Shahray masterán parmán dátant ke Pulos o Silasay pocchán bekasshant o áyán latth bejanant.

²³ Cha bázén latth o kotthá rand, bandijáhá bort o bandesh kortant. Bandijáhay negahpánesh parmán dát ke áyáni negahpániá sharr delgósh bekant.

²⁴ Hamé hokmay sará, bandijáhay negahpáná bandijáhay tók tóki kóthiá bortant o áyáni pád konthband kortant.

²⁵ Shapnémá, Pulos o Silás jélay tahá dwá kanán, Hodáyá satá kanagá atant. É dega bandig gósh dárágá atant.

²⁶ Anágat, mazanén zeminchandhéš but ke bandijáhay bonred,* sorag o jombagá lagget. Hamá damáná, sajjahén darwázag pach butant o jéliáni zamzil botkant.

²⁷ Jélay negahpán, cha wábá pach larzet o ágah but, disti ke bandijáhay sajjahén darwázag pach ant, gománi kort ke kaydi tatkgag o shotagant. Nun pa watkoshiá zahmi kasshet.

²⁸ Bale Pulosá tawár kort o gwasht: “Watá táwán maday, má sajjahén wati jágahá én.”

²⁹ Jélay negahpáná cherágé lóthet o tacháná bandijáhay tóká shot o gón drahagá Pulos o Silásay pádán kapt.

³⁰ Á cha jélá dar kortant o gwashti: “Oo wájahán! Man pa wati rakkagá ché bekanán?”

³¹ Áyán passaw dát: “Hodáwandén Issáay sará imán byár gorhá taw o tai lógay sajjahén mardoma rakkét.”

³² Áyán Hodáwandén Issáay wasshén kolaw pa áiá o áiay lógay sajjahén mardomán rasént.

³³ Shapay wahdá, Pulos o Silási gón wat bortant o áyáni thappi shoshtant. Á o áiay lógay mardomán hamá damáná pákshódi kort.

³⁴ Randá áiá wati lógá bort o warag dátant, áiay jend o áiay lógay sajjahén mardom, cha áiay Hodábáwariá gal o shádán butant.

³⁵ Domi róchá, kázián wati kárdár jélay negahpánay gwará ráh dátant ke “É mardomán yalah beday.”

³⁶ Jélay negahpáná Pulos hál dát o gwasht: “Maná cha káziáni némagá parmán rasetag ke shomará yalah bedayán. Paméshká shomá pa wasshi o salámati berawét.”

³⁷ Pulosá passaw dát: “Má Rumi báshendah† én, bale é shahray masterán, mára bé hokmay borragá shahray mardománi démá janáéntag o jél kortag. Nun, á chérokái mára cha jélá kasshaga lóthant. Chosha nabít, báyard ent páde wat hamedá byáyant o mára dar bekanant.”

³⁸ Kárdarán, é passaw pa kázián rasént. Wahdé sahig butant ke á doén Rumi báshendah ant, torsetesh.

³⁹ Nun wat áyáni kerrá átkant o cha áyán pahelliesh lóthet o mennatwár butant ke cha é shahrá berawant.

§ 16:26 16:26 Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah. * 16:26 16:26 Bonred, bezán lóg yá diwáley awali o johlterén red. † 16:37 16:37 Báshendah, bezán shahrwand. Rumay chérdastén kawmáni báz kammén mardom Rumi báshendah atant.

⁴⁰ Cha bandijáhá dar áyagá rand, Pulos o Silás Lidiahay lógá shotant o gón báwarmandán† gend o nendesh kort, delbaddhiesh dátant ke wati imánay sará mohr o káhem bóshtant o padá cha Pilipiay shahrá dar kapt o shotant.

17

Tesálunikiay shóresh

¹ Pulos o Silás, cha Ampipulis o Apuluniahay shahrán gwastant o Tesálunikiá átkant, Yahudián ódá kanisahé hastat.

² Pulos wati hél o ádatay sará kanisahá shot o tán say Shabbatay róchá cha Pákén Ketábán gón áyán gapp o tráni kort.

³ Áiá gón bázén bayán o mohrén dalilán paddar kort ke Masih báýad ent sakki o sóri besaggit, bemerit o padá cha mordagán jáh bejant. Gwashagá at: “É Issá ke áiy bárawá man shomará sahig kanagá án, é hamá Masih ent.”

⁴ Cha Yahudián lahtén, anchosh ham cha á Hodátorsén Yunánián o dega mazanén rombé cha námdárén janénán, é habar pa del mannetant o Pulos o Silásay hamráh butant.

⁵ Bale Yahudián gón Pulos o Silásá hasadd kort. Cha bázará lahtén lát o lóparén mardom mocch kort, rombé jórhént o shahray tahá shóreshesh kort. Áyán, Pulos o Silásay shóház o mardománi mocchiay démá áragá, Yásunay lógay sará orosh bort.

⁶ Bale wahdé nadistantesh, Yásun o dega lahtén báwarmandén brátesh gept o gerrán kanán shahray masteráni jergahá pésh kortant. Á pa kukkár gwashagá atant: “É mardomán, donyá pa sar zortag o nun edá átkagant.

⁷ Yásuná ham wati lógá bortagant. Rumay Kaysaray náparmániá kanant o gwashant dega bádsháhé hast ke námi Issá ent.”

⁸ Cha é habaráni eshkonagá, mardom o shahray masterán torset o deltaparkah butant.

⁹ Cha Yásun o áiy hamráhán zamánatesh gept o yalahesh dátant.

Pulos o Silás, Biriayah shahrá

¹⁰ Anchosh ke shap but, brátán Pulos o Silás Biriayah shahrá ráh dátant. Óday rasagá, Yahudiáni kanisahá shotant.

¹¹ É shahray Yahudi cha Tesálunikiay shahray Yahudián wáhagdárter* atant. Áyán, pa hobb o hodók Hodáay habar mannet o har róch Pákén Ketábeshá wántant o patth o pólesha kort tán bezánant bárén Pulosay habar rást ant yá na?

¹² Cha áyán bázénéá báwar kort o dega bázén námdárén Yunáni mardén o janéné ham báwarmand but.

¹³ Wahdé Tesálunikiay Yahudi sahig butant ke Pulos Biriayah shahrá Hodáay habará sheng o tálán kanagá ent, hamódá shotant, mardomesh shórént o shahrá áshóresh pád kort.

¹⁴ Gorhá, brátán eshtápi Pulos tayábá bort o rasént, bale Silás o Timutáúsá Biriáhá dásht.

¹⁵ Pulosay hamráhén roksat kanók, gón áiá tán Átenay shahrá átkant. Cha Pulosá é parmánesh gept ke Silás o Timutáús watá zutt áiy kerrá berasénant, nun per farretant.

Pulos, Átenay shahrá

¹⁶ Wahdé Pulos, Átenay shahrá pa Silás o Timutáúsay áyagá wadárig o rahchár at, áiá dist ke shahr cha botán porr ent. Báz gamig o delranj but.

† **16:40 16:40** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “gón brátán”. * **17:11 17:11** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák.

17 Paméshká kanisahá shot o gón Yahudi o darkawmén Hodátorsén mardomán gend o nendia kort. Bázáray cháráhay sará ham gón rahgwazén mardomán har róch gapp o tránia kort.

18 Ódá, lahtén Epikuri o Estuiki[†] pilsup gón áia dapa kapt. Cha áyán, lahténá gwasht: “É puttár ché gwashagá ent?” Dega lahténá gwasht: “Gwashaygá, bégánagén hodáyáni járá perrénagá ent.” Áyán, paméshká é habar kort ke Pulos, Issá o mordagáni jáh janagay wasshén mestágá tálán kanagá at.

19 Áyán Pulos, “Ariupágusá”[‡] bort o gwashtesh: “Buta kant má bezánén é nókén tálim ke taw dayay, ché ent?”

20 Tai habar may góshán ajab ant o má eshání mánáyá zánaga lóthén.”

21 Átenay molki o darmolki sajjahén mardomán, abéd cha é kára dega káré néstat ke benendant o nókén hál o jáwaráni bárawá gapp o trán bekanant o beshkonant.

22 Nun Pulos, Ariupágusay diwánjáhá óshtát o tráni kort: “Oo Átenay jahmenendán! Man gendagá án ke shomá báz dindóstén mardom ét.

23 Wahdé shahray sayl o sawádá dar kaptán, bázén bot o korbánjáhon distant, áyáni tahá yakk anchén korbánjáhé ham diston ke ódá nebeshtagat: ‘Pa hamá Hodáyá ke zánag nabutag.’ Hamá Hodá ke shomá áia angata nazánét bale áia parastesha kanét, man hamá Hodáyá bárawá gón shomá trána kanán.

24 Á Hodá hamá ent ke é donyá o eshiay tahay sajjahén chizzi addh kortagant. Á wat, zemin o ásmánay Hodáwand ent, paméshká áia mardománi dastay jórh kortagén parasteshgáhán jágaha nabit.

25 Á pa Ensánay hecch chizzá wázmand naent o hechkas pa áia hezmaté korta nakant, chéá ke á wat harkasá zend o sáha bakshit o ensánay é dega lóth o garazán ham sarjama kant.

26 Áia donyáay sajjahén mardom cha yakkéá pédá kortag o sajjahén kawm o kothom donyáay chárén kondhán tálán kortagant. Áyáni dawr o bárig o hand o jágaháni marz o simsari ham, pésará gishshéntagant,

27 tán mardom Hodáyá shóház bekanant o balkén áia dar begéjant, bale rásti esh ent ke á cha má hechkasá dur naent.

28 ‘Chéá ke may zend, jonzagš o harkat o hasti cha hamáia ent.’ Anchosh ke cha shomay jenday sháerán lahténá gwashtag: ‘Má ham áia poshpad én.’

29 Agan má Hodáyá poshpad én, gorhá nabáyad ent má Hodáyá gón sohr, nograh o sengá addh kortagén botán hamdarwar bekanén ke mardomán gón wati hayál o honará jórhéntagant.

30 Hodá, cha ensánay pésarigén zamánagáni é názántia sar gwastag, bale nun á har jágah harkasá parmán dayagá ent ke tawbah bekant.

31 Chéá ke áia yakk róché gishshéntag ke á róchá donyáay sajjahén mardománi kortagén káran gón ensáp dádrasi* o dáwaria kant o pa é maksadá yakké gechéni kortag. Hodáyá á paméshká cha mordagán zendag kort ke pa harkasá é habaray rásti pakká bebit.”

32 Wahdé áyán Pulosay é habar eshkot ke Hodá mordagán padá zendaga kant, lahténá áia sará malandh o maskará kort, bale dega lahténá gwasht: “É bárawá dega baré mára géshter sarpad kan.”

[†] 17:18 17:18 Epikuriáni é báwar at ke donyáay maksad shádkámi o washtámi ent o Estuiki bezán Rawákiáni ráh, cha donyáay har paymén washtámiá pahréz kanag at. [‡] 17:19 17:19 “Ariupágus” shahray mazanén sarókáni diwánjá at. § 17:28 17:28 Jonzag, bezán sahdáráni sor o por o harkat ent. * 17:31 17:31 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

³³ Gorhá Pulos, cha diwáná dar átk.

³⁴ Lahtén mardomá áiy habar mannet o Issáay sará báwarmand but. Cha báwar kanókán yakké, Ariupágusay diwánay báské at ke áiy nám Diunisius at o yakk janéné ke námi Dámáris at o gón áyán dega lahtén ham gón at.

18

Pulos, Korentay shahrá

¹ Randá, Pulos cha Átenay shahrá dar átk o Korentay shahrá shot.

² Ódá gón Akwilá námén yakk Yahudiéa dochár kapt* ke Pontusay damagá pédá butagat o gón wati janén Priskiláyá cha Itáliáyá molká Korentay shahrá nóki átkagat. Chéa ke Rumay Kaysar Klawdiusá parmán dátagat ke sajjahén Yahudi cha Rumay shahrá dar bekapant. Pulos áyáni lógá shot.

³ Akwilá o Priskilá ham Pulosay dhawlá gedándóch atant. Paméshká Pulos hamáyáni kerrá mant o gón áyán hamkár but.

⁴ Har Shabbatay róchá, Pulosá kanisahá gón Yahudi o Yunánián gapp o trána kort o áyáni báwarmand kanagay johdá at.

⁵ Wahdé Silás o Timutáus cha Makduniahá átk o gón Pulosá hór butant, á Hodáay habaráni sheng o tálán kanagá dazgatth o goláesh at. Áiá pa Yahudián paddara kort o gwasht: “Issá hamá Masih ent.”

⁶ Wahdé Yahudián Pulosay habar namannetant o áesh bad o rad gwasht, Pulosá wati gwaray kabáh dar kort o á shahray danz áyáni démá chandhetant o gwashti: “Man wati kár kortag. Nun shomay hón shomay wati gardená ent o man bémayár án. Cha ed o rand, Hodáay habará darkawmáni nyámá sheng o tálána kanán.”

⁷ Gorhá, cha áyáni kanisahá dar átk o Titius Yustus námén Hodátorsén mardéay lógá shot. Áiy lóg, kanisahay kashá at.

⁸ Kanisahay masteray nám, Krispus at. Áiá gón wati lógay sajjahén mardomán, Hodáwandén Issáay sará báwar kort. Korentay shahray dega bázén mardom ham gón Pulosay habaráni eshkonagá, báwarmand butant o pákshódiesh kort.

⁹ Yakk shapé, Hodáwandén Issá, Pulosay shobéná átk o gwashti: “Mators, mani mestágá sheng o tálán kanán kan. Bétawár mabay.

¹⁰ Hechkas tará dasta najant o táwán dáta nakant chéa ke man tai posht o panáh án. É shahrá mani báwarmand báz ant.”

¹¹ Gorhá, tán yakk sál o shash máhá hamódá dáshti o mardomi Hodáay habar sója dátant.

Pulos, Galliuy hakdiwáná

¹² Á wahdá ke Galliu Akáyahay† damagay wáli at, Yahudi mocch butant o Pulosay sará orosh o hamlahesh bort, gept o hakdiwánay démá péshesh kort.

¹³ Gwashtesh: “É mard, cha Mussáay Sharyatay ráhá dhann, mardomán Hodáay parastesh kanagá hojja kant.”

¹⁴ Wahdé Pulosá habar kanagi at, Galliúá dém gón Yahudián kort o gwashti: “Oo Yahudián! Agan é mardá mayaré yá mazanén radén káré bekortén, man shomay habar gósh dáshtagat.

¹⁵ Bale shomay jérhah, labz o nám o shomay Yahudi Sharyatay bárawá ent, paméshká shomá bezánét o shomay kár. Man é káráni tahá pád mána nakanán.”

* **18:2 18:2** Dochár kapag, bezán dhikk warag, yakdegará gendag. † **18:12 18:12** Akáyá, annugén Yunánay jonubi bahrá ent. Á wahdá Rumay damagé at o bonjáhi Korent at.

¹⁶ Áiá mardom cha hakdiwáná dhanná dar kortant.

¹⁷ Gorhá, áyán kanisahay nókén master Sustines gept o hakdiwánay déma latth o kotth kort. Bale Galliua eshiay sará hecch delgósh nadát.

Pulos, Antákiahá pera tarrit

¹⁸ Pulosá Korentay shahrá angat bázén róché gwázént o randá bráti roksat kortant, bójigá nesht o Suriahá ráhi but. Priskilá o Akwilá áiy hamráh atant. Cha Kenkriahay bandená bójigay swár bayagá pésar, áiá wati mud chet o gwandh kortant, chéá á kawli ke áiá pa Hodáay námá kortagat, nun wahdi gwastagat.‡

¹⁹ Wahdé Epésosay bandená rasetant, Pulosá wati hamráh Priskilá o Akwilá yalah dátant o wat kanisahá shot o gón Yahudián gapp o tráni kort.

²⁰ Áyán dazbandi kort géshterén wahdé bejallit, bale Pulosá namannet.

²¹ Cha áyán roksati gept o gwashti: “Agan Hodáay razá bebit, dega baré shomay kerrá káyán.” Gorhá bójigéá nesht o cha Epésosá dar átk.

²² Mán Kaysariahá ér átk o Urshalimá shot o cha Óday kelisáay gend o nendá rand, padá Antákiahá shot.

Pulosay sayomi mestági sapar

Apulos

²³ Pulos Antákiahá kammé wahdá mahtal but o padá cha ódá dar átk o Galátiah o Prijiahá tarr o táb kanán, gón moridán gend o nendia kort o áyáni setk o báwari mohr o rédag kanána kort.

²⁴ Hamá wahdá Apulos námén yakk Yahudié Epésosay shahrá átk ke Eskandariahá pédá butagat, wánendah o habarzánté at o Pákén Ketábán sharr balad at.

²⁵ Áiá Hodáwanday ráhay bárawá tálim geptagat o mardomán gón hobb o hodónáki,§ sharriay sará Issáay bárawá habar kanag o tálim dayagá at, bale áiy zánt, Yahyáay pákshódiay bárawá at o bass.

²⁶ Áiá pa deléri kanisahá wati habaráni darshán bongéj kort. Wahdé Priskilá o Akwiláyá áiy habar eshkotant, wati lógá bortesh o Hodáay ráhesh sharriay sará sój dát.

²⁷ Apulosá ke Akáyahay rawagay shawr kort, gorhá Epésosay shahray brátán delbaddhi dát o pa óday moridánesh nebesht ke áiá pa delgarmi wasshátk bekanant. Wahdé Apulos ódá raset, óday hamá mardomi báz komakk kortant ke cha Hodáay rahmat o barkatá imánesh áwortagat,

²⁸ chéá ke áiá sajjahénáni déma gón Yahudián gapp o trána kort o áyáni báwari* gón mohrén dalilána prósh. É dhawlá, cha Pákén Ketábáni nebeshtánkán péshia dásht ke Issá, hamá Masih ent.

19

Pulos, Epésosay shahrá

¹ Hamá zamánagá ke Apulos Korentá at, Pulos ham cha molkay nyámi hand o damagán gwazán, Epésosay shahrá átk o raset. Ódá lahtén moridi dist.

² Cha áyán josti gept: “Wahdé shomá Issá Masihay sará báwar kort, Pákén Ruh shomára raset?” Passawesh dát: “Na, má é ham naeshkotag ke Pákén Ruh hastent.”

‡ **18:18 18:18** Kawli esh at ke tán wahdéá Pulos wati sajjahén wahdá pa Hodáyá nadra kant, saray mudána nachent o sharáb ham nawárt. Nun é wahd gwastagat. § **18:25 18:25** Hodónák, bezán wáhagdár, lóthók, delmánag.

* **18:28 18:28** Áyáni hamá pésarigén Yahudi báwar ke namannit Issá, Masih ent.

³ Gwashti: “Gorhá shomá chónén pákshódié kortag?” Passaw dátesh: “Yahyáay pákshódi.”

⁴ Gwashti: “Yahyáay pákshódi, gonáháni pashómániay pákshódi at. Yahyáyá wat gón mardomán gwashtagat: ‘Hamá kasé ke cha man o randa kayt, bezán Issá, shomá hamáiy sará báwar kanét.’”

⁵ Cha é habaray eshkonagá rand, áyán Hodáwandén Issáay námá pákshódi kort.

⁶ Pulosá wati dast áyáni baddhá jat o Pákén Ruh áyáni delá potert, nun á nókén zobánán habar kanagá laggetant o paygambariesha kort.

⁷ Á, kesás dwázdah mardom atant.

⁸ Pulos tán say máhá kanisahá shot o átk o bé torsi o bimmá Hodáay bádsháhiay bárawá gón mohrén dalilán habar o tránia kort.

⁹ Bale cha áyán lahtén sarkassh o yági but o áiy habaresh nazort o mardománi démá “É Ráhesh” bad o rada gwasht. Paméshká Pulosá watá cha áyán yakk kerrá dásht. Moridi zortant o har róch mán Tiránus námén mardéay tálará* gapp o tráná at.

¹⁰ Tán do sálá hamé kári kort o é dhawlá pa Ásiáay damagay sajjahén mardomán, Yahudi o Yunánián ham, Hodáwanday habar rasénag but.

¹¹ Hodáyá cha Pulosay dastá ajabén mójezah pésha dásht.

¹² Har dazmál o godé ke áiyá belaggetén o pa nádráhánesh per bemoshtén, á wassh o dráha butant o jennán, ganók yalaha kortant.

¹³ Yahudi sáheráni yakk thóliéá shahr pa shahr tarr o garda kort. Pa chakkásá, jenniáni sará Hodáwandén Issáay námeshá gept o gwashtesh: “Man shomára hamá Issáay námá hokma dayán, ke Pulos áiy bárawá gwájáragá† ent.”

¹⁴ Yahudiáni yakk mazanén dini péshwáé ke námi Eskiwá at, áiy hapt bachakkán é kára kort.

¹⁵ Palitén ruhá á passaw dátant o gwashti: “Issáyá mana zánán, Pulosá ham pajjáha kárán, bale shomá kay ét?”

¹⁶ Hamé mardá ke jenn per at, koppi kort o áyáni chakká kapt. Sarzór but o á jándará o thappi, cha á lógá tatkant.

¹⁷ Cha é hálay eshkonagá, Epésosay shahray sajjahén mardomán, Yahudi o Yunáni doénán, báz torset o Hodáwandén Issáay námesh satá o saná kort.

¹⁸ Bázéné ke báwarmand but, mardománi démá wati pésarigén sellén káresh mannetant.

¹⁹ Lahténá ke pésará jádugeri kortagat, wati jádugeri ketáb o daptar áwort o mardománi démá sótkant. Wahdé sótkagén ketábáni kimmatay hesábesh kasshet, zánag but ke panjáha hazár derhamay‡ ketáb butagatant.

²⁰ É dhawlá, Hodáwanday habar gón géshterén zór o wáké sheng o tálána but.

Epésosay shahray shóresh

²¹ Cha é káráni sarjamiá rand, Pulosá wati delá shawr kort Makdunia o Akáyahay damagán gwazán, Urshalimá berawt. Gwashti: “Cha óday rawagá rand, maná allam, Rumay shahr ham gendagi ent.”

²² Áiyá cha wati komakkárán do mardom, Timutáus o Erastus Makduniahá rawán kortant o wat kammé wahd géshter Ásiáay damagá mahtal but.

²³ Hamá wahdá Epésosay shahrá “É Ráhay” bárawá mazanén shóreshé chest but.

* **19:9 19:9** Tálár, bezán pa gapp o trán o gwashtánká mazanén diwánjáhé. † **19:13 19:13** Gwájárag, bezán tablig kanag. ‡ **19:19 19:19** Yakk derham kamm o gésh yakk róchay mozz at.

²⁴ Shóresh é dhawlá but ke Epésosay shahrá Dimitrius námén zargaré hastat ke áia Ártémisay[§] zyáratjáhay nograhén dottoka jórhént o bahá kort. Cha é kára, shahray honarmandán bázén zarr o málé katthet.

²⁵ Áia, shahray sajjahén honarmand o é péshahay mardom lóthet o mocch kortant. Gón áyán gwashti: “Oo wájahán! Anchosh ke shomá zánét, é kár may hastómandiay sarchammag* ent.

²⁶ Bale shomá wat eshкотag o distag, é mardá, Pulosá, na tahná Epésosay, kamm o gésh sajjahén Ásiaay damagay bázén mardomé gomráh kortag o gwashit ke may dastáni addh kortagén Hodá, pa hecch dábá Hodá naant.

²⁷ Nun tors tahná é naent ke pa mardomán may kár kamsharapa bit, tors esh ent ke may mazanén Hodá Ártémisay zyáratjáhay mazani gára bit o á, ke Ásiaay damag o sajjahén donyá áia parastesha kant, wati shán o shawkatá báhénit.”[†]

²⁸ Wahdé mocchiay mardomán é habar eshкотant, sakk zahr geptant o pa kukkár gwashtesh: “Epésosay hodá, Ártemis mazan ent.”

²⁹ É paymá sajjahén shahrá shóresh chest but. Mardománi mocchi, kukkár kanán shahray maydánjáhá[‡] shot. Áyán Pulosay do hamráh ke áyáni nám Gáyus o Aristarkás at o Makduniahay mardom atant, gept, kasshakán kort o gón wat bortant.

³⁰ Pulosá mocchiay tahá rawag lóthet bale áia shágerdán naesht.

³¹ Tantaná Ásiaay damagay lahtén masterá ham, ke Pulosay dóst atant, pa áia kolaw ráh dát o dazbandi kort ke shahray maydánjáhá marawt.

³² Ódá báz shór o árhahór at, harkasá yakk chizzé gwasht. Bázénéá é habar ham nazánt ke á chéá edá átkag o mocch butagant.

³³ Yahudián, Eskandar námén mardé démá kort o cha mocchiá harkasá áiará hokmé dát. Dasti shahár dát ke chopp o bétawár bebant, tán mardománi démá gón wati habarán Yahudiáni démpániá bekant.

³⁴ Bale wahdé mocchiay mardomán zánt ke á Yahudié, gorhá padá hamgotth o hamtawár butant o tán kesás do sáhatá ják o kukkáresh kort o gwashtesh: “Epésosay hodá, Ártemis mazan ent.”

³⁵ Gorhá, shahray monshiá mocchi áram kort o gwashti: “Oo Epésosay mardomán! Sajjahén donyáay mardoma zánant ke Epésosay shahr, mazanén hodá Ártémisay zyáratjáhay negahpán ent, ke áia naksh cha ásmáná ér átkag.

³⁶ Nun ke harkas é habará mannit,[§] shomá áram bebét o pa eshtápi hecch karé makanét.

³⁷ É doén mardom ke shomá geptag o edá áwortagant, eshán na cha zyáratjáhá chizzé poletag o na may bánokén hodáesh bésharap kortag.

³⁸ Agan Dimitrius o áia honarmandán gón kaséá jérhahé hast, hakdiwánay darwázag pach ent o wáli ham har wahdá hastent, berawant o wati jérhahá pésh bekanant.

³⁹ Agan dega habaré hast, báyard áia shahray sarkári diwáná byárant tánke gisshérag bebit.

⁴⁰ Cha maróchigén sargwastá, tors esh ent may sará shóreshgariay bohtámá* bejanant. Agan chosh bebit, mára pa maróchigén shóreshá hecch passawé

[§] 19:24 19:24 Ártemis cha Yunániáni bánokén hodáyán yakké at. Yunániáni botén hodá, janén ham butagant o mardén ham. * 19:25 19:25 Hastómandiay sarchammag, bezán dawlatmandiay bonyát.

[†] 19:27 19:27 Báhénag, bezán gár dayag, cha dast dayag. [‡] 19:29 19:29 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tyáter”, bezán tamásháay jágah. [§] 19:36 19:36 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Nun ke hechkas é habaray namannók naent...”.

* 19:40 19:40 Bohtám, bezán malámat, tohmat.

nést.”

⁴¹ Áiá é habar kortant o mocchii prósht.

20

Pulos, dém pa Makduniah o Yunána

¹ Epésosay shahray shóreshay halásiá rand, Pulosá á shahray morid lóthet o delbaddhi dátant, gorhá cha áyán roksati gept o dém pa Makduniahá ráh kapt.

² Cha á hand o damagán ke gwast, gón wati habarán, báwarmandi bázén delbaddhié dátant. Randá átk o Yunána raset.

³ Ódá tán say máhá mahtal but. Gón bójigéá Suriahay rawagá pésar, Yahudián pa áiá pandalé sázet, paméshká cha Makduniahay ráhá per tarragay shawri kort.

⁴ Áiay hamráh esh atant: Pirrusay chokk Supáterus ke Biriahay mardomé at, Aristarkás o Sekundus ke Tesálunikiay mardom atant, Gáyus ke Derbehay mardomé at, Timutáus, Tikikus o Trupimus ke Ásiáay damagay mardom atant.

⁵ Á cha má pësh kaptant o Truásay shahrá shotant. Hamódá pa may áyagá rahchár butant.

⁶ Béhomirén Naganay Aidá rand, má cha Pilipiay shahrá bójigéá swár butén o panch róchá rand, Truásá áyáni kerrá átkén o tán hapt róchá hamódá dáshtén.

Warnáé zendaga bit

⁷ Haptagay awali róchá,* pa nánay chondh chondh kanagá horigá nesh-tagatén o Pulosá gón báwarmandán trán kort. Domi sabáhá á rawagi at, paméshká tán shapnémá habari kort.

⁸ Hamá borzádi báná ke neshtagatén, bázén cherágé rók at.

⁹ Pulosay habaráni wahdá, Yutukus námén warnáé darigay dapá neshtagat. Wábénag but, kóchandhagá lagget o wáb kapt. Cha lógay sayomi tabaká jahlád kapt o mort. Mardomán áiay jón chest kort.

¹⁰ Pulos ér átk, áiay némagá jahl but, goláéshi kort o gwashti: “Matorsét, sáhi mán ent.”

¹¹ Gorhá borzád shot, náni chondh chondh kort o wárt, randá gón áyán wati gapp o tráni tán gwarbámá† démá bort o padá cha ódá dar kapt o shot.

¹² Á warnáesh, zendag o dráh áiay lógá bort o áyán mazanén tasallá o delbaddhié raset.

Dém pa Militusay bandená

¹³ Má bójigá swár butén o cha Pulosá pésar, Ásusay shahrá shotén ke cha ódá áiá gón wat bezurén. Pulosay wáhag esh at ke Truásá beger tán Ásusá hoshkiá sapar bekant.

¹⁴ Wahdé Ásusay shahrá gón áiá dochár kaptén, gorhá bójigá swáren kort o Mitiliniay shahrá átkén.

¹⁵ Cha ódá domi róchá Kiusay jazirahay démá átk o rasetén. Sayomi róchá, Sámusay banden o cháromi róchá Militusay shahrá átkén.

¹⁶ Pulosay shawr at, Epésosay shahrá hecch maóshtit, tánke Ásiáay damagá báz mahtal mabit. Áiá eshtáp at ke agan buta kant Pentikástay Aiday‡ róchá Urshalimá bebit.

Gón Epésosay kamáshán Pulosay trán

* 20:7 20:7 Bezán Yakshambehá. † 20:11 20:11 Gwarbám, bezán róthekk, róchay dar áyagay wahd.

‡ 20:16 20:16 Rón o Móshay Aid.

¹⁷ Pulosá cha Militusay shahrá, pa Epésosay kelisáay kamáshán kolaw ráh dát o á wati kerrá lóthetant.

¹⁸ Kamásh ke átkant, gón áyán gwashti: “Shomá wata zánét cha hamá awali róchá ke man Ásiáay damagá pád ér kortag, che paymá wati zend gón shomá gwázéntag.

¹⁹ Man ars réchán o pa békebri o darbéshi Hodáwanday hezmatkári kortag o Yahudiáni pandaláni sawabá bázén sakki o sóri saggetag.

²⁰ Wata zánét, shomay nap o suddá harché ke mani dastá bayagi butag man kortag o Hodáay kolaw pa shomá, mocchiáni tahá o lóg pa lóg áwortag o sar kortag.

²¹ Man Yahudi o Yunáni, doén pant o sój dátagant ke cha wati radén káran tawbah bekanant, Hodáay ráhá begerant o may Hodáwandén Issáay sará imán byárant.

²² Annun gón Pákén Ruhay rahshóniá Urshalimá rawán. Nazánán ódá gón man ché bayagi ent.

²³ Bale eshiá zánán ke Pákén Ruh maná har shahrá péshgói kanag o gwáhi dayagá ent, kayd o band o sakki o sóri mani wadár o entezára ant.

²⁴ Maná pa wati sáh o zendá parwáh nést, mani yakkén wáhag esh ent ke wati dawr o bárigá pa sar berasénán o Hodáwandén Issáay dátagén kára sarjam bekanán, bezán Hodáay mehr o rahmataymestágá berasénán.

²⁵ Nuna zánán, man ke Hodáay bádsháhiay wasshén mestág pa shomá áwortag o raséntag, cha shomá hechkas padá maná nagendit.

²⁶ Paméshká maróchi shomára pa rásti o deljamia gwashán ke shomay hechkasay hón mani gardená naent.

²⁷ Chéa ke man pa shomá Hodáay sajjahén wáhagáni rasénagá hechbar chakk o pad nabutagán.

²⁸ Shomá wati jend o wati ramagay sajjahén báwarmandáni hayáldáriá bekanét ke Pákén Ruhá shomára áyáni negahpán kortag. Hodáay kelisáay shepánki o negahpániá bekanét, hamá kelisá ke Hodáwandén Issáyá gón wati hóna pa bahá geptag.

²⁹ Mana zánán cha mani rawagá rand, derróké gork shomay nyámá káyant o ramagay sará rahma nakanant.

³⁰ Tantaná shomay wati nyámá ham anchén mardom páda káyant ke rástén habarán prosht o prósha kanant tánke moridán wati némagá bekasshant.

³¹ Paméshká hozzhár bét o yát bekanét ke tán say sálá, man shap o róch pa shomá grétag o shomára dháhŠ dátag.

³² Nun shomára Hodá o áiy pormehr o rahmatén habaráni sepordaha kanán ke á habar shomára mohr dáshta kanant tán hór gón sajjahén Hodáay palgártagénán mirás bebarét.

³³ Maná cha kaséa hecch chizzéay tamáh o lálech nabutag, na sohr o tangaway, na nograh o zarray o na god o póshákay.

³⁴ Shomá wata zánét ke man gón wati é dastán kár kortag, watig o wati hamkáráni zalurat o garaz wat sarjam kortagant.

³⁵ Man shomára darwar o nemunah pésh kortag ke shomá ham mani dhawlá wati dastán kár bebandét o kár bekanét o wár o bazzagán komakk bedayét. Shomá cha Hodáwandén Issáay é habarán bétránag mabét o mashamóshét ke áia gwasht: ‘Cha zuragá, dayag bahtáwarter ent.’ ”

³⁶ Cha é habaráni halásiá rand, Pulos kóndhán kapt o gón sajjahénán hór dwái kort.

³⁷ Sajjahénán Pulos goláesh kort, chokket o báz grétesh.

³⁸ Á géshter pa eshiá gamig atant ke Pulosá gwashtagat: “Shomá padá maná nagendét.” Gorhá tán bójigá raséntesh.

21

Dém pa Urshalimá

¹ Wahdé má cha áyán jetá butén, bójigá swár but o tachkátachk dém pa Kásay jazirahá átkén. Domi róchá Rudesay jazirahá rasetén o cha ódá Pátaráay shahrá shotén.

² Ódá mára yakk bójigé dast kapt ke Pinikiahá rawagi at. Má hamé bójigá swár but o ráh geptén.

³ Wahdé bójig daryáyá rawán at, cha durá Kebresay jazirah, chappén pahnatá gendag but, cha ódá gwazán, Suriahá, Suray bandená raset o cha bójigá ér kaptén, chéá ke ódá bójigá bár ér géjagi at.

⁴ Má óday morid shóház kortant o tán hapt róchá áyáni kerrá jalletén. Áyán, cha Pákén Ruhay némagá gón Pulosá gwasht ke Urshalimá marawt.

⁵ Bale wahdé ódá may jallagay róch halás butant, má padá wati sapar bendát kort. Sajjahén báwarmand gón wati jan o chokkán may hamráhiá cha shahrá dhann, tayábdapá* átkant. Ódá má sajjahén kóndhán kaptén o dwáen kort.

⁶ Cha yakdomiá roksat bayagá rand, má bójigá swár butén o á wati lógán per tarretant.

⁷ Cha Suray bandená sapar kanán Potulemaisay shahrá átk o cha bójigá ér kaptén. Ódá ham má gón báwarmandán† gendok kort o yakk róché áyáni gwará dáshtén.

⁸ É dega róchá cha ódá dar átk o Kaysariahay shahrá rasetén. Ódá má mestág dayókén Piliposay lógá dásht ke cha hamá hapténán‡ yakké at.

⁹ Áiá chár neshtagén janénchokk hastat ke paygambariay sawgátesh cha Hodáay némagá rasetagat.

¹⁰ Á lahtén róchá ke má ódá atéen, Ágábus námén nabié cha Yahudiahá átkagat.

¹¹ May gendoká átk, Pulosay lánkbandi zort, wati dast o pádi bastant o gwashti: “Pákén Ruha gwasht: ‘Urshalimay Yahudi é lánkbanday hodábondá gerant o hamé paymá ke man watá bastag, hamé paymá áiay dast o pádána bandant o darkawmáni dastá dayant.’”

¹² Áiay habaráni eshkonagá rand, má o á shahray mardomán gón Pulosá dazbandi o mennatgiria kort ke Urshalimá marawt.

¹³ Bale Pulosá gwasht: “Chéá shomá gréwét o mani delá próshét? Man band bayagá bell, Urshalimá, pa Hodáwandén Issáay námaygi wati zenday nadir kanagá ham tayár án.”

¹⁴ Wahdé má Pulos mannént nakort, gorhá gwashtén: “Harché ke Hodáwanday razá ent, hamá dhawlá bebit” o bétawár butén.

¹⁵ Cha á róchán o rand, má wati ord o bonag bast o dém pa Urshalimá ráh geptén.

¹⁶ Cha Kaysariahay shahrá lahtén morid may hamráh but, áyán mára pa dárág o mehmán bayagá Manásun námén báwarmandéay lógá bort. Á cha Issáay awali mannógerán at o béhá Kebresié at.

Pulos, Urshalimay shahrá

* **21:5 21:5** Tayábdap, bezán daryáyay nazzikk o gwarén jágah, zerkerr, sáhel. † **21:7 21:7** Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “gón brátán”. ‡ **21:8 21:8** Bezán cha haptén gechén kortagén hezmatkárán, bechár Kásedáni Kár 6:5.

17 Wahdé Urshalimá rasetén, brátán mára gón wáhagé wasshátk kort.

18 Domi róchá, Pulosay hamráhiá Issáy brát Ákubay gend o nendá shotén. Kelisáy sajjahén kamásh hamódá atant.

19 Tayárjórhiá rand, Pulosá pa sarjamiá gwasht ke Hodáyá cha áiy hezmatán pa darkawmán ché kortag.

20 Wahdé áyán é hál eshkotant, Hodáy shogresh gept. Nun gón Pulosá gwashtesh: “Oo brát! Taw sahig ay ke hazárán Yahudi Issáy sará báwarmand butag o sajjahén Mussáy Sharyatay sará pa del o setk páband ant.

21 Bale lahténá tai bárawá gón áyán gwashtag ke taw á sajjahén Yahudi ke darkawmáni nyámá neshtagant sója dayay ke Mussáy Sharyatá yalah bedayant o wati chokkán sonnat makanáénant o may é dega dód o rabédagáni sará kár makanant.

22 Nun shawr ché ent? Má ché bekanén? Allamá cha tai eday áyagá sahiga bant.

23 Paméshká anchosh ke má gwashén, hamá dhawlá bekan. May kerrá chár mardom hast ke áyán gón Hodáyá kawlé kortag.

24 Taw hamáyáni hamráhiá beraw o gón áyáni pák o palgáriay rasmán hór bebay. Áyáni korbánigay dalwatáni kimmatá ham taw porr kan, tánke á wati sarán besáyant. É dhawlá harkasa zánt ke tai bárawá áyáni eshkotagén habar dróg butagant o taw wati zendá Sharyatay sará gwázénagá ay.

25 Bale má hamá darkawmén báwarmandáni sará nebeshtag ke may hokm áyáni bárawá ché ent. Cha botáni námá korbánig kortagén góshtá, cha hónay waragá, cha mordárén dalwatáni góshtá o cha zená o bénangiá pahréz bekanant.”

26 Pulosá á chárén mardom zortant o é dega róchá gón áyán horigá, pák o palgáriay rasmi sarjam kort. Padá mazanén parasteshgáhá shot tán palgáriay rócháni sarjam bayagay járá bejant, ke hamá róchá cha áyán har yakkéay korbánig ham hayrát kanaga bit.

Pulosay dazgir kanag

27 Áyáni palgáriay haptén róch sarjam bayagi atant ke Ásiáy damagay lahtén Yahudiá Pulos mazanén parasteshgáhá dist. Mardomesh shóréntant, Pulosesh gept o

28 kukkáresh kort: “Oo Esráilián! Byáét mára komakk bekanét. É mard, Pulos hamá ent ke har jágah gón harkasá, may kawm o Mussáy Sharyat o Hodáy é Pákén Lógay helápá tálima dant. Annun ham darkawmén Yunáni mardomi mazanén parasteshgáhá áwortag o Hodáy Pákén Lógi palit kortag.”

29 Áyán é habar paméshká kort ke pésará Pulosesh gón Trupimusá, ke Epésoy shahray nendóké at, Urshalimay bázará distagat. Gománesh kortagat ke Pulosá, Trupimus mazanén parasteshgáhá áwortag.

30 Sajjahén shahrá shóreshé chest but, sajjahén mardom cha har némagá tacháná átk o mocch butant. Pulosesh gept o cha mazanén parasteshgáhá dhanná dar kort o hamá damáná parasteshgáhay darwázagesh band kortant.

31 Pulosesh koshagi kortagat ke Rumi lashkaray masterá hál raset sajjahén Urshalimá shóreshé kaptag.

32 Áiá hamá damáná watá, sepáhig o apsaráni hamráhiá pa mardomán rasént. Wahdé mardomán lashkaray master o sepáhig distant, Pulosay latth o kotthesh bass kort.

33 Lashkaray master Pulosay kerrá átk, dazgiri kort o parmáni dát gón do zamzilá bebandanti. Cha mardomán josti gept ke “É kay ent o mayári ché ent?”

³⁴ Mardom báz kukkár kanagá atant, harkasá áiy bárawá chizzé gwasht, paméshká lashkaray master cha rástén jáwará sarpad nabut o hokmi kort ke Pulosá kalátá bebarant.

³⁵ Wahdé Pulos kalátay padánkán raset, cha mahlukay zahr o hezhmá sepáhig áiy baddh kanagá náchár butant,

³⁶ chéá ke mahluk áiy randá kukkár kanán, gwashán at: “Eshiá bekosh.”

³⁷ Hamá wahdá ke sepáhig Pulosá kalátá baragá atant, áiy gón Rumi lashkaray masterá gwasht: “Maná mókala dayay gón taw habaré bekanán?” Lashkaray masterá jost kort: “Záná, taw Yunáni zobáná balad ay?”

³⁸ Acha, taw hamá Mesri naay ke nóki shóreshi kortagat o chár hazár yágién mardomi gón wat gyábáná bortagat.”

³⁹ Pulosá darráént: “Enna, man Yahudié án o Kilikiahay damagay námién shahr Tarsusay mardomé án. Maná bell ke gón é mardománi mocchiá kammé habar bekanán.”

⁴⁰ Lashkaray masterá mannet, Pulos átk o kalátay padánkáni sará óshtát o gón dastay sorénagá mardomi bétawár kortant. Wahdé mardom bé trekk o tawár butant, gorhá Pulosá gón áyán Ebráni zobáná habar kort o gwashti:

22

Pulosay trán

¹ “Oo pet o brátán! Maná é hakká bedayét ke shomay déma wati démpániá* bekanán.”

² Wahdé mardomán dist ke á Ebráni zobáná gón áyán habar kanagá ent, géshter bétawár butant. Áiy gwasht:

³ “Man Yahudié án o mani pédáeshay jágah, Kilikiahay damagá, Tarsusay shahr ent, bale mani rost o rodóm hamedá Urshalimá butag. Gámálial mani ostád butag o may pet o pirokáni sarjamén Sharyat† man cha hamáiyá dar bortag. Pa Hodá o áiy razáyá báz wáhagdár o hodónák butagán, anchosh ke maróchi shomá hodónák ét.

⁴ Man ‘É Ráhay’ mannóger ázár dátat o koshagi ham kortagant, mardén wa mardén ant, janén ham geptat o bandi kanáéntagant.

⁵ Masterén dini péshwá o sajjahén kamásháni diwán mani bárawá gwáhi dátat kant. Áyán pa Dameshkay Yahudi brátán maná kágad dátatát tán ódá berawán, óday báwarmandán begerán o pa sezá dayagá Urshalimá byarán.

⁶ Ráhá, wahdé Dameshkay shahray nazzikká rasetagátán, némróchay wahdá anáyat cha ásmáná mani chapp o chágérdá trondén rozhné drapshet.

⁷ Zeminá kaptán o tawaré eshkoton ke maná gwashti: ‘Shául, Oo Shául! Taw chéá maná ázára dayay?’

⁸ Man jost kort: ‘Oo wájah! Taw kay ay?’ Passawi dát: ‘Man Issá Náseri án, hamá ke taw áiy ázára dayay.’

⁹ Mani hamráhán rozhn dist, bale hamá ke gón man habar kanagá at, áiy tawáresh naeshkot.

¹⁰ Joston kort: ‘Oo Hodáwand! Man ché bekanán?’ Hodáwandá maná passaw dát: ‘Pád á, Dameshkay shahrá beraw, hamá sajjahén kár ke tará kanagi ant, ódá tará gwashaga bant.’

¹¹ Hamráhán maná dastá gept o Dameshkay shahrá bort, chéá ke cha hamá trondén rozhnay gendagá mani chammáni rozhnái shotagat.

¹² Ódá Hannániá námén yakk mardé at ke Hodádóst o Sharyatay páband at o sajjahén jahmenendén Yahudiáni nyámá washnámén mardé at.

* **22:1 22:1** Démpáni, bezán wati rakkénagay johd, Arabi o Pársiá “defá”. † **22:3 22:3** Bezán hamá Mussáay Sharyat.

¹³ Mani kerrá átk o óshtát o gwashti: ‘Oo mani brát Shául! Tai chammáni rozhnái per betarrát o maym bekanátay.’ Hamá damáná mani chamm padá rozhná butant o man á dist.

¹⁴ Gorhá Hannániáyá gón man gwasht: ‘May pet o pirokáni Hodáyá tará gechén kortag tán áíay razáyá bezánay, áíay “Pák o Nékéná”[‡] begenday o áíay tawará cha áíay jenday dapá beshkonay.

¹⁵ Báýad ent pa sajjahénán wati eshкотagén o distagénáni gwáhiá bedayay.

¹⁶ Nun chéá mahtal ay? Pád á, Issáy námá beger, pákshódi bekan ke cha wati gonáh o mayarán pák o palgár bebay.’

¹⁷ Randá wahdé Urshalimá átkán, yakk róché pa dwáyá mazanén parasteshgáhá shotán, dwáay wahdá maná shobén o elhámé raset.

¹⁸ Issá Masihon dist ke maná gwashti: ‘Zutt kan. Cha Urshalimá dar kap, chéá ke eday mardom mani bárawá tai gwáhiá namannant.’

¹⁹ Man gwasht: ‘Oo Hodáwand! Á wa zánant ke man har jágah, kanisahán shotagán o tai báwarmand jatag o jél kanáéntagant.

²⁰ É habará ham zánant ke wahdé tai shahid Estipánay hón réchag but, man hamódá óshtátatagán o pa áíay koshtagá rázig atán o áíay hónigáni god o poccháni negahpán atán.’

²¹ Padá Hodáwandén Issáyá maná gwasht: ‘Beraw, chéá ke man tará durén hand o damagán darkawmáni kerrá ráha dayán.’ ”

Cha Pulosá jost o pors

²² Mardom tán haminchoká Pulosay habarán gósh dárágá atant, bale é habari ke kort nun kukkár kort o gwashtesh: “É mard koshtag o gár kanag bebit ke zenda nakarzit.”

²³ Áyán kukkár kort, wati gwaray kabáh o jámagesh kasshetant o hákshániesh kort.

²⁴ Rumi lashkaray masterá parmán dát ke Pulosá kalátá bebarant o shallák bejanant o cha áíá jost o pors bekanant tán zánag bebit mardom chéá áíay sará kukkár kanagá ant.

²⁵ Wahdé Pulosesh pa shallák janagá bast, áíá hamódá cha óshtátagén apsará jost kort: “Man Rumi báshendahé án. Kánuná, é rawá ent ke shomá bé hokmay borragá Rumi báshendahéá shallák bejanét?”

²⁶ Wahdé apsará é habar eshkot, lashkaray masteray kerrá átk o gwashti: “Oo wájah! Taw ché kanagá ay? É mard Rumi báshendahé.”

²⁷ Lashkaray master, Pulosay kerrá shot o josti kort: “Begwash, pa rásti taw Rumi báshendahé ay?” Pulosá passaw dát: “Haw, man Rumi báshendahé án.”

²⁸ Masterá gwasht: “Man pa Rumi báshendah bayagá bázén zarré dátag.” Pulosá darráént: “Man cha pédáeshá Rumi báshendahé án.”

²⁹ Á sepáhig ke cha Pulosá jost o pors kanagá atant, hamá damáná cha áíá poshtá kenzetant. Wahdé lashkaray master sarpad but ke Pulos Rumi báshendahé o áíá band kanáéntag, wat ham torseti.

³⁰ Lótheti sharr bezánt Yahudi Pulosay sará chónén bohtámé janant, paméshká domi róchá Pulosi cha bandijáhá dar kort o parmáni dát Yahudiáni mazanén dini péshwá o sarókáni diwánay sajjahén básk diwáná benendant. Gorhá Pulosi áwort o áyáni démá pésh kort.

23

Pulos Yahudi sarókáni diwánay démá

[‡] 22:14 22:14 Bezán Issá Masihá.

¹ Pulosá sarókáni diwáná nendókén báskáni némagá tachkátachk cháret o gwasht: “Oo brátán! Man tán maróchigén róchá wati zend gón pák o palgárén jabin* o wejdáné pa Hodáay razáyá gwázéntag.”

² É habará o rand, masterén dini péshwá Hannániáyá Pulosay pahnátá óshtátágén mardom parmán dátant ke áiy dapá shahmát bejanant.

³ Gorhá Pulosá gwasht: “Hodá tará jant, oo espéti per moshtagén diwál!† Taw Sharyatay rahbandáni randgiriá mani mayár o bémayáriay gisshénagá edá ay, bale é káray badalá gón mani shahmát janáénagá Sharyatay rahbandán próshagá ay.”

⁴ Pulosay kashá óshtátágén mardomán gón áiy gwasht: “Tará lajja‡ nakant Hodáay náméntágén dini péshwáyá béezzata kanay?”

⁵ Pulosá passaw dát o gwasht: “Oo brátán! Man nazántag ke é, Hodáay náméntágén masterén dini péshwá ent. Chéá ke nebeshtah ent ‘wati kawmay péshwáyá bad o rad magwashéi.’”§

⁶ Pulosahig at ke sarókáni diwánay lahtén básk, Saduki o lahtén Parisi ant, paméshká áiy pa borztawári darraént: “Oo brátán! Man Parisi é án o mani pet o pirok ham Parisi butagant, maróchi é hakdiwánay déma paméshká óshtárénag butagán ke mani báwar o omét ent ke Hodá mordagán padá zendaga kant.”

⁷ Anchosh ke áiy é habar kort, sarókáni diwánay Parisi o Saduki báskáni nyámá jérhahé pád átk o diwán do bahr but.

⁸ Sadukiáni báwar esh ent ke mordag padá zendaga nabant o na préshtag hast o na ruh, bale Parisi é sajjahénána mannant.

⁹ Bázhák o jik but o Parisiáni Sharyatay lahtén zánógerá pa namannag gwasht: “Má pa é mardá hecch mayaré nagendén, balkén yakk ruh yá préshtagéá gón eshiá habar kortag.”

¹⁰ Wahdé áyáni nyámá arh o janjál géshter but, lashkaray masterá torset, chó mabit Pulosá bejanant o chondh chondh bekanant, paméshká sepáhigi parmán dátant ke jahlád berawant, Pulosá cha áyáni nyámá pa zór dar bekanant o kalátá bebarant.

¹¹ Hamá shapá Hodáwandén Issá Pulosay déma átk o óshtát. Gwashti: “Oo Pulos! Delá mazan kan, anchosh ke taw Urshalimay shahrá pa mani mestágá sháhedi dáttag, hamé dhawlá Rumay shahrá ham tará sháhedi dayagi ent.”

Pulosay kóshárénagay sázesh o pandal

¹² Domi sabáhá, lahtén Yahudiá pandalé jórhént o watmánwatá sawgendesh wárt ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant o na warag.

¹³ Pléndh o petnah sáchókén mardom cha chelá géshter atant.

¹⁴ Mazanén dini péshwá o kawmay kamásháni kerrá shotant o gwashtesh: “Má pa del sawgend wárttag ke tán Pulosá makoshén heccha nawarén.

¹⁵ Paméshká shomá gón sarókáni diwáná horigá, lashkaray masterá begwashét ke á Pulosá shomay kerrá byárit. Gón lashkaray masterá shomay nimmón é bebit ke shomá Pulosay bárawá géshter zánag o jost o pors kanaga lóthét. Má tayár én, rasagá pésar, ráhá áiy koshén.”

¹⁶ Bale Pulosay gohárzátk ke cha é pandalá sahig but, kalátá shot o Pulosi sahig kort.

* **23:1 23:1** Jabin, bezán wajud, darun, zamir, wejdán. † **23:3 23:3** “Espéti per moshtagén diwál” hamá mardománi bárawá gwashag butag ke záherá sharr ant bale áyáni del o darun syáh ent. ‡ **23:4 23:4** Lajj, bezán sharm, hajálat. § **23:5 23:5** Darraw 2:28.

17 Pulosá yakk Rumi pawji apsaré lóthet o gwashti: “É warnáyá wati masteray kerrá bar ke eshiá chizzé gwashagi ent.”

18 Áiá warná wati masteray kerrá bort o gwashti: “Maná kaydién Pulosá lóthet o gwashtag ke é warnáyá tai kerrá byarán, chéa ke eshiá gón taw chizzé gwashagi ent.”

19 Lashkaray masterá warnáay dast gept o yakk kerré bort o jost kort: “Tará gón man chónén habaré hast?”

20 Áiá gwasht: “Lahtén Yahudiá shawr kortag ke tará begwashant bándá Pulosá diwánay déma pësh bekanay, pa é shawrá áyáni nimmón esh ent ke á Pulosay bárawá géshter jost o pors kanaga lóthant,

21 Bale taw áyáni é habaray mannagá tayár mabay, chéa ke cha áyán chell mardomá gësh, ráhá Pulosay sará orosh kanag o áiy koszagá tayár ent. Áyán sawgend wártag ke tán Pulosá makoshant, na ápa warant o na warag. Á tayár neshtagant o wadárig ant ke taw áyáni wáhagá bemannay.”

22 Lashkaray masterá warná roksat kort o gwasht: “Hechkas sahig mabit ke taw maná é hál dátag.”

Pulos, dém pa Kaysariahá

23 Gorhá lashkaray masterá do apsar lóthet o gwashtant: “Do sad payádagén sepáhig, haptád aspswár o do sad nayzahbandén sepáhig tayár bekanét ke enshapi, sáhat nohá* Kaysariahá berawant,

24 pa swáriá, Pulosá asp ham bedayét tán áiá pa wasshi o salámati, wáli Piliksay kerrá berasénant.”

25 Lashkaray masterá, Rumi wáliay námá yakk kágadé ham é dhawlá nebesht:

26 “Cha Klawdius Lisiásay némagá pa sharapdárén wáli Piliksay námá: Salám o drót!

27 É mard, Yahudián geptagat o áiá koshagi atant. Bale wahdé man sahig bután ke á Rumi báshendahé, gorhá gón sepáhigán shotán o man cha áyáni dastá rakként.

28 Man lóthet bezánán ke é marday sará chónén bohtámé janant, paméshká áyáni sarókáni diwánay déma pësh kort.

29 Sahig bután ke áiá wati Sharyatay jérhaháni sará mayárig kanagá ant o áiá hecch choshén kéré nakortag ke kayd o band, yá markay sezawár bebit.

30 Wahdé maná hál raset ke pa áiy koszagá pandalé sázag butag, hamá damáná tai gwará ráhon dát. Man, hamá mardom ke áiy sará bohtáma janant, parmán dátagant ke gón áiá wati arhá tai déma pësh bekanant.”

31 Gorhá sepáhigán, parmánay sará, hamá shapá Pulos cha Urshalimá zort o Antipátrisay shahrá† rasént.

32 Domi róchá, aspswárén sepáhigesh Pulosay hamráhiá rawán dátant o wat kalátá per tarretant.

33 Kaysariahay rasagá, áyán kágad á damagay wáli Piliksá dát o Pulosesh áiy déma pësh kort.

34 Kágaday wánagá rand, wáliá cha Pulosá jost kort: “Taw kojám damagay mardomé ay?” Passawi dát: “Man Kilikiahay damagay mardomé án.”

35 Gorhá gón Pulosá gwashti: “Wahdé tai sará bohtám janókén mardoma káyant, man tai o áyáni habarán wat gósha dárán.” Gorhá áiá sepáhig hokm kortant ke Pulosá hamá kalátá bebarant ke Hirudis bádsháhá bastag o hamódá áiy negahpániá bekanant.

* 23:23 23:23 Asligén Yunáni nebeshtánka gwasht: “shapay sayomi sáhat”. † 23:31 23:31 Antipátris, Kaysariahay nazzikká at.

24

Piliksay démá Pulosay pésh kanag

¹ Panch róchá rand, Yahudiáni masterén dini péshwá Hannániá gón kawmay lahtén kamásh o Tertulos námén wakiléá Kaysariahá shot, tán Pulosay sará wati bastagén bohtámá wáliay démá pésh bekanant.

² Wahdé Pulos árag but, Tertulosá wáliay démá Pulosay sará bohtám é dhawlá pésh kort: “Marháhdárén* wáli Piliks! Shomá é sardhagará émenén dawr o bárigé áwortag o cha wati durchári o kárzántiá, pa eday mardomán gehbudi kár kanáéntag.

³ Paméshká má har jáh o har kojá tai báz mennatwár én.

⁴ Man géshén habar kanag o tará delsyáh kanaga nalóthán, bale pa kasteri gón taw dazbandia kanán ke may yakk o do habará gósh dár o mára wati mennatwár bekan.

⁵ Gapp esh ent ke é mard, Pulos, mazanén pléndh o petnahsázé o sarjamén donyáay Yahudiána shórénit. Náseri námén yakk naráhén thóliéay saróké.

⁶ Cha eshán o abéd, mazanén parasteshgáhay béhormati kanagay chen o lánchi ham kortagat ke má gept.

⁷ Lótheten áia wati Sharyatay sará mayárig bekanén, bale lashkaray master Lisiásá, pa zór cha may dastá pach gept o bort. Paméshká má, áia beddh o bohtám janók, tai kerrá ráh dayag butagén.†

⁸ Nun taw wat áia jost o pors bekan, hamá beddh o bohtám ke má áia sará jatagant, áyáni rástiá sahig bebay.”

⁹ Yahudi ham gón áia hamtawár butant o gwashtesh: “Harché ke Tertulosá gwashtag, hamé paymá ent.”

Pulos wati démpániá kant

¹⁰ Nun wáli Piliksá Pulosay némagá eshárah kort ke á wati habarán bekant. Pulosá gwasht: “Mana zánán báz sál ent ke taw may Yahudi kawmay dádrasiá kanagá ay, paméshká pa deljami wati bémayáriay paddar kanagá gón taw habara kanán.

¹¹ Agan taw jost bekanay gorhá zánay ke dwázdah róchá géshter nagwastag ke man pa parastesh kanagá Urshalimá shotagán.

¹² Mazanén parasteshgáhá, maná hechkasá gón yakkéá pa jérhah o dapjáka nadistag, shahr o kanisahán ham mardom nashóréntagant.

¹³ É beddh o bohtámán ke annun mani sará janant, tai démá áyáni rástiá paddar korta nakanant.

¹⁴ Bale tai démá é habará mannán ke ‘É Ráhay’ randgir o mannók án ke mardom áia naráhén dini thólié gwashant. Wati pet o pirokáni Hodáyá parastesha kanán o harché ke Tawrát o Nabiáni Ketábán nebeshtah ent, man áyáni báwarmand án.

¹⁵ Man ham, hamáyáni dhawlá, cha Hodáyá ométwár án o deljam án ke sajjahén mordag, nékén o badén, padá zendaga bant.

¹⁶ Paméshká, modám johda kanán ke gón Hodá o sajjahén mardomán mani jabin o wejdán pák o palgár bebit.

¹⁷ Nun lahtén sálán o rand, per tarret o Urshalimá átkán, tán hamá hayrátán ke maná pa komakk kanagá gón atant wati kawmá berasénán o korbánig ham bekanán.

¹⁸ Watá pák o palgár kortagat ke áyán maná mazanén parasteshgáhá dist, na mardománi mocchi o mérhié hastat o na ham áshóp o balwáé.

* 24:2 24:2 Marháhdár, bezán sharapdár, ezzatmand. † 24:7 24:7 Band hapt bázén daznebeshtá nést.

¹⁹ Bale Ásiáay damagay lahtén Yahudi hamódá at, agan áyán gón man jérhahé hastat, á tai kerrá byátkénant o maná mayárigesh bekortén.

²⁰ Cha é mardomán jost kan, wahdé man Yahudiáni sarókáni diwánay déma pësh kanag bután, áyán pa man che mayaré rást o paddar kort,

²¹ abéd cha é yakkén habará ke man ódá jár jat o gwasht: ‘Man paméshká é hakdiwánay déma óstárénag butagán ke gwashtagaton: “Hodá mordagán padá zendaga kant.” ’ ’

²² É habaráni eshkonagá rand, Piliksá, ke “É Ráhay” bárawá zántkár at, hakdiwánay dádrasi déma nabort o gwashti: “Wahdé lashkaray master Lisiása kayt, hamá wahdá é arh gisshénaga bit.”

²³ Gorhá, yakk pawji apsaré parmáni kort Pulosá angat bedárant, bale áia géshter ásudagi bedayant o áia dóst o sangatán ham cha áia gendok o hezmatkáriá makan makanant.

Pulos, Piliksay déma

²⁴ Lahtén róchá rand, Piliks wati Yahudién zál Drusiláay hamráhiá átk o Pulosi ham lóthet o áwort. Gón Pulosá gwashti: “Issá Masihay saray báwarmandiay bárawá cha taw géshter eshkonaga lóthán.”

²⁵ Bale wahdé Pulosá hakk o ensáp, pahrézkári o jost o porsay áyókén róchay bárawá habar kort, gorhá Piliksá torset o gwashti: “Annun taw beraw, wahdé dazgatth nabután, tará padá lóthán.”

²⁶ Á ométwár at balkén Pulos áia chizzoké zarr lálecha dant, paméshká báz randá lóthet o áworti o gón áia gapp o tránia kort.

²⁷ Do sál hamé dábá gwast o Piliksay jágahá, Purkios Pestus wáli but. Piliksá pa Yahudiáni razá kanagá, Pulos bandijáhá dásht.

25

Pulos, Pestusay déma

¹ Wáli Pestus, é damagay rasagá say róchá rand, cha Kaysariahá dém pa Urshalimá shot.

² Ódá, mazanén dini pëshwá o Yahudiáni sarókán áia déma Pulosay sará bohtám jat o

³ dazbandiesh kort ke áyán wati mennatwár bekant o Pulosá Urshalimá ráh bedant. Shawresh kortagat ke Pulosay áyagay wahdá, ráhá áia sará orosh bekanant o bekoshanti.

⁴ Pestusá passaw dát: “Pulos Kaysariahá bandig ent, maná wat pa hamé zuttán hamódá rawagi ent.

⁵ Cha shomá lahtén master o kamásh mani hamráhiá hamódá byayt, agan áia mayár o gonáhé kortag gorhá hamódá áia sará bohtám bejanét.”

⁶ Hasht tán dah róchá gón áyán nendagá rand, Pestus Kaysariahá per tarret. Domi róchá áia hakdiwán kort o hokmi dát ke Pulosá byárant.

⁷ Wahdé Pulosesh áwort, cha Urshalimá átkagén Yahudi áia chapp o chágérdá mocch butant o áia sará bázén bohtámesh jat, bale áyán cha á bohtámán yakké ham, rást paddar kort nakort.

⁸ Pulosá pa wati bémayáriay paddar kanagá darráént: “Man pa Yahudi Sharyat o mazanén parasteshgáh o pa Rumay Kaysará, hecch dhawlén rad o nárahbandén kéré nakortag.”

⁹ Bale Pestusá lóthet Yahudián wati mennatwár bekant, paméshká cha Pulosá josti kort: “Taw Urshalimay rawagá razá ay, ke man hamódá hakdiwán bekanán o é arhá begisshénán?”

¹⁰ Pulosá gwasht: “Man Rumay Kaysaray hakdiwánay démá óshtátágán. Mani dádrasi báyard hamedá bebit. Anchosh ke taw wat sharra zánay man pa Yahudián hecch mayár o gonáhé nakortag.

¹¹ Agan man anchén mayaré bekortén ke markay sezáyá hakdár buténán, gorhá markay sezáyá saggagá ham tayár butagátán, bale agan mani sará Yahudiáni é bohtám rást naant, hechkas maná pa koshagá áyáni dastá dáta nakant. Maná Kaysaray hakdiwáná bebarét.”

¹² Pestusá gón wati saláhkárán shawr kort o randá gwashti: “Taw Kaysaray hakdiwáná péshi lóthet, hamódá pésh kanaga bay.”

Pulos, bádsháh Agripásay démá

¹³ Kammé róchán o rand, bádsháh Agripás wati gohár Bernikiay hamráhiá, pa Pestusay mobárakiá Kaysariahá átk o

¹⁴ tán bázén róchéá hamódá mant. Pestusá bádsháhay démá Pulosay bárawá trán kort o gwasht: “Mani kerrá bandigé hastent ke wáli Piliksá eshtag.

¹⁵ Wahdé Urshalimá shotagátán, Yahudiáni mazanén dini péshwá o kamáshán áiy sará bohtám jat o maná gwashtesh ke mayárigi bekanán.

¹⁶ Man gwashtant: ‘Rumiáni rahband esh ent, tán wahdé kaséá bohtám janókáni démá wati démpániay móh dayag mabit, á sezá dayaga nabit.’

¹⁷ Wahdé áiy bohtám janók edá átkant, man áyáni é arhay gishshénagá dér nakort, domi róchá hakdiwáná neshtán o parmán dát ke Pulos pésh kanag bebit.

¹⁸ Wahdé bohtám janók pa habar kanagá pád átkant, áyáni bohtám chosh naatant ke man gomán kortagat.

¹⁹ É marday sará áyáni bohtám wati jenday dini habar o Issá námén mortagén mardéay bárawá atant ke Pulosá gwasht á zendag ent.

²⁰ Man sarbatag o hayrán atán ke é arhá che paymá begisshénán? Paméshká cha Pulosá joston kort ke ‘Urshalimay rawagá razá ay, tánke é arh hamóday hakdiwáná gishshénag bebit?’

²¹ Bale Pulosá lóthet hamedá bemánit o Kaysar wat áiy arhá begisshénit. Paméshká man parmán dát, tán wahdé áiy Kaysaray darbárá ráh madayán, hamedá dárág bebit.”

²² Agripásá gwasht: “Man wat é marday habarán gósh dárága lóthán.” Pestusá gwasht: “Bándá taw áiy habarána eshkonay.”

²³ Domi róchá, Agripás o áiy gohár Berniki, gón mazanén shán o sharapéá, shahray pawji mansabdár o lahtén námdáren sarókáni hamráhiá, wáliay diwánjáhá átkant. Pestusá, Pulosay pésh kanagay parmán dát o Pulos diwánay démá árag but.

²⁴ Pestusá gwasht: “Oo bádsháh Agripás o diwánay nendókén mardomán! É mardá ke shomá gendagá ét, Urshalim o Kaysariahay shahráni sajjahén Yahudián eshiay sará bázén bohtámé jatag o gón man kukkár kanán dazbandiesh kortag ke eshiá bekóshárénán.

²⁵ Mani zánagá, eshiá choshén mazanén mayár o gonáhé nakortag ke koshag bebit, bale wahdé eshiá lóthet ke Kaysaray hakdiwáná pésh kanag bebit, gorhá man shawr kort Rumay shahrá ráhi bedayán.

²⁶ Nun mani dastá eshiay bárawá pakkáén chizzé nést ke pa Kaysará benebisán. Paméshká, man Pulos pa shomá sajjahénán o géshter pa taw, oo bádsháh Agripás, pésh kortag tán jost o porsá rand, chizzé pa nebisagá dar begéján.

²⁷ Chéá ke é bésar o bonén káré, man yakk bandigéá dém bedayán bale á bohtámán ke áiy sará janag butagant, manebisán.”

26

Pulos watá bémáyára kant

¹ Bádsháh Agripásá gón Pulosá gwasht: “Tará wati démpániay móh o mókal ent.” Pulosá dast borz kort o pa wati bémáyáriay paddar kanagá habará lagget o gwashti:

² “Oo sharapdárén bádsháh Agripás! Man bahtáwaré án ke maróchi tai démá pësh kanag butagán tán cha Yahudiáni sajjahén bohtámán wati démpániá bekanán.

³ Mana zánán ke taw Yahudiáni sajjahén dód o rabédag o áyáni jerhahán sharra zánay. Paméshká gón taw peryát o dazbandia kanán, mani habaráni sará gón sharrén sabr o ópáré* delgósh gwar bekanay.

⁴ Sajjahén Yahudi sharra zánant ke mani zend che paymá butag o mani kasáni o warnái wati mardománi gwará o randá Urshalimá chón gwastag.

⁵ Báz wahd ent ke maná zánant o agan belóthant, é gwáhiá dáta kanant ke man Parisié butag o áyáni pábandterén dini rombá gón butagán.

⁶ Nun, paméshká hakdiwáná árag butagán ke Hodáay hamá labz o kawlay sarjam bayagá deljam o saddak án ke áiá gón may pet o pirokán kortag.

⁷ Pa hamé labz o kawlay sarjam bayagay ométá, may Yahudiáni dwázdahén kabilah shap o róch pa delsetki Hodáyá parastesha kanant. Oo marháhdárén bádsháh! Yahudi paméshká mani sará bohtám janagá ant ke man pa hamé kawlay sarjam bayagá saddak án.

⁸ Oo gósh dárókán! Chéá é habará manneta nakanét ke Hodá mordagán padá zendaga kant?

⁹ Yakk wahdé man ham báwar kortagat ke Issá Masihay† námay namannag o áiy morid o mannógeráni ázár dayag, sharrén káré.

¹⁰ Urshalimá, hamé kára kanagá atán. Gón mazanén dini pëshwáyáni ehtiára, cha Hodáay palgártagénán bázéné, bandi kortag o modám áyáni kóshárénagá hamshawr butagán.

¹¹ Báz randá sajjahén kanisaháni tahá, man á pa kopr kanagá hojj kortagant. Maná badwáhi o kénagá anchosh ganók kortagat ke pa áyáni ázár rasénagá, dhanni shahrán ham shotagatán.

¹² Yakk baré gón mazanén dini pëshwáyáni sarjamén wák o ehtiára, Dameshká ráhi atán.

¹³ Oo sharapdárén bádsháh! Némróchá hamé ráhá, anágat ásmáná cha róchá rozhnáterén shahmé diston. Hamá rozhn manig o mani hamráhání chárén némagán drapshet.

¹⁴ Má sajjahén zeminá kaptén, tawaré eshkoton ke Ebráni zobáná maná gwashagá at: ‘Shául, oo Shául! Taw chéá maná ázára dayay? Taw hamá káigerén gókay paymá ay ke shatay tusk o tézén sojjá‡ lagata jant o watá táwána dant.’

¹⁵ Man jost kort: ‘Oo wájah! Taw kay ay?’ Hodáwandá passaw dát: ‘Man Issá án, hamá ke taw áiá ázára dayay.

¹⁶ Nun pád á, wati pádáni sará bósht, man paméshká pa taw paddar butagán ke tará wati sháhed o hezmatkár gechén bekanán, tán harché ke cha man distaget o démterá genday, pa áyán gwáhi bedayay.

¹⁷ Tará cha tai jenday kawmá o cha darkawmán, ke áyáni kerrá tará rawána dayán, rakkénán.

* **26:3 26:3** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. † **26:9 26:9** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Issá Náseriay”. ‡ **26:14 26:14** Shatt dáré o sojj dáráy tuskén sarok ent. Nangár kanagay wahdá, é dárá pa gókáni hay kanagá kára bandant.

¹⁸ Tará paméshká áyáni kerrá ráha dayán, tán chammánesh pach bekanay. Á cha taháriá rozhnáiy némagá byáyant o cha Shaytánay porzórén dastá dém pa Hodáay ráhá betarrant, tán gonáhesh pahell kanag bebant o gón hamá mardomán sharikdár bebant ke cha mani saray báwarmandiá pák o palgár butagant.’

¹⁹ Oo bádsháh Agripás! Man cha á ásmáni shobénay mannagá sar táb nadát.

²⁰ Pésará Dameshkay shahray mardománi nyámá, randá Urshalim o Yahudiahay sajjahén hand o damagáni mardománi kerrá o goddhá darkawmáni gwará ham shotán o é kolaw rasént ke cha wati gonáhán tawbah bekanant o Hodáay ráhá per betarrant o cha wati kárán paddar bekanant ke Hodáay ráhesh geptag.

²¹ Paméshká Yahudián maná mazanén parasteshgáhá gept o koshagay johdesh kort.

²² Bale Hodáyá maná tán maróchigá komakk kortag o nun edá óshtátágán o mazan o kasán, sajjahénáni déma gwáhia dayán. É habarán ke man kanagá án, cha Mussá o é dega nabiáni péshgóián dhann naant,

²³ ke Masih báyad ent sakki o sóri besaggit, bemerit o cha sajjahénán pésar, cha mordagán zendag bebit, jáh bejant o pa wati kawm o darkawmán nur o rozhnay mestágay járá bejant.”

Pa Agripásay báwarmand bayagá, Pulosay wáhag

²⁴ Hamedá, Pestusá pa borztawári Pulosay habaray tahá dawr kort o gwashti: “Oo Pulos! Taw bésár ay, tai géshén zánt o zánagá tará ganók kortag.”

²⁵ Pulosá darráent: “Sharapdárén wáli Pestus! Man bésár naán, é chizz ke mana gwashán rást o hóshmandénŠ habar ant.

²⁶ Bádsháh Agripás wat é chizzáni bárawá sharra zánt o man pa deléri é habarán kanagá án, chéá ke deljam án, á cha é sargwastán sahig ent, é sajjahén yakk gwandhén kallag o kerréa wa nabutagant.

²⁷ Marháhdárén bádsháh Agripás! Tará nabiáni sará báwar ent? Haw! Mana zánán ke tará báwar ent.”

²⁸ Gorhá Agripásá gón Pulosá gwasht: “Tai hayálá, maná gón wati habarán chosh zutt Masihiáni ráhá áworta kanay?”

²⁹ Pulosá passaw dát: “Zutt yá dér, bale man cha Hodáyá hameshiá lóthán ke éwaká taw na, harkas ke maróchi mani habarán gósh dárágá ent, mani dhawlá báwarmand bebit, bale pádi zamzilán mabant.”

³⁰ Randá bádsháh o gón áia wáli, Berniki o neshtagén mardom pád átkant.

³¹ Wahdé dar áyagá atant, watmánwat gwashagá atant ke “É mardá choshén mazanén mayaré nakortag ke jél kanag yá koshag bebit.”

³² Bádsháh Agripásá gón Pestusá gwasht: “Agan é mardá Kaysaray hakdiwáná péshi malóthetén, annun ázát kanag butagat.”

27

Pulos o Rumay sapar

¹ Wahdé karár but má gón bójigá Itáliáyá berawén, gorhá Pulosesh gón dega lahtén bandigá, Julyus námén apsaréay dastá dát, ke cha Kaysaray lashkará at.

² Má bójigéa swár but o ráh kaptén ke á cha Adrámitinay bandená átkagat o Ásiáy damagay é dega bandenán rawagi at. Tesálunikiay shahray Aristarkás námén Makdunié ham, é bójigá gón at.

³ Domi róchá, may bójjá Saydunay bandená nangar dawr dát. Apsar Julyus gón Pulosá mehrabán at o eshti ke Pulos berawt gón wati dóstán gendok bekant o áiy zaluratán purah bekanant.

⁴ Cha ódá padá ráh geptén bale gwát may déma at, paméshká má Kebresay jazirahay kash gept o érgwátá* déma rawán butén.

⁵ Cha Kilikiah o Pampiliahay zerkerrán gwazán, Likiahay damagá, Mirahay shahrá átkén.

⁶ Ódá may pawji apsará dega bójjé dar gétk ke cha Mesray shahr Eskandariahá átkagat o Itáliáyá rawagá at. Áiá mára hamé bójjá swár kort.

⁷ Má tán bázén róchán madán madán† déma shotén o pa hillaté Knidusay bandenay nazzikká átk o rasetén. Nun gwát may déma at, paméshká cha Kritay érgwátén pahnátá Salmunahay kerrá gwazán, déma shotén o

⁸ pa sakki o sórié “Zébá” námén bandenéá sar butén ke Lásiahay shahray nazzikká ent.

⁹ Bázén wahdé zawál butagat, tantaná Róchagay Aid‡ ham gwastagat o daryáay sapor báz torsnák butagat, paméshká Pulosá á dháh dát o hozzhár kortant,

¹⁰ gwashti: “Oo wájahán! Man anchosha gendán ke sakkén bimnák o táwánbárén saporé may déma ent, na tahná pa bójjig o bójjigay bár o bonagá, pa may zendá ham.”

¹¹ Bale pawji apsará Pulosay habaráni sará delgósh dayagay badalá, bójjigay hodábond o náhodáay habar zortant.

¹² Zemestáná á banden pa dáragá sharr naat, paméshká géshterénáni shawr hamesh at ke bójjig cha ódá dar bekapit o agan buta kant, á Piniksay bandená watá berasénant o zemestáná ódá begwázénant. Piniksay banden, Kritay yakk bandené ke démi cha shomál o jonubá magrebay némagá ent.

Mazanén tuppán

¹³ Wahdé sobakkén zerbári gwát wassh wasshá kasshagá lagget, gománesh kort ke nun áyáni delay morád puraha bit. Gorhá bójjigay nangaresh chest kort o Kritay jazirahay pahnátá gerán, tayábay nazzikká rawán butant.

¹⁴ Bale dér nagwast ke tuppánén gwátéá cha Kritá sar kort, ke áiá góricháni ródarátkay§ gwátá gwashant.

¹⁵ Bójjig gón tuppáná dochár kapt o gwátay démi dásht nakort, paméshká má watá gwátay sepordah kort o chawl o mawján mára déma bort.

¹⁶ Má gwandhén Kawdá námén jazirahéay érgwátá, pa sakki bójjigay kathi* dastá áwort.

¹⁷ Kathiay sar géjagá rand, gón tayl o sádán bójjigesh chapp o chágerdá mohrband kort ke maproshit. Torsetesh chosh mabit ke bójjig, Sirtisay bázén rékáni tahá mén berawt, paméshká bójjigay ácháresh† ér gétk o bótk, nun gwát bójjá déma baragá at.

¹⁸ Bójjig cha gwátay trondi o daryáay chawl o mawjáni mastiá chest o ér bayagá at, paméshká domi róchá, bójjigay bár o bonagáni chagal dayagá laggetant.

¹⁹ Sayomi róchá, bójjigay bázén kárgéj o sámánesh ham daste wat daryáyá dawr dátant.

* **27:4 27:4** “Érgwátay” máná esh ent ke yakk diwálé, kóhé yá dega chizzé gwátay déma dárít. † **27:7 27:7** Madán madán, bezán ástah ástah, lahm lahmá, wassh wasshá. ‡ **27:9 27:9** Róchagay Aid, bezán Yahudiáni “Yawm Kipur” námén aidé ke érahtay wahdá ent. § **27:14 27:14** Ródarátk, bezán hamá némag ke róch dara kayt, mashrek. * **27:16 27:16** Kathi (yá sudommi) kasánén bójjigé ke har mazanén bójjá hast. † **27:17 27:17** Áchá, bezán bádpan.

20 Wahdé tán bázén róchán na róch gendaga but o na estár o tuppánén gwát ham kasshagá at, gorhá má pa wati zenday rakkagá hecch omét nakasshet.

21 Tán báz róchá waragesh ham nawártagat. Gorhá, Pulos áyáni déma óshtát o gwashti: “Oo mardán! Agan shomá mani habar bezortén o cha Kritá dar mayátkénét, may sará inchok sakki o sóri nakaptagat o inchok táwán ham narasetagat.

22 Bale nun gón shomá dazbandia kanán wati delá dhaddh kanét, bójiga boddhit bale shomay jendá heccha nabit.

23 É habará, man paméshká zánán ke dóshi cha hamá Hodáay némagá ke man áiyg án o áiyg hezmatkár án, préshtagé átk, mani kashá óshtát o

24 gwashti: ‘Oo Pulos! Maters, taw báyd Kaysaray darbára pésh kanag bebay, mán bójigá tai hamráh ham Hodáyá rakkéntagant.’

25 Oo brátán! Delá dhaddh kanét chéa ke maná Hodáay sará setk ent o deljam án, préshtagá harché maná gwashtag, allamá hamá dhawlá bit.

26 Bale may bójig yakk jazirahéa ména rawt.”

Bójigay proshag

27 Chárdahomi shapá, may bójig angat Ádriátikay Zerá[‡] jombán o chest o ér bayán at. Shapnéma, jánshóán gomán kort ke tayábgwar nazzikk ent.

28 Gorhá ápay johliesh sódet o kesás kort ke bist gwáz[§] at, wahdé bójig kammé démtérá shot padá ápesh sódet o zántesh ke zeray johli pánzdah gwáz^{*} ent.

29 Torsetesh, chosh mabit ke bójig ápa gón kóhéa dhikk bwárt. Paméshká bójigay poshti némagá chár nangaresh daryáyá dawr dát o dwáesh kort ke zutter róch bebit.

30 Jáns hó cha bójigá ér kapag o jehagá delmánag atant, paméshká áyán kathiay sád pach kortant o daryáyá ér gétk. Áyáni nimmón esh at ke cha démi némagá ham nangar ápa ér begéjant.

31 Pulosá gón pawji apsar o sepáhigán gwasht: “Agan jánshóán bójig yalah dát o jistant, gorhá shomá rakketa nakanét.”

32 Paméshká sepáhigán sád borretant o kathi daryáyá yalah dát.

33 Wahdé gwarbám nazzikk but, Pulosá sajjahén delbaddhi dát o gwash-tant: “Shomá tán chárdah róchá wadár kortag ke bárén ché bit o ward o warákó dast ham najatag.

34 Paméshká man gón shomá dazbandia kanán chizzé bwarét tán zendag bemánét, cha shomá hechkasay saray mudáni thále ham zyána nabit.”

35 Pulosá nán zortant, sajjahénáni déma Hodáay shogr gept o padá nán tronset o warag bongéj kort.

36 Cha eshiá sajjahénáni del dhaddh but o á ham waragá laggetant.

37 Bójigay tahá má do sad o haptád o shash mardom atén.

38 Wahdé waragesh wárt o sér kort, gallahén dánesh daryáyá dawr dátant tán bójig sobakter bebit.

39 Róch ke dar átk, tayábesh dist bale nazántesh kojám sardhagará ant. Talagén hóré[†] distesh ke tayábi rék at, shawresh kort, agan bebit bójigá hamé hórá sara géjant.

40 Nangaresh bótk o daryáyá yalah kortant. Bójigay sokkánesh ke gón sádán bastagat pach kort o bójigay démi némagay áchár borz kort, tánke tayábá sar bebant,

[‡] 27:27 27:27 Pulosay zamánagá, Ádriátikay Zer cha maróchigén Ádriátikay Zerá master butag o á wahdá Mátháay nazzikkén zer ke maróchi “Yónyan Zer” gwashaga bit, ham Ádriátikay Zerá hawár butag.

[§] 27:28 27:28 Bezán chell mitar. Har doén dastáni drájiá, ke do mitara bit, gwáza gwashant. ^{*} 27:28

27:28 Bezán si mitar. [†] 27:39 27:39 Hór, Arabi o Pársiá “khalij”.

⁴¹ bale áp é jágahá talag at, paméshká bójigay démi némag rékáni tompéa mén shot o poshti némag cha mastén chawláni zórá proshagá lagget.

⁴² Sepáhigán kaydiáni koshagay shawr kort tán chó mabit ke cha áyan kasé ózhnág[‡] bekant o betachit,

⁴³ bale pawji apsará pa Pulosay zenday rakkénagá sepáhig cha é kára makan kortant o parmán dát ke agan kasé ózhnág korta kant, daryáyá kopp bekant o tayábá berawt,

⁴⁴ é dega mardom, lahtén tahtagén dáráni komakká o lahtén bójigay é dega thokkoráni sará watá hoshkiá berasénant. É dhawlá sajjahén mardom pa wasshi o salámati tayábá ér kaptant.

28

Máltháay jazirahá, Pulosay mójezah

¹ Wahdé má sajjahén pa wasshi o salámati hoshkiá ér kaptén gorhá zántén ke á jazirahay nám Málthá ent.

² Óday mardomán gón má bédarwarén mehrabánia kort, hawr gwáragá at o sakk sárt at, áyan mazanén áse rók kort o mára wasshátk kanána gwasht: “Watá betápét o garm bekanét.”

³ Pulosá lahtén lansh o dár chet o mocch kort o anchosh ke ásay tahá dawr dayagá at, cha ásay garmiá yakk garmaré dar átk o áiy dastá mangal but.

⁴ Mardomán wahdé Pulosay dastá patátágén már dist, watmánwatá gwashtesh: “Allamá é mard hónigé ke cha daryáyá rakettag bale nun ensápay hodá* áia zendagá naylit.”

⁵ Bale Pulosá wati dast chandhet, már ása kapt o Pulosá hecch nabut.

⁶ Mardom chárágá atant ke allamá áiy jesm o ján gwáta gipt yá kapit o merit. Tán dérá wadáresh kort bale wahdé distesh áia choshén hecch chizzé nabut, gorhá áyani hayál badal but o gwashtesh: “É cha hodáyán yakké.”

⁷ Jazirahay sardár Publiusay melkat o jáydád nazzikk atant, sardár may kerrá átk o mára wati lógá borti o tán say róchá mehmáni kort.

⁸ Hamá róchán sardáray pet tapig at o láprechéá geptagat. Pulos áiy kerrá shot, dasti baddhá jat o gón wati dwáyá dráhi kort.

⁹ Randá á jazirahay é dega nájórhen mardom Pulosay kerrá átkant o dráh butant.

¹⁰ Áyan har paymá mára báz sharap dát o randá, rawagay wahdá pa sát o sapará harché tóshag ke mára pakár at dátesh.

Pulos, dém pa Rumá

¹¹ Máltháay jazirahá say máhá jallagá rand, cha Eskandariahay shahrá átkagén bójigéa swár butén. Bójigay démi némagá daryáay járhén botáni[†] neshán per at.

¹² Wahdé bójig Sirákusay bandená raset, gorhá tán say róchá hamódá mahtal butén.

¹³ Má cha ódá ráh gept o Régiumay bandená átk o rasetén. Domi róchá zerbári gwátéa sar kort, sayomi róchá Putiuliay bandená rasetén.

¹⁴ Ódá má wati lahtén báwarmandén brát dist o áyan lóthet tán haptagéa áyani kerrá bedáren. Cha ódá Rumay shahrá rasetén.

[‡] 27:42 27:42 Ózhnág, bezán shená. * 28:4 28:4 Máltháay mardom botparast butagant. Áyani ensápay bánokén hodáay nám “Diki” at. [†] 28:11 28:11 É doén botáni nám Kástor o Puluks atant ke Jawzá ham zánaga bant.

¹⁵ Wahdé óday báwarmandén brátán eshкотagat ke má pédák én, gorhá tán “Ápiusay Bázará” o “Say Mosáperjá” námén métagéa may péshwázia[‡] átkant. Pulosá ke distant, áia delbaddhié raset o Hodáay shogri gept.

¹⁶ Rumay shahray rasagá, Pulosá é mókal dayag but ke jetáén lógéay tahá, tahná gón yakl negahpánén sepáhigéa benendit.

Pulos, Rumay shahrá

¹⁷ Say róchá rand, Pulosá Rumay shahray Yahudiáni kamásh wati kerrá lóthetant. Wahdé átk o yakjá butant, gón áyán gwashti: “Oo mani brátán! Harchont man pa wati kawm o pet o piroki dód o rabédagán hecch dhawlén radén kéré nakortag, bale angat lahtén mardomá maná Urshalimá geráéntag o Rumiáni dastá dátag.

¹⁸ Rumián bázén patth o póla rand, pa man hecch choshén mayaré nadist ke koshag bebán, paméshká lóthetesh maná yalah bedayant.

¹⁹ Bale Yahudián áyáni é shawr namannet, nun man náchár bután ke cha Kaysará pa wat ensáp belóthán, angat ham wati kawmay zangá najanán o maná cha áyán gelagé nést.

²⁰ Paméshká shomará wati kerrá lóthetant tán shomará begendán o gapp o trán bekanén. Man pa ‘Esráilay armáná’[§] gón é zamzil o sánkalán bandig án.”

²¹ Gwashtesh: “Tai bárawá cha Yahudiahá pa má hecch kolaw o kágadé nayátkag o cha may brátán ke edá átkagant, na kaséa tai bárawá gón má hál o hawál kortag, na kaséa bad o radén habaré gwashtag.”

²² Bale má tai pegr o hayálán cha tai jenday dapá gósh dáraga lóthén. Parchá ke má zánén shomay Issái thóliay bárawá har jágah mardom bad gwashagá ant.

²³ Áyán gón Pulosá pa gend o nendá yakl róché gishshént o á róchá, cha pésará géshter mardom Pulosay lógá átk o mocch but. Gorhá Pulosá sabáhá beger tán bégáhá gón áyán Hodáay bádsháhiay bárawá trán kort o gwáhi dát. Áia cha Mussáay Sharyat o gwastagén Nabiáni Ketábáni gwáhi o dalilán é johd kort ke Issáay mannógeria áyáni delán benádénit.

²⁴ Áiay habaráni gósh dáraga rand lahtén báwarmand but bale dega lahtená báwar nakort.

²⁵ Á watmánwat nátepák but o cha ódá shotant, bale áyáni rawagá pésar, Pulosá wati goddhi habar kort: “Pákén Ruhá cha Eshayá nabiay zobáná gón shomay pet o pirénán chón wassh o rást gwashtag:

²⁶ ‘É kawmay gwará beraw o begwash:

“gón góshána eshkonét, bale sarkecha nawarét,

gón chammána chárét, bale nagendét,”

²⁷ chéa ke é kawm sengdel butag,

góshesh grán ant,

áyán wati chamm bastagant

chó mabit áyáni chamm begendant,

áyáni gósh beshkonant,

áyáni del bezánant o sarpad bebant o

mani némagá per betarrant

ke man áyán dráh bekanán.”*

²⁸ Paméshká man shomará sahig o sarpada kanán ke cha Hodáay némagá rakkénagay é jár darkawmáni kerrá baraga bit, á gósha dárant.”

[‡] 28:15 28:15 Péshwázi, bezán mardoméay déma rawag o sharap dayag. [§] 28:20 28:20 “Esráilay armán”, bezán Masihay áyag. * 28:27 28:27 Eshayá Nabiay Ketáb 6:9–10.

²⁹ Wahdé Pulosá é habar gwasht, Yahudi pád átk o shotant o watmánwatá pa trondi dapjákesht kort.[†]

³⁰ Pulos tán do sálá wati jenday keréh kortagén lógéá jahmenend but o harkas pa gendoká byátkén áiá wasshátka kort.

³¹ Pa natorsi Hodáay bádsháhiay jária jat o Hodáwandén Issá Masihay bárawá mardomi tálima dátant o hechkaséá á, makana nakort.

[†] **28:29 28:29** Lahtén daznebeshtá band 29 nést.

Pa Rumián Pulosay kágad Pa Rumián Pulosay kágaday bárawá

Pa Rumián Pulosay kágad Nókén Ahdnámagay shashomi ketáb ent o awali kágad. É kágad, pa Rumay kelisáyá nebisag butag (7:1, 15). Rum, Rumi bádsháhiay bondar* at o é shahrá bázén kawméay mardom nendók atant. Esháni nyámá Yahudi ham hastat.

É habar pakkáia zánaga nabit ke Rumay shahrá, kelisáy bendát chón butag. Buta kant ke hamá Rumi ke Pentikástay róchá Urshalimá átkagatant o Petrosay wázá gón atant, cha áyán lahténá, gón hamá say hazárén mardomán hawár pákshódi† kortag ke á róchá báwarmand butant (Kásedáni Kár, dar 2) o hamé báwarmand ke padá Rumá per tarretagant, wasshén mestágay sheng kanagesh bendát kortag o cha hamesháni johdán kelisá bendát butag. É ham buta kant ke lahtén mardomá Torkiah, Yunán yá dega molkéa wasshén mestág eshkotag, padá Rumá shotagant o mestágay sheng kanagesh bendát kortag.

Rumay shahray géshterén mardom Yahudi naatant. Paméshká gomán hamesh ent ke óday kelisáyá Yahudi o darkawmén báwarmand hawár butagant. É kágaday tahá Pulos gón Yahudián ham habara kant o gón é dega kawmáni mardomán ham.

Cha é kágaday jendá záher ent ke eshiay nebeshtakár Pulos ent (1:1). Pulos, Esráilié at ke maróchigén Torkiahay shahr Tarsusá pédá butagat. É kágad nebeshtah kanagay zamánagá, é damag Ásiá gwashag butag. Pulos, Parisi o wánendahén mardomé at. Áia Urshalimá dini kánun wántagat. Kásedáni Káray ketábá nebeshtah ent ke Pulos chón báwarmand but (dar 9) o chón Rumay bádsháhiay bázén jágahán tarr o tábia kort o wasshén mestágay jária jat (dar 10 tán 28). Pulos, wati báwarmandiay sawabá do randá bandig kanag but o godhsará koshag but. Pulosá sézdah kágad nebeshtah kortag ke Nókén Ahdnámagá hawár ant.

Pulosá, Rumay báwarmandáni sará é kágad cha Korentay shahrá nebeshtah kort. É wahdá, á wati sayomi mestági sapará at. É paymá é kágaday nebisagay wahd o zamánag 56 yá 57 miládiá bit. Rumay báwarmand Pulosá wat nadistagatant o áyáni kelisáy jérhahán sarpad naat, paméshká é kágaday tahá, áyáni jérhaháni sará habara nakant, chó ke dega lahtén kágaday tahá kant.

É kágad say bahrá ent; dar yakk tán yázadah awali bahr ent, dar dwázdah tán pánzdah domi bahr ent o dar shánzdah sayomi bahr ent.

Awali bahrá, Pulos nejátay sarjamén kesshá kárit, hamá neját ke cha Issá Masihay sará báwarmandiá rasit. Pulos é habaray sará zóra dant ke sajjahén mardomán gonáh kortag o kass cha Sharyatay dáragá narakkít (dar 1 tán 5). Pulos é chizzáni bárawá ham habara kant ke ensán báwarmand bayagá rand báyard ent gonáhay ráhá marawt (dar 6 o 7). Hamá hakkay bárawá ham habara kant ke Hodáay chokk bayagay barkatá mára hastent (dar 8). Padá, Hodáay káráni tahá Esráili kawmay jágah o makámay bárawá habara kant. Gwashit ke pésará wasshén mestág jáhánay é dega kawmán sar kanaga bit o

* : 1:0 Bondar, bezán molkay taht. Orduá sadrmakán, Pársiá páyetakht. † : 1:0 Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent.

randá sajjahén Esráil báwara kanant ke Issá, hamá wádah dátágén Masih ent (dar 9 tán 11).

Domi bahr, Pulos é habará kant ke báwarmand chón pa tepáki zend begwázénant o yakdomiá[‡] ér majanant. Pulos, Rumay kelisáyá wati kár o erádaháni bárawá ham hála dant, chéá ke áiy démteri káráni tahá é kelisáay mardom ham gón ant. É kágaday nebeshtah kanagay wahdá Pulos hamá sajjahén zarrán yakjáh kanag o Urshalimá sar kanaga lóthit ke cha bázén kelisáay némagá pa Urshalimay garib o nézgárén kelisáyá nazz árag butagant. Pulos erádaha kant ke cha é zarráni sar kanagá o rand Rumá o padá Espániáyá berawt o wasshén mestágá sheng bekant.

Kágaday goddhi[§] bahrá pa kelisáay bázén mardoméá salám o drót mán ent o Hodáay satá o saná ham.

Salám o drót

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár* Pulosay némagá, mane Pulos ke pa kásediá gwánk janag[†] o pa Hodáay wasshén mestágá[‡] gechén kanag butagán,

² hamá wasshén mestág ke Hodáyá pésará wati nabiáni wasilahá, Pákén Ketábáni tahá eshiay wádah kortagat.

³⁻⁴ É mestág áiy Chokk bezán may Hodáwandén Issá Masihay bárawá ent ke jesmi hesábá Dáuday poshpad ent. Wahdé cha mordagán jáhi jat, pák o palgár kanókén Ruhay barkatá Hodáay zórmándén Chokk zánag o jár janag but.

⁵ Márá cha Masihay wasilahá é rahmat o kásediay kár rasetag ke pa hamáiy námaygi, sajjahén darkawmáni tahá anchén parmánbardárié byárén ke cha imáná kayt.

⁶ Áyáni tahá shomá ham gón ét, shomá ke gwánk janag butagét ke Issá Masihay bebét.

⁷ Pa Rumay hamá sajjahén mardomán ke Hodáyá dóst ant o áiy gwánk jatagén o palgártágén[§] ant.

Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Pa Rumay sapará Pulosay wáhag

⁸ Har chizzá pésar, man Issá Masihay barkatá pa shomá sajjahénán wati Hodáay shográ gerán, chéá ke shomay imánay hál sajjahén donyáyá sheng butag.

⁹ Hamá Hodá ke man pa ján o del, gón áiy Chokkay wasshén mestágay sar kanagá áiy hezmatá kanán, á wat sháhed ent ke man wati dwáyáni tahá modám shomará yáta kanán.

¹⁰ Mani dwá ent ke godhsará, gón Hodáay razáyá shomay kerrá rasagá kámyáb bebán,

¹¹ chéá ke pa shomay didará morádíg án, tánke shomará cha Pákén Ruhay némagá nyámaté bedayán ke shomará mohr o mohkam bekant,

¹² bezán ke máshomará cha yakdomiay imáná delbaddhi* berasit, cha mani o shomay imáná.

[‡] : 1:0 Yakdomi, bezán yakdegar, yakk o domi. § : 1:0 Goddhi, bezán áheri. * 1:1 1:1 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † 1:1 1:1 Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. ‡ 1:1 1:1 Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. § 1:7 1:7 “Palgártágén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. * 1:12 1:12 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik.

¹³ Oo brátán!† Mana lóthán shomá bezánét ke man báz randá erádah kortag ke shomay kerrá byáyán bale yakk na yakk moshkeléá maná dáshtag. Mani wáhag‡ at ke maná cha shomá ham bar o samaré berasit, hamá paymá ke maná cha á dega darkawmán rasetag.

¹⁴ Man shahri o jangaliáni,§ dáná o nádánáni wámdár án.

¹⁵ Paméshká, mani del báza lóthit shomay kerrá ham ke Rumá nendók ét, wasshén mestágay járá bejanán.

¹⁶ Parchá ke cha wasshén mestágá pashal o sharmendag naán, é Hodáay zór o twán ent ke har imána áróká nejáta dant, awalá Yahudi o randá darkawmán.

¹⁷ Chéá ke wasshén mestágay tahá Hodáay rástáwari o ádeli záhera bit, hamá rástáwari ke awalá tán áherá cha imáná rasit, anchosh ke nebisag butag: *“Hamá ke imánay barkatá rástáwar o bémayár*ent, hamá zendaga mánit.”†*

Hodáay kahr o gazab

¹⁸ Hodáay kahr o gazab cha ásmáná záhera bit o mardománi sajjahén hodánáparmáni o badkáriáni sará kapit, chéá ke mardom gón wati radkárián rástíá lagatmála kanant.

¹⁹ Parchá ke á chizz ke Hodáay bárawá zánaga bant, pa áyán záher ant. Hodáyá á chizz pa áyán záher kortagant.

²⁰ Cha donyáay jórth kanagá beger tán annun Hodáay chér o andémén‡ jawhar, bezán áiy abadmánén zór o Hodái tab o saresh‡§ cha áiy jórth kortagén chizzán gendag o zánaga bit. Nun mardomán nimóné nést.

²¹ Harchont ke áyán Hodá zánt, bale áíará Hodái ezzatesha nadát o áiy shogresha nagept. Eshiy badalá, wati náhudagén* pegr o hayáláni tahá gár butant o áyáni násarpadén del taháriá mán póshet.

²² Harchont ke watá dánáesha gwasht, bale áyáni hódhi o ahmaki róch pa róch gésa but.

²³ Namiránén† Hodáay shán o shawkatesh gón hamá botán sawdá kort ke hákién ensán o báli morg o chárpad o lápkassháni rang o dróshomá‡ atant.

²⁴ Paméshká Hodáyá mardom áyáni delay sell o badén wáhagáni tahá yalah kortant ke watmánwatá gón nápakiá wati jesmán béhormat bekanant.

²⁵ Áyán Hodáay rásti gón drógá sawdá kort o addh kanókay badalá, addh kortagénáni parastesh o hezmata kort, hamá addh kanók ke tán abad satá o saná karzit. Ámin.

²⁶ Paméshká Hodáyá ham áyáni sharmnákén hawá o hawasáni tahá á yalah kortant. Áyáni janénán wati aslén ráh o rahband yalah dát o naráhén nazzikkiay némagá shotant.

²⁷ Hamé paymá, mardénán gón wati janénán ráh o rahbandén nazzikki yalah dát o watmánwatá hawá o hawasáni ásá kaptant, mardénán gón mardénán sharmnákén kára kort o é gomráhiay allamén sezá áyáni jendá raset.

²⁸ Anchosh ke áyán Hodáay pajjáah árag arzesh nadát, hamé paymá Hodáyá bénangén pegr o hayáláni tahá yalah kortant tánke naráhén káráni tahá bekapant.

† **1:13 1:13** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:13 1:13** Wáhag, bezán lóth, talab, hájat. § **1:14 1:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Yunáni o Barbaráni”. Yunáni shahri atant o barbar, bezán hamá kawm ke Yunáni zobánesh nazántag, á jangali zánaga butant. * **1:17 1:17** Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng. † **1:17 1:17** Yá: “Rástáwarén mardom imánay sará zenda gwázénit.” Habakuk Nabiay Ketáb 2:4. ‡ **1:20 1:20** Andém, bezán chér, póshidah. § **1:20 1:20** Tab o saresh‡, bezán zát, báten, jawhar. * **1:21 1:21** Náhudag, bezán bepáedag. † **1:23 1:23** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit. ‡ **1:23 1:23** Dróshom, bezán shekl, surat.

²⁹ Á cha har paymén badkári, gandagi, tamáh o badniyatiá sarréch butagant. Cha hasadd, hón o kósh, arh o korh, makkári o badwáhiá porr, mardománi báposhtá habar kanók,

³⁰ bohtám janók, cha Hodáyá naprat kanók, béadab, gorunák§, batháki*, badiay sázók, pet o mátay náparmán,

³¹ násarpad, béwapá, bémehr o bérahm ant.

³² Harchont ke á cha Hodáy barhakkén hokmá sahig ant ke choshén káráni kanók markay hakdár ant, bale angat na tahná á wat hamé kárána kanant, choshén káráni tahá degaráni ham poshta bant.

2

Hodáy rástáwari

¹ Paméshká taw harkas bebay, wahdé degaráni kazáwatá* kanay o áyán éra janay, tará pa é kára hecch ozr o nimóné nést. Chéá ke gón degaréay kazáwat kanag o ér janagá, wati jenday kazáwatá kanay. Parchá ke taw wat ham hamá kárána kanay.

² Á mardom ke é paymén kára kanant, má zánén ke áyáni bárawá Hodáy kazáwat barhakk ent.

³ Taw harkas bebay, degarán éra janay o wat hamá kárána kanay, tai hayálá cha Hodáy kazáwatá rakkay†?

⁴ Yá ke áiy mehrabáni o sabr o ópáray‡ ganjá béarzesha zánay o sarpada nabay ke Hodáy mehrabániay maksad hamesh ent ke tará dém pa tawbah kanagá bebárt?

⁵ Bale taw gón wati nápushómán o sengén delá, pa kahr o gazabay róchá pa wat kahr o gazab ambára kanay, hamá róchá ke Hodáy barhakkén kazáwat záhera bit.

⁶ Hodá harkasay mozzá áiy kortagén káráni hesábá dant.

⁷ Hamá ke gón sabr o ópár, nékén káráni sará mohr óshtátagant o shawkat o ezzat o namirániay lóthók ant, Hodá áyán abadmánén zenda bakshit.

⁸ Bale hamá mardománi sará wati kahr o gazabá gwárénit ke watwáh ant o hakk o rástiy badalá badkáriay randgir ant.

⁹ Harkas ke badén kára kant, ranj o azábáni tahá kapit, pésará Yahudi o randá darkawm.

¹⁰ Bale harkas ke nékia kant, shawkat o ezzat o émeniy wáhonda§ bit, pésará Yahudi o randá darkawm.

¹¹ Chéá ke Hodá némagdária nakant.

¹² Áyán ke Sharyat nazántag o gonáh kortag, tabáha bant bale Sharyatay hesábá na, o áyán ke Sharyat zántag o gonáh kortag, áyáni kazáwat Sharyatay hesábá bit.

¹³ Chéá ke tahná cha Sharyatay rahbandáni eshkonagá, kass Hodáy chammán rástáwar o bémayára nabít. Hamá kas rástáwara bit ke Sharyatay rahbandáni sará amala kant.

¹⁴ Wahdé darkawm ke Sharyat pa áyán narasetag bale cha wati tab o sareshtá anchén kára kanant ke Sharyatay rahbandáni hesábá ant, á pa wat, wat Sharyat ant, bell ke Sharyatesh nést.

§ 1:30 1:30 Gorunák, bezán magrur, porkebr. * 1:30 1:30 Batháki, bezán hamá mardom ke gorrit, kasánén káré mazana kant o pésha dárít, mazangappia kant. * 2:1 2:1 Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádghána kayt, dáwari, ensáp. † 2:3 2:3 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ 2:4 2:4 Ópár, bezán sabr, bardásht. § 2:10 2:10 Wáhond, bezán málek, hodábond.

¹⁵ Gón wati é kárán péssha dárant ke Sharyatay rahband áyáni delá naksh ant. Áyáni zamir pa eshiá gwáhia dant o áyáni pegr o hayál baré áyán mayárbára kanant o baré bémayára kanant.

¹⁶ É gapp hamá róchá záhera bit ke Hodá cha Issá Masihay wasilahá, mardománi chér o andémén pegráni kazáwatá kant, anchosh ke mani wasshén mestága gwashit.

Yahudi o Sharyat

¹⁷ Bale agan taw watá Yahudié zánay o Sharyatay sará óst* o ométa banday o gón Hodáyá wati nazzikkiay sará pahra banday,

¹⁸ agan cha Sharyatá tálím geragay sawabá Hodáy wáhagá zánay o sharteréná pajjáha káray,

¹⁹ agan taw deljam ay ke kórání rahshón† ay o pa áyán nuré ay ke taháriá ant,

²⁰ agan hamá Sharyatay sawabá ke zánt o rástiy jawhar ent nádánáni sar o sój kanók o chokkáni dars o sabakk dayók ay,

²¹ agan degarán tálíma dayay, gorhá chéá wati jendá tálíma nadayay? Taw ke dozziay helápá wáza kanay, wat parchá dozzia kanay?

²² Taw ke zenáyá manah o makana kanay, wat parchá zená kanay? Taw ke cha botán naprata kanay, wat parchá botáni parasteshgáhána polay o watá séra kanay?

²³ Taw ke Sharyatay sará pahra banday, parchá Sharyatá próshay o Hodáyá béezzata kanay?

²⁴ Anchoch ke nebeshtah ent: *“Shomay sawabá darkawm Hodáy námá béezzata kanant.”‡*

²⁵ Sonnat o borroká hamá wahdá arzesh hast ke Sharyatá barjáh bedáray, bale agan Sharyatá bepróshay gorhá bezán sonnat kanag nabutagay.

²⁶ Agan kasé sonnat kanag nabutag bale Sharyatay rahbandán purah o sarjama kant, gorhá bezán ke sonnat butagén hesába bit.

²⁷ Á ke jesmi sonnat kanag nabutag bale Sharyatay páband ent, tará mayáriga kant, parchá ke tará nebeshtagén Sharyat o sonnat kanagay rasm hast, bale taw angat Sharyatá próshay.

²⁸ Chéá ke Yahudi á naent ke záherá Yahudi ent o rástén sonnat bayag záheri o jesmi chizzé naent.

²⁹ Yahudi hamá ent ke pa del Yahudi ent o rástén sonnat delay tahá bit, cha Hodáy Ruhá bit, cha nebeshtah kortagén labzá nabit. Choshén mardomá cha ensána satá narasit, cha Hodáyá rasit.

3

Ensánay béwapái o Hodáy wapádári

¹ Gorhá Yahudi bayagay páedag ché ent o sonnat bayagay arzesh ché ent?

² Har paymá ke becháray báz ent. Awali gapp esh ent ke Hodáyá wati habar Yahudiáni sepordah kortagant.

³ Bale agan cha áyán lahtén wapádár nabut, gorhá ché bit? Áyáni béwapái Hodáy wapádáriá halás o nákára kant?

⁴ Hechbar! Bell toré har ensán dróga bandit, bale Hodá harwahd rástgó ent! Anchosh ke nebisag butag:

*“Paméshká, taw ke habara kanay, barhakk ay o kazáwat ke kanay, péróz ay.”**

* **2:17 2:17** Óst, bezán omét, ásará. † **2:19 2:19** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. ‡ **2:24 2:24** Eshayá Nabiay Ketáb 52:5 o Hezekiál Nabiay Ketáb 36:22. * **3:4 3:4** Zabur 51:4.

⁵ Bale agan may badkári Hodáay rástáwari o ádeliá záhera kant, gorhá ché begwashén? Hamé begwashén ke Hodá náensáp ent ke áiaý kahr o gazab may sará kapit? (Nun man ensánáni paymá habar kanagá án.)

⁶ Hechbar! Agan habar esh ent, gorhá Hodá chón donyáay kazáwatá kant?

⁷ Balkén kasé begwashit: “Agan gón mani drógá Hodáay rásti géshter záhera bit o áiaý shán o shawkat borztera bit, gorhá chéá angat mani sará gonahkáriay mayár laddhaga bit?”

⁸ Chéá magwashén: “Byáét badia kanén ke néki pédá bebit”? Anchosh ke lahtén mardom mára bohtáma jant o gwashit ke má é paymá gwashagá én. Áyáni mayárbár kanag jáez ent.

Kass rástáwar naent

⁹ Gorhá ché begwashén? May, bezán Yahudiáni hál cha á degarán gehter ent? Na, hecch paymá gehter naent! Chéá ke má é habar pésará kortag ke sajjahén mardom, Yahudi o darkawm, gonáhay bandig ant.

¹⁰ Anchosh ke nebeshtah ent:
“Kass rástáwar naent, hechkas.

¹¹ Kass sarpada nabit, hechkas Hodáay shóházá naent.

¹² Sajjahénán cha ráhá táb kortag,
hórigá sell butagant,
nékkaré nést, yakké ham nést.†

¹³ Áyáni gotth o galu sarpachén kabr ant o
wati zobáná pa cháplusi kára bandant,‡
cha áyáni lonthán syahmáray zahra petthit o§

¹⁴ dapesch cha baddwái o jawr o kocchalá sarréch ant,*

¹⁵ kadamesh pa hónay réchagá téz ant,

¹⁶ har jáh ke rawant, tabáhi o bazzagia kárant,

¹⁷ sohl o émeniaý ráhá nazánant o†

¹⁸ áyáni delá‡hodátorsi nést.”§

¹⁹ Nun má zánén, Sharyat har ché ke gwashit, gón hamá mardomána gwashit ke Sharyatay sáhegá ant, tánke sajjahén mardománi dap band bebit o sarjamén donyá Hodáay bárgáhá* mayárbár bebit.

²⁰ Parchá ke hechkas cha Sharyatay randgiriá Hodáay démá rástáwar o bémayár hesába nabit. Sharyat bass mardomá sarpada kant ke gonáh chéé.

Hodáay bakshetagen rástáwari

²¹ Bale nun bé Sharyatay dáragá, Hodáay bakshátagén rástáwari o bémayári záher butag o Sharyat o nabián é rástáwariay gwáhi dátag.

²² Issá Masihay sará báwarmandi, é rástáwariay baksheshá pa sajjahén báwarmandána rasénit. Hodá hecch park o péra† nakant,

²³ parchá ke sajjahénán gonáh kortag o cha Hodáay shán o shawkatá zebahr‡ ant,

²⁴ bale gón Hodáay rahmatay nyámatá o hamá mókagá§ ke cha Issá Masihay barkatá rasit, rástáwar o bémayár hesába bant.

† 3:12 3:12 Zabur 14:1-3; 53:1-3. ‡ 3:13 3:13 Zabur 5:9. § 3:13 3:13 Zabur 140:3. * 3:14 3:14 Zabur 10:7. † 3:17 3:17 Eshayá Nabiay Ketáb 59:7-8. ‡ 3:18 3:18 Asligén Yunani nebeshtánka gwashit: “áyáni chammán”. § 3:18 3:18 Zabur 36:1. * 3:19 3:19 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. † 3:22 3:22 Park o pér, bezán ryá o ru, yakkéá sharter o yakkéá harábtter zánag. ‡ 3:23 3:23 Zebahr, bezán bébahr. § 3:24 3:24 Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”.

²⁵ Hodáyá Issá é donyáyá dém dát tánke áiy hón hamá kaparat* bebit ke cha imánay ráhá gonáhána shódit. É kári pa wati rástáwari o ádeliay pësh dáragá kort, parchá ke gón wati Hodái sabr o ópára mardománá pésarigén gonáháni sezái nadátagat.

²⁶ Hodáyá chosh kort ke maróchigén wahdá pësh bedárit ke rástáwar o ádel ent o gón wati rástáwariá hamá kasá rástáwar o bémayára kant ke Issáay sará imána kárit.

²⁷ Gorhá che chizzay sará pahr bebandén? Pa pahr bandagá jágahé nést. Kojám kánunay bonyádá eshiá bezánén? Nékén kár o kerday kánunay bonyádá? Na, imánay kánunay bonyádá.

²⁸ Chéá ke má zánén ke ensán cha báwarmandiá rástáwar hesába bit, cha Sharyatay káráni kanagá na.

²⁹ Hodá éwaká Yahudiánig ent? Darkawmáni naent? Béshakk á darkawmáni ham Hodá ent,

³⁰ parchá ke Hodá yakké o sonnat kortagén o sonnat nakortagénán cha yakkén imánay ráhá rástáwara kant.

³¹ Gorhá gón imánay ráhay zuragá má Sharyatá halás o nákára kanén? Hechbar! Má Sharyatá barjáha dárén.

4

Ebráhémay mesál

¹ Gorhá ché begwashén? Ebráhém ke jesmi hesábá may bonpirok ent, áia ché dar gétk?

² Agan Ebráhém cha wati kár o kerdá rástáwar o bémayár hesáb butén, áia chizzé hastat ke áiy sará pahr bebandit, bale Hodáay chammán chosh naent.

³ Pákén Ketáb ché gwashit? *Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar pa áia rástáwari hesáb but.**

⁴ Nun kasé ke kára kant, áiy mozz dád o baksheshé hesába nabit, áiy hakk ent.

⁵ Bale á ke nékén káráni sará óst o ométa nakant, hamá Hodáay sará óst o ométa kant ke radkár o náparmánán rástáwara kant, áiy imán pa áia rástáwari hesába bit.

⁶ Hamé paymá Dáud ham hamá mardomay bahtáwariay kessahá kárit ke Hodá áiy kár o kerdá nachárit o áia pák o palgár hesába kant. Dáuda gwashit:

⁷ *“Bahtáwar ant hamá ke áyáni náshari†bakshag o gonáh shódag butagant.*

⁸ *Bahtáwar ent hamá ke Hodáwand áiy gonáhá hechbar hesábá nayárit.”‡*

⁹ Záná, bahtáwari tahná pa hamáyán ent ke sonnat kanag butagant? Yá pa áyán ent ham ke sonnat kanag nabutagant? Má gwashén ke Ebráhémay imán pa áia rástáwari hesáb but.

¹⁰ Chónén hál o jáwaréá§ chosh but? Sonnat bayagá pésar yá sonnat bayagá rand? Pakká ent ke sonnat bayagá pésar rástáwar hesáb but, randá na.

¹¹ Bale sonnat bayagay nesháni áia raset tánke áiy rástáwariay sará mohré bebit, hamá rástáwari ke sonnat bayagá pésar cha imánay ráhá hastati. Gorhá Ebráhém hamá sajjahén mardománi peta bit ke bé sonnat bayagá imána kárant o é dhawlá rástáwar o bémayár hesába bant.

* **3:25 3:25** Kaparatay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármaz butag.

* **4:3 4:3** Pédaesh 15:6. † **4:7 4:7** Náshari, bezán Sharyatay hokmáni sará amal nakanag. ‡ **4:8 4:8** Zabur 32:1-2. § **4:10 4:10** Jáwar, bezán hálát.

¹² Hamé paymá, Ebráhém áyáni ham peta bit ke na tahná sonnat kanag butagant, imánay ráhá ham gám janagá ant, hamá ráhá ke may pet Ebráhémá cha sonnat bayagá pésar gáma jat.

Ebráhém o wádah

¹³ Ebráhém o áiy nasl o padréchá* jahánay mirásdár† bayagay wádah cha Sharyatay ráhá naraset, cha hamá rástáwariay ráhá raset ke cha imáná kayt.

¹⁴ Parchá ke agan Sharyatay randgir mirásdár buténant, imán béarzesh o wádah bémáná at,

¹⁵ chéá ke Sharyat kahr o gazaba kárit. Bale ódá ke Sharyat néstent, próshag ham nabit.

¹⁶ Paméshká, wádah cha imánay ráhá puraha bit, tánke wádahay bonyád rahmat bebit o áiy purah bayagay zamánat Ebráhémay sajjahén nasl o padréchá dayag bebit. É wádah tahná pa Sharyatay randgirána nabit, pa áyán ham bit ke Ebráhémay imáná sharikdár ant, parchá ke Ebráhém may sajjahénáni pet ent.

¹⁷ Anchosh ke nebisag butag: “*Man tará bázén kawméay pet kortag.*”‡ Gorhá, Hodáay chammán Ebráhém may pet ent, hamá Ebráhém ke Hodáay sará báwari hastat ke Hodá mordagán zendaga kant o hamá chizz ke néstant, áyán gwánka jant o hasta kant.

¹⁸ Wahdé hecch omété néstat, Ebráhémá gón ométwári báwar kort ke bázén kawméay peta bán. Anchosh ke Hodáyá gón Ebráhémá gwashtagat: “*Tai nasl o padréch estáráni kesásá báza bant.*”§

¹⁹ Ebráhémá wati bésáhén badan cháret ke áia kesás sad sál at, o Sárahay santhi o béchokkii ham dist, bale angat áiy imán nezór nabut.

²⁰ Hodáay wádahay sará Ebráhém nábáwar nabut o shakki nakort, á wati imánay sará mohr óstát o Hodáay satá o sanái kort.

²¹ Deljam at ke Hodáyá é wák* o twán hast ke wati wádahá purah bekant.

²² Paméshká cha Hodáay némagá“*rástáwar hesáb but*”.

²³ Pákén Ketábay é labz ke “*hesáb but*” tahná pa Ebráhémá nebisag nabutag,

²⁴ pa má ham nebisag butag. Má ham cha Hodáay némagá rástáwar hesába bén, má ke Hodáay sará báwara kanén ke áia may Hodáwandén Issá cha mordagán zendag kort.

²⁵ Issá pa may náparmánián, markay dastá dayag but o pa may rástáwar bayagá, cha mordagán zendag kanag but.

5

Hodá o ensánay nyámá wassháni

¹ Nun ke imánay sawabá rástáwar o bémayár hesáb butagén, cha may Hodáwandén Issá Masihay ráhá mayg o Hodáay nyámá* sohl o wassháni† árag butag.

² Cha Issá Masihay ráhá, é rahmatay darwázag pa má pach kanag butag o nun imánay sawabá rahmatáni sáhegá óstátagén. Wati é ométay sará pahr ham bandén ke Hodáay shán o shawkatá bahramand én.

³ Tahná eshiay sará na, wati sakkiáni sará ham pahra bandén, chéá ke zánén sakki o sóri sabr o ópára kárant,

⁴ o sabr o ópár kerdára mohr o mohkama kant o mohrén kerdár omét wadia kant,

* **4:13 4:13** Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. † **4:13 4:13** Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres. ‡ **4:17 4:17** Pédáesh 17:5. § **4:18 4:18** Pédáesh 15:5. * **4:21 4:21** Wák, bezán zór, tákat. * **5:1 5:1** Nyámá, bezán myáná, darmyáná, tahá, tóká. † **5:1 5:1** Wassháni, bezán sohl, áшти.

⁵ o omét mára delprósh bayagá naylit, chéa ke Hodáyá wati mehr may delá mán kanag, cha hamá Pákén Ruhay barkatá ke mára bakshag butag.

⁶ Á wahdá ke má angat béwas atén, pa wahd Masihá wati sáh pa má dát, pa radkár o Hodánáparmánán.

⁷ Chó sakk kamma bit ke kasé pa parhézkárén mardoméa cha wati sáhá sar begwazit, balkén yakké del o jorat bekant ke wati sáhá pa nékén mardoméa bedant.

⁸ Bale Hodá may sará wati mehrá chosh záhera kant ke hamá wahdá Masih pa maygi mort ke má angat gonahkár atén.

⁹ Paméshká, nun ke cha Masihay hónay barkatá rástáwar hesáb butagén, má sakk báz deljamter én ke áiy wasilahá cha Hodáay kahr o gazabá rakkén.

¹⁰ Agan á wahdi ke angat Hodáay dozhmen aten, cha áiy chokkay markay barkatá gón áia wasshán kanag butén, gorhá nun ke wasshán kanag butagén, sakk deljamter én ke áiy zenday barkatá má rakkén.

¹¹ Bale tahná inchok na, má wati Hodáwandén Issá Masihay barkatá Hodáay sará pahr ham bandén, ke nun Masihá mára gón Hodáyá wasshán kanáéntag.

Ádam o Masih

¹² Gorhá hamá paymá ke gonáh yakk kaséay sawabá donyáyá átk o mark cha gonáhá pédá but, hamé paymá mark sajjahén mardománi nyámá sheng o tálán but, chéa ke sajjahénán gonah kortag.

¹³ Sharyatá pésar gonáh donyáya hastat, bale agan Sharyat mabit, gonáh ham hesáb nabit.

¹⁴ Angat ham, cha Ádamá beger tán Mussáyá marká bádsháhi kort, hamáyáni sará ham ke áyáni gonáh Ádamay náparmániay dhawléné naat. Ádam hamá kasay mesál at ke démterá áyagi at.

¹⁵ Bale rahmat náparmániay paymá naent. Agan yakk kaséay náparmániay sawabá sajjahén ensán mortant, Hodáay rahmat o bakshesh ke sajjahén ensánán sar but, báz master ent, hamé bakshesh ke cha yakkén ensánay, bezán Issá Masihay rahmatá raset.

¹⁶ É bakshesh hamá yakkén ensánay, bezán Ádamay gonáhay ásaray paymá naent, chéa ke kazáwat cha yakk náparmániéa átk o kazáwatá mayárbári áwort, bale bakshesh bázén náparmánián o rand átk o baksheshá rástáwari o bémayári áwort.

¹⁷ Agan yakkéay náparmániay sawabá cha hamá yakkénay wasilahá marká bádsháhi kort, gorhá á mardom ke ganjén rahmat o rástáwariay baksheshay wáhonda bant, cha é yakkénay, bezán Issá Masihay barkatá, wati zendá allamá bádsháhia kanant.

¹⁸ Gorhá hamá paymá ke cha yakk ensánéay náparmániá sajjahén mardom mayárbár kanag butant, cha yakk ensánéay nékén kára sajjahén mardom rástáwar o bémayár kanaga bant o zenday wáhonda bant.

¹⁹ Hamá paymá ke cha yakkéay náparmániá sajjahén mardom gonahkár butant, cha yakkéay parmanbardáriá bázéné rástáwar kanaga bit.

²⁰ Sharyat átk ke náparmáni géshter záher bebit, bale jáhé ke gonáh gésh but, rahmat angat géshter but,

²¹ tánke anchó ke gonáhá bádsháhi kort o markay sawabsáz but, rahmat bádsháhi bekant o rástáwari byárit o cha may Hodáwandén Isa Mashaiy barkatá abadmánén zenday sawabsáz bebit.

6

Cha gonáhá mark o cha Masihá zend

¹ Gorhá ché begwashén? Gón gonáhá démá berawén ke rahmat gésh bebit?

² Hechbar! Má ke cha gonáhá wati band sestag, angat gonáháni tahá chón zend gwázénta kanén?

³ Záná shomá nazánét ke wahdé má sajjahén pákshódi dayag butén o gón Issá Masihá paywast butén, gorhá bezán gón áiy marká paywast butén?

⁴ Paméshká, má pákshódiay wahdá mortén o gón áiy kabr kanag butén, tánke hamá paymá ke Masih, Hodáén Petay shán o shawkatay barkatá cha mordagán zendag kanag but, hamé dhawlá má ham nókén zendé begwázénén.

⁵ Agan má áiy paymén markéa gón áiy paywast butagén, gorhá allam áiy paymén jáh janagéa* ham gón áiy paywasta bén.

⁶ Má zánén ke may kwahnén zend gón áiy salibay sará dran jag but tánke hamá badan nést o nábud bebit ke gonáhay golám ent o má cha ed o rand gonáhay golámiá makanén.

⁷ Parchá ke á kas ke mortag cha gonáhá ázát butag.

⁸ Nun agan má gón Masihá mortagén, mára yakin ent ke gón áiy zend ham gwázénén.

⁹ Má zánén, Masih ke cha mordagán zendag kanag butag, nun hechbara namerit o mark cha ed o rand áiy sará sarzóra nabit.

¹⁰ Á gón wati marká, yakkén randá pa modámi, pa gonáhay prósh dayagá mort o wati annugén zendá, pa Hodáyá zendag ent.

¹¹ Hamé dhawlá, shomá ham watá pa gonáh kanagá mordag bezánét o cha Issá Masihay barkatá watá pa Hodáyá zendag bezánét.

¹² Gorhá gonáhá wati hákién badaná bádsháhi kanagá maylét tánke shomá jesmay sellén wáhagáni golám mabét.

¹³ Wati badanay ázáyán† gonáhay dastá madayét tánke badkáriay awzár mabant. Shomá cha marká dém pa zendá árag butagét, nun watá Hodáyá báhóth bekanét o wati badanay ázáyán ham Hodáyá dastá bedayét tánke rástkáriay awzár bebant.

¹⁴ Báyard ent gonáh shomay sará hákemi makant, parchá ke shomá Sharyatay sáhegá naét, rahmatay sáhegá ét.

Rástáwariay ráh

¹⁵ Gorhá ché? Má gonáh kanán bebén ke Sharyatay sáhegá naén o rahmatay sáhegá én? Hechbar!

¹⁶ Wahdé shomá parmánbardárén golámáni paymá watá yakkéay dastá dayét, gorhá hamáiy goláma bét ke áiy parmánbardáriá kanét. É habará nazánét? Yá gonáhay goláma bét ke dém pa marká bárt yá parmánbardáriay “golám” ke dém pa rástáwari o bémayáriá bárt.

¹⁷ Bale Hodáyá shogr ent, harchont ke pésará gonáhay golám atét, nun shomá pa del hamá tahray tálimay parmánbardári kortag ke shomára dayag butag.

¹⁸ Shomá cha gonáhá ázát kanag butagét o nun rástáwariay “golám” ét.

¹⁹ Shomay tahá ensáni nezóri hast, paméshká man é habarán gón ensáni mesaléa kanán. Hamá paymá ke shomá pésará wati badanay ázá pa ná páki o róch pa róch géshter bayókén radkáriáni golámiá péscha kort, nun áyán pa rástáwariay “golámiá” pesh bekanét ke ásar o ákebatí páki o palgári ent.

²⁰ Wahdé shomá gonáhay golám atét, cha rástáwari o bémayáriay pábandiá ázát atét.

* **6:5 6:5** Jáh janag, bezán cha wati jáhá yakdam pád áyag, zendag bayag, chest bayag. † **6:13 6:13** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh.

²¹ Gorhá shomará cha á kárán ke nun cha áyán sharmendag ét, che páedag raset? Á káráni ásar mark ent.

²² Bale nun ke cha gonáhá ázát butagét o Hodáay páband ét, hamá páedag ke shomará rasit, páki o palgári ent o áiy ásar abadmánén zend ent.

²³ Parchá ke gonáhay mozz mark ent, bale cha may Hodáwandén Issá Masihay barkatá Hodáay dád o bakshesh abadmánén zend ent.

7

Sur o sángay mesál

¹ Oo brátán! Nazánét ke Sharyat tán hamá wahdá ensánay sará hákemia kant ke ensán zendag ent? Man gón hamáyán habará án ke Sharyatá zánant.

² Pa mesál, Sharyatay rahbandá janén tán hamá wahdá wati marday páband ent ke áiy mard zendag ent. Bale agan mard mort, gorhá jan cha sur o sángay bandá ázát ent.

³ Tán wahdé ke áiy mard zendag ent, agan á dega mardé begipt, zenákár gwashaga bit. Bale agan áiy mard bemerit, jan cha é bandá ázát ent o agan jan dega mardé begipt, zenákár gwashaga nabit.

⁴ Oo mani brátán! Hamé paymá cha Masihay jesmi marká cha Sharyatá shomay band sest o Sharyatay hesábá shomá mortét ke degaréay bebét, hamáiy bebét ke cha mordagán zendag kanag but. É paymá, má pa Hodáyá bar o samar áworta kanén.

⁵ Wahdé may mahár gonahkárén tab o sareshtay dastá at, may ázáyáni tahá hamá porgonáhén hawá o hawasán kára kort ke cha Sharyatay zánagá chest butagatant ke má anchén kár bekanén ke áyáni bar o samar mark ent.

⁶ Bale hamá chizzá ke mára páband kortagat, nun áiy hesábá má mortagén o cha Sharyatay bandá ázát butagén tánke cha Pákén Ruhay nókén ráhá Hodáay hezmatá bekanén, cha Sharyatay nebeshtaháni kwahnén ráhá na.

Gón gonáhá ger o chill

⁷ Gorhá ché begwashén? Sharyat gonáh ent? Hechbar! Bale agan Sharyat mabutén, mana nazántagat ke gonáh chéé. Agan Sharyatá magwashtén “tamáh makan”, * mana nazánt tamáh o lálech† chéé.

⁸ Bale gonáhá cha hamá parmáná páedag zort o mani delá har paymén tamáhi pédá kort. Chéá ke agan Sharyat mabit, gonáh mortag.

⁹ Yakk wahdé man bé Sharyatá zenda gwázént, bale anchosh ke Sharyatay parmán átk, gonáh zendag but o man mortán.

¹⁰ Gorhá zánag but ke hamá parmáná ke báýad ent zend byáwortén, pa man marki áwort.

¹¹ Gonáhá cha é parmáná páedag zort, maná rad dát o cha hamé parmáná koshti.

¹² Bale angat Sharyat pák ent, Hodáay parmán pák o barhakk o sharr ent.

¹³ Gorhá á chizz ke sharr ent, mani markay sawab but? Hechbar! Gonáhá á sharrén chizz kár bast o maná dém pa marká bort tánke zánag bebit ke gonáh gonáh ent o hamá parmánay wasilahá gonáhay bekesásén gandagi záher bebit.

¹⁴ Má zánén ke Sharyatay sarchammag‡ Hodáay Pákén Ruh ent, bale man jesmi mardomé án ke goláméay paymá gonáhay kerrá bahá butagán.

¹⁵ Wati jenday kár o kerdán sarpada nabán. Á kárán ke kanaga lóthán, nakanánesh, bale hamá kárána kanán ke cha áyán naprata kanán.

* **7:7 7:7** Darraw 20:17; Mussáay Wáz 5:21. † **7:7 7:7** Lálech, bezán tamáh, hers. ‡ **7:14 7:14** Sarchammag, bezán sarchashmah.

¹⁶ Agan hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá mannán ke Sharyat sharr ent.

¹⁷ Nun cha ed o rand á sellén káráni kanók man naán, hamá gonáh ent ke mani tab o sareshtá ent.

¹⁸ Mana zánán ke maná, bezán mani gonahkárén tab o sareshtá hecch nékié mán nést. Maná nékén kár kanagay wáhag hast, bale kortesha nakanán.

¹⁹ Á nékén kárán ke kanaga lóthán, nakanánesh, bale hamá badén kárána kanán ke kanagesha nalóthán.

²⁰ Agan man hamá kárána kanán ke kanagesha nalóthán, gorhá cha ed o rand á káráni kanók man naán, hamá gonáh ent ke mani tab o sareshtá ent.

²¹ Paméshká man wati tahá é kánuná gendán ke wahdé néki kanaga lóthán, nékiay jágahá badi mani tahá neshtag.

²² Wati del o daruná, cha Hodáay Sharyatá shádán án,

²³ bale dega kánuné wati tab o sareshtá gendán ke gón mani aglay kánuná jangá ent o maná hamá gonáhay kánunay bandiga kant ke mani ázáyáni tahá kára ent.

²⁴ Oh ke man chónén syahbahtén mardomé án. Kay maná cha é markigén jesmá rakkénit?§

²⁵ Hodáay shográ gerán ke cha may Hodáwandén Issá Masihay barkatá rakkán. Gorhá bezán man wati aglá Hodáay Sharyatay golám án, bale wati tab o sareshtá gonáhay kánunay golám án.

8

Pákén Ruhay dátagén zendagi

¹ Nun pa hamá mardomán hecch mayárbárié nést ke Issá Masihayg ant.

² Chéá ke cha Issá Masihay barkatá, zend bakshókén Ruhay kánuná tará cha gonáh o markay kánuná ázát kortag.

³ Hamá kár ke Sharyatá kort nakortagat, parchá ke gonahkárén tab o sareshtay sawabá nezór butagat, á kár Hodáyá wat kort. Á kári hamá wahdá kort ke wati jenday Chokki gonahkárén ensánéay shekl o dróshomá rawán dát tánke pa may gonáhán korbánig bebit. É paymá ensánay tab o sareshtay gonáhi sezá dát,

⁴ tánke Sharyatay rahband may zendá sarjamiá purah bebit, má ke gonahkárén tab o sareshtay ráhá nazurén, Pákén Ruhay ráhá zurén.

⁵ Á ke gonahkárén tab o sareshtay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá bant ke áyáni tab o sareshta lóthit, bale á ke Pákén Ruhay ráhá zurant, hamá chizzáni hayálá bant ke Pákén Ruhesha lóthit.

⁶ Hamá pegr o hayál ke áiy mahár gonahkárén tab o sareshtay dastá ent, áiy ásar mark ent, bale hamá pegr o hayál ke áiy mahár Pákén Ruhay dastá ent, áiy ásar zendmán o émeni ent.

⁷ Hamá pegr o hayál ke mahári gonahkárén tab o sareshtay dastá ent, Hodáay dozhmen ent. Á watá Hodáay Sharyatay dastá nadant, chó kort ham nakant.

⁸ Á mardom ke gonahkárén tab o sareshtay dastá ant, Hodáyá wassh o razá korta nakanant.

⁹ Bale shomá gonahkárén tab o sareshtay dastá naét, Pákén Ruhay dastá ét, parchá ke Hodáay Ruh shomay delá neshtag. Agan kaséá Masihay Ruh gón mabit, á Masihay naent,

¹⁰ bale agan Masih shomay delá ent, gorhá badan gonáhay sawabá merit, bale rástáwariay sawabá Pákén Ruh shomará zenda bakshit.

§ 7:24 7:24 Rakkénag, bezán neját dayag, bacché nag.

11 Agan hamáiy Ruh shomay delá ent ke Issá Masihi cha mordagán zendag kort, gorhá áia ke Masih cha mordagán zendag kort, shomay zawál bayókén badaná ham cha wati hamá Ruhay barkatá zenda bakshit ke shomay delá neshtag.

12 Gorhá oo brátán! Má wámdár én, bale gonahkárén tab o sareshtay wámdár naén ke áiy hesábá zend begwázénén.

13 Chéa ke agan shomá gonahkárén tab o sareshtay ráhá begerét, merét, bale agan gón Pákén Ruhay zórá wati tab o sareshtay gonáh o badkárián bekoshét, zendaga mánét.

14 Á sajjahén mardom Hodáay chokk ant ke Hodáay Ruh áyáni rahshón ent.

15 Shomará golámi ruhé narasetag ke padá betorsét, Hodáyá shomará zortag o wati chokk kortag o áiy Ruh shomará rasetag. Hamé Ruhay barkatá má kukkára kanén “Abbá, oo Pet!”

16 Pákén Ruhay jend gón may arwáhá hór gwáhia dant ke má Hodáay chokk én.

17 Nun agan má Hodáay chokk én, gorhá mirás ham barén, cha Hodáyá mirása barén o hamá mirás ke Masihá rasit, má hamá mirásá sharikdár én. Albat shart esh ent ke má áiy sakki o sórián* sharikdár bebén. É dhawlá áiy shán o shawkatá ham sharikdára bén.

Hodáay mehr o may bándátay shán o shawkat

18 Mani nezzá, é zamánagay sakki o sóri, hamá shán o shawkatay déma hecch naant ke pa má záher bayagi ent.

19 Chéa ke sajjahén jahán pa bésabri wadará† ent ke Hodá wati chokkáni shán o shawkatá záher bekant.

20 Sajjahén jahán náhudagiay dastá dayag butag. É cha jahánay jenday wáhag o razáyá nabut, cha hamáiy wáhag o razáyá but ke jaháni náhudagiay chérá chér tarrént, bale gón é ométá

21 ke jahánay jend cha tabáhi o barbádiay golámiá ázáta bit o Hodáay chokkáni porshawkatén ázátiay sharikdára bit.

22 Má zánén ke sajjahén jahán angat cha chellagiay dardán nárag o áh kasshagá ent.

23 Tahná jahán náragá naent, má ham ke mára Pákén Ruhay awali bar o samar rasetag, wati daruná náragá én o pa bésabri wadará én ke mára Hodáay zortagén chokk bayagay sarjamén hakk berasant o may badan mókag o ázát kanag bebit.

24 Má gón hamé ométá rakkénag butagén, bale omété ke sarjam butag, nun omét gwashaga nabit. Chón buta kant ke mardom hamá chizzay ométá bebit ke hastenti?

25 Agan hamá chizzay ométwár bebén ke angat mára nést, gorhá pa sabr o ópár áiy wadará nendén.

26 Hamé paymá Pákén Ruh may nezóriáni tahá mára komakka kant, chéa ke má nazánén chón o pa kojám chizzán dwá bekanén, bale Pákén Ruhay jend gón anchén nálagán may wakiliá kant ke bayán kanaga nabant.

27 Á ke may delá patthit, Pákén Ruhay pegr o hayálána zánt, chéa ke Pákén Ruh gón Hodáay wáhag o razáyá palgártagénáni wakilia kant.

28 Má zánén, Hodá sajjahén chizzán pa wati dóst dárókáni sharriá kára bandit, hamá ke Hodáay erádahay hesábá gwánk janag butagant.

* 8:17 8:17 Sakki o sóri, bezán janáli, taklip. † 8:19 8:19 Wadár, bezán entezár, rahchári.

²⁹ Hodáyá á cha pésará zántant o cha pésará dar chetant ham ke á, áia Chokkay rang o dróshomá bebant, tánke á Chokk bázén brátáni tahá awali bebit.

³⁰ Á ke Hodáyá cha pésará dar chetant, gwánki ham jatant, á ke Hodáyá gwánk jatant, rástáwara o bémáyari ham kortant o á ke Hodáyá rástáwar kortant, shán o shawkati ham dátant.

³¹ É chizzáni bárawá ché begwashén? Agan Hodá gón má gón ent, kay may dozhmen buta kant?

³² Áia ke wati Chokkay parwáh ham nadásht o pa má sajjahénán cha áia sar gwast, gón Chokká hawár, á dega sajjahén chizzán chón mára nadant?

³³ Hodáay gechén kortagénán kay bohtám jata kant? É Hodá ent ke rástáwar o bémáyara kant.

³⁴ Hodáay gechén kortagénán kay mayárbár kort kant? Issá Masih hamá ent ke mort o cha mordagán zendag ham but, hamá Issá ke Hodáay rástén kashá ent o may wakilia kant.

³⁵ Kay mára cha Issá Masihay mehrá jetá korta kant? Sakki o sóri yá taklipi yá ázár yá dhokkál† yá dertapocchi yá hatar yá zahm?

³⁶ Anchosh ke nebisag butag:
Tai sawabá sajjahén róchá má gón marká dém pa dém én o hamá pasán hesába bén ke helár kanaga bant.Š

³⁷ Enna, mára é sajjahén chizzáni tahá cha hamáiaý barkatá mazanén kámyábié rasit ke gón má mehri kortag.

³⁸ Man deljam án ke na mark, na zend, na préshtag, na hokmrán, na annugén o na áyókén chizz, na wák o zór,

³⁹ na borzi, na jahli o na sajjahén jahánay dega chizzé mára cha Hodáay hamá mehrá jetá korta kant ke cha may Hodáwandén Issá Masihá mára rasit.

9

Hodáay gechén kortagén mardom

¹ Masih sháhed ent ke man rásta gwashán o dróga nabandán, mani zamir Pákén Ruhá barkatá é habaray sháhediá dant ke

² maná sóznákén andóh o modámién dardé delá ent.

³ Drégatá wati brátáni háterá, hamá ke jesmi hesábá mani hamkawm ant, áyáni háterá man nálat kanag buténán o cha Masihá besesténán.

⁴ Á, Esráili ant o Hodáyá zortag o wati chokk kortagant. Shán o shawkat, ahd o paymán, Sharyat, ebádatay ráh o rahband o Hodáay labz o karár hamáyánig ant.

⁵ Bonpirok hamáyánig ant o Masih ham jesmi hesábá cha hamáyáni naslá ent, Masih ke sajjahénáni Hodá ent. Áia modám satá o saná bát. Ámin.

⁶ Chosh naent ke Hodáay habar béasar o nákar butag. Chéa ke sajjahén Bani Esráili hakk o delá Esráili naant.

⁷ Ebráhémay har chokk o nomásag imánay hesábá áiaý nasl o padréch naent. Bezán ke “*tai nasl o padréch cha Esáká hesáb bit.*”*

⁸ É chizz pésha dárít ke har jesmi chokk Hodáay chokk hesába nabit, wádah dátágén chokk Ebráhémay nasl o padréch hesába bant.

⁹ Parchá ke wádah o karár chosh at: “*Áyókén sálá hamé wahdá man pera tarrán o Saráhá mardénchokké gwarána bit.*”†

¹⁰ Tahná é naat, Rebekkáay járhén chokkáni pet hamá yakkén at, bezán may bonpirok Esák.

† 8:35 8:35 Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli.

Š 8:36 8:36 Zabur 44:22.

* 9:7 9:7 Pédáesh 21:12.

† 9:9 9:9 Pédáesh 18:10.

11-12 Bale cha eshiá pésar ke chokk pédá bebant o nékén yá badén kár bekanant, gón Rebekkáyá gwashag but ke “*masterén kasterénay hezmatá kant.*”[‡] É dhawlá Hodá wat gechéna kant o gón é kára wati erádahá barjáh dárit. Ensánay kár o kerdá nachárit, wat ensáná gwánka jant.

13 Anchosh ke nebisag butag: “*Ákub maná dóst at o Issu nádóst.*”[§]

14 Gorhá ché begwashén? Hodá náensáp ent? Hechbar!

15 Chéa ke gón Mussáyá gwashit: “*Harkasay sará ke maná rahm kanagi ent, rahma kanán o gón harkasá ke maná hamdardi kanagi ent, hamdardia kanán.*”^{*}

16 Bezán, é ensánay wáhag o wasay sará nabit, rahm kanag Hodáy dastá ent.

17 Parchá ke Pákén Ketábá Hodá gón Perawná gwashit: “*Man tará paméshká mazani dátag ke wati zór o wáká[†] tará pésh bedárán o sajjahén jaháná mani námay jár janag bebit.*”[‡]

18 Gorhá bezán, Hodá harkasay sará ke belóthit rahma kant o harkasay delá ke belóthit senga kant.

Hodáy kahr o rahm

19 Taw cha man josta kanay: “Gorhá Hodá chéa angat mára mayárbára kant? Áiay erádahay déma kay óshtáta kant?”

20 Bale, oo ensán! Taw kay ay ke gón Hodáyá hamjwábia kanay? É sharrén habaré naent ke addh kortagéné wati addh kanóká begwashit: “Taw chéa maná é paymá addh kortag.”

21 Záná, kuzagará[§] é hakk nést ke cha gelay yakkén chánagá yakk darpé pa hasén káréa o degaré pa ancháén káréa addh bekant?

22 Gorhá ché? Harchont ke Hodáyá wati kahr o gazab pésh dárag o wati wák o kodrat záher kanaga lóthet, bale angat gón mazanén sabr o ópéré hamá mardománi bardáshtia kort ke kahr o gazabay chérá atant o pa gár o gomsár bayagá tayár atant.

23 Gorhá ché? Balkén áia chosh kort tánke wati ganjén shán o shawkatá hamá mardomán pésh bedárit ke áyáni sará rahma kant, hamá mardom ke Hodáyá pésará pa wati shán o shawkatá tayár kortagatant.

24 Má ham Hodáy gwánk jatagén én, tahná Yahudi na, darkawm ham.

25 Anchosh ke Hushá Nabiay Ketábá Hodá gwashit:
“*Hamá ke mani kawm naat, man áia wati kawma kanán,
hamá ke mani dordánag naat man áia wati dordánaga kanán.*”^{*}

26 Anchosh ham:
“*Hamá molká ke gón áyán gwashag but: ‘Shomá mani kawm naét,’
ódá á, namiránén Hodáy chokk gwashaga bant.*”[†]

27 Bale Esráilay bárawá Eshayá nabi jára jant o gwashit:
“*Bell toré Bani Esráilay chokk daryáy rékani kesásá báz bebant,
bale cha áyán tahná kasánén pasht kaptagén bahré rakkit.*

28 Chéa ke Hodáwand zeminay sará wati sezáyá pa tézi o mohkamia kárit.”[‡]

29 Hamá paymá ke Eshayá nabiá pésará gwashtag:
“*Agan lashkaráni Hodáwandá pa má nasl o padréch maeshtén,
gorhá má Sodumay mardománi paymá butagatén,
Gomurahay mardománi paymá.*”[§]

[‡] 9:11-12 9:11-12 Pédaesh 25:23. § 9:13 9:13 Maláki Nabiay Ketáb 1:2-3. * 9:15 9:15 Darraw 33:19. † 9:17 9:17 Wák, bezán zór, tákát. ‡ 9:17 9:17 Darraw 9:16. § 9:21 9:21 Kuzagar, bezán hamá mardom ke komb o kunzag addha kant. * 9:25 9:25 Hushá Nabiay Ketáb 2:23. † 9:26 9:26 Hushá Nabiay Ketáb 1:10. ‡ 9:28 9:28 Eshayá Nabiay Ketáb 10:22-23. § 9:29 9:29 Eshayá Nabiay Ketáb 1:9.

Esráilay nábwari

³⁰ Nun ché begwashén? Hamá darkawm ke rástáwari o bémayáriay shoházá naatant, rástáwariesh raset, hamá rástáwari ke cha imáná kayt.

³¹ Bale Esráili ke cha Sharyatay ráhá rástáwariay shoházá atant, cha Sharyatay ráhá pa rástáwariá sar nabutant.

³² Parchá sar nabutant? Paméshká ke áyáni é shoház bonyád imán naat, kár o kerd at. Áyán mán gisshénókén sengay sará thagal wárt.

³³ Anchosh ke nebeshtah ent:

*“Man Sahyuná sengé *éra kanán ke mardomána thagalénit,
dhóké ke áyán dawra dant,
harkas ke áiy sará imána kárit sharmendaga nabit.”†*

10*Hodáay dátagén rástáwari*

¹ Oo brátán! Mani delay wáhag o dwá gón Hodáyá pa Esrálián hamesh ent ke áyán neját berasit.

² Man pa áyán gwáhi dáta kanán ke áyán pa Hodáyá jósh o gayrat hast, bale áyáni é jósh o gayrat cha sharrén zánt o zánagéá naent.

³ Á hamá rástáwariá sarpad nabutant ke cha Hodáay némagá ent o wati jenday rástáwariay barjáh kanagay johdá atant, paméshká watá Hodáay dátagén rástáwariay dastá nadátesh.

⁴ Masih, Sharyatay sarjami o kámeli ent. Nun harkas ke imána kárit, rástáwar o bémayár hesába bit.

Nejátay ráh

⁵ Hamá rástáwari ke cha Sharyatá kayt, áiy bárawá Mussá chosh nebeshtaha kant: *“Harkas ke é hokmáni sará amala kant, gón esháni barjáh dáragá zendaga mánit.”**

⁶ Bale á rástáwari ke cha imáná kayt, é dhawlá gwashit: *“Wati delá magwashét ‘kay ásmáná rawt?’ ”,† bezán ke Masihá jahlá byárit,*

⁷ *“yá ‘kay johlén kabrá éra kapit?’ ”,‡ bezán ke Masihá cha mordagáni jaháná borzá byárit.*

⁸ É dhawlá gwashit: *“Gálstai nazzikká ent, tai dapá o tai delá ent”,* bezán imánay hamá Gál ke má áiy jár janén.*

⁹ Agan dape wat bemannay ke Issá Hodáwand ent o wati delay tahá báwar bekanay ke Hodáyá á cha mordagán zendag kortag, gorhá rakkay.

¹⁰ Chéá ke ensán delay tahá imána kárit o rástáwar hesába bit, dape wat ham mannit o é paymá áiy nejáta rasit.

¹¹ Pákén Ketába gwashit: *“Harkas ke áiy sará imána kárit, hechbar sharmendaga nabit.”†*

¹² É bárawá Yahudi o darkawmay nyámá park o péré nést. Chéá ke hamé yakkén Hodáwand, sajjahénáni Hodáwand ent o pa hamá drostigén mardomán ke áiy tawára kanant, békesás‡ sakiš o bakshók ent.

¹³ Chéá ke *“harkas ke Hodáwanday námá gipt o áiy tawára kant, á rakkít.”**

* **9:33 9:33** Edá seng pa Issá Masihá eshárahé. † **9:33 9:33** Eshayá Nabiay Ketáb 8:14; 28:16. * **10:5 10:5** Láwíán 18:5. † **10:6 10:6** Mussáay Wáz 30:12. ‡ **10:7 10:7** Mussáay Wáz 30:13. § **10:8 10:8** Gál, bezán habar, kalamah, labz. * **10:8 10:8** Mussáay Wáz 30:14. † **10:11 10:11** Eshayá Nabiay Ketáb 28:16. ‡ **10:12 10:12** Békesás, bezán béhesáb, sakk báz. § **10:12 10:12** Saki, bezán bakshendah, Ordu o Pársiá “sakhi”. * **10:13 10:13** Yuil Nabiay Ketáb 2:32.

14 Nun mardom chón yakkéa tawár bekanant ke áiy sará imánesh nayáwortag? O chón yakkéay sará imán byárant ke áiy bárawá chizzé naeshkotagesh? O chón beshkonant agan kasé áyáni kerrá é járá majant?

15 O jár janók chón jár bejanant agan rawán dayag nabutagant? Anchosh ke nebeshtah ent: *“Á mardománi pád o kadam nék ant ke wasshén mestágay járá janant.”*†

16 Bale bázénéa é wasshén mestág namannet, chéa ke Eshayá nabia gwashit: *“Oo Hodáwand! May paygámay sará kayá báwar kort?”*‡

17 Gorhá imán cha eshkonagá kayt o eshkonag cha Masihay paygámay járá.

18 Bale nun josta kanán: *“Áyán naeshkotag?”* Allam eshкотagesh, parchá ke:

“Jár janókáni tawár sajjahén donyáyá shotag o

áyáni habar jahánay goddhi marz o simsarán sar butagant.”§

19 Yakk baré padá josta kanán: *“Esráil sarpad nabutag?”* Awalá, Hodá cha Mussáy zobáná gwashit:

“Man hamá mardománi wasilahá shomay hasaddá páda kanán ke kawmé naant;

*násarpadén kawméay wasilahá shomay hezhmá páda kanán.”**

20 Gorhá Hodá cha Eshayá nabia zobáná pa deléri gwashit:

“Maná hamáyán dar gétk ke mani shóházá naatant,

man watá pa hamáyán záher kort ke mani jost o porsá naatant.”†

21 Bale Esráilay bárawá gwashit:

“Sajjahén róchá man wati dast,

náparmán o jáhelén kawméay némagá pa wassháni shahár dátag.”‡

11

Hodáyá wati kawm yalah nakortag

1 Nun man josta kanán, Hodáyá wati kawm nazortag o dawr dátag? Hechbar! Chéa ke man wat ham Esráilié án, Ebráhémay nasl o padréch án o cha Benyáminay kabilahá.

2 Hodáyá wati kawm ke cha pésará zántag, dawr nadátag. Shomá nazánét ke Pákén Ketáb Elyás Nabia bárawá ché gwashit? Á che paymá Esráilay helápá Hodáyay kerrá dazbandia kant?

3 Elyás Nabia gwashit: *“Oo Hodáwand! Eshán tai nabi koshtagant o tai korbánjáh karótkagant.”** *Pasht kaptagén tahná man án o mani koshtagay randá ant.”*†

4 Bale Hodáyay passaw pa áia ché at? *“Man pa wat hapt hazár mardom dáshtag ke Bahalay†démá kóndhán nakaptagant.”*§

5 Hamé paymá, maróchi ham lahtén choshén pasht kaptag ke Hodáyay rahmatay barkatá gechén kanag butagant.

6 Agan gechén bayag rahmatay barkatá ent, gorhá bezán cha kár o kerdá naent, agan cha kár o kerdá butén, gorhá bezán rahmat, rahmat nabutagat.

7 Gorhá ché? Á chizz ke Esráil áiy shóházá at, naraseti, gechén kortagénán raset, bale á degaráni del seng butant.

8 Anchosh ke nebeshtah ent:

“Hodáyá á gránwáb kortagant,

† 10:15 10:15 Eshayá Nabia Ketáb 52:7. ‡ 10:16 10:16 Eshayá Nabia Ketáb 53:1. § 10:18 10:18

Zabur 19:4. * 10:19 10:19 Mussáy Wáz 32:21. † 10:20 10:20 Eshayá Nabia Ketáb 65:1. ‡ 10:21

10:21 Eshayá Nabia Ketáb 65:2. * 11:3 11:3 Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag.

† 11:3 11:3 Bádsháháni Awali Ketáb 19:10, 14. ‡ 11:4 11:4 Bahal, bezán darkawmáni yakk boté.

§ 11:4 11:4 Bádsháháni Awali Ketáb 19:18.

*anchén chammi dátagant ke magendant o
anchén góshi dátagant ke maeshkonant,
tán maróchigén róchá.” **

⁹ Dáudá ham gwashtag:

“Áyáni parzónag†dám o talké bát,

pa áyán mán gishshénókén sengé o sezáé bát,

¹⁰ chammesh tahár bátant tánke magendant o
srénesh modám komp bát.”‡

¹¹ Gorhá man josta kanán, áyán thagal wártag ke bekapant o padá pád átk makanant? Hechbar! Áyáni náparmániay sawabá darkawmán neját rasetag tánke Esráiliáni hasadd pád byayt.

¹² Agan Esráiliáni náparmáni pa donyáyá barkat but o áyáni táwán pa darkawmán ganjé, gorhá áyáni sarjamiá imán árag o gón bayag chónén mazanén barkaté kárit.

¹³ Oo darkawmán! Man gón shomá habará án. Nun ke mani kásedi gón darkawmán ent, wati hezmatá porarzesha zánán,

¹⁴ pa é ométá ke wati jenday mardomán hasaddig bekanán o é paymá cha áyán lahténá berakkénán.

¹⁵ Chéá ke, agan áyáni nazurag jahánay sohl o wassháni ent, gorhá áyáni zurag cha mordagán zendag bayagay paymén káré bit.

¹⁶ Agan ártay hamá awali chánag ke Hodáay bahr ent, pák ent, gorhá bezán sarjamén tarr kortagén árt pák ent o agan bondhál§ pák ent, thál* o sháharh ham pák ant.

¹⁷ Agan drachkay lahtén thál próshag butag o taw ke jangali zaytunay thále ay, á dega tháláni nyámá gón drachká paywand janag butagay o nun zaytunay bondhál shiragá sharikdár ay,

¹⁸ á dega tháláni sará pahr maband. Agan chosha kanay, mashamósh ke taw bondhál nadáshtag, é bondhál ent ke tará dáshtagi.

¹⁹ Nun balkén begwashay: “Á thál próshag butant tánke man paywand janag bebán.”

²⁰ Rást ent. Á thál paméshká próshag butant ke imánesh néstat, bale taw cha imánay zórá mohr óshtátagay. Gorunák mabay o betors.

²¹ Chéá ke agan Hodáyá drachkay asligén tháláni sará bazzag nabut, tai sará ham bazzagia nabit.

²² Nun Hodáay mehrabániá o áiy trondiá bechár. Trondi pa hamáyán ent ke gonáhá kaptagant o mehrabáni pa taw ent, agan áiy mehráni sáhegá bemánay. Agan na, taw ham próshaga bay.

²³ Á ham, agan wati nábwariay sará mamánant, paywand janaga bant, chéá ke Hodáyá padá áyáni paywand janagay wák o twán hast.

²⁴ Taw cha hamá zaytunay drachká próshag butagay ke wati zátá jangali ent o wati zátay helápá gón keshtagén zaytunay drachká paywand janag butagay. Gorhá allamá hamá ke é zaytunay asligén thál ant, pa arzáni gón wati jenday drachká padá paywand janaga bant.

Esráilay neját

²⁵ Oo brátán! Chó mabit ke watá dáná sarpad bebét. Paméshká mana lóthán é rázá bezánét ke Esráilay yakk bahréay sará sengdeli átkag o é sengdeli tán hamá wahdá mánit ke darkawm sarjamiá góna nabant.

* **11:8 11:8** Mussáay Wáz 29:4; Eshayá Nabiay Ketáb 29:10. † **11:9 11:9** Parzónag, bezán soprah, kopár. ‡ **11:10 11:10** Zabur 69:22-23. § **11:16 11:16** Bondhál drachkay masterén wandhál o risshag ent. * **11:16 11:16** Thál, bezán sháharh, sháhal.

26 É paymá, nun sajjahén Esráila rakkit, hamá dhawlá ke nebeshtah ent:
“Rakkénók†cha Sahyuná kayt o

Ákubay nasl o padréchay hodánáparmaniá dura kant.”

27 *“Wahdé mane Hodá áyáni gonáhán dura kanán
 gón áyán hamé ahd o paymáná bandán.”‡*

28 Esráilián wasshén mestágay sará báwar nakortag o pa shomaygi Hodáay dozhmen ant, bale Hodáyá á gechén kortagant o wati bonpirokáni sawabá Hodáyá dóst ant.

29 Chéá ke Hodá wati dátagen nyámatán pacha nagipt o wati gechéná badala nakant.

30 Hamá paymá ke yakk wahdé shomá Hodáay náparmán atét, bale nun cha Esráiliáni náparmániá Hodáyá shomay sará rahm kort,

31 nun á náparmán butagant tánke hamé rahm ke shomay sará kanag butag, áyáni sará ham kanag bebit.

32 Chéá ke Hodáyá sajjahén mardom náparmániay golám kortagant tánke sajjahénáni sará rahm bekant.

Hodáay dánái

33 Wáh! Hodáay ganj o hekmat o zánt chinchok békesás ent.

*Áiay paysalah cha zántá dar ant o
 ráhi cha o zánagá hamá dém!*

34 *“Kayá Hodáwanday pegr zántag o
 kay áiay sar o sój dayók butag?”§*

35 *“Kayá áíará chizzé dátag
 ke Hodá áiay badalá bedant?” **

36 Chéá ke har chizz cha hamáíay némagá ent o hamáíay wasilahá ent o pa hamáíá ent. Tán abad shán o shawkat áíá sar bát. Ámin.

12

Zendagén korbánig

1 Oo brátán! Mani dazbandi gón shomá esh ent ke Hodáay rahmá bechárét o wati badaná chó zendagén korbánigéá pësh bekanét ke pák o palgár ent o Hodáyá pasond ent. É shomay hakkigén ebádat ent.

2 Gón é donyáyá hamrang o hamdróshom mabét, wati pegr o pahmá nók bekanét o watá badal kanét tánke shomá é zántá sar bebét ke Hodáay razá ché ent, kojám chizz sharr o kámel ent o Hodáyá pasond ent.

3 Gón hamé rahmatán ke maná bakshag butagant, shomará har yakkéá gwashán ke watá cha wati kadd o kesásá borzter sarpad mabét. Haminchok imánay andázahá ke Hodáyá shomay sará bahr kortag, hamá imánay hesábá watá hamá kesás sarpad bebét ke hakk o delá hastét.

4 Anchó ke may yakkén badaná bázén ázáé hast o sajjahén ázáyáni kár yakk naent,

5 hamé paymá má ke báz én, Masihay barkatá yakkén badan én o cha má har yakké anchén ázáé ke gón á degarán hamgranch ent.

6 É rahmatáni barkatá ke mará dayag butagant, má Pákén Ruhay tahr tahrén* nyámatáni wáhond én. Agan kaséá Hodái bashárat sar kanagay nyámat rasetag, áíá é nyámat wati imánay kaddá kár bebandit;

† 11:26 11:26 Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ 11:27 11:27 Eshayá Nabiay Ketáb 59:20-21; 27:9; Eremyá Nabiay Ketáb 31:33-34. § 11:34 11:34 Eshayá Nabiay Ketáb 40:13. * 11:35 11:35 Ayyubay Ketáb 41:11. * 12:6 12:6 Tahr tahrén, bezán warh warhén, dega dega paymén.

⁷ agan é nyámat hezmat kanag ent, hezmat bekant; agan tálim dayag ent, tálim bedant;

⁸ agan delbaddhi dayag ent, delbaddhi bedant; agan degaráni madat kanag ent, gón daspachi madat bekant; agan péshwái o saróki ent, gón delgóshdári saróki bekant; agan rahm kanag ent, gón wasshén delé rahm bekant.

Mehr

⁹ Shomay mehr báyard ent pa del bebit. Shomá cha badiá naprat bekanét o gón nékiá hamgranch bebét.

¹⁰ Gón bráti mehré, yakdegará dóst bedárét, pa sharap o ezzat dayagá cha yakdomiá démáter bebét.

¹¹ Sharrén kára sosti makanét. Gón Pákén Ruhay zórá wati kára pa hobb o wáhag bekanét. Hodáwanday ebádat o hezmatá bekanét.

¹² Wati ométay sará gal bebét, sakkiáni tahá sabr o ópár bekanét o wati dwáyán modám barjáh bedárét.

¹³ Hodáay palgártagénáni hájatáni purah kanagá gón bebét o mehmándóst bebét.

¹⁴ Agan kasé shomará ázára dant, pa áiá barkat belóthét, barkat belóthét o nálat makanét.

¹⁵ Agan kasé shádeha kant gón áiá shádeh bekanét o agan kasé grét gón áiá begréwét.

¹⁶ Gón yakdomiá pa hamdeli zend begwázénét. Pahr o shán makanét, kamterénáni hamráh bayagá lajj makanét. Watá báz dáná sarpad mabét.

¹⁷ Gón kassá badiay badalá badi makanét. Hamá káráni randá bebét ke harkasay chammán sharr ant.

¹⁸ Haminchok ke shomay dastá bit, gón harkasá pa sohl o émeni zend begwázénét.

¹⁹ Oo dordánagén dóstán! Bér magerét, kahr o gazabá pa Hodáyá bellét. Chéá ke nebeshtah ent: “*Hodáwanda gwashit: ‘Béray gerag mani kár ent, sezá dayók man án.’*” †

²⁰ Bér geragay badalá:

“*Agan tai dozhmen shodig†ent, waráki beday,
agan tonnig ent, ápi beday,*

taw ché chosha kanay, áiy sará rókén jal o eshkar pera réchay.Š” *

²¹ Mayl ke badi tai sará sardast bebit, gón nékiay zórá badiá érdast bekan.

13

Hokumatay parmánbardári

¹ Harkas watá hokumatay chérdast bemannit, parchá ke cha Hodáay nádéntagéná abéd* hecch hokumat nést o har hokumaté ke hast, Hodáyá nádéntag.

² Paméshká, harkas ke cha hokumatá sarkasshia kant, bezán Hodáay nádéntagénay helápá páda kayt o hamá ke chosha kanant, wati sará mayárbária kárant.

³ Á ke sharrén kára kant, áiá cha hokumatá natórsit, bale á ke badén kára kant, áiá tórsit. Agan lóthay ke cha hokumatay tórsá ázát bebay, gorhá sharrén kár bekan o hokumat tai satáyá kant.

† 12:19 12:19 Mussáay Wáz 32:35. ‡ 12:20 12:20 Shodig, bezán gozhnag. § 12:20 12:20 Áiy sará rókén jal o eshkar moccha kanay, bezán áiá pashal o sharmendaga kanay. * 12:20 12:20 Solaymánay Bataláni Ketáb 25:21-22. * 13:1 13:1 Abéd (cha), bezán gayr cha.

⁴ Pa tai sharriá, hokumat Hodáay hezmatkár ent, bale agan badia kanay, cha áia betors, chéa ke zahm moptá áia dastá naent. Á Hodáay hezmatkár ent, hamáyáni sezá dayók ent ke badén kára kananat.

⁵ Gorhá, báýad ent hokumatay chérdast bebay, tahná cha sezáay torsá na, cha wati zamirá ham.

⁶ Hamé sawabá shomá song o máliát ham dayét, parchá ke hákem Hodáay hezmatkár ant o modám hokumati kárán dazgatth ant.

⁷ Harkasá áia hakká bedayét. Agan shomára song per, songá bedayét, agan máliát per, máliátá bedayét. Agan kasé ezzata karzit, áia ezzatá bekanét o agan kasé sharap karzit, áia sharap bedayét.

Pa yakdomiá mehr

⁸ Hechkasay wám shomára per mabit, shomá gón yakdegará tahná mehray wámdár bebét, chéa ke harkas ke domiá dósta dárít, bezán Sharyati barjá dáshtag.

⁹ Parchá ke “zená makan”, “hón makan”, “dozzi makan”, “lálech makan”† o á dega hokm gón é habará gwandh geraga bant: “Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”‡

¹⁰ Hamá ke mehra kant gón hamsáhegá badia nakant. Paméshká mehr kanag Sharyatay sarjamiá dárág ent.

¹¹ Wahdá pajjá byárét o anchosh bekanét. Nun á sáhat átkag ke báýad ent shomá cha wábá pád byáét, chéa ke nun may rakkag cha á wahdá nazzikkter ent ke má awalá báwarmand butén.

¹² Shap, dém pa halásiá ent o róch nazzikk ent. Nun byáét taháriay kár o kerdán yalaha kanén o rozhnay seláhána bandén.

¹³ Byáét ezzatmandén zendé gwázénén, hamá zend ke róchay rozhnáia gwázénaga bit. Wati zendá pa ayyáshi, sharábnóshi, bénangi, béhayái, arh o korh o hasadd magwázénén.

¹⁴ É káráni badalá, Hodáwandén Issá Masihá chó pósháká gwará bekanét o wati gonahkárén tab o sareshstay wáhagáni sarjam kanagay randá mabét.

14

Nezórén báwarmand

¹ Nezórén báwarmandá wasshátk bekanét o bezurét o nagisshetagé habaráni sará gón áia jérhah makanét.

² Yakkéay imán áia har chizzay waragá kellit, bale domi ke imáni nezór ent, tahná sabzia wárt.

³ Á ke har chizza wárt, hamá mardomá kamter sarpad mabit ke har chizza nawárt o á ke warákay sará pahréza kant, hamáia kazáwatá makant ke har waráka wárt, chéa ke Hodáyá á kabul kortag.

⁴ Taw kay ay ke degaréay* hezmatkáray kazáwata kanay o áia éra janay? Á, yá wati jenday wájahay kerrá washnáma bit yá bannám. Bale bezán ke washnáma bit, chéa ke Hodáwandá é wák o twán hast ke áia washnám bekant.

⁵ Kasé yakk róchéa cha dega róchéa páktera zánt o degaréay delá sajjahén róch yakk ant. Harkas wati delay hayáláni sará deljam bebit.

⁶ Á kas ke yakk róchéa hásén róché sarpada bit, pa Hodáwandaygi chosha kant. O á kas ke wárt, pa Hodáwandaygia wárt, parchá ke Hodáay shográ gipt. O á kas ke cha waragá pahréza kant, pa Hodáwandaygi chosha kant o Hodáay shográ gipt.

⁷ Cha má hechkas pa watigi zendag naent o kass pa watigia namerit.

† 13:9 13:9 Darraw 20:13-15, 17; Mussáay Wáz 5:17-19, 21. ‡ 13:9 13:9 Mussáay Wáz 19:18. * 14:4 14:4 Edá “degaréay” máná, Hodá ent.

⁸ Agan zendag én pa Hodáwandá zendag én o agan merén pa Hodáwandá merén. Gorhá zendag én yá merén, Hodáwandayg én.

⁹ Masih paméshká mort o padá zendag but ke mordagáni ham Hodáwand bebit o zendagénáni ham.

¹⁰ Nun taw chéá wati brátay kazáwatá kanay? Parchá áia cha wat kamter sarpada bay? Chéá ke jost o porsay róchá má sajjahén Hodáay bárgáhá óshtén.

¹¹ Anchosh ke nebisag butag:
*“Hodáwanda gwashit: ‘Maná wati zenday sawgend ent,
 har mardom mani déma kóndhána kapit,
 har yakké dape wat mane Hodáyá mannit.’”*[†]

¹² Gorhá cha má har yakkéá Hodáay déma wati hesáb dayagi ent.

¹³ Byáét cha ed o rand yakdomiá éra najanén. Eshiy badalá, shomá mohkamén erádah bekanét ke á dega brátáni ráhá mán gissshénókén seng éra nakanén o ráhá banda nakanén.

¹⁴ Man ke Hodáwandén Issáay randgiré án, mana zánán o maná yakin ent ke hecch warákay jend harám o nápák naent, bale agan kasé chizzéá pa wat nápák bezánt, pa áia nápák ent.

¹⁵ Agan taw waráké bwaray o cha eshiá tai brát delranj bebit, gorhá bezán cha ed o rand taw mehray ráhá rawagá naay. Gón wati waragá á mardomá tabáh makan ke Masih pa áia mortag.

¹⁶ Gorhá mardom mókah madayét ke hamá chizzáni bárawá badén habar bekanant ke shomay delá sharr ant.

¹⁷ Chéá ke Hodáay bádsháhi pa warag o nóshag naent, pa rástáwari o émeni o shádeh ent ke cha Pákén Ruhá rasit.

¹⁸ Harkas ke hamé paymá Masihay hezmatá kant, Hodáyá wassh o razá kant o mardom ham cha áia razá bant.

¹⁹ Gorhá byáét modám hamá káráni kanagay randá bebén ke dém pa sohl o árámi o yakdomiay rost o rodómá barant.

²⁰ Pa warákéá Hodáay kára haráb makan. Bell toré sajjahén warák helár o pák ant, bale hamá warákay warag haráb ent ke degaréay thagal waragay sawabsáza bit.

²¹ Sharter ent ke taw cha gósht, sharáb[‡] yá dega har chizzá pahréz bekanay ke tai brátay thagal waragay sawabsáza bit.

²² É chizzáni sará wati yakiná watig o Hodáay nyámá bedár, taw bezánay o Hodá bezánt. Bahtáwar ent hamá á chizzáni sará watá mayárbára nakant ke áia delá sharr ant.

²³ Bale á ke warákéay sará shakk ent, agan bwárt mayárbár ent, chéá ke gón imáná nawártagi. Harché ke cha imáná mabit, gonáh ent.

15

Degaráni hayálá bedárén

¹ Má ke imáná zórmánd én, báyard ent nezóréen báwarmandáni kamzórián bardásht bekanén o bass wati jenday wasshiáni randá mabén.

² Cha má har yakké wati hamsáhegá wassh o razá bekant, tánke áia rost o rodóm bebit.

³ Chéá ke Masih ham wati jenday wasshiáni padá naat, anchosh ke nebeshtah ent: *“Tai bad o rad kanókáni bad o rad mani sará kaptagant.”*^{*}

⁴ Har chizz ke pésará nebisag butag, pa may tálimá nebisag butag, tánke cha hamá sabr o delbaddhiá ke Pákén Ketáb mára dayant mára omét berasit.

[†] 14:11 14:11 Eshayá Nabiay Ketáb 45:23. [‡] 14:21 14:21 Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. ^{*} 15:3 15:3 Zabur 69:9.

⁵ Sabr o delbaddhiay Hodá shomará anchén zendé bebakshát ke Issá Masihay paymá gón yakdomiá hamdel bebét,

⁶ tánke shomá pa hamdeli o hamtawári Hodá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bekanét.

⁷ Nun pa Hodáay shán o shawkatá, shomá yakdomiá hamá paymá wasshát bekanét o bezurét ke Masihá shomará zortag.

Yahudi o darkawmáni omét

⁸ Shomará gwashán ke pa Hodáay rástiy pésh dárágá, Masih Yahudiáni† hezmatkár but ke hamá kawl o wádahán purah o sarjam bekant ke bonpirokán dayag butagatant o

⁹ é paymá darkawm Hodáyá pa áiy rahmá satá o saná bekanant. Anchosh ke nebisag butag:

“Paméshká tará kawmáni kerrá satá kanán o tai námá názénán.” ‡

¹⁰ É ham gwashag butag:

“Oo darkawmán! Gón áiy kawmá hór shádeh kanét.” §

¹¹ Démterá:

“Oo sajjahén darkawmán! Hodáwandá benázénét.

*Sajjahén ráj áíá satá o saná bekanant.” **

¹² Eshayá nabi ham gwashit:

“Yassiy risshaga rodít, hamá ke páda kayt o darkawmáni sará bádsháhia kant, áiy sará darkawm ométa bandant.” †

¹³ Ométay Hodá ke shomá áiy sará báwar kortag, shomay delá cha har paymén wasshi o émeniá sarréch kanát, tánke gón Pákén Ruhay zórá shomay del cha ométá sarréch bebit.

Pulos pa darkawmán kásedé

¹⁴ Oo mani brátán! Man deljam án ke shomá wat cha sharri o nékiá sarréch ét, har paymén zántá kámel ét o pa yakdomiay tálim dayagá twáná ét.

¹⁵ Bale man shomay sará lahtén chizzay bárawá pa deléri nebeshtah kortag ke padá á chizzán shomay yátá byárán. É hamá rahmat ent ke Hodáyá mani sará kortag,

¹⁶ ke man pa darkawmán Issá Masihay hezmatkaré bebán o Hodáay wasshén mestágay rasénagay hezmatá chó péshwáéá bekanán. É káray maksad esh ent ke darkawm cha Pákén Ruhay barkatá anchén palgártagén hayráté bebant ke Hodáay bárgáhá kabul bebit.

¹⁷ Gorhá man pa Issá Masihaygi, pa Hodáyá wati kortagén hezmatáni sará pahra bandán.

¹⁸ Maná bass hamá káráni bárawá habar kanagay del o jorat hastent ke Masihá cha mani dastá, bezán cha mani habar o kárán kortagant tánke darkawm Hodáay parmánbardáriá bekanant.

¹⁹ Áíá é kár cha nesháni o mójezaháni wák o kodratá, gón Pákén Ruhay zórá kortagant. Gorhá cha Urshalimá beger tán Ilirikumay damagá‡, man sajjahén ráhá tarr o gard kortag o Masihay wasshén mestág pa sarjami jár jatag.

† 15:8 15:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “sonnat kortagénáni”. ‡ 15:9 15:9 Samwél Káziay Domi Ketáb 22:50; Zabur 18:49. § 15:10 15:10 Mussáay Wáz 32:43. * 15:11 15:11 Zabur 117:1.

† 15:12 15:12 Eshayá Nabiay Ketáb 11:1. ‡ 15:19 15:19 Ilirikum maróchigén rónendi Bálkánay damagé butag.

²⁰ Mani wáhag armán hamé butag ke mestágay járá hamá jágahán bejanán ke ódá Masihay nám kassá pésará nageptag o degaráni ér kortagén bonredáni sará chizzé addh makanán.

²¹ Bale hamá dábá ke nebeshtah ent:

“Hamáyán ke áiy hál narasetag, á gendant o

hamáyán ke áiy bárawá naeshkotag, á sarpada bant.” §

Pulos dém pa Rumá

²² Paméshká báz randá mani dém dárág butag ke shomay kerrá átk makanán.

²³ Bale nun pa man é hand o damagán kár kanagá jágahé pasht nakaptag o bázén sáléá mani wáhag ham butag ke shomay kerrá byáyán.

²⁴ Paméshká mani delá ent ke wahdé man dém pa Espániáyá rawán, shomára begendán, gón shomá wasshén gend o nendé bekanán o randá shomá maná pa démteray sapará madat bekanét.

²⁵ Bale nun Urshalimá, palgártagénáni hezmat kanagá rawagá án.

²⁶ Chéá ke Makduniah o Akáyahay báwarmandán shawr kort ke pa Urshali-may garib o nézgáren palgártagénán máli komakké ráha dayén.

²⁷ É áyáni wati jenday shawr at. Á pa rásti Yahudiáni wámdár ant, chéá ke wahdé darkawm Yahudiáni ruhi barkatán sharikdár butagant, á wámdár ant ke gón wati máli hastiá Yahudián komakk bekanant.

²⁸ Wahdé man é kár sarjam kort o deljam bután ke é komakk pa áyán sar butag, dém pa Espániáyá rawagay wahdá shomára gendóka kanán o gwazán.

²⁹ Mana zánán ke wahdé shomay kerrá byáyán, gón Masihay sarjamén barkatána káyán.

³⁰ Oo brátán! May Hodáwandén Issá Masihay námá o Pákén Ruhay mehray sawabá cha shomá dazbandia kanán ke Hodáay bárgáhá pa man dwá bekanét o é paymá mani johdán gón bebét.

³¹ Dwá kanét ke cha Yahudiahay Hodánáparmánáni dastá berakkán o palgártagén mardom hamá máli komakká pa galé bezurant ke man Urshal-imá rasénáni,

³² tánke gón Hodáay wáhag o razáyá pa shádeh shomay kerrá byáyán o gón shomay didára maná nókén wák o twáné berasit.

³³ Sohl o émeniy Hodá gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.

16

Goddhi drahbá:

¹ Man shomay kerrá mayshomay gohár Pibiay sepáreshá kanán, ke Kenkriahay shahray kelisáay hezmatkáré,

² tánke pa Hodáwandaygi, hamá paymá ke palgártagénáni arzesh ent, áiá bezurét o wasshátk bekanét o har komakké ke cha shomá lóthit, pa áiá bekanét, chéá ke áiá bázén mardoméay madatá kortag o mani jenday ham.

³ Priskilah* o Akwiláyá salám sar kanét, ke Issá Masihay hezmatá mani hamkár ant.

⁴ Áyán pa mani rakkénagá wati zend hataray tahá dawr dát. Tahná man na, darkawmáni sajjahén kelisá ham áyáni mennatá gerant.

⁵ Hamé paymá, hamá kelisáay mardomán ham salám berasénét ke Priskilah o Akwiláay lógá pa ebádatá yakjáha bant. Mani dordánagén dóst

§ 15:21 15:21 Eshayá Nabiay Ketáb 52:15. * 16:3 16:3 Asligén Yunáni nebeshtánká “Priská” átkag, ke Priskilahay gwandh geptagén nám ent.

Epaynéusá salám sar kanét. Á, Ásíáy† damagay awali Masihi báwarmand ent.

⁶ Maryamá ke pa shomaygi bázén zahmaté kasshetag, salám sar kanét.

⁷ Mani syád‡ Andrunikás o Yuniah ke mani hamráhiá bandig atant, áyán ham salám sar kanét. Cha man o pésar Masihay sará imánesh áwortag o kásed áyán sharriá zánant.

⁸ Ampliátusá salám sar kanét. Á pa Hodáwandaygi maná sakk dóst ent.

⁹ Urbánusá ke Masihay hezmatá may hamkár ent, o mani dóstigén sangat Estákisá salám sar kanét.

¹⁰ Apelisá ke Issá Masihay kár o hezmatá modám óshtáttag, o hamé paymá Aristubulosay lógay mardomán salám kanét.

¹¹ Mani syád§ Hirudiuná salám sar kanét, Nárkisusay lógay hamá mardomán ke Hodáwanday sará báwarmand ant, salám berasénét.

¹² Bánokén Tripiná o Tripusáyá ke pa Hodáwandá bázén káré kortagesh o anchosh dóstigén Persisá ke Hodáwanday ráhá báz hezmati kortag, salám sar kanét.

¹³ Ruposá ke cha Hodáwanday némagá gechén kanag butag o áiy mátá ke pa man ham mátay paymá ent, salám sar kanét.

¹⁴ Asinkritus, Pligun, Hermes, Pátrubás, Hermás o á dega brátán ke gón áyán yakjáh ant, salám berasénét.

¹⁵ Anchosh, Pilulugos, Yuliah, Nirias o áiy gohár o Ulimpás o sajjahén palgártagénán salám sar kanét ke gón áyán yakjáh ant.

¹⁶ Gón pákén chokkagán yakdomiá salám sar kanét. Masihay sajjahén kelisáyani mardom pa shomá salám déma dayant.

¹⁷ Oo brátán! Cha shomá dazbandia kanán, cha hamáyán hozzár bebét ke nátepáki dawra dayant o shomay dar bortagén tálimáni helápá, shomará cha imanay ráhá dara kanant. Cha choshén mardomán watá dur bedárét.

¹⁸ Chéá ke é paymén mardom may Hodáwandén Masihay hezmatá nakanant, á wati lápay golám ant o gón wati narm o charpén zobáná sádagén mardomán rada dayant.

¹⁹ Shomay parmánbardáriay nám o tawár sajjahénáni nyámá sheng butag o man cha shomá wassh án, bale lóthán ke shomá nékiá pajjáh byarét o watá cha badiá dur bedárét.

²⁰ Sohl o émeniy Hodá hamé zuttán Shaytáná shomay pádáni chérá hurt o árta kant. May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.

²¹ Mani hamkár Timutáus shomará salám kanagá ent. Mani syád* Lukius, Yásun o Susipáterus ham pa shomá salám déma dayant.

²² Mane Tertius, é kágaday káteb†, cha Hodáwanday némagá shomará salám kanagá án.

²³ Gáyus ke mani o kelisáay sajjahén mardománi mehmándáriá kanagá ent, shomará salám kanagá ent. É shahray hazánagay kelitdár Erástus o may brát Kwártus shomará saláma kanant.

²⁴ May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá sajjahénán gón bát. Ámin.‡

Satá o saná

† 16:5 16:5 É ketábay nebisagay wahdá, Ásíáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ 16:7

16:7 Yá: hammolki. § 16:11 16:11 Yá: hammolki. * 16:21 16:21 Yá: hammolki. † 16:22 16:22 Káteb hamá mardom ent ke degaráni habar yá ketábán nebeshtaha kant. ‡ 16:24 16:24 Lahtén kwahnén daznebeshtá, band 24 mán naent.

²⁵ Nun Hodáyá satá o saná bát, ke cha mani é wasshén mestág o Issá Masihay kolaway járay barkatá, shomay imáná morh o mohkam korta kant. É mestágay ráz karnáni karn chér at,

²⁶ bale anchosh ke nabián péshgói kortagat, nun gón namiránén Hodáy hokm o parmáná páshk butag, tánke sajjahén darkawm imán byaránt o Hodáy parmánbardár bebant.

²⁷ Cha Issá Mashiay barkatá, yakkén dánáén Hodáy shán o shawkat tán abad barjáh bát. Ámin.

Pa Korentián Pulosay Kágad Pa Korentián Pulosay kágaday bárawá

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke Hodáay razáay sará gwánk janag* butagán ke Issá Masihay kásedé bebán, o cha may brát Sustinesay némagá,

² pa Hodáay kelisáyá ke Korentay shahrá ent, bezán pa hamáyán ke Issá Masihay barkatá pák o palgár kanag butagant o gwánk janag butagant ke áiy palgártagén† mardom bebant, hamá sajjahén mardománi hamráhiá ke har jágah may Hodáwandén Issá Masihay námá gerant ke áyáni ham Hodáwand ent o may ham.

³ Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomára rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári

⁴ Man modám pa shomá wati Hodáay shográ gerán ke Issá Masihay barkatá áiy rahmat shomára bakshag butagant.

⁵ Shomá Masihay barkatá har hesábá hastómand ét, har gapp o har paymén zántá.

⁶ Cha eshiá zánaga bit ke Masihay bárawá may sháhedi rást ent.

⁷ Paméshká nun ke shomá pa hodónáki may Hodáwandén Issá Masihay záher bayagay rahchár ét, shomára hecch paymén ruhi nyámatay kammi nést.

⁸ Hodá wat shomára tán áherá mohr o mohkama dárít tánke may Hodáwandén Issá Masihay róchá shomá béayb bebét.

⁹ Hodá wati kawlay sará óshtátá, hamá Hodá ke shomára gwánki jatag ke shomay zend gón áiy Chokká, bezán gón may Hodáwandén Issá Masihá sharikdár bebit.

Báwarmandáni nátepáki

¹⁰ Oo brátán!‡ Nun may Hodáwandén Issá Masihay námá cha shomá dazbandia kanán ke shomay gapp yakk bebant tánke báwarmandáni nyámá nátepáki makapit o shomay pegr o maksad yakk bebit.

¹¹ Mani brátán! Gapp esh ent ke Kalwiay lógay mardomán shomay bárawá maná hál dátag ke shomay nyámá arh o korh hast.

¹² Bezán, cha shomá yakké gwashit: “Man Pulosayg án”, degaré gwashit: “Man Apulosayg án”, dega yakké gwashit: “Man Képáayg§ án” o degaré gwashit: “Man Masihayg án”.

¹³ Masih záná bahr kanag butag? Záná é Pulos at ke pa shomaygi salibá dranjug but? Yá ke shomá Pulosay námá pákshódi* dayag butét?

¹⁴ Hodáay shográ gerán ke Krispus o Gayusá abéd† man cha shomá dega kass pákshódi nadátá

¹⁵ ke kass gwasht makant ke man Pulosay námá pákshódi dayag butagán.

* **1:1 1:1** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. † **1:2 1:2** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. ‡ **1:10 1:10** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **1:12 1:12** Képá, Issá Masihay kásed Shamun-Petrosay Aramái nám ent. * **1:13 1:13** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **1:14 1:14** Abéd (cha), bezán gayr cha.

16 Haw, man Estipánásay lógay mardom ham pákshódi dátagant, bale nazánán man dega kasé pákshódi dátag yá na.

17 Chéá ke Masihá maná pa pákshódi dayagá ráh nadáttag, maná ráhi dáttag ke wasshén mestágay járá bejanán, bale man é kára pa habarzánti o dánáia nakanán ke Masihay salibay zór gár mabit.

Masih Hodáy dánái ent

18 Hamá mardom ke gári o gomsáriay ráhá ant, salibay kolaw áyáni hayálá ahmakié, bale má ke nejátay ráhá én, é kolaw pa má Hodáy zór o twán ent.

19 Chéá ke nebeshtah ent: *“Man dánáyáni dánáia nést o nábuda kanán o aglmandáni aglá halás o nákára kanán.”* ‡

20 Kojám dáná? Sharyatay kojám zánóger§? É donyáay kojám habarzánt? Hodáyá wa záher kortag ke é donyáay dánái nádánié.

21 Hodáyá cha wati dánáiá dist ke mardom gón wati dánáiá maná pajjáha nayárant, gorhá paysalahi kort ke hamá mardom ke imána kárant, áyán hamé jár jatagén paygámay “ahmakiay” barkatá nejáta dayán.

22 Yahudi ásmáni neshánia lóthant, Yunáni dánáiay shóháza ant,

23 bale má Masihay járá janén, hamá Masih ke salib kasshag but, hamá Masih ke pa Yahudián mán gishshénókén sengé o pa darkawmán ahmakié,

24 bale pa gwánk jatagén mardomán, toré Yahudi bebant yá Yunáni, Masih Hodáy zór o Hodáy dánái ent.

25 Chéá ke Hodáy “nádáni” cha ensánay dánáiá dánáter ent o Hodáy “nezóri” cha ensánay zórá zórmandter ent.

26 Brátán! Watá bechárét, á wahdi ke Hodáyá shomára gwánk jat, shomá ché atét? Ensáni hesábá becháray cha shomá bázéné dáná naat, bázéné zórmand naat, bázéné sardárzádag naat.

27 Bale Hodáyá pa dánáyáni sharmendag kanagá donyáay nádáni gechén kortant o pa zórmandáni sharmendag kanagá donyáay nezórii gechén kortant.

28 Hodáyá hamá chizz gechén kortant ke donyáay chammán hakim o béarzesh ant, néstén chizzi gechén kortant ke hastén chizzán nést o nákar bekant,

29 ke kass áiy déma pahr bast makant.

30 Shomá Hodáy barkatá Issá Masihayg ét, hamá Masih ke pa má Hodáy dánái jórh but, hamá Masih ke may rástáwari o páki o palgári jórh but o mára móketi*.

31 Gorhá anchó ke nebeshtah ent: *“Harkas ke pahra bandit, Hodáwaday sará pahr bebandit.”* †

2

Salib o dánái

1 Brátán! Wahdé man shomay kerrá átkán o pa shomá Hodáy ráz o ramzay járon jat, gón habarzánti o dánái nayátkán.

2 Chéá ke wahdé shomay kerrá atán, man paysalah kortagat ke Issá Masihá abéd gón dega hecch chizzá delgósh mabán, hamá Masih ke salib kasshag but.

3 Man gón nezóri o mazanén tors o larzé shomay kerrá átkán.

4 Mani habar o mani jatagén járay tahá choshén dánáié mán néstat ke shomára bemannénit. Pákén Ruhay wák o zór at ke záher but

‡ 1:19 1:19 Eshayá Nabiay Ketáb 29:14. § 1:20 1:20 Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáy Sharyatay zántkár. * 1:30 1:30 Mótagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. † 1:31 1:31 Eremyá Nabiay Ketáb 9:24.

⁵ tánke shomay imán ensáni aglay bonyádá mabit, Hodáay wák o zóray bonyádá bebit.

Hodái dánái o donyái dánái

⁶ Nun, má hamá mardomani kerrá dánáiy habará kanén ke imánesh rostag o pohtah ent, bale é na donyái dánáié o na donyáay nést o nábud bayókén hákemáni dánái.

⁷ Má Hodáay dánáiy járá janén, hamá dánái ke rázé at o chér o andém at o Hodáyá cha azalá pa may shán o shawkatá gishshéntagat.

⁸ Bale cha donyáay hákemán kass é dánáiá sarpad nabut, chéá ke agan sarpad buténant, mazanshánén Hodáwandesh salib nakasshetagat.

⁹ Anchó ke nebeshtah ent:

“Hecch chammá nadistagant,

hecch góshá naeshkotagant,

hechkasay gománá ham nayátkagant,

*hamá chizz ke Hodáyá pa wati dóst dárókán tayár kortagant.”**

¹⁰ Bale é chizz Hodáyá wati Pákén Ruhay wasilahá pa má záher kortant, chéá ke Pákén Ruh sajjahén chizzán patth o póla kant o dara géjit, Hodáay rázáni johlánkián ham.

¹¹ Hechkas ensánay delaygána nazánt, abéd cha mardomay wati ruhá ke áiy jenday badaná ent. Hamé paymá Hodáaygán Hodáay jenday Ruhá abéd kassa nazánt.

¹² É Ruh ke mára rasetag, donyái ruhé naent, Hodáay Pákén Ruh ent. Mára paméshká dayag butag ke má hamá chizzán bezánén ke Hodáyá mára bakshátagant.

¹³ Má hamé gappána janén, bale á labzán kára nabandén ke ensáni aglá mára sój dátagant, hamá labzán kára bandén ke Pákén Ruhá mára sój dátagant. É dhawlá ruhi chizzán gón Pákén Ruhay labzán bayána kanén.

¹⁴ Hamá mardom ke Pákén Ruh áiy delá naent, Hodáay Ruhay habarána namannit, chéá ke áiy delá é ahmakié. Á é habarán sarpada nabit, chéá ke é habar tahná cha Pákén Ruhay barkatá pahmaga bant.

¹⁵ Ruhi mardom sajjahén chizzáni kazáwatá† kant, bale áiy jenday kazáwatá kass korta nakant.

Chéá ke:

¹⁶ *“Kay Hodáwanday pegrá zánt*

ke Hodáwandá sój dát bekant?”‡

Bale mára Masihay pegr gón ent.

3

Hodáay lóg o Hodáay hezmatkár

¹ Brátán! Man gón shomá á paymá gapp jat nakort ke yakké gón ruhi mardomán gappa jant, anchosh habaron kort ke yakké gón jesmi mardomán habara kant, gwashay Masihi imána shomá nonnok ét.

² Man shomára shir dát, trondén warákon* nadát, chéá ke shomá trondén warák wárta nakort o angat ham wárta nakanét.

³ Shomá angat jesmi mardom ét. Shomára ke hasadd mán o arh o korha kanét, gorhá shomá jesmi mardom ét o donyái kár kanagá ét.

* **2:9 2:9** É habar cha Kwahnén Ahdnámagay dega dega ketábán yakjáh kortagén ant. † **2:15 2:15** Kazáwat, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádghána kayt, dáwari. ‡ **2:16 2:16** Eshayá Nabiay Ketáb 40:13. * **3:2 3:2** Trondén warák, bezán dhaddhén warák, hamá warák ke narm naent.

⁴ Chéá ke wahdé yakké gwashit: “Man Pulosayg án” o yakké gwashit: “Man Apulosayg án” gorhá shomá jesmi mardom ét o bass.

⁵ Apulos chéé? Pulos chéé? É hezmatkár ant ke shomá hamesháni wasilahá imán áwortag o eshán hamá kár kortag ke Hodáwanda gwashtagant.

⁶ Man kesht, Apulosá áp dát, bale Hodáyá ródént.

⁷ Gorhá keshók o áp dayók, har do hecch naant, asl Hodá ent ke ródénók ent.

⁸ Keshók o áp dayók doénáni maksad yakkén ent o har yakkéá wati kár o zahmatay mozza rasit.

⁹ Chéá ke má Hodáay hamkár én o shomá Hodáay dhagár ét, Hodáay lóg ét.

¹⁰ Hamá rahmat ke Hodáyá maná bakshátag, hamáiy barkatá man chó zabrén bánbandéá bonred ér kort o degaré diwálá bandagá ent, bale har bánband báýad ent wati kárá pa delgósh bekant.

¹¹ Bonred Issá Masih ent o é bonred ér kanag butag. Kass dega bonredé ér korta nakant.

¹² Nun agan kasé é bonreday sará cha teláh o nograh o gránkimatén sengán lógé bandit yá cha dár o pog o palará†,

¹³ áiy kár záhera bit. Chéá ke hamá róch ke gón ásá kayt, é kárá záhera kant. Ás wat harkasay kárá chakkásit ke chón ent.

¹⁴ Hamá mardom ke áiy bastagén lóga nasochit, á mardomá wati mozza rasit.

¹⁵ Agan lóg sotk o por but, bandóká mozzé narasit. Jendia rakkit‡, bale chó hamá mardomá bit ke ásá kaptag o dar átkag.

¹⁶ Nazánét ke shomá Hodáay lóg ét o Hodáay Ruh shomay tahá jahmenend ent?

¹⁷ Harkas ke Hodáay lógá tabáh bekant, Hodá áiy jendá tabáha kant, chéá ke Hodáay lóg pák ent o é lóg shomá ét.

¹⁸ Kass watá rad madant. Agan cha shomá kasé watá donyáay hesábá dáná sarpada bit, á bezánt ke pa dáná bayagá allami ent ke pésará nádán bebit.

¹⁹ Chéá ke Hodáay chammán donyái dánái nádánié. Anchó ke nebeshtah ent:

“Á, dánáyán cha áyáni jenday repk o honarán gipt.”§

²⁰ É ham nebeshtah ent: “Hodáwanda zánt ke dánáyáni hayál náhudag* o nákar ant.”†

²¹ Gorhá kass mardománi sará pahr mabandit, chéá ke sajjahén chizz pa shomá ant,

²² toré Pulos bebit yá Apulos yá Képá yá jahán yá zend yá mark yá annugén wahd yá áyókén wahd, sajjahén pa shomá ant o

²³ shomá pa Masihá ét o Masih pa Hodáyá.

4

Masihay kásed

¹ Gorhá mardom mára Masihay hezmatkár o Hodáay rázáni bayán kanagay zemmaráwár sarpad bebant.

² Hamá ke káréay zemmaráwár ant, áyáni tahá hamé chizz cháraga bit ke á wapádár ant yá na.

³ Man é gappay hecch parwáhá nadarán ke shomá yá ensáni hakdiwáné* chón mani kazáwatá kant. Man wat ham wati kazáwatá nakanán.

† 3:12 3:12 Pog o palár, bezán dánay póst o hoshk butagén káh o sabzag. ‡ 3:15 3:15 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. § 3:19 3:19 Ayyubay Ketáb 5:13. * 3:20 3:20 Náhudag, bezán bépáedag.

† 3:20 3:20 Zabur 94:11. * 4:3 4:3 Hakdiwán, bezán ámidges, dadgáh.

⁴ Mani del maná malámata nakant, bale eshiay máná é naent ke man bémayár án. É Hodáwand ent ke mani kazáwatá kant.

⁵ Paméshká cha wahdá pésar hecch kazáwat makanét. Tán hamá wahdá sabr kanét ke Hodáwanda kayt. Harché ke annun taháriá chér o andém ent, Hodáwand áyán cha wati nurá áshkára kant o deláni niyatán záhera kant. Randá har yakkéá cha Hodáay némagá satá rasit.

⁶ Oo brátán! Man pa shomaygi watig o Apulosay nám gept o é habar kortant ke cha may mesálá é habaray mánáyá bezánét: “Cha nebeshtagéná démter marawét” tánke cha shomá kass yakkéay sará pahr mabandit o domiá ér majant.

⁷ Kayá tará cha é degarán báláter kortag? Tai kerrá choshén chizzé hast ke Hodáay dátagén naent? O agan Hodáyá dátag, gorhá chéá pahra banday ke gwashaygá tai jendayg ent?

⁸ Shomay kerrá wa chónáhá har chizz hast, cha pésará hastómand ét. Shomá bé má bádsháhi kanagá ét. Drégatén bádsháh buténét ke shomay barkatá má ham bádsháhi bekortén.

⁹ Má ke kásed én, mani hayálá Hodáyá mára reday áherá óshtáréntag ke mardom mára bechárant o bekandant. Má hamá bandigáni paymá én ke áyáni koshagay paysalah butag o jahánay démá kalági én, préshtagáni démá ham o ensánáni démá ham.

¹⁰ Má pa Masihaygi “ahmak” én o shomá Masihay “dánáén báwarmand” ét. Má nezór én o shomá zórmánd. Shomá ezzatmand ét o má bézzat.

¹¹ Tán é damáná má shodig† o tonnig én, mára pa gwará kanagá pocch nést, má latth o lagatáni chérá én o dar pa dar én.

¹² Wati dastán kára bandén o zahmata kasshén. Mardom ke mára nálata kanant, má áyán nékdwáia kanén. Mára ke ázára dayant, má saggén o bardáshta kanén.

¹³ Mardom mára bohtáma janant o má pa mehrabáni passawa dayén. Má taningah gwashay donyáy gand o gasarh én, jahánay lansh o patár én.

Pulosay peti parmán

¹⁴ Man é gappán pa shomay sharmendag kanagá nebisagá naán, shomará wati dóstigén chokkáni dhawlá habardár kanaga lóthán.

¹⁵ Masihi zendá toré shomará hazarán sarparast bebit, bale shomay pet báza nabant. Issá Masihay barkatá, wasshén mestágay sawabá shomay imáni pet man án.

¹⁶ Gorhá cha shomá dazbandia kanán ke mani randgiriá bekanét o

¹⁷ paméshká man Timutáus shomay kerrá ráh dát. Timutáus mani dóstigén chokk ent o Hodáwunday ráhá wapádárén mardomé. Timutáus shomará hála dant ke man Masihay ráhá chónén rahbandáni sará zend gwázenagá án, hamá rahband ke man har jágah o har kelisáyá áyáni tálimá dayán.

¹⁸ Cha shomá lahtén mardom gorunák‡ ent, áyáni hayálá balkén man shomay kerrá nayáyán.

¹⁹ Bale agan Hodáwunday razá bebit, man zutt shomay kerrá káyán o charán é gorunák ché gwashant o kojám zórá janant.

²⁰ Chéá ke Hodáay bádsháhi pa habar naent, pa zór o twán ent.

²¹ Kojamiá lóthét? Gón latthá shomay kerrá byáyán yá pa mehr o gón narmén delé?

5

Radkáray gallénag

† 4:11 4:11 Shodig, bezán gozhnag. ‡ 4:18 4:18 Gorunák, bezán magrur, porkebr.

¹ Man choshén gapp ham eshкотag ke shomay nyámá bénangi hast, anchén bénangi ke botparastáni nyámá ham nést. Yakké gón wati mátóá wapt o wáb kanagá ent o

² shomá angat pahr o shána kanét. Shomá báýad ent apsózig buténét o hamá mardom cha wati kerrá begalléntén ke é kári kortag.

³ Bell toré man jesmi hesábá shomay kerrá naán, bale ruhi hesábá gón shomá gón án o man cha pésará é mardomay kazáwat anchó kortag ke gwashay shomay kerrá án.

⁴ Wahdé may Hodáwandén Issáy námá moccha bét o man ruhi hesábá gón shomá góna bán o may Hodáwandén Issáy zór o wák ham góna bit,

⁵ é mardá cha kelisáyá dar kanét o yakkerr bekanét* ke eshiay gonahkárén tab o saresh t nést o nábud bebit o Hodáwanday róchá eshiay arwáhá neját berasit.

⁶ Shomará pahr o shána nabráhit. Shomá nazánét ke kammé homir ham sajjahén tarr kortagén ártá gwáta dant?

⁷ Gorhá wati kwahnén homirá† dar kanét ke nókén, béhomirén chánag bebét. Shomá cha gonáhay homirá pák ét, chéa ke may Sargwazay gwarándh, bezán Masih korbánig but.

⁸ Gorhá byáét aida kanén bale gón kwahnén homirá na, gón badwáhi o radkáriay homirá na, gón nékniyati o rástiy béhomirén naganá aida kanén.

⁹ Man wati pésarigén kágaday tahá pa shomá nebeshtah kort ke gón bénangén mardomán manendét o pád mayáét.

¹⁰ Man é donyáay bénang o lálechi‡ o tamahkár o prébkár o botparastáni gappá naatán. Agan man áyáni gappá buténán, gorhá báýad ent shomá cha é donyáyá dar bekaptenét.

¹¹ Bale nun pa shomá nebeshtah kanagá án ke kasé ke watá báwarmandén braté gwashit bale bénang o lálechi o botparast o selzobán o sharábi o prébkaré, gón áia manendét o pád mayáét o gón áia yakjáh warag ham mawarét.

¹² Maná che kár ent ke dhannigáni kazáwatá bekanán? Kelisáy mardománi kazáwat kanag shomay kár ent.

¹³ Dhannigáni kazáwatá Hodá wata kant. “Radkára cha wati kerrá begallénét.” §

6

Báwarmandáni nyámá jérhah

¹ É sakkén badén habaré ke wahdé cha shomá yakkéá gón dega báwarmandéá jérhahé bit, á wati arzi o shekáyatá palgártagénáni badalá hodánáparmánáni kerrá bárt.

² Shomá wa zánét, róché kayt ke Hodáay palgártagén mardom donyáay mardománi kazáwatá kanant. Shomará ke donyáay kazáwat kanagi ent, gorhá shomará chón é láheki nést ke kasánén jérhaháni kazáwatá bekanét?

³ Shomá nazánét, róché kayt ke má préshtagáni kazáwatá ham kanén? Gorhá báýad ent é donyái jérhah pa má hecch mabant.

⁴ Agan shomará choshén donyái jérhah hast, gorhá parchá hamá dhanni mardomán kázia kanét ke áyán kelisáy tahá ezzat nést?

* 5:5 5:5 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: Shaytánay dastá bedayét. † 5:7 5:7 Edá homir pa gonáhá mesálé. ‡ 5:10 5:10 Lálechi, bezán tamahkár, hers kanók. § 5:13 5:13 Bechár Mussáy Wáz 17:7.

⁵ É habará paméshká kanagá án ke shomá sharmendag bebét. Shomay nyámá allam yakk choshén dánáé wa dara kayt ke báwarmandáni jerhahán begisshéni,

⁶ bale angat yakk báwarmandé domi báwarmanday helápá wati shekáyatá hakdiwáná, hodánáparmánáni kerrá bárt.

⁷ Aslá é arzi o shekáyat záhera kanant ke shomá prósh wártag. Eshiy badalá shomá beshtén ke gón shomá náensápi bebit. Shomá beshtén ke shomará bepolant.

⁸ Shomá wat náensápi kanét, á ham gón wati jenday brátán, o áyána polét ham.

⁹ Záná shomá nazánét ke badkárán Hodáay bádsháhiá mirása narasit? Rad makapét. Na bénangán Hodáay bádsháhiá mirása rasit, na botparastán, na zenákárán, na bagáyán, na lawátkárán,

¹⁰ na dozzán, na tamahkárán, na sharábián, na selzobánán o na prébkárán.

¹¹ O cha shomá lahtén anchosh at, bale shomá Hodáwandén Issá Masihay námá gón may Hodáay Pákén Ruhá shódag o pák o palgár o rástáwar o bémáyár kanag butét.

Béngangi

¹² Taw gwashay: “Man harché ke kanán, rawá ent,” bale harché sharr naent. Haw, “man harché ke kanán, rawá ent” bale man hecch chizzá wati sará báládest bayaga naylán.

¹³ Taw gwashay: “Warag pa lápá ent o láp pa waragá.” Rást ent, bale róché kayt ke Hodá é doénán tabáha kant. Bale badan pa bénangiá naent, Hodáwandayg ent o Hodáwandá may badanay gam per ent.

¹⁴ Hodáyá cha wati zór o kodratá Hodáwandén Issá Masih cha mordagán zendag kort o mára ham zendaga kant.

¹⁵ Shomá zánét ke shomay badan Masihay ázá* ant. Gorhá man Masihay ázáyán bezurán o kahbagéay ázá bekanán? Hechbar!

¹⁶ Shomá zánét ke kasé ke gón kahbagéay yakjáha bit, doén yakk jesm o jána bant. Chéa ke gwashag butag: “Á doén yakk jesm o jána bant.”†

¹⁷ Bale kasé ke gón Hodáwandá yakka bit, áiy ruh o Hodáwanday Ruh yakké bant.

¹⁸ Watá cha bénangiá dur bedárét. Ensán dega har gonáhé ke kant, á cha ensánay badaná dhann ent, bale bénang gón wati jenday badaná gonáha kant.

¹⁹ Záná, shomá nazánét ke shomay badan Pákén Ruhay lóg ent, hamá Ruh ke shomay badaná ent o shomará cha Hodáay némagá rasetag? Shomá wati jenday naét,

²⁰ Shomá pa kimaté zurag butagét. Paméshká wati badaná pa Hodáay shán o shawkatá kár bebandét.

7

Jan o mard

¹ Hamá gapp ke shomá nebeshtah kortagant, nun hamáyáni bárawá habara kanán: “Pa mardéná sharter ent ke janénéay nazzikká marawt,”

² bale cha bénangiá sharter ent ke har mardéná watá jané bebit o har janéná watá mardé.

³ Mard báyard ent wati janay o jan wati marday hakká adá bekant.

⁴ Jan wati badanay master wat naent, master mard ent o mard ham wati badanay master wat naent, master jan ent.

* **6:15 6:15** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh. † **6:16 6:16** Pédáesh 24:2.

⁵ Wati zenday hamráhá wati kerray áyagá madár, bass pa kasánén wahdéá, pa wasshi o razá cha yakdomiá dur buta kanét ke shomay delgósh gón dwáyá bebit. Dwáyá rand padá yakdomiay kerrá berawét, chó mabit ke delá dásht makanét o Shaytán shomára rad bedant.

⁶ É gapp ke man jat, parmáné naent, cha yakdomiá dur bayagay ejázaté.

⁷ Drégatén sajjahén mardom mani paymá buténant, bale Hodáyá har mardomára dega dega kárey bud o láheki dátá. Yakk mardoméá yakk kárey láhekii dátá o dega mardoméá dega kárey.

Sur o sawn

⁸ Gón sur nakortagénán o janózámána gwashán, pa shomá sharr ent ke sur o árós makanét o anchó bebét ke man án.

⁹ Bale agan kasé watá dáshta nakant, gorhá cha hawasay ásá sochagá sharter ent ke sur bekant.

¹⁰ Pa sur kortagénán hokm esh ent, mani hokm naent, Hodáwaday hokm ent, ke jan cha wati mardá jetá mabit.

¹¹ Bale agan jetá bebit, gorhá yá dobar sur makant yá gón wati hamá mardá wasshán bebit. Mard wati janay sawn o talákán madant.

¹² Gón á degarána gwashán, o é mani gapp ent, Hodáwaday naent, ke agan báwarmandén bratéay jan báwarmandé naent o janén gón mardá nendaga lóthit, gorhá mard wati janá yalah madant.

¹³ Agan janénéay mard báwarmandé naent o mard gón janá nendaga lóthit, gorhá jan ham wati mardá yalah madant.

¹⁴ Chéá ke á mard ke báwarmandé naent, wati janay barkatá pák o palgár ent o á jan ke báwarmandé naent, wati marday barkatá pák o palgár ent. Agan chó mabutén, shomay chokk nápák atant. Bale shomay chokk pák ant.

¹⁵ Á mardom ke báwarmandé naent, agan á wati zenday hamráhá yalaha kant, bell yalahia kant. Choshén jáwarán báwarmandén janén yá mardén páband naent. Hodáyá mára gwánk jatag ke pa sohl o émeni zend begwázénén.

¹⁶ Oo janén! Taw chóna zánay ke wati mardá rakkénta nakanay? Oo mardén! Taw chóna zánay ke wati janá rakkénta nakanay?

Wati jáwará badal makan

¹⁷ Bass har mardom wati zendá hamá paymá begwázénit ke Hodáwandá gishhéntag o Hodáyá á mardom pa hamá zendá gwánk jatag. Pa sajjahén kelisáyán mani rahband hamesh ent.

¹⁸ Á mardom ke cha imán áragá pésar sonnat kanag butag, á wati sonnatá ber magardénit o á mardom ke imán áragá pésar sonnat kanag nabutag, á sonnat kanag mabit.

¹⁹ Gapp é naent ke kay sonnat kanag butag o kay nabutag, gapp esh ent ke kay Hodáyay parmánbardáriá kant.

²⁰ Har mardom hamá hálatá bemánit ke imán áragay wahdá butag.

²¹ Wahdé Hodáyá tará gwánk jat, agan á wahdá taw golámé atay, é gappá paréshán mabay, bale agan wati ázátiá gepta kanay, gorhá begeri.

²² Chéá ke agan Hodáwaday sará imán árók golámé, á Hodáwaday barkatá ázát ent o agan imán árók ázáténé, á Masihay golám ent.

²³ Shomá pa gránén kimatéá zurag butagét, ensánáni golám mabét.

²⁴ Oo brátán! Cha shomá harkas Hodáyay démá hamá paymá bemánit ke gwánk janagay wahdá butag.

Sur kanag o nakanag

²⁵ Neshtagén jenekkáni bárawá maná cha Hodáwaday némagá hecch hokm gón nést, bale man wati habará kanán, chéa ke Hodáyá wati rahmatáni barkatá maná báhtebárén mardomé jórth kortag.

²⁶ Annugén gránén wahdá ke gendán, mani hayálá sharter hamesh ent ke mardom wati jáwaray badal kanagay johdá makant.

²⁷ Agan tará jan hast, sawn o talákay randá mabay. Agan tará jan nést, janay randá mabay.

²⁸ Bale agan taw sura kanay, gonáhé naent o agan neshtagén jenekké sura kant ham gonahkár naent. Bale mardomé ke sura kant, áiy zenday janjál báza bant o mani wáhag ent ke shomá é janjálán makapét.

²⁹ Oo brátán! Mani gapp esh ent ke wahd kamm ent. Cha ed o rand sur kortagén wati zendá anchó begwázénant ke gwashay janesh nést,

³⁰ gréwók wati zendá anchó begwázénant ke gwashay grewagi habaré nést, shádánén mardom wati zendá anchó begwázénant ke gwashay shátkamiay habaré nést o hamá ke chizzé bahá gerant, anchó sarpad bebant ke é chizz manig naent o

³¹ hamá ke donyái kárán dazgatth ant, wati zendá anchó begwázénant ke é chizz zendagiay maksad naant, chéa ke donyáay annugén rang o dróshoma rawt o gára bit.

³² Mani wáhag ent ke shomá cha janjálán berakkét. Sur nakortagén mardéná Hodáwaday káráni gam per ent, ke chón Hodáwandá razá bekant.

³³ Sur kortagén mardéná donyái káráni gam per ent, ke chón wati janá razá bekant o

³⁴ delgóshi yakjáh naent. Sur nakortagén janéná yá neshtagén jenekká Hodáwaday káráni gam per ent o watá sarjamiá Hodáwaday dastá dayaga lóthit. Sur kortagén janéná donyái káráni gam per ent, ke chón wati mardá razá bekant.

³⁵ Man pa shomay jenday páedagá é habarána kanán, shomará páband kanaga nalóthán. Mani maksad esh ent ke shomá pa sharri zend begwázénét o shomay delgósh sarjamiá gón Hodáwandá bebit.

³⁶ Agan mardé hayála kant ke gón sur nakanagá gón wati deshtará sharr kanagá naent o watá dáshta nakant o sur kanaga lóthit, á báyard wati delay gappá begipt. É gonáhé naent, belli sura kanant.

³⁷ Bale agan mardéa wati delá erádah kortag o hecch zóri per nést o wati erádahay sará óshtáttag ke gón wati deshtará sur makant, á ham sharr kanagá ent.

³⁸ Gorhá hamá ke sura kant, sharrén kéré kanagá ent, bale á ke sura nakant, angat sharterén kéré kanagá ent.

³⁹ Janén tán hamá wahdá marday páband ent ke mard zendag ent. Agan mard bérán but, janén ázát ent ke gón harkasá ke belóthit sur bekant. Bale áiy nókén mard báyard ent Hodáwaday ráhá bebit.

⁴⁰ Albat mani delá é janén sur makant, pa áiy jendá sharter ent. É habarán ke man kanagá án, mani hayálá Hodáay Ruh mani rahshóniá* kanagá ent.

8

Pa botán korbánig kortagén gósh

¹ Nun man hamá warákáni bárawá habara kanán ke pa botán korbánig kanag butagant. Má zánén, anchó ke é bárawá shomá ham gwashét: “Mará

* **7:40 7:40** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari.

sajjahénán elm o zánt hast.” Bale zánt kebr o gorura kárit o mehr rost o rodóma dant.

² Agan mardomé wati delá zántkáré, gorhá bezán angat á paymá nazánt ke báyard ent bezánt.

³ Bale á mardom ke Hodáyá dósta dárit, Hodá áia zánt.

⁴ Gorhá nun hamá warákáni waragay bárawá habara kanán ke pa botán korbánig kanag butagant. Má zánén, anchó ke shomá ham gwashét: “É jaháná botán hecch máná nést” o “abéd cha yakkén Hodáyá dega hodá nést.”

⁵ Harchont ke ásmáná ham o zeminá ham é paymén chizz hast ke mardom áyán hodá sarpada bant, o choshén chizz báz ent ke hodá o hodáwand gwashaga bant,

⁶ bale pa má Hodá yakké, bezán hamá Pet ent ke sajjahén chizzi jórth kortagant o má pa hamáia zendag én o Hodáwand ham yakké, bezán Issá Masih ke sajjahén chizz hamáia wasilahá jórth butagant o má ham.

⁷ Bale harkasá é zánt nést. Lahtén mardom tán é wahdi wati botparastiaiy zamánagay hayálá ent. Wahdé choshén mardom korbánig kortagén góshta warant, áyáni delá é pa botén hodáyán korbánig ant. É mardománi zamir názork ent, paméshká nápáka bit.

⁸ Bale warák mára gón Hodáyá nazzikka nakant. Agan má mawarén, gantera nabén o bwarén, shartera nabén.

⁹ Bale bechárét ke shomay é ehtiár o ázáti pa nezórén mardomán mán gissshénókén sengé mabit.

¹⁰ Chéá ke agan mardoméay zamir názork bebit o á begendit ke tai dhawléen zántkárén mardomé botáni parasteshgáhá neshtag o warák waragá ent, á ham pa botán korbánig butagén warákáni waragá del o jorata kant.

¹¹ Gorhá é nezórén brát tai zántay sawabá tabáha bit, hamé brát ke eshiay háterá Masih mort.

¹² Wahdé shomá é paymá wati brátáni gonahkára bét o áyáni názorkén zamirá thappiga kanét, shomá Masihay gonahkára bét.

¹³ Nun agan mani warák mani brátá gomráha kant, gorhá man hechbar góshta nawarán ke mani sawabá braté gomráh mabit.

9

Káseday hakk

¹ Záná man ázát naán? Kásedé naán? May Hodáwandén Issá, man nadistag? Shomá hamá káray bar o samar naét ke man pa Hodáwandá kortag?

² Agan degaráni hayálá man kásedé naán, pa shomá pakkáia kásedé án. Chéá ke shomá wat Hodáwanday ráhá mani kásediy mohr o neshán ét.

³ Hamá ke mani kazáwatá kanant, pa áyán mani jwáb esh ent:

⁴ Záná mára warag o nóshagay hakk nést?

⁵ Képá o á dega kásed o Hodáwanday brátán wati jan hamráh ant, gorhá mára báwarmandén janay hamráh kanagay hakk nést?

⁶ Záná éwaká mani o Bárnábáay sará é hojj* ent ke pa wati gozaráná kár bekanén?

⁷ Kojám sepáhig wati jenday harchay sará kára kant? Kay anguri bágé ábáda kant, bale cha bar o samarán wati bahra nawárt? Kay shepánkiá kant, bale cha shirán wati bahrá nazurit?

⁸ Man é gappán ensáni aglay bonyádá janagá án? Sharyat anchosha nagwashit?

⁹ Chéá ke Mussáay Sharyatá nebeshtah ent: “Jóhánay†moshagay wahdá

* 9:6 9:6 Hojj, bezán zór, satam, ejbár. † 9:9 9:9 Jóhán, bezán kesharáni moshag o dánáni mocch kanagay jágah.

káigeray‡*dapá maband.*”§ Záná Hodáyá bass gókáni gam per ent?

¹⁰ Enna, pakkáia may bárawá gwashagá ent. Haw, é pa má nebisag butag, chéá ke nangár kanók yá jóhánay moshók báýad ent é ométá bedárit ke bahré rasiti.

¹¹ Má ke pa shomá ruhi kesharé keshtag, nun agan cha shomay donyái kesharán pa wat chizzé beronén, eshiay harábi ché ent?

¹² Agan é degarán cha shomá hakbahr hast, gorhá may hakbahr wa géshter ent.

Bale má wati é hakk kár nabast. Má har chizza saggén chéá ke Masihay wasshén mestágay démá dáraga nalóthén.

¹³ Shomá nazánét ke parasteshgáhay hezmatkár wati rózigá cha parasteshgáhá gerant? Korbánjáhay hezmatkárán ham cha hamá korbánigán bahré rasit ke korbánjáhá pésh kanaga bant.

¹⁴ Hamé paymá Hodáwandá ham hokm dátag, á mardom ke wasshén mestágay jár janagay kára kanant, wati rózigá cha wasshén mestágay ráhá begerant.

¹⁵ Bale man cha é hakkán yakké ham kár nabastag o é gappán ham é ométá nebeshtah kanagá naán ke pa man chizzé kanag bebit. Mana merán bale kassá é hakká nadayán ke maná cha é pahrá zebahr* bekant.

¹⁶ Man ke wasshén mestágay járá janán, pahra nabandán. Pa man allami ent ke wasshén mestágay járá bekanán. Bazhn o apsóz pa man agan é kára makanán.

¹⁷ Chéá ke agan man é kár gón wati jenday razáyá bekortén, maná mozz rasetagat, bale agan é kár mani sará parz ent, gorhá bezán é zemmawárie ke maná dayag butag.

¹⁸ Gorhá mani mozz ché ent? Esh ent ke bé mozzá wasshén mestágay járá janán o wati hamá hakk o ehtiára sarjamiá kára nabandán ke wasshén mestágay tahá maná hastent.

¹⁹ Bell toré ázát án o hechkasay bandig naán, bale angat man watá sajjahénáni golám kortag ke géshter mardom dém pa báwarmandiá byarán.

²⁰ Yahudiáni kerrá man watá Yahudié kort ke Yahudián dém pa báwarmandiá byarán. Sharyatiáni kerrá man watá sharyatié kort ke sharyatián dém pa báwarmandiá byarán, hálánke man wat Sharyatay páband naán.

²¹ Bésharyatáni kerrá man watá bésharyaté kort ke bésharyatán dém pa báwarmandiá byarán, hálánke man wat cha Hodáy Sharyatá dhann naán o Masihay Sharyatay páband án.

²² Nezórénáni kerrá man watá nezóréné kort ke nezórénán dém pa báwarmandiá byarán. Man sajjahén mardománi kerrá shotagán o harkasay kerrá watá hamáiy paymá kortag ke warhé na warhé lahténá berakkénán.

²³ Man é sajjahén kárán wasshén mestágay háterá kanán ke mestágay barkatán sharikdár bebán.

²⁴ Shomá zánét ke tachagi laybá sajjahén layb kanóka tachant, bale éwaká yakké enámá bárt. Gorhá anchó betachét ke enámá bebarét.

²⁵ Harkas ke laybá bahra zurit, báýad ent sharr tamrin bekant o dáshti† bebit. Layb kanók pa adároki tájéay katthagá‡ é kára kanant, bale má pa dáemi tájéay katthagá.

²⁶ Gorhá man bé maksadá natachán o gwátá moshta najanán.

‡ 9:9 9:9 Káiger, bezán mazanén narén gók. § 9:9 9:9 Mussáy Wáz 25:4. É cha dehkánkária mesalé o eshiay máná hamesh ent ke kár kanóká mozz berasit. * 9:15 9:15 Zebahr, bezán bébahr. † 9:25 9:25 Dásht, bezán wati jenday dárág, wati ger o dár, wati kanthról. ‡ 9:25 9:25 Katthag, bezán nap o sudd kanag, dastá árag.

²⁷ Man wati jesmá ázára dayán ke mani páband bebit. Chó mabit ke man degaráni kerrá wasshén mestágay járá bejanán bale wat é laybá besochán.

10

Ebrat

¹ Oo brátán! Mana lóthán shomá bezánét ke may pet o pirokáni sará jambar sáhél* at o á sajjahénán daryáyá mán dát o gwastant.

² Áyán jambar o daryáyá pákshódi kort o Mussáay randgir butant.

³ Sajjahénán yakkén ruhi warák wárt o

⁴ yakkén ruhi áp nóshet. Chéá ke áyán cha hamá ruhi kóhá áp wárt ke áyáni hamráh at o á kóh Masih at.

⁵ Bale áyáni nyámá géshterén mardom anchén atant ke Hodá cha áyán razá naat. É mardom gyábáná mortant o kabrestáné ham nasibesh nabut.

⁶ Nun é chizz butant ke má ebrat begerén o áyáni paymá makanén o badkáriay wáhagá madárén.

⁷ Botparast ham mabét. Cha áyán lahtén botparast but, anchó ke nebisag butag: *Á pa ward o nóshá neshtant o pa layb o labáia pád átkant.*†

⁸ Bénangi ham makanén. Cha áyán lahténá bénangi kort o hamé bénangiáni sawabá yakkén róchá cha áyán bist o say hazár mardom mort.

⁹ Masihá ham machakkásén. Cha áyán lahténá chakkáset o marán koshtant.

¹⁰ Manorondhét ham. Cha áyán lahténá norondhet o tabáh kanóká tabáh kortant.

¹¹ É chizz ke gón áyán butant, ebrat ant o paméshká nebisag butant ke má, bezán áheri zamánagáni mardom ebrat begerén.

¹² Agan kasé wati manná mohr óshtátá, wati hayálá bedárit ke makapit.

¹³ Shomá choshén chakkáséá nakaptagét ke cha ensánay sagg o bardáshtá dhann bebit. Hodá wati kawlay sará óshtátá o naylit ke shomá cha wati bardáshtá géshtén chakkáséá bekapét. Agan chakkáséá kapét, Hodá pa shomá ráh o daré pacha kant ke shomá sagget bekanét.

Gón palitén ruhán sharikdár mabét

¹⁴ Gorhá oo mani dordánagén dóstán! Watá cha botparastiá dur bedárét.

¹⁵ Man gón aglmandén mardomán gappá án, mani é habarán wat bechárét o bechakkásét.

¹⁶ Barkatay é pyálah ke má pa eshiá shogrgozária kanén, záná hamé gappay nesháni naent ke má Masihay hónay barkatán bahramand én? O hamé nagan ke má chondh chondhia kanén, záná hamé gappay nesháni naent ke má Masihay badanay barkatán bahramand én?

¹⁷ Nagan yakké o má báz én, bale yakké badané én, chéá ke má yakkén naganá bahra kanén o warén.

¹⁸ Pédáeshi Esráilián bechárét. Korbánjáhá korbánigáni waragay wahdá yakjáh naant?

¹⁹ Mani gappay maksad esh ent ke na pa botán korbánig kortagén warákán arzeshé hast o na botáni jendá.

²⁰ Botparast é korbánigán pa palitén ruhána kanant, pa Hodáyá nakanant. Mana nalóthán ke shomá gón palitén ruhán sharikdár bebét.

²¹ Chó buta nakant ke shomá cha Hodáwaday pyálahá ham benóshét o cha palitén ruháni pyálahá ham. Chó buta nakant ke shomará Hodáwaday parzónagá ham bahré berasit o palitén ruháni parzónagá ham.

* **10:1 10:1** Sáhél, bezán sáheg kanag. † **10:7 10:7** Darraw 32:6.

22 Má Hodáwanday hasaddá pád kanaga lóthén? Má cha Hodáwanda zórmandter én?

Zamiray ázáti

23 Shomá gwashét ke har chizz jáez ent, bale mana gwashán ke har chizz páedagmand naent. Har chizz jáez ent bale har chizz rost o rodóma nadant.

24 Báyard ent kassá tahná wati gam per mabit, degaráni gami ham per bebit.

25 Har paymén gósht ke kasábay dokkáná rasit, bwaréti o wati zamirá malámat makanét,

26 chéa ke “*zemin o zeminay sajjahén chizz Hodáwandayg ant.*”[‡]

27 Agan anchén mardomé ke báwarmandé naent o shomará wati lógá dáwata dant o shomay dela lóthit ke berawét, gorhá harché shomay démá dant, bwarét o wati zamirá malámat makanét.

28 Bale agan kaséa shomará gwasht ke é pa botán korbánig kortagén góshté, gorhá mawaréti, hamá hál dayókay háterá o zamiray háterá.

29 Mani maksad tai zamir naent, hamá mardomay zamir ent.

Balkén begwashay: “Degaréay zamir chéa mani ázátiay paysalahá bekant?”

30 Agan man gón shogrgozári chizzé warán, gorhá pa é shogr geptagén chizzá chéa malámat kanag bebán?”

31 Bale bezánét, harché ke warét o nóshét yá harché ke kanét, pa Hodáay shán o shawkatá bekanéti.

32 Na Yahudián gonáhéay tahá dawr bedayét, na darkawmán o na Hodáay kelisáyá,

33 anchó ke man johda kanán ke har káray tahá harkasá razá bekanán. Chéa ke man wati jenday páedagá nachárán, sajjahénáni páedagá charán ke áyán neját berasit.

11

1 Mani randgiriá bekanét, hamá paymá ke man Masihay randgiriá kanán.

Saray setr kanag

2 Man pa é gappá shomay satáyá kanán ke modám maná yáta kanét o hamá rasm o rawáján hamá paymá dáragá ét ke man pa shomá sar kortagant.

3 Bale mana lóthán shomá bezánét ke har mardénay sar Masih ent o har janénay sar mardén ent o Masihay sar Hodá ent.

4 Har mardén ke dwá kanag yá Hodái basháratéay sar kanagay wahdá pa mudáni chér dayagá chizzé sará kant, á wati sará bézzat kanagá ent.

5 Bale har janén ke dwá kanag yá Hodái basháratéay sar kanagay wahdá sarigá sará nakant, á wati sará bézzat kanagá ent. Áiay é kár anchosh ent ke bezán wati sari sátag*.

6 Agan janéné sarigá sará nakant, gorhá wati mudán bechent o sakk kasán bekant. Agan wati mudáni chenag yá saray sáyag pa áiá aybé, gorhá sarigá sará bekant.

7 Mardén báyard ent wati sará mapóshit, chéa ke mardén Hodáay dróshom o shán ent. Bale janén mardénay shán ent.

8 Chéa ke mardén cha janéná jórnh nabutag, janén cha mardéná jórnh butag o

9 mardén pa janéná jórnh nabutag, janén pa mardéná jórnh butag.

10 Hamé sawabá janén ehtiáray neshánié sará bekant, préshtagáni háterá.

11 Bale angat ham, Hodáwanday ráhá na janéná bé mardéná bit, na mardéná bé janéná.

‡ 10:26 10:26 Zabur 24:1. * 11:5 11:5 Sáyag, bezán tráshag.

¹² Anchó ke janén cha mardéná jórh but, padá mardén ham cha janéná pédá bit. Bale sajjahén chizz cha Hodáay némagá ant.

¹³ Shomá wat bechárét o paysalah bekanét, janéná zéba dant ke Hodáay kerrá sardará dwá bekant?

¹⁴ Donyá wa shomárá sója dant ke agan mardén drájén mud bedárit, áia zéba nadant,

¹⁵ bale agan janén drájén mud bedárit, é janénay zinat ent. Chéa ke janéná mud pa setrá dayag butag.

¹⁶ Bale agan kasé é gappá mamannit o arhi bekant, gorhá mana gwashán ke may dód hamesh ent o Hodáay kelisáyáni ham.

Hodáwanday shám

¹⁷ Bale é sar o sója ke mana kanán, eshiá pa shomá satá o saná mán nést, chéa ke shomay báwarmandi mocchi o diwán páedagay badalá, shomárá táwána dayant.

¹⁸ Awali habar esh ent ke man eshkotag ke wahdé shomá pa parasteshá moccha bét, shomá nátepák ét o tán haddéa maná é habar báwar ent.

¹⁹ Albat, báyard ent shomay nyámá nátepáki bebit tánke chakkásetagén o rástén mardom zánag bebant.

²⁰ Wahdé yakjáha bét, é Hodáwanday shám naent ke shomá waréti,

²¹ chéa ke waragay wahdá cha shomá kass domigay wadará nakant o wati shámá wárt. Yakké gozhnaga mánit o dega yakké sharábá mast o malára bit.

²² Shomárá záná lóg nést ke ódá bwarét o benóshét? Yá shomá Hodáay kelisáyá mána nayárét o garib o nézgárán béezzata kanét? Shomárá ché begwashán? Pa é kára shomay satáyá bekanán? Enna, shomay satáyá nakanán.

²³ É habar maná cha Hodáwandá rasetag o man pa shomá sar kortag: Hamá shapá ke Hodáwandén Issá dróhag† but, nagané zorti,

²⁴ Hodáay shogri gept, naganí chondh chondh kort o gwashti: “É mani badan ent ke pa shomá korbániga bit. É kára pa mani yádgáriá bekanét.”

²⁵ Hamé paymá shámá rand áia pyálah zort o gwashti: “É pyálah nókén ahd o paymán ent o mani hón é ahd o paymánay zamánat ent. Har wahdá ke é pyálahá nóshét, pa mani yádgáriá benóshét.”

²⁶ Chéa ke har wahdá ke shomá é naganá warét o é pyálahá nóshét, shomá Hodáwanday markay járá janét, tán hamá wahdá ke á wat byayt.

²⁷ Gorhá agan kasé Hodáwanday nagan o pyálahá shehm o rahdárén‡ warhéa mawárt, á Hodáwanday badan o áia y hónay gonahkára bit.

²⁸ Harkas báyard ent watá bechakkásit o randá naganá bwárt o pyálahá benóshit.

²⁹ Chéa ke agan kasé Hodáwanday badaná mán mayárit o naganá bwárt o pyálahá benóshit, bezán á wati sezáyá warag o nóshagá ent.

³⁰ Paméshká cha shomá bázéné nezór o nádráh ent o bázéné mortag ham.

³¹ Bale agan má watá chár o tappás bekanén§, mára é sezá narasit.

³² Wahdé Hodáwand may kazáwatá kant, mára adaba dant tánke donyáay hamráhiá mayárbár mabén.

³³ Gorhá oo mani brátán! Wahdé pa waragá yakjáha bét, yakdegaray wadará bekanét.

³⁴ Agan kasé gozhnag ent, wati lógá warag bwárt tánke shomay mocch bayag pa shomá sezáé mayárit.

† 11:23 11:23 Dróhag, bezán hamráhdári nakanag, helápá rawag. ‡ 11:27 11:27 Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa “nazm o tartib”, Angréziá “disciplined”. § 11:31 11:31 Chár o tappás kanag, bezán chakkásag, ázmáesh kanag.

Man ke káyán, shomará géshter sar o sója kanán.

12

Pákén Ruhay bakshátagén nyámat

¹ Oo brátán! Mana nalóthán ke shomá cha Pákén Ruhay dátágén nyámatán sahig mabét.

² Shomá zánét á wahdi ke shomá báwarmand naatét, gomráh kanag o dém pa gongén botán baraga butét.

³ Mana lóthán shomá bezánét, á kas ke cha Pákén Ruhay némagá gappá ent, Issáyá nálata nakant o á kas ke cha Pákén Ruhay némagá gappá naent, gwashta nakant ke Issá Hodáwand ent.

⁴ Nun báz paymén nyámat hast, bale Pákén Ruhay yakké.

⁵ Báz paymén hezmat hast, bale Hodáwand yakké.

⁶ Báz paymén kár hast, bale Hodá yakké, hamá Hodá ke sajjahénáni del o daruná é sajjahén kárána kant.

⁷ Gorhá Pákén Ruhay nyámat har yakkéá dayaga bit ke sajjahénán páedag berasit.

⁸ É Pákén Ruh ent ke yakkéá hekmatay habaray láhekiá dant o hamé Pákén Ruh degaréá zántay habaray láhekiá.

⁹ Hamé yakkén Ruh yakkéá imána dant o degaréá drahbakshiy nyámatán.

¹⁰ Yakkéá mójezaháni nyámatá dant o degaréá Hodái bashárat sar kanagay nyámatá o yakkéá arwáháni pajjáh áragay. Yakkéá Pákén Ruhay dátágén warh warhén zobánán habar kanagay nyámatá dant o degaréá zobánáni máná kanagay nyámatá.

¹¹ É sajjahén nyámatán hamá yakkén Pákén Ruh bahra kant o hamá ent ke paysalaha kant kayá kojám nyámatá bedant.

Yakkén badan o bázén ázá

¹² Anchó ke badan yakké o áiy ázá báz ant o sajjahén ázá hóra bant o yakké badané addha kanant, Masih ham anchosh ent.

¹³ Chéá ke má, toré pésará Yahudi atén yá darkawm, golám atén yá ázá, má sajjahén gón yakkén Ruhá pákshódi dayag butén tánke yakké badan bebén. Márá sajjahénán pa nóshagá yakkén Ruh dayag but.

¹⁴ Bezán badan yakké ázáé naent, cha báz ázáyá addh butag.

¹⁵ Agan pád begwashit: “Man wa dasté naán, paméshká badanay bahré naán,” eshiy máná é naent ke á badanay bahré naent.

¹⁶ O agan gósh begwashit: “Man wa chammé naán, paméshká badanay bahré naán,” eshiy máná é naent ke á badanay bahré naent.

¹⁷ Agan sajjahén badan chammé butén, gorhá mardomá chón eshkotagat? O agan sajjahén badan góshé butén, gorhá mardomá chón bó chetagat?

¹⁸ Nun Hodáyá badanay sajjahén ázá, har yakké hamá jágahá ér kortag ke Hodáay wati razá ent.

¹⁹ Agan é sajjahén ázá yakké ázáé butén, gorhá eshiy nám chón badan butagat?

²⁰ Nun, ázá báz ant bale badan yakké.

²¹ Chamm gón dastá gwashta nakant ke maná tai hájat nést. Sar ham gón pádán gwashta nakant ke maná shomay hájat nést.

²² Bale badanay hamá ázá ke gendagá nezórter ant, á báz allami ant.

²³ Badanay hamá ázá ke may hayálá áyáni námay gerag béezzatié, má áyán gón géshterén ezzatá setra kanén o chérén ázáyán géshter sharapa dayén.

²⁴ Bale záherén ázá choshén delgóshdária nalóthant. Hodáyá badanay ázá anchó yakké kortagant ke kamarzeshén ázá géshter sharap dayag bebant

²⁵ ke badanay tahá nátepáki mabit o ázáyán barábariá yakdomiay gam per bebit.

²⁶ Agan yakk ázáéá dardé per bebit, sajjahén ázá padard bant o agan yakk ázáéá ezzat dayag bebit, sajjahén ázá gón áiá hór gala bant.

²⁷ Nun shomá Masihay badan ét o har yakké áiy ázáé.

²⁸ Hodáyá pa wati kelisáyá é mardom gisshéntant: Awali kásed ant, domi nabi o sayomi ostád ant. Cha eshán o rand hamá mardom ant ke áyáná mójezah kanag, dráh kanag, komakk dayag, rahshóni kanag o Pákén Ruhay dátágén warh warhén zobánán habar kanagay nyámat rasetag.

²⁹ Sajjahén mardom kásed wa naant, sajjahén mardom nabi naant, sajjahén ostád naant, sajjahén mójezah kanók naant,

³⁰ sajjahénán drahbakhshiay nyámat narasetag, sajjahén Pákén Ruhay dátágén warh warhén zobánán habara nakanant, sajjahén mardom é habarán máná korta nakanant.

³¹ Shomá báyd ent pa masterén nyámatán sakk hodónák bebét.

Nun man shomará sharterén ráhá péscha dárán.

13

Mehr

¹ Agan man ensán o préshtagáni zobánán habar bekanán bale maná mehr mabit, gorhá man hoshkén dhohl o thimboké án ke góshán karra kant o bass.*

² Agan maná Hodái bashárat sar kanagay nyámat berasit o sajjahén rázán bezánán o sajjahén zántá dar bebarán o mani imán anchó bebit ke kóhán kenzént bekanán, bale maná mehr mabit, gorhá bezán hecché naán.

³ Agan wati sajjahén mál o hastiá hayrát bekanán, wati jendá besóchán o korbán bekanán bale maná mehr mabit, gorhá bezán maná hecch páedaga narasit.

⁴ Mehr cha sabrá porr ent, mehr mehrabán ent, mehr hasadda nakant, mehr pahra nabandit o goruri nést,

⁵ béadab naent, watwáh naent, zahra nagipt o badiáni hesábá nadárit.

⁶ Náensápi mehrá shádána nakant, rásti mehrá shádána kant.

⁷ Mehr modám bardáshta kant, modám báwara kant, modám poromét ent o har hálatá mohra óshtit.

⁸ Hodái bashárat halása bant, Pákén Ruhay dátágén zobán halása bant, zánt halása bit, bale mehr hechbar halása nabit.

⁹ Chéa ke may zánt násarjam ent o má Hodái basháratán sarjamiá sar korta nakanén,

¹⁰ bale wahdé kámelia kayt, násarjami halása bit.

¹¹ Man ke chokké atán, man chokkáni paymá habara kort, mani pegr o hayál ham chokkig atant o mani agl o hósh ham, bale nun ke rostag o mazan butagán, man chokki kár o habar yalah dátagant.

¹² Annun má sharriá gendagá naén, gwashay anchén ádéneké may déma ent ke sáp péscha nadárit, bale yakk wahdé kayt ke har chizz sharriá gendaga bit, dém pa déma. Annun mani zánt násarjam ent, bale yakk wahdé kayt ke man har chizzá sarjamiá zánán, anchó ke Hodá mani bárawá har chizza zánt.

¹³ Gorhá é sayén chizza mánant: imán o omét o mehr, bale mehr cha drostán master ent.

14

Masterén nyámat

* **13:1 13:1** Asligén Yunáni nebeshtánká do Yunáni borztawárén sáz ant.

¹ Mehrá wati zendagiay maksad bekanét o pa Pákén Ruhay dátágén nyámatán hodónák bebét, háss pa Hodái bashárat sar kanagay nyámatá.

² Chéá ke hamá kas ke Pákén Ruhay dátágén zobánéá habara kant, á gón mardomán habará naent, gón Hodáyá habará ent. Mardom wa áiy habarán sarpada nabant. É mardom Pákén Ruhay barkatá ráz o ramzi habara kant.

³ Bale hamá kas ke Hodái bashárat sara kant, á gón mardomán habará ent o pa áyáni rost o rodóm o delbaddhi o táhirá* habara kant.

⁴ Kasé ke Pákén Ruhay dátágén zobánéá habara kant, á watá rost o rodóma dant, bale kasé ke Hodái bashárat sara kant, á kelisáyá rost o rodóma dant.

⁵ Nun mana lóthán ke cha shomá harkas Pákén Ruhay dátágén zobánán habar bekant, bale géshter é chizzá lóthán ke shomá Hodái bashárat sar bekanét. Parchá ke agan Pákén Ruhay dátágén zobánán habar kanók pa kelisáay rost o rodómá wati habarán máná makant, gorhá Hodái bashárat sar kanók cha é mardomá démáter ent.

⁶ Brátán! Nun agan man shomay kerrá byáyán o Pákén Ruhay dátágén zobánán habar bekanán, bale elhám o shobénagé yá zánté yá Hodái basháraté yá tálimé mayarán, man shomará che páedaga dayán?

⁷ Hamé paymá, hamá sáz chó ke nal yá chang† ke sáhesh mán nést, bale tawára kasshant, agan áyáni sor pa red o band mabant, mardom chóna zánant ke kojám tarzá janagá ant?

⁸ Agan karná‡ nagisshetagé tawaré bekaashit, kay pa jangá tayára bit?

⁹ Hamé paymá, agan shomá nagisshetagé habara kanét, mardom sarpada nabant ke shomá ché gwashagá ét. Gorhá shomay habarán gwáta bárt.

¹⁰ Donyáyá warh warhén zobán hast o hecch zobán bémáná naent.

¹¹ Agan man kaséay gappáni mánáyá mazánán, man pa áiyá darámadé án o á pa man darámadé.

¹² Shomay hál ham hamesh ent. Shomá ke pa Pákén Ruhay dátágén nyámatán hodónák ét, hamá nyámatáni sarréch bayagay lóthók bebét ke kelisáyá rost o rodóma dayant.

¹³ Paméshká hamá mardom ke Pákén Ruhay dátágén zobánéá habara kant, dwá bekant ke wati habarán máná kort bekant.

¹⁴ Chéá ke agan man Pákén Ruhay dátágén zobánéá dwá bekanán, mani arwáh dwá kant, bale mani agl é dwáyá gón naent.

¹⁵ Gorhá ché bekanán? Mana lóthán ke mani arwáh ham dwá bekant o mani agl ham, mani arwáh ham názénk bejant o mani agl ham.

¹⁶ Agan taw gón wati arwáhá Hodáyá názénay, gorhá hamá kas ke é chizzá nazánt, tai shogrgozáriay sará chón ámin bekant? Á wa nazánt ke taw ché gwashagá ay.

¹⁷ Taw albat sharriay sará shogrgozária kanay, bale tai shogr gerag á dega mardomá rost o rodóma nadant.

¹⁸ Hodáay shográ gerán ke Pákén Ruhay dátágén zobánán man cha shomá sajjahénán géshter habara kanán.

¹⁹ Bale kelisáay tahá Pákén Ruhay dátágén zobánéá hazarán labzay badalá, panch anchén labz gwashaga lóthán ke mardom sarpad bebant o man áyán tálim dát bekanán.

²⁰ Oo brátán! Shomay pegr o hayál chokki mabant, selkáriá chokkáni dhawlá nábalad bebét, bale pegr kanagá rostagén mardománi paymá bebét.

²¹ Sharyatá nebeshtah ent:

* **14:3 14:3** Táhir, bezán árám, karár. † **14:7 14:7** Chang Esráiliáni kerrá simmi sázé ke Engréziá “harp” gwashanti. ‡ **14:8 14:8** Karná sornáay dhawln sázé.

*“Hodáwanda gwashit ke
cha darzobánáni dapá,
cha darámadáni lonthán
gón é kawmá habara kanán
bale é angat mani habarán gósha nadárant.”§*

²² Gorhá Pákén Ruhay dátagén zobán pa báwarmandán neshánié naant, pa nábáwarán neshánié ant, bale Hodái bashárat sar kanagay nyámat pa báwarmandán ent, pa nábáwarán naent.

²³ Agan kelisáay sajjahén mardom yakjáh bebant o harkas Pákén Ruhay dátagén zobánán gappá bebit o nazántkáré yá nábáwaré byayt, á gwashit shomá ganók ét.

²⁴ Bale agan sajjahén mardom Hodái bashárat sar kanagá bebant o nábáwaré yá nazántkáré tahá byayt, gorhá sajjahén áiy kazáwatá kanant o á ham mannit.

²⁵ Nun ke áiy delay habar záhera bant, dém pa chéra kapit, Hodáay parasteshá kant o gwashit ke béshakk Hodá hamesh ent, shomay hamráh ent.

Kelisáay diwánáni red o band

²⁶ Oo brátán! Gorhá ché kanag bebit? Wahdé shomá moccha bét, yakkéá názénké hast, yakkéá tálim yá elhám o shobénagé yá Pákén Ruhay dátagén zobané yá zobánay máná kanagé, é sajjahén pa kelisáay rost o rodómá kár bandag bebant.

²⁷ Agan kasé Pákén Ruhay dátagén zobanéá habara kant, do yá géshá gésh say mardom báyard ent bárig bárigá habar bekant o yakké máná bekant.

²⁸ Bale agan ódá máná kanóké mabit, gorhá habar kanók báyard ent kelisáay tahá hámósh bebit o delay tahá gón Hodáyá habar bekant.

²⁹ Báyard ent cha nabián do yá say mardom habar bekant o á dega mardom esháni habarán chár o chakkás bekanant.

³⁰ Agan dega neshtagén mardoméay sará elhámé átk, awali mardom báyard ent habará bass bekant.

³¹ Shomá sajjahén yakk yakká Hodái bashárat sar korta kanét tánke sajjahén tálim begerant o áyán delbaddhi berasit.

³² Nabiáni arwáh báyard ent nabiáni jenday páband bebit.

³³ Chéá ke Hodá bénazmiay Hodá naent, árámi o émeniy Hodá ent, anchó ke palgártagénáni sajjahén kelisáyána bayagá ent.

³⁴ Janén báyard ent kelisáyán hámósh bebant, parchá ke habar kanagay ejázatesh nést. Anchó ke Sharyatá nebeshtah ent, parmánbardár bebant.

³⁵ Agan josté hastesh, lógá cha wati mardán jost bekanant, chéá ke kelisáay diwánán habar kanag pa janénán sharr naent.

³⁶ Záná, Hodáay habaray sarchammag* shomá ét, yá Hodáay habar bass shomará sar butag?

³⁷ Agan kasé watá nabié yá Pákén Ruhay dega nyámatéay wáhond sarpada bit, gorhá bezánt ke harché ke man pa shomá nebeshtah kanagá án, Hodáwaday parmán ent.

³⁸ Harkas ke é habarán máná nayárit, áiy jend mán áraga nabit.

³⁹ Gorhá oo mani brátán! Pa Hodái bashárat sar kanagá hodónák bebét, bale Pákén Ruhay dátagén zobánán habar kanagá manah makanét.

⁴⁰ Báyard ent har chizz pa sharri o red o banday sará bebit.

§ 14:21 14:21 Eshayá Nabiay Ketáb 28:11-12. * 14:36 14:36 Sarchammag, bezán sarchashmah.

15

Issá Masihay jáh janag

¹ Nun oo brátán! Mana lóthán shomay delgóshá hamá wasshén mestágay némagá gwar bekanán ke man pa shomá sar kortag, hamá wasshén mestág ke shomá mannetag o áiy sará mohr óshtátagét.

² Agan é mestágay sará mohr bóshtét ke man pa shomá sar kortag, eshiay barkatá shomará nejáta rasit, agan na, gorhá shomá hoshká imán áwortag.

³ Cha drostán masterén hál ke maná sar butagat, man pa shomá sar kort. Anchó ke Pákén Ketábán péshgói kortagat, Masih pa may gonáhán mort o

⁴ kabr kanag but o sayomi róchá padá zendag but, anchó ke Pákén Ketábán péshgói kortagat.

⁵ Pésará Képáay démá záher but o randá dwázdahén kásedáni démá o

⁶ randá yakkén wahdá cha panch sadá gesh báwarmanday démá záher but. Cha é báwarmandán géshterén bahr angat zendag ent o lahtén cha é donyáyá shotag.

⁷ Padá Ákubay démá záher but o randá sajjahén kásedáni démá.

⁸ Cha sajjahénán o rand mani démá ham záher but, hálánke man chó hamá nonnoká án ke pa wahd pedá nabutag.

⁹ Kásedáni tahá kamterén man án. Man káseday námá ham nakarzán, chéa ke man Hodáay kelisá ázár dátag.

¹⁰ Bale Hodáay rahmatán maná é mardom jórh kort. Mani sará áiy rahmat zawál nabutagant, chéa ke man cha á dega sajjahénán géshter kár kortag, bale é kár man wat nakortagant, maná Hodáay rahmat gón butag.

¹¹ Man butagán yá á dega, parka nakant, má drostán hamé yakkén jár jatag o hamé járay sará shomá imán áwortag.

Mordagáni zendag bayag

¹² Nun agan é jár janaga bit ke Masih cha mordagán zendag butag, gorhá cha shomá lahtén chón gwashta kant ke mordag padá zendaga nabant?

¹³ Agan mordag padá zendaga nabant, gorhá Masih ham padá zendag kanag nabutag.

¹⁴ O agan Masih padá zendag kanag nabutag, gorhá na may jár janagá páedagé hast o na shomay imána.

¹⁵ Cha ed o ganterén habar esh ent ke gorhá Hodáay bárawá may sháhedi drógé, chéa ke má Hodáay bárawá hamé sháhedi dátag ke áiy mortagén Masih padá zendag kortag. Gorhá bezán Hodáyá Masih padá zendag nakortag, agan mordag padá zendaga nabant.

¹⁶ Chéa ke agan mordag padá zendaga nabant, gorhá Masih ham padá zendag kanag nabutag o

¹⁷ agan Masih padá zendag kanag nabutag, shomay imána páedag nést o shomá angat wati gonáháni tahá ét.

¹⁸ Gorhá Masihay hamá báwarmand ke cha é donyáyá shotagant, gár o zyan butagant.

¹⁹ Agan Masihay sará may omét tahná pa hamé zendá ent, gorhá má cha sajjahén ensánán bazzagter én.

²⁰ Bale rástén gapp esh ent ke Masih cha mordagán padá zendag kanag but o hamá ke cha é donyáyá shotagant, áyáni tahá awali bar o samar ent ke zendag kanag butag.

²¹ Anchó ke mark yakk mardoméay sawabá átk, mordagáni zendag bayag ham yakk mardoméay sawabá kayt.

²² Anchó ke Ádamay sawabá sajjahéna merant, Masihay barkatá sajjahén zendag kanaga bant.

²³ Bale har yakké wati bárigá: awali bar o samar Masih ent o randá Masihay mardom ant ke Masihay áyagay wahdá zendag kanaga bant.

²⁴ Randá áherata bit o Masih sajjahén hokumat o wák o ehtiárán nést o nábudá kant o bádsháhiá Hodáén Petay dastá dant.

²⁵ Chéá ke Masih báýad ent tán hamá wahdá bádsháhi bekant ke sajjahén dozhmenán wati pádáni chérá dawr bedant.

²⁶ Á dozhmen ke áherá nést o nábud kanaga bit, mark ent.

²⁷ Chéá ke Hodáyá sajjahén chizz Masihay pádáni chérá ér kortant.* Bale wahdé gwashaga bit ke sajjahén chizz áiy pádáni chérá ér kanag butagant, záher ent ke é chizzáni tahá hamáiy jend gón naent ke sajjahén chizzi Masihay pádáni chérá ér kortagant.

²⁸ Wahdé sajjahén chizz Chokkay pádáni chérá bant, gorhá Chokkay jend hamáiy dastay chérá bit ke sajjahén chizzi Chokkay pádáni chérá ér kortagant ke Hodá har chizzay master bebit.

²⁹ Nun á mardom ke pa mordagán pákshódia kanant, á chéá chó kanant? Agan mordag hechbar jáha najanant, gorhá parchá mardom pa mordagán pákshódia kanant?

³⁰ Má chéá har wahdá watá hataray tahá dawra dayén?

³¹ Oo brátán! Hamá pahr ke may Hodáwandén Issá Masihay barkatá maná shomay sará hastent, maná hamá pahray sawgend ent ke man har róch gón marká dém pa dém án.

³² Agan Epésosay shahrá man gón rastarán bass pa ensáni maksadéá jang kortag, gorhá maná che páedag rasetag? Agan mordag jáha najanant, gorhá: *Byáét warén o nóshén,*

ke bándá merén.†

³³ Rad makapét. “Badén hamráh sharrén hél o ádatán harába kanant.”‡

³⁴ Sharriá hósh o sár kanét o gonáh makanét, chéá ke cha shomá lahtén mardom Hodáyá mána nayárit. É habará kanán ke shomá sharmendag bebét.

Nókén badan

³⁵ Gorhá balkén yakké jost bekant ke mordag chón jáha janant o gón chónén badanéá káyant?

³⁶ Oo nádán! Tai keshtagén tánke mamerit, padá zendaga nabit.

³⁷ Keshagay wahdá á badaná nakeshay ke randá rodit, éwaká tohmé keshay, gandom bebit yá dega chizzé.

³⁸ Bale Hodáyá hamá paymá ke erádah kortag, áiy hamá badaná dant, har tohmá áiy jenday badaná dant.

³⁹ Sajjahén badan yakk paymá naant. Ensánay badan dega dhawlné, dalwatáni dega dhawln ant, báli morgáni dega o máhigáni badan dega dhawln ant.

⁴⁰ Ásmáni badan ham hast o zemini ham, bale ásmáni badanáni shán o shawkat degaré o zeminiáni degaré.

⁴¹ Róchay wati shán o shawkaté, máhay wati o estáráni wati. Shán o shawkatay hesábá har estár ham cha domiá parka kant.

⁴² Mordagáni padá jáh janag ham anchosh ent. Badan mirániay hálatá keshaga bit, namirániay hálatá jáha jant.

* 15:27 15:27 Zabur 6:8. † 15:32 15:32 Eshayá Nabiay Ketáb 13:22. ‡ 15:33 15:33 É Yunáni sháeréay gwashtené.

⁴³ Kamsharapiay hálatá keshaga bit, shán o shawkatay hálatá jáha jant. Nezóriay hálatá keshaga bit, zórmandiay hálatá jáha jant.

⁴⁴ Jesmi badan keshaga bit, ruhi badan jáha jant. Agan jesmi badan hast, gorhá ruhi badan ham hast.

⁴⁵ É paymá ham nebisag butag: “Awali ensán, bezán Ádam sahdaré at”[§] o áheri Ádam, zend bakshókén ruhé.

⁴⁶ Bale pésará ruhi badan nayátk, pésará jesmi badan átk o randá ruhi.

⁴⁷ Awali ensán cha zeminay háká átk o domi cha ásmáná.

⁴⁸ Á mardom ke zemini ant, zemini ensánay paymá ant o á ke ásmáni ant, ásmáni ensánay paymá ant.

⁴⁹ Anchó ke mára hamá zemini ensánay shekl o dróshom gón butag, mára hamá ásmáni ensánay shekl o dróshom ham góna bit.

⁵⁰ Oo brátán! Mani gapp esh ent ke hón o gósh Hodáay bádsháhiay mirásdár* buta nakant o á chizz ke mirán ent, namirániay mirásdára nabit.

⁵¹ Gósh dárét, man shomará rázé dayán. Cha má lahténa namerit, bale má sajjahén badala bén,

⁵² yakkén damáná, damánokéay tahá, goddhi karná† ke damaga bit, má badala bén. Anchó ke karnáay tawár chesta bit, mordag jáha janant o namirána bant o má badala bén,

⁵³ chéa ke halás bayókén jesm báýad ent abadmániay pósháká bepóshit o miránén badan namirániay pósháká.

⁵⁴ Wahdé halás bayókén jesm abadmániay pósháká póshit o miránén badan namirániay pósháká, gorhá é nebeshtah kortagén habar rásta bit:

“Mark ér barag but o zend péróz o sóbén but.”[‡]

⁵⁵ “Oo mark! Tai sób o pérózi kojá ent?

Oo mark! Tai dhang[§]skojá ent?”*

⁵⁶ Markay dhang gonáh ent o gonáhay zór Sharyat ent.

⁵⁷ Bale Hodáay shográ gerén ke Hodáwandén Issá Masihay barkatá mára péróz o sóbena kant.

⁵⁸ Gorhá, oo mani dóstigén brátán, mohr bóshtét, hecch chizz shomará sorént makant. Hamá kár ke Hodáwandá pa shomá gishhéntagant, modám pa hobb o wáhagé hamá kárán goláésh bebét, chéa ke shomá zánét Hodáwanday ráhá shomay kár o zahmat bepáedaga nabant.

16

Chandah

¹ Nun hamá chandahay bárawá ke shomá pa Yahudiahay palgártagénána kanét, é kára hamá paymá bekanét ke man gón Galátiahay kelisáyán gwashtag.

² Har haptagay awali róchá cha shomá harkas, barábar gón wati katth o kamáia kammé zarr begisshénit o ér bekant. Chó mabit ke wahdé mana káyán, shomá nun chandah kanag bendát* bekanét.

³ Man ke káyán, hamá mardomán ke shomá gechéna kanét, áyán kágada dayán o Urshalimá ráwánesha kanán ke shomay dátagén chandahá sar bekanant.

⁴ Agan mani rawag sharr ent, á mani hamráha bant.

Dazbandi

§ 15:45 15:45 Pédáesh 2:7. * 15:50 15:50 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres.

† 15:52 15:52 Karná sornáay dhawlén sázé. ‡ 15:54 15:54 Eshayá Nabiay Ketáb 25:8. § 15:55

15:55 Dhang, bezán tej, Pársiá “nish”. * 15:55 15:55 Hushá Nabiay Ketáb 13:14. * 16:2 16:2

Bendát, bezán bongéj, shoru.

⁵ Man ke cha Makduniahá gwastán, shomay kerrá káyán. Maná wa chónáhá cha Makduniahá gwazagi ent.

⁶ Balkén chizzé wahdá shomay kerrá bedárán yá balkén zemestáná shomay kerrá begwázénán, tánke mani sapará, har jáh ke berawán, shomá maná komakk kort bekanét.

⁷ Annun, ráhe rawáji shomára gendok kanaga nalóthán. Maná omét ent ke tán chizzé moddatá shomay kerrá bejallán, agan Hodáwanday razá but.

⁸ Bale tán Pentikástay wahdá hamedá Epésosá án,

⁹ chéa ke pa mazanén hezmatéa práhén darwázagé pa man pach butag o bázén mardomé mani heláp ent ham.

¹⁰ Agan Timutáus átk, hayál bekanét ke shomay kerrá bé torsá nesht bekant, chéa ke á ham mani paymá Hodáwanday hezmatá goláesh ent.

¹¹ Kass áia kamsharap makant. Pa salámati o wasshi rahi bedayét ke mani kerrá byayt, chéa ke man rahchár án ke á gón brátán byayt.

¹² Nun brátén Apulosay bárawá chizzé gwashán. Man báz gwasht ke brátáni hamráhiá Korentá beraw, bale hecch tayár naat ke annun shomay kerrá byayt. Har wahdá móhi berasit, kayt.

Godghi sar o sój

¹³ Hozzhár bét. Wati imánay sará mohr bóshtét. Delá mazan kanét o dhaddh bebét.

¹⁴ Harché ke kanét, pa mehr bekanét.

¹⁵ Shomá zánét ke Estipánásay lógay mardom Akáyahay damagay awali mardom atant ke imánesh áwort. É pa palgártagénáni hezmatá modám óshtátagant. Gón shomá dazbandia kanán, oo brátán,

¹⁶ ke choshén mardománi parmánbardáriá bekanét, bezán harkas ke é kár o zahmatá gón ent, áiy parmánbardáriá bekanét.

¹⁷ Man gal án ke Estipánás o Portunátus o Akáikás mani kerrá átkagant o shomay hálikén jágahesh porr kortag.

¹⁸ Eshán mani arwáh ham tázag kortag o shomay ham. Choshén mardománi kadrá bezánét.

¹⁹ Ásiáy† damagay kelisá shomára salám kanagá ant. Akwilá o Priskilah‡ o hamá báwarmand ke pa parasteshá áyáni lógá yakjáha bant, shomára sakk báz salám kanagá ant.

²⁰ Sajjahén brát shomára salám kanagá ant. Gón pákén chokkagán yakdegará salám bedayét.

²¹ Nun mane Pulos pa shomá é salámán daste wat nebeshtah kanagá án.

²² Harkas ke Hodáwandá dósta nadárit, áia nálat bát. Oo may Hodáwand! Byá.

²³ Hodáwandén Issáy rahmat gón shomá gón bát.

²⁴ Issá Masihay barkatá mani mehr shomára sajjahénán sar bát.

† 16:19 16:19 É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ 16:19 16:19 Asligén Yunáni nebeshtánká “Priská” átkag, ke Priskilahay gwandh geptagén nám ent.

Pa Korentián Pulosay Domi Kágad Pa Korentián Pulosay Domi Kágaday bárawá

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án, o cha may brát Timutáusay némagá, pa Hodáay hamá kelisáyá ke Korentay shahrá ent o pa sarjamén Akáyahay damagay sajjahén palgártagénán.*

² Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomára rahmat o émeni sar bát.

Ásudagiay Hodá

³ Hodáyá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bát ke rahmdelén Peté o har paymén delbaddhiay Hodá ent.

⁴ Har wahdá ke má sakki o sóriáni tahá bèn, Hodá mára delbaddhia dant tánke má hamá mardomán delbaddhi dát bekanén ke sakki o sóriáni tahá ant, gón hamé delbaddhiá ke Hodáyá mára dátag.

⁵ Chéa ke Masihay háterá má haminchok géshter sakki o sória saggén, haminchok geshter mára Masihay barkatá delbaddhi ham rasit.

⁶ Agan má sakki o sóriáni ámách† én, é pa shomay delbaddhi o nejátá ent o agan mára delbaddhia rasit, é ham pa shomay delbaddhiá ent tánke hamé sakkián ke má saggagá én, shomá ham sagget bekanét.

⁷ Má pa shomá mohkamén óst o omété dárén o zánén ke hamá paymá ke shomá may sakki o sórián sharikdár ét, may delbaddhiá ham sharikdára hét.

⁸ Oo brátán! Má nalóthén ke shomá hamá sakki o sóriáni hálá sahig mabét ke má Ásiáy damagá‡ saggetagant. Anchén mosibaté may sará kaptagat ke cha may bardáshtá dhann at o má zenday omét ham yalah dátagat,

⁹ má gwasht ke nun mára markay sezá rasetag. Paméshká é paymá but ke cha wati jendá may omét halás bebit o tawkalá Hodáay sará bekanén ke mordagán zendaga kant.

¹⁰ Áiá mára cha markay dapá rakként o angata rakkénit. Má ométa kasshén ke démterá ham mára rakkénit,

¹¹ chéa ke shomá pa má dwá kanagá ét o é pa má komakké. Á wahdá bázéné pa maygi Hodáay shográ gipt, pa hamá nyámatá ke bázén mardoméay dwáyáni barkatá mára rasetag.

Pulosay erádahay badal bayag

¹² Nun may pahr esh ent o may zamir sháhedia dant ke é donyáyá má wati zend gón Hodáay dátagén pákdeli o nékniyatiá gwázéntag, háss gón shomá. Má é kár gón donyái dánáié nakortag, gón Hodáay rahmatán kortag.

¹³ Má pa shomá choshén chizzé nebeshtaha nakanén ke shomá wánti makanét yá sarpad but makanét. Maná omét ent ke

¹⁴ hamá paymá ke shomá tán haddéa sarpad butagét, godhsará sharriá sarpada hét ke shomá may sará pahr basta kanét, anchó ke má Hodáwandén Issáy áyagay róchá shomay sará pahra bandén.

* **1:1 1:1** Palgártagén, bezán hamá mardom ke gón Issá Masihay hóna cha gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butag. † **1:6 1:6** Ámách, bezán dochár, shekár. ‡ **1:8 1:8** É ketábay nebisagay wahdá, Ásiáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at.

¹⁵ Man é gappá deljam atán, paméshká man lóthet pésará shomay gendagá byáyán ke shomará do randá páedag berasit.

¹⁶ Mani delá at ke Makduniahay sapará shomay kerrá mán betarrán o cha Makduniahá wátarriay wahdá ham, tánke shomá maná pa Yahudiahay sapará madat bekanét.

¹⁷ Man ke é erádahá kanagá atán, bázén pegréá rand wati paysalahon kort. Man donyái warh o paymá paysalaha nakanán o yakkén damáná “haw, haw” o “enna, enna” nakanán.

¹⁸ Hodáay sawgend ent ke may gapp pa shomá “haw” o “enna” naent.

¹⁹ Chéá ke Hodáay Chokk, Issá Masih ke man o Silwánus§ o Timutáúsá shomay kerrá áiy jár jat, “haw” o “enna” naent, áiy paygám modám “haw” ent.

²⁰ Hodáyá har wádahé ke kortag, Issá Masihay barkatá “haw” ant, paméshká Masihay barkatá má pa Hodáay shán o shawkatá “ámin” ham gwashén.

²¹ Nun é Hodá ent ke Masihay ráhá mára gón shomá horigá mohr o mohkama kant. Áiá mára rógen per mosht* o

²² mára wati mohri jat o zamánatay hesábá Pákén Ruhi may delá nádént.

²³ Hodá sháhed ent, man nalóthet ke shomará hakkal o neherr bedayán o paméshká Korentá nayátkán.

²⁴ Má shomay imánay sará wájahi kanaga nalóthén, pa shomay shádmániá gón shomá hór kár kanaga lóthén, chéá ke shomá imánay barkatá mohr óshtátagét.

2

¹ Gorhá man erádah kortagat ke padá shomay kerrá mayáyán o shomará gón wati hakkal o neherrán gamig makanán.

² Chéá ke agan man shomará gamig bekanán, gorhá pa mani shádmán kanagá kay pashta kapit? Hamá mardom ke man gamig kortagant?

³ Man paméshká kágadé nebeshtah kort ke wahdé káyán, hamá mardom maná gamig makanant ke áyáni kár mani shádmán kanag ent. Man shomay bárawá deljam án ke mani shádmáni shomay sajjahénáni shádmáni ent.

⁴ Man pa shomá gón mazanén paréshánié, dardén delé o arsigén chammé nebeshtah kort. Man nalóthet shomará gamig bekanán, man lóthet shomá bezánét ke shomará chinchok dósta dárán.

Gonahkáray bakshag

⁵ Bale agan kasé gamay sawabsáz butag, áiá tahná maná gamig nakortag, géshén magwashán, tán haddéá shomá sajjahéni gamig kortagant.

⁶ É sezá ke géshterén mardomán áiárá dátag, pa choshén mardoméá bass ent.

⁷ Nun sharter esh ent ke shomá áiá bebakshét o tasallá bedayét, chó mabit ke zyádahén gam áiá chér betarrénant.

⁸ Gorhá gón shomá dazbandia kanán ke pa áiá wati mehrá darshán bekanét.

⁹ Pa shomá nebeshtah kanagay dega sawabé esh at ham ke shomará bechakkásán o bezánán ke bárén har hesábá parmánbardár ét yá na.

¹⁰ Shomá ke yakkéá bakshét, man ham áiá bakshán. Harché ke man bakshetag, agan anchén habaré butag ke bakshagi pakár butag, man Masihay bárgáhá shomay háterá bakshetag,

§ 1:19 1:19 Silwánus hamá Silás ent ke Kásedáni Káray ketábá ham áiy nám geraga bit. * 1:21 1:21 Rógen per moshag, bezán pa káréá gechén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni gechén kanagay rasmé butag.

¹¹ tánke Shaytán mára rad madant, chéa ke má Shaytánay repk o honarána zánén.

Pulosay parésháni

¹² Wahdé man Masihay wasshén mestágay járay janagá Truásay shahrá sar bután, diston ke Hodáwandá pa man daré pach kortag,

¹³ bale mani del békarár at, chéa ke mani brát Titus angat ódá nayátkagat. Gorhá man mardom roksat kortant o dém pa Makduniahá shotán.

Pulosay nékniyati

¹⁴ Bale Hodáay shogr ent ke áia mára Masihay pérózi o sóbmandiay nomáeshay rombá hawár kortag o modám démá bárt o har jágah Masihay bárawá may zántay wasshén bóa cha má tálána kant.

¹⁵ Chéa ke Hodáay kerrá má pa hamá mardomán ham Masihay wasshén bó én ke áyán nejáta rasit o pa hamáyán ham ke gár o gomsára bant.

¹⁶ Pa yakkéa má markay bó én o marka kárén o pa degaréa zenday bó én o zenda kárén. Bale é kára kay korta kant?

¹⁷ Bázén mardomé pa wati páedagá Hodáay habaray sawdáyá jant, bale má cha áyán naén. Hodá sháhed ent ke má Masihay barkatá pa nékniyati habara kanén, má cha hamá mardomán én ke Hodáyá dém dátagant.

3

Masihay kágad

¹ Má yakk randé padá watsatáiá* shoru kanagá én? Yá lahtén mardomay paymá mára shomay démá sepáreshnámah pésh kanagay zalurat ent, yá mára cha shomá sepáreshnámahay gerag pakár ent?

² Shomá wat may kágad ét o may delá nebeshtah ét, har yakké eshiá wánit o zánt.

³ Záher ent ke shomá Masihay kágad ét, may hezmatáni bar o samar ét, gón mas† o syáhiá nebeshtah nabutagét, gón namiránén Hodáay Ruhá nebeshtah butagét, sengay wánekáni‡ sará nebeshtah nabutagét, ensáni delay wánekáni sará nebeshtah butagét.

⁴ Masihay barkatá má Hodáay bárgáhá é gappá deljam én.

⁵ Gapp é naent ke má wat láhek én ke cha wati némagá choshén habaré bekanén. May láheki cha Hodáay némagá ent,

⁶ hamáia mára nókén ahdnámagay hezmatkár bayagay láheki dátag. Bale é ahdnámag gón áb§ o labzá nebeshtah nabutag, Pákén Ruhá naksh kortag, chéa ke ába koshit, bale Ruh zendaga kant.

Nókén ahdnámagay shán o shawkat

⁷ Nun agan hamá hezmat ke áiaý ásar mark at o sengáni sará gón áb o labzán nebeshtah at, anchén shán o shawkaté gón ati ke Esráilián Mussáay dém tán dérá cháret nakort, hálánke á shán o shawkat kamm tarrán at,

⁸ gorhá Pákén Ruhay hezmatay shán wa sakk báz géshter ent.

⁹ Hamá hezmat ke mayárbária kárit, agan áia shán o shawkat hastat, gorhá hamá hezmat ke rástáwari o bémayária kárit, áiaý shán o shawkat wa sakk báz géshter ent.

¹⁰ Á chizz ke shán o shawkatá sarréch at, nun hecch shawkati mán nést, agan gón hamá chizzá dém pa démi bekanay ke áiaý shawkat békesás ent.

* **3:1 3:1**Watsatái, bezán watgalái, watsárhái. † **3:3 3:3** Mas, bezán syáhi ke pe nebeshtah kanagá kármarza bit. ‡ **3:3 3:3**Wáne, bezán mazanén patanén seng, wánag. § **3:6 3:6**Áb, bezán harp, Angréziá: “letter in the alphabet”.

¹¹ Nun hamá chizz ke halás bayagi at, agan áia shán o shawkat mán at, gorhá á chizz ke mánit, áia shán wa sakk báz géshtera bit.

¹² Nun ke mára é omét hastent, may del sakk dhaddh ent,

¹³ má Mussáay paymá naén. Áia wati dém gón nekábéa póshet tánke Esráili é halás bayókén shán o shawkatay tamáshahá machárant.

¹⁴ Bale áyáni agl kór but, chéa ke tán maróchigá kwahnén ahdnámagay wánagay wahdá hamá nekáb angat per ent. Nekáb dur kanag nabutag, hamá wahdá dura kanaga bit ke taw Masihay sará imán byáray.

¹⁵ Tán maróchigá ham wahdé Mussáay Sharyat wánaga bit, nekáb áyáni delay sará ent.

¹⁶ Bale wahdé kasé démá tarrénit o Hodáwanday némagá kayt, é nekáb dur kanaga bit.

¹⁷ Hodáwand Ruh ent o har jágah ke Hodáwanday Ruh ent, ázáti hamódá ent.

¹⁸ Gorhá má ke gón bénekábén démá chó ádénkéa Hodáwanday shán o shawkatá záhera kanén, róch pa róch má hamáia rang o dróshomá gerén o may shán o shawkat géshtera bit. É shán o shawkat cha Hodáwanday némagá kayt, Hodáwand ke Ruh ent.

4

Nuray ganj o hákién badan

¹ Gorhá má delprósha nabén, chéa ke Hodáyá may sará rahm kortag o mára é hezmatay zemmarárii dátag.

² Má watára cha chérén o sharmnákén kárán dur dáshtag. Má na makkária kanén o na Hodáay paygámá badala kanén. Hodá sháhed ent ke má rástia hecch chéra nadayén o watá sajjahénáni zamiray démá pésha kanén ke may gwáhiá bedayant.

³ O agan may wasshén mestág chér o andém ent ham, gorhá pa hamáyán andém ent ke gár o gomsára bant.

⁴ Hamá mardom ke Hodáay sará imána nayárant, é jahánay soltáná, bezán Shaytáná áyáni agl kór kortag, tánke wasshén mestágay rozhná dist makanant, hamá rozhn ke Masihay shán o shawkatá záhera kant, Masih ke Hodáay rang o dróshom ent.

⁵ Chéa ke má wati jenday járá najanén, má jára janén ke Issá Masih Hodáwand ent o má pa Issáaygi shomay hezmatkár én.

⁶ Hamá Hodá ke gwashti: “Cha taháriá rozhnái bebit”,* hamá Hodáyá may delay tahá wati rozhn drapshént tánke má cha Issá Masihay démay nurá Hodáay shán o shawkatá pajjá byáren.

⁷ Bale é nur ganjé o gelay darpéa bezán may badaná ent tánke zánag bebit ke é békesásén zór may naent, Hodáayg ent.

⁸ Má cha har némagá sakki o sóriáni ámách én, bale naproshtagén. Hayrán én, bale náomét naén.

⁹ Mardom mára ázára dayant, bale Hodá mára yalaha nakant. Mára boná dawra dayant, bale má hákán hawára nabén.

¹⁰ Gorhá, mára modám Issáay mark badaná ent o gardagá én, tánke may badaná Issáay zend ham záher bebit.

¹¹ Chéa ke má ke zendag én, modám pa Issáaygi markay dastá dayag bayagá én tánke cha may hákién badaná Issáay zend záher bebit.

¹² Gorhá má gón marká dém pa dém én, bale shomá zenday ambázán ét.

* 4:6 4:6 Bechár Pédáesh 1:3.

¹³ Nebeshtah ent: “*Maná báwar at, paméshká man habar kort.*”[†] May imán ham hamé paymá ent, gorhá mára ham báwar ent o paméshká habara kanén.

¹⁴ Má zánén, hamáia ke Hodáwandén Issá padá zendag kort, á mára ham gón Issáyá zendaga kant o shomay hamráhiá mára wati bárgáhá bárt.

¹⁵ É sajjahén chizz pa shomay páedagá ant tánke hamá rahmat ke géshá gésh sheng bayagá ent, áiy wasilahá shogrgozári géshá gésh bebit o Hodáyá shán o shawkat berasit.

¹⁶ Paméshká má delprósha nabén. Bell toré may záher kwahn tarrán ent, bale may báten har róch nók bayán ent.

¹⁷ Chéá ke may annugén kasánén o damánoki sakki o sóri pa má anchén abadmánén shán o shawkaté pédá kanant ke cha har chizzá báláter o porarzeshter ent.

¹⁸ Chéá ke may chamm záherén chizzán sakk naant, hamá chizzán sakk ant ke gendaga nabant. Chéá ke á chizz ke záher ant, damánoki ant o á ke gendaga nabant, abadmán ant.

5

Ásmáni lóg

¹ Wahdé may zemini gedán tabáha bit, bezán may jesm o ján gón háká hawára bit, má zánén ke mára cha Hodáy némagá lógé hast ke ensáni dastéa nabastag, bezán may ásmáni o abadi badan.

² Má nálen o pa é gappá zahirwár én ke wati é zemini gedána gón ásmáni lógá badal bekanén, anchó ke póshák badal kanaga bit.

³ Wahdé má ásmáni pósháká gwará kanén, jándara nabén.

⁴ Chéá ke tán wahdé ke má é gedána én, hamé gránén báray chérá nárén o áha kasshén ke jándar mabén. Má lóthén ke géshter setr bebén, tánke harché ke abadi naent, zend áia ér bebárt.

⁵ Hamáia ke mára pa é maksadá tayár kortag Hodá ent o pa zamánat wati Pákén Ruhi mára dátat.

⁶ Gorhá má dáemá deljam én o zánén ke tánke má wati zemini badaná én, cha Hodáwandá dur én.

⁷ May zenday bonyád imán ent, záheri chizz naant.

⁸ Má deljam én o mára washtera bit ke cha badaná dur bebén o Hodáwanday kerrá bebén.

⁹ Má wati badaná bebén yá cha badaná dhann, may maksad hamesh ent ke Hodáwandá razá bekanén.

¹⁰ Chéá ke má sajjahén báyard ent Masihay hakdiwáná* pésh bebén, tánke harkasá wati zendá kortagén káráni mozz berasit, sharrén kár bebant yá harábén.

Hodá o ensánay wassháni

¹¹ Má ke hodátorsiy mánáyá zánén, kóshesta kanén ke é dega mardomán ham sarpad bekanén. Hodá mára sharriá zánt o maná omét ent ke shomay zamir ham mára sharriá zánt.

¹² Má shomay kerrá watsatáia nakanén, bale má shomará mókaha dayén ke may sará pahr bebandét tánke betwánét hamá mardománi passawá bedayét ke delay niyatay badalá zaheri chizzáni sará pahra bandant.

¹³ Agan má ganók én, gorhá Hodáy háterá ganók én o agan sár én, gorhá pa shomá sár én.

¹⁴ Masih mára dósta dárít o má é mehray páband én, chéá ke má zánén, yakké ke sajjahénáni háterá mort, bezán sajjahén mortant.

[†] 4:13 4:13Zabur 116:10. * 5:10 5:10 Hakdiwán, bezán ámidges, dadgáh.

¹⁵ Á pa sajjahénán mort tánke hamá ke zendag ant, cha ed o rand pa wat zend magwázénant, pa hamáia zend begwázénant ke pa áyán mort o padá zendag but.

¹⁶ Gorhá cha ed o rand má hechkasá donyái hesábá nachárén. Má yakk zamánagé Masih donyái hesábá cháret, bale nun chosha nakanén.

¹⁷ Paméshká harkas ke Masihay ráhá ent, á nókén mardomé. Áiay kwahnén zend halás butag o nókén zendi shoru butag.

¹⁸ É sarjamiá cha Hodáay némagá bit. Áiá Masihay wasilahá mára gón wat wasshán kort o mára sohl o wassháníay hezmatkárii parmát,

¹⁹ bezán Hodá Masihay bátená at o donyái gón wat wasshán kort. Áiá mardománi gonáh áyáni jenday sará naladdhetant o sohl o wassháníay paygámay sheng kanagay kári mára dát.

²⁰ Gorhá má Masihay nomáendah én, gwashay Hodá cha may wasilahá wati arz o mennatá shomára sar kanagá ent. Má cha Masihay némagá gón shomá dazbandia kanén: gón Hodáyá wasshán bebét.

²¹ Hamá ke bégonáhé at, Hodáyá pa maygi gonáh áiay sará dátant, tánke áiay barkatá má Hodáay bárgáhá rástáwar o bémayár bebén.

6

¹ Má Hodáay hamkáráni hesábá gón shomá dazbandia kanén ke Hodáay rahmat ke shomára rasetag, áiá zawál makanét.

² Chéa ke Hodá gwashit:

*“Man rahmatay wahdá tai habar gósh dásht o nejátay róchá tai madat kort.”**

Tará gwashán, nun Hodáay rahmatay wahd ent, nun nejátay róch ent.

Pulosay sakki o sóri

³ Má hechkasay pádáni démá mán gissshénókén seng dawra nadayén tánke may kár o hezmatay bárawá kasé badén gappé majant.

⁴ Má cha wati har kára péscha dárén ke Hodáay hezmatkár én: gón mazanén sagg o bardáshtá, ázár o sakki o sóri o janjáláni tahá,

⁵ latth o kotth o zendán o shóresháni tahá, hédréchi o shappási o gozhnay tahá,

⁶ gón páki, gón sarpadi, gón sabr o ópár, gón mehrabáni, gón Pákén Ruhá ke may delá ent, gón rástén mehrá,

⁷ gón rástiy habaray bayán kanagá, gón Hodáay zórá, gón rástáwariay seláhán ke may rástén o chappén dastá ant,

⁸ ezzat o béezzati o bannámi o washnámiay tahá. Mardom mára rad dayóka gwashant, bale má rástiy sará óshtátagén.

⁹ Má námdár én bale kass mára mána nayárit. Chó mordagá én bale esh ent, zendag én. Latth o kotth bayagá én, bale koshag nabutagén.

¹⁰ Gamáni tahá én, bale modám shádán én. Garib o nézgár én, bale bázéné sér o ábáda kanén. Mára hecch nést bale har chizzay wáhond én.

¹¹ Oo Korentián! Má gón shomá tachká gapp jatag o wati del pa shomá práh kortag.

¹² May del pa shomá práh ent, bale shomay del pa má práh naent.

¹³ Shomá mani chokk ét, gón má hamá paymá bekanét ke má gón shomá kanagá én, shomá ham wati delá práh bekanét.

Gón nábáwarán sharikdár mabét

¹⁴ Gón nábáwarán yakkén jogay† chérá mabét. Rástáwari o badkári hamráha

* **6:2 6:2** Eshayá Nabiay Ketáb 49:8. † **6:14 6:14** Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti.

nabant o rozhnái gón taháriá hamráhdária nakant.

¹⁵ Masih o Shaytánay nyámá hecch hamshawri nést. Báwarmandá gón nábáwará hecch sharikdári nést.

¹⁶ Hodáay lóg o bot yakjáha nabant. Chéá ke má namiránén Hodáay lóg én, anchó ke Hodáyá gwashtag:

“Man áyáni nyámá jahmenenda bán o

áyáni hamráha bán.

Man áyáni Hodá bán o

á mani kawma bant.”[‡]

¹⁷ Paméshká Hodáwanda gwashit:

“Cha esháni nyámá dar áét o jetá bebét o

nápákén chizzán dast majanét,

gorhá man shomára dasta gerán”[§] o

¹⁸ *“man shomay Peta bán o*

shomá mani bacch o jenekka bét,”

*zórmandén Hodáwanda gwashit.**

7

¹ Oo mani dordánagén dóstán! Nun ke gón má é kawl o wádah kanag butagant, byáét watá cha har choshén chizzéá páka kanén ke jesm o ruhá nápáka kant o pa hodátorsi dém pa kámelén páki o palgáriá rawén.

Pulosay shádmáni

² Mára wati delá jágah bedayét. Má gón hechkasá radén káré nakortag, má hechkas gomráh nakortag, má cha hechkasá nájáezén páedag chest nakortag.

³ Man pa shomay malámat kanagá chó gwashagá naán, man pésará ham gwashtag ke shomá may delá anchó jágah kortag ke may zend o mark gón shomá bandók ent.

⁴ Shomay bárawá man sakk deljam án. Man shomay námá pa mazanén pahré gerán. Mani del dhaddh ent, may sajjahén sakki o sóriáni tahá ham man galá bál án.

⁵ Má ke Makduniahá sar butén, ódá ham mára áramá naeshtesh o har némagá ázáresh dát. Dhanná jang o jérhah at o tahá tors.

⁶ Bale Hodá delpróshán tasallá dant. Hodáyá Titus may kerrá sar kort o mára tasallá dát.

⁷ Titusay áyagay tasallá yakk némagé o hamá tasallá yakk némagé ke shomá áíará dátatag. Áíá mára hál dát ke shomára pa man zahira kant, sakk paréshán ét o shomára mani gam per ent. Nun man galá bál bután.

⁸ Mani kágadá shomára gamig kort, bale man pashómán naán. Pésará ke diston mani kágadá shomára gamig kortag, pashómán bután, albat shomay é gamá tán dérá nadásht,

⁹ bale nun man gal án, pa é habará na ke man shomára gamig kort, paméshká gal án ke é gamá shomára dém pa tawbahá bort. Shomay gam Hodáay razá at o shomára cha may némagá hecch paymén táwáné naraset.

¹⁰ Hodái gam o andóh dém pa tawbahá bárt o tawbah dém pa nejátá bárt o choshén andóh hecch paymén pashómánié nayárit. Bale donyái gam o andóh marka kárit.

¹¹ Bechárét, é Hodái gamá shomay bátená ché ché pédá kortag: hobb o wáhag, wati bémayáriay sábet kanagay johd, zahr gerag, tors, zahr, jósh o

[‡] **6:16 6:16**Láwiáni Ketáb 26:12; Eremyá Nabiay Ketáb 32:38; Hezekiál Nabiay Ketáb 37:27. **§ 6:17**

6:17 Eshayá Nabiay Ketáb 52:11; Hezekiál Nabiay Ketáb 20:34, 41. ***** **6:18 6:18**Samwél Dádgaray Domi Ketáb 7:8, 14.

gayrat, ensápdósti. Shomá har paymá sábet kortag ke é káray tahá shomará gonáh nést.

¹² Bell toré á kágad man pa shomá nebeshtah kort, bale hamá mardomay sawabá nakort ke radén kári kortag, na ke áiy sawabá ke gón áiy radén kár butag. Man paméshká nebeshtah kort ke hamá hobb o wáhag ke shomará pa má hastent, Hodáay bárgáhá shomá wat áiy begendét.

¹³ Cha eshiá mára delbaddhi rasetag.

May delbaddhi wati jáhá, wahdé má dist ke Titus chó gal ent, may wasshi angat géshter but. Chéa ke shomá sajjahénán áiy arwáh tázag kortag.

¹⁴ Man áiy kerrá shomay sará pahr bastagat o shomá mani sar jah nakort. Harché ke má gón shomá gwashtagat, rást at o hamé paymá Titusay kerrá shomay sará may pahr bandag ham rást at.

¹⁵ Wahdé Titus yátá kapit ke shomá chón parmánbardár atét o shomá chón pa mazanén ezzat o ehterámé á wasshátk kort, pa shomá áiy mehr géshtera bit.

¹⁶ Man gal án ke shomay bárawá har hesábá deljam án.

8

Chandahay bárawá

¹ Nun oo brátán, má shomará hamá rahmatáni bárawá hál dayaga lóthén ke Hodáyá Makduniahay kelisáyáni sará gwáréntagant.

² Grántérén chakkás o ázmáesháni tahá, bell toré sakk tangdast butagant, bale áyáni del cha shádmániá sarréch butag o áyáni ganjén daspachi záher butag.

³ Man sháhed án ke áyán pa wasshi o razá wati gonjáeshá dátag o cha gonjáeshá gésh ham.

⁴ Cha má sakk báz dazbandiesh kort ke mára palgártagénáni é chandahá gón bayagay ezzatá bedayét.

⁵ Má cha áyán inchok komakkay omét ke dáshtagat, áyán angat géshter dát. Awalá watará Hodáwanday dastá dátesh o gón Hodáay razáyá watará may dastá ham dátesh.

⁶ Gorhá má Titus parmát ke taw é nékén kár ke Korentiáni kerrá bongéj kortag, eshiá sarjam ham bekan.

⁷ Gorhá anchó ke shomá sajjahén chizzán démá ét, imáná, gapp o bayáná, zántá, kámelén johdá o wati hamá mehrá démá ét ke má shomay tahá pédá kortag, nun má lóthén ke shomá é nékén kára ham démá bebét.

⁸ Man shomará hokm nadayagá án, man bass lóthán ke shomay mehrá gón degaráni johdá dém pa dém bekanán o shomay mehray rástiá bechakkásán.

⁹ Chéa ke shomá may Hodáwandén Issá Masihay rahmatána zánét. Hálánke á har chizzay málek at, bale shomay háterá watá garib o nézgári kort ke gón áiy nézgáriá shomará Hodái ganj berasit.

¹⁰ É káray bárawá pa shomá mani sar o sój esh ent: pári shomá awali atét, tahná chandah kanagay jendá na, é káray erádahá ham awali atét.

¹¹ Nun wati bendát* kortagén kára wati gonjáeshay hesábá sarjam bekanét, tánke é káray sarjami shomay hobb o wáhagá sábet bekant.

¹² Chéa ke chandah hamá wahdá zurag buta kant ke dayók pa hobb o wáhagé bedant o áiy gonjáeshá ham bebit, cha áiy gonjáeshá dhann mabit.

¹³ Má nalóthén ke shomá janjál bebét o degaré ásudag bebit. Má lóthén ke barábari bebit.

* **8:11 8:11** Bendát, bezán bongéj, shoru.

¹⁴ É wahdi shomay ganjén mál o hasti áyáni zaluratán puraha kant, tánke agan yakk róché shomay dast tang but, áyáni mál o hasti shomay zaluratán purah bekant. É dhawlá barábari barjáh dáraga bit,

¹⁵ anchó ke nebeshtah ent: “Á kasá ke báz zortag, pa áiá gésht naant o á kasá ke kammok zortag, pa áiá kamm naant.”†

Titus Korentá rawt

¹⁶ Hodáay shogr ent ke áiá Titusay delá pa shomá hamá hobb o wáhag pédá kortag ke maná pa shomá hastent.

¹⁷ Chéá ke tahná may dazbandiay sará na, Titus pa hobb o wáhagé, cha wati wasshiá shomay kerrá pédák ent.

¹⁸ Má áiay hamráhiá hamá brátá ham ráh dayagá én ke sajjahén kelisá áiay ezzatá kanant, chéá ke á, wasshén mestágá sheng kanagá ent.

¹⁹ Eshíá abéd‡, á cha kelisáyáni némagá gechén kanag butag ke chandahay rasénagay é hezmatá may hamsapar bebit ke má é kárá pa Hodáwanday shán o shawkatá o gón hobb o wáhagé kanagá én.

²⁰ Má nalóthén ke é ganjén chandahay entezámay bábatá kasé mára bohtámé bejant.

²¹ Mára é gam per ent ke kojám kár sharr ent, tahná Hodáwanday déma na, mardománi déma ham.

²² Esháni hamráhiá má wati dega braté ham ráh dayagá én. É brátá har warhá pésh dáshtag ke pa má chinchok hobb o wáhagi hast o nun áiay hobb o wáhag géshter ent, chéá ke shomay bárawá deljam ent.

²³ Titusay bárawá begwashán ke hamé hezmatá ke man pa shomá kanagá án, á mani hamkár ent o wati á brátáni bárawá begwashán ke kelisáyáni kásed ant o Masihay shán o shawkat ant.

²⁴ Gorhá é mardománi déma wati mehrá sábet bekanét o kélisáyán pésh bedárét ke shomay sará may pahr bébonyád naent.

9

Chandahay bárawá dega lahtén gapp

¹ Hamá kár ke pa palgártagénán bayagá ent, zalurat naent ke man áiay bárawá pa shomá nebeshtah bekanán.

² Chéá ke pa komakk kanagá shomay hobb o wáhagá zánán o pa é gappá sará man Makduniahay báwarmandáni kerrá shomay sará pahr bastag. Man áyáni kerrá gwashtag ke shomá, bezán Akáyahay báwarmand, párigén ent pa chandahay dayagá tayár ét. Shomay hodónákiá bázénéay hobb pád kort.

³ É brátán paméshká ráh dayagá án ke sábet bebit ke má é bárawá shomay sará watsará pahr nabastag o paméshká ham ke shomá tayár bebét, anchó ke man gwashtag ke shomá tayár ét.

⁴ Chó mabit ke Makduni mani hamráhiá byáyant o begendant ke shomá tayár naét. Gorhá may sar jahla bit o shomay ganter, chéá ke shomay bárawá má deljam butagén.

⁵ Gorhá man cháret ke lázom ent gón brátán dazbandi bekanán o pésará shomay kerrá ráhesh bedayán ke hamá ganjén chandahay tayáriá bekanant ke shomá kawl kortag, tánke é kár daspachén sawgátéay hesábá sarjam bebit, pa nádeltakshi dátagén baksheshéay hesábá na.

⁶ Gapp esh ent ke harkas ke kamma keshit, kamma ront o harkas ke báza keshit, báza ront.

† 8:15 8:15 Darraw 16:18. ‡ 8:19 8:19 Abéd (cha), bezán gayr cha.

⁷ Harkas haminchok bedant ke delia gwashit, pa nádelkasshi o majburi na, chéá ke Hodá hamá kasá dósta dárít ke cha wati wasshi o razáyá dant.

⁸ Hodá wati sajjahén rahmatán shomay sará gwárénta kant, tánke shomay kerrá modám zaluratay har chizz bebit o shomá har nékén kára démá bebét,

⁹ anchó ke nékkáréay bárawá nebeshtah ent:

“Áiá rétkag, gón *daspachi nézgáraná dátagi*,

áiy nékdeli abadmán ent.”*

¹⁰ Nun Hodá ke dehkáná pa keshagá tohm o pa waragá nagana dant, shomay gonjáeshá gésha kant o shomará nékdeliay sharrén mozzé dant.

¹¹ Shomay kerrá hecch chizzay kammia nabit tánke shomá har wahdá pa daspachi dát bekanét o wahdé má é chandahá rasénén, shomay é daspachiay sawabá Hodáay shogr gerag bebit.

¹² É hezmatá ke shomá kanagá ét, é tahná palgártagénáni zaluratán puraha nakant, bázén mardoméay delá cha Hodáay shográ sarréch ham kant.

¹³ Shomay é kár o hezmatay sawabá mardom Hodáay satá o sanáyá kanant, chéá ke pa áyán o pa dega harkasá shomay daspachi sháhedié ke shomá Masihay wasshén mestágay parmánbardár ét.

¹⁴ Á pa mazanén hobb o wáhagé pa shomá dwá kanant parchá ke Hodáyá wati ganjén rahmat shomay sará gwáréntagant.

¹⁵ Hodáay shogr ent pa áiy sawgátá ke cha tawsipá dhann ent.

10

Pulos bohtámáni passawá dant

¹ Mani bárawá gwashaga bit ke shomay démá “narm” o shomay báposhtá “trond” án, mane Pulosay jend Masihay békebri* o narmiay barkatá shomará mennata kanán o

² dazbandia kanán ke wahdé shomay kerrá káyán, á paymá ke man gón lahtén mardomá trond bayagay erádah kortag, maná majbur makanét ke inkas trond bebán. É hamá mardom ant ke may bárawá gwashant ke é mardom donyái zendé gwázenagá ant.

³ Chéá ke bell toré má é donyáyá én, bale donyái warh o paymá janga nakanén.

⁴ May jangi seláh donyái seláh naant. May seláhán Hodái zóré mán ke dozhmenay kalátán bekaróyant† o bepróshant.

⁵ Har gorunáki‡ ke hodázántiay démá óshtit, má áiá karójén o dawra dayén. Har sarkasshén pegr o hayálá bandiga kanén tánke é pegr Masihay parmánbardár bebant.

⁶ Wahdé shomá sharriá parmánbardár bét, gorhá má tayára bén ke har náparmániay sezáyá bedayén.

⁷ Shomá záheri chizzána chárét. Agan kasé deljam ent ke Masihayg ent, wati delá padá hayál bekant ke má ham hamáiy paymá Masihayg én.

⁸ Hodáwandá pa shomay rost o rodómá mára wák o ehtiár dátag, pa shomay gár o tabáh kanagá na, o agan man é wák o ehtiáray sará kammé géshén pahré bebandán, angat ham sharmendaga nabán.

⁹ Mana nalóthán ke shomá chó hayál bekanét ke mani kágadáni maksad shomay torsénag ent,

¹⁰ chéá ke lahténa gwashit: “Áiy kágad wazandár o zórmand ant, bale áiy jendá ke genday, nezór ent o gappi béarzesh ant.”

* **9:9 9:9** Zabur 112:9. * **10:1 10:1** Békebri, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. † **10:4 10:4** Karójag, bezán harójag, addh kortagén chizzéay próshag. ‡ **10:5 10:5** Gorunáki, bezán gorur, porkebri.

¹¹ Choshén mardom báýad ent bezánant ke má yakkén paymá én, o é chizz durá cha may kágadán záher ent o dém pa démá cha may kár o kerdán.

¹² Márá é hemmat nést ke watá gón hamá mardomán yakk bekanén yá watá gón hamáyán dém pa dém bekanén ke watsatáia kanant. É mardom watá gón yakdomiá dém pa dém o kesása kanant. É nádánié.

¹³ Má géshén pahra nabandén, bass tán hamá haddá pahra bandén ke Hodáyá pa má gishshéntag, o shomá ham may pahray hadday tahá ét.

¹⁴ Má géshén pahra nabandén, agan shomay kerrá mayátkénén, gorhá may pahr géshéné butagat. Bale má awali mardom atéen ke Masihay wasshén mestág tán shomay kerrá ham sar kort.

¹⁵ Degaráni káráni sará géshén pahr ham nabandén, bale ométa kasshén haminchok ke shomay imán rost o rodóma kant, shomay nyámá may káráni patth o perh master bebit,

¹⁶ tánke cha shomay hadd o simsarán hamá dém wasshén mestágay járá jat bekanén. Má nalóthén hamá káray sará pahr bebandén ke degaréay hand o damagá pésará kanag butag.

¹⁷ *Harkas ke pahra bandit, Hodáwanday sará pahr bebandit.Š*

¹⁸ Chéá ke á kas ke wati satáyá wata kant, á kabula nabit, hamá mardom kabula bit ke Hodáwand áiy satáyá kant.

11

Pulos o drógén kásed

¹ Omét ent ke shomá mani nádániá kammé bardáshta kanét. Shomá chónáhá bardásht kanagá ét.

² Man pa shomá anchó hasaddig án ke Hodá hasaddig ent. Man shomará yakk mardéay námgept kortag, bezán Masihay tánke shomará chó pákdámonén neshtagén jenekkéá Masihay bárgáhá pesh bekanán.

³ Bale mani tors esh ent, anchó ke már átk o pa makkári Hawái gomráh kort, shomay del á paymá gomráh mabit o pa Masihá shomay pákdámoni o wapádári zawál mabit.

⁴ Chéá ke agan kasé shomay kerrá byayt o hamá Issáyá abéd ke má áiy jár jatag, dega Issáéay járá bejant, shomá pa ásáni eshiá mannét. Yá hamá Ruh ke shomará rasetag, áiy abéd shomará dega ruhé bedant, shomá mannét. Yá hamá wasshén mestág ke shomá mannetag, áiy abéd shomará dega wasshén mestágé bedant, eshiá ham mannét.

⁵ Bale mani hayálá man cha é “thuhén kásedán” kamter naán.

⁶ Man balkén habarzánté n aán, bale bézánté ham naán. Má é chizz har paymá shomay démá sarjamiá sábet kortag.

⁷ Záná, mani gonáh hamesh at ke man Hodáay wasshén mestág bé mozzá shomará sar kort o é paymá watará jahl jat tánke shomá borz bebét?

⁸ Man á dega kelisá “poletant”, bezán man cha áyán zarr gept ke shomay hezmatá bekanán.

⁹ Wahdé shomay kerrá atán o chizzéá gatth bután, hechkasay sará bár nabután, chéá ke cha Makduniahá átkagén brátán mani zalurat purah kortant. Man was kortag o angata kanán ke shomay sará báré mabán.

¹⁰ Anchó ke Masihay rásti mani delay tahá mohkam ent, hamé paymá é habar ham mohkam ent ke Akáyahay damagá kas maná gwashta nakant ke é pahrá maband.

¹¹ Chéá? Parchá ke man shomará dósta nadarán? Hodá zánt ke man shomará dósta dárán.

¹² É kára ke annun kanagá án, eshiá démterá ham kanán, tánke hamá mardom ke móhéay shóházá ant ke pahr bebandant o begwashant má gón Pulos o áiy hamráhán barábar én, áyán é móh marasit.

¹³ Choshén mardom drógén kásed o prébkárén mozzur ant ke Masihay kásediy póstá gwará kanant.

¹⁴ É hayráni gappé naent, chéa ke Shaytánay jend ham nuránién préshtagéay póstá gwará kant.

¹⁵ Gorhá é hayráni gappé naent ke áiy hezmatkár ham rástáwariay hezmatkáráni póstá gwará bekanant. Eshán wati kár o kerdáni hesábá sezá rasit.

Pulosay sakki o sóri

¹⁶ Padá gwashán ke kass maná ahmaké sarpad mabit. Bale agan shomá maná ahmaké sarpada bét, gorhá maná bardásht bekanét, tánke kammé pahr bebandán.

¹⁷ Gorhá é pahr ke eshiay sará man deljam án, é Hodáwandi habaré naent, ahmaki habaré.

¹⁸ Bázén mardomé donyái mardománi paymá pahr bandagá ent, bell ke man ham pahra bandán.

¹⁹ Shomá aglá sarréch ét, paméshká pa galé ahmakáni bardáshtá kanét.

²⁰ Rástén habar esh ent ke wahdé kasé shomará goláma kant yá shomay mál o hastiá polit yá cha shomá páedag chesta kant yá watá mazana kant yá shomará shahmáta jant, shomá bardáshta kanét.

²¹ Maná é gappay janag lajja kant ke má pa é káráni kanagá sakk nezór én.

Man ahmakéay hesábá gappá án ke agan choshén chizzé hast ke kasé áiy sará pahr bast bekant, gorhá man ham á chizzay sará pahra bandán.

²² É drógén kásed Ebráni ant? Man ham Ebránié án. Esráili ant? Man ham Esráilié án. Ebráhémay nasl o padréch ant? Man ham Ebráhémay nasl o padréch án.

²³ É mardom Masihay hezmatkár ant? Nun ganóki gappé janagá án, man masterén hezmatkaré án. Man géshter kár kortag, géshter zendáná neshtagán, géshter latth wártag o báz randá gón marká dém pa dém butagán.

²⁴ Yahudián maná panch randá shallák o hayzarán jatag, har randá cha chell shalláká bass yakké kamm.

²⁵ Man say randá latth janag butagán, yakk baré sengsár kanag butagán, say randá mani bójig* proshtag o shapé o róché man daryáyá gwázéntag.

²⁶ Man bázén saporé jatag o gón warh warhén hatarán dém pa dém butagán: kawráni hatar, dhong o rahzanáni hatar, hamkawmáni hatar, darkawmáni hatar, shahray hatar, gyábánay hatar, daryáyay hatar o drógén brátáni hatar.

²⁷ Man sakk báz kár kortag o zahmat kasshetag, báz randá bówábi saggetag, shod o tonn distag o báz randá waragay móh narasetag, gwahr o sardi pa jándari gwázéntagant.

²⁸ Eshán abéd, har róch sajjahén kelisáyáni gam mani sará ent.

²⁹ Harkasay nezóri maná nezóra kant. Harkas ke cha Hodáyá wati démá tába dant, man tahá sochán.

³⁰ Agan pahr bandagi ent, gorhá man wati nezóriáni sará pahra bandán.

³¹ Hodá, bezán Hodáwandén Issáy Peta zánt ke man dróg bandagá naán, hamá Hodá ke tán abad satá o saná karzit.

* **11:25 11:25** Bójig, bezán lánch, kashti.

³² Wahdé man Dameshká atán, Arétás bádsháhay wáliá shahray darwázagán sepáhig nádént ke maná dazgir bekanant.

³³ Maná mardomán lachéay† tahá kort o cha shahray diwálay darigéá jahlá ér dát o cha áiy dastá rakketán.

12

Pulosay ásmáni sapar

¹ Man báyard ent pahr bebandán, bell toré cha eshiá páedagé narasit. Nun man cha Hodáwaday némagá rasetagén elhám o shobénagáni habará kanán.

² Man yakk Masihi báwarmandé zánán ke chárdah sál pésar sayomi ásmáná barag butag, bárén gón jesma yá bé jesma, nazánán, Hodá zánt.

³ Man é gappá ham zánán ke é mard, gón jesma yá bé jesma, nazánán, Hodá zánt,

⁴ baheshtá barag butag o anchén gapp eshkotag ke ensán áyán gwashta nakant, anchén gapp ke ensána áyáni kanagay ejázat nést.

⁵ Man choshén mardoméay sará pahra bandán, wati sará na, bass wati nezóriáni sará pahra bandán.

⁶ Pahr bandag belóthán ham, ahmaké nabán, chéá ke rásténá gwashán. Bale pahréza kanán, tánke hechkas cha é kárán ke man kanagá án o cha é gappán ke man janagá án maná master makant,

⁷ bell toré maná é hayrán kanókén elhám o shobénag rasetagant. Paméshká mani badaná konthagé mán ke man gwát magerán, bezán Shaytánay kásedé mani sar o bahtán kaptag ke maná azáb bekant tánke man gorunák mabán.

⁸ Say randá man Hodáwaday kerrá peryát kortag ke eshiá cha man dur kan.

⁹ Bale Hodáwandá maná gwasht: “Tará mani rahmat wat bass ant, chéá ke mani zóray kámeli nezóriay tahá ent.” Gorhá man pa bázén galé wati nezóriáni sará pahra bandán tánke Masihay zór o wák mani hamráh bebit.

¹⁰ Paméshká Masihay háterá wati nezóriáni tahá gal án, bad o rad o sakki o ázár o moshkeláni tahá gal án. Chéá ke wahdé nezóra bán, gorhá zórmanda bán.

Pa Korentián Pulosay parésháni

¹¹ Man watará ahmaké jórth kortag, bale maná shomá majbur kortag. Báyard ent shomá mani sepáresh bekortén, chéá ke man cha é “thuhén kásedán” kamter naán, bell toré hecché naán.

¹² Man gón sabr o ópáre rástén kásedéay sajjahén nesháni shomay déma záher kortagant, bezán ásmáni nesháni o hayrán kanókén kár o mójezah.

¹³ Shomá cha é dega kelisáyán che paymá kamter ét? Paméshká ke man hechbar shomay sará báré nabutagán? Mani é “náensápiá” pahell kanét.

¹⁴ Nun man tayár án ke sayomi randá shomay gendagá byáyán o shomay sará báré nabán. Shomay mál o hastiá nalóthán, shomay jendá lóthán. Chónáhá ham, chokkáni zemmawári naent ke pa pet o mátán bechenant o ér bekanant, pet o mátáni zemmawári ent ke pa chokkán bechenant o ér bekanant.

¹⁵ Harché ke maná hast, man pa galé shomay sará harcha kanán, wati sáhá ham pa shomá nadra kanán, bale shomá maná paméshká kamter dósta dárét ke man shomará sakk báz dósta darán?

¹⁶ É gappá bemannét ke man shomay sará báré nabutagán. Angat shomá gwashét ke man makkárén mardomé án o man shomará pa honar geptag.

† 11:33 11:33 Lach cha pissh yá dega tákán jórth kortagén mazanén darpé.

17 Záná, man anchén mardomé shomay kerrá ráh dátag ke shomará poletagi?

18 Man gón Titusá gwashtag ke shomay kerrá byayt o may brát ham man gón áia ráh dát. Titusá wa shomará napoletag, yá poletagi? Mani o Titusay ráh o rawesh yakk naat? Má yakráh naatén?

19 Balkén shomá tán é wahdi é hayálá butagét ke má shomay démá watá washnám kanaga lóthén. Na, má Masihay barkatá Hodáay bárgáhá habará butagén. Oo dordánagén dóstán! Má harché ke kanagá én, pa shomay rost o rodómá kanagá én.

20 Mani tors esh ent ke wahdé shomay kerrá káyán, begendán ke shomá á mardom naét ke mana lóthán o shomá begendét ke man á mardom naán ke shomá lóthét. Man shomay kerrá arh o korh, hasadd, zahr o hezhm, watwáhi, bohtámjani, báposhtá habar kanag, gorunáki o bénazmi gendaga nalóthán.

21 Chó mabit ke wahdé man káyán, Hodá maná shomay démá sharmendag bekant o man bázénéay sawabá gamig bebán ke áyán yakk wahdé gonáh kortag, ná páki o bénangi kortag o hawá o hawasáni golám butagant o angat tawbahesh nakortag.

13

Goddhi habar

1 É sayomi rand ent ke shomay gendagá pédák án. *Har habaray rásti gón do yá say mardomay sháhediá sábet kanag bebít.**

2 Man pésará ham shomará habardár kort, domi randá ke shomay kerrá átkán, o nun ham ke shomay kerrá naán, padá gwashán ke wahdé mana káyán, á mardomán ke gonáh kortag, na áyáni sará rahma kanán o na é dega sajjahénáni sará.

3 Shomá sabuta lóthét ke é Masih ent ke cha mani zobáná habara kant. Masih shomay démá nezór naent, shomay tahá zórmand ent.

4 Rásté ke Masih nezóriá salib kasshag but, bale nun cha Hodáay zór o wáká zendag ent. Hamé paymá má ham Masihay nezóriá sharikdár én, bale pa shomaygi cha Hodáay zórá gón áia zendaga bén.

5 Watá bechakkásét ke bārén shomará imán hast yá na. Watá bechakkásét. Nazánét ke Issá Masih shomay bátená ent? Agan nazánét, gorhá shomá é chakkásá kámyáb nabutagét.

6 Bale má kámyáb butagén. Ométa kanán ke shomá é habará zánét.

7 Má cha Hodáyá dwá lóthén ke shomá radén káré makanét, pa é maksadá na ke mardom begendant ke má chakkásá kámyáb butagén, pa é maksadá ke shomay kár o kerd sharr bebant, bell toré zaherá má kámyáb mabén.

8 Chéa ke má rástiy helápá óshtáta nakanén, bass pa rástiá óshtén.

9 Má toré nezór bebén ham, agan shomá zórmanda bét, má gala bén. May dwá ent ke shomá kámel bebét.

10 É habarán paméshká anchén wahdéa nebeshtah kanagá án ke man shomay kerrá naán ke wahdé káyán, majbur mabán wati wák o ehtiára pa trondi kár bebandán, hamá wák o ehtiár ke Hodáwandá maná pa shomay rost o rodómá dátag, pa shomay gár o tabáh kanagá na.

Goddhi drahbát

11 Oo brátán! Goddhi habar esh ent ke shádmán bebét. Pa kámeliá johd bekanét. Yakdomiá delbaddhi bedayét. Hamdel bebét. Pa émeni zend begwázénét. Mehr o émeniy Hodá gón shomá góna bit.

* 13:1 13:1 Mussáay Wáz 19:15.

¹² Yakdegará gón pákén chokkagéá salám bedayét.

¹³ Eday sajjahén palgártagén mardom shomára salám kanagá ant.

¹⁴ Hodáwandén Issá Masihay rahmat o Hodáay mehr o Pákén Ruhay hamráhdári shomára sajjahénán gón bát!

Pa Galátíán Pulosay kágad Pa Galátíán Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke kásedé án o mani kásedi cha ensánáni némagá yá cha hásén mardoméay némagá naent, cha Issá Masih o Hodáén Petay némagá ent, hamá Hodá ke Issá Masihi cha mordagán zendag kort.

² É sajjahén brát ke gón man yakjáh ant, é kágad cha áyáni némagá ent ham. Pa Galátiahay kelisáyán.

³ Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomára rahmat o émeni sar bát.

⁴ Issá Masihá watá pa may gonáháni dur kanagá nadr kort ke may Hodáén Petay wáhagay barkatá mára cha annugén harábén zamánagá berakkénit*.

⁵ Hodáay shán o shawkat abad tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.

Wasshén mestág bass yakké

⁶ Man hayrán án ke shomá pa dega “wasshén mestágéa”† chón zutt hamá Hodáyá yalah kanagá ét ke shomára tawári kortag ke Masihayrahmatáni chérá zend begwázénét.

⁷ Albat dega wasshén mestág nést, bale lahtén mardom hast ke shomára mán gishshénagá ant o Masihay wasshén mestágá badal kanagá lóthant.

⁸ Tantaná‡ agan má yá cha ásmána átkagén préshtagé é wasshén mestágay badalá ke má shomay kerrá jár jatag, dega mestágéay járá bejant, áia nálat bát.

⁹ Anchó ke má pésará gwashtag, nun man padá gwashán, agan kasé shomay kerrá hamá wasshén mestágay badalá ke shomára pésará rasetag, dega mestágéay járá bejant, áia nálat bát.

¹⁰ Annun man mardománi washnódiá lóthagá án yá Hodáay? Man mardománi wassh kanagay johdá naán. Agan man angat mardománi wassh kanagay johdá buténán, Masihay hezmatkaré naatán.

Pulos, Hodáyá gechén kortag

¹¹ Oo brátán! Shomára gwashán, hamá wasshén mestág ke man shomay kerrá jár jatag, ensánay sázetagené naent.

¹² Chéa ke é mestág maná cha ensanéay némagá narasetag o na ke kaséa maná dars dáttag, é maná cha Issá Masihay nemagá elháméa rasetag.

¹³ Shomá mani pésarigén zenday bárawá eshкотag ke man Yahudiáni dinay hesábá gwázéntag. Man Hodáay kelisá sakk báz ázár dáttag o johdon kortag ke kelisáyá tabáh bekanán.

¹⁴ Cha wati bázén hamkawmén hamsarókéa géshter Yahudi dinay páband butagán o wati pet o piroki dódáni barjam dáragá sakk porjósh butagán.

¹⁵ Bale Hodáyá ke maná cha mátay lápá gechén kortagat, cha wati rahmatay barkatá maná tawár jat o paysalahi kort

¹⁶ ke wati Chokká pa man záher bekant tánke man darkawmán áiy Chokkay mestágá sar bekanán. Á wahdi man eshtáp eshtápá cha kassá sar o sój nagept o

* **1:4 1:4** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. † **1:6 1:6** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

‡ **1:8 1:8** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

¹⁷ dém pa Urshalimá pa hamá mardománi gendagá nashotán ke cha man pésar pa kásediá gechén kanag butagatant. Arabestáná shotán o randá Dameshká wátarr bután.

¹⁸ Say sál gwast o nun Urshalimá Képáay§ didará shotán o bass pánzdah róchá gón áia dáshton.

¹⁹ Man ódá á dega kásed nadistant, man bass Hodáwaday brát Ákub dist.

²⁰ Bechárét, harché ke pa shomá nebeshtah kanagá án, Hodá sháhed ent ke dróg naant.

²¹ Randá Suriah o Kilikiahay damagán shotán.

²² Masihay hamá báwarmant ke Yahudiahay kelisáyá ant, mani jendesh nadistagat,

²³ bass eshкотagatesh ke may ázár dayók nun wat hamá imánay járá janagá ent ke yakk wahdé áia tabáh kanagay randá butag.

²⁴ Gorhá é mardomán mani sawabá Hodáay satá o saná kort.

2

Kásed Pulosá mannant

¹ Gorhá chárdah sálá rand man Bárnábáay hamráhiá padá Urshalimá shotán, man Titus ham gón wat bort gón.

² Elhámeay sawabá shotán o wasshén mestág áyáni démá bayánon kort, hamá mestág ke man pa darkawmán jár janagá án. Hamá mardom ke kelisáay sarók zánaga butant, man gón áyán jetá gend o nend kort, tánke bezánán ke bépáedagén tach o tágé kanagá nabutagán o naán.

³ Titus ham ke mani hamráh at, bell toré Yunánié at, bale pa sonnatá majbur kanag nabut.

⁴ Sonnat kanagay habar paméshká chest but ke lahtén drógén “brát” may nyámá potertagat ke may jásusia bekanant o hamá ázátiá ke mára cha Issá Masihay barkatá hastent, sarpad bebant tánke mára golám bekanant.

⁵ Bale má pa damánéa ham áyáni démá sar jahl nakort tánke wasshén mestágay rásti pa shomá bemánit.

⁶ Á ke kelisáay tahá sarók zánaga butant, áyán mani tálimáni tahá hecch chizz gésh nakort. Chónáhá ham mani kerrá é gappá hecch arzesh néstat ke á chinchok námdár ant, chéa ke Hodá ru o ryá* nakant.

⁷ Mani tálimáni tahá chizzé gésh kanagay badalá, á sarpad butant ke sonnat nakortagénáni kerrá wasshén mestágay jár janagay zemmah maná dayag butag, anchosh ke sonnat kortagénáni kerrá é járay janagay zemmah Petrosá dayag butag.

⁸ Hamá Hodá ke Petrosá wák† o twán dayagá at ke pa sonnat kortagénán áia kásed bebit, hamá Hodá maná ham wák o twán dayagá at ke pa sonnat nakortagénán áia kásed bebán.

⁹ Ákub o Képá o Yuhanná ke kelisáay menok‡ zánaga butant, wahdé sarpad butant ke maná rahmatay é sawgát rasetag, watí rástén dastesh mani o Bárnábáay némagá pa hamkária shahárt ke má darkawmáni kerrá berawén o á, sonnat kortagénáni kerrá berawant.

¹⁰ Áyán cha má bass haminchok lóthet ke nézgárán béhayál makanén o man wat ham cha pésará pa hobb o wáhagé hamé kára kanagá atán.

Pulos Petrosay démá óshiti

§ 1:18 1:18 Képá, Issá Masihay kásed Shamun-Petrosay Aramái nám ent. * 2:6 2:6 Ru o ryá, bezán park o dark, némagdári, Arabi o Pársiá “tab’iz”. † 2:8 2:8 Wák, bezán zór, tákat. ‡ 2:9 2:9 Menok, bezán menag, sotun.

¹¹ Wahdé Képá Antákiahá átk, man paméshká áiy jenday démá, áiy helápá pád átkán ke á mayárig at.

¹² Gapp esh ent ke cha Ákubay némagá lahtén mardomay áyagá pésar, Képáyá gón darkawménbáwarmandán waráka wárt, bale wahdé é mardom átkant, áíá watá cha darkawmán dur dásht o áyáni nazzikká nayátk, chéá ke cha sonnat kanagay mannókán torseti.

¹³ Képáyá é dotal o dopóstiáŠ é dega Yahudi báwarmand hamráh butant. Á degarán bell, Bárnábá ham áyáni dotal o dopóstiá gón kapt o gomráh but.

¹⁴ Bale wahdé man dist ke é mardom wasshén mestágay rástén ráhá rawagá naant, sajjahénáni démá gón Képáyá gwashton: “Taw wat Yahudié ay o angat wati zendá Yahudiáni dhawlá nagwázénay, darkawmán dhawlá gwázénay, gorhá darkawmán parchá hojja kanay ke Yahudiáni dhawlá zend begwázénant?”

Yahudi o darkawm imánay sawabá rakkant

¹⁵ Má pédáeshi Yahudi én o cha “gonahkárén darkawmán” naén,

¹⁶ bale angat má zánén ke mardom Sharyatay randgiriay sawabá pák o palgára nabit, Issá Masihay sará báwar kanagay sawabá pák o palgára bit. Má Issá Masihay sará báwar kortag tánke Masihay sará báwaray sawabá pák o palgár bebén, Sharyatay randgiriay sawabá na, chéá ke Sharyatay randgiriay sawabá kass pák o palgára nabit.

¹⁷ Bale hamá wahdá ke má Masihay barkatá pák o palgár bayaga lóthén, agan zánag but ke má wat ham gonahkár én, gorhá? Masih gonáhay hezmatá ent? Na, hechbar na.

¹⁸ Nun agan man hamá chizzán padá bebandán ke man wat karótkagant*, gorhá sábet kanagá án ke Sharyatay próshóké án.

¹⁹ Chéá ke wahdé man zánt ke Sharyatá dáshta nakanán, man Sharyatay chammán mortán ke pa Hodáyá zendag bebán.

²⁰ Man Masihay hamráhiá salib kasshag bután. Nun é mardom ke zendag ent, é man naén, Masih ent ke mani tahá zendag ent. É jesmi zendagi ke maná hastent, maná Hodáy Chokkay sará báwar kanagay sawabá hastent ke hamáíá maná dóst dáshtag o wati jendi pa man nadr kortag.

²¹ Man Hodáy rahmatán pádmála nakanán, chéá ke agan páki o palgári Sharyatay randgiriay sawabá berasetén, gorhá Masihay marká hecch máná nabutagat.

3

Imán yá Sharyat

¹ Oo béaglén Galátíán! Kayá shomará sehr kortag? Issá Masihay salib kasshagay kessah gón shomá anchó pakkáíá bayán kanag but ke har chizz purah shomay chammáni démá záher but.

² Man cha shomá bass yakk chizzé zánaga lóthán, shomará Pákén RuhSharyatay randgiriay sawabá rasetag yá wasshén mestágay eshkonag o báwar kanagay sawabá?

³ Haminchok béagl ét? Shomá wati sapar, Pákén Ruhay barkatá bendát kortag. Nun gón ensáni johdá menzelá sar bayaga lóthét?

⁴ Shomá inchok sakki o sóri mopt o náhudagá* kasshetag? Maná báwara nakant.

Š 2:13 2:13 Dotal o dopóst, bezán hamá mardom ke démá degar ant o poshtá degar, thagg, doru, dodém. * 2:18 2:18 Karótag, bezán addh kortagén chizzéay próshag. * 3:4 3:4 Náhudag, bezán bépáedag.

⁵ Hamá ke shomará Pákén Ruha bakshit o mójezah pésa dárít, é kárán paméshká kant ke Sharyatay randgiriá kanagá ét? Yá paméshká ke shomá wasshén mestágá gósh dárag o báwar kanagá ét?

⁶ Ebráhémá bechárét, áia Hodáay sará báwar kort o áia é báwar pa áia páki o palgárié hesáb but.

⁷ Paméshká deljam bebét, Ebráhémay asligén chokk hamá ant ke imána kárant.

⁸ Pákén Ketábá peshgói kort ke Hodá chón darkawmán imánay sawabá pák o palgára kant. Hodáyá Ebráhémay kerrá wasshén mestágay jár pésará jat, gwashti: “Donyáay sajjahén kawm tai sawabá barkata gerant.”

⁹ Gorhá hamá ke imánay ráhá zurant gón Ebráhémá hawár barkata gerant, hamá Ebráhém ke imánay ráhi zortag.

¹⁰ Á ke Sharyati káráni sará tawkala kanant, áyáni sará nálat ent. Chéa ke Pákén Ketábá nebeshtah ent: “Harkas ke dáemá Sharyatay Ketábay sajjahén nebeshtaháni páband naent o áyáni sará kára nakant, á nálatié.”

¹¹ Nun é habar záher ent ke cha Sharyatay randgiriá kass Hodáay bárgáhá† pák o palgára nabit, chéa ke Pákén Ketába gwashtit: “Hamá ke imánay barkatá pák o palgár ent, hamá zendaga mánit.”

¹² Bale Sharyatay bonyád imán naent, anchó ke nebeshtah ent: “Hamá ke Sharyatay sará kára kant, hamé káráni wasilahá zendaga mánit.”

¹³ Hamá nálat ke may sará at Masihá wati sará zort o é dhawlá mára cha Sharyatay nálatá móketi‡, chéa ke nebeshtah ent: “Harkas ke dáray sará dranjug but, nálatié.”

¹⁴ Masihá mára móket ke cha áia wasilahá Ebráhémay barkat darkawmán sar bebit o cha imánay ráhá mára hamá Pákén Ruh berasit ke Hodáyá kawll kortag.

Sharyat o wádah

¹⁵ Brátán! Man cha har róchigén zendagiá mesalé dayán. Ensáni ahd o kararé ham ke gisshénaga bit, randá na kasé áia nákar korta kant o na áia tahá chizzé gesh korta kant.

¹⁶ Nun kawll gón Ebráhémá o gón Ebráhémay chokká kanag butant. Pákén Ketába nagwashit ke “gón tai chokkán”, bezán gón bázénéá. Pákén Ketába gwashit: “Gón tai Chokká”, bezán gón yakkéa o é Masih ent.

¹⁷ Mani habaray maksad esh ent ke Sharyat ke chár sad o si sálá pad átk, á ahd o paymáná nákára nakant ke Hodáyá cha pésará gisshéntag o é paymá Hodáay kawllá ham nákára nakant.

¹⁸ Agan mirás Sharyatay bonyádá ent, gorhá bezán kawlay bonyádá naent, bale Hodáyá cha wati rahmatá é mirás Ebráhémára kawlay bonyádá dáttag.

¹⁹ Gorhá Sharyat chéa dayag butag? Sharyat ensánay náparmániáni sawabá dayag butag. Préshtagán áwort o myánjigerén§ mardoméay, bezán Mussáay dastá dát o tán hamá wahdá káramad at ke hamá Chokk, bezán Masih byayt ke áia áyagay kawll dayag butagat.

²⁰ Nun myánjiger do némagay nyámá bit, bale Hodá yakké o áia myánjigeray hájat naent.

²¹ Gorhá Sharyat Hodáay kawlláni helápá ent? Hechbar chosh naent, chéa ke agan anchén Sharyaté dayag butén ke abadmánén zendi dát bekortén, gorhá páki o palgári allam Sharyatay bonyádá butagat.

† 3:11 3:11 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ 3:13 3:13 Móragay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. § 3:19 3:19 Myánjiger, bezán sohl o saláh kanók.

²² Bale Pákén Ketába gwashit ke har ensán gonáhay bandig ent. Bass Issá Masihay sará báwar kanagay sawabá wádah hamá mardomán dayaga bit ke Masihay sará imána kárant.

²³ Bale imánay é ráhay pach bayagá o pésar má Sharyatay bandig atén, bezán tán imánay záher bayagá zendáni atén.

²⁴ Gorhá, Sharyat may sarparast butag ke mára tán Masihá sar bekant, tánke má imánay sawabá pák o palgár hesáb bebén.

²⁵ Imán ke átkag, nun má sarparastéay dastay chérá naén.

Hodáay chokk

²⁶ Shomá sajjahén Issá Masihay sará imánay barkatá Hodáay chokk ét,

²⁷ chéa ke shomá sajjahén Masihay námá pákshódi* dayag butagét o Masihayg ét o nun á shomay setr ent ke shomá póshetag.

²⁸ Hodáay kerrá park o pér nést ke shomá Yahudi ét yá darkawm, golám ét yá ázát, mardén ét yá janén, chéa ke shomá sajjahén Issá Masihay barkatá yakk ét.

²⁹ Agan shomá Masihayg ét, gorhá shomá Ebráhémay padréch ét o kawlay hesábá gón Ebráhémá hawár Hodáay mirásá bahramand ét.

4

Chokk yá bandah

¹ Mani habaray maksad esh ent ke tán hamá wahdá ke mirásdár nábáleg ent, mirásdár o goláméay nyámá parké nést, bell toré mirásdár har chizzay málek ent.

² Bale tán hamá wahdá ke petá pa áia paysalah kortag, á kapil* o sarparastáni dastay chérá ent.

³ Gorhá má ham, tánke nábáleg atén, é donyáay ráh o rahbandáni golám atén.

⁴ Bale wahd ke átk, Hodáyá wati Chokk dém dát. Chokk ensané but o cha pédáeshá Sharyatay rahbandáni chérá at,

⁵ tánke hamáyán bemókit ke Sharyatay chérá ant o Hodá mára bezurit o wati chokk bekant.

⁶ Hodáyá wati Chokkay Ruh paméshká may delán jágah dátag ke má Hodáay chokk én. Ruh kukkára ent: “Abbá! Oo mani Pet!”

⁷ Paméshká taw nun golámé naay, taw chokké ay. Nun ke Hodáay chokk ay, gorhá Hodáyá tará wati mirásdár kortag.

Pulosay parésháni

⁸ Pésará, hamá wahdá ke shomá Hodá nazántag, hamá chizzáni golám butagét ke á wati zátá hodá naant.

⁹ Bale nun ke shomá Hodáyá zánét, yá rásstterén gapp esh ent ke Hodá shomára zánt, gorhá chón nezór o békárén ráh o rahbandáni némagá pera tarrét? Yakk randé padá hamesháni golám bayaga lóthét?

¹⁰ Shomá róch o máh o mósom o sáláni rasmána dárét.

¹¹ Maná pa shomá torsit, ke balkén man shomay sará mopt o náhudagén johdé kortag.

¹² Brátán! Gón shomá dazbandia kanán, mani paymá bebét, chéa ke man cha Sharyatá ázát kanag butagán o nun shomay paymá án.

Shomá pésará wa pa man hecch badi nakortag.

* **3:27 3:27** Pákshódiay labz, Yunáni zobáná “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. * **4:2 4:2** Kapil, bezán hamá mardom ke degaréay zemmahá zurit.

¹³ Shomá zánét ke awali randá ke man shomay kerrá wasshén mestágay jár jat, mani áyagay sawab nádráhié at.

¹⁴ Bell toré mani jesmi hálat pa shomá chakkásé† at, bale shomá maná béarzesh nazánt o dawr nadát. Angat shomá maná anchó dast gept, gwashay man Hodáay préshtagé atán, gwashay Issá Masihay jend atán.

¹⁵ Shomay á shádmáni nun kojá shotag? Chéá ke man gwáhi dáta kanán ke agan shomay wasá butén, shomá wati chamm ham kasshetag o maná dátagatant.

¹⁶ Gorhá nun man shomay dozhmen jórh butagán ke gón shomá rástén habará kanán?

¹⁷ É mardom pa porjóshi shomay randá kaptagant, bale esháni niyat sharr naent. É mardom shomará cha má sendaga lóthant ke shomá pa eshán porjósh bebét.

¹⁸ É sharrén gappé ke shomá modám porjósh bebét, tahná á wahdá na ke man shomay kerrá án, bale pa sharrén chizzéa porjósh bebét.

¹⁹ Mani chokkán! Man padá pa shomá chellagi dardán án, tán hamá wahdá ke pakká záher bebit ke Masih shomay del o daruná neshtag.

²⁰ Drégatá man annun shomay kerrá buténán o man betwántén gón shomá pa narmtawári habar bekortén, chéá ke hayrán án shomará chón bekanán.

Hájer o Sárahay mesál

²¹ Maná begwashét, shomá ke Sharyatay páband bayaga lóthét, nazánét ke Sharyat ché gwashit?

²² Chéá ke Pákén Ketábá nebeshtah ent ke Ebráhémá do mardénchokk hastat, yakké cha móledén janá o yakké cha ázáténá.

²³ Hamá chokk ke áia cha móledén janá but, cha ensáni wáhagá pédá but, bale é dega chokk ke cha ázátén janá pédá but, Hodáay kawlay barkatá pédá but.

²⁴ É gapp mesál ant, chéá ke é doén janén do ahd o paymánay namunah ant. Yakk ahd o paymáné cha Sináay kóhá kayt o golámén chokk pédá kant. É Hájer ent.

²⁵ Mesálay habará, Hájer Sináay kóh ent, hamá kóh ke Arabestáná ent o annugén Urshalimay dhawlá ent, chéá ke áiaj jend o áiaj chokk golámén zendé gwázenagá ant,

²⁶ bale á Urshalim ke borzá ent, ázát ent o may mát ent.

²⁷ Chéá ke nebisag butag:

“Shátkámi kan, oo santhén janén,
taw ke hecch chokk áworta nakanay!

Pa shádmáni kukkár kan,
taw ke chellagi dard nakasshetag!

Chéá ke yalah dátagén janénay chokk
cha hamáiaj chokkán géshter ant ke mardi hast.”

²⁸ Oo brátán! Shomá, Esákay dhawlá kawlay chokk ét.

²⁹ Á wahdá, hamá chokk ke cha ensáni wáhagá pédá butagat, hamá chokká ázár dayagá at ke cha Hodáay Ruhay zór o barkatá pédá butagat o tán róche maróchigá ham hamé paym bayagá ent.

³⁰ Bale Pákén Ketáb ché gwashit? “Móledén jan o áiaj chokká gallén, chéá ke móledén janay chokk gón ázátén janay chokká hechbar hammirása nabit.”

³¹ Gorhá, brátán! Má móledén janay chokk na én, ázátén janay chokk én.

† 4:14 4:14 Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán.

5

Wati ázániá barjáh bedárét

¹ Masihá márát ázárt kort ke má ázárt bebén. Gorhá mohr bóshtét, watará padá golámiay jogay* chérá rawagá maylét.

² Gósh dárét! Mane Pulos shomárá gwashán ke agan shomá wati sonnat kanag esht, gorhá shomárá cha Masihay némagá hecch paymén páedagé narasit.

³ Á mardom ke wati sonnat kanaga kellit, man pa deljami gón áiá gwashán ke pa taw allam ent ke sajjahén Sharyatá bedáray.

⁴ Shomá ke gón Sharyatay dárágá Hodáay chammán watá pák o palgára zánét, bezán shomá cha Masihá sendag butagét. Shomá cha Hodáay rahmatán dur butagét.

⁵ Bale imánay sawabá, má cha Pákén Ruhay barkatá hamá páki o palgáriay wadará én ke márát áiay omét hast.

⁶ Chéá ke Issá Masihay ráhá sonnat bayag o nabayagay máná yakk ent, tahná hamá imáná máná hast ke cha mehray ráhá watá záhera kant.

⁷ Shomá sharr démá rawán atét. Kayá shomárá cha rástiy parmánbardáriá dásht?

⁸ Shomay gwánk janóká, bezán Hodáyá wa shomárá nadásht.

⁹ Toshoké homir sajjahén ártá homiréna kant.

¹⁰ Maná Hodáwaday sará setk† ent o deljam án ke shomay delá dega hayála nayayt. Á mardom ke shomárá mán gissshénagá ent, á wati malámá porra kant, harkas ke bebit.

¹¹ Oo brátán! Man wa nun sonnat kanagay wázá kanagá naán o paméshká ázár dayag bayagá án. Agan man sonnat kanagay wáz bekortén, gorhá cha salibay paygámá kassá bad nabortagat.

¹² Hamá ke shomárá janjála kanant, watá gwahtag‡ kanátant.

¹³ Oo brátán! Shomá gwánk janag butagét ke ázárt bebét, bale chó mabit ke é ázáti pa shomay gonahkárén tab o sareshtá§ móhé bebit. Eshiay badalá pa mehr yakdomiay hezmatá bekanét.

¹⁴ Chéá ke sajjahén Sharyatay majg hamé yakkén hokm ent: “Wati hamsáhegá wati jenday paymá dóst bedár.”

¹⁵ Shomá yakdomiá chillénag o waragá ét, bechárét, yakdomiay dastá tabáh mabét.

Gón Pákén Ruhá hamgám bebét

¹⁶ Nun mana gwashán, gón Pákén Ruhá hamgám bebét. É paymá shomá gonahkárén tab o sareshtay lóth o wáhagáni randá nakapét.

¹⁷ Chéá ke gonahkárén tab o sareshtay wáhag Pákén Ruhay heláp ant o Pákén Ruhay wáhag gonahkárén tab o sareshtay heláp ant. É gón yakdomiá jangá ant o paméshká shomá á kárána nakanét ke kanagesha lóthét.

¹⁸ Bale agan Pákén Ruh shomay rahshóniá* bekant, gorhá shomá Sharyatay páband naét.

¹⁹ Gonahkárén tab o sareshtay kár záher ant: syahkári, nápáki, waylánki†,

²⁰ botparasti, sehr o jádugeri, naprat, jang o jadal, hasadd, hezhm‡, watwáhi, sest o séd, goróhbandi,

* 5:1 5:1 Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti. † 5:10 5:10 Setk, bezán báwar, yakin. ‡ 5:12 5:12 Gwahtag, bezán hamá ke áiay narénagi dar kanag butag. § 5:13 5:13 Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar. * 5:18 5:18 Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. † 5:19 5:19 Waylánki, bezán badkári, kahbagi. ‡ 5:20 5:20 Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag.

²¹ kénag, mast o malári, ayyáshi o hamé paymén chizz. Anchó ke man pésará shomára habardár kortag, annun padá habardára kanán, harkas ke é paymén kára kant, áia Hodáay bádsháhiá hecch mirása narasit.

²² Bale Pákén Ruhay bar o samar esh ant: mehr, shádeh, émeni, sabr o ópár, mehrabáni, sharri, wapádári,

²³ narmtabi o dáshtŠ. Choshén chizzáni helápá hecch Sharyat o kánun nést.

²⁴ Hamá ke Issá Masihayg ant, áyán wati gonahkárén tab o saresht gón áia hawas o sellén wáhagán yakjáh salib kasshetag.

²⁵ Nun ke má Pákén Ruhay redá zenda gwázénén, gorhá gón Pákén Ruhá hamgám bebén.

²⁶ Má báýad ent watgalá o watpasond mabén, yakdomiá sókaló madárén* o gón yakdomiá hasadd madárén.

6

Yakdomiay komakká bóshtét

¹ Brátán! Agan shomá sahig butét ke kasé gonáhay tahá kaptag, shomá ke Pákén Ruhay hesábá zenda gwázénét, áia pa narmi padá rástén ráhá byárét. Bale wati delgóshá bedárét ke wat chakkáséa makapét.

² Sakkiay wahdá yakdomiay komakká bóshtét. É dhawlá shomá Masihay kánunay parmánbardáriá kanét.

³ Agan kasé watá mazana lékit* bale hecché naent, á watá rad dayagá ent.

⁴ Harkas wati jenday kárán bechárít. Gorhá áia pahr kanagay sawab, áia wati jenday kára bant, gón degaréay kárán dém pa démesha nakant.

⁵ Chéa ke harkas wati jenday káráni zemmaré ent.

⁶ Hamá mardomá ke ostád Hodáay habará sója dant, báýad ent á har sharrén chizzá gón wati ostádá bahr bekant.

⁷ Rad makapét. Hodá kalág bandag buta nakant, chéa ke mardom hamá chizzá ke keshit, hamáia ronit.

⁸ Hamá mardom ke wati jenday gonahkárén tab o sareshtay redá keshit, cha gonahkárén tab o sareshtá tabáhia ronit. Bale hamá ke Pákén Ruhay redá keshit, Pákén Ruhay barkatá abadmánén zenda ronit.

⁹ Sharrén káray kanagá dam mabarén, chéa ke agan hemmatá dawr madayén, pa wahda ronén.

¹⁰ Gorhá tán hamá wahdá ke mára móh hast, byáét gón sajjahénán sharria kanén o hás gón hamáyán ke báwarmand ant.

Goddhi sar o sój

¹¹ Nun ke man pa shomá gón wati jenday dastá nebeshtah kanagá án, bechárét ke gón chónén mazan mazanén harpán nebeshtah kanagá án.

¹² Hamá ke mardomán gón jesmi kárán wassh kanagay johdá ant, shomára pa sonnat o borroká majbur kanagá ant. É mardom tahná paméshká chosh kanagá ant ke watá cha hamá ázárán berakkénant ke Masihaysalibay sawabá rasant.

¹³ Hamá mardom ke sonnat butagant ham, á wat Sharyatay pábandiá korta nakanant, bale angat lóthant ke shomá sonnat kanag bebét ke á shomay sonnat kanagay sará pahr bebandant o wati tawsipá bekanant.

Š 5:23 5:23 Dásht, bezán wati napsay dárag, wati ger o dár, wati kanthról. * 5:26 5:26 Sókaló dárag, bezán zahr baráénag, gottok o sollok kanag, aziat o ázár kanag. * 6:3 6:3 Léka, bezán hesáb árag, shomár kanag.

¹⁴ Man hechbar pahr mabandátán, abéd cha may Hodáwandén Issá Masihay salibay sará, ke hamé salibay sawabá donyá pa man mortag[†] o man pa donyáyá.

¹⁵ Chéá ke sonnat bayag o nabayagay máná yakk ent. Tahná é chizzá máná hast ke taw nókén mardomé bebay.

¹⁶ Émeni o rahm pa hamáyán ke é rahbanday sará zenda gwázénant, bezán pa Hodáay mahluká.[‡]

¹⁷ Cha ed o rand kass pa man janjál addh makant, chéá ke hamá ázár ke man pa Issáaygi kasshetagant, áyáni neshán angat mani badaná per ant.

¹⁸ Brátán! May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát. Anchosh bát. Ámin.

[†] **6:14 6:14** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “donyá pa man salib kasshag butag”. [‡] **6:16 6:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “pa Hodáay Esráilá”.

Pa Epésosián Pulosay kágad Pa Epésosián Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án,

pa hamá palgártagénán* ke Epésosay shahrá† ant o Issá Masihay wapádár ant.

² Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Ruhi barkat

³ Hodáyá, bezán may Hodáwandén Issá Masihay Petá satá o saná bát ke áia Masihay barkatá márá nadistagén jahánay har paymén ruhi barkat bakshátagi.

⁴ Wati mehray sawabá, Hodáyá cha jahánay jórh bayagá pésar Masihay barkatá márá gechén kort ke Hodáay chammán pák o béayb bebén.

⁵ Áia cha pésará erádah kortagat ke Issá Masihay barkatá márá bezurit o wati chokk bekant. É áia wati jenday razá o wáhag at.

⁶ Gorhá má Hodáay porshawkatén rahmatá názénén, hamá rahmat ke wati dóstigén Chokkay barkatá márá békesás‡ bakshátagi.

⁷ Hodáyá wati Chokkay hónay wasilahá márá móket§ o cha wati ganjén rahmatán may gonáhi bakshetant o

⁸ márá békesás hekmat o dánáii bakshát.

⁹ Hodáyá cha wati jenday razá o wáhagá wati erádahay ráz pa má záher kort, hamá erádah ke gón Masihay áyagá purah o sarjam bayagi at.

¹⁰ Áia erádah ent ke wahdé har kár sarjama bit, man ásmán o zeminay har chizzá pa wahd yakkén hákemay, bezán Masihay parmánay chérá kárán.

¹¹ Hodáyá márá Masihay barkatá gechén kortag. Hodáyá é káray erádah cha pésará kortagat o wati har erádahá puraha kant.

¹² Má Yahudi awali mardom atén ke Masihay sará óst* o omét bast tánke Hodáay shán o shawkat názénag bebit.

¹³ Wahdé shomá darkawmán rástén paygám, bezán wati nejátay wasshén mestág eshкот, shomá ham Masihay sará imán áwort o áia barkatá shomará wádah dátágén Pákén Ruhay mohr janag but.

¹⁴ Má ke Hodáay mál o melkat én, tán may sarjamén mókagá Pákén Ruh é gappay zámen† ent ke Hodá may mirásá márá dant tánke Hodáay shán o shawkat názénag bebit.

Pulosay dwá

¹⁵ Paméshká, cha hamá wahdá ke man Hodáwandén Issáay sará shomay imán o pa sajjahén palgártagénán shomay mehray bárawá eshкотag,

¹⁶ man shomay bárawá Hodáay shogray gerag yalah nadátág. Wati dwáyáni tahá shomay námá gerán o

* **1:1 1:1** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:1 1:1** Lahtén kwahnén daznebeshtá, “Epesosay shahrá” mán naent. ‡ **1:6 1:6** Békesás, bezán béhesáb, sakk báz. § **1:7 1:7** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. * **1:12 1:12** Óst, bezán omét, ásará. † **1:14 1:14** Zámen, bezán zamánat dayók.

¹⁷ cha Hodáyá, ke may Hodáwandén Issá Masihay porshawkatén Pet ent, dwá lóthán ke shomará ruhi dánái o binái bebakshit tánke áiy bárawá shomay zánt géshter bebit.

¹⁸ Dwá lóthán ke shomay delay chamm rozhná bebant, tánke hamá ométá begendét ke Hodáyá shomará pa áia gwánk jatag[‡], bezán palgártagénáni nyámá Hodáyay porshawkatén mirásay ganjá begendét o

¹⁹ Hodáyay hamá békesás mazanén zór o kodratá ham sarpad bebét ke mára, bezán báwarmandán rasagá ent. É hamá mazanén zór ent ke

²⁰ Hodáyá kár bast o Masihi cha mordagán zendag kort o nadistagén jaháná wati rástén kashá nádénti.

²¹ Masih cha sajjahén hákem o ehtiárdár o zórmand o báládest o har námé ke geraga bit, cha áyán báláter ent, tahná annugén zamánagay na, cha áyókén zamánagay hákemán ham báláter ent.

²² Hodáyá har chizz Masihay pádáni chérá ér kort o kelisáay háterá sajjahén chizzáni sar o masteri kort.

²³ Kelisá Masihay badan ent o cha Masihay wajudá sarréch ent, hamá Masih ke har jágah hastent o har chizzá cha wati wajudá sarrécha kant.

2

Cha marká dém pa zendá

¹ Shomá wati náparmáni o gonáháni sawabá mortagatét.

² Á wahdi shomá donyáay ráh o rahband zortant o hamá sellén hákemay randgiri kort ke áiy bádsháhi chamzáherá gendaga nabit, hamá ruhay randgir atét ke nun náparmánén mardománi delá neshtag.

³ Aslá má sajjahén báwarmand yakk wahdé gón hamé mardomán hawár atén o wati gonahkárén tab o saresht* razá kort o hamé sareshtay lóth o wáhag o hayáláni randgir atén. Á degaráni paymá, má ham wati tab o sareshtay hesábá kahr o gazabay hakdár atén.

⁴ Bale Hodá ke cha rahmá sarréch ent, gón má báz mehra kant o hamé mehray sawabá

⁵ gón Masihay zendag kanagá áia mára ham zendag kort, hálánke má wati náparmániáni sawabá mortagatén. Hodáyay rahmatáni barkatá shomará neját rasetag.

⁶ Issá Masihay barkatá Hodáyá mára gón Masihá padá zendag kort o nadistagén jaháná áiy kashá nádént

⁷ tánke wati rahmatay béhesábén ganján tán abad záher bekant, hamá mehrabániay wasilahá ke Issá Masihay barkatá gón má kortagi.

⁸ Chéa ke rahmatay barkatá, cha imánay ráhá shomará neját rasetag. É neját shomá nayáwortag, é Hodáyay sawgaté.

⁹ É neját káráni sawabá naent, tánke kass wati sará pahr bast makant.

¹⁰ Chéa ke mára Hodáyá jórh kortag, Issá Masihay barkatá mára pédá kortagi ke nékén kár bekanén, bezán hamá kár ke Hodáyá cha peshá gishhéntagant ke má bekanélesh.

Napratay diwálay próshag

¹¹ Gorhá mashamóshét ke shomá pédáeshi darkawm ét o Yahudi ke watá “sonnat kortagéna” gwashant, áyán yakk wahdé shomará “sonnat nakortagéna” gwasht, hálánke sonnat jesmi chizzé o ensánay dastay karé.

[‡] **1:18 1:18** Gwánk janag, bezán tawár kanag, lótháénag. báten, jawhar.

^{*} **2:3 2:3** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát,

¹² Mashamóshét ke á wahdi shomá cha Masihá jetá atét o Esráili kawmá hawár naatét o shomá cha Hodáay kawl kortagén ahd o paymáná dar atét. Shomará omété néstat o é donyáyá bé Hodáyá zendag atét.

¹³ Bale shomá ke yakk wahdé cha Hodáyá dur atét, nun Issá Masih o áiy hónay barkatá nazzikk árag butagét,

¹⁴ chéá ke may sohl o émeni Issá Masih ent, hamá Masih ke Yahudi o darkawm, doéni yakk kortant o esháni nyámay diwál, bezán napratay diwáli prósht.

¹⁵ Gón wati sáhay nadr kanagá Sharyat o áiy parmán o kánuni halás kortant tánke Yahudi o darkawmán yakk bekant o nókén ensáné jórh bekant o sohl o émeni byárit.

¹⁶ Masihá é doén yakdel o yakján kortant o esháni dozhmenii halás kort o cha salibay ráhá gón Hodáyá ham wassháni kortant.

¹⁷ Á átk o pa shomá darkawmán ham ke cha Hodáyá dur atét, o pa má Yahudián ham ke nazzikk atén, sohl o émeniy jári jat.

¹⁸ Chéá ke cha áiy ráhá má doén hamá yakkén Pákén Ruhay barkatá Hodáén Petay bárgáhá† shota kanén.

¹⁹ Gorhá cha ed o rand shomá darámad o bégánag naét, Hodáay kawmay hamwatan ét o Hodáay lógay mardom ét.

²⁰ Shomá lógé ét, kásed o nabi shomay bonred ant o Issá Masih bonhesht ent.

²¹ Masihay barkatá lógay sajjahén bahr gón yakdegará paywast ant o lóg master bayán ent ke Hodáwanday barkatá pákén parasteshgáhé bebit.

²² Shomá ham hamáiy barkatá gón yakdegará paywast ét ke anchén lógé bebét ke Hodáay Pákén Ruh ódá benendit.

3

Pa darkawmán Pulosay hezmat

¹ Mane Pulos Issá Masihay hezmatkáré án o pa shomá darkawmán zendáná bandig án.

² Shomá allamá hamá kár o zemmawáriay bárawá eshкотag ke maná dayag butag. Zemmawári hamesh ent ke Hodáay rahmatá pa shomá sar bekanán.

³ É rahmat rázé at ke elháméay tahá pa man áshkár kanag but, anchó ke man é bárawá kammé nebeshtah kortag.

⁴ Wahdé shomá eshiá wánét, gorhá zánta kanét ke man hamá rázá tán che haddá sarpad án ke Masihay bárawá ent.

⁵ É ráz pa pésarigén nasláni mardomán é paymá áshkár kanag nabutagat ke nun Pákén Ruhá pa Hodáay gechén kortagén kásed o nabián áshkár kortag.

⁶ É ráz esh ent ke wasshén mestágay* barkatá darkawm Hodáay kawmay mirásá sharikdár ant, yakkén badanay ázá† ant o Issá Masihay barkatá Hodáay dátagén kawl o wádahay tahá gón Hodáay kawmá sharikdár ant.

⁷ Hodáyá wati zór o kodrat kár bast o wati ganjén rahmatáni barkatá maná é wasshén mestágay hezmatkár bayagay sharapi bakshát.

⁸ Bell toré man Hodáay sajjahén palgártagénáni páday chéray hák ham naán, bale angat é sharap maná dayag but ke darkawmán é wasshén hálá sar bekanán ke Masihay barkatá békesásén ganjé pa áyán ér ent o

⁹ pa sajjahénán hamá rázá áshkár bekanán ke har chizzay addh kanókén Hodáyá cha azalá chér o andém‡ dáshtag.

† **2:18 2:18** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. * **3:6 3:6** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † **3:6 3:6** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh. ‡ **3:9 3:9** Andém, bezán chér, póshidah.

¹⁰ Hodáay maksad esh at ke kelisáyá kár bebandit o nadistagén jahánay hákem o wákdáránáŠ wati dánaiay bázén rang o dróshomán* pësh bedárit.

¹¹ Hodáay erádah cha azalá hamesh at o may Hodáwandén Issá Masihay wasilahá wati erádahi sarjam kort.

¹² Masihay barkatá o Masihay sará imánay sawabá má pa deléri o deljami Hodáay bárgáhá shota kanén.

¹³ Paméshká cha shomá dazbandia kanán ke é sakki o sórián ke man pa shomá saggagá án, esháni sawabá wati hemmatá dawr madayét ke é pa shomá pahr o shán ant.

Pa báwarmandán dwá

¹⁴ Paméshká man Hodáén Petay bárgáhá kóndhána kapán,

¹⁵ hamá Hodá ke ásmán o zeminay har kawm o kabilahi pédá kortag.

¹⁶ Mani dwá ent ke Hodá cha wati shán o shawkatay ganján o wati Pákén Ruhay zórá shomay bátená mohkam bekant o

¹⁷ imánay barkatá Masih shomay delá jágah bekant. Man dwá kanán ke shomay bonyád mehr bebit o shomay risshag o wandhál mehrá sakk bebant

¹⁸ ke shomá sajjahén palgártagénáni hamráhiá Masihay mehray práhi o dráji o bolandi o johlánkiá pa sharri sarpad but bekanét,

¹⁹ bezán hamé mehrá sarpad bebét ke cha zántá hamá dém ent o é paymá cha Hodáay sarjamén kámeliá sarréch bebét.

²⁰⁻²¹ Hodáay shán o shawkat dáemá barjáh bát, hamá Hodá ke áiy zór o wák may bátená twán dayagá ent o cha may lóth o cha may hayálán sakk báz géshter korta kant. Issá Masihay sawabá, báwarmandáni nyámá Hodáay shán o shawkat barjáh bát, nasláni nasl o abad tán abad. Ámin.

4

Issáy barkatá hamdeli

¹ Gorhá man ke Hodáwanday háterá bandig án, gón shomá dazbandia kanán anchén zendé begwázénét ke Hodáwand rázig bebit, chéá ke shomará pa hamé maksadá tawári kortag.

² Sakk békebr* o narmdel bebét, shomará sabr o ópár bebit o pa mehr yakdomiay bardáshtá bekanét.

³ Johd bekanét ke pa émeni o hamdeli Pákén Ruhay dátagén tepákiá barjáh bedárit.

⁴ Badan yakké, Pákén Ruh yakké o omét ham yakké, o Hodáyá shomará paméshká tawár kortag ke hamé yakkén ométá sharikdár bebét.

⁵ Hodáwand yakké, imán yakké, pákshódi† yakké o

⁶ Hodá ham yakké o sajjahénáni Pet ent, cha sajjahénán báláter ent o sajjahén chizz cha hamáiy wasilahá kára ant. Á sajjahénáni bátená ent.

⁷ Bale mára har yakkéá haminchok nyámat bakshag butag ke Masihá cha wati ganjén rahmatán pa má gisshéntag.

⁸ Paméshká gwashag butag:

“Wahdé á borzá shot,
bandigi gón wat bortant gón o
mardomi ham théki dátant.”‡

⁹ É habaray máná ché ent ke “á borzá shot”? Máná esh ent ke á pésará zeminay johlánkián jahlá ér átk.

Š 3:10 3:10 Wákdár, bezán hamá ke wák o ehtiari hast, ehtiárdár. * 3:10 3:10 Dróshom, bezán shekl, surat. * 4:2 4:2 Békebr, bezán hamá ke kebr o gorur makant, magrur mabit. † 4:5 4:5 Pákshódiay labz, Yunáni zobána “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. ‡ 4:8 4:8 Zabur 68:18.

10 Á ke jahlá ér átk, hamá ent ke cha sajjahén ásmánán borzter shot tánke sarjamén jaháná cha wati wajudá porr bekant.

11 Á hamá ent ke lahtén mardomi kásed jórh kort o lahtén nabi o lahtén wasshén mestágay jár janók o lahténi shepánkŠ o tálim dayók jórh kort

12 tánke Hodáay palgártagénán pa hezmatkáriá tayár bekant. É hezmatkáriay maksad esh ent ke Masihay badan, bezán kelisá rost o rodóm bekant,

13 tán hamá wahdá ke má sajjahén báwarmand imánay hamdeliá sar bebén o Hodáay Chokká sharriá bezánén, báleg o pohtah bebén o Masihay kaddá kámel bebén.

14 Gorhá nun má gwandhén chokk mabén ke chawl o mawj mára déma o poshtá bebarant o byárant. Har tálimay gwát mára yakk némagé mabárt o makkárén mardom gón wati chálbázián mára gomráh makanant.

15 Pa mehré rástiy sará óshtag mára ródénit o har hesábá kámela kant o é dhawlá má Masihay paymá bén, hamá Masih ke may sar ent.

16 Hamáiy wasilahá badanay sajjahén bahr band o bógáni sará jorhant* o gón yakdegará paywasta bant. Har ázá ke wati kára kant, badan pa mehra rost o rodóma kant o watá mohr o mohkama kant.

Báwarmandi zend

17 Gorhá man é gappá gwashán o cha Hodáwanday némagá shomára kaddhana† kanán ke cha ed o rand darkawmáni paymá zend magwázénét ke náhudagén‡ pegr o hayáláni tahá ant.

18 Aglesh kór ent o sengdeliay sawabá názántiy tahá kaptagant o é názántiy sawabá cha Hodáay dátágén zendá bégánag ant.

19 Esháni lajj shotag. Hawá o hawasáni tahá kaptagant, har paymén palitén kára kanant o hecch bassa nakanat.

20 Bale shomá naeshkotag ke Masih choshén tálim bedant.

21 Wahdé shomá Masihay bárawá eshkotag, áiy barkatá shomára hamá rástiy tálim rasetag ke áiy bonyád Issá Masih ent.

22 Shomay pésarigén zenday bárawá shomára tálim dayag butag ke wati hamá kwahnén zendá yalah bekanét ke gomráh kanókén wáhagi sell o haráb kanagá ant o

23 wati pegr o hayáláni warh o paymán nók bekanét o

24 nókén zendá ambáz bekanét. É nókén zend cha rástén pahrézkári o páki o palgáriá sázag butag ke Hodáay shekl o dróshomá bebit.

25 Gorhá dróg bandagá yalah bekanét o cha shomá harkas gón wati hamsáhegá rástén habará bekant, chéa ke má drost yakkén jánay ázá én.

26 HezhmayŠ tahá choshén karé makanét ke gonáhá bekapét. Shomay zahr o hezhm róchay ér nendagá pésar ér byayt.

27 Shaytáná móh madayét.

28 Harkasá ke pésará dozzi kortag, nun bass bekant, báýad ent mozzuri bekant o gón wati dastán sharrén kár bekant ke hájatmandéay komakká kort bekant.

29 Hecch sellén habaré cha shomay dapá dar mayayt. Hamá habarán bekanét ke eshkonókán páedaga dayant o áyáni zaluratáni hesábá pa rost o rodómá áyán komakka kanant.

30 Hodáay Pákén Ruhá padard makanét ke shomá pa mókagay róchá gón hamé Ruhá mohr janag butagét.

§ 4:11 4:11 Edá “shepánk” hamá mardom ent ke báwarmandána sambálit o áyáni rahshóniá kant.

* 4:16 4:16 Jorhag, bezán wasl bayag, gón yakdegará hór bayag. † 4:17 4:17 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. ‡ 4:17 4:17 Náhudag, bezán bépáedag. § 4:26 4:26 Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag.

³¹ Har dhawléen tahli, hezhm, zahr, dapják o bohtámjani o dega har paymén badiá cha wat besendét o dawr dayét.

³² Gón yakdegará mehrabán o yakdomiay gamwár bebét. Yakdegará pahell bekanét, anchó ke Masihay barkatá Hodáyá shomará pahell kortag.

5

Zendá pa mehr begwázénét

¹ Gorhá shomá ke Hodáy dóstigén chokk ét, Hodáy randgiriá bekanét o

² zendá pa mehr begwázénét, hamá paymá ke Masihá gón má mehr kort o watará pa maygi washbóen shogránah o korbánigay paymá Hodáy démá nadri kort.

³ Bénangi o har paymén nápáki o lálech* o tamáhay námá ham magerét, chéa ke é chizz Hodáy palgártagénán zéba nadayant.

⁴ Cha shomay dapá bénangén kessah o sobakkén gapp o bépardagén maskaráe dar mayayt ke é paymén habar shomará zéba nadayant. Modám shogrgozári bekanét.

⁵ É gappá deljam bebét ke na bénangá Masih o Hodáy bádsháhiá mirása rasi, na nápáká o na tamahkára ke botparasté.

⁶ Chó mabit ke kasé shomará gón náhudagén habarán rad bedant, chéa ke anchén káráni sawabá náparmánén mardománi sará Hodáy kahr o gazaba kapit.

⁷ Gorhá gón é paymén mardomán gón makapét.

⁸ Yakk wahdé shomay del tahár at, bale nun Hodáwaday barkatá rozhná ent. Gorhá shomay zend pésh bedárit ke shomá rozhnay chokk ét,

⁹ chéa ke rozhnay bar o samar har paymén néki o pahrézkári o rásti ent.

¹⁰ Bezánét ke kojám kár Hodáwandá wassh o razá kant.

¹¹ Taháriay bepáedagén kárán gón makapét, choshén kárán páshk o paddar bekanét.

¹² Hamá kárán ke náparmánén mardom chérokáia kanant, á káráni námay gerag ham ayb ent.

¹³ Bale rozhn har chizzay sará ke kapit, áia záhera kant.

¹⁴ Chéa ke har chizz ke záhera kanaga bit, rozhná kanaga bit. Paméshká gwashant:

“Oo wábén mardom! Pád á
cha mordagán jáh jan,
nun Masih tai sará drapshit†.”

¹⁵ Gorhá sharr bechárét ke shomá wati zendá chón gwázenagá ét. Nádán mabét, dáná bebét.

¹⁶ Wati wahdá zawál makanét ke zamánag haráb ent.

¹⁷ Gorhá nádán mabét, bezánét ke Hodáwaday wáhag o razá ché ent.

¹⁸ Sharábá mast o malár mabét ke eshiay ásar béhayái ent, sharábay badalá cha Pákén Ruhá sarréch bebét o

¹⁹ watmánwatá Zabur o hamd o Ruhi názénk bejanét. Cha delay johlánkiá sáz o sawt bejanét o Hodáwandá benázénét.

²⁰ May Hodáwandén Issá Masihay námay sará modám pa har chizzá Hodáén Petay shográ begerét.

²¹ Masihay ezzat dayagay háterá yakdomiay parmánbardáriá bekanét.

Jan o mard

²² Oo janénán! Cha shomá harkas wati marday parmánbardáriá hamá paymá bekant ke Hodáwaday parmánbardáriá kant.

* 5:3 5:3 Lálech, bezán tamáh, hers. † 5:14 5:14 Drapshag, bezán shahm janag, jalashkag.

²³ Chéá ke mard wati janay sar ent, anchó ke Masih kelisáay sar ent. Kelisá Masihay badan ent o Masih é badanay rakkénók ent.

²⁴ Gorhá hamá paymá ke kelisá Masihay parmánbardáriá kant, jan ham báýad ent har káray tahá wati marday parmánbardáriá bekant.

²⁵ Oo mardénán! Cha shomá harkas gón wati janá mehr bekant, hamá paymá ke Masihá gón kelisáyá mehr kort o wati sáhi pa áíá nadr kort

²⁶ ke Hodáay habaray barkatá kelisáyá gón ápá beshódit o pák o palgár bekant o

²⁷ pa wat porshawkatén kelisáé bekanti ke hecch pólong o krechk o é paymén chizzé peri mabit o pák o béayb bebit.

²⁸ Hamé paymá mard báýad ent gón wati janá anchó mehr bekant ke gón wati jendá kant. Á ke gón wati janá mehra kant, gón wati jendá mehra kant.

²⁹ Kass cha wati jenday badaná hechbar naprata nakant, wati jesmá sáthit‡ o sambálit, anchó ke Masih kelisáyá sambálit.

³⁰ Chéá ke má áíay badanay ázá én.

³¹ “*Paméshká mard wati pet o mátá yalaha kant o gón janá hawára bit, gorhá á doén, yakk jesm o jána bant.*”§

³² É gapp mazanén rázé, bale man é wahdi Masih o kelisáay habará án.

³³ Gorhá cha shomá harkas báýad ent gón wati janá anchó mehr bekant ke gón wati jendá mehra kant o jan báýad ent wati marday ezzatá bekant.

6

Pet o mát o chokk

¹ Oo chokkán! Shomá ke Hodáwundayg ét, wati pet o mátay parmánbardáriá bekanét, ke barhakkén kár hamesh ent.

² “*Wati pet o mátá ezzat beday*”* hamá awali parmán ent ke kawlé hamráh enti:

³ “*ke tai zend sharr bebit o donyáyá drájén omré begwázénay.*”†

⁴ Oo petán! Wati chokkáni sará manorondhét o áyán zahr mabaráénét. Áyán Hodáwunday dátagén rahband o sar o sójáni sará beródénét.

Golám o wájah

⁵ Oo golámán! Pa del o setk o pa hodátorsi wati donyái wájaháni parmánbardáriá anchó bekanét ke gwashay Masihay parmánbardáriá kanagá ét,

⁶ tahná á wahdá na ke shomará cháragá ant, tahná pa mardománi razá kanagá na. Shomá ke Masihay hezmatkár ét, wati wájaháni parmánbardáriá bekanét o pa del Hodáay razáyá purah o sarjam bekanét.

⁷ Áyáni hezmatá anchó pa del o setk bekanét ke gwashay shomá mardománi hezmatá kanagá naét, Hodáwunday hezmatá kanagá ét.

⁸ Chéá ke shomá zánét ke Hodáwand har mardomá áíay sharrén káráni mozzá dant, golámé bebit yá ázátén mardomé.

⁹ Oo wájahán! Wati golámáni hayálá bedárét o áyán matorsénét. Mashamóshét ke shomay doénáni wájah yakk ent, hamá ke ásmáná ent o park o péra‡ nakant.

Hodáay dátagén jangi sámán

¹⁰ Goddhi habar esh ent ke shomá Hodáwand o áíay zóray barkatá mohr o mohkam bebét.

‡ 5:29 5:29 Sáthag, bezán hayáldári kanag, sambálag. § 5:31 5:31 Pédáesh 2:24. * 6:2 6:2 Darraw 20:12. † 6:3 6:3 Mussáay Wáz 5:16. ‡ 6:9 6:9 Park o pér, bezán ryá o ru, yakkéá sharter o yakkéá harábter zánag.

¹¹ Hodáay dátagén sajjahén jangi sámánán bezurét ke Shaytánay repk o honaráni déma óshtát bekanét.

¹² Chéa ke may jang ensánáni helápá naent, é tahárén donyáay hákem o wákdár o zórání helápá ent, nadistagén jahánay palitén ruhání helápá ent.

¹³ Gorhá Hodáay dátagén sajjahén jangi sámánán bezurét tánke hamá róchá ke badi shomay déma páda kayt, tán jangay halásiá shomá áiy déma mohr óshtát bekanét o wati jágahá dásht bekanét.

¹⁴ Gorhá mohr bóshtét, rástiy kamarbandá wati sréná bebandét o rástáwariay sénagpóshá gwará bekanét o

¹⁵ émeniy wasshén mestágá chó kawshá páda kanét o tayár bebét.

¹⁶ É sajjahénáni hamráhiá imánay espará dastá kanét ke Shaytánay sajjahén ásgwárén tiráni déma dásht bekanét.

¹⁷ Nejátay jangi koláhá sará kanét o Pákén Ruhay zahmá dastá kanét. É zahm Hodáay habar ent.

¹⁸ Gón Pákén Ruhay rahshóniá§ dwá kanét, har wahdá har paymén dwá o dazbandi kanét. Hozzhár bebét o modám pa sajjahén palgártagénán dwá kanét.

¹⁹ Pa man ham dwá kanét ke har wahdá ke man habara kanán, maná hamá gál* berasant ke gwashagi ant o man gón deléri wasshén mestágay rázá záher kort bekanán,

²⁰ chéa ke man hamé mestágay kásed án o paméshká maná zamzilán bastagesh. Dwá kanét ke pa deléri é mestágay járá hamá paymá jat bekanán ke maná janagi ent.

Goddhi habar

²¹ Dóstigén brát Tikikás ke Hodáwanday ráhá wapádárén hezmatkáré, gón shomá sajjahén habarána kant ke shomá ham mani hálá sahig bebét o bezánét ke man ché kanagá án.

²² Man paméshká áiy shomay kerrá ráh dayagá án ke shomará may hálá sar bekant o shomará delbaddhi bedant.

²³ Cha Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá, émeni o mehr o imán brátán sar bát.

²⁴ Rahmat o abadmánén zend hamá sajjahénán sar bát ke may Hodáwandén Issá Masihá dósta dárant.

§ 6:18 6:18 Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. labz.

* 6:19 6:19 Gál, bezán habar, kalamah,

Pa Pilipián Pulosay kágad Pa Pilipián Pulosay kágaday pajjár

Anchó ke cha kágaday námá záher ent, é kágad Issá Masihay kásedén Pulosá pa hamá báwarmandán nebeshtah kortag ke Pilipiay shahrá nendók atant. Pilipi, Makduniahay shahré at o maróchigén Yunáná ent. Pilipiay jahmenend géshter Rumi atant. Pilipi, Yuropay hamá awali shahr at ke ódá Pulosá, kesás panjáh miládiá kelisá bendát kort (Kásedáni Kár 16:11–40). Pilipiá Pulosay bendáti hál o ahwál gón janénáni rombéea but. É janén pa Shabbatay róchay dwáyá kawréay lambá neshtagatant. Shahray awali báwarmand Lidiá námén Yahudi tájerén janéné at. Lidiáay lóg báwarmandáni dwá o parasteshay jágah jórh but.

Hamá wahdá ke Pulos o Pulosay hamráh Silás Pilipiá atant, lahténá esháni shekáyat kort ke é mardom shahray hálatán haráb kanagá ant. Pulos o Silás jél kanag butant. É jélá atant ke zeminchandhé but o jélay darwázag proshtant. Jélay masterá wati delá gwasht ke bandig tatkagant o nun maná markay sezá dayaga bit, sharter ent ke watá wat bekoshán. Pulosá kukkár kort o hál dát ke má sajjahén hamedá én. Jélay masterá Pulosay é imándári dóst but o áiy jend o lógay mardomán Issáay sará imán áwort.

Cha jélá dar áyagá rand Pulos o Silásá á shahr yalah dát o shotant. Pilipiay báwarmand gón Pulosá hál o ahwálay tahá atant o pa Pulosá baré baré máli komakkesh déma dát. Pulos, randterá do randá Pilipiay báwarmandáni gendoká shot (bechár Kásedáni Kár 20:1–6). Cha kágaday habarán zánaga bit ke Pilipiay báwarmand pa mohkami wati báwaray sará óshtátagatant o kamm kammá kelisáé jórh butagatant.

É kágad Pulosá kesás sál shast tán shast o chár miládiay nyámá hamá wahdá nebeshtah kort ke Rumá bandig at (Kásedáni Kár 28:16–31). Pilipián pa Pulosá komakk yakjáh kortagat o Epápruditus námén báwarmandé Pulosay kerrá démesh dátagat ke komakká sar bekant o Pulosay hálá begipt o byayt. Pulosá é kágad gón Epápruditusá gón kort o Pilipiay báwarmandáni gamwári o komakkay mennati gept.

Pulos wati imánay sawabá jélá band kanag butagat o sakki o sóri saggagá at, bale kágaday tahá, é gappay sará gal ent ke man pa Masihaygi sakki o sóriáni tahá án o cha é kárá ham Masihá shán o shawkata rasit. Pulos báwarmandán delbaddhia dant ke hálat toré har dhawl bebant, báyard ent máshomá shádmáni bekanén.

Kágaday dega yakk habaré esh ent ke báwarmand báyard ent watmánwatá tepák o hamdel bebant o yakdomiá dóst bedárant o yakdomiay ehterámá bekanant. Pulos báwarmandána gwashit ke pahrézkárén zendé begwázénét. Á hamá mardomán éra jant ke áyáni imán Sharyatay záheri káráni sará ent.

Pulos pa wati habaráni gisshénag o tachk kanagá Issáay mesálá dant ke Hodáay shán o shawkatá sharikdár at bale ensáni dróshoméa zeminá átk o pa darbéshi o ájezi sakki o sórii sagget.

Salám o drót

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár Pulos o Timutáusay némagá,

pa Issá Masihay hamá sajjahén palgártagén* mardomán ke Pilipiá ant, gón kelisáay sarparast o hezmatkárán hawár.

² Shomárá cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári o dwá

³ Man har wahdá ke shomárá yáta kanán, wati Hodáay shográ gerán.

⁴ Wati har dwáay tahá, modám gón shádmániá pa shomá sajjahénán dwá kanán,

⁵ parchá ke cha awali róchá beger tán é wahdá shomá wasshén mestágay sheng kanagá gón ét.

⁶ É gappá ham deljam án ke Hodáyá hamá sharrén kár ke shomay del o daruná† bongéj kortag, tán hamá wahdá barjáhia dárít ke sarjam bebit, tán hamá róchá ke Issá Masiha kayt.

⁷ É rást ent ke man báyard ent shomá sajjahénáni bárawá anchosh pegr bekanán ke pegr kanagá án, chéá ke shomá mani delá ét. Toré man zamzilán bebán yá wasshén mestágay démpáni o sábet kanagá, shomá sajjahén Hodáay rahmatán gón man sharikdár ét.

⁸ Hodá sháhed ent ke man shomá sajjahénán anchó dósta dárán ke Issá Masih shomárá dósta dárít o maná pa shomá sakk zahira kant.

⁹ Mani dwá ent ke shomay mehr géshá gésh bebit o gón kámelén sarpadi o johlén zántéá hamráh bebit,

¹⁰ tánke shomá sarpad bebét ke kojám chizz sharter ent o tán Masihay áyagay róchá pák o béayb bemánét o

¹¹ cha pahrézkáriay hamá bar o samará porr bebét ke cha Issá Masihay barkatá kayt, pa Hodáay shán o shawkat o satáyá.

Pulosay zamzil kanag o wasshén mestágay sheng o tálán bayag

¹² Oo brátán‡ Nun man shomárá hál dayaga lóthán ke gón man harché ke butag, é chizzán wasshén mestágay sheng o tálán kanagá komakk kortag.

¹³ Kalátay sajjahén negahpán o é dega mardom sahig butant ke man pa Masihaygi bandig kanag butagán.

¹⁴ Mani bandig bayagay sawabá, géshtérén báwarmandán ham cha Hodáwanday némagá hemmat o delbaddhi rasetag o bé tors o larzá Hodáay paygámay járá janant.

¹⁵ É rást ent ke lahtén cha zedd o hasaddá Masihay paygámá jár janagá ent, bale dega lahtén é kára pa del o setk kanagá ent.

¹⁶ Hamá mardom ke pa mehr é kára kanagá ant, zánant ke man pa wasshén mestágay démpániá edá árag butagán.

¹⁷ Hamá mardom ke pa watwáhi o watgarazi Masihay paygámá jára janant, niyatesh sáp naent o hayála kanant ke gón wati é kára, bandijáhá mani ázárán gésh korta kanant.

¹⁸ Gorhá ché? Toré pa badniyati Masihay járá bejanant yá pa del o setk, bale har warhá Masihay jár wa janag bayagá ent o man cha é kára shádán án.

Haw, modám shádmánia kanán

¹⁹ parchá ke mana zánán ke é chizz mani rakkagay ráhá pacha kanant, chéá ke shomá pa man dwá kanét o Issá Masihay Ruh maná komakka kant.

* **1:1 1:1** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:6 1:6** Darun, bezán báten, andarun.

‡ **1:12 1:12** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

²⁰ Man gón mazanén deljamié ométa kanán ke hecch paymá pashal o sharmendag kanag mabán o nun ham modámigén dhawlá delér bebán o mani jesm o jánay tahá Masihá shán o shawkat berasit, toré zendag bemánán yá bemerán.

²¹ Pa man, zenday máná pa Masihá zendag bayag ent o mark wa katth o páedagé.

²² Bale agan man é donyáyá zendag bemánán, géshter bar o samar dáta kanán. Nazánán kojámiá gechén bekanán.

²³ Man dodel án, mani armán ent ke berawán o gón Masihá yakjáh bebán, chéa ke é sakk báz gehter ent,

²⁴ bale pa shomaygi sharter esh ent ke zendag bemánán.

²⁵ Nun ke man é habará deljam án, zánán ke zendaga mánán o shomá sajjahénáni hamráha bán ke shomá wati imáná démrawi bekanét o shádmán bebét.

²⁶ É paymá wahdé man padá shomay kerrá káyán, gorhá shomá mani áyagay sawabá Issá Masihá géshter satá o saná korta kanét.

Masihi zend o wasshén mestág

²⁷ Toré harché bebit, wati zendá anchosh begwázénét ke Masihay wasshén mestágá bekarzét. Gorhá agan man shomay chárágá byáyán yá cha shomá dur bebán, bass sahig bebán ke shomá yakdel o yakján ét o mohr óshtátagét o pa wati báwará, bezán pa wasshén mestágá pa hamdeli johd kanagá ét o

²⁸ hecch paymá cha dozhmen o badwáhána natorsét. É pa áyán neshánié ke barbáda bant o shomá rakkét ke shomay rakkag cha Hodáay némagá ent.

²⁹ Nun é sharap shomará cha Masihay némagá rasetag ke shomá Masihay sará na tahná báwarmand bebét, pa áia sakki o sóri ham besaggét,

³⁰ chéa ke shomá ham anchén johdé kanagá ét ke man kortag o shomá distag o nun eshkonagá ét ke man angat kanagá án.

2

Masihay békebriá bezurét

¹ Nun agan shomará gón Masihá hór bayagay sawabá delbaddhia rasisit, agan shomará cha áia mehrrá ásudagia rasisit, agan shomará cha Pákén Ruhá hamdelia rasisit o agan shomará hamdardi o rahm hast,

² gorhá tepák bebét, bégarazén mehréay wáhond bebét, arwáhá yakk bebét, hampegr bebét o é paymá mani shádmániá sarjam o kámel bekanét.

³ Hecch karé pa watwáhi o watpasondi makanét. Pa békebri o darbeshi degarán cha wat borzter sarpad bebét.

⁴ Harkas wati nap o suddáni badalá, degaráni nap o suddáni hayálá bedárit.

⁵ Shomay hayál kanagay warh o paym hamá bebit ke Issá Masihay butag.

⁶ Á, Hodáay zátay dróshomá at,
bale gón Hodáyá é hamdróshomi, áia pa wat katth o páedagé hesáb nakort

⁷ wati shán o shawkati yalah dát o
goláméay dróshomi zort o
ensánéay sheklá pédá but.

⁸ Jendi ke ensánay sheklá at,
watá békebr o darbeshi kort o
tán marká parmánbardár at,
tán salibay saray marká ham.

⁹ Paméshká Hodáyá á, sarperáz kort o
anchén námé áiará dát ke cha har námá borzter ent,

- 10 ke harkas Issáay námá kóndhán bekapit,
 ásmáná ham, zeminay sará ham o zeminay chérá ham,
 11 o har zobán bemannit o begwashit:
 “Issá Masih Hodáwand ent”
 ke Hodáén Petá shán o shawkat berasit.

Chó estará bedrapshét

12 Paméshká mani dordánagán! Anchosh ke shomá modám parmánbardár butagét, na tahná á wahdá ke man shomay kerrá atán, annun ham ke man ódá naán, angat géshter parmánbardár ét. Gorhá pa tors o larz wati nejátay rost o rodómay johdá bekanét.

13 Chéá ke é Hodá ent ke shomay deláni tahá kár kanagá ent ke shomay erádahán o shomay kárán pa wati nékén maksadá sarjam bekant.

14 Harché ke kanét, bé norondhag o bé dapjáka bekanéti

15-16 ke shomá pák o béayb bemánét. Chóth o kajráhén padréchéay nyámá Hodáay bémayárén chokk bebét o “Zenday Gálá”^{*} mohr bedárét o chó estará jaháná bedrapshét. Á wahdá, Mashiaay áyagay róchá pahr basta kanán ke man moptén tach o tágé o béásarén johdé nakortag.

17 Bale hamá hezmat o korbánig ke shomay báwaray bar o samar ant, agan áyáni sará mani hón ham réchagi korbánigéay[†] paymá réchag bebit, man gala bán o gón shomá sajjahénán shádkámia kanán.

18 Gorhá shomá ham hamé dhawlá gón man gal bebét o shádehi bekanét.

Káseday rawán dayag

19 Bale man Hodáwand Issáay ométá Timutáusá zutt pa shomá rawána dayán ke maná ham gón shomay hálay rasagá delbaddhi berasit.

20 Chéá ke maná dega choshén hamdelén mardomé nést ke pa del o setk shomay hayálá bebit.

21 É dega sajjahénán Issá Masihay kár eshtag o wati jenday nap o suddáni randá kaptagant.

22 Bale shomá wata zánét ke Timutáusá láheki pésh dáshtag. Á pa wasshén mestágay sheng kanagá gón man anchosh hamkópag butag ke chokké gón petá.

23 Paméshká, anchosh ke man sahiga bán ke mani hál ché bit, maná omét ent ke áia zutt dém dáta kanán.

24 Man deljam án ke Hodáwand ráhé pacha kant o mani jend ham zutta kayt.

25 Bale mana gwashán zaluri ent ke man Epapróditusá padá shomay kerrá dém bedayán ke á, mani brát o hamkár o hamkopagén johdkár o shomay kásed ent ke shomá pa mani zaluratáni purah kanagá dém dátag.

26 Chéá ke á, pa shomá sajjahénáni didará hodónák ent. Paréshán ent ke shomá áiy nádráhiay hálá sahig butagét.

27 É rást ent ke nádráh at, markig at, bale Hodáyá áiy sará rahm kort. Tahná áiy sará na, mani sará ham rahmi kort ke maná gamay chakká gamé marasit.

28 Paméshká man áiy wátarr dém dayagá sakk hodónák án ke wahdé shomá padá gendéti, gal bebét o mani parésháni kamter bebit.

29 Gorhá pa Hodáwandaygi áia pa galé wasshátk bekanét o áiy dhawléen mardomán ezzat bedayét.

^{*} 2:15-16 2:15-16 Zenday Gál, bezán hamá gál ke zenda bakshit. Issá Masihay wasshén mestág.

[†] 2:17 2:17 Réchagi korbánig: Kwahnén Ahdnámagay zamánagá réchagi korbánig korbánigáni yakk tahré butag ke réchagi chizzesh korbánig kortag. Edá Pulosay markay némagá eshárahé.

³⁰ Chéá ke á pa Masihay kára meragi butag. Wati sáhay parwáhi nadásht tánke shomay hamá hezmatáni kammiá purah bekant ke shomá pa man kort nakortagant.

3

Masihay sará óst o omét

¹ Nun, oo mani brátán! Shádmáni bekanét ke shomá Hodáwandayg ét. Pa man é habaráni padá nebeshtah kanag hecch grán naent o é habar pa shomá émenia kárant.

² Cha kochekkán* hozzhár bebét. Cha badkárán hozzhár bebét. Cha góshthorrán† hozzhár bebét.

³ Chéá ke sonnat butagén má én. É má én ke Hodáyá cha áiy Pákén Ruhay barkatá parastesha kanén. Pa má pahr o sháné ke gón Issá Masihá hawár én o mára cha wati jesmá, bezán cha donyái chizzán omété nést,

⁴ bell toré mani jendá jesmay sará óst o omét kanagay sawab hast. Agan dega kaséá jesmay sará óst o omét kanagay sawab hast, gorhá maná wa géshter.

⁵ Man pédá bayagay hashtomi róchá sonnat kanag butagán. Pédáeshi Esráilié án. Cha Benyáminay kabilahá án. Cha hapt poshtá Ebránié án. Agan Sharyatay gapp ent, Parisié án.

⁶ Agan dini jósh o gayratay gapp ent, man kelisá ázár dátag o agan Sharyatay hesábá pahrézkáriay gapp ent, béayb butagán.

⁷ Bale har chizz ke pa man katth o páedagé at, nun pa Masihaygi man á chizzá táwáné sarpada bán.

⁸ Tahná é chizz na, wati Hodáwandén Issá Masihay pajjáah áragay ganjay démá, man har chizzá táwáné sarpada bán, chéá ke man pa hamáiygi é sajjahén yalah dátant. Man eshán bass gand o gasarh‡ sarpada bán ke mani katth tahná Masih bebit o

⁹ gón hamáíá hawár bebán. Maná á pahrézkári mabát ke cha Sharyatay ráhá rasit, hamá páki o palgári maná berasát ke cha Masihay sará báwar kanagá rasit, hamá palgári ke cha Hodáyá rasit, cha imánay ráhá.

¹⁰ Man Masihá zánaga lóthán, áiy jáh janagay§ zór o wáká zánaga lóthán o áiy sakki o sórián sharikdár bayaga lóthán. Áiy marká hamáiy jenday hamdarwar bayaga lóthán

¹¹ ke warhé na warhéá man ham mordagáni jáh janagá sharikdár bebán.

Dém pa menzelá

¹² Mana nagwashán ke man é chizz dastá áwortag o nun sarjam o kámelén mardomé án, bale johda kanán ke maná hamá chizz dast bekapit ke pa áiy Issá Masihá maná dast geptag.

¹³ Oo brátán! Mana nagwashán ke angat á chizzon dastá áwortag, man bass yakk chizzé kanán, gwastagénán béhayála kanán o pa démaygán johda kanán.

¹⁴ Man dém pa menzelá tachán án tánke hamá enám o dádá bekatthán ke pa áiy Hodáyá maná Issá Masihay barkatá dém pa arshá tawár kortag.

¹⁵ Gorhá báyard ent máshomá sajjahén ke rostag o báleg én, anchosh hayál bekanén. Agan shomá dega hayálé bekanét, padá ham Hodá rásténá pa shomá záhera kant.

* **3:2 3:2** Edá cha “kochekkán” morád hamá mardom ant ke gón wati radén sar o sóján degarán gomráha kanant. † **3:2 3:2** Edá cha “góshthorrán” morád hamá mardom ant ke darkawmén báwarmandesh pa sonnat kanag o Mussáay Sharyatay dárágá hojj kortagant. ‡ **3:8 3:8** Gand o gasarh, bezán kechrá, áshkál, haráb o békárén chizz. § **3:10 3:10** Jáh janag, bezán cha wati jáh anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”.

¹⁶ Bale byáét hamá chizzán mohr bedárén ke máshomá tán é wahdi dastá áwortagant.

¹⁷ Brátán! Pa hamdeli mani warhá zend begwázénét o anchó ke may randgiriá kanét, hamá mardománi ráhá ham berawét ke may ráhá rawant,

¹⁸ chéá ke hamá paymá ke man shomará báz randá gwashtag o annun gón arsigén chammé gwashán, bázéné Masihaysalibay dozhmeniá kant.

¹⁹ Esháni ásar tabáhi ent. Esháni hodá wati jenday láp ent o bénangi esháni pahr o shán ent. Ésháni hayál gón donyái chizzán ent.

²⁰ Bale má ásmánay báshendah én o pa hobb o hodónáki, rakkénókén Hodáwand Issá Masihay entezár o wadará én ke cha hamódá kayt.

²¹ Gón hamá zór o wáká ke har chizzá wati dastá áworta kant, gón hamá zórá may é hákién badaná mattha kant o wati porshawkatén badanay dhawlá kant.

4

¹ Paméshká, Hodáwanday ráhá mohr bóshtét. Mani dordánagén brátán! Man pa shomay didará hodónák án. Mani dordánagán! Shomá mani shádmáni o táj ét.

Sar o sój

² Man gón Yudiah o Sentiki doénán dazbandia kanán ke Hodáwanday ráhá hamdel o tepák bebant.

³ Oo maní wapádárén hamráh! Man cha taw dazbandia kanán ke hamá janénáni komakká bekan ke pa wasshén mestágay sheng kanagá mani hamkópagiá gón Klémentus o mani é dega hamkárán johdesh kortag ke námesh “Zenday Ketábá”^{*} nebeshtah ent.

⁴ Modám shádmáni kanét ke shomá Hodáwandayg ét. Man padá gwashán, shádmáni kanét.

⁵ Bell sajjahén mardom shomay narmdeliá begendant. Hodáwanday áyagay wahd nazzikk ent.

⁶ Pa hecch chizzá paréshán mabét, bass har hálat o jáwará, gón dwá o dazbandi o shogrgozáriá wati arzá pa Hodáyá sar kanét.

⁷ Nun gorhá hamá émeni ke cha Hodáyá rasit o cha sajjahén zánt o sarpadiá báláter ent, hamá émeni Issá Masihay barkatá shomay del o hayáláni páspána bit.

⁸ Brátán! Nun godhsará mana gwashán ke harché ke rást ent, harché ke sharapdár ent, harché ke sharr ent, harché ke pák ent, harché ke dóstnák ent, harché ke satá karzit, harché ke nék ent o tawsip kanaga bit, hamá chizzáni bárawá pegr bekanét.

⁹ Harché ke shomá cha man dar bortag o shomará rasetag, harché ke shomá cha man eshкотag o distag, hamá warh bekanét. É dhawlá émeni bakshókén Hodá shomay hamráha bit.

Pa thékián mennatwári

¹⁰ Man Hodáwanday námá sakk báz shádmánia kanán ke nun godhsará shomá padá mani hayáldári bendát† kortag. Haw, shomá pésará ham mani hayál dáshtag, bale shomará móh narasetag.

¹¹ Chosh naent ke man pa chizzéay néstiá é habará kanán, chéá ke man har dhawlén wahdá razá o rázig bayagay warh o paym dar gétkag.

¹² Mana zánán ke tangdastiá chón gozarán kanagi ent o é ham zánán ke hastómandiá zend chón gwázénagi ent. Man har warhén jáwarán zend

^{*} **4:3 4:3** Zenday Ketáb, bezán Hodáy hamá ketáb ke ódá hamá báwarmandáni nám nebeshtah ent ke tán abad zendag ant. † **4:10 4:10** Bendát, bezán bongéj, shoru.

gwázénagay ráz dar gétkag, sérláp bebán yá shodláp, maná har chizz bebit yá hecch chizz mabit.

¹³ Man Masihay barkatá harché korta kanán, chéa ke hamá maná zór o twána dant.

¹⁴ Bale shomá sharrén káré kortag ke mani dard o gamán sharikdár butagét.

¹⁵ Oo Pilipián! Shomá sharr sarpad ét ke wasshén mestágay sheng kanagay bongéjá, man ke Makduniah yalah kort, cha shomá abéd hecch kelisáyá maná pa day o gerá‡ komakk nakort.

¹⁶ Wahdé Tesálunikiá atán ham yakk o do randá shomá pa mani zaluratán komakk dém dát.

¹⁷ Man thékiay wáhagdár naán, bale pa shomá hamá “suttay” wáhagdár án ke shomay hesábay tahá gésh kanaga bit.

¹⁸ Maná har chizz rasetag o sakk báz rasetag. Gón Epápróditusá harché ke shomá dém dát, maná rasetagant o nun maná har chizz hast. Shomay é théki washbóén shogránah o delpasondén korbánigé ke Hodáyá washnóda kant.

¹⁹ Mani Hodá shomay har zaluratá wati jenday porshawkatén mál o hastiay hesábá o Issá Masihay barkatá puraha kant.

²⁰ May Hodáén Petá abad tán abad shán o shawkat berasát. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi drahbát

²¹ Issá Masihay sajjahén palgártagénán salám sar kanét. Hamé brát ke mani hamráh ant, shomará drahbáta gwashant.

²² Sajjahén palgártagén brát o gohár shomará saláma kanant, háss Kaysaray lógay mardom.

²³ Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomay arwáhá gón bát. Anchosh bát. Ámin.

‡ 4:15 4:15 Day o ger, bezán dayag o gerag, bápári gálé ke eshiay máná ent chizzéay gerag o chizzéay dayag.

Pa Kulosián Pulosay kágad Pa Kulosián Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án o cha may brát Timutáusay némagá,

² pa hamá palgártagén* o wapádárén brátán ke Kulosiay shahrá neshtagant o Masihay ráhá ant.

Cha may Hodáén Petay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Shogrgozári o dwá

³ Wahdé má pa shomá dwá kanén, modám Hodáay, bezán wati Hodáwandén Issá Masihay Petay shográ gerén,

⁴ chéá ke mára é hál sar butag ke Issá Masihay sará shomay imán mohkam ent o shomá sajjahén palgártagénán dósta dárét.

⁵ É imán o mehray bonyád hamá omét ent ke ásmáná pa shomá ér ent o shomá cha pésará eshiay bárawá mán rástén paygámá, bezán mán hamá wasshén mestágá† eshкотag

⁶ ke shomará sar butag. É wasshén mestág bar o samar dayagá ent o sajjahén donyáyá démá rawán ent o cha hamá róchá ke shomá é paygám eshкотag o Hodáay rahmatá sharriay sará sarpad butagét, shomay kerrá ham bar o samar dayagá ent.

⁷ Shomará é wasshén mestág may dóstigén hamkár Epáprásá sar kort. Masihay é wapádárén hezmatkár cha may némagá pa shomá dém dayag but o

⁸ áia mára hál dát ke Pákén Ruhay barkatá shomay mehr báz ent.

⁹ Paméshká cha hamá róchá ke mára shomay hál sar butag, harwahd pa shomá dwá kanagá én o Hodáay bárgáhá arz o peryátá én ke shomará cha é zántá sarréch bekant ke áiy wáhag o razá ché ent, bezán shomará cha ruhi hekmat o dánáia sarréch bekant,

¹⁰ tánke shomá anchén zendé begwázénét ke Hodáwandá pasond bebit o shomá Hodáwandá har paymá wassh o razá kort bekanét, bezán modám har nékén kára porsamar bebét o shomay hodázánti róch pa róch géshter bebit.

¹¹ Má é dwáyá kanén tánke shomá áiy porshawkatén zór o wákay‡ barkatá zórmand bebét o shomay sugg o bardásht mazan bebit o pa galé sabr o ópár bekanét.

¹² Hodáén Petay shográ begerét ke shomará é láhekii dátag ke nuray jaháná cha palgártagénáni mirásá shomará wati bahr berasit.

¹³ Áia mára cha taháriay jaháná neját datag o wati dóstigén Chokkay bádsháhiá áwortag.

¹⁴ Má hamé Chokkay barkatá mókag§ butagén o may gonáh bakshag butagant.

Masihay báládasti

¹⁵ Masih nadistagén Hodáay záherén dróshom* ent, áiy awali Chokk ent o

* **1:2 1:2** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:5 1:5** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:11 1:11** Wák, bezán zór, tákat. § **1:14 1:14** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. * **1:15 1:15** Dróshom, bezán shekl, surat.

cha sajjahén chizzán pésar hast butag.

¹⁶ Chéá ke sajjahén chizz cha hamáiy wasilahá addh butagant, ásmáná bebant yá zeminá, záherén chizz bebant yá chér o andémén, bádsháhi taht bebant yá ryásat yá hákem yá wákdár†, sajjahén chizz cha hamáiy wasilahá o pa hamáia addh butagant.

¹⁷ Á cha har chizzá pésar ent o sajjahén chizz hamáiy barkatá watmánwatá paywast ant.

¹⁸ Masih kelisáay, bezán wati badanay sar ent. Bongéj hamá ent o awali mardom ke cha mordagán zendag butag hamá ent tánke har chizzá áiy darjah awali bebit.

¹⁹ Chéá ke Hodáay razá hamesh at ke wati sajjahén kámelia Issáay badaná jágah bedant o

²⁰ cha áiy wasilahá har chizzá, zeminá bebit yá ásmáná, gón wat wasshán bekant o áiy hamá hónay wasilahá ke salibay sará retk, har chizzá sohl o émeniy tahá byárit.

²¹ Yakk wahdé shomá cha Hodáyá dur atét o wati pegr o hayáláni sawabá Hodáay dozhmen atét o shomay sellén kár é dozhmeniá pësh dárágá atant.

²² Bale nun Hodáyá gón shomá Masihay jesmi markay wasilahá sohl o saláh kortag ke wati chammán shomará pák o palgár o béayb bekant,

²³ agan shomá wati imánay sará mohr o mohkam bóshtét o hamá ométá yalah madayét ke wasshén mestágá mán ent. É hamá wasshén mestág ent ke shomará sar butag o sajjahén donyáyá eshiay jár janag butag o mane Pulos hameshiay hezmatkáré jórh butagán.

Pa kelisáyá Pulosay hezmat

²⁴ Nun man pa hamá azábán gal án ke pa shomáesh saggagá án. Man pa kelisáyá, bezán Masihay badanay háterá, hamá azábán wati jesmay sará saggagá án ke Masihá saggetagant.

²⁵ Kelisáay hezmatkár bayagay kár o zemmawári maná Hodáyá dátag ke Hodáay habará sarjamiá pa shomá sar bekanán,

²⁶ bezán hamá habar ke rázé butag o nasláni nasl, tán bázén wahd o zamánagéá chér dayag butag, bale nun pa Hodáay palgártagénán áshkár kanag butag.

²⁷ Hodáyá lóthet ke palgártagén mardom bezánant ke darkawm é rázay porshawkatén ganjay mirásá sharikdár ant. É ganj Masih ent ke shomay arwáh o jabiná ent o shomará hamé ométá dant ke Hodáay shán o shawkatá sharikdár ét.

²⁸ Má hamé Masihay járá janén o gón kámelén hekmaté harkasá sar o sója kanén o tálima dayén, chéá ke má lóthén ke harkasá Masihay ráhá kámel bekanén o Hodáay démá pësh bekanén.

²⁹ Paméshká man sakk johdá án o mani johday bonyád Masihay dátagén hamá zór o wák ent ke mani bátená zórmándén twáné dant.

2

¹ Mana lóthán shomá bezánét ke man pa shomá chinchok johdá án, pa shomá o pa Lawdikiáay báwarmandán o pa hamáyán ke maná dém pa dém nadistagesh.

² Mani maksad esh ent ke shomará delbaddhi berasit o pa mehr tepák bebét tánke kámelén deljami o ganjén zántay wáhond bebét o Hodáay ráz, bezán Masihá bezánét,

† 1:16 1:16 Wákdár, bezán hamá ke wák o ehtiari hast, ehtiárdár.

³ hamá Masih ke hekmat o dánáiy sajjahén ganj áiy arwáh o jabiná ér ent.

⁴ Man paméshká chosha gwashán ke yakké gón wati charpén gappán shomará rad madant.

⁵ Bell toré man cha shomá dur án, bale mani del gón shomá ent o wahdé gendán ke shomá chó shehm o rahdár* ét o Masihay sará shomay imán chó mohr ent, gala bán.

Cha radén tálimán hozzhár bét

⁶ Gorhá anchó ke shomá Issá Masih wati Hodáwand mannetag, shomay zend ham modám hamé chizzá záher bekant.

⁷ Shomay bonyád Masih bebit o shomay risshag o wandhál† hamáíá sakk bebant. Wati imáná hamá paymá mohr o mohkam bekanét ke shomará tálim dayag butag o shogrgozáriá sarréch bebét.

⁸ Bechárét kasé gón palsapah o besarén prébá shomará wati dámá maperrénit ke esháni bonyád Masih naent, é ensáni rasm o rawáj o donyái ráh o rahband ant.

⁹ Chéa ke Hodáay sajjahén kámelíá jesmi suratá Issáay badanay tahá jágah kortag o

¹⁰ Masihay barkatá shomará har chizz hast, hamá Masih ke har zór o wákay sará sardast ent.

¹¹ Shomá ke Masihay sará imán áwort, sonnat kanag ham butét, bale é jesmi sonnaté naat o ensáni dastéá nakort. É sonnat shomay gonahkárén tab o sareshtay‡ borrag o dawr dayag at ke Masihá kort.

¹² Hamá wahdá ke shomá pákshódi§ kort, gón Masihá kabr kanag butét o shomá ke Hodáay hamá wák o kodratay sará imán áwort ke Masihi cha mordagán zendag kort, gón Masihá zendag kanag ham butét.

¹³ Pésará shomá wati gonáháni tahá mortagatét, chéa ke shomay gonahkárén tab o saresht borrag o dawr dayag nabutagat, bale Hodáyá shomará gón Masihá zendag kort. May sajjahén gonáhi bakshetant o

¹⁴ wámáni hamá daptar ke mára mayárbár kanagá at, Hodáyá á daptar salibá méh jat o wám halás kortant.

¹⁵ Wahdé Masihá salibay sará ján dát, nadistagén jahánay hákem o wákdaráni sará báládast but, áyáni seláhi pach geptant o mahlukay déma roswái kortant.

¹⁶ Gorhá kassá é hakká madayét ke warag o nóshagi chizzáni sará, yá nókay* jashn yá Shabbat yá aidéay sará shomará mayárig bekant.

¹⁷ É rahband áyókén chizzáni násarjamén shekl butagant, bale asl Masih ent.

¹⁸ Hamá mardomán ke préshtagáni parastesh o drógén békebri† dósta bit, áyán maylét ke shomará cha shomay enámá zebahr‡ bekanant. É mardom wati elhám o shobénagáni bárawá sakk báz habara kanant o ensáni hayáláni gwátá porr ant.

¹⁹ É mardom cha sará, bezán cha Masihá sestagant, hamá sar ke sarjamén jánay band o bóg o ragána jorhénit§ o yakka kant o hamá paymá ródénit ke Hodá lóthit.

* 2:5 2:5 Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá “pa nazm o tartib”, “Angréziá disciplined”. † 2:7 2:7 Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. ‡ 2:11 2:11 Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar. § 2:12 2:12 Pákshódiay labz, Yunáni zobána “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bók dayag” yá “gón ápá shódag” ent. * 2:16 2:16 Nók, bezán máh ke nóki gendaga bit. † 2:18 2:18 Békebri, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. ‡ 2:18 2:18 Zebahr, bezán bébahr. § 2:19 2:19 Jorhénag, bezán wasl kanag, gón yakdegará hór kanag.

²⁰ Shomá ke gón Masihá mortagét o cha é donyáay ráh o rahbandán ázát ét, gorhá chéá anchó zenda gwázénét ke gwashay angat é donyáay rahbandáni páband ét?

²¹ “É chizzá kár madár. Á chizzá machash. É chizzá dast majan.”

²² É sajjahén rahband ensáni parmán o tálimáni pédá kortagén ant o hamá chizzáni bárawá ant ke kármarz kanaga bant o halása bant.

²³ Záherá é rahbandáni bonyád dánái ent. É rahband ebádat o békebri o badanay ázár dayagay gappá kanant, bale drost békár ant o pa hawá o hawasáni ger o dárá hecch kára nadayant.

3

Pákén zend

¹ Gorhá shomá ke gón Masihá zendag kanag butagét, wati del o hayálá gón ásmáni chizzán bekanét, hamódá ke Masih Hodáay rástén kashá neshtag.

² Hayálá gón donyáyá makanét, gón arshá bekanét.

³ Shomá mortagét o shomay asligén zend Hodáay bárgáhá* Masihay kerrá ér ent.

⁴ Wahdé shomay zenday sarchammag†, bezán Masih záhera bit, áia hamráhiá shomá ham pa sháné záhera bét.

⁵ Gorhá wati sajjahén donyái wáhagán bekoshét, chó ke bénangi, nápáki, hawá o hawas, badén wáhag o tamáh o lálech‡ ke botparastié.

⁶ Hamé káráni sawabá náparmánén mardománi sará Hodáay kahr o gazaba kapit.

⁷ Shomá ham yakk wahdé, bezán wati hodánáparmánén zendá hamé kár kortagant.

⁸ Bale nun é sajjahén chizzán, bezán zahr gerag, hezhm§ o badwáhiá yalah bedayét, bohtám majanét o sellén habar dapá mayárét.

⁹ Gón yakdegará dróg mabandét, chéá ke shomá wati kwahnén zend o kwahnén ádat yalah dátagant o

¹⁰ nókén zendé zortag. Hodáay bárawá ke shomay zánt géshtera bit, é zend badal bayána bit o wati jórh kanókay shekl o dróshomá zurit.

¹¹ Nun darkawm yá Yahudi, sonnat butagén yá nabutagén, wakshi, Sakái*, golám yá ázát, choshén habarán hecch máná nést. Masih har chizz ent o may sajjahénáni delá ent.

¹² Gorhá shomá ke Hodáay gechén kortagén o palgártagén mardom ét o Hodá shomará dósta dárít, pa rahmdeli o mehrabáni o békebri o narmdeli o sabr o ópár zend begwázénét.

¹³ Yakdegaray bardáshtá bekanét o agan yakkéá cha domiá gelagé hast, áia pahell bekant. Anchosh ke Masihá shomará pahell kortag, shomá ham anchosh pahell bekanét.

¹⁴ É káráni hamráhiá, yakdegará dóst ham bedárét, chéá ke mehr cha é sajjahénán báláter ent o sajjahén báwarmandán yakdela kant o mohrén reshtahéá bandit.

¹⁵ Masihay dátagén émeni shomay delá hákemi bekant, chéá ke shomá yakkén jánay ázá† ét o Hodáyá shomará gechén kortag ke pa sohl o émeni zend begwázénét. Shogrgozári ham bekanét.

* **3:3 3:3** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. † **3:4 3:4** Sarchammag, bezán sarchashmah. ‡ **3:5 3:5** Lálech, bezán tamáh, hers. § **3:8 3:8** Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. * **3:11 3:11** Sakái kawmé. É kawmay bárawá nebisag butag ke sakkén bédód o jangól o wakshién kawmé. † **3:15 3:15** Ázá, bezán jesmay har bahr o wandh, chó ke dast, pád, chamm o gósh.

¹⁶ Shomay báten cha Masihay tálimá sarréch bebit. Yakdomiá gón kámelén dánáia tálim o delbaddhi bedayét. Zaburi sawt bejanét, hamd o saná bekanét, ruhi názénk bejanét o wati delá Hodáay shográ begerét.

¹⁷ Har kár o har gappé ke kanét, Hodáwandén Issáay námay hayálá bedárét o hamáiaay wasilahá Hodáén Petay shográ begerét.

Báwarmandén lógéay rahband

¹⁸ Oo janénán! Cha shomá harkas wati marday parmánbardáriá bekant ke é kár Hodáwanday mardomán zéba dant.

¹⁹ Oo mardénán! Cha shomá harkas wati janá dóst bedárit o gón áia trond mabit.

²⁰ Oo chokkán! Wati mát o petáni har gappá begerét ke é kár Hodáwandá razá kant.

²¹ Oo petán! Wati chokkán zahr mabárenét ke delprósha bant.

²² Oo golámán! Har kára wati donyái wájaháni parmánbardáriá bekanét, tahná á wahdá na ke á shomára cháragá ant, tahná pa mardománi razá kanagá na, pa del o setk[‡] o pa hodátorsi áyáni parmánbardáriá bekanét.

²³ Har karé ke kanét, pa del o setk bekanét, bezán shomá pa mardomán kanagá naét, pa Hodáwandá kanagá ét,

²⁴ chéa ke zánét shomára cha Hodáwanday némagá mirásé rasit, hamé shomay mozz ent. Shomá Hodáwandén Masihay hezmatá kanagá ét.

²⁵ Harkas ke radén karé kant, áia sezá rasit, pa kassá némagdária nabit.

4

¹ Oo wájahán! Gón wati golámán hakk o ensáp bekanét o bezánét ke shomára ham ásmáná wájahé hast.

Pant o nasiat

² Modám pa hozzhári o shogrgozári dwá bekanét.

³ Pa má ham dwá kanét, ke Hodá pa má daré pach bekant o má Masihay rázay, bezán wasshén mestágay járá jat bekanén ke man pa hameshiá zamzilán bastagán.

⁴ Dwá kanét ke é járá hamá paymá jat bekanán ke maná janagi ent.

⁵ Hamá ke báwarmand naant, gón áyán pa dánái nend o pád á bekanét o har móhé ke shomára rasit, áia pa sharri kár bebandét.

⁶ Modám sharr o mehrabánén habar bekanét. Shomay habar támdár bebant o bezánét ke har yakkéay passaw chón dayagi ent.

Goddhi drahbái

⁷ Mani dóstigén brát o hamkár Tikikás ke Hodáwanday ráhá wapádárén hezmatkaré, shomára mani sajjahén hálána dant.

⁸ Áia paméshká shomay kerrá ráh dayagá án ke shomára may hálá sar bekant o shomára delbaddhi bedant.

⁹ Á gón Ónesimúá pédák ent. Ónesimus may wapádár o dóstigén braté o shomay jenday mardom ent. É mardom shomára eday sajjahén hálána dayant.

¹⁰ Aristarkás ke gón man yakjáh bandig ent, shomára salám kanagá ent. Bárnábáay nákozátk Markás ham shomára salám kanagá ent. Markásay bárawá shomára gwashag butag ke agan shomay kerrá átk, wasshátiki bekanét.

¹¹ Issá, ke áia Yustus ham gwashant, á ham shomára salám kanagá ent. Pa Hodáay bádsháhiá, mani hamkáráni tahá Yahudi tahná hamesh ant o eshán maná tasallá dátag.

[‡] 3:22 3:22 Setk, bezán báwar, yakin.

¹² Epáprás ke cha shomá yakké o Issá Masihay hezmatkáré, shomará salám kanagá ent. Modám cha delay johlániká pa shomá dwá kant, ke shomá Hodáay sajjahén lóth o wáhagáni sará mohr bóshtét o báleg o pohtah bebét o shomay yakin kámel bebit.

¹³ Man áiy bárawá gwáhia dayán ke á pa shomá o pa Lawdikiá o Hayrápulisay báwarmandán sakk báz johd kanagá ent.

¹⁴ Dóstigén dáktar Luká shomará salám kanagá ent o Démás ham.

¹⁵ Mani salámán hamá brátán sar bekanét ke Lawdikiáyá ant. Nimpahá salám bekanét o hamá báwarmandán ham ke áiy lógá yakjáha bant.

¹⁶ Wahdé é kágad pa shomá wánag but, bechárét ke Lawdikiáyay kelisáyá ham wánag bebit o hamá kágad ke man pa Lawdikiáyay kelisáyá dém dátag, áiy shomá ham bwánét.

¹⁷ Arkipusá begwashét: “Bechár, hamá hezmat ke áiy zemmah Hodáwandá tará dátag, áiy pa sharri sarjam kan.”

¹⁸ Nun, mane Pulos wati salámán daste wat nebisagá án. Mani zamziláni hayálá bebét. Hodáay rahmat gón shomá gón bát.

Pa Tesálunikián Pulosay awali kágad Pa Tesálunikián Pulosay awali kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulos o Silwánus* o Timutáusay némagá,
pa Tesálunikiáni kelisáyá ke Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihayg ent.
Rahmat o émeni shomará sar bát.

Tesálunikiáni imán

² Má har wahdá wati dwáyáni tahá shomay námá gerén o modám pa shomá sajjahénán Hodáay shográ gerén.

³ Má wati Hodáén Petay démá modám shomay báwarmandi kárán o pormehrén zahmatán o sagg o bardáshtá yáta kanén ke áyáni sarchammag hamá omét ent ke shomará may Hodáwandén Issá Masihay sará hastent.

⁴ Oo brátán! Oo Hodáay dóstigén mardomán! Má zánén ke shomá Hodáay gechén kortagén ét,

⁵ chéá ke may wasshén mestág† hoshkén gappé naat ke shomará sar but, zór o wák‡ o Pákén Ruhi ham gón at o mohkamén setké§ ham mán ati. Shomá zánét ke má gón shomá chón atén o má pa shomá ché kort.

⁶ Shomá mayg o Hodáwanday randgir jórh butét, chéá ke gránén sakki o sóriáni tahá shomá may habar pa galé zort, gón anchén shádmánié ke cha Pákén Ruhá rasit.

⁷ É káray sawabá shomá pa Makduniah o Akáyahay sajjahén báwarmandán mesálé jórh butét.

⁸ Chéá ke Hodáwanday habaray tawár cha shomá sheng but, tahná Makduniah o Akáyahá na, Hodáay sará shomay báwar har jágah zánag but. Paméshká zalurat naent ke má eshiay bárawá chizzé begwashén.

⁹ Chéá ke shomá mára chón wasshát kort, mardom wat é kessahá kanant, o é gappá ham kanant ke shomá chón botparasti yalah dát o dém pa Hodáyá átkét ke namirán o rástén Hodáay parastesh o hezmatá bekanét o

¹⁰ áiy Chokkay wadará bebét, hamá ke cha ásmáná kayt, hamá ke Hodáyá cha mordagán zendag kort, bezán Issá ke mára cha áyókén gazabá rakkénit*.

2

Pa Tesálunikiay kelisáyá Pulosay hezmat

¹ Oo brátán! Shomá wata zánét ke shomay kerrá, may áyag bépáedag naat.

² Anchó ke shomá zánét, má shomay kerrá áyagá pésar Pilipiay shahrá chón azáb o bézzat kanag butén, bale má cha wati Hodáay komakká tahm* o jorat kort o inchok dozhmeniay tahá ham má Hodáay wasshén mestág pa shomá sar kort.

³ É dazbandiá ke má kanén, eshiá radi yá badniyati mán nést o má shomará rad dayag ham nalóthén,

* **1:1 1:1** Silwánus hamá Silás ent ke kásedáni káray ketábá ham áiy nám geraga bit. † **1:5 1:5** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:5 1:5** Wák, bezán zór, tákat. § **1:5 1:5** Setk, bezán báwar, yakin.

* **1:10 1:10** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. * **2:2 2:2** Tahm, bezán hemmat, tawkal, jorat.

⁴ Wasshén mestágay járá paméshká janagá én ke Hodáyá mára chakkásetag† o distagi ke má é káray láhek én. Má mardománi wassh kanagay johdá naén, Hodáy wassh kanagay johdá én, hamá Hodá ke may delána chakkásit.

⁵ Shomá zánét ke má hechbar cháplusi nakortag o na mára chérén tamáh o lálech‡ butag. Hodá sháhed ent.

⁶ Cha mardomán tawsipay lóthók ham nabutagén, na cha shomá o na cha degarán, bell toré Masihaykásediy námá má wati ehtiár pésh dásht kortagat.

⁷ Bale má chó nakort o gón shomá anchó mehrabán atén ke máté gón wati chokkána bit.

⁸ Má pa shomá sakk wáhagdár§ atén o pa galé gón shomá tahná Hodáy wasshén mestág bahr nakort, wati jenday zendagi ham bahr kort, chéá ke shomá mára sakk dóst atét.

⁹ Brátán! Shomára may johd o zahmat allam yát ant. Wahdé má shomay kerrá Hodáy wasshén mestágay járá janagá atén, má shap o róch kár ham kort tánke cha shomá kaséay sará báré mabén.

¹⁰ Shomá sháhed ét o Hodá ham sháhed ent ke má báwarmandáni nyámá*, bezán shomay nyámá chónén pahrézkár o pák o béaybén zendé gwázént.

¹¹ Shomá zánét ke má gón shomá har yakkéa anchosh atén ke mehrabánén peté gón wati jenday chokkána bit.

¹² Má shomára delbaddhi† o deljami dát o dazbandi kort ke anchén zendé begwázénét ke Hodáy láhek bebit, hamá Hodá ke shomára tawára kant ke dém pa mani bádsháhi o shán o shawkatá byáét.

¹³ Má modám Hodáy shográ gerén ke wahdé Hodáy habar shomára sar but, hamá habar ke shomá cha má eshkot, shomá mannet ke ensáni habaré naent, Hodái habaré o anchosh ent ham. É Hodáy habar ent ke shomay bezán báwarmandáni delán asar kanagá ent.

¹⁴ Oo brátán! Shomá Hodáén Pet o Issá Masihay hamá kelisáyáni paymá kort ke Yahudiahá ant. Chéá ke shomára shomay jenday mardomán hamá paymá ázár dát ke Yahudián á kelisá ázár dátant,

¹⁵ hamá Yahudián ke Hodáwandén Issá o paygambar koshtant o mára ham ázár dát. Á, Hodáyá nárazá kanant o harkasay dozhmen ant.

¹⁶ Á mardoma naylant ke má gón darkawmán wasshén mestágay bárawá habar bekanén, hamá mestág ke darkawmána rakkénit. É paymá á modám wati gonáhán tán goddhi‡ haddá rasénant o godhsará Hodáy kahr áyáni sará kapit.

Pulosay wáhag

¹⁷ Brátán! Má ke pa kammén wahdéa cha shomá jetá butén, bell ke dém pa dém naatén bale del wa hawár atant, delborrén zahirán mára har paymén johd parmát ke padá gón shomá dém pa dém bebén.

¹⁸ Mane Pulosá báz randá johd kort o má lóthet ke shomay gwará byáén, bale Shaytáná may ráh o dar band kortant.

¹⁹ Chéá ke may omét o may shádmáni shomá ét. Shomá may hamá táj ét ke má áiy sará pahra bandén, wati Hodáwandén Issáy bárgáh§, hamá wahdá ke Hodáwanda kayt.

²⁰ Haw, shomá may shán ét o shomá may shádmáni ét.

† 2:4 2:4 Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. ‡ 2:5 2:5 Lálech, bezán tamáh, hers.

§ 2:8 2:8 Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. * 2:10 2:10 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. † 2:12 2:12 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. ‡ 2:16 2:16 Goddhi, bezán áheri.

§ 2:19 2:19 Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur.

3

¹ Paméshká wahdé má géshter sagget* nakort, má shawr kort ke man o Silwánus Átenay shahrá dárén o

² may brát Timutáus ke Hodáay ráhá Masihay wasshén mestágay sheng kanagay kára may hamkár ent, áia déma dayén ke shomay imáná mohrter bekant o shomará delbaddhi bedant

³ tánke hechkas é sakki o sóriáni tahá malarzit. Chéa ke shomá wata zánét ke sakki o sóri allam may ráhá káyant.

⁴ Wahdé shomay kerrá atén, má shomará cha pésará gwasht ke máshomá ázar dayaga bén o anchosh but, shomá sharriá zánét.

⁵ Paméshká, wahdé man géshter sagget nakort, pa shomay imánay hálay geragá yakké démon dát. Maná torset ke balkén chakkásókén† Shaytáná warhé na warhéa shomará chakkásá dawr dátag o may johd mopt o náhudag‡ butag.

Timutáusay áwortagén wasshén hái

⁶ Bale Timutáus nóki cha shomay kerrá wátarr butag o may kerrá átkag o shomay báwar o mehray bárawá wasshén hálé gón enti. Mára gwashti ke shomá modám márá pa sharri yáta kanét o shomará pa may didará zahira kant, anchosh ke márá pa shomá zahira kant.

⁷ Eshiy sawabá, oo brátán, márá wati sajjahén janjál o ázaráni tahá shomay bárawá deljami raset, shomay imánay sawabá.

⁸ Nun má áramá neshta kanén ke shomá Hodáwanday ráhá mohr óshtátagét.

⁹ Má pa shomá Hodáay haminchok shográ begerén ham kamm ent, chéa ke má shomay sawabá Hodáay bárgáhá sakk gal én.

¹⁰ Má shap o róch cha delay johlánkiá dwá kanén ke shomará padá begendén o har chizzé ke shomay imánay tahá kamm ent, áia sarjam bekanén.

¹¹ Nun may Hodáén Petay jend o may Hodáwandén Issá may ráhá pach kanát ke má shomay kerrá byáén.

¹² Hodáwand shomay mehrá pa yakdomiá o pa sajjahénán gésh kanát. Shomay del cha mehrá sarréch bát, hamá paymá ke pa shomá may del cha mehrá sarréch ent.

¹³ Hodáwand shomay delá mohr o mohkam kanát ke wahdé may Hodáwandén Issá gón wati sajjahén palgártagénána§ kayt, shomá may Hodáén Petay bárgáhá béayb o pák o palgár bebét.

4

Pák o palgárén zend

¹ Brátán! Dega gappé esh ent, má shomará sój dátag ke wati zendá chón begwázénét ke Hodá cha shomá wassh o razá bebit o shomá anchosh kanagá ét ham. Nun Hodáwandén Issáay námá gón shomá dazbandia kanén o gwashén ke é chizzá róch pa róch géshter bekanét.

² Chéa ke shomá zánét ke má cha Hodáwandén Issáay némagá shomará chónén parmán dátag.

³ Hodáay razá esh ent ke shomá pák o palgár* bebét o watá cha hawas o syahkáriá† dur bedárét.

* **3:1 3:1** Saggag, bezán bardásht kanag. † **3:5 3:5** Chakkásók, bezán ázmáesh kanók, emtehán gerók.

‡ **3:5 3:5** Náhudag, bezán bepáedag. § **3:13 3:13** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

* **4:3 4:3** Palgár, bezán sáp o sallah, bepólung. † **4:3 4:3** Syahkári, bezán naráhén wapt o wáb, zenahkári.

⁴ Báýad ent cha shomá har yakké gón páki o palgári o pa ezzat wati jesmay lagámay dáragá bezánt.

⁵ Darkawmáni dhawlá mabét ke Hodáyá nazánant o hawá o hawasáni golám ant.

⁶ Kass pa wati hawasá brátay ezzatá dast majant o cha áia páedag chest makant, chéá ke Hodáwand har gandagén káray sezáyá dant, anchó ke má pésará shomára hazzhár kortag o gwashtag.

⁷ Hodáyá mára pa nápákiá gwánk najatag, pa páki o palgáriá gwánki jatag.

⁸ Paméshká harkas ke é sójá nazurit, á ensánéay náparmániá kanagá naent, Hodáay náparmániá kanagá ent, hamá Hodá ke shomára wati Pákén Ruhá dant.

⁹ Mára pa shomá bráti mehray bárawá nebeshtah kanagay zalurat naent, chéá ke shomá wat cha Hodáay tálimán dar bortag ke chón yakdomiá dóst bedárét.

¹⁰ Shomá wa gón Makduniahay sajjahén brátán mehr kanagá ét. Bale oo brátán! Má gón shomá dazbandia kanén ke wati mehrá róch pa róch géshter bekanét.

¹¹ Wati sajjahén wasá bekanét ke pa hámóshi zend begwázénét o degaray kára kár madárét. Wat kár o rózgár bekanét, anchó ke má shomára hokm dátag.

¹² É paymá shomá darámadáni démá ezzatmandén zendé gwázénta kanét o hechkasay chamdára nabét.

Issá Masihay per tarrag

¹³ Brátán! Má lóthén ke shomá markay wábá waptagénáni bárawá sarpad bebét o á mardománi dhawlá porsig mabét ke hecch ométesh nést.

¹⁴ Agan mára báwar ent ke Issá mort o padá zendag but, gorhá mára é ham báwar ent ke Issáay hamá báwarmand ke markay wábá waptagant, Hodá áyán Issáay hamráhiá padá kárit.

¹⁵ Má Hodáwanday jenday habaráni bonyádá shomára gwashagá én, má ke annun zendag én o tán Hodáwanday áyagá zendaga mánén, hecch paymá cha waptagénán pésara narawén.

¹⁶ Chéá ke Hodáwand wat préshtagáni sardáray tawár o Hodáay karnáay‡ tawáray hamráhiá, hokm dayána cha arshá éra kayt. Gorhá, awalá Masihay hamá báwarmand zendaga bant ke mortagant o

¹⁷ padá má ke angat zendag én o hamedá én, chest kanag o gón áyán hawár jambaráni§ tahá ásmána baraga bén ke Hodáwandá didár bekanén. É paymá, modám gón Hodáwandá yakjáha bén.

¹⁸ Paméshká yakdomiá gón é habarán delbaddhi bedayét.

5

Hodáwanday áyagay róch

¹ Oo brátán! Zalurat naent ke má wahd o rócháni bárawá pa shomá nebeshtah bekanén.

² Chéá ke shomá sharriá zánét ke Hodáwanday róch chó shapi dozzéa kayt.

³ Hamá wahdá ke mardoma gwashant “amn o amán ent”, áyáni sará anágat* tabáhié kayt, anchó ke lápporrén janénéay chellagi dard anágat káyant, o á tatka nakanant.

⁴ Bale, oo brátán! Shomá taháriá naét ke á róch chó dozzéa byayt o shomára jáh beserrénit.

‡ 4:16 4:16 Karná sornáay dhawlén sázé. § 4:17 4:17 Jambar, bezán abr. * 5:3 5:3 Anágat, bezán yabbará, achának, nágahán.

⁵ Chéá ke shomá drost rozhnay chokk ét, róchay chokk ét. Má shapay chokk naén, taháriay chokk naén.

⁶ Gorhá byáét máshomá é degaráni dhawlá nakanén o wába nakapén, ágaha mánén o hozzhára bén.

⁷ Chéá ke hamá ke wapsant, shapá wapsant o hamá ke sharába warant, shapá sharába warant o bésára bant.

⁸ Bale má ke róchay chokk én, má hozzhár bebén, imán o mehrá chó sénagpóshá bebandén o nejátay ométá chó jangi koláhá sará bekanén.

⁹ Chéá ke Hodáyá mára pa gazabay saggagá gechén nakortag, mára gechéni kortag ke wati Hodáwandén Issá Masihay barkatá berakkén†.

¹⁰ Á pa má mort ke má, toré zendag bebén yá marká wáb, gón áia zendag bemánén.

¹¹ Paméshká yakdomiá delbaddhi bedayét o wati imánay rost o rodómá yakdegará komakk bekanét, anchó ke shomá annun kanagá ét.

Sar o sój

¹² Oo brátán! Nun má cha shomá dazbandia kanén, hamá mardomán ezzat bedayét ke shomay nyámá zahmat kasshagá ant o Hodáwanday ráhá shomay master ant o shomará sar o sój kanagá ant.

¹³ Áyáni káray sawabá áyán báz ezzat bedayét o dóst bedárét. Gón yakdomiá pa émeni zend begwázénét.

¹⁴ Brátán! Má cha shomá dazbandia kanén, hamá ke tambal o jándozz ant, áyán sarpad bekanét, hamá ke delprósh ant, áyán delbaddhi bedayét, hamá ke nezór ant, áyán komakk bekanét o sajjahénáni bardáshtá bekanét.

¹⁵ Hayálá bedárét ke kass badiay badalá badi makant. Badi makanét o modám pa yakdegará o pa harkasá sharriay randá bebét.

¹⁶ Modám gal o shádán bebét.

¹⁷ Har wahdá dwá bekanét.

¹⁸ Har paymén jáwaráni‡ tahá Hodáy shográ begerét, chéá ke pa shomá Hodáy razá hamesh ent, shomá ke Issá Masihayg ét.

¹⁹ Pákén Ruhay ásá makoshét.

²⁰ Péshgóián kamsharap makanét,

²¹ bale har chizzá bechakkásét o hamá ke sharr ent, hamáia wati kerrá bedárét.

²² Cha har dhawléni badiá dur bebét.

Goddhi drahbá†

²³ Hodáy jend, émeniay Hodá shomará sarjamiá pák o palgár bekanát. Tán may Hodáwandén Issá Masihay wátarr bayagá shomay arwáh o sáh o badan sarjamiá béayb bemánátant.

²⁴ Hamá Hodá ke shomará tawára kant, wati kawlay sará óshtáttag o é kára kant.

²⁵ Brátán! Pa má dwá kanét.

²⁶ Sajjahén brátán pa pákdeli bechokkét o salám sar kanét.

²⁷ Man shomará Hodáwanday námá hokma dayán ke é kágad pa sajjahén brátán wánag bebit.

²⁸ May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá gón bát.

† 5:9 5:9 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ 5:18 5:18 Jáwar, bezán hálat.

Pa Tesálunikián Pulosay domi kágad Pa Tesálunikián Pulosay domi kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulos o Silwánus* o Timutáusay némagá, pa Tesálunikiáni kelisáyá, ke may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihayg ent.

² Cha may Hodáén Petay o Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat o émeni shomará sar bát.

Dwá o shogrgozári

³ Oo brátán! Hakkén gapp esh ent ke má báyard ent modám pa shomá Hodáay shográ begerén, chéá ke shomay imán róch pa róch rodán ent o pa yakdomiá shomay sajjahénáni mehr ham gésh bayán ent.

⁴ Paméshká má Hodáay é dega kelisáyánibáwarmandáni kerrá pa shomay sagg o bardásht o imáná, shomay sará pahra bandén ke har paymén ázár o janjáláni tahá ét o angat mohr óshtátagét.

⁵ É drost sábeta kanant ke Hodáay dádrasi barhakk ent o shomá hakdára bét ke Hodáay mahluk hesáb bebét, ke pa eshiá ázár saggagá† ét.

⁶ Hodá ádel ent, á mardom ke pa shomá janjála sázant, Hodá wat áyáni zendá janjál pédá kant o

⁷ shomá ke janjáláni ámach‡ ét, shomará áráma dant o mára ham. É kár hamá wahdá bit ke Hodáwandén Issá gón wati zórmandén préshtagán cha ásmáná gón jamburén áséá§ watá záhera kant o

⁸ hamáyán sezá dant ke Hodáyá pajjáha nayárant o may Hodáwandén Issáy wasshén mestágay* parmánbardáriá nakanant.

⁹ Esháni sezá esha bit ke abadi tabáhié esháni chakká kapit o hamá róchá cha Hodáwanday bárgáh† o cha áiy zóray shán o shawkatá zebahra‡ bant

¹⁰ ke Hodáwand wati palgártagénáni§ kerrá kayt o wati shán o shawkatá záhera kant o sajjahén báwarmand áíá gendant o é pa áyán ajab o hayrán kanókén nedáragé bit. Shomá ham góna bét chéá ke shomá hamá sháhedi báwar kort ke má shomará dát.

¹¹ Paméshká má modám pa shomá dwá kanén ke shomay zendagi anchosh bebit ke Hodáay gwánká bekarzit. Hodá gón wati zór o wáká* shomay nékén erádahán purah kanát o har kéré ke shomay imán shomará parmáit, áíá sarjam kanát.

¹² Má é dwáyá kanén tánke may Hodáay o Hodáwandén Issá Masihay rahmatay barkatá, shomay del o daruná may Hodáwandén Issáy námay shán o shawkat záher bebit o Masih shomará ezzat bedant.

2

Bérahbandén mard

* **1:1 1:1** Silwánus hamá Silás ent ke kásedáni káray ketábá ham áiy nám geraga bit. † **1:5 1:5** Saggag, bezán bardásht kanag. ‡ **1:7 1:7** Ámach, bezán dochár, shekár. § **1:7 1:7** Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. * **1:8 1:8** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. † **1:9 1:9** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. ‡ **1:9 1:9** Zebahr, bezán bébahr. § **1:10 1:10** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. * **1:11 1:11** Wák, bezán zór, tákat.

¹ Oo brátán! Nun, may Hodáwandén Issá Masihay áyag o áiy kerrá may mocch bayagay bárawá, má cha shomá dazbandia kanén ke

² agan mani námay sará anchén gappé shomará sar but ke gwashit Hodáwanday róch átkag o rasetag, toré péshgóíe bebit yá hál o hawálé yá kágadé, bezánét ke drógé, damáná larzán mabét o delá dawr madayét.

³ Chó mabit kasé warhé na warhé shomará rad bedant, Hodáwanday róch tán hamá wahdá nayayt ke mardom cha Hodáwandá sarkassh mabant o bérahbandén* mard, bezán “tabáhiay chokk” páshk mabit.

⁴ Á Hodáay helápá oshtit o watá cha hamá sajjahén chizzán bálátera kant ke Hodáay námesh per ent yá parastesh kanaga bant. Godhsará wat Hodáay parasteshgáhá nendit o jára jant ke Hodá man án.

⁵ Shomará yát naent ke wahdé shomay kerrá atán, man shomará é hál dátant?

⁶ Shomá zánét ke hamá bérahbandén mardá annun kojám chizz dáragá ent o nayliti ke cha wati wahdá pésar záher bebit.

⁷ Chéa ke bérahbandiay chérén zór o wák wati kárá cha pésará kanagá ent, bale hamá ke bérahbandiay déma dáragá ent, tánke jendi dur kanaga nabit, bérahbandiay déma dárít.

⁸ Wahdé á dur kanag but, nun bérahbandén mard záhera bit, bale Hodáwandén Issá pa shán o shawkaté kayt o áiy tabáha kant, gón wati dapay hoppéa áiy nést o nábudá kant.

⁹ Bérahbandén marday áyag Shaytánay káráni bahré. Á gón har paymén zór o drógén nesháni o mójezahána kayt o

¹⁰ gón tahr tahrén badián hamá mardomán rada dant ke gári o gomráhiay ráhesh zortag. É mardom gár o gomsára bant, chéa ke eshán rásti dóst nadáshtag o nazortag ke berakkant†.

¹¹ Paméshká Hodá pa eshán zórmandén prébé déma dant ke drógá báwar bekanant o

¹² é dhawlá hamá sajjahén mardom mayárbár kanaga bant ke rástiesh báwar nakortag o badiay tahá shádmán butagant.

Mohr bóshtét

¹³ Oo brátán! Oo Hodáwanday dóstigén mardomán! Má báyard ent pa shomá modám Hodáay shográ begerén, chéa ke Hodáyá shomará cha bendátá gechén kortag ke shomá Pákén Ruhay pák o palgár kanókén káray barkatá o rástiay sará wati imánay barkatá berakkét.

¹⁴ Pa é kárá, Hodáyá shomará may wasshén mestágay barkatá tawár kortag ke shomá may Hodáwandén Issá Masihay shán o shawkatá bahramand bebét.

¹⁵ Gorhá, brátán, mohkam bóshtét o hamá tálim ke má shomará dátagant, áyán mohr bedárét, zobáni habar bebant yá may nebeshtagén kágad.

¹⁶ May Hodáwandén Issá Masihay jend o may Hodáén Pet ke mára dósta dárít o wati rahmatay barkatá mára abadi delbaddhi‡ o sharrén ométi dátag,

¹⁷ shomay delá dhaddh kanát o shomará pa har sharrén kerdár o goptára zórmand kanát.

3

Pa má dwá kanét

* **2:3 2:3** Bérahband, bezán béráh, sarkassh, hamá ke hecch kánun o rahbanda namannit. † **2:10 2:10** Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. ‡ **2:16 2:16** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik.

¹ Nun gorhá, brátán! Pa má dwá kanét ke Hodáwanday kolaw o paygám téziá sheng o tálán bebit o mardom é paygámay ezzatá bekanant, anchosh ke shomá kortag.

² Dwá kanét ke má cha badkár o radkárén mardomán berakkén*, chéá ke har mardom báwarmand naent.

³ Bale Hodáwand wati kawlay sará óshtátag o shomará mohr o mohkama kant o cha sherr o Shaytáná dura dárít.

⁴ Shomay bárawá má Hodáwanday barkatá deljam én ke shomá hamá chizzán kanagá ét o démterá ham kanét ke má shomará áyáni hokmá dayén.

⁵ Hodáwand shomay delá Hodáay mehr o Masihay sagg o bardáshtay némagá betarrénát.

Sosti makanét

⁶ Brátán! Má shomará wati Hodáwandén Issá Masihay námá hokma dayén, har braté ke tambal o jándozz ent o may kortagén sar o sójáni hesábá zend gwázenagá naent, watá cha áiá dur bedárét.

⁷ Chéá ke shomá wata zánét, má pa shomá mesálé butagén ke may randgiriá bekanét. Má ke shomay kerrá atén, má tambali o jándozzi nakort,

⁸ má kaséay nán moptá nawárt, má shap o róch kára kort, mehnat o mozzuria kort ke cha shomá kassi sará báré mabén.

⁹ Má é sawabá kár nakortag ke hecch paymén komakkay hakdár nabu-tagén, má é sawabá kár kortag ke pa shomá mesálé bebén o shomá may randgiriá bekanét.

¹⁰ Chéá ke wahdé má shomay kerrá atén, má shomará é hokm dát, á kas ke kár kanaga nalóthit, mawárt ham.

¹¹ Nun má eshkotag ke shomay nyámá lahtén hast ke tambal o jándozzén zendé gwázenagá ant. Wat hecch kára naant, bale harkasay kára kár entesh.

¹² Má Hodáwandén Issá Masihay námá choshén mardomán hokma dayén o habardára kanén ke pa shehm o rahdári† kár bekanét o wati rózígá dar géjét.

¹³ Oo brátán! Shomá cha sharrén kára dam mabarét.

¹⁴ Bale agan kasé é habarán mamannit ke má é kágadá nebeshtah kortagant, wati chammán cha áiá dur makanét bale gón áiá manendét o pád mayáét, belli sharmendaga bit.

¹⁵ Bale áiá dozhmenay hesábá machárét, pa bráti sarpadi bekanét ke wati radiá bezánt.

Goddhi drahbát

¹⁶ Émeniy Hodáwand wat, shomará har wahdá o har paymá émen kanát. Hodáwand shomay sajjahénáni hamráh bát.

¹⁷ Mane Pulos é salámán daste wat nebeshtah kanagá án o é chizz mani sajjahén kágadáni nesháni ent. Man hamé paymá nebeshtaha kanán.

¹⁸ May Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón shomá sajjahénán gón bát.

* **3:2 3:2** Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéenag. † **3:12 3:12** Shehm o rahdári, bezán ráh o rahbandáni mannag. Ordu o Pársiá “nazm o tartib”, Engréziá “discipline”.

Pa Timutáusá Pulosay awali kágad Pa Timutáusá Pulosay awali kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha may rakkénókén Hodá o may omét Issá Masihay hokmá, Issá Masihay kásedé án,

² pa Timutáusá, ke imánay hesábá mani hakkigén chokk ent.

Cha Hodáén Pet o may Hodáwandén Issá Masihay némagá tará rahmat o rahm o émeni sar bát.

Drógén ostád

³ Hamá wahdá ke Makduniahá rawagá atán, man gón taw dazbandi kort o annun ham gwashán ke Epésosay shahrá bedár o lahtén mardom ke drógén tálim dayagá ent, áyán hokm beday ke wati é kára band bekanant o

⁴ watgarhén kessah* o halás nabayókén sar o bonáni† némagá ham delgósh makanant. É chizz Hodáay káray démá baragay badalá arh o korh addha kanant, chéá ke Hodáay kár cha imánay ráhá démá rawt.

⁵ É hokmay maksad mehr ent ke cha sapáén del o pákén zamir o delsetkén imánéá pédá bit.

⁶ Lahtén ostádá é chizz yalah kortagant o gomráh butagant o bémánáén gappáni tahá mán gisshetagant.

⁷ É mardom Sharyatay zánóger‡ bayaga lóthant bale nazánant ke ché gwashagá ant o hamá chizzáni bárawá ke pa deljami habara kanant, á chizzáni jendá ham sarpada naant.

⁸ Má zánén ke Sharyat sharr ent, bale agan yakké pa sharri kári bebandit.

⁹ Má é ham zánén ke Sharyat pa pahrézkarán jórh kanag nabutag, pa Sharyatay próshókán, pa sarkasshán, pa hodánáparmán o gonahkárán, pa nápák o bédínán, pa hamáyán ke wati pet o mátána koshant, pa hónigán,

¹⁰ pa syahkárán§, pa lawátkarán*, pa golámáni tájerán, pa drógband o drógén sawgend warókán o pa é dega hamá mardomán jórh kanag butag ke rástén tálimay heláp ant,

¹¹ hamá tálim ke áiy sarchammag mazanshánén Hodáay porshawkatén wasshén mestág† ent ke mani dastá dayag butag.

Pa Pulosá Hodáay rahmat

¹² May Hodáwandén Issá Masih ke maná zór o wáki dáttag, man áiy shográ gerán ke áia maná wapádár zánt o pa wati hezmatkária dásht.

¹³ Har chont ke pésará kopr kanók, ázár dayók o sheddatién‡ mardomé atán, bale Hodáwandá mani sará rahm kort, chéá ke man cha wati nábáwariá zánagá naatán ke ché kanagá án.

¹⁴ Haw, may Hodáwanday rahmatán mani sará békesás§ gwart. Maná cha hamá imán o mehrá sarréchi kort ke cha Issá Masihay némagá rasant.

* **1:4 1:4** Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensána jórh kortagant. † **1:4 1:4** Sar o bon, bezán pet o pirok o bonpirok o poshtáni nám gerag. ‡ **1:7 1:7** Sharyatay zánóger, bezán dini álem o Mussáay Sharyatay zántkár. § **1:10 1:10** Syahkár, bezán hamá mardom ke naráhén wapt o wába kant, hamá ke zená kant. * **1:10 1:10** Lawátkár, bezán hamá mardén ke gón mardénán wapt o wába kant. † **1:11 1:11** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat. ‡ **1:13 1:13** Sheddati, bezán jang o jérhah kanók, arh o korh kanók. § **1:14 1:14** Békesás, bezán béhesáb, sakk báz.

¹⁵ É gapp rást ent o sarjamiá mannaga karzit ke Issá Masih pa gonahkáráni rakkénagá donyáyá átk o esháni tahá ganterén man án.

¹⁶ Bale mani sará paméshká rahm kanag but ke Issá Masihá lóthet gón man wati békesásén sabr o ópára záher bekant, man ke cha sajjahénán ganter án, o é paymá man pa hamá mardomán mesálé bebán ke áiy sará imána kárant o abadmánén zendéay wáhonda* bant.

¹⁷ Abadmánén bádsháh, bezán hamá yakkén Hodá ke namirán ent o cha chammán chér o andém ent, áiy ezzat o shawkat abad tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.

¹⁸ Timutáus, mani chokk! Man tará é hokmá, hamá péshgóiáni bonyádá dayán ke yakk randé tai bárawá kanag butagant tánke taw áyáni tránagá† bekapay o é nékén johdá kort bekanay o

¹⁹ wati imán o pákén zamirá barjáh dásht bekanay. Lahtén mardomá wati zamiray tawár gósh nadáshtag o wati imánesh zawál kortag.

²⁰ Cha eshán yakké Himenáus ent o yakké Sekandar ke man cha kelisáyá kasshetag o yakkerr kortagant‡ ke ebrat begerant o kopr makanant.

2

Pa báwarmandán sar o sój

¹ Gorhá cha har chizzá pésar mani dazbandi esh ent ke pa sajjahén mardomán arz o peryát, dwá, myánjigeri* o shogrgozári bekanét,

² pa bádsháhán o pa sajjahén ehtiárdarán ham dwá bekanét tánke má pa sarjamén Hodádósti o páki, émen o há móshén zendé gwázént bekanén.

³ Hamé kár sharr ant o may neját dayókén Hodáyá dósta bant,

⁴ hamá Hodá ke pa sajjahén mardomán nejátay wáhagdár† ent o lóthit ke har mardom rástíá pajjáh byárit o bemannit.

⁵ Chéá ke Hodá yakké. Hodá o ensánay nyámá myánjiger ham yakké o á Issá Masih ent ke wat ham ensáné.

⁶ Áiá pa sajjahén mardománi mókagá‡ watá nadr kort. É gappay sháhedi wati wahdá dayag but.

⁷ Man pa é maksadá gechén kanag butagán ke jár janók o kásedé bebán o darkawmán imán o rástíay tálimá bedayán. Man rást gwashagá án, dróg nabandagá án.

⁸ Mana lóthán ke mardén zahr gerag o ják o jérhahán yalah bedayant o har jágah pák o palgárén dastán borz bekanant o dwá belóthant.

⁹ Cha janénán ham lóthán ke shehm o rahdár§ bebant o monásebén póshák gwará bekanant. Watá gón warh warhá gwaptagén mudán o teláh o morwáred o gránbaháén pocch o póshákán masambahénant.

¹⁰ Esháni badalá, watá gón anchén sharrén kár o kerdán besambahénant ke hamá janénán zéba dayant ke watá Hodádósta gwashant.

¹¹ Janén báyard ent pa há móshi o parmánbardári tálim begerant.

¹² Man janénéá ejázata nadayán ke mardénéá tálim bedant yá mardénéay sará báládest bebit. Janén báyard ent pa há móshi gósh bedárit.

¹³ Chéá ke pésará Ádam jórh but o randá Hawá.

* **1:16 1:16** Wáhond, bezán málek, hodábond. † **1:18 1:18** Tránag, bezán yát, hayál, tahtál. ‡ **1:20**

1:20 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: man Shaytánay dastá dátagant. * **2:1 2:1** Edá myánjigeriay máná pa degarán dwá kanag ent. † **2:4 2:4** Wáhagdár, bezán lóthók, delmánag, hodónák. ‡ **2:6 2:6**

Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. § **2:9 2:9** Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa “nazm o tartib”, Angréziá “disciplined”.

¹⁴ O é Ádam naat ke rad dayag but, áiy janén at ke rad dayag but o náparmán but.

¹⁵ Bale janén, Chokkay* pédá kanagay barkatá rakkit, agan janén imán o mehr o pákiay ráhá pa sangini démá rawán bebant.

3

Kamáshay láheki

¹ É gapp rást ent ke á kas ke kelisáay kamáshé bayaga lóthit, á pa sharrén káréá wáhtagdár ent.

² Báýad ent kelisáay kamásh anchéné bebit ke áiy mardománi malámat per mabit. Gón wati janá wapádár bebit, grán o sanginén mardomé bebit o watá dásht bekant, marháhdár* o mehmánnawáz bebit o sharriá tálim dát bekant,

³ sharábié mabit, sheddatién mardomé mabit, narmtabé bebit, jangólé mabit, zardósté mabit.

⁴ Á báýad ent wati lógay mardománi rahshóniá† sharriay sará bekant o pa ezzat wati chokkán anchó beródnit ke á parmánbardár bebant.

⁵ Kasé ke wati jenday lógay mardománi rahshóniá sharriay sará kort makant, Hodáay kelisáay hayáldáriá chón korta kant?

⁶ Kelisáay sarparast báýad ent nókbáwaré mabit, chó mabit ke gorunák‡ bebit o hamá paymá mayárbár bebit ke Shaytán but.

⁷ Á báýad ent nábwaráni kerrá ham washnám bebit ke shegánig mabit o Shaytánay dámá makapit.

Hezmatkáray láheki

⁸ Hamé paymá báýad ent kelisáay hezmatkár ham ezzatmandén mardom bebant, tachk o rást bebant, sharábi mabant o pa zarr o málá lálech§ o tamáh makanant.

⁹ Á báýad ent gón pákén zamiré imánay ráz o ramzáni sará wati báwará mohr bedárant.

¹⁰ Pésará báýad ent áyáni kár chárag bebant. Agan áyáni helápá hecch dast nakapt, gorhá pa hezmatkáriá zurag bebant.

¹¹ Hamé paymá áyáni jan ham ezzatmand bebant, mardománi báposhtá habar makanant, grán o sangin bebant o har hesábá imándár bebant.

¹² Hezmatkár ham gón wati janá wapádár bebit o wati lógay mardománi rahshóniá sharriay sará bekant.

¹³ Á ke sharriá hezmata kanant, áyan mazanén ezzaté bit o pa deléri gwashta kanant ke má Issá Masihay báwarmand én.

Hodádóstiay ráz

¹⁴ Bell toré maná é omét hastent ke zutt tai kerrá byáyán, bale angat é sar o sóján pa taw nebeshtah kanagá án ke

¹⁵ agan man dér kort, taw bezánay ke Hodáay lógay mardom báýad gón yakdomiá che paymá pésh byáyant, hamá ke namiránén Hodáay kelisáay mardom ant o rástiy menok* o bonyád ant.

¹⁶ Béshakk Hodádóstiá mazanén rázé mán:

Á, ensánéay shekl o dróshomá† záher but,

Pákén Ruhá áiy rásti sábet kort,

préshtagán á dist,

* **2:15 2:15** Lahtén zántkára gwashit ke edá “Chokk” Issá Masihay némagá eshárahé. * **3:2 3:2** Marháhdár, bezán sharapdár, ezzatmand. † **3:4 3:4** Rahshóni, bezán rahbari, saróki, rahdarbari. ‡ **3:6 3:6** Gorunák, bezán magrur, porkebr. § **3:8 3:8** Lálech, bezán tamáh, hers. * **3:15 3:15** Menok, bezán menag, sotun. † **3:16 3:16** Dróshom, bezán shekl, surat.

kawmáni nyámá áiy jár janag but,
donyáay tahá áiy sará imánesh áwort,
á, porshawkatén arshá barag but.

4

Rad makapét

¹ Pákén Ruh tachká tachka gwashit ke áheri zamánagán lahtén mardom imáná yalaha kant o rad dayókén ruháni randá kapit o hamá tálimáni némagá rawt ke palitén ruhsha dayant.

² É tálim cha drógbandáni dotal o dopóstiá* pédá bant. É drógbandáni zamir gón taptagén ásenéá dág dayag o koshag butag.

³ É drógband, mardomán cha sur o árósá manah o makana kanant o lahtén warákay nawaragay hokmá dayant, hamá warák ke Hodáyá jórh kortagant ke báwarmand, bezán rástiy zánókesh pa shogrgozári bwarant.

⁴ Hodáyá jórh kortagén har chizz sharr ent o chizzé ke yakkéá rasit, báyad ent pa shogrgozári bezuriti o dawri madant,

⁵ chéá ke gón Hodáyá habará o gón báwarmanday dwáyá pák o palgár kanag butag.

⁶ Agan taw hamé chizzán báwarmandán† sój bedayay, gorhá bezán Issá Masihay sharrén hezmatkáré ay o imánay rástiáni tahá o sharrén tálimay tahá rostagay, hamá tálim ke taw cha pésará áiy randgiriá kanagá ay.

⁷ Watá cha watgarhén o bé sar o pádén kessahán ke gón Hodáyá hecch sar o káresh nést, dur bedár. Gón eshán sar o chér bayagay badalá watá Hodátorsiy tamriná beday.

⁸ Chéá ke jesmi tamrin bépáedag naent, bale Hodátorsiy páedag har hesábá báz ent ke pa annugén zendá ham Hodáyá kawl o karári gón ant o pa áyókén zendá ham.

⁹ É gapp rást ent o karzit ke sarjamiá mannag bebit.

¹⁰ Paméshká má wati wasá kár o johda kanén, chéá ke má wati omét namiránén Hodáyá sará bastag. Sajjahén mardománi rakkénók hamá ent, hás hamáyáni rakkénók ent ke imána kárant.

¹¹ É habaráni hokm o tálimá beday.

¹² Tai kasánomriay sawabá kass tará kamarzesh sarpad mabit o tai goptár o kerdár o mehr o imán o páki pa báwarmandán mesálé bebant.

¹³ Tán mani áyagá watá gón é kárán dazgatth kan: pa mardomán Pákén Ketábá borztawáriá bwán o áyán delbaddhi‡ o tálim beday.

¹⁴ Cha wati hamá ruhánién nyámatá nádélgósh mabay ke tará hamá wahdá raset ke kamásháni rombá§ tai sará dast ér mosht o yakkéá tará gón Pákén Ruhay elhámá é nyámatay hál dát.

¹⁵ Pa hobb o hodónáki é kárán bekan o watá sarjamá pa eshán wapk* kan ke harkas tai démrawiá begendit.

¹⁶ Wati zend o tálim dayagay némagá sharriay sará delgósh bekan o démá baránesh kan. Agan é kárán bekanay, watá ham rakkénay o wati gósh dárókán ham.

5

Janózámáni bárawá

* **4:2 4:2** Dotal o dopóst, bezán hamá mardom ke démá degar ant o poshtá degar; thagg, doru, dodém.

† **4:6 4:6** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit “brátán”. ‡ **4:13 4:13** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. § **4:14 4:14** Romb, bezán gróh, thóli. * **4:15 4:15** Wap, bezán chizzé ke pa Hodáyá gishshénag butag. Arabi o Pársiá “waqf”.

¹ Gón kamáshén mardénéá pa trondi habar makan. Áiá anchosh nasiat bekan ke wati petá kanay, kasterén mardénán chó wati brátá,

² masterén janénán chó wati mátá o kasterén janénán chó wati gohára nasiat bekan, gón kámelén pákniyatiá.

³ Hamá janózám ke hakk o del hájatmand ant, áyáni hayálá bedár.

⁴ Bale agan janózáméá chokk yá nomásag hast, gorhá chokk o nomásag wati Hodátorsíá awalá wati lógay tahá pésh bedárant o wati lógay hayálá bedárant o é paymá wati masterénáni hakká adá bekanant. Chéá ke é kár Hodáyá dósta bit.

⁵ Janózámé ke hakk o del hájatmand o békas ent, wati ométá gón Hodáyá bandit o shap o róch dwá kant o cha Hodáyá komakka lóthit.

⁶ Bale hamá janózám ke pa wati jenday lezzatán zendag ent, bezán zendagá mortag.

⁷ Báwarmandán hamé sar o sóján bekan ke kass áyáni námá pa badi magipt.

⁸ Agan kasé wati syád o wáresáni, hás wati jenday lógay mardománi hayáldáriá makant, bezán ke áiá cha wati imáná enkár kortag o cha nábáwaréá ganter ent.

⁹ Wahdé shomá hamá janózámáni námán nebeshtaha kanét ke cha kelisáyá komakka gerant, tahná hamáíá hawár kanét ke omri shast sálá borz ent o gón wati mardá wapádár butag.

¹⁰ Á wati sharrén káráni sawabá washnámén mardomé bebit. Anchén mardomé bebit ke wati chokki sharr ródéntagant, mehmándárii kortag, palgártagénáni* hezmati kortag, paréshánén mardománi komakki kortag o pa har paymén sharrén kára modám tayár butag.

¹¹ Kasterén janózámáni námán hawár makanét, chéá ke wahdé áyáni jesmi wáhag hamá wapáay sará ke gón Masihá hastentesh, báládasta bant, á sur o sáang kanaga lóthant.

¹² É paymá, gón wati awali kawl o wádahay próshagá wati sará mayárbária kárant.

¹³ Eshíá abéd†, tambali o jándozzi ádata kanant o lóg pa lóga rawant. Tahná jándozza nabant, habar ham barant o kárant, harkasi kára kára dárant o anchén habara kanant ke báyard makanant.

¹⁴ Gorhá pa kasánén janózámán mani shawr o saláh hamesh ent ke á sur o árós bekanant, chokk byárant o wati lógáni hayáldáriá bekanant ke dozhmen áyán bohtám jat makant.

¹⁵ Lahtén wa cha pésará Shaytánay némagá tarretag o áiy randgiriá kanagá ent.

¹⁶ Har báwarmandén janéné ke áiy lógá janózám hast, áyáni hayáldáriá bekant o maylit ke kelisáyá sará béré bebant, tánke kelisá hamá janózámáni hayáldáriá kort bekant ke pa rásti hájatmand ant.

Kamáshán sharap dayag

¹⁷ Hamá kamásh ke sharriá kelisáyá rahshóniá kanant, á do sari‡ ezzat o hayáldária karzant, hás hamá ke wáz kanag o tálim dayagay kára sakk johda kanant.

¹⁸ Chéá ke Pákén Ketába gwashit: “Jóhánay moshagay wahdá káigeray dapá maband”§ o “kár kanók mozzay hakdár ent.”*

* **5:10 5:10** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **5:13 5:13** Abéd, bezán gayr cha.

‡ **5:17 5:17** Do sari, bezán do barábar. § **5:18 5:18** Mussáy Wáz 25:4. É cha dehkánkáriá mesálé o eshiay máná hamesh ent ke kár kanóká mozz berasit. * **5:18 5:18** Lukáay Enjil 10:7.

19 Tánke do yá say sháheda nabit, kamáshéay sará jatagén bohtámá mamann,

20 bale hamá ke gonáha kant, mahlukay déamá malámat kanag bebit, tánke é dega mardom ebrat begerant.

Pa Timutáusá hokmé

21 Man tará Hodá o Issá Masih o gechénién préshtagáni déamá kaddhana† kanán ke hecch park o pér makan o é sar o sóján bezur o hecch paymén ru o ryá‡ makan.

22 Kaséay sará dastay ér moshag o áia kelisáay kamásh kanagá eshtáp makan ke degaráni gonáhán sharikdára bay. Watá pák o palgár bedár.

23 Taw áp waragá ay o bass. Nun pa wati láp o hamá nádráhián ke tará géshter wahdá hasant, kammé sharáb ham bwar.

24 Lahtén mardomay gonáh záher ant o cha gonahkára pésar dádrasiay jágahá sara bant. Á degaráni gonáh randterá záhera bant.

25 Hamé warhá lahtén sharrén kár damáná záhera bit o hamá sharrén kár ke tán wahdéá chér o andém ant, á ham randterá záhera bant.

6

Golámáni bárawá

1 Hamá mardom ke golámiay jogay* chérá ant, báyard ent bezánant ke áyáni wájah sarjamén sharapay láhek ant. É paymá Hodáay nám o imánay tálim bohtám janaga nabant.

2 Hamá golám ke áyáni wájah báwarmand ant, nabáyad wati wájahán é háterá kamter ezzat bedayant ke imánay bonyádá brát ant. É golám báyard ent angat géshter wati wájaháni hezmatá bekanant, chéá ke esháni hezmat dóstigén báwarmandéá páedaga dant. É chizzáni tálimá beday o gón mardomán dazbandi kan ke anchosh bekanant.

Drógén rahshón

3 Agan kasé radén tálim bedant o cha may Hodáwandén Issá Masihay rástén habarán o Hodátorsiay tálimá dur bebit,

4 á gorunák ent o hecch sarpada nabit. Áia nathahag o labz o mánáyáni sará arh o korh kanag wassha bit o é nádráhié. Eshiay ásar hamá mardománi nyámá hasadd, sest o séd, bohtámjani, badgománi o

5 dáemi jérhah o janjál ent ke áyáni pegr o hayál sell tarretagant o á cha rástíá dur barag butagant. Esháni gomán hamesh ent ke Hodátorsi páedagmandén kár o béré.

6 Bale rástén gapp esh ent ke Hodátorsi gón razámandiá mazanén páedagé.

7 Chéá ke má donyáyá hecch nayáwortag o wati hamráhiá cha donyáyá hecch bort ham nakanén.

8 Nun, agan mára warák o póshák hast, bass ent, rázig bebén.

9 Hamá ke sér bayaga lóthant, watá chakkásán† dawra dayant o anchén ahmak o táwán dayókén wáhagáni dámá kapant ke mardomá tabáhi o barbádiá dawra dayant.

10 Chéá ke zardósti har warhén badén káráni risshag o wandhál‡ ent. Lahtén ke pa zarrá hodónák§ ent, imánay ráhesh yalah dátag o gam o ranján kaptagant.

† 5:21 5:21 Kaddhan, bezán mohrén tákid, hokm. ‡ 5:21 5:21 Ru o ryá, bezán park o dark, némagdári, Arabi o Pársiá "tab'iz". * 6:1 6:1 Jog dáré ke pa zeminay nangár kanagá do gókay gardená bandanti.

† 6:9 6:9 Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. ‡ 6:10 6:10 Wandhál, bezán hondhál, risshag o rótag. § 6:10 6:10 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

Pa Timutáusá Pulosay sar o sój

¹¹ Bale taw, oo Timutáus, Hodái mardomé ay. Cha é chizzán watá dur bedár o pahrézکاری, hodátorsi, imán, mehr, sabr o ópár o narmtabiay randá bekap.

¹² Imánay nékén johdá bekan. Abadmánén zendá dastá byár, hamá zendá ke pa áia gwánk janag butagay o bázén sháhedéay démá hamé nékén ekráret kortag ke taw Issá Masihay báwarmandé ay.

¹³ Hodáay bárgáhá*, hamá Hodá ke har chizzá zenda bakshit o Issá Masihay bárgáhá, hamá Masih ke Pontius Pilátusay démá wati sháhediay tahá nékén ekrári kort, man tará hokma dayán ke

¹⁴ tán may Hodáwandén Issá Masihay áyagá, Hodáay bépóleng† o béaybén hokmán bemann.

¹⁵ Hodáwandén Issá Masihay áyagay wahdá Hodá wata gisshénit, hamá yakkén mazanshánén Hákem ke bádsháháni Bádsháh o hodáwandáni Hodáwand ent,

¹⁶ hamá ke yakk o tahná namirán ent o áiy dargáh anchén rozhné ke kass ódá raseta nakant o kassá nadistag o disti ham nakant. Áiy sharap o ezzat o zór o wák tán abad barjáh bát. Anchosh bát. Ámin.

¹⁷ Hamá mardom ke é donyáyá hastómand ant, áyán hokm beday ke gorunák mabét o wati ométá gón wati mál o hastiá mabandét ke mál o hastia kayt o rawt. Wati ométá Hodáay sará bebandét ke gón daspachi mára alkáp o peráwánén zendé dant.

¹⁸ É mardomán sój beday ke sharrén kár bekanant, nékiá sarréch o málá daspach bebant.

¹⁹ É dhawlá, á pa wat ganjé moccha kanant ke pa áyáni áyókén zendá mohkamén bonyádé bit o hamá zendá dastá kárant ke hakk o delén zendé.

²⁰ Oo Timutáus! Harché ke tai amánat kanag butag, áiy negahpániá bekan. Watá cha bé sar o pádén gappán ke gón Hodáyá hecch sar o káresh nést dur bedár o watá cha hamá drógén tálimán ham dur bedár ke pa radi zántay nám dayag butagant.

²¹ Lahténá é tálimáni randgiri kort o imánay ráhesh yalah dát. Hodáay rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél‡ bát.

* **6:13 6:13** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. † **6:14 6:14** Bépóleng, bezán sáp o sallah, palgár.
‡ **6:21 6:21** Sáhél, bezán sáheg kanag.

Pa Timutáusá Pulosay domi kágad Pa Timutáusá Pulosay domi kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke cha Hodáay razáyá Issá Masihay kásedé án tánke hamá zenday kawł o wádahay járá bejanán ke cha Issá Masihá rasit,

² pa mani dordánagén chokk Timutáusá.

Tará cha Hodáén Pet o may Hodáwandén Issá Masihay némagá rahmat o rahm o émeni sar bát.

Sakki o sóriáni tahá wapádári

³ Man shap o róch ke wati dwáyáni tahá modám tará yáta kanán, Hodáay shográ gerán, hamá Hodá ke man gón pákén zamiréá áiy parastesh o hezmatá kanán, anchó ke mani pet o pirokán kortag.

⁴ Tai arsáni tránagá* ke kapán, maná pa tai didará zahira kant ke tará begendán o galá bál bebán.

⁵ Tai bégarazén† imánay yátá kapán ke awalá tai ballok Luis o tai mát Yunikahay delá jágahi kort o man deljam án ke nun tai delá ham jágahi kortag.

⁶ Paméshká man tará tránagá géján ke Hodáay dátágén nyámatá dobar kármaz kan, hamá nyámat ke tará cha hamá wahdá gón ent ke man wati dast tai sará ér moshtant.

⁷ Chéá ke Hodáyá mára choshén ruhé nadátag ke mára bozdel bekant, mára zór o wák o mehr o dáshtay‡ Ruhi bakshátag.

⁸ Gorhá may Hodáwanday bárawá sháhedi dayagá lajj makan. Mani hálatay sará ham sharmendag mabay ke man pa Hodáwandaygi bandig án. Man pa wasshén mestágá§ é sakki o sórián ke bardásht kanagá án, tawesh ham gón Hodáay bakshátagén zóra bardásht kan.

⁹ Hodáyá mára neját dátág o pa pákén zendéá gwánk jatag*. Mára may kortagén kárani sawabá gwánki najatag, wati jenday erádah o rahmatay bonyádá gwánki jatag o é rahmat mára Issá Masihay barkatá, cha azalá dayag butag o

¹⁰ nun gón may rakkénókén Issá Masihay áyagá záher butag, hamá Issá Masihá ke markay jend nést o nábud kort o cha wasshén mestágay ráhá abadmánén zend záher kort.

¹¹ Man gechén kanag butagán ke é wasshén mestágay jár janók o kásed o tálim dayóké bebán.

¹² Man paméshká sakki o sóri saggagá án, bale sharmendag naán chéá ke zánán man kai sará imán áwortag o deljam án ke áiy é wák o twán hast ke tán wati áyagay róchá hamá amánatay negahpániá bekant ke maná dátagi.

¹³ Harché ke taw cha man eshkotag, é rástén tálim ant. Eshán wati kerrá bedár o pa imán o mehr eshání sará kár kan, chéá ke taw Issá Masihay ráhá ay.

¹⁴ Hamá wasshén mestág ke tai amánat ent, gón Pákén Ruhay komakká, áiy negahpániá bekan, hamá Pákén Ruh ke may tahá zendag ent.

* **1:4 1:4** Tránag, bezán yát, hayál, tahtál. † **1:5 1:5** Bégaraz, bezán hamá ke garaz o tamáhi nést.

‡ **1:7 1:7** Dásht, bezán wati napsay dáragey twán, wati ger o dár, wati kanthról. § **1:8 1:8** Mestág,

bezán wasshén hál, bashárat. * **1:9 1:9** Gwánk janag, bezán tawár kanag.

Béwapái o wapádári

¹⁵ Taw zánay ke Ásiáay† damagay‡ sajjahén mardomán maná yalah dátag, Pigélus o Hermugénes ham á rombáš gón ant.

¹⁶ Hodáwand Onésiporusay lógay mardománi sará mehrabán bát, chéa ke báz bará mani arwáhi tázah kortag o mani zamziláni sawabá sharmendag nabutag.

¹⁷ Wahdé Rumay shahrá átk, maná sakk báz shóházi kort o dari gétk.

¹⁸ Hodáwand wati áyagay róchá Onésiporusay sará mehrabán bát. Wahdé man Epésosay shahrá atán, taw sharr zánay ke áia chinkadar mani hezmat kort.

2*Rahmat o ópár*

¹ Oo mani chokk! Gorhá taw hamá rahmatay barkatá ke mára cha Issá Masihay némagá rasit, watá mohr o mohkam bedár.

² Harché ke man bázén sháhedéay déma gwashtag o taw eshкотag, é tálimán anchén porehtebárén mardománi sepordah bekan ke degarán tálim dát bekanant.

³ Issá Masihay sharrén sepáhigéay* paymá, sakki o sóriáni saggagá gón bay.

⁴ Hamá sepáhig ke jangá rawt watá gón é dega kárán dazgattha nakant. Á lóthit ke mani apsar cha man razá bebit.

⁵ Hamé dhawlá, kasé ke layb o gwáziá bahra zurit, tánke rahbandáni hesábá layba nakant, áia katthókay† tája narasit.

⁶ Kesháray awali bahr báýad ent dehkáná berasit ke hédi rétkag.

⁷ Harché man gwashagá án, esháni sará pegr bekan ke Hodáwand tará é sajjahén chizzáni zánt o sarpadiá dant.

⁸ Issá Masihá yát bekan, hamá ke Dáúday nasl o óbádagé‡ o cha mordagán zendag but. Hamé mani paygám ent o

⁹ pa hameshiá sakki o sória saggán, tantaná§ chó radkára zamzilán bastagán. Bale Hodáay habar zamzilán nabastag.

¹⁰ Gorhá Hodáay gechén kortagénáni háterá man har chizza saggán ke áyán ham neját berasit. É neját o eshiay abadmánén shán o shawkat Issá Masihay sará imán áragay barkatá rasit.

¹¹ É gapp rást ent ke:

Agan má gón Issáyá mortagén,
gorhá gón áia zendag ham bén.

¹² Agan má sakki o sórián besaggén,
gón áia bádsháhi ham kanén.

Agan má áia moridiá enkár bekanén,
á ham may pajjáh áragá enkára kant.

¹³ Agan má gón áia béwapái bekanén,
á gón má angat wapá kant,
chéa ke á wati tab o sareshtay* helápá shota nakant.

Hodáwanday hezmatkár

† **1:15 1:15** Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. ‡ **1:15 1:15** Damag, bezán hand, elákah, ostán, subah. § **1:15 1:15** Romb, bezán gróh, thóli. * **2:3 2:3** Sepahig, bezán pawji, arteshi, lashkari. † **2:5 2:5** Katthók, bezán báýay barók, hamá ke kámyáb o sóbmanda bit. ‡ **2:8 2:8**

Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. § **2:9 2:9** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke.

* **2:13 2:13** Saresht, bezán pédáeshi tab, zát, báten, jawhar.

¹⁴ Báwarmandán modám é chizzáni tránagá begéj. Hodáyá sháhed kan o áyán habardár kan ke labz o mánáyáni sará jang makanét. É chizzán hecch arzesh nést, hoshká gósh dárókáni imáná tabáha kanant.

¹⁵ Wati sajjahén johdá bekan ke watá Hodáay dé má ke pésha kanay, Hodáay kabul kortagén mardomé bebay, anchén kár kanóké bebay ke sharmendag bayagay zalurati mabit o rástiyay habará bé radiá bayán bekant.

¹⁶ Watá cha bé sar o pádén gappán ke gón Hodáyá hecch sar o káresh nést, dur bedár chéa ke choshén gapp o rapp, mardomá cha Hodáyá róch pa róch durtera kanant.

¹⁷ É paymén gapp o habar báwarmandáni nyámá anchó shenga bant ke shummakay† nájórhi badaná shenga bit. Himenáus o Pilétus anchén mardomán ant

¹⁸ ke rástiyay ráhesh yalah dátag. Á gwashant ke mordag wa chónáhá cha kabrán pád átkag o zendag butagant, o é paymá lahténay imáná tabáha kanant.

¹⁹ Bale padá ham Hodáay sará báwarmand mohra óshtant, lógéay mohkamén bonyáday paymá. Hodáyá wati báwarmandáni sará é habar naksh kortag o mohr jatagant: “Hodáwand wati mardomán pajjáha kárit” o “Harkas ke Hodáwanday námá gipt, báyard ent watá cha badkáriá dur bedárit.”

²⁰ Sérén mardoméay lógay darp o hirán tahná teláh o nograhayga nabant, dár o gelay darp ham bit. Lahtén darp o hirán pa hásén kárán kár bandaga bit o lahtén pa adnáén‡ kárán.

²¹ Agan kasé watá cha badkáriá dur bedárit o watá palgár bekant, pa hásén kárán darpé bit, pák o palgár kanaga bit, wati wáhonday§ dardá wárt o pa har sharrén kára tayára bit.

²² Watá cha warnáiyay hawá o hawasán dur bedár o hamá mardom ke gón sápen delé Hodáwanday námá gerant, áyáni hamráhiá pahrézkári o imán o mehr o émeniá shóház bekan.

²³ Tará gón ahmak o násarpadén gappán kár mabit, chéa ke taw zánay ke é gapp, arh o korh páda kanant.

²⁴ Hodáwanday hezmatkár báyard ent arh o korh makant. Arh o korhay badalá gón harkasá mehrabán bebit, tálim dát bekant o sagg o bardáshti báz bebit.

²⁵ Wati helápén mardomán pa narmi rástén ráhá sój bedant, balkén Hodá áyán móh bedant ke tawbah bekanant o rástiyay zántá sar bebant,

²⁶ hósh o sár bekanant o cha Shaytánay dámá bechotthant, hamá Shaytán ke é mardomi bandig kortagant tánke áiy wáhagá sarjam bekanant.

3

Gránén wahd

¹ É gappá bezán, ke áheri zamánagán gránén wahda káyant.

² Mardom wati jendá dósta dárant, zardóst, batháki*, gorunák†, záh o bad kanók, pet o mátay náparmán, náshogr, nápák,

³ bémehr, pahell nakanók, bohtám janók, bédásht, zálem, sharriay naprat kanók,

⁴ dróhók‡, béparwáh o porkebra bant o Hodáay badalá aysh o nóshá dósta dárant.

† 2:17 2:17 Shummak, bezán Engréziá “kaynser” o Pársiá “saratán”. ‡ 2:20 2:20 Adná, bezán arzán, kamkimmat, kamarzesh. § 2:21 2:21 Wáhond, bezán málek, hodábond. * 3:2 3:2 Batháki, bezán hamá mardom kegorrit, kasánén karé mazana kant o pésha dárít, mazangappia kant. † 3:2 3:2 Gorunák, bezán magrur, porkebr. ‡ 3:4 3:4 Dróhók, bezán hamá ke wati hamráhá rada dant o bahá kant.

⁵ Zaherá Hodátorsa bant bale hamá zór o wáká namannant ke áyán pa rásti Hodátorsa kant. Tará gón choshén mardomán hecch kár mabit.

⁶ Esháni nyámá anchén mardom hast ke lógáni tahá poterant o hamá janénán wati dámá dawr dayant ke nézór ant o gonáhá bár ant o har paymén radén wáhagáni golám ant.

⁷ Choshén janén modám nókén tálimáni randá kapant, bale hechbar rástíá sarpada nabant.

⁸ Anchó ke Yannis o Yambris Mussáay heláp atant, hamé dhawlá é radén tálim dayók ham rástíay heláp ant, sellén pegr o hayál o drógén imánay wáhond ant.

⁹ Bale é mardom báz démá shota nakanant, chéá ke harkas esháni ahmakiá gendít, anchó ke Yannis o Yambrisay ahmaki gendag but.

Sar o sój

¹⁰ Bale taw mani bárawá zánay, mani sajjahén tálim, mani zenday warh o paym, mani maksad, imán, sabr, mehr o sagg o bardáshtay bárawá o

¹¹ hamá ázár o sakki o sóriáni bárawá ham zánay ke Antákiah o Ekóniah o Lestrahay shahrán mani sará kaptant. Man é ázár saggetant o Hodáwandá maná cha é sajjahénán neját dát.

¹² Harkas ke Issá Masihay ráhá Hodái zendé gwázénaga lóthit, ázár dayaga bit o

¹³ badén mardom o rad dayók degarán rada dayant o wat rada kapant o róch pa róch gantera bant.

¹⁴ Bale hamá chizz ke taw dar bortagant o tará áyáni sará yakin ent, áyán barjáh bedár chéá ke taw zánay ke é chizz taw cha kojám mardomán dar bortagant.

¹⁵ Tará sarjamén Pákén Ketábay zánt cha gwánzagá gón ent. É ketáb tará sarpad korta kant ke chón tará Issá Masihay sará imánay barkatá nejáta rasit.

¹⁶ Pákén Ketábay sajjahén habar Hodáayg ant ke elhámay sheklá démi dátagant. Pákén Ketáb pa tálim dayagá, pa radiáni sarpad kanag o rást kanagá o pa pahrézkáriay hél dayagáŠ páedagmand ent

¹⁷ tánke har Hodádóst pa har paymén sharrén kára kábel o tayár bebit.

4

Hodáay habaray járá bejan

¹ Man tará Hodá o Issá Masihay démá sawgendá dayán, hamá Issá Masih ke róché na róché padá kayt. Kayt o bádsháhia kant o zendagén o mortagénáni dadrasiá kant,

² taw Hodáay habaray járá bejan, wahd o náwahd pa jár janagá tayár bay. Mardomán hakkal kan o gón mazanén sabr o ópár o bázén sar o sójé áyáni radián rást kan o delbaddhiesh* beday.

³ Chéá ke yakk wahdé kayt ke mardom rástén tálimá bardáshta nakanant o wati chapp o chágerdá anchén tálim dayókáni mazanén rombé moccha kanant ke áyáni delay habará bekanant.

⁴ Mardom rástíay némagá delgósha nakanant o watgarhén kessaháni† randá kapant.

§ 3:16 3:16 Héli dayag, bezán tarbiat dayag, sój dayag, sarpad kanag o ráh perrénag. * 4:2 4:2 Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † 4:4 4:4 Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant.

⁵ Bale har hálat o jáwaréá‡ tará dásht bebit, sakki o sóri besagg, wasshén mestágay jár janagay kárá déma barán kan o wati hezmatkáriay zemmahá sarjam kan.

Pulosay áheri habar

⁶ Nun gapp esh ent ke mani hón wa chónáhá réchagi korbánigéay§ paymá réchag bayagá ent o mani rawagay wahd átkag.

⁷ Man wati nékén johd kortag, man wati zenday tách o maydán* sarjam kortag o wati imánay sará óshtátágán.

⁸ Nun páki o palgáriay táj pa man ér ent, hamá táj ke Hodáwand, bezán ádelén dádras wati áyagay róchá maná danti, tahná maná na, hamá sajjahén mardomán ham danti ke áiy záher bayagay lóthók butagant.

⁹ Zutt kan o watá pa man sar kan.

¹⁰ Chéa ke Démásá wati donyádóstiay sawabá maná yalah kortag o Tesálunikiay shahrá shotag. Kriskis Galátiahá shotag o Titus Dalmátiahá.

¹¹ Tahná Luká mani kerrá ent. Markásá bezur o gón wat byár, chéa ke á Hodáay hezmatkáriá pa man mazanén komakké.

¹² Man Tikikás Epésosay shahrá dém dát.

¹³ Wahdé káay, hamá kabáh† ke man Truásay shahrá Kárpusay kerrá ér kort, áia gón wat byár o mani tumarán‡ ham, hás hamá ke cha pósta addh kanag butagant.

¹⁴ Ásenkárén Sekandará gón man bázén badié kortag. Hodáwand áiy kortagén káráni sezáyá áia dant.

¹⁵ Taw ham watá cha áia dur bedár, chéa ke may paygámay sakk heláp at.

¹⁶ Awali randá ke man hakdiwáná pësh kanag bután, kass mani komakká nayátk. Sajjahénán maná yalah kort. Hodá eshán bebakshát.

¹⁷ Bale Hodáwand mani kashá óshtát o maná zór o wáki dát, tánke man sarjamiá paygámay járá bejanán o sajjahén darkawm beshkonant. É paymá man cha shéray dapá rakkétán.

¹⁸ Hodáwand maná cha har paymén sherr o badá rakkénit o maná pa salámati wati ásmáni bádsháhiá sara kant. Áiy shán o shawkat barjáh bát, abad tán abad. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi drahbát

¹⁹ Priskilah o Akwiláyá salám kan o Onésiporusay lógay mardomán ham.

²⁰ Erástus Korentay shahrá nesht o Trupimus ke nádráh at, man Militusay shahrá yalah dát.

²¹ Zutt kan o cha zemestáná pésar watá edá sar kan. Yubulus tará salám kanagá ent, anchosh ham Pudens o Linus o Kládiá o sajjahén brát.

²² Hodáwand gón taw gón bát.

Shomára rahmat sar bát.

‡ 4:5 4:5 Jáwar, bezán hálat. § 4:6 4:6 Réchagi korbánig: Kwahnén Ahdnámagay zamánagá réchagi korbánig, korbánigáni yakk tahré butag ke ápén chizzesh korbánig kortag. Edá Pulosay markay némagá eshárahe. * 4:7 4:7 Tách o maydán, bezán tachagay mokábelah, mosábekah, tachagay rays. † 4:13 4:13 Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti. ‡ 4:13 4:13 Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gardá patáyag butagant.

Pa Titusá Pulosay kágad Pa Titusá Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke Hodáay hezmatkár o Issá Masihay kásedé án ke Hodáay gechén kortagénáni imáná mohrter bekanán o áyáni rástiy zántá déma bebarán, hamá rásti ke dém pa Hodátorsiá rahshóna* bit.

² É zánt mára abadmánén zenday ométá dant o Hodá ke dróga nabandit, áia ham cha azalá é abadmánén zenday wádah kortag.

³ May rakkénókén† Hodáyá, wati hokmay barkatá, é paygámay jár janagay zemmawári maná dátá o é paymá wati habari pa wahd záher kortag.

⁴ Pa Titusá ke mani o áiy imán yakk ent o imánay hesábá mani hakkigén chokk ent.

Tará cha Hodáén Pet o may rakkénókén Issá Masihay némagá rahmat o émeni sar bát.

Pa Titusá Pulosay parmán

⁵ Man tará paméshká Kritay jazirahá nádent o shotán ke taw násarjamén kárán begisshéney o har shahrá kamásh gechén bekanay o kárán áyáni dastá bedayay, hamá paymá ke man tará hokm dátátag.

⁶ Kamásh báýad ent anchéné bebit ke áia mardománi malámat per mabit, gón wati janá wapádár bebit, áiy chokk báwarmand bebant o choshén káré makanant ke kasé áyáni sará sarkasshi o náparmániay bohtámé jat bekant.

⁷ Kelisáay kamáshá Hodáay lógay zemmah gón ent, paméshká báýad ent áia mardománi malámat per mabit, gorunák‡ mabit, damáná zahr magipt, sharábié mabit, sheddatién§ mardomé mabit o pa zarr o málá lálech* o tamáh makant.

⁸ Kamásh báýad ent mehmánnawáz bebit, sharri o nékiá dóst bedárit, dáshti† bebit, pahrézkár, pák o palgár o shehm o rahdár‡ bebit.

⁹ Kamáshá hamá porehtebárén tálim ke dayag butag, báýad ent áiy sará mohr bóshtit tánke á degarán gón sharrén tálimá delbaddhi§ dát bekant o hamá ke é tálimay heláp ant, áyán sarpad kort bekant ke á rad ant.

¹⁰ Chéá ke sarkasshén mardom o puttár* o prébkár báz ent, hás sonnat kanagay mannókáni tahá.

¹¹ É mardománi dap báýad ent band kanag bebit, chéá ke pa wati lálech o tamáhá lahtén lógá sarjamá tabáh kanagá ant. É anchén tálim dayagá ant ke báýad ent madayant.

¹² Esháni jenday sháeréá gwashtag:

“Kritay mardom poshti drógband ant,
wakshi ant o
jádozzén lápi ant.”

* **1:1 1:1** Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. † **1:3 1:3** Rakkénók, bezán neját dayók. ‡ **1:7 1:7** Gorunák, bezán magrur, porkebr. § **1:7 1:7** Sheddati, bezán jang o jérhah kanók, arh o korh kanók. * **1:7 1:7** Lálech, bezán tamáh, hers. † **1:8 1:8** Dásht, bezán wati napsay dárag, wati ger o dár, wati kanthról. ‡ **1:8 1:8** Shehm o rahdár, bezán hamá mardom ke ráh o rahbandána mannit. Ordu o Pársiá pa “nazm o tartib”, Angréziá “disciplined”. § **1:9 1:9** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. * **1:10 1:10** Puttár, bezán hamá mardom ke sakk báz habara kant o bémaksadén habara kant.

¹³ É gwáhi rást ent, paméshká pa trondi sarpadesh kan ke rástén imánay sará mohr bóshtant o

¹⁴ Yahudiáni watgarhén kessahán† delgósh makanant o choshén mardománi hokmán gósh madárant ke cha rástíá bar gashtagant.

¹⁵ Pa pákdelén mardomán har chizz pák o sáp ent, bale á mardom ke palit o nábáwar ant, pa áyán har chizz nápák ent. Aslá, é mardománi pegr ham palit ant o zamir ham.

¹⁶ É mardoma gwashant ke má Hodáyá zánén, bale áyáni kár péssha dárant ke áíá nazánant. Choshén mardom bazzhenák‡ ant, náparmán ant o hecch sharrén káray kábel naant.

2

Sharrén kár o kerd

¹ Hamá chizzáni tálimá beday ke gón rástíá hamdap ant.

² Mazanomrén mardénán tálim beday ke grán o sangin bebant, sharapdár bebant o dáshtesh bebit. Báyard ent áyán rástén imán o mehr o sagg* o bardásht bebit.

³ Hamé dhawlá mazanomrén janénán tálim beday ke sharapdárén zendé begwázénant, báposhtá habar makanant o sharábi mabant. Á báyard ent sharrén kár o kerday dars o sabakká bedayant.

⁴ Gorhá kasterén janénán sar o sój korta kanant ke chón wati lógwájah o chokkán dóst bedárant,

⁵ chón dáshtesh bebit o pák o pársá bebant, chón wati lógay kárán delgósh bebant, chón mehrabán o wati lógwájaháni parmánbardár bebant tánke Hodáy habar bohtám janag mabit.

⁶ Hamé paymá warnáén mardénán ham delbaddhi beday ke dáshtesh bebit.

⁷ Taw har sharrén kára pa áyán mesálé bebay. Tálim dayagá tachk o rást o grán o sangin bebay o

⁸ tai habar o bayán rást bebant ke kass áyáni tahá radié dar gétk makant o tai badwáh pashal o sharmendag bebant o may helápá hecch badén habaré kort makanant.

⁹ Golámán tálim beday ke har kára wati wájaháni parmánbardár bebant, áyán wassh o razá bekanant, gón áyán hamjwábi makanant,

¹⁰ cha áyáni málán hecch chizz madozzant o sharrén amánatdár bebant tánke hamá tálim ke may rakkénókén Hodáy bárawá ent, á tálimá pa mardomán delkassh bekanant.

¹¹ Chéá ke Hodáy rahmat ke sajjahén mardomán rakkénta kant, záher butag.

¹²⁻¹³ É rahmat mára tálima dant ke má watá cha hodánáparmáni o donyái hawá o hawasán dur bedárén o hamé wahdá ke má wati mobáarakén ométay entezár o wadará én, bezán wati mazanén Hodá, wati rakkénókén Issá Masihay porshawkatén áyagay wadará én, é donyáyá pa jenday dásht o pahrézkári o Hodátorsi zend begwázénén.

¹⁴ Issá Masihá wati zend pa má nadr kort ke mára cha may sajjahén selkárián bemókit† o pa wat kawmé pák o palgár bekant ke áíay jendayg bebit o é kawm pa sharrén káray kanagá hobbíg o hodónák‡ bebit.

† **1:14 1:14** Watgarhén kessah, bezán hamá kessah ke ensáná jórh kortagant. ‡ **1:16 1:16** Bazzhnák, bezán sakk sell, hamá ke gón áíay o áíay káráni gendagá del harába bit. * **2:2 2:2** Sagg, bezán bardáshtay twán, ópár. † **2:14 2:14** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”. ‡ **2:14 2:14** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

¹⁵ É hamá chizz ant ke taw báýad ent esháni tálimá bedayay. Gón sarjamén ehtiáré áyán delbaddhi beday o pa trondi sarpadesh kan. Mayl ke mardom tará béarzesh sarpad bebant.

3

Hodáay rahmatay mirásdár

¹ Báwarmandán yátá perrén ke hákem o ehtiárdaráni ezzatá bekanét, áyáni parmánbardár bebét o pa har sharrén káray kanagá tayár bebét.

² Hechkasá bohtám majanét o gón mardomán arh o korh makanét, báýad narmdel bebét o gón sajjahén mardomán pa békebri* pésh byáét.

³ Yakk wahdé má ham béagl o náparmán o gomráh butagén o har paymén badén wáhag o hawá o hawasáni golám butagén. Má wati zend badkári o hasadday tahá gwázéntag. Napratay hakdár butagén o má gón yakdomiá naprat kortag.

⁴ Bale may rakkénókén Hodáay mehrabáni o mehr ke záher but,

⁵ Hodáyá mára rakként. Mára may nékén karáni sawabá narakkénti, wati rahmay sawabá rakkénti. Áiá mára shosht o Pákén Ruhay barkatá nókén zendé dát o é paymá mára rakkénti.

⁶ Hodáyá mára may rakkénókén Issá Masihay barkatá, cha Pákén Ruhá sarréch kort,

⁷ tánke má ke áiy rahmatay barkatá pák o palgár butagén, abadmánén zenday ométay mirásdár bebén.

⁸ É gapp rást ent o mana lóthán ke taw é tálimay sará zór bedayay, tánke hamá mardomán ke wati omét gón Hodáyá bastag, wati delgóshá gón sharrén kárán bekanant. É sharrén habar ant o pa harkasá páedagmand ant.

⁹ Cha bésarén arh o korhán o moptén sar o bon† kanagán o cha dapják o Sharyatay bárawá jang o jérhahán watá dur bedár, chéá ke é bémáná o bépáedagén gapp ant.

¹⁰ Anchen mardomé ke báwarmandáni rombá‡ prosht o prósha kárit, yakk o do randá áiá habardár kan. Agan sharr nabut, watá cha áiá dur bedár.

¹¹ Chéá ke taw zánay ke é gomráh o gonahkárén mardomé o wati jenday gonáhán bár ent.

Goddhi habar

¹² Man Artemásá yá Tikikásá tai kerrá ráha dayán. Anchó ke kayt, taw johd bekan ke Nikupolisay shahrá, mani kerrá byáyay, chéá ke mani erádah ent ke berawán o zemestáná hamódá begwázénán.

¹³ Wati sajjahén wasá bekan ke wakil Zénás o Apulosá áyáni sapará komakk bekanay. Bechár ke á pa hecch chizzá mohtáj mabant.

¹⁴ May mardom báýad ent dar bebarant ke chón watá pa sharrén kárán wapka kanant§ tánke degaráni zaluratán purah bekanant. É paymá may mardománi zendagi bésamara nabit.

¹⁵ E sajjahén mardom ke mani kerrá ant, tará saláma kanant. Hamá báwarmand ke mára dósta dárant, áyán salám kan. Hodáay rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél* bát.

* **3:2 3:2** Békebri, bezán kebr o gorur nakanag, magrur nabayag. † **3:9 3:9** Sar o bon, bezán pet o pirok o bonpirok o poshtáni habar. ‡ **3:10 3:10** Romb, bezán gróh, thóli. § **3:14 3:14** Wapka kanag, bezán nadr kanag. * **3:15 3:15** Sáhél, bezán sáheg kanag.

Pa Pilimuná Pulosay kágad Pa Pilimuná Pulosay kágaday pajjár

Salám o drót

¹ Cha Pulosay némagá, mane Pulos ke pa Issá Masihaygi zendáná bandig án o cha may brát Timutáusay némagá,

pa may dóstigén hamkár Pilimun o

² gohárén Apyah o hamráhén johdkár Arkipus o pa hamá báwarmandán ke shomay lógá pa ebádatá yakjáha bant.

³ Cha may Hodáén Pet o Hodáwandén Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát.

Dwá o shogrgozári

⁴ Man har wahdá ke wati dwáyáni tahá tará yáta kanán, modám wati Hodáay shográ gerán,

⁵ chéá ke tai imán o tai mehray hál maná sar bayagá ent, hamá imán ke tará Hodáwandén Issáay sará hastent o hamá mehr ke tará pa sajjahén palgártagénán* hastent.

⁶ Mani dwá ent ke hamá imán ke máshomá áia sharikdár én, tai zánt o zánagá géshter kanát. Har sharrén chizzé ke mára cha Masihay barkatá hastent, áiaý bárawá tai zánt géshter bát.

⁷ Mani brát! Maná tai mehráni sawabá mazanén wasshi o delbaddhié† rasetag, chéá ke taw palgártagénáni del, árám o táhir‡ dátag.

Ónesimusay bárawá Pulosay dazbandi

⁸ Bell toré man Masihay barkatá pa deljami tará hokm dáta kanán ke ché bekan o ché makan,

⁹ bale mane Pulos ke pirmardé án o annun Issá Masihay háterá bandig án, mehray bonyádá gón taw dazbandié kanán.

¹⁰ Man gón taw Ónesimusay§ bárawá dazbandia kanán ke imánay hesábá mani chokk ent o bandigiay wahdán maná rasetag,

¹¹ hamá ke pésará tará hecch páedagi nadát, bale nun pa taw o pa man, doénán páedagmand ent.

¹² Man áia pa taw per tarrénagá án, bezán wati delá pa taw rawán dayagá án.

¹³ Nun ke man pa wasshén mestágá* bandig án, man lóthet ke áia wati kerrá bedarán ke tai jágahá á mani hezmatá bekant.

¹⁴ Bale bé tai razáyá man hecch kanaga nalóthán ke taw hecch kár pa majburi makanay, tai jenday wáhag o razá gón bebit.

¹⁵ Balkén á pa kasánén wahdéá paméshká cha taw sestag o dur butag ke pa modámi tará berasit,

¹⁶ bale cha ed o dém golámé hesáb mabit, cha goláméá báláter, dóstigén braté hesáb bebit. Maná wa sakk dóst ent, tará angat géshter dóst ent, ensáni hesábá ham o Hodáwanday sará báwarmandén bratéay hesábá ham.

* **1:5 1:5** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **1:7 1:7** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. ‡ **1:7 1:7** Táhir, bezán árám, karár. § **1:10 1:10** Ónesimusay máná ent “kárámad, páedagmand”. * **1:13 1:13** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

¹⁷ Nun agan taw maná wati sangaté sarpada bay, gorhá Ónesimusá anchó dast ger ke maná dasta geray o

¹⁸ agan tai káré harábi kortag yá áíá tai wámé per ent, áyán mani hesábá nebeshtah kan.

¹⁹ Mane Pulos é gappá daste wat nebeshtah kanagá án: “Manesha dayán o tará nagwashán ham ke tará é nókén zend mani barkatá rasetag o taw mani wámdár ay.”

²⁰ Haw mani brát, mana lóthán ke pa Hodáwandaygi cha taw páedagé begerán. Pa Masihaygi mani delá é árám o táhirá beday.

²¹ Man deljam án ke taw parmánbardaré ay, paméshká pa taw nebeshtah kanagá án, chéá ke mana zánán, inchok ke mana gwashán, taw géshtera kanay.

²² O dega gappé, pa man jágahay band o bastá ham bekan, chéá ke maná omét ent ke tai dwáyáni barkatá ázáta bán o tai kerrá káyán.

Goddhi drahbát

²³ Épáprás ke pa Issá Masihaygi gón man yakjáh bandig ent, tará saláma kanagá ent.

²⁴ Mani hamkár Markás o Aristarkás o Démás o Luká ham tará saláma kanant.

²⁵ Hodáwandén Issá Masihay rahmat gón taw gón bát.

Pa Ebránián kágadé

Hodáay kolaw

¹ Gwastagén dawr o zamánagán báz randá Hodáyá cha nabiáni dap o zobáná gón may pet o pirokán báz paymá habar kortag,

² bale é goddhi* róchán áia gón má cha wati Chokkay dap o zobáná habar kortag, cha hamáiy dapá ke Hodáyá sajjahén chizz áiará mirás dátagant o cha áiy wasilahá jaháni addh kortag.

³ É Chokk Hodáay shán o shawkatay ádenk ent, Hodáay tab o sareshtá† záhera kant o wati porzórén habaray barkatá sajjahén chizzán barjáha dárít. Mardománi gonáháni shódagá o rand, Chokk borzén arshay Hodáay rástén kashá nesht.

Chokk cha préshtagán báláter ent

⁴ Gorhá Chokk cha préshtagán sakk báz báláter ent, anchó ke hamá nám ham cha préshtagáni námá borzter ent ke Hodáyá Chokkárá mirás dátag.

⁵ Chéa ke Hodáyá hechbar gón wati hecch préshtagá nagwashtag:

“Taw mani Bacch ay,

maróchi man tará pédá kortag.”

Hecch préshtagéay bárawá ham nagwashtagi:

“Man áiy Peta bán o

á mani Chokka bit.”

⁶ O padá wahdé Hodá wati awali Chokká é donyáyá déma dant, gwashit:

“Mane Hodáay sajjahén préshtag áia parastesh bekanant.”

⁷ Préshtagáni bárawá Hodá gwashit:

“Wati préshtagán gwát jórha kanán,

bezán wati hezmatkárán ásay bránz‡.”

⁸ Bale Hodá gón Chokká gwashit:

“Oo Hodá! Tai bádsháhiay taht abad tán abada mánit o

tai bádsháhiay asá, adl o ensápay asá ent.

⁹ Taw páki o rásti dóst dáshtag o

cha badiá naprat kortag,

paméshká mane Hodáyá, bezán tai Hodáyá

tará cha tai hamráhán géshter, shádehay rógen per moshtag§.”

¹⁰ Hodá gón Chokká chosh ham gwashit:

“Oo Hodáwand! Taw bongéjá zeminay bonhesht* ér kort,

ásmán ham tai dastáni jórkh kortagén ent.

¹¹ É gár o bégwáha bant bale taw abadmán ay.

É sajjahén chó pósháká kwahna bant.

¹² Taw eshán chó kabáhéa† péchay.

É chó pósháká badal kanaga bant,

bale taw dáemá hastay o

tai máh o sál halása nabant.”

¹³ Hodáyá hechbar gón wati hecch préshtagá nagwashtag:

“Mani rástén kashá tán hamá wahdá benend

* **1:2 1:2** Goddhi, bezán áheri. † **1:3 1:3** Tab o saresht, bezán zát, báten, jawhar. ‡ **1:7 1:7** Bránz, bezán ásay shamálah, shólah. § **1:9 1:9** Rógen per moshag, bezán pa káréa géchén kanag o wák o twán dayag. Esráiliáni kerrá rógen per moshag bádsháh o mazanén dini péshwáyáni géchén kanagay rasmé butag. * **1:10 1:10** Bonhesht, bezán lógay awali hesht yá seng. † **1:12 1:12** Kabáh, bezán jobbah ke pashkay sarborá gwará kananti.

ke man tai dozhmenán tai pádáni chérá dawra dayán[‡].”

¹⁴ Béshakk sajjahén préshtag hezmatkárén arwáh ant o pa hamáyáni hezmatá ráh dayag butagant ke áyán nejátay mirása rasit.

2

Nejátay némagá delgósh kanag

¹ Paméshká má báýad ent hamá paygámay sará géshter delgósh bedayén ke má eshkotag, chó mabit ke gomráh bebén.

² Á paygám ke cha préshtagáni dap o zobáná gwashag butagat mohr o mohkam at o áiy har paymén náparmáni o helápwarziay barhakkén sezá raset,

³ gorhá agan má é mazanén nejátay némagá delgósh madayén, che paymá rakketa* kanén? É nejátay habar awalá Hodáwandén Issáyá kort o padá hamá mardomán pa má hamá paymá sar kort ke wat cha Issáyá eshkotagatesh.

⁴ Hodáyá bázén ajabbatén neshánié ham pésh dásht, ajabén kár o warh warhén mójezah kort o Pákén Ruhay nyámat wati delay tabá bahr kortant. Hamé paymá Hodáyá é paygámay rástiy gwáhi dát.

Baniádamén Issá

⁵ Hamá jahán ke áyagi ent o má áiy habará én, Hodáyá préshtagáni érdast nakort,

⁶ parchá ke yakkéá yakk jáhé gwáhi dátag o gwashtag:

“Ensán chéé ke taw áiy gamwár ay,

baniádam kay ent ke áiy delgóshá dáray?

⁷ Taw pa kammén wahdéá á cha préshtagán jahltér kort o padá shán o sharapay táj sará dát o

⁸ har chizz áiy pádáni chérá ér kort.”

Nun wahdé Hodáyá har chizz áiy pádáni chérá ér kortag, dega hecch pasht nakaptag ke áiy pádáni chérá mabit. Albat má angata nagendén ke har chizz áiy pádáni chérá ent.

⁹ Bale Issáyá gendén ke pa kammén wahdéá cha préshtagán jahltér kanag but o nun shán o sharapay táj sará enti, chéá ke áia markay sakki sagget[†]. Haw, cha Hodáay rahmatán áia sajjahénáni háterá markay tám chasht.

¹⁰ Hodá, ke har chizz cha hamáia ent o pa hamáia, wahdé áia bázén chokké wati shán o shawkatá sharikdár kanag lóthet, cháreti sharter ent ke man esháni nejátay rahshón[‡], bezán Issáyá kámeliá cha sakki o sóriay[§] ráhá záhér bekanán.

¹¹ Chéá ke pák o palgár* kanók o pák o palgár bayók, é sajjahén yakkén Petay chokk ant, paméshká Issá eshán wati brát gwashagá sharmendaga nabit.

¹² Gwashit:

“Wati brátáni kerrá tai námáy járá janán,
mocchiay déma tará názénán.”

¹³ Padá gwashit:

“Man Hodáay sará tawkala kanán.”

O padá gwashit:

“É man án o é hamá chokk ant ke Hodáyá maná dátagant.”

[‡] 1:13 1:13 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “tai pádáni chéray tahtoké bekanán”. * 2:3 2:3 Rakkag, bezán neját rasag, bacchag. [†] 2:9 2:9 Saggag, bezán bardásht kanag. [‡] 2:10 2:10 Rahshón, bezán rahbar, sarók, rahdarbar. [§] 2:10 2:10 Sakki o sóri, bezán mosibat, taklip. * 2:11 2:11 Palgár, bezán sáp o sallah, bepóleng.

¹⁴ Chokk cha hón o góshtá addh butagant, paméshká Issá ham hón o góshtay mardomé but o átk ke gón wati marká, hamáiy zór o wáká† bepróshit ke markay zóri dasta ent, bezán Shaytánayg o

¹⁵ é dhawlá hamáyán ázát bekant ke wati sajjahén omrá markay torsay golám butagant.

¹⁶ É gapp záher ent ke Issá préshtagáni komakk kanagá nayátk, Ebráhémay chokk o óbádagáni‡ komakk kanagá átk.

¹⁷ Gorhá paméshká allami at ke á har hesábá wati brátáni paymá bebit, tánke Hodáay bárgáhá§ rahmdel o wapádárén mazanén péshwáé bebit ke kawmay gonáhán beshódit o kapárat* bekant.

¹⁸ Áiy jendá sakki o sóri saggetag o cha chakkásá† gwastag, paméshká hamáyán komakk korta kant ke chakkásay tahá ant.

3

Issá o Mussá

¹ Gorhá, oo pák o palgár butagén brátán*! Shomá ke borzén arshay Hodáay tawár kortagénáni tahá gón ét, wati pegr o hayálán gón Issáyá bekanét, gón hamá kásed o mazanén péshwáyá ke má áiyá mannén.

² Á gón wati gechén kanóká wapádár at, hamá paymá ke Mussá Hodáay sarjamén lógay wapádár at.

³ Anchó ke lógay addh kanókay sharap cha lógay sharapá géshter ent, Issá cha Mussáyá géshter shán o sharapa karzit,

⁴ chéa ke har lógéará addh kanóké hast, bale Hodá sajjahén chizzáni addh kanók ent.

⁵ Mussá, hezmatkáréay hesábá Hodáay sarjamén lógay wapádár at ke hamá chizzáni gwáhiá bedant ke démterá gwashag o záher kanaga bant,

⁶ bale Masih Chokkay hesábá, Hodáay lógay wapádárén sarmaster ent o Hodáay lóg má én, bale hamá shartá ke delér bemánén o pa pahré wati ométay sará mohr bóshtén.

Sarkasshi makanét

⁷ Paméshká Pákén Ruha gwashit:
“Maróchi shomá agan Hodáay tawára eshkonét,

⁸ wati delá á paymá seng makanét
ke shomay pet o pirokán sarkasshiay róchán kort,
hamá wahdá ke áyán gyábáná maná chakkáset† o ázmáesh kort.

⁹ Bell toré shomay pet o pirokán tán chell sálá mani kortagén kár distagatant,
bale angat ódá áyán maná chakkáset.

¹⁰ Paméshká man á naslay sará zahr atán o gwashton:

‘Delesh gomráh ent o
mani ráhána nazánant,’

¹¹ Gorhá man pa hezhm‡ sawgend wárt ke
‘hamá árámí o ásudagi ke man pa eshán armán kortag,
é mardom hechbar ódá sara nabant.’ ”

¹² Oo mani brátán! Hozzhár bét ke cha shomá hechkasay del bad o béimán mabit o cha namiránén§ Hodáyá posht makant.

† **2:14 2:14** Wák, bezán zór, tákat. ‡ **2:16 2:16** Óbádag, bezán nasl o padréch, chokk o nomásag. § **2:17 2:17** Bárgáh, bezán dém, darbár, hozur. * **2:17 2:17** Kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódagá kármaz butag. † **2:18 2:18** Chakkás, bezán ázmáesh, emtehán. * **3:1 3:1** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. † **3:8 3:8** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. ‡ **3:11 3:11** Hezhm, bezán gaynz, zahr gerag. § **3:12 3:12** Namirán, bezán hamá ke hechbara namerit.

¹³ Hodáyá posht janagay badalá, tán hamá wahdá ke “maróchigén róch” hastent, har róch yakdegará delbaddhi* bedayét ke cha shomá hechkasay del cha gonáhay prébá seng mabit.

¹⁴ Chéá ke máshomá Masihay har chizzá bahramand én, bale pa é shartá ke wati deljamiá tán áherá mohr o mohkam bedárén, hamá deljami ke bendátá† máshomará butag.

¹⁵ Anchó ke gwashag butag:
 “Maróchi shomá agan áiy tawará eshkonét,
 wati delá á paymá seng makanét
 ke shomay pet o pirokán sarkasshiay róchán kort.”

¹⁶ Hamáyán ke eshкот o angat sarkasshi kort, á kay atant? Á sajjahén hamá mardom naatant ke Mussáay sarókiá cha Mesrá dar átkant?

¹⁷ Tán chell sálá Hodá kai sará zahr at? Hamáyáni sará zahr naat ke gonáhesh kort o jónesh gyábáná kaptant?

¹⁸ Kojám mardománi bárawá sawgendi wárt: “Hechbar hamá árámí o ásudagiá ke man pa áyán armán kortag, sara nabant”? Hamáyáni bárawá sawgendi nawárt ke náparmániesh kort?

¹⁹ Gorhá má gendén ke áyán cha wati nábáwariá natwánt hamá árámí o ásudagiá sar bebant ke Hodáyá pa áyán armán kortagat.

4

Hodáay kawl kortagén árámí o ásudagi

¹ Hodáay kawl o wádah angat barjáh ent ke má hamá árámí o ásudagiá sar buta kanén ke áiy pa má armán kortag. Paméshká hozzhár bebén, chó mabit ke cha shomá kasé pasht bekapit o árámí o ásudagiay menzelá sar mabit.

² Chéá ke mára ham áyáni paymá wasshén mestág* rasetag. Hamá paygám ke áyán eshкот, á paygámá áyáná hecch páedag nadát, parchá ke eshkonókáni delá imán néstat ke paygám áyáni delá benendit,

³ bale má ke imán áwortag, Hodáay kawl kortagén árámí o ásudagiá sara bén. Bell toré Hodáay kár cha jahánay jórh bayagay wahdá sarjam butant, bale padá ham gwashti:

“Gorhá man pa hezhm sawgend wárt ke
 ‘hamá árámí o ásudagi ke man pa eshán armán kortag,
 é mardom hechbar ódá sara nabant.’”

⁴ Hodáyá yakk jágahéá haptomi róchay árámíay bárawá gwashtag:
 “Haptomi róchá, mane Hodáyá cha wati sajjahén kárán árám kort.”

⁵ Bale Hodáyá chó ham gwashtag:
 “Hamá árámí o ásudagi ke man pa eshán armán kortag, é mardom hechbar ódá sara nabant.”

⁶ Gorhá é habar angat barjáh ent ke lahtén mardom Hodáay kawl kortagén árámí o ásudagiá sara bit, bale hamáyán ke é wasshén mestág pésará eshкотagat, wati náparmániay sawabá sar nabutant.

⁷ Gorhá Hodáyá dega róché gisshént o báz wahdá rand Dáuday zobána “maróchigén róchay” bárawá habari kort o hamá paymá ke pésará é ketábá átkag, gwashti:

“Maróchi shomá agan áiy tawará eshkonét,
 wati delá seng makanét.”

⁸ Chéá ke agan Yusháyá á mardománá árámí o ásudagi bedátén, gorhá Hodáyá randterá dega róchéay bárawá habar nakortagat.

* **3:13 3:13** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **3:14 3:14** Bendát, bezán bongéj, shoru.

* **4:2 4:2** Mestág, bezán wasshén hál, bashárat.

⁹ Bale pa Hodáay kawmá angat Shabbatay paymén árámi o ásudagié ér ent.

¹⁰ Chéá ke harkas ke Hodáay kawl kortagén árámi o ásudagiá sara bit cha wati kárán áráma kant, hamá paymá ke Hodáyá cha wati kárán áram kort.

¹¹ Gorhá wati sajjahén zórá bejanén ke hamá árámi o ásudagiá sar bebén, chó mabit ke kasé may pet o pirokáni paymá náparmáni bekant o pasht bekapit.

¹² Chéá ke Hodáay habar zendag o zórmand ent o cha har dodapén zahméá tézter ent. Anchosha borrit ke nákoná cha góshtá o majgá† cha haddhá ham jetá kant‡ o delay hayál o maksadán pa ensápa gisshénit.

¹³ Sajjahén jaháná hecch chizz cha Hodáay chammán chér o andém§ naent. Har chizz áiy chammáni démá záher ent o mára áiy kerrá hesáb dayagi ent.

May masterén péshwá Issá

¹⁴ Mára mazanén péshwáé hast ke cha sajjahénán master ent o ásmáná shotag, bezán Issá, Hodáay Chokk. Paméshká byáét wati imánay darshán kanagay sara mohra óshtén,

¹⁵ chéá ke mára anchén masterén péshwáé hast ke may nezóriána zánt o gón má hammadí korta kant, anchéné ke har hesábá may paymá chakkásag butag, bale hecch gonáhi nakortag.

¹⁶ Gorhá byáét pa deléri dém pa Hodáay rahmatay tahtá kenzána bén tánke á may sara rahm bekant o zaluratay wahdá mára áiy komakkay barkat berasit.

5

¹ Har masterén dini péshwá cha mardománi nyámá* gechén kanaga bit o Hodái káráni tahá áyáni nomáendaha bit tánke pa mardománi gonáhán Hodáay bárgáhá théki byárit o korbánig nadir bekant.

² Péshwá gón nazántkár o gomráhén mardomán pa narmdeli pésh átka kant, chéá ke áiy ham nezóri mán.

³ Paméshká báýad ent tahná pa é dega mardománi gonáhán korbánig makant, pa wati jenday gonáhán ham bekant.

⁴ Hechkas é sharapá wat zorta nakant, é sharap tahná hamá wahdá rasit ke Hodá yakkéá hamá dhawlá tawár bekant ke áiy Hárún tawár kort.

⁵ Gón Masihá ham hamé paymá but. Áiy masterén péshwá bayagay sharap watára wat nadát. Hodáyá gón Masihá gwasht:

“Taw mani Bacch ay,
maróchi man tará pédá kortag.”

⁶ Dega jághéá chosh ham gwashit:

“Taw tán abad péshwáé ay,
Malkisedikay† darjah o makámay péshwáé.”

⁷ Masihá wati donyái zendagiay róchán pa borztawári o grétagén chammé Hodáay kerrá dwá o dazbandia kort, hamáiy kerrá ke twánti Masihá cha marká berakkénit‡. Parmánbardáriay sawabá áiy dwá gósh dáraga butant.

⁸ Bell toré á Hodáay Chokk at, bale angat cha sakki o sóriay ráh pármánbardárii dar bort.

⁹ Wahdé áiy kámeli záher but, á pa wati parmánbardarán abadmánén nejátay sarchammag§ jórh but o

† 4:12 4:12 Majg hamá narmén chizz ent ke haddhay tahá ent. ‡ 4:12 4:12 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: anchosha borrit ke sáhá cha arwáhá o bandá cha majgá ham jetá kant. § 4:13 4:13 Andém, bezán chér, póshidah. * 5:1 5:1 Nyámá, bezán myáná, darnyámá, tahá, tóká. † 5:6 5:6 Malkisedik, Ebráhémay zamánagá bádsháh o dini péshwáé at. ‡ 5:7 5:7 Rakkénag, bezán neját dayag, bacchéneg. § 5:9 5:9 Sarchammag, bezán sarchashmah.

¹⁰ cha Hodáay némagá áíará Malkisedikay darjah o makámay mazanén péshwáéay darjah dayag but.

Báwarmandiay rost o rodóm

¹¹ É bárawá mára pa gwashagá bázén habaré hast, bale shomára é habaráni sarpad kanag grán ent, chéa ke shomá gósh dáragá sost tarretagét.

¹² Tán é wahdá shomá báyard ent ostád buténét, bale shomára padá kaséay zalurat ent ke Hodáay bonyádi habarán shomára sarpad bekant. Shomára shir pakár ent, trondén warák* wárta nakanét.

¹³ Shirmechén chokké nazánt pa man ché sharr ent, chéa ke angat nonnoké,

¹⁴ bale trondén warák pa bálegán ent, pa hamáyán ke wati imánay sará modám káresh kortag o é paymá nék o baday parkesh dar bortag.

6

¹ Paméshká byáét cha hamá bonyádi tálimán ke Masihay bárawá ant démtera rawén o dém pa pohtagiá kenzána bén. É tálimáni bonredá dobar ér makanén: cha hamá káran tawbah kanag ke ásaresh mark ent,

Hodáay sará imán,

² pákshódiáni* tálim,

dastay ér moshag†,

mordagáni jáh janag‡ o

abadmánén dádrasi§.

³ Nun má cha eshán démtera rawén, agan Hodáay razá bebit.

⁴ Hamá mardom ke áyáni del yak্ক randé rozhná but o ásmáni sawgátay támesh chasht o Pákén Ruhá sharikdár butant o

⁵ Hodáay habaray washtámi o áyókén zamánagay zóresh chasht,

⁶ agan é mardomán wati ráh táb dát, hechbar dém pa tawbahá árag buta nakanant, chéa ke é mardom Hodáay Chokká padá saliba kasshant o mahlukay déma áia béezzata kanant o é paymá watá táwána dayant.

⁷ Hamá zemin ke wahd pa wahdá áiy sará hawra gwárit o sérá ápa wárt o pa wati ábád kanókán sharrén bar o samara kárit, á zeminá Hodá barkata dant.

⁸ Bale á zemin ke konthag o dhangara ródénit, békár ent. Zuttán nálat kanaga bit o áiy ákebat sóchag ent.

⁹ Oo dordánagén dóstán! Bell toré má é paymá habar kanagá én, bale má shomay sharriáni bárawá deljam én, hamá sharri ke gón nejátá hamgranch ant.

¹⁰ Chéa ke Hodá náensáp naent ke shomay káran beshamóshit. Shomá palgártagénáni* hezmat kortag o angat kanagá ét o Hodá cha é mehrá bétránaga nabit ke shomá pa áiy námá kortag.

¹¹ May wáhag ent ke cha shomá harkas tán godhsará hamé hobb o hodónakiá† barjáh bedárit ke shomay omét purah bebit.

* **5:12 5:12** Trondén warák, bezán dhaddhén warák, hamá warák ke narm naent.

* **6:2 6:2**

Pákshódiay labz, Yunáni zobána “baptismah” gwashaga bit o eshiay máná “ápá bokk dayag” yá “gón ápá shódag” ent. † **6:2 6:2** Dastay ér moshagay maksad esh ent ke hamá mardomá cha Hodáay némagá hayr o rahmat berasit ke dast áiy sará ér moshaga bit. ‡ **6:2 6:2** Jáh janag, bezán pád áyag, zendag bayag. § **6:2 6:2** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari, ensáp.

* **6:10 6:10** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóna cha wati gonáhán shódag o pák kanag butagant o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant. † **6:11 6:11** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

¹² Sost o jándozz[‡] mabét, hamáyáni randgiriá bekanét ke cha imán o sabray ráhá Hodáy kawláni mirásdára[§] bant.

Hodáy kawl o karár

¹³ Wahdé Hodáyá gón Ebráhémá kawl kort, wati jenday sawgendi wárt, chéá ke masteréné néstat ke áiy sawgendá bwárt.

¹⁴ Gwashti: “Pa rásti tará barkata dayán o tai nasl o padréchá* báza kanán.”

¹⁵ É paymá Ebráhémá gón sabr o ópár entezár kort o hamá chizzi raset ke Hodáyá kawl dátagat.

¹⁶ Mardom cha wat masterénay sawgendá warant. Sawgend gappá gishshénit o har jérhahá halása kant.

¹⁷ Paméshká wahdé Hodáyá lóthet ke pa wádaháni mirásdarán pakká pésh bedárit ke mani erádah badala nabit, gorhá sawgendi wárt

¹⁸ tánke cha é doén badal nabayagi chizzán, bezán Hodáy kawlá o sawgendá, áiy panáhá átkagén mardomán pa bándátay ométá mohrén delbaddhié berasit, chéá ke buta nakant Hodá dróg bebandit.

¹⁹ É omét pa may arwáhá deljam o mohkamén nangaré[†] o Hodáy bargáhá, pardahay poshtá[‡] mekk ent,

²⁰ hamá jágahá ke Issá pa maygi, cha má pésar hamá wahdá shot ke á, Malkisedikay darjah o makámay mazanén péshwáé but, abadi péshwáé.

7

Malkisedikay péshwái

¹ Malkisedik Shalimay* bádsháh at o borzén arshay Hodáy dini péshwá at. Wahdé Ebráhémá bádsháh prósh dátagatant[†] o per tarragá at, Malkisedik gón áia dochár kapt o Ebráhémi barkat dát.

² Ebráhémá áiará har chizzay dahyakk dát. Malkisedikay námay máná “adl o ensápay bádsháh” ent o á Shalimay bádsháh ent, bezán “sohl o émeniy bádsháh”.

³ Na áiy pet o mát o béh o bonyáday[‡] bárawá chizzé zánaga bit o na áiy zenday bendát o ásaray[§] bárawá. Á, Hodáy Chokkay dhawlá ent o tán abad dini péshwá mánit.

⁴ Bechárét, á chinchok mazan ent ke may bonpirok Ebráhémá cha jangay áwarán* áiará dahyakk dát.

⁵ Nun Sharyatay redá Láwiay nasl o padréch ke dini péshwá bant, cha kawmá, bezán cha wati brátán dahyakka gerant, bell toré á wat ham Ebráhémay chokk o óbádag ant.

⁶ Bale Malkisedik ke cha Láwiay naslá naat, áia cha Ebráhémá dahyakk gept o Ebráhémi barkat dát, hamá Ebráhém ke Hodáyá gón áia wati wádah kortagatant.

⁷ Béshakk kasteréná cha masteréná barkata rasit.

⁸ Yakk némagé hamá mardom dahyakka gerant ke merant, domi némagá hamá mardom dahyakka gipt ke gwáhi dayag butag ke á zendaga mánit.

⁹ Chó ham gwashta kanén, Láwi ke dahyakka gipt, áiy jendá ham hamá wahdá dahyakk dát ke Ebráhémá dahyakk dát,

[‡] 6:12 6:12 Jándozz, bezán tambal. [§] 6:12 6:12 Mirásdár, bezán mirás barók, mirásá sharikdár, wáres.

* 6:14 6:14 Padréch, bezán nasl, chokk o óbádag. [†] 6:19 6:19 Nangar, bezán langar. [‡] 6:19 6:19 Yahudiáni mazanén parasteshgáhá pardahé hastat ke Hodáy bargáhi cha mardomán jetá kort. Edá morád hamé pardah ent. * 7:1 7:1 Shalim hamá Urshalim ent. [†] 7:1 7:1 Prósh dayag, bezán shekast dayag. [‡] 7:3 7:3 Béh o bonyád, bezán pet o pirok, asl o nasab. [§] 7:3 7:3 Bendát o ásar, bezán shoru o halási. * 7:4 7:4 Áwár, bezán jangay tahá lotth o pol kortagén mál o mardom.

10 chéá ke wahdé Malkisediká gón Ebráhémá dhikk wárt[†], Láwi wati bonpirok Ebráhémay sréná at o angat pédá nabutagat.

Issáy péshwái

11 Agan Láwiay dini péshwáiá ensán kámel kort bekortén, hamá péshwái ke áiy bonyádá Shariat kawmá dayag butagat, gorhá dega péshwáéay áyagay zalurat ché at, Malkisedikay darjah o makámay péshwáé, Hárúnay darjah o makámay na?

12 Chéá ke agan dini péshwái badala bit, gorhá Sharyat ham báýad ent badal bebit.

13 May Hodáwandén Issá ke áiy bárawá é habar kanag butagant, cha dega kabilahéa ent o cha á kabilahá hechbar kassá korbánjáhá hezmat nakortag.

14 Chéá ke é gapp záher ent ke may Hodáwand cha Yahudáay kabilahá at o Mussáyá hecch nagwashtagat ke cha é kabilahá kasé dini péshwá buta kant.

15 É gapp hamá wahdá angat pakkátera bit ke Malkisedikay darjah o makámay péshwáé byayt.

16 May Hodáwand é bonyádá péshwá jórha nabut ke Sharyatá áiy béh o bonyáday bárawá hokmé mán, hamé bonyádá péshwá but ke áiy zend hechbar halása nabit.

17 Chéá ke áiy bárawá chó gwáhi dayag butag: “Taw tán abad péshwáé ay, Malkisedikay darjah o makámay péshwáé.”

18 É paymá, pésarigén hokm poshtá dawr dayag but, chéá ke nezór o kára nayátk.

19 Sharyatá hecch chizz kámel nakort. Márá sharterén omété raset ke eshiay barkatá má gón Hodáyá nazzikka bén.

20 É kár bé sawgendá nabut. Á dega bé sawgendá dini péshwá butant,

21 bale Issá gón sawgendéa péshwá but, hamá wahdá ke Hodáyá gón áia gwasht:

“Mane Hodáwandá sawgend wártag o nabajján,
taw tán abad péshwá ay.”

22 É sawgenday barkatá Issá gehterén ahd o paymánéay zámen[‡] but.

23 Á dega dini péshwá sakk báz butagant, chéá ke marká á móh[§] nadátagant ke dáemá péshwái bekanant,

24 bale Issá tán abad zendag ent, paméshká áiy péshwái dáemi ent.

25 Hamé sawabá, á mardom ke cha Issáy ráhá Hodáy kerrá káyant, Issá áyán sarjamén nejaté baksheta kant, chéá ke á modám zendag ent tánke áyáni wakiliá bekant.

26 Márá anchén mazanén péshwáé pakár ent ke pák o palgár o béayb bebit, cha gonahkárán jetá bebit o áiy jáh cha arshá borzter bebit.

27 Áia zalurat naent ke é dega dini péshwáyáni paymá har róch awalá pa wati gonáhán o randá pa kawmay gonáhán korbánig bekant, chéá ke hamá wahdá ke áia watará nadr kort, é kári yakkén randá kort o bass.

28 Sharyat anchén mardomán mazanén dini péshwá jórha kant ke áyán ensáni nezóri mán, bale hamá sawgend ke cha Sharyatá rand átk Hodáy Chokki pa péshwáiá gechén kort. Chokká wati kár sarjam kort o tán abad kámel but.

8

Nókén ahd o paymánay péshwá

[†] 7:10 7:10 Dhikk warag, bezán dochár kapag, gón chizzéa lagag. [‡] 7:22 7:22 Zámen, bezán zamánat dayók. [§] 7:23 7:23 Móh, bezán wahd, porsat, mókal, wár o gég.

¹ Nun may é habaráni masterén maksad esh ent ke mára anchén mazanén péshwáé hast ke ásmána borzén arshay Hodáay tahtay rástén kashá neshtag

² pákén jágahá hezmata kant, bezán hamá asligén tambuá* hezmata kant ke Hodáwanda mekk kortag†, ensána mekk nakortag.

³ Har mazanén dini péshwá pa thékiay árag o korbánigay nadr kanagá gechén kanaga bit, paméshká allami ent ke Issáyá ham pa nadr kanagá chizzé bebit.

⁴ Agan á zeminay sará butén, hecch paymá dini péshwáé nabutagat, chéa ke dega dini péshwá hast ke Sharyatay hesábá thékia kárant.

⁵ Á, anchén parasteshgáhéa hezmata kanant ke ásmáni parasteshgáhay nákamelén shekl o dróshom‡ ent, paméshká tambuay addh kanagay wahdá Hodáyá Mussá habardár kort o gwasht: “Bechár, é sajjahén chizzán hamá paymá addh kan ke man tará kóhay sará pésh dásht.”

⁶ Bale nun é hezmatá ke Issá kant, eshiay darjah cha áyáni hezmatay darjahá báz borzter ent, hamá paymá ke é ahd o paymán ke Issá eshiay myánjigeriá§ kant, cha pésari ahd o paymáná báláter ent o é paymánay bonhesht mohrterén wádaháni sará ér ent.

⁷ Chéa ke agan awali ahd o paymán béayb butén, dega ahd o paymánéay zalurat nabutagat.

⁸ Bale Hodáyá kawmay ayb distant o gwashti:

“Mane Hodáwanda gwashán ke hamá róch pédák ant

ke man gón Esráilay lóg o Yahudáay lógá nókén ahd o paymáné bandán.

⁹ Bale á paymén ahd o paymáné nabandán ke man gón áyáni pet o pirokán hamá róchá bast

ke áyáni daston gept tánke cha Mesrá daresh bekanán.

Á mani ahd o paymánay sará naóshtátant,
gorhá man wati dém cha áyán tarrént.

¹⁰ Mane Hodáwanda gwashán, esh ent hamá ahd o paymán

ke áyókén róchán gón Esráilay kawmá bandáni:

man wati ráh o rahbandán áyáni pegr o hayáláni tahá naksha kanán o áyáni delá nebeshtahesha kanán.

Man áyáni Hodá bán o á mani mahluk.

¹¹ Cha ed o rand kass wati hamsáhegá tálíma nadant o

kass wati brátá nagwashit: ‘Hodáwanda pajjá byár,’

chéa ke á sajjahén, kasán o mazan, maná zánant

¹² ke man áyáni radkárián pahella kanán o

cha ed o rand, hechbar áyáni gonáhán yáta nakanán.”

¹³ Hodá “nókén ahd o paymánéay” habará kant o gón é habará awali ahd o paymáná kwahn o nákára kant o harché ke nákára bit o kwahna tarrit, zutt gár o bégwáha bit.

9

Awali ahd o paymánay nezóri

¹ Awali ahd o paymáná pa parasteshá ráh o rahband mán at o zeminay sará pa parastesh kanagá pákén jágahé ham hastat.

* 8:2 8:2 Tambu, bezán haymah, gedán. † 8:2 8:2 Mekk kanag, bezán lekk kanag, óshtárénag. ‡ 8:5 8:5 Dróshom, bezán shekl, surat. § 8:6 8:6 Myánjigeri, bezán pa sohl o saláhá nyámi mardom bayag.

² Tambué mekk kanag butagat o eshiay awali kóthiá* cherágdán, thébal† o pákwandhén nagan‡ mán atant. É kóthiay nám pákén jágah at.

³ Domi pardahay poshtá ham kóthié hastat ke pákterén jágah gwashaga but.

⁴ É kóthiá teláhpóshén bósóchi korbánjá hamán at o ahd o karáray péti§ ham ér at ke sajjahén pahnáti teláhpósh atant. É pétiá mannay* teláhén darp, Hárunay asá ke teji jatagat o ahd o paymánay wánek† mán atant.

⁵ Pétiay sará, shán o shawkatay karrubián‡ kapáratay§ sarpósh sáhél* kortagat. Bale annun é chizzáni sará hurt hurtá habar kanaga nabit.

⁶ Cha hamá wahdá ke é chizz hamé paymá tayár kanag butagant, dini péshwá pa hezmat kanagá modám awali kóthiá rawant.

⁷ Tahná mazanén dini péshwá domi kóthiá rawt, bale sálé yakk randé rawt o hechbar bé hóná narawt. Á pa wati gonáhán o pa kawmay gonáhán ke pa názánti kortagantesh é hónán nadra kant.

⁸ Gón é ráh o rahbandán, Pákén Ruh pésha dárít ke tán hamá wahdá ke awali tambu mekk at, pákterén jágahá rawagay ráh angat záher naat.

⁹ Á tambu pa annugén wahdá mesálé o hamá théki o korbánig ke parastesh kanóká nadra kortant, áyán parastesh kanókay zamir sarjamiá pák korta nakort.

¹⁰ É chizz warag o nóshag o tahr tahrén† shosht o shódi rasmán kármaz bant o bass. Bezán é záheri rasm ant o tán hamá wahdá kára kanant ke nókén dawr o zamánagay rahband byayt.

Masihay kámelén ráh o rahband

¹¹ Bale Masih mazanén péshwá but o átk ke mára hamá sharrén chizzán bedant ke annun mára hasant. Á cha anchén master o kámelterén tambuéá gwast ke ensánay dastá jórh nakortag, bezán cha é hastiá dhann ent.

¹² Masih páchen o gwaskáni hónay barkatá nashot, wati jenday hónay barkatá bass yakkén randá pákterén jágahá shot o pa má abadmánén ázátié áworti.

¹³ Chéa ke agan nápákén mardománi sará páchen o káigeráni‡ hónay dranzag o korbánigén porrápay§ poráni chandhag áyán dini hesábá pák o palgára kant,

¹⁴ gorhá Masihá ke abadmánén Ruhay barkatá watá Hodáay bárgáhá béaybén korbánigé kort, áiy hón may zamirá báz géshter páka kant. Mára cha hamá kárán páka kant ke ásaresh mark ent tánke má namiránén Hodáay parastesh o hezmatá bekanén.

¹⁵ Paméshká Masih nókén ahd o paymánéay myánjiger* ent, tánke Hodáay tawár kortagén mardomán wádah dátágén abadmánén mirás berasit. Masihay mark áyán cha hamá náparmániána rakkénit ke awali ahd o paymánay wahdá kanag butagant.

¹⁶ Chéa ke wasiyat† hamá wahdá kára dant ke wasiyat kanókay mark sábet kanag bebit.

* **9:2 9:2** Kóthi, bezán óták, kamrah, bán. † **9:2 9:2** Thébal, bezán méz, mazanén chárpadag. ‡ **9:2 9:2** Pákwandhén nagan anchén nagan atant ke modám Hodáwanday bárgáhá ér kanagi at o é gappay nesháni atant ke Hodá wati mardománi rózirasán ent. § **9:4 9:4** É pétiay domi nám sháhediay péti ent. * **9:4 9:4** Mann hamá nán ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Esráilián éra gétk. † **9:4 9:4** Wánek, bezán mazanén patanén seng, wánag. Sháhediay wánekáni sará Hodáay dahén parmán nebeshtah atant. ‡ **9:5 9:5** Karrubi, ásmáni mahluké ke bánzolesh per o Hodáay tahtay chapp o chágérdá ant. § **9:5 9:5** Ebráni zobáná kapáratay máná sarpósh ent. Edá pa gonáháni shódag o sarpósh kanagá kármaz butag. * **9:5 9:5** Sáhél, bezán sáheg kanag. † **9:10 9:10** Tahr tahrén, bezán warh warhén, dega dega paymén. ‡ **9:13 9:13** Káiger, bezán rostágén narén gók. § **9:13 9:13** Porráp, bezán kasánomrén mádágén gók. * **9:15 9:15** Myánjiger, bezán sohl o saláh kanók. † **9:16 9:16** Yunáni zobáná wasiyat o ahd o karár yakkén labz ent.

¹⁷ Wasiyat tahná marká rand kár bandaga bit o tán wahdé ke wasiyat kanók zendag ent, wasiyatá asaré nést.

¹⁸ Paméshká awali ahd o paymánay bandag ham bé hónay rechagá nabut.

¹⁹ Wahdé Mussáyá Sharyatay sajjahén hokm gón sarjamén kawmá gwash-tant, áia gwask o páchenáni hón zort o ápa hawár kortant o gón sohrén pazhm‡ o zupáay§ thálán*, tumár† o sajjahén kawmay sará dranzetant.

²⁰ Mussáyá gwasht: “Esh ent hamá ahd o paymánay hón, hamá ahd o paymán ke Hodáyá shomará eshiay barjáh dáragay hokm dátag.”

²¹ Hamé paymá áia hón zort o tambu o hamá sajjahén chizzáni sará dranzetant ke parasteshay wahdá kármazá butant.

²² Chónáhá, Sharyatay hesábá kamm o gésh sajjahén chizz gón hóná pák o palgár kanaga bant o bé hónay réchagá pahellia narasit.

²³ Gorhá báýad ent ásmáni chizzáni shekl o dróshomá addh kortagén nákamelén chizz gón é korbánigán pák o palgár kanag bebant, bale ásmánay asligén chizzán sharterén korbánig pakár ent.

²⁴ Chéá ke Masih mardománi bastagén parasteshgáhéá nashot, bezán asligénay shekl o dróshomá addh kortagén nákamelén parasteshgáhá nashot, ásmánay jendá shot ke Hodáay bárgáhá may wakiliá bekant.

²⁵ Ódá pa é maksadá ham nashot ke watá báz randá korbánig bekant, bezán masterén dini péshwáay paymá nakorti. Masterén dini péshwá sál pa sál mazanén parasteshgáhay pákterén jágahá gón hamá hóná rawt ke áiaý jenday hón naent.

²⁶ Agan har sál korbánig pakár butén, gorhá Masihá báýad ent cha donyáay bendatá báz bará sakki o sóri besaggetén. Bale nun ke wahd sarjam but, Masih yakkén randá záher but o bass, tánke gón wati sar o sáhay korbán kanagá gonáhá nést o nábud bekant.

²⁷ Hamá paymá ke pa ensána bass yakk randé mark o cha marká rand dádrazi gishshénag butag,

²⁸ Masih ham yakkén randá korbánig kanag but ke bázén mardoméay gonáhán wati jenday gardená beladdhit. Albat, á padá záhera bit, bale pa gonáháni baddhá kanagá na, pa hamá mardománi nejátá ke áiaý wadará‡ ant.

10

Masihay korbánig bayag

¹ Sharyat áyókén sharrén chizzáni tahná násarjamén sheklé, áyáni asl naent. Paméshká har sál gón yakkén korbánigáni takráar kanagá, Sharyat á mardomán kámel korta nakant ke pa parasteshá káyant.

² Agan Sharyatá mardom kámel bekortén, korbánig kanag báýad ent band butén, chéá ke parastesh kanók yakkén randá tán abad pák o palgár butagatant o padá hechbar pa gonáhán watá mayárbáresh nakortagat.

³ Bale é korbánig sálav sará gonáháni yát o tránagá perrénant,

⁴ chéá ke káiger o páchenay hón gonáhán nést o nábudá nakant.

⁵ Gorhá wahdé Masih jahána átk, gwashti:

“Tará korbánig o hayrátay hobb o wáhag néstat,

bale taw badané pa man tayár kort.

⁶ Taw cha sóchagi korbánig o gonáháni korbánigán razá nabutay.

‡ 9:19 9:19 Pazhm, bezán pashm, espétpasay mud. § 9:19 9:19 Zupá kasánén drachké ke Engréziá “hyssop” o Pársiá “zufá” gwashanti. * 9:19 9:19 Thál, bezán sháharh, sháhal. † 9:19 9:19 Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá ták yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant. ‡ 9:28 9:28 Wadár, bezán entezár, rahchári.

⁷ Gorhá man gwasht: ‘Oo Hodá! Esh ent, man átkagán ke tai wáhagá sarjam bekanán, mani bárawá tumará nebisag butag.’ ”

⁸ Anchó ke borzá nebisag butag, Masihá gwasht: “Tará korbánig o hayrátay hobb o wáhag néstat o taw cha sóchagi korbánig o gonáháni korbánigán razá nabutay,” harchont ke é korbánig Sharyatay hesábá nadr kanaga bant.

⁹ Padá gwashti: “Esh ent, man átkagán ke tai wáhagá sarjam bekanán.” Gón é habará Issá awali ahd o paymáná dura kant o domiá kárit o

¹⁰ Má Hodáay wáhagay sawabá pák o palgár kanag butagén, Issá Masihay badanay korbánig bayagay barkatá ke á yakkén randá tán abad korbánig but.

¹¹ Har róch har dini péshwáé pa wati dini káráni kanagá óshtit o rand pa rand hamá yakkén korbánigán nadra kant ke hechbar gonáhán shoshta nakanant.

¹² Bale wahdé Issáyá pa gonáháni dur kanagá yakk korbánigé tán abad nadr kortagat, shot o Hodáay rástén kashá nesht o

¹³ nun tán hamá wahdá wadárig ent ke dozhmen áiy pádáni chérá dawr dayaga bant.

¹⁴ Chéá ke yakkén korbánigay barkatá pák o palgár bayókén mardomi tán abad kámel kortagant.

¹⁵ Pákén Ruh ham pa má gwáhia dant, gwashit:

¹⁶ “Hodáwanday habar esh ent: ‘É hamá ahd o paymán ent ke cha á róchán o rand gón áyána bandáni.

Wati ráh o rahbandán áyáni delá nádénán o áyáni pegr o hayáláni tahá naksha kanán.’

¹⁷ Padá gwashit: ‘Nun hechbar áyáni gonáh o badián yáta nakanán.’ ”

¹⁸ Nun wahdé gonáh pahell kanag butagant, padá pa gonáháni dur kanagá korbánig kanagay zalurat naent.

Byáét!

¹⁹ Gorhá brátán! Issáay hónay barkatá má pa deljami pákterén jághá shota kanén,

²⁰ bezán cha hamá nók o zendbakshén ráh párdahay á démá shota kanén ke Masihá gón wati badanay korbán kanagá pa má pach kortag.

²¹ Nun ke mára mazanén péshwáé hast ke Hodáay lógay kármaster ent,

²² gorhá byáét gón hamá delsetki o deljamiá ke cha imánay ráh rásit, Hodáay nazzikká rawén. Gón anchén delé berawén ke cha nápákén zamirá palgárag butag o gón anchén badané ke pákén ápá shódag butag.

²³ Byáét wati darshán kortagén ométay sará mohra óshtén, chéá ke wádah kanók wati wádahay sará óshtátag.

²⁴ Byáét hamá ráh o darána chárén ke chón yakdomiá pa mehr kanag o sharrén kárán delbaddhi* bedayén.

²⁵ Wati báwarmandi nend o nyádán yalah makanén chó ke lahténá esháni yalah dayag hél kortag. É nyádáni yalah dayagay badalá, byáét yakdomiá delbaddhia dayén, hás ke shomá gendét ke Hodáwanday áyagay róch nazzikk ent.

²⁶ Bale agan rástiy zánagá rand má pa zánt gonáh bekanén, gorhá hecch choshén korbánigé pashta nakapit ke é gonáhán beshódit,

²⁷ tahná áyókén sezáy tors, bezán jamburén ásay† tors pashta kapit, anchén ásé ke Hodáay dozhmenána pelekkit‡ o éra bárt.

* **10:24 10:24** Delbaddhi, bezán shábásh, sekén, tashwik. † **10:27 10:27** Jamburén ás, bezán hamá ás ke sakk rók ent. ‡ **10:27 10:27** Pelekkag, bezán najáyag o ér barag.

²⁸ Harkasá ke Mussáay Sharyata namannet, áiy sará rahm kanaga nabut o do yá say sháheday gwáhiay sará markay sezá dayaga but.

²⁹ Nun shomay hayálá á mardom chinkadar géshter sezáay hakdár ent ke Hodáay Chokká mána nayárit o hamá ahd o paymánay hóná nápáka zánt ke hamá mardomará palgártagi o Hodáay Pákén Ruhá ke cha rahmatá porr ent, béezzata kant.

³⁰ Chéa ke má áia zánén ke gwashtagi: “Bérgiri mani kár ent, sezá dayók man án.” Chosh ham gwashtagi: “Mane Hodáwand wati kawmay dadrasia kanán.”

³¹ Haw, é torsnákén chizzé ke mardom namiránén Hodáay dastá bekapit.

³² Hamá gwastagén róchán yát kanét ke shomá cha Masihay nurá rozhná butét, hamá wahdá ke shomá bázén sakki o sórié sagget o angat mohr óshtátét.

³³ Baré mahlukay déma béezzat kanag o ázár dayaga butét o baré gón hamá mardomán hamdard atét ke sakki o sóriáni tahá atant o

³⁴ hamáyáni gamwár atét ke zendáná bandig atant. Wahdé shomay mál o hasti pol o pánch kanaga but, shomá pa washdeli mannét, chéa ke shomá zánt ke gehterén o abadmánén mál o hastiáni wáhondŠ ét.

³⁵ Gorhá wati delériá gár madayét ke deléri mazanén mozzé kárit.

³⁶ Shomará sabr o ópár pakár ent tánke Hodáay wáhagá sarjam bekanét o é dhawlá hamá chizz shomará berasant ke Hodáyá wádah kortagant. Chéa ke:

³⁷ “Bass kammé wahd pasht kaptag,
hamá ke áyagi ent kayt, déra nakant.

³⁸ Mani rástáwar o bémayárén mardom imánay barkatá zendaga mánit,
bale agan yakké pad bekenzit, cha áia wassh o razá nabán.”

³⁹ Albat má cha á mardomán naén ke pada kenzant o nést o nábuda bant, má cha hamáyán én ke wati imánay barkatá rakkant.

11

Imán

¹ Imán hamá chizzáni sará deljami ent ke mára cha áyán omét hast o hamá chizzáni sará setk* ent ke chamzáherá gendaga nabant.

² Imánay barkatá, may bonpirokáni nám pa sharri geraga but.

³ Imánay barkatá, má zánén ke jahán Hodáay hokmá addh kanag butag, bezán é chizz ke gendaga bant, cha chamzáherén chizzán addh kanag nabutagant.

⁴ Imánay barkatá, Hábilá pa Hodáyá cha Káenay thékiá sharterén théki áwort o Hábilay hamé imánay barkatá Hodáyá Hábil pák o palgár hesáb kort o áiy thékiáni táripi kort. Bell toré Hábil mort, bale imánay barkatá angat habará ent.

⁵ Imánay barkatá, Hanuk cha donyáyá chest kanag but ke mark magendit. Á, randá donyáyá gendag nabut chéa ke Hodáyá wati kerrá bort o chest bayagá pésar áiy bárawá gwáhi dayag butagat ke Hodái wash o razá kortag.

⁶ Bé imáná kass Hodáyá razá korta nakant, chéa ke harkas ke Hodáay nazzikká rawt, báyard ent báwar bekant ke Hodá hast o wati shóház kanókán enáma dant.

⁷ Imánay barkatá, Nuhá pa hodátorsi mazanén bójigé† addh kort ke wati lógay mardomán cha tuppáná berakkénit. Hodáyá á, hamá chizzáni bárawá

Š 10:34 10:34 Wáhond, bezán málek, hodábond. * 11:1 11:1 Setk, bezán báwar, yakin. † 11:7 11:7 Bójig, bezán lánch, kashti.

habardár kortagat ke angat záher nabutagatant. Gón wati é kára Nuhá donyá mayárbár kort o hamá páki o palgáriay mirásdár but ke cha imáná kayt.

⁸ Wahdé Hodáyá Ebráhém parmát ke hamá jágahá beraw ke randterá tai mirása bit, imánay barkatá, Ebráhémá Hodáyá hokm mannet. Bell toré nazánti kojá rawagá án, bale sar gept.

⁹ Imánay barkatá, Ebráhém wádah dátágén molká darámadéay paymá gedánáni tahá nesht. Esák o Ákubá ham hamé paymá zenda gwázént, chéá ke á ham Ebráhémay paymá yakkén wádahay mirásdár atant.

¹⁰ Ebráhémá é kár paméshká kort ke á hamá shahray némagá chárágá at ke áiyay bonyád abadmán ent, hamá shahr ke áiyay nakshasáz o addh kanók Hodá ent.

¹¹ Imánay barkatá, Ebráhémá é twán raset ke nasl o padréchéay pet bebit, bell toré á sakk pir at o Sárach béawlád at, chéá ke Ebráhémá zánt ke wádah kanók wati wádahá puraha kant.

¹² Paméshká cha yakk kaséá bezán cha hamá kasá ke pádi kabrá atant, anchén padréché pédá but ke ásmánay estáráni paymá báz at o tayábay rékáni dhawlá béhesáb.

¹³ É sajjahén mardomán hamá chizz narasetant ke áyán wádah dayag butagat, bale tán zenday áheri róchá wati imánesh dáshtagat. Á chizzesh éwaká cha durá distant o gal butant. Áyán mannet ke má zeminay sará darámad o mosáper én.

¹⁴ Á mardom ke choshén habara kanant, pésha dárant ke má watanéay shóhazá én.

¹⁵ Agan á hamá molkay hayalá buténant ke yalahesh dátagat, áyán pa per tarragá móh hastat.

¹⁶ Bale gehterén molkéay lóthók atant, ásmáni molkéay. Paméshká Hodá sharmendaga nabit ke watá áyáni Hodá begwashit, chéá ke Hodáyá pa áyán shahré tayár kortag.

¹⁷ Imánay barkatá, Ebráhémá chakkás o ázmáeshay wahdá Esák pa korbánig kanagá áwort. Á ke wádahi rasetagatant, tayár at ke wati yakkén chokk Esáká korbánig bekant,

¹⁸ bell toré Hodáyá gón áia gwashtagat ke tai nasl o padréch cha Esáká hesáb kanaga bit.

¹⁹ Ebráhém é yakiná rasetagat ke Hodá mordagán zendag kort ham kant o má gendén ke Esák cha markay dapá per tarret o átk.

²⁰ Imánay barkatá, Esáká Ákub o Issu pa áyáni bándátá barkat dátant.

²¹ Imánay barkatá, Ákub markay wahdá wati asáay komakká óshtát, sari jahl kort, Issopay har yakk mardénchokké barkati dát o Hodái parastesh kort.

²² Imánay barkatá, Issopá wati omray goddhi róchán, cha Mesrá Esráiliáni dar kapagay bábatá habar kort o wati haddháni kabr kanagay bárawá sar o sóji dátant.

²³ Imánay barkatá, Mussáay pet o mátá cha bádsháhay hokmá ham natorset o cha Mussáay pédáeshá rand tán say máhá chéresh dát, chéá ke distesh sharrangén chokké.

²⁴ Wahdé Mussá rost o mazan but, imánay barkatá, nalótheti ke kasé maná Perawnay† jenekkay chokk begwashit.

²⁵ Gonáhay adároki aysh o nósháni badalá, áia Hodáyá kawmay hamráhiá ázáray saggag gechén kort.

† 11:24 11:24 Perawn hecch bádsháhay jenday nám nabutag. Ahdi zamánagán, Mesray har bádsháh Perawn gwashag butag.

²⁶ Áiá delá gwasht ke pa Masihaygi mani bézzat bayag cha Mesray ganj o hazánagán sharter ent, chéa ke áiy chamm ásmáni enámá sakk atant.

²⁷ Imánay barkatá, áiá cha bádsháhay gazabá natorset o Mesri yalah dát. Sabr o ópári kort, chéa ke “Hamá Nadistagéni” dist, bezán Hodá.

²⁸ Imánay barkatá, áiá Sargwazay aid gept o darwázagáni sará hón dranzet ke awali mardénchokkáni koshók Bani Esráilay chokkán dast per makant.

²⁹ Imánay barkatá, kawm cha Sohrzerá gwast, chó ke cha hoshkén dhagaréa. Bale wahdé Mesrián gwazagay kóshet kort, bokketant.

³⁰ Imánay barkatá, hapt róchá kawm Ariháay shahray diwálay chapp o chágérdá tarret o padá shahray diwál kapt.

³¹ Imánay barkatá, náparmánén mardománi hamráhiá badkárén Raháb koshag nabut, chéa ke áiá jásus o chárig pa washdeli wasshát kortant.

³² Dega ché begwashán? Man Jedun, Bárak, Shamshun, Yaptáh, Dáud, Samwél o nabiáni bárawá habara nakanán ke wahd nést.

³³ Imánay barkatá bádsháhiesh geptant, adl o ensápesch barjáh kort, Hodáay wádah dátagén chizzesh rasetant, shéráni dapesch bast,

³⁴ jamburén ásáni bránzesh koshtant o cha zahmáni dapá raketant. Hamá ke nezór atant zórmand butant, jangá zreng butant o dhanni lashkaresh táchéntant.

³⁵ Janénán wati mortagén mardom padá zendagá rasetant. É paymén mardom ham hastat ke ázar dayag o koshag butant, bale pa sharterén áheratéay ométá ázat bayagesh namannet.

³⁶ Lahtén kalág gerag o shallák o hayzarán janag but, lahtén gón zamzilán bandag o zendáná dawr dayag but,

³⁷ lahtén sengsár kanag but, lahtén gón arragá§ kapp kanag o gón zahmá koshag but. Cha nezgáriá áyáni póshák pasi póst atant, bazzag atant, ázar dayag o bézzat kanag butant.

³⁸ Donyá áyáni láhek naat. Á, dasht o gyábán o kóhán sargardán atant o gár o hóndhán* neshtagatant.

³⁹ Á wati imánay barkatá, pa sharri yát kanag butant, bale cha áyán yakkéa ham wádah dátagén chizz naraset.

⁴⁰ Chéa ke Hodáyá pa má sharterén chizzé delá at, tánke é mardom gón má hawár kámel bebant.

12

Imánay kámel kanók

¹ Nun ke may chapp o chágérdá sháhedáni mazanén rombé* hast, gorhá byáét har bár o gonáhé ke mára sakk mána gisshénit, áiá cha wat dura kanén. Wati zenday hamá tách o maydán† ke may déma ent, byáét gón mohrén erádah o hemmaté áiá sarjama kanén.

² Byáét wati chammán Issáay sará sakka kanén ke imánay péshgám ent o imánay kámel kanók. Pa bándátay wasshián áiá sakki o sóri sagget o salib kasshagay sharmendagii mán nayáwort o randá shot o Hodáay tahtay rástén kashá nesht.

³ Hamáiá bechárét ke gonahkáráni naprati sagget ke shomá dam mabarét o delprósh mabét.

Hodái adab

⁴ Shomá angat tán wati kósharéngay haddá gonáhay helápá naóshtátagét.

§ 11:37 11:37 Arrag, bezán harrag. * 11:38 11:38 Hóndh, bezán zeminá mazanén thong. * 12:1 12:1 Romb, bezán gróh, thóli. † 12:1 12:1 Tách o maydán, bezán tachagay mokábelah, mosábekah, tachagay rays.

⁵ Balkén shomá hamá delbaddhi dayókén pant o nasihatá ke peté wati chokká dant, shamoshtag? Á gwashit:

“Oo mani chokk! Hodáwand ke tará adaba dant nádelgósh mabay o wahdé tará hakkala dant delprósh mabay.

⁶ Chéá ke Hodáwand hamá mardomá adaba dant ke dostia dárít o hamáíá hakkala dant ke wati chokkia zánt.”

⁷ Sakkián adabé bezánét o besaggét. Hodá shomará wati chokkáni hesábá chárít. Choshén chokk hast ke petí adab madant?

⁸ Agan shomá cha adabá zebahr† ét, bezán nájáez ét o petay hakkén chokk naét, chéá ke adab har chokká dayaga bit.

⁹ Mára sajjahénán ensáni pet butag ke márá adabesh dátag o má ezzat dátagant. Gorhá má báýad ent wati ásmáni Petay angat géshter parmánbardáriá bekanén ke márá zend berasit.

¹⁰ May petán pa kammokén wahdéá márá hamá paymá adab dátag ke áyáni delá sharr butag, bale Hodá pa may jenday páedagá márá adaba dant ke áíay pákiá sharikdár bebén.

¹¹ Adab dayagay wahdá, har paymén adab mardomá tawrénit o wassha nabit, bale randá hamáyán ke adab geptag, áyáni bar o samar émeni o pahrézkária bit.

¹² Gorhá wati nátwánén básk o nezórén kóndhán zórmand kanét.

¹³ Pa wati pádán tachkén ráh addh kanét ke langén pád dar marawt o dráh bebit.

¹⁴ Wati wasá bekanét ke gón sajjahén mardomán émeniy ráhá berawét o páki o palgáriay shóházá bebét ke bé pákiá hechkas Hodáwandá dista nakant.

¹⁵ Bechárét kass cha Hodáay rahmatán zebahr mabit o hecch zahrén risshagé marodit o janjál pédá makant ke cha eshiá bázéné nápáka bit.

¹⁶ Bechárét hechkas badkár yá ke Issuay paymá béhodá mabit ke pa yakb béléay waragá wati pédáeshi hakki§ bahá kort.

¹⁷ Shomá zánét ke randterá wahdé áíá lóthet barkatay mirásdár bebit, áíay habar mannag nabut. Harchont á gréwáná barkat geragay randá at, bale tawbahay móhi naraset.

Hodátorsi

¹⁸ Shomá choshén kóhéay démá nayátkagét ke áíá dast per kort bekanét, choshén kóhé naent ke cha áíá ás shamálaha* kasshit. Dém pa tahároki o zrombi† o gwát o lurhéá ham nayátkagét o

¹⁹ na ham dém pa karnáay‡ tawará yá gappay anchén tawaréá ke gón áíay eshkonagá mardomán peryát kort ke gón má dega hecch magwash.

²⁰ Chéá ke mardomán Hodáay é parmán sagget nakort ke agan jánwaréay dast o pádé ham kóhá belaggit, allamá sengsár bebit.

²¹ Á nedárag§ anchó torsnák at ke Mussáyá gwasht: “Man cha torsá larzagá án.”

²² Bale shomá Sahyunay kóhá, bezán namiránén Hodáay shahr, ásmáni Urshalimá átkagét. Shomá lakkáni lakk préshtagay shádahén mocchiá átkagét,

²³ Hodáay hamá awali chokkáni mocchiá átkagét ke áyáni nám ásmáná nebisag butag. Hodáay kerrá átkagét, hamá ke sajjahénáni dádras ent, hamá pákénáni arwáháni kerrá átkagét ke kámel kanag butagant,

‡ 12:8 12:8 Zebahr, bezán bébahr. § 12:16 12:16 Pédáeshi hakk: Esráiliáni kerrá pet o piroki málay tahá awali mardénchokkay bahr cha é dega chokkáni bahrá do sari at. * 12:18 12:18 Shamálaha, bezán ásay rók, ásay zobánok. † 12:18 12:18 Zrombi, bezán sakkén tahári. ‡ 12:19 12:19 Karná sornáay dhawléen sázé. § 12:21 12:21 Nedárag, bezán tamáshah.

²⁴ Issáay kerrá átkagét ke nókén ahd o paymánay myánjiger ent, hamá dranzetagen hónay kerrá átkagét ke cha Hábilay hóna sharter habara kant.

²⁵ Delgosh kanét ke habar kanóká dhálchár makanét*. Á mardomán ke zeminay sará habardár kanók dhálchár kort, agan áyán tachagay ráh nadist, gorhá má chón tatka kanén agan cha hamáia wati déma betarrénén ke cha ásmána mára habardára kant?

²⁶ Á wahdá áiaay tawára zemin larzént, bale nun wádahi kortag ke dega baré man na tahná zeminá, ásmána ham larzénán.

²⁷ É habar “dega baré” hamá chizzáni dur kanagay némagá esháraha kant ke larzénaga bant, chéa ke jórh kortagen ant, tánke hamá chizz bemánant ke larzénaga nabant.

²⁸ Nun ke mára anchén bádsháhié rasit ke larzénaga nabit, báyard ent Hodáay shográ begerén o pa ehterám o hodátorsi hamá paymá parasteshi bekanén ke áia pasond ent,

²⁹ chéa ke may Hodá pelekókén† ásé.

13

Pant o nasiat

¹ Gón yakdomia bráti mehrá barjáh bedárét.

² Mehmándaria mashamóshét, chéa ke gón é kára lahtená bé pajjáh áragá préshtagáni mehmándari kortag.

³ Bandigáni hayalá anchó bedárét, gwashay shomá wat gón áyán bandig ét. Hamá ke bézzat kanaga bant, áyáni hayalá ham anchó bedárét, gwashay shomá wat bézzat kanag bayagá ét.

⁴ Báyard ent harkas sur o sángay ezzatá bedárit o jan o mard gón yakdegará wapádár bebant,* chéa ke Hodá zenákár o badkárán sezá dant.

⁵ Wati zendmána cha zarray hers o tamáha dur bedárét o gón hamá chizzá razá bebét ke shomára hastent, chéa ke Hodáyá gwashtag: “Man hechbar tará tahná naylor o yalaha nakanán,”

⁶ Gorhá cha má har yakké pa deljami gwashta kant: “Hodáwand mani madat kanók ent, mana natórsán.

Mardom maná ché korta kanant?”

⁷ Wati péshwáyan yát kanét ke Hodáay habaresh pa shomá raséntag. Áyáni zendmáay ásar o ákebatá bechárét o áyáni imáay ráhá begerét.

⁸ Issá Masih hamá yakkén paymá ent ke butag, zi, maróchi o tán abad.

⁹ Gón tahr tahrén ajabén tálimán gomráh mabét, chéa ke pa má hamé sharr ent ke cha rahmatay barkatá may del dhaddh bebit, cha ward o warákay ráh o rahbandán na, ke cha áyán hecch páedaga narasit.

¹⁰ Mára anchén korbánjáhe hast ke sháhediay tambuay hezmatkárán óday warákáni waragay ejázat nést.

¹¹ Masterén dini péshwá, pa gonáháni shódagá korbánig kortagen dalwatáni† hóna pákterén jágahá bárt, bale jón cha ordgáhá‡ dhann sóchaga bant.

¹² Paméshká Issáyá ham cha shahray darwázagá dhann azáb sagget ke mardomán gón wati hóna pák o palgár bekant.

¹³ Gorhá byáét ordgáhá dhann Issáay kerrá rawén o má ham hamá bézzatiá besaggén ke áia sagget.

* **12:25 12:25** Dhálchár kanag, bezán arzesht nadayag, namannag, nezarandáz kanag. † **12:29**

12:29 Pelekók, bezán ér barók. * **13:4 13:4** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: Suray nepád bepóling bebit. † **13:11 13:11** Dalwat, bezán lógay dapi jánwar chó ke pas o gók. ‡ **13:11 13:11** Ordgáh hamá jágah ent ke mardom pa kammok wahdá gedána bandant o nendant.

¹⁴ Chéá ke edá mára dáemi shahré nést, má hamá áyókén shahray wadárig én.

¹⁵ Gorhá byáét modám Issáay barkatá, satá o sanáay korbánigá pa Hodáyá nadra kanén. É korbánig hamá lontháni bar o samar ent ke áiy námá gerant.

¹⁶ Cha nékén kárán o wati mál o hastiá degaráni sharikdár kanagá béhayál mabét, chéá ke Hodáyá anchén korbánig dósta bant.

¹⁷ Wati péshwáyáni parmánbardáriá bekanét o áyáni habarán bezurét, chéá ke á, shomay arwáhay negahpán ant o é bábatá áyán Hodáay kerrá jwáb dayagi ent. Gorhá bellét ke á pa shádeh wati kára bekanant, pa norondhag na, chéá ke áyáni norondhag shomára hecch páedaga nadant.

¹⁸ Pa má dwá kanét chéá ke deljam én ke may zamir pák ent o má lóthén ke har dábá pa ezzat zend begwázénén.

¹⁹ Cha shomá dazbandia kanán ke hás pa man dwá kanét ke zutt shomay kerrá per betarrán.

Dwá

²⁰ Sohl o émeniy Hodá ke áia may Hodáwandén Issá, bezán ramagay mazanén shepánk, cha abadmánén ahd o paymánay hónay barkatá cha mordagán zendag kort o áwort,

²¹ shomára sajjahén sharriáni tahá kámel kanát ke shomá áiy wáhagá sarjam bekanét. Cha Issá Masihay barkatá may delá hamá chizzán beródénát ke áiy chammán sharr ant. Issá Masihay shán o shawkat abad tán abad barjáh bát. Ámin.

Goddhi drahbát

²² Oo brátán! Man dazbandia kanán ke pa sabr o ópár mani delbaddhi dayókén habarán gósh bedárét. Man wati habar gwandh geptag o nebeshtah kortagant.

²³ Sahig bebét ke may brát Timutáus cha zendáná ázát kanag butag. Agan á zutt byayt, áia zurán o shomay gendoká káyán.

²⁴ Wati sajjahén péshwáyán o sajjahén palgártagénán drót o salám sar kanét. Itáliái báwarmand shomára drót o saláma gwashant.

²⁵ Hodáay rahmat shomay sajjahénáni sará sáhél bát.

Ákubay kágad

Salám o drót

¹ Cha Hodá o Hodáwandén Issá Masihay hezmatkár,* Ákubay némagá pa dwázdahén kabilahán ke donyáyá sheng o sháng ant. Shomará salám sar bát.

Báwar o hekmat

² Oo brátán!† Wahdé warh warhén chakkás o ázmáeshána kapét, é chizzá sarréchéén shádehié bezánét.

³ Chéá ke zánét shomay imánay chakkás sabr o ópára‡ kárit,

⁴ bale bellét ke é sabr o ópár sarjam bebit tán shomá rost o rodóm bekanét o tamán o kámel bebét o shomará hecch kammié mabit.

⁵ Agan cha shomá yakkéay zánt o hekmat kamm bebit, cha Hodáyá belóthit o Hodá, ke cha wati bakshendagiá harkasá bé mennat o shegána dant, áia zánt o hekмата bakshit.

⁶ Bale gón báwarmandiá belóthit o hecch shakké delá mayárit, chéá ke dodelén mardom zeray chawl o mawjáni dhawlá ent ke gón gwátá har némagá létha wárt.

⁷ É warhén mardomé, chosh hayál makant ke áia cha Hodáwandá chizzé rasit.

⁸ Parchá ke á dodel ent o wati hecch kár o hecch kerdáray sará mohr naóshtátá.

Hastómand o nézgár

⁹ Nézgárén brát, wati marháh o ezzatmandiay sará pahr bekant o

¹⁰ hastómand, wati darbéshi o nézgáriay sará, chéá ke hastómand dashtay golay paymá hoshka tarrit o zawála bit.

¹¹ Róch gón wati sóchókén bránzá sara kasshit o káhán hoshka kant, áyáni polla rechant o zébáiesh gára bit. Hastómand hamé paymá ent, wati kasb o káráni chen o lánchá gimmorit§ o bégwáha bit.

Chakkásay samar

¹² Bahtáwar hamá ent ke wati ázmáesh o chakkásán mohra óshtit. Parchá ke wahdé á cha chakkásán sarbolanda bit, zendmánay hamá táj áia rasit ke Hodáyá pa wati dóst dárókán wádah kortag.

¹³ Á ke chakkásá kapit, magwashit: “É Hodá ent ke maná ázmáesha kant.” Chéá ke Hodá gón hecch badié chakkásaga* nabit o hechkasá chakkás o waswasahá dawra nadant.

¹⁴ Harkas ke waswasaha bit, é áiaj jenday sellén wáhag ant ke galáénant o dámá dawria dayant.

¹⁵ Sellén wáhag ke lápporra bant, gorhá gonáh pédá bit, gonáh ke rodit o mazana bit, marka kárit.

¹⁶ Oo mani dordánagán!† Rad mawarét.

¹⁷ Har nékén dád o har tamánén tohpah o théki cha borzá kayt, cha nur o rozhnay Petay némagá ke hechbar badala nabit o hecch tahári o sáhegeá áiaj arwáh o jabiná ráh nést.

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:2 1:2** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **1:3 1:3** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. § **1:11 1:11** Gimmorag, bezán hoshk tarrag, napasgir bayag. * **1:13 1:13** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **1:16 1:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “Oo mani dordánagén brátán!”

¹⁸ Áiay wáhag hamé butag ke mára cha rástiy habaray wasilahá pédá bekant, tánke áiay jórh kortagénáni awali bar o samar bebén.

Eshkonag o kanag

¹⁹ Oo mani dordánagán! Sharr delgósh bekanét. Harkas báyard ent eshkonagá tayár bebit, bale habará eshtáp makant o zutt zahr magipt.

²⁰ Chéá ke ensánay zahr o hezhm, á pahrézkáriá pa bar o samara naylit ke Hodá lóthit.

²¹ Paméshká har warhén paliti o sajjahén badián cha wat dur kanét o pa békebri o narmdeli, hamá gál o habarán delá bedárét ke shomay del o jána nádénag butag o shomay rakkénagay wák o twáni hast.

²² Hodáay habará, anchosh sahl o hoshká gósh madárét o watá rad madayét, áiay sará kár bekanét.

²³ Chéá ke harkas é habará eshkont o áiay sará kára nakant, hamá mardomay dhawlá ent ke wati chehragá ádénká chárít,

²⁴ watá gendit, bale anchosh ke cha ádénkay déma dura bit, hamá damáná wati rang o dróshomá shamóshit.

²⁵ Bale á ke wati chammán dém pa tamán o kámelén Sharyat, bezán “ázátiay Sharyatá”[‡] tarrénit o áiay sará mohra óshtit, shamóshkárén eshkonóké naent, mannókén kár kanóké. Á wati kár o kerdá bahtáwara bit.

²⁶ Á kas ke watá Hodádóste zánt bale wati zobánay mahará dáshta nakant, watá rada dant o galáénit o áiay “Hodádóstiá” páedagé nést.

²⁷ Hamá Hodádósti ke may Hodáén Pet, pák o béaybia zánt: “Sakkiáni wahdá janózám o chórawáni dastá gerag” o “Watá cha é donyáay gandagián pák dárág” ent.

2

Cha park o pérá pahréz

¹ Oo mani brátán! Shomá ke may mazanshánén Hodáwand Issá Masihay báwarmand ét, mardománi nyámá park o pér* korta nakanét.

² Pa mesalé, agan yakké gón teláhén challah o mondrikk o wasshén póshákán shomay diwáná byayt o dega dertagpocchén bazzagé ham bepoterit o

³ shomá atlaspóshá gón sharrén chammé bechárét o begwashét: “Byá, byá borzá benend”, bale gón á bazzagá begwashét: “Ódá bósht”, yá: “Mani pádáni déma benend”,

⁴ gorhá shomá wati nyámá park o péré naesht o gón wati sellén hayálán ér janagi káré nakort?

⁵ Oo dordánagán! Gósh dárét. Hodáyá é donyáay nézgárén mardom gechén nakortagant ke báwará hastómand bebant o hamá bádsháhiá mirás bebarant ke Hodáyá pa wati dóst dárókán labz o kawl kortag?

⁶ Bale shomá nézgáráni béezzati kortag. É hastómand naant ke shomay sará setama kanant o shomará gerrénant o hakdiwánána barant?

⁷ Hamé naant ke hamá sharapdárén námay[†] sará kopra kanant ke Hodáyá shomará bakshetag?

⁸ Agan sháhánagén Sharyatá, hamá dábá barjáh bedárét ke Pákén Ketáb hokma kant: “Gón wati hamsáhegá wati jenday dhawlá mehr bekan” gorhá shomá sharr kortag.

[‡] 1:25 1:25 Ázátiay Sharyat, bezán hamá “Sharyat” ke mára cha gonáhán ázáta kant. * 2:1 2:1 Park o pér, bezán ru o ryá, yakkéá sharter o yakkéá harábtér zánag. [†] 2:7 2:7 Hamá sharapdárén nám, bezán Issá Masihay nám.

⁹ Bale agan park o péré bellét, gonáha kanét o Sharyat ham shomará hamá dhawlá mayáriga kant ke gonahkárána kant.

¹⁰ Parchá ke agan kasé Sharyatay sajjahén rahbandáni sará kár bekant bale yakk rahbandé ham bepróshit, bezán sajjahén Sharyati próshtag.

¹¹ Áiá ke gwashtag: *“Zená makan,”* anchosh ham gwashtagi: *“Hón makan.”* Nun agan zená makanay bale hón bekanay, taw Sharyat próshtag.

¹² Gorhá hamáyáni dábá kár o habar bekanét ke ázátiay Sharyatay sará dádrasi[‡] kanaga bant.

¹³ Chéá ke á mardom ke mehr o rahma nakanant, áyáni dádrasi pa bérahmia bit. Bale mehr o rahm, dádrasiay sará báládast o sóbena[§] bit.

Báwarmandi o kár o kerd

¹⁴ Oo brátán! Bé kár o kerdá, tahná gón báwarmandiay gapp o habará, kaséá ché sutt o páedagé rasit? É paymén báwarmandi chón áiá rakkénta kant?

¹⁵ Agan brát yá gohéré rózig o pósháká mohtáj bebit o

¹⁶ cha shomá yakké gón áiá begwashit: *“Pa salámati beraw, sharrén póshák bepósh o lápay sérá bwar,”* bale pa áiay jesmi zaluratáni purah kanagá hecch makant, áiay káré sharra bit?

¹⁷ Bé kár o kerdá, báwarmandi mortag.

¹⁸ Nun buta kant kasé begwashit: *“Tai kerrá báwar hast o mani kerrá kár o kerd. Taw wati báwará bé kár o kerdá maná pésh bedár o man cha wati kár o kerdá, tará wati báwará pésha dárán.”*

¹⁹ Tará báwar ent ke Hodá yakké. Sharr ent. Déh o jennáni báwar ham hamesh ent o cha torsá larzant.

²⁰ Oo nádán! Pa békerdén báwarmandiay bébar o bésamariá dalil o neshánia lóthay?

²¹ May bonpirok Ebráhém, cha wati kár o kerdá pák o pahrézkár hesáb árag nabut hamá wahdá ke wati chokk Esáki korbánjáhá bort?

²² Genday ke áiay báwarmandi o kárkerd, hórigá démá shotant o báwarmandi gón kárkerdá sarjam but.

²³ É dhawlá, hamá nebeshtah pa sar raset o sarjam but ke gwashit: *Ebráhémá Hodáay sará báwar kort o hamé báwar, pa áiá páki o palgári hesáb árag but o á Hodáay dóst zánag but.*

²⁴ Gorhá gendét ke harkas cha wati kárkerdá pák o pahrézkár zánaga bit, tahná cha báwar o imáná na.

²⁵ Anchosh ham, bannámén janén Raháb cha wati kár o kerdá pák o pahrézkár hesáb árag nabut, hamá wahdá ke chárigi* jáh o panáh dátant o cha dega ráhéá táchéntant?

²⁶ Haw! Bezán, hamá dábá ke bé ruhá, jesm o ján mortag, bé kár o kerdá báwar ham mortag.

3

Zobánay gandagi

¹ Oo mani brátán! Chosh mabit, cha shomá bázéné ostád bebit. Chéá ke zánét, má ostádáni sará gránterén dádrasia kapit o

² má sajjahén báz rada janén o thagala warén. Agan kasé cha wati habarán thagal mawárt, tamán o kámelén ensané o wati sarjamén jesm o jánay mahará dáshta kant.

[‡] **2:12 2:12** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgháhána kayt, dáwari. **§ 2:13 2:13** Sóbén, bezán péróz, kámyáb. ^{*} **2:25 2:25** Chárig, bezán jásus, mokhber.

³ Agan má aspáni dapá lagám bekanén tán áyán wati parmáná byárén, gorhá áyáni sajjahén jesm o jáná har némagé ke belóthén táb dáta kanén.

⁴ Thuhén bójigán* bechárét. Harchont ke báz mazan ant o pa áyáni démá baragá trondén gwát pakár ent, bale náhodá bójigá gón hordén sokkáné har jáh ke belóthit bárt.

⁵ Hamé dhawlá, zobán o lellek ham ensánay jesmay yakk hordokén bahré bale mazanén gorraga jant. Anchosh ke ásay hordén trishkoké, mazanén jangalé sóchit,

⁶ zobán ham yakk anchén áse ke may jesm o jánay rag o bandáni tahá selliáni donyáé. Mardomá pahk sell o áludaga kant o áiy drostigén zendá ása jant. Zobán wat áse ke cha dózahay ása rók butag.

⁷ Har dhawlén jánwar, báli morg, már o gój o daryái sahdár rámag kanaga bant o ensáná é kár kortag,

⁸ bale hechkas zobán o lelleká lagám korta nakant. Zobán sarkasshén sherré ke cha koshókén zahrá porr ent.

⁹ Gón hamé zobáná wati Hodáwandén Petá satá kanén o gón hamé zobáná hamá mardomán nálata kanén ke Hodáyá wati shekl o dróshomá addh kortagant.

¹⁰ Cha yakkén dapá satá o saná ham dara kayt o baddwái o nálat ham. Oo brátán! Nabáyad ent chosh bebit.

¹¹ Buta kant cha yakkén chammagá sórén o wasshén áp berombit?

¹² Oo mani brátán! Enjiray drachké zaytunay bar dáta kant? Yá ke anguray drachké enjira dant? Hamé dhawlá, sórén chammagé wasshén áp rombénta nakant.

Do paymén hekmat

¹³ Shomay nyámá dáná o aglmand kay ent? Bellét eshiá cha wati sharkerdiá pésh bedárit, gón hamá békebri o mehrabániá ke cha hekmatá kayt.

¹⁴ Bale agan shomay delá tahlén hasadd o watgarazi† mán ent, gorhá pahr makanét, dróg mabandét o é rástiá bemannét.

¹⁵ É dhawlén “hekmat” cha borzá éra nayayt, zemini, napsáni o shaytáni ent.

¹⁶ Chéa ke har jáh hasadd o watgarazi bebit, ódá petnah o áshóp o dega har dhawlén gandagia bit.

¹⁷ Bale á hekmat ke cha borzá kayt, awalá ke pák o palgár ent, randá sohl árók o narm, mannók o cha néki o rahmatay bar o samará porr ent, cha park o pér o dorui o dopóstiá ham dur ent.

¹⁸ Á ke sohl o saláhay tohmá keshant, pahrézkária ronant.

4

Watá Hodáy dastá bedayét

¹ Shomay nyámá, jang o dapják cha kojá wadia bant? Cha shomay jenday hamá tamáh o wáhagán naant ke shomay rag o bandáni tahá jangá ant?

² Chizzé lóthét o shomará narasit. Cha hamáiy tamáhá, hón o kóshá kapét, bale angat shomará narasit. Nun jang o jadala jórhénét, padá ham shomará narasit chéa ke cha Hodáyá nalóthetágó.

³ Wahdé lóthét o narasit, pa é sawabá ent ke shomá gón badén morád o wáhagé lóthetág tán á chizzán pa wati aysh o nóshán kár bebandét.

* **3:4 3:4** Bójig, bezán lánch, kashti. † **3:14 3:14** Watgarazi, bezán har chizzá pa wat lóthag, har kára pa wati jenday nap o suddá kanag.

⁴ Oo zenahkárán! Nazánét ke donyáay dósti, Hodáay dozhmeni ent? Harkas ke donyáay dóstiy randá ent, watá Hodáay dozhmena jórhénit.

⁵ Hayála kanét ke Pákén Ketábá mopt o náhudag gwashtag: “Ruhé ke Hodáyá mayshomay jesm o jáná dametag, tán hasadday kesásá pa má hodónák* ent”?

⁶ Bale rahmaté ke á mára bakshit, béhesáb géshter ent. Paméshká Pákén ketába gwashit:

Hodá porkebr o gorunákén† mardománi helápá mohra óshtit, bale békebr o darbéshén mardománi sará wati rahmatána gwárénit.

⁷ Gorhá, watá Hodáay dastá bedayét. Shaytánay démá mohr bóshtét o á cha shomay démá tachit.

⁸ Gón Hodáyá nazzikk bebét, Hodá ham gón shomá nazzikka bit. Oo gonahkárán! Wati dastán pák kanét. Oo dodelán! Wati delá sáp kanét,

⁹ zári bekanét, mótk byárét o begréwét. Wati kandagán mótkay tahá badal kanét o shádehián andóháni tahá.

¹⁰ Hodáwanday bárgáhá, békebr o darbésh bebét o Hodáwand shomára borz o sarperáza kant.

Ér majanét

¹¹ Oo brátán! Yakdomiá ér majanét o badgói makanét. Harkas ke wati brátá bad begwashit o áia mayárbár bekant, rást esh ent ke áia Sharyat bad gwashtag o mayárig kortag. Agan taw Sharyatay dádrasiá kanay, gorhá Sharyatay sará kár kanagá naay, Sharyatay helápá shawr borragá ay.

¹² Bale dádras‡ o Sharyatay jórhénók yakké. Á hamá ent ke rakkénag o tabáh kanagay wák o twáni hast. Gorhá taw kay ay ke wati hamsáhegay dádrasiá kanay?

Pa bándará náhudagén pahr

¹³ Bale shomá ke gwashét: “Maróchi o bándá é shahr o á shahrá rawén o sálé hamángora gwázénén, sawdageria kanén o mazanén sutta katthén,” sharr gósh dárét.

¹⁴ Shomá haminchok ham nazánét ke bándá ché bit. Shomay zend chéé? Shomá báp o hormay§ paymá ét ke damánokéá gendaga bit o padá gára bit.

¹⁵ Gorhá chosh begwashét: “Agan Hodáwand belóthit, zendaga mánén o é paym o á paymá kanén.”

¹⁶ Bale nun chosh ent ke pa kebré pahra kanét. Har é warhén pahré sell ent.

¹⁷ Gorhá, agan kasé bezánt kojám kár sharr ent o á kára makant, gonahkára bit.

5

Bazhn o apsóz pa hastómandán

¹ Nun shomá, oo zarr o málay wájahán, begréwét o zári kanét, chéá ke taháren róch dém pa shomá pédák ant.

² Shomay mál o hasti zawál butag o sarhetag o jámag o póshák ham warók o ramézá* wártagant.

* **4:5 4:5** Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag. † **4:6 4:6** Gorunák, bezán magrur, porkebr. ‡ **4:12 4:12** Dádras, bezán hakkén paysalah kanók, hamá ke dádgáhan shawra borrit, dáwar. § **4:14 4:14** Báp o horm hamá dubb ent ke sardiáni mósomá cha dhagára dara kayt o gára bit. Ordu o Pársiá “bokhár”. * **5:2 5:2** Warók o raméz, bezán gwandhén kerm o lullok ke dár o poccha wárt.

³ Shomay zarr o simm zang geptagant o zangesh shomay helápá gwáhia dayant o ásay dhawlá shomay jesm o jánay góshtá warant, parchá ke é goddhi róchán, zarr o máló ambár kortag.

⁴ Bechárét, annun hamá kárendah o dehkánáni mozz shomay helápá kukkára kant, ke áyán shomay dhagáráni keshár rón o mósh kortagant o shomá gón mandr o repk áyáni mozz nadátá. Á ronókáni é peryát, zórmandén Hodáwunday góshá rasetag.

⁵ Shomá zeminay sará pa aysh o nósh o hawá o hawas zend gwázéntag. Watá pa koshagay róchá sharr sáthetá o pazzóró kortag.

⁶ Shomá tachk o pahrézkárén mardom mayárig kortag o koshtagant. Á shomay helápá naóshtátagant.

Sakkiáni wahdá sabr o ópár

⁷ Oo brátán! Tán Hodáwunday áyagá, sabr o ópár kanét. Bechárét ke dehkán che paymá wadára kant tán zemin wati porarzeshén bará beródnit, á pa érahti† o bahári hawrán chón wadárig ent.

⁸ Shomá ham sabr kanét o delá dhaddh kanét parchá ke Hodáwunday áyag nazzikk ent.

⁹ Oo brátán! Yakdomiay zangá majanét tánke dádrasiá mayárig kanag mabét. Chéá ke dádras, darwázagay dapá óshtátá.

¹⁰ Brátán! Sakkiáni wahdá, sabr o ópárá cha hamá nabián sabakk begerét ke Hodáwunday námá habaresh kortag.

¹¹ Má hamáyán bahtáwara zánén ke wati zendesh pa sabr o ópár gwázéntag, shomá Ayyubay sabr o tahambolay bárawá eshkotag o zánét ke Hodáwandá áiy ásar o ákebat ché kort. Chéá ke Hodáwand wat gamwár o mehrabán ent.

¹² Bale, oo mani brátán! Sawgend mawarét, na ásmánay, na zeminay o na dega chizzéay. Bellét ke shomay “haw”, haw bebit o “na”, na bebit, tán chosh mabit ke mayárig kanag bebét.

Báwarmandi dwá

¹³ Agan cha shomá kasé sakki o sórián kaptag, dwá bekant o agan yakké gal o shádán ent, saná o satá bekant.

¹⁴ Agan cha shomá kasé nádráh ent, kelisáay kamáshán tawár bekant tán pa áiá dwá bekanant o Hodáwunday námá rógeni per bemoshant.

¹⁵ Báwarmandi dwá nádráhá dráha kant o Hodáwand áiá páda kant o agan gonáhi kortag, gonáhi bakshaga bant.

¹⁶ Paméshká, wati gonáhán, yakdomiay déma bemannét o pa yakdomiá dwá belóthét tán dráh kanag bebét. Pahrézkárén mardoméay dwáyá zór mán o barjáha bit.

¹⁷ Elyás may paymén mardomé at, bale pa delsetki dwái kort ke hawr mabit. Gorhá tán say o ném sálá zeminá hawr naretk.

¹⁸ Padá ke dwái kort cha ásmáná hawrán gwart o zeminá bar o samar dát.

¹⁹ Oo mani brátán! Agan cha shomá kasé cha rástiá thagal bwárt o degaré áiá per betarrénit,

²⁰ bezánét ke harkas yakk gonahkáréa cha gomráhiá betarrénit, gonahkára cha marká rakkénit o bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza bit.

† 5:7 5:7 Érahti, bezán páizi.

Petrosay Awali Kágad Petrosay Awali Kágaday Pajjár

Petrosay Awali Kágad gón dém dayókay nám o gwandhén drót o drahbátéa bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati námá “Petros, Issá Masihay káseda” gwashit.

Petros aslá Jalilay damagay mardomé at. Máhigiré at o cha Issá Masihay awali kásedán yakké at. Petros cha Issá Masihay nazzikterén kásedán yakké at o modám cha sajjahénáni némagá habaria kort. Petrosay nám pésará Shamun at, bale wahdé moridáni déma gwashti ke Issá hamá Masih ent ke áyagi butag, Issá Masihá áiy nám badal kort o Petros kort. Petrosay máná “talár” ent.

Petros, Issá Masihay jáh janagá rand, cha kelisáay bendáti sarókán yakké but. Á awali kásed at ke darkawmi pákshódi dátant o é habari ham kort ke darkawm cha Mussáay Sharyatay pábandiá ázát bebant. Kelisái kessah o sargwasta gwashant ke kásedén Petros kesás shast miládiá Rumay shahrá shahid kanag butag.

É kágad hamá báwarmandáni sará nebeshtah kanag butag ke Rumay Ásyái damagá nendók atant. É damag maróchigén Torkiah ent. É mardomán Issá Masihay sará imán áwortagat o kágaday tahá Hodáay gechéni mardom gwashaga bant. Kágaday nebeshtah kanagay zamanagá báwarmand gón bázén jérha o janjáléa dém pa dém atant. Áyáni sará badkáriay bohtám janaga but, Issá Masihay sará imán áragay sawabá béezat kanaga butant o hamsáhegán ke esháni tachki o rástia dist, cha eshán napratesha kort.

É kágaday bonyádi maksad báwarmandán delbaddhi dayag ent ke hamsáhegáni napratáni déma ham pa delpahki sharrén kár bekanant. Petros báwarmandán delbaddhia dant ke shomá Hodáay gechéni kortagén mardom ét o Hodáyá wádah dátag ke shomára rakkénit. É gappá béhayál makanét ke Issá Masihá hecch gonáh o mayaré nakortagat o náhakká ázár dayag but o harkas ke Issáay sará imána kárit, é donyá gón áia ham anchosha kant.

Wati é kágaday tahá Petros báwarmandán sar o sója kant ke shomá é gránén sáhatán báyard ent chó wati zendá begwázénét: Hodáay parmánbardáriá bekanét, tachk o rást bebét, hákemáni ezzatá bekanét, é dega báwarmandán o wati lógay mardomán dóst bedárét o gón áyán hamdel bebét, wati imánay sará mohr bóshtét o é gappá deljam bebét ke Hodá mayshomay hayálá dárít.

Salám o drót

1-2 Cha Issá Masihay kásed Petrosay némagá,

pa hamá sajjahén darándhéhén mardomán ke Pontus, Galátiah, Kápádukiah, Ásiá* o Bitiniyahay damagán sheng o sháng ant. Hodáyá cha wati péshzánti o gón wati palgár kanókén Pákén Ruhá, shomára gechéni kortag tán Issá Masihay parmánbardáriá bekanét o hamáiy hón shomay sará páshag o dranzag bebit.

Hodáay rahmat o sohl o ásudagi shomay sará gésh o géshter bát.

Zendagén omét

* 1:1-2 1:1-2 Á wahdá, Ásiáy máná annugén Torkiahay rónendi némag at.

³ May Hodáwandén Issá Masihay Hodáén Petá satá o saná bát. Cha wati sarréchén rahmatá o gón Issá Masihay cha mordagán zendag bayagá, Hodáyá márá nóksará pédá kort tán márá zendagén omété berasit.

⁴ Áiá pa shomá ásmáná mirásé ambár kortag ke é mirás hechbara napussit, gára nabit o abadmán ent.

⁵ Shomá Hodáay sará báwar kortag o Hodá ham gón wati zór o wáká pa hamá nejátá shomay negahpániá kant ke cha annuná tayár ent o áheri zamánagá paddara bit.

⁶ É shomay shádmáni ent, toré shomá nun pa damánokéá gránén wahd o chakkásán bekapét.

⁷ É chakkás paméshká káyant ke shomay mohr o mohkamén báwar Issá Masihay záher bayagay wahdá satá kanag o sárháyag o ezzat dayag bebit. Shomay báwar cha zawál bayókén sohr o teláhá báz géshtera karzit, bell toré sohr cha ásá gwastag.

⁸ Shomá Masih hechbar nadistag, angat áiá dósta dárét. Annun ham shomá áiá nagendét, bale áiay sará báwaró hast o hecch labzé shomay porshawkatén wasshiá darshán korta nakant,

⁹ chéá ke wati báwar o imánay morádá gendagá ét, bezán shomay jánay rakkag.

¹⁰ Paygambarán hamé rakkagay bárawá bázén johlánkén patth o pól kortag. Á paygambarán hamé rahmatay bárawá péshgói kortag ke shomará rasagi at.

¹¹ Masihay Ruh cha áyáni zobáná habar kanán o gwashán butag ke Masihá chónén sakki saggagi ent o randá áiá chónén mazanén shán o shawkaté rasit. Gorhá, á modám hamé johdá butagant ke bezánant Pákén Ruh kai bárawá habará ent o é kár kadéna bit.

¹² Pa áyán paddar butag ke wahdé habará atant wati hezmatá nakanagá atant, shomay hezmatá kanagá atant. Nun gón Pákén Ruhay zórá dega mardomán é wasshén mestág pa shomá raséntag, hamá Pákén Ruh ke cha ásmáná dém dayag butag. Pa é wasshén mestágay zánagá préshtag ham delmánag ant.

Pák bebét

¹³ Wati lánká bebandét o hozzhár bebét. Zendá pa shehm o rahdári† begwázénét. Wati ométá pa Hodáay hamá rahmatán bebandét ke Issá Masih wati záher bayagay wahdá pa shomá rasénitesh.

¹⁴ Habarzurén chokkáni paymá bebét. Maylét ke shomay zend hamá dhawlá sellén wáhagáni dastá bebit ke shomay názántiay wahdá butag.

¹⁵ Hamá dhawlá ke shomay gwánk janók pák ent, har káray tahá shomá ham pák bebét.

¹⁶ Chéá ke nebisag butag: *“Man pák án o shomá ham báyard ent pák bebét.”*

‡ ¹⁷ Agan shomá Hodáyá wati Peta gwashét, ke á harkasay dádrasiá bé ru o ryá,§ áiay káráni hesábá kant, gorhá wati darándhéhiay wahd o pásán pa sharap o ezzat gón Hodátorsi begwázénét.

¹⁸ Shomá zánét ke cha hamá náhudagén zendá ke cha shomay pet o pirénán shomará rasetagat, bahá zurag o mókag* butagét, bale gón nograh o sohrá na, ke abadmán naant,

† **1:13 1:13** Shehm o rahdári, bezán Ordu o Pársiá “nazm o tartib”, Engréziá “discipline”. ‡ **1:16 1:16** Láwián 11:44–45, 19:2, 20:7. § **1:17 1:17** Ru o ryá, bezán park o dark, Arabi o Pársiá “tab'iz”.

* **1:18 1:18** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”.

¹⁹ gón hamá béayb o békeccchahén Gwarándh, bezán Masihay bébaháén hóná bahá zurag butagét.

²⁰ Masih cha donyáay jórth bayagá pésar gechén kanag butag, bale é goddhi róchán pa shomaygi átk o paddar but.

²¹ Cha áiy wasilahá, shomará Hodáay sará báwar hast, hamá Hodáay sará ke Masihi cha mordagán zendag kort o shán o shawkati dát. Paméshká, shomá Hodáay sará báwara kanét o cha hamáia ométwár ét.

²² Nun ke shomá gón rástiy randgiriá watá pák o palgár kortag o gón yakdegará padelén mehray wáhond butagét, gorhá pa del o setk gón yakdomiá mehr bekanét.

²³ Chéa ke shomará nókén zend cha zawál bayókén tohmá narasetag, cha zawál nabayókén tohmá rasetag, bezán cha Hodáay zendag o abadmánén gál o habará.

²⁴ Parchá ke:
“Ensán chó káh o sabzagá ent o shán o shawkati chó káhay pollá. Káh o sabzaga merant o poll ham kapant.

²⁵ *Bale Hodáwanday gál o habar tán abada mánit.” †*

É gál o habar hamesh ent ke shomará mestág dayag butag.

2

Zendagén seng o dar chetagén kawm

¹ Paméshká, har paymén badi, makr o préb, dotal o dopósti, hasadd o kénagán cha wat dur kanét o hechkaséay poshtá bad o radén habar makanét.

²⁻³ Nun ke shomá Hodáwanday néki o mehrabániay tám chashetag, nók pédá butagén nonnokáni paymá pa pák o ruhánién shirá shodig bebét tánke cha hameshiá dém pa wati rakkagá rodán bebét.

⁴ Issá Masihay némagá byáét, hamá zendagén seng ke mardomán pasond nakort o nazort bale Hodáyá gechén kort o áiy chammá Issá bémattth o porarzesh at.

⁵ Nun shomá zendagén sengáni paymá pa ruhánién lógéay bandagá kár bandag bebét, pák o palgártagén* ruhánién péshwá ham bebét o anchén ruhánién korbánig bedayét ke cha Issá Masihay wasilahá Hodáyá washnóda kanant.

⁶ É hamá habar ent ke Hodáay Pákén ketábá átkag:
“Bechárét, man Sahyuná sengé éra kanán.

É seng bébahá o gechénién bonheshté. Á kas ke eshiay sará báwar bekant, hechbar pashal o sharmendaga nabit.” †

⁷ É seng pa shomá ke imánó áwortag porarzesh ent, bale pa áyán ke imánesh nayáwortag:

“Á seng ke bánbandén ostáyán ‡ pasond nakort o nazort hamá seng, bonhesht but.” §

⁸ *o sengé ke mardomána thagalénit o kóhé ke áyán dawra dant.” **

† 1:25 1:25 Eshayá Nabiay Ketáb 40:6-8. * 2:5 2:5 “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

† 2:6 2:6 Eshayá Nabiay Ketáb 28:16. ‡ 2:7 2:7 Bánbandén ostá hamá ent ke lógay bandagá zántkár ent. § 2:7 2:7 Zabur 118:22. * 2:8 2:8 Eshayá Nabiay Ketáb 8:14.

Áyáni thagal waragay sawab esh at ke Hodáay habaresh nazort. Áyáni ásar o ákebat hamesh at.

⁹ Bale shomá Hodáay gechén kortagén bádsháhén ruhánién péshwá o pákén kawm ét, Hodáay jenday kawm ét o áia shomará cha taháriá dém pa wati porshawkatén rozhnáia gwánk jatag tán áia mazanén kárán jár bejanét.

¹⁰ Pésará shomá kawmé naatét bale annun Hodáay kawm ét. Pésará shomará Hodáay rahmat narasetagat bale annun áia rahmat shomará gón ent.

¹¹ Oo dordánagán! Shomá é donyáyá bégánag o darámad ét. Mani dazbandi hamesh ent ke watá cha á jesmáni lóth o wáhagán pahréz bekanét ke shomay ruhay helápá janga kanant.

¹² Nábáwaráni nyámá pák o palgárén zend begwázénét. Bell toré á, shomará bohtáma janant o gwashant ke shomá radén kár kanagá ét, bale gón shomay nékén káráni gendagá, Hodáay áyagay róchá Hodáyá sharap o ezzat bedayant.

Ehtiárdáráni parmánbardáriá bekanét

¹³ Shomá pa Hodáwandaygi, sajjahén ehtiárdárén mardománi parmánbardáriá bekanét, bádsháhay ham ke cha sajjahénán master ent o

¹⁴ hákemáni ham ke cha bádsháhay némagá pa radkáráni sezá dayag o sharkerdén mardománi sharap dayagá dém dayag butagant.

¹⁵ Hodá lóthit shomá gón wati sharrén kerd o kárán ahmakén mardománi násarpadén habaráni démá bedárét.

¹⁶ Shomá ázát ét, paméshká ázátén mardománi dhawlá zend begwázénét bale wati ázátiá hechbar pa radén kárán nimmón makanét, wati ázátiá pa Hodáay hezmatá kár bebandét.

¹⁷ Harkasá ezzat bedayét o pa báwarmandán hásén mehré delá bedárét, wati zendá pa Hodátorsi begwázénét o bádsháhá sharap bedayét.

Masihay sakki saggagay mesái

¹⁸ Oo golámán! Wati wájaháni parmánbardáriá bekanét o áyán báz ezzat bedayét. Tahná narm o mehrabánén wájaháni parmánbardáriá makanét, trond o zórakén wájaháni parmánbardáriá ham bekanét.

¹⁹ Wahdé shomá gón Hodáyá wapádár ét o náhakkén sezáyána saggét, shomay hamé sabr o ópár† wat pa shomá sharapé bit.

²⁰ Agan shomá pa radén karéa sezá dayag bebét, gorhá chón á sezáy saggag shomará sharapdára kant? Bale agan sharrén kár o kerdéay sawabá sakki besaggét, Hodá shomará satá kant.

²¹ Shomá pa hamé sakkiáni saggagá gechén kanag butagét, parchá ke Masihá ham pa shomaygi sakki sagget o nemunah o mesálé but ke shomá áia randgiriá bekanét.

²² “Áia hecch gonáh nakort o kassará prébi nadát.” ‡

²³ Bell toré bézzat kanag but, bale angat ham hechkasi bézzat nakort. Tantaná§ wahdé sakki saggagá at, kassará pádtrápi* nadát. Áia Hodáay sará tawkal kort ke tachkén ensáp o dádrasia† kant.

²⁴ Áia wat may gonáháni bár salibay sará wati baddhá laddhet, tánke gonáh cha may delá bemerit o pa néki o páki zend begwázénén, ke shomá cha hamáiy thapp o thórán dráh butagét.

† 2:19 2:19 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. ‡ 2:22 2:22 Eshayá Nabiay Ketáb 53:9. § 2:23 2:23 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * 2:23 2:23 Pádtráp, bezán tahdid, damki. † 2:23 2:23 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

²⁵ Mésháni paymá gár o sargardán atét, bale nun hamáiy kerrá per tarretagét ke shomay arwáháni shepánk o sambálók ent.

3

Jan o mard

¹ Oo janénán! Hamé paymá, shomá wati mardáni parmánbardáriá bekanét, tán agan cha áyán yakké Hodáy habará mamannit, gorhá á gón habará na, gón wati janay kár o kerday gendagá Hodáy sará báwar bekant,

² hamá wahdá ke shomay Hodátorsi o pákdámoniá gendit.

³ Shomay singár o palgár zaheri mabit ke sará chón begwapén, chónén saht o zéwar per bekanén o chónén god bepóshén.

⁴ Eshiay badalá, wati del o jabiná gón narm o árámén ruhéay páydárén zébáiá besingáret, ke pa Hodáyá é chizz báz porarzesh ent.

⁵ Kwahnén wahd o zamánagá anchosh butag o pák o nékén janén ke ométesh pa Hodá butag, watá gón wati mardáni parmánbardáriá singáretagesh,

⁶ anchosh ke Sárahá Ebráhémay parmánbardári kort o wájah o masteri gwasht. Agan shomay kár nék o sharr bebant o maylét ke chizzé shomará betorsénit, shomá ham hamáiy chokka bét.

⁷ Oo mardán! Shomá ham gón wati janán pormehr bebét ke cha shomá názorkter ant. Janén gón shomá zendmánay porbarkatén thékiá sharikdár ant. Áyán ezzat bedayét, tán chosh mabit ke shomay dwá eshkonag mabant.

Rástiay ráhá sakkiay saggag

⁸ Néth,* shomá sajjahén yakdel o hammad bebét, gón yakdomiá mehr bekanét, narmdel o békebr bebét.

⁹ Gón hechkasá badiay badalá badi makanét. Agan kaséá shomará záh o zakat kort, áíá záh o zakat makanét, eshiay badalá pa áíá nékén dwá belóthét ke pa hamé kárá gwánk janag butagét o cha hameshiá shomará barkata rasit.

¹⁰ Paméshká:

“Á kas ke zendmánay wáhagdár ent o
wasshén róch gendaga lóthit,
áíay zobán cha badiá dur bebit o
lonth cha makr o prébá;

¹¹ cha badiá per betarrit o néki bekant;
sohl o émeni belóthit o hameshiay shóházá bebit.

¹² Chéá ke Hodáwanday chamm, nék o pahrézkárén mardomán sakk ent o
góshi gón hamáyáni dwáyá.

Bale Hodáwand wati démá cha badkerdén mardomána tarrénit.”†

¹³ Nun ke shomá pa nékén káráni kanagá wáhagdár ét, kay shomará táwán dáta kant?

¹⁴ Agan pa shomay nékén kárán shomará ázár berasit, angat ham shomá bahtáwar ét. Cha áyáni pádtrápán matorsét o paréshán mabét.

¹⁵ Bass, wati delá Masihá Hodáwand bemannét o hamáiá sharap bedayét. Agan kasé shomay ométay sawabay jostá bekant, modám pa passaw dayagá tayár bebét.

¹⁶ Bale é kárá gón narmin o pa sangini bekanét. Wati jabin o wejdána pák o sáp bedáret, tánke shomará bad o rad gwashagay wahdá, á mardom gón shomay nékén Masihi kerdaray gendagá cha wati záh o zakatán pashal o sharmendag bebant.

* **3:8 3:8** Néth, bezán godhsará, áherá. † **3:12 3:12** Zabur 34:12-16.

¹⁷ Paméshká, agan Hodáay razá bebit ke sakki besaggét, gorhá badén káráni sakkiay saggagay badalá, nékén káráni sakkiá besaggét.

¹⁸ Masihá ham yakk baré pa may gonáhán sakki sagget, bezán á “Nék o Páká” pa gonahkárán wati ján nadr kort tán mára[‡] pa Hodáyá sar bekant. Masih jesmi koshag but bale Ruhá zendag kort.

¹⁹ É, hamáiy Ruh at ke bandigén arwáháni nyámá shot o pa áyán járé jati,

²⁰ hamá arwáh ke gwastagén zamánagá náparmániesh kortagat, bezán Nuhay zamánagá ke bójig[§] addh bayagá at o Hodá gón sabr o ópár wadárig at, bale kammén mardomé, bezán tahná hasht mardom cha ápay ráhá rakket.

²¹ Hamé áp shomay pákshódiay mesál o nemunah ent ke annun shomára rakkénit. Pákshódi jesm o jánay zaheri chellán páka nakant, é pa pákén wejdán o jabiná gón Hodáyá shomay dazbandi ent ke cha Issá Masihay jáh janagay* wasilahá shomára rasit,

²² hamá Masih ke ásmáná shotag o nun Hodáay rástén némagá neshtag o préshtag o zór o wák, hamáiy dastay chérá ant.

4

Gón Hodáyá wapádári

¹ Nun hamá dhawlá ke Masihá wati jesm o jáná sakki sagget, shomá ham pa anchén káréa tayár bebét, parchá ke har wahdá kaséa mán jesmá sakki saggetag, cha gonáhá rakketag.

² É paymá, nun á wati mantagén jesmi zendá ensáni lóth o wáhagáni sará nagwázénit, Hodáay wáhagáni sará gwázénit.

³ Shomá bázén wahdé hamá káráni sará gwázéntag ke Hodánábáwarén* mardomán dósta bant, chó ke badkári, hawá o hawas, hanósh o bésári, sharábwáriay mahpel, aysh o nósh o é gandagén botparasti.

⁴ Nun wahdé á gendant ke shomá é radén káráni hár o hirrópá áyáni hamráha nabét, hayrána bant o shomára bad o rada gwashant.

⁵ Bale é mardomán hamáiy déma jwáb dayagi ent ke pa sajjahén zendagén o mortagénáni dádrasiá tayár ent.

⁶ É dhawlá, Hodáay wasshén mestág pa mordagán ham rasénag but, ke sajjahénáni dhawlá áyáni jesmi dádrasi butagat, tánke arwáhesh Hodáay paymá zendag bemánant.

⁷ Donyá zutt halás bayagi ent, paméshká gón shehm o rahdária watá grán o sangin bedárét tán dwá kort bekanét.

⁸ Cha sajjahénán masterén gapp esh ent ke yakdomiá pa del o setk dóst bedárét ke mehr, bázén gonáhéay bakshagay sawabsáza bit.

⁹ Bé norondhagá wati lógay dapá pa yakdomiá pach bekanét.

¹⁰ Shomá har yakkéa cha Hodáyá háсэн twáne rasetag. Amánatdaráni paymá, Hodáay tahr tahrén nyámatán pa yakdomiay hezmatá kár bebandét.

¹¹ Kasé ke habara kant, Hodáay jenday habarán bekant o kasé ke hezmata kant gón Hodáay dátagén zór o wáká hezmat bekant, tánke cha Issá Masihay wasilahá Hodáyá satá o saná berasit. Sajjahén shán o shawkat o zór o wák abad tán abad hamáiy bátant. Anchosh bát. Ámin.

Pa Issáaygi sakkiáni saggag

[‡] 3:18 3:18 Lahtén syáhagay tahá átkag: shomára. [§] 3:20 3:20 Bójig, bezán lánch, kashti. * 3:21

3:21 Jáh janag, bezán cha wati jáhá anágatén pád áyag, Arabi o Pársiá “qiám, rastákhiz”. * 4:3 4:3 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “darkawmén”.

¹² Oo dordánagán! Cha hamá ásén chakkás o ázmáeshán hayrat makanét ke shomay chakká kapant o wati delá magwashét ke é ajabén káré gón má bayagá ent.

¹³ Tán ódá ke gón Masihay sakkiáni saggagá sharikdár ét gal o shádán bebét, tánke hamá sáhatá ke áiy shán o shawkat paddara bit, shomá ham wassh bebét o békesás shádmáni kort bekanét.

¹⁴ Agan Masihay námay sawabá shomará záh o zakata kanant, shomá bahtáwar ét, parchá ke Hodáay porshawkatén Ruhá shomay delá jágh kortag.

¹⁵ Watá pahrézét ke cha shomá kasé hóni, dozz, radkár o pléndh bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá makapit.

¹⁶ Bale agan kasé Masihi bayagay sawabá sakki o sóriáni tahá bekapit, cha eshiá pashal o sharmendag mabit o pa wati Masihi bayagá Hodáyá satá o saná bekant.

¹⁷ Nun dádrasiay wahd átkag o é dádrasi cha Hodáay hándán o kahólá† bendáta bit. Agan dádrasi cha Hodáay hándáná bendáta bit ke má én, gorhá á mardománi ásar o ákebat ché bit ke Hodáay wasshén mestágay namannók ant?!

¹⁸ “Agan pahrézkárén mardoméay rakkag chó grán ent, gorhá nábáwar o gonahkáráni hál ché bit?”

¹⁹ Paméshká, á ke gón Hodáay razáyá sakki o sóriáni tahá kaptagant, watá may jórh kanókay sepordah bekanant ke wapádár ent o nékén kár kanán bebant.

5

Hodáay ramag

¹ Man wat ke cha kelisáay kamáshán yakké án o Masihay sakki o sóriáni sháhedé án o áiy paddar bayagién shán o shawkatá sharikdár án, shomay nyámá harché kamásh hast, cha áyán mani dazbandi esh ent ke:

² Hodáay ramagay shepánki o chárágá bekanét ke shomay sepordah kanag butag. É kára pa nádelkasshi makanét, pa del o setk bekanéti hamá dhawlá ke Hodá lóthit. Gón hobb o hodónáki bekanéti, pa wati jenday nap o suddá makanéti.

³ É ramagay sará wájahi makanét ke shomay dastá dayag butag, pa eshiá sharrén mesálé bebét.

⁴ Padá wahdé masterén shepánka kayt o paddara bit, shomá shán o shawkatay hamá tájá katthét ke hechbar gár o zawála nabit.

⁵ Oo warnáyán! Anchosh shomá ham wati masterénáni parmánbardáriá bekanét o gón yakdomiá békebr o darbésh bebét, chéá ke:

“Hodá porkebr o gorunákén* mardománi helápá mohra óshtit, bale békebr o darbéshén mardománi sará wati rahmatána gwárénit.”

⁶ Paméshká, Hodáay porwákén dastay chérá watá békebr o darbésh bekanét tánke á, wati gishhéntagén wahdá shomará borz o sarperáz bekant.

⁷ Wati sajjahén gam o paréshánián hamáiy sará yalah kanét, parchá ke áiy shomay hayál gwar ent.

⁸ Grán o sangin o hozzhár bebét, chéá ke shomay dozhmen, Shaytán, chó shérá gorrán ent o shóházá ent ke kojá shekáré berasiti tán bederrit o éri bebárt.

† 4:17 4:17 Kahól, bezán hánwár, hánwádah (yak lógéay nánwár).

* 5:5 5:5 Gorunák, bezán magrur, porkebr.

⁹ Shaytánay démá bóshtét o wati báwará mohr o mohkam bedárét. Bezánét ke hamé paymén sakki o sóri jahánay é dega jágahán ham shomay brátáni† sará bayagá ent.

¹⁰ Nun Hodá, ke sajjahén rahmatáni málek ent o shomará cha Masihay ráhá dém pa hamá abadmánén shawkatá gwánki jatag, shomay kammén sakki o sóriay saggagá rand, shomará nóksará twána dant, mohr o mohkama kant o páydári o zóra bakshit.

¹¹ Wák o kodrat abad tán abad hamáiyg ent. Anchosh bát. Ámin.

Goddhi habar

¹² É gwandhén kágadon gón Silwánusay‡ komakká nebeshtag, ke áia wapádárén braté zánán, tánke shomará delbaddhi bedayán o gwáhi bedayán ke Hodáay rahmatáni hakkén ráh hamesh ent. Hamé ráhá mohr bóshtét.

¹³ Cha hamá bánokén goháray némagá shomá sajjahénán salám sar bát ke Bábelay shahrá ent§ o gón shomá hór gechén kanag butag. Cha mani chokk, Markásay némagá ham shomará drót o drahbát* sar bát.

¹⁴ Gón pormehrén chokkagán yakdegará drahbát begwashét.

Shomá sajjahénán sohl o émeni sar bát ke Masihay arwáh o jabiná ét.

† **5:9 5:9** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ **5:12 5:12** Silwánus hamá Silás ent ke Kásedáni Káray ketábá ham áiy nám geraga bit. § **5:13 5:13** Bábelay shahray bánokén gohár, Bábelay shahray kelisá yá Rumay shahray kelisá buta kant. * **5:13 5:13** Drót o drahbát, bezán salám o alayk.

Petrosay Domi Kágad Petrosay Domi Kágaday Pajjár

Petrosay Domi Kágad gón dém dayókay nám o gwandhén drót o drahbátéa bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati námá “Shamun Petros, Issá Masihay kásed o hezmatkára” gwashit. (Petrosay bárawá géshter málumdáriay wástá, Petrosay Awali Kágaday pajjárá bechár).

É kágaday tahá Petros gón hamá mardomán habará ent ke “cha may Hodá o rakkénók Issá Masihay barkatá, hamá paymén bébaháén báwaré rastagesh ke mára rastag.” É habar nebeshtah naent ke é mardom kojá nendók butagant, bale Petros gón é mardomán wati pésari gapp o tránéay námá gipt.

É kágaday masterén maksad wánókán cha radén tálim dayók o radén paygambarán hozzhár o habardár kanag ent o eshiay bázén habaré Yahudáay kágaday habaráni paymá ent. É ham nebeshtah ent ke Issá Masih donyáyá pera tarrit o hesáb o ketábay rócha kayt. Gón wánókán gwashaga bit ke Hodáay dátágén thékián kár bebandét o pák o palgárén zendé begwázénét o Hodáay habarán delgósh bekanét.

É habar ham nebeshtah ent ke é sajjahén jahán nést o nábud kanaga bit o nókén jaháne addh kanaga bit o ódá sarjamiá adl o ensápa bit.

Salám o drót

¹ Cha Issá Masihay hezmatkár o kásed, Shamun Petrosay némagá, pa hamáyán ke cha may Hodá o rakkénók Issá Masihay barkatá, hamá paymén bébaháén báwaré rasetagesh ke mára rasetag.

² Shomá ke Hodá o may Hodáwand Issáyá pajjáha kárét, cha áiy zánagá shomay sará rahmat o sohl o ásudagi gésh o géshter bát.

Báwarmandi zend

³ Áiá gón wati Hodái wák o kodratá, mára har zalurién chizz pa anchén zendéa dátag ke Hodáyá pasond ent. É chizz mára cha hamáiy pajjáh áragá rasetag ke gón wati néki o shán o shawkatá mára gwánki jatag.

⁴ Hamé paymá, máshomára cha é chizzán wati bébahá o sakkén mazanén kawl o wádahi dátag tán gón Hodái zátá sharikdár bebét o cha hamá tabáhiá berakkét ke donyáyá hastent o sellén wáhagáni bar o samar ent.

⁵ Paméshká wati wasá johd bekanét ke gón sharkerdíá wati báwará mohr o mohkam bekanét o hamé paymá: gón zántá wati sharkerdíá,

⁶ gón shehm o rahdáriá wati zántá, gón sabr o ópára* wati shehm o rahdáriá, gón Hodádóstiá wati sabr o ópára,

⁷ gón á dega báwarmandáni dóst dárágá wati Hodádóstiá mohr bekanét o gón sajjahén mardománi dóst dárágá pa báwarmandán wati mehrá mohkam bekanét.

⁸ Parchá ke agan shomay nyámá hamé chizz bebant o berodant, gorhá cha may Hodáwand Issá Masihay zánag o pajjáh áragá béasar o bésamara nabét.

⁹ Bale agan kaséa é sharri mabant, allamá kamdid o kóre o shamoshtagi ke cha wati pésarigén gonáhán pák butag.

* **1:6 1:6** Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht.

10 Oo mani brátán!† Paméshká wati sajjahén johdá bekanét ke é gwánk janag o gechén bayagay tahá mohr bóshtét, chéá ke agan chosh bekanét, hechbar thagala nawarét.

11 Gorhá pa shomá may Hodáwand o rakkénókén Issá Masihay abadmánén bádsháhiay darwázag, pa delpachén washátkié pacha bit.

12 Paméshká man harwahd shomára é habaráni tahtál o hayálá perrénán, bell toré shomá é habarán wata zánét o é rástiy sará mohr óshtátagét ke shomára rasetag.

13 Tánke man wati jesm o jánay é tambuá‡ án, mani hayálá sharter hamesh ent ke é chizzán shomay yátá byarán o tahtál bedayán,

14 chéá ke zánán kammén wahdéá rand é tambuá roksata kanán. Hodáwandén Issá Masihá maná cha é habará sahig kortag.

15 Wati wasá johda kanán ke mani marká rand ham, har wahdá é chizzáni hayálá bekapét.

Chamdistén sháhedi

16 Wahdé má gón shomá Hodáwandén Issá Masihay zór o kodrat o áiy per tarragay bárawá habar kort, pa chálaki jórh kortagén kessaháni randgiriá naatén, má gón wati jenday chammán áiy shán o shawkat distagat,

17 á wahdá ke Hodáén Petá Issá shán o sharap dát. Porshawkatén tawaré pa Issáyá átk o gwashti: “É mani dóstén bacch ent, man cha eshiá báz wassh o razá án.”

18 É tawár ke cha ásmáná átk, má hamá wahdá wat eshkot ke gón áiy pákén kóhay sará atén.

19 Anchosh mára nabiáni pakkáén habar ham hasant, sakk sharr ent ke esháni némagá delgósh bekanét, cherágéay paymá ant ke taháriá drapshit, tán hamá wahdá ke róch bebit o bámay estár shomay deláni tahá sar bekasshit.

20 Masterén habar esh ent ke bezánét Pákén Ketábay hecch péshgói, nabiáni jenday máná kortagén naent

21 chéá ke péshgói cha Ensánay erádah o wáhagá dhann ent, Pákén Ruh mardománi delá neshtag tán cha Hodáay némagá habar bekanant.

2

Drógén nabi o áyáni sezá

1 Bale mardománi nyámá drógén nabi ham hastat, hamá dábá ke shomay nyámá drógén ostád wadia bant ke chérandari bérán kanókén báwarán rawája dayant, tantaná* wati Hodáwandá ham namannant ke áiy gón wati hóná bahá zortant. Á gón tézén gár o bégwáhiéá dochára kapant.

2 Bázéné esháni badkáriáni randgiriá kant o rástiy ráh, é ostádáni sawabá kalág gerag o béhormat kanaga bit.

3 É ostád, wati tamáh o jópaháni háterá gón habaráni chál o prébá shomára polant. Bázén wahdé bit ke áyáni sará mayárbáriay shawr borrag butag. É shawr purah kanaga bit o áyáni tabáhi wábé naent.

4 Hodá tantaná cha hamá préshtagán sar nagwast ke gonáhesh kort. Dózahay tahárterén tahárokiá band o zamzili kortant tán dádrasiay† róch berasit.

5 Cha kwahnén jaháná ham sar nagwast o Hodánábáwaráni donyáay sará tuppáni áwort o tahná Nuh ke rásti o pahrézkáriay jár janók at, gón hapt kasá rakkénti.

† 1:10 1:10 “Brátay” maná har báwarmand ent, mardén o janén. ‡ 1:13 1:13 Tambu, bezán haymah.

* 2:1 2:1 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. † 2:4 2:4 Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari.

⁶ Hodáyá, Sodum o Gomurahay shahr ham sótk o por kort o cha zeminay sará gár kortant, tán pa Hodánábáwarán dars o ebraté bebant o

⁷ pahrézkárén Lut ke cha násharén mardománi selli o badkárián sakk delranj at, rakkénti

⁸ (parchá ke á nék o pahrézkárén mardá hamáyáni nyámá zenda gwázént o Lutay pahrézkárén ruh, har róch cha á násharén kárán sakk padarda but ke Lut gendag o eshkonagá atesh).

⁹ Gorhá hamé paymá Hodáwanda zánt ke wati pahrézkárén mardomán chón cha chakkásán berakkénit o badkárán sezá bedant tán hamá wahdá ke dádrasiay róch berasit.

¹⁰ Hodáay kahr o sezá hás hamá mardománi sará kapit ke wati jesmay maháresh sell o nápákén wáhagáni tahá yalah kortag o hecch wák o kodratá namannant o mána nayárant. Haminchok tamard o porkebr ant ke cha ásmáni Zórmandáni sobakk kanagá torsesh nést.

¹¹ Bale préshtag ke cha é zórakán Zórmandter ant, angat Hodáwanday bárgáhá eshán sobakk o béezzata nakanant.

¹² É mardom násarpad o bészobánén jánwaráni paymá ant. Hamá kárána kanant ke áyáni saresha† gwashit o tahná pa gerag o koshagá pédá butagant. Hamá káráni sará maskará o rishkanda kanant ke sarpadesha nabant o jánwaráni paymá gár o bégwáha bant.

¹³ Wati gandagén káráni sezá o padmozzesha rasit. Áyáni shádehi hamesh ent ke róchay rozhnáíá mast o hanósh bebant. Gón shomá hór warák waragay wahdá, á wati aysh o nósháni tahá gark ant o é pa shomá bannámi o pólengé bit.

¹⁴ Gón nápák o zenahkárén chammán, hechbar cha gonáhá séra nabant o sost o nezórén mardomán pa mandr o repk wati dámá perrénant. É mardom tamáh o lálechá balad o zántkár ant, nálat butagén ant.

¹⁵ Cha rástén ráhá dar shotag o cha Bahuray chokk Balyámay ráhay randgiriá gomráh butagant ke wati sellén káray mozzi dóst at.

¹⁶ Bale Balyám wati gonáhay sará sarzanesh kanag but. Áiay bészobánén har, ensánéay paymá habará lagget o á nabii cha ganókiá dásht.

¹⁷ É paymén mardom hoshetagen chammag o anchén báp o horm ant ke tuppán áyán har némagá bárt. Tahárterén tahároki áyáni ásar o ákebat ent.

¹⁸ É, batháka janant o habaresh puch o hálig ant. Hamá mardomán gón jesmi badén wáhagán préba dayant o wati dámá perrénant ke nóki cha radkáráni dastá rakketagant.

¹⁹ Áyán ázátiay kawł o wádaha dayant bale wat selkáriay golám o bandig ant. Chéá ke harkas chizzéá wati wájah o mastera kant, wat áiay golám o bandiga bit.

²⁰ Hamá mardom ke gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay zánag o pajjáragá cha é donyáay selkáriána rakkant, agan padá hamá selkáriáni tóká bekapant, randi hálesh cha pésarigéná ham gantera bit.

²¹ É mardomán, agan cha páki o pahrézkáriay ráhá hecch mazántén, pa áyán gehter at cha eshiá ke zánagá o rand, cha é pákén hokmá bebajjant ke áyáni separdah kanag butag.

²² É batal áyáni bárawá chón wassha gwashit ke:

“*Kochekk pa wati shántagénán pera tarrit.*”Š

o
“Shoshtagén hukkk padá pujgeláni* tahá létha wárt.”

† 2:12 2:12 Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar. Š 2:22 2:22 Solaymánay Bataláni Ketáb 26:11.

* 2:22 2:22 Pujgel, bezán puglich, pussetagén gel.

3

Hodáwaday róch

¹ Oo dordánagán! É nun domi kágad ent ke pa shomá nebisagá áni. Har doén kágadon pa é sawabá nebeshtant tán shomay delá sharrén pegr o hayáláni hobb o wáhagá pédá bekanán o shomára tahtál bedayán

² hamá habarán wati yátá byárét ke gwastagén zamánagán péshigén pák o palgártagén* nabián gwashtagant, anchosh ham may Hodáwand o rakkénókey hokmá shomay hayálá byarán ke áiy kásedán shomára dátá.

³ Cha har chizzá pésar bezánét ke áheri zamánagán, maskará o rishkand kanókén mardom jáha janant ke wati sell o badén wáhagáni randgir ant.

⁴ Gwashant: “Gorhá áiy áyagay wádah chón but? Cha hamá wahdá ke may pet o pirén mortagant, har chizz hamá paymá ent ke cha jahánay jórth bayagay wahdá butag.”

⁵ É paymá pa zánt, wati chammán cha é rástíá banda kanant ke ásmán, Hodáay hokmay sará cha dérigén wahdán hastat o é zemin, cha ápa o ápay ráhá jórth butag o

⁶ cha hamé ápa á zamánagay donyá boddhet o gár o bégwáh but.

⁷ Cha hamá hokm o habará ham sajjahén ásmán o é zemin, pa ása gechén kanag butag o tán dádrasiay róch o nábáwarén mardománi tabáhi o zawál bayagá dárag butagant.

⁸ Bale, oo dordánagán! Cha é habará béhayál mabét ke pa Hodáwandá yakk róché, hazár sáláy paymá ent o hazár sál, yakk róchéay paymá.

⁹ Lahtén mardom gomána kant o gwashit ke Hodáwandá wati per tarrag o áyagay kawl o wádah mahtal dáshtag, bale chosh naent. Rástén habar esh ent ke Hodáwand gón shomá sabr o ópára kant, wahd o móha dant ke gonahkár tawbah bekanant, chéa ke nalóthit kassé gár o bégwáh bebit.

¹⁰ Bale Hodáwaday róch allamá kayt. Chosh ke dozzé anágata kayt o sajjahénán jáha serrénit. Á róchá ásmán gón torsnákén tawár o bustagé gár o bégwáha bit, estár o máh o róch o harché ke ásmána hast, ása kapit o ápa bit o zemin o harché ke zeminá hast sochit o pora bit.

¹¹ Nun ke zánét harché may chágerdá hast gár o zawál bayagi ent, gorhá báyad ent shomay zend pák o palgár bebit o pa Hodádósti begwazit.

¹² Hodáay róchay entezár o wadára ham bebét o johd bekanét ke á róch zutter berasit, hamá róch ke ásmána sochit o ápa bit o estár o máh o róch o harché ke ásmána hast ása kapant o ápa bant.

¹³ Bale má nókén ásmán o zeminay entezár o wadára én ke áyáni tahá adl o rásti hákema bit. Chéa ke é Hodáay labz o wádah ent.

Goddhi habar

¹⁴ Oo dordánagán! Nun ke é chizzáni wadára ét, johd kanét á shomára pák o béayb o gón wat pa sohl o árámíá wadi bekant o begendit.

¹⁵ É habará ham mashamóshét ke may Hodáwaday sabr o ópáray maksad rakkénag ent, anchosh ke may dordánagén brát Pulosá gón Hodábakshetagen hekmaté pa shomá nebeshtag.

¹⁶ Wati sajjahén kágadáni tahá hamé bárawá nebisit. Á kágadáni lahtén habaráni zánag o dar barag grán ent o násarpad o nezórén mardom á nebeshtahán wati tabá chahra dayant o pa radi máná kanant, bale é mardom wat zawála bant. Gón Pákén Ketábay á dega nebeshtahán ham hamé kára kanant.

* **3:2 3:2** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

¹⁷ Paméshká, oo dordánagán! Nun ke shomá é sajjahén chizzán cha pésará zánét, pahréz kanét tán radkár o násharén mardom shomará wati gomráhiay némagá mabarant o shomá wati mohr o mohkamén zendá mabáhénét.

¹⁸ Gón may Hodáwand o rakkénók Issá Masihay rahmat o zántá, rost o rodóm gerán bebét. Shán o shawkat annun tán abad, hamáiyg ent. Anchosh bát. Ámin.

Yuhannáay Awali Kágad Yuhannáay Awali Kágaday Pajjár

Issá Masihá cha wati moridán dwázdah kass gechén kort o wati háсэн kásed námént. Cha eshán yakkéay nám Yuhanná at. Pákén ketábay géshter zántkáray hayál esh ent ke é kágaday nebeshtah kanók hamé Yuhanná ent, chéa ke wata gwashit ke man Issá Masihay jend o káráni sháhed án (1:1). É kágaday habar o nebeshtahay warh o dhawl ham gón Yuhannáay Enjilá hamrang ant.

Nókén Ahdnámagay géshterén kágad cha nebeshtah kanókay nám o drót o drahbátá bendáta bant, bale é kágad é paym naent. É habar ham mán naent ke kágad pa kayá nebeshtah kanag butag, bale má cha kágaday habarán á báwarmandáni hál o jáwarán sarpada bén; cha áyán bázénéá romb yalah dátagat o radén tálim dayagá at. É mardom mannagá tayár naatant ke ensán gonahkár ent. É gappesh ham namannet ke Issá, Masih ent o Hodáay chokk ent o ensáni dróshomá jaháná átkag.

É kágad mára sója dant ke má chón Hodá o Issáay asligén jawhará zánta kanén. É zánt mára cha pákén ketábay habarán o cha Pákén Ruhay komakká rasit. Kágaday dega gappé esh ent ke Issá Masihay sará imán árókén mardom Hodáyá o yakdegará dóst bedárant.

Yuhannáay awali kágadá Hodá, “Rozhn”, “Mehr”, “May Ásmáni Pet” o “Abadmánén Zend Dayók” gwashaga bit o Yuhannáay Enjilá ham Hodáay pajjár hamé paymá ent. Issá “Zenday Gál” gwashaga bit ke cha azalá hastent. Yuhannáay Enjilá ham hamé habar nebeshtah ent. Issá “Hodáay Chokk” gwashaga bit o é habar ham kanag butag ke harkas ke Issáay sará imána kárit, á ham Hodáay chokka bit. Issá ádelé bale Hodáay kerrá pa gonahkárán rahma lóthit, chéa ke gonahkáráni táwáni gón wati hóná porr kortagant.

É kágad tachká gwashit ke má sajjahén gonahkár én o mára neját pakár ent. Agan má wati gonáhán bemannén o báwar bekanén ke Issáay merak o jáh janag pa may gonáhán korbánigé, gorhá Issá mára pahella kant o pák o palgára kant. Issá Masihay barktá mára abadmánén zend ham rasit.

Má ke Issáay barkatá pák o palgár butén, báyard ent Hodáay ráhá rost o rodóm bekanén, Hodáay habaráni parmánbardár bebén o watá cha gonáhá dur bedárén. Mára é hokm ham dayag butag ke yakdegará dóst bedárét, yakdegará komakk bekanét o agan pakár but pa yakdegará wati sáhá ham nadr bekanét.

Zendmánay gál

¹ Hamá ke cha azalá hastat, hamá ke má eshкотag, gón wati chammán distag, hamá ke má cháretag o dast per kortag, á zendmánay gál ent.

² Zend záher o paddar but, má distag o pa áiá gwáhia dayén. Má pa shomá hamá namiránén zenday járá janén ke gón Petá at o pa má paddar but.

³ Á chizz ke má distag o eshкотag shomará gwashén tánke gón má hamdel o hamsetk bebét. May hamdeli o hamsetki, gón Pet o áiay Chokk Issá Masihá ent.

⁴ Má eshiá pa shomá nebisén tánke mayshomay shádmáni purah o sarjam bebit.

Rozhnáia gám janag

⁵ Á kolaw o paygám ke má cha áia eshкотag o pa shomá jára janén, esh ent: Hodá nur o rozhn ent o áia arwáh o jabiná hecch tahári nést.

⁶ Agan begwashén gón áia hamdel o hamráh én o padá ham taháriá gám janagá én, gorhá dróga bandén o rástia sará kár nakanagá én.

⁷ Bale agan rozhnáia rawagá én, hamá paymá ke á rozhnáia ent, gorhá watmánwatá hamdel o hamsetk én o áia Chokk Issáay hón mára cha sajjahén gonáh o mayarán pák o palgára kant.

⁸ Agan begwashén bégonáh o bémayár én, watá rada dayén o rástia may delá jágah nést.

⁹ Bale agan wati gonáhán bemannén, á ke wapádár o ádel ent may gonáhána bakshit o may sajjahén nápahréziána shódit.

¹⁰ Agan begwashén gonáhen nakortag, áia drógbanda kanén o áia habarán may delá jágah nést.

2

Issá may démpán ent

¹ Oo mani dordánagén chokkán! É chizzán pa shomá nebisán ke shomá gonáh makanét, bale agan kaséa gonáhé kort, démpáné* hast ke Petay kerrá pa may rakkénagá habara kant, hamá pák o ádelén Issá Masih.

² Á may gonáháni shódókén korbánig ent, tahná may na, sajjahén jahánay gonáháni korbánig ent.

Parmánbardáriay arzesh

³ Agan má áia hokm o parmánáni sará kár bekanén, gorhá sarpada bén ke má áia zánén.

⁴ Kasé ke gwashit: “Man áia zánán” bale áia hokmáni sará kára nakant, drógbandé o áia delá rásti nést.

⁵ Bale kasé ke áia habaráni sará kára kant, pa rásti, Hodáay mehr áia delá kámel o sarréch butag. Cha hamé chizzá zánén ke má Issá Masihay arwáh o jabiná én.

⁶ Kasé ke gwashit: “Man áia arwáh o jabiná án,” báyad ent hamáia ráhá berawt.

⁷ Oo dordánagán! É nókén hokmé naent ke pa shomá nebisagá án, hamá kwahnén hokm ent ke cha bendátá shomará gón at. É kwahnén hokm hamá gál o habar ent ke shomá eshкотag.

⁸ Bale padá ham pa shomá nókén hokmé nebisagá án ke eshiay rásti, cha shomá o áia paddara bit. Chéa ke tahároki gára bit o rástén rozhn hamé annun ham drapshagá ent.

⁹ Kasé ke gwashit: “Rozhnáia tóká án,” bale cha brátá† naprata kant, angat tahárokiá ent.

¹⁰ Kasé ke gón wati brátá mehra kant, rozhnáia ent o rozhnáia táhá hecch choshén chizzé nést ke áia rad kapag o thagal waragay sawabsáz bebit.

¹¹ Bale á kas ke cha brátá naprata kant, taháriá ent o mán tahárokiá gáma jant. Á nazánt kojá rawagá ent chéa ke taháriá kór kortag.

¹² Oo dordánagén chokkán! Pa shomá nebisagá án chéa ke hamáia námay sará shomay gonáh bakshag butagant.

¹³ Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án chéa ke shomá áia zánét, hamá ke cha azalá ent.

* **2:1 2:1** Démpán, bezán kasé ke pa taw habara kant. Arabi o Pársia “modáfe”. † **2:9 2:9** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén.

Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke shomá Shaytánay sará báládast butagét.

14 Oo chokkán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke shomá Petá zánét.

Oo wájahén petán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke shomá hamáíá zánét ke cha azalá ent.

Oo warnáyán! Pa shomá nebisagá án, chéá ke twáná o tamard ét o Hodáay habar shomay delá ent o shomá Shaytán prósh dátag.

Donyáyá dóst madárét

15 Donyá o har chizzé ke áíay tahá hast, dóstesh madárét. Agan kasé donyáyá dóst bedárit, Petay mehr áíay delá nést.

16 Chéá ke donyáay sajjahén chizz, bezán jesmay lóth o wáhag, chammay lóth o wáhag o málay kebr o gorur, cha Petá nayátkagant, cha donyáyá átkagant.

17 Donyá o donyái wáhag, gár o zawála bant, bale kasé ke Hodáay wáhagáni sará kára kant, abadmán ent.

Masihay dozhmen

18 Oo chokkán! Nun goddhi damán o sáhat ent. Hamá dábá ke shomá eshкотag, “Masihay dozhmen” pédák ent, hamé annun ham Masihay bázén dozhmené átkag o cha hameshiá zánén ke sáhat, goddhi sáhat ent.

19 Á cha má dar átkant, bale chónáhá cha má naatant, agan cha má buténant, gón má mantant. Bale áyáni rawagá sharr pésh dásht cha áyán yakké ham cha má naat.

20 Bale “á Pákéná” shomára “rógen per moshtag”[‡] o shomá sajjahén chizzána zánét.

21 Man pa shomá nebisagá án, pa é sawabá na ke rástíá nazánét, rástíá zánét o sarkecha warét ke cha rástíá hecch drógé wadia nabit.

22 Drógband kay ent? Hamá ent ke namannit Issá, Masih ent. Hamá kas ke Pet o Chokká namannit, Masihay dozhmen ent.

23 Harkas ke Chokká namannit, Pet ham áíayga nabit. Harkas ke Chokká mannit, Pet ham áíayga bit.

24 Bellét harché ke shomá cha bendátá eshкотag shomay delá bemánit. Agan é habar ke shomá cha bendátá eshкотag shomay delá bemánit, gorhá Pet o Chokkay arwáh o jabiná mánét.

25 É hamá chizz ent ke hamáíá mára labz o wádah dátag, bezán namiránén zend.

Shomá Hodáay dar chetagéén ét

26 Man pa shomá é chizz hamáyáni bárawá nebeshtagant ke shomára gomráh kanaga lóthant.

27 Bale shomá cha áíay némagá “rógen per moshag” butagét o é “per moshag” shomay delá mánit. Shomára zalurat nést kasé shomára dars o sabakk bedant, chéá ke cha Hodáay némagá, “rógen per moshag” wat shomára sajjahén chizzán sabakka dant. É “rógen per moshag” rást ent o drógéné naent. Hamá paymá Hodáay arwáh o jabiná bemánét ke shomára tálimi dátag.

28 Nun, oo mani dordánagén chokkán! Áíay arwáh o jabiná bemánét tánke áíay záher bayagay wahdá, may del dhaddh bebit o áíay démá sharmendag mabén.

29 Agan zánét ke á rást o pák ent, gorhá zánét harkas ke rástíay ráhá rawt cha hamáíá pédá butag.

[‡] 2:20 2:20 Rógen per moshag, bezán pa káréa gechéen kanag o wák o twán dayag.

3

Hodáay chokk

¹ Bechárét ke Petá chónén mehré márâ bakshetag ke Hodáay chokk zánag bebén o bëshakk má Hodáay chokk én. Donyá márâ nazánt o pajjáha nayárit chéá ke donyáyá á ham pajjáha nayáwort.

² Oo dordánagán! Annun má Hodáay chokk én, bale angat zánag nabutag ke má ché jórâ bayagi én, haminchoka zánén, wahdé á záhera bit má ham hamáiy dhawlá bén, parchá ke á wahdi má áíá hamá paymá gendén ke á hast.

³ Harkasá cha áíá choshén omété hast watá páka kant, anchosh ke á wat pák ent.

⁴ Harkas ke gonáha kant, Sharyatay helápá kára kant, chéá ke gonáh, náshari* ent.

⁵ Shomá zánét, á paddar but tán gonáhán gár o bégwáh bekant, áíá hecch gonáh nést.

⁶ Á kas ke áíay arwáh o jabiná mánit, gonáha nakant. Harkas ke gonáha kant Issái nadistag o nazántagi.

⁷ Oo chokkán! Bechárét kasé shomára gomráh makant. Harkas rástiy ráhá rawt, rástén mardomé, anchosh ke á, pák o rást ent.

⁸ Á ke gonáha kant Shaytánay chokk ent parchá ke Shaytán cha bongéj† gonáh kanán ent. Hodáay Chokk paméshká paddar but ke Shaytánay kárán bepróshit o zawál bekant.

⁹ Á ke cha Hodáyá pédá butag gonáha nakant, parchá ke Hodáay zát áíá mán ent. Gorhá á gonáh korta nakant, chéá ke cha Hodáyá pédá butag.

¹⁰ Hodáay chokk o Shaytánay chokk, hamé paymá zánag o pajjáha áraga bant, á kas ke rástiy ráhá narawt, Hodáay chokk naent o anchosh á kas ham ke gón wati brátá mehra nakant.

Gón yakdomiá mehr

¹¹ Á kolaw o paygám ke shomá cha bongéj eshкот, hamesh ent ke báýad ent yakdomiá dóst bedárén.

¹² Káenay‡ dhawlá mabén ke Shaytánay chokk at o wati bráti kosht. Nun chéá á koshti? Pa é sawabá ke áíay jenday kár o kerd sell o shaytáni atant o brátay kár nék o Hodái atant.

¹³ Oo brátán! Cha é habará hayrat makanét ke donyá gón shomá naprata kant.

¹⁴ Má zánén ke cha marká gwastag o pa zendmáná rasetagén, chéá ke gón wati brátán mehra kanén. Harkas ke mehra nakant, markay sáhegá mánit.

¹⁵ Kasé ke cha brátá bézára bit o naprata kant hónigé. Shomá zánét, hónigén mardomé hechbar namiránén zenday wáhonda nabít.

¹⁶ Má mehr é paymá pajjáha áwort ke Masihá wati ján pa maygi nadr kort, tánke má ham wati jáná pa brátán nadr bekanén.

¹⁷ Agan kaséá donyái mál o melkaté bebit o bratéá mohtáj begendit bale pa áíá bazzagi mabit, gorhá Hodáay mehr che paymá choshén mardoméay delá jágaha kant?

¹⁸ Oo dordánagén chokkán! Byáét mehr kanén, bale na pa dap o habar, pa del o setk o gón kár o kerd.

¹⁹⁻²⁰ Cha hamé kára zánén ke má, gón hakk o rástíá hamband o paywast én o agan may del márâ mayárbár ham bekant, angat Hodáay démá mohr o

* **3:4 3:4** Náshari, bezán Sharyatay kánun o rahbandáni próshag. † **3:8 3:8** Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ **3:12 3:12** Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht.

deljama bén, chéá ke Hodá cha may del o hayálán master ent o har chizzá zánt.

²¹ Oo dordánagán! Agan may del o jabin márá mayárbár makant, gorhá Hodáay gwará ásudag o deldhaddh én.

²² Á wahdi harché cha áia belóthén márá rasit, chéá ke áia hokm o parmánána zurén o pa hamáia washnódiá kára kanén.

²³ Áia hokm hamesh ent ke áia Chokk Issá Masihay námay sará báwarmand bebén o watmánwatá mehr bekanén, hamá paymá ke márá hokmi kortag.

²⁴ Harkas ke Hodáay hokmáni sará kára kant, áia arwáh o jabiná mánit o Hodá ham á mardomay delá jágaha kant. Wati Ruhi márá bakshetag o é paymá zánén ke á may delá mánit.

4

Ruhán bechakkásét

¹ Oo dordánagán! Har ruhéay sará báwar makanét, ruhán ázmáesh kanét o bechakkásét* ke baren cha Hodáay némagá ant yá na? Chéá ke bázén drógén nabié donyáay chárén kondhán potertag.

² Hodáay Ruhá é dhawlá zánét: har hamá Ruh cha Hodáay némagá ent ke báwara kant o mannit ke Issá Masih, ensáni rang o dróshomá ér átkag.

³ Bale har ruhé ke Issáyá namannit, á cha Hodáay némagá naent o Masihay hamá dozhmenay ruh ent. Shomá eshkotag ke á ruha kayt o hamé annun ham donyáyá ent.

⁴ Oo dordánagén chokkán! Shomá cha Hodáyá ét o áyáni sará báládest butagét, chéá ke á ke shomay delá ent cha áia master ent ke donyáyá ent.

⁵ Á donyáayg ant, paméshká harché ke gwashant ham donyái ent o donyáay gósh áyáni némagá ent.

⁶ Má cha Hodáyá én o kasé ke Hodáyá zánt, áia delgósh may némagá ent, bale á ke cha Hodáyá naent, áia delgósh may némagá naent. Rástiaay Ruh o gomráhiaay ruhá hamé dhawlá zánén o pajjáha kárén.

Hodái mehr

⁷ Oo dordánagán! Gón yakdomiá mehr bekanén, chéá ke mehr cha Hodáyá ent o harkas ke mehra kant, cha Hodáyá pédá butag o Hodáyá zánt.

⁸ Á ke mehra nakant Hodái nazántag, chéá ke Hodá mehr ent.

⁹ Hodáay mehr é dhawlá may nyámá paddar but ke wati yakk o yakdánagén chokki é jahána rawán dát tánke cha áia némagá zendmánay wáhond bebén.

¹⁰ Má gón Hodáyá mehr nakortag, mehr hamesh ent ke áia kortag o wati Chokki dém dáttag tán pa may gonáháni shodagá korbánig kanag bebit.

¹¹ Oo dordánagán! Agan Hodáyá é dhawlá gón má mehr kortag, má ham báyard ent yakdomiá dóst bedárén.

¹² Kassá hechbar Hodá nadistag, bale agan yakdegará mehr bekanén, Hodá may delá mánit o áia mehr may delá kámel o sarréch butag.

¹³ Áia márá cha wati Ruhá bahré dáttag. Cha hamedá zánén ke má áia arwáh o jabiná mánén o á may delá.

¹⁴ Má distag o gwáhia dayén ke Petá wati chokk rawán dáttag tán jahánay rakkénók bebit.

¹⁵ Á ke mannit Issá Hodáay chokk ent, Hodá áia delá jágaha kant o á Hodáay arwáh o jabiná.

* **4:1 4:1** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag.

¹⁶ Má hamá mehr zántag o áiy sará báwar kortag ke Hodáyá mára dátag. Hodá mehr ent o harkas ke wati zendá pa mehr begwázénit, Hodáay arwáh o jabiná mánit o Hodá áiy delá.

¹⁷ Mehr may nyámá hamé dhawlá kámel o sarréch butag ke jost o porsay róchá deldhaddh bebén. Chéá ke má é donyáyá hamáiy† dhawlá én.

¹⁸ Mehray tahá tors nést. Sarréchén mehr, torsá gára dant. Chéá ke tors cha sezáay hayálá kayt o kasé ke torsit cha mehrá sarréch nabutag.

¹⁹ Má mehra kanén chéá ke pésará áia gón má mehr kortag.

²⁰ Kasé ke gwashit: “Maná Hodá dóst ent” o cha wati brátá naprata kant, drógbandé, parchá ke wati brátá gendit o dóstia nadárit, gorhá Hodáyá ke nagendit che paymá dósti dáshta kant?

²¹ Má é hokm cha hamáia geptag ke gwashit: “Harkas ke gón Hodáyá mehra kant, báyard ent gón wati brátá ham mehr bekant.”

5

Hodáay Chokkay sará báwar

¹ Harkasá é báwarmandi bebit ke Issá hamá Masih ent, á cha Hodáyá pédá butag. Harkasá ke Pet dóst ent, Chokká ham dósta dárít.

² Wahdé gón Hodáyá mehra kanén o áiy hokmán kára bandén, zánén ke Hodáay chokkán mehra kanén.

³ Hodádósti hamesh ent ke Hodáay hokmán kár bebandén o áiy hokm gránén béré ham naent.

⁴ Chéá ke harché cha Hodáyá pédá butag, donyáyá sará báládest o sóbena* bit o may báwar o imán hamé báládesti ent ke donyáyá érdasta kant.

⁵ Abéd cha á kasá ke báwara kant Issá Hodáay Chokk ent, dega kay donyáyá érdast korta kant?

⁶ É hamá ent ke cha áp o hóná átkag, bezán Issá Masih, tahná cha ápá na, cha áp o hóná. É Ruh ent ke gwáhia dant, chéá ke Ruh rásti ent.

⁷ Parchá ke say gwáh o sháhed hast:

⁸ Ruh, áp o hón. É har sayén hamshawr ant.

⁹ Agan má ensánay gwáhiá mannén, gorhá Hodáay gwáhi báz master ent, chéá ke Hodáay gwáhi hamá ent ke wati Chokkay bárawá dátagi.

¹⁰ Harkas ke Hodáay Chokkay sará báwara kant, áia é gwáhi wat gón ent, bale á ke Hodáay sará báwara nakant, Hodái drógband kortag, chéá ke Hodáay gwáhi dayagi pa Chokká báwar nakortag.

¹¹ Á gwáhi esh ent ke Hodáyá mára namiránén zend bakshetag o é zend cha Hodáay Chokkay némagá ent.

¹² Hamá kas zenday wáhond ent ke gón Hodáay Chokká gón ent o á ke gón Chokká gón naent, zenday wáhond naent.

Goddhi habar

¹³ É chizzon pa shomá nebeshtant ke shomará Hodáay Chokkay námay sará báwar ent, tán bezánét ke namiránén zenday wáhond ét.

¹⁴ Cha áia mára é deldhaddhi rasetag, harché ke áiy lóth o wáhagay sará belóthén, á eshkont.

¹⁵ Nun agan zánén harché cha áia belóthén mára eshkont, gorhá deljam én ke may lóth o wáhag sarjam butagant.

¹⁶ Agan kasé braté begendit anchén gonáhé kanagá ent ke markay sawaba nabit, dwá bekant o Hodá áia zenda bakshit. Eshiá hamá kasay bárawá gwashán ke gonáhi markay sawaba nabit. Gonáhé hastent ke markay

† 4:17 4:17 Hamáiy, bezán Issá Masihay.

* 5:4 5:4 Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

sawaba bit, mana nagwashán ke kasé pa choshén gonáhéay bakshagá dwá bekant.

¹⁷ Har badén káré gonáh ent, bale anchén gonáhé ham hast ke markay sawaba nabit.

¹⁸ Má zánén harkas ke cha Hodáyá pédá butag, gonáha nakant, hamá ke cha Hodáyá pédá butag[†] Hodá wat áíay negahpániá kant o Shaytánay dast pa áíá narasit.

¹⁹ Má zánén ke Hodáay chokk én o sajjahén donyá[‡] Shaytánay zór o wákay chérá ent.

²⁰ É chizzá ham zánén ke Hodáay Chokk átkag o mára é póh o zánti dátá ke á “Rásténá” bezánén. Má hamá “Rásténay” arwáh o jabiná én, áíay Chokk Íssá Masihay arwáh o jabiná. Rástén Hodá o namiránén zend, hamá ent.

²¹ Oo dordánagén chokkán! Watá cha botán[§] dur bedárét o bepahrézét.

[†] **5:18 5:18** Bezán Issá Masih. [‡] **5:19 5:19** Donyáay máná edá hamá mardom ant ke Issá Masihay sará báwarmand naant. [§] **5:21 5:21** Bot tahná botén hodá naant, bot har chizz buta kant ke ensán Hodáay badalá áíá parastesha kant.

Yuhannáay Domi Kágad Yuhannáay Domi Kágaday Pajjár

Yuhannáay domi kágad gón kágaday nebeshtah kanók o hamá mardománi pajjára bendáta bit ke áyáni námá kágad nebeshtah kanag butag. Nebeshtah kanók, é kágadá watá “kamásha” gwashit. Kamáshay gál pa kelisáay hásén sarók o ostádán kármarz butag. É kágad gón Yuhannáay awli kágadá sakk hamrang ent, paméshká Pákén Ketábay géshterén zántkára gwashant ke é kágad ham Issáay kásed Yuhannáyá nebeshtah kortag.

É kágad “dóstén bánok o áiy chokkáni” námá nebeshtah kanag butag. Zánaga nabit ke “bánok” hakk o delá yakk janéné yá báwarmandáni rombé, chéá ke “dósténay” gálay máná “gechéni” ham buta kant o modám pa kelisáyá kármarz butag. Kelisá janén yá bánok ham gwashag butag.

Yuhannáay Domi Kágaday ehmén gappé esh ent ke Issá, Masih ent o áiy sará imán árók yakdomiá allam dóst bedárant. Báwarmand habardár kanag butagant ke radén sar o sójáni randgiriá makanant. Yuhanná démay mardomán hál dayaga lóthit ke man eráda kortag ke shomay némagá byáyán o shomará rástén sar o sój bekanán.

Salám o drót

¹ Cha kelisáay kamáshay némagá,

pa géchéni kortagén bánok o áiy chokkán* ke pa del maná sakk dóst ant. Tahná maná na, hamá sajjahénán ham dóst ant ke rástíá zánant.

² Paméshká mára dóst ant ke may delá rástíá jágah kortag o tán abad gón má hamráh ent.

³ Hodái mehr o rahmat o sohl o ásudagi, cha Petén Hodá o áiy Chokk Issá Masihay némagá, pa rásti o mehr gón má góna bit.

Rásti o mehr

⁴ Gal o shádán bután wahdé zánton tai lahtén chokk rástíay sará zenda gwázénit, hamá dhawlá ke Petá mára hokm kortag.

⁵ Nun, oo bánok! Man nókén hokmé nebisagá naán, é hamá hokm ent ke cha bongéjá† mára gón butag, bale cha taw dazbandia kanán, máshomá gón yakdomiá mehr bekanén.

⁶ Mehr hamesh ent ke áiy hokm o parmánáni sará zend begwázénén. Áiy hokm hamesh ent ke shomá cha bongéjá eshkotag. Hamé mehray hokmay sará zend begwázénét.

⁷ Chéá ke bázén rad dayóké donyáyá potertag o tálán ent o é habará namannant ke Issá Masih ensáni jesm o jánéá ér átkag. É paymén mardom rad dayók o Masihay dozhmen ant.

⁸ Hósh o sár bét ke may‡ káray bar o samará barbád o zawál makanét, sarréchén mozzé pa wat bekatthét.

⁹ Harkas ke Masihay tálimay sará mohr maóshtit o watsará démáter berawt, Hodá áiyg naent, bale harkas ke Masihay tálimay sará mohr bóshtit, ham Pet áiyg ent, ham Chokk.

¹⁰ Agan kasé shomay gwará byayt o é tálimá mayárit, áíá wati lógá maylét o wasshátki magwashét.

* **1:1 1:1** Bázén zántkáréay báwar esh ent ke “bánok” dega kelisáéá gwashag butag o “bánokay chokk”, á kelisáay báwarmand ant. † **1:5 1:5** Bongéj, bezán bendát, shoru. ‡ **1:8 1:8** Lahtén kwahnén syáhaga gwashit: “wati”.

¹¹ Parchá ke é dhawléen mardoméay wasshát k kanag, gón áiy radén kárán sharikdár bayag ent.

Goddhi habar

¹² Bázén chizzé hast ke pa taw benebisán, bale nalóthán gón kalam o kágadá bebant. Ométwár án ke shomay kerrá byáyán o dém pa dém gapp o trán bekanén tán mayshomay shádmáni sarréch bebit.

¹³ Tai gechénién goháray chokk§ tará baddhé drót o drahbáta* gwashant.

§ **1:13 1:13** “Tai gechénién goháray chokk”, bezán Yuhannáay kelisáay báwarmand.
o drahbát, bezán salám o alayk.

* **1:13 1:13** Drót

Yuhannáay Sayomi Kágad Yuhannáay Sayomi Kágaday Pajjár

Yuhannáay saymi kágad gón drót o drahbát o kágaday nebeshtah kanók o hamá mardománi pajjárá bendáta bit ke áyáni námá kágad nebeshtah kanag butag. Yuhannáay saymi kágaday nebeshtah kanók watá “kamášha” gwashit. Kamášhay gál pa kelisáay hásén sarók o ostádán kármarz butag. É kágad gón Yuhannáay awli o domi kágadá sakk hamrang ent, paméshká Pákén Ketábay géshterén zántkára gwashant ke é kágad ham Issáay kásed Yuhannáyá nebeshtah kortag.

É kágad Gáyus námén mardoméay sará nebeshtah kanag butag ke kelisái saróké o gón Yuhannáyá nazzikk ent. Yuhanná sahiga bit ke Gáyus pa wapádári rástén ráhá ent, gorhá pa Gáyusá kágadé nebeshtaha kant o gwashit ke mani dém dátagén báwarmandáni hayáldáriá bekan. Yuhanná é erádahá ham záhera kant ke man wat hamódá tai chárágá káyán o Diutripusá neherr o hakkla kanán, chéá ke á mani ehtyára namannit o mosáperén báwarmandáni hayálá nadárit.

Yuhannáay saymi kágaday ehmén gappé esh ent ke rástiy mannókén báwarmandáni hayáldári kanag bebit. Rástiy mannók hamá ant ke áyáni kerd sharr ent o mehrabán o mehmándár ant.

Salám o drót

¹ Cha kelisáay kamášhay némagá pa dordánagén Gáyusá ke pa del maná sakk dóst ent.

² Oo dordánag! Dwá kanán ke tai sajjahén kár pa sharri déma berawant o tai jesm o ján ham, tai ruhay paymá dráh o salámat bebit.

³ Báz gal o shádán bután ke lahtén sangat átk o gwáhiesh dát ke taw rástiy wapádár ay, bezán wati zendá rástiy sará gwázenagá ay.

⁴ Hecch chizz maná cha eshiá géshter shádána nakant ke beshkonán mani chokk rástiy sará zenda gwázénant.

Brátáni madat kanag

⁵ Oo dordánag! Taw brátáni* sajjahén kárán gón wapádáriá kanay, toré á bégánag bebant.

⁶ Áyán, báwarmandáni déma pa tai mehrá gwáhi dátag. É sakkén sharrén káré bit ke taw áyán hamá paymá sát o saparán rawán bekanay ke Hodáay razá ent.

⁷ Chéá ke á pa hamá námaygi† sar geptagant o cha nábáwarán‡ komaké nageptagesh.

⁸ Gorhá má báyad ent choshén mardomán madat bekanén, tán má pa rástiy déma baragá hamkár bebén.

⁹ Chizzé pa kelisáyá nebeshtagon, bale Diutripis ke masteriy lóthók ent, may ehtíará namannit.

¹⁰ Wahdé wat byáyán, áiy káráni hesáb o ketábá kanán, chéá ke may helápá drógén bohtám sheng o tálán kanagá ent. Pa inchoká ham bassa nakant, brátán wasshátka nakant o á degarán ham ke brátán wasshátk kanaga lóthant pa é kára naylit o áyán cha kelisáyá dara kant o gallénit.

* **1:5 1:5** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. † **1:7 1:7** Bezán Issá Masihay nám.

‡ **1:7 1:7** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “cha darkawmán”.

¹¹ Oo dordánag! Badiay randgiriá makan, nékiay randgiriá bekan. Harkas ke nékia kant cha Hodáay némagá ent, bale á ke badia kant Hodái nadistag.

¹² Sajjahénán, Dimitriusay bárawá sharrén gwáhi dáttag, tantaná§ rástiy jendá ham. Má ham hamé dhawlá gwáhia dayén o wata zánay ke may gwáhi rást o barhakk ent.

Goddhi habar

¹³ Bázén chizzé hastat ke pa taw benebeshténán, bale nalóthán gón kalam o kágadá bebant.

¹⁴ Ométwár án ke pa hamé zuttán tará begendán o dém pa dém gapp o trán bekanén.

¹⁵ Tará sohl o ásudagi sar bát! Dóst tará drót o drahbáta* gwashant. Taw ham dóstán yakk yakká pa nám, salám sar kan.

§ 1:12 1:12 Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * 1:15 1:15 Drót o drahbát, bezán salám o alayk.

Yahudáay Kágad Yahudáay Kágaday Pajjár

Yahudáay Kágad gón dém dayókay nám o gwandhén drót o drahbátéa bendáta bit o pa hamá mardomán ke kágad nebeshtah kanag butag, áyáni pajjár ham bendátá mán ent. Nebeshtah kanók wati pajjár é paymá kant: “Ákubay brát, Issá Masihay hezmatkár, Yahudá.” Issá Masihay yakk brátéay nám ham Ákub at o dega brátéay nám Yahudá at, paméshká bázén zántkáréay hayálá é kágaday nebeshtah kanók Issá Masihay brátén Yahudá ent. Issáay brát Yahudá, Urshalimay kelisáay saróké at, bale Yahudáay bárawá dega hecch zánaga nabit.

Yahudáay Kágad pa hamá gwánk jatagénán nebeshtah kanag butag ke “Hodáén Petá dóst ant o pa Issá Masihaygi gón sharrén pahrézé dārag butagant.” É habaray hecch nesháné nést ke é mardom kojá nendók butagant. Bale kágaday tahá lahtén jérhahay nám gerag butag. Yahudá gwashit ke bázén mardomé báwarmandán nárahbandén kár sój dayagá ent o é radén kárán sharrén kár sábet kanagay wástá Masihi tálimán radén máná dayagá ent. Báwarmand paréshán atant ke chón é mardomán cha wat dur bedárén o watá cha esháni radén sar o sóján berakkénén. É kágaday bázén habaré Petrosay Domi Kágaday habaráni paymá ent.

É kágaday masterén maksad wánókán cha hamá radén mardomán hozzhár o habardár kanag ent ke rombay tahá radén tálim o nárahbandén kárán démá baragá ant. É gappay sará zór dayag butag ke báwarmand wati imáná mohkam bekanant ke é radén mardománi démá dásht bekanant o dega mardomán ham pa é kára delbaddhi dát bekanant.

¹ Cha Ákubay brát, Issáay Masihay hezmatkár,* Yahudáay némagá, pa hamá gwánk jatagénán ke Hodáén Petá dóst ant o pa Issá Masihaygi gón sharrén pahrézé dārag butagant.

² Shomay sará rahmat, sohl o ásudagi o mehr gésh o géshter bát.

Drógén ostádáni ásar o ákebat

³ Oo dordánagán! Wáhagdár atán pa shomá hamá rakkagay bárawá benebisán ke má sajjahén áiy sharikdár én. Bale man zalurat dist ke gón é chizzáni nebisagá, shomay delá shawk pédá bekanán tán pa hamá báwará johd bekanét ke yakk randé palgártagénán† dayag butag o tán abad gón máshomá góna bit.

⁴ Chéa ke lahtén anchén mardom chérokái shomay nyámá potertag ke wati béhodáiy sawabá cha pésará mayárig kanag butagant. Á Hodáay rahmatán tába dayant o pa wati bénangén kár o wáhagán káresha bandant o may yakk o yakdánagén Wájah o Hodáwand, Issá Masihá namannant.

⁵ Shomá é sajjahén chizzán sarpad butagét o zánét, bale lóthán shomará tahtál perrénán ke Hodáwandá yakk baré wati kawm cha Mesrá rakként, bale á ke bábáwar atant randterá gár o bégwáhi kortant.

* **1:1 1:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “golám”. † **1:3 1:3** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

⁶ Áiá hamá préshtag ham tán dádrasiay[‡] mazanén róchá tahárókiá gón abadmánén zamzilán bastagant ke wati ehtiáray borz o bolandén kadresh nazánt o wati jágahesh yalah dát.

⁷ Hamé paymá, Sódum o Gomurah o kerr o gwaray shahráni mardom, ke hamáyáni dhawlá bénangiesh kort o nárahbandén wáhagáni randá kaptant, abadi ása dawr dayag butant tán pa degarán dars o ebrat bebant.

⁸ Anchosh, gón é sajjahén sargwastáni zánagá, hamá mardom ke wati wábáni tahá zendag ant, wati jesm o jáná palit o gandaga kanant, ehtiárá namannant o ásmáni zórmandán sobakk o béezzata kanant.

⁹ TantanáŠ mazanén préshtag Mikáilá, á wahdá ke Mussáay jónay bárawá gón Shaytáná yakk o doi kort, é tahm o joryat néstat ke Shaytáná sobakk o mayárig bekant. Tahná gwashti: “Hodáwand tará sezá bedayát.”

¹⁰ Bale é, hamá chizzáni sobakki o béhormatiá kanant ke áyáni bárawá heccha nazánant. É mardom násarpad o bészobánén jánwaráni paymá, wati sareshstay* randá kapant o é paymá gár o bégwáha bant.

¹¹ Bazhn o apsóz pa áyán! Chéá ke Káenay[†] ráhá rawant o wati suddáni padá Balyámay gomráhiá kapant o Kóráay[‡] sarkasshiá bérána bant.

¹² É mardom, shomay pormehrén báwarmandi diwánán, wahdé pa béparwáhi gón shomá horigá waráka warant pa shomá bannámi o pólongé bant. É hamá shepánk ant ke tahná wati jenday pazzór kanagay randá ant. Hamá béhawrén jambar ant ke gwátesha bárt. Hamá dhokkáliŠ drachk ant ke bébar o bérissahg ant o do bar mortagant.

¹³ É zeray hamá mastén chawl o mawj ant ke wati sharmnákén káráni kap o gajján dara réchant. Hamá gesar o sargardánén estár ant ke tahárterén taháróki áyáni abadi ásar o ákebat ent.

¹⁴ Hanuk ke Ádamay haptomi nasl o padréch at, esháni bárawá chosh péshgóia kant o gwashit: “Hodáwand gón wati lakkáni lakkén palgártagénána kayt,

¹⁵ tán sajjahénáni dádrasiá bekant o é béhodáén nábwáwarán pa áyáni sajjahén gandakárián o pa hamá sajjahén sellén habarán ke é bábáwarén gonahkárán áiay helápá gwashtagant, mayárig bekant.”

¹⁶ É mardom, gellahgozár, irázger o wati badkári o sellén wáhagáni boddhetagén ant, pa wat pahra bandant o pa wati nap o suddán gón cháplusi o charpzobáni mardomán satá kanant.

Báwaray sará mohr óshtag

¹⁷ Ji, oo dordánagán! Shomá may Hodáwand Issá Masihay kásedáni péshgóian wati yátá bedárét

¹⁸ ke shomará gwashtesh: “Goddhi zamánagá, anchén rishkand kanók wadia bant o káyant ke wati béhodái o sell o badén wáhagáni randgir ant.”

¹⁹ É, donyái mardom ant, cha Hodáay Ruhá zebahr* ant o jetái dawra dayant.

²⁰ Bale oo dordánagán! Shomá watá cha pák o béaybén imáná mohr o mohkam bekanét o gón Pákén Ruhay madatá dwá belóthét.

[‡] **1:6 1:6** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. § **1:9 1:9** Tantaná, bezán hattá, tán é haddá ke. * **1:10 1:10** Saresht, bezán báten, fetrat, jawhar. † **1:11 1:11** Káen hamá Kábil ent ke wati bráti kosht. ‡ **1:11 1:11** Kórá Mussáay zamánagay mardomé at. § **1:12 1:12** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: “érahti”. * **1:19 1:19** Zebahr, bezán bábahr.

²¹ Watá Hodáay mehráni sáhegá bedárét o may Hodáwandén Issá Masihay rahmatay entezár o wadará bebét ke shomará pa namiránén zendá sara kant.

²² Gón á lahténá ke dodel ant mehrabán bebét,

²³ lahténá cha ásá bekasshét o berakkénét o dega lahténá rahmat pésh bedárét bale gón tors o larz o cha áyáni jámagán ham naprat bekanét ke áyáni jesmá palit kortagant.

Satá o saná

²⁴ Hamá ke shomará cha thagal warag o kapagá mohr dáshta kant o béayb o gón mazanén shádmánié shomará wati porshawkatén dargáhá bort o sar korta kant,

²⁵ may yakk o yakdánagén Hodá o rakkénóká, may Hodáwand Issá Masihay wasilahá, cha azal, annun o tán abad shán o shawkat o wák o kodrat berasát! Anchosh bát. Ámin.

Yuhannáay Elhámay Ketáb Yuhannáay Elhámay Ketábay Pajjár

Yuhannáay Elhámay Ketábay nebisók, chár randá wati námá gipt ke man Yuhanná án (1:1, 4, 9; 22:8). Géshtérén zántkáráni hayál hamesh ent ke é, Issá Masihay kásedén Yuhanná ent, hamá ke tán say sálá Issáay hamráh at o cháromi Enjili nebeshtah kortag ke Yuhannáay Enjil gwashaga bit.

Cha é ketábay wánagá, zánaga bit ke eshiay nebeshtah kanagay wahdá Issáay báwarmand zolm o zórakiay chérá atant. Gomán esh ent ke é zolm o zór, Rumi Kaysar Néró (54 tán 68 miládiá) yá Domityánay (81 tán 96 miládiá) zamánagá butag. Yuhannáay jend, Patmus námén jazirahéá darándhéh kanag butagat (1:9). Patmus, anchén jáhé at ke Rumay sarkará, mardom pa sezáyá déma dátant.

Ketáb chosh bendáta bit: “Issá Masihay elhám, ke Hodáyá áíará dát tánke wati hezmatkáráná hamá chizzán pésh bedárit ke allam zutt bayagi atant” (1:1). Ketáb Issáay bárawá ent ke cha marká jáhi jatag. Yuhanná, Issáay jendá wati awali elhámay tahá gendit (1:9–18). Issá hokma dant: “Harché ke taw distag, harché ke annun bayagá ent o harché ke randterá bit, nebeshtahesh kan” (1:19). Bázénéay hayálá, é habar pa ketábay máná kanagá rahshóni ant.

Ketábay domi o sayomi dar, kágad ant ke pa hapt kelisáyá nebeshtah kanag butagant. Ketábay mantagén bahr é gappay sará ent ke cha Yuhannáay marká o rand ché bit.

É ketábá ráz o ramz báz mán ent o bázénéay máná zánag nabutag. Paméshká má báyard ent wánagay wahdá é ketábá cha wat géshén máná mán makanén. Chónáhá Elhámay ketáb, wati bázén ráz o ramzé wat máná kant; kelisá, cherágdán gwashag butagant (1:20); Urshalim, gwarándhay bánór gwashag butag (21:9–10); mazanén kahbag pa Bábelay shahrá eshárah ent (17:1, 5) ke zeminay bádsháháni sará hákemia kant (17:18). Shahray haptén kóhay habar (17:9), hayálá dém pa Rumá ham bárt.

É ketábay dega hásén gappé, haptay hesáb ent. Hapt chizzay nám báz randá geraga bit, bezán hapt mohr ant (6:1–8:1), hapt karná ant (8:2–11:9), hapt tás ant (15:1–16:21) o har yakkéay sará alkápiá habar kanaga bit. Haptay ramzi máná “sarjami” ent.

Ketábay bázén chizzéay máná kanag satar grán bebit bale ketábay kolaw tachk ent: Issá Masih wátarra kant o kayt (19:11–21; 22:7), mordagáni dádrasia bit (22:11–15), harkasá ke Issá Masihay sará báwar kortag, nókén Urshalimá, nókén zemin o nókén ásmáná gón Issá Masihá yakjáha bit, abad tán abad (21:1–22:5).

Péshlabz

¹ Issá Masihay hamá elhám ke Hodáyá áíará dát tán wati hezmatkárán hamá chizzán pésh bedárit ke allam zutt bayagi atant. Áiá wati préshtagé pa wati hezmatkár Yuhannáyá rawán dát tán é elhám áshkár bebit.

² Yuhannáyá hamá chizzáni gwáhi dát ke distagatanti, bezán Hodáay habar o Issá Masihay sháhedi.

³ Bahtáwar hamá ent ke é péshgóiy labzán pa borztawária wánit o bahtáwar hamá ant ke é péshgóiy labzán gósha dárant o harché ke nebisag butag, wati delá dárantesh, chéá ke wahd nazzikk ent.

Drahbát

4-6 Cha Yuhannáay némagá, pa Ásiáay* damagay haptén kelisáyán:

Cha hamáiy jenday némagá ke hastent, hast butag o áyagi ent, cha hamá haptén ruháni némagá ke áiy bádsháhi tahtay démá ant o cha wapádárén sháhéd Issá Masihay némagá shomará rahmat o émeni sar bát. Issá Masih hamá awali ent ke cha mordagán zendag butag o donyáay bádsháháni hákem ent. Shán o shawkat o zór, abad tán abad hamáiy sar bát ke mára dósta dárít o gón wati hóná mára cha gonáhán ázáti kortag o dini péshwá o bádsháhié jórhi kortag ke áiy Hodáén Petay hezmatá bekanén. Anchosh bát. Ámin.

7 Bechár, á gón jambarán pédák ent o

hamok chamm áiy gendit,

hamá ham ke áiy jánesh thong thong kortag o

zeminay sajjahén kawm hamáiy sawabá porsiga bant.

Haw, anchosh bát. Ámin.

8 Hodáwandén Hodá gwashit: “Bendát man án o halási man án,† hamá ke hastent, hast butag o áyagi ent, porwák, á man án.”

Yuhannáay elhámay bendát

9 Man, Yuhanná, shomay brát án o hamá ázár, bádsháhi o sabr o ópárá‡ shomay hamráh án ke mára Issáay námay sawabá rasant. Man Hodáay habar o Issáay sháhediay sawabá Patmusay jazirahá atán.

10 Hodáwanday rócháŠ Hodáay Ruh mani delá potert o man eshkot ke poshtá borzén tawaré but, gwashaygá karnáay* tawaré at.

11 Gwashti: “É chizzán ke taw genday, ketábéay tahá nebeshtahesh kan o pa haptén kelisáyán démesh day, pa Epésos, Samurná, Pergámum, Tyátirah, Sárdis, Piládelpiá o Lawdikiáay kelisáyán.”

12 Man hamá tawáray némagá chakk jat ke gón man habará at. Man ke chakk tarrént, hapt teláhén cherágdánon dist o

13 cherágdánáni nyámá ensáni chokkéay dhawléne diston, drájén pashké gwará ati ke tán pádán at o sénagá teláhén patthié bastagati.

14 Sar o mudi chó pazhmá espét atant, chó barpá espét, o chammi chó ásay bránzá.

15 Pádi purah táptagén brenj atant ke ásay kurahéa† rók atant o tawári chó bázén ápáni tawará at.

16 Hapt estári rástén dastá at o cha áiy dapá dodapén tézén zahmé dar áyagá at. Démi gón wati sarjamén rozhná chó róchá drapshagá at.

17 Man ke dist, purah mordagé bután o áiy pádáni démá kaptán. Wati rástén dasti mani sará ér kort o gwashti: “Mators, man awali o áheri án.

18 Man zendagén án. Man mortagatán o bechár, nun zendag án, abad tán abad. Mark o mordagáni jahánay kelit maná gón ant.

19 Paméshká harché ke taw dist, harché ke annun bayagá ent o harché ke démtérá bit, nebeshtahesh kan.

20 Haptén estár ke taw mani rástén dastá distant, áyáni o haptén teláhén cherágdánáni ráz esh ent: haptén estár haptén kelisáyáni préshtag ant o haptén cherágdán haptén kelisá ant.”

2

Pa Epésosay kelisáyá

* 1:4-6 1:4-6 Á wahdá, Ásiáay máná annugén Torkiahay rónendi némag at. † 1:8 1:8 Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag. ‡ 1:9 1:9 Ópár, bezán sabr, tahambol, bardásht. § 1:10 1:10 Bezán Yakshambehay róchá. * 1:10 1:10 Karná sornáay dhawléne sázé. † 1:15 1:15 Kurah, mazanén chollé ke ódá ásay tahá kunzag, matth o dega chizza pachant.

¹ Pa Epésosay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiyg ant ke haptén estári rástén dastá ant o haptén teláhén cherágdánáni nyámá gám janagá ent. Á chosha gwashit:

² Man tai kárána zánán, tai zahmatkasshi o sabr o ópára. Mana zánán ke taw badén mardomán saggeta nakanay, hamáyán ke watá kásed gwashtag bale nabutagant, taw á mardom chakkásetagant* o distag ke drógband ant.

³ Mohr óshtátagay o gón sabr o óparé har chizzet pa mani námá saggetag o damet nabortag.

⁴ Bale maná gón taw yakk gelagé hastent. Nun taw á paymá mehr kanagá naay ke bendátá kanagá atay.

⁵ Paméshká yát kan ke cha kojá kaptagay. Tawbah kan o hamá kárán bekan ke taw bendátá kortagant. Agan wati pashómániet záher nakort, man pa taw pédák án o tai cherágdáná cha áiy jágahá dura kanán.

⁶ Bale tará é sharri hastent ke taw ham cha Nikuláitáni kárán naprata kanay o man ham naprata kanán.

⁷ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Hamá ke sóbena† bit, man áia cha zenday hamá drachká waragay hakká dayán ke Hodáay baheshtá ent.

Pa Samurnáay kelisáyá

⁸ Pa Samurnáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamá awali o áheriay habar ant ke mortagat o padá zendag but. Á chosha gwashit:

⁹ Man tai ázár o nézgáriá sarpad án bale taw hastómand ay. Á koprána zánán ke hamá mardomán kortagant ke watá Yahudia gwashant bale Yahudi naant. Á Shaytánay kanisahé‡ ant.

¹⁰ Cha áyókén ázarán maters. Bechár, Shaytán cha shomá lahténá pa shomay chakkásagá zendáná kant o taw tán dah róchá ázár dayaga bay. Tán markay sáhatá wapádár bay o man tará zenday tájá dayán.

¹¹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Harkas ke sóbena bit, cha domi marká hecch táwáné nagendit.

Pa Pergámumay kelisáyá

¹² Pa Pergámumay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáiyg habar ant ke dodapén tézén zahmi gón ent. Á chosha gwashit:

¹³ Mana zánán taw kojá jahmenend ay, hamódá ke Shaytánay taht ent, bale taw mani nám mohr dáshtag. Taw mani wapádárén sháhed, Antipásay wahdá ham mani sará báwar kanagá enkár nakort, hamá Antipás ke shomay nyámá koshaq but, hamódá ke Shaytán jahmenend ent.

¹⁴ Bale maná gón taw lahtén gelag hast. Tai kerrá lahtén mardom hast ke Balyámay tálimay mannók ant. Balyámá Bálák sój dát ke pa Esráilay chokkán dámé chér begéjit ke Esráilay chokk, pa botán kortagén korbánigán bwarant o béráh o rahbandén wapt o wáb bekanant.

¹⁵ Hamé paymá tai kerrá dega lahtén choshén ham hast ke Nikuláitáni tálimay mannók ant.

¹⁶ Paméshká tawbah kan, agan na man pa taw zutt pédák án o gón wati dapay zahmá áyáni helápá jangé bongéja§ kanán.

* **2:2 2:2** Chakkásag, bezán ázmáesh kanag, emtehán gerag. † **2:7 2:7** Sóbén, bezán péróz, kámyáb.

‡ **2:9 2:9** Kanisah, bezán Yahudiáni parasteshgáh. § **2:16 2:16** Bongéj, bezán bendát, shoru.

¹⁷ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit. Hamá ke sóbéna bit, man áia cha chér o panáhén manná* bahré dayán. Man á mardomá espétén sengé ham dayán ke áia sará nókén námé nebeshtah ent. É námá tahná hamá zánt ke áia dayaga bit.

Pa Tyátirahay kelisáyá

¹⁸ Pa Tyátirahay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É Hodáay Chokkay habar ant, hamáia ke chammi chó ásay bránzá ant o pádi purah táptagén brenj. Á chosha gwashit:

¹⁹ Man tai kárána zánán, tai mehr o imán, hezmat o sabr o ópára. Taw annun cha á kárán géshter kanagá ay ke bendátá kortagant.

²⁰ Bale maná cha taw yakk gelagé hast ke taw hamá janén, Izábelá saggagá ay ke watá paygambaré gwashit. Á tálim dayagá ent o mani hezmatkárán gomráh kanagá ent. Áyán béráh o rahbandén wapt o wáb o hamá korbánigáni waragay sójá dayagá ent ke pa botán kanag butagant.

²¹ Man áiará wahd dátag ke balkén tawbah bekant, bale á cha wati zenahkária pashómán bayaga nalóthit.

²² Bechár, man áia tahtay báhótha kanán o hamá ke gón áia zená kanagá ant, áyán sakkén azábéay tahá dawra dayán, agan áia káráni randgiriesh yalah nadát o tawbahesh nakort.

²³ Man áia chokkán wabáé dayán o koshán, gorhá sajjahén kelisá zánant ke man hamá án ke del o hayáláni hálán dara géjit o man shomá harkasá áia káráni hesábá mozza dayán.

²⁴ Bale Tyátirahay é dega mardom, shomá ke é tálimay mannók naét o “Shaytánay jóhlén rázán”, anchosh ke lahténa gwashit, sharriá sarpad naét, é gappán shomará gwashán: “Shomay sará dega gránén béré naladdhán,

²⁵ bale hamá chizzáni sará ke shomá watá mohr dáshtag, tán mani áyagá watá anchosh bedárét.”

²⁶ Hamá ke sóbéna bit o tán áherá mani kárána kant, man áia kawmáni sará wák o ehtiára dayán.

²⁷ Á gón ásenén asáéá anchó kawmáni sará hokmránia kant ke kunzag próshaga bant.

²⁸ Anchén ehtiáré cha mani Petay némagá maná rasetag. Man áia sohbay estará ham dayán.

²⁹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

3

Pa Sárdisay kelisáyá

¹ Pa Sárdisay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É hamáia habar ant ke haptén estár o Hodáay haptén Ruhi gón ant. Á chosha gwashit:

Man tai kárána zánán. Taw námé dar áwortag ke zendag ay, bale aslá mortagay.

² Ágah bay o hamá chizzán mohr o mohkam kan ke angat pasht kaptagant bale meragi ant. Chéá ke man tai kár distagant ke mani Hodáay chammán kámel naant.

* **2:17 2:17** Mann hamá nán ent ke Mussáay zamánagá, Hodáyá gyábáná pa Yahudián éra gétk.

³ Gorhá tawbah kan o harché ke tará rasetag o taw eshкотag yátesh kan o mohresh bedár. Agan ágah nabutay, man dozzokáia káyán o taw hecch sarpada nabay ke man che wahdá pa taw káyán.

⁴ Bale tará Sárdísá lahtén mardom hast ke wati póshákesh palit nakortagant, á espétpósha bant o gón man gáma janant chéá ke karzant.

⁵ Harkas ke sóbéna bit, hamesháni dhawlá espétpósha bit. Man áiy námá hechbar cha “Zenday Ketábá”^{*} gára nakanán o wati Pet o Petay préshtagáni démá áia mannán.

⁶ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Piládelpiáay kelisáyá

⁷ Pa Piládelpiáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar hamáiyg ant ke pák o rást ent, hamáiyg ke Dáuday keliti dastá ent. Á chizzá ke á pach bekant, kassi band korta nakant o á chizzá ke á band bekant, kassi pach korta nakant. Á chosha gwashit:

⁸ Man tai kárána zánán. Bechár, man tai démá pachén darwázagé eshtag ke kassi band korta nakant, chéá ke tai zór kamm ent o angat taw mani habar mannetag o cha mani námá enkár nakortag.

⁹ Bechár, man cha Shaytánay kanisahay mardomán lahtén tará dayán, cha hamáyán ke watá Yahudia gwashant bale Yahudi naant o dróga bandant. Bechár, man áyána parmáyán, á káyant, tai pádáni démá kapant o sarpada bant ke man tará dóst dáshtag.

¹⁰ Taw mani hokm mannetag o sabr o ópár kortag, paméshká man ham tará cha dádrasiay[†] sáhatá rakkénán ke pa zeminay sará neshtagénáni chakkásagá sajjahén donyáyá áyagi ent.

¹¹ Man zutt pédák án. Harché ke tará hast, mohresh bedár tánke kass tai tájá pach magipt.

¹² Hamá ke sóbéna bit, man áia wati Hodáay parasteshgáhay menoké[‡] jórha kanán o á padá hechbar cha parasteshgáhá dara nayayt. Man áiy sará wati Hodá o wati Hodáay shahr, nókén Urshalimay námá o wati nókén námá nebeshtaha kanán. Nókén Urshalim cha mani Hodáay némagá, cha ásmáná éra kayt.

¹³ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

Pa Lawdikiáay kelisáyá

¹⁴ Pa Lawdikiáay kelisáaypréshtagá nebeshtah kan:

É habar “Ámin”[§], wapádár o rástén sháhed, Hodáay addh kortagénáni sarchammagay habar ant. Á chosha gwashit:

¹⁵ Man tai kárána zánán ke taw na sardmehr ay o na garmjósh. Drégatá^{*} taw yá sárt buténay yá garm.

¹⁶ Nun ke taw shirgarm ay, na garm ay o na sárt, paméshká man tará cha wati dapá shánán.

¹⁷ Taw gwashay ke “Man hastómand án, man mál o dawlat katthetag o maná hecch chizzay zalurat naent,” bale taw sarpad naay ke badhál, bazzag, nézgár, kór o jándar ay.

^{*} **3:5 3:5** Zenday Ketáb, Hodáay hamá ketáb ent ke ódá hamá báwarmandáni nám nebeshtah ent ke tán abad zendag ant. [†] **3:10 3:10** Dádrasi, bezán hakkén paysalah, hamá shawr ke cha dádgáhána kayt, dáwari. [‡] **3:12 3:12** Menok, bezán menag, sotun. [§] **3:14 3:14** Edá “Ámin” bezán Issá Masih.

^{*} **3:15 3:15** Drégatá, bezán drégatén, dréchá. Pársi o Orduá “kásh”.

¹⁸ Man tará nasihata kanán ke cha man ásá táptagén teláh pa bahá bezur tánke hastómand bebay, espétén póshák pa bahá bezur o gwará kan ke tai bénangén jándari chér bebit o pa wati chammán malam pa bahá bezur o chammán bemosh tánke dist bekanay.

¹⁹ Man hamáyán neherra dayán o adaba kanán ke maná dóst ant. Paméshká pa del pashómán bay o tawbah kan.

²⁰ Bechár, man darwázagay dapá óshátágán o thokkagá án. Agan kasé mani tawará eshkont o darwázagá pacha kant, man tahá káyán. Man gón áia o á gón man waráka wárt.

²¹ Hamá ke sóbéna bit, man áia gón wat, wati tahtay sará nendagay hakká dayán, hamé paymá ke man sóbén bután o gón wati Petá, áia tahtay sará neshtán.

²² Harkasá ke gósh per, gósh bedárit ke Pákén Ruh gón kelisáyán ché gwashit.

4

Arshá tahté

¹ Cha eshán o rand man cháret ta ásmáná darwázagé pach ent o hamá karnáay dhawln tawár ke man pésará eshкотagat gón man habará ent. Gwashagá at: “Edá borzád byá ke man tará pésha dárán cha é chizzán o rand allamá ché bayagi ent.”

² Hamá damáná Hodáay Ruh mani delá potert o man dist ta arshá tahté ér ent o yakké tahtay sará neshtag.

³ Á ke tahtay sará neshtagat, gendagá yashm o rubiay sengay rang at o zomorrodpaymén sanjéá* tahtay chapp o chágérd geptagat.†

⁴ É tahtay chapp o chágérdá bist o chár taht ér at o bist o chár kamásh áyáni sará neshtagat. Kamáshán espétén póshák gwará at o teláhén tájesh sará at.

⁵ Cha tahtá gerókay shahm dar áyagá at, grand o borzén tawár atant o tahtay déma ásay hapt mashal rók at. É mashal Hodáay haptén Ruh ant.

⁶ Tahtay déma purah daryáé at ke chó shishhagá at, chó bolórá. Tahtay chapp o chágérdá, nyámjiná, chár sahdár hastat ke déma o poshtá sarjamá chammesh per at.

⁷ Awali sahdár shéray paymá at, domi gwaskay‡ paymá, sayomiá mardomi déme per at o cháromi bálén wakábéay§ rangá at.

⁸ Cha é chárén sahdarán har yakkéá shash bánzol o har némagá chamm per at, bánzoláni chérá ham. É hecch bassa nakanant o shap o róch gwashagá ant:

“Pák ent, pák ent, pák ent,
porwákén Hodáwandén Hodá pák ent,
hamá ke hast butag, hastent o áyagi ent.”

⁹ Har wahdá ke sahdár tahtay sará neshtagéná, abad tán abad zendagéná shán o shawkat o sharapa dayant o áia shográ gerant,

¹⁰ gorhá bist o chárén kamásh tahtay sará neshtagénay déma kapant o hamáia názénant ke abad tán abad zendag ent, wati táján tahtay déma éra kanant o gwashant:

¹¹ “May Hodáwand o may Hodá!
Taw shán o shawkat, ezzat o zóra karzay,
chéá ke taw sajjahén chizz addh kortagant o

* 4:3 4:3 Sanj, bezán drinn, rangi kamán. † 4:3 4:3 Yashm, rubi o zomorrod gránbaháén seng ant.

‡ 4:7 4:7 Gwask, bezán góló, gókay chokk. § 4:7 4:7 Wakáb mazanén báli sháhiné, Ordu o Pársiá oqáb.

sajjahén chizz cha tai wáhagá
jórh butag o hastant.”

5

Ketáb o Gwarándh

¹ Padá man dist ke tahtay sará neshtagéná ketábé, bezán tumaré* rástén dastá ent ke posht o démi nebeshtah ant o hapt mohr jatag.

² O man porzórén préshtagé dist ke gón borzén tawaréá jár janagá at: “Kay é mohráni próshag o tumáray pach kanagay láhek ent?”

³ Bale hechkas néstat, na ásmáná, na zeminay sará o na zeminay chérá, ke é tumará pach kort bekant o eshiay tahá bechárit.

⁴ O man zár zárá gréwagá atán chéá ke hecch choshén mardomé dar nakapt ke é tumáray pach kanagay láhek bebit yá eshiay tahá cháret bekant.

⁵ Bale cha kamáshán yakkeá maná gwasht: “Magréw, bechár Yahudáay kabilahay shér, Dáuday óbádag sóbén butag. Á, é tumár o eshiay haptén mohrán pach korta kant.”

⁶ Padá man tahtay sará, nyámá, chárén sahdár o kamásháni nyámá, Gwarándhé dist ke óshtátagat o gwashaygá helár kanag butagat. Gwarándhá hapt kánth o hapt chamm per at. É Hodáay haptén Ruh ant ke sajjahén zeminay sará dém dayag butagant.

⁷ Gwarándh shot o tumári cha tahtay sará neshtagénay rástén dastá zort.

⁸ Wahdé tumári zort chárén sahdár o bist o chárén kamásh Gwarándhay démá kaptant, har yakkeá changé† dastá at o teláhén darpesh gón at ke sóchokiá porr atant. É Hodáay palgártagén‡ mardománi dwá atant.

⁹ Á nókén sawté janagá o gwashagá atant:

“Taw tumáray zurag o
eshiay mohráni pach kanagay láhek ay
chéá ke taw helár kanag butagay o
gón wati hóná pa Hodáyá cha har kabilah, zobán, kawm o rájá
mardom pa bahá zortag.

¹⁰ Taw á pa may Hodáyá dini péshwá o bádsháhié jórh kortagant o á, zeminay sará hokumata kanant.”

¹¹ Padá man cháret o eshkot ke bázén préshtagéay tawár ent. É lakkáni lakk atant, hazáráni hazár. Tahtay chapp o chágerdá atant, sahdár o kamásháni chágerdá.

¹² Gón borzén tawaréá gwashagá atant:

“Hamá Gwarándh ke helár kanag but,
karzit ke áiá zór o mál o dánái o wák o
ezzat o shawkat o satá dayag bebit.”

¹³ Ásmáná, zeminay sará, zeminay chérá o daryáay tóká, harché ke áyáni tahá hast, man eshkot sajjahén addh kortagén chizz gwashagá atant:

“Satá, ezzat, shawkat o zór,
tahtay sará neshtagénay o Gwarándhay bát,
abad tán abad.”

¹⁴ Chárén sahdarán “ámin” gwasht, kamásh dém pa chér kaptant o Hodá o Gwarándhesh názént.

* **5:1 5:1** Tumár hamá ketábána gwashant ke kwahnén zamánagá kágad yá póstáni sará nebisag o gerd gerdá patáyag butagant. † **5:8 5:8** Chang Esráiliáni kerrá simmi sázé. ‡ **5:8 5:8** “Palgártagén” hamá mardom ant ke gón Issá Masihay hóná cha wati gonáhán shódag o pák kanag butag o é dhawlá pa Hodáyá dar chenag butagant.

6

Mohr pach kanaga bant

¹ Man dist ke Gwarándhá cha haptén mohrán awali pach kort o man eshkot cha chárén sahdárán yakké granday tawáray paymá gwashagá at: “Byá.”

² Man cháret ta espétén aspé o aspswára tirkamáné gón. Áiá tájé dayag but, sóbén at o pa géshter sóbén o kámyáb bayagá démá rawán at.

³ Wahdé Gwarándhá domi mohr pach kort, man eshkot domi sahdár gwashagá at: “Byá.”

⁴ Dega aspé démá dar átk ke chó ásá sohr at. Aspswára é zór o wák dayag but ke cha zeminay sará sohl o émeníá halás bekant ke mardom yakdomiá bekoshant. Áiá baláhén zahmé dayag but.

⁵ Wahdé Gwarándhá sayomi mohr pach kort, man eshkot sayomi sahdár gwashagá at: “Byá.” Man cháret ta syáhén aspé o aspswára sháhémé* dastá ent.

⁶ Man cha chárén sahdáráni darnyámá tawaré eshkot, gwashagá at: “Kilué† gandom pa róchéay mozzá‡ o say kilu jaw pa róchéay mozzá, bale rógen o sharábay§ kimmatá kár madár.”

⁷ Wahdé Gwarándhá cháromi mohr pach kort, man eshkot cháromi sahdár gwashagá at: “Byá.”

⁸ Man cháret ta mani démá shunzén aspé. Aspswáray nám “mark” at o mordagáni jahán áiy poshtá at. Áyán zeminay chárekay* sará zór o wák dayag butagat ke pa zahm, dhokkál† o wabá o cha zeminay saray rastaráni dastá óday mardomán bekoshant.

⁹ Wahdé Gwarándhá panchomi mohr pach kort, man korbánjáhay chérá hamáyáni arwáh distant ke Hodáay habar o hamá sháhediay sawabá koshag butagatant ke áyán barjáh dáshtag.

¹⁰ Zár zará gréwag o gwashagá atant: “Oo pák o rástén Hodáwand! Tán kadén dádrasia nakanay o may hónay bérá cha zeminay sará neshtagénána nageray?”

¹¹ Á sajjahénán espétén póshák dayag but o gwashag butant ke kammé angat sabr kanét tán shomay hamráhén hezmatkár o shomay brát‡, shomay dhawlá koshag bebant o hesáb sarjam bebit.

¹² Man cháragá atán, wahdé Gwarándhá shashomi mohr pach kort, mazanén zeminchandhé§ átk. Róch cha mudá addh kortagén porsí goday dhawlá syáh but, chárdahi máh chó hóná sohr tarret o

¹³ ásmánay estár anchó zeminá kaptant ke enjiray drachk trondén gwátéay démá wati zakk o kathekkén barán* dawra dant.

¹⁴ Ásmán chó nazz átkagén tumaréá shot o har kóh o har jazirah cha wati jáhá sorénag but.

¹⁵ Padá zeminay bádsháh, mazanén mardom, pawji sarmaster, hastómand, zóráwar, har golám o har ázátén mardom, sajjahénán watá gáráni tahá o kóháni seng o taláráni† nyámá chér dát.

* **6:5 6:5** Sháhém, bezán tór, tarázu. † **6:6 6:6** Asligén Yunáni labzay máná kesás yakk litar ent.

‡ **6:6 6:6** Asligén Yunániay labz “dínar” ent. § **6:6 6:6** Pákén Ketábay tahá har jágah ke sharábay labz átkag, eshiay máná cha angurá jórh butagén sharáb ent ke Engréziá “wine” gwashaga bit. * **6:8 6:8** Chárek, bezán cha chár bahrá yakké. † **6:8 6:8** Dhokkál, bezán kaht, hoshksáli. ‡ **6:11 6:11** “Brátay” máná har báwarmand ent, mardén o janén. § **6:12 6:12** Zeminchandh, bezán zeminjomb, zelzelah.

* **6:13 6:13** Zakk o kathekkén bar, bezán narasetagén bar. † **6:15 6:15** Talár, bezán mohr o mazanén seng, sengén kóhi thokkor.

¹⁶ Áyán gón kóh o talárán gwasht: “May sará bekapét o mára cha tahtay sará neshtagénay chehragá o cha Gwarándhay gazabá chér bedayét.

¹⁷ Chéá ke eshání gazabay mazanén róch átkag o eshiay démá kay óshtáta kant?”

7

Yakk sad o chell o chár hazár mardomay mohr janag

¹ Cha eshán o rand man chár préshtag dist. Zeminay chárén kondhán óshtátag o zeminay chárén gwátesh dáshtagatant tánke gwáté na zemin, na daryá o na drachkéay sará bekasshit.

² Padá man dega préshtagé dist ke cha hamá jágahá chest but ke róch dara kayt o zendagén Hodáay mohri gón at. Áiá gón hamá chárén préshtagán ke zemin o daryáay táwán dayagay zór o wákesh dayag butagat, sakk kukkár kort o gwasht:

³ “Zemin, daryá o drachkán tán hamá wahdá táwán madayét ke má, may Hodáay hezmatkáráni péshánigá mohr najatag.”

⁴ O man hamáyáni hesáb eshkot ke mohr janag butagatant. Cha Esráilay chokkáni sajjahén kabilahán, yakk sad o chell o chár hazár mardom mohr jang butagat:

⁵ cha Yahudáay kabilahá dwázdah hazár mardom mohr jang butagat, cha Rubenay kabilahá dwázdah hazár, cha Jáday kabilahá dwázdah hazár,

⁶ cha Ásheray kabilahá dwázdah hazár, cha Naptáliay kabilahá dwázdah hazár, cha Manasiay kabilahá dwázdah hazár,

⁷ cha Shamunay kabilahá dwázdah hazár, cha Láwiay kabilahá dwázdah hazár, cha Issákáray kabilahá dwázdah hazár,

⁸ cha Zebulunay kabilahá dwázdah hazár, cha Issopay kabilahá dwázdah hazár, cha Benyáminay kabilahá dwázdah hazár kas mohr jang butagat.

Espétpósháni mazanén mocchié

⁹ Cha eshán o rand, man cháret ta baláhén mocchié ke kassá hesáb korta nakort. Á cha har kawm, kabilah, ráj o zobáná atant o taht o Gwarándhay démá óshtátagatant. Áyán espétén póshák gwará at o macchi pissesh dastá at.

¹⁰ Pa borztawári kukkára atant: “Rakkénag may Hodáay dastá ent, hamáiy ke tahtay sará neshtag o rakkénag Gwarándhay ham dastá ent.”

¹¹ Sajjahén préshtag, tahtay chapp o chágerdá óshtátagatant, kamásh o chárén sahdaráni chapp o chágerdá. Tahtay démá, dém pa chér kaptant o Hodáesh parastesh kort.

¹² Gwashagá atant:

“Ámin,
satá o shawkat o
dánái o shogrgozári o ezzat o
zór o wák may Hodáayg ant,
abad tán abad. Ámin.”

¹³ Cha kamáshán yakkéá maná jost kort: “É ke espétén póshák gwará dayag butagant, é kay ant o cha kojá átkagant?”

¹⁴ Man passaw dát: “Wájah! Taw wata zánay.” Nun áiá gón man gwasht: “É hamá ant ke cha mazanén azábá dar átkagant o wati póshákesh gón Gwarándhay hóná shoshtag o espét kortagant.

¹⁵ Hamé sawabá, é Hodáay tahtay démá ant o shap o róch, áiy parasteshgáhá, áiy hezmatá kanant o hamá ke tahtay sará neshtag eshán sáhéla kant.

¹⁶ Cha ed o dém é na shodiga bant o na tonnig, na esháni sará róchay bránza kapit o na dega tabd o lewáre laggit.

¹⁷ Chéa ke tahtay nyámá óshtátágen Gwarándh, esháni shepánka bit o eshán zendápay chammagáni ráhá pésha dárít o Hodá cha esháni chammán har arsa pahka kant.”

8

Haptomi mohr o teláhen bósóch

¹ Wahdé Gwarándhá haptomi mohr pach kort arshá kesás ném sáhatá bétawári but.

² Padá man haptén préshtag distant ke Hodáay démá óshtátátagant. Áyán hapt karná dayag but.

³ Dega préshtagé átk o korbánjáhay kerrá óshtát ke teláhen bósóché* gón ati. Áiá báz sóchoki dayag but ke gón Hodáay sajjahén palgártágenáni dwáyán yakjáhes bekant o hamá teláhen korbánjáhay sará péshesh bekant ke Hodáay tahtay démá ent.

⁴ Sóchokiáni dutt gón Hodáay palgártágenáni dwáyán hawár, cha préshtagay dastá Hodáay kerrá borzád shotant.

⁵ Padá préshtagá bósóch zort, cha korbánjáhay ása porri kort o zeminay sará dawri dát. Grandán grandet, borzén tawár chest butant, gerókán jat o zeminchandhé átk.

Karná

⁶ Padá haptén préshtagán, ke áyán haptén karná gón atant, watá pa karnáyáni janagá tayár kort.

⁷ Awaligá wati karná jat, tróngal o ás gón hóná hawár zeminay sará ér réchag but. Zeminay sayyakk† ása ér bort, drachkáni sayyakk ása ér bort o sajjahén sabzén káh ása ér bortant.

⁸ Domi préshtagá wati karná jat, baláhen kóhéay dhawlén chizzé ke pahk bon at, daryáay tahá dawr dayag but o daryáay sayyakk hón but.

⁹ Daryái sahdaráni sayyakk mort o bójigáni‡ sayyakk tabáh but.

¹⁰ Sayomi préshtagá wati karná jat, baláhen estáre ke mashaléay dhawlá rók at, cha ásmáná kawr o chammagáni sayyakkay sará kapt.

¹¹ Estáray nám “Jawr” ent. Ápáni sayyakk tahl but o bázén mardomé cha ápáni tahlíá mort.

¹² Cháromi préshtagá wati karná jat. Róchay sayyakk, máhay sayyakk o estaráni sayyakk anchosh janag but ke sayyakkesh tahár but. Róchá ham wati rozhnáiy sayyakk gár dát o shapá ham wati rozhnáiy sayyakk gár dát.

¹³ Randá man cháret o eshkot ke ásmánay nyámá bálén wakábé kukkár kanagá at: “Apsóz, apsóz, apsóz pa zeminay nendókán, hamá karnáyáni tawaráni sawabá ke é dega sayén préshtagán janagi ant.”

9

¹ Panchomi préshtagá wati karná jat o man dist ke estáre cha ásmáná sestag o zeminá kaptagat. Áiá johlén tahtarunay* chátay dapay kelit dayag but.

² Estará johlén tahtarunay chátay dap pach kort. Nun cha chátá dutt chest but, gwashaygá cha mazanén kurahéa dutt dar áyagá at. Cha chátá dar áyókén duttán róch o ásmánay dém tahár kortant.

* **8:3 8:3** Bósóch, bezán jágah yá darpé ke áiy sará yá tahá sóchoki dutta dayant. † **8:7 8:7** Sayyakk, bezán cha say bahrá yakké. ‡ **8:9 8:9** Bójig, bezán lánch, kashti. * **9:1 9:1** Tahtarun, bezán jahannam, dózah.

³ Nun cha duttán zeminay sará madag dar átk o é madagán zeminay zummáni paymén zóré dayag but.

⁴ Gón eshán gwashag but ke tahná hamá mardom ke Hodáay mohresh péshánigá per naent, áyán o abéd zeminay saray hecch káh o sabzag yá dega keshár o drachké táwán madayant.

⁵ Madagán é hakk dayag nabut ke eshán bekoshant bale tahná tán panch máhá azábesh bekanant, anchén azáb ke cha zummy tejá† mardoméá rasit.

⁶ Á róchán mardom marka lóthant bale markesha narasit. Markay lóthóka bant o mark cha áyána tachit.

⁷ Madag purah aspáni paymá atant ke pa jangá tayár kanag butagatant o áyáni saragay sará teláhén tájay dhawléen chizz atant o chehragesh ensánay paymá atant.

⁸ Áyáni mud janéni mudáni dhawlá atant o dantán shéray dantánáni paymá.

⁹ Áyáni sénagá áseni sénagpósh bastagat o bánzoláni tawáresh purah hamá bázén arrábaháni‡ tawáray dhawlá atant ke aspesht bastag o pa jangá mána rechant.

¹⁰ Zummáni dhawléen letthek o tejesh per at o letthekán é zór mán at ke mardomán tán panch máhá thappig bekanant.

¹¹ Bádsháhé hastatesh ke johléen tahtarunay préshtag at, Ebráni zobáná námi Abaddón at o Yunániá, Apólyón.§

¹² Awali “apsóz” gwestag, bechár, cha é chizzán o rand dega do “apsóz” áyagi ent.

¹³ Shashomi préshtagá wati karná jat o hamá teláhén korbánjá ke Hodáay démá ent, man cha áiy chárén kánthán tawáre eshкот.

¹⁴ Gón shashomi préshtagá, hamáia ke karnái gón at, gwashagá at: “Hamá chárén préshtagán ázát kan ke mazanén kawr Parátay kashá bastagant.”

¹⁵ Nun chárén préshtag ázát kanag butant ke pa hamá sáhat, róch, máh o sálá tayár kanag butagatant ke baniádamáni sayyakká bekoshant.

¹⁶ Man eshкот, aspswáren lashkar do hazár lakk* at.

¹⁷ Hamá asp o aspswár ke man elhámay tahá distant, chosh atant: Aspswáráni sénagá ásrangén, syahsabzén o zardén gókortrangén sénagpósh bastagat; aspáni sar, shéri saragay dhawlá atant o cha áyáni dapá ás, dutt o gókort dar áyagá at.

¹⁸ Baniádamáni sayyakk, say azábá kosht, bezán hamá ás, dutt o gókortay azábá ke cha aspáni dapá dar áyagá at,

¹⁹ chéá ke aspáni zór áyáni dap o letthekáni tóká at o áyáni letthek máray dhawlá atant ke saresh per at o gón eshán mardomesh thappiga kortant.

²⁰ Pasht kaptagén mardom ke é azábán nakoshtagatant, angat cha wati dastáni kárán pashómán nabutant o tawbahesh nakort o teláh, nograh, brenj, seng o dáray hamá palitén arwáh o botáni sojdah kanagesh yalah nakort ke na dista kanant, na eshkota kanant o na ráh shota kanant.

²¹ É mardom na cha wati kosht o kóshán pashómán butant, na cha wati sehr o jádugeriá, na cha wati zenahkáriá o na cha wati dozzián.

10

Préshtag o kasánén ketáb

† 9:5 9:5 Tej, bezán nesh. ‡ 9:9 9:9 Arrábah, bezán mazanén mansabdáráni hamá gárhí ke aspia kasshant. § 9:11 9:11 Abaddónay máná tabáh kanag o Apólyónay máná tabáh kanók ent. * 9:16 9:16 Asligén nebeshtánka gwashit: Do dah hazár barán dah hazár.

¹ Nun man dega porwákén préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Jambari pósháki gwará at, sará sanjé ér ati, chehragi róchay dhawlá at o pádi ási menokay paymá atant.

² Kasánén ketábé dastá ati ke pach at. É ketáb tumaré at. Préshtagá wati rástén pád daryáay o chappén zeminay sará ér kort o

³ kukkári kort, anchó ke shéré gorrit o wahdé kukkári kort, hapt granday tawár átk ke habará atant.

⁴ Wahdé haptén grandán habar kort man lóthet benebisánesh, bale tawaré cha ásmáná eshkoton, gwashagá at: “Harché ke haptén grandán gwasht, chéresh beday o nebeshtahesh makan.”

⁵ Padá man hamá daryá o zeminay sará óshtátagén préshtag dist ke wati rástén dasti ásmánay némagá chest kort.

⁶ O hamáiy sawgendi wárt ke abad tán abad zendag ent, hamáiy ke ásmán o harché ke ásmánán hast, zemin o harché ke zeminá hast, daryá o harché ke daryáay tahá hast jórhi kortagant. Gwashti: “Nun wahd halás ent.

⁷ Hodáay ráz hamá róchán sarjama bit ke haptomi préshtag wati karnáyá janagia bit, hamá paymá ke Hodáyá gón wati hezmatkárén paygambarán jár jatag.”

⁸ Gorhá hamá tawará gón man padá habar kort ke man cha ásmáná eshkotagat. Gwashti: “Beraw, hamá pachén tumará bezur ke daryá o zeminay sará óshtátagén préshtagay dastá ent.”

⁹ Man préshtagay kerrá shotán o kasánén tumár lóthet. Áiá maná gwasht: “Bezur o bwari. É tai lápay tahá tahla bit bale tai dapá bénagay dhawlá shirken.”

¹⁰ Man kasánén tumár cha préshtagay dastá zort o wárt. Dapá bénagay dhawlá shirken at bale anchó ke man wárt, mani láp tahl but.

¹¹ Maná gwashtesh: “Pa taw é allami ent ke padá bázén kawm, ráj, zobán o bádsháháni bárawá péshgói bekanay.”

11

Doén sháhed

¹ Maná kadd o kesás kanagi latthé* dayag but o gwashag but: “Pád á, Hodáay parasteshgáhá o korbánjáhá kadd o kesás kan o hamá mardomán hesáb kan ke ódá parastesha kanant.

² Bale parasteshgáhay dhanni péshgáhá† yalah kan, kadd o kesási makan chéá ke é darkawmán dayag butag. Á, pákén shahrá tán chell o do máhá lagatmála kanant.

³ O man wati do sháhedá wák o ehtiára dayán ke tán hamá hazár o do sad o shastén róchán paygambari bekanant. Eshán góni gwará bit.”

⁴ É, hamá doén zaytunay drachk ant, zeminay Hodáwanday démá óshtátagén doén cherágdán ant.

⁵ O agan kasé eshán táwán dayag belóthit, cha esháni dapá ás dara kayt o dozhmenána wárt. Gorhá agan kasé eshán táwán dayag belóthit, hamé dhawlá allamá kosha bit.

⁶ Eshán ásmánay band kanagay ehtiár gón ent tánke esháni paygambariay róchán hecch hawr mabit o ehtiáresh hast ke ápá hónay tahá badal bekanant o har wahdá ke belóthant, gón har paymén wabáéá zeminá jata kanant.

* **11:1 11:1** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: Maná kalam o káshé dayag but ke kadd o kesás kanagi latthéay paymá at. † **11:2 11:2** Péshgáh, bezán péshjá, pézhgáh, lógay chárdiwál, sahn.

⁷ Wahdé eshán wati sháhedi sarjam kort, cha johlén tahtaruná dar áyókén rastar gón eshán janga kant, eshán shekasta dant o koshit o

⁸ esháni jón Urshalimay[‡] bázará ér kanaga bant, hamá shahr ke pa mesále Sodum o Mesray námá zánaga bit, hamódá ke esháni Hodáwand salib kasshag butag.

⁹ Tán say o ném róchá cha har kawm, kabilah, zobán o rájá mardom esháni jónána chárant bale kabr o kapan kanagesha naylant.

¹⁰ Zeminay sará neshtagén mardom, esháni sará gala bant o jashna gerant o pa yakdomiá théki déma dayant, chéa ke é doén paygambarán zeminay sará neshtagén mardom ázár dátagant.

¹¹ Bale say o ném róchá rand, cha Hodáay némagá zenday ruh esháni jóná per tarret o é wati pádáni sará óshtátant. Harkasá ke distant, mazanén torse áiy jáná kapt.

¹² Padá eshán borzén tawaré eshkot ke cha ásmáná gón eshán gwashagá at: “Edá, borzád byáét.” Esháni dozhmen chárágá atant o é, jambaréay tahá borzád ásmáná shotant.

¹³ Hamá damáná baláhén zeminchandhé átk o shahray dahyakk tabáh but. Zeminchandhá hapt hazár mardom mort. Pasht kaptagénán sakk báz torset o borzén arshay Hodáesh shán o shawkat dát.

¹⁴ Domi “apsóz” gwastag, bechár, sayomi “apsóz” zutt áyagi ent.

Haptomi karná

¹⁵ Haptomi préshtagá wati karná jat. Ásmáná borzén tawár atant ke gwashagá atant:

“Donyáay bádsháhi may Hodáwand o
áiy Masihay bádsháhi jórh butag o
á abad tán abad bádsháhia kant.”

¹⁶ Nun bist o chárén kamásh ke wati tahtáni sará Hodáay démá neshtagatant, dém pa chér kaptant o Hodáesh názént.

¹⁷ Gwashtesh:
“Porwákén Hodáwandén Hodá!
Má tai shográ gerén,
hamá ke hastent o hast butag,
chéa ke taw wati mazanén zór o wák dastá geptag o
hokmráni bendát kortag.

¹⁸ Kawm zahr geptagant o
tai gazab átkag.
Mordagáni dádrasiay wahd rasetag.
Tai hezmatkárén paygambarán,
tai palgártagénán o
harkasá ke tai námay tors hast,
kasán o mazan,
áyáni mozz dayagay wahd átkag o
hamáyáni barbád kanagay wahd
ke zeminá barbád kanagá ant.”

¹⁹ Padá Hodáay parasteshgáh arshá pach kanag but o Hodáay ahd o karáray péti,[§] áiy parasteshgáhay tahá gendag but. Geróki shahm, borzén tawár o grand atant, zeminchandh o sakk báz tróngal but.

12

Janén o azhdiá

[‡] 11:8 11:8 Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: mazanén shahray. sanduk.

[§] 11:19 11:19 Péti, bezán

¹ Ásmáná mazanén neshánié záher but: janéné ke róch áiy póshák at, máh pádáni chérá o dwázdah estári tájé sará atí.

² Lápi porr at o cha chellagi dardán kukkára at, chellag bayagay tawreshtán at.

³ Padá dega neshánié ásmáná záher but: baláhén sohrén azhdiáé, hapt sarag o dah kánthi per at o hapt táji sará at.

⁴ Azhdiáay lettheká ásmánay estáráni sayyakk ropt o zeminá dawr dát. Janén ke chokká kapagi at, azhdiá, janénay démá óshtátogat tán anchó ke áiy chokk pédá bit, hamá damáná chokká bwárt.

⁵ Janéná mardénchokké pédá kort, hamá ke áiy sajjahén kawmáni sará gón ásenén asáéá hokmráni kanagi ent. Janénay chokk pach gerag o Hodá o áiy tahtay kerrá barag but.

⁶ Janén tatke o gyábáná shot ke ódá Hodáyá pa janéná jágahé tayár kortagat tánke á, hazár o do sad o shast róchá ódá chárág o delgósh kanag bebit.

⁷ Padá ásmáná jangé bendát but. Mikáil o áiy préshtagán azhdiáay helápá jang kort. Azhdiá o áiy préshtagán ham jang kort.

⁸ Bale azhdiá sarzór nabut o cha ed o rand ásmáná pa áiy o áiy préshtagán jágahé nabut.

⁹ Baláhén azhdiá dar kanag but, hamá kwahnén már, ke Eblis o Shaytán gwashaga bit o sajjahén donyáyá gomráh kanagá ent. Á gón wati préshtagán zeminá dawr dayag but.

¹⁰ Padá man borzén tawaré cha ásmáná eshkot ke gwashagá at:

“Nun may Hodáyay rakkénag o
zór o bádsháhi o
áiy Masihay ehtiár rasetag,
chéá ke may brátáni bohtám janók,
hamá ke róch o shap áyáni sará
may Hodáyay démá bohtám janagá at,
gallénag butag.

¹¹ May brát, Gwarándhay hón o
wati sháhediay labzay sawabá,
bohtám janókay sará báládast butagant.
Markay démá áyán wati sáhay hecch parwáh nakortag.

¹² Paméshká shádehi kanét,
oo ásmánán o ásmánáni neshtagénán!
Bale bazhn o apsóz pa shomá,
oo zemin o daryá!
Chéá ke Shaytán pa shomá ér átkag,
cha zahrá sakk porr ent,
chéá ke zánt ke áiy wahd kamm ent.”

¹³ Wahdé azhdiáyá dist ke man gallénag o zeminá dawr dayag butagán, hamá janénay randá kapt ke mardénchokki pédá kortagat.

¹⁴ Janéná mazanén wakábay do bázol dayag but tánke bál bekant o gyábáná wati jágahá shot bekant. Á, ódá tán wahdéá, wahdán o ném wahdá* cha máray dazrasá dur dárag o hayáldári kanaga bit.

¹⁵ Gorhá mára cha wati dapá kawréay paymá áp pizzhár dát ke janéná hár bebárt.

¹⁶ Bale zeminá janén komakk kort, wati dapi pach kort o hamá kawri ér bort ke azhdiáyá cha wati dapá dar kortagat.

* **12:14 12:14** Pákén ketábay bázén zántkáréay gománá eshiay máná say o ném sál ent.

¹⁷ Azhdiá janénay sará sakk zahr gept o gón áiy é dega chokkán pa jangá dar kapt, gón hamá chokkán ke Hodáay hokmáni mannók ant o pa Issáyá wati sháhediay sará mohr óshtátagant.

¹⁸ Nun azhdiá, tayábay rékáni sará óshtát.

13

Cha daryáyá rastaré

¹ Gorhá man dist ke cha daryáyá rastaré chest bayagá at. Dah kánth o hapt saragi per at. Kántháni sará dah táj atant o áiy har saragay sará kopri nám per at.

² Hamé rastar ke man dist, polangéay dhawlá at. Pádi purah mammi* pádáni paymá atant o dapi shéri dapéay paymá. Azhdiáyá wati zór, wati taht o wati baláhén ehtiár eshiará dátant.

³ Rastaray yakk saragéá gwashaygá koshókén thappé per at, bale koshókén thapp dráh butagat. Sajjahén zemin hayrán but o rastaray randgirií kort.

⁴ Áyán hamé azhdiá parastesh kort chéá ke rastará ehtiári dátat o rastarash parastesh kort o gwashtesh: “Kay rastaray dhawlá ent? Kay gón eshiá jang korta kant?”

⁵ Rastará dapé dayag butagat ke bathák janag o koprén habar kanagá at o ehtiár dayag butagat ke tán chell o do máhá harché ke kanaga lóthit, bekant.

⁶ Eshiá wati dap, Hodá, Hodáay nám o áiy menendjáhay helápá, bezán hamáyáni helápá pa kopr kanagá pach kort ke arshá neshtagant.

⁷ Áiá ejázat dayag but ke Hodáay palgártagén mardománi helápá jang o jadal chest bekant o áyán prósh bedant. Áiá har kabilah, kawm, zobán o rájay sará ehtiár dayag but.

⁸ Zeminay sará neshtagén sajjahén mardom rastará parastesha kanant, á sajjahén ke áyáni nám donyáy addh bayagá pésar “Zenday Ketábay” tahá, Gwarándhay ketábá nebeshtah kanag nabutagatant, hamá Gwarándh ke helár kanag butagat.

⁹ Harkasá ke gósh per, gósh bedárit.

¹⁰ “Á ke bandig bayagi ent,
bandijáhá rawt.

Á ke gón zahmá koshag bayagi ent,
gón zahmá koshaga bit.”

Eshiyah táhá Hodáay palgártagén mardomán ópár o imánay zalurat ent.

Cha zeminá rastaré

¹¹ Gorhá man dega rastaré dist ke cha zeminá chest bayagá at. Eshiá gwarándhéay dhawlá do kánth per at bale azhdiáy dhawlá habará at.

¹² Eshiá awali rastaray sajjahén ehtiár gón at o cha hamáiy némagá kár kanagá at. Zemin o zeminay sará neshtagén mardomi parmátant ke awali rastaray parasteshá bekanant, hamáiy ke koshókén thappi dráh butagat.

¹³ Eshiá mazanén nesháni pésha dásht, ási ham cha ásmáná tán zeminá mahlukay chammáni démá éra gétk.

¹⁴ É neshániáni sawabá ke eshiá rastaray démá pésh dáragay ejázat dayag but, eshiá zeminay sará neshtagén mardom rada dátant. Hokmi dátant ke “Hamá rastaray sharapá boté jórh kanét ke zahmé laggetagi, thappig butag bale angat zendag mantag.”

* 13:2 13:2 Mamm haywáné ke Pársiá khera gwashanti.

¹⁵ Domi rastará ejázat dayag but ke awali rastaray botá sáh mán bekant tánke awali rastaray bot habar ham kort bekant o hamáyán bekóshárénit ke é botá parastesha nakanant.

¹⁶ Eshíá sajjahén mardom, kasán o mazan, hastómand o nézgár, ázát o golám, é hokm dátant ke wati rástén dastá yá peshánigá nesháné per bekanant,

¹⁷ tánke á hecch chizz gept yá bahá kort makanant, agan neshánesh per naent. Neshán rastaray nám yá áiy námay nambar at.

¹⁸ Edá hekmat pakár ent. Bell hamá kas rastaray nambará hesába kant ke zánti hast, chéá ke é nambar baniádamayg ent. O eshiay nambar shash sad o shast o shash ent.

14

Gwarándh o yakk sad o chell o chár hazárén mardom

¹ Randá man cháret ta hamá Gwarándh Sahyunay kóhay sará óshtátag o yakk sad o chell o chár hazár mardomi gón ke áiy o áiy Petay námesh peshánigay sará nebeshtah ent.

² O man tawáre cha ásmáná eshkot, chó bázén ápáni tawará, purah baláhén grandéay tawár at. É tawár ke man eshkot purah chang janók atant ke wati changán janagá atant.

³ É yakk sad o chell o chár hazárén mardom, tahtay déma o chárén sahdár o kamásháni déma nókén sawté janagá atant. Abéd cha hamá yakk sad o chell o chár hazárénán ke cha zeminá mókag* butagatant, dega kassá é sawt dar borta nakort.

⁴ É hamá ant ke watá gón janénán palitesh nakortag chéá ke dast najatagén ant. Har jágah ke Gwarándha rawt, é randgiria kanant. É cha mardománi nyámá mókag butagant, Hodá o Gwarándhay awali bar o samar ant.

⁵ Cha áyáni dapá hecch dróg dar nayátkag o bémayár ant.

Sayén préshtag

⁶ Padá man dega préshtagé dist, ásmánay nyámá bál at. Abadi wasshén mestágé gón ati ke pa zeminay saray neshtagénán, pa har kawm, kabilah, zobán o rájá jári bejant.

⁷ Gón borzén tawaréa gwashti: “Hodáay bimmá delá bedárét o áia shán o shawkat bedayét chéá ke áiy dádrasiay sáhat átkag o rasetag. Hamáia parastesh bekanét ke ásmán o zemin, daryá o ápi chammagi jórh kortagant.”

⁸ Cha eshiá rand, dega préshtagé, domi préshtag átk o gwashti: “Kaptag, mazanén shahr, Bábel kaptag, hamá ke wati zenahkáriáni mast kanókén sharábi sajjahén kawmáná wáréntag.”

⁹ Randá dega préshtagé, sayomi préshtag átk. Gón borzén tawaréa gwashti: “Agan kasé rastar o áiy botá parastesh bekant o peshánigá yá dastá áiy nesháná bezurit,

¹⁰ á, Hodáay hezhmay hamá pahkén sharábá wárt ke Hodáay gazabay pyálahá réchag butag o gón ás o gókortá pákén préshtagáni déma o Gwarándhay déma ham azáb dayaga bit.

¹¹ Áyáni azábay dutt abad tán abad chesta bant. Hamá ke rastar o áiy botá parastesha kanant yá rastaray námay nesháná zurant, áyán róch o shap hecch áráma nabit.

¹² Edá Hodáay palgártagénán sabr o ópár pakár ent, hamáyán ke Hodáay hokmáni sará kára kanant o pa Issáyá wati imánay sará mohra óshtant.”

* **14:3 14:3** Mókagay máná edá esh ent ke pa kaséay jánay rakkénagá gránén kimmaté dayag bebit, Pársiá “bázkharid”.

¹³ Gorhá man cha ásmáná tawaré eshкот, gwashagá at: “Nebeshtah kan: Mordag bahtáwar ant, hamá ke cha ed o rand Hodáwanday ráhá merant.” Pákén Ruh ham gwashit: “Haw, áyáni zahmatkasshia hallant o á áráma gerant, chéá ke áyáni kortagén kár áyáni hamráh ant.”

Zeminay rón o mósh

¹⁴ Man cháret ta espétén jambaré o jambaray sarborá purah ensánay chokkay dhawléne neshtag. Áiay sará teláhén tájé o dastá tézén dásé.

¹⁵ Dega préshtagé cha parasteshgáhá dar átk, pa borztawáriá dém pa hamáia kukkára at ke jambaray sará neshtagat: “Wati dásá démá byár o beron, chéá ke rón o móshay wahd átkag. Zeminay keshár rasetag o tayár ent.”

¹⁶ Gorhá hamá ke jambaray sarborá neshtagat, wati dási zeminay sará sorént o zemin rón o mósh but.

¹⁷ Dega préshtagé cha ásmáni parasteshgáhá dar átk. Áiá ham tézén dásé gón at.

¹⁸ Dega préshtagé cha korbánjáhá átk ke ásay sará ehtiári hastat. Áiá gón borzén tawaréá gón hamáia gwasht ke tézén dási gón at: “Wati tézén dásá démá byár o zeminay anguray drachkáni hóshán borrh, chéá ke nun angur rasetagant.”

¹⁹ Gorhá préshtagé wati dás zeminay sará sorént, anguri mocch kortant o Hodáay gazabay mazanén sharábkasshi hawzay† tahá dawr dátant.

²⁰ Sharábkasshi hawz cha shahrá dhann lagat dayag but o cha hawzá hón dar átk. Hón anchó báz at ke aspáni lagámán sar but o tán say sad kilumitará‡ chó ápá tat.

15

Mussáay o Gwarándhay sawt

¹ Randá man ásmáná dega hayrán kanók o baláhén neshánié dist, hapt préshtag ke haptén godhsari azábesh gón atant, godhsari, paméshká ke gón eshán Hodáay gazab sarjama bit.

² Padá man chizzé dist, daryáéay paymá at bale chó shishshagá at, gón ásá hawár. O man dist shishshagi daryáay kashá hamá óshtátagatant ke rastaray sará o áiay bot o námay nambaray sará sóbén butagatant. Changesh dastá at ke Hodáay dátagatant.

³ Áyán Hodáay hezmatkár Mussáay sawt dapá at o Gwarándhay sawt ham. Gwashagá atant:

“Tai kár mazan o hayrán kanók ant,
oo porwákén Hodáwandén Hodá!
Tai ráh pa adl o rásti ant,
oo kawmáni bádsháh!

⁴ Kay ent ke cha taw natorsit,
oo Hodáwand!
Kay ent ke tai námá shawkata nadant?
Chéá ke tahná taw pák ay.
Sajjahén kawma káyant o
tai bárgáhá tará parastesha kanant,
chéá ke tai ádelén kár
záher butagant.”

† 14:19 14:19 Sharábkasshi hawz jágahé ke angur mána kanant o lagata dayant o anguray shiragá kasshant. ‡ 14:20 14:20 Asligén Yunáni syáhaga gwashit: hazár o shash sad estádi. Yakk estádié kesás 180 mitar butag.

Hapt préshtag o hapt azáb

⁵ Cha eshiá rand, man cháret o parasteshgáh, bezán “sháhediay tambu” arshá dist ke pach at.

⁶ Haptén préshtag ke haptén azábesh gón atant, cha parasteshgáhá dhanná dar átkant. Áyán sapá o rozhnáén lilomén* god o póshák gwará at o sénagá teláhén patthiesh bastagat.

⁷ Padá cha chárén sahdarán yakkéá haptén préshtagáná hapt teláhén darp dát ke cha Hodáay gazabá porr atant, abad tán abad zendagén Hodáay gazabá.

⁸ Parasteshgáh cha duttá porr but ke cha Hodáay shawkat o áiy zórá átk o kassá tán hamá wahdá parasteshgáhay tahá shota nakort ke haptén préshtagáni haptén azáb sarjam nabutant.

16*Hodáay gazabay haptén darp*

¹ Padá man borzén tawaré eshкот ke cha parasteshgáhá pédák at o gón haptén préshtagán gwashagá at: “Berawét o Hodáay gazabay haptén darpán zeminay sará beréchét.”

² Gorhá awali shot o wati darpi zeminay sará rétk. Hamá mardomán haráb o dardnákén résh dar átk ke rastaray neshánesh per at o áiy botá parastesh kanagá atant.

³ Padá domiá wati darp daryáay sará rétk. Daryá chó mordagéay hóna but o áiy tahay har sahdár mort.

⁴ Padá sayomiá wati darp kawr o chammagáni sará rétk o á hón butant.

⁵ Gorhá man eshкот ke ápáni préshtag gwashagá at:

“Taw ádel ay, taw ke hastay o butagay,

oo Pákén!

Chéá ke taw é dádrasi kortagant.

⁶ Eshán tai palgártagén mardom o paygambaráni hón rétkag, paméshká taw esháná hón pa nóshagá dátag.

É hameshiay láhek ant.”

⁷ O man eshкот ke korbánjáh gwashagá at:

“Haw, oo porwákén Hodáwandén Hodá!

Tai dádrasi rást o pa adl ant.”

⁸ Nun cháromiá wati darp róchay sará rétk o róchá ejázat dayag but ke mardomán gón ásá besóchit.

⁹ Mardom cha é sakkén garmiá sotkant, bale tawbah kanag o Hodáyá shán o shawkat dayagay badalá, hamá Hodáay námay helápá kopresh kort ke é azábáni sará ehtiári hastat.

¹⁰ Randá panchomiá wati darp rastaray tahtay sará rétk. Áiy bádsháhi syáh o tahár but o mardom cha é paréshániá wati zobán o lallekán jáyagá atant.

¹¹ Pa wati dard o réshán borzén arshay Hodáay helápá kopresh kort, bale cha wati kárán tawbahesh nakort.

¹² Padá shashomiá wati darp mazanén kawr, Parátay sará rétk o kawray áp hoshk but tánke ródarátke bádsháháni ráh sáp bebit.

¹³ Man say palitén ruh dist gwashaygá pogol atant ke cha azhdiáy dapá, rastaray dapá o cha drógén paygambaray dapá dar áyagá atant.

* 15:6 15:6 Lilom, goday tahré ke Engréziá “linen” gwashaga bit.

¹⁴ É hamá palitén ruh ant ke mójezah pésa dárant o sajjahén donyáay bádsháháni kerrá rawant ke áyán pa jang kanagá yakjáh bekanant, hamá jang ke porwákén Hodáay mazanén róchá bit.

¹⁵ “Bechár, man dozzokáia káyán. Bahtáwar hamá ent ke ágaha mánit o wati póshákán tayára dárít tánke á jándará dar mayayt o áiy nang gendag mabit.”

¹⁶ Palitén ruhán é bádsháh hamá jághá mocch kortant ke Ebráni zobána námi Hármagedun ent.

¹⁷ Nun haptomiá wati darp gwátá rétk o borzén tawaré cha parasteshgáhay tahtá átk, gwashagá at: “Kár halletag.”

¹⁸ Gerókán jat, borzén tawár o grand but o anchén baláhén zeminchandhé átk ke cha hamá wahdá ke ensán zeminay sará pédá butag, choshén zeminchandhé nabutag, anchén zórmandén zeminchandhé at.

¹⁹ Mazanén shahr, Bábel say thokkorá bahr but o kawmáni shahr kaptant o Hodáyá mazanén shahr, Bábel yát at o wati gazab o hezhmay sharábay pyálahi áíará dát.

²⁰ Har jazirah gár but o hecch kóh pasht nakapt.

²¹ Baláhén tróngalé but. Har yakk tróngalé chell kiluay* kesásá grán at o cha ásmáná mardománi sará kapt. Áyán pa tróngalay tuppánay azábá Hodáay helápá kopr kort, chéa ke é azáb sakk torsnák at.

17

Mazanén kahbag

¹ Randá cha hamá haptén préshtagán ke hapt darpesh gón at, yakké átk o gón man habari kort o gwashti: “Byá edá man tará hamá mazanén kahbagay sezáyá pésa dárán ke bázén ápáni sará neshtag.”

² Gón áia zeminay bádsháhán zená kortag o zeminá neshtagén mardom áiy zenahkáriay sharábá bésár kortagant.”

³ Padá préshtagá maná ruhay tahá gyábánéa bort o man janéné dist ke anchén rozhná sohrén rastaréay sará neshtagat ke kopri námán póshetagat o hapt sarag o dah kánthi per at.

⁴ Janéná jamu* o rozhná sohrén god gwará at. Gón teláh o gránbahéen seng o morwáredá sambahetagat. Teláhén pyálahé dastá ati ke cha bazzhnákén chizz o áiy zenahkáriáni palitián porr at.

⁵ Áiy péshánigá námé nebeshtah at ke rázé at: “Mazanén Bábel. Kahbagáni o zeminay palitiáni mát”.

⁶ Nun man dist ke janén cha Hodáay palgártagénáni o Issáy sháhedáni hónay nóshagá neshah o malár at. Man ke dist, sakk hayrán o habakkah mantán.

⁷ Préshtagá gón man gwasht: “Taw parchá hayrán ay? Man tará é janén o hamá hapt sarag o dah kánthi rastaray rázá gwashán ke janén áia swár ent.

⁸ Á rastar ke taw dist, yakk wahdéa hastat, nun néstent bale cha johlén tahtaruná dar áyagi ent o barbádiay némagá rawt. Zeminá neshtagén hamá mardom ke cha jáhánay jórh bayagay wahdá áyáni nám ‘Zenday Ketábá’ nebeshtah naent, é rastará ke gendant hayrána bant, chéa ke é rastar yakk wahdé hastat o nun néstent bale padá áyagi ent.

⁹ Pa eshiay sarpad bayagá dánáén saré lóthit. Haptén sar, hapt kóh ant ke áyáni sará janén neshtag. Hapt bádsháh ant ham,

* **16:21 16:21** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashit: tálántéay. Tálánt yakk dábén zarré at. Yakk tálánté, pánzdah sálav mozz at o grániá tálánté kesás chell kilu at. * **17:4 17:4** Jamu, rangé ke Pársiá banafsh o Orduá banafshi gwashanti.

¹⁰ panchay bádsháhi halás butag, yakké annun bádsháh ent o dega yakké angat nayátkag o á, wahdé kayt, allam pa kammén wahdéá mánit.

¹¹ Hamá rastar ke yakk wahdé hastat o nun néstent hashtomi ent, bale cha hapténán yakké o tabáhiay némagá rawt.

¹² O dahén kánth ke taw distant, dah bádsháh ant ke angat hecch bádsháhiesh narasetag, bale áyán rastaray hamráhiá pa yakk sáhatéá bádsháhiay ehtiára rasit.

¹³ É sajjahénáni maksad yakk ent o é wati zór o ehtiára rastará dayant.

¹⁴ É gón Gwarándhá janga kanant bale Gwarándh eshán prósha dant, chéa ke á, hodáwandáni Hodáwand o bádsháháni Bádsháh ent o hamá ke gón áia góna bant, áia tawár jatagén, dar chetagén o wapádárén hamráh ant.”

¹⁵ Nun préshtagá maná gwasht: “Hamá áp ke taw distant, hamódá ke kahbag neshtag, kawm, mocchi, ráj o zobán ant.

¹⁶ Hamá rastar o dahén kánth ke taw distant gón kahbagá naprata kanant, áia wayrán o jándara kanant, áia góshtá warant o áia gón ásá sóchant.

¹⁷ Chéa ke Hodáyá áyáni delá dátag ke Hodáy maksaday sará kár bekanant, hamshawr bebant o wati bádsháhiá rastará bedayant tán hamá wahdá ke Hodáy habar sarjam o purah bebant.

¹⁸ O hamá janén ke taw dist, mazanén shahr ent ke zeminay saray bádsháháni sará hokmránia kant.”

18

Bábelay sará zár o peryái

¹ Cha é chizzán o rand man dega préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Áia mazanén ehtiaré gón at o zemin cha áia shán o shawkatá rozhná but.

² Gón mazanén tawaréá kukkári kort:
 “Kaptag, kaptag, mazanén Bábel,
 nun palitén ruháni menendjáh butag o
 har nápákén arwáhay jágah ent o
 har nápákén morgay kodóh ent o
 har nápák o bazzhnákén sahdáray lóg ent.”

³ Chéa ke sajjahén kawmán
 áia zenáay mast kanókén sharáb wártag.
 Jahánay bádsháhán gón áia zená kortag o
 donyáay sawdáger cha áia zyádahén aysh o ásudagián
 hastómand butagant.

Bábelay sezá

⁴ Randá man cha ásmáná dega tawaré eshkot, gwashagá at:
 “Oo mani mardomán! Cha eshiá dar áét
 tánke shomá eshiay gonáhán sharik mabét o
 eshiay azáb shomay sará makapant,

⁵ chéa ke eshiay gonáh sar pa sar ant o ásmáná rasetagant o
 Hodáyá áia radén kár yát kortagant.

⁶ Harché ke áia kortag gón áia hamá paymá bekanét o
 do sari* bedayéti,
 hamá pyálah ke áia ér rétkag, cha hamá pyálahá
 pa áia do sari ér réchéti.

⁷ Haminchok ke watá shán o shawkati dátag o
 aysh o nóshay tahá zendi gwázéntag,
 nun haminchok azábi bedayét,

* 18:6 18:6 Do sari, bezán do barábar.

chéá ke wati delá gwashtagi:
 ‘Man malakahé án o tahtay sará neshtagán,
 janózámé naán o
 hechbar porsa nagendán.’

- ⁸ Esháni sawabá yakk róchéay tahá áiy azáb,
 bezán mark, pors o dhokkála káyant o
 á gón ásá sóchaga bit,
 chéá ke Hodáwandén Hodá porwák ent o
 áiy dádrasiá kant.”

Pa Babelá say bará apsóz

- ⁹ Zeminay bádsháhán ke gón Babelay shahrá zená kortag o aysh o nóshay zendesh gwázéntag, wahdé áiy sochagay duttána gendant, pa áiy gréwant o porsiga bant.

- ¹⁰ Áiy azábá ke gendant, torsant, dura óshtant o gwashant:
 “Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!

Oo Babel, oo mohkamén shahr!
 Chéá ke yakk sáhatéay tahá tai dádrasiay wahd raset.”

- ¹¹ Zeminay sawdágera gréwant o pa áiy porsiga bant, chéá ke áyáni sámánán nun kass pa bahá nazurit;

- ¹² teláh, nograh, gránbaháén seng o morwáred, lilomén god, jamu o harir o rozhná sohrén god o har paymén washbóén dár, har paymén ájén† chizz, cha gránbaháén dár, brenj, ásen o sengmarmará jórh kortagén chizz,

- ¹³ dárchini, masálah, sóchoki, morr, sóchagi, sharáb, zaytunay thél, gehterén árt, gandom, gók o pas, asp o aspgárhí, golám o ensáni zend.

- ¹⁴ Hamá bar o samar ke shomay arwáh
 pa áiy hodónák‡ butag,
 cha shomay dastá shotag.
 Sajjahén zinati o drapshókén chizz
 cha shomay dastá shotagant o
 nun hechbar dar géjaga nabant.

- ¹⁵ É chizzáni sawdáger ke cha é kahbagá hastómand butagant, cha áiy azábay torsá dur durá óshtant, gréwant o porsiga bant.

- ¹⁶ Gwashant:

- “Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!

Chéá ke lilomén god, jamu o rozhná sohrén póshák gwará dayag butay
 o
 gón teláh o gránbaháén seng o morwáredá sambahénag butay,

- ¹⁷ bale choshén baláhén mál o melkat yakk sáhatéay tahá tabáh kanag but.”

Sajjahén náhodá, jánshó o hamá mardom ke daryáyá sapara kanant yá kára kanant dur óshtátatant.

- ¹⁸ Wahdé áiy sochagay duttash dist, kukkáresh kort o gwashtesh: “É mazanén shahray dhawlén, dega shahré butag?”

- ¹⁹ Á hák pa sar butant o gréwán o mótk áráná kukkár kanagá atant:
 “Apsóz, apsóz, oo mazanén shahr!

Hamá ke daryáyá bójigesh hastat,
 cha tai mál o melkatá hastómand butagant,
 bale yakk sáhatéay tahá tabáh kanag butay.”

- ²⁰ Áiy sará shádehi kanét, oo ásmánán!

† 18:12 18:12 Ájén, bezán cha ájá addh butagén. Áj, pillay doén drájén dantána gwashant. ‡ 18:14 18:14 Hodónák, bezán wáhagdár, armáni, lóthók, delmánag.

Shádehi kanét, oo Hodáay palgártagén mardomán, oo kásed o paygam-barán!
Chéá ke Hodáyá eshiay dádrasi hamá paymá kortag ke eshiá gón shomá kortag.

Bábelay ásar o ákebat

²¹ Padá porwákén préshtagéá, jenteriŠ táay kaddén mazanén sengé chest kort o daryáyá dawr dát o gwashti:

“Gón hamé trondiá mazanén shahr, Bábel jahlád dawr dayaga bit o padá hechbar shóház kanag buta nakant.

²² Chang janók, sázger, nal o sorná janókáni sázay tawár padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.

Hecch honaray honarmand

padá hechbar tai tahá shóház kanaga nabit.

Jenteri tawaré

padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit.

²³ Cherágay rozhn

padá hechbar tai tahá nadrapshit.

Sálónk o bánóri tawaré

padá hechbar tai tahá eshkonaga nabit,

chéá ke tai sawdáger zeminay sakkén mazanén mardom butagant o tai jádugeriay sawabá, sajjahén kawm rad dayag butagant.

²⁴ Paygambar o Hodáay palgártagén mardom o harkas ke donyáyá tahá koshag butag,

áyáni hón é shahray tahá dar kapt.”

19

Bábelay kapagay sará Hodáay shogr

¹ Cha é chizzán o rand man anchén mazanén tawaré eshkot, gwashaygá ásmáná sakkén baláhén mocchiéay tawár at, gwashagá atant:

“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Rakkénag o shawkat o zór may Hodáayg ant,

² chéá ke áiy dádrasi rást o pa adl ant.

Áiá hamá mazanén kahbag sezá dátag

ke zemini gón wati zenahkárián gomráh kortagat.

Hodáyá cha áiá wati hezmatkáráni hónay bér geptag.”

³ O áyán yakk randé padá gwasht:

“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Abad tán abad cha kahbagá dutt chesta bit.”

⁴ Padá bist o chárén kamásh o chárén sahdár dém pa chér kaptant. Tahtay sará neshtagén Hodáesh parastesh kort, gwashtesh:

“Ámin. Hodáwandá benázénét, Halléluyá.”

⁵ Gorhá cha tahtá tawaré átk, gwashti:

“May Hodáay tawsipá bekanét,

oo áiy sajjahén hezmatkárán,

oo sajjahén Hodátorsán,

kasán o mazan!”

⁶ Padá man anchén tawár eshkot ke chó mazanén mocchi o bázén áp o trondén grandáni tawará atant ke gwashtesh:

“Hodáwandá benázénét, Halléluyá.

Chéá ke may porwákén Hodáwandén Hodá hokmránia kant.

⁷ Gal bebén o shádehi bekanén o
hamáíá shán o shawkat bedayén,
chéá ke Gwarándhay suray wahd átkag o
áíay bánórá watá tayár kortag.

⁸ Áíá lilomén, rozhná o sapáén god,
pa gwará kanagá dayag butag.”

Lilomén god, Hodáay palgártagén mardománi pahrézkári ant.

⁹ Padá préshtagá maná gwasht: “Nebeshtah kan: bahtáwar ant hamá ke
Gwarándhay suray shámá lóthag butagant.” Padá gwashti: “É Hodáay rástén
habar ant.”

¹⁰ Nun man áíay pádáni déma sojdah kanagá kaptán, bale maná gwashti:
“Chó makan, man ham tai o tai brátáni dhawlén hezmatkáré án ke Issáay
sháhediá dayant. Hodáyá parastesh kan. Issáay bárawá sháhedi dayag
paygambariay jawhar ent.”

Rastar prósha wárt

¹¹ Man dist ke ásmánay dap pach ent o mani déma espétén asp o aspswáré.
Aspswáray nám “Wapádár o Rást” at. Pa adl dádrasia kant o pa adl jang ham
kant.

¹² Áíay chamm chó rókén ásá atant o bázén tájé sará ati. Áíay saragay sará
námé nebeshtah at ke áíay jendá abéd, dega kassá é nám nazánt.

¹³ Áíá hóná méntagén kabáhé gwará at o námi “Hodáay Gál” at.

¹⁴ Ásmáni pawj, hamáíay poshtá gón atant, espétén aspán swár o sapá o
espétén lilomén póshák gwará.

¹⁵ Cha aspswáray dapá tézén zahmé dar áyagá ent tánke gón eshiá kawmán
bejant o gón ásenén asáéá áyáni sará hokmráni bekant. Á, porwákén Hodáay
gazab o hezhmay sharábkasshi hawzá laget dayagá ent.

¹⁶ Áíay kabáh o ránay sará námé nebeshtah ent: “bádsháháni Bádsháh o
hodáwandáni Hodáwand.”

¹⁷ Padá man dist ke préshtagé róchay tahá óshtátag. Gón borzén tawaréá
sajjahén morgáni némagá kukkári kort ke ásmánay nyámá bál atant:
“Byáét o pa Hodáay mazanén shámá mocch bebét,

¹⁸ tánke shomá bádsháháni gósht,

sálaráni gósht,

porwákén mardománi gósht,

asp o aspswáráni gósht,

sajjahén mardománi gósht,

ázát o golámáni o kasán o mazanénáni góshtá bwarét.”

¹⁹ Nun man rastar dist o zeminay bádsháh o áyáni pawj ham distant ke gón
aspswár o áíay pawjá pa jangá mocch butagatant.

²⁰ O rastar, hamá drógén paygambaray hamráhiá gerag but ke rastaray
déma mójezahi pésh dáshtagat. Gón é mójezahán, áíá hamá rad dátagatant ke
rastaray neshánesh zortagat o áíay botesch sojdah kortagat. Doén, zendagá
hamá gwarmá* dawr dayag butagatant ke gón ás o gókortá bon at.

²¹ Á dega pawji gón aspswáray zahmé ke cha áíay dapá dar áyagá at koschag
butant o sajjahén morgán watá cha áyáni góshtá sérláp kort.

20

Hazáren sál

* 19:20 19:20 Gwarm, bezán daryáchah.

¹ Randá man préshtagé dist ke cha ásmáná ér áyagá at. Áiá johlén tahtarunay kelit o mazanén zamzilé dastá at.

² O áiá azhdiá gept o pa hazár sálá bast, bezán hamá kadimi már ke Eblis o Shaytán ent.

³ Johlén tahtarunay tahá dawri dát o tahtarunay dapi kobl kort o mohr jat ke tán é hazárén sál purah mabant, á dega baré kawmán rad dát makant. Cha hazárén sálán o rand, allamá Shaytán pa kammokén wahdéá ázát kanaga bit.

⁴ Randá man taht dist o á ke tahtáni sará neshtagatant, áyán dádrasiay ehtiár dayag but. O man hamáyáni arwáh distant ke áyáni sar pa Issáay bárawá sháhedi dayag o Hodáay habaray sawabá borrag butagatant, hamáyáni ke rastar o áiy botesch sojdah nakortagat o wati péshánig yá dastay sará áiy neshánesh nazortagat. Á padá zendag butant o hazár sálá gón Masihá hokmrániesh kort.

⁵ É awali jáh janag ent. Pasht kaptagén mordag, tán hamá wahdá padá zendag nabutant ke é hazárén sál purah nabutagatant.

⁶ Bahtáwar o pák o palgár ant hamá ke é awali jáh janagá sharika bant, domi marká áyáni sará hecch ehtiár nést o á, cha Hodá o Masihay némagá dini péshwá jórha bant o gón Masihá tán hazár sálá hokmránia kanant.

Shaytánay goddhi sezá

⁷ Wahdé hazárén sál sarjama bant, Shaytán cha wati bandijáhá ázát kanaga bit o

⁸ zeminay chárén kondhán neshtagén kawmáni rad dayagá rawt ke Ájuj o Májuj ant. Eshán pa jangá moccha kant. É daryáy rékáni kesásá báza bant.

⁹ É sajjahén kawm dém pa zeminay práhén patthá borzád butant o Hodáay palgártagén mardománi ord* o dóstnákén shahresh chapp o chágerd kort, bale áse cha ásmáná jahlád átk o éri bortant.

¹⁰ Padá esháni rad dayók, Eblis, ás o gókortay gwarmá dawr dayag but, hamódá ke rastar o drógén paygambar ant. Eshán, shap o róch, abad tán abad azába rasit.

Baláhén espétén taht

¹¹ Randá man baláhén espétén tahté dist o hamá ham ke tahtay sará neshtagat. Zemin o ásmán cha áiy démá tatcant o pa zemin o ásmáná hecch jágahé pasht nakapt.

¹² Man mordag distant, mazan o kasán, ke tahtay démá óshtátagatant. Ketáb pach kanag butant o dega ketábé ham pach kanag but, “Zenday Ketáb”. Mordag wati kortagén káráni hesábá dádrasi kanag butant, hamá káráni hesábá ke ketábáni tahá nebeshtagat.

¹³ Daryáyá wati lápay mordag dar kortant o mark o mordagáni jaháná ham wati tókay mordag dar kortant o har yakké wati kortagén káráni hesábá dádrasi kanag but.

¹⁴ Mark o mordagáni jahán, ásay gwarmá dawr dayag butant. É ásay gwarm, domi mark ent.

¹⁵ Agan kaséay nám “Zenday Ketábay” tahá nebeshtah naat, á, ásay gwarmá dawr dayag but.

21

Nókén ásmán o nókén zemin

* 20:9 20:9 Ord, bezán jangi kaymp.

¹ Randá man nókén ásmán o nókén zeminé dist chéá ke awali ásmán o awali zemin gár butagatant o daryá ham nun néstat.

² O man pákén shahr dist, nókén Urshalim, cha Hodáay némagá cha ásmáná ér áyagá at. Bánóréay dhawlá tayár kanag o pa wati lógwájahá sambahénag butagat.

³ O man borzén tawaré eshkot ke cha tahtá pédák at, gwashagá at:
“Bechár! Hodáay menendjáh mardománi kerrá ent,
nun á wat áyáni kerrá nendóka bit.

Á, Hodáay mardoma bant o
Hodá wat gón áyán yakjáha bit.

⁴ Hodá cha áyáni chammán har arséa pahka kant.
Mark nun pashta nakapit o
na pors o na zári o na darda bit,
chéá ke pésarigén chizz gwastagant.”

⁵ Hamá ke tahtay sará neshtagat, gwashti: “Bechár, man sajjahén chizzán cha nóksará addha kanán.” Padá gwashti: “Nebeshtah kan, chéá ke é habar porehtebár o rást ant.”

⁶ Chosh ham maná gwashti: “Kár halletant. Bendát man án o halási man án,* bongéj o ásar. Hamá ke tonnig ent, man áia cha zenday chammagá mopt o bé zarrá ápa dayán.

⁷ Hamá ke sóbéna bit, é sajjahén chizzi mirásá rasant, man áia Hodá bán o á mani chokka bit.

⁸ Bale lagór o nábáwar o hamá ke bazzhnák ant, hónig o zenahkár o jáduger o botparast o sajjahén drógband, eshání ásar esh ent ke ásay gwarmá gón ás o gókortá sóchag bebant. É domi mark ent.”

Nókén Urshalim

⁹ Cha hamá haptén préshtagán ke cha goddhi haptén azábán porrén hapt darpesh gón at, yakké átk o maná gwashti: “Edá byá, man tará bánórá pésha dárán, Gwarándhay lógbánoká.”

¹⁰ Áia ruhay tahá maná baláhén o borzén kóhéay sará bort o pákén shahr, Urshalimi pésh dásht ke cha Hodáay némagá cha ásmáná ér áyagá at o

¹¹ gón Hodáay shán o shawkatá drapshagá at. Eshiay drapshnáki chó gránbahéen seng, akikay dhawlá sáp at.

¹² Baláh o borzén diwálé hastati o dwázdah darwázag ke har darwázagay dapá préshtagé óshtátagat o darwázagay sará námé nebeshtagat. É Esráilay dwázdahén kabilaháni nám atant.

¹³ Ródarátká say darwázag, shomálá say darwázag, jonubá say darwázag o rónendá ham say darwázag atant.

¹⁴ Shahray diwálá dwázdah bonred hastat o áyáni sará Gwarándhay dwázdahén kásedáni nám atant, har yakkéay sará yakk námé.

¹⁵ Hamá ke gón man habará at, kadd o kesás kanagi teláhén latthé gón ati ke shahrá o áia darwázag o diwálá kadd o kesás bekant.

¹⁶ O shahr chárkondh at, haminchok ke eshiay dráji at haminchok práhi. Préshtagá shahr gón latthá kadd o kesás kort, sarjamiá kesás do hazár o do sad kilumitar† at. Dráji, práhi o borzi yakkén kaddá atant.

¹⁷ Padá áia diwáli kadd o kesás kort. Ensáni kadd o kesásay hesábá ke préshtag kár bandagá at, diwál kesás shast o panch mitar‡ at.

* **21:6 21:6** Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag. † **21:16 21:16** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: dwázdah hazár estádi. Yakk estádié kesás 180 mitar butag. ‡ **21:17 21:17** Asligén Yunáni nebeshtánka gwashtit: yakk sad o chell o chár kyubet. Yakk kyubeté kesás 0.45 mitar butag.

¹⁸ Shahráy diwál cha yashmáš jórĥ kanag butagat o shahr cha anchén pahkén teláhá ke chó shishshagá sáp at.

¹⁹ Diwálay bonred gón har warhén gránbaháén sengán singárag butagat. Awali bonred yashm at, domi nilom, sayomi akik, cháromi zomorrod,

²⁰ panchomi senge solaymán, shashomi rubi, haptomi teláhrangén ákut, hashtomi bayrel, nohomi pokráj, dahomi shunzén akik, yázdahomi pérózah, dwázdahomi jamuén ákut.

²¹ Dwázdahén darwázag cha morwáredá jórĥ kanag butagatant, har yakk darwázagé cha yakk morwáredéá o shahráy práhén damk cha pahkén teláhá jórĥ kanag butagat, chó shishshagá sáp.

²² Man eshiay tahá hecch parasteshgáh nadist, chéá ke porwákén Hodáwandén Hodá o Gwarándh eshiay parasteshgáh ant.

²³ O shahrá na róch pakár ent o na máh ke áia rozhná bekanant, chéá ke Hodáay shán o shawkat eshiá rozhná kant o Gwarándh eshiay cherág ent.

²⁴ Kawm eshiay rozhnay tahá gáma janant o zeminay bádsháh wati shán o shawkatá eshiay tahá kárant.

²⁵ Eshiay darwázag hechbar róchá banda nabant chéá ke ódá hechbar shapa nabit.

²⁶ Sajjahén kawmáni shawkat o sharap eshiay tahá áraga bant.

²⁷ Hecch paymén palitén chizz yá hamá ke bazzhnákén kára kanant o dróga bandant, ódá poterta nakanant, bass hamá shota kanant ke áyáni nám “Zenday Ketábá” nebisag butagant, hamá Gwarándhay ketábá.

22

Zendápay kawr o zenday drachk

¹ Randá préshtagá maná zendápay kawr pésh dásht ke chó bolórá sáp at. Cha Hodá o Gwarándhay tahtá dar áyagá ent o

² shahráy bázaray nyámá tachán ent. Kawray é dast o á dastá zenday drachké ke dwázdah bar o samara kárit, har máh cha bará bár ent o drachkay ták pa kawmáni dráh kanagá darmán ant.

³ O hecch paymén nálaté pashta nakapit. Hodá o Gwarándhay taht hamódá bit o áiy hezmatkár áiy hezmatá kanant.

⁴ Áiy chehragá gendant o áiy nám áyáni péshánigána bit.

⁵ Ódá hechbar shapa nabit, cherág o róchay rozhnay zalurata nabit, chéá ke Hodáwandén Hodá wat áyáni sará wati rozhná drapshénit o á, abad tán abad hokmránia kanant.

Goddhi habar

⁶ Préshtagá gón man gwasht: “É habar porehtebár o rást ant. O Hodáwand, paygambaráni ruhay Hodáyá, wati préshtag dém dátag ke áiy hezmatkárán é chizzán pésh bedárit ke allamá zutt bayagi ant.”

⁷ “Bechár, mane Issá zutt pédák án. Bahtáwar hamá ent ke hamé péshgóiy habaráni parmánbardáriá kant ke é ketábá mán ant.”

⁸ O mane Yuhanná, hamá án ke é chizzi eshkotag o distagant. Wahdé man eshkot o dist, hamá préshtagay pádáni démá pa sojdahá kaptán ke maná é chizzi pésh dáshtant.

⁹ Bale áia maná gwasht: “Na, chó makan. Man ham tai o tai brátén paygambaráni dhawlén hezmatkaré án o hamáyáni dhawléné án ke é ketábay habaráni mannók ant. Hodáyá parastesh bekan.”

¹⁰ Randá maná gwashti: “É ketábay paygambariay habarán mohr majan, chéá ke wahd nun nazzikk ent.

¹¹ Hamá ke badia kant, bell angat badia kant, hamá ke palit ent, bell angat palit ent o hamá ke pahrézkár ent, bell angat pahrézkária kant o hamá ke pák o palgár ent, bell angat pák o palgár ent.”

¹² Bechár, mane Issá zutt pédák án o maná mozz gón ke harkasá áiy káray hesábá mozz bedayán.

¹³ Bendát man án o halási man án,* awali o áheri, bongéj o ásar.

¹⁴ Bahtáwar hamá ant ke wati póshákána shódant tánke cha zenday drachká waragay ejázatesh bebit o cha shahray darwázagán, tahá shot bekanant.

¹⁵ Bale kochekk, jáduger, zenahkár, hónig, botparast o harkas ke dróga bandit o gón drógá mehra kant, é sajjahén cha shahrá dhanna bant.

¹⁶ “Man ke Issá án, wati préshtag dém dáttag tánke kelisáyáni háterá shomára é chizzáni sháhediá bedant. Man Dáuday risshag án o Dáuday poshpad ham. Sohbay rozhnáén estár man án.”

¹⁷ Pákén Ruh o bánóra gwashant: “Byá.”

Hamá ke eshkont, bell gwashit “Byá.”

Hamá ke tonnig ent, bell kayt,

hamá ke lóthók ent bell cha zendápá mopt o bé zarrá zurit.

¹⁸ Man pa harkasá ke é ketábay péshgóiy labzán eshkonagá ent, sháhedia dayán ke agan kasé esháni tahá chizzé gesh bekant, Hodá áiy sará hamá ázárán gésha kant ke é ketábay tahá nebeshtah ant.

¹⁹ O agan kasé cha ketábay péshgóiy habarán chizzé dar bekant, Hodá cha zenday drachká o cha pákén shahrá ke é ketábay tahá áyani bárawá nebeshtah ent, áiy bahrá dara kant.

²⁰ Hamá ke é chizzáni sháhediá dant, gwashit: “Haw, man zutt pédák án.”

Anchosh bát. Ámin. Byá, oo Hodáwandén Issá!

²¹ Hodáwandén Issáy rahmat gón shomá sajjahénán bát. Anchosh bát. Ámin.

* **22:13 22:13** Asligén nebeshtánká pa bendát o halásiá Yunáni zobánay awali o áheri ábáni nám gerag butag.